BIULETYN URZĘDU PATENTOWEGO

Wydawnictwo Urzędu Patentowego
Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

Nr 6/I(48) Warszawa 1975

Urząd Patentowy PRL — na podstawie art. 33 i art. 78 ustawy z dnia 19 października 1972 r. o wynalazczości (Dz. U. PRL Nr 43, poz. 272) — dokonuje ogłoszenia w „Biuletynie Urzędu Patentowego" o zgłoszonych wynalazkach i wzorach użytkowych. Zgodnie z § 26 ust. 4 zarządzenia Prezesa Urzędu Patentowego PRL z dnia 21.XII.1972 r. w sprawie ochrony wynalazków i wzorów użytkowych (MP z 1973 r. nr 1, poz. 4) ogłoszenia o zgłoszeniach drukowane w „Biuletynie" zawierają następujące dane:

— oznaczenie klasy i podklasy według klasyfikacji patentowej narodowej oraz międzynarodowej,
— numer zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego,
— datę zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego,
— datę i kraj uprzedniego pierwszeństwa oraz numer zgłoszenia dokonanego za granicą lub oznaczenie wystawy — jeżeli je zastrzeżono,
— imię i nazwisko lub nazwę zgłaszającego,
— miejsce zamieszkania lub siedzibę oraz kraj zgłaszającego,
— imię i nazwisko wynalazcy (wynalazców),
— tytuł wynalazku lub wzoru użytkowego,
— skrót opisu wynalazku lub wzoru użytkowego wraz z figurą rysunku najlepiej obrazującego wynalazek lub wzór użykowy, a do zgłoszeń dokonanych przed 1 stycznia 1973 r. niezależne zastrzeżenia patentowe lub ochronne zgłoszenia,
— liczbę zastrzeżeń.

* * *

Ogłoszenia dotyczące zgłoszeń o patenty tymczasowe zostały oznaczone literą T za numerem zgłoszenia. Jeżeli po dniu takiego ogłoszenia zostanie złożony wniosek o udzielenie patentu (art. 26 ust. 3 u. ow.), Urząd Patentowy ogłasza o wniosku w „Wiadomościach Urzędu Patentowego".

Od dnia ogłoszenia o zgłoszeniu wynalazku lub wzoru użytkowego, osoby trzecie mogą:

1) zapoznać się ze wskazanym opisem wynalazku lub wzoru użytkowego, zastrzeżeniami patentowymi lub ochronnymi i rysunkami oraz sporządzić z nich odpisy:
2) **w terminie sześciu miesięcy** — nadsyłać do Urzędu Patentowego swoje uwagi co do istnienia przeszkód uniemożliwiających udzielenie patentu (prawa ochron- do istnienia przeszkód uniemożliwiających udzielenie patentu (prawa ochronnego.

Odpowiednio uzasadnione pod względem faktycznym (dokumentacja dowodowa) i prawnym, uwagi należy nadsyłać w dwóch egzemplarzach na adres: Urząd Patentowy PRL — 00-931 Warszawa, Al. Niepodległości 188.

Informuje się, że odbitki kserograficzne dokumentów wymienionych w pkt. 1 można zamawiać w Urzędzie Patentowym, przy czym w zamówieniu należy:

a) podać numer „Biuletynu Urzędu Patentowego", w którym dokonano ogłoszenia o zgłoszeniu oraz numer stronicy,
b) wskazać numer zgłoszenia, klasę patentową i tytuł wynalazku lub wzoru użytkowego.

Urząd Patentowy PRL podaje do wiadomości konta w NBP:

1. Urząd Patentowy PRL — NBP V O/M w Warszawie
   konto: 1529-91-53856 cz. 54 dz. 91 rozdz. 9111 § 77 — opłaty związane z rejestracją i ochroną wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów zdobniczych, znaków towarowych;
   opłaty za skargi i odwołania;
2. Urząd Patentowy PRL, Centralny Ośrodek Informacji Patentowej — NBP V O/M w Warszawie
   konto: 1529-91-53856 cz. 54 dz. 74 rozdz. 7511
   § 45 — wpłaty z tytułu sprzedaży wydawnictw
   § 44 — wpłaty za usługi poligraficzne i mikrofilmowe:
3. Urząd Patentowy PRL — NBP V O/M w Warszawie konto: 1529-98-53856 — wpłaty za powołanie biegłego.

Egzemplarze zdezaktualizowane można nabywać w Urzędzie Patentowym PRL — Centralny Ośrodek Informacji Patentowej, 00-931 Warszawa, Al. Niepodległości 188

URZĄD PATENTOWY POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ
Numer oddano do składu w lutym 1975 r. Podp. do druku w maju 1975 r. Ark. wyd. 31,39 ark. druk. 26,5
Papier druk. sat. V kl. 70 g, 61×86. Nakład 2730+25

Cena 45 zł

INDEKS 35436/35326

Olsztyńskie Zakłady Graficzne im. Seweryna Pieniężnego — 10-417 Olsztyn, ul. Towarowa 2. Lz. 546

BIULETYN
URZĘDU PATENTOWEGO

Warszawa, dnia 02.06.1975 r. **Nr 6/I(48) Rok III**

Ogłoszenia o zgłoszonych w Polsce
I. Wynalazkach do opatentowania
II. Wzorach użytkowych do ochrony

I. WYNALAZKI

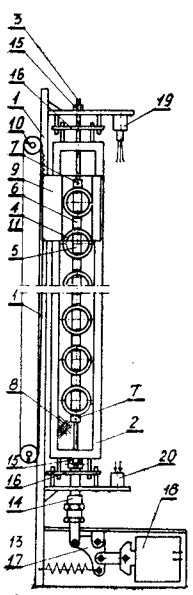
2b; A21c **P. 170682 T** 27.04.1974

Zakład Badawczy Przemysłu Piekarskiego, Warszawa, Polska (Kazimierz Sadkiewicz, Stefan Zaborowski).

Urządzenie do posypywania kęsów ciasta

Urządzenie do posypywania kęsów ciasta, szczególnie do posypywania kęsów przy taśmowej ciągłej produkcji pieczywa. Urządzenie umieszcza się przed taśmą pieca dla posypywania kęsów ciasta, w innym zastosowaniu nadaje się do posypywania kołysek do rozrostu ciasta w komorze fermentacyjnej, jak również przewiduje się zastosowanie do posypywania transporterów względnie podajników ciasta.

Urządzenie posiada komorę **(2)**, w której umieszcza się produkt przeznaczony do posypywania. Nad komorą umieszczony jest wózek **(9)** służący do rozprowadzania produktu na całej długości komory **(2)**. Dno komory utworzone jest z siatki **(8)**, nad którą umieszczony jest pręt **(3)** wyposażony w pierścienie **(4)** lub płytki dopasowane do kształtu komory. Pręt **(3)** wraz z pierścieniami **(4)** jest zamocowany poza komorą celem uniezależnienia od ruchów drgających komory. Okresowe ruchy drgające komory powoduje elektromagnes **(18)** działający pod wpływem impulsu otrzymywanego od układu automatyki sterowanego przy użyciu fotooporu **(2)**. (4 zastrzeżenia)

3b; A41d **P. 166036** 23.10.1973

Zjednoczenie Przemysłu Sprzętu Sportowego, Warszawa, Polska (Maria Jedlińska, Wiktor Nowak).

Wkład elastyczny zwłaszcza do rękawicy bokserskiej

Wkład według wynalazku wykonany jest ze spienionego tworzywa sztucznego, korzystnie poliuretanowego. Wkład ma kształt rękawicy, przy czym część czołowa, uderzeniowa jest grubsza od części grzbietowej. (2 zastrzeżenia)

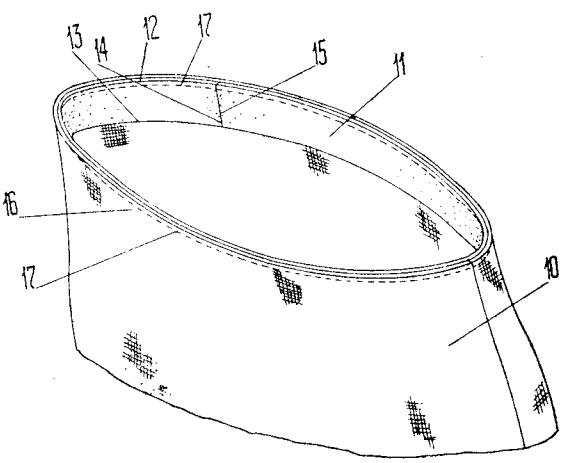
3c; A41f **P. 172783** 16.07.1974

Pierwszeństwo: 15.08.1973 — Wielka Brytania (nr 38581)
05.02.1974 — Holandia (nr 74.01582)

Alice Koves, Toronto, Ontario, Kanada.

Pasek elastyczny bez końca

Pasek elastyczny bez końca, stanowiący część garderoby, który może być nakładany i zdejmowany przez jego rozciąganie się i kurczenie, jest wykonany z rozciągalnej w dwóch kierunkach osiowych tkaniny, oraz z podstawowego obwodowego paska widocznego, nieobszytego, wewnętrznego o wymiarze w przybliżeniu tym samym, co wymiar pasa części garderoby. Pasek elastyczny bez końca ma podstawiony pasek **(11)** wykonany całkowicie z rozciągalnego i kurczącego się materiału w dwóch kierunkach podłużnym i poprzecznym wykrojony tak, że przylega ściśle do powierzchni paska, jest zszyty obwodowo z drugim paskiem bez końca rozciągalnym i kurczącym się w obrysie prosto-

linijnym, zasadniczo węższym od podstawowego paska **(11)** przynajmniej jednym rzędem rozciągalnym ściegów **(17)** korzystnie łańcuchowych w pobliżu górnego brzegu pasa i paska, albo dwoma równoległymi rzędami ściegów specjalnych. (6 zastrzeżeń)

4b: G01m **P. 165884** 16.10.1973

Piotr Kaczmarzyk, Chotomów k. Warszawy, Polska (Piotr Kaczmarzyk).

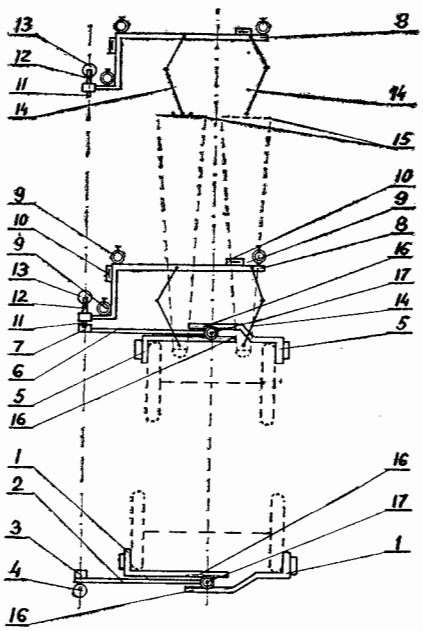
Przyrząd ekranowy do ustawiania świateł drogowych i mijania

Przyrząd ekranowy do ustawiania świateł drogowych i mijania jest przenośnym przyrządem ekranowym nie wymagającym stanowiska bardzo równego i wypoziomowanego, może pracować na dowolnej płaszczyźnie nie wypoziomowanej, ponadto można nim sprawdzać i ustawiać dokładnie reflektory umieszczone w dowolnym miejscu na pojeździe, np. na zderzaku.

Istota wynalazku polega na zastosowaniu obejm środkujących **(1 i 5)** nakładanych na przednie i tylne koła, które to obejmy wyposażone są w celowniki **(3, 7)** pozwalające na każdej płaszczyźnie, ustawić precyzyjnie ekran **(8)** względem reflektora dowolnie umieszczonego na pojeździe.

Obejmy środkujące **(1 i 5)** wyposażone są w stałe ramię **(2)** zakończone celownikiem **(3 i 7)** i lusterkiem **(4)** natomiast na drugim końcu jest koło zębate **(17)**, po którym przesuwają się zębatki **(16)** ramion rozstawnych **((2)**.

Przestawny uchwyt ekranu **(8)** wyposażony jest w nastawne nóżki **(9)**, poziomnice **(10)**, zaczep **(11)**, lusterko **(13)**, celownik **(12)** i ramiona **(14)** do zawieszania ekranu **(15)**. (2 zastrzeżenia)

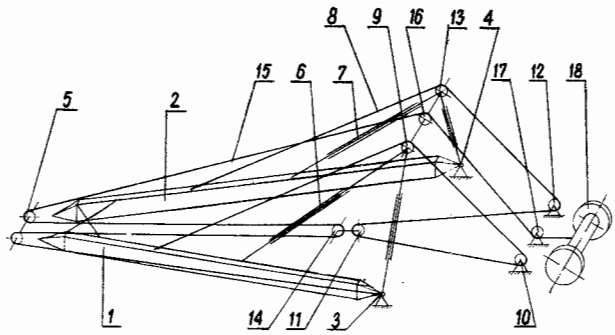

5a; E21b **P. 166389** 07.11.1973

Fabryka Maszyn i Sprzętu Wiertniczego „Glinik", Gorlice, Polska (Kazimierz Kotwica, Jan Patrzyk, Zofia Starega, Bronisław Wal, Maria Haluch).

Sposób ustawiania dwusłupowego masztu eksploatacyjnego

Sposób według wynalazku polega na tym, że maszt ustawia się w pozycji poziomej, następnie zamocowuje się końce dolne słupów **(1 i 2)** do łożysk **(3 i 4)** osadzonych na fundamencie, a końce górne słupów łączy się wielokrążkiem stałym **(5)** i przy pomocy olinowania stawia się zamontowany maszt. (2 zastrzeżenia)

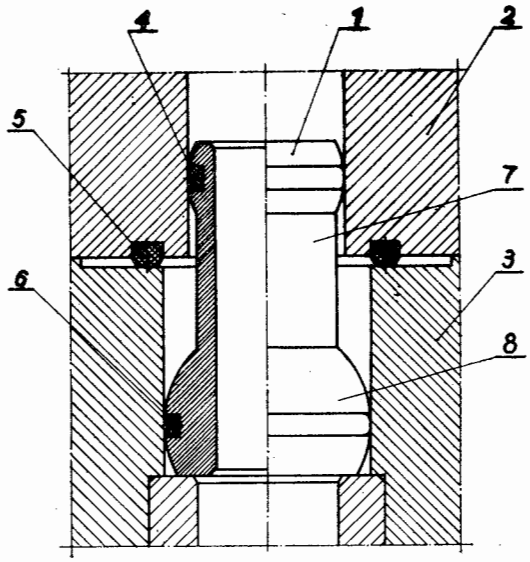
5b; E21c **P. 164012** 11.07.1973

Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia nr P. 160177

Jaworznicko-Mikołowskie Zakłady Naprawcze Przemysłu Węglowego, Kostuchna pow. Tychy, Polska (Edward Żak, Henryk Kozik).

Łącznik do uszczelniania kanału przepływu wody w miejscu połączenia silnika elektrycznego z ciągnikiem kombajnu węglowego

Łącznik według wynalazku charakteryzuje się tym, że środkowa część **(7)** łącznika ma średnicę zewnętrzną mniejszą od średnicy kulistych zakończeń **(1)** i **(8)**. Na kulistych zakończeniach **(1)** i **(8)** wykonane są rowki, w których osadzone są pierścienie uszczelniające **(4)** i **(6)** typu „0". Łącznik osadzony jest końcówką kulistą **(1)** w kanale wodnym **(2)** korpusu ciągnika, natomiast końcówką **(8)** w kanale **(3)** korpusu silnika. (1 zastrzeżenie)

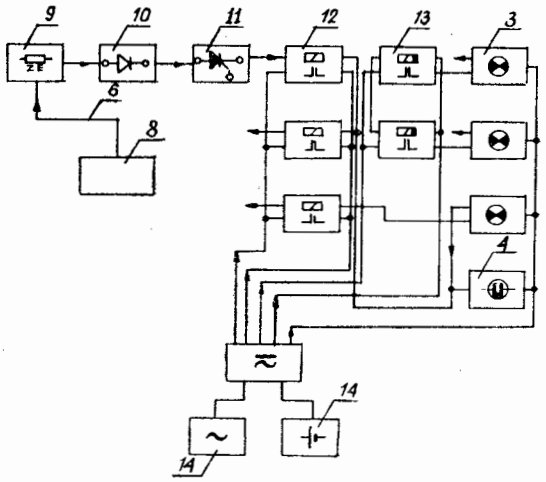
5b; E21c **P. 166939** 28.11.1973

Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi, Zakład Doświadczalny „Cuprum", Lublin, Polska (Jan Dąbski, Tadeusz Gajecki, Józef Starzyński, Łukasz Dańczak, Jan Derlatka).

Sposób symulacji odpalania otworów strzałowych oraz układ elektryczny urządzenia do stosowania tego sposobu

Sposób symulacji odpalania otworów strzałowych polega na odwzorowaniu w czasie, kolejno według zwłok czasowych zapalników zwłocznych, odpalania grup otworów strzałowych, za pomocą sygnałów świetlnych.

Układ elektryczny do sterowania urządzeniem dydaktycznym do stosowania tego sposobu charakteryzuje się tym, że w znany obwód anteny strzałowej **(6)** włączone są elektryczne symulatory mostkowe ZE **(9)** podłączone do tyrystorowych układów pamięciowych **(11)** sterujących układami opóźnienia czasowego **(13)** i układem sygnalizacji optycznej odpalania otworów **(3)**. (2 zastrzeżenia)

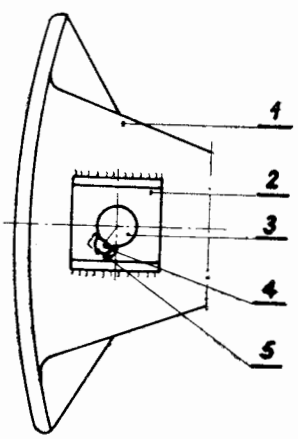
5b; E21c **P. 166975** 30.11.1973

Kopalnia Węgla Kamiennego „Moszczenica", Jastrzębie-Zdrój, Polska (Józef Czyż, Stanisław Wywiura, Alojzy Trzaskalik, Roman Frydrych).

Sprzęg ze spinką obrotową do spinania wozów kopalnianych

Sprzęg według wynalazku posiada korpus **(1)**, do którego przymocowane jest korytko **(2)** z otworem **(3)** z wycięciem **(4)** promieniowym.

Prostopadle pod wycięciem promieniowym na korpusie przymocowana jest kształtka **(5)** w formie ostrosłupa. Spinka sprzęgu posiada kołek prowadzący zakończony stożkowo. Po założeniu spinki, stożkowa powierzchnia kołka prowadzącego natrafiając na kształtkę powoduje obrót spinki, a zatem zabezpiecza przed jej wypadnięciem. (2 zastrzeżenia)

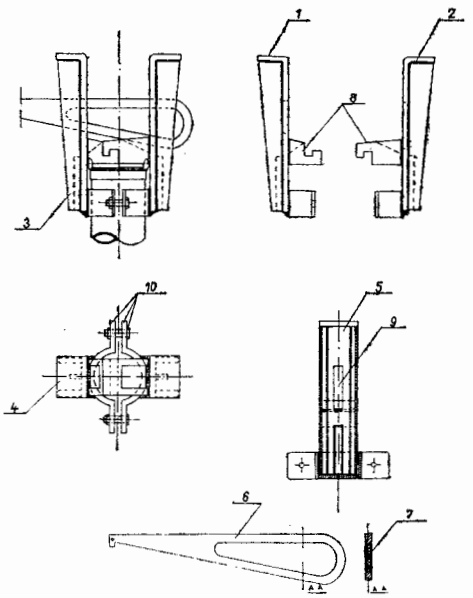

5b; E21c **P. 167004** 01.12.1973

Kopalnia Węgla Kamiennego „Pstrowski", Zabrze, Polska (Marian Polus, Bronisław Bujak, Marian Klich, Kazimierz Klich, Paweł Mróz, Zdzisław Kobierzewski).

Dwuczęściowa głowica widlasta z zamkiem pomocniczym klinowym do stojaków ciernych lub indywidualnych hydraulicznych

Dwuczęściowa głowica widlasta z pomocniczym zamkiem klinowym do stojaków ciernych lub indywidualnych hydraulicznych składa się z lewej i prawej części głowicy umocowanej za pomocą obejmy do rdzennika stojaka ciernego lub indywidualnego hydraulicznego, zaczepów wraz z wyżłobieniem dla prowadzenia klina, który spełnia rolę przedłużenia stojaka. Zluzowanie klina powoduje obniżenie się stropnicy poniżej najwyższego punktu głowicy, w tym czasie obie części głowicy mają stały kontakt ze stropem i podtrzymują go. (1 zastrzeżenie)

5b; E21c **P. 168167 T** 17.01.1974

Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi, Zakłady Badawcze i Projektowe Miedzi „Cuprum", Wrocław, Polska, (Józef Descour, Jerzy Kopeć).

Sposób określania stanu naprężeń wokół wyrobisk górniczych

Sposób określania stanu naprężeń wokół wyrobisk górniczych, zwłaszcza przy filarowo-komorowym systemie eksploatacji, polega na tym, że wprowadza się w skałę, w kolejnych punktach określonego obszaru pomiarów, energię sejsmiczną w postaci pulsu sejsmicznego lub wibracji ciągłej z zastosowaniem wibratora lub przez zastosowanie udaru wywoływanego znanym sposobem i wyznacza się spadek względnie zmianę spektrum wymienionej energii sejsmicznej, całego pakietu fal lub jego części wzdłuż kierunku propagacji tej energii, przypadającej na przyjętą jednostkę odległości. (5 zastrzeżeń)

5b; E21c **P. 169098 T** 26.02.1974

Główny Instytut Górnictwa, Katowice, Polska (Władysław Miłkowski, Piotr Szedel, Bernard Bywalec).

Sposób otrzymywania szybkowiążącego środka do umacniania i uszczelniania skał

Przedmiotem wynalazku jest sposób otrzymywania szybkowiążącego środka do umacniania i uszczelniania skał na bazie dwuchromianu sodowego i wodnego roztworu lignosulfonianu glinowego. Sposób otrzymywania tego środka polega na tym, że przed zmieszaniem dwuchromianu sodowego roztworem wodnym lignosulfonianu glinowego, do tego ostatniego wprowadza się jako przyspieszacz żelowania od 1 do 20% soli kwasu fosforowego, zwłaszcza fosforanu jednoamonowego lub fosforanu jednosodowego w przeliczeniu na masę substancji suchej lignosulfonianu glinowego. (1 zastrzeżenie)

5b; E21c **P. 169617 T** 16.03.1974

Kopalnia Węgla Kamiennego „ROZBARK", Bytom, Polska (Henryk Gil, Janusz Strzemiński, Jerzy Jezierski, Franciszek Rola).

Sposób lokalnego odprężania wyrobisk chodnikowych i eksploatacyjnych w pokładach tąpiących

Sposób lokalnego odprężania wyrobisk, według wynalazku, polega na wykonywaniu w ociosach i czole wyrobiska równoległej do uławicenia szczeliny o głębokości 3—5 m. Szczelinę tę wykonuje się dowolnym sposobem, najkorzystniej przy użyciu materiałów wybuchowych, przy czym ładowanie otworów wykonuje się w końcowej ich części na długości 1 m poza strefą spękaną.

Zmiana znaku naprężenia na konturze szczeliny powoduje spękanie węgla w jej sąsiedztwie, co zapewnia dostateczne odprężenie pokładu. (1 zastrzeżenie)

5b; E21c **P. 172522 T** 06.07.1974

Kopalnia Węgla Kamiennego „Bobrek", Bytom, Polska, (Jan Musialik, Stanisław Stelmach, Wojciech Łakomy, Antoni Gołaszewski, Jan Długosz).

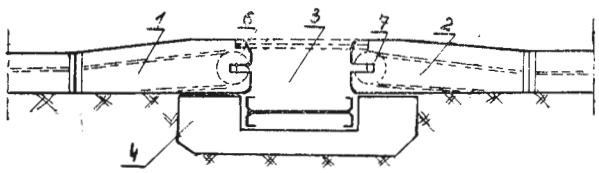
Układ przenośników odstawczych w węglowych ścianach kombajnowych

Przedmiotem wynalazku jest układ przenośników odstawczych w węglowych ścianach kombajnowych, umożliwiający nadawę na przenośnik zbiorczy z przeciwległych kierunków.

Istotą tego układu jest skonstruowanie i zabudowanie dwunapędowego przenośnika zgrzebłowego posiadającego w środku trasy, przejazdową zespoloną stację zwrotną z bocznym wysypem, oraz nakładaną na konstrukcję obydwu końcówek stacji, płytę ślizgową **(3)**.

Pod zespoloną stacją zwrotną przenośnika ścianowego, umieszczony jest najkorzystniej prostopadle, przenośnik zbiorczy, na który kierowany jest bocznym wysypem urobek, przekazywany z dwóch przeciwległych kierunków ściany. Przenośnik zbiorczy przekazuje urobek jednym istniejącym chodnikiem kierunkowym na urządzenie odstawcze do szybu głównego.

Nasadowy ślizg przejezdny na zespolonej stacji zwrotnej przenośnika ścianowego umożliwia przemieszczanie kombajnów z jednej części przenośnika na drugą lub odwrotnie. (1 zastrzeżenie)

5b; E21c **P. 172922 T** 19.07.1974

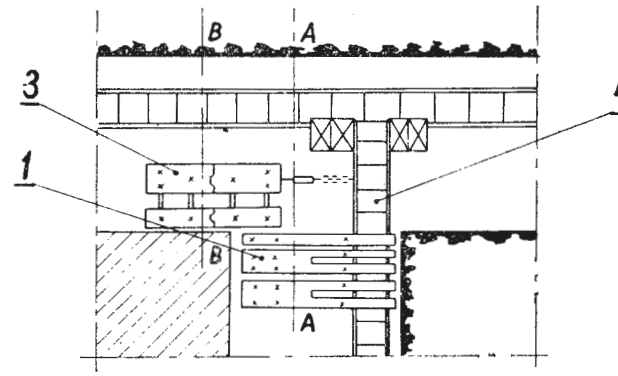
Kopalnia Węgla Kamiennego „Bobrek", Bytom, Polska (Jan Musialik, Antoni Gołaszewski, Stanisław Stelmach, Tadeusz Mijal).

Sposób wybierania pokładów z zawałem skał stropowych

Przedmiotem wynalazku jest sposób wybierania pokładów kopaliny użytecznej, zwłaszcza węgla, z zawałem skał stropowych.

Istota tego sposobu polega na tym, że po wybraniu kolejnego zabioru, wyrabowaniu i przesunięciu obudowy na nowe miejsce pracy, wykonuje się zawał skał stropowych aż do samych wyrobisk korytarzowych. W wyrobiskach tych na linii zawału ustawia się dodatkowe elementy obudowy, najkorzystniej stojaki indywidualne lub zestawy obudowy zmechanizowanej.

Sposób według wynalazku nadaje się do stosowania, szczególnie w ścianach wyposażonych w zmechanizowaną obudowę kroczącą oraz przy stosowaniu wyrobisk korytarzowych wykonanych w obudowie prostokątnej. (1 zastrzeżenie)

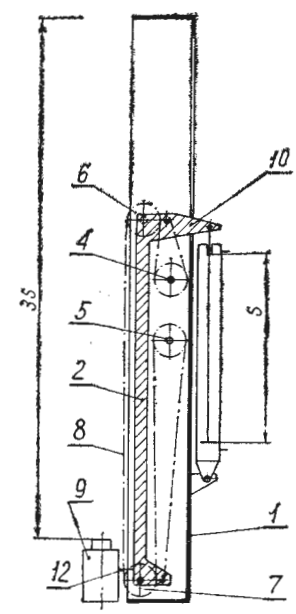
5c; E21d **P. 169940 T** 30.03.1974

Zakłady Konstrukcyjno-Mechanizacyjne Przemysłu Węglowego, Gliwice, Polska (Zbigniew Zawada, Stanisław Orchel, Franciszek Podleśny).

Urządzenie do kotwienia wyrobisk górniczych

Urządzenie do kotwienia wyrobisk górniczych umożliwia wiercenie utworów w stropach i ociosach oraz osadzanie kotwi w tych otworach. Urządzenie zamocowane jest wychylnie na wysięgniku osadzonym również wychylnie na nośnym podwoziu.

Urządzenie składa się z kadłuba głównego oraz wiertarki. Wewnątrz kadłuba znajduje się wodząca belka **(2)** z układem krążków **(4, 5, 6, 7)**, przez które przewieszone jest cięgno **(8)**. Wiertarka **(9)** przymocowana jest przy pomocy zaczepu **(12)** do cięgna **(8)**. Podczas wysuwania się drąga cylindra przesuwa się belka **(2)** równocześnie przesuwając wiertarkę **(9)** w kierunku calizny wyrobiska. (3 zastrzeżenia)

5c E21d **P. 172439 T** 04.07.1974

Kopalnia Węgla Kamiennego „Bobrek", Bytom, Polska (Jan Musialik, Antoni Gołaszewski, Stanisław Stelmach).

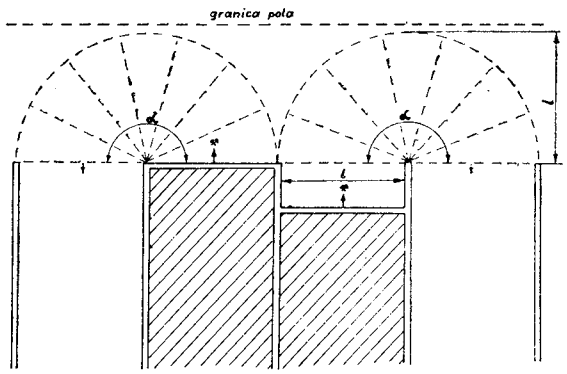
Sposób przemieszczania zmechanizowanej obudowy kroczącej

Przedmiotem wynalazku jest sposób przemieszczania zmechanizowanej obudowy kroczącej po zakończeniu wybierania pola eksploatacyjnego ściany do nowo rozpoczynanej ściany sąsiedniej.

Istota sposobu według wynalazku polega na tym, że w odległości **(1)**, równej długości ściany, od granicy wybieranego pola, na jednym końcu ściany zatrzymuje się dalszy ruch posuwisty. pierwszego kasztu. Następnie kaszt ten obraca się w miejscu wokół końcówki przenośnika odstawy, a pozostałymi kasztami wykonuje się promieniowo obrót wokół kasztu pierwszego o kąt α w granicach od 0 do 180° urabiając przy tym przez cały czas obrotu kasztów obudowy caliznę węglową.

Sposób przemieszczania obudowy zmechanizowanej na nowe miejsce pracy, będący przedmiotem niniejszego wynalazku, pozwala wyeliminować całkowicie ciężki i niebezpieczny transport wyrobiskami korytarzowymi. Nadaje się on zwłaszcza wszędzie tam, gdzie istnieją trudności w utrzymywaniu frontu rezerwowego, ponieważ przejście z eksploatacją na nowe miejsce pracy odbywa się tu bez straty w wydobyciu.

(2 zastrzeżnia)

5d; E21f **P. 165717** 08.10.1973

Rybnickie Przedsiębiorstwo Budownictwa Węglowego, Rybnik, Polska (Zygmunt Lange, Andrzej Trawiński).

Sposób wykonywania wieży wyciągowej zwłaszcza słupowej, systemem ślizgowym

Sposób według wynalazku polega na tym, że na poziomie terenu montuje się stalowy ruszt wraz z częściowym deskowaniem i zbrojeniem stropów, uzupełniony dodatkowo konstrukcją mocującą do niego deskowanie ślizgowe słupów oraz pomosty robocze. Następnie zabetonowuje się ruszt stalowy wraz z pierwszymi stropami maszyn, na których z kolei montuje się przestrzenną konstrukcję ślizgową usystuowaną osiowo nad wykonywanymi ścianami, uzupełnia się ją dodatkowymi ramami płaskimi, za pomocą których podwiesza się deskowanie ślizgowe oraz pomosty robocze, wykonuje się ściany do samego końca, a po ich wykonaniu rozmontowuje się konstrukcję ślizgową za pomocą żurawia wieżowego i opuszcza poza obrysem wieży na poziom terenu. (1 zastrzeżenie)

5d; E21f **P. 166067** 24.10.1973

Ministerstwo Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, Warszawa, Polska (Franciszek Król, Przemysław Englert).

Sposób przygotowania surowców mineralnych w stanie rozdrobnionym do ich transportu w zimnych strefach klimatycznych

Sposób według wynalazku polega na tym, że surowce mineralne zostają zamrożone w stanie rozdrobnionym przed lub podczas ich załadunku i transportowawane w stanie zamrożenia. (1 zastrzeżenie)

5d; E21f **P. 168543 T** 07.02.1974

Politechnika Śląska im. Wincentego Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Wiesław Zadęcki, Mirosław Chudek, Zenon Szczepaniak, Wincenty Drapała, Juliusz Pallada).

Sposób wykonywania tam izolacyjnych szczególnie do wyrobisk górniczych

Sposób wykonywania tam izolacyjnych, szczególnie dla wyrobisk górniczych, polega na wykonaniu tam w postaci przepon wodonieprzepuszczalnych przez ujednorodnienie w temperaturze pokojowej podpolimerów styrenu, stilbenu i produktów polimeryzacji i kondensacji styrenu z siarką elementarną i/lub mieszaniną siarki z węglanem wapnia, krzemionką, mieszaniną Fe_2O_3, Al_2O_3.

W trakcie ujednoradniania można dodatkowo wprowadzić mieszaninę krzemionki z tlenkami wapnia, żelaza i/lub polimer styrenu w postaci rozdrobnionej. Można również dodatkowo wprowadzić polialkilobenzen i/lub związki obniżające napięcie powierzchniowe, wodę i cement. (3 zastrzeżenia)

5d; E21f **P. 172523 T** 06.07.1974

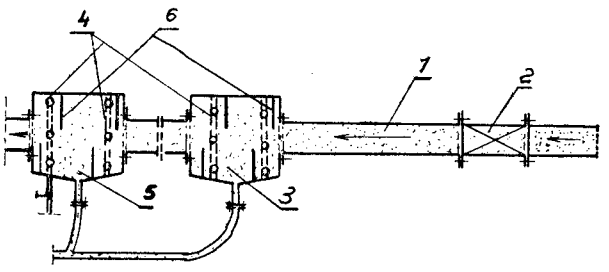
Kopalnia Węgla Kamiennego „Bobrek", Bytom, Polska (Stanisław Stelmach, Marian Kozdrój, Bernard Drzęźla, Antoni Gołaszewski, Tadeusz Mijal, Bogusław Pustówka).

Urządzenie do uławiania pyłów

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do uławiania pyłów, w szczególności pyłów węglowych w podziemnych wyrobiskach górniczych.

Urządzenie według wynalazku charakteryzuje się tym, że posiada jeden lub więcej cylindrycznych ułatwiaczy **(3)** pyłu, zabudowanych w lutniociągu odprowadzającym zassane powietrze o dużym zapyleniu. Wewnątrz cylindrycznego uławiacza umieszczono obwodowo lub prostolinijnie, połączone ze sobą dysze **(4)**, tworzące mgłę wodną, oraz przesunięte względem siebie przegrody **(6)**, częściowo przymykające prześwit strumienia zapylonego powietrza. Wytrącone przez mgłę wodną cząsteczki pyłu, spływają po wewnętrznych płaszczyznach oraz przegrodach uławiacza, do lejowato ukształtowanej dolnej części, a stamtąd przewodem poza wyrobisko.

Urządzenie posiada część wylotową w formie zamkniętego cylindra z nawierconymi otworami na obwodzie o średnicy większej niż lutniociąg. Łączna powierzchnia tych otworów jest większa od powierzchni wlotu. (2 zastrzeżenia)

6b; C12c **P. 170646 T** 26.04.1974

Instytut Przemysłu Farmaceutycznego, Warszawa, Polska (Kazimierz Jarosz, Maria Jarosz).

Sposób usuwania związków azotowych ze spirytusu

Sposób usuwania związków aztotowych ze spirytusów przez zastosowanie wymieniaczy jonitowych, znamienny tym, że roztwór alkoholowy zawierający związki azotowe, zwłaszcza pirydynę i jej pochodne, przepuszcza się przez złoże kationitu silnie kwaśnego w formie wodorowej lub w formie soli srebrowych Ag^+, miedziowych Cu^{++} lub niklowych Ni^{++}, nadając

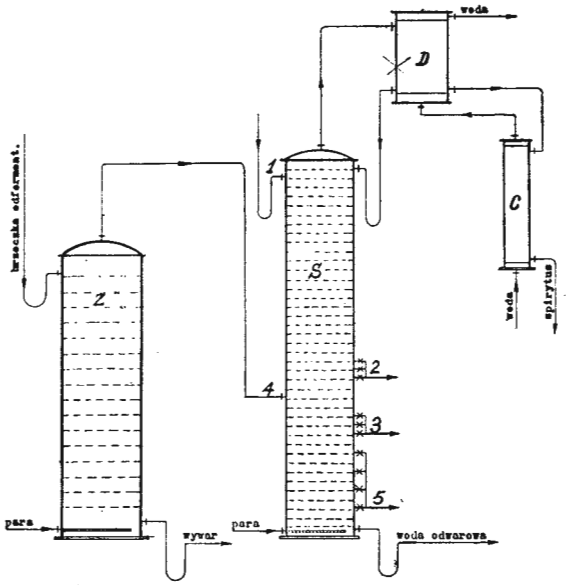
strumieniowi roztworu kierunek przepływu od dołu ku górze kolumny wypełnionej jonitem, przepuszczając jednorazowo przez tę kolumnę zadaną ilość roztworu w granicach od 50 do 1 000 razy większą objętościowo niż objętość jonitu, po czym wyłącza się kolumnę i poddaje regeneracji złoże jonitu, eluując związki azotowe. W przypadku stosowania kationitu w formie soli metali, eluuje się związki azotowe ze złoża roztworem wodnym ługu o stężeniu od 1% do 5% z dodatkiem od 1% do 20% soli kuchennej i następnie przepłukuje wodą. (2 zastrzeżenia)

6b; C12c P. 170647 T 26.04.1974

Instytut Przemysłu Farmaceutycznego, Warszawa, Polska (Kazimierz Jarosz, Maria Jarosz).

Sposób otrzymywania spirytusu surowego pozbawionego związków azotowych

Sposób otrzymywania spirytusu surowego pozbawionego związków azotowych, zwłaszcza pirydyny i jej pochodnych, z odfermentowanego zacieru za pomocą destylacji frakcyjnej w znanym aparacie odpędowym polega na tym, że roztwór alkoholowy zakwasza się roztworem kwasu mineralnego, korzystnie z dodatkiem soli miedzi, srebra lub niklu, wprowadzanym u szczytu **(1)** kolumny spirytusowej **(S)** w ilości, zapewniającej utrzymanie kwasowości wody odwarowej na poziomie nie przekraczającym wartości pH 4, po czym z dolnych półek kolumny spirytusowej **(S)**, położonych powyżej **(2)** i poniżej **(3)** i **(5)** wlotu par spirytusowych **(4)** z kolumny zacierowej **(Z)** do kolumny spirytusowej **(S)** odciąga się frakcje zawierające związki pirydyny, w ilości około 0,5% objętościowych w stosunku do odbieranego spirytusu surowego, zaś w chłodnicy **(C)** odbiera się spirytus surowy wolny od związków pirydyny, o stężeniu najmniej 93% objętościowych alkoholu. (5 zastrzeżeń)

6b; C21c P. 172719 T 13.07.1974

Instytut Przemysłu Fermentacyjnego, Warszawa, Polska (Władysław Dylkowski, Tadeusz Mozga).

Sposób fermentacji brzeczki piwnej i urządzenie do stosowania tego sposobu

Sposób fermentacji brzeczki piwnej przy zastosowaniu drożdży piwowarskich dolnej lub górnej fermentacji polega na tym, że sklarowaną i schłodzoną brzeczkę, zmieszaną z drożdżami odpowiedniej rasy w ilości 0,5—2 l/hl przetłacza się do urządzenia, w którym przeprowadza się proces fermentacji przy wykorzystaniu intensywnego mieszania za pomocą utworzonego w tym procesie dwutlenku węgla. Proces fermentacji prowadzi się w temperaturze 7—16°C przy ciśnieniu 0—1,2 at. Na skutek zwiększenia stężenia dwutlenku węgla, następuje zahamowanie rozmnażania drożdży, fermentacja jest prowadzona aż do stopnia odfermentowania zbliżonego do ostatecznego.

Urządzenie do stosowania tego sposobu składa się z co najmniej dwóch zbiorników, ustawionych w różnych poziomach jeden nad drugim, które są połączone ze sobą przewodami odpowiedniej średnicy, przy czym każdy z tych zbiorników posiada króćce do napełniania i spustu oraz kurek probierczy, a zbiornik górny jest wyposażony w przewód do odprowadzania dwutlenku węgla, zakończony przy wylocie urządzeniem do regulacji ciśnienia. (3 zastrzeżenia)

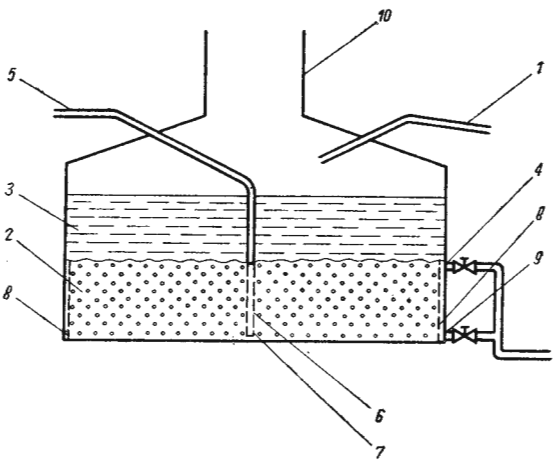
6b; C12c P. 172720 T 13.07.1974

Instytut Przemysłu Fermentacyjnego, Warszawa, Polska (Władysław Dylkowski, Tadeusz Mozga).

Sposób filtracji zacieru słodowego i wymywania ekstraktu oraz urządzenie do stosowania tego sposobu

Istota wynalazku polega na tym, że filtracja zacieru słodowego i wymywanie ekstraktu zachodzi w układzie poprzecznym w stosunku do kierunku działania siły grawitacyjnej, przy czym brzeczka przednia i wody wymywające przepływają poziomo poprzez boczne, pionowe sita, a wody wymywające ekstrakt są kierowane do kolektora zbiorczego pod dowolnym ciśnieniem.

Urządzenie do stosowania tego sposobu składa się z pionowych sił bocznych **(8)** zaopatrzonych w otwory dowolnego kształtu, korzystnie okrągłe, oraz z elementu doprowadzającego wodę i posiadającego dowolny kształt geometryczny, korzystnie cylindryczny **(7)**, albo baterii tych elementów zbudowanych z blachy perforowanej lub siatki z materiału antykorozyjnego z otworami **(6)** dla wypływu wody wymywającej ekstrakt. (3 zastrzeżenia)

6b; C12f P. 172721 T 13.07.1974

Instytut Przemysłu Fermentacyjnego, Warszawa, Polska (Jan Kumidera, Tadeusz Balcerek, Maria Walów, Janusz Breiter).

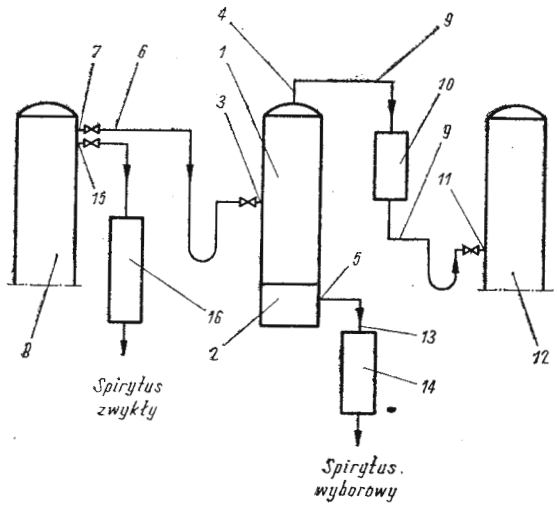
Sposób i urządzenie do jednoczesnego otrzymywania rektyfikowanego spirytusu zwykłego i wyborowego w ciągłym procesie rektyfikacji

Sposób i urządzenie do jednoczesnego otrzymywania rektyfikowanego spirytusu zwykłego i wyborowego w ciągłym procesie rektyfikacji.

Wynalazek dotyczy sposobu i urządzenia, które stosuje się do jednoczesnego uzyskiwania spirytusu zwykłego i wyborowego w ciągłym procesie rektyfikacji

przez odbiór spirytusu zwykłego z kolumny rektyfikacyjnej **(8)** z 61 półki **(15)** oraz jednoczesny odbiór spirytusu wyborowego z kolumny korekcyjnej **(1)** z tym, że zasilanie kolumny korekcyjnej **(1)** odbywa się na 10 półce **(3)** spirytusem płynącym z 64 półki **(7)** kolumny rektyfikacyjnej **(8)**, a rektyfikowany spirytus wyborowy odbierany jest z kociołka **(2)** kolumny korekcyjnej **(1)**.

Urządzenie do stosowania tego sposobu obejmuje układ instalacji, w którym kolumna korekcyjna **(1)** nie nie posiada deflegmatorów i skraplacza (kondensatora), a uwalnia rektyfikowany spirytus od zanieczyszczenia niżej wrzących od etanolu przez umiarkowane gotowanie spirytusu. (3 zastrzeżenia)

6c; C12g **P. 171751 T** **08.06.1974**

Stołeczne Zakłady Winiarsko-Spożywcze „Warsowin", Warszawa, Polska (Karol Petelczyc).

Sposób produkcji miodów pitnych

Sposób produkcji miodów pitnych polega na dodaniu do przygotowanej brzeczki w fazie fermentacji zwykłego cukru w ilości odpowiadającej normie określonego miodu, po czym po upływie około 4 miesięcy od zakończenia fermentacji, dodaje się do miodów dwójniaków około 20% miodu pszczelego, a do miodów trójniaków i półtoraków odpowiadające im ilości. (1 zastrzeżenie)

6c; C12g **P. 172300 T** **29.06.1974**

Stołeczne Zakłady Winiarsko-Spożywcze Przemysłu Terenowego „Warsowin", Warszawa, Polska (Jerzy Aleksandrowicz).

Sposób produkcji napojów alkoholowych

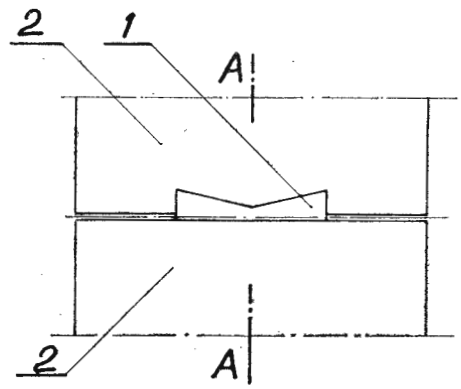
Sposób produkcji napojów alkoholowych winopodobnych, o charakterze win maderyzowanych polegający na tym, że do brzeczki słodzonej z ewentualnym dodatkiem soków gronowych lub owocowych i dodatków smakowo-aromatycznych wprowadza się koncentrat słodowy. (1 zastrzeżenie)

7a; B21b **P. 169910 T** **29.03.1974**

Instytut Metalurgii Żelaza im. Stanisława Staszica, Gliwice, Polska (Stanisław Rudny, Leopold Sikora, Kazimierz Kołodziej).

Sposób walcowania

Przedmiotem wynalazku jest sposób walcowania na gorąco dwu kształtowników niesymetrycznych połączonych ze sobą trwale w czasie całego procesu walcowania w jeden kształtownik symetryczny z następnym rozdzieleniem wzdłużnym na dwa kształtowniki niesymetryczne znanymi sposobami jak cięcie nożycami, palnikami lub innymi urządzeniami. Rozdzielenie walcowanego pasma odbywa się równocześnie z walcowaniem pasma w ostatnim wykroju, ale poza tym wykrojem. Szybkość rozcinania jest równa szybkości walcowania. (2 zastrzeżenia)

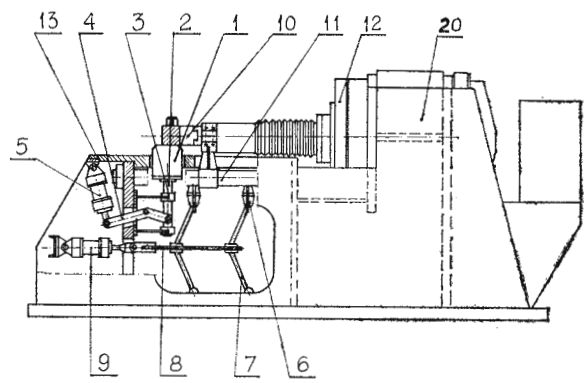

7c; B21d **P. 163203** **08.06.1973**

Huta „Pokój" Przedsiębiorstwo Państwowe Wyodrębnione, Ruda Śląska 9, Polska (Franciszek Grosman, Stefan Paluszkiewicz, Henryk Sławik, Czesław Ignacy).

Giętarko-prostarka

Giętarko-prostarka posiada hydrauliczny siłownik **(12)**, osadzony w korpusie **(20)**, którego tłoczysko jest usytuowane ponad stołową płytą **(13)** i jest zakończone wymiennym stemplem **(10)**. Tłoczysko posiada dwie kolumnowe prowadnice **(11)** dla jego podparcia w czasie wysuwania. W stołowej płycie **(13)**, dla oparcia giętego elementu, osadzone są przesuwnie w kierunku poprzecznym do osi hydraulicznego siłownika **(12)**, dwie pionowe, obrotowe, oporowe rolki. W korpusie **(20)**, dla podtrzymywania giętego elementu, osadzone są symetrycznie dwie pionowo wysuwne, środkowe podpory **(1)** połączone, poprzez popychacz **(2)** i dwuramienną dźwignię **(4)**, z hydraulicznym siłownikiem **(5)**, oraz cztery pionowo wysuwne, rozmieszczone symetrycznie, zewnętrzne podpory **(6)** połączone poprzez kolanowy mechanizm **(7)** i cięgło **(8)** z hydraulicznym siłownikiem **(9)**. Z obu stron korpusu **(20)**, na wahliwych wspornikach, znajdują się samonastawne podtrzymujące rolki. (2 zastrzeżenia)

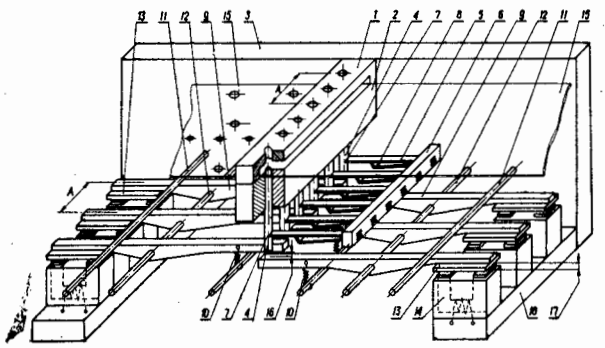

7c; B21d **P. 166371** **07.11.1973**

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Władysław Tryliński, Andrzej Wierciak, Waldemar Oleksiuk, Witold Jaszczuk, Jacek Banasiak).

Układ dziurkowania taśmy dziurkowanej

Układ dziurkowania stosowany w dziurkarkach taśmy dziurkowanej do przetwarzania informacji posiada elektromagnesy **(14)** napędowe, dźwignie **(9)** napędowe i stemple dziurkujące **(4)**. W stanie niewzbudzonym elektromagnesu **(14)** dźwignia **(9)** napędowa jest dociągnięta do jej ogranicznika ruchu **(11)**, a pomiędzy stemplem **(4)** i taśmą **(15)** dziurkowaną jest luz. Stempel **(4)** jest utrzymywany w tym położeniu przez sprężynę **(10)** zwrotną, opierającą się o ogranicznik **(8)** ruchu, a pomiędzy końcem dźwigni **(9)** napędowej jest luz **(16)** znacznie większy niż luz pomiędzy stemplem **(4)** i taśmą dziurkowaną **(15)**. Elektromagnesy **(14)** kolejnych stempli **(4)** są położone na przemian po obu stronach matrycy **(1)**, a odległość pomiędzy kolejnymi elektromagnesami **(14)** napędowymi jest równa odległości pomiędzy stemplami **(4)** przez nie napędzanymi. Dźwignie **(9)** napędowe są wykonane jako elementy sprężynujące. (4 zastrzeżenia)

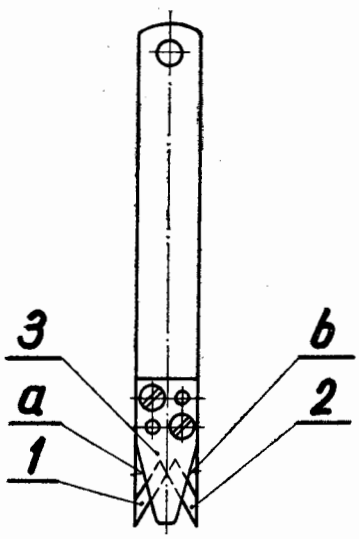
7c; B21d **P. 166754** 23.11.1973

Zgłoszenie dodatkowe do patentu nr. 68428

„Aspa" Zakłady Aparatury Spawalniczej im. Komuny Paryskiej, Wrocław, Polska (Stanisław Woś).

Nóż skrawający

Przedmiotem wynalazku jest nóż skrawający, mający zastosowanie zwłaszcza do obróbki mosiężnych wkładek profilowych o przekroju ceowym szczotkotrzymaczy elektrycznych silników komutatorowych małej mocy, wycinanych i profilowanych na wykrojniku-wytłoczniku z zapasem na wysokości ścianek wzdłużnych, który to zapas ścina się tym nożem w urządzeniu według patentu 68428.

Nóż skrawający zaopatrzony jest w dwa ostrza **(1)** i **(2)** skrawające o kątach natarcia optymalnych dla ścinanego materiału, których krawędzie tnące leżą w jednej płaszczyźnie i tworzą ze sobą kąt najkorzystniej ostry a listwa **(3)** z krzywkami **(a)** i **(b)** sterującymi płytkami dociskowymi urządzenia, mocującymi wkładkę szczotkotrzymacza, tworzy z nożem połączenie rozłączne. (1 zastrzeżenie)

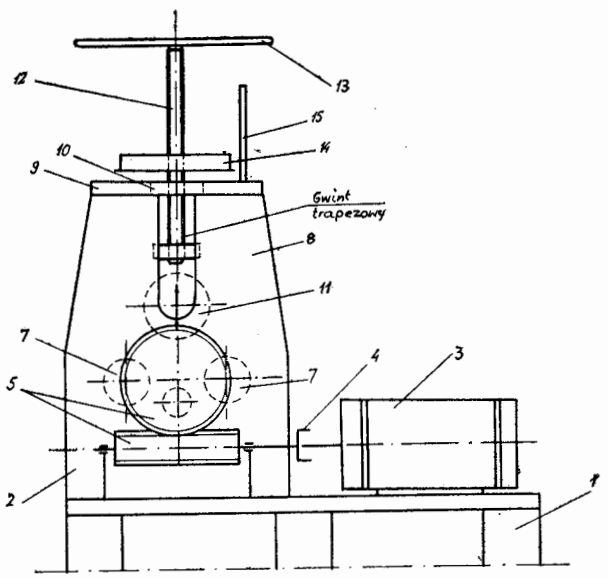
7c; B21d **P. 169978 T** 30.03.1974

Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Państwowej Komunikacji Samochodowej Oddział Remontowy, Kraków, Polska (Stanisław Gierat).

Urządzenie do kształtowania piór resorowych

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do mechanicznego kształtowania piór resorowych, przeznaczone do nadawania określonego promienia krzywizny piórom resorowym różnych typów resorów stosowanych w pojazdach mechanicznych.

Urządzenie do kształtowania piór resorowych zawiera podstawę **(1)**, na której osadzony jest korpus **(2)** oraz silnik elektryczny **(3)** napędzający poprzez sprzęgło kłowe **(4)** przekładnię ślimakową **(5)** i trzy koła zębate, dwa wałce napędowe **(7)**. Korpus **(2)** urządzenia

składa się z dwóch płyt bocznych **(8)** z podłużnymi wycięciami w osi stanowiącymi prowadnice oraz z płyty górnej **(9)** zawierającej osadzoną w niej nakrętkę trapezową **(10)**. Dwa walce napędowe **(7)** są osadzone symetrycznie względem osi korpusu **(2)** i obrotowo w łożyskach umieszczonych w płytach bocznych **(8)**. Walce te mają wymuszony przekładnią zębatą **(6)**, ten sam kierunek obrotu, zaś walec gnący **(11)**, symetrycznie umieszczony w wierzchołku trójkąta walców, ułożyskowany i prowadzony w prowadnicach płyt bocznych **(8)**, ma swobodny ruch obrotowy i wymuszony przesuw przez śrubę pociągową **(12)** z gwintem trapezowym, napędzaną kołem kierowniczym **(13)** poprzez redukcyjną przekładnię zębatą **(14)**. Natomiast wskaźnik **(15)** określa wielkość strzałki ugięcia pióra resoru, zaś przełącznik zapewnia zmianę kierunku obrotów silnika elektrycznego **(3)**. (1 zastrzeżenie)

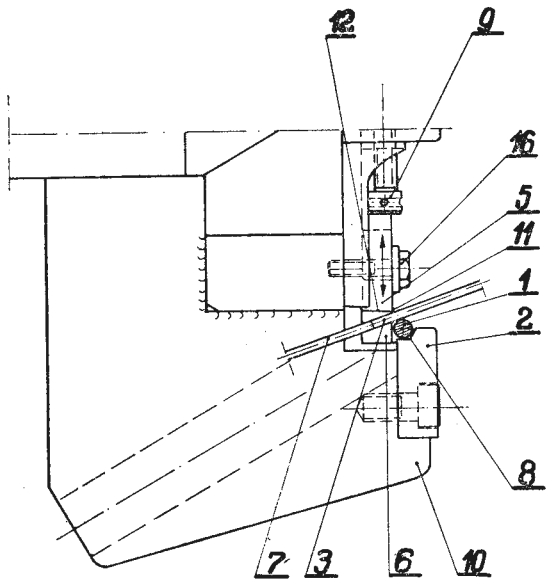
7d; B21f **P. 166030** 22.10.1973

Zakłady Artykułów Gospodarstwa Domowego „Zagod", Bytów, Polska (Stanisław Ziółkowski, Jan Dacz).

Sposób wyrównywania obrzeży wyrobów z drutu oraz urządzenie do stosowania tego sposobu

Sposób według wynalazku polega na tym, że ramkę obrzeża wyrobu opiera się na nożu podporowym, następnie z wystającym pierwszym drutem dosuwa się do zęba oporowego noża tnącego i obcina się wystający jeden lub kilka drutów a następnie przesuwa się sukcesywnie wyrób wzdłuż linii ramki obrzeża do napotkania na drut zawieszakowy. Urządzenie do stosowania sposobu składa się z noża podporowego **(2)** z rowkiem **(8)** i współpracującego z nożem podporowym noża tnącego **(5)** posiadającego ząb oporowy **(6)**. Nóż tnący **(5)** wprowadzony jest w ruch posuwisto-zwrotny za pomocą suwaka **(12)** poruszanego mimośrodowym czopem wału silnika. Śruba górna **(9)** spełnia rolę regulatora położenia noża **(5)** zaś śruba dolna **(16)** mocuje nóż w określonym położeniu.

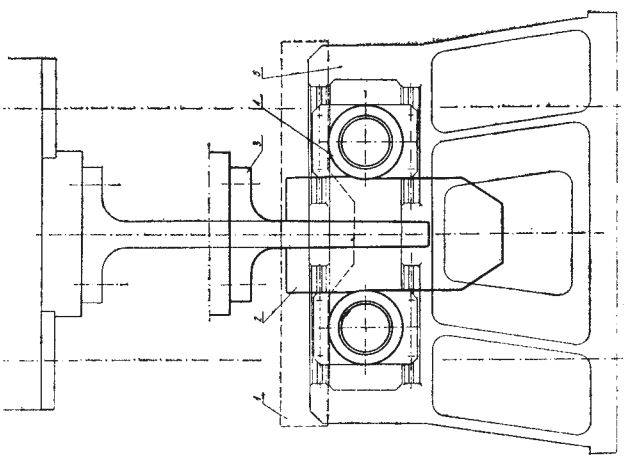
(2 zastrzeżenia)

7h; B21k **P. 164873 T** 27.08.1973

Huta im. Marcelego Nowotki, Ostrowiec Świętokrzyski, Polska (Bolesław Rybak, Ludwik Kelm, Edward Kurek, Tadeusz Pachniak, Wiesław Weroński, Henryk Sasak).

Sposób wykonywania odkuwek wykorbień wałów korbowych półskładanych do silników dużej mocy i urządzenie do wykonywania tych odkuwek

Sposób według wynalazku polega na odkuciu przedkuwki **(1)** o żądanym kształcie, którą następnie wygina się przy pomocy wyginaka **(3)** z jednoczesnym walcowaniem pomiędzy dwoma walcami **(4)** umieszczonymi w korpusie **(5)** umocowanym na stole prasy. Kształt zewnętrzny odkuwki otrzymuje się na drodze walcowania.

Urządzenie do stosowania sposobu według wynalazku charakteryzuje się tym, że w jego korpusie **(5)** znajdują się dwa walce **(4)** a odległość pomiędzy nimi jest regulowana w zależności od wymiarów wykonywanego wykorbienia. (3 zastrzeżenia)

8a; B05c **P. 167338** 14.12.1973

Pierwszeństwo: 15.12.1972 — Szwajcaria (nr 18304/72)
13.04.1973 — Szwajcaria (nr 5330/73)
Sandoz Aktiengesellschaft, Bazylea, Szwajcaria.

Sposób sterowania i/lub regulowania procesów barwienia i urządzenie do sterowania i/lub regulowania tych procesów

Wynalazek dotyczy sterowania i/lub regulowania procesami barwienia przez sterowanie fizycznych i/lub chemicznych czynników decydujących o przebiegu procesu barwienia na podstawie funkcji wyczerpywania kąpieli w odniesieniu do obiegu kąpieli i/lub materiału poddawanego barwieniu, przy czym korzystnie utrzymuje się stałą wartość funkcji wyczerpywania kąpieli w odniesieniu do obiegu kąpieli.

(10 zastrzeżeń)

8a; B05c **P. 170217 T** 09.04.1974

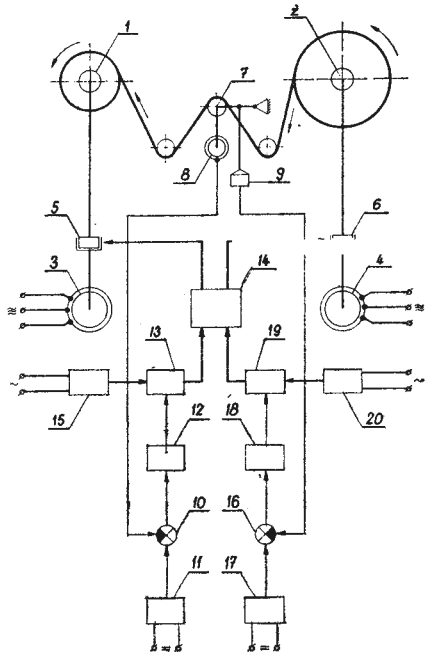
Zgłoszenie dodatkowe do patentu nr 73132 (P. 155037)

Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Władysław Metzger, Waldemar Karwize, Kazimierz Hełka, Andrzej Trzynadlowski).

Układ do sterowania barwiarek zwrotnych

Wynalazek dotyczy układu do sterowania barwiarek zwrotnych, napędzanych poprzez sprzęgła indukcyjne i stosowanych w przemyśle włókienniczym.

Układ według wynalazku, składający się z obwodu regulacji prędkości przewijania tkaniny i obwodu regulacji siły naciągu barwionej tkaniny, wyposażony jest w czujnik siły **(9)**, służący do pomiaru rzeczywistego naprężenia tkaniny. Czujnik **(9)** połączony jest z członem **(16)** porównującym sygnał wyjściowy czujnika **(9)** z sygnałem proporcjonalnym do wartości zadanej siły naciągu tkaniny. (1 zastrzeżenie)

8a; B05c **P. 171960 T** 15.06.1974
86g; D03j

Zakłady Tkanin Technicznych „Eskord", Iłowa Żagańska, Polska (Jerzy Przychodniak, Henryk Słupecki, Kazimierz Kubiak, Edward Kazimierczak, Henryk Święcicki).

Sznurek galerunkowy impregnowany zwłaszcza do krosien żakardowych

Sznurek galerunkowy impregnowany, stosowany zwłaszcza do krosien żakardowych — charakteryzuje się tym, że jest utworzony z włókna wiskozowego ciągłego, 2-krotnie kręconego, przy czym efektem pierwszego skrętu jest uzyskanie żyły, a drugiego — przeciwnego — uzyskanie sznurka. Ponadto sznurek impregnowany jest roztworem poliamidu „M".
(1 zastrzeżenie)

8c; B41f **P. 171648 T** 04.06.1974

Pabianickie Zakłady Przemysłu Bawełnianego, Pabianice, Polska (Jerzy Ciesielski, Zbigniew Nowak, Magdalena Borkiewicz, Zofia Misiak).

Sposób drukowania wyrobów włókienniczych wałami drukarskimi o różnych obwodach

Przedmiotem wynalazku jest nowy sposób drukowania wyrobów włókienniczych wyznaczający nowy kierunek wzornictwa charakteryzujący się niepowtarzalnością raportu w płaszczyźnie konfekcyjnej.
Sposób ten jest znamienny tym, że drukujący komplet wałów drukarskich składa się z wałów o różnych średnicach. W ten sposób można uzyskać raporty wzdłużne rzędu kilku metrów, nieosiągalne dotychczas metodą druku wałowego. (1 zastrzeżenie)

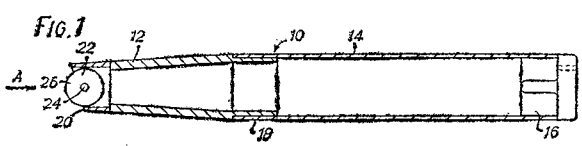
8f; B65h **P. 170323** 12.04.1974
8g; D06j

Pierwszeństwo: 13.04.1973 — Wielka Brytania (nr 18005/73) 02.07.1973 — Wielka Brytania (nr 31451/73)

I.W.S. Nominee Company Limited, Londyn, Wielka Brytania.

Sposób obróbki wyrobów włókienniczych zwłaszcza formowania kantów lub fałd na takich wyrobach oraz urządzenie do stosowania tego sposobu

Przedmiotem wynalazku jest sposób do formowania trwałych kantów w wyrobach włókienniczych polegający na tym, że nakłada się wzdłuż żądanej linii kantu wąską warstwę lepiszcza utwardzalnego zestawu składników nierozpuszczalnych, oraz prasuje się wyrób złożony wzdłuż linii kantu dla utrwalenia kantu, przy czym wyrobowi najpierw nadaje się tymczasowy kant dla oznaczenia żądanej linii kantu.
Aplikator **(10)** do nakładania linii warstwowej lepiszcza na wyrób włókienniczy, charakteryzuje się tym, że zawiera urządzenie dozujące posiadające obrotowy organ nakładający **(22)** o profilowanej powierzchni połączony ze zbiornikiem **(14)** lepiszcza oraz środki zabezpieczające **(12)** lepiszcze nakładane na wyrób przed zawartością pęcherzy powietrznych.
(15 zastrzeżeń)

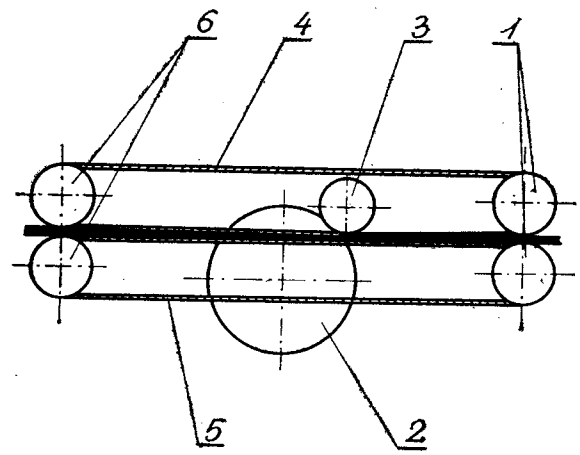

8f; B65h **P. 170736 T** 29.04.1974

Zakłady Przemysłu Filcowego, Łódź, Polska (Edward Szyller, Bogusław Banasiak, Tadeusz Czerwiński, Jerzy Krawczyk, Jan Kowalczyk, Zbisław Misiała, Czesław Bulzacki).

Krajarko-zwijarka do materiałów włókienniczych

Krajarko-zwijarka do materiałów włókienniczych przeznaczona do cięcia na paski odpowiedniej szerokości włókniny, filców i innych materiałów tekstylnych składa się z zespołu wprowadzającego i odbierającego, którego zespół tnący stanowią wałki wprowadzające **(1)**, wrzeciono z nożami krążkowymi **(2)** zamocowane na stałe do konstrukcji nośnej oraz układu transporterów **(4,5)**, współpracujących z wałkami **(3)** i wałkami odbierającymi **(6)** (2 zastrzeżenia)

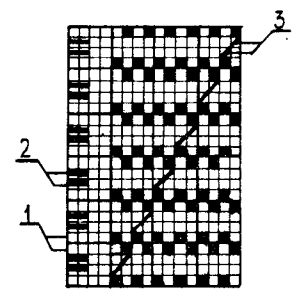

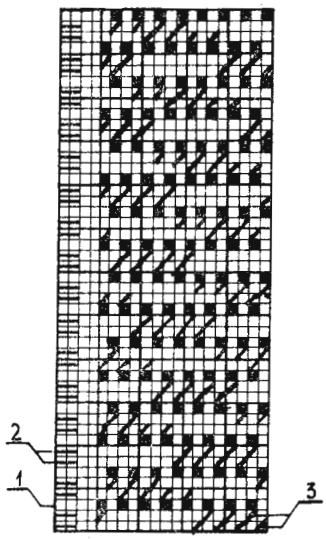
8h; D04h **P. 172685 T** 12.07.1974
8b; D06c
86d; D03d

Centralne Laboratorium Przemysłu Wełnianego Południe, Bielsko-Biała, Polska (Florian Zuzański, Stanisław Waluś, Jadwiga Duława).

Tkanina z okrywą włosową i sposób jej wytwarzania

Przedmiotem wynalazku jest tkanina z okrywą włosową z przeznaczeniem na wierzchnie wyroby odzieżowe, wykonana z mieszanek wieloskładnikowych.
Tkanina według wynalazku wykonana została z okrywą włosową posiadającą jednolitą dolną warstwę gładką o ścisłej strukturze, utworzonej z nitek osnowy i wątku, spełniających wymagane parametry wytrzymałościowe tkaniny, natomiast wierzchnia warstwa tkaniny utworzona została z grubej przędzy wątkowej z włókien staplowych zapewniających w procesach drapania i wykończenia z jednostronną okrywą włosową tkaniny.
Sposób wytwarzania tkaniny polega również na zastosowaniu nowych technologii w procesach wykończenia. (4 zastrzeżenia)

8h; D06h **P. 173134** 31.07.1974
29a; D01d

Pierwszeństwo: 31.07.1973 — Japonia (nr 48-86584)
02.11.1973 — Japonia (nr 48-123581)
17.06.1973 — Japonia (nr 49-68928)

Kuraray Co., Ltd, Kurashiki-City, Japonia.

Sposób wytwarzania sztucznej skóry

Sposób wytwarzania sztucznej skóry polega na tym, że włókna wytwarza się przez przędzenie kopoliestru otrzymanego przez kopolimeryzację glikolu alkilenowego zawierającego 2—4 atomów węgla w cząsteczce, kwasu tereftalowego lub jego estru alkilenowego i trzeciego składnika o ciężarze cząsteczkowym powyżej 1000, przy czym ilość trzeciego składnika A% molowych i jego ciężar cząsteczkowy M, spełniają zależność A×M=10—20000 powstałe włókno rozciąga się, poddaje obróbce cieplnej, korbikowaniu i cięciu, a następnie z tego włókna formuje się wstęgę, nakłuwa się ją i w miarę potrzeby poddaje obróbce cieplnej, aby otrzymać materiał o numeracji 0,5—2,5 denier, skurczu we wrzącej wodzie poniżej 5%, module Younga po skurczu we wrzącej wodzie poniżej 35g/denier i gęstości 0,11—0,35g/cm³. Otrzymany materiał impregnuje się polimeryzującym środkiem wiążącym i koaguluje się go, aby otrzymać materiał o gęstości 03—04g/cm³. (17 zastrzeżeń)

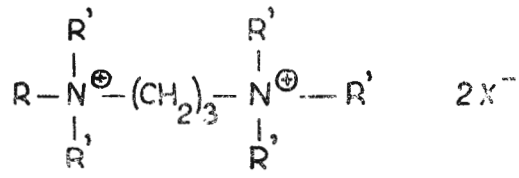
8k; D06m **P. 172537** 08.07.1974
29b; D01f

Pierwszeństwo: 13.07.1973 — RFN (nr P 2335675.4)

Hoechst Aktiengesellschaft, Frankfurt nad Menem Republika Federalna Niemiec.

Sposób i środek do natłuszczania włókien

Związki o wzorze 1, w którym R oznacza rodnik alkilowy lub alkenylowy o długim łańcuchu, R' oznaczają jednakowe lub różne niższe rodniki alkilowe i X oznacza jon chlorkowy, niższy alkilosiarczanowy albo tozylanowy, nadają się jako środki do natłuszczania włókien, które nadają włóknom wysokie wartości antystatyczne. Związki są łatwo rozpuszczalne w

WZÓR 1

wodzie i można je przeprowadzać w wysokostężone stabilne układy ciekłe, które można łatwo dozować. (11 zastrzeżeń)

8k; D06m **P. 172539** 08.07.1974

Pierwszeństwo: 13.07.1973 — RFN (nr 2335674.3)

Hoechst Aktiengesellschaft, Frankfurt nad Menem, Republika Federalna Niemiec.

Sposób antystatycznego wykańczania włókien, środek do przeprowadzania tego sposobu oraz środek do natłuszczania włókien

Peralkilowane produkty reakcji epoksydów z alkilenodwuaminami, dwualkilenotrójaminami albo trójalkilenoczteroaminami nadają się jako środki do natłuszczania włókien, które są dobrze rozpuszczalne w wodzie i wykończonym za ich pomocą włóknom obok właściwości antystatycznych nadają przyjemny zmiękczający gładki chwyt. (9 zastrzeżeń)

8l; D06m **P. 170091 T** 03.04.1974

Główny Instytut Górnictwa, Katowice, Polska (Paweł Fudalej, Bronisław Zyska, Stanisław Cichomski, Barbara Boboń, Stanisław Kucharski, Danuta Bryła, Tadeusz Konieczny, Sławomir Zawadzki, Maria Klatka, Tadeusz Hołyst, Tadeusz Laskowski).

Sposób wytwarzania antystatycznych i samogasnących powłok ze zmiękczonego polichlorku winylu na tkaninach poliamidowych

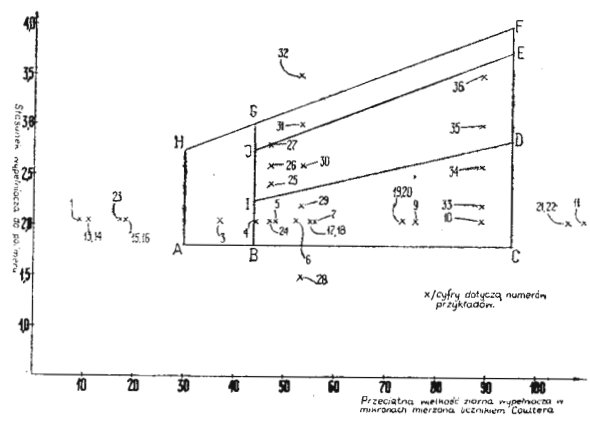
Wytwarzanie antystatycznych i samogasnących powłok ze zmiękczonego polichlorku winylu na tkaninach poliamidowych polega na zastosowaniu odpowiedniego zmiękczacza dla warstwy pośredniej. Zmiękczacz ten stanowi mieszaninę plastyfikatorów z dodatkiem od 2 do 10% wagowych politiokarbaminowych polimerów w stosunku do masy polichlorku winylu, przygotowywanych oddzielnie lub syntetyzowanych w masie w trakcie przygotowania mieszanki. Warstwa pośrednia powłoki zawierająca polichlorek winylu ze zmiękczaczem według wynalazku bardzo dobrze wiąże tkaninę poliamidową z wierzchnią warstwą zmiękczonego polichlorku winylu o własnościach samogasnących i antystatycznych. (2 zastrzeżenia)

8l; D06n **P. 170152 T** 05.04.1974

Porwair Limited, North Lynn, Kings Lynn, Wielka Brytania.

Przepuszczalny dla pary wodnej skóropodobny materiał i sposób jego wytwarzania

Przepuszczalny dla pary wodnej skóropodobny, termoplastyczny, elastomeryczny materiał z poliuretanu w postaci arkuszy, o dużej wytrzymałości na rozdzieranie wykonany z porowatej warstwy poliuretanu o grubości co najmniej 0,5 mm, w której znajdują się pęcherze połączone porami, wolny od wydłużonych porów wychodzących poza grubość warstwy, wykazujący wydłużenie przy rozerwaniu co najmniej 200%, ewentualnie pokryty na powierzchni co najmniej jedną porowatą warstwą o innej strukturze.

Materiał ten wytwarza się na drodze koagulacji mieszanki polimerowej, zawierającej elastomeryczny poliuretan rozpuszczony w rozpuszczalniku organicznym i rozproszony w nim ziarnisty rozpuszczalny wypełniacz, który nie jest rozpuszczalny w rozpuszczalnikach organicznych. Wypełniacz ten zawiera mniej niż 1% wagowy ziaren o wielkości poniżej 1 mikrona, mniej niż 1% ziaren o wielkości powyżej 200 mikronów i co najmniej 50% ziaren o wielkości 30—95 mikronów, przy czym stosunek wypełniacza do polimeru odniesiony jest do przeciętnej wielkości ziarna wypełniacza mierzonej za pomocą licznika Coultera, w taki sposób, że na wykresie Fig 32 obie wielkości mieszczą się w obszarze ACFHA. (12 zastrzeżeń)

10a; C10b **P. 166500** 12.11.1973

Instytut Lotnictwa, Warszawa, Polska (Tadeusz Kotecki, Wiesław Szachnowski, Bogdan Wiślicki, Zdzisław Kamiński).

Sposób identyfikacji paliw ciekłych oraz cieczy hydraulicznych i smarów

Przedmiotem wynalazku jest sposób szybkiej identyfikacji rodzaju i gatunku produktu oraz obecności zanieczyszczeń innymi produktami.

Sposób według wynalazku polega na tym, że w badanej substancji dokonuje się jednoczesnego pomiaru temperatury oraz prędkości rozchodzenia się fali ultradźwiękowej o częstotliwości nie mniejszej niż 0,5 MHz a następnie otrzymany wynik porównuje się z danymi uprzednio uzyskanymi dla produktu wzorcowego. (1 zastrzeżenie)

12c; B01f **P. 171300** 21.05.1974

Pierwszeństwo: 22.05.1973 — Francja (nr 7318559)

Société Anonyme Banque pour l'Expansion Industrielle „BANEXI", Paryż, Francja.

Kompozycja do przetwarzania węglowodorów i tłuszczów na emulsję ulegającą biologicznemu rozkładowi, oraz sposób jej wytwarzania

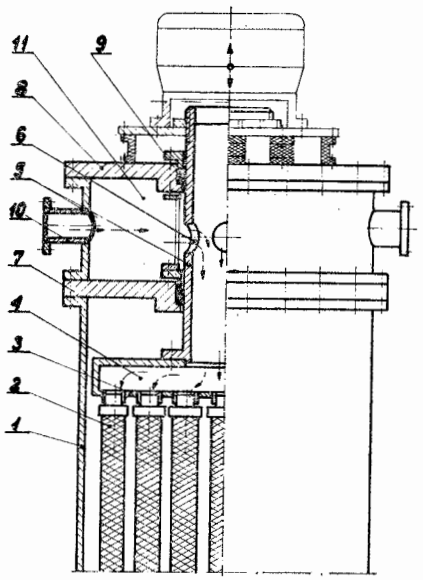
Kompozycja składa się z amidu alifatycznego lub estru kwasu karboksylowego amidu alifatycznego, soli amonowej kwasu karboksylowego, fosfo-aminolipidu i rozpuszczalnika naftowego nie zawierającego frakcji benzenowych. Sposób wytwarzania polega na działaniu nadmiarem kwasu karboksylowego na pierwszorzędową lub drugorzędową aminę alifatyczną lub na pierwszorzędowy lub drugorzędowy alifatyczny amino-alkohol, zobojętnieniu mieszaniny do pH 7 przez dodanie amoniaku oraz dodanie fosfo-aminolipidu i rozpuszczalnika naftowego nie zawierającego frakcji benzenowych. Wynalazek może być zastosowany do usuwania odpadów naftowych oraz tłuszczów mineralnych, zwierzęcych lub roślinnych. (8 zastrzeżeń)

12d; B01d **P. 170184 T** 08.04.1974

Świdnicka Fabryka Urządzeń Przemysłowych, Świdnica (Henryk Mrzygłód, Józef Biesiada).

Filtr wibracyjny

W filtrze wibracyjnym zastosowano dodatkową komorę ponad zespołem filtracyjnym, połączoną rurą centralną z umocowanym w niej kolektorem elementów filtracyjnych. Rura centralna jest uszczelniona przesuwnie na przegrodach wydzielających dodatkową komorę i z zewnątrz pobudzana do drgań. Rozwiązanie to eliminuje doprowadzenie czynnika elastycznym wężem do zespołu filtracyjnego. (1 zastrzeżenie)

12e; B01d **P.166619** 19.11.1973

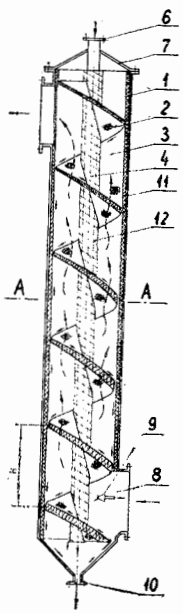
Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia P. 161657

Biuro Studiów, Projektów i Realizacji Inwestycji Przemysłu Nieorganicznego „Biprokwas", Gliwice, Polska (Jan Tuszyński).

Separator cząstek stałych i ciekłych gazów

Separator wg wynalazku charakteryzuje się tym, że ślimacznica **(2)** została wykonana z materiału porowatego, a ściany obudowy **(1)** i rury zraszającej **(4)** wyłożone są porowatą wykładziną.

W separatorze porowate powierzchnie kanału spiralnego **(3)**, obudowy **(1)** i rury zraszającej **(4)** wykonane są z dużej ilości drobnych elementów spiralnych. (2 zastrzeżenia)

12e; B01f **P. 170307** 11.04.1974

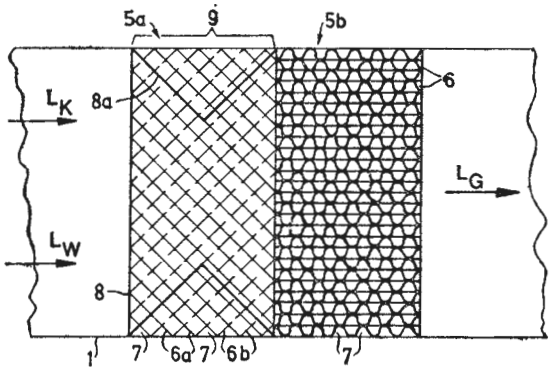
Pierwszeństwo: 18.04.1973 — Szwajcaria (nr 5589/73)

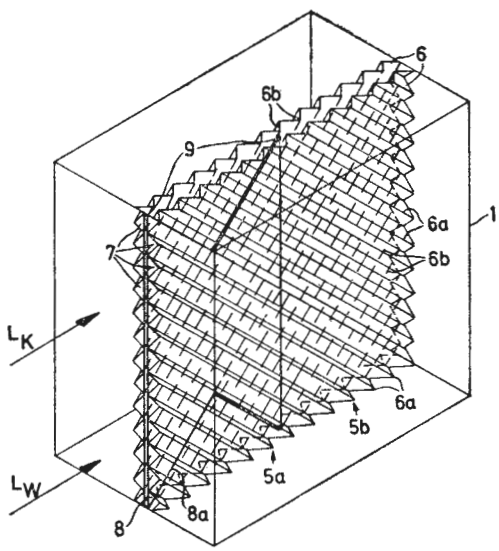
Gebrüder Sulzer Aktiengesellschaft, Wintenthur (Schweiz, Szwajcaria).

Mieszalnik statyczny

Przedmiotem wynalazku jest mieszalnik statyczny dla płynnych czynników, z przynajmniej jednym wbudowanym wkładem otoczonym obudową rurową. Znamienne jest to, że od strony wlotu ciekłych czynników wpływających do przewodu jest zamontowany wkład **(5a)** mieszalnika, który służy do zgrubnego mieszania czynników i w którym umieszczone są arkusze **(6)** z blachy, posiadające nachylone względem siebie otwarte kanały przepływowe **(7)** a strefy obrzeżne arkuszy są częściowo względem siebie otwarte. W strefie zaś środkowej kanały przepływu sąsiednich arkuszy blach są względem siebie zamknięte. Pomiędzy dwoma sąsiadującymi arkuszami blachy umieszczony jest element pośredni **(8)** który zamyka w strefie środkowej wzajemne połączenia kanałów.

(6 zastrzeżeń)

12g; B01j **P. 165473** 26.09.1973

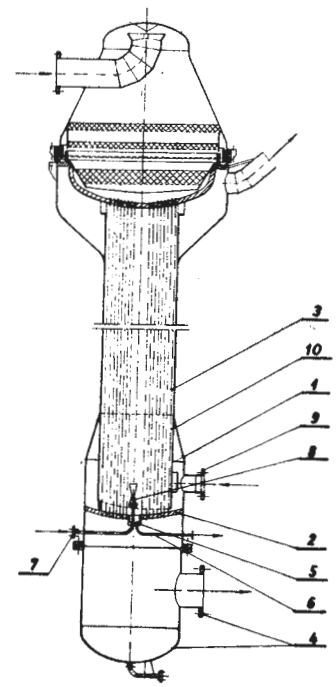
Zgłoszenie dodatkowe do patentu nr 61437

Instytut Nawozów Sztucznych w Puławach, Puławy, Polska (Włodzimierz Granowski, Stanisław Radzik, Teodor Solinger, Władysław Plaskura, Jan Rudzki).

Kocioł z utleniaczem amoniaku

Kocioł według patentu Nr 61437 posiada cylindryczny płaszcz w górnej części rozszerzającej się w stożek. Płaszcza zamknięty jest w górnej części wypukłym a w dolnej płaskim dnem sitowym. Wewnątrz płaszcza znajdują się rury płomieniówkowe przytwierdzone do den. Aby zmniejszyć korozję dolnej części przestrzeni międzyrurkowej — dno, rury, płaszcz — kocioł z utleniaczem amoniaku według wynalazku posiada dolne dno sitowe **(2)** wklęsłe, o profilu zgodnym lub zbliżonym do dna sitowego górnego. W najniższym miejscu dna sitowego dolnego umieszczona jest studzienka **(5)** oraz odprowadzenie odmulin ze studzienki. Ponadto kocioł posiada odpowiednie doprowadzenie króćcem **(7)**, zamontowanym w studzience **(5)**, pary rozruchowej do ogrzewania strumieniowego wewnętrznego umieszczonego w dolnej części kotła.

(2 zastrzeżenia)

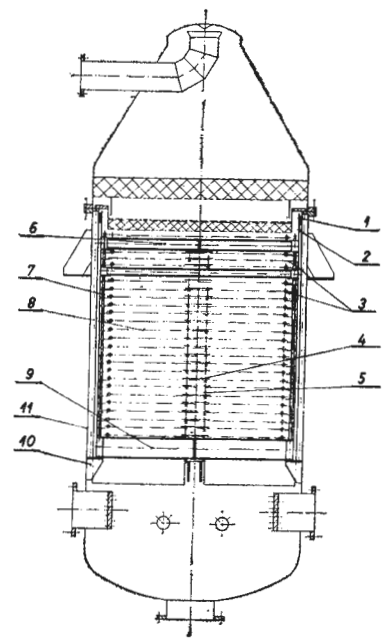

12g; B01j **P. 165609** 03.10.1973

Instytut Nawozów Sztucznych, Puławy, Polska (Włodzimierz Granowski, Andrzej Kłapouszczak, Tadeusz Olszewski, Stanisław Radzik, Jan Nieścionek).

Kocioł z utleniaczem amoniaku

Przedmiotem wynalazku jest kocioł z utleniaczem amoniaku służący do schładzania gazów poreakcyjnych i produkcji przegrzanej pary wodnej, z wymuszonym obiegiem wody, stosowany zwłaszcza w urządzeniach chemicznych.

Kocioł według wynalazku posiada osłonę cylindryczną **(2)**, której górna krawędź posiada na swym obwodzie uszczelnienie **(4)**. Ponadto kocioł wewnątrz wkładu rurowego posiada w obrębie rur wznoszących i opadowych przegrody poprzeczne **(3)**. Przegrody te są wykonane z segmentów spawanych ze sobą wygiętymi końcami. Kocioł zaopatrzony jest również w przegrody poprzeczne **(4)** w kształcie krążków. Przegrody te są umocowane w środku układu rurowego, łączone są one odpowiednimi śrubami kotwowymi **(5)** z ramami dystansowymi tworząc w tej części wkładu rurowego zawartą konstrukcję. (2 zastrzeżenia)

12g; B01j **P. 166180** 29.10.1973

American Cyanamid Company, Wayne, Stany Zjednoczone Ameryki.

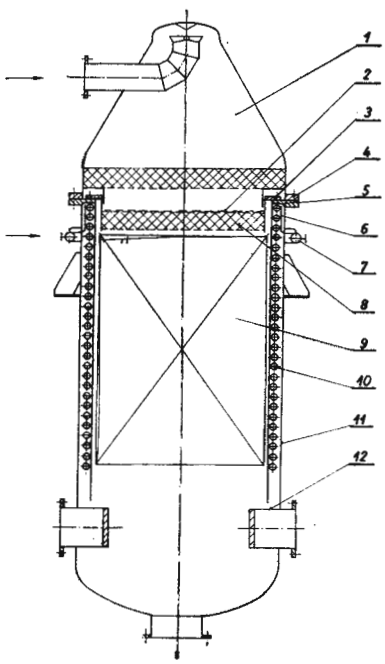
Katalityczny sposób uwodorniania pozostałości ropy naftowej oraz katalizator stosowany w tym sposobie

Porowaty katalizator uwodorniania charakteryzuje się tym, że cząstki katalizatora posiadają profil przekroju poprzecznego o współczynniku kształtu większym niż 1,0 i ułamku przestrzeni wolnej w zakresie około 0,25 do 0,60, przy czym cząstki te wykazują stosunek objętości geometrycznej do powierzchni geometrycznej w zakresie około 0,025—1,05 mm, katalityczna powierzchnia jest większa niż około 150 m^2/g, katalityczna objętość porów wynosi od około 0,35 do 0,85 cm^3/g, przy czym katalityczna objętość porów wynika w głównej mierze z porów o średnicy w zakresie około 40 do 90 Å, co określa się na podstawie pomiaru przy użyciu rtęci pod ciśnieniem 340 atm i przy kącie zwilżania 140°, oraz mieszanina zawierająca w głównej części tlenek glinu od około 10 do 20% wagowych tlenku molibdenu i od około 1 do 8% wagowych tlenku kobaltu lub tlenku niklu albo mieszaniny tych tlenków.

Reakcję uwodornienia pozostałości ropy naftowej przy użyciu profilowanego, porowatego katalizatora prowadzi się w obecności cząstek katalizatora przy przepływie wodoru od około 90 do 900m^3/m^3 pozostałości przy objętościowym natężeniu przepływu 0,20 do 5,0 na godzinę, w temperaturze od około 315 do 455°C i pod ogólnym ciśnieniem od około 13,6 do 680 ata. (14 zastrzeżeń)

12g; B01j **P. 166701** 22.11.1973

Instytut Nawozów Sztucznych w Puławach, Puławy, Polska (Włodzimierz Granowski, Andrzej Kłapouszczak, Stanisław Radzik, Marian Komor, Jan Nieścioruk).

Kocioł utleniacz amoniaku

Kocioł z utleniaczem amoniaku posiada urządzenie chłodzące do medium gazowego. Urządzenie to jest umieszczone w górnej części kotła w pobliżu kołnierza **(5)**, a składa się z układu kolektorowego **(7)** rozmieszczonego na obwodzie płaszcza **(11)** i połączone odpowiednim przewodem rurowym poprzez otwór w płaszczu kotła **(11)** z przestrzenią między płaszczem **(11)** a rurowym ekranem cieplnym **(10)**. Ponadto urządzenie jest zaopatrzone w kierownicę **(6)** służącą do ukierunkowania stałego nadmuchu medium chłodzącego. (1 zastrzeżenie)

12g; B01j **P. 166899 T** 28.11.1973

Instytut Ciężkiej Syntezy Organicznej „Blachownia", Kędzierzyn, Polska (Józef Wrzyszcz, Jerzy Wojciechowski, Stefan Kulak, Bogusław Nowicki, Leszek Mynarz).

Sposób wytwarzania masy do sporządzania powłok katalitycznie aktywnych

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania masy do sporządzania powłok katalitycznych, zawierającej wodorotlenek glinu i metale z grupy platynowców. Sposób według wynalazku polega na przeprowadzeniu wodorotlenku glinu w koloidalny wodorotlenek glinu lub zol w wodzie, korzystnie w obecności kwasów organicznych lub nieorganicznych użytych w ilości 0,01 do 15% w przeliczeniu na bezwodny tlenek glinu. Do tak otrzymanego wodorotlenku glinowego zawierającego 0,05 do 10% korzystnie 2—5% bezwodnego tlenku glinu dodaje się aktywatory w postaci metali z grupy platynowców lub ich związków, i/lub dodatki modyfikujące aktywność platynowców, i/lub dodatki zwiększające stabilność masy, po czym tak otrzymaną masą powleka się nośniki zarówno tlenkowe jak i metaliczne. (4 zastrzeżenia)

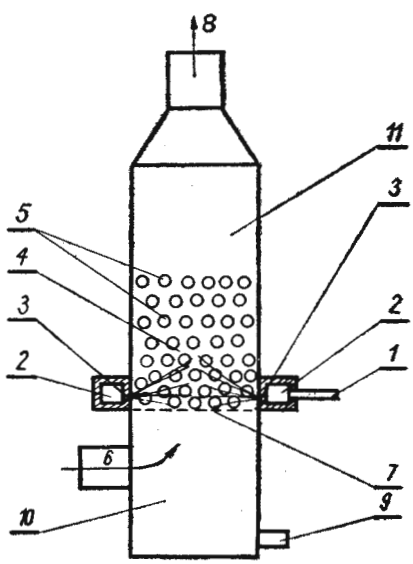
12g; B01j **P. 168386 T** 26.01.1974

Politechnika Krakowska, Kraków, Polska (Mieczysław Mrowiec, Andrzej Laszuk, Antoni Durych).

Sposób doprowadzenia cieczy na złoże fluidalne oraz urządzenie do stosowania tego sposobu

Sposób wg wynalazku polega na tym, że ciecz na złoże fluidalne dopływa promieniowo nad przegrodą perforowaną z tak celowo dobraną prędkością liniową, że nie powoduje dynamicznego oddziaływania na złoże.

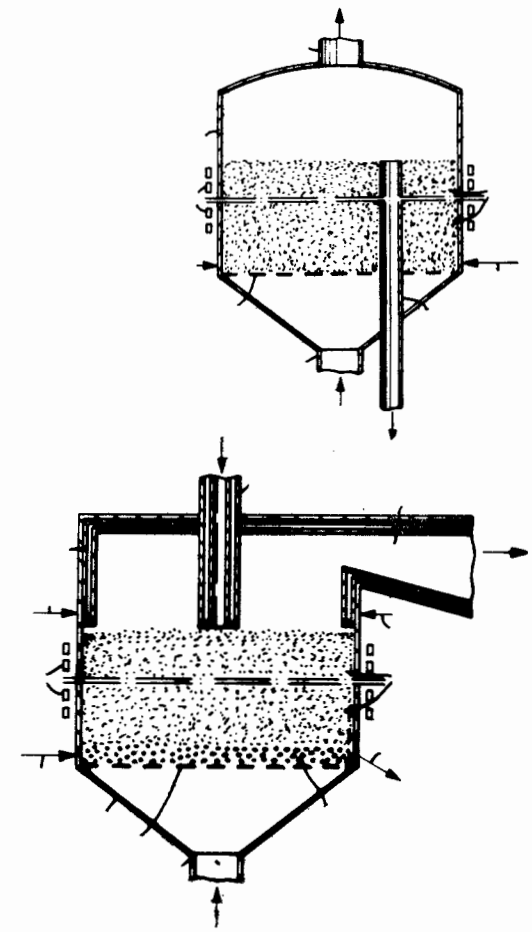
Urządzenie do stosowania sposobu składa się z komory obwodowej zraszacza **(2)**, o dowolnym przekroju poprzecznym, najkorzystniej o kształcie cylindrycz-

nym i z króćca (1) przyspawanego na zewnątrz komory. Na wewnętrznej stronie komory na całym obwodzie wywiercone są otwory (3) o dowolnej średnicy, które rozmieszczone są jak najbliżej nad perforowaną przegrodą (7), na której znajduje się ruchome wypełnienie.

W dolnej części kolumny znajduje się króciec wlotowy gazu (6), oraz króciec (9) odlotowy cieczy, w górnej części jest króciec odlotowy gazu (8).

(2 zastrzeżenia)

12g; B01j **P. 170402 T** 16.04.1974

Chemiczna Spółdzielnia Pracy „Synteza", Poznań, Polska (Andrzej Majchrzak).

Katalizator do wytwarzania atmosfer regulowanych

Katalizator do wytwarzania endotermicznych atmosfer regulowanych, a także do innych procesów wytwarzania atmosfer regulowanych charakteryzuje się tym, że nasyca się nośnik ceramicznego materiału ogniotrwałego roztworami rozpuszczalnych w wodzie soli azotanu niklu i azotanu glinu. Stężenie soli oznacza się doświadczalnie w zależności od nasiąkliwości, tak aby po wysuszeniu i wyprażeniu, zawartość niklu wyniosiła od 4—9% a glinu od 0,2—0,5%.

(1 zastrzeżenie)

12g; C07d **P. 170535** 22.04.1974

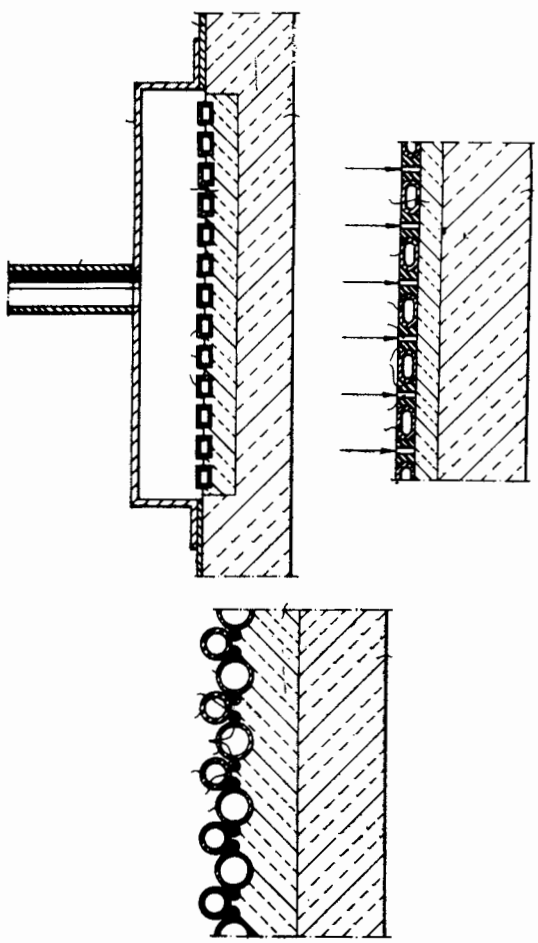
Pierwszeństwo: 23.04.1973 — St. Zjedn. Ameryki (nr 353607)

Pfizer Inc., Nowy Jork, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób wytwarzania 1,1-dwutlenków N-arylo-3-4--dwuwodoro-2-alkilo (2H)-3-karboksyamido-4-keto-1,2--benzotiazyn

Sposób wytwarzania 1,1-dwutlenków N-arylo-3,4--dwuwodoro-2-alkilo (2H)-3-karboksyamido-4-keto-1,2--benzotiazyn przez działanie na związki przejściowe N-arylo-N'-alkilo-N'-/2'-alkoksykarbonylobenzenosulfonylo/glicynoamidy wodorkiem metalu alkalicznego lub metalu ziem alkalicznych w obojętnym rozpuszczalniku, w temperaturze 50—150°C.

Wytworzone związki są przydatne jako środki o działaniu przeciwzapalnym. (5 zastrzeżeń)

12g; B01j **P. 170726** 30.04.1974

Pierwszeństwo: 30.04.1973 — Szwecja (nr 73 06065-9), 23.10.1973 — Szwecja (nr 73 13373-7), 01.03.1974 — Szwecja (nr 74 02747-5)

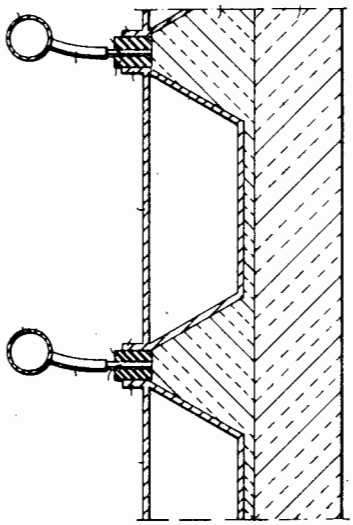
Boliden Aktiebolag, Sztokholm, Szwecja.

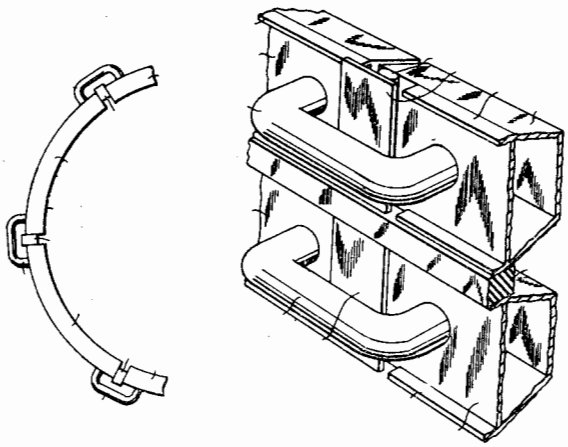
Sposób przeprowadzenia endotermicznych procesów chemicznych i/lub fizycznych w złożu fluidalnym

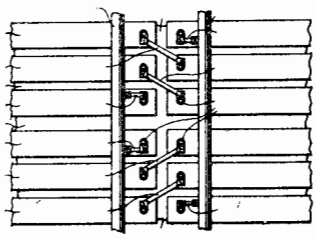
Złoże zawierające upłynniony materiał cząsteczkowy i mające rezystywność (o) od 10^{-1} do 10 om.m jest nagrzewane w komorze reakcyjnej za pomocą wzbudnika otaczającego tę komorę. Ciepło wytwarza się w samym złożu przez przepuszczenie prądu zmiennego przez wzbudnik. Pomiędzy najmniejszym wymiarem poprzecznym (d) powierzchni wsadu a głębokością wnikania (δ)pola indukcyjnego utrzymuje się stosunek określony zależnością

$$\frac{d}{\delta} = k(0{,}54 - 0{,}35 \cdot 10 \log \varrho),$$

gdzie k stanowi wartość liczbową zawartą między 1, 2 a 1,5. (43 zastrzeżenia)

12g; B01j **P. 170728** 30.04.1974

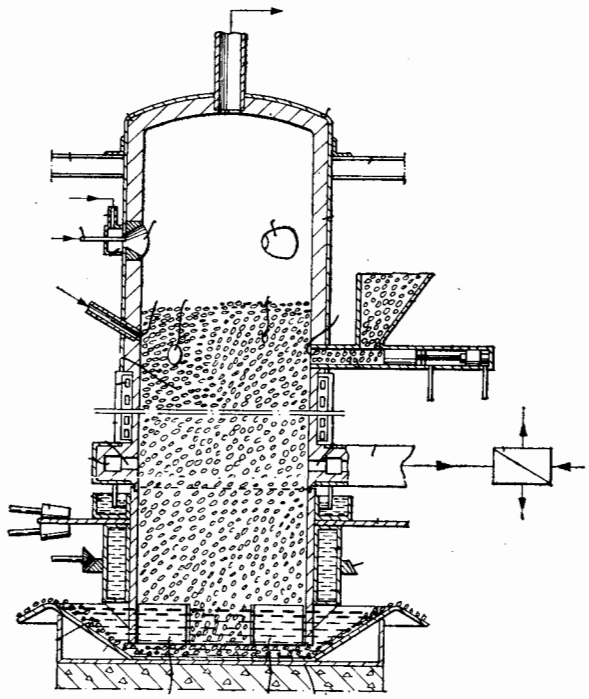
Pierwszeństwo: 30.04.1974 — Szwecja (nr 73 06063-4)
Boliden Aktiebolag, Sztokholm, Szwecja.

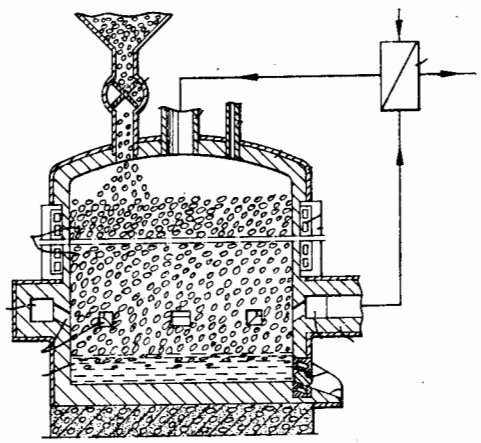
Sposób przeprowadzania endotermicznych procesów chemicznych i/lub fizycznych

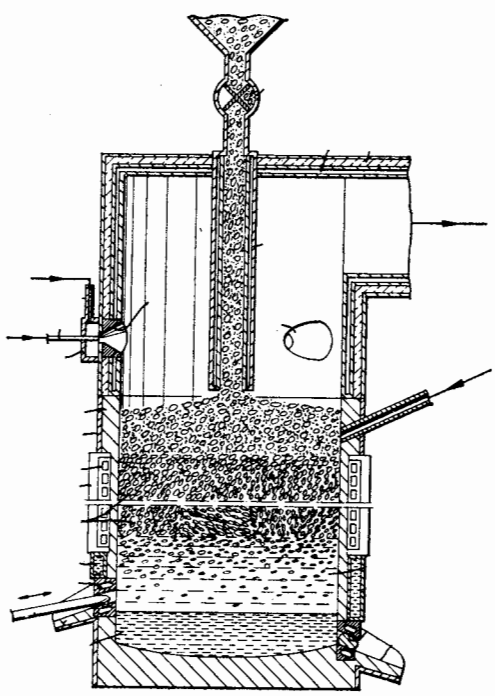
Sposób przeprowadzania endotermicznych reakcji chemicznych i/lub fizycznych w złożu fluidalnym, charakteryzuje się tym, że wsad koksowy lub wsad z innego materiału o rezystywności (ϱ) w zakresie od 10^{-4} do 10 om · m nagrzewa się w komorze reakcyjnej za pomocą wzbudnika otaczającego tę komorę, w wyniku czego wytwarza się ciepło w samym wsadzie przez przepuszczenie przez ten wzbudnik prądu zmiennego o częstotliwości co najwyżej dziesięciokrotnie większej od częstotliwości sieci. Pomiędzy najmniejszym wymiarem poprzecznym (d) powierzchni wsadu a głębokością wnikania (δ) pola indukcyjnego utrzymuje się stosunek określony zależnością

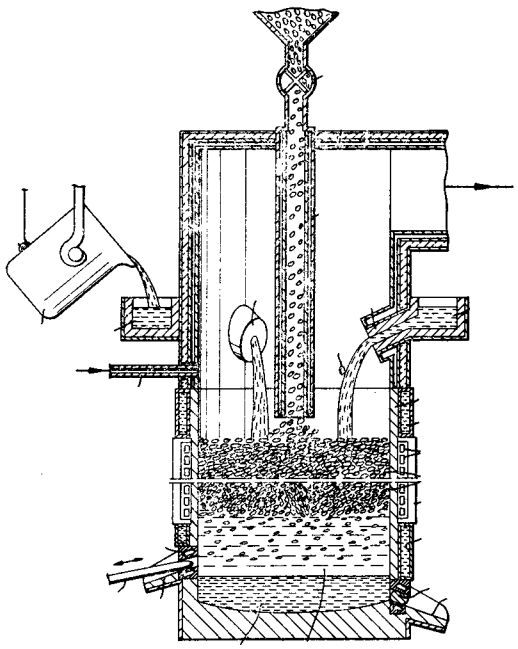
$$\frac{d}{\delta} = k(0{,}54 - 0{,}35 \cdot 10 \log \varrho),$$

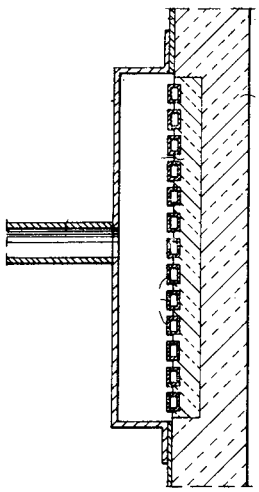
gdzie k stanowi wartość liczbową wynoszącą od 1,1 do 1,5. (42 zastrzeżenia)

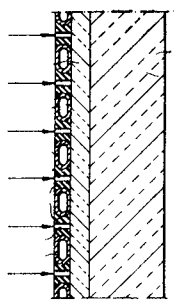

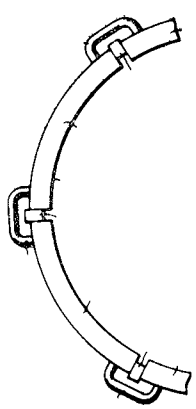

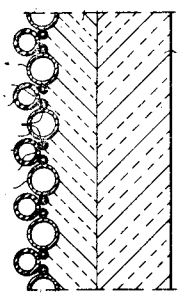

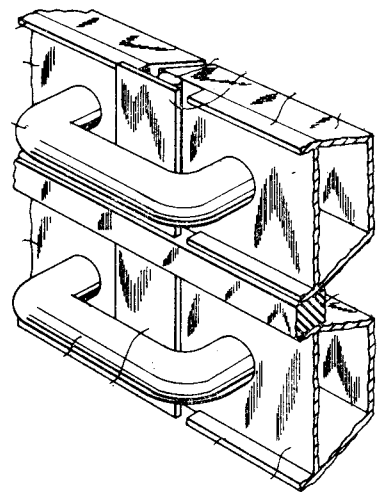

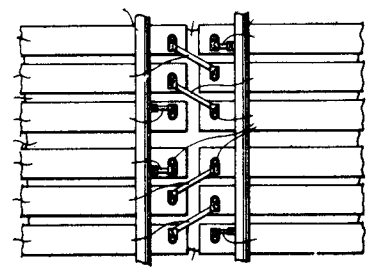

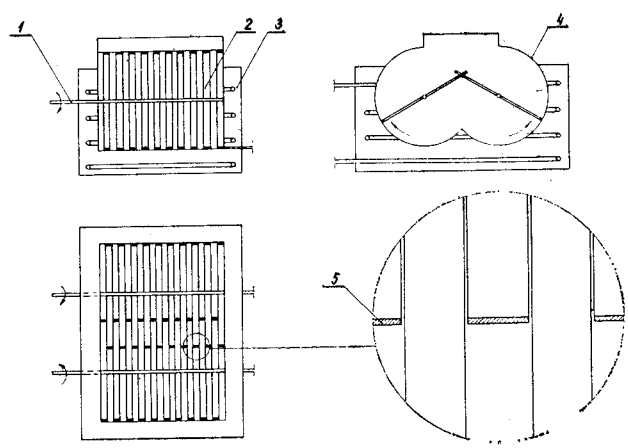
12g; B01j **P. 171793 T** 10.06.1974

Instytut Chemii Przemysłowej, Warszawa, Polska (Wiktor Kaźmierowicz, Bernard Woszek, Stefan Dąbrowski, Marek Borowiak, Jerzy Sznajder, Józef Berak).

Sposób otrzymywanie zeolitów

Przedmiotem wynalazku jest sposób otrzymywania zeolitów z zolu kwasu krzemowego lub szkła wodnego lub żelu krzemionkowego oraz glinianu sodowego przez przyrządzenie wyjściowego hydrożelu glinokrzemianowego, dojrzewanie tego hydrożelu, korzystnie w temperaturze podwyższonej i krystalizację. Proces prowadzi się w urządzeniu w kształcie dwu przenikających się cyiindrów zaopatrzonych w mieszadła w postaci wałów z łopatkami zamocowanymi w ten sposób, że przy obrocie łopatki jednego mieszadła wchodzą w przestrzenie między łopatkami drugiego mieszadła tworząc między krawędziami minimalne odległości. Mieszadła w wymienionym urządzeniu obracają się w przeciwnych kierunkach, przy czym w etapie przyrządzania hydrożelu prowadzi się intensywne mieszanie w sposób ciągły, zaś w etapie krystalizacji miesza się w sposób okresowy.

(5 zastrzeżeń)

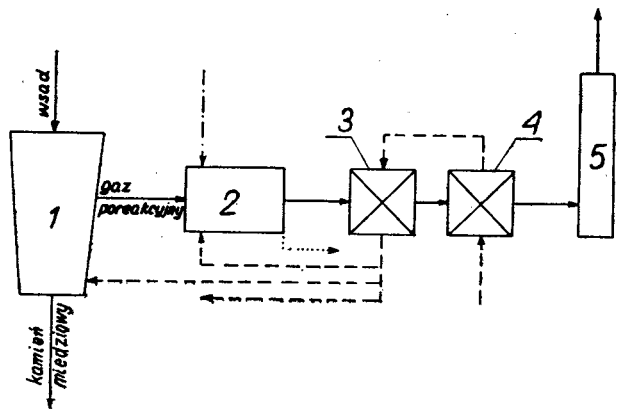

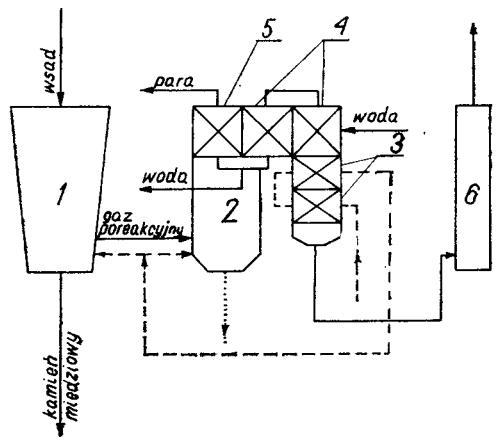
12g; B01j **P. 171937 T** 14.06.1974

Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Mieczysław Zembrzuski, Ryszard Miller, Zbigniew Bialik).

Sposób utylizacji gazu poreakcyjnego

Sposób utylizacji gazu poreakcyjnego, będący przedmiotem wynalazku, polega na tym, że gaz ten doprowadza się bezpośrednio z wylotu pieca szybowego do paleniska z płynnym odprowadzeniem żużla, a następnie spala i spaliny wykorzystuje w znanych urządzeniach utylizacyjnych. Temperaturę żużla utrzymuje się podczas spalania w granicach od 400°C do 1100°C. Sposób pozwala na całkowitą utylizację zarówno ciepła fizycznego jak chemicznego gazu poreakcyjnego i seperację związków metali, z możliwością ich odzyskania z żużla. (1 zastrzeżenie)

12g; B01j **P. 172202 T** 15.06.1974

Instytut Chemii Nieorganicznej, Gliwice, Polska (Romuald Pawlęty, Zdzisław Kowalewski, Mieczysław Łada, Barbara Raciborska, Radosław Brüske).

Sposób wytwarzania katalizatora wanadowego do utleniania SO_2 do SO_3

Sposób wytwarzania katalizatora wanadowego do utleniania SO_2 do SO_3, przez zmieszanie nośnika krzemionkowego z roztworem związków aktywnych, według wynalazku polega na uprzednim rozpuszczeniu związków wanadu w roztworze węglanu potasowego. Do tego roztworu dodaje się soli kwaśnego szczawianu amonu, szczawianu amonu i/lub ich mieszaniny a następnie miesza go z nośnikiem, dodając pod koniec tego mieszania kwasu siarkowego. Sole szczawianowe można także mieszać z suchym nośnikiem. (1 zastrzeżenie)

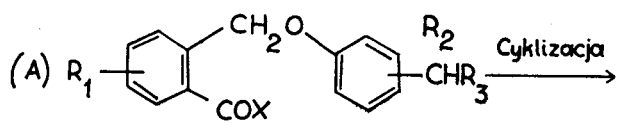
12g C07d **P. 172974** 24.07.1974

Pierwszeństwo:
24.07.1973 — Japonia (nr 83336/73)
25.07.1973 — Japonia (nr 83742/73)
26.07.1973 — Japonia (nr 84434/73)
12.02.1974 — Japonia (nr 16926/74)
12.02.1974 — Japonia (nr 16927/74)

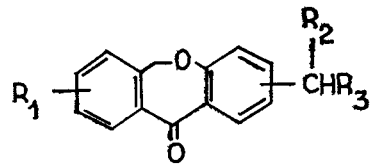
Daiichi Seiyaku Co., Ltd, Tokio, Japonia.

Sposób wytwarzania pochodnych dwubenzoksepiny

Sposób wytwarzania związków o ogólnym wzorze 10, w którym R_1 oznacza atom wodoru lub chlorowca, grupę trójchlorowcometylową lub niższą grupę alkoksylową, R_2 oznacza atom wodoru lub niższą grupę alkilową, R_3 oznacza grupę karboksylową, niższą grupę alkoksykarbonylową, grupę hydroksymetylową, niższą grupę alkoksymetylową lub niższą grupę acyloksymetylową a Q oznacza grupę metylenową, hydroksymetylenową lub karbonylową polega na tym, że cyklizuje się związek o ogólnym wzorze 4, w którym R_1, R_2 i R_3 mają wyżej podane znaczenie a X oznacza atom chlorowca lub grupę hydroksylową. (8 zastrzeżeń)

WZÓR 4

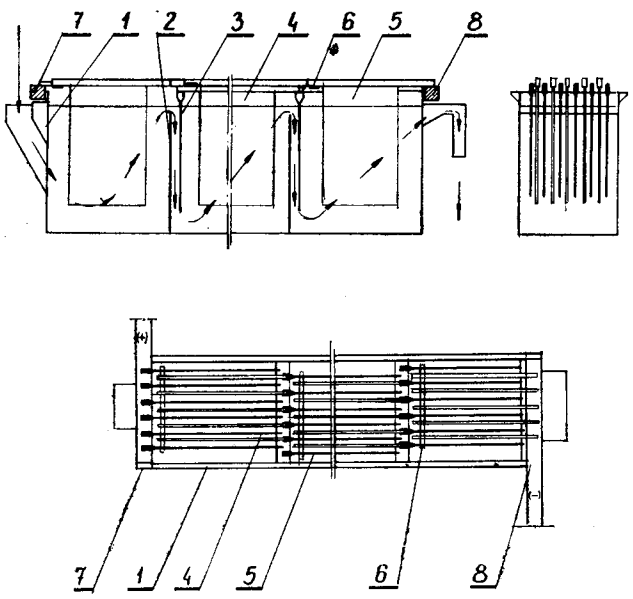
WZÓR 10

12h; B01k **P. 172153 T** 22.06.1974

Biuro Projektów Przemysłu Metali Nieżelaznych „Bipromet", Przedsiębiorstwo Państwowe, Katowice, Polska (Piotr Linke, Roman Nitka, Marek Rajczyk).

Wanna elektrolityczna

Wanna służy do otrzymywania metali z wodnych roztworów ich soli, a zwłaszcza cynku z wodnego roztworu siarczanu cynku. Ma ona kształt prostopadłościennego zbiornika. Wnętrze wanny **(1)** jest podzielone poprzecznymi przegrodami na odrębne komory, w których zabudowane są sekcje elektrod. Każda przegroda składa się z dwóch niestykających się ze sobą dielektrycznych ścianek **(2)** i **(3)**. Ścianka **(2)** przylega do dna i bocznych ścian wanny **(1)**, a górny jej brzeg znajduje się poniżej powierzchni elektrolitu. Ścianka **(3)** połączona jest z bocznymi ścianami wanny **(1)** na takiej wysokości, że między dolnym jej brzegiem i dnem wanny **(1)** jest szczelina, natomiast górny jej brzeg, wystający ponad powierzchnię elektrolitu jest pogrubiony i stanowi podporę elektrod. Podczas procesu elektrolit przepływa wzdłuż przestrzeni między elektrodami, następnie szczeliną między ściankami **(2)** i **(3)** do sąsiedniej kolejnej komory. Równoległy do elektrod przepływ elektrolitu zapobiega powstawaniu nadmiernej polaryzacji stężeniowej, co wpływa korzystnie na zużycie energii elekrycznej i pozwala na prowadzenie procesu elektrolizy przy dużych gęstościach prądu. (2 zastrzeżenia)

12h; B01k **P. 172880 T** 19.07.1974

Pierwszeństwo: 19.07.1973 — St. Zjedn. Am. (nr 380799)
15.08.1973 — St. Zjedn. Am. (nr 388702)

Hooker Chemicals and Plastics Corporation, Niagara Falls New York, Stany Zjednoczone Ameryki.

Elektrolizer i sposób elektrochemicznego rozkładu wodnych roztworów dysocjujących związków chemicznych

Elektrolizer posiadający korpus, składający się z komory anodowej zawierający anodę, komory katodowej zawierającej katodę oraz co najmniej jednej komory buforowej pomiędzy komorą anodową i katodową, przy czym komory te oddzielone są od siebie przegrodą w zasadzie nieprzepuszczalną dla płynów i gazów zbudowaną z hydrolizowanego kopolimeru czterofluoroetylenowego, sulfostyrenowanego polimeru nadfluorowanego etylenopropylenu i sulfonowanego eteru nadfluorowinylowego o wzorze $FSO_2CF_2CF_2OCF/CF_3/CF_2-OCF=CF_2$, który to kopolimer ma ciężar równoważnikowy około 900—1600, a wymieniona katoda oddzielona jest porowatą diafragmą od sąsiadującej z nią komory buforowej. (34 zastrzeżenia)

12i; C01b **P. 165314** 18.09.1973

Instytut Technologii Nafty, Kraków, Polska (Ludwik Kornblit, Jerzy Chachulski, Edward Tomeczko, Kazimierz Lewandowski).

Sposób wytwarzania kationowych modyfikacji sit molekularnych typu fojazytu

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania kationowych modyfikacji sit molekularnych typu fojazytu przeznaczonych do rozdziału związków organicznych.

Sposób według wynalazku charakteryzuje się tym, że wymianie jonowej podaje się zeolit o strukturze fojazytu typu X lub Y, nie zawierający zanieczyszczeń krystalicznych i większych ilości fazy bezpostaciowej, w którym stosunek molowy $[(Me_2^IO)+(Me^{II}O)]:(Al_2O_3)\approx 1$, przy czym na zeolit działa się roztworem soli metalu alkalicznego i/lub ziem alkalicznych i/lub Zn, Cd i Pb o stężeniu 0,2—20% wagowych, korzystnie chlorków i/lub azotanów o stężeniu 1—10%. Roztwór ten przed użyciem poddaje się działaniu środka utleniającego a następnie traktuje się drobno sproszkowanymi tlenkami i/lub wodorotlenkami metali alkalicznych i/lub ziem alkalicznych i/lub Zn, Cd, Pb.) (3 zastrzeżenia)

12i; C01b **P. 166288 T** 02.12.1973

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin, Polska (Romuald Nasuto, Jarosław Ościk).

Sposób otrzymywania zolu kwasu ortokrzemowego o powtarzalnych własnościach adsorpcyjnych

Przedmiotem wynalazku jest sposób otrzymywania zolu kwasu ortokrzemowego przez zakwaszenie szkła wodnego chlorowodorem, kwasem solnym lub innym reagentem kwaśnym, charakteryzujący się tym, że szkło wodne najkorzystniej w postaci strumienia ciekłego lub zdyspergowanego miesza się z ciekłym, gazowym lub zdyspergowanym strumieniem reagenta kwaśnego, ewentualnie w inny sposób tak, aby osiągnąć jednakowe pH i stężenie zolu równocześnie w całej objętości mieszaniny.

Z zolu kwasu artokrzemowego otrzymanego sposobem wg wynalazku, po koagulacji i odwodnieniu otrzymuje się kserożel zwany popularnie żelem krzemionkowym. (1 zastrzeżenie)

12i; C01b **P. 166987** 01.12.1973

Zakłady Chemiczne „Oświęcim" Oświęcim, Polska (Wiesław Kowalski, Zbigniew Świechowski Jan Cyran).

Sposób prowadzenia reakcji z trójtlenkiem siarki rozcieńczonym gazami

Przedmiotem wynalazku jest sposób prowadzenia reakcji z trójtlenkiem siarki rozcieńczonym gazami, otrzymanym w wyniku utlenienia siarki lub dwutlenku siarki.

Sposób ten polega na tym, że gazy zawierające dwutlenek i trójtlenek siarki oraz tlen, o składzie zbliżonym do składu powietrza, utrzymuje się w obiegu zamkniętym, pomiędzy aparaturą służącą do otrzymywania trójtlenku siarki a aparaturą, w której zachodzi reakcja trójtlenku siarki z innymi substancjami. Dla umożliwienia procesu utleniania dwutlenku siarki do trójtlenku, do gazów znajdujących się w obiegu doprowadza się tlen w postaci stężonej w takich ilościach, aby jego stężenie w gazach obiegowych było stałe. (2 zastrzeżenia)

12i; C01b **P. 170060 T** 03.04.1974

Politechnika Szczecińska, Szczecin, Polska (Urszula Glabisz, Lech Kacalski, Henryk Gabryel, Józef Kępiński, Bogusław Majewski).

Sposób usuwania pienienia w dwuwodzianowej metodzie wytwarzania kwasu fosforowego

Sposób usuwania pienienia w dwuwodzianowej metodzie wytwarzania kwasu fosforowego według wynalazku polega na wprowadzeniu do pulpy reakcyjnej poliakryloamidu przy stężeniu jonu SO_4^{2-} w pulpie począwszy od 1%, w zależności od rodzaju rudy. Sposób ten pozwala na osiągnięcie pożądanego efektu — usunięcia piany, z zachowaniem optymalnych warunków ekstrakcji i krystalizacji, niezależnie od rodzaju rudy. (1 zastrzeżenie)

12i; C01b **P. 170272 T** 10.04.1974

Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Witold Charewicz, Tomasz Gendolla, Ryszard Klapa).

Sposób odzyskiwania selenu i telluru ze szlamów anodowych

Przedmiotem wynalazku jest sposób odzyskiwania selenu i telluru ze szlamów anodowych powstających podczas elektrolitycznej rafinacji miedzi.

Sposób według wynalazku polega na tym, że mokry szlam anodowy ługuje się 25-procentowym roztworem kwasu azotowego w temperaturze od 333 do 373 K

i przy stosunku faz 1 : 6, a otrzymany roztwór zadaje się chlorkiem sodu dla wydzielenia srebra, po czym odsrebrzony roztwór zobojętnia się wodorotlenkiem sodu do wartości pH=6 przy zachowaniu stosunku wagowego miedzi do selenu co najmniej 2 : 1 otrzymując koncentrat selenowo-tellurowy, który po rozpuszczeniu w 25-procentowym roztworze kwasu siarkowego redukuje się za pomocą gazowego dwutlenku siarki w dwóch stopniach przy różnych stężeniach kwasu otrzymując techniczny selen i koncentrat telluru. (1 zastrzeżenie)

12i; C01b **P. 170339 T** 12.04.1974

Instytut Chemii Nieorganicznej, Gliwice, Polska (Zdzisław Kowalewski, Juliusz Wesołowski, Henryk Chwalibóg, Adam Pieprzyca).

Sposób otrzymywania kwasu siarkowego przez wielostopniowe utlenianie dwutlenku siarki do trójtlenku siarki

Sposób otrzymywania kwasu siarkowego na drodze wielostopniowego utleniania dwutlenku siarki do trójtlenku siarki w aparacie kontaktowym z międzystopniową absorpcją wytworzonego SO_3 według wynalazku polega na trójstopniowym prowadzeniu procesu utleniania przy czym w pierwszym stopniu gaz zawierający SO_2 przeprowadza się przez fluidalne złoże katalizatora. Po każdym stopniu utleniania absorbuje się SO_3 i kondensuje H_2SO_4. (2 zastrzeżenia)

12i; C01b **P. 170347 T** 12.04.1974

Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Jerzy Schroeder, Andrzej Matynia).

Sposób otrzymywania kwasu fosforowego o podwyższonym stężeniu na drodze roztwarzania surowców fosforowych kwasem siarkowym

Przedmiotem wynalazku jest sposób otrzymywania kwasu fosforowego o podwyższonym stężeniu na drodze roztwarzania surowców fosforowych kwasem siarkowym metodami dwuwodzianowymi.

Sposób według wynalazku polega na tym, że do układu reakcyjnego wprowadza się dodatki organiczne w ilości od 0,005 do 0,085% wagowych w stosunku do ilości fazy ciekłej, przy czym dodatkami tymi są produkty addycji tlenku etylenu do alkilofenoli zawierających od 0 do 6 atomów węgli w łańcuchu bocznym lub produkty addycji tlenku etylenu do nienasyconych alkoholi tłuszczowych zawierających od 12 do 22 atomów węgla w cząsteczce. (1 zastrzeżenie)

12i; C01b **P. 170422 T** 17.04.1974

Instytut Chemii Nieorganicznej, Gliwice, Polska (Krystyna Lasiewicz, Piotr Grzesiak).

Sposób filtracji siarki

Sposób filtracji siarki według wynalazku polega na przetłaczaniu płynnej zanieczyszczonej siarki przez uprzednio utworzoną na filtrze siatkowym warstwę sproszkowanej celulozy. (3 zastrzeżenia)

12i; C01b **P. 170441 T** 18.04.1974

Instytut Chemii Nieorganicznej, Gliwice, Polska (Krystyna Lasiewicz).

Sposób filtracji siarki

Sposób filtracji siarki płynnej według wynalazku polega na uprzednim utworzeniu na porowatej przegrodzie filtracyjnej pomocniczej warstwy z krzemionki opalowej a następnie filtrowaniu przez tę warstwę zanieczyszczonej siarki. (2 zastrzeżenia)

12i; C01b **P. 173003** 25.07.1974

Pierwszeństwo: 27.07.1973 — RFN (nr P 23 38 343.9)

Chemie Linz Aktiengesellschaft, Linz, Austria.

Sposób wytwarzania kwasu siarkowego

Wynalazek dotyczy sposobu wytwarzania kwasu siarkowego z gazów zawierających SO_2, na drodze otrzymywania kwasu siarkowego z gipsu, stosując fluidyzacyjny wymiennik ciepła do wstępnego ogrzania wprowadzonej do pieca obrotowego surowej mączki, przy pomocy gazów opuszczających piec.

Cechą sposobu według wynalazku jest to, że w atmosferze gazowej we fluidyzacyjnym wymienniku ciepła utrzymuje się zawartość 0,6—2,0% objętościowych tlenu, korzystnie 0,7—1,5% objętościowych tlenu. (1 zastrzeżenie)

12l; C01d **P. 166459** 09.11.1973

Kopalnie Soli „Wieliczka-Bochnia", Wieliczka, Polska (Stanisław Tatko, Bolesław Michalik, Aleksander Batko, Adam Rzekiecki, Ryszard Poda, Władysław Budka).

Sposób otrzymywania soli leczniczej

Wynalazek dotyczy sposobu otrzymywania soli leczniczej z naturalnych solanek jodowo-bromowych pochodzących z odwiertów górniczych przez odparowanie i krystalizację soli w panwiach parowych z podpowierzchniowym podgrzewaniem solanki. Sposób wg wynalazku charakteryzuje się tym, że proces odparowania i krystalizacji prowadzi się w sposób ciągły, przy zachowaniu stałej objętości roztworu macierzystego. Ponadto proces przygotowania solanki do krystalizacji soli leczniczej prowadzony jest w dwóch etapach, przy czym w pierwszym etapie następuje wytrącanie substancji szkodliwych takich jak związek baru i niepożądanych np. związku żelaza wraz z sedymentacją i/lub filtracją ich osadów, a w drugim etapie zagęszczanie w sposób ciągły w aparacie wyparnym wraz z możliwością wykrystalizowania części soli. Do solanki dodaje się substancji alkalicznych w ilości niezbędnej aby zachować pH nadawy solnej w granicach 7 do 9, a następnie dodaje się substancji redukujących np. tiosiarczanu sodu w ilości co najmniej 0,5% w stosunku do zawartości jodu w solance. Roztwór macierzysty stanowi chemiczny układ buforowy stabilizowany przez rozpuszczalne związki wapnia i magnezu. (7 zastrzeżeń)

12l; C01d **P. 169994 T** 01.04.1974

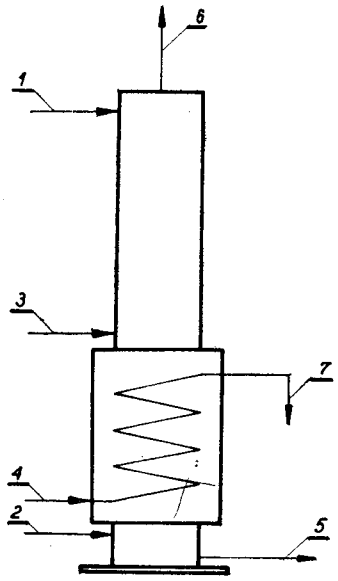
Przemysłowy Instytut Automatyki i Pomiarów „Mera-Piap", Warszawa, Polska (Ryszard Sobczak, Ryszard Sawwa, Andrzej Bogucki, Tomasz Mańkowski, Jerzy Witkowski, Jerzy Świtała, Grzegorz Lewandowski, Daniela Borowicz).

Sposób sterowania kolumną karbonizacyjną osadczą

Sposób sterowania kolumną karbonizacyjną osadczą polega na tym, że temperaturę dopływającej do kolumny solanki **(1)** wstępnie skarbonizowanej, reguluje się w zależności od stężenia jej składników oraz w zależności od stężenia gazów **(2)** i **(3)** dopływających do kolumny.

Do regulacji temperatury solanki wykorzystuje się wyliczenia wykonane przez komputer lub operatora albo wykorzystuje się układ regulacji stałowartościowej, którym nastawia się wartość zadaną temperatury solanki.

Natomiast temperaturę gazów odlotowych **(6)** z kolumny reguluje się poprzez zmianę wielkości dopływu solanki **(1)** i/lub poprzez zmianę wielkości odpływu zawiesiny **(5)** kwaśnego węglanu sodu (mleczka bikarbonatowego). (1 zastrzeżenie)

12m; C01f **P. 166525** 14.11.1973

Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia P-162641

Instytut Chemii Organicznej PAN, Warszawa, Polska (Stanisław Janiak, Józef Wrzyszcz).

Sposób wytwarzania termicznie stabilnego tlenku glinowego służącego jako nośnik do katalizatorów

Sposób wytwarzania termicznie stabilnego tlenku glinu służącego jako nośnik do katalizatorów o wysokiej odporności na temperaturę, według zgłoszenia P. 162641, charakteryzuje się tym, że łączy się dwie operacje technologiczne: mianowicie wprowadzanie do $Al(OH)_3$ jonów baru prowadzi się łącznie z peptyzacją masy kwasem azotowym. (1 zastrzeżenie)

12m; C01f **P. 172982** 24.07.1974

Pierwszeństwo: 24.07.1973 — RFN (nr P 23 37 608.1)

Chemie Linz Aktiengesellschaft, Linz, Austria.

Sposób defluoryzacji gipsu odpadowego z produkcji kwasu fosforowego

Przedmiotem wynalazku jest sposób odfluorowywania gipsu odpadowego z produkcji kwasu fosforowego, przy czym najpierw gips odpadowy zostaje odwodniony przez wyprażanie, a przez następujące bezpośrednio po tym włączenie dodatku stężonego kwasu siarkowego do gorącego gipsu bez dodatkowego podwyższania temperatury, następuje rozpad i odprowadzanie pochodnych fluoru z pierwotnego surowego fosfatu, w formie lotnych związków, jak HF i SiF_4.

Istota wynalazku polega na tym, że najpierw gips odpadowy odwadnia się przez prażenie i następnie do gorącego jeszcze produktu domieszany zostaje stężony kwas siarkowy, w ilości niezbędnej do rozkładu związków stałych fluorowych i do wyparcia utworzonych związków fluorowych. Zawartość wody usunięta zostaje przez podgrzanie do temperatury maksymalnej 500°C. Usunięcie zawartości wody gipsu odpadowego następuje w dwóch stopniach. (8 zastrzeżeń)

12n; C01g **P. 166670** 20.11.1973

Politechnika Szczecińska, Szczecin, Polska (Genowefa Błaszkiewicz, Krzysztof Borowiec, Józef Kępiński, Bogdan Maternowski).

Sposób otrzymania koncentratów dwutlenku tytanu z rud tytanonośnych, a zwłaszcza z rud ilmenitowych

Sposób w/g wynalazku polega na podaniu rudy prażeniu utleniająco-redukującemu z dodatkiem siarczynu sodowego w ilości 4—50% wagowych, najkorzystniej 20—30% wagowych. W przypadku wielostopniowego procesu do wsadu dodaje się 10—50% wagowych siarczynu sodowego, poddając kolejno prażeniu utleniająco-redukującemu w temperaturze początkowej około 500°C do około 950°C, podwyższając w każdym etapie temperaturę o około 100°C. Wsad po każdej operacji międzystopniowej (utlenianiu lub redukcji) korzystnie jest chłodzić odpowiednim medium, np. wodą do temperatury około 200°C.

Intensyfikację procesu osiąga się przez wprowadzenie do wsadu wodorowęglanów sodu i/lub amonu w ilości 5—20% wagowych. (5 zastrzeżeń)

12n; C01g **P. 170215 T** 09.04.1974

Zgłoszenie dodatkowe do patentu nr 67485

Politechnika Wrocławska, Wrocław (Edward Zienkiewicz).

Sposób otrzymywania ferromagnetycznego gama Fe_2O_3

Przedmiotem wynalazku jest sposób otrzymywania ferromagnetycznego gamma — Fe_2O_3, znajdującego szerokie zastosowanie do rejestrujących warstw magnetycznych w urządzeniach do akumulacji i przetwarzania informacji, oraz do produkcji nośników magnetogramów, np. taśm, płyt, wstęg do filmów i kart perforowanych, a także jako katalizatora.

Istota wynalazku polega na tym, że równoczesnemu działaniu czynnika wytrącającego w postaci amoniaku, dodawanego w ilości stechiometrycznej lub z 50-procentowym nadmiarem, i dowolnego czynnika utleniającego w postaci gazowej, poddaje się 10—40% roztwór żelazawy, składający się z mieszaniny soli żelazawych $FeCl_2$ i $FeSO_4$. (1 zastrzeżenie)

12n; C01g **P. 170345 T** 12.04.1974

Wyższa Szkoła Inżynierska, Rzeszów, Polska (Wanda Dudek, Bolesław Fleszar, Andrzej Kusy, Stanisław Paszczyński).

Sposób otrzymywania proszku RuO_2

Przedmiotem wynalazku jest sposób otrzymywania proszku RuO_2 o rozmiarach krystalitów poniżej 500 A, który wykorzystywany jest zwłaszcza do wytwarzania rezystywnych elementów układów elektronicznych techniką warstw grubych.

Sposób według wynalazku polega na stopieniu metalicznego Ru z KOH oraz KNO_3 w srebrnym tyglu przez stopniowe podgrzewanie składników do 500°C, wytrzymaniu w tej temperaturze powyżej 1 godziny, a następnie ochłodzeniu do temperatury pokojowej. Otrzymany stop ekstrahuje się z tygla wodą destylowaną, a następnie mieszając go wprowadza się alkohol metylowy powodując wytrącenie osadu RuO_2, który podgrzewa się w roztworze a następnie oddziela najlepiej przez odwirowywanie i przemywa kilkakrotnie wodą destylowaną. Na końcu procesu otrzymany proszek RuO_2 suszy się w temperaturze 150—600°C. (1 zastrzeżenie)

12o; C07c **P. 166522** 14.11.1973

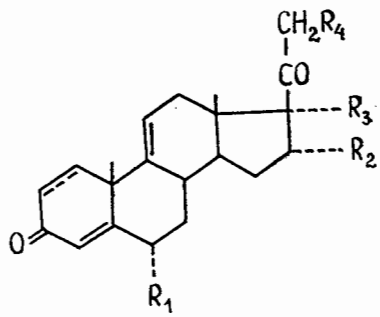
Instytut Przemysłu Farmaceutycznego, Warszawa, Polska (Czesława Danuta Księżny, Teresa Uszycka-Horawa, Romana Jaworska, Marian Malinowski, Edward Stochlak).

Sposób wytwarzania 9(11) dehydropochodnych związków steroidowych serii pregnanu

Sposób wytwarzania 9(11)-dehydropochodnych związków steroidowych serii pregnanu o wzorze ogólnym 1, w którym R_1 oznacza atom wodoru, atom fluoru

lub alkil o 1—3 atomach węgla, R_2 oznacza atom wodoru lub alkil o 1—3 atomach węgla, R_3 oznacza atom wodoru, grupę hydroksylową lub grupę acyloksylową kwasu alifatycznego o łańcuchu prostym lub rozgałęzionym o 2—10 atomach węgla, R_4 oznacza wodór lub grupę acyloksylową kwasu alifatycznego o łańcuchu prostym lub rozgałęzionym o 2—10 atomach węgla lub R_2 łącznie z R_3 oznaczają grupę izopropylidenodwuoksową, a wiązanie między C-1 i C-2 jest pojedyncze lub podwójne, z odpowiadających im 11α-alkilo- lub 11α-arylo-sulfonoksylowych pochodnych poprzez ogrzewanie tych pochodnych z wodnymi roztworami niższych kwasów organicznych lub roztworami niższych kwasów organicznych w rozpuszczalnikach organicznych mieszających się z wodą wobec soli niższych kwasów karboksylowych i metali alkalicznych lub metali ziem alkalicznych, albo wobec soli słabych kwasów nieorganicznych i metali alkalicznych.

9(11)-dehydropochodne związków steroidowych serii pregnanu stanowią cenne półprodukty w syntezie związków biologicznie czynnych, np. syntezie leków przeciwzapalnych. (1 zastrzeżenie)

Wzór 1

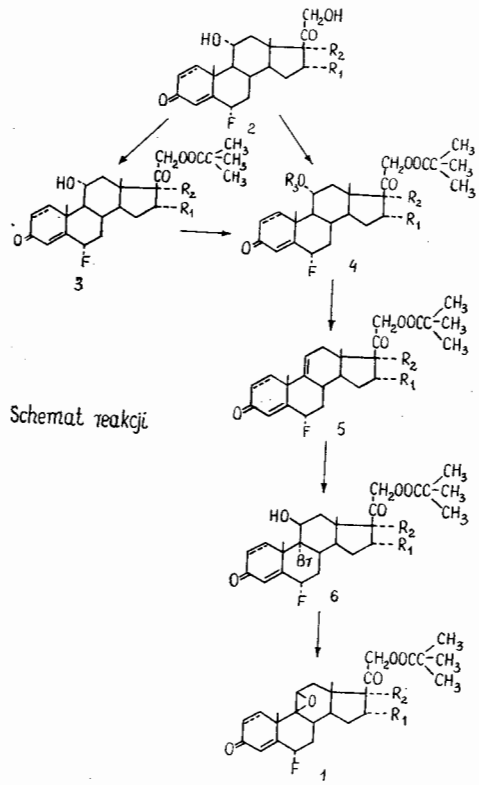
12o; C07c **P. 166523** 14.11.1973

Instytut Przemysłu Farmaceutycznego, Warszawa, Polska (Czesława Danuta Księżny, Henryk Salwa, Maria Skibińska, Romana Jaworska, Józefa Korbel, Stefan Łabędzki, Krystyna Łubisz, Stefan Włodarczyk, Urszula Kraska).

Sposób wytwarzania 21-piwalanów 9β, 11ß-epoksydowych pochodnych serii pregnanu

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania 21-piwalanów 9β, 11ß-epoksydowych pochodnych steroidowych serii pregnanu o wzorze ogólnym 1, w którym R_1 oznacza atom wodoru lub grupę metylową, R_2 oznacza atom wodoru lub krupę hydroksylową, a wiązanie między C—1 i C—2 jest pojedyncze lub podwójne.

Związki o wzorze 1 według wynalazku otrzymuje się z 11α, 21-dwuhydroksylowych pochodnych steroidowych o wzorze ogólnym 2, przez zadanie chlorkiem piwaloilu w aminie trzeciorzędowej i następnie zadanie chlorkiem alkilo- lub arylo-sulfonowym w wyniku czego otrzymuje się 21-piwalan 11α -alkilo- lub 11α -arylo-sulfonowej pochodnej steroidowej o wzorze ogólnym 4, albo przez zadanie bezwodnikiem kwasu piwalowego w środowisku niższego ketonu alifatycznego wobec soli słabego kwasu z metalem alkalicznym i następnie zadanie chlorkiem alkilo- lub arylosulfonowym w środowisku aminy trzeciorzędowej, po czym otrzymany związek ogrzewa się w środowisku wodnego roztworu niższego kwasu organicznego wobec soli niższego kwasu organicznego i metalu alkalicznego otrzymując 21-piwalan 9(11)-dehydropochodnej o wzorze ogólnym 5, który następnie poddaje się działaniu związku będącego źródłem dodatniego jonu bromowego w środowisku rozpuszczalnika organicznego wobec roztworu kwasu nadchlorowego, po czym otrzymaną bromohydrynę o wzorze ogólnym 6, alkalizuje się celem cyklizacji do 9ß, 11β-epoksydowej pochodnej kontrolując stężenie jonów wodorowych potencjometrycznie. Związki te stanowią cenne półprodukty w syntezie substancji biologicznie czynnych. (2 zastrzeżenia)

12o; C07c **P. 166900** 28.11.1973

Instytut Ciężkiej Syntezy Organicznej „Blachownia Kędzierzyn, Polska (Marian Spadło, Zdzisław Kulicki, Kazimierz Frączek, Zofia Pokorska, Janina Burdynowska, Jürgen Kulawik).

Sposób wytwarzania soli organicznych molibdenu i wanadu na niższych stopniach utlenienia

Sposób wytwarzania molibdenowych i wanadowych soli kwasów tłuszczowych lub naftenowych na niższych stopniach utleniania tych metali z trójtlenku molibdenu lub pięciotlenku wanadu, stosowanych jako katalizatory procesów epoksydacji olefin C_3—C_{18} i alkoholi nienasyconych C_3—C_{10}, polega na zastosowaniu w charakterze czynnika redukującego mieszaniny alkoholu alifatycznego od C_2—C_8 z kwasem mineralnym. Reakcję prowadzi się w obecności alkilobenzenu przy ciągłym usuwaniu wody z układu. Nadmiar rozpuszczalnika oddestylowuje się pod próżnią po zakończeniu reakcji. (1 zastrzeżenie)

12o; C07c **P. 166971** 30.11.1973

Instytut Przemysłu Organicznego, Warszawa, Polska (Bohdan Śledziński, Ludwika Cieślak, Romuald Malinowski).

Sposób wytwarzania chlorku 2, 4-dwuchlorofenacylidenu

Wynalazek dotyczy sposobu wytwarzania chlorku 2, 4-dwuchlorofenacylidenu bezpośrednio z m-dwuchlorobenzenu, pomijając etap wytwarzania 2, 4-dwuchloroacetofenonu i jego chlorowania.

Sposób według wynalazku polega na działaniu na m-dwuchlorobenzen bezwodnym chlorkiem glinu oraz chlorkiem dwuchloroacetylu w obecności rozpuszczal-

nika, którym jest m-dwuchlorobenzen, lub bez rozpuszczalnika. Następnie na otrzymaną mieszaninę działa się wodą.

Chlorek 2,4-dwuchlorofenacylidenu jest podstawowym półproduktem w syntezie niektórych biologicznie czynnych fosforanów organicznych a przede wszystkim znajduje zastosowanie w produkcji nowoczesnego środka owadobójczego — fosforanu 0—1—(2,4-dwuchlorofenylo)-2-chlorowinylo-0, 0-dwuetylowego.

(1 zastrzeżenie)

12o; C07c **P. 167024** 03.12.1973

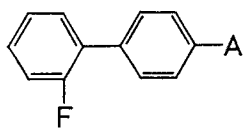
Pierwszeństwo: 04.12.1972 — RFN (nr P 2259 243.4)

Dr Karl Thomae GmbH, Biberach/Riss, Republika Federalna Niemiec.

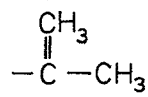
Sposób wytwarzania nowych2'-fluorodwufenyli

Sposób wytwarzania nowych 2'-fluorodwufenyli o ogólnym wzorze 1, w którym A oznacza grupę o wzorze 2 lub 3 lub o wzorze -CH=CH-CH_2-CH_3 polega na odszczepieniu wody z odpowiednio podstawionego karbinolu lub na uwodornieniu katalitycznym 2-(2'-fluoro -4-bifenylilo-)-propenu lub -propanolu-2.

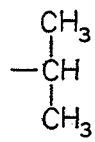
Nowe związki wykazują wartościowe właściwości farmakologiczne, zwłaszcza działanie przeciwzapaleniowe. (4 zastrzeżenia)

WZÓR 1

WZÓR 2

WZÓR 3

12o; C07c **P. 169806** 25.03.1974

Pierwszeństwo: 26.03.1973 — RFN (nr P 2315037.0)

Hoechst Aktiengesellschaft, Frankfurt nad Menem, Republika Federalna Niemiec.

Sposób wytwarzania nienasyconych estrów kwasów karboksylowych

Nienasycone estry kwasów karboksylowych wytwarza się przez poddanie reakcji olefin lub cykloolefin z kwasami karboksylowymi i tlenem w fazie gazowej, w obecności katalizatora zawierającego sole metali szlachetnych lub metale szlachetne VIII grupy układu okresowego oraz sole metali alkalicznych i/albo sole metali ziem alkalicznych, jako aktywatory przy zawartości metalu szlachetnego rzędu 1,2 — 5% wagowych i stosunku frakcji metalu każdego poszczególnego aktywatora do zawartości metalu szlachetnego rzędu 0,5 do 1 do 3:1. (3 zastrzeżenia)

12o; C07f **P. 170015** 01.04.1974

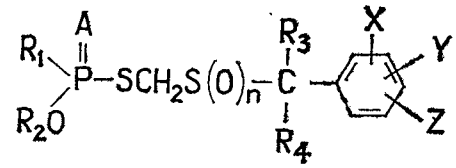
Pierwszeństwo: 02.04.1973 — USA (nr 347308)

American Cyanamid Company, Wayne, Stany Zjednoczone Ameryki.

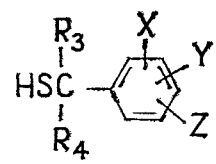
Sposób wytwarzania nowych estrów fosforowych

Sposób otrzymywania nowych estrów fosforowych o ogólnym wzorze 1, w którym R_1 oznacza grupę alkilową o 1—4 atomach węgla, grupę alkoksylową o 1—4 atomach węgla, alkoksyalkilową o 3—6 atomach węgla, alkoksytioalkilową o 3—6 atomach węgla, tioalkilową o 1—4 atomach węgla, fenylową lub -NR_5R_6, R_2 oznacza grupę alkilową o 1—4 atomach węgla, R_3 oznacza atom wodoru, grupę alkilową o 1—4 atomach węgla, mono, dwu- lub trójhaloalkilową o 1—4 atomach węgla lub grupę fenylową, R_4 oznacza grupę alkilową o 1—4 atomach węgla oraz jeśli R_3 i R_4 przyłączone są jednocześnie do centralnego atomu węgla to tworzą wówczas pierścień alicykliczny o 3—8 atomach węgla, R_5 i R_6 oznaczają atom wodoru lub grupę alkilową o 1—4 atomach węgla, A oznacza atom siarki lub tlenu, n oznacza liczbę całkowitą 0, 1 lub 2, X i Y oznaczają atom wodoru, chlorowca lub grupę alkilową o 1—4 atomach węgla oraz Z oznacza atom wodoru, grupę alkilową o 1—4 atomach węgla, cyjanową, atom chlorowca, grupę alkoksylową o 1—4 atomach węgla, tioalkilową o 1—4 atomach węgla, CCl_3, CF_3, karbo (niższą) alkoksylową o 1—4 atomach węgla, nitrową lub sulfamoilową polega na tym, że tiol o ogólnym wzorze 2 i kwas fosforowy o ogólnym wzorze 3 poddaje się reakcji z formaldehydem lub związkiem dostarczającym formaldehydu i ewentualnie przeprowadza się utlenianie uzyskanego związku fosforoorganicznego do odpowiedniego sulfonu lub sulfotlenku o ogólnym wzorze 1, w którym symbole R_1, R_2, R_3, R_4, A, X, Y i Z mają wyżej podane znaczenie.

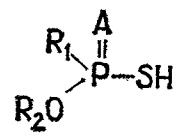
(8 zastrzeżeń)

Wzór 1

Wzór 2

Wzór 3

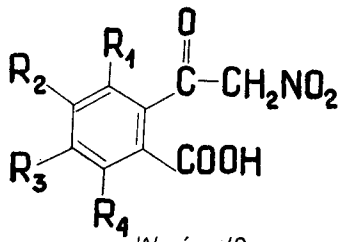
12o; C07c **P. 170018** 02.04.1974

Pierwszeństwo: 03.04.1973 — W. Brytania (nr 15882/73)

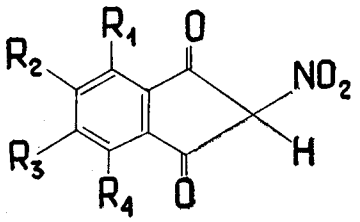
Beecham Group Limited, Brentford, Wielka Brytania.

Sposób wytwarzania pochodnych acetofenonu

Sposób wytwarzania pochodnych acetofenonu o wzorze 1C lub ich soli lub estrów, w którym R_1, R_2, R_3, i R_4 każdy oznaczają atom wodoru lub grupę alkilową, alkoksylową, arylową, aralkilową, heterocykliczną lub chlorowiec, przy czym R_1, R_2, R_3 i R_4 nie oznaczają wszystkie jednocześnie atomów wodoru, albo dwie grupy oznaczone symbolami R_1, R_2, R_3 i R_4 razem z atomami węgla, do których są przyłączone tworzą pierścieniowy układ karbocykliczny lub heteorcykliczny ewentualnie podstawiony polega na tym, że związek o wzorze 3 lub jego sól, w którym R_1, R_2, R_3 i R_4 mają wyżej podane znaczenie poddaje się reakcji z alkoholem, w celu wytworzenia estru związku o wzorze 1c, wytworzony wolny kwas ewentualnie przeprowadza się w sól, w celu wytworzenia soli związku o wzorze 1C. (16 zastrzeżeń)

Wzór 1C

Wzór 3

12o; C07d **P. 170020** 02.04.1974

Pierwszeństwo: 09.04.1973 — USA (nr 348970)

Chem Systems Inc., Nowy Jork, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób wytwarzania związków oksyranowych

Sposób wytwarzania związków oksyranowych przez odacyloksylowanie hydroksyestrów podstawionych przy sąsiednich atomach węgla, w którym reakcję odacyloksylowania prowadzi się w fazie gazowej w obecności katalizatora zasadowego. Wytworzony w trakcie reakcji kwas karboksylowy może być poddany reakcji z olefinami i na tej drodze uzyskuje się dodatkowe ilości hydroksyestrów.

Związki, oksyranowe służą do wytwarzania dioli i polioli, które stosowane są jako środki chłodzące oraz w procesach wytwarzania polieterów i żywic poliestrowych. (10 zastrzeżeń)

12o; C07c **P. 170141 T** 05.04.1974

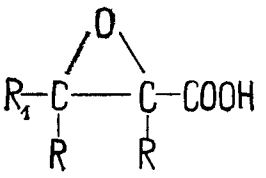
Politechnika Łódzka, Łódź, Polska (Janusz Kulesza, Józef Góra, Urszula Antczak, Jacek Amanowicz, Władysław Brud, Mirosław Pilecki, Adam Woliński).

Sposób dekarboksylacji kwasów alkilo- lub aryloglicydowych

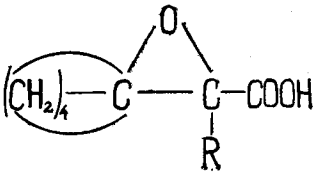
Sposób dekarboksylacji kwasów alkilo- lub aryloglicydowych polega na tym, że kwasy alkilo- lub aryloglicydowe o wzorach ogólnych 1 i 2, w których R oznacza wodór lub alkil, R_1 — alkil lub aryl, a n oznacza liczbę 3 lub 4, wprowadza się do strumienia przegrzanej pary wodnej lub pary glikolu etylenowego w temperaturze 110—190°C w przypadku kawsów aryloglicydowych lub w temperaturze 150—300°C w przypadku kwasów alkiloglicydowych w czasie 5—50 sekund. Następnie strumień pary wodnej wraz z produktami dekarboksylacji i dwutlenkiem węgla ochładza się do temperatury 30—10°C, po czym wydziela się w znany sposób związki karbonylowe. W sposobie tym na 1 część wagową kwasu glicydowego używa się 2—6 części wagowych pary wodnej lub 4—5 części wagowych pary glikolu etylenowego. Otrzymane związki karbonylowe są stosowane w przemyśle perfumeryjnym i farmaceutycznym.

Podane przykłady ilustrują dekarboksylacje kwasu 2,6,10-trójmetylo-1,2-epoksyundekądien-5,9-karboksylowego-1, kwasu beta-metylo-beta-nonylo-glicydowego, kwasu beta-metylo-beta-fenylo-glicydowego, kwasu β-/p-tert-butylocykloheksylo/glicydowego.

(2 zastrzeżenia)

WZÓR 1.

WZÓR 2.

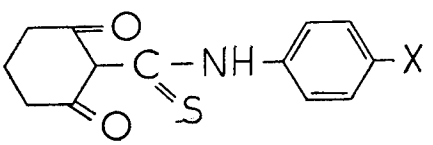
12o; C07c **P. 170156** 06.04.1974

Pierwszeństwo: 07.04.1973 — RFN (nr P 2317579.3)

Hoechst Aktiengesellschaft, Frankfurt nad Menem, Republika Federalna Niemiec.

Sposób wytwarzania soli 4'-chlorowcoanilidów kwasu 2,6-dwuketocykloheksanotiokarboksylowego

Sposób wytwarzania soli metali alkalicznych i metali ziem alkalicznych o wzorze przedstawionym na załączonym rysunku, w którym X oznacza atom chlorowca, polega na tym, że 4'-chlorowcoanilidy kwasu 2,6-dwuketocykloheksanotiokarboksylowego poddaje się reakcji z wodorotlenkiem rozpuszczalnym w wodzie węglanem albo alkoholanem metalu alkalicznego lub metalu ziem alkalicznych. (1 zastrzeżenie)

WZÓR

12o; C07d **P. 170291 T** 11.04.1974

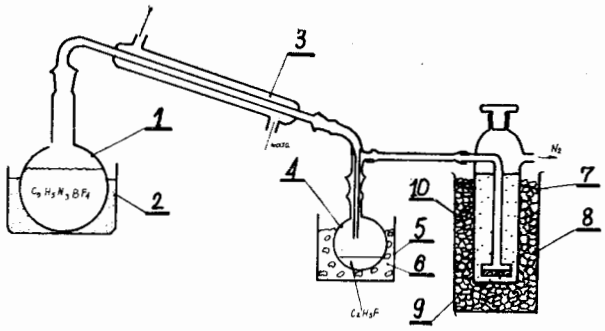
Morski Instytut Rybacki, Gdynia, Polska (Witold Kuźma).

Sposób otrzymywania trójfluorku boru w metanolu i układ laboratoryjny do stosowania tego sposobu

Fluoroboran fenylodwuazoniowy ($C_6H_5N_2BF_4$) poddaje się wygrzewaniu w temperaturze jego termicznego rozkładu najkorzystniej w temperaturze około 100°C, zaś produkty lotne tego termicznego rozkładu po ich uprzednim wyziębieniu w temperaturze najkorzystniej bliskiej °C, są przepuszczane przez ciekły bezwodny metanol (CH—OH) w którym następuje rozpuszczanie trójfluorku boru (BF_3).

Układ laboratoryjny do stosowania metody według wynalazku składa się zasadniczo z kolby **(1)** najkorzystniej szklanej wypukłodennej, osadzonej w podgrzewanej do temperatury 100°C łaźni wodnej **(2)** która to kolba współpracuje przez szczelne połączenie odpowiednim przewodem z chłodnicą przelotową **(3)** najkorzystniej chłodnicą Liebiega oraz przez takież połączenie z umieszczonym za nią odbieralnikiem chłodzonym **(4)** mającym boczne odprowadzenie umiesz-

czonym w pojemniku (5), zawierającym substancję oziębiającą (6) najkorzystniej mieszaniną lodu NaCL, przy czym wylot boczny z tego odbieralnika chłodzonego (4) jest połączony szczelnie odpowiednim przewodem z płuczką gazową (8) przynajmniej jednostopniową mającą po stronie wtórnej przynajmniej jeden wylot, umieszczoną w pojemniku (10) zawierającym substancję chłodzącą (9) najkorzystniej rozdrobniony lód. (2 zastrzeżenia)

12o; C07c **P. 170306** 11.04.1974

Pierwszeństwo: 16.04.973 — NRD (nr WP C07c/170242)

VEB Chemiekombinat Bitterfeld, Bitterfeld Niemiecka Republika Demokratyczna.

Sposób wytwarzania chlorku β-chloropropionylu

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania chlorku β-chloropropionylu z akrylonitrylu, kwasu solnego i chlorku lionylu, polegający na tym, że akrylonitryl i stężony kwas solny w stosunku molowym 1 : 3 do 6 w sposób ciągły wtryskuje się do dolnej części pionowo stojącego reaktora, który jest podzielony przez szereg dziurkowanych półek, a następnie mieszanina reakcyjna wstępując do góry w reaktorze przechodzi jedną komorę utworzoną przez dziurkowane półki, w której zostaje podgrzana do temperatury 60—120°C, a po przejściu dalszych nie ogrzewanych komór i po zajściu reakcji opuszcza reaktor na górnym jego końcu, w postaci gazowego chlorowodoru i w postaci fazy ciekłej składającej się w zasadzie z kwasu solnego, kwasu β-chloropropionowego, z chlorku amonu, którą to fazę ciekłą w sposób ciągły rozcieńcza się wodą, i chłodzi, a następnie ekstrahuje się kwas β-chloropropionowy w sposób ciągły czynnikiem ekstrakcyjnym i oddziela się czynnik ekstrakcyjny przez destylację, a następnie otrzymany w ten sposób kwas β-chloropropionowy poddaje się reakcji z chlorkiem tionylu w stosunku molowym 1 : 1 do 3 i odzyskuje się chlorek β-chloropropionylu z tej mieszaniny reakcyjnej przez destylację. Chlorek β-chloropropionylu stosowany jest jako produkt przejściowy w przemyśle barwników i innych gałęziach przemysłu chemicznego. (5 zastrzeżeń)

12o; C07c **P. 170315** 12.04.1974

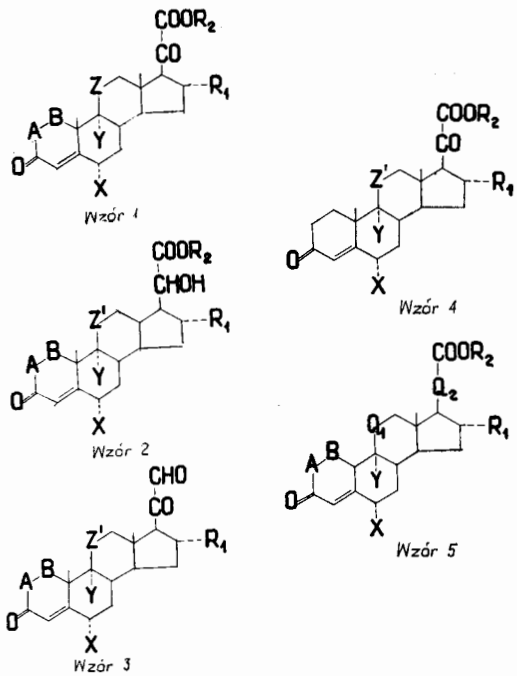
Pierwszeństwo: 14.04.1973 — RFN (nr P 2319479.8)
14.04.1973 — RFN (nr P.2319478.7)
14.04.1973 — RFN (nr P 2919477.6)

Schering Aktiengesellschaft, Bergkamen, RFN i Berlin Zachodni.

Sposób wytwarzania nowych pochodnych kwasu pregnanowego

Wynalazek dotyczy sposobu wytwarzania nowych pochodnych kwasu pregnanowego o wzorze ogólnym 1, w którym X oznacza atom wodoru, chlorowca lub grupę metylową, Y oznacza atom wodoru lub chlorowca, Z oznacza grupę karbonylową, grupę acyloksymetylenową, albo w przypadku, gdy Y oznacza atom wodoru, stanowi również grupę metylenową, R_1 oznacza atom wodoru lub grupę metylową, R_2 oznacza atom wodoru, atom metalu alkalicznego lub ewentualnie podstawioną grupę węglowodorową, a -A—B- oznacza grupę —CH=CH— lub —CCl=CH—, albo w przypadku, gdy X, Y i R_1 nie oznaczają równocześnie atomów wodoru, stanowi również grupę $—CH_2—CH_2—$.

Cechą sposobu według wynalazku jest to, że grupę 20-hydroksylową w związku o wzorze ogólnym 2, w którym —A—B, X, Y, R_1 i R_2 mają wyżej podane znaczenie, a Z' ma znaczenie podane dla Z lub oznacza grupę hydroksymetylenową, utlenia się w znany sposób, występującą w położeniu 11 wolną grupę hydroksylową utlenia się lub estryfikuje, i 21-estry o ogólnym wzorze 1 ewentualnie zmydla się lub przeestryfikowuje a wolne kwasu o ogólnym wzorze 1 przeprowadza w sole lub estryfikuje, albo aldehydy steroidowe o ogólnym wzorze 3, w którym —A—B—, X, Y, R_1 i Z' mają znaczenie wyżej podane, albo ich wodziany, półacetale lub acetale, utlenia się za pomocą utleniających tlenków metali ciężkich w obecności alkoholu i jonów cyjankowych, występującą w położeniu 11 wolną grupę hydroksylową utlenia się lub estryfikuje, i 21-estry o ogólnym wzorze 1 ewentualnie zmydla się lub przeestryfikowuje, a wolne kwasy o ogólnym wzorze 1 przeprowadza w sole lub estryfikuje, albo w przypadku wytwarzania związków o wzorze 1, w którym —A—B— oznacza grupę —CH=CH—, związki o ogólnym wzorze 4, w którym X, Y, R_1, R_2 i Z' mają znaczenie wyżej podane, odwodornia się w znany sposób, występującą w położeniu 11 wolną grupę hydroksylową utlenia się lub estryfikuje, i 21-estry o ogólnym wzorze 1 ewentualnie zmydla się lub przeestryfikowuje a wolne kwasy o ogólnym wzorze 1 przeprowadza w sole lub estryfikuje, albo w przypadku wytwarzania 11-ketosteroidów o ogólnym wzorze 1, grupy hydroksylowe w związku o ogólnym wzorze 5, w którym —A—B—, X, Y, R_1 i R_2 mają znaczenie wyżej podane, Q_1 oznacza grupę hydroksymetylenową, a Q_2 oznacza grupę karbonylową lub hydroksymetylenową, utlenia się w znany sposób, i estry o ogólnym wzorze 1 ewentualnie zmydla się lub przeestryfikowuje a wolne kwasy o ogólnym wzorze 1 przeprowadza w sole lub estryfikuje. (1 zastrzeżenie)

12c; C07c **P. 170401 T** 16.04.1974

Chemiczna Spółdzielnia Pracy „Synteza", Poznań, Polska (Andrzej Łukowski, Felicja Wika, Jacek Krzemiński).

Sposób otrzymywania chlorku krotonoilu

Sposób otrzymywania chlorku krotonoilu przez reakcje chlorku tionylu lub trójchlorku fosforu z kwasem krotonowym charakteryzuje się tym, iż proces reakcji prowadzi się w środowisku chlorku tionylu lub trójchlorku fosforu w temperaturze wrzenia pod chłodnicą zwrotną a następnie destyluje się chlorek krotonoilu. (1 zastrzeżenie)

12o; C07c **P. 170424** 17.04.1974

Pierwszeństwo: 18.04.1973 — NRD (nr WP C07c/170257)

VEB Leuna-Werke „Walter Ulbricht", Leuna, Niemiecka Republika Demokratyczna.

Sposób katalitycznego rozszczepiania estrów kwasu mrówkowego w ich mieszaninach z alkoholami

Sposobem według wynalazku rozszczepia się estry kwasu mrówkowego ze składnikami alkoholowymi o 1—15 atomach węgla w mieszaninach z alkoholami, jakie otrzymuje się w syntezie okso, w obecności wodoru na katalizatorach z tlenku żelaza i tlenku chromu z utworzeniem alkoholi.

Stosunek tlenku żelaza trójwartościowego do tlenku chromu trójwartościowego w katalizatorach wynosi 65 : 35 do 99 : 1, i reakcję przeprowadza się w temperaturze 250—320°C i pod ciśnieniem 1—250 at. Niedrogie katalizatory można łatwo regenerować przez wypalanie z powietrzem lub gazowymi mieszaninami zawierającymi tlen w temperaturze 300—360°C i następną redukcję w strumieniu wodoru w temperaturze 270—300°C. (2 zastrzeżenia)

12o; C07c **P. 170434** 25.01.1973

Pierwszeństwo: 26.01.1972 — USA (nr 221058)

Wisconsin Alumni Research Foundation Madison, Wis., Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób wytwarzania 2-/6'-karbometoksyheksylo-2-cyklopentenonu-1

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania 2-/6'-karbometoksyheksylo/-2-cyklopentenonu-1, stanowiącego produkt wyjściowy do wytwarzania prostaglandyn.

Sposób według wynalazku polega na tym, że na oktadien działa się wodorkiem boru i jodem, po czym na otrzymany 8-jodo-1-okten działa się magnezem, otrzymując związek magnezoorganiczny. Związek ten poddaje się reakcji z 2-metoksy-2-cyklopentenonem-1 i z otrzymanego produktu odszczepia cząsteczki wody, otrzymując 2-/1'-okten-8-ylo/-2-cyklopentenon-1, który następnie epoksyduje się, odszczepia grupę epoksydową za pomocą kwasu nadjodowego, otrzymując aldehyd. Aldehyd ten utlenia się i otrzymany kwas estryfikuje dwuazometanem. (1 zastrzeżenie)

12o; C07c **P. 170435** 25.01.1973

Pierwszeństwo: 22.05.1972 — USA (225728)
29.09.1972 — USA (293442)

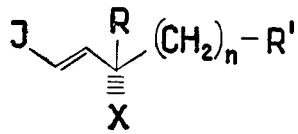
Wisconsin Alumni Research Foundation, Madison Wis., Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób wytwarzania nowych związków jodoalkenylowych

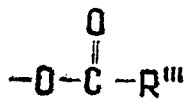
Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania nowych związków jodoalkenylowych o ogólnym wzorze 1, w którym R oznacza atom wodoru, rodnik metylowy lub etylowy, R' oznacza atom wodoru, nasycony rodnik węglowodorowy o 1—9 atomach węgla, rodnik pentenylowy, heksenylowy lub benzylowy, n oznacza liczbę całkowitą 0—5, a X oznacza atom wodoru, grupę wodorotlenową, grupę piranoksylową, grupę o ogólnym wzorze OR", w którym R" oznacza rodnik węglowodorowy o 1—5 atomach węgla w łańcuchu lub rodnik benzylowy, albo X oznacza grupę o ogólnym wzorze 2, w którym R"' oznacza rodnik węglowodorowy o 1—8 atomach węgla w łańcuchu lub rodnik benzylowy, albo też X oznacza grupę o ogólnym wzorze 3, w którym R_1 i R_2 oznaczają rodniki węglowodorowe o 1—5 atomach węgla.

Związki te mają właściwości przeciwbakteryjne i stanowią produkty wyjściowe do wytwarzania prostaglandyn, mających cenne właściwości farmakologiczne.

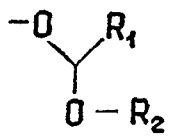
Sposobem według wynalazku związki o ogólnym wzorze 1, w którym wszystkie symbole mają wyżej podane oznaczenie, wytwarza się przez reakcję 1 mola związku o wzorze ogólnym 4, w którym R, R', X i n mają wyżej podane znaczenie, z 2 molami wodorku dwuizobutyloglinowego, albo z co najmniej 1 molem trójizobutyloglinu, a następnie jodowanie otrzymanego produktu. Otrzymany produkt wyosabnia się w znany sposób, przy czym przed wyosobnieniem korzystnie jest potraktować mieszaninę reakcyjną zasadową aminą, korzystnie trójalkiloaminą, zwłaszcza trójtyloaminą lub trójmetyloaminą. (4 zastrzeżenia)

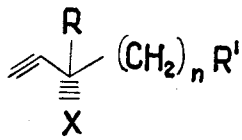
Wzór

Wzór 2

Wzór 3

Wzór 4

12o; C07c **P. 170437** 18.04.1974
12p; C07d

Pierwszeństwo: 04.05.1973 — USA (nr 357466)

Pfizer Inc., Nowy Jork, Stany Zjednoczone Ameryki.

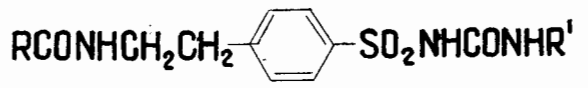
Sposób wytwarzania nowych pochodnych benzenosulfonylomocznika

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania nowych pochodnych benzenosulfonylomocznika o ogólnym wzorze 1, w którym R oznacza rodnik 2-metoksy-3-pirydylowy, 5-chloro-2-metoksy-3-pirydylowy lub 5-bromo-2-metoksy-3-pirydylowy, a R' oznacza rodnik bicyklo [2, 2, 1] hept-5-en-2-ylo-endometylowy, cykloheksylowy lub 4-chlorocykloheksylowy, jak również soli tych związków z zasadami zawierającymi farmakologicznie dopuszczalne kationy.

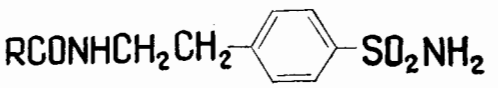
Związki wytwarzane sposobem według wynalazku są użyteczne jako doustne środki powodujące obniżenie zawartości cukru we krwi.

Sposobem według wynalazku związki o wzorze 1, w którym R i R' mają wyżej podane znaczenie, wytwarza się przez reakcję związków o ogólnym wzorze 2, w którym R ma wyżej podane znaczenie, z izocyjanianem o ogólnym wzorze R'NCO, w którym R' ma wyżej podane znaczenie, albo przez reakcję związków o wzorze 2, w którym R ma wyżej podane znaczenie, w postaci soli z metalem alkalicznym, ze związkiem o ogólnym wzorze $(R'')_2$ NCONHR' ma wyżej podane znaczenie, a R'' oznacza rodnik arylowy.

(4 zastrzeżenia)

Wzór 1

Wzór 2

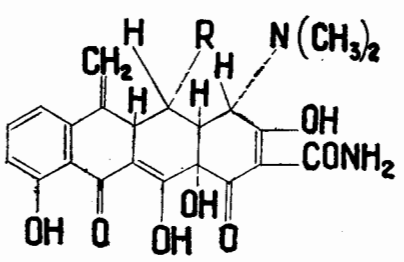
12o; C07c **P. 170488** 19.04.1974

Pierwszeństwo: 20.04.1973 — St. Zj. Ameryki (nr 353 084)

Pfizer Inc., Nowy Jork, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób wytwarzania α-6-dezoksy-5-hydroksytetracykliny

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania 6-dezoksytetracykliny przez uwodornienie 6-dezmetylo-6-dezoksy-6-metylenotetracykliny wobec katalizatora w ciekłym środowisku z ewentualnym zastosowaniem podwyższonej temperatury i ciśnienia, polegający na tym, że uwodarnia się związek tetracyklinowy o ogólnym wzorze 1 w postaci wolnej zasady lub jej soli addycyjnej z kwasami, przy czym R jest wodorem lub grupą hydroksylową, a X jest wodorem, chlorem lub fluorem w rozpuszczalniku organicznym, przy czym stosuje się jako katalizator rod metaliczny oraz jako inicjator organiczny fosfinę o ogólnym wzorze R_1, R_2, R_3, P, w którym R_1 i R_2 są jednakowe lub różne i są fenylami lub podstawionymi fenylami z podstawnikami takimi jak chlorowiec, niższa grupa alkoksylowa, grupa dwumetyloaminowa lub niższa alkilowa, a R_3 ma takie samo znaczenie jak R_1 albo jest wodorem lub niższą grupę alkilową, przy czym stosuje się nadmiar kwasu w stosunku do ilości użytej zasady tetracyklinowej oraz ewentualnie dodatek chloru cynawego, a reakcję prowadzi się w podwyższonej temperaturze i ewentualnie przy podwyższonym ciśnieniu. (11 zastrzeżeń)

Wzór 1

12o; C07c **P. 170506 T** 20.04.1974

Instytut Przemysłu Organicznego, Warszawa, Polska (Bohdan Śledziński, Andrzej Zwierzak, Ludwik Cieślak).

Sposób odbromowania chlorowcoacetofenonów

Przedmiotem wynalazku jest sposób odbromowania w,w-dwubromo- i w,w,w-trójbromoacetofenonów, zwłaszcza podstawionych w pierścieniu atomami chloru. Wymienione chlorowcoacetofenony odbromowuje się sposobem według wynalazku przez działanie fosforynem dwualkilowym zawierającym w cząsteczce niższe rodniki alkilowe, korzystnie fosforynem dwuetylowym. Fosforyn dwualkilowy używa się w ilości stechiometrycznej w stosunku do ilości gramoatomów bromu wymienianych na równoważną ilość gramoatomów wodoru w chlorowcoacetofenonie. Odbromowanie prowadzi się w rozpuszczalniku organicznym, na przykład benzenie, toluenie, eterze naftowym, w temperaturze 0—100°C, korzystnie w temperaturze 30—80°C. Bromowane w łańcuchu chlorowcoacetofenony, zwłaszcza w-bromo-2,4-dwuchloroacetofenon i w,w-dwubromo-2,4-dwuchloroacetofenon znajdują zastosowanie jako półprodukty w syntezie niektórych owadobójczych fosforanów enoli. (3 zastrzeżenia)

12o; C07c **P. 170532** 20.04.1974

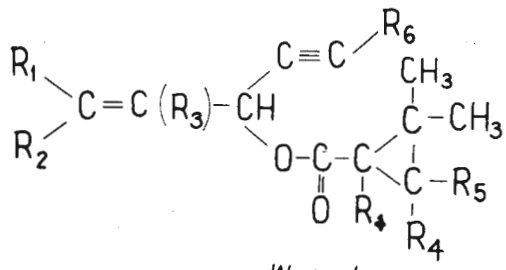
Pierwszeństwo: 20.04.1973 — Japonia (nr 49915/73)
24.05.1973 — Japonia (nr 58830/73)
04.06.1973 — Japonia (nr 63118/73)

Sumitomo Chemical Company Limited, Osaka, Japonia.

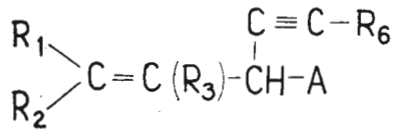
Sposób wytwarzania nowych estrów kwasu cyklopropanokarboksylowego

Sposób wytwarzania nowych estrów kwasu alkinylocyklopropanokarboksylowego o wzorze 1, w którym R_1 oznacza atom wodoru, chlorowca, niższą grupę alkilową o najwyżej 5 atomach węgla, niższą grupę alkinylową o najwyżej 5 atomach węgla, niższą grupę alkenylową o najwyżej 5 atomach węgla, grupę alkoksyalkilową o 1—4 atomach węgla, w reszcie alkoksylowej i o 1—4 atomach węgla, w reszcie alkilowej, grupę alkilotioalkilową o 1—4 atomach węgla w każdej reszcie alkilowej, grupę arylową, aryloalkilową o 1—4 atomach węgla w reszcie alkilowej, ewentualnie podstawioną grupę furylową, ewentualnie podstawioną grupę tienylową, ewentualnie podstawioną grupę furfurylową, ewentualnie podstawioną grupę tenylową, ewentualnie podstawioną grupę cykloalkilową o 3—6 atomach węgla w reszcie alkilowej lub ewentualnie podstawioną grupę cykloalkilową o 3—6 atomach węgla w reszcie alkenylowej każdy R_2 i R_3 oznaczają atom wodoru, chlorowca, niższą grupę alkilową o najwyżej 5 atomach węgla, niższą grupę alkenylową o najwyżej 5 atomach węgla, niższą grupę alkinylową o najwyżej 5 atomach węgla, grupę arylową, aryloalkilową o 1—4 atomach węgla w reszcie alkilowej lub mogą tworzyć wiązanie węgiel — węgiel lub R_1 i R_2 przyłączone do końców cząsteczki tworzą łańcuch polimetylenowy ewentualnie zawierający atom tlenu lub siarki lub R_1 i R_2 przyłączone do końców cząsteczki tworzą łańcuch polimetylenowy ewentualnie zawierający atom tlenu lub siarki, R_4 oznacza atom wodoru lub grupę metylową, R_5 oznacza atom wodoru, grupę metylową, winylową, 1-propenylową, 2-metylo-1-propenylową, 2-metoksymetylo-propenylową, 2-metoksykarbonylo-1-propenylową lub cyklopentylidenometylową jeżeli R_4 oznacza atom wodoru a R_5 oznacza grupę metylową, a jeżeli R_4 oznacza grupę metylową, R_6 i R_7 oznacza atom wodoru lub grupę metylową, według wynalazku polega na tym, że alkohol, jego halogenek lub arylosulfonian o wzorze 2, w którym R_1, R_2, R_3, i R_6 mają wyżej podane znaczenie, a A oznacza grupę hydroksylową, atom chlorowca, grupę arylosulfoksylową poddaje się reakcji z kwasem cyklopropanokarboksylowym o wzorze 3, w którym R_4, R_5 i R_7 mają wyżej podane znaczenie lub z reaktywną pochodną tego kwasu grupy karboksylowej.

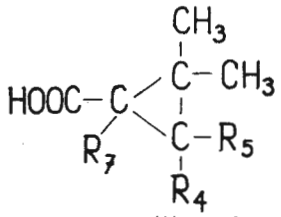
Środek owadobójczy według wynalazku zawiera nowe związki o wzorze 1, w którym wszystkie symbole mają wyżej podane znaczenie. (11 zastrzeżeń)

Wzór 1

Wzór 2

Wzór 3

12o; C07c **P. 170571** 24.04.1974

Pierwszeństwo: 25.04.1973 — USA (nr 354273)
23.11.1973 — USA (nr 418341)

Merc& Co. Inc. Rachway, New Jersey, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób wytwarzania nowych 8-aza-9-sulfinylo (i sulfonylo)-11, 12-sekoprostaglandyn

Wynalazek dotyczy sposobu wytwarzania nowych 8-aza-9-sulfinylo (i sulfonylo)-11-12-sekoprostaglandyn, który polega na tym, że na związek o wzorze $R^1—SOy—NH—(CH_2)_4—A—COOR^8$, w którym A oznacza rodnik etylenowy, trójmetylenowy, α-metyloetylenowy, ß-etylometylenowy, αα-dwumetyloetylenowy, ββ-dwumetyloetylenowy lub tlenometylenowy, R^1 oznacza rodnik metylowy, etylowy, propylowy lub izopropylowy a R^8 oznacza niższy rodnik alkilowy o 1—5 atomach węgla, działa się równoważnikiem silnej zasady, a następnie jednym równoważnikiem związku o wzorze

$$X—CH_2—Z—C(R^2)(OR^3)—C(R^4)_2CH_2CH_2R^5$$

w którym X oznacza atom chlorowca, Z oznacza rodnik etylenowy, winylenowy lub etylenowy, R^2 oznacza atom wodoru, rodnik metylowy, etylowy lub propylowy, R^3 oznacza niższą grupę alkanoilową, R^4 oznacza atom wodoru lub rodnik metylowy a R^5 oznacza atom wodoru, niższy rodnik alkilowy, winylowy lub 2, 2, 2 — trójfluorometylowy, wyodrębnia się otrzymany produkt i poddaje hydrolizie w celu odszczepienia grup R^8 i R^3. Związki otrzymane mają działanie farmakologiczne. (1 zastrzeżenie)

12o; C07c **P. 170572** 24.04.1974

Pierwszeństwo: 26.04.1973 — St. Zjedn. Ameryki (nr 354591)

Stauffer Chemical Company Westport, Connecticut, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób wytwarzania estrów kwasów tiokarbaminowych

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania estrów kwasów tiokarbaminowych, stosowanych jako środki chwastobójcze i ewentualnie jako środki do zwalczania mikroorganizmów lub owadów.

Cechą sposobu według wynalazku jest to, że chlorek karbamylu poddaje się reakcji z merkaptanem w obecności wodnego roztworu alkalii, korzystnie użytego w nadmiarze, po czym fazę organiczną oddziela się od fazy wodnej i wyosabnia z fazy organicznej ester kwasu tiokarbaminowego. (16 zastrzeżeń)

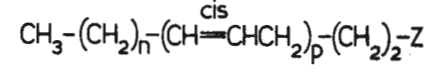
12o; C07c **P. 170626** 23.04.1974

Pierwszeństwo: 25.04.1973 — Szwajcaria (nr 5884/73)
Sandoz Aktiengesellschaft, Bazylea, Szwajcaria.

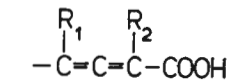
Sposób wytwarzania nowych nienasyconych kwasów tłuszczowych

Sposób wytwarzania nowych nienasyconych kwasów tłuszczowych o wzorze 1, a także związków optycznie czynnych lub racemicznych o tym wzorze, w którym n oznacza liczbę całkowitą 0—4, p oznacza liczbę całkowitą równą 3 lub 4, z tym ograniczeniem, że gdy p=3, to n=2—4, a gdy p=4, to n=0 lub 1, Z oznacza grupę o wzorze 2a, 2b lub 2c, przy czym w grupie o wzorze 2a R_1 i R_2 oznaczają wodór lub niższą grupę alkilową, w grupie o wzorze 2b R_2 oznacza wodór lub niższą grupę alkilową, a w grupie o wzorze 2c R_1 oznacza wodór lub niższą grupę alkilową, jak też ich farmakologicznie dopuszczalnych soli, polegający na tym, że związki o wzorze 3, w którym n oznacza liczbę całkowitą 0—4, p oznacza liczbę całkowitą 3 lub 4, z tym ograniczeniem, że jeżeli p=3, to n wynosi 2—4 i jeżeli p=4, to n wynosi 0 lub 1, R_1 oznacza wodór lub niższy rodnik alkilowy, a X oznacza chlor, brom lub jod, kondensuje się ze związkiem o wzorze 4, w którym R_2 oznacza wodór lub niższy rodnik alkilowy, a R_3 oznacza niższy rodnik alkilowy, tak otrzymane związki o wzorze 5, w którym n oznacza liczbę całkowitą 0—4, p oznacza liczbę całkowitą równą 3 lub 4 z tym ograniczeniem, że gdy p=3, to n=2—4, a gdy p=4, to n=0 lub 1 ,Y oznacza grupę o wzorze 6a lub 6b, przy czym w grupie o wzorze 6a R_1 oznacza wodór lub niższą grupę alkilową, R_2 oznacza niższą grupę alkilową, R_3 niższą grupę alkilową, w grupie o wzorze 6b R_1 oznacza wodór lub niższą grupę alkilową, a R_3 oznacza niższą grupę alkilową, zmydla się i ewentualnie następnie izomeryzuje w odpowiednich warunkach alkalicznych, po czym ewentualnie obecne racematy związków o wzorze 1, o ile jest to pożądane, rozdziela na antypody optyczne i/lub tak otrzymane związki o wzorze 1 ewentualnie przeprowadza w farmaceutycznie dopuszczalne sole.

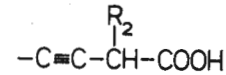
(2 zastrzeżenia)

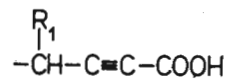
WZÓR 1

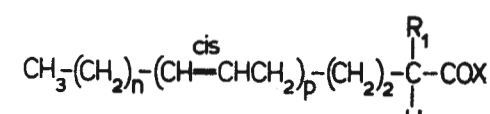
WZÓR 2a

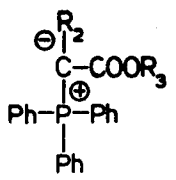
WZÓR 2b

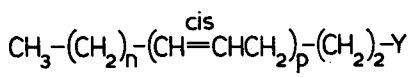
WZÓR 2c

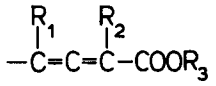
WZÓR 3

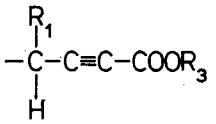
WZÓR 4

WZÓR 5

WZÓR 6a

WZÓR 6b

12o; C07c **P. 170689** 29.04.1974

Pierwszeństwo: 04.05.1973 — W. Brytania (nr 21309)
17.01.1974 — W. Brytania (nr 2153/74)

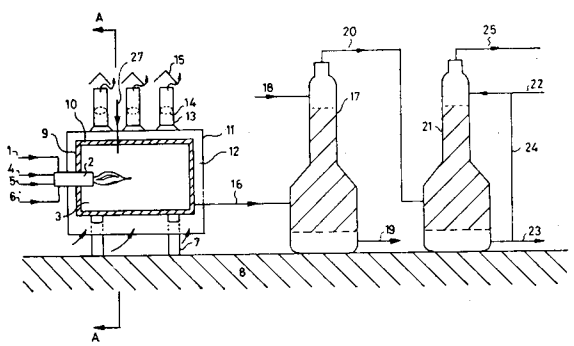
Shell Internationale Research Maatschappij B. V., Haga, Holandia.

Sposób usuwania organicznych materiałów chlorowcowych i urządzenie do wykonywania tego sposobu

Sposób usuwania organicznych materiałów chlorowcowanych charakteryzuje się tym, że chlorowcowane materiały są spalane w temperaturach równych lub wyższych od 600°C w wymurowanej komorze spalania, przy czym pozostałe gazy spalinowe są chłodzone a składniki kwasowe są z nich usuwane przez kontakt z wodą, podczas gdy wodny roztwór kwasów jest regenerowany a ochłodzenie pozbawione kwasów i gazy są wypuszczane do atmosfery a w czasie trwania procesu komora spalania jest chłodzona z zewnątrz przy pomocy koszulki powietrznej w taki sposób, że temperatura jej metalowego opancerzenia wynosi 140 do 375°C.

Urządzenie do usuwania organicznych materiałów charakteryzuje się tym, że składa się z wymurowanej wewnątrz komory spalania **(3)** posiadającej jedno lub więcej doprowadzeń organicznych materiałów chlorowcowanych oraz wyprowadzenie gorących gazów spalinowych, przy czym komora spalania **(3)** otoczona jest osłoną **(11)** tworzącą koszulkę powietrzną **(12)** posiadającą jeden lub więcej kominków **(13).**

(3 zastrzeżenia)

12o; C07d **P. 170693** 29.04.1974

Pierwszeństwo: 30 kwietnia 1973 — Włochy (nr 23558A/73)

Snam Progetti S.p.A., Mediolan, Włochy.

Sposób częściowego utleniania tlenem związków organicznych w fazie gazowej i urządzenie do stosowania tego sposobu

Sposób częściowego utleniania tlenem związków organicznych w fazie gazowej, zwłaszcza etylenu do tlenku etylenu, polegający na tym, że mieszaninę związku organicznego i tlenu lub gazu zawierającego tlen wprowadza się do strefy ogrzewania wypełnionej obojętnym materiałem i poddaje wymianie ciepła aż do osiągnięcia przez mieszaninę temperatury 100—300°C, korzystnie 180—220°C, a następnie ogrzaną mieszaninę przepuszcza się przez strefę reakcyjną wypełnioną katalizatorem, w której następuje utlenienie związku organicznego, przy czym wspomniana strefa reakcyjna przylega do strefy ogrzewania bez naruszenia jej ciągłości, a otrzymane produkty reakcji chłodzi się co najmniej do temperatury poniżej 150°C w trzeciej strefie, ewentualnie przyległej do poprzedniej strefy i ewentualnie zawierającej wypełnienie z obojętnego materiału, przy czym ciepło odebrane w strefie chłodzenia wykorzystuje się w strefie ogrzewania. (14 zastrzeżeń)

12o; C07c **P. 170729 T** 30.04.1974
12i; C01b

Eli Lilly aud Company, Indianapolis, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób oczyszczania odpadowego kwasu siarkowego

Sposób oczyszczania odpadowego kwasu siarkowego otrzymanego po nitrowaniu mieszaniną kwasów siarkowego i azotowego aromatycznych związków zawierających fluor przez dodanie związku zawierającego krzem oraz związku będącego źródłem amoniaku, po czym całość ogrzewa się uzyskując oczyszczony kwas siarkowy. (6 zastrzeżeń)

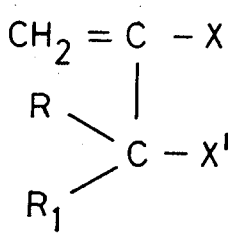
12o; C07c **P. 170923** 08.05.1974

Pierwszeństwo: 09.05.1973 — Włochy (nr 23862A/73)

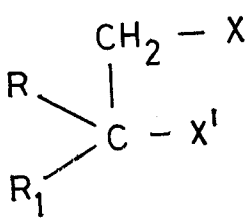
Snam Progetti S.p.A., Mediolan, Włochy.

Sposób wytwarzania kwasu itakonowego i jego pochodnych

Sposób wytwarzania kwasu itakonowego i jego pochodnych o ogólnym wzorze 1 w którym R i R_1, takie same lub różne, oznaczają atom wodoru, grupę

Wzór 1

Wzór 2

alkilową, arylową lub cykloalkilową, X i X', takie same lub różne, oznaczają grupę —CN, —COOR, —COOH, —COOMe lub —$CONH_2$, przy czym Me oznaczy jednowartościowy metal a R ma wyżej podane znaczenie, lub oznaczają dwuwartościowe rodniki zdolne do reagowania ze sobą w celu utworzenia związku heterocyklicznego o pięciu atomach polega na tym, że związek o ogólnym wzorze 2, w którym R, R_1, X i X' mają poprzednio podane znaczenia, poddaje się reakcji z formaldehydem. (3 zastrzeżenia)

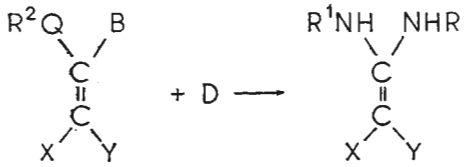
12o; C07c **P. 171110** **16.05.1974**

Pierwszeństwo: 17.05.1973 — Wielka Brytania (nr 23568/73)

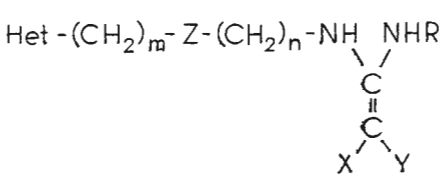
Smith and Kline and French Laboratories Limited, Welwyn Garolen City, Wielka Brytania.

Sposób wytwarzania pochodnych etylenu

Sposób wytwarzania pochodnych 1,1-dwuaminoetylenu o ogólnym wzorze 1, w którym X i Y oznaczają tę samą lub różne grupy takie jak grupa nitrowa, cyjanowa, SO_2Ar lub atom wodoru, z tym, że obydwa podstawniki nie mogą być jednocześnie atomami wodoru, R oznacza atom wodoru niższą grupę alkilową lub grupę Het $(CH_2)_m$ $Z(CH_2)_n$, w której Z oznacza atom siarki lub tlenu, m oznacza 0,1 lub 2 a n oznacza 3 lub 4, Het oznacza 5 lub 6 członowy pierścień heterocykliczny zawierający azot taki jak imidazol, pirydyna, tiazol, izotiazol, oksazol, izooksazol, triazol lub tiodiazol, przy czym pierścień heterocykliczny jest ewentualnie podstawiony w dowolnym położeniu niższą grupą alkilową, grupą hydroksylową, aminową lub chlorowcem, Ar oznacza grupę arylową taką jak fenylowa korzystnie podstawiona w dowolnym położeniu atomem chlorowca, grupą metylową lub aminową polega na tym, że związek o wzorze 13, w którym B oznacza grupę RNH lub R^1NH, w których R^1 oznacza grupę $Het(CH_2)_m$ $Z(CH_2)_n$ przy czym X, Y, R, Het, Z, m, i n mają wyżej podane znaczenia, Q oznacza atom siarki lub tlenu, R^2 oznacza niższą grupę alkilową lub aralkilową poddaje się reakcji związkiem D, który oznacza aminę R^1NH_2 lub RNH_2 z tym, że jeżeli B oznacza RNH to D oznacza R^1NH_2. (14 zastrzeżeń)

WZÓR 13 WZÓR 1(a)

WZÓR 1

12o; C07c **P. 171316** **22.05.1974**

Pierwszeństwo: 22.05.1973 r. — Wielka Brytania (nr 24473/73)

Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia P. 156001

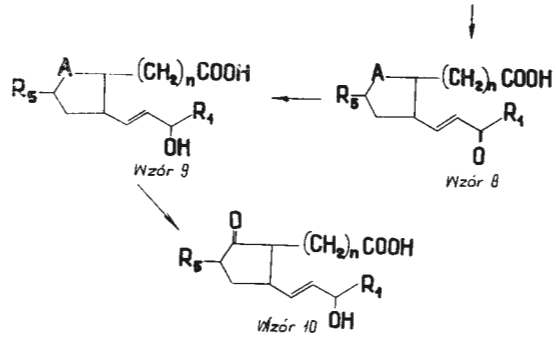
May and Baker Limitet, Dagenham Essex, Wielka Brytania.

Sposób wytwarzania pochodnych cyklopentanu

Sposób wytwarzania pochodnych cyklopentanu o wzorze ogólnym 7, w którym R_1 oznacza grupę alkilową o łańcuchu prostym lub rozgałęzionym zawierającym 1—10 atomów węgla, ewentualnie podstawioną grupą alkoksylową lub R_1 oznacza grupę cykloalkilową o 5—7 atomach węgla lub grupę adamantylową, R_5 oznacza grupę alkilową lub atom wodoru, n oznacza liczby całkowite 5, 6, 7 lub 8 i A oznacza grupy o wzorach 11 lub 12, w których symbole R_7 oznaczają identyczne grupy alkilowe lub tworzą razem wiązanie etylenowe niepodstawione lub podstawione przy każdym atomie węgla identycznymi grupami alkilowymi i R_8 oznacza grupę alkilową, która to pochodna stanowi produkt pośredni w 8-mio etapowym procesie według schematu reakcyjnego patentu (P 156001) wytwarzania pochodnych cyklopentanu, o wzorze ogólnym 1, w którym R_1, R_5 i n mają wyżej określone znaczenie, R_2 oznacza atom wodoru, grupę alkilową lub grupę alkilową lub grupę karboksylową, R_3 oznacza grupę karboksylową, grupę alkoksykarboksylową o łańcuchu prostym lub rozgałęzionym, zawierającą 1—12 atomów węgla w reszcie alkoksylowej lub grupę karbamylową bądź karbazoilową, ewentualnie podstawioną jedną lub dwiema grupami alkilowymi, R_4 oznacza atom tlenu, grupę hydroksyiminową lub alkoksyiminową, bądź też hydrazonową, ewentualnie podstawioną jedną lub dwiema grupami alkilowymi, X oznacza grupę trans-winylenową lub etylenową polega na tym, że poddaje się reakcji w obecności zasady związek o wzorze 6, w którym R_5, n i A mają wyżej podane znaczenie ze związkiem o wzorze $[R_{12}O(P)O]CH_2COR_1$, w którym R_1 ma wyżej określone znaczenie i R_{12} oznacza grupę alkilową o 1—4 atomach węgla.

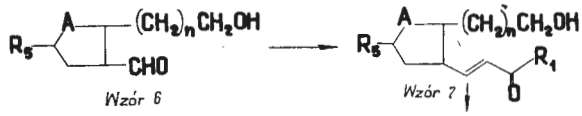
Sposób wytwarzania pochodnych cyklopentanu o wzorze ogólnym 10, w którym R_1, R_5 i n mają znaczenie podane w zastrz. 1 i stanowiącego związek pośredni w procesie według patentu (P 156001) wytwarzania pochodnych cyklopentanu o wzorze ogólnym 1, w którym R_1, R_2, R_3, R_4, R_5, X i n mają znaczenie określone w zastrz. 1 polega na tym, że (i) poddaje się reakcji w obecności zasady związek o wzorze ogólnym 6, w którym R_5, n i A mają znaczenie określone w zastrz. 1, ze związkiem $[R_{12}O(P)O]CH_2COR_1$, w którym R_1 i R_{12} mają znaczenie określone w zastrz. 1 do uzyskania nienasyconego ketonu o wzorze ogólnym 7, w którym R_1, R_5, n i A mają znaczenie określone w zastrz. 1 (ii) utlenia nienasycony keton, przekształcając grupę hydroksymetylową w karboksylową, bez uszkodzenia podwójnego wiązania lub grupy A i uzyskuje kwas cyklopentanoalkanowy o wzorze ogólnym 8, w którym R_1, R_5, n i A mają znaczenie jak w zastrz. 1, po czym (iii) redukuje się grupę ketonową w kwasie cyklopentanoalkanowym do grupy hydroksylowej bez naruszenia podwójnego wiązania, uzyskując kwas (hydroksyalkenylo) cyklopentyloalkanowy o wzorze ogólnym 9, w którym R_1, R_5, n i A mają wyżej określone znaczenie i (iv) znanymi metodami przekształca ketalową lub oksymową grupę A w kwasie (hydroksyalkenylo) cyklopentyloalkanowym w grupę karbonylową, uzyskując kwas 5-(3-hydroksyalkenylo)-2-ketocyklopentyloalkanowy o wzorze ogólnym 10.

(8 zastrzeżeń)

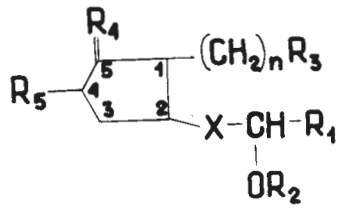
Wzór 9 Wzór 8 Wzór 10

Schemat

Wzór 6 Wzór 7

Schemat 1 c.d.

Wzór 1

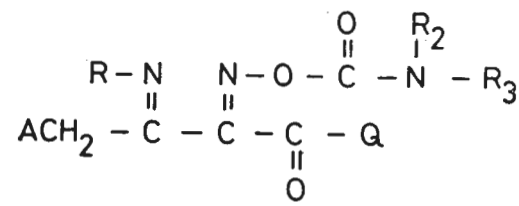
12o; C07c P. 171858 12.06.1974
45l; A01n

Pierwszeństwo: 13.06.1973 — Stany Zjedn. Am. (nr 369606)
25.04.1974 — Stany Zjedn. Am. (nr 463987)

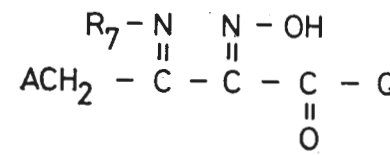
E.J. du Pont de Nemours aud Conypany, Wilimiugtou Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób wytwarzania nowych amidów i estrów kwasu masłowego oraz środek mszycobójczy zawierający te związki jako substancję czynną

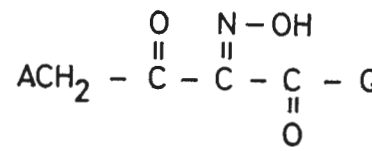
Sposób wytwarzania nowych amidów i estrów kwasu masłowego o wzorze ogólnym 1, w którym A oznacza atom wodoru lub grupę metylową, R oznacza grupę alkilową o 1—18 atomach węgla, alkenylową o 3—4 atomach węgla, cykloalkilową o 5—7 węgla, ewentualnie podstawioną grupą metoksylową lub 1—2 grupami metylowymi, cykloalkiloalkilową o 6—8 atomach węgla, alkoksylową o 1—3 atomach węgla, alkoksyalkilową o 3—6 atomach węgla, benzylową, 2-fenyloetylową, grupę o wzorze $(CH_3)_2N$—, $(CH_3)C_2H_5N$, $(C_2H_5)_2N$—, grupę 1-(4-metylopieperazynylową), N-morfolinową albo grupę o wzorze 10, 11 lub 12, w którym R_1 oznacza atom wodoru, grupę metylową, metoksylową, grupę o wzorze $(CH_3)_2N$— lub CH_3S— albo atom fluoru, R_2 oznacza atom wodoru, grupę metylową albo etylową, R_3 oznacza grupę metylową, etylową lub allilową, Q oznacza grupę o wzorze —OR_4, w którym R_4 oznacza grupę alkilową o 1—2 atomach węgla, lub grupę o wzorze —NR_5R_6, w którym R_5 oznacza grupę metoksylową, alkilową o 1—4 atomach węgla lub allilową, R_6 oznacza atom wodoru, grupę metylową albo etylową oraz R_5 i R_6 mogą łącznie tworzyć pierścień o wzorze —$(CH_2)_2O(CH_2)_2$—, wzorze 13 lub wzorze —$(CH_2)_n$—, w którym n oznacza liczbę całkowitą 4—6, przy czym całkowita ilość atomów węgla w podstawnikach Q, R_2 i R_3 nie przewyższa 8, jeśli R oznacza grupę o wzorze 10, R_2 oznacza atom wodoru a R_3 grupę metylową, oraz jeśli R oznacza grupę o wzorze 11, R_2 i R_3 oznaczają grupę metylową, polegający na tym, że związek o wzorze ogólnym 3, w którym A i Q mają wyżej podane znaczenie, z tym, że jeśli Q oznacza grupę o wzorze —NR_5R_6 to A oznacza atom wodoru, poddaje się reakcji z aminą o wzorze R_7NH_2, w którym R_7 oznacza grupę hydroksylową, alkilową o 1—18 atomach węgla, alkenylową o 3—4 atomach węgla, cykloalkilową o 5—7 atomach węgla, ewentualnie podstawioną grupą metoksylową lub 1—2 grupami metylowymi, grupę cykloalkiloalkilową o 6—8 atomach węgla, grupę alkoksylową o 1—3 atomach węgla, grupę alkoksyalkilową o 3—6 atomach węgla, benzylową, 2-fenyloetylową, grupę o wzorze $(CH_3)_2N$— lub $(CH_3)C_2H_5N$—, grupę 1-(4-metylopiperazynylową), N-morfolinową albo grupę o wzorze 10, 11 lub 12, w którym R_1 oznacza atom wodoru, grupę metylową, metoksylową, grupę o wzorze $(CH_3)_2N$— lub CH_3S— albo atom fluoru a następnie otrzymany związek o wzorze 2, w którym A, Q i R_7 mają wyżej podane znaczenie poddaje się reakcji z jednym molem czynnika karbamylującego, takiego jak izocyjanian o wzorze R_3NCO lub zasada i chlorek dwualkilokarbamylowy o wzorze 14, przy czym R_3 oznacza grupę metylową, etylową lub allilową a R_2 oznacza grupę metylową lub etylową, z tym że jeśli R_7 oznacza grupę hydroksylową to R_3 we wzorze R_3NCO i wzorze 14 oraz R_2 we wzorze 14 oznaczają grupę metylową i stosuje się wtedy dwa mole czynnika karbamylującego, oraz środek mszycobójczy zawierający skuteczną mszycobójczą ilość związku o wzorze 1, w którym A oznacza atom wodoru, R oznacza grupę cykloalkilową o 5—7 atomach węgla, grupę metylocykloheksylową, allilową, metoksylową, N-morfolinową, grupę o wzorze $(CH_3)_2N$—, grupę o wzorze 10 lub 11, R_3 oznacza grupę metylową, oraz Q oznacza grupę o wzorze —NR_5R_6, w którym R_5 oznacza grupę metylową lub etylową a R_6 oznacza atom wodoru, grupę metylową albo etylową, obojętny rozcieńczalnik i/lub środek powierzchniowo-czynny. (11 zastrzeżeń)

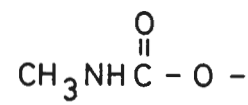
Wzór 1

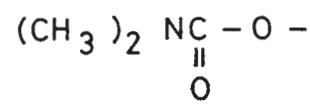
Wzór 2

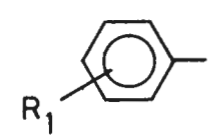
Wzór 3

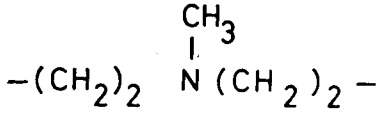
Wzór 10

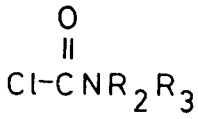
Wzór 11

Wzór 12

Wzór 13

Wzór 14

12o; C07c **P. 171914** 14.06.1974

Pierwszeństwo: 15.06.1973 NRD (nr WP C08g/171923)

VEB Synthesewerk Schwarzheide, Schwarzheide, NRD.

Sposób wytwarzania alkoholi polieterowych przez kondensację alkoholi

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania alkoholi polieterowych o ogólnym wzorze $R_1(CR_2R_3)_n$—O—mH, w którym R_1 oznacza H, OH, R_2, R_3 oznaczają H, OH, różne podstawione rodniki organiczne, jak grupy alkilowe, alkoksylowe, hydroksyalkoksylowe, hydroksypolialkoksylowe i chlorowcoalkilowe, m=1, n=2, 3 albo — 6, przez kondensację alkoholi o ogólnym wzorze R_1—$(CR_2R_3)_n$—OH, w którym R_1, n, R_2 i R_3 mają wyżej podane znaczenie.

(8 zastrzeżeń)

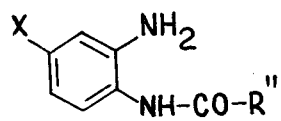
12o; C07c **P. 172147** 24.06.1974

Pierwszeństwo: 26.06.1973 — RFN (nr P 2332323.1)

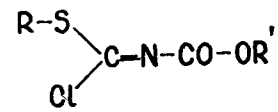
Bayer Aktiengesellschaft Leverkusen, Republika Federalna Niemiec.

Sposób wytwarzania podstawionych N-2-aminofenylo-N'-alkoksykabonylo-S-alkilo-izotiomoczników

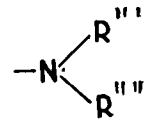
Sposób wytwarzania podstawionych N-2-aminofenylo - N' - alkoksykarbonylo-S-alkilo - izotiomoczników, polegający na tym, że aminę o wzorze 2, w którym X oznacza wodór, rodnik alkilowy zawierający do 6 atomów węgla i rodnik benzoilowy, R'' oznacza wodór, rodnik alkilowy zawierający do 18 atomów węgla, ewentualnie podstawiony przez chlorowiec, grupę cyjanową, niższą grupę alkoksylową, nższą grupę alkoksykarbonylową, grupę fenoksy, chlorowcofenoksy, alkilofenoksy z niższą grupą alkilową, alkoksyfenoksy z niższą grupą alkilową, dalej rodnik cykloalkilowy zawierający do 8 atomów węgla, rodnik aralkilowy zawierający w części alkilowej do 2 atomów węgla, ewentualnie podstawiony przy pierścieniu przez chlorowiec, niższy rodnik alkilowy, niższy rodnik alkoksylowy, rodnik arylowy, ewentualnie podstawiony przez chlorowiec, niższą grupę alkilową, niższą grupę alkoksylową, i rodnik furylowy, a poza tym R'' oznacza jeszcze grupę o wzorze 4, w którym R''' oznacza wodór i rodnik alkilowy zawierający do 4 atomów węgla, a R'''' oznacza wodór i rodnik alkilowy zawierający do 18 atomów węgla, ewentualnie podstawiony przez chlorowiec, grupę cyjanową, niższą grupę alkoksy, niższą grupę alkoksykarbonylową, dalej rodnik cykloalkilowy zawierający do 8 atomów węgla, rodnik aralkilowy zawierający w części alkilowej do 2 atomów węgla, ewentualnie podstawiony przy pierścieniu przez chlorowiec, niższą grupę alkilową, niższą grupę alkoksy, rodnik fenylowy, ewentualnie podstawiony przez chlorowiec, niższą grupę alkilową, niższą grupę alkoksy, grupę acylową zawierającą do 18 atomów węgla, ewentualnie podstawioną przez chlorowiec, niższą grupę alkoksy, grupę aroilową, ewentualnie podstawioną przez chlorowiec, niższy rodnik alkilowy, niższy rodnik alkoksy, grupę arylosulfonylową, ewentualnie podstawioną przez chlorowiec, grupę aminową, niższą grupę alkilową, niższą grupę alkoksy, oraz grupę dwualkiloaminową, zawierającą łącznie do 4 atomów węgla a poza tym R''' i R'''' razem z wiążącym je atomem azotu oznaczają układ heterocykliczny o 4—7 atomach węgla, przy czym pierścień może ewentualnie zawierać tlen lub siarkę jako dalsze heteroatomy, poddaje się reakcji w obecności rozcieńczalnika i co najmniej równoważnej ilości środka wiążącego kwas, w temperaturze 10°—100°C z estrami kwasu N-(chloro-tiometyleno)-karbamidowego o wzorze 3, w którym R oznacza rodnik alkilowy i alkenylowy z których każdy zawiera do 12 atomów węgla, rodnik cykloalkilowy zawierający do 8 atomów węgla i rodnik aralkilowy, ewentualnie podstawiony w części arylowej przez niższy rodnik alkilowy, niższy rodnik alkoksylowy i/lub chlorowiec a R' oznacza rodnik alkilowy zawierający do 4 atomów węgla. (3 zastrzeżenia)

Wzór 2

Wzór 3

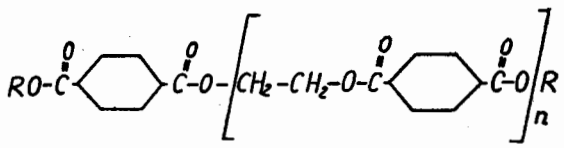
Wzór 4

12o; C07c **P. 172222 T** 26.06.1974

Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej, Lublin, Polska (Tadeusz Matynia, Piotr Peńczek, Wojciech Zgrajka, Grażyna Cynkowska).

Sposób wytwarzania estrów kwasu tereftalowego

Wynalazek podaje sposób wytwarzania estrów kwasu tereftalowego przez reakcję związków zawierających grupy estrowe z alkoholami. Jako związek zawierający grupy estrowe w sposobie według wynalazku zastosowano politereftalanetylenu zwłaszcza w postaci odpadów produkcyjnych, natomiast jako alkohol zastosowano wyższy alkohol jednowodorotlenowy, zawierający od 4 do 11 atomów węgla w cząsteczce. Reakcję prowadzi się korzystnie w obecności katalizatora, którym w sposobie według wynalazku jest octan manganowy i/lub kwas siarkowy. Reakcja korzystnie przebiega w mieszaninie z estrem kwasu tereftalowego izoftalowego lub ftalowego z tym alkoholem a zwłaszcza z produktem reakcji o podanym wzorze ogólnym. W wyniku reakcji uzyskano produkt o poddanym wzorze ogólnym w którym R oznacza liniową lub rozgałęzioną grupę alkilową zawierającą 4—11 atomów węgla a n wynosi od 0,5 do 4 najkorzystniej od 0,1 do 1,5. (3 zastrzeżenia)

wzór 1.

12o; C07c **P. 172227** 27.06.1974
12q; C07d

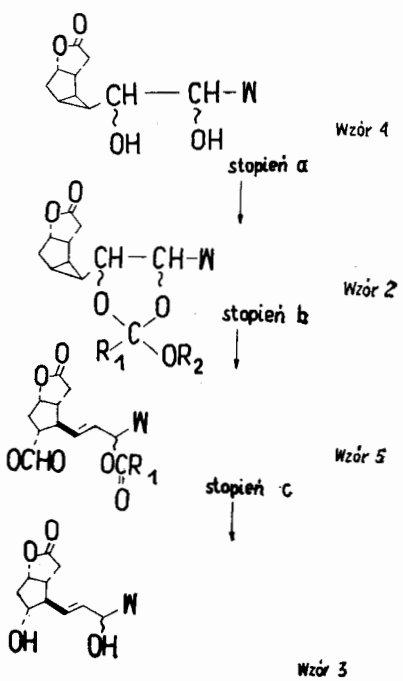
Pierwszeństwo: 28.06.1973 — St. Zjedn. Am. nr. 373349)

The Upjohn Company, Kalamazoo, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób wytwarzania dwucyklicznych laktonodioli

Sposób wytwarzania dwucyklicznych laktonodioli o ogólnym wzorze 3 lub substancji racemicznej odpowiadającej temu wzorowi i jego lustrzanemu odbiciu, gdzie W oznacza grupę 1-pentylową, cis-1-pentenylową-2 lub 1-pentynylową-2, a ~ wskazuje na przyłączenie grup hydroksylowych do łańcucha bocznego w konfiguracji alfa albo beta, polegający na tym, że optycznie czynny laktonoglikol o ogólnym wzorze 4 lub sybstancję racemiczną odpowiadającą temu wzorowi i jego lustrzanemu odbiciu, w którym W ma wyżej podane znaczenie, a ~ wskazuje na przyłączenie ugrupowania do pierścienia cyklopropanowego w konfiguracji egzo i endo, a do łańcucha bocznego w konfiguracji alfa lub beta poddaje się działaniu orto estru o ogólnym wzorze $R_1—C(OR_2)_3$, w którym R_1 oznacza wodór, grupę alkilową, zawierającą 1—19 atomów węgla, grupę aryloalkilową o 7—12 atomach węgla w łańcuchu bocznym, ewentualnie podstawioną atomami chlorowca w ilości do 3, a R_2 oznacza grupę metylową lub etylową, po czym otrzymany optycznie czynny cykliczny orto-ester o wzorze 2 lub racemat odpowiadający temu wzorowi i jego odbiciu lustrzanemu, gdzie R_1, R_2, W i ~ mają wyżej podane znaczenie poddaje się reakcji z kwasem mrówkowym w celu utworzenia optycznie czynnego dwuestru diolu o wzorze 5 i zastąpienie grup arylowych tego dwuestru wodorem, albo optycznie czynny lakton o wzorze 3α lub związek racemiczny odpowiadający temu wzorowi i jego lustrzanemu odbiciu, w którym R_1 jest wodorem, alkilem zawierającym 1—19 atomów węgla, aryloalkilem o 7—12 atomów węgla w łańcuchu bocznym ewentualnie podstawiony atomami chlorowca w ilości do 3, R_5 jest wodorem lub fenylem, a Wi ~ mają wyżej podane znaczenie przekształca się w optycznie czynny trójhydroksy kwas o wzorze 7α lub związek racemiczny, odpowiadający temu wzorowi i jego lustrzanemu odbiciu, w którym W i ~ mają wyżej podane znaczenie, po czym wspomniany trójhydroksy kwas laktonizuje się na związek o wzorze 3.

(4 zastrzeżenia)

Wzór 4

Wzór 2

Wzór 5

Wzór 3

12o; C07c **P. 172420 T** 04.07.1974
12p; C07d

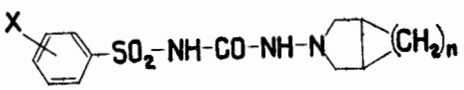
Pierwszeństwo: 04.07.1973 — Kanada (nr 175626)

Seience Union et Cie, Societe Francaise de Recherche Medicale, Suresnes, Francja.

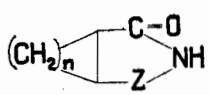
Sposób wytwarzania N-arylosulfonylo-N-(3-azadwucykloalkilo)-moczników

Sposób wytwarzania N-arylosulfonylo-N'-3-azadwucykloalkilo)-moczników o wzorze ogólnym 1, w którym X stanowi atom chlorowca lub rodnik alkilowy zawierający od 1 do 5 atomów węgla a n jest liczbą całkowitą od 1 do 3 oraz ich soli addycyjnych z kwasami lub dającymi się połączyć zasadami, polega na tym że redukuje się, bądź przez katalityczne uwodornienie bądź też za pomocą boroetanu, pochodną o wzorze ogólnym 2, w którym n ma wyżej podane znaczenie a Z oznacza rodnik $—CH_2—$ lub $—C(=O)—$, a następnie wytworzony w ten sposób 3-azadwucykloalkan o wzorze ogólnym 3 poddaje się nitrozowaniu, po czym otrzymany N-nitrozo-3-azadwucykloalkan redukuje się przez katalityczne uwodornienie lub za pomocą mieszaniny sodu, etanolu i amoniaku do N-amino-3-azadwucykloalkanu o wzorze ogólnym 4 a ten ostatni kondensuje się w postaci zasady z izocyjanianem o wzorze ogólnym 5 lub w postaci zasady albo chlorowodorku z mocznikiem o wzorze ogólnym 6 albo też w postaci chlorowodorku z solą metalu alkalicznego mocznika o wzorze ogólnym 7, wytworzoną „in situ" z cyjanianu metalu alkalicznego o wzorze ogólnym 8 i sulfamidu o wzorze ogólnym 9, przy czym n i X w powyższych wzorach mają to samo znaczenie co we wzorze 1 a M oznacza atom metalu alkalicznego oraz jeśli to pożądane, otrzymane w ten sposób N-arylosulfonylo-N'-(3-azadwucykloalkilo)-moczniki traktuje się kwasami lub dającymi się połączyć zasadami celem otrzymania odpowiednich soli addycyjnych.

(1 zastrzeżenie)

Wzór 1

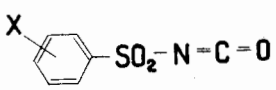
Wzór 2

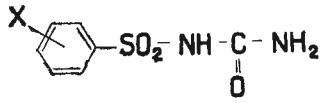
Wzór 3

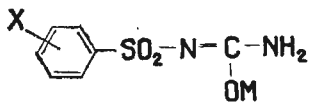
Wzór 4

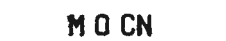
Wzór 5

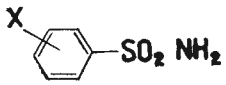
Wzór 6

Wzór 7

Wzór 8

Wzór 9

12o; C07c **P. 172450** 05.07.1974

Pierwszeństwo: 12.07.1973 — USA (nr 378759)

Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia P. 161817

Continental Can Company, Nowy Jork, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób wytwarzania B-hydroksyestrów

Sposób wytwarzania nienasyconych β-hydroksyestrów zawierających wiązania etylenowe, odpornych na żelowanie, w reakcji poliepoksydu z kwasem akrylowym lub metakrylowym, prowadzonej w temperaturze poniżej 110°C w obecności soli dwuwartościowej cyny i katalizatora alkalicznego. (12 zastrzeżeń)

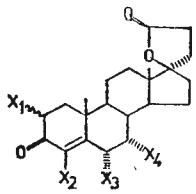
12o; C07c **P. 172536** 08.07.1974

Pierwszeństwo: 09.07.1973 — Węgry (nr RJ-514)

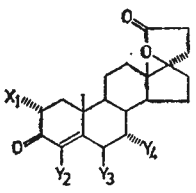
Richter Gedeon Vegyeszeti Gyar R.T., Budapeszt, Węgry.

Sposób wytwarzania nowych, farmakologicznie czynnych steroidów

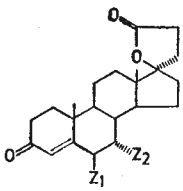
Wynalazek dotyczy sposobu wytwarzania nowych, farmaceutycznie czynnych steroidów o ogólnym wzorze 1, w którym X_1 i X_2 oznaczają atom wodoru, grupę merkapto lub acetylotio, a X_3 i X_4 oznaczają atom wodoru, grupę acetylotio, lub razem oznaczają wiązanie chemiczne pod warunkiem, że przynajmniej jeden z podstawników X_1—X_4 oznacza grupę merkapto lub acetylotio.

Wzor 1

Wzor 2

Wzor 3

Cechą sposobu według wynalazku jest to, że związek o ogólnym wzorze 3, w którym Z_1 oznacza atom wodoru, Z_2 oznacza atom wodoru lub grupę acetylotio, lub Z_1 i Z_2 razem oznaczają wiązanie chemiczne, poddaje się bromowaniu, a otrzymany związek o ogólnym wzorze 2, w którym Y_1 i Y_2 oznaczają atom wodoru lub atom bromu, Y_3 oznacza atom bromu, Y_4 oznacza atom wodoru lub grupę acetylotio, lub Y_3 i Y_4 razem oznaczają wiązanie chemiczne, poddaje się reakcji z tiooctanem metalu alkalicznego, zwłaszcza z tiooctanem potasu, lub z kwaśnym siarczkiem metalu alkalicznego, ewentualnie do otrzymanego produktu przyłącza się kwas tiooctowy i ewentualnie otrzymany związek tioacetylowy poddaje się alkoholizie. (16 zastrzeżeń)

12o; C07c **P. 172540** 08.07.1974
23c; C10m

Pierwszeństwo: 09.07.1973 — Włochy (nr 26335A/73)

SNAM Progetti S.p.A., Mediolan, Włochy.

Sposób wytwarzania estrów organicznych wchodzących w skład mieszanek smarnych

Sposób wytwarzania estrów organicznych wchodzących w skład mieszanek smarnych polega na tym, że poddaje się reakcji mieszaninę polioli dwufunkcyjnych i trójfunkcyjnych pozostających w tej mieszaninie w stosunku molowym od 1 : 2,5 do 1 : 10 z mieszaniną liniowych kwasów monokarboksylowych o od 6—8 atomach węgla, przy przeciętnej liczbie 7, do 12—18 atomach węgla, w której stosunek molowy kwasów o 6—8 atomach węgla do pozostałych kwasów wynosi od 4 : 1 do 19 : 1. (2 zastrzeżenia)

12o; C07c **P. 172543** 08.07.1974

Pierwszeństwo: 09.07.1973 — Szwajcaria (nr 9959/73)
04.05.1974 — Szwajcaria (nr 6049/74)

Sahtoz Aktiengesellschaft, Bozylea, Szwajcaria.

Sposób wytwarzania nowych pochodnych cyklopropanu

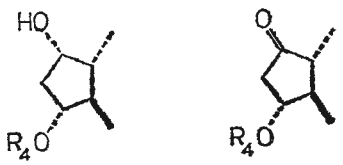
Sposób wytwarzania nowych pochodnych cyklopropanu o wzorze 1, w postaci związków optycznie czynnych lub racemicznych, przy czym we wzorze 1 D oznacza jedną z czterech grup karbocyklicznych o wzorze 2a, 2b, 2c lub 2d, R_1 oznacza atom wodoru lub rodnik alkilowy o 1—8 atomach węgla, rodnik cykloalkilowy o 3—10 atomach węgla lub rodnik aralkilowy o 7—12 atomach węgla, R_2 i R_3 oznaczają atom wodoru lub rodnik alkilowy o 1—4 atomach węgla, przy czym grupa hydroksylowa przy C-15 występuje w konfiguracji α lub β, a także farmakologicznie dopuszczalnych soli związków o wzorze 1 w przypadku, gdy R_1 oznacza atom wodoru, polega na tym, że od związków o wzorze 3, w którym R_1, R_2 i R_3 mają znaczenie wyżej podane, R_4 oznacza grupę trójalkilosylilową lub czterowodoropiranylową, a A oznacza grupę karbocykliczną o wzorze 2a, 2b, 2c lub 2f, odszczepia się grupy ochronne i ewentualnie w przypadku wytwarzania związków o wzorze 1, w którym D oznacza grupę karbocykliczną o wzorze 2b, związki o wzorze 1, w którym D oznacza grupę karbocykliczną o wzorze 2d, poddaje się reakcji odszczepiania wody, ewentualnie w przypadku wytwarzania związków o wzorze 1, w którym R_1 oznacza atom wodoru, związki o wzorze 1, w którym R_1 oznacza rodnik alkilowy o 1—8 atomach węgla, rodnik cykloalkilowy o 3—10 atomach węgla lub rodnik aralkilowy o 7—12 atomach węgla, przeprowadza się

w wolne kwasy, ewentualnie w przypadku wytwarzania związków o wzorze 1, w którym R_1 oznacza rodnik alkilowy o 1—8 atomach węgla, rodnik cykloalkilowy o 3—10 atomach węgla lub rodnik aralkilowy o 7—12 atomach węgla, związki o wzorze 1, w którym R_1 oznacza atom wodoru, estryfikuje się, a ewentualnie w przypadku wytwarzania farmaceutycznie dopuszczalnych soli związków o wzorze 1, związki o wzorze 1, w którym R_1 oznacza atom wodoru, traktuje się nieorganicznymi lub organicznymi zasadami.

Sposób wytwarzania optycznie czynnych lub racemicznych pochodnych cyklopropanu o wzorze 1, w którym D oznacza jedną z czterech grup karbocyklicznych o wzorze 2a, 2b, 2c lub 2d, a R_1 oznacza atom wodoru lub rodnik alkilowy o 1—8 atomach węgla, rodnik cykloalkilowy o 3—10 atomach węgla albo rodnik aralkilowy o 7—12 atomach węgla, R_2 i R_3 oznaczają atomy wodoru lub rodniki alkilowe o 1—4 atomach węgla, przy czym grupa hydroksylowa przy C-15 występuje w konfiguracji α, polega na tym, że od związków o wzorze 3, w którym R_1, R_2 i R_3 mają znaczenie wyżej podane, R_4 oznacza grupę trójalkilosylilową lub czterowodoropiranylową, a A oznacza grupę karbocykliczną o wzorze 2a, 2b, 2e lub 2f, odszczepia się grupy ochronne.

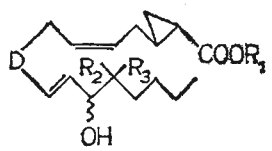
Sposób wytwarzania optycznie czynnych lub racemicznych pochodnych cyklopropanu o wzorze 1, w którym D oznacza jedną z czterech grup karbocyklicznych o wzorze 2a, 2b, 2c lub 2d, R_1 oznacza atom wodoru lub rodnik alkilowy o 1—8 atomach węgla, rodnik cykloalkilowy o 3—10 atomach węgla lub rodnik aralkilowy o 7—12 atomach węgla, a R_2 i R_3 oznaczają atomy wodoru lub rodniki alkilowe o 1—4 atomach węgla, przy czym grupa hydroksylowa przy C-15 występuje w konfiguracji α lub β, polega na tym, że od związków o wzorze 3, w którym R_1, R_2 i R_3 mają znaczenie wyżej podane, R_4 oznacza grupę trójalkilosylilową lub czterowodoropiranylową, a A oznacza grupę karbocykliczną o wzorze 2a, 2b, 2e lub 2f, odszczepia się grupy ochronne.

Sposób wytwarzania optycznie czynnych lub racemicznych pochodnych cyklopropanu o wzorze 3a, w którym R_1, R_2 i R_3 mają znaczenie wyżej podane, a A' oznacza grupę karbocykliczną o wzorze 2a, 2b lub 2f, polega na tym, że utlenia się związki o wzorze 4, w którym R_1, R_2, R_3, i R_4 mają znaczenie wyżej podane, a B oznacza grupę karbocykliczną o wzorze 2e, 2g lub 2h. (4 zastrzeżenia)

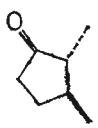

WZÓR 2e

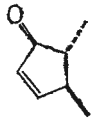
WZÓR 2f

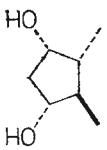
WZÓR 1

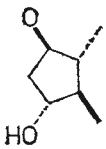
WZÓR 2a

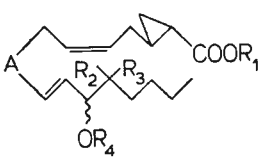
WZÓR 2b

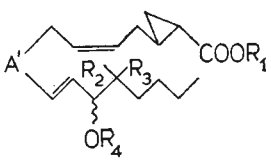
WZÓR 2c

WZÓR 2d

WZÓR 3

WZÓR 3a

12o; C07c **P. 172572** 09.07.1974

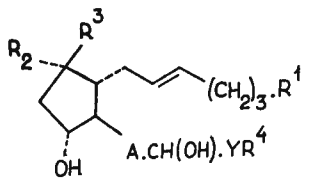
Pierwszeństwo: 11.07.1973 — W. Brytania (nr 33030/73)

Imperial Chemical Industries Limited, Londyn, Wielka Brytania.

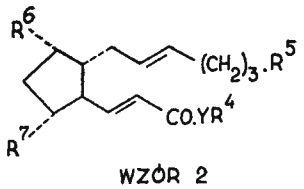
Sposób wytwarzania nowych pochodnych cyklopentanu

Wynalazek dotyczy sposobu wytwarzania nowych pochodnych cyklopentanu, w szczególności pochodnych kwasu 5-trans-prostanowego, wykazujących aktywność luteolityczną i stanowiących związki o ogólnym wzorze 1, w którym R^1 oznacza rodnik hydroksymetylowy lub karboksylowy lub rodnik alkoksykarbonylowy do 11 atomów węgla, R^2 oznacza rodnik hydroksylowy lub alkanoiloksylowy o 1—4 atomach węgla, i R^3 oznacza atom wodoru, albo R^2 i R^3 razem tworzą rodnik ketonowy, A oznacza rodnik etylenowy lub trans-winilenowy, Y oznacza bezpośrednie wiązanie lub rodnik alkilidenowy albo alkilidenoksylowy, o 1—5 atomach węgla, w którym część alkilidenowa jest związana z atomem węgla grupy —CH(OH)— a atom tlenu jest związany z podstawnikiem o symbolu R^4, który oznacza rodnik fenylowy lub naftylowy, ewentualnie podstawiony atomami chlorowca, rodnikami nitrowymi, hydroksylowymi, fenylowymi, lub rodnikami alkilowymi, alkenylowymi, chlorowcoalkilowymi, alkoksylowymi, alkenyloksylowymi lub acyloaminowymi, każdy o nie więcej niż 4 atomach węgla, lub rodnikami dwualkiloaminowymi, w których każdy alkil zawiera 1—3 atomy węgla, ewentualnie pochodnych tych związków, zawierających przy atomie węgla 2, 3 lub 4 1 rodnik alkilowy o 1—4 atomach węgla, a w przypadku związku o wzorze 1, w którym R^1 oznacza rodnik karboksylowy, ich soli farmaceutycznie lub weterynaryjnie dozwolonych.

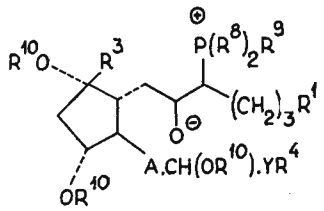
Sposób według wynalazku wytwarzania związków o wzorze 1, w którym R^1, R^2, R^3, R^4, A i X mają wyżej podane znaczenie polega na tym, że a) rozdziela się znanymi metodami mieszaninę 5-trans- i 5-cis- pochodnej cyklopentanu o wzorze 1; b) w przypadku wytwarzania związków o wzorze 1, w którym R^2 oznacza rodnik hydroksylowy, a R^3 oznacza atom wodoru, poddaje się redukcji enon o wzorze 2, w którym R^4 ma wyżej podane znaczenie, R^5 oznacza rodnik alkoksykarbonylowy, a R^6 i R^7, każdy oznacza rodnik hydroksylowy lub rodnik hydroksylowy zablokowany grupą ochronną, po czym — jeśli R^6 i R^7 są zablokowane grupami ochronnymi, usuwa się grupy ochronne i — jeśli ma być uzyskany związek o wzorze 1, w którym R^1 oznacza rodnik karboksylowy, otrzymany związek poddaje się hydrolizie zasadą, lub — jeśli ma być uzyskany związek o wzorze 1, w którym R^1 oznacza rodnik hydroksymetylowy, otrzymany związek poddaje się redukcji; c) w przypadku wytwarzania związków o wzorze 1, w którym R^2 oznacza rodnik hydroksylowy a R^3 oznacza atom wodoru, poddaje się termolizie betainę fosfoniową o wzorze 3, w którym R^1, R^4, A i X mają wyżej podane znaczenie, R^8 oznacza atom wodoru, R^8 oznacza rodnik arylowy, R^9 oznacza rodnik alkilowy, a R^{10} oznacza ochronną grupę czterowodoropiranylową —2, następnie ochronne czterowodoropiranylowe-2 poddaje się hydrolizie. (6 zastrzeżeń)

WZÓR 1

WZÓR 2

WZÓR 3

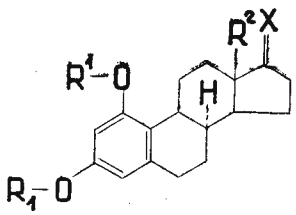
12o; C07c C07d **P. 172707 T** 13.07.1974

Pierwszeństwo: 13.07.1973 — RFN (nr P 2336431.0)

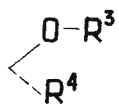
Schering Aktiengesellschaft, Berlin Zachodni i Bergkamen, Republika Federalna Niemiec.

Sposób wytwarzania 1,3-utlenionych 8α-estratrienów

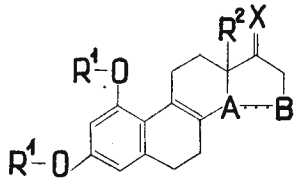
Sposób wytwarzania 1,3-utlenionych 8α-estratrienów o wzorze ogólnym 1, w którym X oznacza atom tlenu lub ugrupowanie o wzorze 2, R^1 i R^3 oznaczają atom wodoru, resztę acylową, alkilową, cykloalkilową lub nasyconą heterocykliczną resztę zawierającą atom tlenu, R^2 oznacza niższą grupę alkilową, R^4 oznacza atom wodoru lub podstawioną albo niepodstawioną nasyconą lub nienasyconą resztę węglowodorową, na drodze uwodornienia estraoligoenu o wzorze 3, w którym R^1, R^2 i X mają wyżej podane znaczenie, a A...B stanowi wiązanie pojedyncze lub podwójne,

Wzór 1

Wzór 2

Wzór 3

lub przez utlenienie 3-hydroksy-13-R^2-8α-estratrien-1, 3, 5 (10)-onu-17 czteroacylanem ołowiu, przegrupowanie produktu reakcji w obecności silnej zasady i ewentualnie następnie redukcję 17-ketogrupy i/lub odszczepienia grupy eterowej lub acylowej i/lub estryfikację i/lub eteryfikację wolnych grup hydroksylowych.

Związki te wykazują działanie farmakologiczne. Nadają się do leczenia kobiet w okresie przekwitania.

(1 zastrzeżenie)

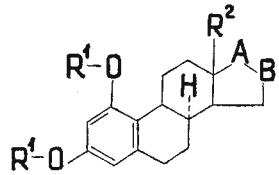
12o; C07c C07d **P. 172708 T** 13.07.1974

Pierwszeństwo: 13.07.1973 — RFN (nr P 2336434.3)
13.07.1973 — RFN (nr P 2336433.2)
31.05.1974 — RFN (nr P 2426778.5)
31.05.1974 — RFN (nr P 2426779.6)

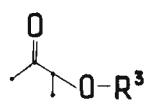
Schering Aktiengesellschaft, Berlin i Bergkamen, Berlin Zachodni.

Sposób wytwarzania 1,3-utlenionych 8α-estratrienów

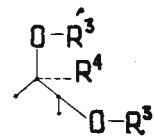
Sposób wytwarzania 1,3-utlenionych 8α-estratrienów o wzorze ogólnym 1, w którym R^1 oznacza atom wodoru, resztę acylową, alkilową, cykloalkilową lub nasyconą heterocykliczną resztę zawierającą atom tlenu, R^2 oznacza grupę niższą alkilową, A-B oznacza jedno z ugrupowań o wzorze 2—5, polega na tym, że enoloacylan o wzorze ogólnym 6, w którym R^1 i R^2 mają znaczenie podane wyżej, a R^7 oznacza grupę acylową, utlenia się i ewentualnie następnie izomeryzuje się i/lub redukuje i/lub odszczepia grupy eterową lub acylową i/lub wolne grupy hydroksylowe estryfikuje i/lub eteryfikuje.

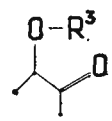
Wzór 1

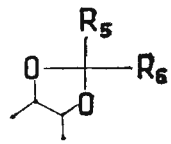
Wzór 2

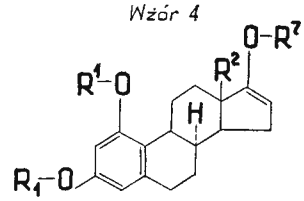
Wzór 3

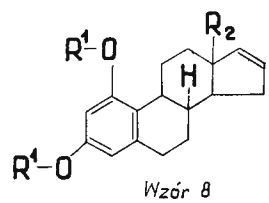
Wzór 4

Wzór 5

Wzór 6

Wzór 8

Sposób wytwarzania 8α-estratrienów o wzorze ogólnym 1b, w którym R^1, R^2 mają znaczenie podane wyżej, a R^3 ma znaczenie analogiczne jak R^1, a grupy —O—R^3 mogą być w położeniu α— lub β—, polega na tym, że tetraen o wzorze ogólnym 8, w którym R^1 i R^2 ma znaczenie podane wyżej, traktuje się czterotlenkiem osmu i następnie otrzymany osmian rozszczepia redukcyjnie lub poddaje epoksydowaniu i następnie otwiera pierścień oksyranowy i ewentualnie odszczepia grupy eterową lub acylową i/lub wolne grupy hydroksylowe estryfikuje i/lub eteryfikuje. (3 zastrzeżenia)

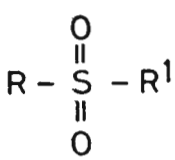
12o; C07c **P. 172740** 15.07.1974
12q; C07c

Pierwszeństwo: 16.07.1973 — USA (nr 379899)
19.07.1973 — USA (nr 380785)

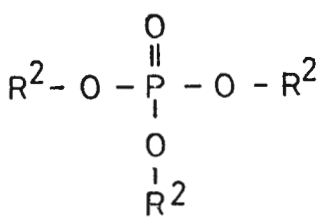
Monsanto Company, St. Luis, Missouri, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób wytwarzania halogenków jednochlorowcokwasów

Sposób wytwarzania halogenków jednochlorowcokwasów polegający na chlorowcowaniu ketenów w obecności rozpuszczalnika, takiego jak sulfon lub trzeciorzędowy ester kwasu fosforowego. Sulfon określony jest wzorem 1, w którym R i R^1 oznaczają niezależnie od siebie ewentualnie podstawioną grupę alkilową, grupę cykloalkilową lub ewentualnie podstawioną grupę fenylową, albo R i R^1 tworzą razem grupę alkilenową. Trzeciorzędowy ester kwasu fosforowego określony jest wzorem 2, w którym każdy z podstawników R^2 oznacza niezależnie grupę alkoksyalkilową, ewentualnie podstawioną grupę alkilową lub ewentualnie podstawioną grupę fenylową, albo dwa podstawniki R^2 tworzą razem grupę alkilenową. (26 zastrzeżeń)

Wzór 1

Wzór 2

12o; C07c **P. 172933** 23.07.1974

Pierwszeństwo: 23.07.1974 — Finlandia (nr 2313/73)

Oy Keskuslaboratorio-Centrallaboratorium Ab, A Finisîsh Corporation, Tapiola, Finlandia.

Sposób odzyskiwania hemicelulozy z zawierającego hemicelulozę ługu żrącego

Wynalazek dotyczy odzyskiwania hemicelulozy przez wytrącanie i odwirowanie lub filtrowanie z zawierającego hemicelulozę krążącego ługu żrącego, pochodzącego z takich procesów jak alkaliczne oczyszczanie miazgi, produkcja wiskozy itp. Strącanie osiąga się przez działanie związku organicznego o temperaturze wrzenia poniżej 100°C i rozpuszczającego się (mieszającego się) w ługu żrącym, na przykład takiego jak etanol.

Otrzymany w następstwie oddzielenia od wytrąconej hemicelulozy, organiczny czynnik, jest odzyskiwany ze żrącego ługu przez destylację, a roztwór żrący jest ponownie wprowadzany do obiegu, jeśli jest tego potrzeba, w skoncentrowanej formie. (17 zastrzeżeń)

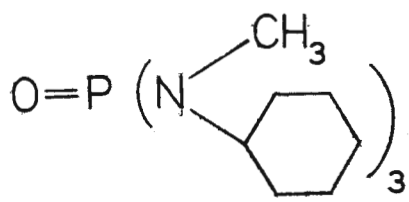
12o; C07c **P. 173005** 25.07.1974

Pierwszeństwo: 26.07.1973 — RFN (nr P 2337931.9)

Dr Karl Thomae Gmbh, Biberach (Riss, — Niemiecka Republika Federalna.

Sposób wytwarzania 2-amino-N-cykloheksylo-3,5-dwubromo-N-metylo--benzylaminy

Sposób wytwarzania 2-amino-N-cykloheksylo-3,5--dwubromo-N-metylo-benzyloaminy i jej fizjologicznie dopuszczalnych soli addycyjnych z kwasami nieorganicznymi lub organicznymi, polega na tym, że alkohol 2-amino-3,5-dwubromo-benzylowy wprowadza się w reakcję z amidem o wzorze 3 w podwyższonej temperaturze. (5 zastrzeżeń)

WZÓR 3

12o; C07c **P. 173114** 30.07.1974

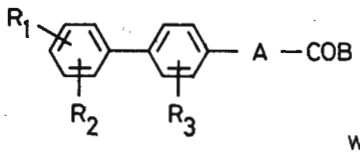
Pierwszeństwo: 08.02.1972 — RFN (nr P 2205732.5)

Dr Karl Thomae GmbH Biberach (Riss, — Republika Federalna Niemiec.

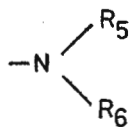
Sposób wytwarzania nowych pochodnych kwasu propeno-1- i -2-karboksylowego

Sposób wytwarzania nowych pochodnych kwasu propeno-1- i -2-karboksylowego-1 o wzorze ogólnym 1, w którym R_1 i R_3 są takie same lub różne i oznaczają atomy wodoru lub chlorowca, R_2 oznacza atom chlorowca, grupę nitrową lub nitrylową lub ewentualnie podstawioną alifatyczną grupą acylową o 1—3 atomach węgla grupę aminową lub atom wodoru, w przypadku gdy R_3 oznacza atom chlorowca, A oznacza dwuwartościową grupę o wzorze 7 lub o wzorze 8, w których to wzorach R_4 oznacza atom wodoru lub grupę metylową albo etylową i B oznacza grupę hydroksylową, grupę alkoksylową o 1—4 atomach węgla lub zasadową grupę o wzorze 2, w którym R_5 i R_6 są takie same lub różne i oznaczają atomy wodoru, grupy alkilowe o 1—3 atomach węgla lub jeden z symboli R_5 lub R_6 oznacza grupę hydroksyfenylową, a drugi oznacza atom wodoru oraz ich fizjologicznie dopuszczalnych soli z nieorganicznymi lub organicznymi zasadami, w przypadku, gdy B oznacza grupę hydroksylową, polega na tym, że aldehyd o wzorze ogólnym 3, w którym R_1—R_4 mają wyżej podane znaczenie, kondensuje się z kwasem malonowym lub jego estrem, w obecności kwasowego lub zasadowego katalizatora i ewentualnie powstający jako produkt pośredni ester 4-bifenylilomalonowy następnie zmydla się i w podwyższonej temperaturze odkarboksylowuje i otrzymaną mieszaninę kwasów 4-(4-bifenylilo)-propeno-2- i -1-karboksylowych-1 ewentualnie następnie rozdziela się na kwas propeno-

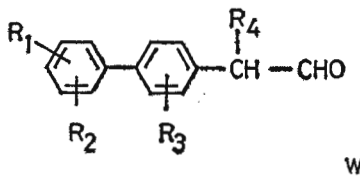
-2-karboksylowy-1 i kwas propeno-1-karboksylowy-1 o wzorze ogólnym 1 i ewentualnie na cis i trans izomery tych kwasów i/lub otrzymane związki o wzorze ogólnym 1, w którym B oznacza grupę hydroksylową ewentualnie przeprowadza się w związki o wzorze ogólnym 1, w którym B oznacza grupę alkoksylową i/albo związki o wzorze ogólnym 1, w którym B oznacza grupę hydroksylową albo alkoksylową, przekształca się za pomocą aminy o wzorze ogólnym 4, w odpowiednie amidy i/albo kwasy o ogólnym wzorze 1 ewentualnie przeprowadza w ich fizjologicznie dopuszczalne sole z nieorganicznymi lub organicznymi zasadami. (7 zastrzeżeń)

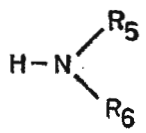
Wzór 1

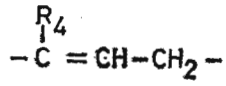
Wzór 2

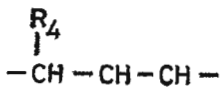
Wzór 3

Wzór 4

Wzór 7

Wzór 8

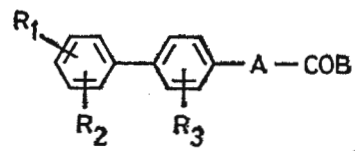
12o; C07c **P. 173115** **30.07.1974**

Pierwszeństwo: 08.02.1972 — RFN (nr P 2205732.5)

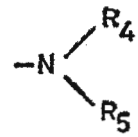
Dr Karl Thomae GmbH, Biberach (Riss, Republika Federalna Niemiec.

Sposób wytwarzania nowych pochodnych kwasu propeno-1 i -2-karboksylowego

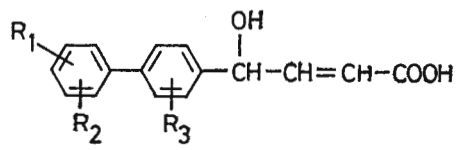
Sposób wytwarzania nowych pochodnych kwasu propeno-1- i -2-karboksylowego-1 o wzorze ogólnym 1, w którym R_1 i R_3 są takie same lub różne i oznaczają atomy wodoru lub chlorowca, R_2 oznacza atom chlorowca lub ewentualnie podstawioną grupę acylową o 1—3 atomach węgla grupę aminową lub atom wodoru, w przypadku, gdy R_3 oznacza atom chlorowca, A oznacza dwuwartościową grupę o wzorze —CH=CH—CH_2— lub —CH_2CH=CH—, B oznacza grupę hydroksylową, alkoksylową o 1—4 atomach węgla lub zasadową grupę o wzorze 2, w którym R_4 i R_5 są takie same lub różne i oznaczają atomy wodoru, grupy alkilowe o 1—3 atomach węgla, lub jeden z symboli R_4 lub R_5 oznacza grupę hydroksyfenylową, a drugi oznacza atom wodoru oraz ich fizjologicznie dopuszczalnych soli z nieorganicznymi lub organicznymi zasadami, w przypadku gdy B oznacza grupę hydroksylową, polega na tym, że związek o wzorze ogólnym 3, w którym R_1—R_3 mają wyżej podane znaczenie, traktuje się kwasem i cynkiem lub amalgamowanym cynkiem w temperaturze 50—150°C i otrzymaną mieszaninę kwasów 4-(4-bifenylilo)-propeno-2- i -1-karboksylowych-1 ewentualnie jednocześnie rozdziela się na kwas propeno-2-karboksylowy-1 i kwas propeno-1-karboksylowy-1 i ewentualnie na cis i trans izomery tych kwasów i/lub otrzymane związki o wzorze ogólnym 1, w którym B oznacza grupę hydroksylową ewentualnie przeprowadza w związki o wzorze ogólnym 1, w którym B oznacza grupę alkoksylową i/lub związki o wzorze ogólnym 1, w którym B oznacza atom chlorowca albo grupę alkoksylową przekształca się za pomocą aminy o ogólnym wzorze 4 w odpowiednie amidy i/lub ewentualnie kwasy o ogólnym wzorze 1 przeprowadza w ich fizjologicznie dopuszczalne sole z nieorganicznymi lub organicznymi zasadami. (5 zastrzeżeń)

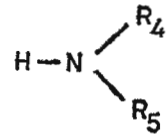
Wzór 1

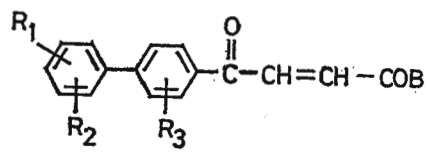
Wzór 2

Wzór 3

Wzór 4

Wzór 5

12p; C07d **P. 166347** **06.11.1973**

Pierwszeństwo: 06.11.1972 — Wielka Brytania (nr 50973/72)

The Boots Company Limited, Nottingham, Wielka Brytania (Norman William Bristow, Kenneth John Nichol, Peter Edward Macey, Malcolm Freeman Sim).

Sposób wytwarzania nowych pochodnych ftalazyny

Przedmiotem wynalazku jest sposób otrzymywania nowych pochodnych ftalazyny to jest kwasu 4-hydroksy- lub 4-merkapto-2-arylo-1,2-dwuhydroftalazynooctowego-1, jego odmiany tautomerycznej — kwasu 4-keto- lub tio-2-arylo-1,2-czterohydroftalazynooctowego-1 oraz estrów i pochodnych alkoholowych tych kwasów, a także zacylowanych 4-hydroksy- lub tiopochodnych i 3-alkilopochodnych związków 4-keto- lub tiopochodnych. Związki te wykazują właściwości powodujące zwiększone wydalanie moczu i usuwanie z organizmu soli mineralnych. (34 zastrzeżenia)

12p; C07d **P. 166481** 10.11.1973

Starogardzkie Zakłady Farmaceutyczne „POLFA" Starogard Gdański Polska (Mirosław Dałek, Tadeusz Stefański, Stanisław Rychter).

Sposób otrzymywania 2-(4'-aminobenzenosulfonamido)-chinoksaliny

Wynalazek dotyczy nowego sposobu otrzymywania 2-(4'-aminobenzenosulfonamido)-chinoksaliny, która jest stosowana dla celów weterynaryjnych.

2-(4'-aminobenzenosulfonamido)-chinoksalinę otrzymuje się przez kondensację ofenylenodwuaminy z kwasem monochlorooctowym w wyniku czego otrzymuje się 2-okso-3,4-dwuhydrochinoksalinę. Powstały związek poddaje się utlenieniu, stosując jako środowisko wodne roztwory wodorotlenków metali alkalicznych, a jako czynnik utleniający powietrze poddawane pod ciśnieniem. Stosowany zakres temperatur zawiera się w granicach 60—80°C, a czas trwania procesu wynosi 3—5 godzin. Stosunek wody do 2-okso-3,4-dwuhydrochinoksaliny jest jak 27—30 : 1. Otrzymaną w ten sposób 2-hydroksychinoksalinę poddaje się działaniu tlenochlorku fosforu w dużym nadmiarze w temperaturze 104°C, po oddestylowaniu którego wydziela się 2-chlorochinoksalinę. Uzyskaną 2-chlorochinoksalinę poddaje się reakcji stapiania z sulfanilamidem wobec węglanu potasowego, podgrzewając mieszaninę do 160—170°C, po czym po oddzieleniu nadmiaru sulfanilamidu wydziela się 2-(4'-aminobenzenosulfonamido)-chinoksalinę. (2 zastrzeżenia)

12p; C07d **P. 166631** 19.11.1973

Starogardzkie Zakłady Farmaceutyczne „Polfa" Przedsiębiorstwo Państwowe, Starogard Gdański, Polska (Piotr Stępiński, Jan Mühlbrod, Antoni Osowski).

Sposób wytwarzania 5-karbanylo-5H-dwubenzo (b, f)-azepiny

Wynalazek dotyczy sposobu wytwarzania 5-karbamylo-5H-dwubenzo (b, f)-azepiny stosowanej przeważnie jako lek przeciwpadaczkowy.

5-karbamylo-5H-dwubenzo (b, f)-azepinę otrzymuje się przez kondensację 5H-dwubenzo (b, f)-azepiny (iminostylbenu) z fosgenem w toluenie, w temperaturze do 100°C. Następnie na otrzymany toluenowy roztwór 5-chlorokarbonyloiminostylbenu działa się stężonym kwasem siarkowym w temperaturze 40—60°C i filtruje z węglem aktywnym. Otrzymany przesącz poddaje się amidowaniu poprzez wprowadzenie do wodnego roztworu amoniaku zawierającego 3—6-krotny molowy nadmiar NH_4OH, całość ogrzewa się do temperatury 55—60°C pod ciśnieniem około 2 atn. Po zakończonym procesie amidowania wydziela się czystą 5-karbamylo-5H-dwubenzo (b, f)-azepinę o temperaturze topnienia 190—191°C bezpośrednio poprzez krystalizację z toluenu lub w inny znany sposób. (1 zastrzeżenie)

12p; C07d **P. 166819** 26.11.1973

Starogardzkie Zakłady Farmaceutyczne „Polfa" Przedsiębiorstwo Państwowe, Sarogard Gdański, Polska (Jan Mühlbrod, Piotr Stępiński, Antoni Osowski).

Sposób wytwarzania 5H-dwubenzo (b, f)-azepiny

Wynalazek dotyczy nowego sposobu wytwarzania 5H-dwubenzo (b, f)-azepiny stosowanej jako produkt wyjściowy w syntezie środków leczniczych.

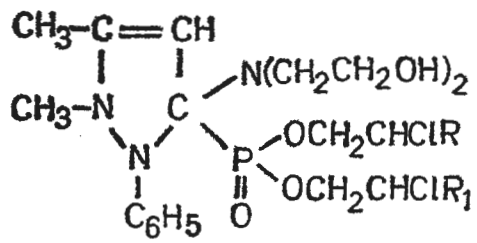
5H-dwubenzo (b, f)-azepinę (iminostylben) otrzymuje się działając bromem na 5-acetyloiminodwubenzyl, rozupszczony w rozpuszczalnikach organicznych, nie reagujących z bromem w warunkach reakcji, takich jak benzen lub czterochlorek węgla w obecności nadtlenku benzoilu i obojętnego węglanu sodowego w wyniku czego powstaje 5-acetylo-10-bromoiminodwubenzyl. Po odszczepieniu bromowodoru przy pomocy wodorotlenku potasowego powstaje 5-acetyloiminostylben, który poddany zmydleniu w roztworze wodno-butanolowym wodorotlenku potasowego daje iminostylben. (1 zastrzeżenie)

12p; C07f **P. 166901** 28.11.1973

Instytut Ciężkiej Syntezy Organicznej „Blachownia", Kędzierzyn, Polska (Krzysztof Rudnicki, Zofia Kubica, Edward Grzywa, Jerzy Wojciechowski, Edward Chromniak, Krystyna Ertel).

Sposób otrzymywania związków fosfoniowych w szczególności do tworzyw poliuretanowych

Sposób otrzymywania związków fosfoniowych, w szczególności do tworzyw poliuretanowych, o ogólnym wzorze 2 w którym R i R_1 oznaczają różne lub takie same rodniki CH_3— i/lub —CH_2Cl polega na kondensacji dwuetanoloaminy z 30% wodnym roztworem 1-fenylo-2,3 dwumetylopirazolonem-5 w temperaturze 20—30°C oraz dwualkilofosforynem przy czym stosunek molowy dwuetanoloaminy do 1-fenylo-2,3 dwumetylopirazolonu-5 i dwualkilofosforynu wynosi 1:1:1. (1 zastrzeżenie)

12p; C07d **P. 167768 T** 29.12.1973

Pierwszeństwo: 29.12.1972 — St. Zjedn. Am. (nr 319299)

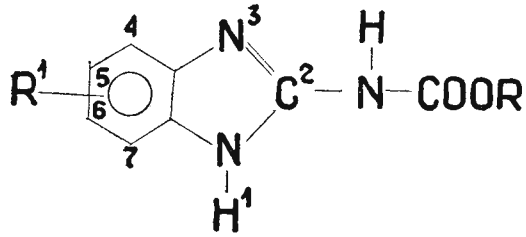
Syntex (USA) Inc., Palo Alto, Stany Zjednoczone Ameryki (Colin C. Beard, John A. Edwards, John H. Fried).

Sposób wytwarzania pochodnych 2-karbaminianobenzimidazolu podstawionych w pozycji 5 lub 6 pierścienia benzenowego

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania podstawionych w pierścieniu benzenowym pochodnych 2-karbaminianobenzimidazolowych o wzorze ogólnym 1, w którym R oznacza niższy rodnik alkilowy o 1—4 atomach węgla, R^1 oznacza rodnik o wzorze —SOR^2, —SO_2R^2, —SCN, —SR^5, —OR^5 M'$(CH_2)_n$MR^7, gdzie M i M' mogą niezależnie od siebie oznaczać atom tlenu, siarki, rodnik —S→O i O←S→O, R^7 oznacza niższy rodnik alkilowy o 1—4 atomach węgla lub rodnik arylowy, a n oznacza liczbę od 1 do 4, R^2 oznacza niższy rodnik alkilowy o 1—6 atomach węgla, cykloalkilowy o 3—7 atomach węgla, niższy rodnik alkenylowy o 3—6 atomach węgla lub rodnik aryloalkilowy lub arylowy oraz R^5 oznacza niższy rodnik alkenylowy, alkinylowy lub aryloalkilowy.

Sposób według wynalazku polega na tym, że poddaje się reakcji podstawione rodnikiem R^1 w pozycji 4 lub 5 pochodne 1,2-dwuaminobenzenowe z 1,3-dwu(alko-

ksykarbonylo)-s-alkiloizotiomocznikiem lub poddaje się reakcji podstawione w pozycji 4 lub 5 rodnikiem R^1 pochodne 1,2-dwuaminotiobenzenowe z 1,3-dwa(alkoksykarbonylo)-s-alkiloizotiomocznikiem uzyskując odpowiednio podstawione w pozycji 5-lub 6-tio-2-karboalkosyaminobenzimidozole które następnie utlenia się do odpowiednio podstawionych w pozycji 5-lub 6-sulfinylo-2-karboalkoksyaminobenzimidazoli i/lub podstawionych w pozycji 5-lub 6-suflonylo-2-karboalkoksyaminobenzimidazoli. Związki te stosuje się jako pestycydy, a w szczególności jako środki przeciwrobacze i przeciwgrzybowe. (1 zastrzeżenie)

Wzór 1

12p; C07d **P. 170010** 01.04.1974

Pierwszeństwo: 10.04.1973 — St. Zjedn. Am. (nr 349805)

Pfizer Inc, Nowy Jork, St. Zjedn. Ameryki.

Sposób wytwarzania N^1, N^4 — dwutlenku 3-(-chinoksalinylometyleno) karbazanu metylu

Sposób wytwarzania N^1, N^4-dwutlenku 3-(2-chinoksalinylometyleno) karbazanu metylu polega na kontaktowaniu pochodnej N^1, N^4-dwutlenku 2-chinoksalinokarboksyaldehydu z co najmniej około równomolową ilością karbazanu, w środowisku kwaśnego rozpuszczalnika, w temperaturze 30—200°C, do chwili gdy reakcja zostanie zasadniczo zakończona, przy czym jako tę pochodną stosuje się nitron, ocetal, oksym, semikarbazon lub tiosemikarbazon pochodny dwutlenku 2-chinoksalinokarboksyaldehydu, a jako karbazan stosuje się karbazan metylu, metylo 3- niższy alkilideno-, cyklopentylideno-, cykloheksylideno- lub -benzylidenokarbazan, pod warunkiem, że jeżeli jako pochodną chinoksaliny stosuje się acetal, to nie stosuje się karbazanu metylu. (4 zastrzeżenia)

12p; C07d **P. 170011** 01.04.1974

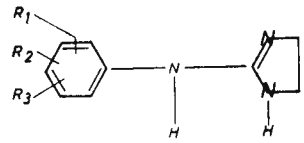
Pierwszeństwo: 02.04.1973 — RFN (P 23 16 377.1)

Chemie Linz Aktiengesellschaft, Linz, Austria.

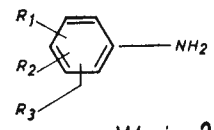
Sposób wytwarzania pochodnych 2-aryloamino-2-imidazoliny i ich soli

Wynalazek dotyczy sposobu wytwarzania pochodnych 2-aryloamino-2-imidazoliny o ogólnym wzorze 1, w którym R_1, R_2 i R_3 stanowią jednakowe lub różne podstawniki i oznaczają atom wodoru, chlorowca, korzystnie chloru lub bromu, niższy rodnik alkilowy, niższą grupę alkoksylową lub grupę nitrową, pod warunkiem, że co najmniej jeden z podstawników R_1, R_2 lub R_3 ma inne znaczenie niż atom wodoru, oraz soli tych pochodnych.

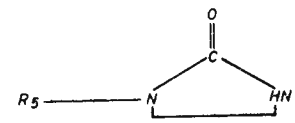
Cechą sposobu według wynalazku jest to, że pochodną anilinową o ogólnym wzorze 2, w którym R_1, R_2 i R_3 mają wyżej podane znaczenie, poddaje się reakcji z 1-acyloimidazolidynonem-2 o ogólnym wzorze 3, w którym R_5 oznacza rodnik ewentualnie podstawionego alifatycznego lub aralifatycznego kwasu karboksylowego, lub rodnik kwasu alkiloaralkilo- lub arylowęglowego, w obecności co najmniej 2 moli tlenochlorku fosforu na 1 mol stosowanej pochodnej anilinowej o wzorze 2, w temperaturze od temperatury pokojowej do co najwyżej temperatury wrzenia tlenochlorku fosforu, a otrzymany po usunięciu tlenochlorku fosforu produkt pośredni, lub po jego zobojętnieniu otrzymaną pochodną acylową związku o wzorze 1, rozszczepia się na drodze traktowania alkoholem, kwasem lub zasadowo reagującym związkiem, i otrzymany związek o wzorze 1 wyodrębnia się w postaci wolnej zasady lub jej soli z kwasem nieorganicznym lub organicznym. (5 zastrzeżeń)

Wzór 1

Wzór 2

Wzór 3

12p; C07d **P. 170047** 03.04.1974

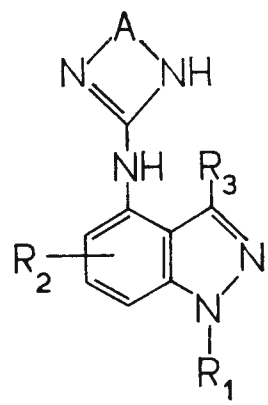
Pierwszeństwo: 05.04.1973 — Szwajcaria (nr 4916/73)

Wander Ag, Berno, Szwajcaria.

Sposób wytwarzania nowych związków organicznych

Sposób wytwarzania nowych związków organicznych o wzorze przedstawionym na rysunku, w którym R_1 oznacza atom wodoru lub rodnik alkilowy o 1—3 atomach węgla, R_2 oznacza atom wodoru, chlorowca, grupę hydroksylową albo grupę alkilową, alkoksylową lub alkiotio o 1—3 atomach węgla, R_3 oznacza atom wodoru, chlorowca, grupę alkilową lub alkoksylową o 1—3 atomach węgla lub grupę hydroksylową, a A oznacza rodnik dwumetylenowy lub trójmetylenowy, w którym 1 atom wodoru może być zastąpiony grupą hydroksylową lub alkilową o 1—3 atomach węgla, polegający m.in. na reakcji odpowiednich związków z dwuaminami, albo na cyklizacji odpowiednich związków.

Nowe związki wykazują interesujące właściwości formakodynamiczne, zwłaszcza działanie obniżające ciśnienie krwi i w związku z tym mogą być stosowane jako leki. (15 zastrzeżeń)

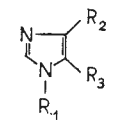
12p; C07d **P. 170087** 04.04.1974

Pierwszeństwo: 05.04.1973 — Szwajcaria (nr 4919/73)

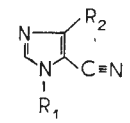
F. Hoffmann — La Roche nud Co., Aktiengesellschaft, Bazylea, Szwajcaria.

Sposób wytwarzania pochodnych imidazolu

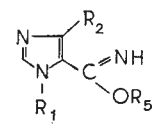
Wynalazek dotyczy sposobu wytwarzania pochodnych imidazolu o ogólnym wzorze 1, w którym R_1 oznacza niższą grupę alkilową, R_2 oznacza atom fluoru, chloru lub bromu zaś R_3 oznacza grupę o wzorze 7, w którym R_4 oznacza grupę hydroksylową, niższą alkoksylową, niższą alkanoiloksylową, niższą alkoksykarbonyloksylową, fenylokarbonylową lub pirydylokarbonyloksylową, przy czym reszta fenylowa i reszty pirydylowe mogą być ewentualnie podstawione niższą grupą alkilową, niższą grupą alkoksylową lub atomem chlorowca, oraz soli tych związków. Sposób według wynalazku polega na tym, że związek o ogólnym wzorze 2 lub 3, w którym R_1 i R_2 mają wyżej podane znaczenie zaś R_5 oznacza niższą grupę alkilową, poddaje się reakcji z hydroksyloaminą z utworzeniem amidoksymu o ogólnym wzorze 4, w którym R_1 i R_2 mają wyżej podane znaczenie, lub amidoksym o wzorze 4 poddaje się reakcji z niższym środkiem alkilującym, odpowiednio środkiem acylującym lub niższym estrem alkilowym kwasu chloromrówkowego, i, w razie potrzeby, otrzymany związek przeprowadza w sól. (6 zastrzeżeń)

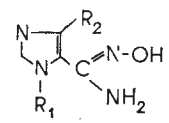
WZÓR 1

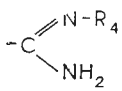
WZÓR 2

WZÓR 3

WZÓR 4

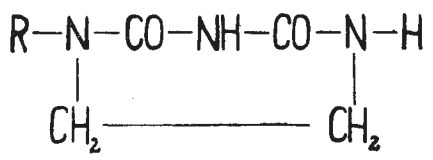
WZÓR 7

12p; C07d **P. 170207 T** 08.04.1974

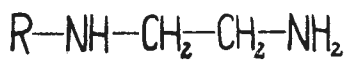
Politechnika Łódzka, Łódź, Polska (Marek Kubik, Władysław Reimschüssel).

Sposób otrzymywania pochodnych 1,3,5-triazacykloheptan-2,4-dionu

Sposób wytwarzania pochodnych 1,3,5-triazacykloheptan-2,4-dionu o wzorze ogólnym 1, w którym R oznacza wodór, grupę metylową lub etylową polega na tym, że mocznik i N-alkiloetylenodwuaminę o wzorze 2, w którym R ma wyżej podane znaczenie lub jej hydrat, ogrzewa się w stosunku molowym 2:1 w temperaturze 100—220°C w ciągu 3—5 godzin, po czym otrzymany stop chłodzi się i ekstrahuje metanolem, a następnie odsącza się surowy produkt, który oczyszcza się drogą krystalizacji. (1 zastrzeżenie)

WZÓR 1.

WZÓR 2.

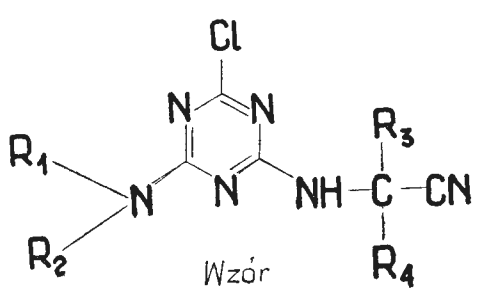
12p; C07d **P. 170232 T** 09.04.1974
45l; A01n

Pierwszeństwo: 09.04.1973 — Węgry (nr 172)

Növenyvedelmi Kutato Intezet, Budapeszt, Nitrokemia Ipartelepek, Füzfögyartelep, Węgry.

Sposób wytwarzania podstawionych 2-chloro-4-alkiloamino-6-cyjanoalkiloamino-1,3,5-triazyn i nowy środek chwastobójczy zawierający te związki

Sposób wytwarzania podstawionych 2-chloro-4-alkiloamino-6-cyjanoalkiloamino-1,3,5-triazyn o ogólnym wzorze 1, w którym R_1 oznacza wodór lub grupę alkilową o 1—3 atomach węgla, R_2, R_3 i R_4 niezależnie od siebie, każde oznacza grupę alkilową o 1—3 atomach węgla, polegający na tym, że w dowolnej kolejności poddaje się reakcji a) cyjanek metalu alkalicznego w roztworze wodnym i wodny roztwór soli amonowej lub ewentualnie wytworzony in situ cyjanek amoniowy, w roztworze wodnym, z ketonem o ogólnym wzorze R_3—CO—R_4, w którym R_3 i R_4 mają wyżej podane znaczenie i chlorkiem cyjanuru, po czym mieszaninę reakcyjną zoobojętnia się zasadą w temperaturze niższej od 5°C, lub b) rozpuszcza się ketocyjanohydrynę o ogólnym wzorze R_3R_4COHCN w ketonie o ogólnym wzorze R_3—CO—R_4, w którym R_3 i R_4 mają wyżej podane znaczenie i do otrzymanego roztworu wprowadza się gazowy amoniak w temperaturze niższej od 30°C, po czym do mieszaniny reakcyjnej wprowadza się roztwór chlorku cyjanuru w ketonie o ogólnym wzorze R_3—CO—R_4, w którym R_3 i R_4 mają wyżej podane znaczenie i następnie neutralizuje mieszaninę zasadą w temperaturze niższej od 45°C i produkt otrzymany według wariantu a) lub b) bez uprzedniego wyodrębniania traktuje się aminą o ogólnym wzorze R_1 R_2 NH, w którym R_1 i R_2 mają wyżej podane znaczenie i ewentualnie usuwa się nadmiar ketonu o wyżej objaśnionym wzorze R_3—CO—R_4 i wyodrębnia produkt reakcji, oraz środek chwastobójczy zawierający te związki. (6 zastrzeżeń)

Wzór

12p; C07d **P. 170245 T** 10.04.1974

Pierwszeństwo: 06.02.1974 — St. Zjedn. Ameryki (nr 439207)

Eli Lilly and Company, Indianapolis, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób wytwarzania pochodnych estrów 3-cefemo-3-sulfonianowych

Sposób wytwarzania kwasów 7-acyloamido-3-alkilosulfonyloksy (i fenylo lub podstawiono fenylosulfonyloksy)-3-cefemo-4-karboksylowych i ich estrów polegający na sulfonowaniu estrów 3-hydroksy-3-cefemowych.

Estry 3-cefemo-3-sulfonianowe otrzymane sposobem według wynalazku są związkami przeciwbakteryjnymi. (12 zastrzeżeń)

12p; C07d **P. 170246 T** 10.04.1974

Pierwszeństwo: 06.02.1974 — St. Zjedn. Ameryki (nr 439 206)

Eli Lilly and Company, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób otrzymywania kwasów 7-acyloamido-3-fluorocefemo-3-karboksylowych i ich estrów

Sposób otrzymywania kwasów 7-acyloamido-3-fluorocefemo-3-karboksylowych oraz ich estrów, na drodze reakcji estrów 3-sulfonianowych estru kwasu 7-acyloamido-3-hydroksycefemo-3-karboksylowego z nieorganicznym fluorkiem, w obojętnym rozpuszczalniku, w obecności osiemnastoczłonowego cyklicznego sześcioeteru, w temperaturze około —20°C—25°C. (11 zastrzeżeń)

12p; C07d **P. 170376** 13.04.1974

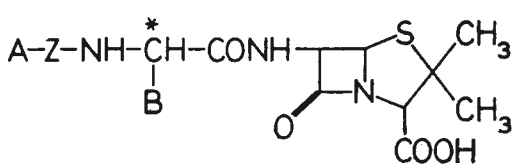
Pierwszeństwo: 14.04.1973 — RFN (nr 23 18 955.1)

Bayer Aktiengesellschaft, Leverkusen, Republika Federalna Niemiec.

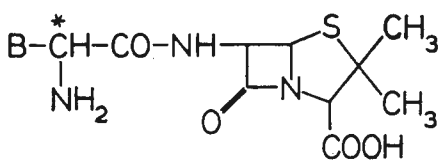
Sposób wytwarzania nowych krystalicznych kwasów penicylinowych

Wynalazek dotyczy sposobu wytwarzania nowych krystalicznych kwasów penicylinowych o wzorze 1 polegającego na reakcji związków o wzorze 2 ze związkami o wzorze A—Z—W w wodzie, w zakresie wartości pH 1—9, w temperaturze około 0—50°C.

Nowe krystaliczne kwasy penicylinowe mają działanie antybakteryjne. (5 zastrzeżeń)

WZÓR 1

WZÓR 2

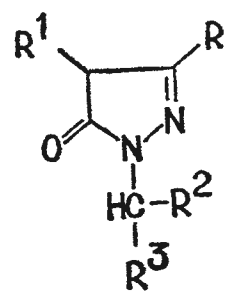
12p; C07d **P. 170378** 06.04.1974

Pierwszeństwo: 17.04.1973 — RFN (nr P. 2319280.5)
19.12.1973 — RFN (nr P 2363139.2)

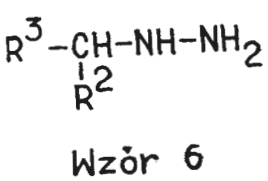
Bayer Aktiengesellschaft, Leverkusen, Republika Federalna Niemiec.

Sposób wykonywania 1-podstawionych pirazolonów-(5)

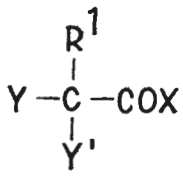
Sposób wytwarzania 1-podstawionych pirazolonów-(5) o wzorze 1, w którym R oznacza atom wodoru, grupę aminową, rodnik alkilowy, alkenylowy, fenylowy, R^1 oznacza atom wodoru, rodnik alkilowy, alkenylowy lub ewentualnie podstawiony rodnik arylowy lub aryloalkilowy, R^2 oznacza rodnik alkilowy i R^3 oznacza podstawiony rodnik arylowy, który zawiera do dwóch takich samych lub różnych podstawników, które stanowią atom chlorowca, grupa trójfluorometylowa, rodnik alkilowy, alkenylowy, grupa alkoksylowa lub jedną grupę alkiloaminową, trójfluorometoksylową, nitrową, karbonamidową, cyjanową, sulfonamidową lub SO_n-alkilową, w której n oznacza liczbę 0—2, ewentualnie razem z jednym lub dwoma podstawnikami, które stanowią rodnik alkilowy, alkenylowy, grupa alkoksylowa atom chlorowca lub grupa trójfluorometylowa, przy czym ewentualnie dwa podstawniki przy rodniku arylowym razem tworzą rozgałęziony lub nierozgałęziony nasycony lub nienasycony 5—7 członowy izocykliczny lub heterocykliczny pierścień, który może zawierać jeszcze jeden do dwóch atomów tlenu lub siarki lub oznacza rodnik naftylowy, polegający na tym, że hydrazyny o wzorze 6, w którym R^2 i R^3 mają wyżej podane znaczenie, poddaje się reakcji z pochodnymi kwasu octowego o wzorze 7, w którym R^1 ma wyżej podane znaczenie, Y oznacza grupę hydroksylową, alkoksylową, aralkoksylową, aminową lub alkiloaminową, Y oznacza atom wodoru i Y′ oznacza nitryl lub grupę o wzorze 14, w którym Y″ oznacza atom wodoru lub rodnik alkilowy, lub fenylowy, lub grupę trójfluorometylową lub Y i Y′ razem oznaczają grupę o wzorze 15, w którym Y‴ oznacza grupę alkoksylową, aryloksylową, aralkoksylową, alkilotio lub aryloalkilotio, lub grupę aminową, ewentualnie w obojętnych rozpuszczalnikach wobec zasadowych lub kwaśnych katalizatorów takich jak wodorotlenki węglany metali alkalicznych i metali ziem alkalicznych lub kwasy chlorowcowodorowe, kwas siarkowy lub kwasy sulfonowe, w temperaturze 10—200°C, lub związki chlorowcowe o wzorze 8, w którym R^2 i R^3 mają wyżej podane znaczenie i A oznacza atom chloru, bromu lub jodu, poddaje się reakcji z pochodnymi pirazolonu-(5) o wzorze 9, w którym R i R^1 moją wyżej podane znaczenie, ewentualnie w obojętnych rozpuszczalnikach i wobec zasad nieorganicznych lub organicznych takich jak wodorotlenki, węglany, alkoholany, wodorki lub amidki metali alkalicznych w temperaturze 10—200°C, lub zwłaszcza w przypadku, gdy R we wzorze 1 oznacza grupę aminową pochodne pirazolonu-(5) o wzorze 10, w którym R^1, R^2 i R^3 mają wyżej podane znaczenie i Z oznacza atom chlorowca lub grupę alkoksylową, aralkoksylową lub alkilotio lub aryloalkilotio, poddaje się reakcji z amoniakiem ewentualnie w obojętnych rozpuszczalnikach w temperaturze 50—150°C pod ciśnieniem 1—50 atm. (2 zastrzeżenia)

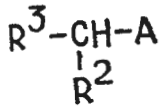
Wzór 1

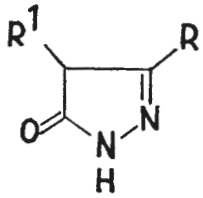
Wzór 6

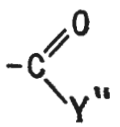
Wzór 7

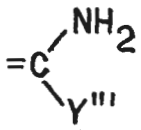
Wzór 8

Wzór 9

Wzór 14

Wzór 15

12p; C07d **P. 170385** 16.04.1973

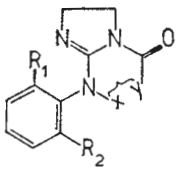
Pierwszeństwo: 18.04.1973 — Szwajcaria (nr 5631/73)
19.04.1973 — Szwajcaria (nr 5749/73)

Wander AG, Berno, Szwajcaria.

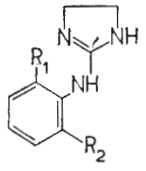
Sposób wytwarzania nowych związków organicznych

Sposób wytwarzania nowych związków organicznych o wzorze 1, w którym $\widetilde{xy}$ oznacza grupę o wzorze 3 lub o wzorze 4, w których to wzorach R_1 i R_2 są jednakowe lub różne i oznaczają atom wodoru, chlorowca lub grupę alkilową o 1—4 atomach węgla, R_3 oznacza atom wodoru, grupę alkilową o 1—4 atomach węgla, grupę 2-tienylową lub grupę o wzorze 5, w którym R_6 i R_7 są jednakowo lub różne i oznaczają atom wodoru, grupę alkilową o 1—3 atomach węgla, grupę alkoksylową o 1—3 atomach węgla, atom chlorowca lub grupę hydroksylową, nitrową, aminową lub acetyloaminową, albo R_6 i R_7 razem, jeżeli znajdują się przy sąsiednich atomach węgla, oznaczają grupę metylenodwuoksy, a R_8 oznacza atom wodoru, grupę alkilową o 1—3 atomach węgla lub grupę alkoksylową o 1—3 atomach węgla, R_4 oznacza atom wodoru lub grupę alkilową o 1—4 atomach węgla, a R_5 oznacza atom wodoru lub grupę fenylową monopodstawioną atomem chlorowca lub grupą alkilową o 1—4 atomach węgla, polegający na tym, że związki o wzorze 2, w którym R_1 i R_2 mają wyżej podane znaczenie, poddaje się reakcji ze związkami o wzorze X—$COOR_9$, w którym X oznacza grupę o wzorze 6 lub o wzorze R_5—C≡C—, w których to wzorach R_3, R_4 i R_5 mają podane znaczenie, a R_9 oznacza grupę alkilową o 1—4 atomach węgla.

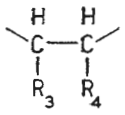
Związki o wzorze 1 wykazują działanie przeciwbólowe i hamujące wysięki. (9 zastrzeżeń)

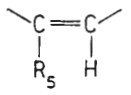
WZÓR 1

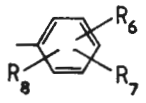
WZÓR 2

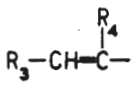
WZÓR 3

WZÓR 4

WZÓR 5

WZÓR 6

12p; C07d **P. 170386** 16.04.1974

Pierwszeństwo: 17.04.1973 — RFN (nr P 2319279.2)
19.12.1973 — RFN (nr P 2363138.1)

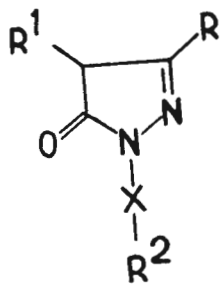
Bayer Aktiengesellschaft, Leverkusen, Republika Federalna Niemiec.

Sposób wykonywania pirazolonów-(5)

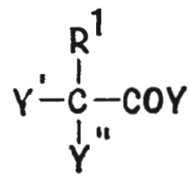
Sposób wytwarzania pirazolonów-(5) o wzorze 1, w którym R oznacza atom wodoru lub grupę aminową, R^1 oznacza atom wodoru, rodnik alkilowy, alkenylowy, arylowy lub aryloalkilowy, X oznacza rodnik etylenowy —CH_2—CH_2—, w którym jeden atom wodoru przy obu atomach węgla może być zastąpiony rodnikiem alkilowym, przy czym ewentualnie podstawiony rodnik etylenowy może być związany z R^2 poprzez atom tlenu lub siarki lub oznacza rodnik —CH_2——CH=CH—, w którym przy każdym atomie węgla może znajdować się rodnik alkilowy, przy czym ewentualnie podstawiony rodnik metylenowy jest związany z N'-atomem układu heterocyklicznego lub oznacza niepodstawiony rodnik metylenowy, przy czym w przypadku gdy R oznacza grupę aminową, to R^1 nie może oznaczać atom wodoru, a R^2 oznacza niepodstawiony lub podstawiony rodnik arylowy, zawierający jeden lub dwa takie same lub różne podstawniki, którymi są atomy chlorowców, grupa trójfluorometylowa, rodnik alkilowy, alkenylowy, grupa alkoksylowa, lub grupę alkiloaminową, trójfluorometoksylową, nitrową, cyjanową, karbonamidową, sulfonamidową lub SO_n-alkilową, w której n oznacza liczbę 0—2, ewentualnie razem z jednym lub dwoma podstawnikami, które stanowią rodnik alkilowy, alkenylowy, grupa alkoksylowa, atom chlorowca lub grupa trójfluorometylowa, przy czym ewentualnie dwa podstawniki przy rodniku arylowym tworzą razem rozgałęziony lub nierozgałęziony, nasycony lub nienasycony 5—7 członowy, izocykliczny lub heterocykliczny pierścień, który może zawierać jeden lub dwa atomy tlenu lub siarki, polegający na tym, że hydrazyny o wzorze 6, w którym R^2 i X mają wyżej podane znaczenie, poddaje się reakcji z pochodnym kwasu octowego o wzorze 7, w którym R^1 ma wyżej podane znaczenie i Y oznacza grupę hydroksylową, alkoksylową, aryloksylową, aminową lub alkiloaminową, Y' oznacza atom wodoru i Y'' oznacza nitryl lub grupę —CHO lub Y' i Y'' razem oznaczają grupę o wzorze 14, w którym Y''' oznacza grupę alkoksylową, aryloksylową, alkilotio lub aryloalkilotio lub aminową, ewentualnie w obojętnym rozpuszczalniku wobec zasadowych lub kwaśnych katalizotorów takich jak wodorotlenki i węglany metali alkalicznych lub metali ziem alkalicznych

lub kwasy chlorowcowodorowe, kwas siarkowy lub kwasy sulfonowe, w temperaturze 10—200°C, lub związki o wzorze 8, w którym R^2 i X mają wyżej podane znaczenie i A oznacza atom chloru, bromu lub jodu, poddaje się reakcji z pochodnymi pirazolonu-(5) o wzorze 9, w którym R i R^1 mają wyżej podane znaczenie, ewentualnie w obojętnych rozpuszczalnikach wobec nieorganicznych lub organicznych zasad takich jak wodorotlenki, węglany, alkoholany, wodorki lub amidki metali alkalicznych w temperaturze 10—200°C.

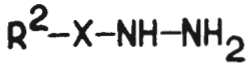
(2 zastrzeżenia)

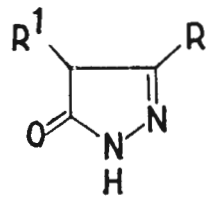
Wzór 1

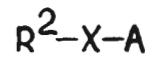
Wzór 7

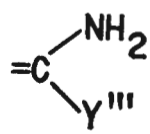
Wzór 6

Wzór 9

Wzór 8

Wzór 14

12p; C07d P. 170423 17.04.1974

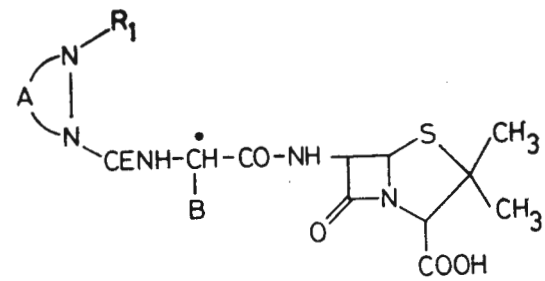
Pierwszeństwo: 19.04.1973 — RFN (nr P 2320039.7)

Bayer Aktiengesellschaft, Leverkusen, Republika Federalna Niemiec.

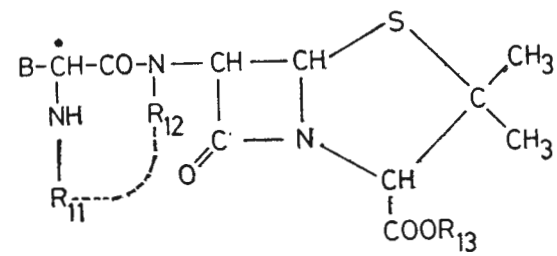
Sposób wytwarzania nowych penicylin

Sposób wytwarzania penicylin o wzorze ogólnym 1, w którym A oznacza grupę dwuwartościową o wzorach 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 lub 13, w których to wzorach R_1, R_2, R_3, R_4, R_5, R_6 i R_7 oznaczają atomy wodoru, proste lub rozgałęzione rodniki alkilowe zawierające do 5 atomów węgla arylo-alkilowe zawierające do 8 atomów węgla, arylowe, podstawione rodniki arylowe lub tienylowe i w podanym zakresie znaczeń mogą mieć takie same lub różne znaczenie, B oznacza grupę o wzorach 14, 15, 16 lub 17, przy czym we wzorze 14 symbole R_9, R_8 i R_{10} oznaczają atomy wodoru, fluoru, chloru, bromu, jodu, niższe rodniki alkilowe, niższe grupy alkoksylowe, niższe grupy alkilotio, niższe grupy alkilosulfonylowe, sulfamylowe, nitrowe, cyjanowe, niższe grupy dwualkiloaminowe, niższe grupy alkanoiloaminowe, niższe grupy alkanoiloksylowe, niższe grupy alkilosulfonyloaminowe, trójfluorometylowe lub hydroksylowe i w podanym zakresie znaczeń mogą mieć takie same lub różne znaczenie, E oznacza grupę = 0 lub = S i które ze względu na obecność asymetrycznego atomu węgla C mogą istnieć w obu możliwych konfiguracjach R i S i jako mieszaniny otrzymanych diasteroizomerów, oraz ich nietoksycznych stosowalnych w farmacji soli, polegający na tym, że związki o wzorze ogólnym 2, w którym B i C mają wyżej podane znaczenie, R_{11}, R_{12}, R_{13} oznaczają atomy wodoru, lub R_{11} — — R_{12} oznacza rodnik o wzorze 18 i R_{13} oznacza atom wodoru, lub R_{11} i R_{12} oznaczają atomy wodoru, a R_{13} oznacza grupę o wzorze 19, w którym R_{14}, R_{15} i R_{16} oznaczają rodniki alkilowe zawierające do 6 atomów węgla, lub R_{11} i R_{13} oznaczają grupy o wzorze 19, w którym R_{14}, R_{15} i R_{16} oznaczają rodniki alkilowe zawierające do 6 atomów węgla a R_{12} oznacza atom wodoru, poddaje się reakcji ze związkami o wzorze 3, w którym A, E i R_1 mają wyżej podane znaczenie, a W oznacza atom chlorowca, grupę azydową, lub grupę o wzorach 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26 lub 27, przy czym w przypadku stosowania związków o wzorze ogólnym 2, w którym R_{11}, R_{12} i R_{13} oznaczają atomy wodoru lub R_{11} — — R_{12} oznaczają wspólny rodnik o wzorze 18 i R_{13} atom wodoru, reakcję prowadzi się w bezwodnych lub zawierających wodę rozpuszczalnikach wobec zasady, a w przypadku stosowania związków o wzorze ogólnym 2, w którym R_{11} i R_{12} oznaczają atomy wodoru i R_{13} oznacza grupę o wzorze 19 lub R_{11} i R_{13} oznaczają grupy o wzorze 19, a R_{12} oznacza atom wodoru, w bezwodnych lub nie zawierających grupy hydroksylowych rozpuszczalnikach lub w rozpuszczalnikach zawierających wodę i grupy hydroksylowe z dodatkiem lub bez dodatku zasady w temperaturze około —20°C do 50°C, po czym tak otrzymane penicyliny ewentualnie przeprowadza w ich nietoksyczne stosowane w farmacji sole.

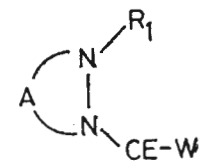
(46 zastrzeżeń)

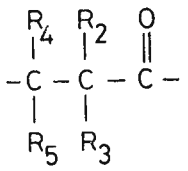
Wzór 1

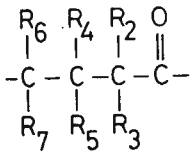
Wzór 2

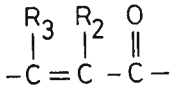
Wzór 3

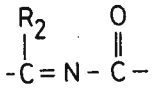
Wzór 5

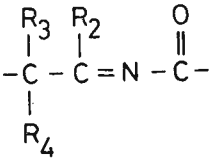
Wzór 6

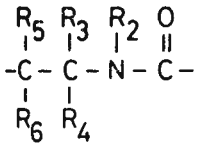
Wzór 7

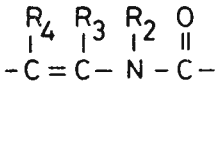
Wzór 8

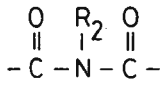
Wzór 9

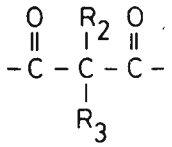
Wzór 10

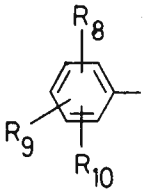
Wzór 11

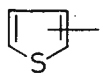
Wzór 12

Wzór 13

Wzór 14

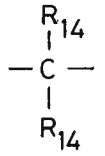
Wzór 15

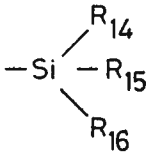
Wzór 16

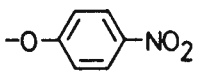
Wzór 17

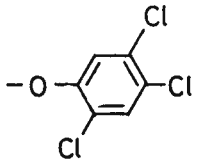
Wzór 18

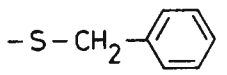
Wzór 19

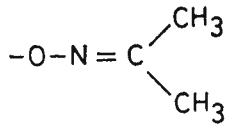
Wzór 20

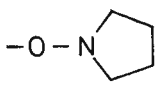
Wzór 21

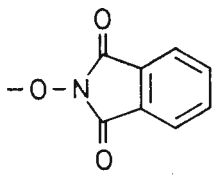
Wzór 22

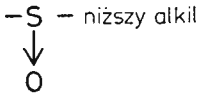
Wzór 23

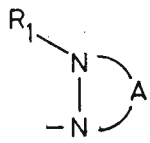
Wzór 24

Wzór 25

Wzór 26

Wzór 27

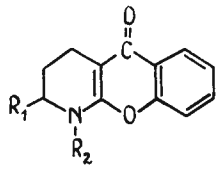
12p; C07d **P. 170462 T** **18.04.1974**

Instytut Przemysłu Farmaceutycznego, Warszawa, Polska (Paweł Nantka-Namirski, Janina Piechaczek, Jerzy Wrotek).

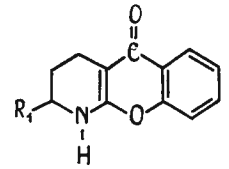
Sposób wytwarzania nowych 1-podstawionych pochodnych 1,2,3,4-czterowodoro-5H-[1]-benzopirano[2,3-b]pirydyn-5-onów

Sposób wytwarzania nowych 1-podstawionych pochodnych 1,2,3,4-czterowodoro-5H-[1]benzenopirano[2,3-b]pirydyn-5-onów o wzorze ogólnym 1, w którym R_1 oznacza atom wodoru lub niższą grupę alkilową, a R_2 oznacza dwualkiloaminoalkil o łańcuchu prostym lub rozgałęzionym, zawierającym od 2—5 atomów węgla oraz benzyl lub benzyl podstawiony atomem chlorowca albo grupą nitrylową lub karboksylową polega na reakcji pochodnych 1,2,3,4-czterowodoro-5H-[1]benzenopirano[2,3-b]pirydyn-5-onu o wzorze ogólnym 2, w którym R_1 ma podane wyżej znaczenie wobec akceptora chlorowcowodoru ze związkami o wzorze ogólnym R_2x, w którym R_2 oznacza dwualkiloaminoalkil o łańcuchu prostym lub rozgałęzionym, za-

wierającym do 2—5 atomów węgla oraz benzyl lub benzyl podstawiony atomem chlorowca, albo grupę nitrylową, a X oznacza atom chlorowca. Otrzymane produkty wyodrębnia się i oczyszcza przez krystalizację lub destylację, a następnie produkt zawierający grupę cyjanową poddaje się hydrolizie w środowisku kwaśnym. Otrzymane związki mogą być stosowane jako produkty pośrednie w syntezie organicznej lub jako czynne farmakologicznie środki o działaniu przeciwzapalnym. (1 zastrzeżenie)

Wzór 1

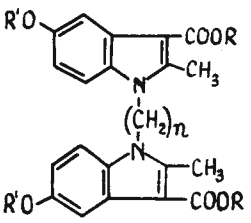
Wzór 2

12p; C07d **P. 170463 T** 18.04.1974

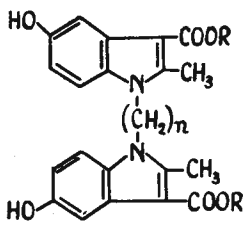
Instytut Przemysłu Farmaceutycznego, Warszawa, Polska (Jerzy Wrotek, Zofia Łukasiewicz).

Sposób wytwarzania nowych pochodnych 1,1'-polimetylenobis (2-metylo-3-karboalkoksy-5-alkoksyindoli)

Sposób wytwarzania nowych pochodnych 1,1'-polimetylenobis (2-metylo-3-karboalkoksy-5-alkoksyindoli) o wzorze ogólnym 1, w którym R i R^1 oznaczają jednakowe lub różne niższe grupy alkilowe, a n oznacza liczbę 4—6 polega na reakcji alkilowania lub aryloalkilowania 1,1'-polimetylenobis/2-metylo-3-karboalkoksy-5-hydroksyindolu/ o wzorze ogólnym 2, w którym R i n mają podane wyżej znaczenie przy pomocy takich środków jak siarczan o wzorze ogólnym

Wzór 1

Wzór 2

/$R^1/_2SO_4$ lub halogenek o wzorze ogólnym R^1X, w których R_1 ma podane wyżej znaczenie a X oznacza atom chlorowca. Otrzymany produkt reakcji wyodrębnia się i oczyszcza. Nowe związki uzyskane tym sposobem mogą być wykorzystane jako półprodukty w syntezie innych pochodnych indolu mających zastosowanie w lecznictwie. (1 zastrzeżenie)

12p; C07d **P. 170533 T** 20.04.1974

Eli Lilly and Company, Indianapolis, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób wytwarzania pochodnych winblastyny, leurozydyny i leurokrystyny

Sposób wytwarzania pochodnych winblastyny, leurozydyny i leurokrystyny na drodze reakcji winblastyny, leurozydyny lub leurokrystyny z amoniakiem, metyloaminą lub hydrazyną, a następnie reakcji otrzymanego związku ze środkiem nitrozującym i poddaniu reakcji uzyskanego azydku z aminiakiem lub aminą, a następnie hydrogenolizie za pomocą niklu Raney'a w obojętnym rozpuszczalniku. (20 zastrzeżeń)

12p; C07d **P. 170581** 25.04.1974

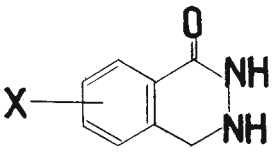
Pierwszeństwo: 27.04.1973 — W. Brytania (nr 20 201/73)

Gruppo Lepetit S.p.A., Mediolan, Włochy.

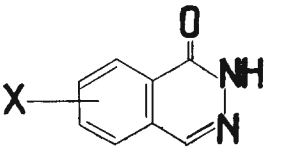
Sposób wytwarzania 3,4-dwuwodoro-1(2H)-ftalazynonu

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania 3,4-dwuwodoro-1(2H)-ftalazynonów o ogólnym wzorze 1, w którym X oznacza jeden lub dwa podstawniki jednakowe lub różne, takie jak atom wodoru, niższy rodnik alkilowy, grupa wodorotlenowa, grupa aminowa, niższa grupa jedno- lub dwualkiloaminowa, grupa karbamylowa, niższa grupa jedno- lub dwualkilokarbamylowa lub grupa karboksylowa, jak również addycyjnych soli tych związków z kwasami mineralnymi. Związki te stanowią produkty wyjściowe do wytwarzania związków o właściwościach farmakologicznych.

Cechą sposobu według wynalazku jest to, że związek o ogólnym wzorze 2, w którym X ma wyżej podane znaczenie, poddaje się redukcji za pomocą metalu, takiego jak cynk, glin, cyna lub żelazo, w kwaśnym środowisku. (6 zastrzeżeń)

Wzór 1

Wzór 2

12p; C07d **P. 170582** 25.04.1974

Pierwszeństwo: 27.04.1973 — W. Brytania (20 199/73)

Gruppo Lepetit S.p.A, Mediolan, Włochy.

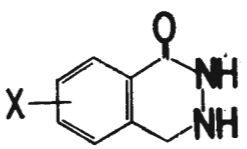
Sposób Wytwarzania 3,4-dwuwodoro-1(2H)-ftalazynonów

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania 3,4-dwuwodoro-1(2H)-ftalazynonów o ogólnym wzorze 1, w którym X oznacza jeden lub dwa jednako-

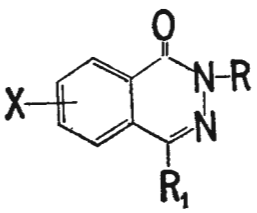
we albo różne podstawniki, takie jak atom wodoru, niższy rodnik alkilowy, grupa wodorotlenowa, grupa aminowa, niższa grupa alkoksylowa, niższą grupa jedno- lub dwualkiloaminowa, grupa karbamylowa, niższa grupa jedno-lub dwualkilokarbamylowa lub grupa karboksylowa, jak również soli tych związków z nieorganicznymi kwasami.

Związki wytwarzane sposobem według wynalazku są cennymi produktami pośrednimi do wytwarzania związków mających właściwości farmakologiczne.

Cechą sposobu według wynalazku jest to, że związek o ogólnym wzorze 2, w którym R oznacza rodnik acylowy, korzystnie niższy ,rodnik alifatyczny lub rodnik benzoilowy, R_1 oznacza atom wodoru, grupę acetoksylową lub atom chlorowca, a X ma wyżej podane znaczenie, uwodornia się katalitycznie w środowisku rozpuszczalnika, takiego jak niższy kwas alifatyczny lub jego bezwodnik, albo mieszanina takich rozpuszczalników, stosując jako katalizator platynę, pallad, ruten lub rodu korzystnie na nośniku, albo dwutlenek platyny lub nikiel Raneya. Produkt uwodornienia hydrolizuje się za pomocą kwasu, otrzymując związek o wzorze 1, w którym X ma wyżej podane znaczenie. (3 zastrzeżenia)

Wzór 1

Wzór 2

12p; C07d **P. 170583** 25.04.1974

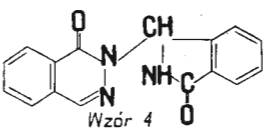
Pierwszeństwo: 27.04.1973 — W. Brytania (nr. 20 200/73)

Gruppo Lepetit S.p.A, Mediolan, Włochy.

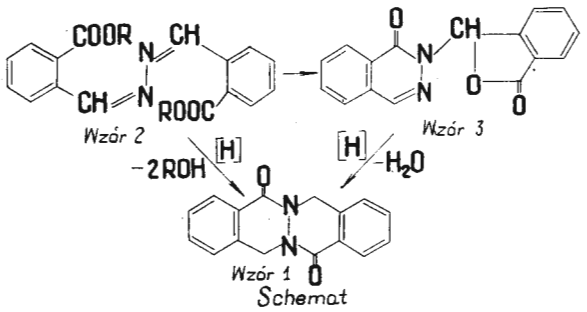
Sposób wytwarzania ftalazyno (2,3—6) ftalazyno-5(14H),-12(7H)-dionu)

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania ftalazyno [2,3-b] ftalazyno-5(14H), 12(7H)-dionu o wzorze 1, mającego właściwości przeciwzapalne.

Sposób według wynalazku polega na tym, że azynę kwasu aldehydoftalowego, jej sól lub niższy ester alkilowy o ogólnym wzorze 2, w którym R oznacza atom wodoru lub niższy rodnik alkilowy, albo 2-ftalidylo-1(2H)-ftalazynon o wzorze 3, albo 2-(3-ftalimidynylo)-1(2H)-ftalazynon o wzorze 4, poddaje się redukcyjnej cyklizacji. Proces ten prowadzi się stosując jako środek redukujący metal w obecności kwasu, korzystnie metal taki jak cynk, cyna lub glin, albo na drodze uwodorniania w obecności katalizatora. Jako katalizator stosuje się korzystnie platynę, pallad, rod, ruten, dwutlenek platyny lub nikiel Raneya. Proces redukcyjnej cyklizacji prowadzi się ewentualnie w środowisku rozpuszczalnika, korzystnie takiego jak niższy kwas alifatyczny, benzen, toluen, ksylen, niższy alkanol lub woda. (7 zastrzeżeń)

Wzór 4

Wzór 2 Wzór 3

Wzór 1

Schemat

12p; C07c **P. 170585** 25.04.1974

Pierwszeństwo: 25.04.1973 Stany Zjednoczone Ameryki (nr 354392)

Suomen Sokeri Osakeyhtio, Helsinki, Finlandia.

Sposób oddzielania mannitolu od sorbitolu

Sposób oddzielania mannitolu od sorbitolu z roztworów zawierających oba poliole polega na frakcjonowaniu chromatograficznym, przy czym otrzymuje się roztwór wodny zawierający wysokie stężenie sorbitolu. W razie potrzeby z wodnego roztworu mannitolu wolnego od sorbitolu i cukrów nieuwodornionych odzyskuje się czysty mannitol, a z roztworu sorbitolu wolnego od mannitolu i cukrów nieuwodornionych odzyskuje się czysty sorbitol.

(5 zastrzeżeń)

12p; C07d **P. 170586** 25.04.1974

Pierwszeństwo: 27.04.1973 — W. Brytania (nr 20202/73)

Gruppo Lepetit S.p.A., Mediolan, Włochy.

Sposób wytwarzania ftalazyno(2,3-b)ftalazyno(7H,14H)-dionu-5,12

Sposób wytwarzania działającego przeciwzapalnie związku, ftalazyno (2,3-b) ftalazyno (7H, 14H) dionu-5, 12 polega na poddaniu reakcji pochodnej kwasu węglowego, takiej jak fosgen lub chlorowęglan etylu z 2-benzylo 3,4-dwuwodoroftalazynonem (2H)-1 i cyklizacji otrzymanego związku. Związek pośredni 2-benzylo-3,4-dwuwodoroftalazynon (2H)-1 wytworzony przez redukcję 2-benzyloftalazynonu (2H)-1 jest związkiem nowym. (6 zastrzeżeń)

12p; C07d **P. 170587** 25.04.1974

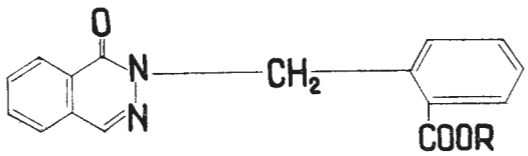
Pierwszeństwo: 27.04.1974 — W. Brytania (nr 20203/73)

Gruppo Lepetit S.p.A., Mediolan, Włochy.

Sposób wytwarzania ftalazyno (2,3-b) ftalazyno (7H,14H)-dionu-5,12

Sposób wytwarzania znanego związku o działaniu przeciwzapalnym ftalazyno (2,3-b) ftalazyno (7H,14H) dionu-5, 12 polega na redukcji nowego związku pośredniego o wzorze 2, w którym R oznacza atom wodoru lub niższy rodnik alkilowy.

Redukcję prowadzi się przy użyciu czynnika redukującego, takiego jak cynk, cyna lub glin w obecności kwasu lub przez uwodornienie katalityczne. Związek o wzorze 2 lub niższy ester alkilowy, w którym R ma wyżej podane znaczenie, wytwarza się na drodze reakcji 7-hydroksyftalazyno (2,3-b) ftalazyno (7H,14H) dionu-5, 12 z rozcieńczonym kwasem lub niższym alkanolem w obecności kwasu. (7 zastrzeżeń)

Wzór 2

12p; C07d **P. 170588** 25.04.1974

Pierwszeństwo: 27.04.1973 — W. Brytania (nr 20198/73)

Gruppo Lepetit S.p.A., Mediolan, Włochy.

Sposób wytwarzania ftalazyno (2,3-b) ftalazyno (7H,14H)-dionu-5,12

Sposób wytwarzania znanego związku o działaniu przeciwzapalnym, ftalazyno (2,3-b) ftalazyno (7H,14H) dionu-5,12 polega na selektywnej redukcji grupy karbonylowej w pozycji 7 ftalazyno (2,3-b) ftalazyno (14H) trionu-5, 7, 12 do grupy metylenowej za pomocą borowodorku metalu alkalicznego samego lub aktywowanego halogenkiem metalu drugiej lub trzeciej grupy okresowego układu pierwiastków, prowadzonej w rozpuszczalniku.

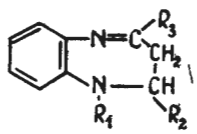
Ftalazyno (2,3-b) ftalazyno (14H) trion-5, 7, 12 jest związkiem nowym, który otrzymuje się przez poddanie reakcji 2,3-dwuwodoroftalazynodionu-1,4 z halogenkiem (o-chlorowcometylo) benzoilu w obecności czynnika wiążącego chlorowcowodór. (8 zastrzeżeń)

12p; C07d **P. 170661 T** 26.04.1974

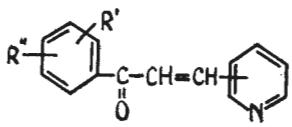
Instytut Przemysłu Farmaceutycznego, Warszawa, Polska (Kazimierz Samuła, Ewa Jurkowska-Kowalczyk, Ewa Królak, Bożena Cichy).

Sposób wytwarzania nowych pochodnych benzodwuazepin

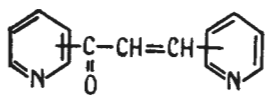
Sposób wytwarzania nowych pochodnych benzodwuazepin o wzorze ogólnym 1, w którym R_1 oznacza atom wodoru lub grupę alkilową, R_2 — grupę pirydylową, a R_3 — grupę pirydylową lub pierścień fenylobez/lub z podstawnikami takimi jak grupa hydroksylowa i/lub grupa metoksylowa, polega na ogrzewaniu azachalkonów o wzorze ogólnym 2, w którym R′ i R″ oznaczają atom wodoru, grupę hydroksylową lub alkoksylową, bądź dwuazachalkonów o wzorze ogólnym 3, z o-fenylenodwuaminą o wzorze 4, w obecności związków zasadowych, w bezwodnych rozpuszczalnikach organicznych. Ogrzewanie prowadzi się w temperaturze od 0 do 100°C, najkorzystniej w temperaturze wrzenia mieszaniny reakcyjnej. Jako związki zasadowe stosuje się sole metali alkalicznych lub tlenki, a jako rozpuszczalniki organiczne bezwodne alkohole lub etery. Uzyskane związki mogą stanowić półprodukty do otrzymywania leków o działaniu psychotropowym. (4 zastrzeżenia)

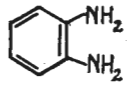
Wzór 1.

Wzór 2

Wzór 3

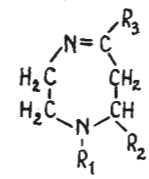
Wzór 4.

12p; C07d **P. 170662 T** 26.04.1974

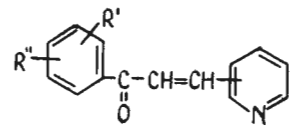
Instytut Przemysłu Farmaceutycznego, Warszawa, Polska (Kazimierz Samuła, Ewa Jurkowska-Kowalczyk, Bożena Cichy, Ewa Królak, Blandyna Lewandowska).

Sposób wytwarzania nowych pochodnych 1,4-dwuazacykloheptanów

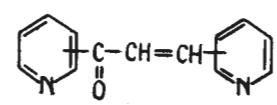
Sposób wytwarzania nowych pochodnych 1,4-dwuaza-cykloheptanów o wzorze ogólnym 1, w którym R_1 oznacza atom wodoru lub grupę alkilową, R_2 — grupę pirydylową a R_3 — grupę pirydylową lub pierścień fenylowy bez/lub z podstawnikami takimi jak grupa hydroksylowa i/lub grupa metoksylowa polega na ogrzewaniu azachalkonów o wzorze ogólnym 2, w którym R′ i R″ oznaczają atom wodoru, grupę hydroksylową lub alkoksylową, bądź dwuazochalkonów o wzorze ogólnym 3 — z etylenodwuaminą o wzorze 4 w obecności związków zasadowych i w bezwodnych rozpuszczalnikach organicznych. Ogrzewanie prowadzi się w temperaturze od 0 do 100°C, najkorzystniej w temperaturze wrzenia mieszaniny reakcyjnej. Jako związki zasadowe stosuje się sole metali alkalicznych lub tlenki, a jako rozpuszczalniki organiczne bezwodne alkohole lub etery. Uzyskane związki mogą stanowić półprodukty do otrzymywania leków o działaniu psychotropowym. (4 zastrzeżenia)

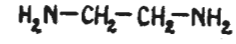
Wzór 1

Wzór 2

Wzór 3

Wzór 4

12p; C07d P. 170686 27.04.1974

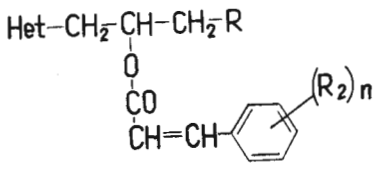
Pierwszeństwo: 04.08.1973 —RFN (nr. P. 23 39 664.7)

Casella Farbwerke Mainkur Aktiengesellschaft, Frankfurt nad Menem, Republika Federalna Niemiec.

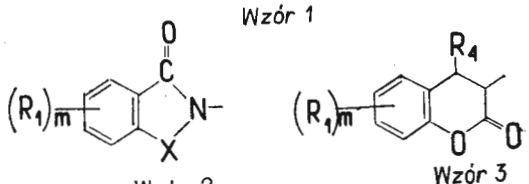
Sposób wytwarzania nowych estrów zasadowo podstawianych związków heterocyklicznych kwasu alkoksycynamonowego

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania nowych estrów zasadowo podstawionych związków heterocyklicznych kwasu alkoksycynamonowego o wzorze ogólnym 1, w którym „Het" oznacza pierścień heterocykliczny o wzorze 2 lub 3, w których to wzorach X oznacza grupę o wzorze -N=N-, -CH=N-, -N=C-R_3, -NH-CO-, -NH-CS-, R oznacza związaną poprzez atom azotu resztę alifatycznej, cykloalifatycznej, aryloalifatycznej lub aromatycznej aminy o 2—10 atomach węgla lub resztę 5,6- lub 7-członowej heterocyklicznej zasady azotowej zawierającej w pierścieniu obok azotu odpowiednią ilość grup metylenowych jak również ewentualnie następne atomy tlenu, azotu lub siarki; R_1 i R_3 oznaczają grupy alkoksylowe o 1—4 atomach węgla; R_3 i R_4 oznaczają niższe grupy alkilowe o 1—3 atomach węgla a symbole m i n oznaczają liczby 1, 2 lub 3, polegający na tym, że związki o wzorze ogólnym 4, w którym R i Het mają wyżej podane znaczenie, poddaje się reakcji acylowania za pomocą kwasu alkoksycynamonowego o wzorze ogólnym 5, w którym R_2 i n mają wyżej podane znaczenie, ewentualnie jego czynnej pochodnej w obecności środka wiążącego kwasy.

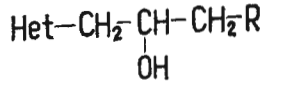
Związki wytworzone sposobem według wynalazku oraz ich dopuszczalne fizjologicznie sole są lekami wywołującymi specyficzne działanie rozszerzania wieńcowych naczyń krwionośnych. (3 zastrzeżenia)

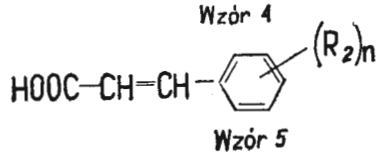
Wzór 1

Wzór 2 Wzór 3

Wzór 4

Wzór 5

12p; C07d P. 171053 14.05.1974

Pierwszeństwo: 14.05.1973 — W. Brytania (nr 22 799/73)
06.05.1973 — W. Brytania (nr 22 799/73)

Glaxo Laboratories Limited, Greenford, W. Brytania.

Sposób konwersji kwasu 3-acyloksymetylocefemo-3-karboksylowego-4

Sposób konwersji kwasu 3-acyloksymetylocefemo-3-karboksylowego-4 w jego analog 3-hydroksymetylowy na drodze hydrolizy katalizowanej esterazą otrzymywaną z hodowli mikroorganizmów drożdżowych lub ich mutantów rodzaju Rhodotorula. (23 zastrzeżenia)

12p; C07d P. 171387 24.05.1974

Pierwszeństwo: 25.05.1973 — W. Brytania (nr 25 163/73)

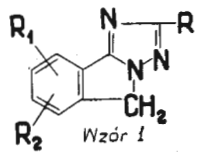
Gruppo Lepetit S.p.A., Mediolan, Włochy.

Sposób wytwarzania nowych pochodnych sym-triazolo[5,1-a]-izoindolu

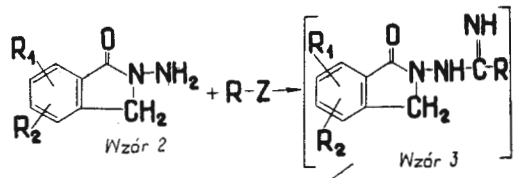
Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania nowych pochodnych sym-triazolo[5,1-a]-izoindolu o ogólnym wzorze 1, w którym R oznacza grupę aminową, niższą grupę alkiloaminową lub dwualkiloaminową, grupę acyloaminową, dwuacyloaminową, benzoiloaminową, ureidową, tioureidową, karboetoksytioureidową, benzoilotioureidową lub sulfohydrylową, niższy rodnik alkilowy, grupę trójfluorometylową, rodnik fenylowy, pirydylowy, metylopirydylowy lub dwumetylopirydylowy albo rodnik fenylowy zawierający 1—3 jednakowych lub różnych podstawników, takich jak niższy rodnik alkilowy, alkoksylowy, alkenyloksylowy lub alkinyloksylowy, grupa metylenodwuoksylowa, atom chlorowca, grupa trójfluorometylowa, hydroksylowa, cyklopropyloksylowa, cyklobutyloksylowa, cyklopentyloksylowa, cykloheksyloksylowa, benzyloksylowa, karboksymetoksylowa lub aminowa albo niższa grupa karboalkoksymetoksylowa, alkiloaminowa lub dwualkiloaminowa albo grupa nitrowa.

Związki te mają właściwości farmakologiczne, a mianowicie osłabiają czynności ośrodkowego układu nerwowego, stanowią łagodne środki znieczulające, działają przeciwzapalnie i przeciwdziałają płodności.

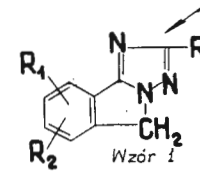
Związki o wzorze 1, w którym wszystkie symbole mają wyżej podane znaczenie, wytwarza się na drodze dwustopniowego procesu, którego przebieg podaje schemat 1, przy czym symbole występujące we wzorach w tym schemacie mają wyżej podane znaczenie, a Z we wzorze R—Z oznacza grupę cyjanową, grupę o wzorze —C(O)NH_2, —C(NH)NH_2, —C(S)NH_2, —C(NH)OR lub grupę o wzorze —C(NH)SR_3, w którym R_3 oznacza rodnik alkilowy o 1—4 atomach węgla. Pierwszą fazę procesu prowadzi się w temperaturze 60—160°C, ewentualnie w obecności kwaśnego katalizatora. Produkt pośredni o wzorze 3 może być wyosabniany albo bezpośrednio poddaje się go cyklizacji przez ogrzewanie do wrzenia w środowisku organicznego rozpuszczalnika i w obecności mocnej zasady. Związki o wzorze 3 są związkami nowymi i wiele z nich również ma cenne właściwości farmakologiczne.

Wzór 1

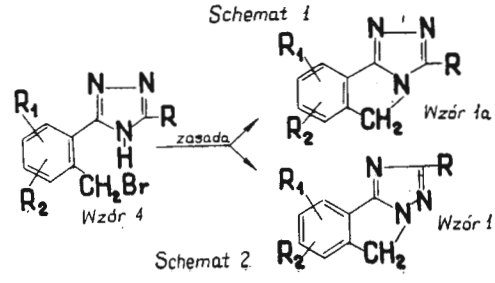

Wzór 2 Wzór 3

Wzór 1

Schemat 1

Wzór 4 Wzór 1a Wzór 1

Schemat 2

Związek o wzorze 1, w którym R_1 i R_2 mają wyżej podane znaczenie, a R oznacza rodnik fenylowy, ewentualnie zawierający 1—3 wyżej wymienionych podstawników, wytwarza się również na drodze reakcji, której przebieg przedstawia schemat 2, przy czym podstawniki występujące we wzorach w tym schemacie mają wyżej podane znaczenie. W wyniku cyklizacji związku o wzorze 4, prowadzonej w temperaturze wrzenia w środowisku niższego alkanolu i w obecności mocnej zasady otrzymuje się związek o wzorze 1 oraz małą ilość izomeru o wzorze a. Produkty rozdziela się drogą ekstrakcji rozpuszczalnikami.

(8 zastrzeżeń)

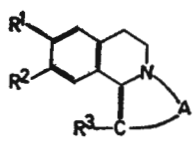
12p; C07d **P. 171518** 30.05.1974

Pierwszeństwo: 30.05.1973 — Węgry (CJ-1381)

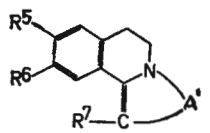
Chinoin Gyógyszer es Vegyeszeti Termekek Gyara RT, Budapeszt, Węgry.

Sposób wytwarzania nowych związków heterocyklicznych zawierających atom siarki

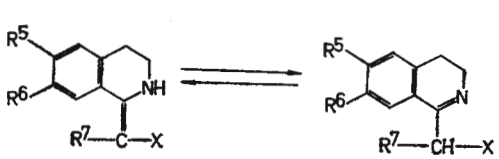
Sposób wytwarzania nowych związków heterocyklicznych zawierających atom siarki (tiazoloizochinolin) o wzorze ogólnym 1, w którym A oznacza grupę o wzorze —S—C(=Y)—, R^1 oznacza atom wodoru, grupę hydroksylową, alkoksylową lub aryloalkoksylową, R^2 oznacza atom wodoru, grupę hydroksylową, alkoksylową lub aryloalkoksylową, R^3 oznacza atom wodoru, grupę alkilową, arylową, nitrową, karboksylową lub pochodną grupy karboksylowej, Y oznacza atom tlenu lub siarki albo grupę o wzorze =N—R^4, w którym R^4 oznacza atom wodoru, grupę alkilową, arylową, acylową, alkilosulfonylową lub arylosulfonylową, ewentualnie w postaci ich soli, polegający na tym, że izochinolinę o wzorze ogólnym 2, w którym R^5 oznacza atom wodoru, grupę hydroksylową, alkoksylową, lub aryloalkoksylową, R^6 oznacza atom wodoru, grupę hydroksylową, alkoksylową lub aryloalkoksylową, R^7 oznacza atom wodoru, grupę alkilową, arylową, karboksylową lub pochodną grupy karboksylowej oraz X oznacza atom wodoru lub chlorowca albo grupę

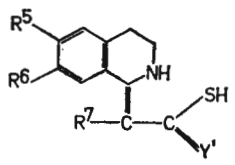
Wzór 1.

Wzór 1A.

Wzór 2

Wzór 3

tiolową, lub jej sól, poddaje się reakcji z reaktywną pochodną kwasu węglowego, przy czym przynajmniej jeden z reagujących ze sobą związków zawiera atom siarki i/lub izochinolinę o wzorze ogólnym 3, w którym R^5, R^6 i R^7 mają znaczenie podane powyżej, Y' oznacza atom tlenu lub siarki albo grupę o wzorze =N—R^8, w którym R^8 oznacza atom wodoru, grupę alkilową, arylową, acylową, alkilosulfonylową lub arylosulfonylową, utlenia się i/lub podstawniki A', R^5, R^6 i R^7 w otrzymanej izochinolinie o wzorze ogólnym 1A, w którym A' oznacza grupę o wzorze —S—C(=Y)— a R^5, R^6, R^7 i Y' mają znaczenie podane uprzednio, wymienia się na inne wymagane w produkcie końcowym, a następnie ewentualnie otrzymaną tiazoloizochinolinę o wzorze ogólnym 1 przekształca się w sól, lub związek o wzorze 1 uwalnia się z jego odpowiednich soli.

(38 zastrzeżeń)

12p; C07d **P. 172371** 01.07.1974
12o; C07c

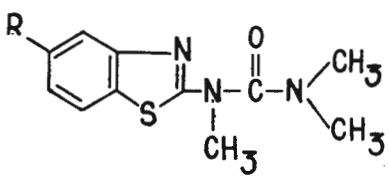
Pierwszeństwo: 02.07.1973 — Japonia (nr 74 610/73)

Nippon Soda Company Limited, Tokio, Japonia.

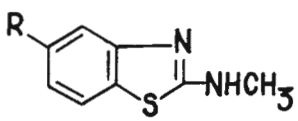
Sposób wytwarzania pochodnych benzotiazolu

Sposób wytwarzania związku o wzorze 1, w którym R oznacza atom chloru, grupę alkilową o 1—4 atomach węgla lub grupę metoksylową, polegający na tym, że związek o wzorze 12, w którym R ma powyżej podane znaczenie, poddaje się reakcji z chlorkiem N,N-dwutiokarbamoilu w obecności wodorku sodowego w obojętnym rozpuszczalniku organicznym.

(5 zastrzeżeń)

Wzór 1

Wzór 12

12p; C07d **P. 172423** 04.07.1974

Pierwszeństwo: 05.07.1973 — W. Brytania (nr 32 111/73)

Glaxo Laboratories Limited, Greenford, Wielka Brytania.

Sposób wytwarzania cefaleksyny

Sposób wytwarzania dwusolwatu cefaleksyny z dwumetyloformamidem polegająca na tym, że poddaje się sililowaną pochodną 7—ADCA acylowaniu przy użyciu chlorowodorku chlorku fenyloglicylu, w środowisku dwumetyloformamidu, w temperaturze nie wyższej niż 0°C, w obecności trzeciorzędowej zasady azotowej o wartości pKa 3,0—7,0, po czym wytrąca się otrzymaną cefaleksynę w postaci dwusolwatu z dwumetyloformamidem przy pomocy rozcieńczenia roztworu reakcyjnego wodą i doprowadzenia mieszaniny do wartości pH około 6,9 przy pomocy zasady.

(14 zastrzeżeń)

12p; C07d P. 172568 09.07.1974

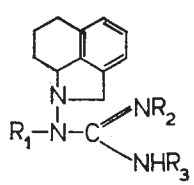
Pierwszeństwo: 11.07.1973 — Szwajcaria (nr 10099/73)

Sandoz Aktiengesellschaft, Bazylea, Szwajcaria.

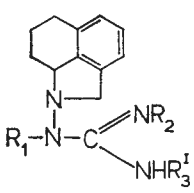
Sposób wytwarzania nowych związków heterocyklicznych

Sposób wytwarzania nowych związków heterocyklicznych o wzorze 1, w którym R_1 oznacza atom wodoru albo grupę o wzorze CHR_4R_5, w którym R_4 i R_5 oznaczają atom wodoru albo niższą grupę alkilową, R_2 oznacza atom wodoru, niższą grupę alkilową, grupę cykloalkilową o 5 lub 6 atomach węgla albo grupę fenyloalkilową o 7—9 atomach węgla ewentualnie podstawioną w rodniku fenylowym chlorowcem, niższymi grupami alkilowymi, niższymi grupami alkoksylowymi albo grupami trójfluorometylowymi, a R_3 oznacza atom wodoru, pierwszo- lub drugorzędową niższą grupę alkilową, grupę cykloalkilową o 3—6 atomach węgla, grupę fenyloalkilową o 7—9 atomach węgla, posiadającą przy atomie węgla znajdującym się obok atomu azotu, z którym jest związana, przynajmniej 1 atom wodoru, przy czym rodnik fenylowy ewentualnie jest podstawiony chlorowcem, niższymi grupami alkilowymi, niższymi grupami alkoksylowymi lub grupami trójfluorometylowymi, oznacza dalej grupę allilową, hydroksylową albo aminową albo grupę o wzorze NR_6R_7, w którym R_6 i R_7 oznaczają niższą grupę alkilową, przy czym podstawniki R_1, R_2 i R_3 nie oznaczają jednocześnie atomu wodoru i jeżeli R_3 oznacza grupę alkilową, allilową, cykloalkilową albo wyżej zdefiniowaną, ewentualnie podstawioną grupę fenyloalkilową, R_2 oznacza atom wodoru, oraz ich soli addycyjnych z kwasami, polegający na tym, że związki o wzorze 2, w którym R_1 i R_2 mają wyżej podane znaczenie, a R_8 oznacza niższą grupę alkilową, poddaje się reakcji ze związkami o wzorze 3, w którym R_3 ma wyżej podane znaczenie, albo w przypadku wytwarzania związków o wzorze 1a, w którym R_1 i R_2 mają wyżej podane znaczenie, a R_3^I oznacza atom wodoru, pierwszorzędową albo drugorzędową niższą grupę alkilową, grupę cykloalkilową o 3—6 atomach węgla, grupę fenyloalkilową o 7—9 atomach węgla, posiadającą przy atomie węgla znajdującym się obok atomu azotu, z którym jest związana, przynajmniej jeden atom wodoru, przy czym rodnik fenylowy jest ewentualnie podstawiony chlorowcem, niższymi grupami alkilowymi, niższymi grupami alkoksylowymi albo grupami trójfluorometylowymi, albo oznacza grupę allilową, przy czym R_1, R_2 i R_3^I nie oznaczają jednocześnie atomu wodoru i jeżeli R_3^I oznacza grupę akliłową, allilową, cykloalkilową albo wyżej zdefiniowaną, ewentualnie podstawioną grupę fenyloalkilową, R_2 oznacza atom wodoru, związki o wzorze 4, w którym R_1 ma wyżej podane znaczenie, poddaje się reakcji ze związkami o wzorze 5, w którym R_2 i R_3^I mają wyżej podane znaczenie, a R_{10} oznacza niższą grupę alkilową i wytworzone związki o wzorze 1 wyodrębnia w postaci zasady albo soli addycyjnych z kwasami.

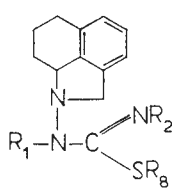
(3 zastrzeżenia)

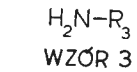
WZÓR 1

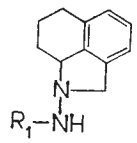
WZÓR 1a

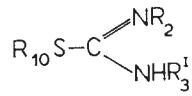
WZÓR 2

WZÓR 3

WZÓR 4

WZÓR 5

12p; C07d P. 172611 10.07.1974

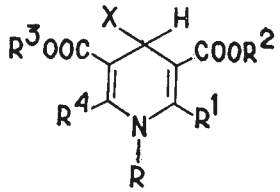
Pierwszeństwo: 12.07.1973 — RFN (nr P 23 35 466.7)

Bayer Aktiengesellschaft, Leverkusen, Republika Federalna Niemiec.

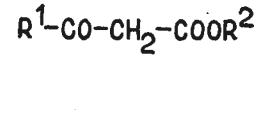
Sposób wytwarzania alkoksyalkilo-1,4-dwuwodoropirydyn

Sposób wytwarzania estrów alkoksyalkiloodwuwodoropirydyny o wzorze 1, w którym R oznacza wodór lub nasyconą albo nienasyconą resztę alifatyczną, R^1 oznacza grupę alkoksyalkilową, R^2 i R^3 są jednakowe lub różne i oznaczają prostołańcuchową lub rozgałęzioną, nasyconą lub nienasyconą albo cykliczną resztę węglowodorową, ewentualnie podstawioną przez jedną lub dwie grupy hydroksylowe i/lub ewentualnie przerwaną w łańcuchu przez 1 lub 2 atomy tlenu, R^4 oznacza wodór, grupę alkilową, alkoksyalkilową lub resztę $—(CH_2)_n—COOR^5$, przy czym R^5 oznacza wodór lub grupę alkilową a n liczbę od 0 do 3, a X oznacza resztę arylową ewentualnie podstawioną jedno— do trzykrotnie przez grupę nitrową, cyjanową, azydową, alkilową, alkoksylową, hydroksylową, acyloksylową, karbolkoksylową, aminową, acyloaminową, monoalkiloaminową, dwualkiloaminową, grupę $S(O)_m$ — alkil, przy czym m=0—2, grupę fenylową, trójfluorometylową i/lub chlorowiec, przy czym podstawniki przy reszcie arylowej są takie same lub różne, resztę benzylową, styrylową, cykloalkilową, cykloalkenylową lub reszty naftylową, chinolilową, izochinolilową, pirydylową, pirymidylową, dwufenylową, furylową lub pirylową ewentualnie podstawione przez grupę alkilową, alkoksylową, dwualkiloaminową, nitrową lub chlorowiec, i ich soli, polegający na tym, że estry kwasów ß-ketokarboksylowych o wzorze 2, w którym R^1 i R^2 mają wyżej podane znaczenie, poddaje się reakcji z aminami o wzorze 3, w którym R ma wyżej podane znaczenie lub z ich solami, ewentualnie po oddzieleniu — ewentualnie powstałych z estrów kwasów ß-ketokarboksylowych i amin lub soli amin — enamin o wzorze 4, w którym R, R^1 i R^2 mają wyżej podane znaczenie i pochodnych — ylidenowych o wzorze 5, w którym X, R^3 i R^4 mają wyżej podane znaczenie albo estry kwasów ß-ketokarboksylowych o wzorze 6, w którym R^3 i R^4 mają wyżej podane znaczenie, poddaje się reakcji z aminami o wzorze 3, w którym R ma wyżej podane znaczenie lub z ich solami, ewentualnie po oddzieleniu — ewentualnie powstałych z estrów kwasów β-ketokarboksylowych i amin lub soli amin — enamin o wzorze 7, w którym R, R^3 i R^4 mają wyżej podane znaczenie i pochodnych -ylidenowych o wzorze 8, w którym R^1, R^2 i X mają wyżej podane znaczenie, lub estry kwasów β-ketokarboksylowych o wzorze 6, w którym R^3 i R^4 mają wyżej podane znaczenie, poddaje się reakcji z enaminami o wzorze 4, w którym R, R^1 i R^2 mają wyżej podane znaczenie i z aldehydami o wzorze 9, w którym X ma wyżej podane znaczenie, albo estry kwasów β-ketokarboksylowych o wzorze 2, w którym R^1 i R^2 mają wyżej podane znaczenie, poddaje się reakcji z enaminami o wzorze 7, w którym, R, R^3 i R^4 mają wyżej podane znaczenie i z aldehydami o wzorze 8, w którym X ma wyżej podane znaczenie, lub w przypadku gdy R^1 z R^4 i R^2 z R^3 są identyczne, 2 części estru kwasu β-ketokarboksylowego o wzorze 6, w którym R^3 i R^4 mają wyżej podane znaczenie, poddaje się reakcji z jedną częścią aminy o wzorze 3, w którym R ma wyżej podane znaczenie lub z jej solą i z jedną częścią aldehydu o wzorze 9, w którym X ma wyżej

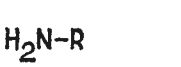
podane znaczenie i o ile jest to pożądane z otrzymanych związków wytwarza się sole za pomocą kwasu. (14 zastrzeżeń)

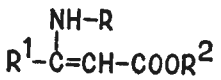
Wzór 1

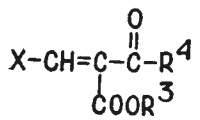
Wzór 2

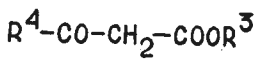
Wzór 3

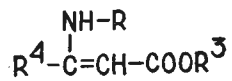
Wzór 4

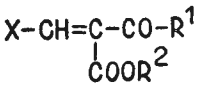
Wzór 5

Wzór 6

Wzór 7

Wzór 8

Wzór 9

12p; C07d **P. 172655 T** 11.07.1974

Zakłady Koksownicze „Zdzieszowice", Zdzieszowice, Polska (Roman Świerczek, Franciszek Wanecki, Ryszard Ulatowski, Faustyn Dziembała).

Sposób wydzielania zasad pirydynowych z koksowniczej wody amoniakalnej

Sposób wydzielania zasady pirydynowych w procesie odfenolowania wody amoniakalnej metodą benzolową polegający na wprowadzeniu części benzolu obiegowego w sposób ciągły do dwóch kaskadowo współpracujących reaktorów, w których kontaktuje się on w przeciwprądzie z kwasem siarkowym o stężeniu nie wyższym niż 45%, przy czym zachodzi dwukrotnie inwersja faz benzolu i kwasu. (1 zastrzeżenie)

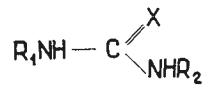
12p; C07d **P. 172671** 12.07.1974

Pierwszeństwo: 13.07.1973 — W. Brytania (nr 33428/73)

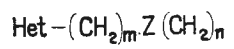
Smith Kline and French Laboratoried Limited, Mundells, Wielka Brytania.

Sposób wytwarzania nowych związków czynnych farmakologicznie

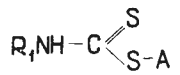
Sposób wytwarzania związku o wzorze 1, w którym R_1 i R_2, są takie same lub różne i oznaczają grupę o wzorze 2, w którym Het oznacza 5-lub 6-członowy heterocykliczny zawierający azot, ewentualnie podstawiony niższą grupę alkilową, grupą hydroksylową, atomem chlorowca lub grupą aminową, Z oznacza atom siarki lub grupę metylenową, m oznacza całkowitą wartość liczbową 2—3, przy czym m+n=2, 3 lub 4, X oznacza atom siarki, tlenu lub grupę N—Y, w której Y oznacza atom wodoru, grupę cyjanową, $CONH_2$ lub SO_2R_3, w której R_3 oznacza niższą grupę alkilową lub grupę arylową, z tym zastrzeżeniem, że w przypadku, gdy X oznacza grupę NH, R_1 i/lub R_3 oznaczają ugrupowanie, w którym Z oznacza atom siarki, polegający na tym, że w przypadku wytwarzania związku o wzorze 1, w którym X oznacza atom siarki, aminę o wzorze R_1NH_2 poddaje się reakcji z dwusiarczkiem węgla, albo w obecności halogenku lub siarczanu niższego alkilu w celu wytworzenia estru kwasu dwutiokarbaminowego o wzorze 3, w którym A oznacza niższą grupę alkilową, a następnie otrzymany ester poddaje się reakcji z aminą o wzorze R_2NH_2 w warunkach alkalicznych, albo w przypadku wytwarzania związku o wzorze 1, w którym R_1 i R_2 są takie same, prowadzi się proces w warunkach co najmniej dwumolarnego nadmiaru R_1NH_2, w przypadku wytwarzania związku o wzorze 1, w którym X oznacza grupę N—Y, związek o wzorze 4, w którym Q oznacza atom siarki lub tlenu, A oznacza grupę alkilową, a Y' oznacza grupę cyjanową, benzoilową lub SO_2R_3, poddaje się reakcji z aminą o wzorze R_1NH_2 albo w warunkach równoważnych stosunków ilościowych w celu wytworzenia związku pośredniego o wzorze 5, który następnie poddaje się reakcji z aminą o wzorze R_2NH_2, albo w przypadku wytwarzania związku o wzorze 1, w którym R_1 i R_2 są takie same, proces prowadzi się w warunkach co najmniej dwumolarnego nadmiaru R_1NH_2 i otrzymany związek o wzorze 6, w przypadku, kiedy Y' oznacza grupę benzoilową, poddaje się hydrolizie kwasowej, otrzymując związek o wzorze 1, w którym Y oznacza atom wodoru, natomiast w przypadku, kiedy Y' oznacza grupę cyjanową, ewentualnie poddaje się łagodnej hydrolizie kwasowej, otrzymując związek o wzorze 1, w którym Y oznacza $CONH_2$, a w przypadku wytwarzania związku o wzorze 1, w którym X oznacza atom tlenu, aminę o wzorze R_1NH_2 poddaje się reakcji z karbonylodwuimidazolem. (12 zastrzeżeń)

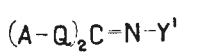
Wzór 1

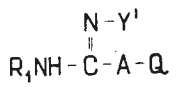
Wzór 2

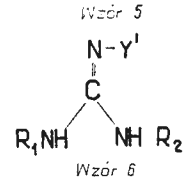
Wzór 3

Wzór 4

Wzór 5

Wzór 6

12p; C07d **P. 171692 T** 06.06.1974

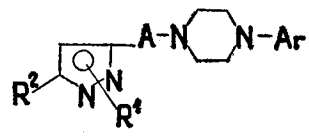
Merk Patent Gesellschaft mit beschränkter Haftung, Darmstadt, Republika Federalna Niemiec.

Sposób wytwarzania pochodnych pirazolu

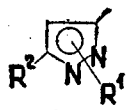
Sposób wytwarzania pochodnych pirazolu o ogólnym wzorze 1, w którym R^1 oznacza atom wodoru, grupę alkilową o 1—4 atomach węgla lub grupę o wzorze

COR^3, gdzie R^3 ma niżej podane znaczenie, R^2 oznacza atom wodoru lub rodnik alkilowy o 1—4 atomach węgla, R^3 oznacza ewentualnie nienasyconą grupę alkilową lub aralkilową, każdorazowo o nie więcej jak 10 atomach węgla, ewentualnie podstawioną jedną lub kilkoma grupami alkilowymi, aminowymi lub metoksylowymi, resztę arylową zawierającą w całości nie więcej jak 10 atomów węgla, grupę NH_2, $N(CH_3)_2$ lub alkoksylową o 1—4 atomach węgla, A oznacza grupę o wzorze C_nH_{2n}, n oznacza wartość liczbową o 1—6, a Ar oznacza resztę fenolową podstawioną jedną grupą nitrową jak i ewentualnie jednym lub kilkoma podstawnikami alkilowymi i/lub alkoksylowymi, każdy o 1—4 atomach węgla, CF_3 i/lub atomami chlorowca, a w którym reszta o wzorze 2 tylko wówczas oznacza niepodstawioną w pozycji 1 grupę 5—R^2 — pirazolilu 3, w której R^2 ma wyżej podane znaczenie, jeśli Ar oznacza resztę fenylową, podstawioną jedną grupą nitrową, jak i jedną lub kilkoma grupami alkilowymi i/lub alkoksylowymi, każda o 1—4 atomach chlorowca, CF_3 i/lub chlorowcem, jak i fizjologicznie dozwolonych soli addycyjnych tych związków z kwasami, polegający na tym, że związek o wzorze Z—A—X, w którym A ma wyżej podane znaczenie, a Z oznacza resztę o wzorze 2, w której R_1 i R_2 mają wyżej podane znaczenie, a X oznacza atom Cl, Br, J lub reaktywnie zestryfikowaną grupę wodorotlenową, poddaje się reakcji z piperazyną o wzorze 3, w którym Ar ma wyżej podane znaczenie lub pochodną pirazolu o wzorze Z—A—NH_2, w którym A i Z mają wyżej podane znaczenie, lub poddaje się reakcji ze związkiem o wzorze $X(—CH_2CH_2)_2$ NAr, w którym Ar i X mają wyżej podane znaczenie, a obie grupy X mogą razem oznaczać atom tlenu lub grupę NH— albo związek o wzorze Z—A—$N(CH_2CH_2X)_2$, w którym Z, A i X mają wyżej podane znaczenie, a obie grupy X razem mogą oznaczać atom tlenu lub grupę NH— poddaje się reakcji ze związkiem o wzorze H_2N—Ar, w którym Ar ma wyżej podane znaczenie lub związek o ogólnym wzorze Z—A—NH—CH_2CH_2—NHAr, w którym Z, A i Ar mają wyżej podane znaczenie poddaje się reakcji ze związkiem o wzorze X—CH_2CH_2—X, w którym X ma wyżej podane znaczenie, albo związek o ogólnym wzorze 4, w którym R^2, A i Ar mają wyżej podane znaczenie, Q oznacza grupę o wzorze —CX^1=CH— —CO—, —C≡C—CO—, CH=CX^1—CO—, CHX^1— —CHX^1—CO—, —CO—CH=CX^1—, —CO—C≡C—, —CO—CX^1=CH— lub —CO—CHX^1—CHX^1—, X^1 oznacza X, grupę OR^4, SH, SR^4 NR^5R^6, 4—A— piperazyny lub NH—NH—COR^3, R^4 oznacza alkil o nie więcej jak 4 atomach węgla, aryl lub aralkil, każdy, o nie więcej niż 10 atomach węgla, grupę o wzorze 5 lub o wzorze 6, w których Ar i R^2 mają wyżej podane znaczenie, R^5 oznacza atom H lub alkil o 1—4 atomach węgla, R^6 oznacza atom H, ewentualnie podstawiony alkil zawierający nie więcej niż 30 atomów węgla lub aryl o nie więcej niż 10 atomach węgla, z tym, że R^5 i R^6 razem, mogą oznaczać grupę tetrametylenu, pentametylenu lub 3-oksa-pentametylenu, przy czym podstawniki X^1 i Ar mogą oznaczać grupy różne lub takie same, albo funkcjonalną pochodną tych związków, poddaje się reakcji z pochodną hydrazyny o ogólnym wzorze R^1—$NHNH_2$, w którym R^1 ma wyżej podane znaczenie, albo związek o ogólnym wzorze 7, w którym Z i A mają wyżej podane znaczenie a Ar^1 oznacza resztę fenylową ewentualnie podstawioną jednym lub kilkoma grupami alkilowymi i/lub alkoksylowymi, każda o 1—4 atomach węgla, CF^3 i/lub atomami chlorowca, traktuje się środkiem nitrującym albo związek o ogólnym wzorze 8, w którym Z i A mają wyżej podane znaczenie, poddaje się reakcji ze związkiem o ogólnym wzorze X^2—Ar, w którym X^2 oznacza F, Cl, Br lub J a Ar ma wyżej podane znaczenie i otrzymany związek o wzorze 1, ewentualnie traktuje kwasem i przeprowadza w fizjologicznie dozwoloną sól addycyjną z kwasem lub sól addycyjną związku o wzorze 1 z kwasem traktuje zasadą i przeprowadza w wolny związek o wzorze 1.

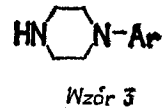
(1 zastrzeżenie)

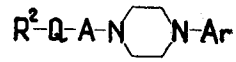
Wzór 1

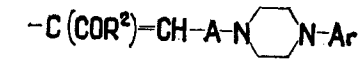
Wzór 2

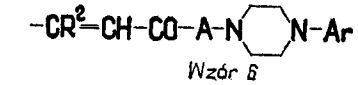
Wzór 3

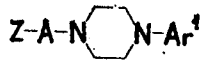
Wzór 4

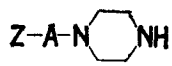
Wzór 5

Wzór 6

Wzór 7

Wzór 8

12p; C07d **P. 171818 T** **11.06.1974**

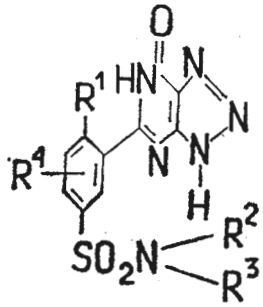
Pierwszeństwo: 12.06.1973 — W. Brytania (nr 27920/73)

May and Baker Limited, Dagenham, Wielka Brytania.

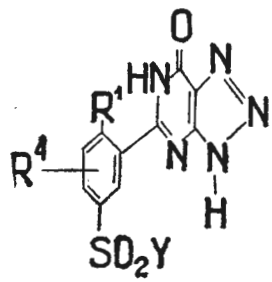
Sposób wykonywania azapurynonów

Sposób wytwarzania azapurynonów o wzorze ogólnym 7, w którym R^1 oznacza grupę hydroksylową, grupę alkoksylową lub alkilotio- o łańcuchu prostym lub rozgałęzionym, zawierającą 1—10, korzystnie 1—3 atomów węgla; R^2 oznacza atom wodoru, grupę alkilową, alkenylową lub alkinylową o łańcuchu prostym lub rozgałęzionym zawierającym do 10 atomów węgla, ewentualnie podstawioną jednym lub kilkoma podstawnikami takimi jak grupy: hydroksylowa, fenylowa i cykloalkilowa o 3—8 atomach węgla; grupę cykloalkilową o 3—8 atomach węgla, grupę fenylową, ewentualnie podstawioną jednym lub kilkoma podstawnikami takimi jak grupy alkilowe lub alkoksylowe o 1—6 atomach węgla, atomy chlorowca, na przykład chloru, grupy nitrowe i trójfluorometylowe; R^3 oznacza atom wodoru, grupę alkilową, alkenylową lub alkinylową o łańcuchu prostym lub rozgałęzionym zawierającą do 10 atomów węgla ewentualnie podstawione jednym lub kilkoma podstawnikami takimi jak grupy hydroksylowe, fenylowe, cykloalkilowe o 3—8 atomach węgla; grupę cykloalkilową o 3—8 atomach węgla; grupę NR^2R^3, która może ponadto oznaczać nasyconą grupę hetorocykliczną o 5, 6 lub 7 członach, zawierającą ewentualnie jeden lub kilka heteroatomów dodatkowych, na przykład azot, tlen lub siarkę, ewentualnie podstawioną jednym lub kilkoma grupami alkilowymi o łańcuchu prostym lub rozgałęzionym o 1—6 atomach węgla, na przykład grupę piperydylową, pirolidynylową-1, morfolilową—; R^4 oznacza atom wodoru lub grupę metylową lub etylową; ewentualnie w postaci soli, polegający na tym, że poddaje się reakcji związek o wzorze ogólnym 8 ze związkiem o wzorze ogólnym HNR^2R^3, w których R^1, R^2, R^3, R^4 mają znaczenie podane wyżej, a Y oznacza atom chlorowca.

(5 zastrzeżeń)

Wzór 7

Wzór 8

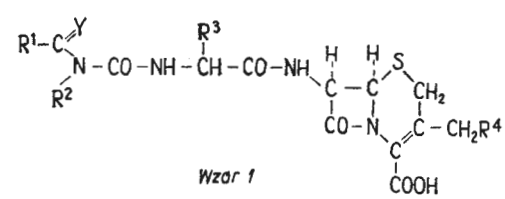
12p; C07d **P. 171855** 12.06.1974

Pierwszeństwo: 12.06.1973 — W. Brytania (nr 27970/73)
20.10.1973 — W. Brytania (nr 489698/73)

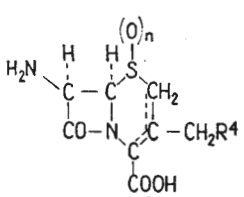
Beecham Group Limited, Brentford, Wielka Brytania.

Sposób wytwarzania cefalosporyny

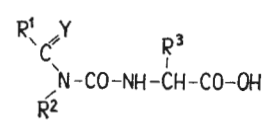
Sposób wytwarzania cefalosporyny o wzorze 1 lub jej farmakologicznie dopuszczalnej soli lub estru, w którym Y oznacza atom tlenu lub siarki, R^1 oznacza rodnik organiczny o nie więcej niż 20 atomach węgla, R^2 oznacza grupę alkilową o 1—3 atomach węgla lub benzylową, albo R^1 i R^2 razem z atomami węgla i azotu do których są przyłączone, tworzą pierścień 5—, 6— lub 7—członowy, R^3 oznacza grupę fenylową, fenylową podstawioną jedną lub więcej grupami funkcyjnymi, takimi jak grupa hydroksylowa, atom chlorowca, grupa nitrowa, alkoksylowa o 1—3 atomach węgla i aminowa, grupę 2- lub 3-tienylową, cykloalkilową o 3—7 atomach węgla lub alkilową o 1—4 atomach węgla, R^4 oznacza grupę acetoksylową, lub nukleofil węglowy, azotowy lub siarkowy, polegający na tym, że: związek o wzorze 2 lub jego sól, ester lub pochodną sililową, w którym linia kropkowana oznacza wiązanie w pozycji 2 lub 3, n oznacza całkowitą wartość liczbową 0 lub 1, a R^4 ma wyżej podane znaczenie, poddaje się reakcji z reaktywną N-acylującą pochodną kwasu o wzorze 3, w którym Y, R^1, R^2 i R^3 mają wyżej podane znaczenie, i w którym grupy reaktywne, takie jak amina i hydroksylowa można zablokować, albo związek o wzorze 4 lub jego sól, ester lub pochodną sililową, w którym to wzorze 4 linia kropkowana oznacza wiązanie w pozycjach 2 lub 3, R^3 i R^4 mają wyżej podane znaczenia, poddaje się reakcji ze związkiem o wzorze 5, w którym Y, R^1, R^2 i R^3 mają wyżej podane znaczenie, albo w przypadku wytwarzania związku o wzorze 1, w którym R^4 oznacza nukleofil węglowy, siarkowy lulb azotowy, związek o wzorze 6, lub jego sól, ester lub pochodną sililową, w którym linia kropkowana oznacza wiązanie w pozycjach 2 lub 3, n oznacza całkowitą wartość liczbową 0 lub 1, Y, R^1, R^2 i R^3 mają wyżej podane znaczenie, i w którym grupy reaktywne można zablokować, poddaje się reakcji z nukleofilem węglowym,

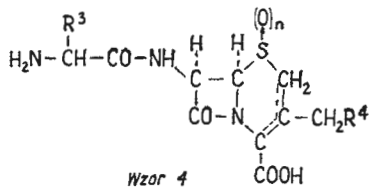
Wzor 1

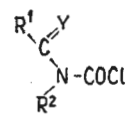
Wzor 2

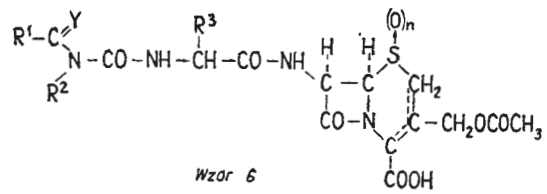
Wzor 3

Wzor 4

Wzor 5

Wzor 6

azotowym lub siarkowym i po przeprowadzeniu tych reakcji prowadzi się jedno lub więcej z takich stadiów jak przekształcenie Δ^2-izomeru w żądany Δ^3-izomer, usunięcie grup sililowych przy pomocy alkoholizy lub hydrolizy, redukcja sulfotlenku do żądanego siarczku, usunięcie grup blokujących w acylowym łańcuchu bocznym R, przekształcenie estru w wolny kwas lub jego sól. (1 zastrzeżenie)

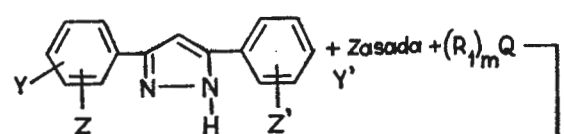
12p; C07d **P. 171974** 17.06.1974

Pierwszeństwo: 18.06.1973 St. Zjedn. Am. (nr 371202)

American Cyanamid Company Wayne, Stany Zjednoczone Ameryki.

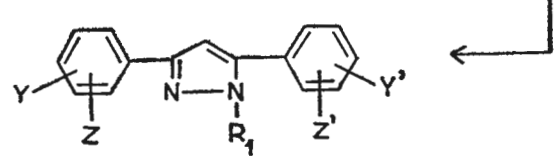
Sposób wytwarzania soli pirazoliowych

Sposób wytwarzania pochodnych pirazolu, o ogólnym wzorze 2 przez alkilowanie 3,5-dwufenylopirazoli o ogólnym wzorze 3, środkami alkilującymi o ogólnym wzorze 4, stosowanymi w ilości od 1 do 1,5, równoważnika, polegający na tym, że reakcję alkilowania prowadzi się wobec stałego, bezwodnego wodorotlenku metalu alkalicznego w niewodnym, obojętnym rozpuszczalniku organicznym w temperaturze 80—175°C, otrzymując z dobrą wydajnością 1-alkilo-3,5-dwufenylopirazol o dobrej jakości. (5 zastrzeżeń)

WZÓR 3

WZÓR4

WZÓR 2

12p; C07d **P. 172061** 20.06.1974

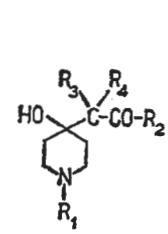
Pierwszeństwo: 22.06.1973 — Szwajcaria (nr 9177/73)
28.06.1973 — Szwajcaria (nr 9414/73)
29.06.1973 — Szwajcaria (nr 9509/73)
02.07.1973 — Szwajcaria (nr 9598/73)

Sondoz Aktiengesellschaft, Bazylea, Szwajcaria.

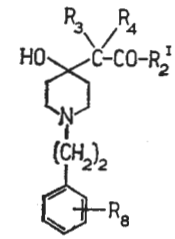
Sposób wytwarzania nowych związków heterocyklicznych

Sposób wytwarzania nowych związków heterocyklicznych o wzorze 1, w którym R_1 oznacza grupę fenyloetylową, grupę fenyloetylową monopodstawioną

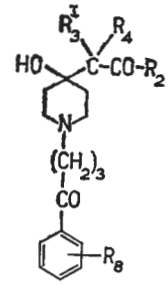
fluorem, chlorem, bromem, niższym rodnikiem alkilowym lub niższą grupą alkoksylową, grupę butyrofenonu albo grupę butyrofenonu monopodstawioną fluorem, chlorem, bromem, niższym rodnikiem alkilowym lub niższą grupą alkoksylową, R_2 oznacza grupę OR_5, w której R_5 oznacza niższy rodnik alkilowy, niższy rodnik alkenylowy, rodnik fenylowy lub rodnik fenylowy monopodstawiony fluorem, chlorem, bromem, niższym rodnikiem alkilowym lub niższą grupą alkoksylową, albo oznacza grupę o wzorze 14, w którym R_6 i R_7 oznaczają atom wodoru, niższy rodnik alkilowy lub cykloalkiloalkilowy, rodnik cykloalkilowy, fenylowy, rodnik fenylowy monopodstawiony fluorem, chlorem, bromem, niższym rodnikiem alkilowym lub niższą grupą alkoksylową, niższy rodnik fenyloalkilowy lub niższy rodnik fenyloalkilowy monopodstawiony fluorem, chlorem, bromem, niższym rodnikiem alkilowym lub niższą grupą alkoksylową, albo R_6 i R_7 wraz z atomem azotu, z którym są związane, tworzą nasycony układ heterocykliczny o 5—6 członach w pierścieniu, który ewentualnie jako drugi heteroatom zawiera tlen, siarkę albo azot podstawiony niższym rodnikiem alkilowym, R_3 oznacza niższy rodnik alkilowy lub cykloalkiloalkilowy, rodnik cykloalkilowy, rodnik fenylowy lub rodnik fenylowy monopodstawiony fluorem, chlorem, bromem, niższym rodnikiem alkilowym lub niższą grupą alkoksylową, albo w przypadku, gdy R_1 oznacza grupę fenyloetylową, albo grupę fenyloetylową monopodstawioną fluorem, chlorem, bromem, niższym rodnikiem alkilowym lub niższą grupą alkoksylową, oznacza również niższy rodnik alkenylowy, a R_4 oznacza atom wodoru lub niższy rodnik alkilowy, albo R_3 i R_4 wraz z atomem węgla, z którym są związane, tworzą pierścień cykloalkilowy o 4—6 atomach węgla, a także soli addycyjnych tych związków z kwasami, polegający na tym, że w przypadku wytwarzania związków o wzorze 1f, w którym R_1, R_2 i R_4 mają znaczenie wyżej podane, a R_3^I oznacza niższy rodnik alkilowy lub cykloalkiloalkilowy, rodnik cykloalkilowy, fenylowy lub rodnik fenylowy monopodstawiony fluorem, chlorem, bromem, niższym rodnikiem alkilowym lub niższa grupą alkoksylową, albo razem z R_4 i z atomem węgla, z którym są związane, tworzą pierścień cykloalkilowy o 4—6 atomach węgla, związki o wzorze 2, w którym R_2, R_3^I, i R_4 mają znaczenie wyżej podane, poddaje się reakcji ze związkami o wzorze 3, w którym R_1 ma znaczenie wyżej podane, a X oznacza grupę kwasową reaktywnego estru albo w przypadku wytwarzania związków o wzorze 1a, w którym R_3 i R_4 mają znaczenie wyżej podane, R_7^I oznacza grupę OR_5, w której R_5 ma znaczenie wyżej podane, albo oznacza grupę o wzorze 15, w której R_6^I oznacza niższy rodnik alkilowy lub cykloalkiloalkilowy, rodnik cykloalkilowy, rodnik fenylowy, rodnik fenylowy monopodstawiony fluorem, chlorem, bromem, niższym rodnikiem alkilowym lub niższą grupą alkoksylową, niższy rodnik fenyloalkilowy, albo niższy rodnik fenyloalkilowy monopodstawiony fluorem, chlorem, bromem, niższym rodnikiem alkilowym lub niższa grupe alkoksylowa, R_7^I w przypadku, gdy R_6^I i/lub R_3 oznaczają ewentualnie podstawiony rodnik fenylowy, oznacza wodór, albo R_7^I oznacza niższy rodnik alkilowy lub cykloalkiloalkilowy, rodnik cykloalkilowy, rodnik fenylowy, rodnik fenylowy monopodstawiony fluorem, chlorem, bromem, niższym rodnikiem alkilowym lub niższa grupa alkoksylowa, niższy rodnik fenyloalkilowy lub niższy rodnik fenyloalkilowy monopodstawiony fluorem, chlorem, bromem, niższym rodnikiem alkilowym lub niższa grupa alkoksylowa, w przypadku, gdy R_6^I oznacza niższy rodnik alkilowy, cykloalkiloalkilowy lub rodnik cykloalkilowy, albo R_4 oznacza atom wodoru, a R_5^I oznacza rodnik fenylowy lub rodnik fenylowy monopodstawiony fluorem, chlorem, bromem, niższym rodnikiem alkilowym lub niższa grupa alkoksylowa, albo R_6^I i R_7^I wraz z atomem azotu, z którym są związane, oznaczają nasycony układ heterocykliczny o 5—6 członach w pierścieniu, który ewentualnie zawiera jako drugi heteroatom tlen, siarke lub azot podstawiony niższym rodnikiem alkilowym, a R_8 oznacza fluor, chlor, brom, niższy rodnik alkilowy lub niższą grupę alkoksylową, związki o wzorze 4, w którym R_8 ma znaczenie wyżej podane, poddaje się reakcji ze związkami o wzorze 5, w którym R_3, R_4 i R_2^I mają znaczenie wyżej podane, albo w przypadku wytwarzania związków o wzorze 1b, w którym R_2, R_2^I, R_4 i R_6 mają znaczenie wyżej podane, od związków o wzorze 6, w którym R_2, R_3^I, R_4 i R_8 mają znaczenie wyżej podane, a A oznacza grupę karbonylową chronioną przez utworzenie ketalu, odszczepia się grupę ochronną, albo w przypadku wytwarzania związków o wzorze 1c, w którym R_1, R_3 i R_4 mają znaczenie wyżej podane, w związkach o wzorze 7, w którym R_1, R_3 i R_4 mają znaczenie wyżej podane, hydrolizuje się grupę CN do grupy NH_2—CO, albo w przypadku wytwarzania związków o wzorze 1d, w którym R_1, R_3, R_4, R_6 i R_7 mają znaczenie wyżej podane, związki o wzorze 1e, w których R_1, R_3 i R_4 mają znaczenie wyżej podane, a R_5^I oznacza rodnik fenylowy lub rodnik fenylowy monopodstawiony fluorem, chlorem, bromem, niższym rodnikiem alkilowym lub niższą grupą alkoksylową, poddaje się reakcji ze związkami o wzorze 8, w którym R_6 i R_7 mają znaczenie wyżej podane, a otrzymane związki o wzorze 1 ewentualnie przeprowadza się w sole addycyjne z kwasami. (1 zastrzeżenie)

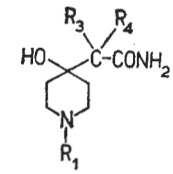
WZÓR 1

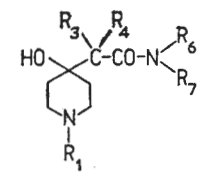
WZÓR 1a

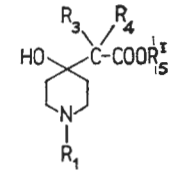
WZÓR 1b

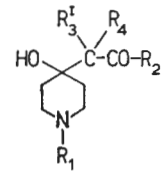
WZÓR 1c

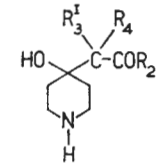
WZÓR 1d

WZÓR 1e

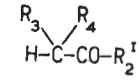
WZÓR 1f

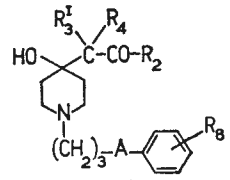
WZÓR 2

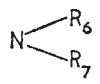
WZÓR 3

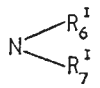
WZÓR 5

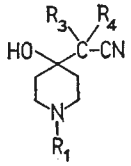
WZÓR 6

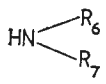
WZÓR 14

WZÓR 15

WZÓR 7

WZÓR 8

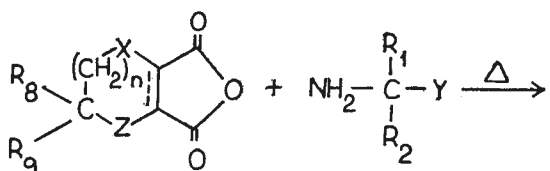
12p; C07d **P. 172150** 24.06.1974
12q; C07d

Pierwszeństwo: 25.06.1973 — St. Zjedn. Ameryki (nr. 373556)

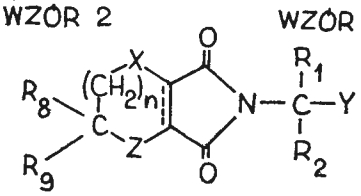
American Cyanamid Company, Wayne, Stany Zjednoczone Ameryki

Sposób wytwarzania nowych pochodnych karbonimidowych

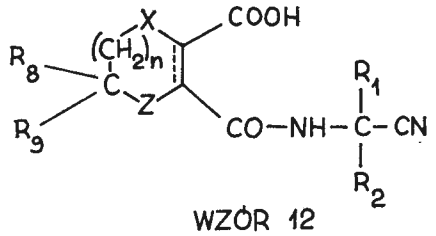
Sposób wytwarzania nowych pochodnych karbonimidowych o ogólnym wzorze 1, w którym X oznacza grupę CH_2 lub atom siarki, Z oznacza atom siarki, atom tlenu lub grupę SO, przy czym, gdy Z oznacza atom tlenu, X nie może oznaczać atomu siarki, Y oznacza grupę —CN, R_1 i R_2 oznaczają rodniki alkilowe zawierające 1—4 atomów węgla lub razem z atomem węgla, do którego są przyłączone tworzą rodniki cykloalkilowy zawierający 4—8 atomów węgla, R_8 oznacza atom wodoru, rodnik alkilowy zawierający 1—4 atomów węgla lub rodnik fenylowy ewentualnie podstawiony atomem chlorowca, rodnikiem alkilowym zawierającym 1—4 atomów węgla, grupą alkoksylową zawierającą 1—4 atomów węgla, grupą nitrową lub rodnikiem trójfluorometylowym, R_9 oznacza atom wodoru lub rodnik alkilowy zawierający 1—4 atomów węgla, — oznacza wiązanie pojedyncze lub podwójne, n równa się 0 lub 1, znamienny tym, że związek o wzorze 2, w którym n, X, Z, R_8 i R_9 mają wyżej podane znaczenia, poddaje się reakcji ze związkiem o wzorze 17, w którym R_1 i R_2 mają wyżej podane znaczenia, w obecności obojętnego rozpuszczalnika w temperaturze od 20°C do 60°C i utworzony związek o wzorze 12, w którym R_1, R_2, R_8, R_9, X, Z i n mają wyżej podane znaczenia, poddaje się cyklizacji przez ogrzewanie. (4 zastrzeżenia)

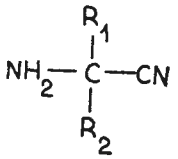
WZÓR 2 WZÓR 3

WZÓR 1

WZÓR 12

WZÓR 17

12p; C07d **P. 172192** 26.06.1974

Pierwszeństwo: 26.06.1973 — Holandia (nr 7308834)

Stamicarbon B.V., Geleen, Holandia.

Sposób odzyskiwania E-kaprolaktamu

E-Kaprolaktam odzyskuje się z mieszaniny laktamu i wodnego roztworu kwasu siarkowego, po reakcji przegrupowania Beckmanna, przez jednoczesne zobojętnienie mieszaniny poreakcyjnej amoniakiem pod ciśnieniem atmosferycznym i wykrystalizowanie siarczanu amonowego, przy czym ciepło uwolnione podczas reakcji zobojętniania usuwa się z układu poprzez odparowanie z roztworu części wody w temperaturze około 180°C oraz skroplenie i zawrócenie części lub całości tak odparowanej wody do układu. W stosowanych warunkach hydroliza laktamu jest w znacznym stopniu zmniejszona, a być może całkowicie zahamowana. (2 zastrzeżenia)

12p; C07d **P. 172195 T** 26.06.1974

Pierwszeństwo: 28.06.1973 — RFN (nr. P 2332801)

Merck Patent Gesellschaft mit beschänkter Haftung, Darmstadt, Republika Federalna Niemiec.

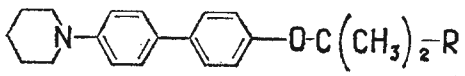
Sposób wytwarzania nowych pochodnych piperydyny

Wynalazek dotyczy sposobu wytwarzania nowych pochodnych piperydyny o wzorze 1, w którym R oznacza — $—CH_2OH$ lub —CO—Z, Z oznacza $—NR^1R^2$, $—NHCH_2CH_2OH$, $—N(CH_2CH_2OH)_2$ $NHCH_2CH_2SO_3N$,— $NHNH_2$, $—NHCL_2COOH$ lub $—OR^3$, R^1 i R^2 oznaczają każde H lub alkil o 1—4 atomach C, a R^3 oznacza 3-pirydylometyl, 2-acetamidoetyl, 1-metylo-4-piperydyl lub 2, 3-dwuhydroksypropyl, oraz ich fizjologicznie dopuszczalnych soli z kwasami lub zasadami.

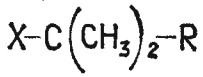
Cechą sposobu według wynalazku jest to, że kwas 2-metylo-2-(4-)4-piperydynofenylo (-fenoksy)-propionowy lub jego funkcyjną pochodną poddaje się reakcji ze środkiem redukującym lub związkiem o wzorze HZ względnie z funkcyjną pochodną takiego związku, albo 4-hydroksy-4'-piperydynodwufenyl poddaje się reakcji ze związkiem o wzorze 2, w którym X oznacza Hal lub ewentualnie zestryfikowaną grupę OH, Hal oznacza Cl, Br lub J, a R ma znaczenie wyżej podane, albo związek o wzorze 3, w którym Y oznacza Hal, NH_2 lub wolną, zestryfikowaną lub zeteryfikowaną grupę OH, a R i Hal mają wyżej podane znaczenie, traktuje się środkami cyklizującymi, albo związek o wzorze 4, w którym Hal ma wyżej podane znaczenie, poddaje się reakcji ze związkiem o wzorze 5, w którym R i Hal mają wyżej podane znaczenie, w obecności katalizatora, albo związek dwuazoniowy o wzorze 6, w którym A° oznacza anion

poddaje się reakcji ze związkiem o wzorze 7, w którym R ma znaczenie wyżej podane albo związek o wzorze 8, w którym X^1 oznacza H, Hal, NH_2 lub SO_3M, gdzie M oznacza równoważnik jonu metalu, a R ma znaczenie wyżej podane, poddaje się reakcji ze związkiem o wzorze 9, w którym X^2 oznacza H, M lub X, a M i X mają znaczenie wyżej podaną z tym, że reszty X^1 i X^2 są niejednakowe i jedna z tych reszt oznacza H lub ewentualnie M, i otrzymany związek o wzorze 1 ewentualnie przeprowadza się przez traktowanie kwasami lub zasadami w fizjologicznie dopuszczalne sole addycyjne z kwasami względnie sole z metalami lub amonowe i/lub związek o wzorze 1 uwalnia z jego soli przez traktowanie zasadą lub kwasem.

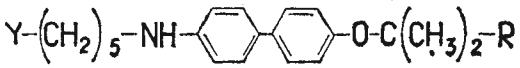
(1 zastrzeżenie)

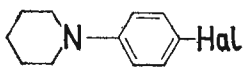
Wzór 1

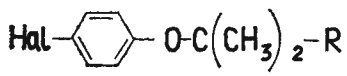
Wzór 2

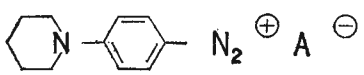
Wzór 3

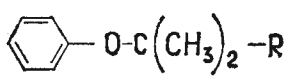
Wzór 4

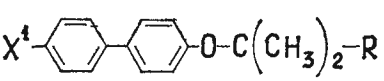
Wzór 5

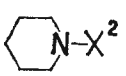
Wzór 6

Wzór 7

Wzór 8

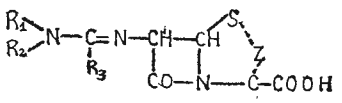
Wzór 9

12p; C07d P. 172641 T 11.07.1974

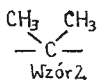
Instytut Przemysłu Farmaceutycznego, Warszawa, Polska (Irena Buśko-Oszczapowicz, Jerzy Cieślak, Andrzej Łukasiewicz).

Sposób otrzymywania antybiotyków β-laktamowych, zawierających ugrupowanie amidynowe

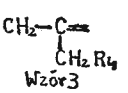
Sposób wytwarzania antybiotyków β-laktamowych zawierających ugrupowanie amidynowe o wzorze ogólnym 1, w którym R_1 i R_2 są takie same lub różne i oznaczają atom wodoru, grupę alkilową o łańcuchu prostym lub rozgałęzionym o 1—6 atomach węgla, grupę alkenylową o 2—6 atomach węgla, jedno- lub wielopierścieniową grupę arylową, aralkilową lub aralkenylową, grupę cykloalkilową lub cykloalkenylową o 5—7 atomach węgla, grupę alkilową podstawioną układem heterocyklicznym lub układ heterocykliczny o różnym stopniu uwodornienia z jednym lub kilkoma różnymi heteroatomami, takimi jak siarka, azot i tlen lub R_1 i R_2 wraz z atomem azotu tworzą układ cykliczny o różnym stopniu uwodornienia z jednym lub kilkoma jednakowymi lub różnymi heteroatomami, ewentualnie podstawiony układ pirolidyny, heksametylenoiminy, heptametylenoiminy, morfoliny, R_3 oznacza ewentualnie podstawioną grupę alkilową, cykloalkilową, arylową, aralkilową, układ heterocykliczny lub atom wodoru zaś Z oznacza grupowanie o wzorze 2 lub o wzorze ogólnym 3, w którym R_4 może oznaczać atom wodoru, grupę acetoksylową, alkoksylową, hydroksylową, tioalkilową, ewentualnie inną grupę występującą w cefalosporynach polegający na tym, że sól antybiotyku ß-laktamowego o wzorze ogólnym 7, w którym Z ma wyżej podane znaczenie a R_5 oznacza grupę alkilową o 3—6 atomach węgla, cykloalkilową, aralkilową poddaje się kondensacji z imidochlorkiem o wzorze ogólnym 4, w którym R_1, R_2 i R_3 mają wyżej podane znaczenie, w rozpuszczalnikach organicznych nie mieszających się z wodą, w temperaturze —50° — +50°C wobec aminy trzeciorzędowej w wyniku czego następuje odszczepienie aminy o wzorze ogólnym 6, w którym R_5 ma wyżej podane znaczenie i otrzymuje się antybiotyk β-laktamowy o wzorze ogólnym 1, który po oddzieleniu chlorowodorku aminy trzeciorzędowej ekstrahuje się z mieszaniny poreakcyjnej wodą i następnie izoluje znanym sposobem. (4 zastrzeżenia)

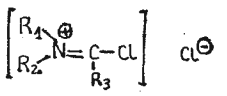
Wzór 1

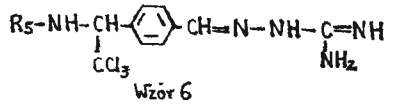
Wzór 2

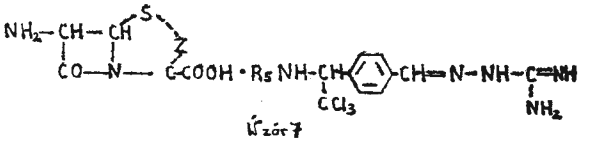
Wzór 3

Wzór 4

Wzór 6

Wzór 7

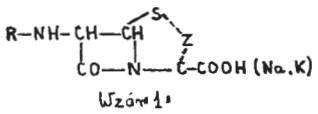
12p; C07d P. 172642 T 11.07.1974

Instytut Przemysłu Farmaceutycznego, Warszawa, Polska (Irena Buśko-Oszczapowicz, Jerzy Cieślak, Andrzej Łukasiewicz).

Sposób otrzymywania antybiotyków β-laktamowych

Sposób otrzymywania antybiotyków β-laktamowych o wzorze ogólnym 1, w którym R oznacza grupę acylową występującą w naturalnych lub półsyntetycznych penicylinach i cefalosporynach zaś Z oznacza ugrupowanie o wzorze 2 lub o wzorze ogólnym 3, w którym R_1 oznacza atom wodoru, grupę acetoksylową, alkoksylową, hydroksylową, tioalkilową, ewentualnie inne grupy występujące w cefalosporynach polega na tym, że sól kwasu β-laktamowego z aminą o wzorze ogólnym 5, w którym Z ma znaczenie podane wyżej, zaś R_2 oznacza grupę alkilową, cykloalkilową lub aryloalkilową poddaje się reakcji z aktywnymi pochodnymi kwasów karboksylowych, korzystnie z halogenkami lub bezwodnikami, w rozpuszczalnikach organicznych, w temperaturze —50° — +50°C wobec aminy trzeciorzędowej uzyskując sole antybiotyków β-laktamowych z aminami o wzorze ogólnym 6, w którym R_1, R_2 i Z mają znaczenie podane wyżej, po czym otrzymane sole izoluje się i bezpośrednio poddaje działaniu wodnych roztworów soli sodowych lub potasowych mocnych kwasów karboksylowych lub mineralnych i przeprowadza w wodne roztwory soli sodowych lub potasowych odpowiednich antybiotyków β-laktamowych o wzorze ogólnym 1, z których następnie izoluje się antybiotyk znanymi sposobami.

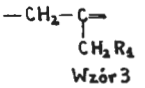
(5 zastrzeżeń)

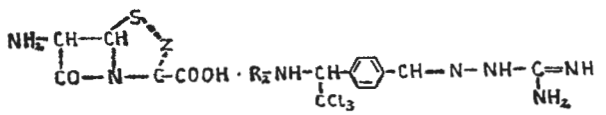
Wzór 1

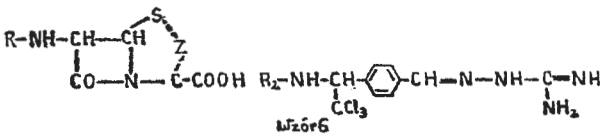
Wzór 2

Wzór 3

Wzór 5

Wzór 6

12p; C07d **P. 172936** 23.07.1974

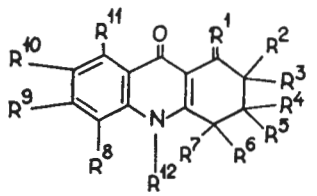
Pierwszeństwo: 24.07.1973 — RFN (nr P 23 37 474.5)

Hoechst Aktiengesellschaft, Frankfurt nad Menem, Republika Federalna Niemiec.

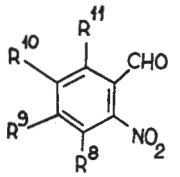
Sposób wytwarzania czterowodoroakrydonów

Sposób wytwarzania związków o wzorze 1 oraz ich soli z fizjologicznie tolerowanymi kwasami, przy czym we wzorze 1 R^1 oznacza tlen albo rodnik hydrazonowy —N—NH_2, R^2 do R^7, które mogą być jednakowe lub różne, oznaczają wodór, prosty lub rozgałęziony, nasycony albo nienasycony niższy rodnik alkilowy, rodnik fenylowy, który ewentualnie może być podstawiony jedno-, dwu- albo trzykrotnie przez fluor, chlor, brom, jod, trójfluorometyl, grupę nitrową, cyjanową, karbamylową, sulfamylową, acetylową, niższą grupę alkilosulfoksylową i fenylosulfoksylową, niższy alkilosulfonyl i fenylosulfonyl, niższą grupę alkoksylową, metylenodioksylową, z tym ograniczeniem, że każdorazowo tylko jeden z rodników R^2 do R^7 oznacza rodnik aromatyczny, R^8 do R^{11}, które mogą być jednakowe lub różne i oznaczają wodór, fluor, chlor, brom, jod, trójfluorometyl, grupę cyjanową, niższy alkil, niższą grupę alkoksylową, R^{12} oznacza wodór, grupę hydroksylową, prostą lub rozgałęzioną niższą grupę acyloksylową, polegający na tym, że po jednym ze związków o wzorze 2 i 3, w których rodniki R^2 do R^{11} mają wyżej podane znaczenie, w rozpuszczalniku organicznym mieszającym się z wodą i w obecności kwasu mineralnego, poddaje się ze sobą reakcji z utworzeniem związku o wzorze 4 i ten związek, jeśli R^1 we wzorze 1 oznacza rodnik hydrazonowy, kondensuje się z hydrazyną, albo gdy R^{12} we wzorze 1 oznacza wodór, poddaje się redukcji za pomocą trójchlorku fosforu, albo gdy R^{12} we wzorze 1 oznacza prostą lub rozgałęzioną niższą grupę acyloksylową, poddaje się reakcji z halogenkiem kwasowym albo bezwodnikiem kwasu o wzorze R^{13}—COCl albo R^{13}—CO—O—CO—R^{13}, w którym R^{13} oznacza prosty lub rozgałęziony niższy rodnik alkilowy.

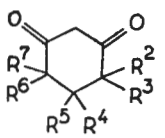
(17 zastrzeżeń)

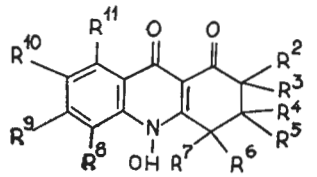
WZÓR 1

WZÓR 2

WZÓR 3

WZÓR 4

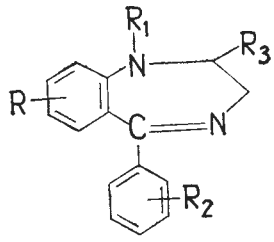
12p; C07d **P. 173039** 26.07.1974

Pierwszeństwo: 27.07.1973 — St. Zjedn. Am. (nr 383228)

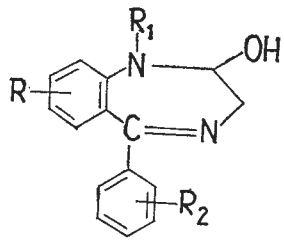
F. Hoffmann-La Roche u. Co. Aktiengesellschaft, Bazylea, Szwajcaria.

Sposób wytwarzania pochodnych benzodiazepiny

Sposób wytwarzania pochodnych benzodiazepiny o wzorze ogólnym 1, w którym R oznacza atom wodoru, atom chlorowca, niższą grupę alkilową, grupę trójfluorometylową, nitrową, cyjanową, niższą grupę alkoksylową lub niższą grupę alkilotio; R_1 oznacza niższą grupę alkilową; R_2 oznacza atom wodoru lub chlorowca; a R_3 oznacza grupę cyjanową, karboksyamidową lub α(niższy)alkoksy-α-iminometylową, oraz ich dopuszczalnych pod względem farmaceutycznym soli addycyjnych z kwasami, polegający na tym, że albo w celu wytworzenia związków o wzorze ogólnym 1, w którym R_3 oznacza grupę cyjanową, przeprowadza się związek o wzorze ogólnym 6, w którym R, R_1 i R_2 mają podane powyżej znaczenia, w odpowiednią pochodną 2-cyjanową, albo w celu wytworzenia związków o wzorze ogólnym 1, w którym R_3 oznacza grupę karboksyamidową, działa się kwasem lub zasadą na odpowiednią pochodną 2-cyjanową, albo w celu wytworzenia związków o wzorze ogólnym 1, w którym R_3 oznacza grupę α-(niższy)-alkoksy-α-iminometylową, działa się cyjankiem metalu alkalicznego na odpowiednią pochodną 2-cyjanową w obecności niższego alkanolu, i w razie potrzeby przeprowadza się uzyskany związek w dopuszczalną pod względem farmaceutycznym sól addycyjną z kwasem. (9 zastrzeżeń)

Wzór 1

Wzór 6

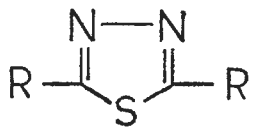
12p; C07d **P. 173135** 31.07.1974

Pierwszeństwo: 01.08.1973 — St. Zjedn. Am. (nr 384641)

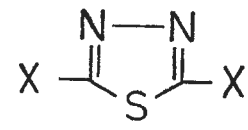
American Cyanamid Company, Wayne, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób wytwarzania nowych pochodnych tiadwuazolu

Sposób wytwarzania nowych pochodnych tiadwuazolu o ogólnym wzorze 1, w którym R oznacza rodnik cykloheksyloaminowy, cyklopentyloaminowy lub N-niskoalkilopiperazynylowy-1 i ich farmaceutycznie dozwolonych kwaśnych soli addycyjnych, polegający na tym, że związek o ogólnym wzorze 5, w którym X oznacza atom bromu, chloru lub jodu, grupę SO_3 — niższa grupa alkilowa, SO_2 — niższa grupa alkilowa lub S — niższa alkilowa poddaje się ogrzewaniu ze związkiem o ogólnym wzorze $(RH)_2$, w którym R ma wyżej podane znaczenie, w ciągu 2—50 godzin, w temperaturze 40°—130°C, a następnie wyodrębnia się otrzymany związek i w przypadku wytwarzania związku o ogólnym wzorze 1 w postaci farmaceutycznie dozwolonej kwaśnej soli addycyjnej, otrzymany związek poddaje się reakcji z kwasem. (1 zastrzeżenie)

WZÓR 1

WZÓR 5

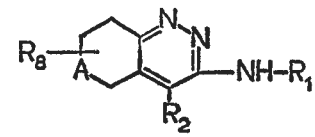
12p; C07d **P. 173136** 31.07.1974

Pierwszeństwo: 02.08.1973 — Szwajcaria (nr 11217/73) 21.12.1973 — Szwajcaria (nr 18036/73)

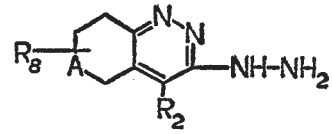
Sandoz Aktiengesellschaft, Bazylea, Szwajcaria.

Sposób wytwarzania nowych związków heterocyklicznych

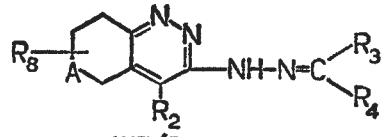
Sposób wytwarzania nowych związków heterocyklicznych o wzorze 1, w którym R_1 oznacza grupę aminową albo grupę o wzorze 15, w którym R_3 i R_4 oznaczają rodniki alkilowe o 1—4 atomach węgla, R_2 oznacza grupę alkilową o 1—4 atomach węgla albo grupę fenylową, R_8 oznacza atom wodoru albo grupę alkilową o 1—4 atomach węgla, a A oznacza grupę o wzorze $—(CH_2)_n—$, w którym n oznacza liczbę całkowitą 1—3, z tym ograniczeniem, że jeżeli R_1 oznacza grupę aminową, R_2 oznacza grupę metylową albo fenylową i R_8 oznacza atom wodoru, n nie oznacza liczby 1, albo oznacza grupę o wzorze $>N—CO—R_5$, w którym R_5 oznacza grupę alkilową o 1—6 atomach węgla, grupę alkenylową o 3—6 atomach węgla, grupę o wzorze $—(CH_2)_m—R_6$, w którym m oznacza liczbę całkowitą 0—2, a R_6 oznacza grupę fenylową albo grupę fenylową jednopodstawioną atomem fluoru, chloru, bromu, grupą alkilową o 1—4 atomach węgla, grupą alkoksylową o 1—4 atomach węgla, albo grupą alkilomerkapto o 1—4 atomach węgla, albo oznacza grupę o wzorze OR_7, w którym R_7 oznacza grupę alkilową o 1—4 atomach węgla, grupę alkenylową o 2—4 atomach węgla, grupę fenyloalkilową o 7—10 atomach węgla ewentualnie jednopodstawioną w pierścieniu fenylowym atomem chloru, grupą alkoksylową o 1—4 atomach węgla albo grupą alkilową o 1—4 atomach węgla, albo oznacza grupę fenyloalkenylową o 8—10 atomach węgla, ewentualnie monopodstawioną w pierścieniu fenylowym atomem chloru, grupą alkoksylową o 1—4 atomach węgla albo grupą alkilową o 1—4 atomach węgla oraz ich soli addycyjnych z kwasami, polegający na tym, że w przypadku wytwarzania związków o wzorze 1a, w którym R_2, R_8 i A mają wyżej podane znaczenie, związki o wzorze 2, w którym R_2, R_8 i A mają wyżej podane znaczenie, a X oznacza atom chloru, bromu, grupę merkapto albo grupę o wzorze SR_9, w którym R_9 oznacza grupę benzylową albo alkilową o 1—4 atomach węgla, poddaje się reakcji z hydrazyną, albo w przypadku wytwarzania związków o wzorze 1b, w którym R_2, R_3, R_4, R_8 i A mają wyżej podane znaczenie, związki o wzorze 1a poddaje się reakcji ze związkami o wzorze 3, w którym R_3 i R_4 mają wyżej podane znaczenie, i wytworzone związki o wzorze 1 uzyskuje jako zasadę albo sole addycyjne z kwasami. (10 zastrzeżeń)

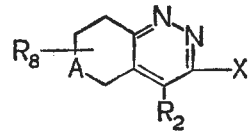
WZÓR 1

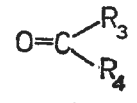
WZÓR 1a

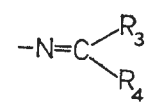
WZÓR 1b

WZÓR 2

WZÓR 3

WZÓR 15

12q; C07d **P. 167344 T** 15.12.1973

Pierwszeństwo: 10.09.1973 — St. Zjedn. Am. (nr 395877)

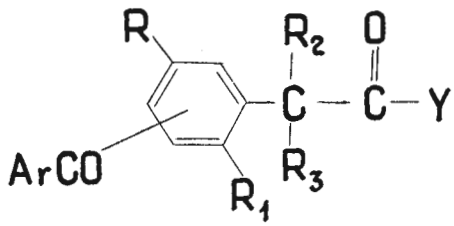
Janssen Pharmaceutica N.V., Beerse, Belgia.

Sposób wytwarzania aroilowych pochodnych kwasu fenylooctowego

Sposobami wg wynalazku otrzymywane są związki o wzorze 1, w którym ArCO znajduje się w położeniu meta lub para w stosunku do grupy funkcyjnej kwasu octowego i oznacza grupę aroilową, w której Ar oznacza grupę 2-tienylową, niższą grupę 5-alkilo-2-tienylową, 5-chlorowco-2-tienylową, 2-naftylową lub 3- pirydylową, R oznacza atom wodoru lub chlorowca albo niższą grupę alkilową z tym, że jeśli R oznacza atom chlorowca lub niższą grupę alkilową to ArCO znajduje się w pozycji para oraz jeśli R oznacza atom chlorowca, wówczas Ar oznacza grupę 2-tienylową, niższą grupę 5-alkilo-2-tienylową lub

5-chlorowco-2-tienylową, R_1 oznacza atom wodoru lub chlorowca albo niższą grupę alkilową z tym, że jeśli R_1 oznacza atom chlorowca lub niższą grupę alkilową to grupa ArCO znajduje się w pozycji meta oraz jeśli R_1 oznacza atom chlorowca Ar oznacza grupę 2-tienylową, niższą grupę 5-alkilo-2-tienylową lub 5-chlorowco-2-tienylową, R_2 oznacza atom wodoru, grupę alkilową lub niższą grupę alkilową, R_3 oznacza atom wodoru lub niższą grupę alkilową z tym, że jeśli R_3 oznacza niższą grupę alkilową to R_2 oznacza niższą grupę alkilową, R_2 i R_3 ewentualnie tworzą łącznie grupę alkilenową o 2—5 atomach węgla, Y oznacza grupę hydroksylową, grupę alkoksylową o 1—8 atomach węgla, dwu (niższą) alkiloamino (niższą) -alkoksylową lub grupy aminowe.

Związki o wzorze 1 są użytecznymi środkami przeciw stanom zapalnym. (26 zastrzeżeń)

Wzór 1

12q; C07d **P. 168452** 30.01.1974

Pierwszeństwo: 01.02.1973 — RFN (nr P. 2304763.4)

Merck Patent Gesellschaft mit beschränkter Haftung, Darmstadt, Republika Federalna Niemiec.

Sposób wytwarzania nowych pochodnych ksantenu

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania nowych pochodnych ksantenu o ogólnym wzorze Z—CHR^1R^2, w którym Z oznacza grupę 2-ksantenylową, ewentualnie podstawioną w położeniu 1, 3, 4, 5, 6, 7 lub 8 fluorem, chlorem albo bromem, R^1 oznacza grupę —CH_2OH lub grupę o wzorze —CH_2Ac, w którym Ac oznacza grupę alkanoilową o 2—4 atomach węgla, a R^2 oznacza atom wodoru lub rodnik alkilowy o 1—4 atomach węgla.

Związki te działają przeciwzapalnie i mogą być stosowane jako środki lecznicze w medycynie ludzkiej i weterynaryjnej.

Sposobem według wynalazku związki te wytwarza się ze związków o ogólnym wzorze Z-X, w którym Z ma wyżej podane znaczenie, a X oznacza grupę dającą się przeprowadzać w grupę o wzorze —CHR^1R^2, w którym R^1 i R^2 mają wyżej podane znaczenie, przeprowadzając X w grupę o podanym wyżej wzorze —CHR^1R^2. (1 zastrzeżenie)

12q; C07c **P. 170164 T** 06.04.1974

Politechnika Śląska, Gliwice, Polska (Tadeusz Kiersznicki, Zbigniew Najzarek, Wiesław Szeja).

Sposób otrzymywania eteru fenyloglicydylowego

Sposób otrzymywania eteru fenyloglicydylowego z fenolu i epichlorhydryny polega na tym, że reakcję prowadzi się w obecności substancji o charakterze zasadowym w warunkach bezwodnych. Jako substancje o charakterze zasadowym stosuje się fenolany, alkoholany, wodorotlenki metali alkalicznych. Stosunek molowy fenolu do epichlorhydryny zmienia się w granicach 1:1 do 1:10. (3 zastrzeżenia)

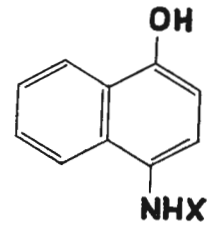
12q; C07c **P. 170281 T** 11.04.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Barwników, Zgierz, Polska (Chrystian Przybylski, Krystyna Szymańska, Maria Hencel, Edward Kubicki, Mirosław Muszyński).

Sposób otrzymywania N-acylowych pochodnych 4-amino-1-naftolu

Przedmiotem wynalazku jest sposób otrzymywania N-acylowych pochodnych 4-amino-1-naftolu, o ogólnym wzorze przedstawionym na rysunku, w którym X oznacza grupę acetylową, benzoilową albo fenylosulfonylową, stanowiących półprodukty do syntezy barwników.

Sposobem według wynalazku poddaje się 4-amino-1-naftol, otrzymany znanym sposobem na drodze redukcji barwnika monoazowego, uzyskanego przez sprzęganie zdwuazowanego kwasu sulfanilowego lub metanilowego z 1-naftolem, w postaci wolnej aminy, bezpośrednio po jej wyodrębnieniu ze środowiska syntezy, reakcji acetylowania bezwodnikiem kwasu octowego, chlorkiem benzoilu lub chlorkiem benzenosulfonylu w środowisku wodnym w obecności podsiarczynu sodowego w temperaturze 0—20°. (1 zastrzeżenie)

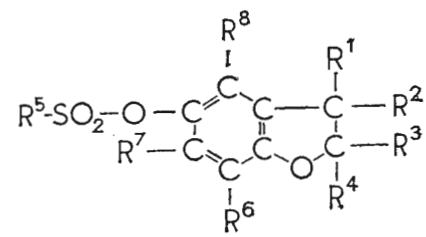
12q; C07d **P. 170379** 16.04.1974

Pierwszeństwo: 17.04.1973 — W. Brytania (nr 18395/73)

Fisons Limited, Londyn, Wielka Brytania.

Sposób wytwarzania nowych związków aktywnie działających na rośliny oraz mieszanka zawierająca te związki

Sposób wytwarzania związku o ogólnym wzorze 1, w którym R^4 oznacza atom chloru, bromu lub jodu, a pozostałe podstawniki mają znaczenie podane w zastrz. 1, polegający na tym, że grupę 2-hydroksylową w odpowiedniej pochodnej 2-hydroksylowej zastępuje się odpowiednio atomem chloru, bromu lub jodu, oraz działająca aktywnie na rośliny mieszanka zawierająca związek o ogólnym wzorze 1, w którym R^1, R^2 i R^3 stanowią takie same lub różne grupy i oznaczają atom wodoru albo grupą alkilową lub R^1 i R^2 łącznie albo R^2 i R^3 łącznie tworzą łańcuchową grupę alkilenową, R^4 oznacza atom chlorowca, R^5 oznacza grupę alkilową, podstawioną grupę alkilową, grupę arylową lub podstawioną grupę oraz R^6, R^7 i R^8 stanowią takie same lub różne grupy i oznaczają atom wodoru, grupę alkilową, atom chlorowca, grupę cyjanową, alkanoilową lub alkoksylową. (10 zastrzeżeń)

WZÓR 1

12q; C07c **P. 170473 T** 19.04.1974

Politechnika Śląska, Gliwice, Polska (Witold Pradellok, Antoni Kotas, Władysław Walczyk, Zbigniew Jedliński).

Sposób wytwarzania dwu(6-bromo-2-hydroksy-1-naftylu)

Sposób wytwarzania dwu(6-bromo-2-hydroksy-1-naftylu) przez bromowanie w roztworach polega na bromowaniu dwu(2-hydroksy-1-naftyl) przy zachowaniu stosunku molowego dwunaftolu do bromu równego 1:2. (1 zastrzeżenie)

12q; C07d **P. 170492** 19.04.1974

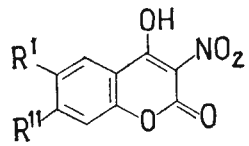
Pierwszeństwo: 19.04.1973 — W. Brytania (nr 18876/73)

Beecham Group Limited, Brentford, Wielka Brytania.

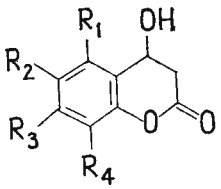
Sposób wytwarzania nowych pochodnych kumaryny oraz sposób wytwarzania kompozycji farmaceutycznej zawierającej te związki

Sposób wytwarzania pochodnych kumaryny o działaniu przeciwalergicznym o ogólnym wzorze 1a lub dopuszczalnych w farmacji soli takiego związku, w którym R^1 oznacza atom wodoru lub grupę metylową, etylową, n-propylową, metoksylową, etoksylową lub n-propoksylową i R^{11} oznacza grupę metylową, etylową, n-propylową, metoksylową, etoksylową lub n-propoksylową, polegający na tym, że związek o ogólnym wzorze 2a, w którym R^1 i R^{11} mają wyżej podane znaczenia, nitruje się i ewentualnie tworzy się sól uzyskanej pochodnej nitrowej.

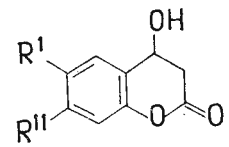
Wynalazek dotyczy również sposobu wytwarzania kompozycji farmaceutycznej o działaniu przeciwalergicznym polegający na tym, że w obojętnym ciekłym medium rozpuszcza się lub zawiesza związek o ogólnym wzorze 2 (lub jego sól), w którym R_1, R_2, R_3 i R_4 oznaczają atom wodoru grupę alkilową, alkoksylową, alkoksylową aryloksylową, aryloalkoksylową aryloaryloalkilową, heterocykliczną hydroskopijną nitrową lub atomy chlorowca, albo dowolne dwie grupy R_1, R_2, R_3 i R_4 łącznie z atomem węgla do którego są przyłączone tworzą podstawioną lub niepodstawioną pierścieniową grupę karbocykloniczną lub hereocykliniczną, produkt reakcji nitrowania ekstrahuje się i krystalizuje, ewentualnie w postaci dopuszczalnych w farmacji soli i z tej krystalizowanej substancji wytwarza się jadalne kapsułki lub miesza się ją z co najmniej jednym dopuszczalnym w farmacji nośnikiem i ewentualnie z tego zmieszanego materiału wytwarza się pigułki lub tabletki. (4 zastrzeżenia)

Wzór 1a

Wzór 2

Wzór 2a

12q; C07d **P. 170731** 30.04.1974

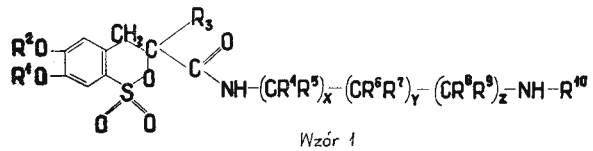
Pierwszeństwo: 02.05.1973 — NRD (nr WP C07d/170664)

VEB Arzneimittelwerk Dresden, Radebeul, Niemiecka Republika Demokratyczna.

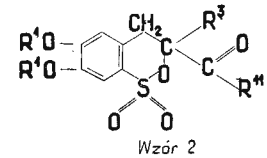
Sposób wytwarzania nowych pochodnych 1,1-dwutlenku 3-karbamoilo-1-tiaizochromanu

Wynalazek dotyczy sposobu wytwarzania nowych pochodnych 1,1-dwutlenku 3-karbamoilo-1-tiaizochromanu o ogólnym wzorze 1, w którym R^1 i R^2 oznaczają niższy rodnik alkilowy o 1—4 atomach węgla, R^3 oznacza atom wodoru lub niższy rodnik alkilowy o 1—2 atomach węgla, R^4, R^5, R^6, R^7, R^8 i R^9 stanowią jednakowe lub różne podstawniki i oznaczają atomy wodoru lub niższe rodniki alkilowe o 1—2 atomach węgla R^{10} oznacza prostołańcuchowy lub rozgałęziony rodnik alkilowy o 1—6 atomach węgla, rodnik aryloalkilowy o 7—10 atomach węgla, lub rodnik cykloalkilowy o 3—6 atomach węgla, a suma x+y+z jest równa liczbie 2—4, korzystnie 3, oraz ich soli addycyjnych z farmakologicznie dopuszczalnymi kwasami nieorganicznymi lub organicznymi.

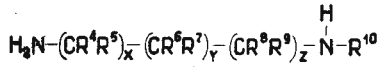
Cechą sposobu według wynalazku jest to, że związek o ogólnym wzorze 2, w którym rodniki R^1, R^2 i R^3 mają wyżej podane znaczenie, a R^{11} oznacza atom chlorowca, taki jak atom chloru lub bromu, grupę hydroksylową lub alkoksylową, poddaje się reakcji z aminą o ogólnym wzorze 3, w którym grupy R^4, R^5, R^6, R^7, R^8, R^9 i R^{10} oraz symbole x, y i z mają wyżej podane znaczenie, albo z jej solą addycyjną z kwasem i otrzymane związki o ogólnym wzorze 1, jeśli otrzymano je w postaci zasad, ewentualnie przeprowadza się w ich sole addycyjne z farmakologicznie dopuszczalnymi kwasami nieorganicznymi lub organicznymi. (9 zastrzeżeń)

Wzór 1

Wzór 2

Wzór 3

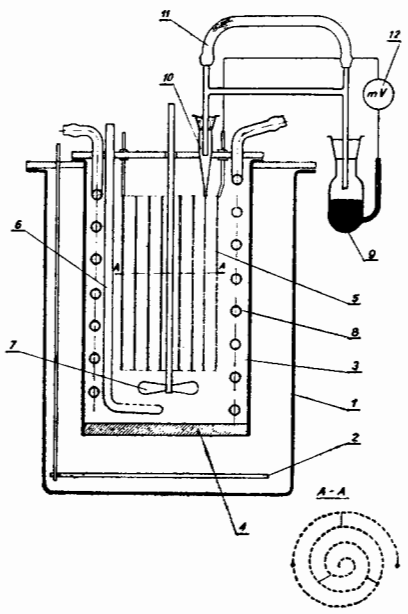
12q; C07c **P. 171077 T** 15.05.1974

Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza, Rzeszów, Polska (Jan Kowalski, Bolesław Flener).

Sposób elektrochemicznego otrzymywania hydrochinonu i pirokatechiny oraz urządzenie do stosowania tego sposobu

Według wynalazku otrzymywanie hydrochinonu i pirokatechniny odbywa się na drodze elektrolizy roztworów fenolu. Utlenianie fenolu do hydrochinonu i pirokatechiny zachodzi na katodzie pod wpływem tworzącego się na niej nadtlenku wodoru z tlenu cząsteczkowego przy potencjale katody w przedziale — 0,2—0,75 V względem nasyconej elektrody kalomelowej, przy czym stosunek powierzchni katody do objętości elektrolitu powinien być jak największy. Temperatura elektrolitu może się wahać od 18 do 60°C a stężenie fenolu od 0,5 do 6% wagowych.

Urządzenie do otrzymywania hydrochinonu i pirokatechiny stanowi elektrolizer zawierający katodę (5) pokrytą rtęcią, wykonaną w kształcie spirali Archimedesa lub zbudowaną z krążków współśrodkowych połączonych drutem łatwo amalgamującym się. (4 zastrzeżenia)

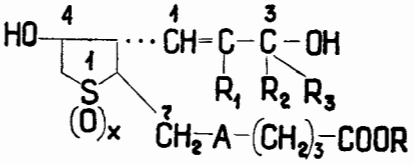
12q; C07d P. 171226 T 18.05.1974
12o; C07c

Pierwszeństwo: 18.05.1973 — St. Zjedn. Ameryki (nr 361 752)

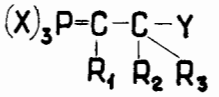
Ciba-Geigy AG., Bazylea, Szwajcaria.

Sposób wytwarzania nowych tiaprostaglandyn

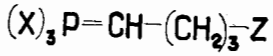
Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania nowych tiaprostaglandyn zwłaszcza kwasów 6-(3α-hydroksy-3-wodorokarbylopropylo lub -1-propanylo lub -1-propinylo(-4-hydroksy-czterowodoro-2 β-tienylo)-heksanokarboksylowych lub -heksano-4-karboksylowych o ogólnym wzorze 1, w którym R oznacza wodór, równoważnik zasady albo resztę alifatyczną, cykloalifatyczną, cykloalifatyczno-alifatyczną, aryloalifatyczną lub aromatyczną, A jest ugrupowaniem etylenowym lub etenylowym, każda z reszt R_1 i R_2 oznacza wodór lub niższy alkil, R_3 jest resztą alifatyczną, cykloalifatyczną, cykloalifatyczno-alifatyczną lub aryloalifatyczną, a X oznacza liczbę całkowitą od 0 do 2, jak również ich 1,2-dwuwodoro-lub dehydropochodnych, polegający na tym, że w odpowiednim kwasie 6-(3α-)3-keto-3-wodorokarbylopropylo lub -1-propenylo lub -1-propinylo(-4-hydroksy-czterowodoro-2β-tienylo)-heksanokarboksylowym lub -hekseno-4-karboksylowym, albo w ich funkcyjnych pochodnych kwasowych lub hydroksylowych, albo w sulfotlenkach lub sulfonach tych związków, redukuje się grupę ketonową, ewentualnie z jednoczesnym wprowadzeniem do tego samego atomu węgla reszty węglowodorowej, do grupy hydroksylowej, ewentualnie odpowiedni 6-(3α-hydroksy-3-wodorokarbylopropylo lub -1-propenylo lub -1-propinylo(-4-hydroksy-czterowodoro-2β-tienylo) -heptanal lub -heksanal-4 albo funkcyjną pochodną hydroksylową, albo sulfotlenek lub sulfon tych związków, utlenia się do odpowiedniego kwasu, albo 2β-(6-kaboksyheksylo lub 6-karboksyheksenylo-2-)-4-hydroksy-czterowodoro-tiofeno-3α-karboksyaldehyd, albo jego funkcyjną pochodną kwasową lub hydroksylową, albo sulfotlenek lub sulfon tych związków, poddaje się reakcji z ilidem o ogólnym wzorze 3, w którym X oznacza niższy alkil lub fenyl, a Y jest zmetalizowaną lub zeteryfikowaną grupą hydroksylową, albo odpowiedni (3α-)3-hydroksy-3-wodorokarbylopropylo lub -1-propenylo lub -1-propinylo(-4-hydroksy-czterowodoro-2 β-tienylo(-acetaldehyd, albo jego funkcyjną pochodną hydroksylową, albo sulfotlenek lub sulfon tych związków, poddaje się reakcji ze związkiem o ogólnym wzorze 4, w którym X posiada wyżej podane znaczenie a Z jest funkcyjnie zmodyfikowaną grupą karboksylową i otrzymaną pochodną hydroksylową hydrolizuje się w środowiskach zasadowych lub kwaśnych, lub otrzymany amid kwasowy lub nitryl hydrolizuje się w środowiskach silnie zasadowych, oraz, ewentualnie otrzymane związki, w których x jest zerem utlenia się do związków, wtórnych x oznacza 1 lub 2, albo otrzymane kwasy przeprowadza się w estry lub sole, albo otrzymane estry lub sole hydrolizuje się, albo otrzymane dehydropochodne uwodornia się aż do pobrania żądanej ilości wodoru i/lub, jeżeli trzeba, otrzymaną mieszaninę izomerów lub racematów rozdziela się na poszczególne izomery lub racematy i/lub, jeśli trzeba, otrzymane racematy rozdziela się na antypody optyczne. (16 zastrzeżeń)

Wzór 1

Wzór 3

Wzór 4

12q; C07d P. 171512 12.05.1973

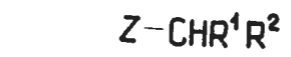
Pierwszeństwo: 13.05.1972 — RFN (nr P 22 23 391)
16.12.1972 — " (nr P 22 61 745)

Merck Patent Gesellschaft mit beschränkter Haftung, Darmstadt, Republika Federalna Niemiec.

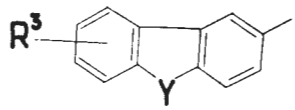
Sposób wytwarzania pochodnych dwubenzofuranu lub dwubenzotiofenu

Podano sposób wytwarzania pochodnych dwubenzofuranu lub dwubenzotiofenu o ogólnym wzorze 1, w którym R^1 oznacza grupę o wzorze —COOH, —OHO lub —CH_2OH ewentualnie w postaci jej funkcjonalnej pochodnej, R^2 oznacza atom wodoru lub rodnik alkilowy o 1—4 atomach węgla, Z oznacza grupę o wzorze 2, w którym R^3 oznacza atom wodoru, rodnik alkilowy, alkoksylowy, alkanoilowy, monoalkiloaminowy, dwualkiloaminowy lub acyloaminowy, zawierający nie więcej jak 4 atomy węgla, atom fluoru, chloru bromu, jodu, grupę wodorotlenową, aminową, nitrową, cyjanową lub trójfluorometylową, Y oznacza atom tlenu lub siarki, przy czym tylko jeden z symboli R^2 lub R^3 może oznaczać atom wodoru, jak i farmakologicznie dozwolonych soli tych związków, polegający na tym, że poddaje się termicznej cyklizacji związek o ogólnym wzorze 3, w którym jeden z obu symboli G oznacza grupę OH lub grupę dwuazoniową w postaci soli, a drugi z tych symboli oznacza atom wodoru, przy czym jeden z obu pierścieni benzenowych zawiera podstawnik R^3, a R^1, R^2, R^3 i Y mają znaczenie jak objaśniono dla wzoru 1 i w otrzymanym związku o wzorze 1 ewentualnie przekształca się w jednym lub w dwóch etapach, jeden lub oba podstawniki oznaczone symbolem R^1 i/lub R^2 w inne podstawniki oznaczone symbolami R^1 i/lub R^3, a otrzymany związek ewentualnie przeprowadza się w sól farmakologicznie dozwoloną.

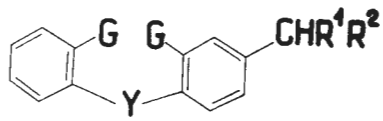
Związki według wynalazku wykazują cenne właściwości farmakologiczne, zwłaszcza w zwalczaniu postępujących procesów chorób stawów. (3 zastrzeżenia)

Wzór 1

Wzór 2

Wzór 3

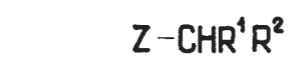
12q; C07d **P. 171513** 12.05.1973

Pierwszeństwo: 13.05.1972 — RFN (nr. P 2223391)
16.12.1972 — RFN (nr. P 2261745)

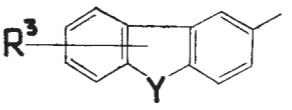
Marck Patent Gesellschaft mit beschränkter Haftung, Darmstadt, Republika Federalna Niemiec.

Sposób wytwarzania pochodnych dwubenzofuranu lub dwubenzotiofenu

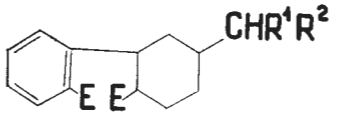
Sposób wytwarzania pochodnych dwubenzofuranu lub dwubenzotiofenu o ogólnym wzorze 1, w którym R^1 oznacza grupę o wzorze —COOH, —CHO lub $—CH_2OH$ ewentualnie w postaci jej funkcjonalnej pochodnej, R^2 oznacza atom wodoru lub rodnik alkilowy o 1—4 atomach węgla, Z oznacza grupę o wzorze 2, w którym R^3 oznacza atom wodoru, rodnik alkilowy, alkoksylowy, alkanoilowy, monoalkiloaminowy, dwualkiloaminowy lub acyloaminowy, zawierający nie więcej jak 4 atomy węgla, atom fluoru, chloru, bromu, jodu, grupę wodorotlenową, aminową, nitrową, cyjanową lub trójfluorometylową, Y oznacza atom tlenu lub siarki, przy czym tylko jeden z symboli R^2 lub R^3 może oznaczać atom wodoru, jak i farmakologicznie dozwolonych soli tych związków, polegający na tym, że traktuje się środkiem rozszczepiającym związek o wzorze 3, w którym jeden z obu symboli E oznacza resztę E^1, a drugi z tym symboli oznacza resztę Y—E^2, w których to resztach E^1 oznacza grupę odszczepialną razem z resztą E^2 w postaci grupy o wzorze E^1—E^2, a E^3 oznacza atom wodoru lub równoważnikową ilość metalu alkalicznego

Wzór 1

Wzór 2

Wzór 3

lub metalu ziem alkalicznych, przy czym jeden z pierścieni benzenowych zawiera podstawnik R^3, symbole R^1, R^2, R^3 i Y mają znaczenie takie jak objaśnione do wzoru 1 i odszczepia grupę określoną wyżej symbolami E^1—E^2 i w otrzymanym związku o wzorze 1 ewentualnie przekształca się w jednym lub w dwóch etapach jeden lub dwa podstawniki oznaczone symbolem R^1 i/lub R^3 w inne podstawniki oznaczone wyżej symbolami R^1 i/lub R^3, a otrzymany związek ewentualnie przeprowadza się w sól farmakologicznie dozwoloną. (3 zastrzeżenia)

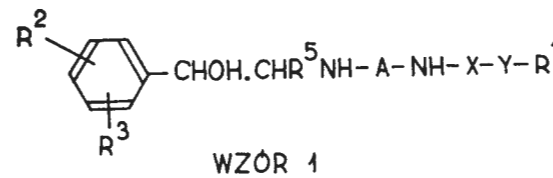
12q; C07c **P. 172027** 19.06.1974

Pierwszeństwo: 22.06.1974 — W. Brytania (nr 29679/73)

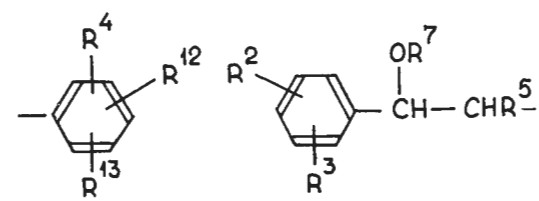
Imperial Chemical Industries Limited, Londyn Wielka Brytania.

Sposób wytwarzania nowych pochodnych etanoloaminy

Sposób wytwarzania nowych pochodnych etanoloaminy o ogólnym wzorze 1, w którym A oznacza rodnik alkilenowy o 2—6 atomach węgla, R^1 oznacza atom wodoru lub rodnik alkilowy, alkenilowy, chlorowcoalkenilowy lub cykloalkilowy, każdy o nie więcej niż 6 atomach węgla, lub rodnik arylowy o ogólnym wzorze 2, w którym R^2, R^3, R^{12} i R^{13} są takie same lub różne i oznaczają atom wodoru lub chlorowca lub rodnik nitrowy, aminowy lub cyjanowy, albo rodnik alkilowy, alkenilowy, alkoksylowy, alkeniloksylowy, hydroksyalkilowy, alkanoilowy, acyloaminowy lub alkanosulfonamidowy o nie więcej niż 6 atomach węgla, R^4 oznacza atom wodoru lub rodnik hydroksylowy lub karbamoilowy, R^5 oznacza atom wodoru lub rodnik alkilowy o nie więcej niż 6 atomach węgla, X oznacza rodnik karbonylowy lub sulfonylowy, a Y oznacza bezpośrednie wiązanie lub rodnik alkilenowy lub alkilenoksylowy o nie więcej niż 6 atomach węgla, lub rodnik iminowy (—NH—), lub atom tlenu w tych przypadkach, kiedy R^1 nie oznacza atomu wodoru, oraz ich kwaśnych soli addycyjnych, polegający na tym, że łączy się przy pomocy syntezy chemicznej cztery rodniki; I) 1-hydroksy-1-fenyloetylowy o ogólnym wzorze 3, w którym R^2, R^3 i R^5 mają wyżej podane znaczenie i w którym R^7 oznacza atom wodoru lub grupę ochronną; II) iminowy o ogólnym wzorze —NR^8 w którym R^8 oznacza atom wodoru lub grupę ochronną; III) rodnik o ogólnym wzorze —A—NR^9—, w którym A ma wyżej podane znaczenie i w którym R^9 oznacza atom wodoru lub grupę ochronną; IV) rodnik o ogólnym wzorze —X—Y—R^1, w którym R^1, X i Y mają wyżej podane znaczenie i w przypadku, kiedy jeden lub kilka z pośród podstawników o symbolu R^7, R^8 i R^9 oznacza grupę ochronną, usuwa się jedną lub kilka grup ochronnych i ewentualnie racemiczną pochodną etanoloaminy rozdziela się na enoncjomery optycznie czynne i ewentualnie pochodną etanoloaminy wytworzoną w postaci wolnej zasady poddaje się reakcji z kwasem w celu wytworzenia jej kwaśnej soli addycyjnej. (3 zastrzeżenia)

WZÓR 1

WZÓR 2 WZÓR 3

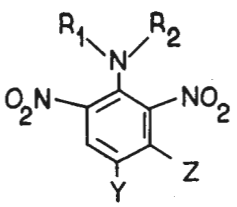
12q; C07c **P. 172146** 24.06.1974
45l; A01n

Pierwszeństwo: 25.06.1973 — St. Zjedn. Am. (nr 373079, 373077, 373078)

American Cyanamid Company, Wayne, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób wytwarzania pochodnych dwunitroaniliny o własnościach chwastobójczych

Sposób wytwarzania pochodnej dwunitroaniliny o ogólnym wzorze 1 o własnościach chwastobójczych na drodze nitrowania odpowiedniej N-alkilopochodnej aniliny polegający na tym, że do nitrowania używa się trójskładnikowego środka nitrującego zawierającego H_2O, H_2SO_4 i HNO_3, którego skład procentowy ograniczony jest następującymi mieszankami zawierającymi 60% HNO_3, 8% H_2SO_4, 32% H_2O; 50% HNO_3, 35% H_2SO_4, 15% H_2O; 2% HNO_3, 68% H_2SO_4, 30% H_2O; 2% HNO_3, 20% H_2SO_4, 78% H_2O; a nitrowanie prowadzi się w temperaturze w granicach 0—70°C. (10 zastrzeżeń)

WZÓR 1

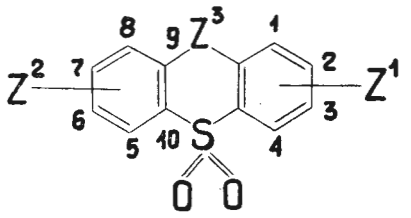
12q; C07d **P. 172293 T** 18.08.1974
30h; A61k

Pierwszeństwo: 06.09.1972 — W. Brytania (nr 41429/72)

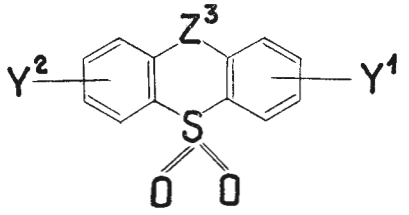
The Wellcome Foundation Limited, Londyn, Wielka Brytania.

Sposób wytwarzania związków trójpierścieniowych oraz preparatów zawierających te związki

Sposób wytwarzania związków trójpierścieniowych o wzorze 1 w którym Z^1 oznacza grupę przyłączoną w pozycji 1-, 2-, 3- lub 4-, taką jak karboksylowa, 5-tetrazolilowa, 5-(1-alkilo)tetrazolilowa lub 5-(2-alkilo) tetrazolilowa, w których rodniki alkilowe zawierają 1—6 atomów węgla i które mogą zawierać podstawniki w postaci grupy hydroksy lub grupy o charakterze zasadowym lub kwasowym, Z^2 oznacza atom wodoru lub przyłączony w pozycji 5-, 6-, 7- lub 8-podstawnik, a mianowicie grupę analogiczną do wymienionych znaczeń grupy Z^1 lub grupy: alkilosulfonylową, alkilosulfinylową, tioalkilową, aminową, acyloaminową, nitro, cyjanową, atom chlorowca, korzystnie chloru lub bromu, rodnik acylowy, alkilowy lub alkoksy, w których część „alkilowa" każdej z grup acylowych, alkilowych, alkoksy, tioalkilowych, acylowych, alkilosulfinylowych i alkilosulfonylowych zawiera 1—6 atomów węgla, oraz Z^3 oznacza wiązanie lub grupę karbonylową, atom tlenu, siarki, grupę sulfotlenkową lub metylenową, lub soli związku o wzorze 1, albo, gdy co najmniej jeden z podstawników Z^1 i Z^2 oznacza grupę karboksylową lub soli, estrów lub amidów związku o wzorze 1, polega na tym, że gdy Z^1 i Z^2 jedna lub obie grupy są grupami karboksylowymi to związek o wzorze 19, w którym Z^3 ma znaczenie jak wyżej, Y^1 oznacza prekursor grupy karboksy lub grupę Z^1, określoną powyżej, natomiast Y^2 oznacza prekursor grupy karboksylowej lub grupę Z^2, przy czym przynajmniej jedna z grup oznaczonych symbolem Y^1 i Y^2 stanowi prekursor grupy karboksylowej, poddaje się hydrolizie, przy pomocy odpowiedniego roztworu wodnego ługu lub wodnego roztworu nieorganicznego kwasu, ewentualnie w obecności organicznego kwasu, a otrzymany produkt ewentualnie przeprowadza w odpowiednią dopuszczalną pod względem farmaceutycznym sól, amid, ester lub (1-lub 2-alkilo)tetrazolilowy związek, a następnie miesza się wytworzony trójpierścieniowy związek o wzorze 1 z dopuszczalnym ze względów farmaceutycznych nośnikiem. (18 zastrzeżeń)

Wzór 1

Wzór 19

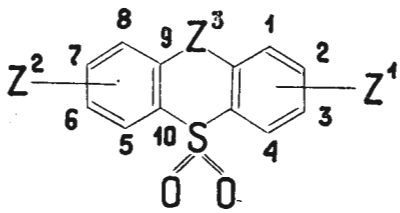
12q; C07d **P. 172294 T** 18.05.1973
30h; A61k

Pierwszeństwo: 06.09.1972 — W. Brytania (nr 41429/72)

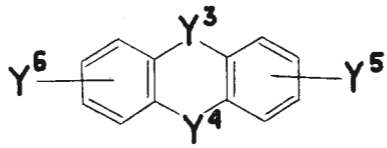
The Wellcome Foundation Limited, Londyn, Wielka Brytania.

Sposób wytwarania związków trójpierścieniowych oraz preparatów zawierających te związki

Sposób wytwarzania związków trójpierścieniowych o wzorze 1 w którym Z^1 oznacza grupę przyłączoną w pozycji 1-, 2-, 3- lub 4-, taką jak 5-tetrazolilowa, 5-(1-alkilo)tetrazolilowa lub 5-(2-alkilo)tetrazolilowa, w których rodniki alkilowe zawierają 1—6 atomów węgla i które mogą zawierać podstawniki w postaci grupy hydroksy lub grupy o charakterze zasadowym lub kwasowym, Z^2 oznacza atom wodoru lub przyłączony w pozycji 5-, 6-, 7- lub 8- podstawnik, a mianowicie grupę analogiczną do wymienionych znaczeń grupy Z^1 lub grupy karboksylową, alkilosulfonylową, alkilosulfinylową, tioalkilową, aminową acyloaminową, nitro, cyjanową, atom chlorowca, korzystnie chloru lub bromu, rodnik acylowy, alkilowy lub alkoksy, w których część „alkilowa" każdej z grup acylowych, alkilowych, alkoksy, tioalkilowych, acylowych, alkilosulfinylowych i alkilosulfonylowych zawiera 1—6 atomów węgla oraz Z^3 oznacza wiązanie lub grupę karbonylową, atom tlenu, siarki, grupę sulfotlenkową lub metylenową, lub soli związku o wzorze 1, albo, gdy co najmniej jeden z podstawników Z^1 i Z^2 oznacza grupę karboksy, to również i eteru lub amidu tego związku, polega na tym, że utlenia się przy pomocy odpowiedniego środka utleniającego związek o wzorze 21, w którym Y^5 oznacza rodnik alkilowy, acylowy lub grupę Z^1, Y^3 oznacza wiązanie lub grupę karbonylową, atom tlenu, siarki, grupę sulfotlenkową lub metylenową, Y^4 oznacza atom siarki, grupę sulfotlenkową lub sulfonową, a Y^6 oznacza rodnik alkilowy lub grupę Z^2, przy czym gdy Y^5 jest takie samo jak grupa Z^1, a Y^6 jest takie samo jak Z^2 to przynajmniej grupa Y^4 oznacza atom siarki lub grupę sulfotlenkową lub Y^3 oznacza grupę metylenową lub atom siarki, a otrzymany produkt ewentualnie przeprowadza w odpowiednią dopuszczalną pod względem farmaceutycznym sól, amid, albo ester lub (1- lub 2-alkilo)tetrazolilowy związek, a następnie miesza się wytworzony trójpierścieniowy związek o wzorze 1 z dopuszczalnym ze względów farmaceutycznych nośnikiem. (19 zastrzeżeń)

Wzór 1

Wzór 21

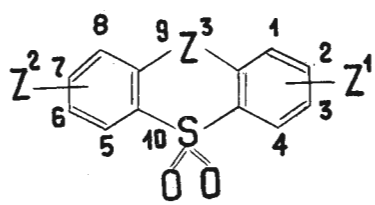
12q; C07d **P. 172295 T** 18.05.1973
30h; A61k

Pierwszeństwo: 06.09.1972 — W. Brytania (nr 41429/72)

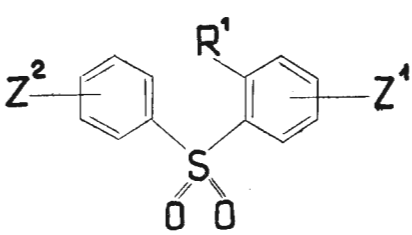
The Wellcome Foundation Limited, Londyn, Wielka Brytania.

Sposób wytwarzania związków trójpierścieniowych oraz preparatów zawierających te związki

Sposób wytwarzania związków trójpierścieniowych o wzorze 1 w którym Z^1 oznacza grupę przyłączoną w pozycji 1-, 2-, 3- lub 4-, taką jak: 5-tetrazolilowa, 5-(1-alkilo)tetrazolilowa lub 5-(2-alkilo)tetrazolilowa, w których rodniki alkilowe zawierają 1—6 atomów węgla i które mogą zawierać podstawniki w postaci grupy hydroksy lub grupy o charakterze zasadowym lub kwasowym, Z^2 oznacza atom wodoru lub przyłączony w pozycji 5-, 6-, 7- lub 8- podstawnik, a mianowicie grupę analogiczną do wymienionych znaczeń grupy Z^1 lub grupy: karboksylową, alkilosulfonylową, alkilosulfinylową, tioalkilową, aminową, acyloaminową, nitro, cyjanową, atom chlorowca, korzystnie chloru lub bromu, rodnik acylowy, alkilowy lub alkoksy, w których część „alkilowa" każdej z grup acylowych, alkilowych, alkoksy, tioalkilowych, acylowych, alkilosulfonylowych i alkilosulfinylowych zawiera 1—6 atomów węgla oraz Z^3 oznacza wiązanie lub grupę karbonylową, atom tlenu, siarki, grupę sulfotlenkową lub metylenową, lub soli związku o wzorze 1, albo, gdy co najmniej jeden z podstawników Z^1 i Z^2 zawiera grupę karboksy, to również i eteru lub amidu tego związku, polega na tym, że cyklizuje się związek o wzorze 15, w którym Z^1 i Z^2 mają takie samo znaczenie jak powyżej, zaś R^1 oznacza grupę karboksy lub jej pochodną, w obecności kwasu Lewisa lub kwasu

Wzór 1

Wzór 15

zawierającego proton, a otrzymany produkt ewentualnie przeprowadza w odpowiednią dopuszczalną pod względem farmaceutycznym sól, amid albo ester lub (1- lub 2-alkilo)tetrazolilowy związek, a następnie miesza się wytworzony trójpierścieniowy związek o wzorze 1 z dopuszczalnym ze względów farmaceutycznych nośnikiem. (18 zastrzeżeń)

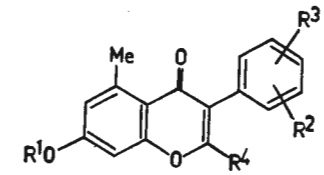
12q; C07d **P. 172541** 08.07.1974
53g; A23k

Pierwszeństwo: 09.07.1973 — Węgry (nr CJ-1396)

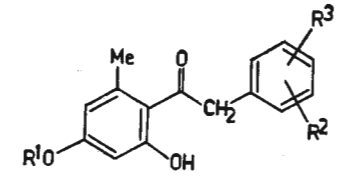
Chinoin Gyógyszer es Vegyészeti Terméker Gyára Rt., Budapeszt, Węgry.

Sposób wytwarzania pochodnych 7-hydroksy-5-metyloizoflawonu i dodatków paszowych zawierających te związki

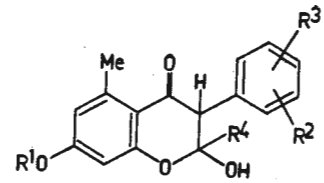
Sposób wytwarzania pochodnych 7-hydroksy-5-metyloizoflawonu o ogólnym wzorze 1, w którym R^1 oznacza atom wodoru, ewentualnie podstawioną grupą alkilową lub aralkilową o prostym lub rozgałęzionym łańcuchu zawierającym 1—16 atomów węgla, R^2 i R^3 oznaczają atom wodoru, grupę alkilową lub alkoksylową a R^4 oznacza atom wodoru lub grupę alkilową, polega na tym, że a) keton o wzorze ogólnym 2 w którym R^1, R^2 i R_3 mają wyżej podane znaczenie poddaje się reakcji z estrem alkilowym kwasu ortomrówkowego w obecności zasadowego katalizatora, lub b) keton o wzorze ogólnym 2 poddaje się reakcji z cyjanowodorem i/lub solami cyjanowymi w obecności kwasu chlorowcowodorowego, lub c) keton o wzorze ogólnym 2 poddaje się reakcji z estrem alkilowym kwasu mrówkowego w obecności metalu alkalicznego, lub d) keton o ogólnym wzorze 2 poddaje się reakcji z chlorowcoszczawianem alkilu i tak otrzymany ester izoflawonu zmydla się i/lub dekarboksyluje, lub e) keton o ogólnym wzorze 2 poddaje się reakcji z organicznym bezwodnikoiem kwasu karboksylowego, lub f) 7-hydroksyizoflawon o ogólnym wzorze 3, w którym R^1, R^2, R^3 i R^4 mają wyżej podane znaczenie odwadnia się a następnie otrzymany związek o wzorze ogólnym 1, w którym R^1 oznacza atom wodoru ewentualnie alkiluje się. (14 zastrzeżeń)

WZÓR 1

WZÓR 2

WZÓR 3

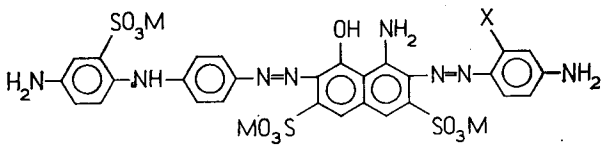
12q; C07c **P. 172544** 08.07.1974
22a; C09b

Pierwszeństwo: 09.07.1974 — Szwajcaria (nr 9953/73)

Sandoz Aktiengesellschaft, Bazylea, Szwajcaria.

Sposób wytwarzania związków azowych

Sposób wytwarzania związków azowych o wzorze przedstawionym na rysunku, w którym X oznacza atom wodoru, chlorowca lub grupę SO_3M, a M oznacza atom wodoru lub równoważnik kationu, polegający na tym, że związek dwunitrowy redukuje się do odpowiedniego związku dwuaminowego. (10 zastrzeżeń)

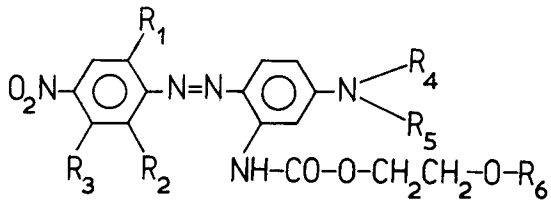
12q; C07c **P. 172742** 15.07.1974

Pierwszeństwo: 16.07.1973 — Szwajcaria (nr 10333/73)

Sandoz Aktiengesellschaft, Bazylea, Szwajcaria

Sposób wytwarzania trudno rozpuszczalnych w wodzie związków azowych

Sposób wytwarzania trudno rozpuszczalnych w wodzie związków azowych o wzorze przedstawionym na rysunku, w którym R_1 oznacza chlor, brom, grupę nitrową, alkilosulfonylową, fenylosulfonylową, alkilokarbonylową lub benzoilową, jeden z symboli R_2 i R_3 oznacza wodór, a drugi oznacza wodór, chlor lub brom, R_4 i R_5 niezależnie od siebie oznaczają grupę alkilową, benzylową lub fenyloetylową, przy czym pierścienie fenylowe mogą zawierać jako podstawniki chlor, brom, grupę metylową, metoksylową lub etoksylową, a R_6 oznacza grupę alkilową, alkoksyalkilową lub fenylową, która może zawierać jako podstawniki chlor, brom, grupę metylową, metoksylową lub etoksylową, przy czym o ile nie jest podane inaczej, grupy alkilowe zawierają 1—4 atomów węgla, polegający na tym, że aminę dwuazuje się i sprzęga z odpowiednią pochodną. (7 zastrzeżeń)

12q; C07c **P. 172883** 19.07.1974

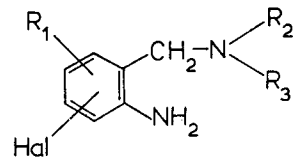
Pierwszeństwo: 23.07.1973 — RFN
(nr nr P 23 37 334.4, P 23 37 369.9)

Dr Karl Thomae GmbH, Biberach/Riss, Republika Federalna Niemiec.

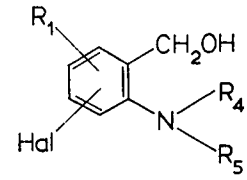
Sposób wytwarzania 2-amino-benzyloamin

Sposób wytwarzania 2-amino-benzyloamin o wzorze ogólnym 1, w którym Hal oznacza atom chloru lub bromu, R_1 oznacza atom wodoru, chloru lub bromu, R_2 oznacza atom wodoru lub niższą grupę alkilową o 1—3 atomach węgla, R_3 oznacza grupę hydroksycykloheksylową lub morfolinokarbonylometylową, przez reakcję odpowiednio podstawionego alkoholu benzylowego z aminą i ewentualne przeprowadzenie otrzymanego produktu końcowego w fizjologicznie dopuszczalne sole z nieorganicznymi lub organicznymi kwasami.

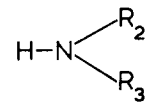
Otrzymane związki wykazują wartościowe właściwości farmakologiczne, zwłaszcza działanie sekretolityczne i/lub uśmierzające kaszel. (6 zastrzeżeń)

WZÓR 1

WZÓR 2

WZÓR 3

12q; C07c **P. 172934** 23.07.1974

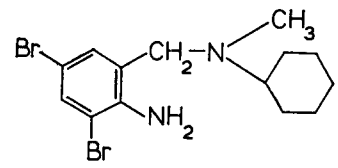
Pierwszeństwo: 24.06.1973 — RFN (nr P 23 37 455.2)

Dr Karl Thomae GmbH., Biberach/Riss, Republika Federalna Niemiec.

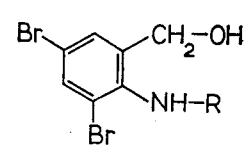
Sposób wytwarzania 2-amino-3,5-dwubromo-benzyloaminy

Sposób wytwarzania 2-amino-3,5-dwubromo-benzyloaminy o wzorze 1 przez reakcję odpowiednio podstawionego alkoholu benzylowego z cykloheksyloaminą w obecności zasady i ewentualne przeprowadzenie otrzymanego produktu w fizjologicznie dopuszczalną sól z nieorganicznym lub organicznym kwasem.

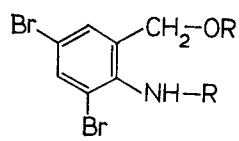
Otrzymany związek końcowy wykazuje wartościowe właściwości farmakologiczne, zwłaszcza działanie sekretolityczne. (5 zastrzeżeń)

WZÓR 1

WZÓR 2

WZÓR 3

12q; C07c **P. 172935** 23.07.1974

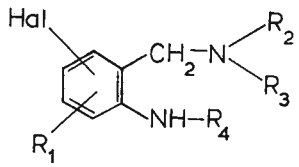
Pierwszeństwo: 24.07.1973 — RFN (nr 23 37 456.3)

Dr Karl Thomae GmbH., Biberach/Riss, Republika Federalna Niemiec.

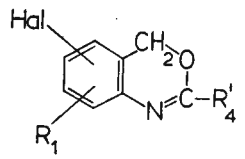
Sposób wytwarzania 2-acyloamino-benzyloamin

Sposób wytwarzania 2-acyloamino-benzyloamin o wzorze ogólnym 1, w którym Hal oznacza atom chloru lub bromu, R_1 oznacza atom wodoru, chloru lub bromu, R_2 oznacza atom wodoru lub niższą grupę alkilową o 1—3 atomach węgla, R_3 oznacza grupę cykloheksylową, hydroksycykoheksylową, izopropyloaminokarbonylometylową lub morfolinokarbonylometylową, a R_4 oznacza aromatyczną organiczną grupę acylową, przez reakcję benzoksazyny z odpowiednią aminą i ewentualne przeprowadzenie produktu końcowego w fizjologicznie dopuszczalne sole z nieorganicznymi lub organicznymi kwasami.

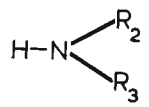
Otrzymane związki, wykazują wartościowe właściwości farmakologiczne i/lub stanowią produkty wyjściowe do innych farmaceutycznie wartościowych związków. (8 zastrzeżeń)

WZÓR 1

WZÓR 2

WZÓR 3

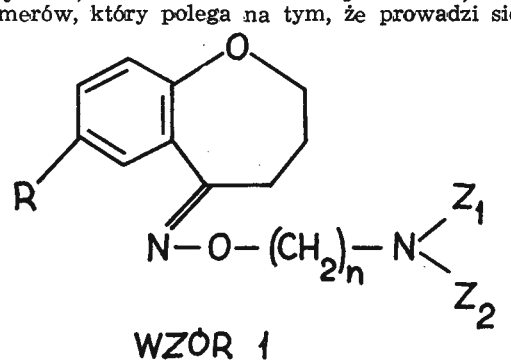
12q; C07d **P. 173111** 30.07.1974

Pierwszeństwo: 31.07.1973 — Francja (nr 73/28038)
22.05.1974 — Francja (nr 74/17976)

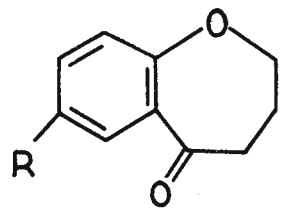
Société à Responsabilite, limitee dite C.E.R., P.H.A., Arcueil, Francja.

Sposób wytwarzania eterów oksymu 3,4-dwuwodoro-1-benzoksepino-5-onu

Wynalazek dotyczy sposobu wytwarzania eterów oksymu 3,4-dwudodoro-benzo-ksepino-5-onu, oraz ich izomerów, który polega na tym, że prowadzi się acylację śródcząsteczkową kwasu fenoksymasłowego R-podstawionego w pozycji para, na otrzymany produkt działa się związkiem o wzorze $H_2N—O—A$, a produkt końcowy wydziela się przez krystalizację frakcjonowaną. (3 zastrzeżenia)

WZÓR 1

WZÓR 3

12q; C07d **P. 173119** 30.07.1974

Pierwszeństwo: 03.08.1973 — USA (nr 385367)

Eli Lilly and Company, Indianapolis, Indiana, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób wytwarzania pochodnych piranu

Sposób wytwarzania pochodnych czterowodoro- lub sześciowodoro-1-amino-3-alkilo-6-dwubenzo(b,d) piranów polega na reakcji czterowodoro- lub sześciowodoro-1-hydroksy-3-alkilo-6H-dwubenzo(b,d)piranu z wodorkiem metalu alkalicznego z wytworzeniem soli metalu alkalicznego, którą poddaje się reakcji z 2-fenylo-4-chlorochinazoliną, a następnie otrzymaną pochodną 2'-fenylo-4'-chinazolinyloksylową ogrzewa się do wytworzenia pochodnej 2'-fenylo-4'-keto-3'-chinazolinylowej, którą poddaje się działaniu zasady w obojętnym rozpuszczalniku. Otrzymane pochodne piranu mają właściwości przeciwdepresyjne, uśmierzające lub znieczulające. (14 zastrzeżeń)

12q; C07d **P. 173133** 31.07.1974
12p; C07d

Pierwszeństwo: 01.08.1973 — W. Brytania (nr 36498/73)

Glaxo Laboratories Limited, Greenford, Wielka Brytania.

Sposób ekstrakcji aminokwasów

Zabezpieczone przy azocie aminokwasy, w szczególności pochodzące ze źródeł naturalnych takich jak brzeczki fermentacyjne, estrifikuje się i ekstrahuje ze środowisk wodnych, poddając roztwór wodny działaniu dwuazoalkanu, np. dwufenylodwuazometanu w obecności niemieszczącego się z wodą rozpuszczalnika organicznego. Użytkowe zastosowanie opisanego sposobu obejmują ekstrakcyjną estryfikację zabezpieczonych przy azocie pochodnych cefalosporyny C i desacetylo-cefalosporyny C z brzeczek fermentacyjnych. (10 zastrzeżeń)

13a; F22b **P. 166321** 05.11.1973

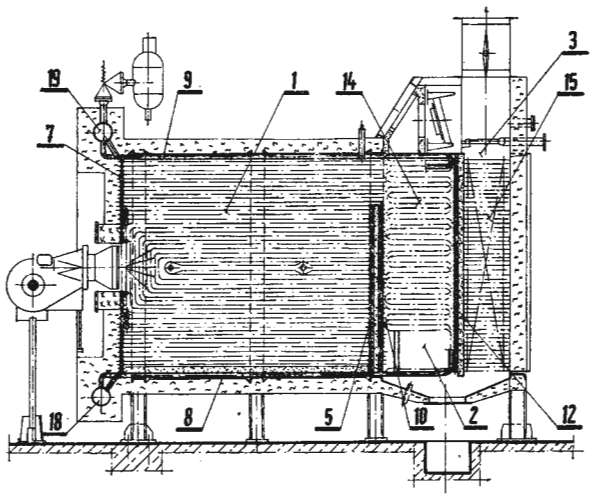
Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Kotłów i Urządzeń Energetycznych, Tarnowskie Góry, Polska (Karol Machura, Józef Wasylów, Franciszek Bachorzko, Michał Flodrowski, Zygmunt Mrozek).

Kocioł wodny

Przedmiotem wynalazku jest kocioł wodny z wymuszonym przepływem, opalany olejem opałowym lub gazem, składający się z ekranowanej komory paleniskowej (1) oraz dwóch ciągów konwekcyjnych (2 i 3). Rury ekranów bocznych, tylnych i przednich komory paleniskowej (1) i pierwszego ciągu konwekcyj-

nego (2) oraz rury drugiego pęczka konwekcyjnego (15) połączone są bezkolektorowo w jedną całość. Rury ekranu dolnego i górnego komory paleniskowej (1) oraz rury pierwszego pęczka konwekcyjnego (14) połączone są również bezkolektorowo w jedną całość. Kocioł posiada dwie komory rozdzielcze i dwie zbiorcze.

(3 zastrzeżenia)

14h; F01k **P. 165477** 26.09.1974

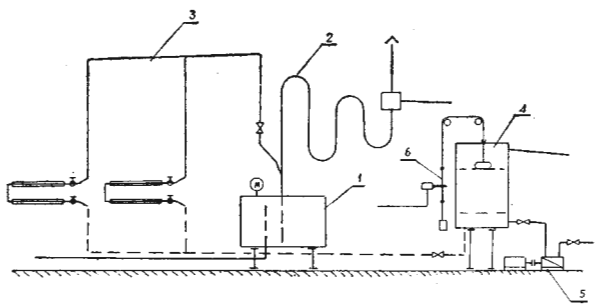
Zakłady Przemysłowe „Komuna Paryska" Radomsko Polska (Henryk Wolski, Witold Motyka).

Sposób odzysku ciepła skroplin pary i urządzenie do stosowania tego sposobu

Sposób według wynalazku polega na tym, że gorące skropliny kieruje się do wydzielonej części centralnego ogrzewania gdzie następuje schłodzenie skroplin do temperatury 70—80°C, a wydzielone ciepło jest wykorzystane bezpośrednio na ogrzewanie, przy czym do przetłaczania skroplin wykorzystuje się ciśnienie pary w ciśnieniowym zbiorniku skroplin, przekraczające 5m słupa wody.

Urządzenie do odzysku ciepła skroplin sposobem według wynalazku posiada zbiornik (1) na skropliny zaopatrzony w zamknięcie syfonowe (2) o wysokości około 7m słupa wody połączone z wydzieloną siecią (3) centralnego ogrzewania, połączoną z bezciśnieniowym zbiornikiem (4) na chłodne skropliny.

(2 zastrzeżenia)

16a; C05b **P. 172694 T** 12.07.1974

Politechnika Szczecińska, Szczecin, Polska (Antoni Kuzko, Urszula Grabisz).

Sposób otrzymywania niezbrylającego się fosforanu amonowego, zwłaszcza do nawozów

Przedmiotem wynalazku jest sposób otrzymywania niezbrylającego się fosforanu amonowego zwłaszcza do nawozów, polegający na tym, że przed procesem amonizacji kwasu fosforowego przeprowadza się korektę zawartości zanieczyszczeń nieorganicznych poprzez doprowadzenie stężenia jonu żelazowego do poziomu co najmniej 0,6 grama na 100 gramów pięciotlenku fosforu oraz jonu glinowego do stężenia ponad 1 gram na 100 gramów pięciotlenku fosforu.

(1 zastrzeżenie)

16b; C05c **P. 170348 T** 12.04.1974

Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Andrzej Biskupski, Andrzej Kołaczkowski, Andrzej Lisowski, Jerzy Kurzewski, Jerzy Schroeder, Eugeniusz Wystup).

Sposób obniżania strat azotu podczas zatężenia stężonych wodnych roztworów azotanu amonowego oraz podczas jego granulacji

Przedmiotem wynalazku jest sposób obniżania strat azotu podczas zatężenia stężonych wodnych roztworów azotanu amonowego oraz podczas jego granulacji, mający szczególne zastosowanie przy produkcji saletrzanych nawozów azotowych.

Istota wynalazku polega na wprowadzeniu 0,001—10 części wagowych magnezytu lub/oraz dolomitu do 100 części wagowych azotanu amonowego. (1 zastrzeżenie)

16b; C05c **P. 170349 T** 12.04.1974

Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Andrzej Biskupski, Andrzej Kołaczkowski, Andrzej Lisowski, Zbigniew Waligóra).

Sposób wytwarzania nawozu saletrzanego o zwiększonej zawartości magnezu

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania nawozu saletrzanego o zwiększonej zawartości magnezu.

Istota wynalazku polega na wprowadzeniu 10—90 części wagowych magnezytu do 100 części wagowych stopionej saletry amonowej o temperaturze 350—570 K, w wyniku czego otrzymuje się saletrzak magnezytowy. (1 zastrzeżenie)

16d; C05f **P. 172609** 10.07.1974

Pierwszeństwo: 11.07.1973 — St. Zjedn. Am. (nr 378331)

Ohio Feed Lot, INC., London, Ohio, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób tlenowego, termofilowego rozkładu odpadków organicznych

Sposób tlenowego termofilowego rozkładu odpadków organicznych za pomocą bakterii termofilowych znamienny tym, że odbywa się przy zastosowaniu kolejnego pwrowadzania pojedynczych ładunków nierozłożonych odpadków organicznych w jednym końcu wydłużonego, otwartego od góry zbiornika kompostowego posiadającego perforowane dno, utrzymywanie zawartości zbiornika w stanie spokoju do czasu gdy wprowadzony ładunek materiału osiągnie temperaturę procesu termofilowego, mieszania, odwracania i przesuwania zawartości zbiornika w kierunku jego drugiego końca w kolejności, w której pojedyncze ładunki materiału zostały wprowadzone do zbiornika, usunięcie z drugiego końca zbiornika wcześniej wprowadzonego, całkowicie rozłożonego i spasteryzowanego ładunku materiału i zrobienie wolnego miejsca w pierwszym końcu zbiornika w celu załadowania nowego ładunku nierozłożonych jeszcze odpadków organicznych, oraz okresowego przetłaczania powietrza przez materiał znajdujący się w zbiorniku poprzez perforowane dno zbiornika, w ilości potrzebnej do pobudzenia wzrostu bakterii termofilowych w odpadkach organicznych. (12 zastrzeżeń)

18b; C21c **P. 166952** 30.11.1973

Instytut Mechaniki Precyzyjnej, Warszawa, Polska (Eugeniusz Szpunar, Mieczysław Pachowski).

Staliwo sferoidalne i sposób jego wytwarzania

Staliwo sferoidalne zawiera wagowo 0,8—2% węgla, do 3% krzemu, do 1% manganu, poniżej 0,03% siarki i poniżej 0,1% fosforu, wykazując strukturę, w której co najmniej 5% zawartości węgla występuje w stanie surowym w postaci grafitu sferoidalnego.

W celu otrzymania tej struktury dodaje się do stopionego wsadu w piecu przed spustem do 2% CaSi, a w kadzi do 3% CaSi lub FeSi. (2 zastrzeżenia)

19a; E01b **P. 166105** 25.10.1973

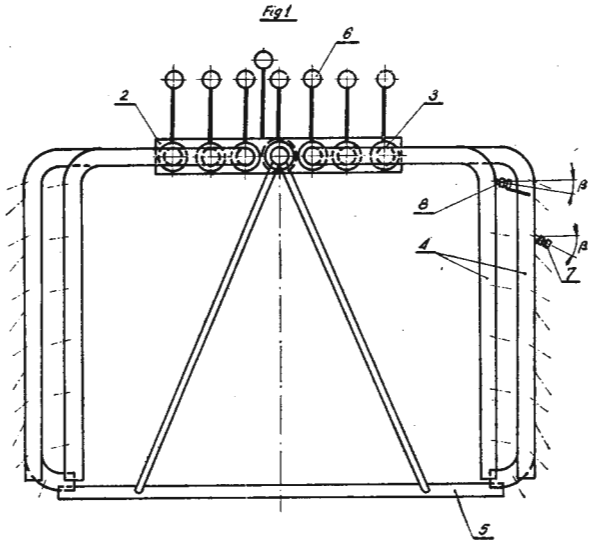
Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych Szczecin, Polska (Józef Pudłowski).

Urządzenie do odchwaszczania torów kolejowych

Urządzenie do odchwaszczania torów kolejowych środkami chwastobójczymi zabudowane na odpowiednio przystosowanym krytym wagonie kolejowym wyposażone jest w rozpylacze kropliste **(7)** oraz wyrzutniki strumieniowe cieczy **(8)**, które odchylone są od poziomu stronami wylotowymi w kierunku do dołu o kąt beta =0—86 stopni i wyposażone w zraszacze boczne **(4)** ustawione najkorzystniej pionowo w trzech rzędach po obu stronach pojazdu. Rozpylacze kropliste **(7)** posiadają wymienne wkładki **(2)** na których nacięte są najkorzystniej cztery kanały przelotowe.

(1 zastrzeżenie)

Fig 1

19a; E01b **P. 169883 T** 28.03.1974

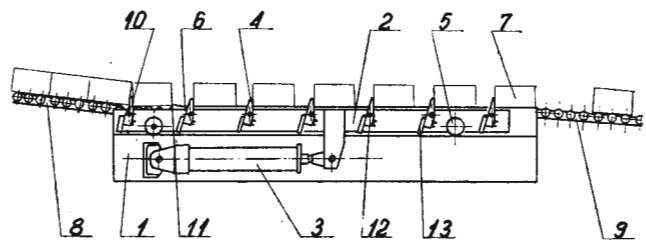
Centralny Ośrodek Badań i Rozwoju Techniki Kolejnictwa, Warszawa, Polska (Włodzimierz Wierzbicki, Jerzy Hrebień).

Urządzenie do samoczynnego podawania podkładów

Urządzenie według wynalazku służy do samoczynnego podawania podkładów w procesie ich płytowania.

Urządzenie posiada podstawę **(1)**, po której na rolkach **(5)** porusza się ruchoma rama **(2)**, która wyposażona jest w jednostronnie wahliwe zaczepy podkładów **(4)**. Ruchoma rama **(2)** poruszana jest siłownikiem pneumatycznym lub hydraulicznym **(3)**. Podstawa **(1)** wyposażona jest dodatkowo w ślizgi **(6)**, po których przesuwają się podkłady. Przy cyklicznym ruchu ruchomej ramy **(2)** w kierunku podajnika rolkowego **(8)** i z powrotem otrzymujemy skokowy przesuw podkładów pod urządzenie płytujące.

(1 zastrzeżenie)

20i B61l **P. 169697 T** 20.03.1974

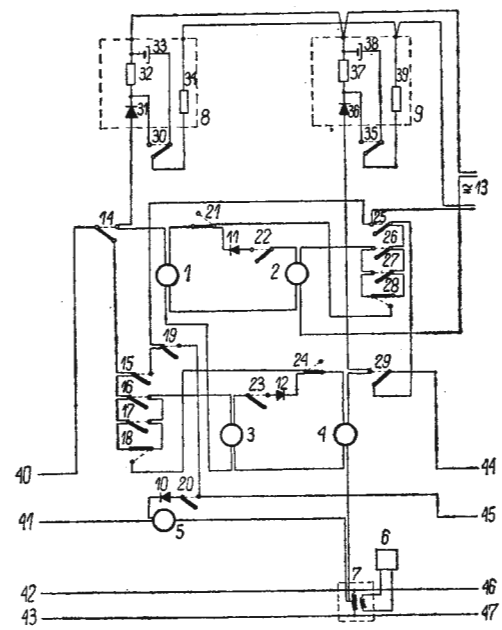
Zgłoszenie dodatkowe do patentu nr 62967

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych, Katowice, Polska (Janusz Kempny, Wincenty Długosz, Marian Iwański, Włodzimierz Leski, Jerzy Jarczyk, Józef Truszyński).

Urządzenie przystosowujące samoczynną blokadę liniową jednokierunkową do prowadzenia dwukierunkowego ruchu pociągów po każdym torze za pomocą samoczynnej blokady

Urządzenie wg wynalazku posiada powtarzalne bloki liniowe, które mają wydzielone zespoły przekaźników parzystych-podtrzymujący **(1)** i przełączający **(2)** dla toru drugiego oraz nieparzystych — przełączający **(3)** i podtrzymujący **(4)** dla toru pierwszego i przekaźnik awaryjny **(5)** uzależnione między sobą przez układy własnych zestyków **(14, 15, 16, 22, 23, 25, 26, 29, 30, 35)** oraz zestyków **(18, 28)** przekaźników kontrolnych blokady samoczynnej i zestyków **(17, 19, 20, 21, 24)** przekaźnika awaryjnego **5.** Tak wykonany powtarzalny blok liniowy charakteryzuje się zmniejszoną liczbą połączeń i pewniejszą pracą urządzenia.

(1 zastrzeżenie)

21a¹ **P. 155391 T** 15.05.1972

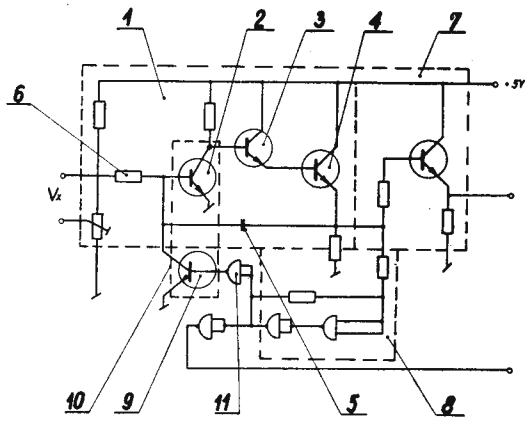
Instytut Automatyki Systemów Energetycznych, Wrocław, Polska (Jan Mucha).

Tranzystorowy przetwornik napięcie-częstotliwość

Przetwornik według wynalazku ma układ integratora Millera (1), który zawiera trzystopniowy wzmacniacz na tranzystorach **(2, 3 i 4)** kondensator **(5)** oraz rezystor **(6)**, wyjściowy seperator **(7)**, układ porównywania **(8)** oraz układ kluczujący na tranzystorze **(9)**. Pierwszy stopień wzmacniacza układu integrato-

ra Millera (1) oraz układ kluczujący zbudowane są na dwóch tranzystorach (2 i 9) parowanych, o identycznych parametrach, przy czym tranzystory te są usytuowane w termostacie biernym (10). Baza tranzystora kluczującego (9) poprzez bramkę (11) połączona jest z układem porównywania (8), którego wejście połączone jest z emiterem tranzystora (4) układu integratora (1). Układ kluczujący (9) i porównujący (8) sterują rozładowaniem kondensatora (5) włączonego między emitery tanzystorów (2 i 4) integratora Millera (1). Dzięki czemu uzyskuje się napięcie przetworzone niezależnie od temperatury otoczenia.

Przetwornik ma zastosowanie w układach automatycznej regulacji i przyrządach pomiarowych, w których przesyłanie sygnałów w postaci analogowej jest z wielu względów niekorzystne. (1 zastrzeżenie)

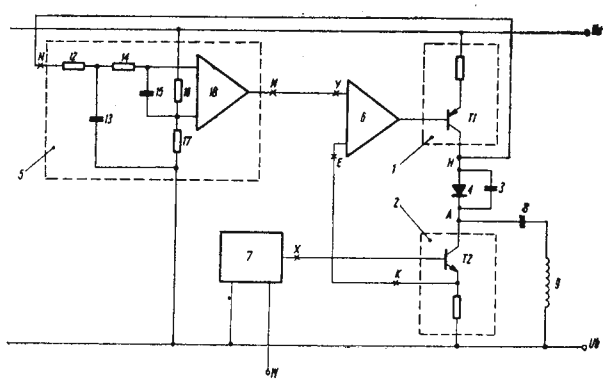

21a¹ H03k P. 163773 02.07.1973

Instytut Łączności, Warszawa, Polska (Seweryn Kobyliński, Tomasz Dziedziczak).

Układ połączeń do wytwarzania prądu o przebiegu piłokształtnym w cewce odchylenia pionowego lampy elektropromieniowej

Układ połączeń według wynalazku składa się z generatora dostarczającego sygnał sterujący o przebiegu piłokształtnym oraz stopnia końcowego w postaci szeregowego układu przeciwsobnego, który zawiera wzmacniacz klasy A o dużej oporności wyjściowej (1) i (2), przy czym między kolektor tranzystora (T2) wzmacniacz (2) jest załączony dwójnik równoległy zawierający diodę (4) i kondensator (3), gdzie punkt połączenia dwójnika z kolektorem (T¹) wzmacniacza (1) jest połączony z wejściem układu całkująco-polaryzującego (5), którego wyjście jest połączone z pierwszym wejściem sterującym wzmacniacza sumacyjnego (6), a jego drugie wejście sterujące jest połączone ze źródłem napięcia piłokształtnego, ponadto wyjście wzmacniacza sumacyjnego (6) jest połączone z wejściem (1) szeregowego układu przeciwsobnego a wejście wzmacniacza (2) szeregowego układu przeciwsobnego jest sprzężone z generatorem (7) napięcia piłokształtnego. ponadto wyjście szeregowe układu przeciwsobnego.

zawierającego wzmianiacz klasy A, jest połączone poprzez kondensator (8) z cewką odchylenia pionowego (9) załączoną na masę. (4 zastrzeżenia)

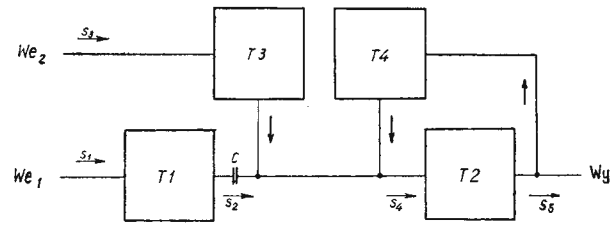
21a¹ H03k P. 168891 21.11.1973

Instytut Łączności, Warszawa, Polska (Tadeusz Bzowski, Alina Karwowska-Lamparska).

Urządzenie do wytwarzania impulsów prostokątnych o zboczach kontrolowanych sygnałami zewnętrznymi

Urządzenie w/g wynalazku zawiera tranzystorowy klucz elektronowy pierwszy (T1), którego wejście (We1) połączone jest ze źródłem sygnału (S1) określającego położenie przedniego zbocza a jego wyjście połączone jest poprzez pojemność (C) z wejściem tranzystorowego klucza elektronowego drugiego (T2) oraz zawiera impulsowy obwód liczący (T3), którego wejście (We2) połączone jest ze źródłem sygnału (S3) określającego położenie tylnego zbocza, a wyjście połączone jest z wejściem tranzystorowego klucza elektronowego (T2) i zawiera impulsowy obwód nasycający (T4), którego wejście połączone jest z wyjściem tranzystorowego klucza elektronowego drugiego (T2) stanowiącego jednocześnie wyjścia (Wy) urządzenia, przy czym wyjście impulsowego obwodu nasycającego (T4) połączone jest z wejściem tranzystorowego klucza elektronowego drugiego (T2).

(1 zastrzeżenie)

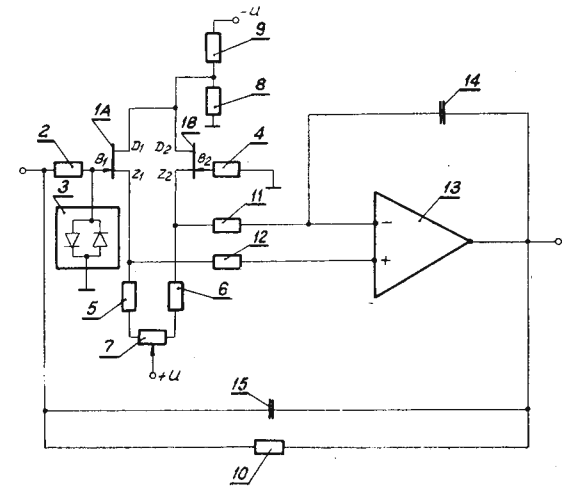

21a²; H03f P. 166769 24.11.1973

Instytut Badań Jądrowych, Świerk, Polska (Lesław Gąsiorowski, Tadeusz Ochman, Jan Podgórski).

Wzmacniacz elektrometryczny na tranzystorach polowych typu FET z kompensacją prądu upływu bramki

Wzmacniacz według wynalazku zawiera wzmacniacz operacyjny (13), układ kompensacji prądu upływu zrealizowany na dwóch porowanych tranzystorach polowych (1A, 1B). układ symetryzacji i zasilania punktów (Z_1, Z_2) zrealizowany na rezystorach (5, 7, 6) oraz obwód sprzężenia zwrotnego na elementach (C15, R10). Bramka (B_1) tranzystora (1A) jest zabezpieczona przed przepięciem na wejście nieliniowym dzielnikiem napięciowym utworzonym przez włączone na jej wejście szeregowo rezystora (2) oraz połączony z masą układu zespół (3) dwu przeciwstawnych diod. Drugi tranzystor (1B) realizuje w układzie kom-

pensacji dryftu napięciowego wynikającego z temperaturowego dryftu napięciowego punktu pracy tranzystora (1A). W układzie zastosowano zasilenie (—U. +U) z odwrotną polaryzacją w stosunku do polaryzacji wynikającej z rodzaju przewodnictwa tranzystorów a jego wartość jest tak dobrana, aby prądy upływu w obwodach źródło-bramka oraz dren-bramka kompensowały się wzajemnie. (1 zastrzeżenie)

21a⁴; H02h **P. 165310** **25.07.1973**

Zakłady Konstrukcyjno-Mechaniczne Przemysłu Węglowego Zakład Elektroniki Górniczej, Tychy, Polska (Leonard Pełczyński, Leszek Dobija, Maciej Gadomski).

Układ trwałego wyłączania zasilacza prądu stałego zawierającego scalony element stabilizujący

Układ według wynalazku zawiera stabilizator prądu stałego (I), układ trwałego wyłączania zasilacza (II), detektor spadku napięcia (III) oraz układ zabezpieczenia przed wzrostem napięcia (IV). Stabilizator (I) składa sę ze scalonego elementu stabilizującego (E_1), tranzystorów (T_1, T_2, T_3) połączonych w układ Derlingtona oraz elementów (R_1—R_7) i (C_1, C_2) ustalających warunki pracy.

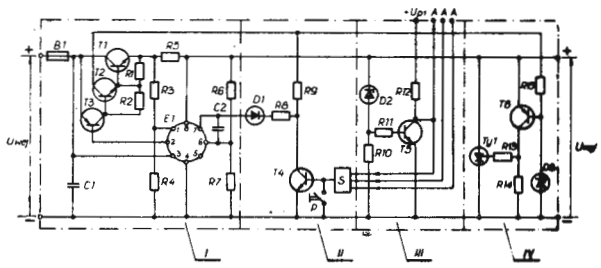
Układ trwałego wyłączenia (II) zawiera tranzystor (T_4), na bazę którego podawany jest sygnał wyłączający będący sumą logiczną sygnałów błędu. Do bazy tranzystora (T_4) podłączony jest również niestabilny przycisk zwierny (P), którego drugi koniec wraz z emiterem podłączony jest do ujemnego zacisku zasilacza. Kolektor (T_4) połączony jest poprzez rezystor (R_9) z dodatnim zaciskiem napięcia wyjściowego stabilizatora, a poprzez rezystor (R8) i diodę (D_1) z odpowiednim wyprowadzeniem scalonego elementu stabilizującego.

Detektor spodku napięcia (III) zawiera tranzystor (T_5), którego baza połączona jest poprzez rezystor (R_{11}) z dzielnikiem napięcia złożonym z diody Zemera (D_2) połączonej anodą do dodatniego zacisku zasilacza i rezystora (R_{10}), podłączonego do ujemnego zacisku.

Kolektor poprzez rezystor (R_{12}) połączony jest z napięciem dodatkowym (Up_1) oraz wejściem elementu sumy logicznej (S), do którego doprowadzony jest sygnał błędu (A).

Układ zabezpieczający (IV) zawiera tyrystor (Ty_1) włączony pomiędzy zaciski wyjściowe zasilacza, którego bramka poprzez rezystor (R_{13}) połączona jest z kolektorem tranzystora (T_6) oraz poprzez (R_{14}) połączona jest z zaciskiem ujemnym zasilacza.

Emiter tranzystora (T_6) włączony jest do dodatniego zacisku zasilacza a baza połączona jest poprzez rezystor (R_{15}) z kolektorem tranzystora (T_2) stabilizatora (I) oraz z anody diody Zenera (D_3) połączonej katodą z ujemnym zaciskiem (Uwyj) zasilacza (1 zastrzeżenie)

21a⁴; H02h **P. 165311** **25.07.1973**

Zakłady Konstrukcyjno-Mechanizacyjne Przemysłu Węglowego, Zakład Elektroniki Górniczej, Tychy, Polska (Leonard Pełczyński, Leszek Dobija, Maciej Gadomski).

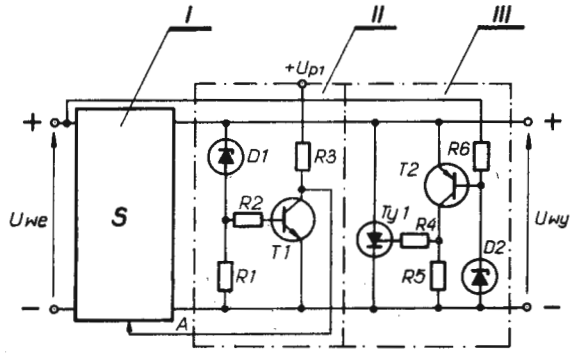
Układ zabezpieczenia prądu stałego przed wzrostem i obniżeniem się napięcia wyjściowego poza zadany margines

Układ według wynalazku zawiera stabilizator (I), detektor obniżenia się napięcia wyjściowego zasilacza poza zadany margines (II) i elektroniczny zwieracz zacisków wyjściowych zasilacza (III).

Układ detektora obniżenia się napięcia (II) składa się z tranzystora (T_1), którego baza połączona jest poprzez rezystor (R_2) z diodą Zenera (D_1), której katoda połączona jest z dodatnim zaciskiem wyjściowym zasilacza, natomiast drugi koniec rezystora (R_1) zwarty jest z emiterem tranzystora (T_1) i połączony z ujemnym zaciskiem wyjściowym zasilacza. Kolektor tranzystora (T_1) poprzez rezystor (R_3) podłączony jest do napięcia pomocniczego (+Up1) oraz stanowi źródło sygnału blokującego lub wyłączającego zasilacz.

Elektroniczny zwieracz wyjścia zasilacza (T_1) składa się z tyrystora (Ty_1) włączonego pomiędzy zaciski wyjściowe zasilacza, którego bramka poprzez rezystor (R_4) połączona jest z kolektorem tranzystora (T_2) oraz z rezystorem (R_5), którego drugi koniec połączony jest wraz z anodą diody (D_2) do ujemnego zacisku zasilacza.

Emiter tranzystora (T_2) połączony jest z dodatnim zaciskiem zasilacza, natomiast baza połączona jest z katodą diody Zenera (D_2) poprzez rezystor (R_6) z dodatnim zaciskiem napięcia wejściowego (Uwe) stabilizatora. (1 zastrzeżenie)

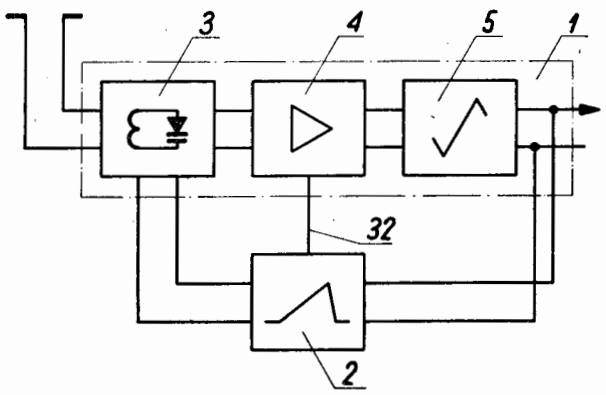
21a⁴; H04b **P. 166859 T** **26.11.1973**

Zakłady Radiowe „Diora", Dzierżoniów, Polska Eugeniusz Fuchs).

Urządzenie automatyczne z elektronicznym strojeniem automatycznym

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie odbiorcze z elektronicznym strojeniem automatycznym przeznaczone do odbioru sygnałów z modulacją amplitudy i częstotliwości, w którym jako elementy strojące zastosowano diody pojemnościowe wyposażone w układ automatycznego strojenia, wytwarzający dla tych diod w zakresie przestrajania sterujące napięcie narastająca a po dostrojeniu do stacji napięcie strojące o stałej wartości .

Urządzenie odbiorcze (1) składa się z członu wejściowego (3), członu częstotliwości pośredniej (4) o obniżonym o ustaloną wartość w zmocnieniu i członu demodulacyjnego (5), który jest jednocześnie źródłem napięcia regulacyjnego dla członu automatyki strojenie (2). Człon automatyki strojenia (2) zawiera generator napięcia piłokształtnego, którego napięcie wyjściowe doprowadzane jest do członu wejściowego (3) w celu uzyskania strojenia urządzenia odbiorczego. Generator napięcia piłokształtnego sterowany jest napięciem regulacyjnym uzyskiwanym w członie demodulacyjnym (5) przy demodulacji sygnału. W członie automatyki strojenia (2) po dostrojeniu się do radiostacji nadawczej wytwarzane jest napięcie regulacyjne pomocnicze, które doprowadzone jest do członu pośredniej częstotliwości (5) łączem (32) w celu przywrócenia pierwotnego wzmocnienia tego toru. Człony urządzenia zbudowane są na elementach półprzewodnikowych. (2 zastrzeżenia)

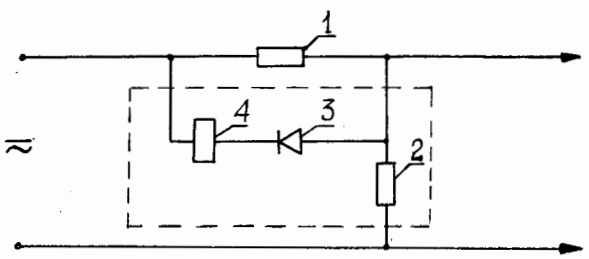
21c; H01h **P. 164596** 10.08.1973

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych, Katowice, Polska (Kazimierz Żelazowski, Wincenty Długosz, Janusz Kempny, Jerzy Jarczyk).

Układ do kontroli pracy szczególnie bezpieczników

Układ do kontroli pracy bezpieczników w obwodach elektrycznych składa się z rezystora **(2)** włączonego za kontrolowanym bezpiecznikiem **(1)** pomiędzy obydwa bieguny źródła prądu oraz z elementu półprzewodnikowego **(3)** odpowiednio spolaryzowanego włączonego za bezpiecznikiem **(1)** i połączonego szeregowo z elementem wykonawczym **(4)**, którego drugi koniec włączony jest przed bezpiecznikiem **1)**.

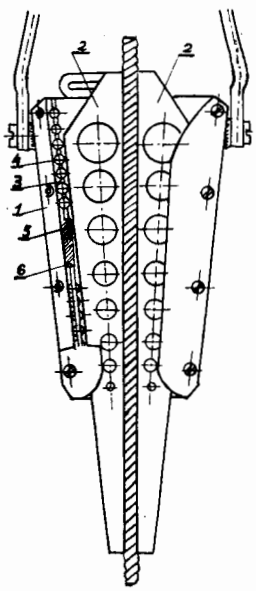
(1 zastrzeżenie)

21c; H02g **P. 166065** 23.10.1973

Zakład Energetyczny, Legnica, Polska (Jan Chrąchol, Czesław Bekas).

Uniwersalna żabka do naciągania przewodów napowietrznych linii elektrycznych

Żabka według wynalazku znajduje zastosowanie w budownictwie, remontach i eksploatacji napowietrznych lini elektrycznych i służy do mocnego uchwycenia przewodu w celu dokonania jego wymaganego naciągu.

Żabka według wynalazku składa się z korpusu **(1)** ze zbieżnie wykonanymi prowadnicami, w których umieszczone są dwie szczęki klinowe **(2)** przesuwające się w prowadnicach, których powierzchnie robocze ściskające przewód pozostają względem siebie równoległe niezależnie od ich wzajemnej od siebie odległości. Pomiędzy powierzchniami prowadnic a przesuwającymi się po nich powierzchniami szczęk znajdują się koszyki **(4)** z rolkami **(3)** lub kulkami łożyskowymi, uniemożliwiającymi zatarcie się tych powierzchni i ułatwiającymi demontaż żabki z przewodu po jego naciągnięciu. (2 zastrzeżenia)

21c; H01h **P. 166292** 02.11.1973

Zgłoszenie dodatkowe do patentu nr 59015

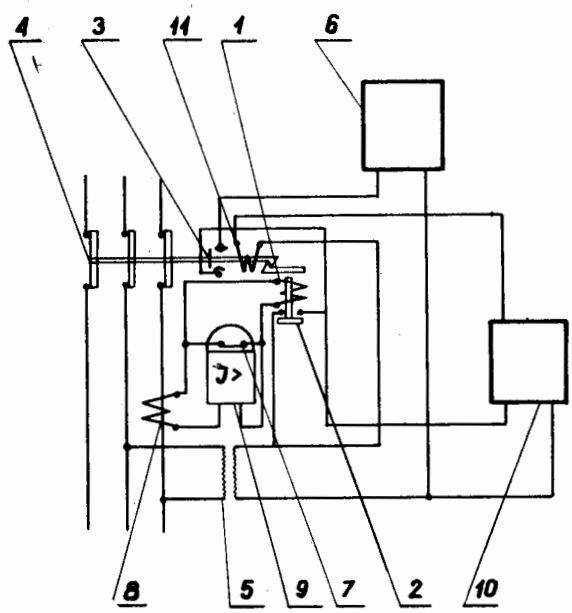
„Zwar" Zakłady Wytwórcze Aparatury Wysokiego Napięcia im. Dymitrowa, Warszawa, Polska (Jerzy Zając, Stanisław Machcewicz).

Układ sygnalizacji awaryjnego wyłączania i samoczynnego ponownego załączania wyłączników wysokiego napięcia

Układ według wynalazku przeznaczony jest do rozdzielni, w których brak jest pomocniczego źródła prądu stałego a zasilanie układu odbywa się przy pomocy przekładników prądowo-napięciowych, względnie transformatora potrzeb własnych.

Układ zawiera przekaźnik nadprądowy **(9)**, który włączony jest w obwód przekładnika prądowego **(8)** i w razie przekroczenia nastawionej wartości prądu otwiera swój styk **(7)** a tym samym podaje napięcie z przekładnika napięciowego **(5)** na wyzwalacz wyłączający **(1)**.

Obwód magnetyczny wyzwalacza **(1)** jest wykonany z litego materiału i pokryty warstwą dobrego przewodnika jak miedź lub srebro, dzięki czemu pod wpływem prądów wirowych następuje opóźnienie w cofnięciu się zwory po przerwaniu przepływu prądu w cewce. Zwora związana jest mechanicznie z mikroprzełącznikiem **(2)**, który podaje impuls na sygnał awaryjnego wyłączenia **(6)** i za pośrednictwem zespołu przekaźników czasowych **(10)** na wyzwalacz załączający **(11)** celem ponownego załączenia wyłącznika **(4)**. Dzięki opóźnieniu jakie daje podczas odpadania wyzwalacz **(1)**, impuls przekazywany przez sprzężony z jego zworą mikroprzełącznik **(2)** trwa przynajmniej do chwili, gdy po wyłączeniu zwarcia przez wyłącznik **(4)**, powraca poprzez przekładnik napięciowy **(5)** pełne napięcie sterowania. (1 zastrzeżenie)

21c; H01h **P. 166526** 14.11.1973

Ośrodek Naukowo-Produkcyjny Materiałów Półprzewodnikowych, Warszawa, Polska (Kazimierz Kaliszuk, Marek Lejbrandt, Wojciech Henrykowski).

Sposób wytwarzania styków rolkowych

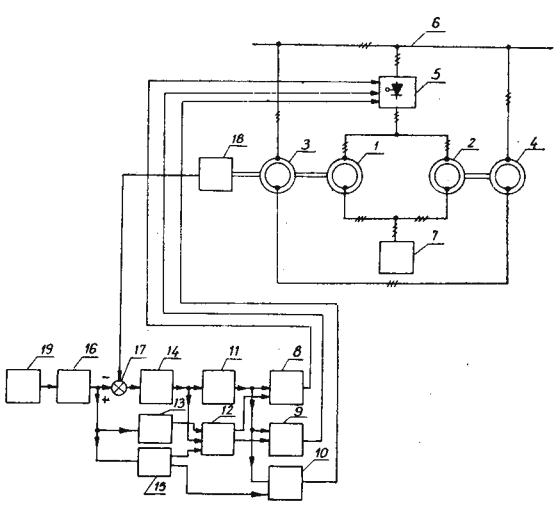
Sposób wytwarzania styków rolkowych wg wynalazku polega na ułożeniu na przemian pierścieni W-Cu i tulejek dystansowych grafitowych w tyglu grafitowym o średnicy wewnętrznej o kilka milimetrów większej od średnicy zewnętrznej pierścieni W-Cu. W środek pierścieni wkłada się pręt miedziany. Tygiel wraz z wsadem ogrzewa się do temperatury niezbędnej do stopienia miedzi i przetrzymuje w tej temperaturze kilkanaście minut, w celu całkowitego stopienia miedzi. Studzenie wsadu przeprowadza się stopniowo przez wysuwanie tygla ze strefy grzejnej z szybkością od kilku do kilkunastu milimetrów na minutę. Po wystudzeniu wyjęty wlewek obrabia się powierzchniowo i przecina poprzez tulejki dystansowe. (1 zastrzeżenie)

21c; H02p **P. 166632** 20.11.1973

Instytut Elektrotechniki, Warszawa, Polska (Krzysztof Żochowski).

Układ współbieżny regulacji prędkości obrotowej silników indukcyjnych

Wynalazek dotyczy rewersywnego, współbieżnego układu automatycznej regulacji prędkości obrotowej dwóch silników indukcyjnych pierścieniowych lub klatkowych, przy czym regulacja prędkości odbywa się poprzez zmianę skutecznej wartości napięcia zasilającego stojany silnków napędowych jak i przez skokową zmianę częstotliwości napięcia zasilającego np. z 50 Hz na 25 Hz lub 16 2/3 Hz. Rolę regulatora i dzielnika częstotliwości napięcia **(5)** spełnia tyrystorowy rewersywny przekształtnik zasilany z sieci energetycznej. **(6).** W celu wytworzenia momentu synchronizującego silniki napędowe **(1, 2)** w układzie zastosowano dwa dodatkowe silniki synchronizujące **(3, 4)** sprzężone mechanicznie z silnikami napędowymi, **(1, 2)** wirujące w kierunku przeciwnym do kierunku wirowania pola w stojanach tych silników. Poprzez zastosowanie rezystancyjno-indukcyjnego regulatora prądu **(7)** w obwodzie wirnika silników głównych układ zapewnia uzyskanie dostatecznie dużych momentów napędowych i hamujących w czterech ćwiartkach układu współrzędnych moment-prędkość obrotowa. Przekształtnik tyrystorowy **(15)** jest sterowany poprzez trzy układy sterujące **(8, 9** i **10)** kierunków „lewo", „prawo" hamowania generatorowego, które są sterowane z kolei z układu modułu **(11)**, układ blokady kierunku „lewo", „prawo" **(12)** i hamowania generatorowego **(15).** Dodatkowo w skład układu sterującego wchodzą następujące podzespoły:

regulator prędkości **(14)**, dzielnik częstotliwości **(13)**, węzeł sumujący **(17)**, człon pomiaru prędkości **(18)** oraz integrator **(16)** i zadajnik prędkości obrotowej **(19).**

Opisany układ może znaleźć zastosowanie w napędach wszelkich mechanizmów wymagających pracy współbieżnej statycznej i dynamicznej z jednoczesną regulacją prędkości obrotowej w szerokim zakresie przy stałym momencie. W szczególności układ ten może być stosowany w napędach mechanizmów jazdy oraz wciągarek w dźwigach i suwnicach.

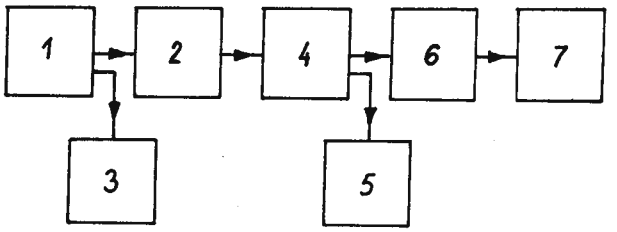
(1 zastrzeżenie)

21c; H02j **P. 166707** 22.11.1973

Zakłady Rowerowe „Predom-Romet", Bydgoszcz, Polska (Marek Kozłowski, Zbigniew Szymański).

Urządzenie zabezpieczające akumulatory przed nadmiernym rozładowaniem

Urządzenie zabezpieczające akumulatory przed nadmiernym rozładowaniem jest przeznaczone szczególnie do pojazdów napędzanych prądem z baterii akumulatorów jak samochody, wózki platformowe, podnośnikowe, golfowe i inne. Urządzenie to ma dyskryminator napięcia **(1)** kontrolujący napięcie akumulatorów i przekazujący odpowiedni sygnał do pierwszego członu czasowego **(2)** opóźniającego zadziałanie dalszych członów urządzenia. Z dyskryminatorem napięcia **(1)** sprzężony jest również pierwszy element sygnalizacyjny **(3),** który sygnalizuje obniżenie napięcia poniżej dopuszczalnego. Do wyjścia pierwszego członu czasowego **(2)** dołączone jest wejście drugiego członu czasowego **(4)** odmierzającego czas rezerwowy przeznaczony na dojazd do miejsca ładowania akumulatorów. Z drugim członem czasowym **(4)** jest sprzężony drugi element sygnalizacyjny **(5)** i człon wykonawczy **(6),** który po upływie odmierzonego czasu blokuje obwód sterowania pojazdu przez stycznik **(7).** (4 zastrzeżenia)

21d¹ H02k **P. 166348** 06.11.1973

Zakłady Urządzeń Dźwigowych, Warszawa, Polska (Karol Kisielewski).

Silnik elektryczny, zwłaszcza do napędu dźwigowego

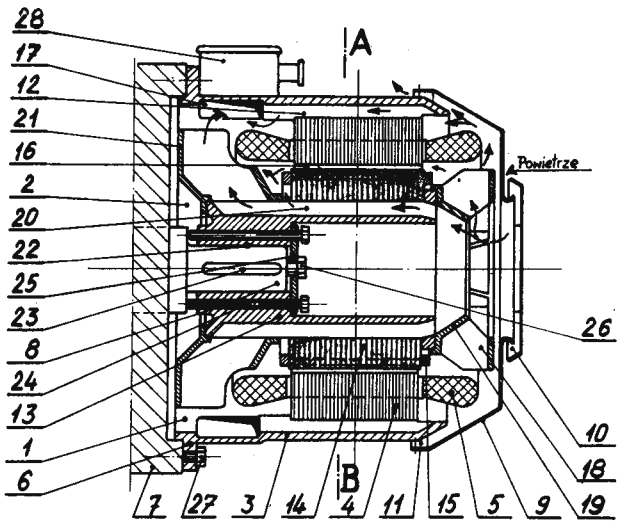
Silnik według wynalazku składa się ze stojana **(1)** i wirnika **(2).** Stojan **(1)** posiada kadłub **(3),** w którym osadzony jest nieruchomo pakiet blach stojana **(4)** z uzwojeniem elektrycznym **(5).** Kadłub **(3)** zakończony jest od czoła kołnierzem **(6),** który przeznaczony jest do jednoczesnego zamocowania i ustawiania współosiowego kadłuba **(3)** z urządzeniem napędowym **(7)** oraz wałem napędowym **(8)** urządzenia napędowego **(7)** Kadłub **(3)** od strony tylnej zasłonięty jest pokrywą **(9)** z otworami wlotowymi powietrza **(10).** Pomiędzy pokrywą **(9)** a kadłubem **(3)** są ukształtowane wyloty **(11)** pomocnicze powietrza. Pomiędzy kadłubem **(3)** a pakietem blach **(4)** stojana są utworzone kanały chłodzące **(12)** do chłodzenia blach **(4)** pakietu. Wirnik **(2)** posiada piastę wirnika **(13),** na której osadzony jest nieruchomo pakiet blach **(14)** wirnika wraz z uzwojeniem krótkozwartym **(15).**

Piasta wirnika **(13)** osadzona jest na wale napędowym **(8),** który posiada otwór cylindryczny **(22)** oraz wpust **(23)** służące do osadzenia ciasno — przesuwnego piasty **(13).** Ustawienie symetryczne wirnika **(2)** względem stojana **(1)** dokonuje się za pomocą śrub

regulacyjnych (24) i zabezpiecza w położeniu ustawionym podkładką dociskową (25) unieruchomioną śrubą dociskową (26). Takie zamocowanie wirnika (2) na wale napędowym (8) urządzenia napędowego (7) nie wymaga dodatkowego podparcia wirnika (2) łożyskami.

Piasta wirnika (13) ma osadzone dwa przewietrzniki promieniowe (18 i 21) przeznaczone do chłodzenia pakietu blach wirnika (14) oraz uzwojenia głównego (5). Przewietrznik (18) posiada ściankę stożkową (19) rozdzielającą strumień powietrza na kanały przelotowe (20) doprowadzające powietrze do przewietrznika głównego (21) osadzonego z przodu piasty wirnika (13).

(4 zastrzeżenia)

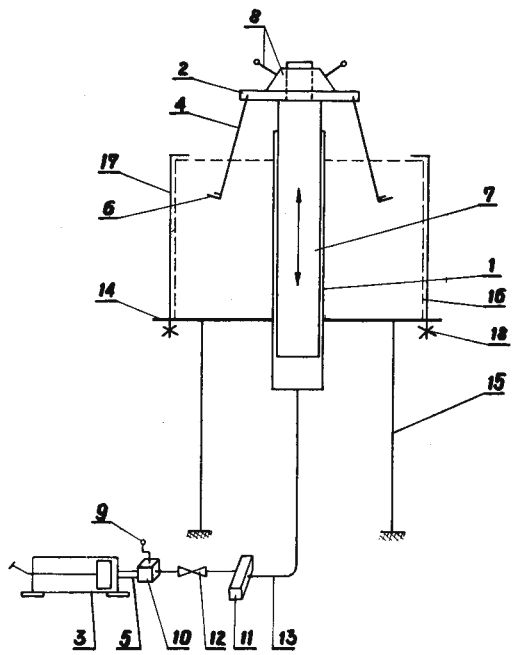

21d² H02k **P. 161266** 13.03.1973

Władysław Grzywacz, Roman Dymała, Zenobiusz Trzeciak, Henryk Drabik, Tychy Polska, Jerzy Masłowski, Katowice, Polska (Władysław Grzywacz, Henryk Drabik, Jerzy Masłowski, Roman Dymała, Zenobiusz Trzeciak) na rzecz Wojewódzkiego Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Katowicach, Oddział w Tychach, Polska.

Urządzenie oraz sposób usuwania zniszczonych uzwojeń w silnikach elektrycznych asynchronicznych

Sposób według wynalazku polega na tym, że usuwanie zniszczonych uzwojeń odbywa się przy pomocy urządzenia hydraulicznego, przy czym usuwanie uzwojeń może się odbywać na zimno bez wstępnego podgrzania.

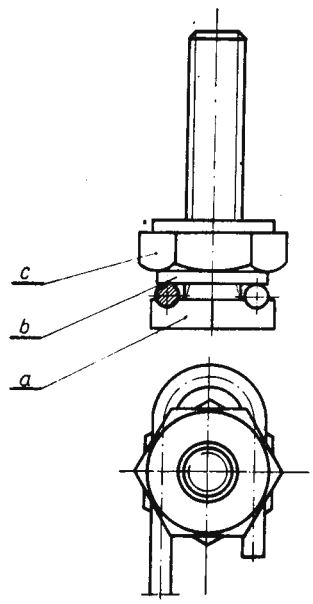
Urządzenie do stosowania sposobu posiada pompę hydrauliczną nożną (3) połączoną przewodami ciśnieniowymi elastycznymi (5) z cylindrem (1). Cylinder (1) współpracuje z tłokiem (7) na końcu którego osadzony jest pierścień oporowy (2) z ramionami (4) i zaciskami (6). W czasie rozruchu olej z pompy hydraulicznej (3) przechodzi przewodami (5) przez kostkę łącznikową (10), do której zamocowany jest manometr (9) i zawór odpowietrzający (12), do rozdzielacza (11). Z rozdzielacza (11) odprowadzany jest do cylindra hydraulicznego (1). Całość urządzenia spoczywa na płycie nośnej (14) do której mocuje się stojan silnika elektrycznego (16) za pomocą specjalnych ściągaczy (17). (5 zastrzeżeń)

21d² H01f **P. 169982 T** 01.04.1974

Fabryka Aparatów Elektrycznych Niskiego Napięcia „Fanina" Przemyśl, Polska (Antoni Marcinek, Jan Kasprzyk).

Sposób nawijania i wyprowadzenia końców uzwojeń przekładników prądowych

Istota wynalazku polega na zastosowaniu na uzwojenie prądowe przekładników taśmy plecionej z cienkich drutów miedzianych, oraz specjalnie ukształtowanych śrub z nakrętkami na wyprowadzenie końcówek uzwojeń. Na wewnętrznej powierzchni główki śruby (a) są rowki profilowe, w których układa się końce taśmy a następnie zaciska się je poprzez podkładkę (b) nakrętką (c). (2 zastrzeżenia)

21d³ H02h **P. 166425** 09.11.1973

Państwowe Zakłady Teletransmisyjne, Warszawa. Polska (Henryk Kowalski, Andrzej Maruda).

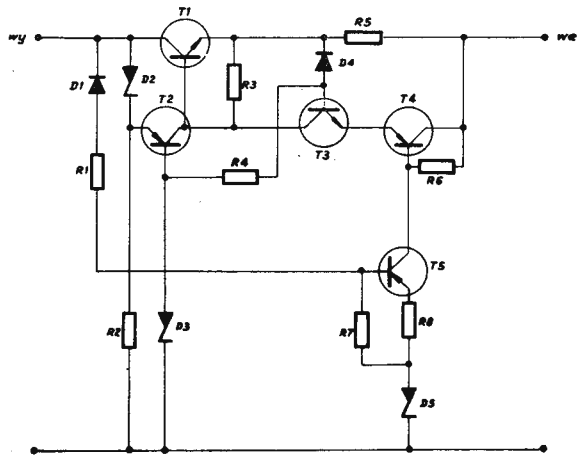
Układ zabezpieczający zasilacz przed przeciążeniem

Przedmiotem wynalazku jest układ zabezpieczający zasilacz przed przeciążeniem pozwalający uzyskać mały prąd przy zawarciu wyjścia oraz nie mający wpływu na układ zasilania podczas normalnej pracy.

Układ charakteryzuje się tym, że emiter tranzystora (3) połączony jest z emiterem tranzystora (T_4), którego kolektor dołączony jest do wejścia zasilacza oraz do rezystora (R_5) i do rezystora (R_6), który drugim końcem dołączony jest do emitera tranzystora(T_4), i do kolektora tranzystora (T_5), którego baza dołączona jest poprzez szeregowo połączone rezystor (R_1) i diodą (D_1) w kierunku przewodzenia do wejścia zasi-

lacza z jednej strony a z drugiej strony poprzez rezystor (R_7) z dziodą (D_5) i rezystorem (R8), który drugim końcem dołączony jest do emitera tranzystora (T_5) natomiast drugi koniec diody (D_5) dołączony jest do masy układu.

Napięcie wyjściowe zasilacza określone jest przez diody (D_2) i (D_3) oraz napięcie złącza emiter-baza tranzystora (T_2). Maksymalny prąd obciążenia określa tranzystor (T_1) a minimalny prąd obciążenia po przejściu tranzystora (T_1) w stan nieprzewodzenia określony jest przez wartość rezystora szeregowego (R_3) oraz przez wartość napięć na diodzie (D_4), złączu emiter-baza tranzystora (T_3) i złączu kolektor-emiter przewodącego tranzystora (T_4). (1 zastrzeżenie)

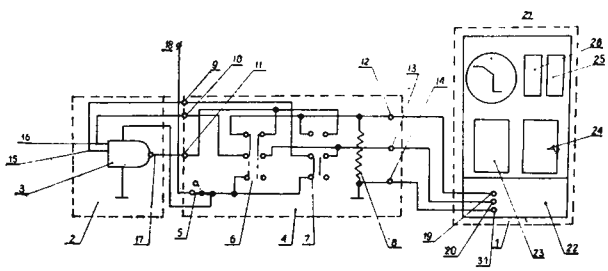

21e; G01r **P. 161346** 17.03.1973

Instytut Technologii Elektronowej przy Naukowo-Produkcyjnym Centrum Półprzewodników, Warszawa, Polska (Jerzy Guryn, Jacek Schamlhofer).

Przyrząd do badania układów elementów półprzewodnikowych zwłaszcza do pomiaru charakterystyk przejściowych tych układów

Przyrząd według wynalazku zawiera gniazdo pomiarowe (2), do którego wkłada się badany układ scalony (3) i podłączone do przewodów łączących (15, 16 i 17), zespół przełączników (4), w którego skład wchodzą: wyłącznik zasilania (5) klawisze typu „Isostat" (6 i 7), opornik (8), gniazda wejściowe (9, 10, 11). do których są dołączone przewody (15, 16 i 17) oraz gniazda wyjściowe (12, 13, 14), które są dołączone do wejściowych gniazd (19, 20 i 31) charakterografu tranzystorowego (1) produkcji amerykańskiej typ 575 i lub radzieckiej typu PNHT-1. (1 zastrzeżenie)

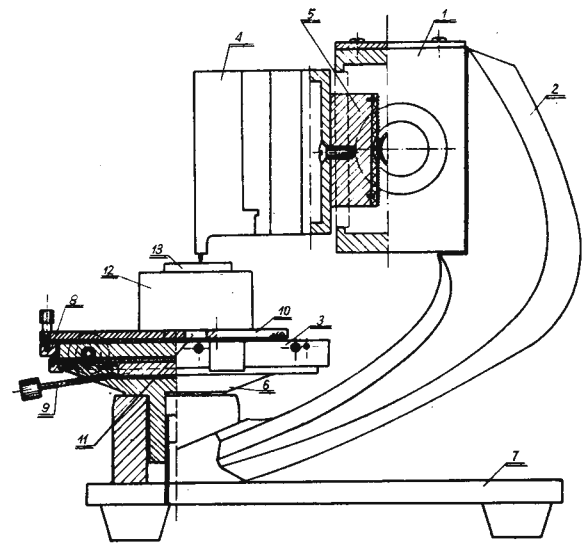

21e; G01r **P. 161975** 17.04.1973

Instytut Technologii Elektronowej przy Naukowo-Produkcyjnym Centrum Półprzewodników, Warszawa, Polska (Edward Stolarski).

Manipulator do przyrządu do pomiaru rezystowności materiałów półprzewodnikowych

Manipulator według wynalazku posiada sondę pomiarową (4), która jest zamocowana trwale do listwy ruchowej (5) przesuwu mikro-makro (1) pozwalającej na jej stabilizację i ruch w osi pionowej, oraz stolik krzyżowy (4) zamocowany za pośrednictwem łącznika (6) do podstawy (2) i płyty konstrukcyjnej (7). Stolik (3) wyposażony jest w płyty nakładkowe (10 i 14) służące do otrzymywania badanych materiałów półprzewodnikowych (13) za pomocą dodatkowych elementów (12), przy czym płyty te są mocowane do listwy (8) stolika krzyżowego (3) przesuwanej w płaszczyźnie pionowej osi x—x. Łącznik (6) posiada śrubę blokującą (9) umożliwiającą bezstopniową regulację obrotu stolika (3) wokół osi pionowej. (6 zastrzeżeń)

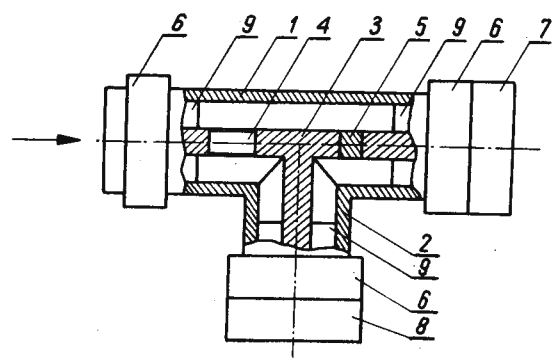

21e; G01r **P. 162745** 22.05.1973

Polski Komitet Normalizacji i Miar, Warszawa, Polska (Antoni Skibiński, Zbigniew Szpigiel, Julian Kowar).

Wieloparametrowy, współosiowy wzorzec tg δ .C.R. przeznaczony do pracy w zakresie częstotliwości do 100 MHz

Wzorzec według wynalazku posiada sztywne nierozłączalne połączenie odcinka linii współosiowej (1) z odgałęzieniem (2), będącym także odcinkiem linii współosiowej, przy czym odcinek linii współosiowej (1) zawiera w przewodzie wewnętrznym (3) cienkowarstwowy rezystor (4), połączony szeregowo z przelotowym kondensatorem (5), a z miejsca połączenia tych elementów jest wyprowadzone odgałęzienie (2). Na obydwu końcach odcinka linii współosiowej (1) i na końcu odgałęzienia (2) dołącza się za pomocą złącz współosiowych (6) ruchome elementy zwarcia (7) lub ekranowania (8), które wykonuje się z odcinków linii współosiowej i cylindrycznej, zaś w linii współosiowej (1) i odgałęzieniu (2) znajdują się przegrody izolacyjne (9), wykonane w postaci dysków teflonowych, które zabezpieczają cienko-warstwowy rezystor (4) i przelotowy kondensator (5) przed wpływem czynników atmosferycznych, takich jak: wilgot-

ność i szybkie zmiany temperatury, jak również przed pyłem i innymi zanieczyszczeniami oraz stanowią dodatkowe usztywnienie przewodu wewnętrznego **(3)**, poprawiając jednocześnie współosiowość linii **(1)** i odgałęzienia **(2)**. Elementy zwarcia **(7)** i ekranowania **(8)** w odgałęzieniu **(2)** mogą stanowić jeden element współosiowy eliminujący złącze współosiowe **(6)** w odgałęzieniu (2). (4 zastrzeżenia)

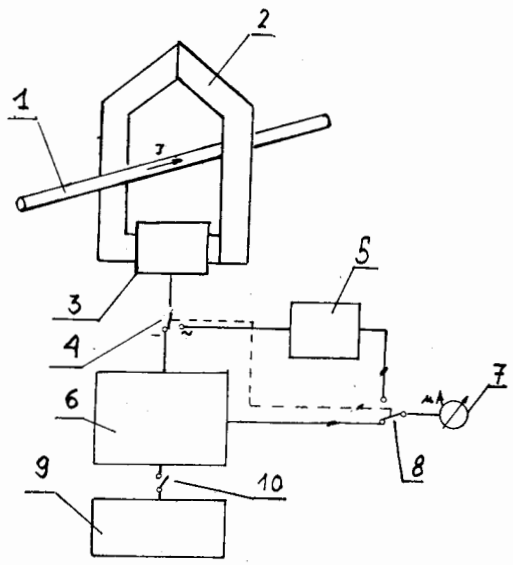
21e; G01r **P. 163768** 02.07.1973

Centralne Laboratorium Przemysłu Lniarskiego, Żyrardów, Polska (Józef Krzyśków, Wiesław Kowalski).

Uniwersalny amperomierz cęgowy prądu stałego i zmiennego

Przedmiotem wynalazku jest amperomierz przeznaczony do mierzenia prądów stałych i przemiennych płynących w przewodach.

Amperomierz według wynalazku posiada obwód magnetyczny **(2)** cęgowy, który jest wyposażony w czujnik **(3)** zmieniający swą reaktancję proporcjonalnie do wielkości prądu płynącego w badanym przewodzie **(1)**, który wkłada się w obwód magnetyczny **(2)**. Czujnik **(3)** połączony jest poprzez przełącznik **(4)** z prostownikiem **(5)** lub z generatorem relaksacyjnym **(6)** zasilanym ze źródła **(9)** poprzez przełącznik **(10)**. Wyjścia generatora **(6)** lub prostownika **(5)**, w zależności od rodzajów mierzonego prądu, połączone są z miliamperomierzem **(7)** poprzez przełącznik **(8)** sprzężony z przełącznikiem **(4)**. (1 zastrzeżenie)

21e; G01r **P. 166323** 05.11.1973

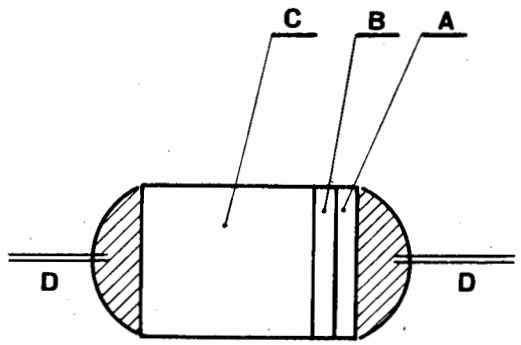
Polska Akademia Nauk-Instytut Fizyki, Warszawa, Polska (Jan Chroboczek).

Sposób wytwarzania sondy półprzewodnikowej przeznaczonej do pomiaru natężenia wysokich pól magnetycznych w temperaturach ciekłego helu i sonda otrzymana tym sposobem

Sposób wytwarzania sondy półprzewodnikowej do pomiaru natężenia wysokich pól magnetycznych w temperaturach ciekłego helu polega na tym, że element aktywny sondy wykonuje się z materiału, w którym w/w zakresie temperatur dominuje przewodnictwo hoppingowe, polegające na tunelowaniu nośników pomiędzy zlokalizowanymi płytkimi centrami domieszkowymi. Materiał ten kształtuje się tak aby element aktywny **(A)** utworzył zorientowaną płytkę grubości porównywalnej z drogą swobodną nośników w tym materiale, a doprowadzenie prądowe **(D)** pokrywały przeciwległe ściany płytki.

Sonda wykonana zgodnie ze sposobem według wynalazku jest przeznaczona do pomiaru natężenia pola magnetycznego poprzez określenie oporu sondy i odczyt z krzywej cechowania funkcji r(H), tj. zależności oporu sondy od natężenia pola H.

Sonda posiada element aktywny **(A)** w postaci cienkiej płytki z germanu typu p domieszkowego galem, płytka ta jest połączona przez lutowanie indem **(B)**, z podłożem **(C)** z germanu typu n. Do elementu aktywnego **(A)** oraz podłoża **(C)** na całej powierzchni przyłożone są wyprowadzenia **(D)**, poprzez którę doprowadza się napięcie elektryczne ze źródła zasilania. (5 zastrzeżeń)

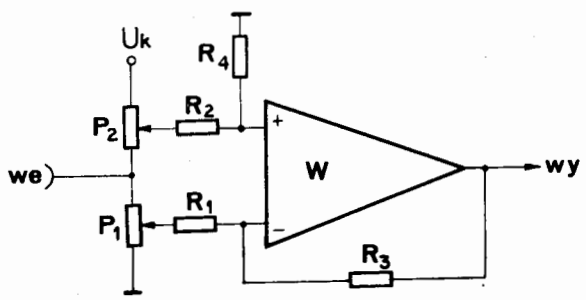
21e; G01r **P.166489** 12.11.1972

Polska Akademia Nauk-Zakład Doświadczalny „Techpan" Instytutu Podstawowych Problemów Techniki PAN, Warszawa, Polska (Stanisław Gadomski).

Układ połączeń do formowania zmiany napięcia pomiędzy dwoma zadanymi poziomami

Układ połączeń do formowania zmiany napięcia pomiędzy dwoma zadanymi poziomami składa się z dzielnika wejściowego (P_1, P_2), zbudowanego z dwóch potencjometrów **(P_1, P_2)**, czterech rezystorów **(R_1, R_2, R_3, R_4)** i wzmacniacza operacyjnego **(W)**. Sygnał wejściowy jest podany do punktu wzajemnego połączenia końcówek potencjometrów **(P_1, P_2)**, przy czym druga końcówka potencjometru **(P_1)** jest połączona do masy, natomiast druga końcówka potencjometru **(P_2)** jest połączona ze źródłem wzorcowego napięcia **(U_k)** odniesienia. Pierwsze wejście wzmacniacza **(W)** jest połączone, poprzez rezystor **(R_1)**, z końcówką zbiorczą potencjometru **(P_1)**, a poprzez rezystor **(R_3)** — z wyjściem tego wzmacniacza **(W)**. Drugie wejście wzmacniacza **(W)** jest połączone z końcówką zbiorczą potencjometru **(P_2)** poprzez rezystor **(R_2)**, natomiast poprzez rezystor **(R_4)** jest ono połączone z masą.

Układ połączeń według wynalazku ma zastosowanie zwłaszcza w układach rejestracji pomiarów elektrycznych. (1 zastrzeżenie)

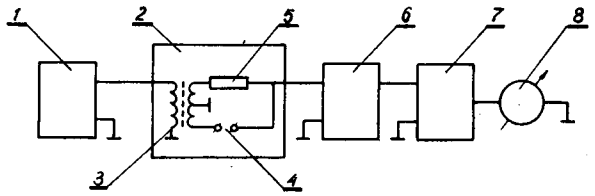
21e; G01r **P. 166595** 17.11.1973

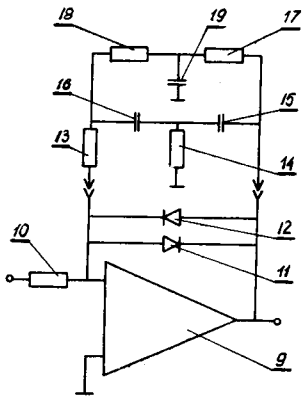
Przemysłowy Instytut Elektroniki przy Naukowo-Produkcyjnym Centrum Półprzewodników, Warszawa, Polska (Roman Wierzbowski, Piotr Machalica, Stanisław Oleszkiewicz).

Miernik do pomiaru konduktancji i pojemności metodą mostkową, zwłaszcza do pomiaru struktur półprzewodnikowych MJS

Miernik według wynalazku składa się ze źródła zasilania (1) prądu zmiennego, transformatorowego mostka (2) zasilanego poprzez transformator (3), przy czym w układzie mostka (2) w jednej jego gałęzi znajdują się zaciski (4) do podłączenia badanego eledancja (5). W przekątną zrównoważenia mostka włączony jest logarytmiczno-selektywny wzmacniacz (6), którego wyjście podłączone jest do liniowego detektora (7) połączonego z wychylowym przyrządem pomiarowym (8).

Miernik charakteryzuje się tym, że w przekątną pomiarową mostka (2) włączony jest operacyjny wzmacniacz (9), w którego pętlę ujemnego sprzężenia zwrotnego włączone są z kolei równolegle i odnośnie do kierunku przewodzenia przeciwstawnie dwie krzemowe diody (11) i (12) oraz ponadto poprzez separujący rezystor (13) włączony jest symetryczny filtr pasmowy, np. typu podwójne T, składający się odpowiednio w jednej części z dwu kondensatorów (15, (16) i rezystora (14) oraz w części drugiej — z dwu rezystorów (17), (18) i jednego kondensatora (19), dzięki czemu przy pomocy wspomnianego operacyjnego wzmacniacza (9) umożliwione jest jednoczesne dokonywanie logarytmowania i wyselekcjonowania sygnału wejściowego. (3 zastrzeżenia)

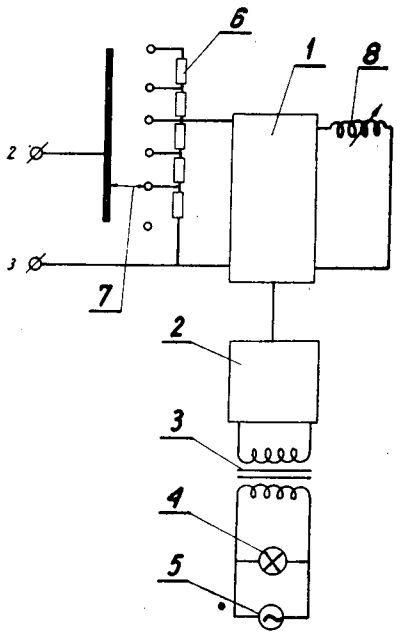

21e; G01r **P.166796** 24.11.1973

„Era" Zakłady Wytwórcze Przyrządów Pomiarowych, Warszawa, Polska (Mieczysław Szczepaniak).

Wielozakresowy miernik do pomiaru prądu i napięcia stałego i zmiennego

Miernik do pomiaru prądu i napięcia stałego i zmiennego posiada przełącznik pokrętny (7) do zmiany zakresu pomiarowego i układ wzmacniający (1) stanowiący co najmniej jeden półprzewodnikowy wzmacniacz pomiarowy o sprzężeniach bezpośrednich oraz organ pomiarowy (8), który zawiera ustrój prądu przemiennego ze wskazówką świetlną. Organ pomiarowy (8) połączony jest z układem wyjściowym wzmacniacza (1), którego obwód wejściowy jest przyłączony do obwodu wielkości mierzonej na zaciski (2, 3) poprzez dzielnik rezystorowy (6) i przełącznik (7). Wzmacniacz jest zasilany z zasilacza zewnętrznego (2), który połączony jest ze źródłem prądu zmiennego (5) poprzez dopasowujący transformator (3), do którego równolegle dołączona jest żarówka (4) wskazówki świetlnej miernika. (1 zastrzeżenie)

21e; G01r **P. 169123 T** 27.02.1974

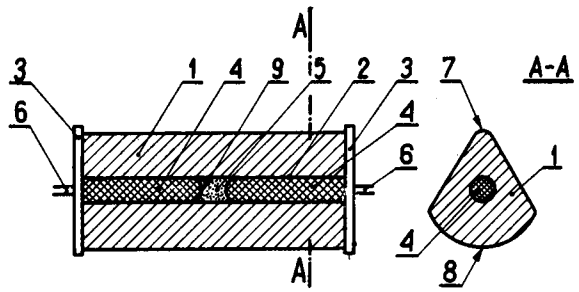
Uniwersytet Warszawski, Warszawa, Polska (Zbigniew Koczorowski, Jan Kotowski, Kazimierz Celuch).

Integrator elektroniczny z odczytem wizualnym

Przedmiotem wynalazku jest integrator służący do pomiaru ładunku elektrycznego, czasu pracy urządzeń elektrycznych, bądź do całkowania innych wielkości fizycznych w funkcji czasu, które można przetworzyć na natężenie prądu elektrycznego.

Integrator składa się z przezroczystej kapilary (1) mającej wewnątrz wzdłuż podłużnej osi usytuowany przelotowy kanał (2), korzystnie kołowy, w którym są umieszczone rtęć w postaci słupków (4) skrajnych oraz wodny roztwór zawierający jony rtęci w postaci słupka (5) usytuowanego pomiędzy słupkami (4)' oraz z pokryw (3) zamykających końce kapilary. Słupki (4) mają wyprowadzenia elektryczne (6), które wystają poza kapilarę (1), przechodzą przez zamknięcie (3).

Kapilara (1) posiada przekrój poprzeczny w kształcie trójkąta, którego jeden wierzchołek (7) i naprzeciwległy bok (8) są wyoblone, a pozostałe dwa boki tworzą kąt mniejszy od 180°, przy czym na powierzchni wyoblonego boku (8) jest usytuowana podziałka trwale połączona z kapilarą (1). Zastosowany kształt kapilary daje powiększony i zlinearyzowany obraz menisków metal-roztwór elektrolitu, których przemieszczenie pod wpływem przepuszczonego ładunku stanowi istotę pomiaru. (1 zastrzeżenie)

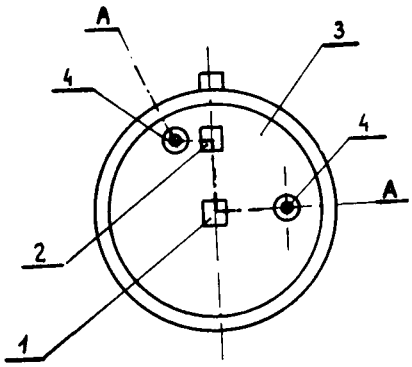
21f; H05b **P. 161347** 17.03.1973

Instytut Technologii Elektronowej przy Naukowo-Produkcyjnym Centrum Półprzewodników Warszawa, Polska (Jan Ryżko, Bogdan Pastuszko).

Elektroluminescencyjny przyrząd zasilany napięciem zmiennym

Elektroluminescencencyjny przyrząd według wynalazku składa się z dwóch złącz p-n (1 i 2) połączonych z podstawą obudowy (3) w sposób tworzący trwałe niskoomowe połączenie elektryczne. Elektrody odmiennego rodzaju przewodnictwa połączone są z przepustamii (4) końcówek obudowy (3), z których wyprowadzone są trzy potencjały elektryczne do łączenia przyrządu szeregowo lub równolegle.

Obszary o tym samym rodzaju przewodnictwa złącz p-n połączone są ze sobą i wyprowadzone na końcówki (4) obudowy a złącza p-n są odizolowane od podstawy obudowy (3) przez dodatkowe połączenie. (2 zastrzeżenia)

21f; H05b **P. 161536** 27.03.1973

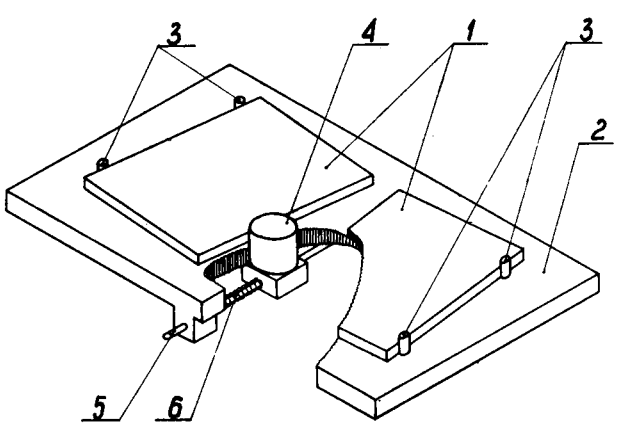
Instytut Technologii Elektronowej przy Naukowo-Produkcyjnym Centrum Półprzewodników, Warszawa, Polska (Maciej Piskorski, Georgi Stareev).

Sposób wykonania złącza p-n w strukturach elektro-luminescencyjnych

Sposób według wynalazku polega na tym, że stosuje się wzrost wrastw półprzewodnikowych związku złożonego lub prostego na podłożu związku prostego w procesie selektywnego wzrostu epitaksjalnego z fazy ciekłej, przy czym w obszarze selektywnie rozpuszczonego podłoża wytwarza się w tym samym procesie co najmniej dwie warstwy tworzące strukturę złączową, a złącze p-n znajduje się w obrębie tego samego obszaru. (1 zastrzeżenie)

21g; H01l **P. 161304** 16.03.1973

Zakład Doświadczalny Produkcji Układów Hybrydowych, Warszawa, Polska (Waldemar Roman, Roman Smolski).

Urządzenie do mocowania prostokątnych podłoży obwodów scalonych szczególnie w celu preparowania ich w procesach próżniowych

Urządzenie według wynalazku charakteryzuje się tym, że podłoża (1) są ustalane na płycie nośnej (2) parami nierównolegle względem siebie przy pomocy elementów oporowych (3), a mocowanie ich odbywa się przez element dociskający (4) przesuwający się w osi symetrii krawędzi wewnętrznych pary podłoży (1) pod działaniem sprężyny (6) i sworznia (5), przy czym elementy (5) i (6) znajdują się po przeciwnej stronie płyty nośnej (2) niż podłoża (1). (1 zastrzeżenie)

21g; H01l **P. 161772** 07.04.1973

Instytut Technologii Elektronowej przy Naukowo-Produkcyjnym Centrum Półprzewodników, Warszawa, Polska (Jerzy Klamka, Rajmund Latkowski).

Sposób wytwarzania półprzewodnikowych międzymetalicznych warstw epitaksjalnych

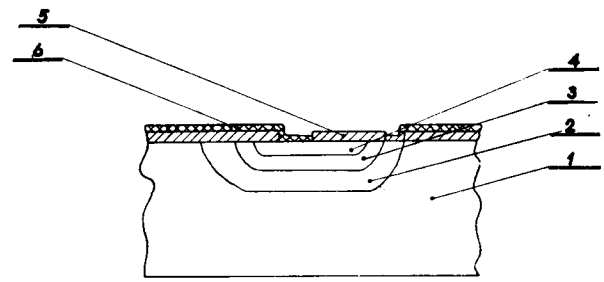
Sposób według wynalazku polega na tym, że wzrost warstw epitaksjalnych na płytce podłoża odbywa się w warunkach dynamicznej próżni z par atomów tworzących tę warstwę na skutek parowania oraz różnicy temperatur między temperaturą roztworu a temperaturą płytki podłoża (1 zastrzeżenie)

21g; H01l **P. 162418** 08.05.1973

Instytut Technologii Elektronowej przy Naukowo-Produkcyjnym Centrum Półprzewodników, Warszawa, Polska (Georgi Stareev i Maciej Piskorski).

Dioda Gunna i sposób jej wykonania

Dioda Gunna posiada kilka warstw (2, 3, 4) epitaksjalnych wykonanych na materiale półprzewodnikowym typu A^{III} B^{V}, oraz kontakty omowe (6) i warstwą pasywującą (5). Sposób wykonania diody według wynalazku polega na tym, że płytkę podłoża półizolacyjnego Ga As (1) pokrywa się warstwą dielektyczną np. SiO_2, w której za pomocą fotolitografii wytrawia się okno. Następnie na stanowisku do wzrostu epitaksjalnego z fazy ciekłej wytwarza się trzy warstwy epitaksjalne w następującej kolejności n^+ Ga As (2), n Ga As (3) i n^+ Ga As (4). Wzrost tych warstw odbywa się w obszarze podłoża rozpuszczonego przez roztwór metaliczny w tym samym procesie. Po zdjęciu warstwy dielektrycznej nakłada się ponownie warstwę pasywującą np. SiO_2 (5) i za pomocą fotolitografii wytwarza się w niej okna do wykonania planarnych kontaktów omowych (6). (2 zastrzeżenia)

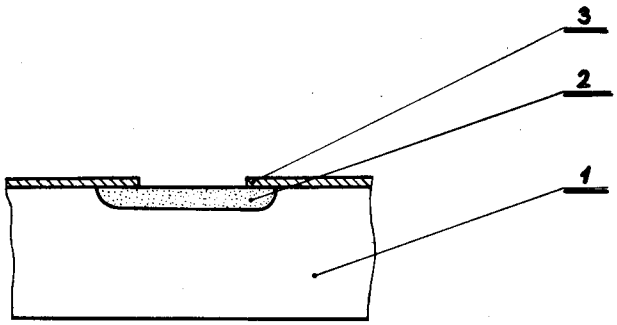
21g; H01l **P. 162536** 14.05.1973

Instytut Technologii Elektronowej przy Naukowo-Produkcyjnym Centrum Półprzewodników, Warszawa, Polska (Maciej Piskorski, Georgi Stareev).

Hallotron z warstwą epitaksjalną

Przedmiotem wynalazku jest hallotron z warstwą epitaksjalną wykonaną w procesie selektywnej epitaksji z fazy ciekłej, o bardzo dużej czułości. Hallotron posiada czynną warstwę epitaksjalną **(1)** znajdującą się wewnątrz podłoża **(1)** półizolacyjnego lub o przewodnictwie przeciwnego typu oraz omowe kontakty planarne **(3)** odprowadzeń elektrycznych.

(1 zastrzeżenie)

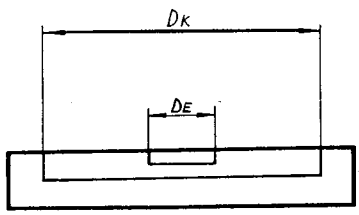

21g; H01l **P. 162537** 14.05.1973

Instytut Technologii Elektronowej przy Naukowo-Produkcyjnym Centrum Półprzewodników, Warszawa, Polska (Tadeusz Janicki).

Fototranzystor o dużej czułości fotoelektrycznej

Fototranzystor według wynalazku posiada konstrukcję złącz o symetrii kołowej i zawiera złącze kolektora Sk o średnicy **(Dk)** oraz złącze emitera Se o średnicy **(De)**, których stosunek powierzchni wynosi 4 : 1. Dzięki czemu uzyskano dużą czułość fotoelektryczną w zakresie małych i średnich natężeń promieniowania (1 zastrzeżenie)

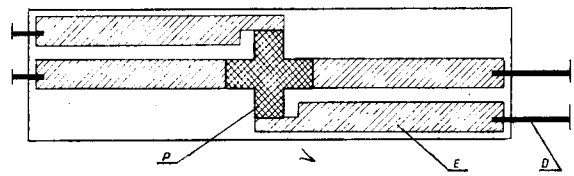
21g; H01l **P. 162538** 14.05.1973

Instytut Technologii Elektronowej przy Naukowo-Produkcyjnym Centrum Półprzewodników, Warszawa Polska (Andrzej Mikułko, Stanisław Andrzej Ignatowicz, Andrzej Dajna).

Hallotron

Przedmiotem wynalazku jest hallotron przeznaczony do pomiaru natężenia pola magnetycznego, w szczególności pola o natężeniu do 20 Tesli w zakresie temperatur od 4,2°K do 300°K.

Hallotron posiada warstwę miki (M), na którą naparowana jest struktura z dwóch warstw półprzewodników **(P)** w postaci związku $A_1^{II}B_1^{VI}$ o dużej rezystywności i $A_2^{II}B_2^{VI}$ — $A_3^{II}B_3^{VI}$ na przykład telurek kadmowo-rtęciowy. Na warstwy te naparowane są elektrody metaliczne **(E)**, do których są dołączone odprowadzenia **(D)**. Odprowadzenia **(D)** zamocowane są w oprawce z tworzywa sztucznego w taki sposób, aby podczas oziębiania nie występowały naprężenia mogące zerwać warstwę metaliczną stanowiącą elektrody **(E)**. (2 zastrzeżenia)

21g; G01t **P. 164164** 19.07.1973

Akademia Rolnicza, Warszawa, Polska (Marian Pawlak, Emil Nalborczyk).

Scyntylacyjny zestaw do ciągłego pomiaru małych radioaktywności niskoenergetycznego promieniowania beta w fazie gazowej

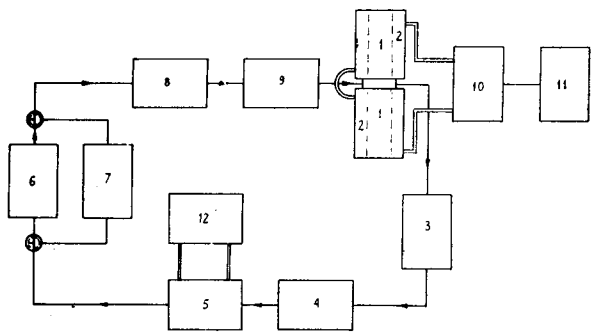
Przedmiotem wynalazku jest zestaw scyntylacyjny do ciągłego pomiaru małych radioaktywności promieniowania beta o niskich energiach przeznaczony do określania w fazie gazowej zawartości promieniotwórczych izotopów 14C i 35S podczas badania wymiany gazowej organizmów żywych (np. fotosynteza, oddychanie, fotooddychanie, procesy dekarboksylacji itp.), kinetyki reakcji zachodzących pomiędzy fazą gazową a fazą stałą i ciekłą, skażenia atmosfery radioaktywnymi pierwiastkami 14C i 35S oraz rozkładu znakowanej substancji organicznej gleby do związków lotnych i innych.

Zestaw według wynalazku posiada sondę scyntylacyjną **(1)** chłodzoną płaszczem wodnym **(2)** z przepływem wymuszonym przez ultratermostat **(10)** schładzany oziębiarką nurnikową **(11)**.

Badana mieszanina gazowa cyrkuluje w układzie zamkniętym od pompy membranowej **(3)** poprzez analizator gazowy **(4)**, komorę z badanym obiektem **(5)** schładzaną do stałej temperatury przy pomocy ultratermostatu **(12)**, urządzenie do wyzwalania radioaktywnego gazu **(6)** lub płuczkę służącą do jego usuwania **(7)**, osuszacz **(8)** i rotametr **(9)**.

Sonda **(1)** zawiera fotopowielacza, z których impulsy podawane są na elektroniczne układy formująco-wzmacniające i koincydencyjne oraz przelicznik elektronowy na integrator liniowy, do którego podłączony jest rejestrator z zapisem ciągłym.

(1 zastrzeżenie)

21g; H01s **P. 166390** 07.11.1973

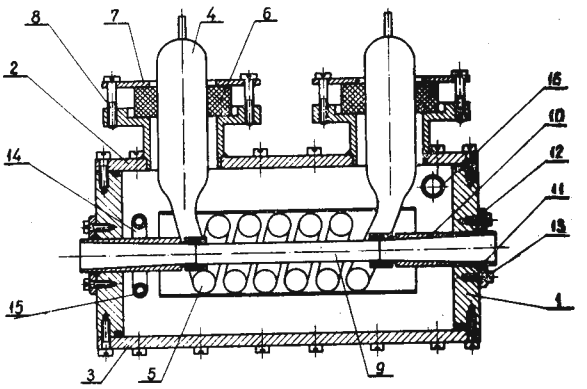
Instytut Badań Jądrowych, Świerk — Otwock, Polska (Jacek Appelt, Marek Sadowski, Stanisław Ugniewski).

Głowica laserowa z wymienną lampą spiralną i prętem laserowym

Głowica laserowa ze stałym ośrodkiem czynnym jest zaopatrzona w zespoły mocowania lampy **(5)** i pręta **(9)**, wyposażone w elastyczne elementy uszczelniające, dociskane mechanicznie odpowiednio do powierzchni walcowych lampy **(5)** i oprawek **(10)** pręta za pośrednictwem elementów pierścieniowych **(7, 12)**.

Zespół mocowania lampy wraz z płytką, w której umieszczony, oraz pręt (9) i oprawki rurkowe (10), w których jest on zamocowany, stanowią zespoły wymienne głowicy. Zespół chłodzenia lampy jest wykonany w postaci pierścienia (14) zaopatrzonego na jego obwodzie w otwory (15) kierujące ciecz chłodzącą do wnętrza spirali lampy (5).

Konstrukcja głowicy wykonanej według wynalazku umożliwia wymienne zamocowanie lamp i prętów o różnych wymiarach i dużych tolerancjach wymiarów, zapewniając sztywne umieszczenie pręta, bez jego obrotu w trakcie montażu. Zespół chłodzenia cieczy gwarantuje uzyskanie dużej wydajności promieniowania laserowego. (6 zastrzeżeń)

21g; H01j **P. 173189 T** 01.08.1974

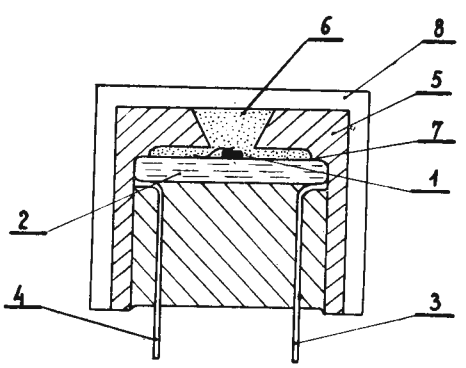
Instytut Technologii Elektronowej przy Naukowo-Produkcyjnym Centrum Półprzewodników, Warszawa, Polska (Bogdan Darek, Jarosław Jaromiński, Tomasz Lipiński, Jan Nowacki, Jerzy Kalbarczyk).

Segmentowy półprzewodnikowy wskaźnik cyfrowy

Wskaźnik cyfrowy według wynalazku posiada diodę elektroluminescencyjną (1), która jest połączona z dwoma izolowanymi od siebie ścieżkami przewodzącymi znajdującymi się na płytce ceramicznej (2) i połączonymi z metalowymi nóżkami (3 i 4). Płytka ceramiczna (2) z umieszczonymi na niej diodami znajduje się w obudowie (5), która posiada otwory światłowodowe (6) o pochylonych ścianach, pokrytych substancją charakteryzującą się dużym współczynnikiem odbicia. Obudowa (5) ma występ (7), o który opiera się płytka ceramiczna (2) w celu utrzymania odpowiedniej odległości między płytką ceramiczną (2) a światłowodem (6). Płytka ceramiczna (2) znajdująca się w obudowie (5) zalana jest żywicą epoksydową w taki sposób, aby otwory (6) były również wypełnione tą żywicą.

Celem otrzymania właściwego obrazu świecących segmentów, obudowa (5) z płytką ceramiczną (2) wypełnioną żywicą jest następnie zalana żywicą rozpraszającą (8) o barwie odpowiedniej do barwy promieniowania emitowanego przez diody.

(3 zastrzeżenia)

22a; C09b **P. 163800** 03.07.1973

Pierwszeństwo: 04.07.1972 — Szwajcaria (nr 10091/72)

Sandoz Aktiengesellschaft, Bazylea, Szwajcaria.

Sposób wytwarzania barwników azowych zawierających grupy kwasu sulfonowego

Wynalazek dotyczy sposobu wytwarzania nowych zawierających grupy kwasu sulfonowego barwników azowych szeregu dwubenzofuranu, w których układ dwubenzofuranowy podstawiony jest w położeniach 3 i 8 składnikami azowymi, drogą dwuazowania i sprzęgania, wychodząc na przykład z 3,8-dwuamino-dwubenzofuranu jako składnika dwuazowego lub tetrazowego i z odpowiednich składników biernych.

Barwniki te nadają się zwłaszcza do farbowania celulozy, poliamidów i skóry. (5 zastrzeżeń)

22a; C09b **P. 169450** 12.03.1974

Pierwszeństwo: 28.03.1973 — W. Brytania (nr 14848/73)

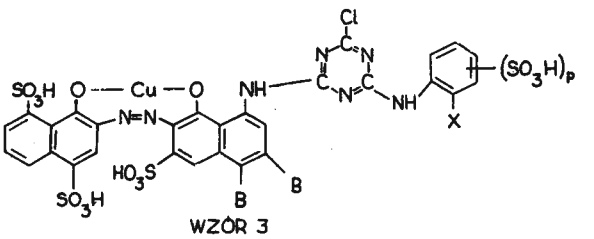
Imperial Chemical Industries Limited, Londyn, Wielka Brytania.

Sposób wytwarzania nowych barwników reaktywnych

Wynalazek dotyczy wytwarzania nowych barwników reaktywnych o ogólnym wzorze 3, w którym p oznacza wartość liczbową 0 lub 1, jeden z symboli B oznacza H, a drugi z tych symboli oznacza SO_3H i X oznacza CH_3, OCH_3 lub Cl. Sposób w/g wynalazku polega na kondensacji odpowiedniej aminy z chlorkiem cyjanurowym, a następnie z drugą aminą lub na poddaniu odpowiedniego związku monoazowego utleniającemu miedziowaniu.

Barwniki otrzymane sposobem w/g wynalazku stosuje się do barwienia wełny, jedwabiu, nylonu, a zwłaszcza do celulozowych wyrobów włókienniczych na żywe odcienie czerwonawo-niebieskie.

(1 zastrzeżenie)

WZÓR 3

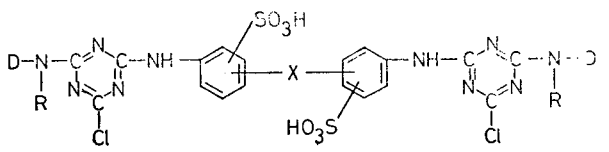
22a; C09b **P. 170239** 10.04.1974

Pierwszeństwo: 10.05.1973 — W. Brytania (nr 22352/73)

Imperial Chemical Industries Limited, Londyn, Wielka Brytania.

Sposób wytwarzania nowych barwników reaktywnych

Sposób wytwarzania nowych barwników reaktywnych do barwienia materiałów tekstylnych z celulozy o bardzo dużej odporności na pranie odpowiadających wzorowi ogólnemu 1, w którym R oznacza atom wodoru lub grupę alkilową, X oznacza atom tlenu lub grupy: CH_2, C_2H_4, SO_2, CO, NH, N=N lub atom siarki, przy czym każdy z pierścieni benzenowych może także zawierać grupę metylową, a D-N(R) — oznacza rodnik kwasu monoazowego zawierającego grupę NHR, która zawiera przynajmniej jedną grupę kwasu sulfonowego i ewentualnie może być metalizowana, znamienny tym, że poddaje się reakcji chlorek kwasu cyjanurowego z jednym z dwóch związków, a mianowicie z rozpuszczalnym w wodzie związkiem amino-azowym o wzorze D-NHR w stosunku molowym 1 : 1 lub z dwuaminą o worze 4 w stosunku molowym 1 : 2, przy czym we wzorach tych D, R i X mają wyżej określone znaczenie, a każdy z pierścieni benzenowych może także zawierać grupę metylową. (3 zastrzeżenia)

Wzór 1

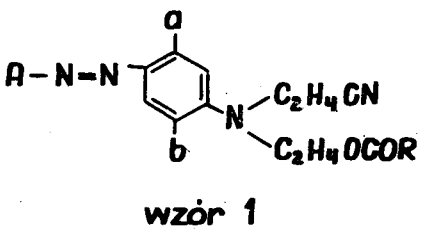
22a; C09b P. 170282 T 11.04.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Barwników, Zgierz, Polska (Józef Mielicki, Janina Szwarc, Witold Kaczmarek).

Sposób otrzymywania nowych barwników azowych rozpuszczalnych w rozpuszczalnikach organicznych

Przedmiotem wynalazku jest sposób otrzymywania nowych barwników azowych rozpuszczalnych w rozpuszczalnikach organicznych, zwłaszcza w chlorowcowanych węglowodorach alifatycznych i aromatycznych, o ogólnym wzorze przedstawionym na rysunku, w którym a oznacza atom wodoru, chloru, grupę hydroksylową, metylową, metoksylową, etoksylową, acetyloaminową lub propionyloaminową, b oznacza atom wodoru albo grupę metoksylową lub etoksylową, R oznacza resztę alkilową zawierającą 5—17 atomów węgla, a A oznacza resztę dwuazującej się aminy pochodnej aniliny, ftalimidu, benzotiazolu lub benzoizotiazolu.

Sposobem według wynalazku dwuazuje się aminę pochodną aniliny, ftalimidu, benzotiazolu lub benzoizotiazolu i sprzęga ze składnikiem biernym pochodnym N-cyjanoetylo-N-acetylooksyetyloaniliny. Wymienione wyżej barwniki otrzymuje się sposobem według wynalazku również przez estryfikowanie odpowiednimi chlorkami kwasowymi barwników, uzyskanych przez sprzęganie zdwuazowanych amin pochodnych aniliny, ftalimidu, benzotiazolu lub benzoizotiazolu ze składnikami biernymi pochodnymi N-cyjanoetylo-N-hydroksyetyloaniliny nieestryfikowanej. (2 zastrzeżenia)

wzór 1

22a; C09b P. 170642 T 26.04.1974

Zakłady Przemysłu Wełnianego im. L. Gawlika „Wega" Bielsko-Biała, Polska (Edward Suchanek).

Sposób wytwarzania emulsji do pisania na tkaninach

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania emulsji celulozowej do opisywania brzegów tkanin.

Celem wynalazku jest usunięcia niedogodności opisanych w opisie przez zastąpienie żmudnego i pracochłonnego wyszywania numerów, opisywaniem brzegów tkaniny przy użyciu emulsji celulozowej mieszczącej się w odpowiedniej tubce w rodzaju długopisu.

Sposób wytwarzania emulsji celulozowej do pisania na tkaninie składającej się z butaprenu, emalii celulozowej, azetonu kitu szpachlowego oraz trii. Najpierw poddaje się mieszaniu kit szpachlowy z emalią celulozową. Następnie mieszamy butaprem z acetonem, poczem obie masy w stanie ciekłym łączymy w jedną całość. Następnie otrzymaną masę traktujemy rozpuszczalnikiem trii, a stosunek objętościowy poszczególnych składników wynosi jak 1 : 1, 5 : 2 : 1 : 1.

Czas mieszania składników i całości mieści się w przedziale 5—20 minut, przy zachowaniu temperatury w granicach 10 do 30°C. Szybkość mieszania emulsji mieści się w przedziale 600—900 obrotów na minutę. (2 zastrzeżenia)

22a; C09b P. 172458 T 05.07.1974

Pierwszeństwo: 07.07.1973 — RFN (nr P 2334657.8)

BASF Aktiengesellschaft, Ludwigshafen, Republika Federalna Niemiec.

Sposób wytwarzania antrachinonowych barwników zawiesinowych zawierających brom

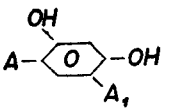
Sposób wytwarzania niebieskich, antrachinonowych barwników zawiesinowych na bazie 1,5 (1,8)-dwuamino-4,8 (4,5)-dwuhydroksyantrachinonu, w którym 1,5 (1,8-dwunitro-4,8-(4,5)-dwumetoksyantrachinony lub ich mieszaniny redukuje się siarką w oleum o stężeniu 20—45% wagowych, w obecności kwasu borowego w temperaturze —10— +50°C, a produkt redukcji w postaci roztworu w kwasie siarkowym lub oleum o stężeniu 0—5% wagowych lub w rozpuszczalniku organicznym, bromuje do zawartości bromu w produkcie 12—30% wagowych. Otrzymuje się barwniki dające przede wszystkim na materiałach z liniowych włókien poliestrowych intensywne i przede wszystkim światłotrwałe wybarwienia. (10 zastrzeżeń)

22a; C09b P. 172769 T 16.07.1974

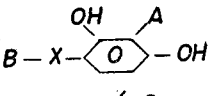
Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Barwników, Zgierz, Polska (Andrzej Kujawski, Jan Gmaj, Lucjan Szuster, Andrzej Gawłowski).

Sposób otrzymywania barwników rozpuszczalnych w wodzie

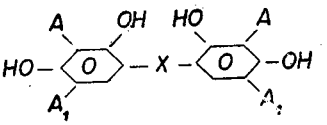
Przedmiotem wynalazku jest sposób otrzymywania barwników rozpuszczalnych w wodzie, mono- i poliazowych, ewentualnie metalokompleksowych, na drodze dwuazowania amin lub dwuamin aromatycznych albo barwników azowych, zawierających grupy aminowe i sprzęgania uzyskanych związków dwuazoniowych ze składnikami biernymi oraz ewentualnie na drodze metalizowania otrzymanych barwników,

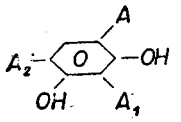
wzór 1

wzór 2

wzór 3

wzór 4

przy użyciu rezorcyny jako składnika biernego — środkowego bądź końcowego. Sposób charakteryzuje się tym, że stosuje się surową rezorcynę w postaci roztworu, uzyskanego przez rozpuszczenie w wodzie masy po alkalicznym stapianiu kwasu m-benzenodwusulfonowego, oddzielenie roztworu od siarczynów, zobojętnienie i nastawienie na pH właściwe dla prowadzonego procesu sprzęgania.

Sposób według wynalazku umożliwia wyeliminowanie z technologii wytwarzania rezorcyny pracochłonnych i kosztownych operacji, związanych z jej wyodrębnianiem, obniżając w poważny sposób koszt wytwarzania zarówno tego półproduktu, jak i otrzymywanych przy jego użyciu barwników.

(3 zastrzeżenia)

22a; C09b **P. 172770 T** 16.07.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Barwników, Zgierz, Polska (Wojciech Sójka, Bolesław Bielawski, Janusz Pawelec).

Sposób otrzymywania pigmentów organicznych o wysokim stopniu rozdrobnienia i miękkiej teksturze

Przedmiotem wynalazku jest sposób otrzymywania pigmentów organicznych o wysokim stopniu rozdrobnienia i miękkiej teksturze przez zastosowanie jako środków powierzchniowo-czynnych, pozwalających na uzyskanie końcowej formy pigmentów o korzystnych własnościach aplikacyjnych, związków metylosilikonowych. Związki te dodaje się w postaci oleju, emulsji wodnej lub roztworu w rozpuszczalniku organicznym takim, jak benzen, toluen, ksylen, aromatyczne chlorowcopochodne itp, do masy reakcyjnej w czasie syntezy pigmentów, ewentualnie do wody używanej do płukania pigmentów po ich syntezie, do masy zawierającej pigmenty i poddawanej rozdrabnianiu lub obróbce na drodze permutoidalnego pęcznienia, ewentualnie do wody używanej do wymywania kwasu siarkowego po procesie permutoidalnego pęcznienia albo do zawiesiny wodnej, poddawanej suszeniu w suszarce rozpyłowej. (2 zastrzeżenia)

22a; C09b **P. 173108 T** 29.07.1974

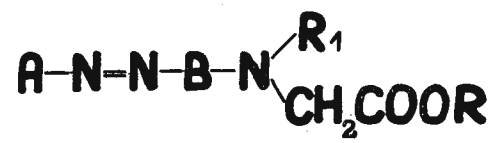
Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Barwników, Zgierz, Polska (Józef Mielicki, Janina Szwarc, Witold Kaczmarek).

Sposób otrzymywania nowych niejonowych barwników azowych

Przedmiotem wynalazku jest sposób otrzymywania nowych niejonowych barwników azowych trudno rozpuszczalnych w wodzie, lecz rozpuszczających się w rozpuszczalnikach organicznych, o ogólnym wzorze, przedstawionym na rysunku, w którym A oznacza resztę aromatyczną lub heterocykliczną, nie zawierającą grup sulfonowych, ewentualnie podstawioną, B oznacza resztę aromatyczną, nie zawierającą grup sulfonowych, ewentualnie podstawioną, R oznacza resztę alkilową, cykloalkilową lub aryloalkilową, a R_1 oznacza grupę alkilową.

Omawiane barwniki otrzymuje się przez sprzęganie zdwuazowanych amin aromatycznych lub heterocyklicznych ze składnikami biernymi pochodnymi benzenu lub naftalenu, zawierającymi zestryfikowaną grupę karboksymetyloaminową $=NCH_2 \cdot COOR$ albo przez sprzęganie zdwuazowanych amin aromatycznych lub heterocyklicznych ze składnikami biernymi pochodnymi benzenu lub naftalenu, zawierającymi wolną grupę $=NCH_2 \cdot COOH$ albo $—N(CH_2 \cdot COOH)_2$ i następną estryfikację otrzymanych związków.

(2 zastrzeżenia)

22g; C09d **P. 162506** 11.05.1973

Politechnika Gdańska, Gdańsk-Wrzeszcz, Polska (Zbigniew Klenowicz, Jacek Bordziłowski).

Zmywalny preparat dla ochrony wyrobów metalowych przed korozją atmosferyczną

Przedmiotem wynalazku jest zmywalny preparat dla ochrony wyrobów metalowych przed korozją atmosferyczną przeznaczony głównie do zabezpieczania maszyn rolniczych, budowlanych i innych, oraz pojazdów podczas ich składowania na zewnątrz pomieszczeń lub transportu.

Preparat zawiera syntetyczną żywicę fenylopropanową modyfikowaną kalafonią i estryfikowaną gliceryną lub modyfikowaną żywicę fenolowo-formaldehydową w ilości 5 do 40% wagowych, wysokotopliwy asfalt w ilości 10 do 60% wagowych, petrolatum w ilości 20 do 70% wagowych i solwent naftę lub mieszaninę organicznych rozpuszczalników alifatycznych i cyklicznych.

Preparat może dodatkowo zawierać olejah N-etyloaminomorfoliny w ilości od 0,1 do 6% wagowych.

(1 zastrzeżenie)

22g; C09d **P. 166972** 30.11.1973

Instytut Przemysłu Organicznego, Warszawa, Polska (Wiesław Olczyk).

Rozpuszczalnik do lakierów poliuretanowych

Rozpuszczalnik oparty jest na organicznych estrach, ketonach, węglowodorach aromatycznych, nie posiadających grup z czynnym wodorem o temperaturach wrzenia w normalnych warunkach 50°—170°.

Według wynalazku rozpuszczalnik zawiera takie dodatki jak dwumetylosulfotlenek, żywice akrylowe i/lub metylofenylosilikonowe i/lub polioctan winylu.

Rozpuszczalniki te mogą być stosowane do lakierów poliuretanowych jednokomponentowych i dwukomponentowych, również do lakierów zawierających wysokocząsteczkowe komponenty oraz jako dodatki do innych żywic wysokocząsteczkowych. (1 zastrzeżenie)

22g; C09d **P. 169788 T** 23.03.1974

Kujawska Fabryka Farb i Lakierów, Włocławek, Polska (Bożena Klimkowska).

Sposób wytwarzania farb emulsyjnych na bazie polioctanu winylu

Sposób wytwarzania farb emulsyjnych na bazie polioctanu winylu polega na wprowadzeniu co najmniej 15% wagowych kaolinu, licząc na całkowitą zawartość substancji stałych nieżywicznych. Pozostałe składniki stałe nieżywiczne pełnią w powłokach funkcję pigmentów i/lub barwników i/lub wypełniaczy i/lub obciążników i/lub środków bakteriobójczych i/lub środków poprawiających własności wytwarzania i/lub przetwarzania.

Składniki stałe nieżywiczne wprowadzane są do farby w postaci kompozycji rozprowadzonej w środku zwilżającym i szkle sodowym. (3 zastrzeżenia)

22g; C09d P. 170404 T 16.04.1974

Instytut Badawczo-Projektowy Przemysłu Farb i Lakierów, Gliwice, Polska (Zygmunt Kwaśniak, Edmund Rączka, Janusz Szreter).

Masa szpachlowa poliestrowa bezparafinowa utwardzana promieniowaniem nadfioletowym

Przedmiotem wynalazku jest masa szpachlowa poliestrowa bezparafinowa utwardzana intensywnym promieniowaniem nadfioletowym do nakładania na drewnopochodne materiały płytowe w celu wypełnienia porów podłoża i uzyskanie gładkiej i nieprzepuszczalnej powłoki. W skład masy szpachlowej wchodzą fotosensybilizowana nienasycona żywica poliestrowa oraz wypełniacze transparentowe. (1 zastrzeżenie)

22g; C09d P. 170602 T 22.04.1974

Gdańska Fabryka Farb i Lakierów, Gdańsk-Oliwa, Polska (Zofia Wypych, Mieczysław Tokarczyk).

Farba okrętowa chlorokauczukowa do pokładów

Farba chlorokauczukowa do pokładów znajduje zastosowanie w okrętownictwie jako ostateczne wymalowanie pokładów statków. Stosowane dotychczas przez przemysł okrętowy farby pokładowe nie spełniają wymagań użytkowników głównie w zakresie zbyt długiego czasu schnięcia i twardnienia powłok. Farba wg. wynalazku, oparta na bazie chlorowanego kauczuku skraca czas schnięcia i twardnienia powłok. Zastosowana wg. wynalazku mieszanina pigmentów i obciążników zapewnia uzyskanie optymalnych własności mechanicznych, i odpornościowych, a ścierniwo elektrokorundowe w wersji farby pokładowej przeciwślizgowej nadaje farbie własności przeciwślizgowe. (2 zastrzeżenia)

22g; C09d P. 170692 29.04.1974

Pierwszeństwo: 30.04.1973 — USA (nr 355405)

M. i T. Chemicals Inc, New Jersey, Stany Zjednoczone Ameryki.

Trwały uwodniony środek do wytwarzania powłok przeciwporostowych

Uwodniony środek do wytwarzania powłok zapobiegających przyczepianiu się i porostowi wąsonogów i innych ustrojów porastających powierzchnie zanurzone, który składa się co najmniej w części z emulgowanego błonotwórczego i nierozpuszczalnego w wodzie polimeru, skutecznej ilości pochodnej trójfenylku cyny i wody. Poza tym może on zawierać pigmenty, wypełniacze, kwasy dyspergujące pigment i środki modyfikujące napięcie powierzchniowe, a także inne typowe wodne domieszki lateksowe.

(3 zastrzeżenia)

22g; C09d P. 171333 T 22.05.1974
37d; C04f

Warszawskie Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego „Dźwigar", Warszawa, Polska (Jacek Błaszczyk).

Sposób otrzymywania gładkich powierzchni bezspoinowych posadzek epoksydowych

Sposób otrzymywania gładkich powierzchni bezspoinowych posadzek epoksydowych, polega na stosowaniu na wierzchnią warstwę żywicy epoksydowej o liczbie epoksydowej wynoszącej 0,36 do 0,59 modyfikowanej dodatkiem estru glicydylowego syntetycznego kwasu tłuszczowego w ilości 5 do 30% w stosunku wagowym do żywicy oraz utwardzacza w postaci alifatycznej aminy.

Przygotowaną w ten sposób kompozycję wylewa się możliwie równą warstwą na uprzednio przygotowany podkład z żywicy epoksydowej i pozostawia się na czas potrzebny do polimeryzacji żywicy oraz osiągnięcia projektowanej wytrzymałości i chemoodporności. (1 zastrzeżenie)

22g; C09d P. 171334 T 22.05.1974

Warszawskie Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego „Dźwigar", Warszawa, Polska (Jacek Błaszczyk, Ryszard Żywek, Zofia Piotrowska).

Sposób wykonywania kitów i szpachlówek chemoodpornych

Sposób wytwarzania kitów i szpachlówek w postaci past przeznaczonych do wykonywania izolacji chemoodpornych z żywic poliestrowych kwaso- i ługoodpornych polega na przygotowaniu kompozycji żywicy z wypełniaczami i barwnikami w wyspecjalizowanym zakładzie produkcyjnym. Procesowi samoutwardzania się żywicy zapobiega dodatek hydrochinonu w ilości 0,01 do 0,02% w stosunku wagowym do żywicy, natomiast procesowi sedymentacji wypełniacza zapobiega dodatek krzemionki koloidalnej w ilości od 0,1 do 1,5% wagowo w stosunku do żywicy.

Tak przygotowana kompozycja jest dostarczana na budowę, gdzie przed jej użyciem dodaje się składniki utwardzające. (2 zastrzeżenia)

22g; C09d P. 171360 T 23.05.1974

Zgłoszenie dodatkowe do patentu nr 72468 (P. 138026)

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Izolacji Budowlanej, Katowice, Polska (Joachim Lipp, Stefania Tatarek).

Sposób wykonywania izolacji wodoszczelnej ustrojów budowlanych, zwłaszcza podziemnych elementów budowli

Sposób wykonywania izolacji wodoszczelnej ustrojów budowlanych, zwłaszcza podziemnych elementów budowli polega na tym, że bezpośrednio na twarde i nieznacznie odkształcone podłoże, pozbawione drobnoziarnistych materiałów sypkich, środków mających hydrofobowy charakter i nie pokryte warstwą wody nanosi się najdogodniej inżektorową dyszą co najmniej jedną warstwę gruntującą asfaltowej emulsji kationowej, najkorzystniej w ilości od 0,3—0,7 kg/m², a następnie warstwy gruntujące w ilości mniejszej w stosunku do poprzedniej o co najmniej 1/3 emulsji. Na utworzoną warstwę gruntującą do 20 min. po jej nałożeniu jednocześnie natryskuje się warstwami najdogodniej oddzielnymi dyszami inżektorowymi kationową emulsję bitumiczną oraz lateks kauczukowy w stosunku wagowym równym najkorzystniej 8 : 0,6—6, aż do osiągnięcia warstwy asfalto-kauczuku o grubości do 3,0 mm, a następnie na ostatnią warstwę asfalto-kauczuku nakłada się zamykającą z kationowej emulsji asfaltowej w ilości od 0,3—0,8 kg/m² podłoża, po czym po stabilizacji powłoki wodoszczelnej to jest przeważnie po upływie 10 dni od wykonania powłoki układa się warstwę ochronną złożoną najkorzystniej z przyłożonej na „sucho" warstwy papy izolacyjnej, na którą przeważnie dla podłoża usytuowanego poziomo nakłada się betonową warstwę o grubości do 10 cm lub powyżej tej granicy, a dla podłoża usytuowanego pionowo w miarę potrzeb ściankę ochronną przylegającą do powłoki wodoszczelnej. (2 zastrzeżenia)

22g; C09d P. 172762 T 15.07.1974

Wojewódzki Związek Spółdzielni Pracy, Ośrodek Techniki i Organizacji, Bydgoszcz, Polska (Edward Heleski, Czesław Przekwas, Jerzy Gawroński).

Zmywacz do silników i innych powierzchni metalowych zabrudzonych olejami i smarami silnikowymi

Zmywacz według wynalazku zawiera 88—92 części wagowych nafty, 10—15 części wagowych adduktu tlenku etylenu z kwasem oleinowym, 2—3,5 części wagowych kwasu stearylowego. (3 zastrzeżenia)

22h²; C09g **P. 170552 T** 23.04.1974

Alfred Grossmann, Bydgoszcz, Polska (Alfred Grossmann).

Pasta do podłóg

Przedmiotem wynalazku jest ulepszona emulsyjna pasta do parkietów i innych podłóg według patentu nr 54706.

Istota wynalazku polega na tym, że pasta ta oprócz znanych składników zawiera w miejsce hydrolizatu glutynowego jego pochodną, a mianowicie ester etylowy glutyny w roztworze alkoholowo-wodnym. Sposób według wynalazku pozwala na uzyskiwanie pasty nie ulegającej nawet po dłuższym staniu rozdzieleniu oraz o polepszonych własnościach użytkowych i zwiększonej trwałości. (1 zastrzeżenie)

22k; C09k **P. 172156 T** 24.06.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Sprzętu Komunikacyjnego w Mielcu, Polska (Tadeusz Skubisz).

Kit do regeneracji części maszyn

Kit do regeneracji części maszyn, zwłaszcza do suportów i łóż obrabiarek, zniszczonych na skutek normalnego zużycia i ścierania się części, bądź zniszczonych w inny sposób, gdzie nastąpił ubytek podstawowego materiału obrabiarki, charakteryzuje się tym, że otrzymywany jest na bazie żywicy epoksydowej utwardzanej aminami z kilkoma wypełniaczami takimi jak: żelazo-krzem, dwutlenek tytanu, azbest mielony zapewniającymi dla utwardzonego kitu wysokie własności eksploatacyjne. (1 zastrzeżenie)

22k; C09k **P. 172729 T** 13.07.1974

Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej, Lublin, Polska (Andrzej Waksmundzki, Wiesław Wójcik, Piotr Staszczuk, Tomasz Białopiotrowicz).

Sposób zapobiegania przymarzaniu wilgotnych materiałów sypkich, zwłaszcza do ścian wagonów kolejowych

Sposób zapobiegania przymarzaniu wilgotnych materiałów sypkich, przewożonych masowo w okresie zimowym, zwłaszcza wagonami kolejowymi, polega na pokrywaniu ścian środka transportu warstwą izolującą poliestrów kwasu akrylowego i alkoholi, zwłaszcza kopolimerem akrylanu metylu, akrylanu butylu i akrylanu butylometylowego, korzystnie z roztworu zawierającego ester dwuoktylowy kwasu ftalowego, octan etylu, jednofluorotrójchlorometan i dwufluorodwuchlorometan.

Uzyskana warstwa izolacyjna zmniejsza około 10-krotnie siłę przymarzania materiału do ściany, zaś jej wytrzymałość mechaniczna na ścieranie pozwala na kilkunastokrotny załadunek i wyładunek.

Sama operacja nanoszenia warstwy izolacyjnej jest technicznie prosta. (1 zastrzeżenie)

23a; C11b **P. 170147** 05.04.1974

Pierwszeństwo: 07.04.1973 — RFN (nr P 23 17 563.5)

Henkel & Cie. GmbH, Düsseldorf, Republika Federalna Niemiec.

Sposób rozdzielania mieszanin substancji tłuszczowych na składniki o różnych temperaturach topnienia

Sposób rozdzielania mieszanin substancji tłuszczowych metodą zwilżeniową, przy czym odbiór ciepła potrzebny do schłodzenia i krystalizacji osiąga się przez próżniowe odparowanie roztworu elektrolitu, a równocześnie roztworu środka zwilżającego, dodawanego po stopnieniu mieszaniny substancji tłuszczowych. (12 zastrzeżeń)

23b; C10g **P. 166810** 26.11.1973

American Cyanamid Company, Wayne, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób katalitycznej obróbki wodorem destylatów z ropy naftowej

Sposób hydrotreatingu destylatów z ropy naftowej polega na tym, że destylat w obecności wodoru podawanego z szybkością 17—1800 Nm^3 na/m^3 ciekłego destylatu, przy objętościowej szybkości przepływu cieczy od 0,5 do 25 na godz. w temperaturze od 260 do 430°C pod ciśnieniem od 7 do 210 Atm poddaje się kontaktowaniu z cząsteczkami porowatego katalizatora mającymi wielopłatkowy przekrój poprzeczny o wskaźniku wklęsłości powyżej 1,0 porowatość w zakresie od 0,25 do 0,60 i, w przypadku gdy przekrój ma więcej niż dwa płatki, wówczas co najmniej 15% objętości zawartej w cząstce jest oddalone więcej niż o około 0,38 mm od powierzchni cząstki, przy czym stosunek objętości geometrycznej cząstki do jej powierzchni zawiera się w granicach od około 0,025 do około 1,07 mm, powierzchnia właściwa katalizatora wynosi ponad 100 m^2/g, objętość porów katalizatora wynosi od 0,35 do 0,85 cm^3/g, przy czym na tę objętość składają się w znacznej większości pory o średnicy od 40 do 90 Å, mierzone rtęcią do ciśnienia 3500 ata, przy kącie zetknięcia się 140°, zaś w skład katalizatora wchodzi przede wszystkim tlenek glinu oraz od 5 do 25% wagowych tlenku molibdenu i od 1 do 8% wagowych tlenku kobaltu i /lub niklu.

(10 zastrzeżeń)

23b; C10g **P. 170200 T** 08.04.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Rafineryjnego, Płock, Polska (Zoja Winichina, Andrzej Wiertelak).

Sposób wytwarzania oleju grzewczego

Sposób wytwarzania oleju grzewczego o wysokiej stabilności termicznej, stosowanego jako nośnik ciepła, znamienny tym, że jako surowiec do jego produkcji stosuje się ekstrakt z procesu selektywnej rafinacji olejów, otrzymany przy przeróbce frakcji 280—500°C, uzyskany z destylacji ropy naftowej bezparafinowej. Z ekstraktu oddestylowuje się frakcję 300—470°C, najkorzystniej 315—445°C, stosując podciśnienie 10—100 mm Hg, najkorzystniej 20—50 mm Hg lub po rozdzieleniu ekstraktu frakcje takie oddestylowuje się z ekstraktu II i rafinatu II, po czym zestawia się na gotowy produkt. (3 zastrzeżenia)

23b; C10g **P. 170634 T** 26.04.1974

Pierwszeństwo: 26.04.1973 — St. Zj. Am. (nr 354604)

Marathon Oil Company, Findlay, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób wytwarzania szlamu węglowodorowego

Mieszaniny węglowodorowe np. surowy olej o zawartości substancji o konsystencji wosku posiadające średnią temperaturę płynności powyżej średniej minimalnej temperatury systemu transportującego przygotowuje się do transportowania przez frakcjonowanie mieszaniny na frakcję o stosunkowo wysokiej temperaturze płynności i frakcję o stosunkowo niskiej temperaturze płynności, zestalenie frakcji o wysokiej temperaturze płynności, korzystnie przez zbrylenie, a następnie zawieszenie przynajmniej części zestalonej frakcji we frakcji węglowodorowej o niskiej temperaturze płynności i transportowanie szlamu, korzystnie przewodem, w temperaturach, w których frakcja zestalona istnieje w stanie stałym lub półstałym. Korzystne jest przeprowadzenie frakcjonowania przez destylację. Rozcieńczalniki, np. surowy olej, węglowodory o niskiej temperaturze płynności takie jak skropliny zbiornikowe, frakcje surowego

oleju, można mieszać ze szlamem w celu poprawienia jego pompowalności. Ponadto, część np. do 50% objętościowych frakcji o wysokiej temperaturze płynności, można podczas frakcjonowania krakować w celu podniesienia płynności szlamu.

(23 zastrzeżenia)

23b; C10g **P. 170691** 29.04.1974

Pierwszeństwo: 30.04.1973 — St. Zjedn. Am. (nr 356013)

Universal Oil Products Company, Des Plaines, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób katalitycznego odsiarczania surowców węglowodorowych

Sposób katalitycznego odsiarczania surowców węglowodorowych zawierających asfalteny, przez działanie wodorem w obecności katalizatora zawierającego tlenek glinowy w kombinacji z usiarczkowanym składnikiem metalicznym z grupy VI—B i z usiarczkowanym składnikiem metalicznym z grupy VIII okresowego układu pierwiastków, przy czym cząstki katalizatora mają ciężar właściwy 1,05—1,30 g/ml.

(1 zastrzeżenie)

23b; C10g **P. 171794 T** 10.06.1974

Instytut Chemii Przemysłowej, Warszawa, Polska (Witold Tęcza, Rajmund Chojnacki, Kazimierz Zięborak, Józef Obłój, Zygmunt Lisicki, Lesław Szozda, Andrzej Błoński).

Sposób oczyszczania węglowodorów aromatycznych

Przedmiotem wynalazku jest sposób oczyszczania węglowodorów aromatycznych (takich jak: benzen, toluen, ksyleny i ich mieszaniny) pochodzenia petro- i karbochemicznego, od śladowych ilości związków nienasyconych, głównie węglowodorów olefinowych i dienowych oraz związków siarkowych.

Oczyszczanie prowadzi się w ten sposób, że ogrzane węglowodory aromatyczne lub ich mieszaniny w fazie ciekłej lub parowej przepuszcza się przez złoże silnie kwasowego sulfokationitu w formie wodorowej.

(4 zastrzeżenia)

23b; C10g **P. 172201 T** 25.06.1974

Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla, Zabrze, Polska (Julian Grudzień, Ewa Zabiegaj, Antoni Woźniak).

Sposób obróbki smółek kwaśnych pochodzenia koksowniczego

Sposób obróbki smółek kwaśnych pochodzenia koksowniczego polegający na tym, że smółkę parafinacyjną i sytnikową miesza się, a po uśrednieniu kontaktuje się z roztworem siarczanu amonowego, po czym neutralizuje się wodą amoniakalną, a następnie za pomocą pary wodnej odpędza się benzol, zaś pozostałość dodaje się do węgla wsadowego.

(1 zastrzeżenie)

23c; C11d **P. 170228 T** 09.04.1974

Ośrodek Techniki i Organizacji WZSP, Bydgoszcz, Polska (Edward Dziemianko, Edward Heleski, Marian Mager).

Środek do chemicznego czyszczenia rur ściekowych zwłaszcza syfonów w zlewach i zlewozmywakach

Przedmiotem wynalazku jest środek do chemicznego czyszczenia rur ściekowych zwłaszcza syfonów w zlewach i zlewozmywakach. Środek według wynalazku składa się z:

0,1—30 części wagowych metalicznego glinu i (lub magnezu

30—99 części wagowych wodorotlenku sodowego i /lub potasowego

0,05—20 części wagowych związków powierzchniowoaktywnych zawierających 8 — 20 atomów węgla w nasyconym i /lub nienasyconym łańcuchu węglowodorowym, najkorzystniej mydeł kwasów tłuszczowych i /lub etanoloamidów kwasów tłuszczowych

20—0 części wagowych pozostałych składników

Środek według wynalazku może znaleźć zastosowanie w gospodarstwie domowym.

(1 zastrzeżenie)

23c; C10g **P. 170466 T** 18.04.1974

Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Dorota Jurczyk-Dudek, Jerzy Grzechowiak, Jolanta Grzechowiak Andrzej Kubacki, Stanisław Ligęza, Włodzimierz Montewski, Bohdan Radomyski, Edward Siembab).

Sposób wytwarzania niskokrzepnących olejów smarowych i baz olejowych

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania niskokrzepnących olejów smarowych i baz olejowych, z wymagających odparafinowania destylatów próżniowych rop naftowych, przy zastosowaniu rafinacji wodorem.

Istota sposobu według wynalazku polega na tym, że po rafinacji selektywnej destylatu próżniowego rafinat selektywny poddaje się najpierw rafinacji wodorem, a następnie frakcję olejową tak otrzymanego hydrorafinatu poddaje się odparafinowaniu w dowolny sposób, korzystanie przy użyciu rozpuszczalników. Proces rafinacji wodorem prowadzi się przy ciśnieniu 10 MN/m^2 i w temperaturze 520—700°K.

(2 zastrzeżenia)

23c; C10m **P. 172242 T** 27.06.1974

Centralne Laboratorium Przemysłu Bawełnianego, Łódź, Polska (Andrzej Wencław, Henryk Jamroziak, Stanisław Płaza, Andrzej Szakowski).

Łatwospieralny olej maszynowy

Łatwospieralny olej maszynowy zawiera 80—99% wagowych olejów smarowych o lepkości 7—80 cSt przy 50°C albo olejów smarowych z dodatkami uszlachetniającymi i 1—20% wagowych mieszaniny związków chemicznych zwiększających zdolność oleju do emulgowania, zwilżania i dyspergowania. Do związków tych należą: oksyetylowane alkilofenole o zawartości 2—12 grup tlenkowych, oksyetylowane amidy kwasów tłuszczowych o zawartości 4—10 grup tlenkowych i kwasy tłuszczowe o zawartości C_8-C_{20}. Łatwospieralne oleje maszynowe charakteryzują się dużą skłonnością do tworzenia emulsji z wodą, w wyniku czego uzyskuje się łatwe usuwanie zaplamień olejowych z materiałów włókienniczych w łagodnych warunkach prania.

(2 zastrzeżenia)

23c; C10m **P. 172243 T** 27.06.1974

Centralne Laboratorium Przemysłu Bawełnianego, Łódź, Polska (Andrzej Szakowski, Stanisław Płaza, Andrzej Wencław).

Łatwospieralny olej maszynowy

Łatwospieralny olej maszynowy zawiera 80—99% wagowych olejów rafinowanych o lepkości 7—90 cSt przy 50°C albo olejów rafinowanych z dodatkami uszlachetniającymi i łącznie 1—20% wagowych mieszaniny związków chemicznych lub co najmniej jeden ze związków chemicznych zwiększających zdolność oleju do emulgowania, zwilżania i dyspergowania. Do związków tych należą: zestryfikowany sulfobursztynian sodu, sól sodowa sulfonowanego estru kwasu tłuszczowego, polietoksylowany kwas tłuszczowy, monoester gliceryny. Łatwospieralny olej maszynowy charakteryzuje się dużą zdolnością do tworzenia trwałej emulsji z wodą, powoduje łatwość usuwania plam olejowych z materiałów włókienniczych przy zastosowaniu łagodnych warunków prania i posiada właściwości przeciwkorozyjne.

(2 zastrzeżenia)

23c; C10m **P. 173094 T** 27.07.1974

Uniwersytet Śląski, Katowice, Polska (Ludomir Tokarzewski, Jerzy Zakrzewski).

Sposób polepszania własności smarnych metylowych olejów silikonowych

Istota wynalazku polega na tym, że dowolny metylowy, dwustronnie blokowany olej silikonowy pozbawiony lotnych oligomerów, poddaje się bezpośredniemu chlorowaniu w przedziale temperatur od 30 do 160°C, aż do wprowadzenia założonej ilości chloru w granicach od 1,5—45%, gwarantującej uzyskanie dla określonych celów użytkowych przewidzianych właściwości przeciwzatarciowych i żądanej charakterystyki lepkościowej. (1 zastrzeżenie)

23e; C11d **P. 172414 T** 03.07.1974

Alfred Grossmann, Bydgoszcz Polska.

Środek do mycia naczyń stołowych i kuchennych

Przedmiotem wynalazku jest środek do mycia naczyń stołowych i kuchennych oparty na detergentach i innych znanych składnikach z dodatkiem estru etylowego glutyny w roztworze alkoholowo-wodnym.

Istotą wynalazku jest zawartość w środku estru etylowego glutyny, zapobiegającego schorzeniom skóry u osób uczulonych na detergenty oraz potęgującego działanie myjące detergentów środka.

(1 zastrzeżenie)

23e; C11d **P. 173103 T** 30.07.1974

Instytut Techniki Budowlanej, Warszawa, Polska (Apolonia Zowall).

Sposób otrzymywania środka myjąco-czyszczącego

Sposób otrzymywania środka myjąco-czyszczącego przeznaczonego do stosowania w zakładach produkcji elementów budowlanych (fabrykach domów) przy usuwaniu resztek masy betonowej z powierzchni form metalowych służących do wytwarzania wielkowymiarowych elementów betonowych oraz przy usuwaniu zanieczyszczeń pyłowo-olejowych z powierzchni tych elementów, polega na rozpuszczeniu w wodzie soli sodowej kwasu hydroksykarboksylowej, np. winianu sodowego albo cytrynianu sodowego a następnie i metakrzemianu sodowego, po czym do otrzymanej mieszaniny wlewa się niejonowy środek powierzchniowo-czynny z grupy polioksyetylowanych alkilofenoli. (2 zastrzeżenia)

25a; D04b **P. 170308** 11.04.1974

Pierwszeństwo: 13.04.1973 — RFN (nr P 2318622.3)

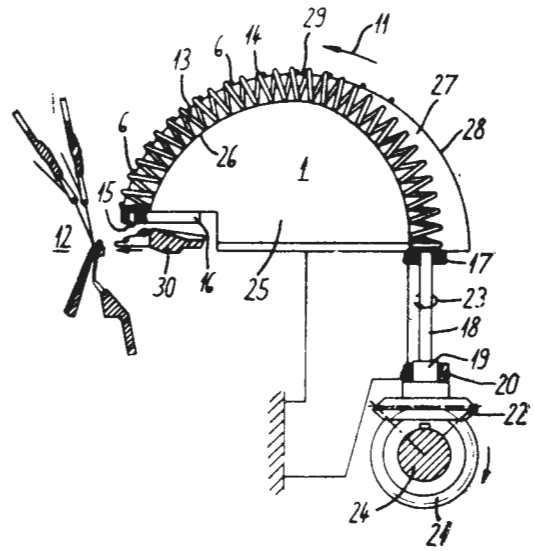
W. Schlafhorst und Cd., Mönchengladbach, Republika Federalna Niemiec.

Zasobnik nitek wątkowych do dziewiarek osnowowych

Przedmiotem wynalazku jest zasobnik nitek wątkowych do dziewiarek osnowowych z usytuowanymi z obu stron krawędzi wyrobu kołkami podtrzymującymi i elementami przekazującymi nitki wątkowe w kierunku przyrządów do dziania.

Na torze ograniczonym kołkami podtrzymującymi **(4)** umieszczone jest co najmniej jedno urządzenie oporowe **(1)** transportujące nitki wątkowe **(6)** w kierunku przyrządów do dziania **(12)**.

Urządzenie oporowe **(1)** ma postać elastycznego, mocującego pomiędzy swymi zwojami **(14)**, elementu przekazującego **(13)** zwiniętego śrubowo w kształcie cylindrycznej sprężyny dociskowej. Oś wzdłużna elastycznego elementu przekazującego **(13)** przebiega po krzywej toru transportu odpowiednio omijanej przez kołki podtrzymujące **(4)**, przy czym element przekazujący **(13)** umieszczony jest pomiędzy tarczami oporowymi **(27)**, wyposażonymi w krzywki prowadzące **(28)**, przebiegające po krzywej toru transportu umożliwiające stopniowe pokrywanie lub podział **(29)** elementu przekazującego **(13)**. (6 zastrzeżeń)

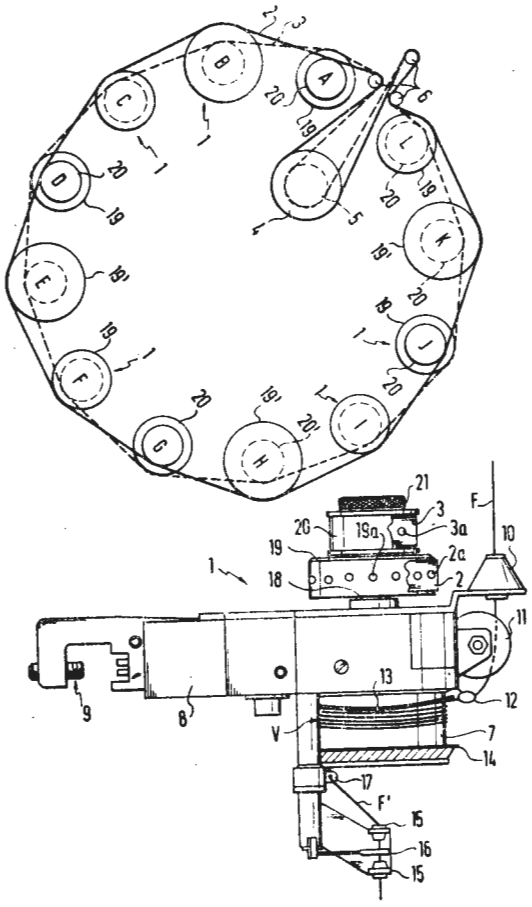

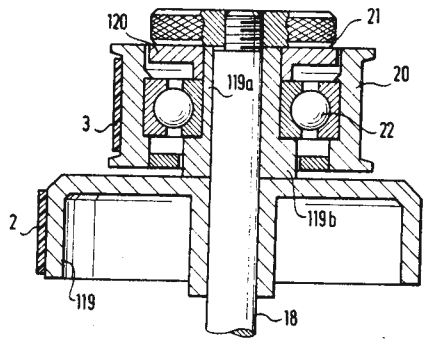
25a; D04b **P. 170694** 29.04.1974

Pierwszeństwo: 30.04.1973 Szwecja (nr 7306043-6)
30.04.1973 — RFN (P 2365251.9)
Aktiebolaget IRO, Ulricehamn, Szwecja.

Podajnik nitki do maszyn włókienniczych

Przedmiotem wynalazku jest podajnik nitki do maszyn włókienniczych, a zwłaszcza do maszyn dziewiarskich szydełkujących, zawierający część konstru-

kcyjną oddziałującą na podawanie nitki, wprawianą w ruch obrotowy za pomocą wałka, na którym są osadzone współosiowo co najmniej dwa koła pasowe, którym przyporządkowane są, każdemu po jednym, dwa pasy pędne poruszające się z różnymi szybkościami, przy czym stale jedno z tych kół jest zabezpieczone przed obrotem względem wałka, a drugie koło pasowe jest osadzone na wałku z możliwością swobodnego obrotu, charakteryzuje się tym, że jedno z kół pasowych jest na stałe zabezpieczone przed obrotem względem wałka **(18)** i samo stanowi tarczę napędową **(19)** albo **(119)**, a drugie koło pasowe jest osadzone na wałku **(18)** za pomocą łożyska **(28)** i stanowi stałe koło **(20)** wolnobiegowe, a ponadto oba koła pasowe są osadzone na wałku **(18)** z możliwością swobodnego ich zdjęcia osiowo z wałka **(18)** i zamiany między sobą, a poza tym każdy podajnik **(1)** nitki jest wyposażony w wiele wymiennych tarcz napędowych **(19)**, **(19')** o różnych średnicach. (4 zastrzeżenia)

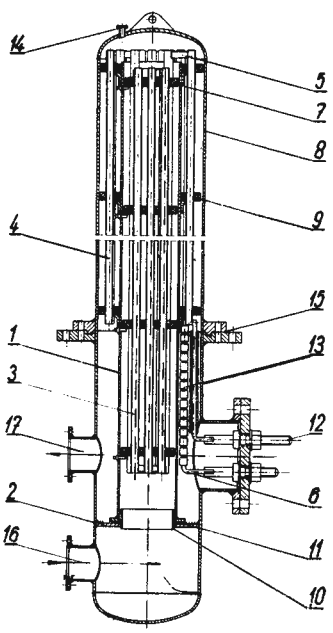
26d B01d **P. 166503** **12.11.1973**

Zakłady Chemiczne „Blachownia", Kędzierzyn, Polska (Jerzy Kanclerz, Werner Kuszka, Andrzej Demitrow, Wojciech Droździak).

Sposób ogrzewania metanu lub jego mieszanin oraz urządzenie do stosowania tego sposobu

Sposób według wynalazku charakteryzuje się intensywnym przepływem czynnika ogrzewanego wewnątrz rur oporowych zabezpieczonych przed ich katalitycznym działaniem termoodporną emalią glinową.

Urządzenie skonstruowane według podanego sposobu posiada korpus wewnętrzny **(1)**, tworzący wraz z obudową ciśnieniową **(8)** dwie strefy ogrzewania

w których znajdują się wiszące rury oporowe **(3** i **4)** ogrzewane bezpośrenio prądem elektrycznym. Wszystkie rury odizolowane są przegrodami ceramicznymi i połączone w szeregowy obwód elektryczny zasilany prądem zmiennym o dużym natężeniu.

(2 zastrzeżenia)

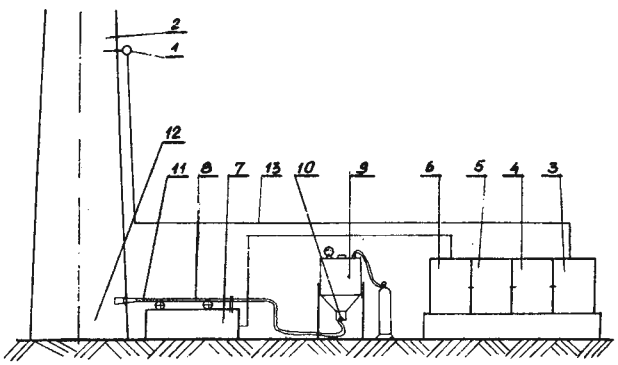
26d; C10k **P. 169919 T** **29.03.1974**

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków, Polska (Julian Aleksandrowicz, Władysława Bieda, Edward Gorlich, Bolesław Graszewski, Zdzisław Liskiewicz, Jerzy Warecki Niemcewicz).

Sposób poprawy warunków atmosferycznych i glebowych wokół obiektów przemysłowych emitujących szkodliwe gazy i pyły oraz urządzenie do stosowania tego sposobu

Sposób poprawy warunków atmosferycznych i glebowych, wokół obiektów przemysłowych, emitujących szkodliwe gazy i pyły, polega na automatycznym rozpylaniu w kominie roztworu związków chemicznych, dobranych w zależności od składu chemicznego emitowanych gazów oraz w zależności od składników chemicznych brakujących w danym środowisku.

Urządzenie do stosowania sposobu, według wynalazku, ma sondę gazową **(1)**, osadzoną w kominie **(2)** i połączoną poprzez analizator spalin **(3)**, chromatograf gazowy **(4)** i przetworniki elektryczne **(5)** z szafą automatycznego sterowania **(6)**. Szafa sterownicza **(6)** połączona jest z serwomotorem **(7)**, sprzężonym poprzez lancę **(8)** ze zbiornikiem ciśnieniowym **(9)**, wyposażonym w elektrozawór **(10)**. Lanca **(8)** wyposażona w dysze **(11)** jest osadzona w ciągu kominowym **(12)**. (2 zastrzeżenia)

29a; D01d **P. 170330 T** **12.04.1974**
8h,8; D04h

Centralne Laboratorium Technicznych Wyrobów Włókienniczych, Łódź, Polska (Eugenia Bartkowiak, Maria Wardecka, Andrzej Moraczewski, Zdzisław Grochowski, Zenobiusz Stasiak, Tadeusz Mordaka).

Sposób wytwarzania włóknin klejonych

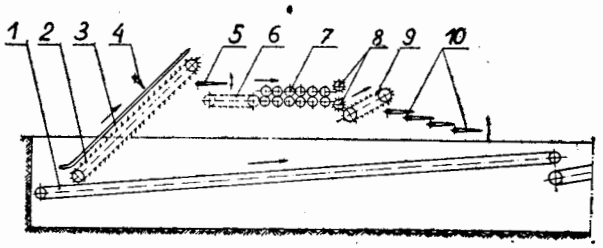
Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania włóknin klejonych z włókien chemicznych oparty na działaniu na włókna odpowiednio dobranego rozpuszczalnika, w wyniku którego następuje powierzchniowe rozpuszczanie włókien w podwyższonej temperaturze, a następnie ich punktowe powiązanie po odparowaniu rozpuszczalnika. (3 zastrzeżenia)

29a; D01b **P. 170559 T** **24.04.1974**

Instytut Krajowych Włókien Naturalnych, Poznań, Polska (Władysław Rynduch, Włodzimierz Müller-Czarnek, Józef Kulas, Stefan Janus, Józef Tomczak).

Urządzenie do odziarniania targanu

Urządzenie do odziarniania targanu charakteryzujące się tym, że ma na wlocie pochylony ku górze ażurowy wyposażony w igły przenośnik **(2)**, przy czym poniżej górnego końca tego przenośnika jest zainstalowany grzebieniowy wahliwy wytrząsacz **(5)**, poniżej którego z kolei znajduje się ażurowy przenośnik **(6)**, za którym — licząc w kierunku biegu surowca jest zainstalowana wieloparwalcowa międlarka **(5)**, po czym zespół trzepiących bębnów **(8)** lub zespół młócący składający się z bębna **(11)** i klepiska **(12)**, a następnie kilka wahliwych grzebieniowych wytrząsaczy **(10)** w układzie kaskadowym. (3 zastrzeżenia)

29b; D01c
8a; B05c
76a; D01b **P. 170573** 24.04.1974

Pierwszeństwo: 25.04.1973 — RFN (nr P 23 20 825.5)

I.W.S Nominee Company Limited, Londyn, Wielka Brytania.

Sposób karbonizowania materiałów celulozowych

Przedmiotem wynalazku jest sposób karbonizowania naturalnych lub syntetycznych materiałów celulozowych, występujących w postaci mieszaniny lub zanieczyszczeń w wełnie i/lub włóknach syntetycznych nie ulegających karbonizacji.

Cechą sposobu według wynalazku jest to, że substrat poddawany procesowi karbonizacji traktuje się roztworem bezwodnego kwasu w bezwodnym rozpuszczalniku organicznym, po czym wyciska i suszy, a ewentualnie przed suszeniem klepie i płucze. Zamiast stosowania roztworu kwasu w rozpuszczalniku można najpierw impregnować substrat obojętnym rozpuszczalnikiem organicznym i następnie traktować kwasem. (14 zastrzeżeń)

30a; A61b **P. 170337 T** 12.04.1974

Śląska Akademia Medyczna, Katowice, Polska (Jan Lewandowski, Adam Cekański, Piotr Skałba, Jan Skrzypek).

Urządzenie do określenia położenia łożyska u kobiet wysokociężarnych

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do określania położenia łożyska u kobiet wysokociężarnych, w którym do obiegu krwi wprowadza się znacznik izotopu promieniotwórczego i sondę scyntylacyjną zaopatrzoną w tuleję ołowianą otaczającą kryształ scyntylacyjny, której wymiary dobrane są do kształtu kryształu i wylotu sondy, przy czym tuleja tłumi dopływ impulsów bocznych, mierzy się natężenie lokalne promieniowania radiometrem, do którego impulsy przekazywane są z sondy przewodem. W wynalazku wykorzystano zjawisko, że łożysko jest organem o ukrwieniu bliskim ukrwieniu serca i określenie obszaru brzucha, w którym punktowe pomiary wykazują ilości jednostek natężenia promieniowania zbliżone do serca określają położenie łożyska.

Urządzenie zezwala na dokonywanie pomiarów bez konieczności przewożenia badanej chorej do specjalnej pracowni, co w wypadku krwawienia jest bardzo niebezpieczne. Odczyty natężenia promieniowania są bardzo dokładne i nie zniekształcone. (1 zastrzeżenie)

30a; A61b **P. 172689 T** 12.07.1974

Instytut Technologii Elektronowej przy Naukowo-Produkcyjnym Centrum Półprzewodników, Warszawa, Polska (Elżbieta Juźków, Ludwik Nawrocki, Tadeusz Pałko).

Sposób wytwarzania elektrody do długotrwałej kontroli bioelektrycznej czynności serca w warunkach dynamicznych

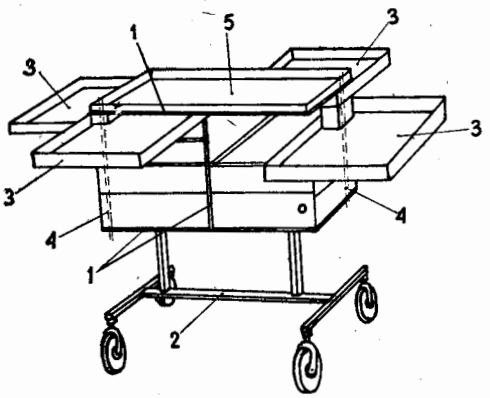
Sposób według wynalazku polega na tym, że sproszkowane srebro i chlorek srebra o określonej granulacji miesza się w stosunku wagowym od 1:2 do 2:1. Mieszaninę prasuje się w pastylki, na które nanosi się próżniowo warstwę srebra, a następnie dokleja się pastą przewodzącą przewód elektronowy zabiezpieczany dodatkowo żywicą epoksydową. Taką elektrodę umieszcza się w osłonie z tworzywa sztucznego. Główne zastosowanie w elektroaparaturze medycznej (EKG). (2 zastrzeżenia)

30b; A61c **P. 170569 T** 24.04.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Techniki Medycznej, Warszawa, Polska (Ewa Klukowska, Bohdan Budzyński, Karol Grams, Adam Herbański, Andrzej Kasten, Zenon Strzyżek, Janusz Żyłka).

Szafka pomocnicza dla stomatologa

Szafka pomocnicza dla stomatologa, w której przechowywane są narzędzia i materiały pomocnicze zawiera półki **(3)** odchylane poziomo na zewnątrz szafki o dowolny kąt w granicach od zera do 270°, przy czym półki te mają kształt prostokąta lub kwadratu i każde z nich obraca się wokół czopa **(4)** umieszczonego w narożniku szafki. Półki **(3)** umieszczone są w dwóch rzędach, przy czym czopy **(4)**, wokół których obracają się półki **(3)**, umieszczone są po przekątnej płyty wierzchniej **(5)** szafki. Na wierzchu szafki jest płyta **(5)**, do umieszczenia na niej podręcznych narzędzi i leków potrzebnych aktualnie do zabiegu. Szafka zaopatrzona jest również w podstawę **(2)** na kółkach. (1 zastrzeżenie)

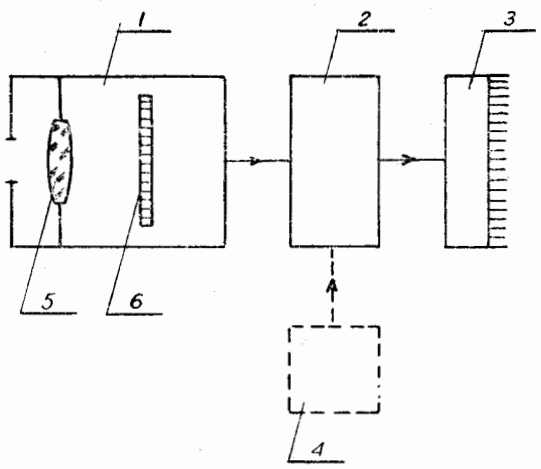
30d; A61f **P. 165893** 16.11.1973

Polskie Zakłady Optyczne, Warszawa, Polska (Wiesław Domagalski, Eugeniusz Kurcz).

Przyrząd do dotykowego widzenia

Przedmiotem wynalazku jest przyrząd do dotykowego widzenia, przeznaczony do rozpoznawania przedmiotów przez niewidomych.

Przyrząd ma fotoelektryczną kamerę **(1)**, która jest połączona za pośrednictwem urządzenia elektronicznego **(2)** ze stacjonarną lub przenośną płytą bodźcową **(3)** przystosowaną do odbioru obrazu za pomocą analizy ręcznej, zwłaszcza palcowej. Kamera fotoelektryczna **(1)** może być zastąpiona dodatkowym urządzeniem kodującym **(4)** umożliwiającym podawanie dowolnej informacji, odbieralnej za pomocą płyty bodźcowej **(3)**. (4 zastrzeżenia)

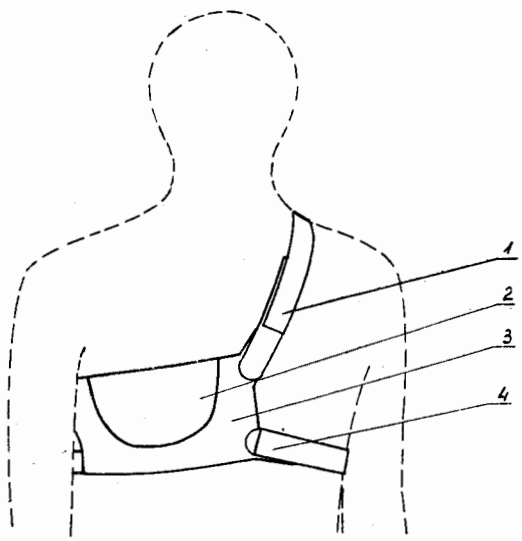

30d; A61f **P. 170133 T** 25.04.1974

Akademia Medyczna Lublin, Polska (Zbigniew Papliński, Zygmunt Warzocha).

Pas do stałego podtrzymania stymulatora serca wszczepionego pod mięsień piersiowy większy

Pas do stałego unieruchomienia stymulatora serca składa się z płata **(3)** wykonanego najkorzystniej z materiału wojłokowego z miseczki **(2)** przymocowanej do tego płata oraz z dwu szelek z których jedna **(1)** przechodzi przez ramię chorego a druga obejmuje jego pierś. (1 zastrzeżenie)

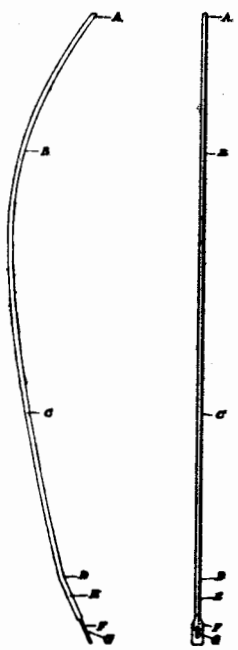
30d; A61f **P. 171856** 12.06.1974

Pierwszeństwo: 18.07.1973 — Austria (nr A 6344/73)

Josef Ender i Hans Georg Ender, Wiedeń, Austria.

Zakrzywiony gwóźdź kostny

Gwóźdź według wynalazku charakteryzuje się tym, że jest on w części **(B)** wygięty łukowo. Na przeciwległym końcu **(E)** gwoździa zagiętego w punkcie **(D)** znajduje się część sprzęgająca **(F)** ze szczeliną **(G)**, umożliwiająca obrotowe połączenie gwoździa z przyrządem do wbijania gwoździ. (13 zastrzeżeń)

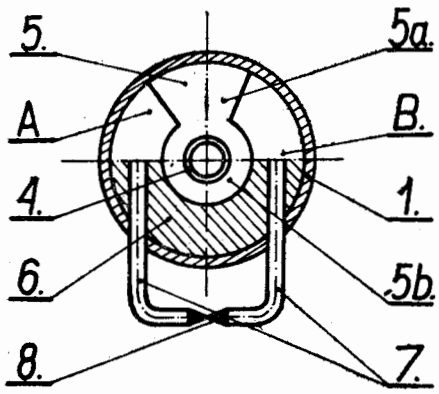
30d; A61f **P. 173096 T** 29.07.1974

Akademia Medyczna, Warszawa, Polska (Andrzej Broda).

Przegub z tłumikiem

Przedmiotem wynalazku jest mechanizm przegubu z tłumikiem, który ma zastosowanie w protezach kończyn aparatów ortopedycznych, zarówno jako samodzielny przegub stawu, jak i w protezach zawierających przeguby dwóch stawów, a także w innych urządzeniach.

Przegub z tłumikiem według wynalazku składa się z cylindrycznej lub o zbliżonym kształcie zamkniętej obudowy **(1)** napełnionej płynem, w której umieszczony jest na osi obrotowej **(4)** złok **(5)**, dzielący wraz z przegrodą **(6)** wnętrze obudowy cylindrycznej na dwie komory **(A i B)** połączone kanałami lub przewodami **(7)** wyposażonymi w element regulacji **(8)** oporu przepływu płynu. (3 zastrzeżenia)

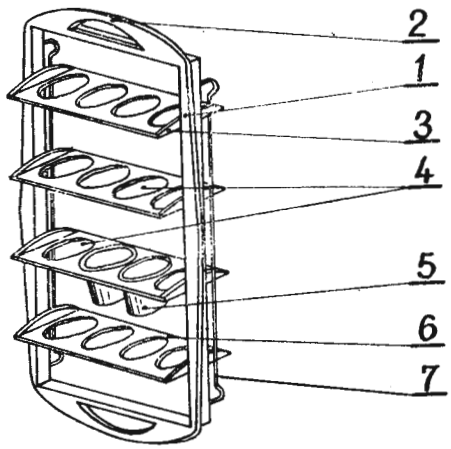
30g; A61j **P. 165183 T** 12.09.1973

Mieczysław Orłowski, Wrocław, Polska (Mieczysław Orłowski).

Przyrząd do przenoszenia leków

Przedmiotem wynalazku jest przyrząd do przenoszenia leków znajdujący zastosowanie głównie w zakładach lecznictwa zamkniętego takich jak szpitale i sanatoria.

Przyrząd posiada ramę (1) z uchwytami (2) i wspornikami (7). Wewnątrz ramy (1) ułożyskowane są osiowo elementy nośne (3), w których wykonane są otwory (4) do umieszczania naczyń (5) do leków. W pobliżu każdego otworu (4) elementu nośnego (3) wydzielona jest przestrzeń (6) do umieszczania danych dotyczących przeznaczenia leku. (3 zastrzeżenia)

30h; A61k **P. 170023** 02.04.1974

Pierwszeństwo: 04.04.1973 — Szwajcaria (nr nr 4801/73 4802/73)

Sandoz Aktiengesellschaft, Bazylea, Szwajcaria.

Sposób wytwarzania strukturalnie zmodyfikowanych interferonów

Sposób wytwarzania strukturalnie zmodyfikowanych interferonów, polega na tym, że do interferonów lub asialointerferonów wprowadza się enzymatycznie kwasy sialowe, stosując określone sialilotransferazy. (39 zastrzeżeń)

30h; C11d **P. 170400 T** 16.04.1974

Instytut Chemii Przemysłowej, Warszawa, Polska (Marian Kajl, Bożena Baranowska).

Sposób wytwarzania koncentratu perłowego

Wynalazek dotyczy sposobu wytwarzania koncentratu perłowego, który dodany do szamponów, płynów kąpielowych, ciekłych środków myjących nadaje tym preparatom estetyczny perłowy połysk.

Według zastrzeżonej metody postępowania składniki koncentratu: monoetanoloamidy lub estry kwasów tłuszczowych, oksyetylenowane siarczanowane alkohole tłuszczowe i wodę, miesza się na gorąco, a następnie poddaje krystalizacji przez powolne schłodzenie mieszaniny do temperatury pokojowej. Otrzymaną zastygłą masę przetłacza się przez szczeliny lub otwory koliste, których szerokość lub średnica jest większa od największego wymiaru kryształów przygotowanej masy. Operację tę można przeprowadzić na walcach obrotowych lub w homogenizatorze szczelinowym. W charakterze substancji wywołującej efekt perłowy najwięcej korzyści zapewnia monoetanoloamid ze smalcu uwodornionego do liczby jodowej poniżej 20.

Tak otrzymany koncentrat jest trwały, przez okres przeszło 1 roku, a jego płynna konsystencja umożliwia łatwe wprowadzanie go do preparatów kosmetycznych. (2 zastrzeżenia)

30h; C12k **P. 170534** 22.04.1974

Pierwszeństwo: 23.04.1973 — St. Zj. Am. (nr 353 379)

The Upjohn Company, Kalamazoo, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób wytwarzania linkomycyny

Sposób wytwarzania linkomycyny polegający na przeprowadzeniu hodowli drobnoustroju Streptomyces espinosus i jego biotypów w warunkach podwyższonej temperatury. (8 zastrzeżeń)

30h; A61k **P. 172232** 12.05.1972

Pierwszeństwo: 15.05.1971 — RFN (nr P 2124904.7)

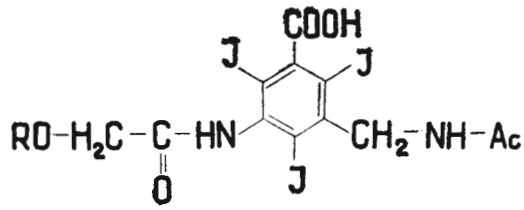
Schering Aktiengesellschaft, Bergkamen, Republika Federalna Niemiec i Berlin Zachodni.

Środek kontrastowy do zdjęć rentgenowskich

Wynalazek dotyczy środka kontrastowego do zdjęć rentgenowskich.

Cechą środka według wynalazku jest to, że zawiera on jako substancję cieniującą co najmniej jeden związek o wzorze 1, w którym R oznacza atom wodoru lub niższy rodnik alkilowy o 1—4 atomach węgla, a Ac oznacza rodnik acylowy zawierający do 4 atomów węgla, i/lub jego sole z farmakologicznie dopuszczalnymi zasadami.

Środek według wynalazku korzystnie zawiera np. kwas 3-acetamidometylo-5-hydroksyacetamido-2, 4, 6-trójjodobenzoesowy, kwas 3-propionamidometylo-5-hydroksyacetamido-2, 4, 6-trójjodobenzoesowy, kwas 4-acetamidometylo-5-metoksyacetamido-2, 4, 6-trójjodobenzoesowy, kwas 3-propionamidometylo-5-metoksyacetamido-2, 4, 6-trójjodobenzoesowy lub kwas 3-acetamidometylo-5-etoksyacetamido-2, 4, 6-trójjodobenzoesowy. (6 zastrzeżeń)

Wzór 1

30h; A61k **P. 172348 T** 01.07.1974

Alfred Grossmann, Bydgoszcz, Polska.

Krem kosmetyczny

Przedmiotem wynalazku jest krem kosmetyczny oparty na estrach wyższych alkoholi z wyższymi kwasami tłuszczowymi, wyższych alkoholi i innych znanych składnikach z dodatkiem estru etylowego glutyny. Istotą wynalazku jest dodatek estru etylowego glutyny w miejsce dotychczas stosowanych: albuminy z surowicy krwi bydlęcej lub białka albo żółtka z jaj ptasich, zwłaszcza kurzych, zawierających sero-albuminę, sero-globulinę, witelinę i ovo-albuminę.

Sposób według wynalazku pozwala na uzyskiwanie kremu kosmetycznego o znaczeniu skuteczniejszym działaniu odżywczym na skórę niż kremy zawierające wyżej wymienione substancje białkowe. (1 zastrzeżenie)

30h; A61k **P. 172408 T** 01.07.1974

Zakład Budowy Urządzeń i Aparatury Naukowo-Doświadczalnej Głównego Instytutu Górnictwa, Katowice, Polska (Leon Miera, Wiesław Chorąży).

Sposób wytwarzania zasypki przeciwgrzybicowej

Sposób wytwarzania zasypki przeciwgrzybicowej składającej się z kwasu undecylenowego, siarki kwasu bornego, tlenku cynku i talku, w proporcjach dla

leczenia bądź profilaktyki. Składniki po wstępnym suszeniu i mieleniu miesza się, a potem mieszaninę przepuszcza przez młyn powietrzny strumieniowy, gdzie cząsteczki zostają rozbite do wymiarów poniżej 20 mikronów. Zasypka tak drobnoziarnista działa energiczniej. (1 zastrzeżenie)

30h; A61k **P. 172778** 16.07.1974

Pierwszeństwo: 16.07.1973 — St. Zjedn. Am. (nr 379695)

Eli Lilly and Company, Indianapolis, Indiana, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób otrzymywania amonowego połączenia insuliny lub z metalem alkalicznym

Sposób otrzymywania amonowego połączenia insuliny lub z metalem alkalicznym przez działanie na roztwór połączenia insuliny z metalem dwuwartościowym środkiem chelatującym jony metalu dwuwartościowego w obecności jonów amonowych lub metalu alkalicznego, przy czym wartość pH roztworu wynosi około 7,6—8,6 i krystalizację z roztworu połączenia insuliny amonowego lub z metalem alkalicznym. (9 zastrzeżeń)

30h; A61k **P. 173006** 25.07.1974

Pierwszeństwo: 26.07.1973 — Szwajcaria (nr 10904/73)

Société des Produits Netlé S.A., Vevey, Szwajcaria.

Sposób wytwarzania zeaksantyny

Sposób wytwarzania zeaksantyny, znamienny tym, że hodowlę drobnoustroju z rodzaju Flavobacter wytwarzającego ten pigment prowadzi się w medium odżywczym zawierającym przynajmniej jeden węglowodan, jako źródło przyswajalnego węgla, przynajmniej jedno źródło przyswajalnego azotu aminowego, zawierające wolne aminokwasy, oraz sole mineralne, oligoelementy i witaminy, przy czym skład medium modyfikuje się przez dodawanie do niego pirydoksyny, a hodowlę kontynuuje się aż do uzyskania znacznej ilości zeaksantyny wewnątrz komórek drobnoustroju. (12 zastrzeżeń)

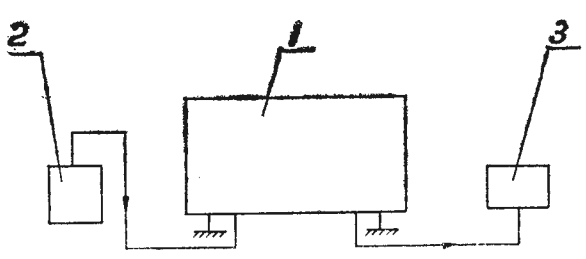
30i; A611 **P. 169816 T** 25.03.1974

Wiktor Korniluk, Lublin, Polska (Wiktor Korniluk).

Sposób sterylizacji i dezynfekcji komorowej i urządzenie do stosowania tego sposobu

Przedmiotem wynalazku jest sposób sterylizacji i dezynfekcji komorowej, stosowany zwłaszcza w szpitalnictwie oraz urządzenie do stosowania tego sposobu. Sposób według wynalazku polega na tym, że w komorze w której uprzednio umieszczono przedmioty podlegające sterylizacji lub dezynfekcji wytworzono podciśnienie poprzez usunięcie powietrza a następnie wypełniono komorę parami formaldehydu wytworzonymi w odparowalniku.

Urządzenie według wynalazku składa się z komory (1) wyposażonej w odparowalnik (2) oraz w urządzenie do wytwarzania próżni (3). (3 zastrzeżenia)

31a³; F27d **P. 167429 T** 17.12.1973

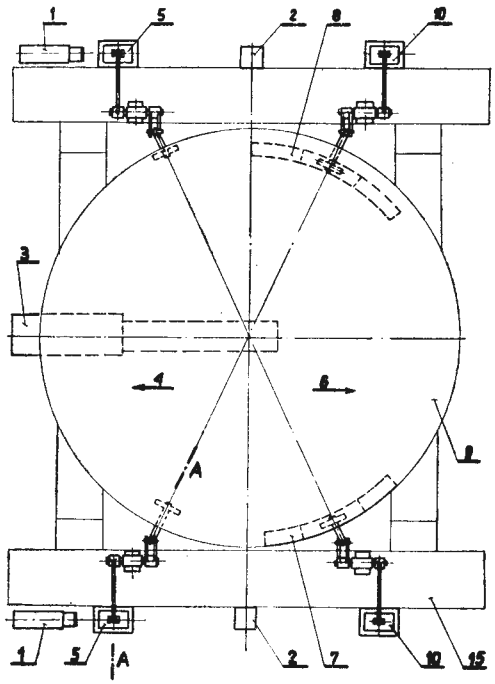
Biuro Projektów Przemysłu Hutniczego „Biprohut", Gliwice, Polska (Jan Wiśniewski, Stanisław Latasiewicz, Gerard Drewniok).

Suwnica obrotowa a zwłaszcza wsadzarka

Wynalazek dotyczy suwnicy obrotowej a zwłaszcza wsadzarki dla załadunków pieców martenowskich, w szczególności rozwiązania zderzaków.

Suwnica wg wynalazku ma na wózku (15) obracającą się wraz z drągiem (3) wsadzarki, tarczę (9), na której osadzone są krzywki (7) i (8) współpracujące z wodzącymi kołami (11). Wodzące koła poprzez cięgna i dwuramienne dźwignie, podnoszą odboje (5) lub (10) przez co na zderzaki (1), umieszczone na suwnicy, najeżdża odbój żądany, to jest (5), (2) lub (10). O wyborze odboju decyduje położenie drąga.

Zderzaki (1) umieszczone są po obydwu stronach suwnicy. (4 zastrzeżenia)

31a³; F27d **P. 170257 T** 09.04.1974

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków, Polska (Aleksander Długosz, Jan Kulpiński, Maria Szudek).

Zasypka izolacyjna dla pieca grafityzacyjnego typu Achesona

Przedmiotem wynalazku jest zasypka izolacyjna dla pieca grafityzacyjnego typu Achesona, zawierająca: koksik surowy w ilości 5—30% wagowych, regenerat w ilości 20—60% wagowych, piasek w ilości 20—50% wagowych. Uziarnienie koksiku i regeneratu mieści się w granicach od 0—6 mm, natomiast piasku od 0—3 mm.

Skład granulometryczny zasypki wymaga określonego udziału frakcji ziarnowej 0—1 mm ilościowo od 50—65% wagowych. (1 zastrzeżenie)

31b¹; B22c **P. 165696** 06.10.1973

Instytut Odlewnictwa, Kraków, Polska (Jan Harpula, Jur Piszak, Mieczysław Dębski, Jerzy Śliwa, Tadeusz Rzepa, Andrzej Heryan).

Masa formierska i rdzeniowa oraz sposób jej szybkiego utwardzania

Masa formierska lub rdzeniowa według wynalazku oparta jest na bazie dowolnego piasku odlewniczego i zawiera w swym składzie jako spoiwo substancje wiążące w postaci takich tworzyw jak: polioctan winylu, polimetakrylan metylu, polistyren, celulozę względnie ich pochodne lub mieszaniny tych materiałów oraz organiczny rozpuszczalnik, którym są węglowodory alifatyczne lub aromatyczne, alkohole, chlorowcopochodne węglowodorów, estry, ketony i tym podobne.

Sposób utwardzania masy według wynalazku polega na usunięciu z niej lotnego rozpuszczalnika przez wytworzenie różnicy ciśnienia na przykład przedmuchując masę dowolnym nietoksycznym gazem, korzystnie powietrzem lub jego składowymi pod ciśnieniem 0,2—6 atmosfer w temperaturze otoczenia w czasie powyżej 5 sekund lub usuwając lotny rozpuszczalnik przez odciągnięcie go pod próżnią, względnie stosując jednocześnie przedmuchiwanie gazem i odciąganie pod próżnią. (3 zastrzeżenia)

31b¹; B22c **P. 168036** 10.01.1974

Pierwszeństwo: 11.01.1973 — Japonia (nr 48006477)

Kabushiki Kaisha Akita, Aza — Matsukawa, Oaza — Ogawara, Suzaka-shi, Nagano-ken, Japonia.

Sposób formowania wyrównanej warstwy przeznaczonej do kształtowania powierzchni odlewu

Sposób według wynalazku polega na tym, że sypki materiał zawierający odporne na działanie ciepła cząstki, formowane w celu uzyskania ukształtowanej powierzchni, za pomocą wzorcowego modelu jest uszczelniany za pomocą warstwy uszczelniającej, która jest formowana równocześnie z kształtowaną powierzchnią, wytwarzaną łącznie z uszczelniającym materiałem w postaci warstwy powierzchniowej lub gumowej powłoki, przystosowanej do ukształtowania powierzchni z danego sypkiego materiału, przy czym materiał utrzymywany jest przy stosowaniu podciśnienia, co powoduje przyciąganie uszczelniającej warstwy do warstwy materiału sypkiego i w wyniku tego wgłębienia, które zostały uformowane przez kształtującą powierzchnię sypkiego materiału zostają wypełnione przez roztopiony metal wlewany do wgłębienia.

Uszczelniająca warstwa uformowana jest z przylegającą do niej warstwą wiążącą lub utwardzoną, do której to warstwy stosuje się czynnik wiążący lub utwardzający, przy czym na ukształtowaną warstwę tworzy się przepływowy strumień powietrza przechodzący od strony zewnętrznej formy do wnętrza komory. (2 zastrzeżenia)

31b²; B22d **P. 172779** 16.07.1974

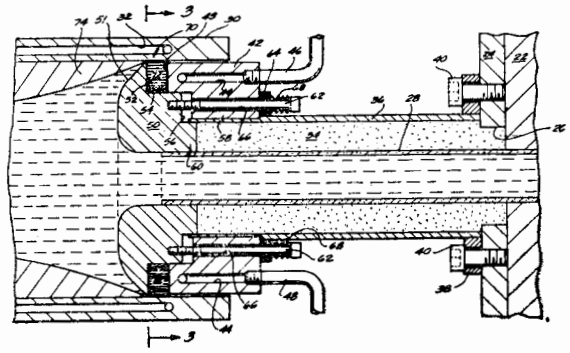
Pierwszeństwo: 26.11.1973 — St. Zjedn. Am. (nr 419027)

Technicon Instruments Corporation, Nowy Jork, Stany Zjednoczone Ameryki.

Urządzenie do ciągłego odlewania metali

Urządzenie do ciągłego odlewania metali ma formę **(14)** posiadającą chłodzoną ściankę **(30)**, ograniczającą częściowo objętość formy, blok **(42)** i element **(50)** rozciągające się poprzecznie w stosunku do osiowej ścianki **(30)** oraz wewnątrz obszaru przez nią ograniczanego, uszczelkę **(70)** ze sprężystego materiału grafitowego, opierającą się wewnętrznie o osiową ściankę **(30)**, która jest ruchoma wzdłuż swojej osi względem bloku **(42)** i elementu **(50)**. Powierzchnia czołowa bloku **(50)** znajduje się w kontakcie z ciekłym metalem zakrywając część uszczelki **(70)**. Urządzenie zawiera rurę dyszową **(28)** dla dostarczania ciekłego metalu do formy, tuleję **(36)** oraz masę rdzeniową **(34)** umieszczoną w obszarze pomiędzy rurą **(28)** a tuleją **(36)**. (7 zastrzeżeń)

(3 zastrzeżenia)

32a; C03b **P. 161695** 04.04.1973

Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia nr P. 157791

Instytut Szkła, Warszawa, Polska (Janina Nowakowska, Tadeusz Więckowski).

Sposób wytwarzania materiałów budowlanych ze szkła lub stłuczki szklanej

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania materiałów budowlanych ze szkła lub stłuczki szklanej, polegający na cięciu rurek wychodzących z maszyny formującej — na kawałki, które spadają do form będących w stanie wibracji, a po napełnieniu formy zawartość jej sprasowuje się przy pomocy wytłocznika i poddaje się odprężaniu. (1 zastrzeżenie)

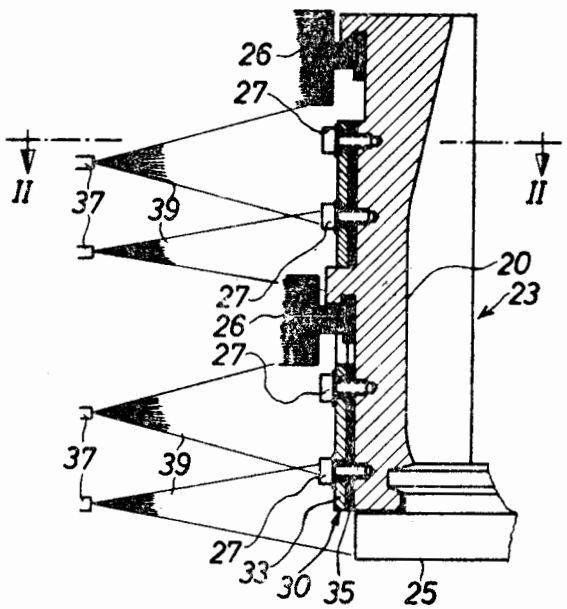
32a; C03b **P. 170589** 25.04.1974

Pierwszeństwo: 02.05.1973 — Republika Federalna Niemiec (nr P. 2322091.9)

Fa. Hermann Heye, Oberkirchen, Republika Federalna Niemiec.

Urządzenie do chłodzenia narzędzi do obróbki szkła

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do chłodzenia narzędzi maszyn do obróbki szkła, np. stempli prasujących i form, za pomocą chłodziwa. W urządzeniu, do zewnętrznej strony formy **(20)** przymocowano za pomocą śrub **(27)** konstrukcję **(30)**, która składa się z metalowej płyty **(33)** i niemetalowej warstwy pośredniej **(35)** leżącej pomiędzy płytą metalową a formą. Pewna liczba dysz spryskujących **(37)** rozpryskuje w postaci stożków **(39)** płyn chłodzący na płytę metalową **(33)** z której płyn ten paruje.

Konstrukcja **(30)** w ogólnych zarysach pokrywa w całości chłodzoną powierzchnię formy **(20)**. Czas spryskiwania przez dysze spryskujące może być regulowany co pozwala na zachowanie odpowiedniej różnicy pomiędzy temperaturą spryskiwanej powierzchni konstrukcji, a temperaturą wrzenia cieczy chłodzącej (15 zastrzeżeń)

32b; C03c **P. 170396 T** 16.04.1974

Instytut Szkła, Warszawa, Polska (Wacław Tuszyński, Longin Kociszewski, Liliana Pigłowska).

Sposób wytwarzania i stosowania topnika do produkcji szkła i ceramiki

Sposób według wynalazku polega na wytwarzaniu topnika do produkcji szkła i ceramiki z rozdrobnionej skały węglanowej i roztworu NaOH w stosunku wagowym 1:4 do 2:1 przy ogrzaniu mieszaniny w temperaturze od 80—700°C, do postaci sypkiej. (1 zastrzeżenie)

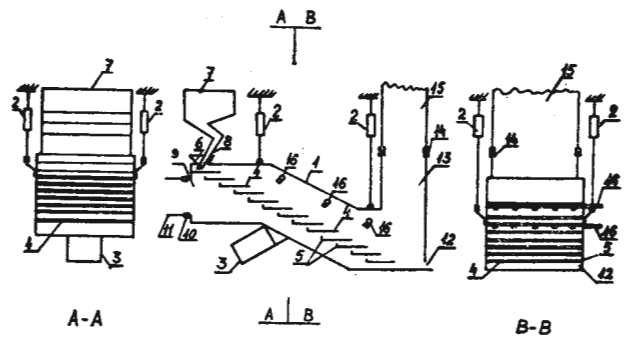
32b; C03c **P. 170547 T** 22.04.1974

Instytut Szkła, Filia w Krakowie, Kraków, Polska (Czesław Dzięcioł, Viggo Gerard, Henryk Kempf, Adam Krawiec, Bogdan Połapski, Zofia Stoch, Mikołaj Wiekluk).

Sposób wprowadzania wodnego roztworu wodorotlenku sodowego do zestawu szklarskiego oraz urządzenie do wprowadzania wodnego roztworu wodorotlenku sodu do zestawu szklarskiego

Sposób według wynalazku polega na wykorzystaniu do produkcji wodnego roztworu wodorotlenku sodu. Piasek szklarski zostaje poddawany nawilżaniu wodnym roztworem wodorotlenku sodu. W warunkach dwutlenku węgla zawartych w spalinach powstaje na powierzchni ziarn piasku trwała otoczka węglanu sodu. Ilość zużytego wodnego roztworu wodorotlenku sodu jest regulowana według wymaganej ilości tlenku sodu w zestawie szklarskim. Stosowanie przedstawionego sposobu jest szczególnie uzasadnione przy produkcji zestawów dla szkieł wysoko alkalicznych.

Urządzenie do wykorzystania sposobu, posiada konstrukcję w postaci wielopółkowego transportera z napędem wibracyjnym, którego ruchomy układ półek daje strugi kaskadowo spadającego materiału transportowego np. piasku. Nad półkami zabudowane są dysze, które rozpylając wodny roztwór wodorotlenku sodu nawilżają ziarna przesuwającego się piasku. (6 zastrzeżeń)

32b; C03c **P. 170675 T** 27.04.1974

Gnieźnieńskie Przedsiębiorstwo Usługowo-Wytwórcze Przemysłu Terenowego, Gniezno, Polska (Marian Bentyn).

Segmentowa linia przenośnikowa do wytwarzania zwierciadeł metodą próżniowego napylania

Segmentowa linia przenośnikowa do wytwarzania zwierciadeł metodą próżniowego napylania charakteryzuje się tym, że poszczególne maszyny stanowiące segmenty agregatu do produkcji zwierciadeł dają się skręcać w jedną całość tworząc linię technologiczną konieczną do zachowania kolejności faz, operacji i zabiegów technicznych jakimi są mycie wstępne i polerowanie, mycie właściwe, czyszczenie ultradźwiękami i w parach C_2H_5OH z domieszką eteru, suszenie, próżniowe napylanie metali, czyszczenie, naparowanie i nawalcowanie dwóch warstw lakieru z utrwaleniem powłoki lakierowej przy pomocy promieni podczerwonych. (1 zastrzeżenie)

32b; C03c **P. 172403** 03.07.1974

Pierwszeństwo: 03.07.1973 — Wielka Brytania (nr 31657/73)

Pilkington Brothers Limited, Lancashire, Wielka Brytania.

Środek do powlekania włókien sztucznych

Środek do powlekania włókien sztucznych stosowany do wzmacniania wyrobów z cementu według wynalazku zawiera jako składnik ochronny co najmniej jeden jedno- lub wielopierścieniowy związek aromatyczny, posiadający co najmniej trzy grupy wodorotlenowe w pierścieniu aromatycznym lub związku wielopierścieniowym w co najmniej jednym pierścieniu aromatycznym. Środek ten wprowadzony do rozdrobnionej wodą masy cementu portlandzkiego dojrzewającego i utrzymywanego w ciągu 28 dni w temperaturze 50°C nadaje wytrzymałość na rozciąganie wyższą o co najmniej 10% od wytrzymałości na rozciąganie splotu poddawanego takiej samej obróbce i tak samo badanego lecz nie zawierającego środka.

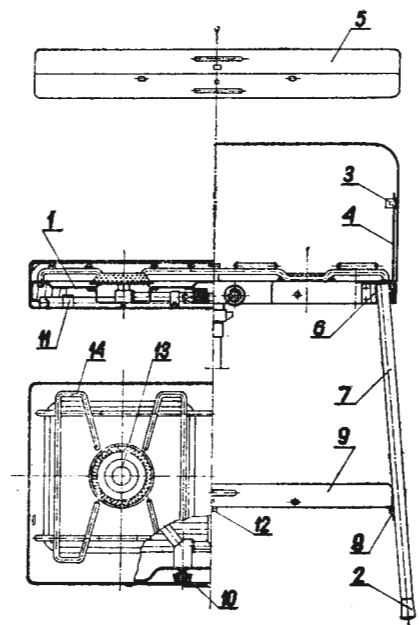
Korzystnym związkiem aromatycznym jest związek aromatyczny rozpuszczalny w roztworze wodorotlenku wapnia, zwłaszcza pirogallol. (48 zastrzeżeń)

34b; A47j **P. 164136** 17.07.1973

Zakłady Metalowe „PREDOM-PREMET, Świebodzice, Polska (Jan Kościelniak, Andrzej Przybyła, Regina Szarzyńska).

Kuchnia dwupalnikowa rozkładana

Kuchenka turystyczna dwupalnikowa w stanie złożonym posiada kształt płaskiej walizki zamkniętej, natomiast w stanie całkowicie rozłożonym w górnej części stanowi właściwą kuchenkę z bocznych stron osłoniętą wiatrochronami **(4)**, z tylnej strony płytą górną **(5)**, a po ich zamknięciu stanowi stolik turystyczny.

Nośnym elementem jest płyta podrusztowa (1), posiadająca uchwyty umożliwiające sprężyste mocowanie nóżek (7), które posiadają zaczepy (8) do oparcia płyty dolnej (9) stanowiącej półkę pomocniczą.
(4 zastrzeżenia)

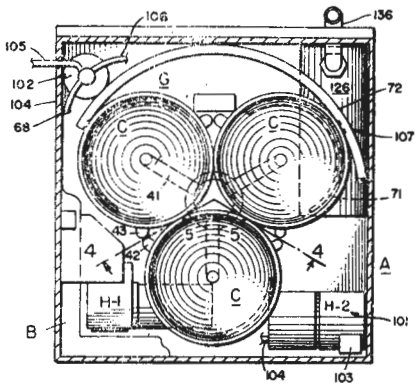
34b; A47j **P. 166342** 06.11.1973

Chemetron Corporation, Chicago, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób gotowania żywności oraz urządzenie do stosowania tego sposobu

Sposób gotowania żywności w gorącym niewodnym płynie, pod zwiększonym ciśnieniem polega na tym, że wkłada się żywność do naczynia do gotowania przez otwór, uszczelnia się otwór i doprowadza się ze źródła gorący płyn pod ciśnieniem do uszczelnianego naczynia. Następnie podtrzymuje się ciśnienie w uszczelnionym naczyniu podczas gotowania, usuwa płyn pod ciśnieniem z naczynia w końcowym okresie gotowania i upuszcza ciśnienie z naczynia. Następnie usuwa się uszczelnienie i wyjmuje ugotowaną żywność.

Urządzenie do gotowania żywności pod zwiększonym ciśnieniem w gorącym niewodnym płynie ma naczynie (C) do gotowania, posiadające otwór do wkładania i wyjmowania żywności, pokrywę do uszczelniania otworu po włożeniu żywności do naczynia, drugie naczynie (C) zawierające niewodny płyn, elementy do grzania i podnoszenia ciśnienia płynu, elementy do usuwania gorącego płynu z drugiego naczynia i do wprowadzania płynu pod ciśnieniem do uszczelnionego naczynia do gotowania, elementy do utrzymywania ciśnienia w czasie gotowania, elementy do usuwania płynu pod ciśnieniem w końcowym okresie gotowania i do upuszczania ciśnienia z uszczelnionego naczynia do gotowania przed zdjęciem pokrywy. (19 zastrzeżeń)

34b; A22c **P. 170048** 03.04.1974

Pierwszeństwo: 04.04.1973 RFN (nr P 2316791.1)

Nordischer Maschinenbau Rud. Baader, Lubeck, Republika Federalna Niemiec.

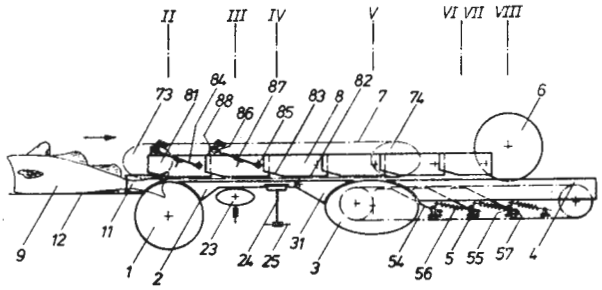
Sposób filetowania ryb i urządzenie do stosowania tego sposobu

Przedmiotem wynalazku jest sposób filetowania ryb.

Sposób według wynalazku charakteryzuje się tym, że ryby przemieszcza się brzuchem do dołu i ogonem do przodu, przy czym górną połowę płetwy ogonowej każdej ryby jak również jej płetwy grzbietowe, od miejsca wykonania cięć brzusznych do miejsca cięć grzbietowych, prowadzi się po ciągłym torze o zmiennej wysokości, dopasowywanej każdorazowo do wielkości ryby, a przemieszczanie ryby do chwili oddzielenia żeber przeprowadza się przez uchwycenie jej za boki od zewnątrz, zaś po oddzieleniu żeber, aż do momentu odcięcia filetów od szkieletu przez uchwycenie za kręgosłup od dołu.

Urządzenie według wynalazku ma po parze krążkowych noży brzusznych (1) żebrowych (3) i grzbietowych (6): parę listew prowadzących (2) umieszczonych pomiędzy nożami brzusznymi (1) i żebrowymi (3), służących do prowadzenia dolnej połowy płetwy ogonowej i części szkieletu zawierającej brzuszne kości promieniowe: parę prowadnic (4) umieszczonych pomiędzy nożami żebrowymi (3) i grzbietowymi (6), służących do prowadzenia kręgosłupa, parę przenośników taśmowych chwytających rybę po bokach oraz przenośnik chwytający rybę od dołu za kręgosłup.

Urządzenie to charakteryzuje się tym, że ponad parami wspomnianych listew prowadzących (2) i prowadnic (4) znajduje się łańcuch mający pary (81) prowadnic, zachodzące na siebie końcami zwróconymi w stronę przeciwną do kierunku przemieszczania się ryb, które to prowadnice są połączone w parach nieruchomo ze sobą, a każda para ogranicza szczeliną leżącą w płaszczyźnie symetrii narzędzi tnących i może zmienić swoje położenie w tejże płaszczyźnie pod względem wysokości, przy czym każda z par tych prowadnic jest połączona przegubowo z wolnym końcem (85) łącznika (84) wychylnego względem osi (86) nieruchomej w stosunku do konstrukcji nośnej urządzenia. Zderzak (87) nieruchomy względem tejże konstrukcji nośnej ogranicza ruch tego łącznika do dołu. Przenośnik chwytający rybę od dołu za jej kręgosłup ma postać łańcucha bez końca, wyposażonego w ostrza, który w obrębie prowadnic (4) jest podparty jedną lub wieloma oddzielonymi szynami dociskowymi odchylającymi się sprężyście. (5 zastrzeżeń)

34b; A22c **P. 170049** 03.04.1974

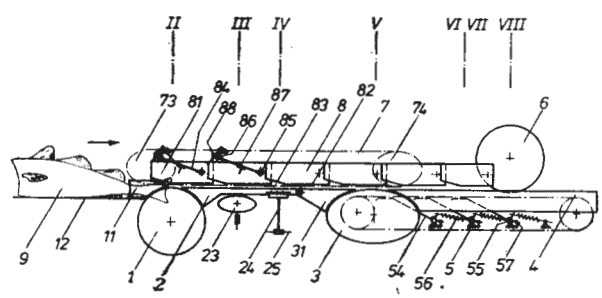
Pierwszeństwo: 04.04.1973 — RFN (nr P 23 16 791.1)

Nordischer Maschinenbau Rud. Baader, Lübeck, Republika Federalna Niemiec.

Sposób filetowania ryb, oraz urządzenie do stosowania tego sposobu

Sposób filetowania ryb według wynalazku polega na tym, że nacina się ryby po obu stronach brzusznych i grzbietowych kości promieniowych oraz odcina filety w obrębie jamy brzusznej od żeber i/lub bocznych wyrostków kręgowych. Z chwilą rozpoczęcia i zakończenia czynności odcinania filetów w obrębie jamy brzusznej czujnik steruje pasma zawierające brzuszne kości promieniowe, odcinane podczas nacinania ryby od strony brzusznej, przy czym pasma zawierające brzuszne kości promieniowe odcinane przy nacinaniu ryby od strony brzusznej odcina się na jednakowej odległości od kręgosłupa.

Urządzenie do filetowania ryb zawiera czujnik (24) umieszczony pomiędzy nożami (1) a odcinaczem (3, 31) żeber. Czujnik połączony jest wychylnie z odcinaczem (3, 31) żeber. (9 zastrzeżeń)

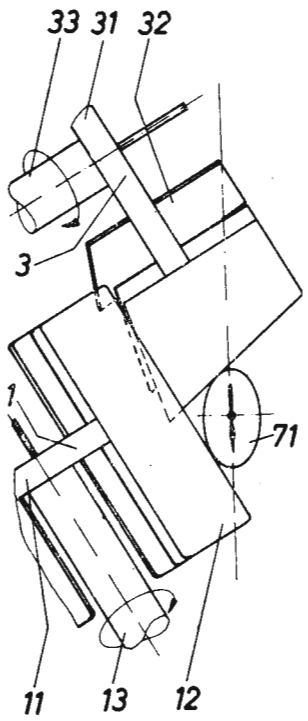
34b; A22c **P. 170086** 04.04.1974

Pierwszeństwo: 07.04.1973 — RFN (nr P 2317622.9)

Nordischer Maschinenbau Rud. Baader, 24 Lübeck, Republika Federalna Niemiec.

Sposób filetowania ryb

Przedmiotem wynalazku jest sposób filetowania ryb z usuwaniem drobnych ości, według którego odgłowiona ryba jest filetowana za pomocą trzech podwójnych cięć a mianowicie cięcia brzusznego prowadzonego po obu stronach brzusznych kości promieniowych. cięcia żebrowego prowadzonego ponad żebrami i wyrostkami kręgowymi oraz cięcia grzbietowego prowadzonego po obu stronach grzbietowych kości promieniowych. Po wykonaniu cięcia brzusznego oddzielone od siebie płaty brzuszne odgina się do góry lub wywija w kierunku grzbietu w obrębie miejsca występowania drobnych ości, wycina się z każdego z płatów brzusznych w obrębie jamy brzusznej klinowe pasma zawierające drobne ości i rozszerzające się w kierunku odgłowionego końca za pomocą pojedynczych cięć po każdej stronie, prowadzonych w płaszczyznach zasadniczo równoległych do płaszczyzn cięć żebrowych z tym, że płaszczyzna cięcia wykonywanego z jednej strony jest zasadniczo równoległa do płaszczyzny cięcia żebrowego wykonywanego po przeciwnej stronie i jest dalej odsunięta od kręgosłupa a następnie za pomocą cięć grzbietowych odcina się ostatecznie filety od kręgosłupa. (10 zastrzeżeń)

34b; A22c **P. 170240** 10.04.1974

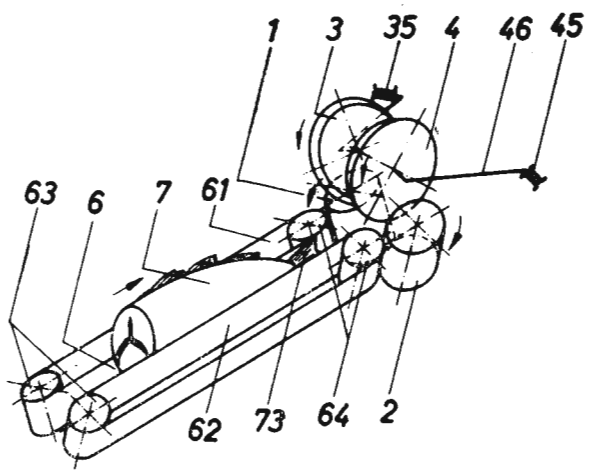
Pierwszeństwo: 19.04.1973 — RFN (nr P 23 19 923.7)

Nordischer Maschinenbau Rud. Baader, Lübeck, Republika Federalna Niemiec.

Urządzenie do nastawiania części ogonowych ryb wprowadzanych do maszyn przerabiających je

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do nastawiania części ogonowych ryb za pomocą dwóch par brył obrotowych usytuowanych jedna nad drugą, stosowane przy wprowadzaniu ryb do maszyn przerabiających je.

Urządzenie to charakteryzuje się tym, że bryły obrotowe mają postać kół łopatkowych **(1, 2, 3, 4)** i są usytuowane odchylnie względem siebie w sposób zsynchronizowany tak, że przynajmniej łopatki **(32, 33)** każdego z górnych kół łopatkowych **(3, 4)** wchodzą pomiędzy łopatki **(12, 42, 22, 32)** sąsiadujących z nimi kół łopatkowych **(1, 4, 2, 3)** i wspólnie z łopatkami **(12, 22)** dolnych kół łopatkowych **(1, 2)** ograniczają zamknięty przekrój poprzeczny **(5)** o kształcie kwadratu, rombu lub czworoboku o jednakowych bokach przyległych i różnych bokach przeciwległych. Przed kołami łopatkowymi **(1, 2, 3)**, umieszczona jest rynna doprowadzająca **(6)**, której ściany boczne stanowią taśmy przenośnikowe **(61, 62)**, przemieszczające się z prędkością liniową równą w przybliżeniu połowie prędkości obwodowej kół łopatkowych **(1, 2, 3, 4)**. (4 zastrzeżenia)

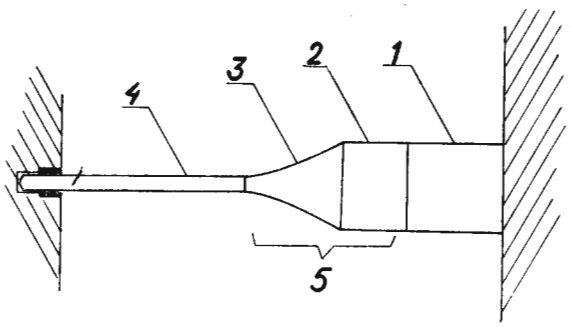

34b; A22c **P. 170292 T** 11.04.1974

Morski Instytut Rybacki, Gdynia, Polska (Paweł Połujanowski, Janusz Jankowski, Zbigniew Boszko).

Pędnik płaszczyzn tnących urządzenia tnącego ryby i podobne materiały

W rozwiązaniu według wynalazku ultraakustyczny generator **1**, stanowiący źródło drgań elektrycznych, sprzężony jest z ultraakustycznym przetwornikiem **2**, przetwarzającym te elektryczne drgania na mechaniczne drgania posuwisto-zwrotne. Przetwornik **2** jest z kolei połączony z koncentratorem **3** drgań, sprzężonym z tnącą powierzchnią **4** noża. Drgający nóż tnie ryby lub podobne materiały. (1 zastrzeżenie)

34b; A22c **P. 170453 T** 17.04.1974

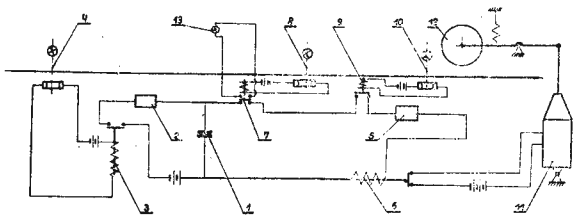
Politechnika Gdańska, Gdańsk, Polska (Leonard Hempel, Wiesław Smyczyński).

Układ pomiarowo-sterujący do wycinarki wyrostków ościstych w filetach rybnych, zwłaszcza dorszowych

Przedmiotem wynalazku jest układ pomiarowo-sterujący do wycinarki wyrostków ościstych w filetach rybnych. Układ zawiera kondensator **(1)**, którego ła-

dowanie poprzez opornik (2) sterowane jest przekaźnikiem (3) znajdującym się w obwodzie fotodiody (4). Rozładowanie kondensatora (1) następuje w obwodzie zawierającym opór (5) i przekaźnik (6) i sterowane jest przekaźnikiem (7) znajdującym się w obwodzie fotodiody (8) i przekaźnikiem (9) znajdującym się w obwodzie fotodiody (10). Przekaźnik (6) włącza siłownik elektrohydrauliczny (11), który poprzez dźwignie przesuwa noże (12) w położenie robocze. Przekaźnik (7) włącza lampkę kontrolną (13).

Przesuwający się filet przesłaniając fotodiodę (4) powoduje zadziałanie przekaźnika (3), który włącza układ zasilania kondensatora (1). Kondensator (1) ładuje się tak długo, aż przekaźnik (3) rozłączy obwód to znaczy wówczas, gdy filet odsłoni fotodiodę (4). Filet przesuwając się przesłania fotodiodę (8) powodując częściowe zamknięcie obwodu przez przekaźnik (7) i zgaśnięcie lampki kontrolnej (13). Z chwilą, gdy filet przesłoni fotodiodę (10) zadziała przekaźnik (9) zamykający obwód wyładowania kondensatora (1), co powoduje zamknięcie obwodu siłownika (11) i tym samym obniżenie noży (12) w położenie robocze. (1 zastrzeżenie)

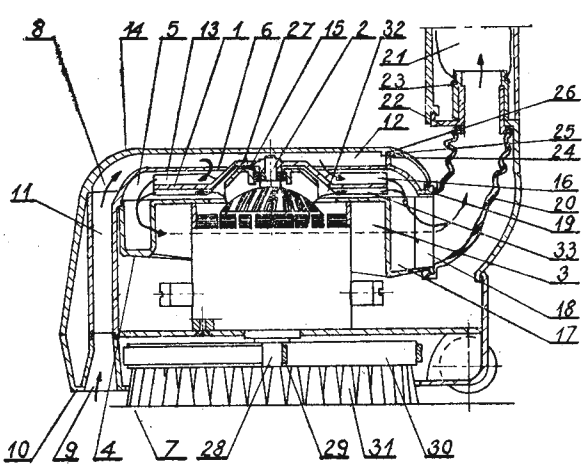
34c; A471 **P. 166551** 14.11.1973

„Predom-Zelmer" Zakłady Elektromechaniczne im. Augustyna Micała, Rzeszów, Polska (Kazimierz Wiech).

Maszyna do froterowania podłóg posiadająca wentylator i zbiornik kurzu

Maszyna według wynalazku przeznaczona do froterowania podłóg posiada silnik elektryczny napędzający dwie lub trzy obrotowe szczotki polerujące i zaopatrzona jest w układ odsysający kurz, składający się z wentylatora, zbiornika kurzu oraz kanałów ssących.

Maszyna według wynalazku charakteryzuje się tym, że wentylator (1) zamocowany jest na górnym końcu (2) wałka silnika i obudowany jest dyfuzorem (3), który stanowi osłona (4) dolna i osłona (5) górna z otworem (6). Elementem doprowadzającym powietrze wraz z kurzem zbieranym z podłogi (7) jest kanał (8) ssący, który składa się ze szczeliny (9) uformowanej w podstawie (10) maszyny, szczeliny (11) uformowanej w osłonie (5) górnej i kanału (12) utworzonego przez ściankę (13) górną osłony (5) górnej i ściankę pokrywy (14) maszyny. Otwór (18) wylotowy z dyfuzora (3) posiada kołnierz (19), na który nałożona jest elastyczna rura (20) łącząca dyfuzor (3) z papierową torebką (21) filtrującą. Ścianka (24) boczna osłony (4) dolnej posiada profil dostosowany do profilu pokrywy (14), posiadającej ponadto dwubrzegowy kanałek (25) dla umiejscowienia w nim uszczelki (26) elastycznej, która dociskana krawędzią ścianki (24) bocznej uszczelnia układ odsysający. (2 zastrzeżenia)

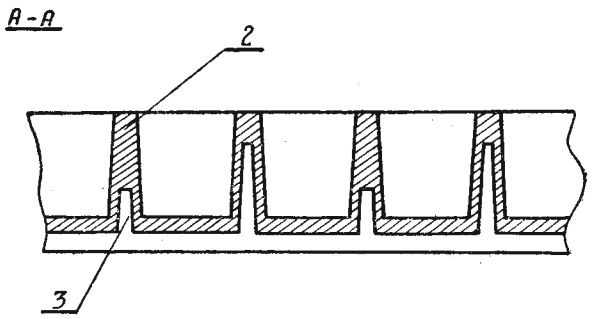
34c; A471 **P. 170649 T** 26.04.1974

Ośrodek Technologii Gumy przy Wojewódzkim Związku Spółdzielni Pracy, Szczecin, Polska (Mieczysław Sadurski, Marek Sulecki, Rajmund Tokarski).

Dywan gumowy

Gumowy dywan ma w podstawie (1) jednakowej grubości, jednolite, skierowane ku górze wyłogi (2), które są regularnie rozłożone na powierzchni dywanu. Wszystkie wyłogi przebiegają równolegle wzdłuż całej długości dywanu. Wyłogi te są jednakowo wysokie i mają taki sam zwężający się ku górze przekrój poprzeczny. Wyłogi te są wyższe niż grubość podstawy tak, że przestrzeń między wyłogami wykorzystaną jest jako zbiornik brudu. W spodniej części wyłogów wykonane są wgłębienia (3) o różnej głębokości. Usytuowanie wyłogów w formie falistej i przy zachowaniu stopnia załamania fal tej samej wielkości co wysokość wyłogów powoduje, że są one mocne, nie uginają się, kiedy się na nich stoi.

Dywan ten na swej stronie spodniej zaopatrzony jest w dużą ilość długich, w zygzak przebiegających szczelin (4), albo inny wzór, co powoduje zwiększenie tarcia na podłogę, na której dywan ma być umiejscowiony, tak żeby się nie ślizgał. (2 zastrzeżenia)

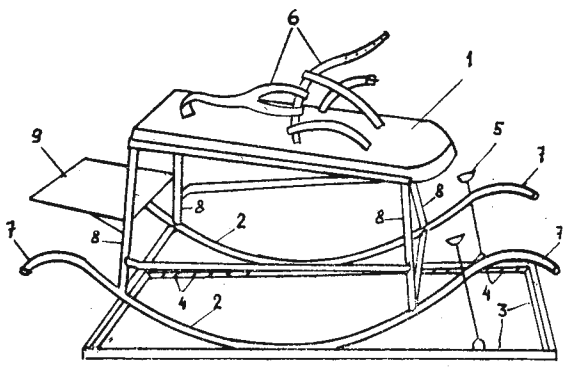
34h; A47d **P. 169230 T** 02.03.1974

Dziecięcy Ośrodek Chorób Płuc, Rabka, Polska (Andrzej Zaleszczuk, Janusz Łęczyński).

Leżanka drenażowa bujakowa

Przedmiotem wynalazku jest leżanka drenażowa bujakowa mająca zastosowanie w gimnastyce leczniczej dla drenażu drzewa oskrzelowego.

Leżanka według wynalazku ma płytę podstawową (1), zaopatrzoną w szelki zabezpieczające (6) i podstawki na stopy (9). Płyta (1) jest ustawiona pochyło i połączona jest przy pomocy nóg (8) z biegunami (2) za-

opatrzonymi w ograniczniki końcowe ruchu (7). Bieguny ustawione są na podstawie (3), której podłużne boki spełniają rolę prowadnicy. Na prowadnicach są umieszczone w niewielkich odległościach, prostopadle do kierunku ruchu kołyszącego prowadnic, odcinki prętów (4). Leżanka posiada uchwyty dla rąk pacjenta (5) z elastycznymi linkami mocowane do podstawy. (5 zastrzeżeń)

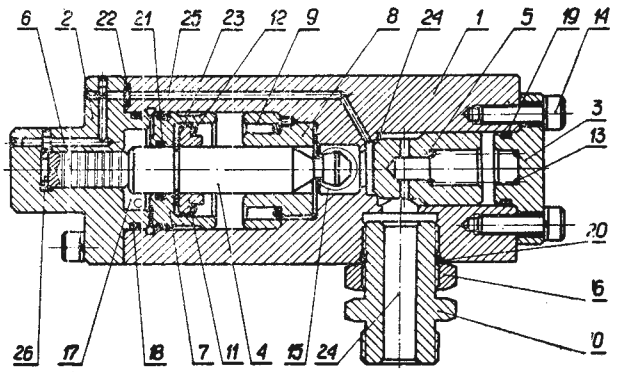
35a; B66b P. 166355 05.11.1973

Zakład Doświadczalny Dźwigów Samochodowych i Samojezdnych, Bielsko-Biała, Polska (Edward Hyrlik).

Zamek hydrauliczny

Przedmiotem wynalazku jest zamek hydrauliczny służący do sterowania zwłaszcza w siłownikach urządzeń dźwigowych.

Zamek hydrauliczny posiada zespół sterujący z dławieniem. Zespół ten składa się z korpusu (1), wewnątrz którego znajduje się trzpień (4) wraz z tłoczkami (7), (6) osadzony w tulejach (8), (9), sprężyny (12) wspierającej się o pierścień (23) oraz tuleję (8), sprężyny (13) wspierającej się o grzybek (5) i pokrywę (3), pierścieni uszczelniających (18), (21), (22). Pomiędzy pokrywą (2) a trzpieniem (4) znajdują się przestrzenie (17) i (26) połączone z przestrzenią (24) poprzez przestrzeń (25). (1 zastrzeżenie)

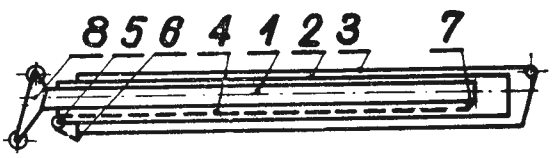

35a; B66b P. 166490 12.11.1973

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Jan Liczner, Aleksander Kulesza).

Zespół wysuwania i cofania dziobowego segmentu wysięgnika teleskopowego żurawi samochodowych i samojezdnych

Przedmiotem wynalazku jest zespół wysuwania i cofania dziobowego segmentu wysięgnika teleskopowego żurawi samochodowych i samojezdnych.

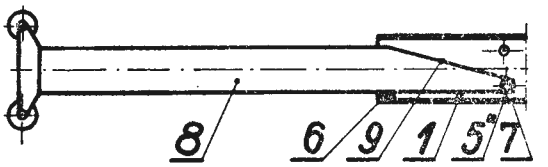
Zespół wysuwania według wynalazku ma cięgno linowe (4), zaczepiane do zaczepów na segmencie dziobowym (1) i członie stałym wysięgnika i przewijające się wokół rolki (5) osadzonej na członie wysuwnym (2). W zespole cofania elementem czynnym jest cięgno linowe lub lina wciągarki żurawia. (3 zastrzeżenia)

35a; B66b P. 166829 27.11.1973

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Jan Liczner, Aleksander Kulesza).

Głowica wysięgnika maszyn roboczych ciężkich zwłaszcza teleskopowych żurawi samojezdnych i samochodowych

Przedmiotem wynalazku jest głowica wysięgnika maszyn roboczych ciężkich zwłaszcza wysięgnika teleskopowego żurawi samojezdnych, charakteryzująca się tym, że stanowi odrębny zespół osadzony wymiennie na szczycie dziobowego segmentu wysięgnika w stypizowanym zamku zawierającym dwa albo trzy otwory oraz podporę ślizgową (6). Głowica ma wydłużony trzpień (8) o zakończeniu w kształcie ścięcia (9) pod określonym kątem do osi wysięgnika. (2 zastrzeżenia)

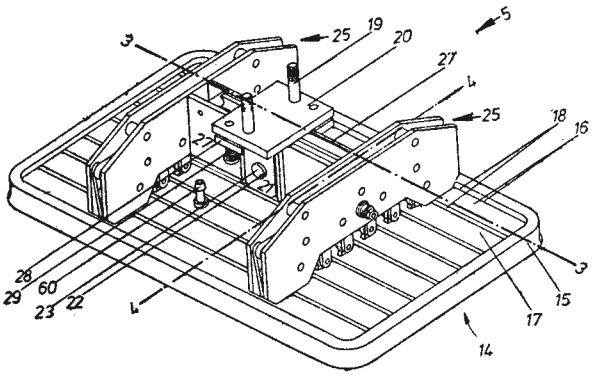
35d; B66f P. 171345 23.05.1974

Pierwszeństwo: 16.11.1973 — RFN (nr G 7340967.3)

Vacu- Lift Maschinenbaugesellschaft mbH, Emsdetten, Republika Federalna Niemiec.

Podnośnik próżniowy z nastawną przyssawką

Przedmiotem wynalazku jest podnośnik próżniowy, zwłaszcza do podnoszenia przedmiotów o zakrzywionej powierzchni, zawierający co najmniej jedną przyssawkę przeznaczoną do umieszczenia jej na powierzchni przedmiotu unieruchamianą w tym położeniu, przy czym co najmniej w części przyssawki jest wytworzona próżnia, a przyssawka zawiera co najmniej jedną komorę próżniową, której wierzch podzielony jest na połączone szczelnie między sobą segmenty, które to segmenty są względem siebie przemieszczane w ograniczonym zakresie, charakteryzujący się tym, że ma segmenty (16) unieruchamiane; za pomocą urządzenia działającego samoczynnie przy podnoszeniu i opuszczaniu w określonym położeniu, dopasowanym do krzywizny podniesionego przedmiotu. (15 zastrzeżeń)

36b; F24c P. 166384 06.11.1973

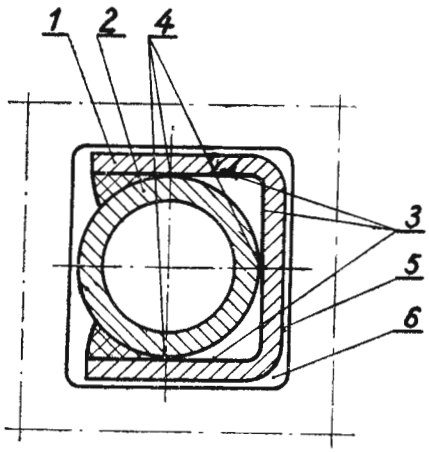
Wrocławskie Zakłady Metalurgiczne, Wrocław, Polska (Wiesław Wosik, Jerzy Mączka, Walerian Strzyżewski, Julian Szymszon).

Zamek mocujący kolektora

Zamek mocujący kolektora przeznaczony do mocowania instalacji gazowej, zwłaszcza w kuchniach i piecach gazowych domowego użytku składa się z jarzma

(1) w postaci litery C przymocowanego trwale na brzegach do rury kolektora (2), przy czym co najmniej dwie jego płaszczyzny wewnętrzne (3) przylegają do powierzchni rury kolektora (2) w zewnętrznych punktach (4). Jarzmo (1) posiada zewnętrzny obrys (5) analogiczny jak kształt otworu mocującego (6).

(1 zastrzeżenie)

36d; F24f **P. 163946** 09.07.1973

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Budownictwa Węglowego, Katowice, Polska (Rudolf Beck, Józef Gryc, Józef Koenig, Marian Małek, Florian Gondzik).

Sposób wytwarzania elementów łączonych do bezkołnierzowego łączenia przewodów wentylacyjnych

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania elementów łączących do bezkołnierzowego łączenia przewodów wentylacyjnych. Polega on na tym że z blachy o szerokości około 80 mm wycina się dwa paski, o długości odpowiadającej obwodowi łączonego przewodu, w jednym z nich wyciska się wzdłuż dłuższych brzegów dwa równoległe wgłębienia a w drugim w środku jedno wgłębienie o szerokości około 1,5 cm. Następnie oba paski nakłada się na siebie, tak by były skierowane wypukłością ku sobie z przesunięciem na długość 1 cm. Nałożone na siebie paski zgrzewa się w środku wzdłuż szerszego wgłębienia, formuje się kształt przekroju przewodu i na nakładce, zgrzewa się w środkowym zagłębieniu. (1 zastrzeżenie)

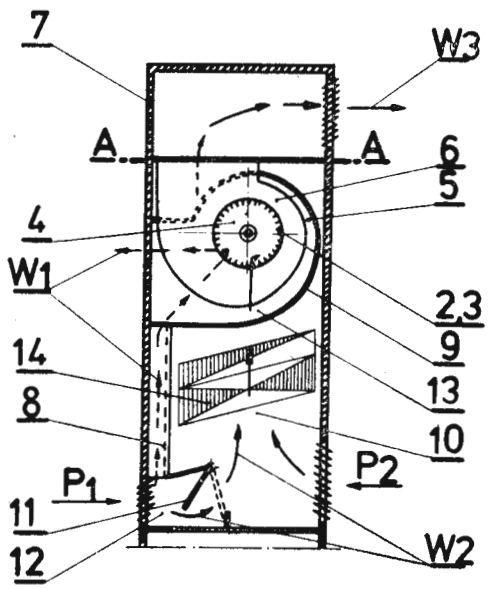
36d; F24f **P. 166787** 24.11.1973

Przedsiębiorstwo Doświadczalne Przemysłowych Urządzeń Chłodniczych „COCH", Kraków, Polska (Stanisław Golba, Andrzej Cisoń).

Układ wentylacyjny zwłaszcza klimatyzatora z chłodzeniem silnika elektrycznego

Układ wentylacyjny zwłaszcza klimatyzatora z chłodzeniem silnika elektrycznego posiada wydzieloną drogę przepływu świeżego powietrza chłodzącego silnik elektryczny, przetłaczanego osadzoną na wale silnika elektrycznego częścią pomocniczą wirnika (3) wentylatora, odgrodzoną tarczą (4) od połączonej z nią trwale części głównej wirnika (2). Drogę przepływu powietrza świeżego chłodzącego silnik elektryczny stanowi kanał (8) w obudowie (7) klimatyzatora, połączony w dolnej części z komorą rozdzielczą (12) świeżego powietrza oraz połączona z kanałem (8) w jego górnej części komora wentylacyjna (13), której wylot skierowany jest na zewnątrz klimatyzowanego pomieszczenia.

(5 zastrzeżeń)

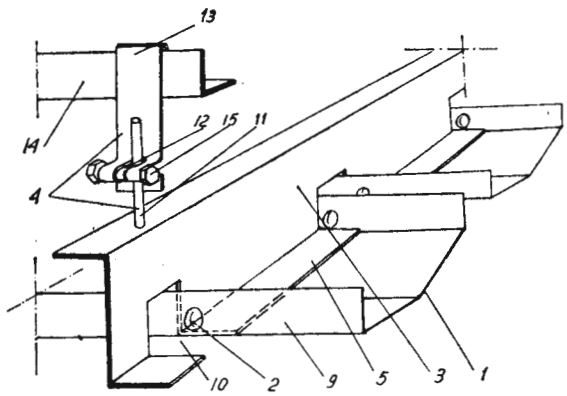
37a; E04b **P. 165557** 01.10.1973

Centralny Ośrodek Badawczo-Projektowy Konstrukcji Metalowych „Mostostal", Warszawa, Polska (Stanisław Sztajerwald).

Sufit podwieszony

Przedmiotem wynalazku jest sufit podwieszony z elementów maskujących wykonanych zwłaszcza z aluminiowej taśmy profilowanej, mający zastosowanie w pomieszczeniach użyteczności publicznej o skomplikowanym kształcie, w których jest wymagany wysoki poziom estetyczny i duża dźwiękochłonność np. takich jak tunele komunikacyjne, przejścia podziemne dla pieszych, lokale biurowe itp.

Sufit charakteryzuje się tym, że elementy maskujące (1), wykonane korzystnie z wyprofilowanej taśmy aluminiowej, o dwóch wygiętych do góry podłużnych krawędziach (9) są umieszczone tymi podłużnymi krawędziami (9) w szczelinach (10) rygla nośnego (3) podwieszonego do konstrukcji nośnej (14) za pomocą cięgieł (4) o regulowanej długości i są osadzone na dolnej półce (5) rygla nośnego (3) za pomocą wklęsłych zaczepów (2), wykonanych w trakcie montażu, najkorzystniej przez wyciskanie materiału w podłużnej krawędzi (9) elementu maskującego (1). (2 zastrzeżenia)

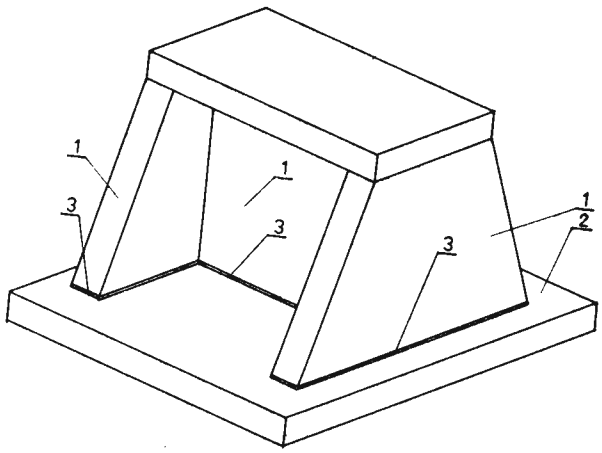
37a; E04b **P. 166785** 24.11.1973

Politechnika Śląska im. Wincentego Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Włodzimierz Starosolski, Anna Wagner).

Sposób wykonania ścian z betonu opartych na uprzednio wykonanych płytach lub ławach fundamentowych

Sposób wykonania ścian z betonu opartych na uprzednio wykonanych płytach lub ławach fundamentowych polega na tym, że w pierwszej fazie ścianę (1) oddylatowuje się od fundamentu (2) poziomą szczeliną dylatacyjną (3). Następnie w drugiej fazie po upływie czasu koniecznego do wygaszenia głównej części naprężeń skurczowych, zabetonowuje się wolne przestrzenie pomiędzy ścianą i fundamentem.

Wynalazek znajduje zastosowanie w budownictwie, w szczególności przy budowie fundamentów pieców obrotowych, ścian oporowych, fundamentów urządzeń technologicznych itp. (3 zastrzeżenia)

37a; E04b **P. 166797** **24.11.1973**

Warszawskie Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego „Dźwigar", Warszawa, Polska (Jacek Błaszczyk, Kazimierz Zelewski).

Sposób wykonywania izolacji

Sposób wykonywania poziomej izolacji wodoszczelnej lub przeciwwilgociowej w istniejących murach budynku polega na tym, że w murze wycina się poziome szczeliny o wysokości równej projektowanej grubości izolacji, a następnie dokonuje się uszczelnienia na obwodzie sekcji za pomocą listew i szpachlówki lub kitu z żywicy syntetycznej po czym wtłacza się pod ciśnieniem ciekłą żywicę syntetyczną. (2 zastrzeżenia)

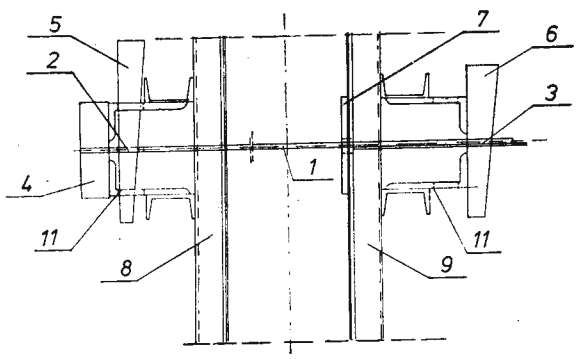
37e; E04g **P. 166735** **22.11.1973**

Zakład Studiów, Projektowania i Realizacji „Inwestoprojekt" Centralnego Związku Spółdzielczego Budownictwa Mieszkaniowego, Katowice, Polska (Teodor Badora, Józef Greń).

Sciągacz dystansowy deskowań i form do betonu

Sciągacz dystansowy deskowań i form do betonu składa się z trzpienia łącznikowego (1) o skokowo zmiennym przekroju z przyczółkiem oporowym (4) i dwoma otworami (2) i (3) usytuowanymi na jego końcach, klina pomocniczego (5), klina głównego (6) i płytki oporowej (7).

Sciągacz znajduje zastosowanie szczególnie dla wielkowymiarowych deskowań ścian budynków z betonu. (1 zastrzeżenie)

38a; B27b **P. 166341** **06.11.1973**

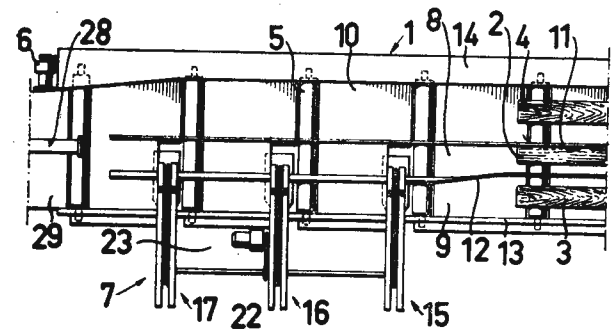
Kockum Industri Aktiebolag, Söderhamn, Szwecja (Birger Olsson).

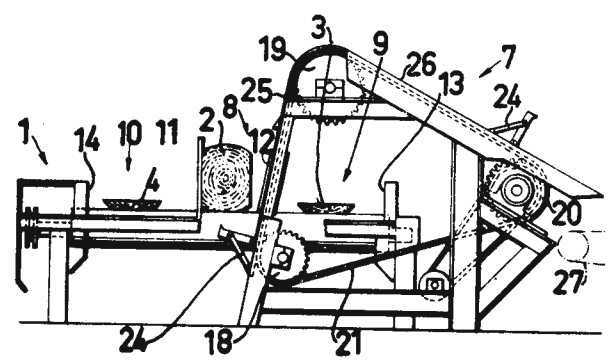
Sposób i urządzenie do oddzielania niejednorodnych podłużnych wyrobów tarcicowych

Przedmiotem wynalazku jest sposób rozdzielania wychodzącej z jednej pilarki trakowej niejednorodnej tarcicy podłużnej na przykład wyciętych z jednej kłody drzewa klocków i desek, przy czym tarcica odtransportowywana jest sprzed pilarki wzdłuż stołu nośnego, przeważnie na urządzenie służące do dalszej obróbki.

Sposób polega na tym, że pierwsze z wyrobów przeważnie kloce (2) są podnoszone ze stołu podnośnikowego (1) i odkładane na bok, podczas gdy pozostałe rodzaje tarcicy, przede wszystkim deski (3, 4) są przesuwane dalej wzdłuż stołu. Produkty te poruszane są i przenoszone oddzielonymi od siebie torowiskami (8, 9, 10). Urządzenie do stosowania tego sposobu zawiera urządzenie podnośnikowe (7) do podnoszenia produktu pierwszego (2) ze stołu przenośnikowego (1) i odkładania tego produktu na bok. Stół przenośnikowy (1) składa się z szeregu rolek (5) ułożonych między ramionami wzdłużnymi (14) stojaka. Rolki (5) są napędzane silnikiem (6) poprzez łańcuch bez końca. Urządzenie przenośnikowe (7) połączone jest ze stołem (1) i współpracuje z trzema oddzielonymi od siebie torowiskami dla kloca (8) i dla desek (9) (10).

Urządzenie przenośnikowe (7) posiada trzy identyczne ramy (15, 16 i 17). Każda z ram utrzymuje trzy krążki względnie koła prowadzącego (18, 19, 20), na których jest umieszczony łańcuch transmisyjny (21) bez końca. Koła prowadzące (20) łańcuch (21) zamocowane są na wspólnym wale (22), który jest napędzany przez silnik (23). Łańcuch (21) utrzymuje dwa zabieraki (24), które zabierają kolce (2) i przenoszą je po pochylni (26) oraz składają na przenośnik (27), który jest połączony ze stołem innej maszyny. (14 zastrzeżeń)

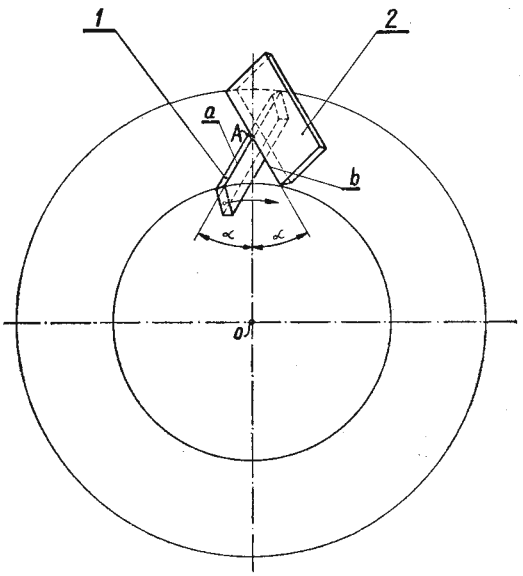

38b; B27c **P. 170219 T** 09.04.1974

Kozielska Fabryka Maszyn, Koźle-Port, Polska (Jan Poremba).

Wiórkarka turbinowa

Wiórkarka wg wynalazku zaopatrzona jest w wirnik wyposażony w przeciwnoże **(1)** o krawędzi oporowej **(a)** prostoliniowej, odchylonej od płaszczyzny osiowej o stały kąt oraz w noże **(2)**, których prostoliniowa krawędź tnąca **(b)** odchylona jest od płaszczyzny osiowej symetrycznie względem krawędzi oporowej **(a)** przeciwnoża. (1 zastrzeżenie)

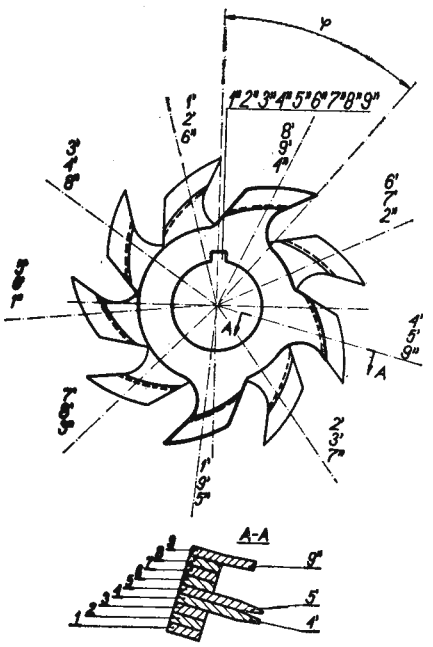

38b; B27c **P. 170551 T** 23.04.1974

Instytut Technologii Drewna, Poznań, Polska (Bernard Cegielski, Witold Jabłoński, Witold Roguszka).

Frez segmentowo-płytkowy do obróbki złączy wczepowych

Wynalazek dotyczy freza segmentowo-płytkowego do obróbki złączy wczepowych, szczególnie w drewnie, służących do łączenia drewnianych elementów konstrukcyjnych. Frez według wynalazku składa się z dowolnej liczby segmentów złożonych z płytek **(1)**, których liczba wynosi co najmniej pięć i jest równa liczbie jednakowych kątowo podziałek φ międzyzębnych. Każda z płytek ma co najmniej dwa zęby **(1')** skrawające zarys złącza, co najmniej jeden ząb **(1")** skrawający wierzchołek złącza i rowek wpustowy w otworze osadczym. Rozstawienie kątowe pomiędzy zębami skrawającymi zarys złącza wynosi co najmniej dwie podziałki segmentu, a pomiędzy dwoma sąsiednimi zębami skrawającymi zarys, rozstawienie to jest o jedną podziałkę segmentu większe. Zęby skrawające wierzchołek złącza stanowią z płytkami jednolitą całość i są względem ich płaszczyzn bocznych odchylone tak, aby krawędzie skrawające obejmowały wierzchołek złącza, znajdujący się w czasie obróbki na przedłużeniu płaszczyzn bocznych płytek. (2 zastrzeżenia)

38h; B27k **P. 170537** 22.04.1974

Pierwszeństwo: 23.04.1973 — Szwecja (nr 7305979-2)

Boliden Aktiebolag, Sztokholm, Szwecja.

Środek zabezpieczający do drewna i innych materiałów organicznych

Wynalazek dotyczy rozpuszczalnego w wodzie środka zabezpieczającego do drewna i innych materiałów organicznych ulegających rozkładowi biologicznemu, który zawiera biologicznie czynny metal tworzący kompleksy z amoniakiem, wybrany ze zbioru złożonego z miedzi, cynku, kobaltu i niklu, polifosforanu, aminy, chlorowane fenole i dwutlenek węgla. Stosunek molowy między polifosforanem i metalem tworzącym kompleksy z amoniakiem wynosi 0,5—1,5 stosunek molowy między aminą i metalem tworzącym kompleksy z amoniakiem wynosi 1—7, stosunek molowy między aminą i dwutlenkiem węgla wynosi 1—4, a stosunek molowy między metalem tworzącym kompleksy z amoniakiem i chlorowanymi fenolami w przeliczeniu na pięciochlorofenol wynosi 0,15—15. (10 zastrzeżeń)

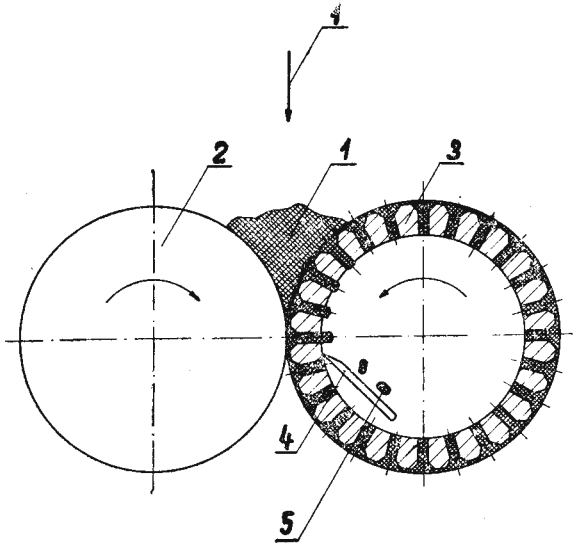
39a¹; B29b **P. 172713 T** 12.07.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przetwórstwa Tworzyw Sztucznych, Mikołów, Polska (Czesław Kuczmierczyk, Krzysztof Ksiądz, Jerzy Kowalski, Michał Bodynek, Jan Warwas, Andrzej Sikora).

Sposób granulowania tworzyw sztucznych i urządzenie do stosowania tego sposobu

Sposób granulowania tworzyw sztucznych polega na przeciskaniu tworzywa podczas walcowania do wnętrza perforowanego walca **(3)**, gdzie obcinane jest na pożądany granulat.

Urządzenie do granulowania tworzyw sztucznych składa się z gładkiego walca **(2)** i perforowanego walca **(3)**, posiadającego wewnątrz nóż **(4)**. (2 zastrzeżenia)

39a[1]; C08b **P. 173170 T** 01.08.1974

Pierwszeństwo: 02.08.1973 — Ludowa Republika Bułgarii (nr 24254)

DSO „Pharmachim", Sofia, Bułgaria.

Sposób wytwarzania mikrokrystalicznej celulozy

Sposób wytwarzania mikrokrystalicznej celulozy drogą kwaśnej hydrolizy celulozy o zawartości alfa-celulozy ponad 92%, zawartości beta-celulozy 3—6%, rozpuszczalności w 5% ługu sodowym 2—4% i lepkości 110—180 mP, polega na tym, że stosuje się kwaśną hydrolizę dokonując równocześnie chemicznej dezagregacji masy krystalicznej, przy czym ewentualnie przeprowadza się następnie bielenie i czyszczenie.

(1 zastrzeżenie)

39a[2]; B29c **P. 170084** 04.04.1974

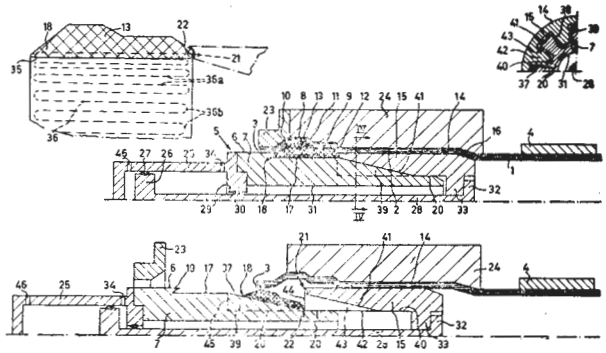
Pierwszeństwo: 05.04.1973 — Holandia (nr 7304761)

Polva Nederland B.V., Holandia.

Sposób kształtowania kielichowej końcówki rury z termoplastycznego materiału i urządzenie do stosowania tego sposobu

Sposób kształtowania kielichowej końcówki rury z termoplastycznego materiału, w którym stosuje się elastyczny kształtujący pierścień, rozszerzający się promieniowo w swoim roboczym położeniu podczas kształtowania kielichowej końcówki i który może być z niej wyjęty za pomocą promieniowego zwężenia. Urządzenie do stosowania tego sposobu zawiera kształtujący trzpień **(5)**, który składa się z wielu odcinków wyprofilowanych i przesuwnie zamocowanych względem siebie, tak że kształtujący pierścień **(13)** w położeniu roboczym jest ustawiony nieruchomo w kierunku promieniowym i osiowym między przesuwnymi elementami po ukształtowaniu kielichowej końcówki.

(7 zastrzeżeń)

39a[2]; B29c **P. 171921 T** 14.06.1974

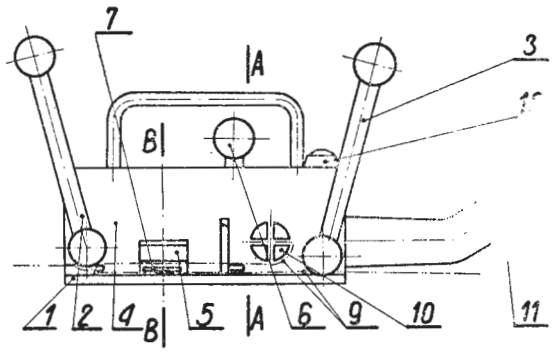
Zakład Doświadczalny Mechanizacji i Modernizacji Przemysłu Odzieżowego przy Centralnym Laboratorium Odzieżownictwa, Łódź (Marian Marciniak, Leszek Wagner, Edward Niedzielko, Wojciech Drobnik).

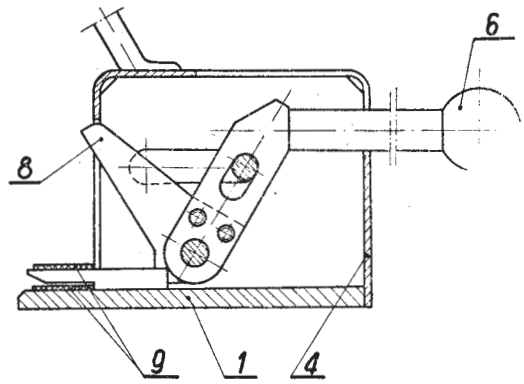
Zgrzewarka do taśmy z tworzywa sztucznego

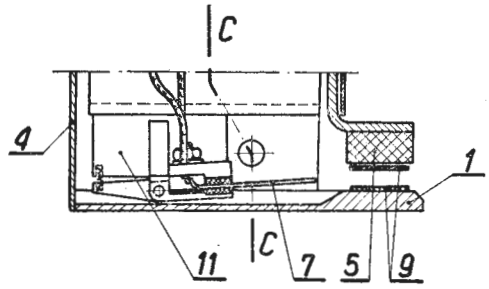
Zgrzewarka do taśmy ze sztucznego tworzywa, szczególnie do taśmy polipropylenowej wyposażona jest w grzejny elektryczny element oporowy. Do końców podstawy, którą stanowi płyta **(1)**, są przymocowane krążkowe dociski mimośrodowe **(2)** i **(3)** zaś między nimi jest przymocowana przesuwnia do korpusu **(4)** zgrzewarki, w prowadnicach prostopadłych do podstawy zgrzewarki, dociskowa płyta **(5)** połączona z dźwignią **(6)**.

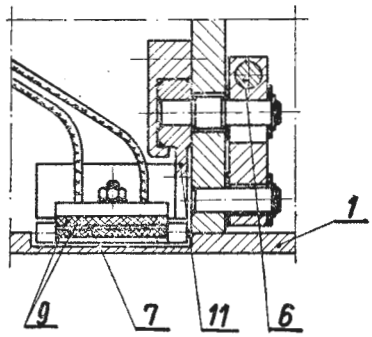
Z dźwignią **(6)** jest także złączony grzejny elektryczny element oporowy **(7)** i nóż **(8)** do obcinania zgrzewanej taśmy **(9)** przy czym grzejny element **(7)**, w postaci odcinka taśmy metalowej, jest złączony z dźwignią **(6)**. W krańcowym położeniu dźwigni **(6)** grzejny element **(7)** jest usytuowany pod dociskową płytą **(5)**. Dodatkowo zgrzewarka jest wyposażona w naciągowy wałek **(10)** z przecięciami wzdłuż tworzących, osadzony obrotowo w korpusie **(4)** i połączony z dźwignią **(11)**.

(1 zastrzeżenie)

39a²; B29j **P. 172307 T** 28.06.1974

Instytut Technologii Drewna w Poznaniu, Poznań (Czesław Pietrzyk, Marian Wnuk).

Środek pigmentowany do ochronnego wykańczania powierzchni płyt lignocelulozowych, zwłaszcza płyt wiórowych

Przedmiotem wynalazku jest środek pigmentowany do ochronnego wykańczania powierzchni płyt lignocelulozowych, składający się ze spoiwa oraz wypełniacza, przy czym spoiwo zawiera najkorzystniej 100 części wagowych żywicy aminowej, 1 do 5 części wagowych 20% roztworu chlorku lub siarczanu amonowego, 40 lub 70 części wagowych polioctanu winylu w postaci emulsji wodnej, a wypełniacz stanowią farby suche lub pigmenty nieorganiczne, stosowane w ilości uwarunkowanej wymaganą lepkością pasty, wynoszącą od 200 do 300 P. (1 zastrzeżenie)

39a²; B29c **P. 173081 T** 27.07.1974
76d; B65h

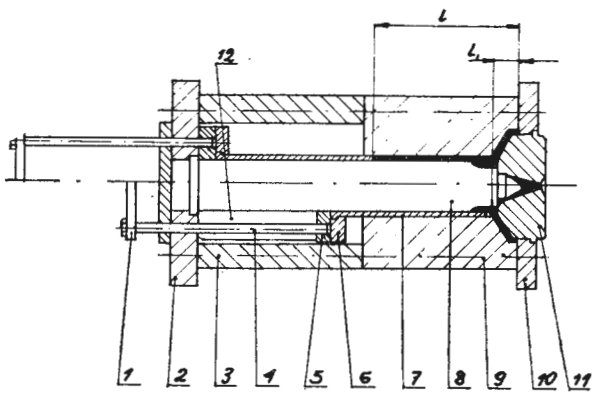
Centralne Laboratorium Przemysłu Artykułów Technicznych i Galanteryjnych, Łódź, Polska (Władysław Teszner, Jerzy Szumarowski, Jan Kochański).

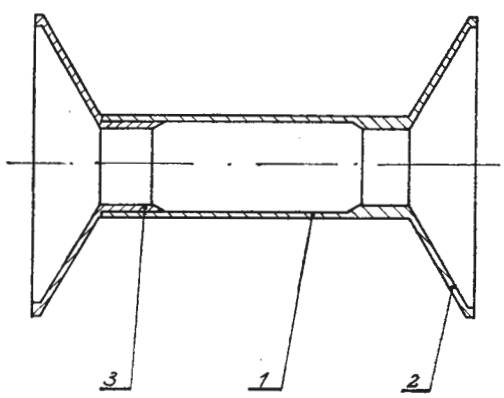
Forma wtryskowa do kształtowania cewek dwutarczowych oraz cewka ukształtowana przy pomocy tej formy

Wynalazek dotyczy formy wtryskowej do kształtowania cewek dwutarczowych stosowanych do nawijania różnego rodzaju przędz, nici, drutu, żyłki itp. która wyposażona jest w tuleję **(7)** osadzoną w płycie **(6)**, prowadzoną na rdzeniu **(8)** w gnieździe formującym **(9)** oraz dającą się wyjmować wkładkę **(12)** do formowania części cewki o długości (L_1).

Forma wtryskowa według wynalazku pozwala na uzyskanie dwu części cewki, tulei z tarczą i tarczy z wkładką, w jednej formie wtryskowej.

Cewka dwutarczowa według wynalazku składa się z dwu części: tulei **(1)** z tarczą **(2)** i tarczy **(2)** z wkładką **(3)**, przy czym zewnętrzna średnica wkładki **(3)** jest równa wewnętrznej średnicy tulei **(1)**. (2 zastrzeżenia)

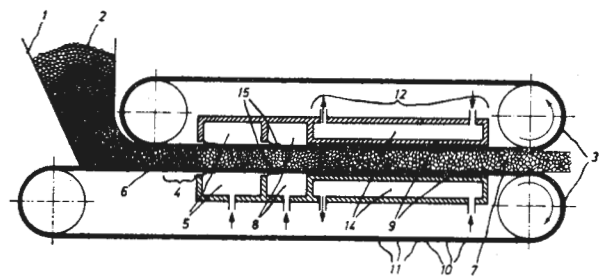
39a³; B29d **P. 172670 T** 12.07.1974

Pierwszeństwo: 14.07.1973 — RFN (nr P. 2335892.1)

BASF Aktiengesellschaft, Ludwigshafen, Republika Federalna Niemiec.

Urządzenie do ciągłego wytwarzania profilowych kształtek bez końca z tworzywa piankowego

Urządzenie do ciągłego wytwarzania nadających się do izolacji budynków, do opakowań itp. profilowych kształtek bez końca z tworzywa piankowego, ze wstępnie ekspandowanych, zdolnych jeszcze do dalszego porowania, granulowanych tworzyw, składające się z członu wprowadzającego granulki tworzywa piankowego **(2)** do kanału **(6)** utworzonego przez ruchome, przepuszczalne dla gazu i nieruchome **(9)** boczne ścianki ograniczające, przy czym kanał **(6)** ciągnie się od członu wprowadzającego, przez strefę ogrzewania **(5)** i strefę chłodzenia **(12)** charakterystyczne tym, że przepuszczalne dla gazu ścianki utworzone są przez taśmę obiegową bez końca **(3)** mającą na zmianę, przepuszczalne dla gazu pasy **(10)** i tej samej grubości pasy nieprzepuszczalne dla gazu **(11)**. Korzystnie taśma **(3)** wykonana jest z siatki metalowej z nawulkanizowanymi w kierunku poprzecznym listwami gumowymi. (2 zastrzeżenia)

39a³; B29d **P. 172784** 16.07.1974

Pierwszeństwo: 16.07.1973 — Holandia (nr 73/09844)

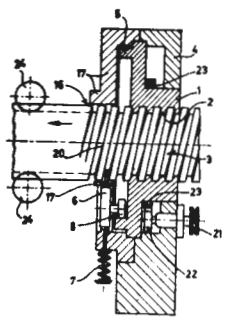
Wavin B.V., Zwolle, Holandia.

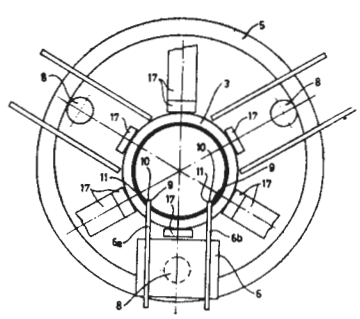
Sposób wytwarzania falistej, perforowanej rury z tworzywa sztucznego oraz urządzenie do perforowania falistej rury z tworzywa sztucznego

Sposób wytwarzania falistej, perforowanej rury z tworzywa sztucznego drogą wycinania w niej perforacji za pomocą stempli polega na tym, że rurę z tworzywa sztucznego poddaje się jednoczesnemu naciskowi co najmniej jednego stempla perforującego w jednym lub w dwóch zagłębieniach pofalowanej powierzchni zewnętrznej rury.

Urządzenie do perforowania falistej rury **(3)** z tworzywa sztucznego posiada stemple **(6a)**, **(6b)**, elementy **(5)**, **(8)** uruchamiające stemple, elementy **(17)** zapobiegające odkształceniu rury **(3)** oraz podajniki **(1)**, **(24)** rury **(3)**. Elementy **(5)**, **(8)** uruchamiające stemple **(6)** współpracują jednocześnie z co najmniej dwoma stemplami **(6)**.

Wynalazek znajduje zastosowanie przy wytwarzaniu rur drenażowych. (11 zastrzeżeń)

39a⁴; B29j **P. 169927** 29.03.1974

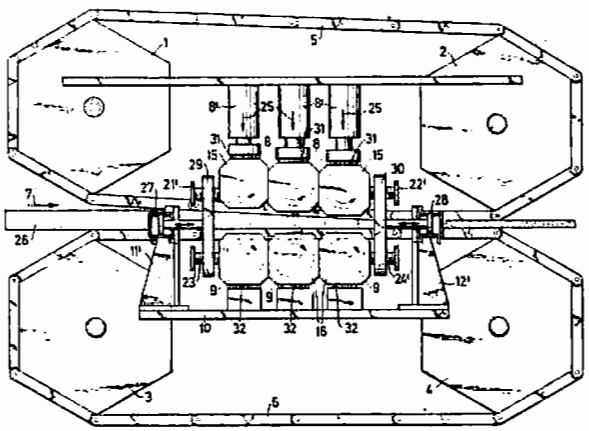
Pierwszeństwo: 30.03.1973 — RFN (nr P 23 16 068.1)
23.01.1974 — RFN (nr P 24 03 209.5)

Bison-Werke Bähre und Greten GmbH Co. KG, Springe, Republika Federalna Niemiec.

Pracująca w sposób ciągły prasa do wytwarzania płyt, takich jak płyty wiórowe, pilśniowe lub podobne

Przedmiotem wynalazku jest prasa do wytwarzania płyt w sposób ciągły, takich jak płyty wiórowe, pilśniowe itp., z dwiema umieszczonymi jedna nad drugą, obiegającymi wokół usytuowanych poziomo i wzajemnie równoległych osi, złożonymi z połączonych ze sobą przegubowo płytek taśmami płytkowymi o obiegu zamkniętym, których zwrócone do siebie odcinki są za pomocą górnego względnie dolnego szeregu napędzanych walców dociskowych poruszane w tym samym kierunku, a każda taśma płytkowa o obiegu zamkniętym jest objęta dalszą taśmą o obiegu zamkniętym, przy czym dolna z tych taśm, w celu przyjmowania narzucanych, przeznaczonych do prasowania włókien ma zasadniczo większą długość, a do przestawiania poziomego przynajmniej jednych końców kilku usytuowanych jeden na drugim, napędzanych par walców dociskowych poprzecznie do ich kierunku osiowego ma człony przesuwające, lub kilka usytuowanych jedno nad drugim łożysk dolnego i górnego szeregu napędzanych walców dociskowych.

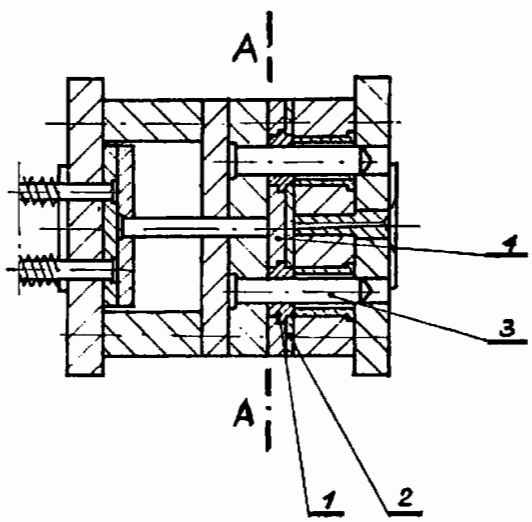
(4 zastrzeżenia)

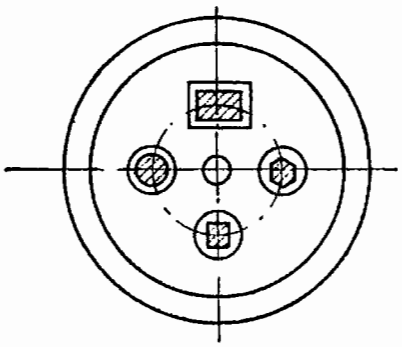
39a⁴; B29f **P. 171879 T** 12.06.1974

Centralne Laboratorium Przemysłu Artykułów Technicznych i Galanteryjnych, Łódź, Polska (Jerzy Szumarowski, Zdzisław Jacewicz, Lech Wasilewski, Władysław Teszner, Jerzy Jagiełło, Stanisław Kubera).

Forma wtryskowa z płytą zdzierającą

A-A

Wynalazek dotyczy formy wtryskowej, w której stosowane są elementy wypychające wypraskę w postaci płyt zdzierających.

Forma wtryskowa według wynalazku, ma wkładki **(1)** osadzone luźno w płycie zdzierającej **(4)** i pasowane suwliwie na rdzeniach **(3)**, przez co zapewnione jest swobodne prowadzenie rdzeni.

Wynalazek ma szczególne znaczenie dla konstrukcji form wielogniazdowych. (1 zastrzeżenie)

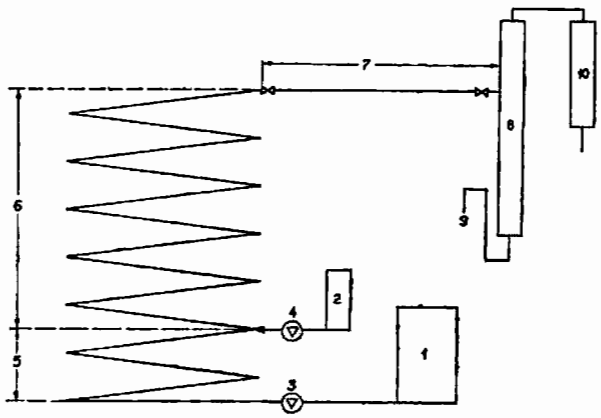
39a⁴; C08f B29f **P. 172673** 12.07.1974

Pierwszeństwo: 14.07.1973 — RFN (nr P 2335891.0)

Rütgerswerke Aktiengesellschaft, Frankfurt n/Menem, Republika Federalna Niemiec.

Sposób wytwarzania żywic indenowych metodą ciągłą

Sposób ciągłego wytwarzania żywic indenowych o założonym z góry zakresie temperatur mięknienia przez polimeryzację węglowodorów nienasyconych, jak inden, winylotoluen, styren itd., zawierających frakcje węglowodorowe z katalizatorem zawierającym trójfluorek boru, polega na tym, że ogrzaną w strefie ogrzewania wstępnego do pożądanej temperatury reakcji frakcję węglowodorową i katalizator dozuje się w sposób ciągły do rury reakcyjnej, w której utrzymuje się temperaturę reakcji przez chłodzenie zewnętrzne, i że w stopniu następczym polimer oddziela się w sposób ciągły od katalizatora i głównej ilości nieżywicznych składników. (5 zastrzeżeń)

39a⁶; B29h **P. 170234** 09.04.1974

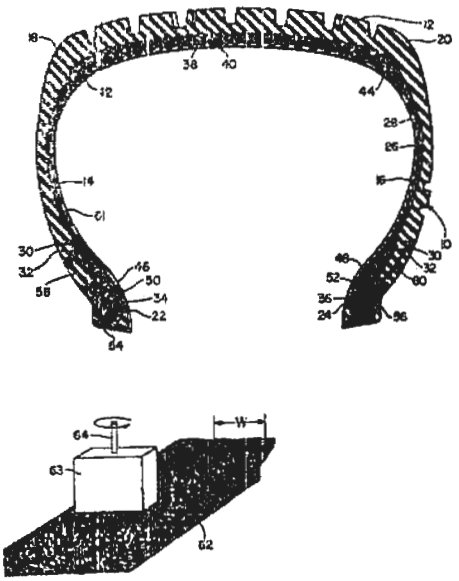
Pierwszeństwo: 09.04.1973 — St. Zjedn. Am. (nr 349 162)

The Goodyear Tire and Rubber Company. Akron, Ohio, St. Zjedn. Ameryki.

Sposób wytwarzania opony pneumatycznej

Sposób wytwarzania opony pneumatycznej polega na formowaniu elementu **(26, 28, 42, 44, 62)** opony **(10)** zawierającego nadający się do wulkanizacji elastomery-

czny materiał i poddawaniu go częściowej wulkanizacji, tak aby stopień zwulkanizowania elementu **(26, 28, 62, 42, 44)** poniżej jego powierzchni był wyższy od stopnia zwulkanizowania którejkolwiek z jego powierzchni, następnie element ten montuje się w oponie, oponie nadaje się wymaganą konfigurację, a oponę poddaje się wulkanizacji pod działaniem ciśnienia i ciepła. (11 zastrzeżeń)

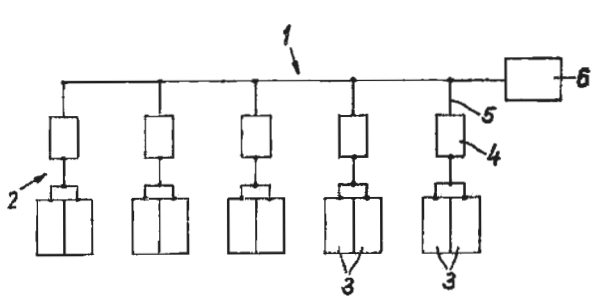
39a⁶; B29h P. 170313 11.04.1974

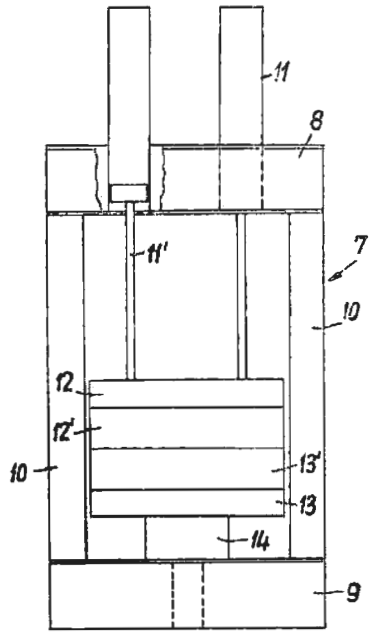
Pierwszeństwo: 17.04.1973 — RFN (nr P 23 19 295.2)

Fried. Krupp Gesellschaft mit Beschrankter Haftung, Essen, Republika Federalna Niemiec.

Układ pras do prasowania na gorąco

Układ pras do prasowania na gorąco, zawierający wiele stanowisk grzewczych, wyposażonych w sztywną ramę oraz w hydrauliczny układ napędowy do przemieszczania, wstępnego dociskania i zamykania formy grzewczej, zawierającej część górną i część dolną i który jest podłączony do zasilacza energii ciśnienia czynnika hydraulicznego, charakteryzuje się tym, że układy napędowe co najmniej dwóch pojedynczych stanowisk grzewczych **(3)** są połączone poprzez sprzężenia hydrauliczne w jeden podukład **(2)**, a wiele podukładów **(2)** jest połączonych z tym samym zasilaczem **(6)** energii ciśnienia czynnika hydraulicznego, przy czym każdy z podukładów **(2)** ma wspólne urządzenie sterownicze i regulacyjne **(4)** do układów napędowych przynależnych stanowisk grzewczych, których formy grzewcze **(12, 12′, 13, 13′)** są wyposażone, każda, w dwa agregaty siłownikowe **(11, 11′)** długoskokowe do ich napełniania i opróżniania, których tłoki są umocowane mimoosiowo do tej samej części formy poruszanej przez nie. Stanowiska grzewcze **(3)** każdego z podukładów **(2)** są wyposażone we wspólne urządzenie sterownicze i regulacyjne do zasilacza energii cieplnej. (18 zastrzeżeń)

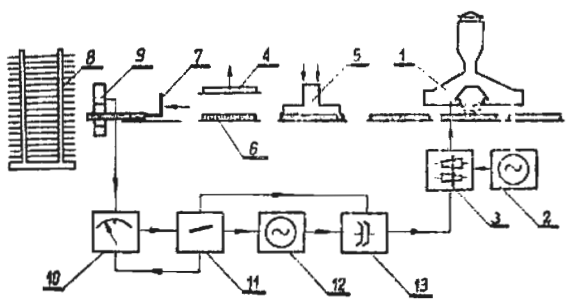

39a⁷; B29j P. 171787 T 08.06.1974

Zakład Doświadczalny Zjednoczonych Zakładów Urządzeń Jądrowych „Polon", Warszawa, Polska (Andrzej Nowak, Jerzy Kołodziej).

Regulator gramatury płyt drewnopochodnych zwłaszcza paździerzowych

Regulator gramatury płyt drewnopochodnych zwłaszcza paździerzowych korygujący wielkość zasypu w oparciu o izotopowy pomiar gramatury produkowanych płyt, wyposażony jest w głowicę pomiarową ze źródłem izotopowym **(9)** umieszczoną w miejscu przesuwu płyty paździerzowej **(6)** połączoną z miernikiem odchyłkowym **(10)**, który sygnałami steruje zespołem przekaźników progowych **(11)**, a one przełączają miernik odchyłkowy **(10)** na pomiar płyty paździerzowej **(6)** albo na samoczynne cechowanie oraz włączają motoreduktor **(12)** i sprzęgło elektromagnetyczne **(13)** współpracujące z przekładnią bezstopniową **(3)** stacji zasypowej **(1)**. (1 zastrzeżenie)

39a⁷; B29j P. 172607 10.07.1974

Pierwszeństwo: 10.07.1973 RFN (nr P 2335015.4)
10.07.1973 RFN (nr P 2334957.7)
24.05.1974 RFN (nr P 2425102.3)

G. Siempelkamp and Co., Krefeld, Republika Federalna Niemiec.

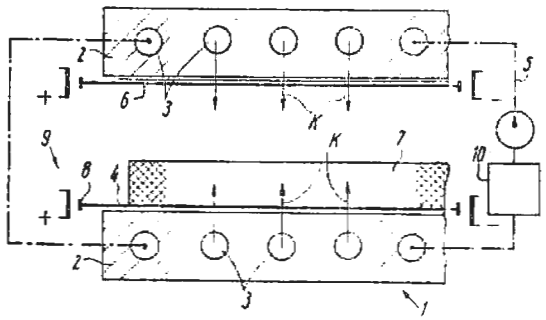
Sposób wytwarzania płyt drewnopochodnych i urządzenie do stosowania tego sposobu

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania płyt drewnopochodnych i urządzenie do stosowania tego sposobu.

Zgodnie z wynalazkiem płyty wytwarzane są z wiórów, włókien i z ich mieszanin z dodatkiem spoiwa z tworzywa sztucznego, z nałożonymi warstwami ulepszającymi z papieru impregnowanego sztuczną żywicą. Przygotowane maty wsuwa się na podkładach załadowczych do prasy płytowej i poddaje się je działaniu nacisku prasującego i działaniu ciepła.

Istota wynalazku polega na tym, że najpierw zamyka się prasę płytową i wytwarza się nacisk prasujący, a następnie wprowadza się ciepło, przy stałym nacisku prasującym. Ciepło wprowadza się do mat poddawanych prasowaniu w formie krótkotrwałego ogrzewania, przy czym czas ogrzewania wynosi około 5—10 sek. Urządzenie posiada kanały (3) do prowadzenia ośrodka wymiany ciepła, które są jako kanały chłodziwa i są podłączone do obiegu (5) chłodziwa.

(13 zastrzeżeń)

39a7; B29j **P. 172674** 12.07.1974

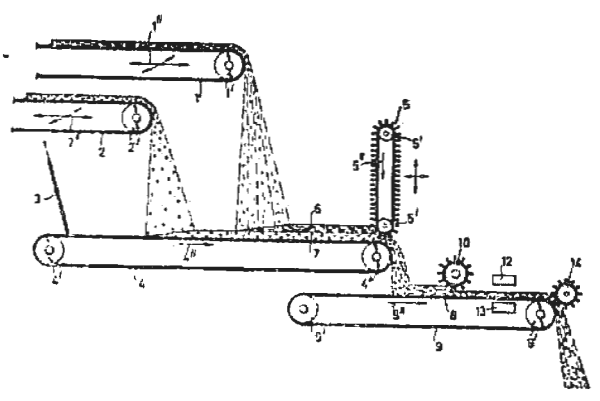
Pierwszeństwo: 13.07.1973 — RFN (nr P 2335814.7)

Bison-Werke Bähre und Greten GmbH und Co. KG, Springe/Deister Republika Federalna Niemiec.

Sposób wytwarzania płyt wiórowych, pilśniowych lub tym podobnych z mieszaniny składników posiadających ciężary właściwe stosunkowo bardzo się od siebie różniące oraz urządzenie do stosowania tego sposobu

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania płyt wiórowych, pilśniowych lub podobnych z mieszaniny, której składniki posiadają ciężary właściwe stosunkowo bardzo się od siebie różniące, charakteryzuje się tym, że dla poprawienia rozdziału gęstości półwyrobu i ciężaru właściwego w wytwarzanych płytach składniki mieszaniny takie jak wióry i cement lub podobne, względnie włókna i cement lub podobne doprowadza się pojedynczo przed dozowanym doprowadzeniem do urządzenia zasypowego, układa się jeden nad drugim w stosunkowo cienkich warstwach i przy jak też po ułożeniu warstw miesza się je dla równomiernego rozdziału ciężaru.

Przedmiotem wynalazku jest również urządzenie do wykonywania sposobu zawierające zbiornik (3) z dnem, taśmy (1, 2) bez końca umieszczone poziomo, napędzane z regulowaną prędkością. Zbiornik (3) na swej pobierającej stronie czołowej posiada urządzenie wyładowcze np. taśmę zgrzebłową (5), obejmujące cały przekrój zbiornika, charakteryzujące się tym, że ponad zbiornikiem mieszankowym (3) z taśmą denną (2) umieszczone są dwa urządzenia doprowadzające dające się obracać w sposób regulowany wokół pionowej osi, z których każde osobno lub obydwa razem mogą wykonywać ruch posuwisto-zwrotny oraz poprzeczny do tych kierunków. (11 zastrzeżeń)

39b1; C08b **P. 170150** 05.04.1974

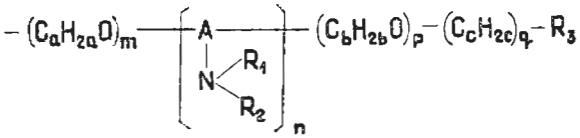
Pierwszeństwo: 05.04.1973 — Szwecja (nr 7304844-9)

MoDoKemi AB, Stenungsund, Szwecja.

Środek agregujący, zwłaszcza dla przemysłu papierniczego i celulozowego

Środek agregujący, który zawiera eter celulozy z trzeciorzędowym atomem azotu, o stopniu polimeryzacji wynoszącym 100—5000 o wzorze przedstawionym na rysunku, w którym a i b oznaczają niezależnie liczby całkowite 2, 3 i 4, c oznacza liczbę całkowitą 1—20, m i p oznaczają liczbę całkowitą 0—3, n oznacza liczbę całkowitą 0—5, A oznacza resztę węglowodorową A_1 posiadającą 1—5 atomów węgla albo grupę A_1—0—, w której A_1 ma wyżej podane znaczenie, przy czym A_1 oznacza resztę węglowodorową ewentualnie podstawioną jedną lub więcej grupami hydroksylowymi, R_1 i R_2 oznaczają niezależnie grupy węglowodorowe o 1—10 atomach węgla, zawierają ewentualnie jeden lub więcej wiązań eterowych i/lub jedną lub więcej pierwszorzędowych, drugorzędowych lub trzeciorzędowych grup aminowych, albo wraz z atomem azotu, do którego są przyłączone, oznaczają pierścień heterocykliczny zawierający jeden lub więcej heteroatomów, z których przynajmniej jeden jest atomem azotu, a R_3 oznacza atom wodoru, grupę $CONH_2$, CN, COOH lub jej sól, przy czym eter celulozy jest tak zbudowany, że liczba atomów wodoru na jednostkę anhydroglukozową wynosi 0,01—1,0, korzystnie 0,1—0,5, średnia liczba grup $CONH_2$, CN lub COOH na jednostkę anhydroglukozową wynosi 0—1,0, a średnia sumy m+p+q wynosi 0,5—5,0, korzystnie 0,8—3,0.

(3 zastrzeżenia)

Wzór

39b1; C08g **P. 172825 T** 17.07.1974

Wyższa Szkoła Inżynierska, Lublin, Polska (Zbigniew Ratajewicz, Kazimierz Stelmach, Józef Sawa).

Sposób utleniania elektrochemicznego polisacharydów

Sposób elektrochemicznego utleniania polisacharydów, zwłaszcza trudno rozpuszczalnych polega na tym, że jako katalizator stosuje się związek chemiczny zawierający jony jodanowe lub nadjodanowe, przy czym utlenianie polisacharydów prowadzi się w środowisku kwaśnym, zwłaszcza przy pH od 0 do 2, a stężenie katalizatora wynosi od 1 do 500 mmol/l.

39b4; C08f **P. 170155** 06.04.1974

Pierwszeństwo: 07.04.1973 — RFN (nr P 2317652.5)

Bayer Aktiengesellschaft, Leverkusen, Republika Federalna Niemiec.

Termoplastyczna masa do formowania

Termoplastyczna masa do formowania o dużej wytrzymałości na uderzenie i dużej odporności na czynniki atmosferyczne, składająca się z mieszaniny poli-

chlorku winylu i szczepionych polimerów otrzymanych z kopolimerów etylen/ester winylowy, na których zaszczepiono jednostki mieszaniny monomerów składającej się z aromatycznych związków winylowych, (met) akrylonitrylu i alifatycznych monoolefin.

(12 zastrzeżeń)

39b⁴; C08f **P. 170160 T** 06.04.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przetwórstwa Tworzyw Sztucznych, Mikołów, Polska (Gustaw Pieczaba, Zygmunt Kurnatowski, Zofia Lisiewska).

Sposób zmniejszenia elektrycznej oporności powierzchniowej wyrobów z polichlorku winylu

Sposób zmniejszania elektrycznej oporności powierzchniowej wyrobów z polichlorku winylu polega na tym, że środek antystatyczny miesza się z polichlorkiem winylu i/lub jego kopolimerami, rozpuszczalnikami i rozcieńczalnikami i taką kompozycję nanosi się na wyroby z polichlorku winylu. (1 zastrzeżenie)

39b⁴; C08f **P. 170309** 11.04.1974

Pierwszeństwo: 16.04.1973 — St. Zj. Am. (nr 351708)

Rohm and Haas Company, Filadelfia, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób wytwarzania nierozpuszczalnych makrosieciowych kopolimerów przestrzennych chlorku winylobenzylu

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania nierozpuszczalnych makrosieciowych kopolimerów przestrzennych, dających przekształcić się w jonowymienne żywice, zawierające reaktywne atomy chloru, przez kopolimeryzację monomeru chlorku winylobenzylu z monomerami sieciującymi, polegający na tym, że czynnik sieciujący stosuje się w ilości 0,1—30%, korzystnie 4—8% w stosunku do całkowitej ilości monomerów, a proces kopolimeryzacji prowadzi się korzystnie metodą suspensyjną z dodatkiem katalizatorów polimeryzacji takich jak nadtlenek benzoilu, środków wytrącających jak alkohole takie jak metyloizobutylokarbinol albo izooktan i/ulb z dodatkiem środków rozcieńczających ewentualnie w podwyższonej temperaturze, w środowisku obojętnego czynnika takiego jak na przykład woda, a otrzymany kopolimer ewentualnie przekształca się w postać anionowymienną na przykład przez aminowanie. Uzyskane kopolimery są produktami pośrednimi przy otrzymywaniu drogą aminowania jonowymiennych żywic takich jak anionity. (5 zastrzeżeń)

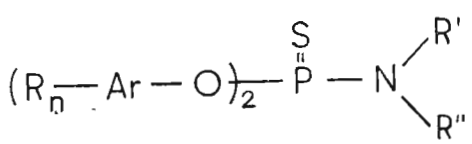
39b⁴; C08f **P. 170326** 12.04.1974

Pierwszeństwo: 13.04.1973 — St. Zj. Am. (nr 351 043)

American Cyanamid Company, Wayne, Stany Zjednoczone Ameryki.

Środek stabilizujący poliolefiny oraz kompozycja poliolefinowa

Kompozycja poliolefinowa, stabilizowana na działanie światła, zawiera jako stabilizator związek o ogólnym wzorze 1, w którym R oznacza atom wodoru, chlorowco lub grupę alkilową o 1—12 atomach węgla, Ar oznacza grupę fenylową lub metylową n oznacza 1 lub 2 oraz R' i R" oznaczają atom wodoru, grupę alkilową o 1—18 atomach węgla, grupę 2, 2, 6, 6-tetrametylo-4-piperydylową, cykloalkilową o 5—6 atomach węgla lub oba te podstawniki łącznie z atomem azotu tworzą pierścień heterocykliczny grupy morfolinowej lub piperydynowej. Kompozycja może zawierać dodatkowo 2-hydroksy-4-alkoksybenzofenon wzmagając efekt działania stabilizatora. (21 zastrzeżeń)

WZÓR 1

39b⁵; C08g **P. 161002** 02.03.1973

Instytut Chemii Przemysłowej, Warszawa, Polska (Piotr Penczek, Zbigniew Łazowski).

Sposób wytwarzania wyrobów z kompozycji żywic epoksydowych i fenolowo-formaldehydowych

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania laminatów, taśm elektroizolacyjnych, tłoczyw, odlewów, proszków fluidyzacyjnych, klejów i lakierów z kompozycji złożonych z żywic epoksydowych i fenolowo-formaldehydowych.

Sposób wytwarzania kompozycji polega na zmieszaniu żywicy epoksydowej, fenolowo-formaldehydowej oraz poliestru kwasu ftalowego w ilości 0,5—50 części wagowych, a w przypadkach szczególnych do mieszaniny wymienionych żywic dodaje się rozpuszczalniki, nośniki, napełniacze proszkowe lub włókniste, przyśpieszające utwardzanie i/lub środki poślizgowe. Tak otrzymaną kompozycję po nadaniu kształtu ogrzewa się w temperaturze 150—260°C pod ciśnieniem.

(10 zastrzeżeń)

39b⁵; C08g **P. 165247** 14.09.1973

Wyższa Szkoła Pedagogiczna, Rzeszów, Polska (Antoni Woźniacki, Albin Krasimowicz, Wiesław Sipowicz, Franciszek Pancirsch, Jan Błaszkowicz).

Sposób otrzymywania aminowych tłoczyw termoutwardzalnych

Sposób otrzymywania tłoczyw termoutwardzalnych wytwarzanych na bazie żywic mocznikowo-formaldehydowych i melaminowo-formaldehydowych lub innych, charakteryzuje się tym, że rozdrabnianie składników tłoczywa, mieszanie tych składników i nasycanie napełniacza żywicą odbywa się w młynie wibracyjnym o oddzielnym zasypie dla składników tłoczywa i oddzielnym przewodzie odprowadzającym gotowe tłoczywo, dzięki czemu proces ten jest procesem ciągłym, przy czym dodatkowe składniki takie jak: barwniki, środki smarne itp. wprowadza się do tłoczywa w dodatkowym procesie mieszania, który odbywa się bezpośrednio przed mieleniem za pomocą oddzielnego urządzenia. (2 zastrzeżenia)

39b⁵; C08g **P. 170062 T** 03.04.1974

Instytut Chemii Przemysłowej, Warszawa, Polska (Janusz Montwiłł, Anna Machowska, Sławomir Tłokowski, Longina Kuczyńska, Arkadiusz Kuczyński).

Sposób wytwarzania wewnętrznie plastyfikowanych wodorozpuszczalnych żywic fenolowych

Sposób wytwarzania wewnętrznie plastyfikowanych wodorozpuszczalnych żywic fenolowych przez prowadzenie polikondensacji mieszaniny oksyetylowanych alkilofenoli i fenoli z formaldehydem w obecności amin alifatycznych przez ogrzewanie 1 mola fenolu i 1,1—3 moli formaldehydu, 0,05—0,5 mola aminy alifatycznej i 0,1—1 mola oksyetylowanego alkilofenolu w temperaturze 60—100°C w czasie 1—4 godzin, przy czym aminę alifatyczną wprowadza się w całkowitej ilości lub dozuje w sposób ciągły lub porcjami w czasie polikondensacji. (4 zastrzeżenia)

39b^5; C08g **P. 170289 T** 11.04.1974

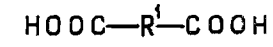
Zakłady Włókien Chemicznych „Chemitex-Stilon", Gorzów Wielkopolski, Polska (Zbigniew Płonka, Alicja Jaszczak, Stefan Kirkor, Jan Tomczyk, Irena Kulesza).

Sposób wytwarzania włóknotwórczych termoplastycznych kopolikarbonoamidów

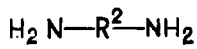
Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania włóknotwórczych wielkocząsteczkowych kopolikarbonoamidów, na podstawie ε-kaprolaktamu i podwójnych soli kwasów dwukarboksylowych o wzorze 1 i dwuamin o wzorze 2, gdzie symbol R^1 oznacza normalną grupę alkilenową o 4, 7, 8 i/lub 10 atomach węgla, grupę 1,3-fenylenową lub grupę 1,4-fenylenową, a symbol R^2 oznacza prostą grupę alkilenową o 2, 3, 4, 6, 8, 10 i/lub 12 atomach węgla, grupę 1,3-ksylilenową, grupę 1,4-ksylilenową lub jedną z grup o 13—17 atomach węgla, zilustrowanych wzorami 3—6.

Cechą sposobu wytwarzania kopolikarbonoamidów według wynalazku jest to, że wykonuje się go w dwóch kolejno po sobie następujących odrębnych stadiach, realizowanych w dwóch niezależnych reaktorach, z tym, że w stadium pierwszym, w reaktorze mieszalniku, na 1—15% roztwór kwasu karboksylowego o wzorze 1 w ciekłym ε-kaprolaktamie działa się wolną dwuaminą, o wzorze 2, w temperaturze 80—120°C, to jest w warunkach zapewniających wypadanie zawiesiny obojętnej soli podwójnej o wzorze 7, po czym utworzony układ reagentów podgrzewa się do temperatury 150—180°C.

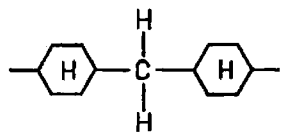
W drugim stadium sposobu, wyżej uzyskany układ reagentów przesyła się do reaktora polimeryzatora, ogrzanego do temperatury 200—220°C i poddaje się go procesowi ciśnieniowo-próżniowej kopolikondensacji, w temperaturach 250—270°C, aż do uzyskania kopolikarbonoamidu zawierającego nie więcej niż 8—9% nieprzekształconych związków niskocząsteczkowych i którego indeks stopowy, w temperaturze 270°C, zawarty jest w zakresie 0,3—1,5, po uprzednim usunięciu związków niskocząsteczkowych do zakresu nie wyżej 1% i wody do zakresu 0,03—0,05%. Kopolikarbonoamidy te znajdują zastosowanie do produkcji włókien i

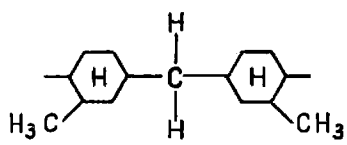
wzór 1

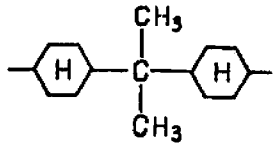
wzór 2

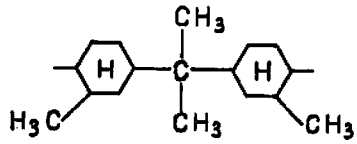
wzór 3

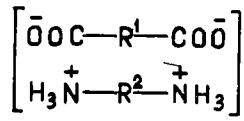
wzór 4

wzór 5

wzór 6

wzór 7

przędz syntetycznych jednopolimerowych gładkich zdolnych do kurczenia się lub włókien wielopolimerowych, w szczególności dwupolimerowych sprzężonych bocznie, o potencjalnych właściwościach samokędzierzawienia się w wyniku działania ciepła.

(2 zastrzeżenia)

39b^5; C08g **P. 170475 T** 19.04.1974

Politechnika Śląska, Gliwice, Polska (Zbigniew Jedliński, Witold Pradellok, Antoni Kotas).

Sposób wytwarzania samogasnących żywic epoksydowych o zwiększonej odporności cieplnej

Sposób otrzymywania samogasnących żywic epoksydowych o zwiększonej odporności cieplnej typu esterów glicydowych polifenoli polega na stosowaniu do nich syntezy dwu (6-bromo-2-hydroksy-1-naftylu).

(1 zastrzeżenie)

39b^5; C08g **P. 172281 T** 28.06.1974

Instytut Chemii Przemysłowej, Warszawa, Polska (Witold Zieliński, Ryszard Władyga).

Sposób otrzymywania wzmocnionych poliamidów

Sposób otrzymywania wzmocnionego poliamidu według zgłoszonego projektu polega na stosowaniu kompozycji rozfilcowanego włókna szklanego, zaimpregnowanych kulek szklanych za pomocą laktamów, bądź mieszaniu laktamów ze zmiękczaczami, bądź środkami smarującymi, do mieszania z poliamidem i przetłoczenie tej mieszanki na wytłaczarkach granulujących.

Sposobem tym można otrzymywać wzmocnione poliamidy o zawartości szkła do 85%. Mieszanki te posiadają doskonałą płynność i wysokie właściwości wytrzymałościowe, co było dotychczas niemożliwe do uzyskania według znanych metod. (3 zastrzeżenia)

39b^5; C08g **P. 172824 T** 17.07.1974

Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej, Lublin, Polska (Tadeusz Matynia, Piotr Penczek).

Sposób utwardzania żywic epoksydowych

Wynalazek podaje sposób utwardzania żywic epoksydowych przez ogrzewanie ich z bezwodnikiem kwasowym.

W sposobie według wynalazku do utwardzania żywic epoksydowych zastosowano jako bezwodnik kwasowy produkt powstały przez ogrzewanie produktu addycji bezwodnika maleinowego i węglowodorów terpenowych, zwłaszcza terpentyny, wytworzony w obecności kwasu lub substancji powodującej powstawanie kwasu w warunkach reakcji ze związkiem zawierającym co najmniej dwie grupy hydroksylowe w cząsteczce, korzystnie z dodatkiem katalizatora, zwłaszcza aminy trzeciorzędowej. Jako związki zawierające grupy hydroksylowe stosuje się glikole zawierające od 2 do 6 atomów węgla w cząsteczce jak glicerynę, trójmetylopropan, pentaerytryt, polieterodiole, polieterotriole, poliestrodiole, poliestrotriole.

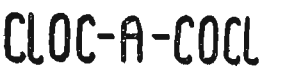
Stosowany według wynalazku bezwodnik kwasowy zwłaszcza w mieszaninie z innymi bezwodnikami nadaje się szczególnie do utwardzania związków o dużej reaktywności. (3 zastrzeżenia)

39b^5; C08g **P. 173172 T** 31.07.1974

Politechnika Łódzka, Łódź, Polska (Tadeusz Skwarski, Zdzisław Choiński, Bogumił Łaszkiewicz, Teresa Mikołajczyk, Włodzimierz Mikołajczyk, Alojzy Pryc, Jan Ratajczyk, Ireneusz Wilczyński, Tadeusz Wódka).

Sposób otrzymywania poliamidów i kopolimerów aromatycznych

Sposób otrzymywania poliamidów i kopoliamidów aromatycznych, stosowanych do formowania włókien, żyłek, błon itp. polega na tym, że do reaktora zapewniającego intensywne mieszanie doprowadza się w sposób ciągły strumienie roztworów chlorobezwodnika o wzorze ogólnym 1, w którym A oznacza rodnik 1,3-fenylenowy i 1,4-fenylenowy oraz dwuaminy o wzorze ogólnym 2, w którym B oznacza rodnik meta-fenylenowy, para-fenylenowy, 4,4-dwufenyleno-metan, 4,4'-dwufenyleno-sulfon, 4,4'-dwufenyleno-tlenek, 4,4'-dwucykloheksylo-metan, a także strumień akceptora, na przykład węglanu sodowego, przy czym udział natężenia przepływu objętościowego każdego ze strumieni zasilających reaktor, w stosunku do strumienia sumarycznego jest mniejszy niż 25%, zaś stężenie roztworów zawiera się w granicach 0,25 mola (1—1,32 mola) 1. (1 zastrzeżenie)

wzór 1

wzór 2

39g; B32b **P. 170194 T** 08.04.1974

Pierwszeństwo: 17.04.1973 — Czechosłowacja (PV 2741-73)

Státni Wzakummy ústav materiálu, Praha, ČSRS.

Utwardzona folia wykładzinowa oraz sposób jej wytwarzania

Przedmiotem wynalazku jest utwardzona folia wykładzinowa oraz sposób jej wytwarzania.

Folia według wynalazku składa się z tkaniny metalowej, np. z brązu lub mosiądzu, na którą z obu stron za pomocą nawalcowywania lub prasowania jest naniesiona powłoka składająca się z mieszaniny sproszkowanego policzterofluoroetylenu lub fluorowanego etyleno-propylenu z włóknistymi lub sproszkowanymi wypełniaczami, np. włóknami szklanymi, proszkami metalowymi lub grafitem.

Powłoka tkaniny metalowej jest równomiernie przesycona i połączona za pomocą utwardzonej i odpornej na podwyższoną temperaturę masy plastycznej, np. żywicy epoksydowej, furfurolowej lub poliimidowej w ilości 3—70% w układzie objętościowym.

Sposób wytwarzania utwardzonej folii wykładzinowej według wynalazku charakteryzuje się tym, że poszczególne składniki utwardzonej folii łączą się ze sobą przez utwardzanie żywicy utwardzalnej przy temperaturze pokojowej lub przy podwyższonej temperaturze roboczej, po czym tak przygotowany półwyrób obrabia się cieplnie w temperaturze 300—450°C.

(4 zastrzeżenia)

40a; C22b **P. 165143** 11.09.1973

Zakłady Sklejek i Chemicznego Przerobu Drewna, Bydgoszcz, Polska (Aleksander Stawski, Rajmund Wierzchowski, Kazimierz Siwek).

Produkcja środka redukującego dla wytopu w hutnictwie

Środek redukujący według wynalazku jest wykonany w postaci brykietów uzyskanych na drodze bezlepiszczowej aglomeracji substancji zawierającej ligmino-celulozę. (1 zastrzeżenie)

40a; C22b **P. 166863** 27.11.1973

Instytut Metali Nieżelaznych, Gliwice, Polska (Ewa Lach, Irena Pająk, Anna Bojanowska, Zbigniew Myczkowski, Jerzy Komorowski, Henryk Ogaza, Adam Cais, Andrzej Rokicki, Kazimierz Skolimowski, Ryszard Sojka, Michał Kurtys, Jan Garbaczewski, Kazimierz Doniec).

Sposób odmiedziowania szlamów anodowych z elektrolitycznej rafinacji miedzi wraz z urządzeniem do stosowania tego sposobu

Przedmiotem wynalazku jest głębokie odmiedziowanie szlamów anodowych z elektrolitycznej rafinacji miedzi do zawartości poniżej 1%.

Zagadnienie to zostało rozwiązane zgodnie z wynalazkiem następująco: szlam anodowy zawierający do 16% miedzi wprowadza się do cylindrycznego ługownika zaopatrzonego w aerator pneumomechaniczny. W ługowniku tym w wodnym roztworze kwasu siarkowego zawierającym około 100 g H_2SO_4/dm^3 przy stosunku ciężarowym fazy stałej do fazy ciekłej równym 1:3 do 1:10, ilości powietrza podawanego do aeratora równej około 0,1—2 Nm^3/mini m^3 gęstwy, temperaturze otoczenia i w czasie 2—4 godzin, następuje odmiedziowanie szlamu do zawartości poniżej 1%.

Urządzenie według wynalazku ma aerator pneumomechaniczny oparty na układzie wirnika palczastego oraz radialnego uspokajacza łopatkowego typu IZ-5. Wirnik osadzony jest na drążonym wale, przez który wprowadza się sprężone powietrze do zbiornika.

(2 zastrzeżenia)

40a; C22b **P. 166902** 28.11.1973

Kombinat Górniczo-Hutniczy „Orzeł Biały", Brzeziny Śląskie, Polska (Adam Gierek, Jerzy Gierek, Janusz Gajda, Krystian Stencel, Stanisław Wolff, Zenon Adamczyk, Zdzisław Kwiek, Wilhem Zych, Alfred Drozdek, Jan Gabryś, Andrzej Hargesheimer, Ryszard Jurowski).

Sposób spiekania pylistego tlenku cynku obejmujący jego granulowanie

Wynalazek dotyczy sposobu spiekania pylistego tlenku cynku, obejmującego jego granulowanie.

Sposób według wynalazku polega na tym, że do granulowania pyłów w znanych granulatorach stosuje się, jako środek wiążący te pyły, ług pocementacyjny stanowiący odpadowy produkt przy cementacji kadmu. Ług zawiera w swoim składzie 20—60 g Zn/l, 0,1—0,5 g Cd/l, 5—20 g Cl/l i jest dodawany w ilości stanowiącej 8—20% masy materiału przeznaczonego do granulowania. (1 zastrzeżenie)

40b; C22c **P. 166441** 09.11.1973

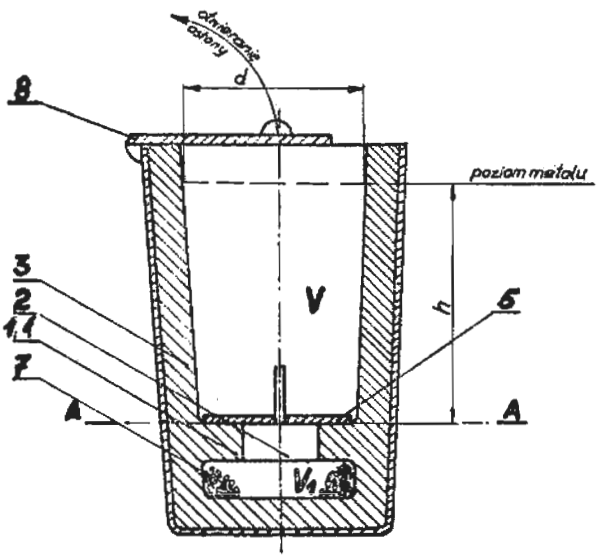
Huta Stalowa Wola Kombinat Przemysłowy, Stalowa Wola, Polska (Rajmund Nowak, Julian Stec, Andrzej Brzeziński, Władysław Mierzwa, Jerzy Piaskowski).

Sposób i urządzenie do wytwarzania żeliwa sferoidalnego

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania żeliwa sferoidalnego o wysokich właściwościach mechanicznych: wytrzymałości od 45 do 85 kG/mm² i granicy plastyczności od 30 do 55 kG/mm² przy wydłużeniu odpowiednio od 3 do 18% i urządzenie do stosowania tego sposobu. Sposób wg wynalazku polega na umieszczeniu zaprawy Fe—Si—Mg w ilości 2,5 do 3% wagowych masy kąpieli żeliwnej w wybraniu (2) lub wybraniach (2) dna (1) kadzi i nakryciu ich krążkiem żeliwnym (5).

Następnie do kadzi wlewane jest żeliwo wytopione w piecu elektrycznym w ilości odpowiadającej 180 do 220-krotnej objętości wybrań (2) w dnie (1), po czym po dodaniu modyfikatora Fe—Si żeliwo jest rozlewane do form.

Kadź do stosowania sposobu według wynalazku ma w dnie jedno lub więcej wybrań o kształcie odwróconego T lub zbliżonym, nakrywanym płytą żeliwną z tym, że stosunek powierzchni F dna (1) kadzi do F_1 otworu lub otworów w dnie wynosi od 2,5 do 3,5 przy stosunku wysokości h kąpieli metalu do średnicy d kadzi większym od 3. (5 zastrzeżeń)

40b; C22c **P. 166468** 09.11.1973

Zakłady Metali Lekkich „Kęty", Kęty, Polska (Jerzy Doniec, Stanisław Zarębski).

Stop odlewniczy aluminiowy AK121

Przedmiotem wynalazku jest nowy odlewniczy aluminiowy AK 121 o obniżonej przewodności elektrycznej, przeznaczony do celów specjalnych, a zwłaszcza zalewania klatek wirników silników elektrycznych.

Stop według wynalazku zawiera wagowo: 11,0—13,0% krzemu, 0,8—1,5% manganu i 0,2—0,4% tytanu przy pozostałej zawartości aluminium. (1 zastrzeżenie)

40b; C22c **P. 166472** 10.11.1973

Huta Baildon, Katowice, Polska (Stanisław Nowak, Leopold Juszczyk, Henryk Serwicki, Jerzy Sułkowski, Józef Krawczyk, Jacek Trzcionka, Czesław Witek).

Sposób wytwarzania stali stopowej zawierającej wanad

Sposób według wynalazku polega na tym, że do roztopionego wsadu, składającego się ze złomu stalowego i wapna, dodaje się równocześnie koncentrat tlenku wanadu, węglik wapnia, żelazokrzem, aluminium i koksik. (1 zastrzeżenie)

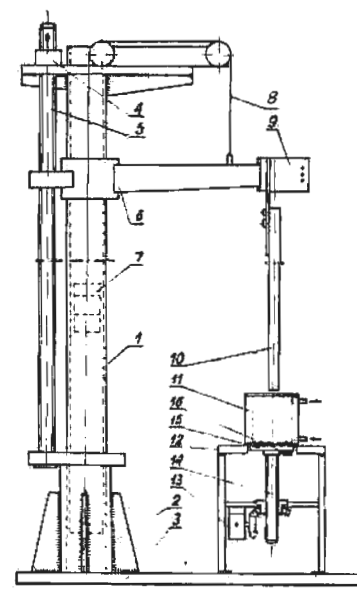
40c; C22d **P. 166467** 09.11.1973.

Zakłady Metali Lekkich „Kęty", Kęty, Polska (Jerzy Doniec, Stanisław Urbaniec, Tadeusz Dyczkowski, Marian Kublin).

Urządzenie do przetopu elektrożużlowego metali z układem automatycznej regulacji elektrody

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do topienia metali pod osłoną topników przy automatycznej regulacji obrotami silnika prądu stałego nawrotnego w układzie nawrotnym, w funkcji napięcia i prądu przepływającego przez elektrodę.

Urządzenie według wynalazku zawiera obrotową kolumnę (1), ułożyskowaną w stojaku (2) i podstawie (3), po której, za pomocą silnika (M) i przekładni ślimakowej (4) oraz śruby pociągowej (5), porusza się wysięgnik (6) z przeciwwagą (7) podwieszoną na linie (8), zakończonej uchwytem (9) z elektrodą (10), którą przetapia się w krystalizatorze (11) spoczywającym na stole (12), do którego w dolnej części zamocowana jest, napędzana przez silnik i przekładnię (13), śruba pociągowa (14) zakończona płytą (15) do opuszczenia wlewka, mającą zaciski prądowe (16).

Urządzenie ponadto zawiera układy automatyki i energetyki stanowiące w układzie blokowym szeregowo-równoległym zestaw elementów w postaci bloku sterowania, regulatora obrotów, podwójnego układu zawierającego wzmacniacz napędowy człon porównujący, blok synchronizacji uniwibrator i wzmacniacz impulsów oraz przekształtnik tyrystorowy nawrotny połączony z silnikiem oraz regulatorem prądu i członem zasilającym. Uzwojenie wtórne transformatora mocy połączone z krystalizatorem jest sterowane przez układ porównujący sprzęgnięty z układem odniesienia i regulatorem obrotów. Układ sterowania podstawą krystalizatora zawiera ponadto ogranicznik prądu, regulator obrotów, prądnicę tachometryczną i przekształtnik tyrystorowy mostkowy. (2 zastrzeżenia)

42a; B43l **P. 170550 T** 23.04.1974

Przemysłowy Instytut Maszyn Rolniczych, Poznań, Polska (Zbigniew Skrukwa).

Przyrząd kreślarski, zwłaszcza do wyznaczania trajektorii pojazdów kołowych jedno lub wieloczłonowych

Przyrząd kreślarski, zwłaszcza do wyznaczania trajektorii pojazdów kołowych jedno lub wieloczłonowych, pozwalający wyznaczać i wykreślać bezpośrednio w skali takie trajektorie wyróżnia się tym, że składa się z nastawnych w skali symulatorów pojazdów ciągnącego i ciągnionego lub ciągnionych, stanowiących osłony zespołu wieloczłonowego, z których człon przedni ciągnący jest złożony z prowadnic, na których są osadzone nastawnie i przesuwnie podpora z kółkiem przytwierdzonym do tarczy z kątową podziałką oraz pionowym gniazdem do osadzenia dowolnego znacznika, oś tylna symulowanego pojazdu oraz płytka z podziałką kątową i gniazdem dla znacznika, służącego równocześnie jako zaczep holowniczy dla elementu zaczepowego członа ciągnionego, składającego się z prowadnic osadzonych w elemencie zaczepowym, na których umieszczona jest przesuwnie oś przednia członа ciągnionego, przy czym element zaczepowy jest zaopatrzony w okienko lub wybranie do odczytu kąta skrętu. (5 zastrzeżeń)

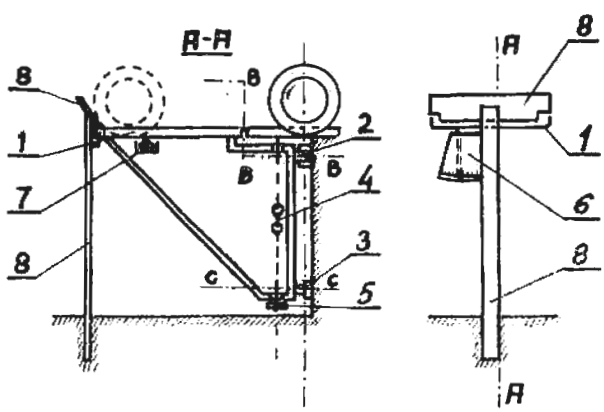
42b; G01b **P. 165571** 06.10.1973

Piotr Kaczmarzyk, Chotomów k.Warszawy, Polska (Piotr Kaczmarzyk).

Przyrząd do sprawdzania i ustawiania równobieżności kół pojazdów mechanicznych

Przyrząd według wynalazku posiada płytę (1) wspartą na górnym oporze (2) i dolnym oporze (3) oraz podwieszoną na łańcuchu zwykłym (4) zaopatrzonym w regulator (5) umożliwiający regulację poziomu płyty (1).

Przyrząd wyposażony jest w czujnik dźwigniowy lub zegarowy i hydrauliczny tłumik wahania (7). (2 zastrzeżenia)

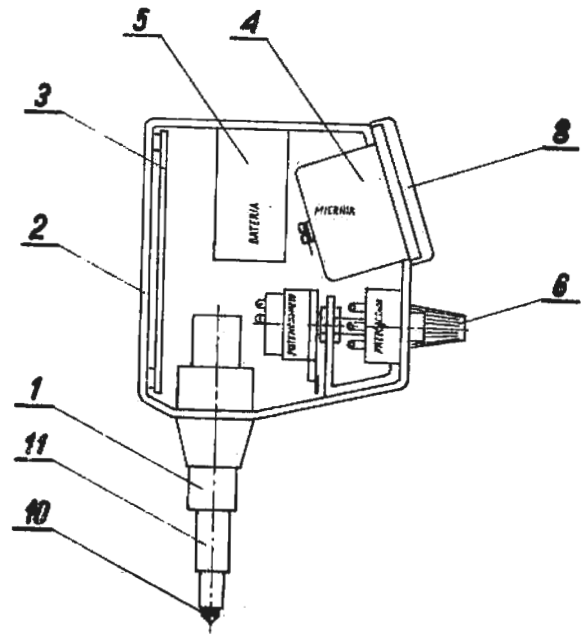

42b; G01b **P. 166476** 10.11.1973

Kombinat Przemysłu Narzędziowego, Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Narzędzi Pomiarowych i Skrawających, Warszawa, Polska (Zbigniew Szpakowski).

Czujnik indukcyjny do pomiaru długości metodą porównania z wymiarem wzorcowym

Czujnik według wynalazku przeznaczony do użycia w typowej podstawie pomiarowej, dostosowanej do zamocowania czujnika mechanicznego lub indukcyjnego, wyposażony jest w sztywno z nim połączoną nadbudowę (2) mieszczącą wewnątrz elektroniczny układ pomiarowy (3) i miernik elektryczny (4) skierowany częścią odczytową w kierunku twarzy operatora. Czujnik może być bezpośrednio stosowany w miejsce czujnika zegarowego. (1 zastrzeżenie)

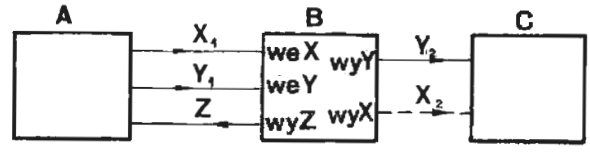
42d; G01d **P. 166692** 22.11.1973

Zakład Doświadczalny „Techpan" Instytutu Podstawowych Problemów Techniki, Polska Akademia Nauk, Warszawa, Polska (Stanisław Gadomski).

Sposób rejestracji pomiarów elektrycznych

Przedmiotem wynalazku jest sposób rejestracji pomiarów elektrycznych stosowany do rejestracji szybkich przebiegów powtarzalnych, przedstawionych w postaci zmiany napięcia w funkcji czasu, a więc do rejestracji przebiegów wobuloskopowych, socylogramów defektoskopów ultradźwiękowych i innych.

Sposób rejestracji polega na tym, że piłokształtny przebieg (X_1) podstawy czasu oscyloskopu **(A)** jest podany na wejście **(weX)** konwertera **(B)** a badany sygnał (Y_1) jest podany na wejście **(weY)** tego konwertera **(B)**. Z wyjścia **(wyZ)** konwertera **(B)** jest podany sygnał **(Z)** na oscyloskop **(A)**. Z wyjścia **(wyY)** konwertera **(B)** jest podany sygnał rejestrowany (Y_2) na rejestrator **(C)** typu X—Y, a w przypadku używania rejestratora **(C)** typu Y—t jest jeszcze podany sygnał (X_2). (1 zastrzeżenie)

42d; G01d **P. 166828** 27.11.1973

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Wojciech Włodarski, Edward Sychowicz).

Rezystancyjny przetwornik ciśnienia zwłaszcza dynamicznego

Rezystancyjny przetwornik ciśnienia, zwłaszcza dynamicznego, stanowi element rezystancyjny korzystnie konstantanowy w postaci drutu, folii lub cienkiej warstwy na podłożu, o współczynniku temperaturowym rezystancji korzystnie mniejszym lub równym od $1 \cdot 10^{-6}$ °C^{-1} w zakresie zmiany temperatury co najmniej od 0 do 200C°.

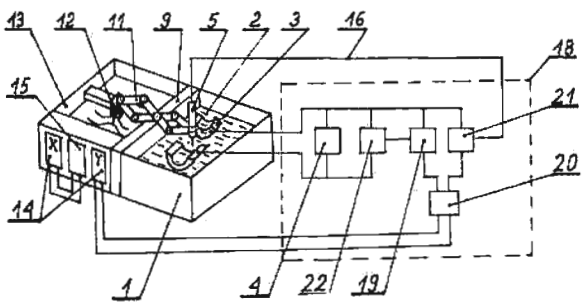
Przetwornik może być umieszczony bezpośrednio w obszarze mierzonego ciśnienia bez sprężystych elementów pośredniczących lub pośrednio przez element sprężysty poddany działaniu mierzonego ciśnienia. Przetwornik współpracuje z tensometrycznym układem pomiarowym, a jego charakterystyka wzorcowania wyrażona jest zależnością rezystancji od ciśnienia. (1 zastrzeżenie)

42d; G01d **P. 166944** 29.11.1973

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Elektroniki Próżniowej, Warszawa, Polska (Wojciech Jeute).

Urządzenie analogowe do automatycznego wyznaczania linii ekwipotencjalnych i torów ładunków elektrycznych

Urządzenie według wynalazku składające się z wanny elektrolitycznej, współrzędnościowego rejestratora XY, sondy, układów zasilających oraz układów wzmacniających i przekształcających charakteryzuje się tym, że sonda **(5)** sprzęgnięta jest mechanicznie najkorzystniej za pomocą pantografu **(11)** z wózkiem pisaka **(12)** współrzędnościowego rejestratora XY **(13)** tworząc jeden synchroniczny układ napędowy pisaka **(12)** i sondy **(5)**. Równocześnie sonda **(5)** sprzęgnięta jest elektrycznie za pomocą dwóch alternatywnie wykorzystywanych układów ze wspomnianym współrzędnościowym rejestratorem XY **(13)**, z których jeden układ jest przeznaczony do wyznaczania linii ekwipotencjalnych, a drugi układ do wyznaczania torów ładunków elektrycznych. Elektronicznie układy zawierają układ symulacji prędkości początkowej ładunków elektrycznych wykonany w postaci regulowanego źródła napięcia stałego włączonego pomiędzy dwa układy całkujące. (2 zastrzeżenia)

42e; G01f **P. 166277** 02.11.1973

Instytut Metalurgii Żelaza im. Stanisława Staszica, Gliwice, Polska (Teodor Kuratow).

Zwężka pomiarowa

Przedmiotem wynalazku jest zwężka pomiarowa, nadająca się do mierzenia przepływów przy niskich liczbach Reynoldsa, a zwłaszcza oleju opałowego.

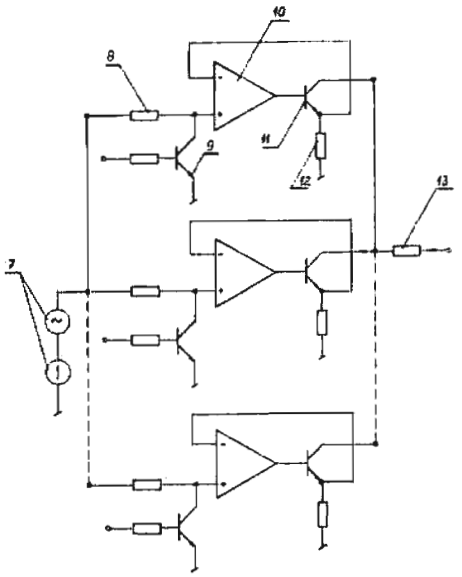
Zwężka ma kształt stożka zwężającego się w kierunku przepływu. Pobocznice stożka są nachylone pod kątem 10—20° do osi zwężki. Wysokość stożka wynosi 0,6—1,2 wielkości mniejszej średnicy otworu zwężki. (1 zastrzeżenie)

42f; G01g **P. 166658** 19.11.1973

Instytut Metalurgii Żelaza im. Stanisława Staszica, Gliwice, Polska (Krzysztof Procel, Kazimierz Lubecki).

Elektromechaniczna waga cyfrowa z uproszczonym układem konwersji wartości cyfrowej ma wartość analogową

Waga cyfrowa według wynalazku posiada przetwornik cyfrowo analogowy, w którym każde źródło zmiennej siły prądomotorycznej kluczowane tranzystorem **(9)** bezpośrednio z odpowiedniego wyjścia rewersyjnego licznika cyfrowego posiada oddzielny wzmacniacz operacyjny **(10)**, sterujący tranzystorem **(11)** z opornikiem wagowym **(12)** w obwodzie emitera i wyjściem z emitera doprowadzonym bezpośrednio na wejście odejmujące wzmacniacza operacyjnego **(10)**, przez co zmienne napięcie wejściowe, z szeregowo włączoną składową stałą **(7)**, podane przez opornik **(8)** na wejście dodające wzmacniacza operacyjnego **(10)**, zamienione jest na proporcjonalną wartość prądu kolektora tranzystora **(11)**. (1 zastrzeżenie)

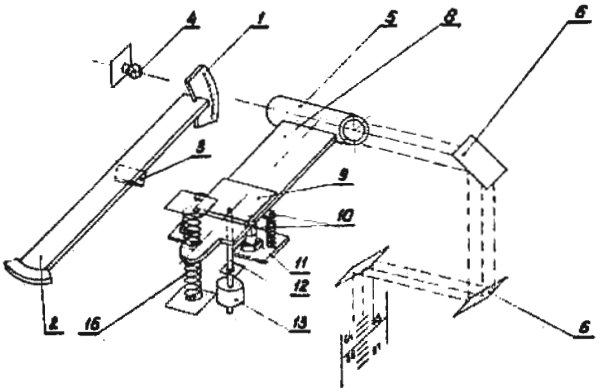

42f; G01g **P. 166683** 20.11.1973

Politechnika Gdańska, Gdańsk-Wrzeszcz, Polska (Stefan Kulikowski).

Urządzenie do kompensacji poziomu wagi precyzyjnej

Urządzenie do kompensacji poziomu wagi precyzyjnej zawiera wahadło **(9)** zawieszone na kołkach **(11)**, których ostrza **(10)** ustawione są w osi obrotu belki **(2)** wagowej osadzonej na nożu **(3)** głównym. Na ramieniu poziomym tego wahadła umieszczony jest obiektyw **(5)**, a ramię **(12)** pionowe wahadła **(9)** usytuowane jest symetrycznie pomiędzy kołkami **(11)** i w linii ostrzy **(10)**, a także obciążone ciężarkiem **(13)** utrzymującym stałą pozycję obiektywu **(5)** niezależną od przechyłu wagi. (2 zastrzeżenia)

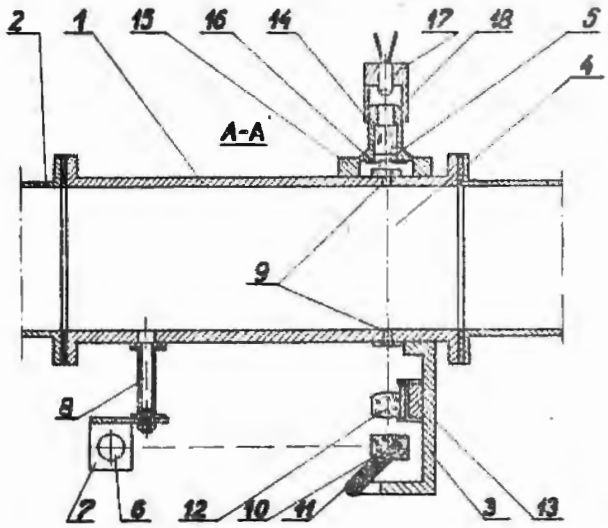

42h; G02b **P. 165883** 16.10.1973

Instytut Lotnictwa, Warszawa, Polska (Stanisław Kamiński, Piotr Kręglicki).

Układ optyczny urządzenia do zliczania mikroobiektów

Układ optyczny składa się od strony oświetlającej ze źródła światła (6) i szeregu węzłów optycznych (3). Każdy układ optyczny (3) zawiera pryzmat (10) kierujący promienie świetlne poprzez obiektyw (12) do wnętrza ławy optycznej (1), prostopadle do jej osi. Z kolei obiektywy (12) są zestawione swymi obrzeżami bezpośrednio jeden obok drugiego i są zogniskowane poprzez pryzmaty (10) na źródle światła (6). Po przeciwległej stronie ławy optycznej (1) na przedłużeniu osi optycznej obiektywów (12), znajdują się dodatkowe układy optyczne, których soczewki skupiające (14) są ustawione identycznie jak obiektywy (12), przy czym soczewki skupiające (14) ogniskują wiązki światła (4) na czynnych powierzchniach fotoelementów (17). Układ według wynalazku stosuje się w kanałach (2), w których poruszają się mikroobiekty unoszone przepływającym gazem. Układ ten pozwala tworzyć dowolnie duże świetlne powierzchnie pomiarowe, składające się z pojedynczych płaszczyzn, które można zestawiać w zależności od potrzeb. (1 zastrzeżenie)

42h; G02c **P. 167011 T** 01.12.1973

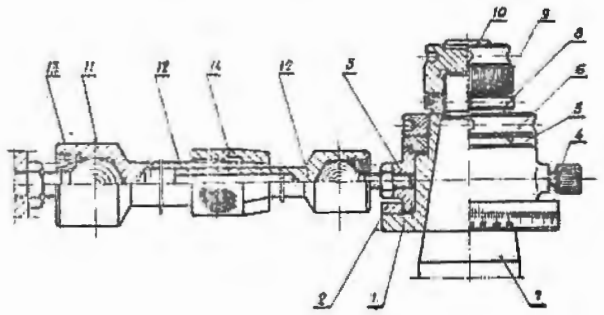
Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego „Delta-Mielec", Mielec, Polska (Benedyk Kabaciński).

Uchwyt mikroskopu

Uchwyt mikroskopu ustawczego przeznaczony jest zwłaszcza dla pionowych szlifierek współrzędnościowych.

Przedmiotowy uchwyt składa się z obrotowej głowicy mocującej mikroskop, osadzonej na przegubowo-teleskopowym ramieniu, które przytwierdzone jest do korpusu obrabiarki. Głowica uchwytu zbudowana jest z gniazda stożkowego (1) z podziałką i noniuszem (2), oraz z ułożyskowanej obejmy (3) dociskanej do łożyska nakrętką (6). Mikroskop (7) mocowany jest w głowicy nakrętką (8). Górna część głowicy wyposażona jest w oprawkę (9) z poziomnicą (10). Obrotowa głowica osadzona jest na przegubie kulistym (11) umieszczonym w teleskopowej końcówce (12), która współpracując z analogicznym przegubem i końcówką, tworzy przegubowo-teleskopowe ramię uchwytu mikroskopu połączone zaciskiem ustalającym (14).

Uchwyt mikroskopu ma zastosowanie zwłaszcza przy dokonywaniu pomiarów wykonywanych przedmiotów, bez konieczności mocowania mikroskopu we wrzecionie obrabiarki. (2 zastrzeżenia)

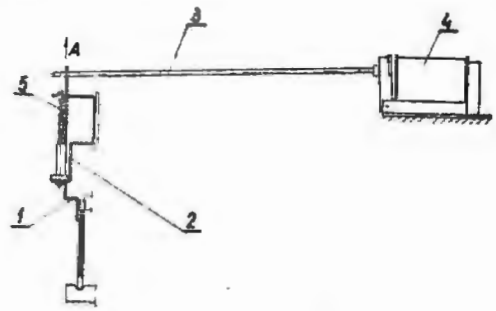

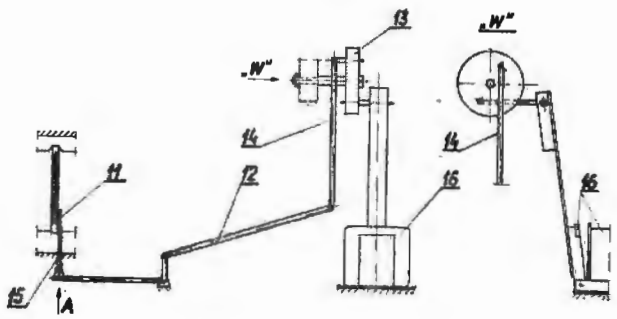
42h; G03b **P. 171414 T** 24.05.1974

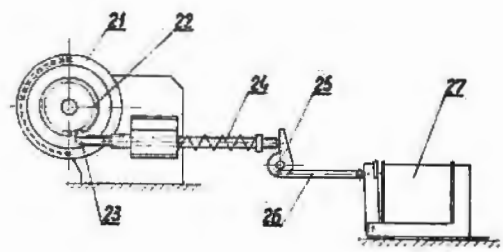
Śląska Akademia Medyczna, Katowice, Polska (Jan Jonek, Józef Busek).

Rzutnik do nauczania programowanego

Rzutnik do nauczania programowego według wynalazku wyposażony jest w przesłonę górną (1) uruchamianą elektromagnesem (4) z układem dźwigni (3) oraz w przesłonę dolną (11) z układem dźwigni (12) (14) i mimośrodem (13) uruchamianą elektromagnesem (16), rzutnik posiada licznik z tarczą cyfrową przeźroczystą (21) osadzoną na wspólnej osi z tarczą zapadkową (22), które uruchamia równolegle wraz z mechanizmem zmiany zdjęć elektromagnes (27) dźwignią (26) i krzywką (25), przy czym trasy optyczne promieni świetlnych między tarczą cyfrową (21) a ekranem i zdjęciem a ekranem wyrównane są wypolerowaną płytką (34) metaplexu o grubości dobranej w zależności od różnicy tras. (2 zastrzeżenia)

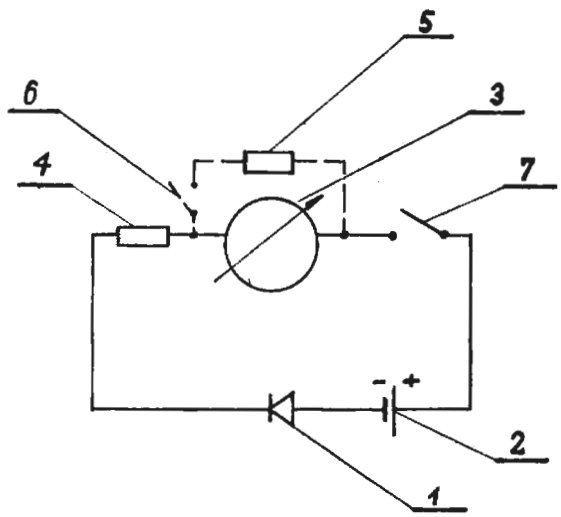

42i; G01k P. 170672 T 27.04.1974

Zakłady Przemysłu Precyzyjnego „Predom-Prespol", Niewiadów, Polska (Stanisław Jaskólski).

Termometr elektryczny półprzewodnikowy

Termometr według wynalazku składający się ze źródła zasilania (2), mikroamperomierza (3), oporników (4) i (5), wyłączników (6) i (7) i potencjometru posiada jako czujnik temperatury diodę półprzewodnikową (1) spolaryzowaną wstecznie i włączoną w obwodzie elektrycznym szeregowo albo równolegle w stosunku do mikroamperomierza (3). (2 zastrzeżenia)

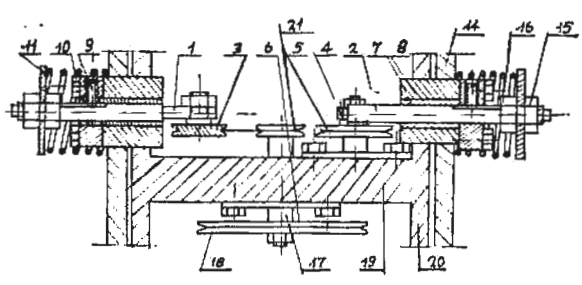
42k; G01l P. 166387 06.11.1973

Zgłoszenie dodatkowe do patentu nr 68028

Wyższa Szkoła Morska, Gdynia, Polska (Zdzisław Bielawski, Krzysztof Szwaczyk).

Różnicowa cięgnowa przekładnia sumująco-zwiększająca dla autonomicznej aparatury podwodnej do pomiarów parametrów narzędzi połowu

Różnicowa cięgnowa przekładnia sumująco-zwiększająca dla dynamografu podwodnego według patentu 68.028 składa się zasadniczo z dwu listew (1, 2) napędzających, uruchamianych ruchami sprężyny eliptycznej (14) dynamografu podwodnego. Listwy są umocowane elementami mocującymi (15 i 16) na tej sprężynie i wsparte o sprężynę spiralna (11). Listwy napędzające (1 i 2) przeprowadzone są przez obsadę prowadnicy (8) i są zaopatrzone na swym końcu w koło cięgnowe (3) i koło zębate (4). Cięgno zewnętrzne elastyczne zamocowane jednym końcem na kółku cięgnowym (5) jest przewinięte przez kółko cięgnowe (3) i zamocowane drugim końcem na krążku cięgnowym (21) osadzonym na osi (17) krążka cięgnowego (6), który za pośrednictwem cięgna wewnętrznego (18) napędza pisak rejestratora dynamografu. Oś (17) koła (6) osadzona jest obrotowo w konwencjonalnym ułożyskowaniu i uszczelniona w przegrodzie (19) kompusu (20) w konwencjonalny sposób znanymi uszczelnieniami pierścieniowymi. (1 zastrzeżenie)

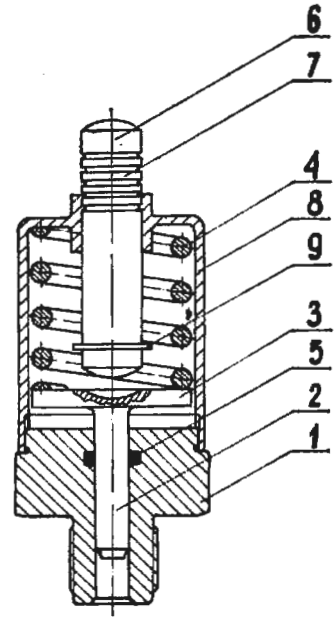

42k; G01l P. 166669 20.11.1973

Kopalnia Węgla Kamiennego „Ziemowit", Lędziny, Polska (Józef Windak, Stefan Dębowski, Eugeniusz Blokisz).

Wskaźnik obciążenia podpory hydraulicznej

Wskaźnik obciążenia podpory hydraulicznej podłączony do przestrzeni podtłokowej podpory sekcji obudowy zmechanizowanej i wzorcowany w jednostkach siły posiada suwak (6) z podzielnią (7) usytuowanym w przedłużeniu osi tłoka (2) i wprowadzony przez otwór w dnie osłony (8), przy czym suwak (6) reaguje na ruch czujnika, którym jest tłok (2) wskaźnika, tylko w kierunku wzrastających ciśnień.
(1 zastrzeżenie)

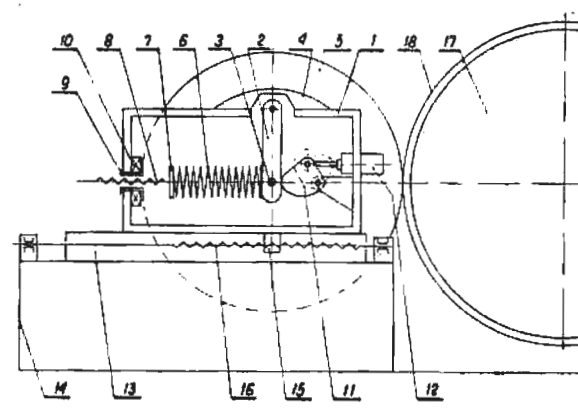

42k; G01m P. 166760 24.11.1973

Biuro Projektów Przemysłu Gumowego „Stomil". Warszawa, Polska (Stanisław Lipiński, Jerzy Morawski, Ryszard Turski).

Urządzenie do badania opon pojazdów mechanicznych, szczególnie opon obciążonych jednocześnie w kierunku promieniowym i poprzecznym

Urządzenie według wynalazku posiada bieżne koło (17) w kształcie pochyłego walca, którego oś obrotu jest prostopadła do jego powierzchni czołowych i przechodzi przez jego środek ciężkości. Docisk opony (5) do bieżni (18) zapewnia zespół sprężyn (6) oddziaływujących na jednoramienną dźwignię (2), w której jest osadzona oś (3) z ułożyskowaną na niej obręczą (4) opony (5). Siłę docisku sprężyn (6) do dźwigni (2)

reguluje się za pomocą pociągowej śruby (8). Zespół sprężyn (6) umożliwia przesów osi (3) obrotu opony (5) względem bieżni (18) w granicach zmiennej strzałki ugięcia przy zachowaniu prawie stałej siły docisku opony (5) do bieżni (18). (1 zastrzeżenie)

42k; G01n **P. 166766** 24.11.1973

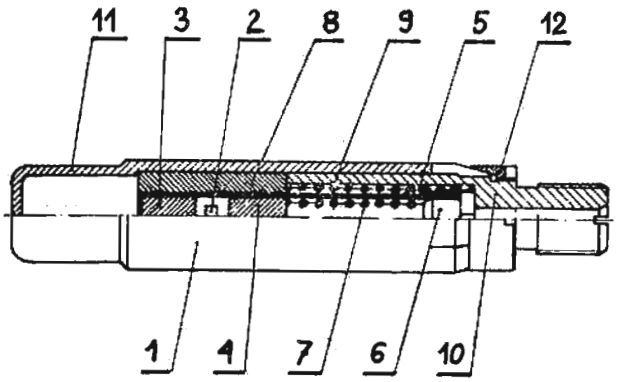
Instytut Badań Jądrowych, Warszawa, Polska (Marek Dobrowolski, Andrzej Jędrzejewski).

Sposób i urządzenie do kontroli radiograficznej spoin rur, zwłaszcza o małych średnicach

Sposób według wynalazku polega na tym, że do wnętrza rury wprowadza się źródło izotopowe umieszczone w głowicy osłonnej, przy czym głowicę osłonną ustawia się w miejscu badania spoiny, a następnie wysuwa się ampułką zawierającą źródło izotopowe poza obrys tulejki osłonnej, co umożliwia napromieniowanie błony radiograficznej umieszczonej na spoinie na zewnątrz rury.

Urządzenie do stosowania tego sposobu posiada umieszczoną na końcu manipulatora głowicę osłonną (1), która zawiera źródło izotopowe (2) osłonięte kształtkami (3 i 4) wykonanymi z ołowiu i umieszczone w przesuwnej ampułce (5) zamkniętej korkiem (6). Do uruchamiania źródła izotopowego (2) służy sprężyna (7). Część ampułki (5) znajduje się w osłonnej tulejce (8) wykonanej z uranu, a jej druga część z kołnierzem mieści się w otworze króćca (10).

Pomiędzy osłonną tulejką (8) a kołnierzem ampułki (5) umieszczona jest sprężyna (9), która zapewnia powrót źródła izotopowego w położenie wyjściowe. (4 zastrzeżenia)

42k; G01n **P. 169974 T** 30.03.1974

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków, Polska (Zygmunt Kawecki, Juliusz Stachurski, Jerzy Ogorzałek, Eugeniusz Krawczyk, Jacek Kibiński, Tadeusz Twardosz).

Defektograf magnetyczny

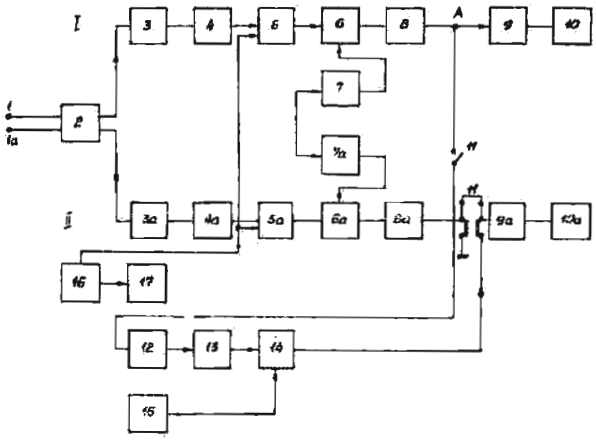
Defektograf magnetyczny jest przeznaczony do nieniszczącego badania elementów, wykonanych z materiałów ferromagnetycznych, w szczególności lin, używanych w kolejkach linowych, wyciągach górniczych i wiertniczych oraz w windach osobowych.

Defektograf ma dwa równoległe kanały rejestracyjne I i II, połączone przełącznikiem impulsów (2). W jednym kanale I jest wyprowadzenie (A) łączące się poprzez przełącznik pracy (11) z integratorem oraz ze wzmacniaczem mocy (9a) i przyrządem piszącym (10a). Wzmacniacz (9a) i przyrząd (10a) są umieszczone w drugim kanale II.

Każdy kanał I i II jest wyposażony w przełączniki biegunowości (3 i 3a), które poprzez dzielniki napięcia (4 i 4a) i przełączniki impulsu próbnego (5 i 5a) są połączone z układami kompensacji prędkości liny (6 i 6a). Z układami kompensacji (6 i 6a) są połączone wzmacniacze operacyjne (8 i 8a) oraz wzmacniacze mocy (9 i 9a) przyrządy piszące (10 i 10a).

Integrator składa się ze wzmacniacza napięciowego (12), prostownika (13) i z sumatora (14). Do sumatora (14) jest włączony mechaniczny impulsator (15), umożliwiający jego zerowanie.

Zintegrowane impulsy są zapisywane na taśmie w postaci schodków, których wysokość określa sumę uszkodzeń na pewnej długości liny. (3 zastrzeżenia)

42k; G02b **P. 170022** 02.04.1974

Pierwszeństwo: 03.04.1973 — Francja (nr nr 73.11.871 73.11.872)

Societe de Recherche et de Promotion d'Activites Nouvelles ACNO, Paryż, Francja.

Urządzenie optyczne rzutnika o lustrze stożkowym lub piramidowym

Urządzenie optyczne rzutnika, dostarczające wiązkę promieni o uprzednio założonym w co najmniej jednej płaszczyźnie odniesienia, kącie całego pola 2δ', którym jest objęty cały rzucany strumień, obejmujące źródło promieniowania (25) połączone z układem optycznym odbijająco-zbierającym (22, 23) lustro stożkowe lub piramidalne (21) mają jako płaszczyznę symetrii co najmniej płaszczyznę odniesienia, i którego mniejsza podstawa (d) w połączeniu z układem optycznym skupiająco-odbijającym (22, 23) optycznie zupełnie otacza źródło emitujące, charakterystyczne tym, że lustro stożkowe lub piramidalne jest zgodne z zasto-

Fig. 3

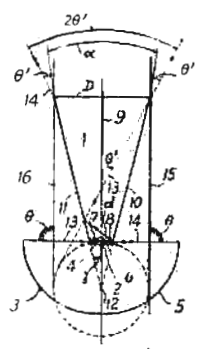

Fig. 1

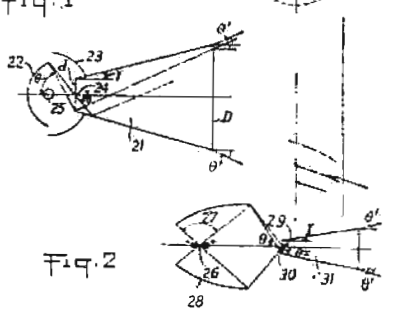

Fig. 2

sowanym do każdego przekroju lustra w płaszczyźnie symetrii stosunkiem wymiarowania przy czym **D** oraz

$$\frac{D}{d} \cong \frac{\sin(\delta-\gamma)}{\sin(\delta-\gamma)}$$

d są długościami przekroi, odpowiednio dużej i małej podstawy lustra, wyznaczonych przez płaszczyzny przecięcia, γ jest średnim kątem połówkowym przekroju przez płaszczyznę odniesienia lustra stożkowego lub piramidalnego, a δ jest maksymalnym założonym kątem połówkowym rozwartości kątowej wiązki promieniowania ujętej przez małą podstawę **(d)** lustra. (3 zastrzeżenia)

42l; G01n **P. 161533** 26.03.1973

Uniwersytet Wrocławski im. Bolesława Bieruta, Wrocław, Polska (Stefan Mróz, Stanisław Kaszczyszyn, Edward Chrzanowski, Jan Kołaczkiewicz).

Głowica pomiarowa unipolarnego filtru mas

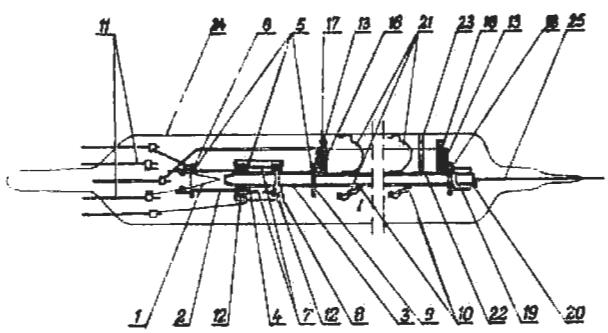
Przedmiotem wynalazku jest głowica pomiarowa unipolarnego filtru mas, przeznaczona do analizy składu mieszanin gazowych w funkcji czasu, mająca zastosowanie w badaniach podstawowych w dziedzinie fizyki i chemii fizycznej oraz w technice próżniowej, przy ciśnieniach niższych od 5.10^{-4}Tr.

Głowica według wynalazku posiada źródło jonów, analizator, szklaną obudowę **(24)** oraz przepusty wyprowadzeń elektrycznych **(11)** i **(25)**.

Źródło jonów zawiera katodę **(1)** umieszczoną osiowo wewnątrz cylindra **(2)** połączonego mechanicznie i elektrycznie łącznikiem **(8)** z cylindrem **(3)**. Pomiędzy cylindrami **(2** i **3)** umieszczony jest współosiowo odizolowany od nich cylinder **(4)**. Każdy z cylindrów **(2, 3** i **4)** posiada dwie kryzy **(5)**, w których wykonane są otwory **(6)** równo rozmieszczone na obwodzie. Przez otwory **(6)** przetkane są dopasowane do ich średnicy rurki ceramiczne **(7)** podtrzymujące cylinder **(4)**. Na rurki **(7)** nałożone są tulejki dystansowe **(12)** zapewniające właściwe odległości między cylindrami **(2, 4** i **3)**.

Analizator zawiera elektrodę kątową **(10)**, na której obu końcach umieszczone są pryzmatyczne dystansowniki ceramiczne **(13)** z wybraniem, w którym umieszczona jest elektroda górna poprzez kształtowniki **(16)** izolujące. Elektroda ta przyciskana jest do elektrody kątowej **(10)** za pomocą sprężynujących opasek **(17)** zgrzewanych końcami do krawędzi elektrody kątowej **(10)**. Analizator zakończony jest diafragmą wyjściową **(18)** z osłoną **(19)** kolektora **(20)**, który umocowany jest na przepuście **(25)** wtopionym w obudową **(24)**.

Głowica po zmontowaniu umieszczona jest w obudowie **(24)** szklanej cylindrycznej, wycentrowana w niej sprężynkami centrującymi **(21)** i zabezpieczona przed przesuwami wzdłużnymi za pomocą umieszczonych w gniazdach **(22)** wsporników szklanych **(23)** wtopionych w obudowę **(24)**. (3 zastrzeżenia)

42l; G01n **P. 161974** 17.04.1973

Instytut Technologii Elektronowej przy Naukowo-Produkcyjnym Centrum Półprzewodników, Warszawa, Polska (Maciej Jagusztyn).

Sposób wyznaczania przestrzennych rozkładów koncentracji domieszek w materiałach półprzewodnikowych

Sposób według wynalazku polega na tym, że badaną bryłę materiału półprzewodnikowego, na której części wykonano przekrój, i której całość lub fragment zawierający krawędź przekroju poddaje się chemicznemu lub fotoelektrochemicznemu trawieniu w odpowiednio dobranym roztworze, mierzy się zmiany topografii powierzchni bryły wywołane trawieniem i oblicza przestrzenny rozkład łącznej koncentracji zjonizowanych domieszek ze stosunków tych zmian, a jeżeli badany materiał półprzewodnikowy zawiera skokowo różniące się domieszkowaniem sąsiadujące obszary, odczytuje się rozmiary tych obszarów i oblicza stosunek koncentracji domieszek po obu stronach skoku. (6 zastrzeżeń)

42l; G01n **P. 166447** 10.11.1973

Instytut Elektrotechniki, Warszawa, Polska (Jędrzej Hlebowicz, Lidia Prądzyńska, Ewa Graczykowska).

Wskaźnik do wykrywania przecieków ciekłych węglowodorów

Wskaźnik według wynalazku stanowiący zawiesinę drobnoziarnistego adsorbenta ciekłych węglowodorów w cieczy nośnej składa się z 57—61% wagowych cieczy nośnej, 35—40% wagowych adsorbenta, 1—3% wagowych polioctanu winylu i 1—1,5% wagowych barwnika tłuszczowego, najkorzystniej czerwonego.

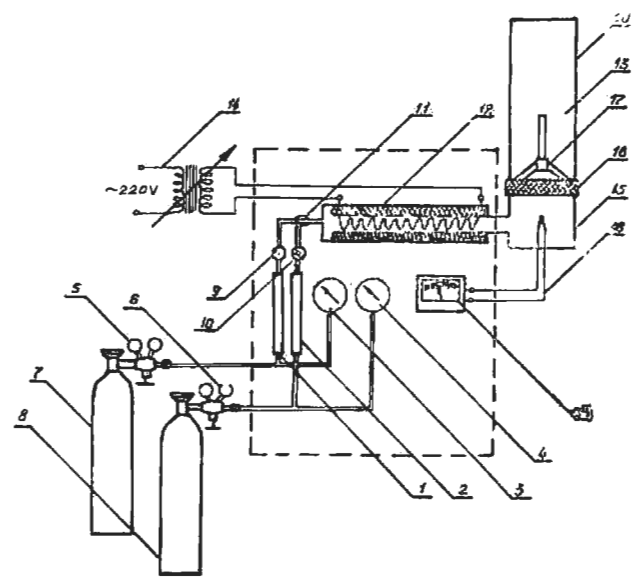
Wskaźnik stosuje się do badania nieszczelności instalacji petrochemicznych, zbiorników paliw ciekłych, kadzi transformatorowych itp. urządzeń z ciekłymi węglowodorami. (1 zastrzeżenie)

42l; G01n **P. 166682** 20.11.1974

Politechnika Gdańska, Gdańsk-Wrzeszcz, Polska (Janusz Kiełbiński, Wiesław Pawlikowski).

Urządzenie do pomiaru palności względnej tworzyw sztucznych

Urządzenie według wynalazku składa się z dwóch przepływomierzy **(1, 2)**, połączonych z jednej strony z manometrami **(3, 4)** i poprzez reduktory **(5, 6)** z bu-

tlami (7, 8) sprężonego azotu i tlenu, zaś z drugiej strony poprzez zawory regulacyjne (9, 10) i mieszacz gazów (11) z nagrzewnicą elektryczną (12), która łączy się z komorą spalań (13) i zasilana jest przez regulowane źródło prądu (14). Komora spalań (13) składa się z części metalowej (15), zaopatrzonej w termoodporną płytkę porowatą (16) z osadzonym na niej uchwytem próbek (17) oraz w termoparę (18), połączoną z miernikiem temperatury mieszaniny gazów (19) i z rury szklanej (20) o średnicy wewnętrznej około 100 mm i długości 500 mm. (1 zastrzeżenie)

42l; G01n **P. 168637 T** 07.02.1974

Pierwszeństwo: 07.02.1973 — NRD (nr WP G01n/168765)

VEB Arzneimittelwerk Dresden, Dresden, Niemiecka Republika Demokratyczna.

Środek i sposób określania aktywności izofosforylaz we krwi

Przedmiotem wynalazku jest sposób oznaczania aktywności izofosforylaz we krwi, polegający na tym, że oznaczenie aktywności enzymu prowadzi się w surowicy krwi zatężonej lub poddanej obróbce skrobią, przy określaniu ilości produktów powstałych w wyniku enzymatycznej reakcji, takich jak nieorganiczny fosforan lub pochodne glikogenu o bocznych łańcuchach typu amylozy.

Określenie aktywności fosforylazy, zwłaszcza specyficznej dla serca fosforylazy mięśniowej, w surowicy krwi ludzkiej ma znaczenie diagnostyczne, ponieważ w przypadku uszkodzenia komórek (np. zawału serca) enzym ten ukazuje się w surowej krwi.

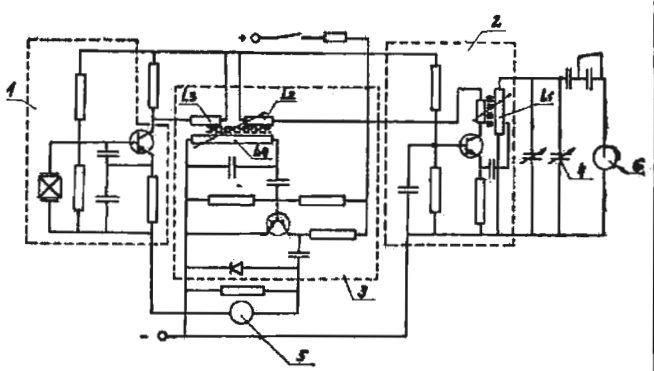
Środek zawiera w roztworze wodnym przy pH od około 5,5 do około 9, określone ilości fluorku sodu, ß-glicerofosforanu sodu i merkaptoetanolu lub glicyloglicyny, merkaptoetanolu i kwasu etylenodwuaminoczterooctowego lub ß-glicerofosforanu sodu, EDTA i merkaptoetanolu lub glikozy-1-fosforanu i monofosforanu adenozyny lub glikogenu lub tris/hydroksymetylo-aminometanu, EDTA i kwasu borowego lub glikozy-1-fosforanu, monofosforanu adenozyny, glicerofosforanu sodu, EDTA, merkaptoetanolu i fluorku sodu lub jodu i jodku potasu. (4 zastrzeżenia)

42l; G01n **P. 169675 T** 20.03.1974

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska Zbigniew Grabowski, Stanisław Pisarczyk, Jerzy Bródkowski).

Wilgotnościomierz pojemnościowy

Wilgotnościomierz pojemnościowy przeznaczony do pomiarów wilgotności gruntu charakteryzuje się tym, że zawiera oprócz generatora wzorcowego (1) dodatkowy generator samowzbudny (2) z obwodem rezonansowym typu LC. Obwód ten tworzy cewka strojona (L_1) oraz równolegle połączone pojemności kondensatora pomiarowego (4) oraz pojemność sondy (6). Cewka (L_1) obwodu rezonansowego jest sprzężona galwanicznie z pierwszą cewką (L_2) transformatorowego układu kompensacyjnego (3). Druga cewka (L_3) uzwojenia pierwotnego tego układu jest sprzężona galwanicznie z wyjściem wzorcowanego generatora kwarcowego (1), a cewka (L_4) uzwojenia wtórnego układu kompensacyjnego (3) jest połączona poprzez przetwornik napięciowy ze wskaźnikiem zakończenia pomiaru. (1 zastrzeżenie)

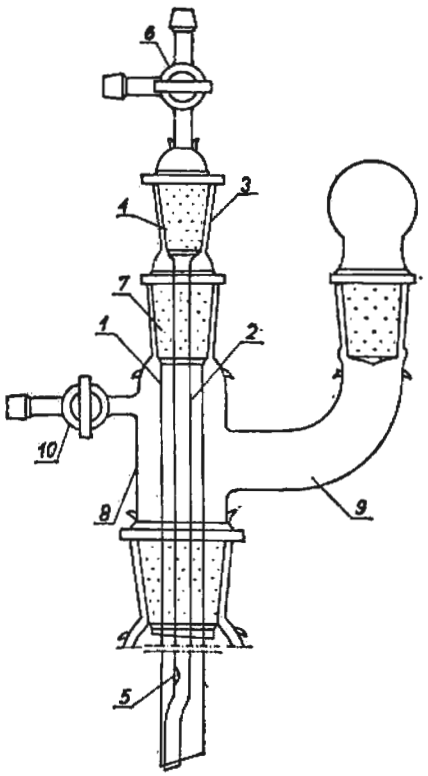
42l; G01n **P. 169993 T** 01.04.1974

Politechnika Łódzka, Łódź, Polska (Piotr Biernacki).

Urządzenie do doprowadzania gazu

Urządzenie do doprowadzania gazu do środowiska reakcji w atmosferze beztlenowej i bezwodnej, w warunkach laboratoryjnych jest złożone z dwóch szklanych rurek umieszczonych jedna w drugiej. Zewnętrzna ruchoma rurka (1) urządzenia ma jeden koniec zakończony stożkowym wewnętrznym szlifem (3), w którym jest osadzona za pomocą szlifu zewnętrznego (4) nieruchoma rurka wewnętrzna (2). Dolny odcinek rurki wewnętrznej (2) jest odgięty od osi geometrycznej obu rurek (1 i 2) w kierunku ściany wewnętrznej rurki zewnętrznej, zaś nad częścią odgiętą rurki (2) znajduje się boczny otwór (5) o średnicy wylotu rurki (2). Drugi koniec wewnętrznej rurki (2) jest zakończony trójdrożnym kranem (6). Ponadto zewnętrzna rurka (1) posiada poniżej szlifu wewnętrznego (3) stożkowy szlif zewnętrzny (7) przeznaczony do połączenia z dodatkową nasadką lub do połączenia z pozostałą aparaturą.

Przez obrót rurki zewnętrznej (1) wokół jej osi, dokonuje się usuwania narastającego na rurkach osadu, zabezpieczając tym ciągły i niezakłócony przebieg reakcji w warunkach beztlenowych i bezwodnych. (1 zastrzeżenie)

42l; G01n **P. 170565 T** 24.04.1974

Zakłady Pomiarowo-Badawcze Energetyki „Energopomiar", Gliwice, Polska (Marian Lewczuk).

Elektrochemiczny przetwornik do ciągłych analiz śladowych stężeń gazowych zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego

Przedmiot wynalazku zbudowany jest z pionowej rurki zakończonej w górnej części szlifem. Na we-

wnętrznej powierzchni rurki zwinięte są spiralnie, na przemian dwie elektrody drutowe. W szlifie elektrody wciśnięte między „tulejkę" i „stożek" tworzą dwa spiralne kanały, do których doprowadzany jest roztwór reakcyjny. Roztwór nabiera w kanałach ruchu śrubowego i spływa filmem cieczy, między elektrodami w dół. Osiowo wewnątrz rurki i współprądowo do cieczy przepływa analizowane powietrze, z którego gazowe zanieczyszczenia typu SO_2, NO_2 na zasadzie dyfuzji przedostają się do filmu cieczy powodując zajście reakcji elektrochemicznej na elektrodach.
(1 zastrzeżenie)

421; G01n **P. 170566 T** 24.04.1974

Zakłady Pomiarowo-Badawcze Energetyki „Energopomiar" Zakład Doświadczalny Ochrony Środowiska, Gliwice, Polska (Marian Lewczuk).

Źródło wzorcowych stężeń gazowych zanieczyszczeń powietrza o dawkach do 0,5 mg/min.

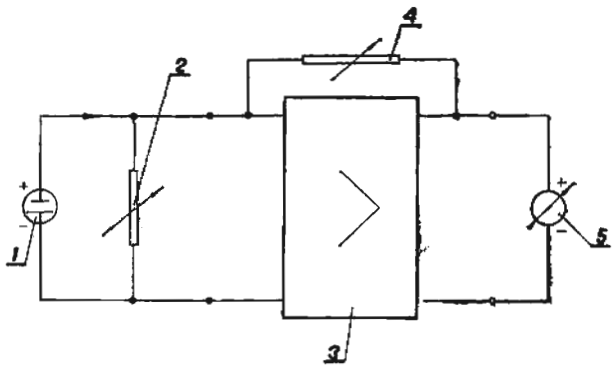
Przedmiot wynalazku zbudowany jest z rurki szklanej zakończonej odpowiednio wyprofilowanym obrzeżem, w które jest wciśnięty szczelnie korek z tworzywa sztucznego będący powierzchnią dyfuzji gazowego zanieczyszczenia powietrza. Drugi koniec rurki jest zatopiony. Wewnątrz znajduje się skroplony gaz.
(1 zastrzeżenie)

421; G01n **P. 170596 T** 25.04.1974

Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Warszawa, Polska (Tadeusz Borkowski).

Układ kompensacji wpływu zmian temperatury na wielkość sygnału membranowego czujnika tlenowego

Układ kompensacji wpływu zmian temperatury na wielkość sygnału membranowego czujnika tlenowego z komórką elektrolityczną składa się z równolegle dołączonych do wyjścia komórki elektrolitycznej **(1)** termistora **(2)** oraz wzmacniacza **(3)** prądu stałego z dodatnim sprzężeniem zwrotnym, którego wielkość jest proporcjonalna do wartości oporności termistora **(2)**.
(1 zastrzeżenie)

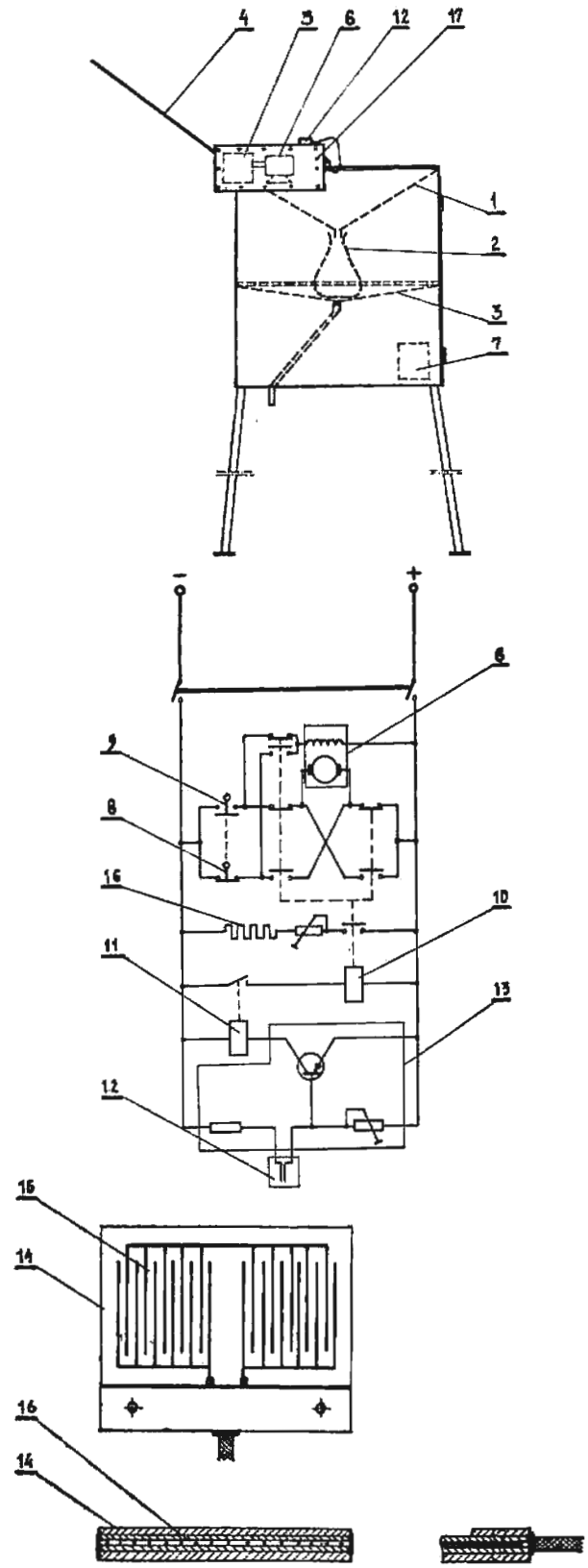

421; G01n **P. 170650 T** 26.04.1974

Akademia Rolnicza, Poznań, Polska (Zdzisław Margowski, Kazimierz Marchlewski).

Przyrząd do pobierania prób czystej wody deszczowej

Przyrząd do pobierania prób czystej wody deszczowej ma lej zbierający wodę opadową z pokrywą sprzęgniętą poprzez przekładnię z elektrycznym silnikiem. Elektryczny silnik natomiast połączony jest ze źródłem prądu poprzez wyłączniki krańcowe i stycznik. Równocześnie ze źródłem prądu połączony jest obwód sterowy stycznika, w którym uzwojenie stycznika zasilane jest poprzez przekaźnik pomocniczy sterowany czujnikiem opadów poprzez wzmacniacz tranzystorowy. Czujnik opadów składa się z izolacyjnej płytki, na której od strony górnej osadzony jest zespół szeregowo-równoległych elektrod, pod którą to płytką znajduje się elektryczny grzejnik. (1 zastrzeżenie)

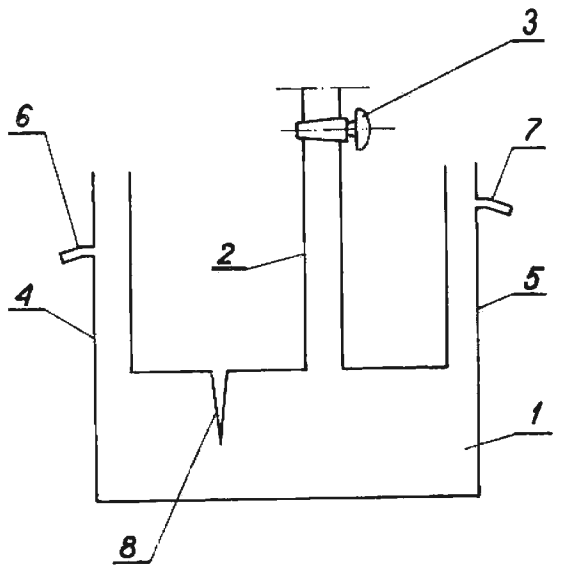
421; G01n **P. 170651 T** 26.04.1974

Instytut Badań Jądrowych, Warszawa (Andrzej Graffstein, Roman Bartel).

Urządzenie do rozdzielania nie rozpuszczających się wzajemnie faz ciekłych

Urządzenie stanowi zbiornik **(1)**, zaopatrzony w rurkę wlotową **(2)** do wprowadzania mieszaniny cieczy i co najmniej dwie rurki wylotowe, rurkę wylotową

(4) dla fazy cięższej z bocznym wylotem (6) i rurkę wylotową (5) dla fazy lżejszej z bocznym wylotem (7). Wyloty boczne (6 i 7) na rurkach wylotowych (4 i 5) są umieszczone na różnych wysokościach względem dna zbiornika (1), w zależności od stosunku gęstości faz ciekłych. W zbiorniku (1) pomiędzy osią rurki wlotowej (2) i osią rurki wylotowej (4) dla fazy cięższej umieszczona jest co najmniej jedna przegroda (8) nie sięgająca dna zbiornika (1). (2 zastrzeżenia)

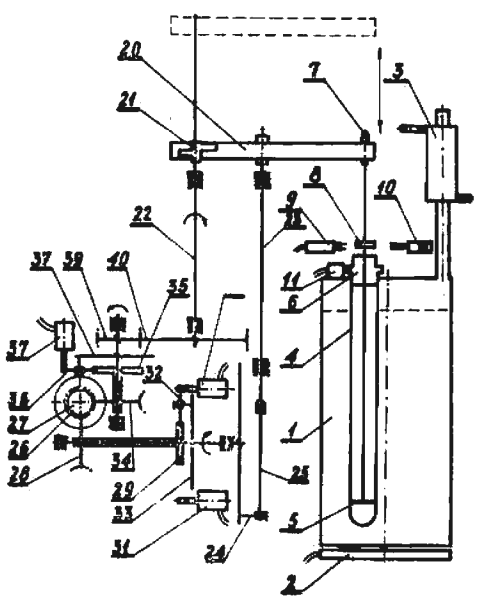

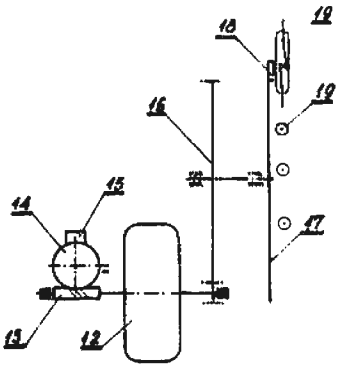
421; G01n P. 171080 T 15.05.1974

Zakład Badawczy Przemysłu Piekarniczego, Warszawa, Polska (Zofia Żelazowska, Stefan Zaborowski).

Urządzenie do pomiaru aktywności amylolitycznej mąki

Urządzenie do pomiaru aktywności amylolitycznej mąki, posiadające próbówkę (4) z mieszadłem (5) umieszczoną w zbiorniku (1), pod którym znajduje się grzejnik (2), ma włącznik (11) zwierany za pomocą prowadnicy (6) mieszadła (5), włączający do pracy silnik (12). Silnik (12) napędza również za pomocą przekładni (16) sterującą tarczę (17) wposażoną w zwieracz (18) współpracującą ze stycznikami (19). Chwytak (20) uchwytu (7) mieszadła (5) zamocowany jest do suwaka (23) napędzanego przez korbowód (25). (5 zastrzeżeń)

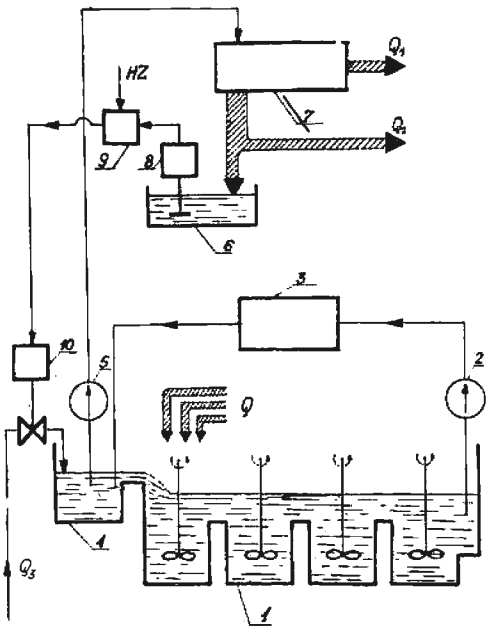
421; G01n P. 172251 T 28.06.1974

Instytut Chemii Nieorganicznej, Gliwice (Józef Senkała, Marcin Stokowski, Marek Koszczyński).

Sposób sterowania wielkością kryształów i układ regulacji do stosowania tego sposobu

Sposób sterowania wielkością kryształów, przez dodawanie środków powierzchniowo czynnych do roztworu krystalizacyjnego polega według wynalazku na regulowaniu lepkością tego roztworu, drogą mierzenia tej lepkości i w zależności od żądanej wielkości kryształu, nastawia natężenie przepływu i dozowania środka wpływającego na zmianę lepkości.

Układ do regulacji tego sposobu zawiera czujnik reagujący na zmiany lepkości i urządzenie do nastawiania natężenia przepływu, środka wpływającego na te zmiany. (2 zastrzeżenia)

421; G01m P. 172303 25.06.1974

Zakład Budowy Urządzeń i Aparatury Naukowo-Doświadczalnej Głównego Instytutu Górnictwa, Katowice, Polska (Maciej Górecki, Leon Miera).

Sposób wytwarzania masy wskaźnikowej dwutlenku azotu do wskaźników rurkowych

Sposób wytwarzania masy wskaźnikowej dwutlenku azotu stosowanej w rurkowych wskaźnikach zawartości NO_2 w powietrzu pozwala na otrzymywanie masy o lepszej jednorodności, wyraźniejszej różnicy barw i ostrej granicy zabarwienia części czystej i zmienionej pod wpływem NO_2. (1 zastrzeżenie)

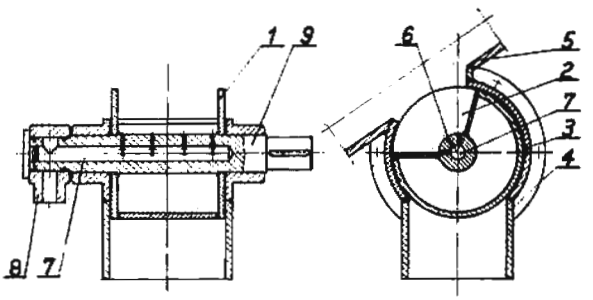
421; G01n P. 172305 T 28.06.1974

Huta im. Lenina, Kraków, Polska (Kazimierz Grabowski, Henryk Piotrowicz).

Urządzenie do pobierania prób

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do pobierania prób zwłaszcza prób tworzyw sypkich.

Obrotowa obudowa **1** komory **2** ma osłonę **3** połączoną z lejem **4**. Osłona **3** wbudowana jest do przesypu **5**. Komora **2** ma otwory **6** połączone kanałem **7** z dopływem sprężonego medium poprzez odcinający zawór **8**. (1 zastrzeżenie)

421; G01n P. 172377 T 01.07.1974

Wyższa Szkoła Inżynierska, Zielona Góra, Polska (Andrzej Bydałek, Ferdynard Romankiewicz, Tadeusz Wilczyński).

Sposób oznaczania stałych wtrąceń w stopach niskotopliwych

Przedmiotem wynalazku jest sposób ilościowego oznaczania stałych wtrąceń i zanieczyszczeń w stopach niskotopliwych, zwłaszcza w cynku i jego stopach.

Dokładnie odtłuszczoną i zważoną próbkę badanego stopu przetapia się w topniku, który stanowi potrójna eutektyka soli stopionych ze sobą w ściśle określonych proporcjach. Przetapianie próbki odbywa się korzystnie w temperaturze 500°C w czasie 5 minut przy równoczesnym mieszaniu kwarcowym prętem roztopionej ciekłej mieszaniny metalu i soli.

Po ochłodzeniu próbki wraz z topnikiem do temperatury otoczenia wypłukuje się próbkę metalu ciepłą wodą z zakrzepniętej eutektyki soli, przemywa w czterochlorku węgla lub alkoholu, suszy a następnie waży. Przetapianie próbki w opisany sposób powtarza się wielokrotnie, aż do zlikwidowania ubytku jej masy, co świadczy o całkowitym usunięciu stałych wtrąceń. (2 zastrzeżenia)

421; G01n P. 172405 T 03.07.1974

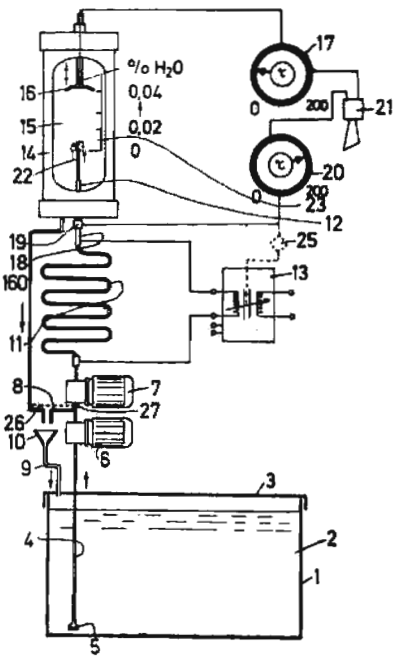
Pierwszeństwo: 05.07.1973 — RFN (nr P 23 34 255.4)

Firma J. Aichelin, Korntal, RFN.

Sposób ciągłego kontrolowania cieczy na występowanie domieszki zanieczyszczającej o niższej temperaturze wrzenia i urządzenie do stosowania tego sposobu

Przedmiotem wynalazku jest sposób i urządzenie do ciągłego kontrolowania cieczy na występowanie niewielkiej domieszki zanieczyszczającej o niższej temperaturze wrzenia, a zwłaszcza oleju z niewielką domieszką wody. Cechę znamienną stanowi to, że stały strumień próbny jest wydzielany z cieczy zawierającej domieszkę i bez rozpadu mieszaniny podgrzewany w sposób ciągły do temperatury niżej wrzącej domieszki. Następnie przeprowadza się pomiar wzrostu prędkości przepływu strumienia próbnego na pionowym wytrysku wychodzącym z dyszy, przy czym wytrysk kontrolowany jest za pomocą czujnika temperatury.

Urządzenie do wykonywania tego sposobu przedstawione na rysunku składa się z urządzenia **(4, 6, 7)** do ciągłego pompowania stałego strumienia próbnego zawierającego domieszkę oraz z urządzenia grzejnego **(11)**, w którym przechodzący strumień jest podgrzewany i wtryskiwany za pomocą dyszy **(12)** do komory pomiarowej **(14)** zaopatrzonej w czujnik pomiarowy **(16)**. (17 zastrzeżeń)

421; G01n P. 172897 T 19.07.1974

Akademia Górniczo-Hutnicza im. St. Staszica, Kraków, Polska (Zygmunt Kowalski, Jan Snednicki, Jerzy Początek).

Oscypolarograf

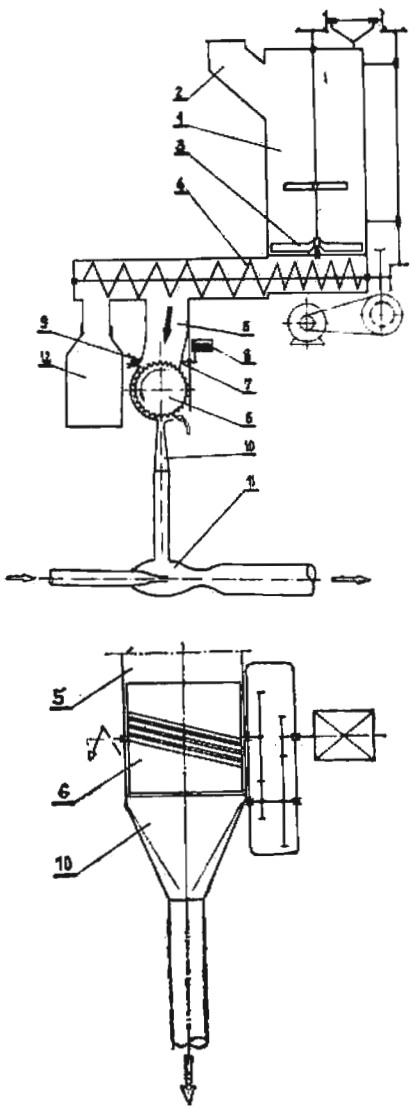
Oscypolarograf zawiera elektroniczny układ do wytwarzania i zobrazowania pionowych oraz poziomych linii siatki kalibracyjnej, sprzęgnięty z elektronicznym układem automatycznego pomiaru chwilowej różnicy wartości prądu przebiegu polarograficznego w dwóch obranych punktach podstawy napięciowej połączonym z elektronicznym układem do automatycznego ustawiania punktu pomiarowego na obranym szczycie przebiegu polarograficznego i do pomiaru prądu w tym punkcie. (4 zastrzeżenia)

421; G01n P. 172957 T 23.07.1974

Akademia Rolnicza, Poznań, Polska (Stanisław Dolny).

Dozownik pyłu

Dozownik pyłu, do wytwarzania chmur pyłowych dla celów badawczych i doświadczalnych, posiada element dozujący w postaci obrotowego walca, posiadającego na powierzchni bocznej nacięte śrubowo rowki. Do obudowy walca przymocowana jest szczelinowa ssawka połączana z injektorem, przy czym szczelina tej ssawki usytuowana jest osiowo do walca, wskutek czego na wlocie do ssawki znajduje się zawsze określona stała ilość rowków wypełnionych równomierną warstwą pyłu. (1 zastrzeżenie)

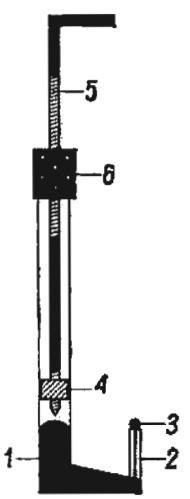

421; G01n P. 172969 T 24.07.1974

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Emilian Weroński).

Kroplowa elektroda rtęciowa i sposób jej wykonania

Przedmiotem wynalazku jest kroplowa elektroda rtęciowa, którą stanowi kropla rtęci leżąca na końcu pionowej kapilary. Kropla (3) wyciskana jest przez kapilarę (2) ze zbiornika z rtęcią (1) przez obrót tłoczka (4) z nagwintowaną osią (5).

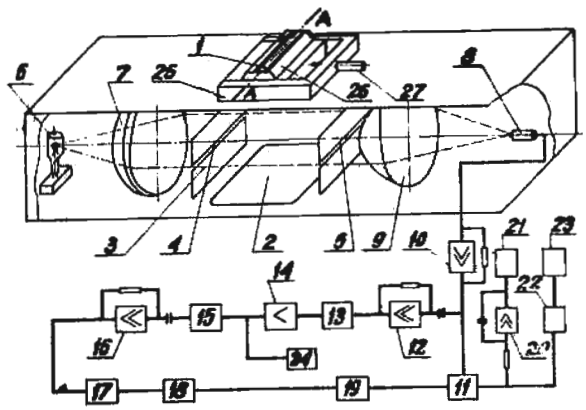
Kroplowa elektroda rtęciowa ma zastosowanie w elektrolizerach do badań teoretycznych, oznaczeń analitycznych, do kontroli przemysłowych procesów elektrochemicznych, w polarografii itp. (2 zastrzeżenia)

42m7; G06m P. 165882 16.10.1973

Instytut Lotnictwa, Warszawa, Polska (Stanisław Kamiński, Piotr Kręglicki).

Urządzenie do pomiaru koncentracji i średniej arytmetycznej średnicy mikroobiektów, zwłaszcza kropel cieczy

Urządzenie według wynalazku posiada przestrzeń pomiarową (2) z wylotem (1) i elektroniczny układ pomiarowy. W przestrzeni pomiarowej (2) znajduje się płaszczyzna świetlna (3) ograniczona szczeliną nadającą (4) i odbierającą (5). Sygnały elektryczne przetwornika fotoelektrycznego (8) o amplitudzie odpowiadającej średnicom mikroobiektów są podawane na bramkę (11), która jest sterowana tymi samymi sygnałami elektrycznymi po uprzednim ukształtowaniu ich przez podwójne zróżniczkowanie we wzmacniaczach różniczkujących (12 i 16). Wlot (1) do komory pomiarowej (2) posiada obrzeże odgięte do góry, a pod tym obrzeżem jest umieszczona płytka zbierająca ustawiona względem obrzeża pod kątem ostrym. Urządzenie według wynalazku stosuje się do pomiaru kropel rozpylonej cieczy w warunkach polowych lub laboratoryjnych. Urządzenie to pozwala określić średnią średnicę badanych mikroobiektów oraz ich koncentrację bezpośrednio po pomiarze, przy czym czas pomiaru oraz ilość mierzonych mikroobiektów jest dowolna. (1 zastrzeżenie)

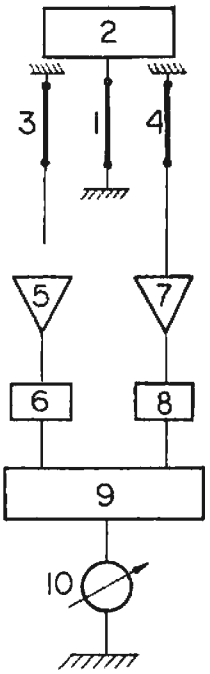

42o; G01p P. 164020 12.07.1973

Zakład Mechaniki Górotworu, Polska Akademia Nauk, Kraków, Polska (Józef Rysz, Jan Kiełbasa, Andrzej Smolarski, Bolesław Stasicki).

Anemometr do pomiaru małych prędkości przepływu płynów

Anemometr do pomiaru małych prędkości przepływu jest zbudowany z generatora (2) sygnału zmiennego, z nadajnika (1) sygnału temperaturowego, umieszczonego między dwoma detektorami (3, 4) temperatury, z dwóch wzmacniaczy selektywnych (5, 7), połączonych z tymi detektorami (3, 4), z dwóch układów (6, 8), realizujących uśrednione moduły funkcji, włączonych między wyjścia wzmacniaczy selektywnych (5, 7) i wejścia układu (9), realizującego różnicę logarytmów, oraz z miernika (10) mającego skalę z zerem pośrodku, przy czym nadajnik (1) sygnału temperaturowego i obydwa detektory (3, 4) temperatury są równoległe wzajemnie i leżą w jednej płaszczyźnie, równoległej do kierunku prędkości przepływu.
(1 zastrzeżenie)

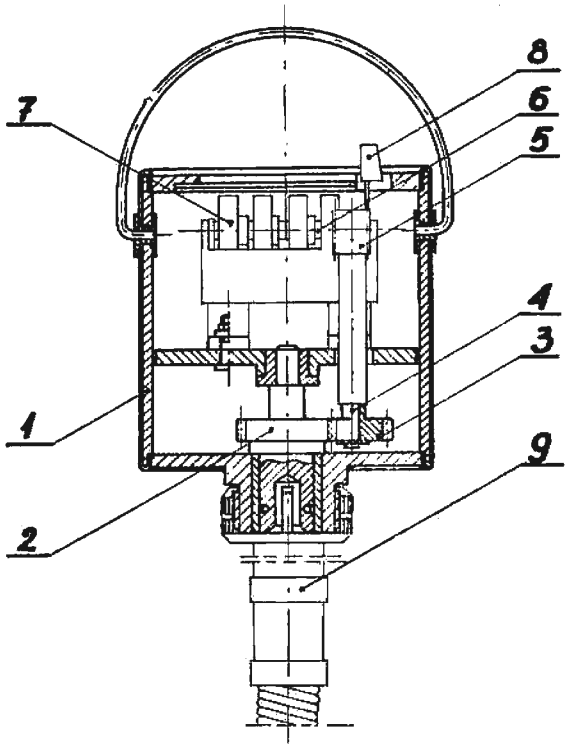

42o; G01p **P. 169005 T** 22.02.1974

Fabryka Obsługowych Urządzeń Samochodowych im. Batalionu Czwartaków AL, Warszawa, Polska (Wiktor Matusz, Ryszard Więckowski).

Licznik do pomiaru liczby obrotów wałka napędzającego szybkościomierz i drogomierz

Licznik według wynalazku posiada obudowę **(1)**, w której ułożyskowany jest uzębiony wałek **(2)** współpracujący z kołem zębatym **(3)** osadzonym na wałku **(6)** liczydła **(7)** wyposażonego w kasownik **(8)**. Uzębiony wałek **(2)** i współpracujące z nim koło zębate **(3)** oraz przekładnia ślimakowa **(5)** dają przełożenie, przy którym obroty wałka giętkiego **(9)** i wałka **(6)** są w stosunku jak 1 : 1, dzięki czemu liczydło **(7)** zlicza rzeczywistą liczbę obrotów wałka giętkiego **(9)** i połączonego z nim za pomocą wymiennych tulejek wałka napędzającego w pojeździe szybkościomierz i drogomierz. (1 zastrzeżenie)

42r²; G05d **P. 166351** 05.11.1973

Centrum Badawczo-Projektowe Żeglugi Śródlądowej, Wrocław, Polska (Marek Iskrzyński).

Układ sterowania silnikiem skokowym

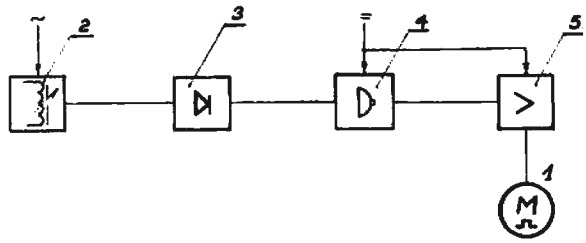
Układ sterowania silnikiem skokowym, służący do zmiany kąta obrotu dźwigni sterującej na odpowiedni kąt obrotu silnika skokowego, zawiera indukcyjny dyskretny przetwornik **(2)** kąta obrotu dźwigni sterującej, który jest połączony ze skokowym silnikiem **(1)** poprzez formujący impulsy układ **(3)** i logiczny przełączający układ **(4)** oraz wzmacniacz **(5)**.

Przetwornik **(2)** zawiera indukcyjne cewki i tarczę z materiału ferromagnetycznego, a logiczny przełączający układ **(4)** składa się z bloków funktorów.

Poszczególne bloki funktorów logicznych, pod wpływem impulsów sterujących przełączają się wzajemnie, dzięki czemu unika się niekontrolowanego kolejnego włączania się cewek silnika skokowego.

Impulsy z układu logicznego, po wzmocnieniu, sterują przepływem prądu w cewkach silnika, zgodnie z algorytmem działania silnika skokowego.

(1 zastrzeżenie)

44a¹; A44b **P. 171696** 06.06.1974

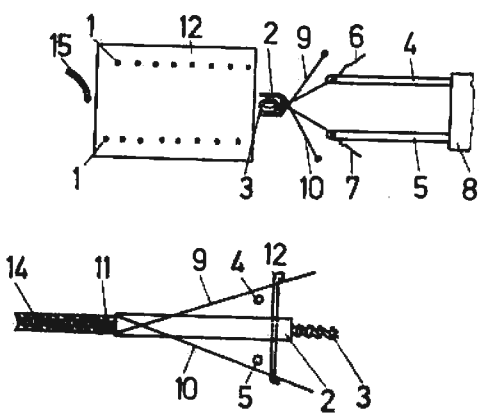
Pierwszeństwo: 06.06.1973 — RFN (nr P 2328677.3)

Suplex AG, Brunnen, Szwajcaria.

Sposób wplatania szeregu członów zamka błyskawicznego w krawędź taśmy nośnej i urządzenie do wplatania szeregu członów zamka błyskawicznego w krawędź taśmy nośnej

Przedmiotem wynalazku jest sposób wplatania szeregu członów zamka błyskawicznego w krawędź taśmy nośnej za pomocą igielnego krosna tkackiego, który polega na tym, że szereg członów zamka błyskawicznego mocowanych jest za pomocą co najmniej jednej pary nici osnowy, które za pomocą wątku tworzącego od zewnątrz każdorazowo przeciwbieżne ułożone pętle oplatające od góry i od dołu człony zamka błyskawicznego, wplatane są w krawędź taśmy nośnej i do niej przywiązywane.

Urządzenie ma dwie równoległe i współbieżnie pracujące igły **(4)** i **(5)** oraz prowadniczą szynę **(2)** dla szeregu **(3)** członów zamka błyskawicznego. Szyna prowadnicza rozciąga się w kierunku osnowy, a jej wylot znajduje się w przybliżeniu w miejscu docisku

grzebienia krosna, przy czym położenie robocze jednej igły (4) znajduje się powyżej, a drugiej igły (5) poniżej prowadniczej szyny (2). Prowadnicza szyna (2) jest umieszczona jako osłona szeregu (3) członów zamka przed nićmi (9) i (10) osnowy, które wiążą te człony, przy czym krawędź prowadniczej szyny (2) stanowi zwrotne urządzenie (11) dla nici (9) i (10) osnowy. (11 zastrzeżeń)

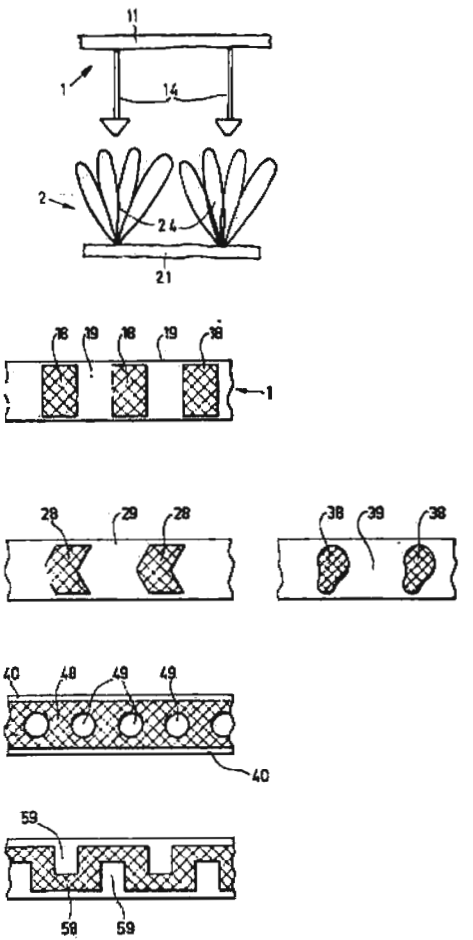
44a1; A44b **P. 172802** 17.07.1974

Pierwszeństwo: 19.07.1973 — Szwajcaria (nr 010572/73)

Patax Trust Reg., Schaan, Liechrenstein.

Taśmowy zamek błyskawiczny

Przedmiotem wynalazku jest taśmowy zamek błyskawiczny z dwoma taśmami, posiadającymi na jednej stronie taśmy umieszczone ściśle przy powierzchni elementy sprzęgające, charakteryzujący się tym, że przynajmniej jedna (1), z dwóch taśm, posiada przynajmniej jeden obszar (19), (29), (39), (49), (59) wolny od elementów sprzęgających, którego linia ograniczająca ma przynajmniej jeden odcinek nie przebiegający równolegle do brzegów wzdłużnych taśmy (1). (7 zastrzeżeń)

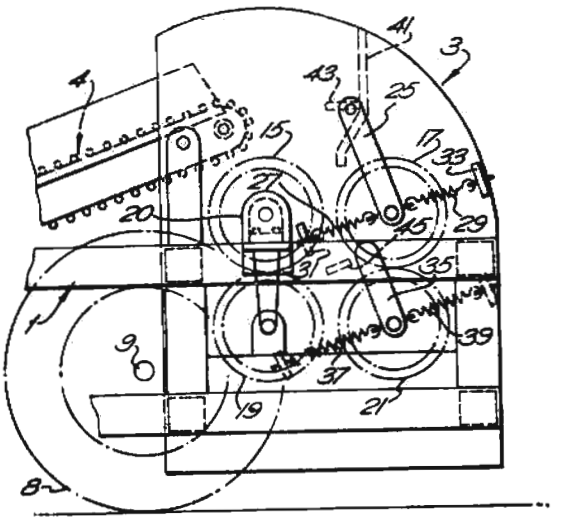
45a; A01b **P. 170436** 18.04.1974

Pierwszeństwo: 18.04.1973 — Wielka Brytania (nr 18724/73)

William Whytock Hally, Perthshire, Wielka Brytania Thomas Pate, Angus, Wielka Brytania.

Przewoźna kruszarka

Przewoźna kruszarka do kruszenia kamieni wyposażona w podwozie z układem kruszącym i pasowym przenośnikiem, którego przedni koniec jest zaopatrzony w czerpak przystosowany do gromadzenia kamieni znajdujących się na powierzchni ziemi, podczas gdy kruszarka jest uniesiona nad powierzchnię ziemi, z której rozdrobnione kamienie są w sposób ciągły usuwane, charakteryzuje się tym, że urządzenie kruszące składa się z dwóch kruszących układów, z których każdy zawiera przynajmniej jeden kruszący walec (17, 21) przystosowany do kruszenia kamieni przechodzących przez szczelinę przystosowaną do walca w pierwszej strefie kruszenia oraz drugiej strefy z przystosowaną szczeliną do walca dla drugiej strefy kruszenia. (14 zastrzeżeń)

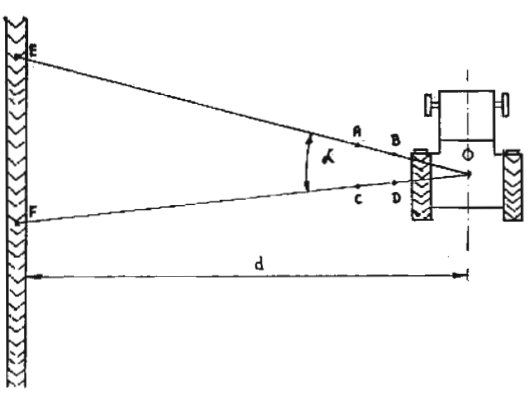

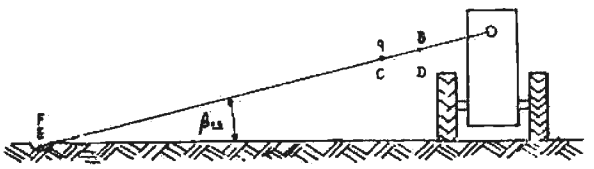
45a; A01b **P. 170548 T** 23.04.1974

Akademia Rolnicza, Poznań, Polska (Wojciech Karczewski, Jolanta Nowaczyk, Jędrzej Bayer).

Urządzenie do prowadzenia ciągnika równolegle do poprzedniego pojazdu

Urządzenie do prowadzenia pojazdu względem śladu poprzedniego przejazdu, mające zastosowanie przede wszystkim przy pracach polowych w rolnictwie i ewentualnie wykorzystujące nastawne lustro w kabinie kierowcy. Urządzenie charakteryzuje się tym, że stanowią je nastawne namierniki wyznaczające pionowe kąty (ß), pod którymi kierowca winien widzieć obserwowany odcinek EF śladu poprzedniego przejazdu, przy czym namierniki te są utworzone z co najmniej dwu par punktowych znaków materialnych (A, B) oraz (C, D) lub co najmniej dwu liniowych znaków materialnych, albo jednego znaku materialnego punktowego i jednego liniowego. (3 zastrzeżenia)

45a; A01b P. 170725 30.04.1974

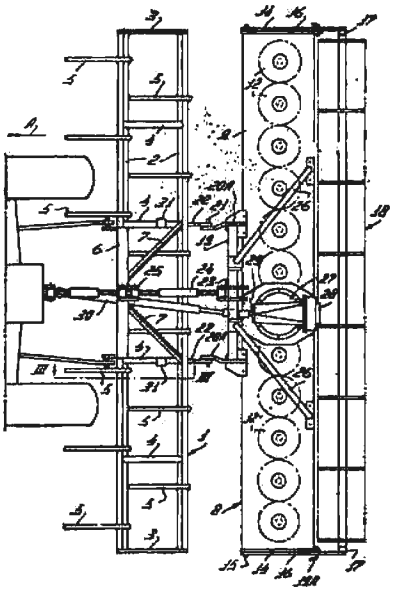
Pierwszeństwo: 01.05.1973 — Holandia (nr 7306002)

C. van der Lelu N.V., Maasland, Holandia.

Zestaw narzędzi do przygotowania gleby pod uprawy

Przedmiotem wynalazku jest zestaw narzędzi do przygotowywania gleby pod uprawy, składający się ze spulchniarki (8) i kultywatora (1), przy czym każde z tych narzędzi ma oddzielną ramę nośną, które są przyczepiane do ciągnika bądź wspólnie bądź oddzielnie. Kultywator (1) jest umieszczony z przodu zestawu narzędzi i ma nieruchome względem jego ramy zęby a rama jego ma z przodu zaczep (6) dla trójpunktowego zawieszenia mechanizmu podnoszącego ciągnika a z tyłu przyłącza (22, 25) dla spulchniarki. Obie ramy zawieszane są za pomocą zaczepów na trójpunktowym zawieszeniu mechanizmu podnoszącego ciągnika.

(19 zastrzeżeń)

45a; A01b P. 172352 T 01.07.1974

Instytut Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa Warszawa, Polska (Michał Olczak, Roman Fąfara, Augustyn Fąfara, Jerzy Witkowski).

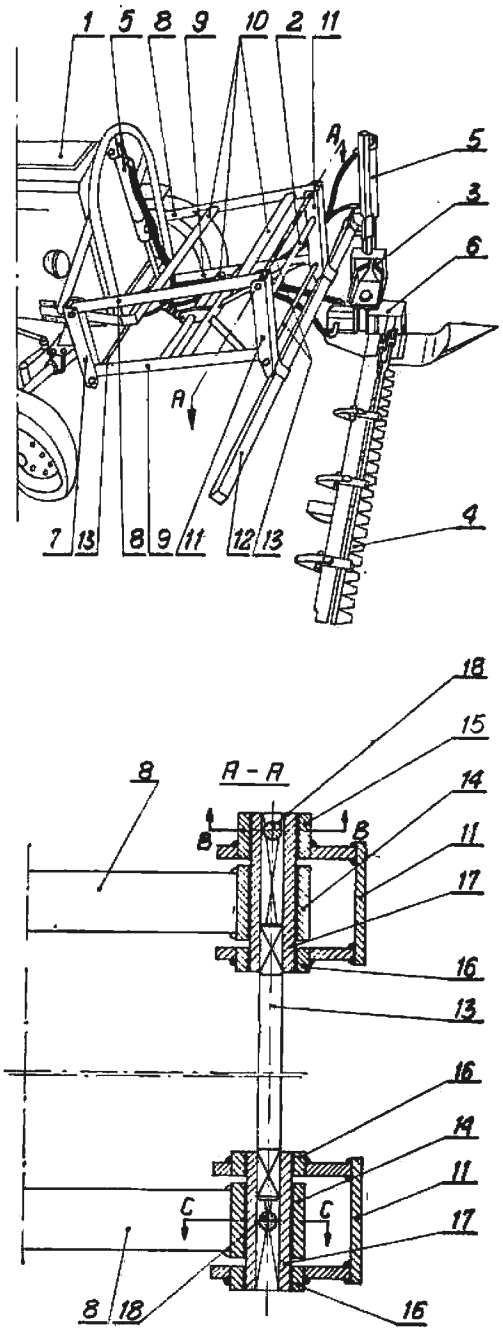
Urządzenie do zawieszania narzędzi i maszyn rolniczych na ciągniku, zwłaszcza kosiarki

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do zawieszania narzędzi i maszyn rolniczych na ciągniku, zwłaszcza kosiarki.

Urządzenie składa się z układu (2) dwóch czworoboków przegubowych, zamocowanych do ciągnika (1), zespołu (3) do zawieszania maszyny roboczej, na przykład kosiarki (4), hydraulicznego siłownika (5) do podnoszenia i opuszczania urządzenia wraz z maszyną roboczą oraz hydraulicznego układu (6) do napędu i sterowania maszyny roboczej.

Układ (2) dwóch czworoboków jest połączony z sobą skrętnymi wałkami (13) jako elementami sprężysto-odciążającymi, przy czym jeśli w określonym przegubie jednego czworoboku, wałka (13) jest połączony sztywno z jego podstawą (7) lub łącznikiem (11), to z ramionami (8) lub (9) połączenie wałka (13) jest obrotowe, zaś w odpowiadającym mu przegubie drugiego czworoboku połączenie jest odwrotne, a mianowicie z podstawą (7) lub łącznikiem (11) — obrotowe, a z ramionami (8) lub (9) sztywne. Sztywne połączenie odpowiednich elementów uzyskuje się przez ich ryglowanie kołkiem (18). Odryglowanie, a tym samym wyłączenie wałka (13) z pracy następuje przez wyjęcie kołka. Zależnie od ciężaru maszyny roboczej zawieszonej na układzie (2) czworoboków przegubowych włącza się do pracy odpowiednią liczbę wałków.

(2 zastrzeżenia)

45c; A01d P. 172005 T 18.06.1974

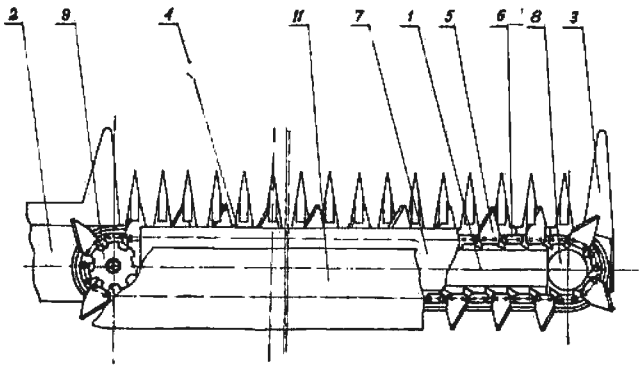
Akademia Rolnicza Instytut Mechanizacji Rolnictwa Szczecin, Polska (Wiesław Antonowicz).

Przyrząd tnący kosiarki

Przyrząd według wynalazku składa się z nieruchomych przeciwostrzy (4) oraz ruchomych noży (5) osadzonych na łańcuchu zębatym (6). Napęd na łańcuch

przekazuje przekładnia hydrostatyczna o zmiennym przełożeniu i rolka napędzająca (9), zaś naciąg uzyskuje się poprzez rolkę napinającą (8). Elementy robocze i napędowe zamocowane są do sztywnej belki (1) o niewielkiej szerokości i zamocowanej do konstrukcji nośnej.

Charakterystyczne dla rozwiązania według wynalazku jest wykorzystanie ruchu postępowego jednokierunkowego elementów tnących, co umożliwia zwiększenie prędkości roboczej maszyny. Konstrukcja jest prosta, eliminuje duże siły bezwładności pochodzące od listwy nożowej w tradycyjnych kosiarkach, zaś tylna osłona noży tnących umożliwia prawidłowy spływ skoszonej masy zielonej. (2 zastrzeżenia)

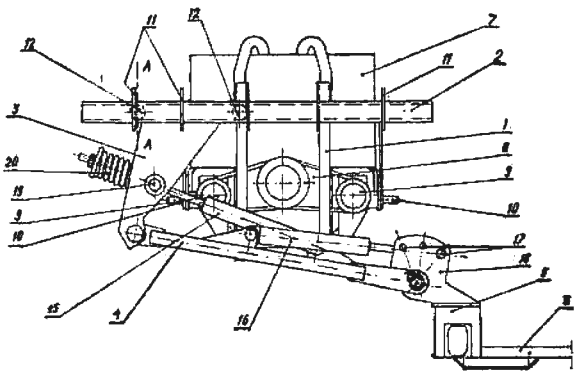

45c; A01d P. 172767 T 16.07.1974

Instytut Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa, Warszawa, Polska (Michał Olczak).

Kosiarka zawieszana

Przedmiotem wynalazku jest kosiarka zawieszana na trzypunktowym podnośniku ciągnika, składa się z ramy (1), do której są zamocowane poprzeczne belki (2) z ukształtowanymi prowadnicami, z wózka (3) osadzonego przesuwnie w prowadnicach belek (2), z ramienia (4) zamocowanego zawiasowo do wózka (3) i hydraulicznego układu (5) wraz z tnącym zespołem (6), połączonego przegubowo z ramieniem (4). Wózek jest połączony obrotowo i przesuwnie za pomocą sworznia (19) z tłoczyskiem hydraulicznego siłownika (15), przy czym na tłoczysku jest osadzona spiralna sprężyna (20). (2 zastrzeżenia)

45e; A01f P. 167574 T 21.12.1973

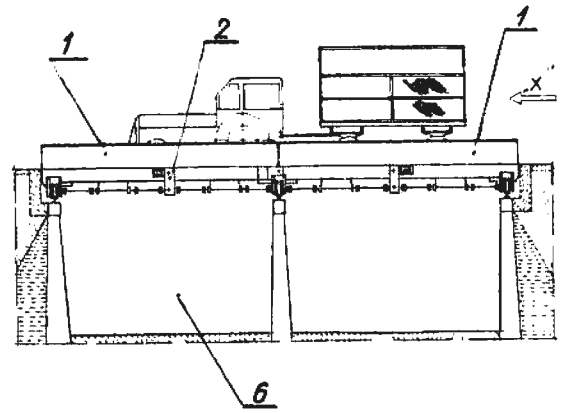
Pracownia Projektowa przy Zjednoczeniu Technicznej Obsługi Rolnictwa, Opole, Polska (Edmund Gardecki, Rajmund Weber, Mieczysław Polak).

Górny załadunek silosów paszowych i innych poprzez samojezdny pomost segmentowy do jego realizacji

Przedmiotem wynalazku jest górny załadunek silosów paszowych przy użyciu samojezdnego pomostu segmentowego bezpośrednio z samowyładowczych kołowych środków transportu.

Sposób według wynalazku polega na tym, że załadunek silosów odbywa się bezpośrednio z pojazdów mechanicznych przejeżdżających górą, nad komorami silosów po samojezdnym pomoście.

Pomost do stosowania sposobu według wynalazku charakteryzuje się tym, że w zależności od ilości komór paszowych składa się z odpowiedniej ilości segmentów (1) połączonych ze sobą szeregowo, wspartych na podwoziu kołowym — szynowym zaopatrzonym w mechanizm napędowy (2). (2 zastrzeżenia)

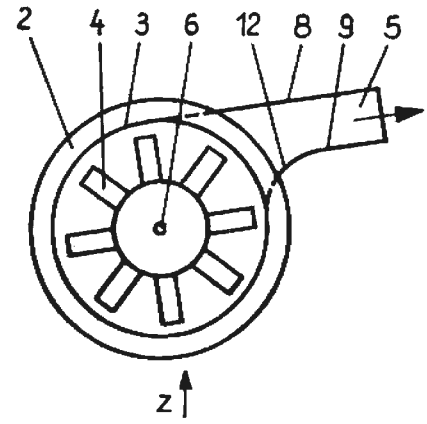
45e; A01f P.170625 T 23.04.1974

Pierwszeństwo: 24.04.1973 — RFN (nr WPA 01f/170380)

VEB Kombinat Fortschritt Landmaschinen, Neustadt, RFN.

Dmuchawa oczyszczająca

Przedmiotem wynalazku jest dmuchawa oczyszczająca dla kombajnów zbożowych z wirnikami osiowymi umieszczonymi na stronach czołowych korpusu dmuchawy, z osiowym wlotem powietrza i z wylotem powietrza skierowanym poprzecznie do osi korpusu dmuchawy, charakteryzująca się tym, że wirnik osiowy 4 jest umieszczony na wale napędowym 6 za obszarem strony czołowej korpusu 3 o kształcie 3/4 cylindra jednostronnie lub obustronnie w cylindrycznym korpusie ssącym 2 i że z korpusem łączy się kanał odpływowy 5, z którego jedna ściana 8 kanału jest styczna do korpusu 3 i druga ściana 9 korpusu przebiega w pewnej odległości mniej więcej równolegle lub w kierunku odpływu powietrza rozbieżnie do stycznej ściany 8 kanału. (5 zastrzeżeń)

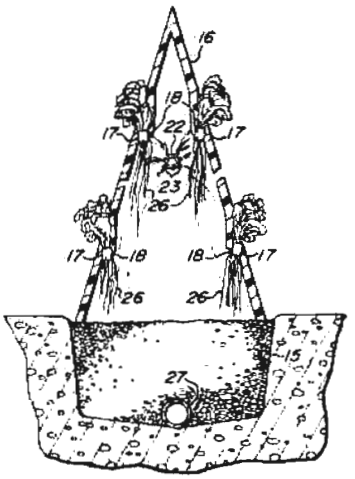

45f; A01g P. 166325 05.11.1973

Hydroculture, Inc., Glendale, Stany Zjednoczone Ameryki (John Lemuel Jones).

Sposób hodowli rośliny oraz urządzenie do stosowania tego sposobu

Sposób hodowli roślin według wynalazku polega na tym, że nasienie rośliny umieszcza się w gąbczastym korpusie nośnym (18) nawilżanym aż do czasu zakieł-

kowania rośliny. Następnie korpus nośny **(18)** wraz z rośliną wystawia się na hydrauliczne działanie roztworu pożywkowego, który nawilża korzonki **(26)**, oraz na działanie aktynicznego napromieniowania na listowie rośliny. Oba działania odbywają się cyklicznie, aż do czasu osiągnięcia przez roślinę pełnej dojrzałości handlowej.

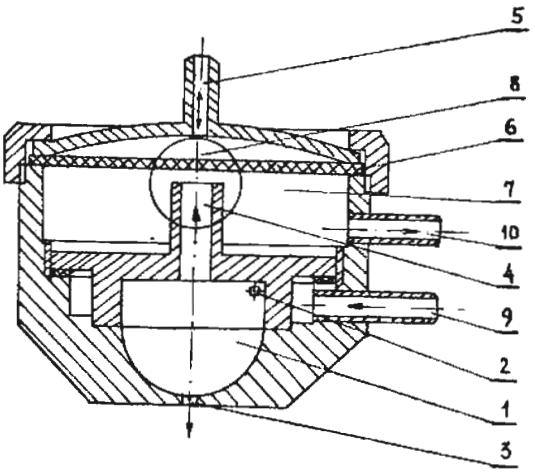
Urządzenie do hodowli roślin ma korpus **(18)** o strukturze gąbczastej stanowiący wsparcie dla korzonków i łodygi rośliny. (4 zastrzeżenia)

45f; A01g **P. 170469 T** 18.04.1974
45k; A01m

Akademia Rolnicza, Poznań, Polska (Wojciech Karczewski).

Końcówka do rozpylania cieczy

Końcówka do rozpylania cieczy, zwłaszcza do opryskiwaczy stosowanych w rolnictwie, zaopatrzona w kanał wpływowy, kanał upustowy i otwór wypływowy, wyposażona jest w elastyczną przeponę **(6)** umieszczoną nad kanałem upustowym **(4)** końcówki.

Przepona ta oddziela szczelnie otaczającą wylot kanału upustowego komorę **(7)** upustową od króćca **(5)** doprowadzającego do końcówki medium regulacyjne. Króciec umieszczony jest najdogodniej naprzeciw kanału upustowego **(4)** z tym, że między króćcem regulacyjnym **(5)** a przeponą **(6)** znajduje się komora regulacyjną **(8)** umożliwiająca swobodne odchylenie się przepony **(6)** w czasie pracy końcówki. (2 zastrzeżenia)

45f; A01g **P. 170645 T** 26.04.1974

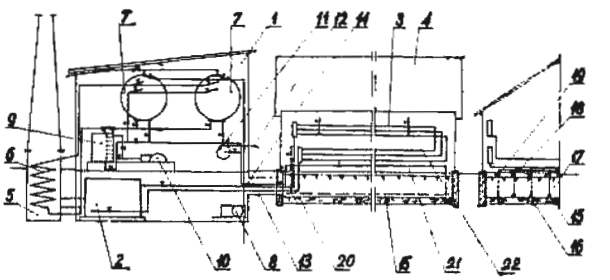
Wyższa Szkoła Inżynierska, Białystok, Polska (Włodzimierz Kużel, Tadeusz Obrusiewicz, Ryszard Pęczak, Henryk Bielawski).

Instalacja do zasilania gleby

Przedmiotem wynalazku jest instalacja służąca do rozmrażania, odkażania, podgrzewania, nawadniania, i odwadniania napowietrzania i zasilania gleby, zwłaszcza w ogrodnictwie.

Rozwiązanie według wynalazku zawiera zbiornik **(7)** w którym przygotowuje się odpowiedni roztwór czynnika zasilającego. Czynnik technologiczny dzięki sprężarce **(10)** poprzez pojemnik-miernik **(9)** doprowadzany jest instalacją do drenów **(15)** ułożonych pod powierzchnię gleby uprawnej **(17)**. Sterowanie czynnikiem odbywa się poprzez system zaworów wmontowanych w instalację. Przedmiotowa instalacja stanowi funkcyjną całość, można wykonywać poszczególne instalacje oddzielnie w miarę potrzeby. Instalacja do odmrażania składa się z kotła parowego **(2)** rur doprowadzających parę, instalacji c.o. **(13)** zaworów **(22)** oraz drenów **(15)**. Instalacja do podgrzewania składa się z nagrzewnicy **(6)** rur doprowadzających i zasilających **(14)** zaworów manipulacyjnych **(19)** zbiorników **(7)**. Instalacja nawadniania składa się z pompy 8 oraz instalacji podgrzewania. Instalacja odwadniania składa się z drenów **(15)** pompy **(11)**, przewodu odprowadzającego **(12)**. Instalacja zasilania składa się z pojemnika-miernika 9, sprężarki **(10)**, przewodów manipulacyjnych oraz instalacji nawadniającej.

(3 zastrzeżenia)

45g; A01j **P. 170377** 13.04.1974

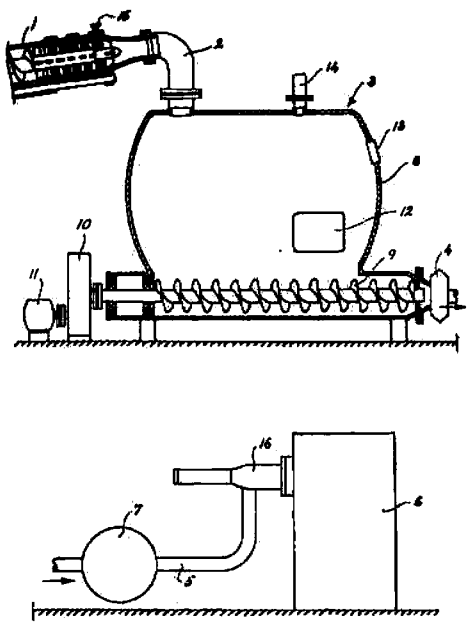
Pierwszeństwo: 16.04.73 Dania — (2070/73)
25.08.73 RFN — (P. 2348261.3)

De Danske Mejeriers Maskinfabrik A.m.b.A. Kolding, Dania.

Sposób ciągłego wytwarzania masła i urządzenie do tego sposobu

Przedmiotem wynalazku jest sposób ciągłego wytwarzania masła w którym wydzielanie masła ze śmietany ma miejsce w komorze wydzielania masła, przy czym w dalszym ciągu maślanka i grudki masła zostają oddzielone od siebie, a grudki masła są następnie przerabiane w części do ugniatania. Sposób według wynalazku polega na tym, że masło po normalnie zakończonym ugniataniu zostaje poddane dalszemu lekkiemu ugniataniu w komorze podciśnieniowej przy podciśnieniu ok. 20÷60 cm Hg przez czas 10 do 45 min. Przedmiotem wynalazku jest też urządzenie do stosowania tego sposobu, które jest wyposażone w hermetycznie podłączoną komorę **(3)** dodatkowego ugniatania składającą się ze zbiornika **(8)** tej wielkości, że może pomieścić ilość masła produkcji 10÷45 minutowej, zaś zbiornik **(8)** połączony jest ze źródłem podciśnienia, zaś w dnie zbiornika znajduje się urządzenie **(9)** do ugniatania i przesuwania zaś wylot zbiornika jest połączony ze środkami do porcjowania masła.

(3 zastrzeżenia)

45g; A01j P. 170510 T 20.04.1974

Akademia Rolniczo-Techniczna, Olsztyn, Polska (Jan Kisza, Antoni Kruk, Stefan Ziajka, Lech Ozimek).

Sposób produkcji twarogów

Wynalazek dotyczy sposobu produkcji twarogów kwasowych lub kwasowo-podpuszczkowych, ze szczególnym przeznaczeniem dla niemowląt i dzieci.

Sposób według wynalazku polega na normalizacji mleka, dodatku soli wapnia, pasteryzacji, ukwaszaniu oraz obróbce skrzepu. Mleko po pasteryzacji schładza się do temperatury 37—45°C i dodaje zakwasu czystych kultur Bifidobacterium bifidum w ilości 3—10% lub mieszaniny zakwasu bifidusowego i czystych kultur paciorkowców mleczarskich w ilości 2—8%. W miejsce stosowanego powszechnie chlorku wapnia do wydzielenia wszystkich białek mleka dodaje się mleczanu wapnia w ilości 0,02—0,08%, najkorzystniej 0,06%. (1 zastrzeżenie)

45h; A01k P. 165989 T 20.10.1973

Morski Instytut Rybacki, Gdynia, Polska (Marian Szatybełko).

Sposób wprowadzania ryb do wnętrza narzędzi połowu za pomocą światłocieni

Sposób wprowadzania ryb do wnętrza narzędzi połowu za pomocą światłocieni, to jest za pomocą biegnących pól świetlnych lub biegnących cieni przy wykorzystaniu do tego celu źródeł światła polega na tym, że tworzy się ruchome poruszające się po ścianach sieci lub innych ekranach światłocienie. Te światłocienie poruszają się w kierunku strefy koncentracji ryb, narzędzia połowu lub wnętrza narzędzi a ich ekranami są ścianki sieci lub specjalne ścianki pomocnicze. (2 zastrzeżenia)

45h; A01k P. 165990 T 20.10.1973

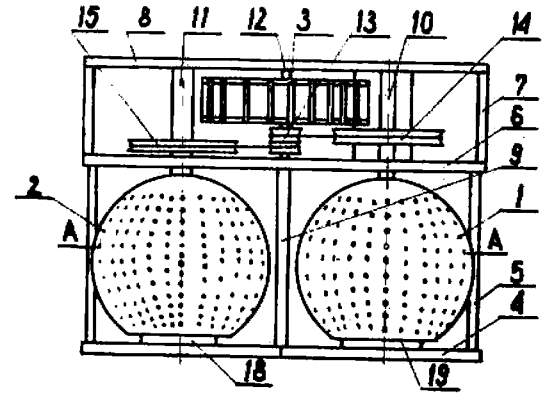
Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia P. 165989

Morski Instytut Rybacki, Gdynia, Polska (Marian Szatybełko).

Urządzenie do wprowadzania ryb do wnętrza narzędzi połowu za pomocą światłocieni

Urządzenie do wprowadzania ryb do wnętrza narzędzi połowu za pomocą światłocieni, to jest ruchomych biegnących pól świetlnych stosowane jest w celu zapobieżenia niekorzystnemu zjawisku ucieczki ryby z sieci.

Urządzenie ma postać przestrzennej ramy złożonej z elementów (4, 5, 6, 7, 8 i 9), wewnątrz której znajdują się lampy (16 i 17) wyświetlające światłocienie, zaopatrzone w ruchome klosze (1, 2) mające szczeliny lub wycięcia, przy czym te klosze są napędzane przez autonomiczne urządzenie napędowe, które ma postać najlepiej turbinki wodnej reakcyjnej (3). Osłony lamp są wykonane z materiału nieprzezroczystego dla promieni świetlnych lecz perforowanego lub też z materiału przeźroczystego pokrytego odpowiednio malowidłem. (3 zastrzeżenia)

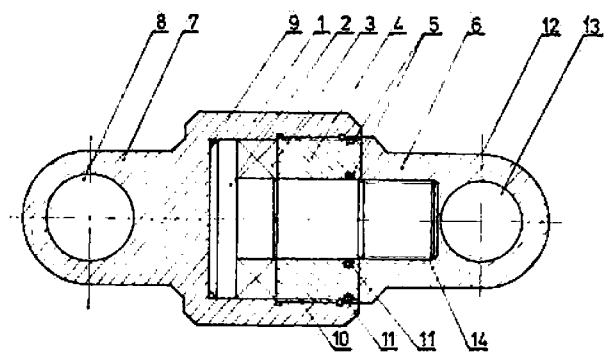

45h; A01k P. 170039 T 02.04.1974

Morski Instytut Rybacki, Gdynia, Polska (Andrzej Dziworski, Władysław Trella, Włodzimierz Kłosiński, Andrzej Lewandowski, Ryszard Musiał).

Krętlik

Krętlik o zwartej, zamkniętej budowie, wodoszczelny, składa się zasadniczo z obudowy (1), która ma sfrezowanie (7) i otwór (8) o średnicy odpowiadającej grubości pałąka znanej szakli rybackiej. Obudowa (1) ma również wytoczenie (9) w kształcie tulei we wnętrzu której suwliwie pasowany jest sworzeń (2). Na sworzniu (2) osadzone jest znane toczne łożysko oporowe, najkorzystniej wzdłużne łożysko kulkowe (3). Łożysko (3) jest orientowane w stosunku do obudowy (1) za pomocą tulei (4) poprzez połączenie rozłączne, najkorzystniej poprzez połączenie gwintowe (10). Tuleja (4) ma wykonane wgłębienia (11) dla pomieszczenia pierścieniowych elementów uszczelniających (5) przynajmniej po jednym na jej powierzchni zewnętrznej i powierzchni wewnętrznej. Sworzeń (2) połączony jest również z uchem (6) za pomocą znanego połączenia rozłącznego, najkorzystniej połączenia gwintowego (14). Ucho (6) ma sfrezowanie (12) i otwór (13) o średnicy odpowiadającej grubości pałąka znanej szakli rybackiej. (1 zastrzeżenie)

45h; A01k **P. 170521 T** 20.04.1974

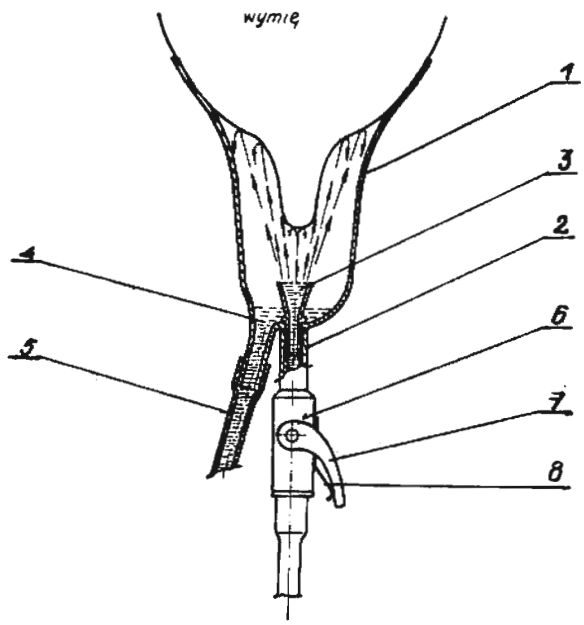
Przedsiębiorstwo Wdrażania i Upowszechniania Postępu Technicznego i Organizacyjnego, Wrocław, Polska (Jan Grudziecki).

Urządzenie do mycia wymion

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do samoczynnego mycia wymion u krów.

Urządzenie przedstawione na rysunku posiada kielich **(1)** o kształcie zbliżonym do wymienia, wewnątrz którego w dolnej części umieszczony jest przewód doprowadzający wodę **(2)** zakończony rozpylaczem **(3)** oraz otwór spustowy **(4)** wraz z przewodem odprowadzającym **(5)**. Ponadto przewód doprowadzający wodę **(2)** zaopatrzony jest w znany zawór dozujący **(6)**.

(2 zastrzeżenia)

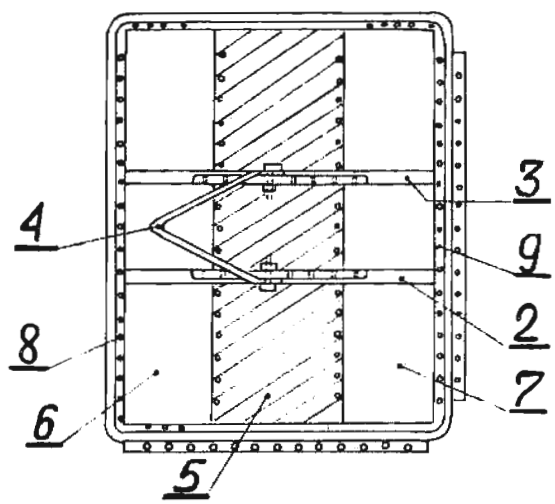

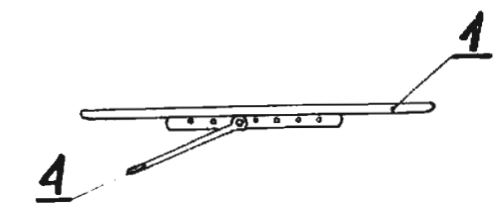
45h; A01k **P. 172429 T** 03.07.1974

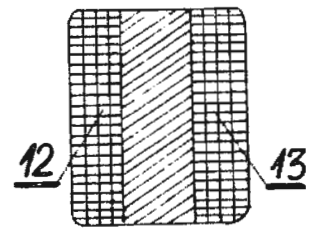
Morski Instytut Rybacki, Gdynia, Polska (Władysław Burawa, Ryszard Musiał, Stanisław Prüffer, Witold Strzyżewski).

Deska trałowa

Deska trałowa o zmiennej powierzchni oporowej ma konwencjonalną sztywną ramę **1** z wzmacniającymi elementami **2** i **3**, w której trwale jest zamocowany

stały płat **5**. Dodatkowe, wymiennie mocowane płaty **6** i **7**, osadzone są w tejże ramie **1** za pomocą elementów **8** i **9** oraz są one zamocowane do stałego płatu **5**.

Mocujące odpowiednio dużą powierzchnię tychże dodatkowych płatów **6** i **7** uzyskuje się potrzebną powierzchnię oporową deski. (1 zastrzeżenie)

45l; A01n **P. 166275** 02.11.1973

Instytut Przemysłu Organicznego, Warszawa, Polska (Edmund Bakuniak, Stefan Flude, Lucyna Wałcerz).

Środek owadobójczy o przedłużonym działaniu

Wynalazek dotyczy środka owadobójczego o przedłużonym działaniu zawierającego jako substancję czynną co najmniej jedną pochodną kwasu N-metylokarbaminowego oraz mieszaninę 1, 1,1-trójchloro-2, 2'-dwu (parametoksyfenylo)etanu z gamma izomerem 1, 2, 3, 4, 5-6-sześciochlorocykloheksanu i/lub siarczyn 1, 4, 5, 6, 7, 7-sześciochloro-bicyklo-(1, 2, 2)-2, 3-bismetyleno-5-heptenu. Środek wg wynalazku może być stosowany do ochrony roślin przed szkodliwymi owadami.

(1 zastrzeżenie)

45l; A01n **P. 166274** 02.11.1973

Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia P. 148200)

Instytut Przemysłu Organicznego, Warszawa, Polska (Edmund Bakuniak, Lucyna Wałcerz).

Środki owadobójcze o przedłużonym działaniu

Przedmiotem wynalazku są środki owadobójcze zawierające jako substancję czynną mieszaninę 1, 1, 1-trójchloro-2, 2'-dwu (parametoksyfenylo) etanu z pochodnymi kwasu N-metylokarbaminowego, a w szczególności N-metylokarbaminianem-1-naftylu, N-metylokarbaminianem-2-izopropoksyfenylu, N-metylokarbaminianem-3-izopropylofenylu, N-metylokarbaminianem-2- (1, 3-dioksalan-2-ylo)-fenylu charakteryzujące się tym, że dodatkowo zawierają siarczyn 1, 4, 5, 6, 7, 7-sześciochloro-bicyklo- (1, 2, 2)-2, 3-bismetyleno-5-heptenu w ilości 1—50% substancji aktywnej środków.

Środki wg wynalazku można stosować do ochrony roślin przed szkodliwymi owadami. (1 zastrzeżenie)

45l; A01n **P. 166306** 03.11.1973

Merc Sharp a.Dohme (Australia) PTY.LTD., South Granville, New South Wales, Australia.

Nośnikowa kompozycja szkodnikobójcza

Przedmiotem wynalazku jest nośnikowa kompozycja szkodnikobójcza, a zwłaszcza hydrofobowa kompozycja nośnikowa w postaci stałej. Kompozycja wg wynalaz-

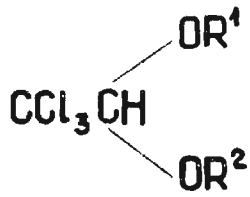
ku charakteryzuje się tym, że zawiera co najmniej jeden rozdrobniony związek nieorganiczny, taki jak talk, pirofyllit, kaolin, pył wapienny, zmielone łupki, ziemia okrzemkowa oraz co najmniej jeden związek silikonowy w ilości 0,15—0,85%, korzystnie 0,35—0,65%, a zwłaszcza około 0,5% wagowych, w stosunku do związku nieorganicznego. Kompozycja wg wynalazku znajduje zastosowanie zwłaszcza jako nośnik środków ochrony roślin, takich jak środki owadobójcze, środki grzybobójcze, środki przeciw robakom, środki chwastobójcze, bądź też nośnik nawozów sztucznych.
(9 zastrzeżeń)

45l; A01n **P. 166326** 05.11.1973

VEB Fahlberg-List Magdeburg Chemische und Pharmazeutische Fabriken, Magdeburg, NRD (Sieghard Lang, Christian R. Wenzel, Paul Held, Manfred Klepel, Sabine Kühne, Liza Kranz).

Nowy selektywny środek chwastobójczy

Przedmiotem wynalazku jest nowy, selektywny środek chwastobójczy do zwalczania chwastów w uprawach roślin, zwłaszcza w uprawach buraka cukrowego, stanowiący mieszaninę 1 części 3-cykloheksylo-5, 6-trójmetylenouracylu (lenacyl) i 1—1,5 części pochodnych aldehydu trójchlorooctowego o wzorze ogólnym 1, w którym R_1 i R_2 o takim samym lub różnym znaczeniu, oznaczają atom wodoru albo grupę alkilową.
Środek chwastobójczy według wynalazku można stosować w postaci proszków do opylania, proszków zawiesinowych, granulatów i emulsji. Jest on skuteczny w dawce 3—20 kg na 1 ha w zależności od rodzaju gleby.
(1 zastrzeżenie)

Wzór 1

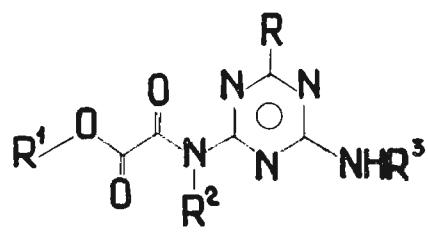
45l; A01n **P. 170017 T** 02.04.1974

Pierwszeństwo: 02.04.1973 — St. Zjedn. Am. (nr 347296)

Stauffer Chemical Company, Westport, Stany Zjednoczone Ameryki.

Mieszanka chwastobójcza

Mieszanka chwastobójcza, która jako substancja aktywna zawiera nowe alkilooksaliloaminopodstawione s-tiazyny o wzorze ogólnym 1, w którym R oznacza atom chloru, grupę tiometylową lub tioetylową, R^1 oznacza grupę alkilową o 1—4 atomach węgla, R^2 oznacza grupę alkilową o 1—4 atomach węgla, R^3 oznacza grupę alkilową o 1—4 atomach węgla.
Związki te są uniwersalnymi herbicydami wykazującymi chwastobójczą aktywność przeciw wielu gatunkom roślin.
(15 zastrzeżeń)

45l; A01n **P. 170144** 05.04.1974

Pierwszeństwo: 28.02.1974 — St. Zj. Am. (nr 446800)

E.I. du Pont de Nemours and Company, Wilmington, Stany Zjednoczone Ameryki.

stymulujący rozwój kwiatostanu lub ilości ziaren z Środek zwiększający wydajność upraw, zwłaszcza kwiatostanu

Środek zwiększający wydajność upraw, zawierający jako substancję czynną estry kwasu imidoallofanowego, takie jak ester metylowy kwasu 4-(p-chlorofenylo) -N-metoksykarbonyloimidoallofanowego lub ester metylowy kwasu 4-(p-chlorofenylo)-N-metylotiokarbonyloimidoallofanowego, zwłaszcza stymulujący rozwój kwiatostanu lub ilości ziaren z kwiatostanu kukurydzy, pszenicy i żyta. Środek stosuje się w okresie różnicowania lub rozwoju kwiatów.
(17 zastrzeżeń)

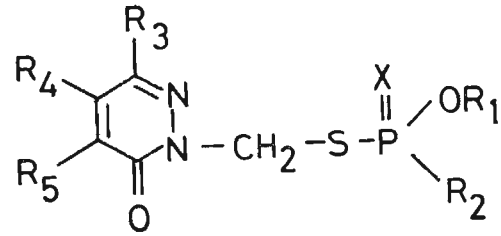
45l; A01n **P. 170046** 02.04.1974
12p; C07f

Pierwszeństwo: 04.04.1973 — RFN (nr P 2316821.0)

Bayer Aktiengesellschaft, Leverkusen, Republika Federalna Niemiec.

Środek owadobójczy, roztoczobójczy i nicieniobójczy oraz sposób wytwarzania pochodnych estrów lub amidów estrów kwasów S-[1,6-dwuwodoro-6-ketopirydazynylo-(1)-metylo]-(tio)-(dwu)-tiofosforowych (fosfonowych)

Przedmiotem wynalazku jest środek owadobójczy, roztoczobójczy i nicieniobójczy, zawierający jako substancje czynne nowe pochodne estrów lub amidów estrów kwasów S-[1,6-dwuwodoro-6keto-pirydazynylo-(1)-metylo]-(tio/dwu)-tio-fosforowych(fosfonowych) o wzorze 1, w którym R_1 oznacza rodnik alkilowy lub grupę alkoksyalkilową o 1—6 atomach węgla, R_2 oznacza rodnik alkilowy, grupę alkilotio, alkiloaminową, alkenyloaminową o najwyżej 6 atomach węgla w każdym łańcuchu alkilowym, R_3 oznacza atom chlorowca, grupę hydroksylową, ewentualnie podstawioną przez grupę cyjanową lub karboksylową, grupę alkoksylową, alkenyloksylową, alkinyloksylową, alkanoiloksylową, dwualkilokarbamolioksylową i alkilosulfonyloksylową o najwyżej 5 atomach węgla w każdym łańcuchu alkilowym lub oznacza resztę estru lub amidu estru kwasu (tio/dwu)-tiofosforowego(fosfonowego), R_4 i R_5 oznaczają atomy wodoru, rodniki alkilowe o 1—3 atomach węgla lub atomy chlorowców i w tym zakresie znaczeń mogą mieć takie same lub różne znaczenie, lub razem tworzą dokondensowany pierścień benzenowy i X oznacza atom tlenu lub siarki oraz sposób wytwarzania tych nowych związków, stanowiących substancje czynne środka.
Nowe związki odznaczają się działaniem owadobójczym, również na owady gleby, roztoczobójczym i nicieniobójczym i przy nieznacznej fitotoksyczności działają dobrze zarówno na owady o narządzie gębowym ssącym jak i gryzącym.
Sposób według wynalazku polega na reakcji podstawionej 1,6-dwuwodoro-1-chlorowcometylo-6-keto--pirydazyny z solami estrów lub amidów estrów kwasów (tio) (dwu)-tiofosforowych(fosfonowych) lub na reakcji pochodnej fosforylowanej 1,6-dwuwodoro-3--hydroksy-6-keto-pirydazyny z halogenkiem w obecności akceptora kwasu.
(2 zastrzeżenia)

45l; A01n **P. 170146** 05.04.1974

Pierwszeństwo: 28.02.1974 — St. Zj. Am. (nr 446801)

E.I.du Pont de Nemours, Wilmington, Stany Zjednoczone Ameryki.

Środek zwiększający wydajność upraw, zwłaszcza stymulujący rozwój kwiatostanu lub ilości ziaren z kwiatostanu

Środek zwiększający wydajność upraw, zawierający jako substancję czynną 1,3,5-triazynodiony, takie jak 3-(4-chlorofenylo)-6-metoksy-1,3,5-triazyno-(1H, 3M)-dion-2, 4, zwłaszcza stymulujący rozwój kwiatostanu lub ilości ziaren z kwiatostanu kukurydzy, przenicy i żyta. Środek stosuje się w okresie różnicowania lub rozwoju kwiatów. (19 zastrzeżeń)

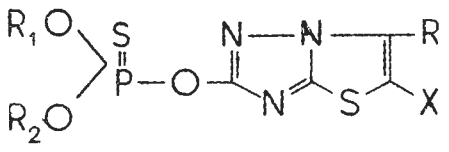
45l; A01n **P. 170154** 06.04.1974
12p; C07f

Pierwszeństwo: 07.04.1973 — Japonia (nr 39714/1973)

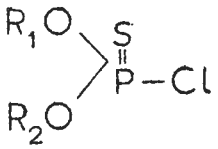
Nippon Soda Company, Limited, Tokio, Japonia.

Środek szkodnikobójczy i sposób wytwarzania substancji czynnej

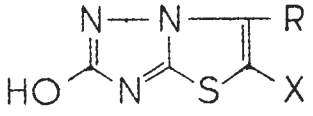
Wynalazek dotyczy środka szkodnikobójczego i sposobu wytwarzania substancji czynnej. Środek szkodnikobójczy według wynalazku zawiera jako substancję czynną nowe triazolotriazolilofosfonotioniany o wzorze 1, które wykazują działanie owadobójcze i roztoczobójcze. Sposób wytwarzania substancji czynnej przedstawionej wzorem 1, w którym R oznacza grupę alkilową o 2—6 atomach węgla, R_1 i R_2 oznaczają grupy alkilowe o 1—6 atomach węgla zaś X oznacza atom chlorowca, polega na tym, że związek o wzorze 5 poddaje się reakcji ze związkiem o wzorze 6, w których podstawniki mają wyżej podane znaczenie.
(4 zastrzeżenia)

WZÓR 1

WZÓR 5

WZÓR 6

45l; A01n **P. 170312** 11.04.1974

Pierwszeństwo: 12.04.1973 — Francja (nr 73-13209)

Société PROCIDA, Usine de Furesta, Marsylia, Francja.

Środek szkodnikobójczy do stosowania w zredukowanej objętości

Środek szkodnikobójczy do stosowania w zredukowanej objętości złożony zasadniczo z jednej fazy w postaci proszku i z jednej fazy ciekłej, które to fazy przeznaczone są do zmieszania w momencie użycia.
(7 zastrzeżeń)

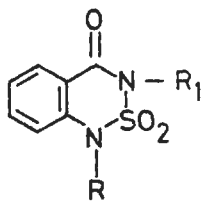
45l; A01n **P. 170382 T** 16.04.1974

Pierwszeństwo: 17.04.1973 — RFN (nr P 2319364.8)

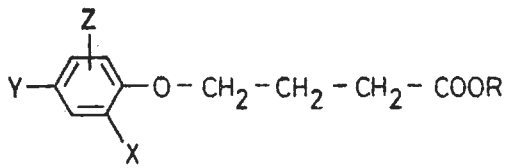
BASF Aktiengesellschaft, Ludwigshafen, Republika Federalna Niemiec.

Środek chwastobójczy

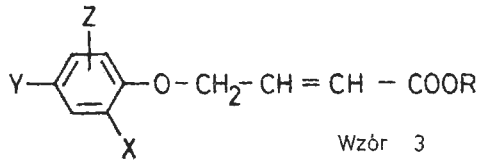
Środek chwastobójczy, który zawiera mieszaninę związku o wzorze 1, w którym R oznacza atom wodoru lub grupę tworzącą sól taką jak na przykład sól amonowa, sodowa, potasowa, wapniowa, magnezowa, etyloaminowa, dwumetyloaminowa, dwuetyloaminowa, etanoloaminowa, dwuetanoloaminowa, sole dwumetyloetanoloaminowa i inne, a R_1 oznacza rodnik metylowy, etylowy, propylowy, izopropylowy, II rzęd. butylowy, n-butylowy, izobutylowy, i związku o wzorze 2, w którym X oznacza atom wodoru, chloru lub rodnik metylowy, Y oznacza atom wodoru, chloru lub rodnik metylowy, Z oznacza atom wodoru, chloru lub rodnik metylowy, a R oznacza rodnik alkilowy, atom wodoru lub grupę tworzącą sól kwasu karboksylowego, i/lub związku o wzorze 3, w którym X, Y Z oznaczają atomy wodoru, chloru i rodnik metylowy, a R oznacza rodnik alkilowy, atom wodoru lub grupę tworzącą sól kwasu karboksylowego, i/lub związku o wzorze 4, w którym X oznacza atom wodoru lub rodnik metylowy, w przypadku, gdy Y oznacza atom wodoru, zaś atom chloru, w przypadku, gdy Y oznacza atom wodoru, Y oznacza atom wodoru, chloru lub rodnik metylowy, w przypadku, gdy X oznacza atom lub grupę tworzącą sól kwasu karboksylowego, i/lub wodoru, a R oznacza rodnik alkilowy, atom wodoru

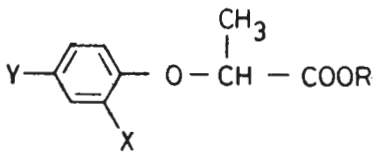
Wzór 1

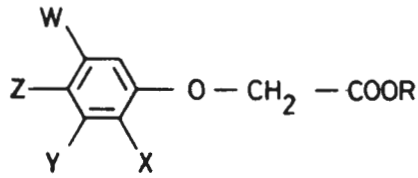
Wzór 2

Wzór 3

Wzór 4

Wzór 5

związku o wzorze 5, w którym X oznacza atom chloru, w przypadku, gdy Y, Z, W oznaczają atom wodoru, oraz w którym X oznacza atom chloru, w przypadku gdy Y i Z oznaczają atom chloru, i W oznacza atom wodoru, ponadto, w którym Z oznacza atom chloru w przypadku gdy X, Y i W oznaczają atom wodoru, a R oznacza rodnik alkilowy, atom wodoru lub grupę tworzącą sól kwasu karboksylowego. (1 zastrzeżenie)

45l; A01n **P. 170383 T** **16.04.1974**

Pierwszeństwo: 17.04.1973 — RFN (nr P 23 19 362.6)

BASF Aktiengesellschaft, Ludwigshafen, Republika Federalna Niemiec.

Środek grzybobójczy

Środek grzybobójczy o silnym działaniu, który zawiera mieszaninę N-trójdecylo-2, 6-dwumetylomorfoliny i związku szeregu dwutiokarbaminianu.
(2 zastrzeżenia)

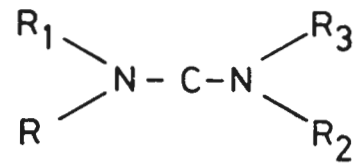
45l; A01n **P. 170390 T** **16.04.1974**

Pierwszeństwo: 17.04.1973 — RFN (nr P 2319377.3)

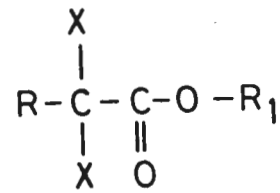
BASF Aktiengesellschaft, Ludwigshafen, Republika Federalna Niemiec.

Środek chwastobójczy

Środek chwastobójczy, który jako substancję czynną zawiera mieszaninę związku o wzorze 1, w którym R oznacza grupę benzotiazolilową, grupę fenylową ewentualnie podstawioną pojedynczo lub kilkatrotnie jednakowymi lub różnymi podstawnikami, takimi jak atomy chlorowca, grupa chlorowcoalkilowa, cykloalkilowa, chlorowcoalkoksylowa, alkoksylowa, alkilowa, alkilokarbamyloksylowa, arylokarbamyloksylowa, alkenylokarbamyloksylowa, alkinylokarbamyloksylowa, chlorowcofenoksylowa, alkoksyfenoksylowa albo metoksykarboksylowa, grupę cykloalkilową albo dwucykloalkilową, ewentualnie podstawioną grupą hydroksylową albo atomem chlorowca grupę alkilową, R_1 oznacza atom wodoru, grupę metylową, benzolową, cykloalkenylową albo acetyloksymetylową, R_2 oznacza atom wodoru, grupę alkilową, alkenylową, alkinylową, metoksylową, ewentualnie podstawioną grupą hydroksylową albo atomem chlorowca grupę alkilową, grupę karboksymetoksylową albo alkilocykloheksylową, R_3 oznacza grupę metylową, etylową albo etylenoksylową i związku o wzorze 2, w którym R oznacza atom chlorowca, grupę alkilową, chlorowcoalkilową, X oznacza atom chlorowca, R_1 oznacza atom wodoru albo grupy tworzące sól, dalej R_1 oznacza grupę alkilową, chlorowcoalkilową i grupę benzylową, i/albo 2,6-dwuchlorobenzonitrylu.
(1 zastrzeżenie)

Wzór 1

Wzór 2

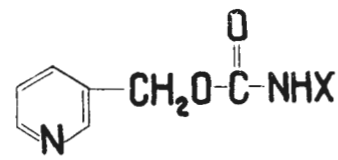
45l; A01n **P. 170432** **17.04.1974**

Pierwszeństwo: 18.04.1973 — St. Zj. Am. (nr 352854)

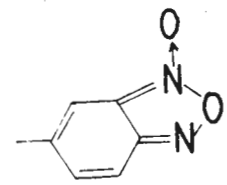
Rohm and Haas Company, Filadelfia, Stany Zjednoczone Ameryki.

Środek przeciwko gryzoniom

Przedmiotem wynalazku jest środek przeciwko gryzoniom, zawierający jako składnik czynny karbaminian o wzorze 1, w którym X oznacza grupę o wzorze 2 lub grupę 4-pirydylową oraz sposób jego wytwarzania. Nowe karbaminiany wytwarza się korzystnie przez poddanie izocyjanianu o wzorze OCN-X reakcji z 3-pirydylokarbonylem. (6 zastrzeżeń)

Wzór 1

Wzór 2

45l; A01n **P. 170491** **19.04.1974**
12p; C07d

Pierwszeństwo: 21.04.1973 — RFN (nr P 2320362.5)

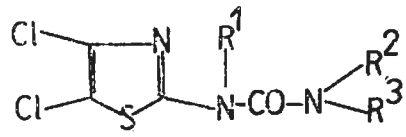
Bayer Aktiengesellschaft, Leverkusen, Republika Federalna Niemiec.

Środek chwastobójczy oraz sposób wytwarzania dwuchlorotiazolilomoczników

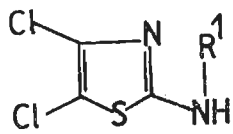
Środek chwastobójczy, który jako substancję czynną zawiera dwuchlorotiazolilomoczniki o wzorze ogólnym 1, w którym R^1 oznacza rodnik metylowy lub etylo-

wy, R^2 oznacza wodór lub rodnik metylowy, a R^3 oznacza rodnik alkilowy o 1—4 atomach węgla, rodnik alkenylowy lub alkinylowy, zawierające w każdym przypadku 3—4 atomy węgla.

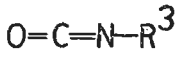
Przedmiotem wynalazku jest także sposób wytwarzania dwuchlorotiazolilomoczników o wzorze 1, który polega na tym, że 2-alkiloamino-4, 5-dwuchlorotiazole o wzorze 2, w którym R^1 ma wyżej podane znaczenie, poddaje się reakcji z izocyjanianami o wzorze 3, w którym R^3 ma wyżej podane znaczenie, ewentualnie w obecności rozcieńczalnika albo 2-alkiloamino-4, 5--dwuchlorotiazole o wzorze 2 poddaje się reakcji z halogenkami kwasu karbaminowego o wzorze 4, w którym R^2 i R^3 mają wyżej podane znaczenie, a Hal oznacza chlorowiec, ewentualnie w obecności rozcieńczalnika i ewentualnie w obecności środka wiążącego kwas, albo 2-(N-alkilo-N-chlorokarbonyloamino)-4, 5--dwuchlorotiazole o wzorze 5, w którym R^1 ma wyżej podane znaczenie, poddaje się reakcji z aminą o wzorze 6, w którym R^2 i R^3 mają wyżej podane znaczenie, ewentualnie w obecności rozcieńczalnika i ewentualnie w obecności środka wiążącego kwas. (2 zastrzeżenia)

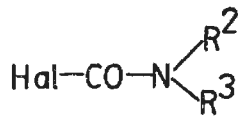
Wzór 1

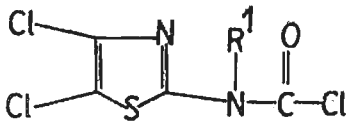
Wzór 2

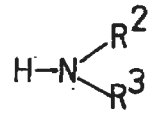
Wzór 3

Wzór 4

Wzór 5

Wzór 6

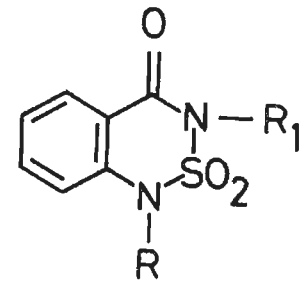
45l; A01n P. 170493 T 19.04.1974

Pierwszeństwo: 21.04.1973 — RFN (nr 2320460.6)

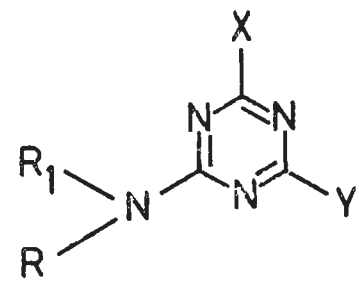
BASF Aktiengesellschaft, Ludwigshafen, Republika Federalna Niemiec.

Środek chwastobójczy

Środek chwastobójczy, który jako substancję czynną zawiera mieszaninę związków o wzorze 1, w którym R oznacza atom wodoru albo grupy tworzące sole, R_1 oznacza grupę metylową, etylową, n-propylową, izopropylową, II-rzęd. butylową, n-butylową albo izobutylową i związków o wzorze 2, w kórym X oznacza atom chloru albo bromu, grupę alkilotio, grupę metoksylową, azydową, hydroksylową i cyjanową, R oznacza atom wodoru, grupę alkilową zawierającą do 5 atomów węgla, grupę alkoksyalkilową, hydroksyalkilową, alkinylową, alkenylową, cykloalkilową albo acetylową, R_1 oznacza atom wodoru, grupę alkilową, alkenylową zawierającą do 5 atomów węgla, grupę alkoksyalkilową, hydroksyalkilową, cykloalkilową i acetylową, i jeżeli X oznacza atom chlorowca, wówczas Y oznacza grupę acetyloaminową, II-rzęd. butyloaminową, n-propyloaminową, cykloalkiloaminową, alkenyloaminową, alkiloacetyloaminową, hydroksyalkiloaminową, dwualkiloaminową, i jeżeli X oznacza grupę metoksylową, wtedy Y oznacza grupę acetyloaminową, dwualkiloaminową, II-rzęd. butyloaminową, γ-metoksypropyloaminową i jeżeli R oznacza atom wodoru, a R_1 grupę β-metoksyetylową albo γ-metoksypropylową i X oznacza grupę metoksylową, wówczas Y oznacza grupę aminową, acetyloaminową, II-rzęd. butyloaminową, α-β-dwualkilopropyloaminową, dwualkiloaminową, n-propyloaminową, alkenyloaminową, izoamyloaminową, dwualkenyloaminową i jeżeli X oznacza grupę tiometylową, Y oznacza grupę alkiloaminową, dwualkiloaminową, alkoksyalkiloaminową, hydroksyalkiloaminową, alkenyloaminową, cykloalkiloaminową, acetyloaminową, alkilomerkapto i grupę aminową, i jeżeli X oznacza grupę etylomerkapto, cyjanową, hydroksylową albo azydową, Y oznacza grupę metylomerkapto, grupę alkiloaminową, etylomerkapto albo aminową. (1 zastrzeżenie)

Wzór 1

Wzór 2

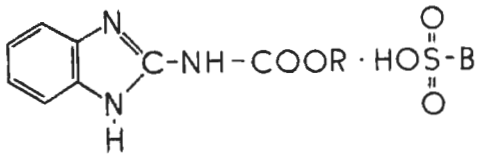
45l; A01n P. 170524 20.04.1974
12p; C07d

Pierwszeństwo: 21.04.1973 — RFN (nr P 2320529.0)

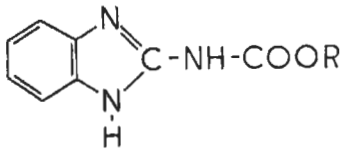
Hoechst Aktiengesellschaft, Frankfurt nad Menem, Republika Federalna Niemiec.

Środek grzybobójczy oraz sposób wytwarzania zawartych w nim substancji czynnych

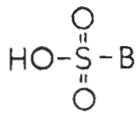
Sposób wytwarzania związków o ogólnym wzorze 2, w którym R oznacza rodnik (C_1—C_4)-alkilowy i B oznacza rodnik alkilowy, alkenylowy albo alkiloksylowy o co najmniej 8 atomach węgla lub rodnik fenalkilowy lub także naftaleno-alkilowy albo fenoksyalkilowy o ogółem co najmniej 9 atomach węgla, polegający na tym, że estery kwasu benzimidazolokarbaminowego o wzorze 3 poddaje się reakcji z pochodnymi kwasu siarkowego o wzorze 4. oraz środek grzybobójczy zawierający jako substancję czynną wytworzone związki w kombinacji ze znanymi środkami pomocniczymi. (9 zastrzeżeń)

WZÓR 2

WZÓR 3

WZÓR 4

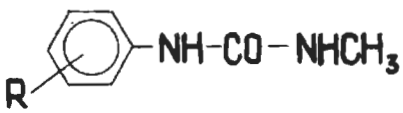
45l; A01n **P. 170589 T** 25.04.1974

Pierwszeństwo: 26.04.1973 — NRD (nr WPA 01n/170462)

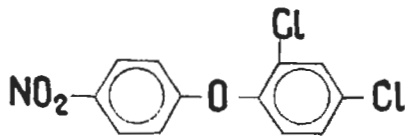
VEB Fahlberg-List, Chemische und Pharmezeutische Fabriken, Magdeburg, Niemiecka Republika Demokratyczna.

Selektywny środek chwastobójczy

Wynalazek dotyczy nowego selektywnego środka chwastobójczego do zwalczania chwastów w uprawach roślin zwłaszcza w uprawach ziemniaków, który jako substancję czynną zawiera co najmniej jeden monometyloarylomocznik o ogólnym wzorze I, w którym R oznacza wodór lub chlorowiec i eter o wzorze 2, w proporcji molowej związku o wzorze 1 do związku o wzorze 2, jak 0,1:9 do 9:0,1. Środek stosuje się korzystnie w ilości 0,5—5,0 kg substancji czynnej na 1 hektar. (2 zastrzeżenia)

Wzór 1

Wzór 2

45l; A01n **P. 170630** 26.04.1974
12p; C07d

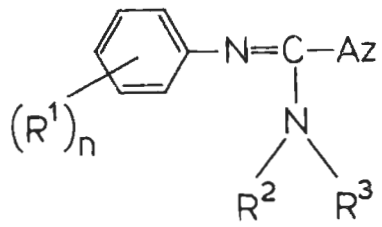
Pierwszeństwo: 27.04.1973 — RFN (nr P 2321330.1)

Boyer Aktiengesellschaft, Leverkusen Republika Federalna Niemiec.

Środek chwastobójczy i sposób wytwarzania azolilo-amidyn stanowiących substancję czynną

Przedmiotem wynalazku jest środek chwastobójczy zawierający jako substancję czynną nowe azolilo-amidyny o wzorze przedstawionym na rysunku, i sposób wytwarzania tych związków polegający na reakcji odpowiednich halogenków kwasu fenyloiminokarbaminowego lub ich adduktów z chlorowcowodorami z odpowiednimi azolami.

Substancje czynne środka wpływają silnie, lecz w różnym stopniu na rozwój roślin, a zatem można je stosować jako selektywne herbicydy, korzystnie jako selektywne herbicydy w uprawie bawełny, kukurydzy i zbóż. (2 zastrzeżenia)

45l; A01n **P. 170997** 10.05.1974
12o; C07d

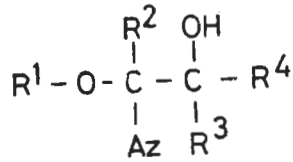
Pierwszeństwo: 12.05.1973 — RFN (nr P 2324010.0)

Bayer Aktiengesellschaft, Leverkusen, Republika Federalna Niemiec.

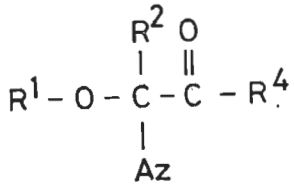
Środek grzybobójczy i sposób wytwarzania nowych triazolilo-O, N-acetali

Środek grzybobójczy, który jako substancję czynną zawiera związek o ogólnym wzorze 1, w którym R^1 oznacza rodnik alkilowy, alkenylowy, alkinylowy, cykloalkilowy lub cykloalkenylowy, albo rodnik arylowy lub aralkilowy, przy czym w obu ostatnich przypadkach rodnik arylowy może być podstawiony, R^2, R^3 i R^4 oznaczają atomy wodoru lub mają znaczenie podane wyżej dla R^1, przy czym jednak R^3 i R^4 równocześnie nie mogą oznaczać atomów wodoru, Az oznacza rodnik 1, 2, 4-triazolilowy-1, rodnik 1, 2, 4-triazolilowy-4 lub rodnik 1, 2, 3-triazolilowy-1, przy czym rodniki te mogą być podstawione, albo też sole tego związku z kwasem.

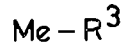
Przedmiotem wynalazku jest także sposób wytwarzania nowych triazolilo-O, N-acetali o ogólnym wzorze 1, który polega na tym że pochodną triazolu o ogólnym wzorze 2, w którym R^1, R^2, R^4 i Az mają wyżej podane znaczenie, redukuje się za pomocą wodoru w obecności katalizatora i ewentualnie polarnego rozpuszczalnika lub izopropanolanem glinu w obecności rozpuszczalnika albo za pomocą kompleksowego wodorku, ewentualnie w obecności polarnego rozpuszczalnika, albo za pomocą kwasu formamidynosulfinowego i wodorotlenku alkalicznego, ewentualnie w obecności polarnego rozpuszczalnika, albo pochodną triazolu o ogólnym wzorze 2, w którym wszystkie symbole mają wyżej podane znaczenie, poddaje się w obecności obojętnego rozpuszczalnika reakcji ze związkiem metaloorganicznym o ogólnym wzorze 3, w którym R^3 ma wyżej podane znaczenie, a Me oznacza atom metalu alkalicznego lub grupę o ogólnym wzorze X— Mg—, w którym X oznacza atom chloru, bromu lub jodu. (2 zastrzeżenia)

Wzór 1

Wzór 2

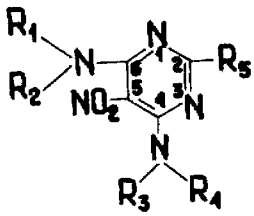
Wzór 3

45l; A01n **P. 171051 T** 14.05.1974

Ciba-Geigy AG, Bazylea, Szwajcaria.

Środek do hamowania wzrostu roślin

Przedmiotem wynalazku jest środek do hamowania wzrostu roślin, zwłaszcza o właściwościach chwastobójczych, który jako substancję czynną zawiera co najmniej jedną pochodną 5-nitropirymidyny o ogólnym wzorze 1, w którym R_1 oznacza resztę alkilową o 1—6 atomach węgla, resztę alkenylową o nie więcej jak 5 atomach węgla, niższą resztę cykloalkilową, alkoksyalkilową, cyjanoalkilową lub hydroksyalkilową, symbol R_2 i R_3, każdy, niezależnie, oznacza atom wodoru lub resztę alkilową o 1—4 atomach węgla, R_4 oznacza niższą resztę alkilową lub cykloalkilową i R_5 oznacza atom wodoru lub niższą resztę alkilową, chlorowcoalkilową, alkoksylową, alkiloaminową lub dwualkiloaminową lub atom chlorowca, ewentualnie w postaci soli addycyjnej z kwasem nieorganicznym lub organicznym. (4 zastrzeżenia)

Wzór 1

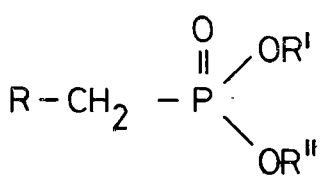
45l; A01n **P. 171972** 17.06.1974

Pierwszeństwo: 19.06.1973 — RFN (nr P 23 31 187.7)

Bayer Aktiengesellschaft, Leverkusen, Republika Federalna Niemiec.

Środek do regulowania wzrostu roślin

Środek do regulowania wzrostu roślin, który zawiera jako substancje czynne pochodne kwasu aminometanofosfonowego o wzorze 1, w którym R oznacza grupę $—NH_2$ lub grupę $—NH_3^+ H^-$, w której X oznacza równoważnik anionu kwasu organicznego lub nieorganicznego i R′ i R″ niezależnie od siebie oznaczają rodniki alkilowe o 1—6 atomach węgla, równoważniki kationu metalu alkalicznego lub metali ziem alkalicznych, lub równoważniki protonowej zasady azotowej, lub związku, który zawiera grupę $^+NH_1$, lub oznaczają atomy wodoru z ograniczeniem, że R′ i R″ mogą oznaczać jednocześnie atomy wodoru tylko w tym przypadku, gdy R oznacza grupę $—^+NH_2$ X^-. (1 zastrzeżenie)

Wzór 1

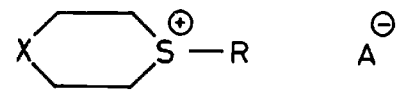
45l; A01n **P. 171977** 17.06.1974

Pierwszeństwo: 19.06.1973 — RFN (nr P 23 31 185.5)

Bayer Aktiengesellschaft, Leverkusen, Republika Federalna Niemiec.

Środek do regulowania wzrostu roślin

Środek do regulowania wzrostu roślin, zawierający jako substancje czynne heterocykliczne sole sulfoniowe o wzorze 1, w którym R oznacza ewentualnie podstawiony rodnik alkilowy, alkenylowy, alkinylowy, cykloalkilowy lub ewentualnie podstawiony w części arylowej rodnik aryloalkilowy, A⊕ oznacza równoważnik anionu i X oznacza atom tlenu lub grupę N⊕R′, R″A⊖ lub S⊕—R‴A⊖, w których A⊖ ma wyżej podane znaczenie, R′ i R″ oznaczają takie same lub różne niższe rodniki alkilowe, R‴ ma znaczenie R, a oprócz tego razem z R może oznaczać rodnik $—CH_2—CH_2—$. (1 zastrzeżenie)

Wzór 1

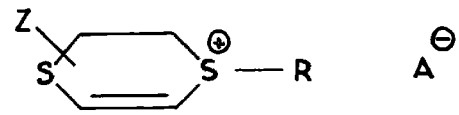
45l; A01n **P. 171978** 17.06.1974
12g; C07d

Pierwszeństwo: 19.06.1973 — RFN (nr P 2331186.6)

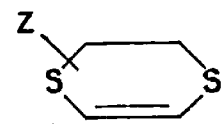
Bayer Aktiengesellschaft, Leverkusen, Republika Federalna Niemiec.

Środek do regulowania wzrostu roślin

Środek do regulowania wzrostu roślin, jako substancje czynne zawiera sole, 1, 4-ditienosulfoniowe o wzorze 1, w których R oznacza ewentualnie podstawiony rodnik alkilowy, alkenylowy, alkinylowy, cykloalkilowy lub rodnik aryloalkilowy ewentualnie podstawiony w części arylowej, Z oznacza atom wodoru lub rodnik alkilowy i A⊖ oznacza równoważnik anionu.

Wzór 1

Wzór 2

Wzór 3

Przedmiotem wynalazku jest także sposób wytwarzania soli 1, 4-ditienosulfoniowych o wzorze 1, który polega na tym że 1, 4-ditieny o wzorze 2, w którym Z ma wyżej podane znaczenie, poddaje się reakcji ze związkami o wzorze 3, w którym R′ oznacza ewentualnie podstawiony rodnik alkilowy, alkenylowy, alkinylowy, cykloalkilowy, lub rodnik aryloalkilowy ewentualnie podstawiony w części arylowej lub jon trójetylooksoniowy, X oznacza atom chlorowca, alkilosiarczan lub czterofluoroboran, ewentualnie w rozpuszczalniku organicznym, w temperaturze 0—130°C i ewentualnie, w przypadku gdy anion wytworzonego związku stanowi chlorek, bromek lub jodek, wymienia się anion przez traktowanie solami srebra. (2 zastrzeżenia)

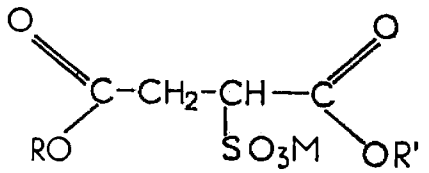
45l; A01n **P. 172256** 28.06.1974

Pierwszeństwo: 29.06.1973 — RFN (nr P 23 33 050.9)

Hoechst Aktiengesellschaft, Frankfurt nad Menem, Republika Federalna Niemiec.

Środki zwilżające dla biocydowych proszków zwilżalnych

Sulfobursztyniany o wzorze, przedstawionym na załączonym rysunku, w którym R oznacza stojący na końcu metylowo rozgałęziony rodnik węglowodorowy o 10—13 atomach węgla, M oznacza atom metalu alkalicznego albo jon amonowy i R' ma znaczenie R albo M, wykazują dobrą zdolność do dyspergowania i silne działanie zwilżające, bez silnego spieniania i nadają się dlatego do sporządzania biocydowych proszków zwilżalnych. (9 zastrzeżeń)

WZÓR

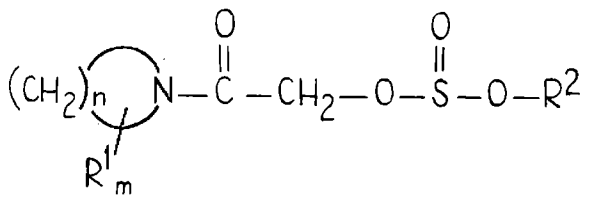
45l; A01n **P. 172257 T** 28.06.1974

Pierwszeństwo: 30.06.1973 — RFN (nr P 23 33 477.2)

BASF Aktiengesellschaft, Ludwigshafen, Republika Federalna Niemiec.

Środek chwastobójczy

Środki chwastobójcze zawierają stały lub ciekły nośnik oraz estry kwasu siarkawego alifatycznych amidów kwasu glikolowego o wzorze ogólnym 1, w którym R^1 oznacza grupę alkilową, m przyjmuje wartość 0—3, R^2 oznacza resztę alifatyczną o 1—6 atomach węgla ewentualnie podstawioną jedno- lub kilkakrotnie chlorowcem lub grupą alkoksylową lub resztą cyklopropylową, cykloheksylową, alkenylową lub alkinylową, a n przyjmuje wartość 3, 4, 5 lub 6. (1 zastrzeżenie)

Wzór 1

45l; A01n **P. 172258 T** 28.06.1974

Pierwszeństwo: 30.06.1973 — RFN (nr P 23 33 414.7)

BASF Aktiengesellschaft, Ludwigshafen. Republika Federalna Niemiec.

Środek chwastobójczy

Nowe, wartościowe środki chwastobójcze zawierają mieszaniny pochodnych moczników, siarczanów pirazoliowych, estru etylowego kwasu N-benzoilo-N-(3,4-dwuchlorofenylo)-2-aminopropionowego, estru 4-chlorobutyn-2-ylowego-1 kwasu m-chlorofenylokarbaminowego, estru metylowego kwasu α-chloro-β(4-chlorofenylo)propionowego, dwutlenków benzotiadiazynonów i kwasów fenoksykarboksylowych. (1 zastrzeżenie)

45l; A01n **P. 172259 T** 28.06.1974

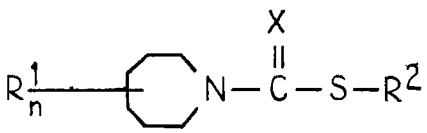
Pierwszeństwo: 30.06.1973 — RFN (nr P 2333397.3)

BASF Aktiengesellschaft, Ludwigshafen, Republika Federalna Niemiec.

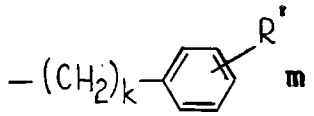
Środek chwastobójczy

Środek chwastobójczy, który zawiera stały lub ciekły nośnik oraz jako substancję czynną karbotiolan alkilopodstawionej azepiny o wzorze ogólnym 1, w którym X oznacza atom tlenu lub siarki, R^1 oznacza rodnik metylowy lub etylowy, n oznacza liczbę 2 i 3, a gdy R^1 oznacza rodnik etylowy, również liczbę 1, a R^2 oznacza ewentualnie jedno- lub wielokrotnie podstawioną przez atom chlorowca, grupę hydroksylową, cyjanową lub alkoksylową, resztę alifatyczną lub resztę o wzorze ogólnym 2, w którym R' oznacza atom chlorowca, grupę nitrową, cyjanową, metoksylową, etoksylową lub alkilową, k oznacza liczbę 0, 1 lub 2, m oznacza liczbę 0—4, a gdy m jest większe od 1, R' oznacza jednakowe lub różne podstawniki.

Sposób wytwarzania karbotiolanu alkilopodstawionej azepiny o wzorze ogólnym 1, polega na tym, że ester tiolowy kwasu chloromrówkowego poddaje się reakcji z alkilopodstawioną 1H-azepiną lub podstawiony chlorek kwasu 1H-azepino-N-karboksylowego poddaje się reakcji z merkaptanem. (2 zastrzeżenia)

Wzór 1

Wzór 2

45l; A01n **P. 172424** 04.07.1974
12p; C07d

Pierwszeństwo: 06.07.1973 — RFN (nr P 2334352.4)

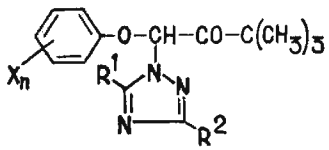
Bayer Aktiengesellschaft, Lewerkusen, Republika Federalna Niemiec.

Środek grzybobójczy i sposób wytwarzania jego substancji czynnej

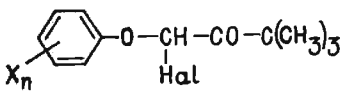
Środek grzybobójczy, który jako substancję czynną zawiera pochodne chlorowcotriazolu o wzorze 1, w którym X oznacza chlorowiec, grupę nitrową, alkilową, chlorowcoalkilową lub fenylową, n oznacza liczbę 0—5, R^1 — chlorowiec lub wodór, a R^2 oznacza chlorowiec lub jeżeli R^1 oznacza chlorowiec wówczas R^2 może również oznaczać wodór.

Sposób wytwarzania pochodnych chlorowcotriazolu, polega na tym, że chlorowcoeteroketony o wzorze 2, w którym X i n mają wyżej podane znaczenie a Hal

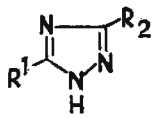
oznacza chlorowiec, poddaje się reakcji z triazolami o wzorze 3, w którym R^1 i R^2 mają wyżej podane znaczenie, ewentualnie w obecności rozpuszczalników i rozcieńczalników i ewentualnie w obecności środków wiążących kwasy albo — w przypadku gdy R^1 oznacza brom a R^2 wodór, pochodne triazolu o wzorze 4, w którym X i n mają wyżej podane znaczenie, poddaje się reakcji z bromoimidem kwasu bursztynowego, ewentualnie w obecności rozpuszczalników i katalizatorów. (2 zastrzeżenia)

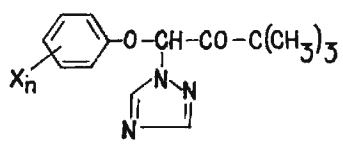
Wzór 1

Wzór 2

Wzór 3

Wzór 4

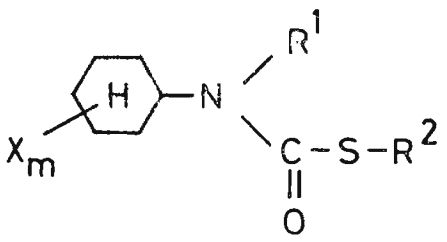
45l; A01n P. 172457 T 05.07.1974

Pierwszeństwo: 07.07.1973 — RFN (nr P 23 34 601.2)

BASF Aktiengesellschaft, Ludwigshafen, Republika Federalna Niemiec.

Środek chwastobójczy

Środek chwastobójczy zawiera jako substancję czynną podstawiony N-cykloheksylotiokarbaminian o wzorze 1, w którym R^1 oznacza grupę alkilową, alkenylową, albo alkinylową, R^2 oznacza grupę alifatyczną, albo grupę benzylową ewentualnie podstawioną atomem chlorowca, grupę alkilową, nitrową, alkoksylową i X oznacza grupę metylową i/lub etylową i/albo propylową i/albo izopropylową, a m może przyjmować wartości 1 i 2. (1 zastrzeżenie)

Wzór 1

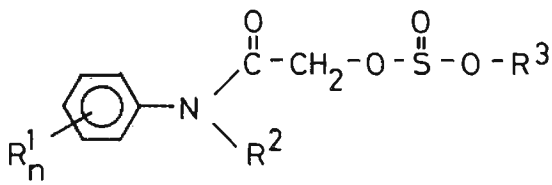
45l; A01n P. 172459 T 05.07.1974

Pierwszeństwo: 07.07.1973 — RFN (nr P 23 34 715.1)

BASF Aktiengesellschaft, Ludwigshafen, Republika Federalna Niemiec.

Środek chwastobójczy

Środek chwastobójczy, który jako substancję czynną zawiera estry kwasu siarkowego aromatycznych amidów kwasu glikolowego o wzorze 1, w którym R^1 oznacza atom wodoru, rodnik alkilowy, alkoksylowy, chlorowcoalkilowy lub atom chlorowca, n oznacza liczbę 0—4, R^2 oznacza rodnik alifatyczny lub cyklopentylowy, cykloheksylowy lub aryloalifatyczny, R^3 oznacza rodnik alifatyczny zawierający do 6 atomów węgla, ewentualnie podstawiony atomem chlorowca lub grupą alkoksylową albo oznacza resztę cyklopropylową lub cykloheksylową. (1 zastrzeżenie)

Wzór 1

45l; A01n P. 172460 T 05.07.1974

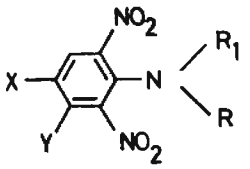
Pierwszeństwo: 07.07.1973 — RFN (nr P 2334563.3)

BASF Aktiengesellschaft, Ludwigshafen, Republika Federalna Niemiec.

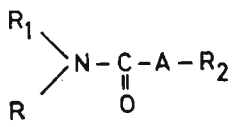
Środek chwastobójczy

Środek chwastobójczy zawierający mieszaninę związku o wzorze 1, w którym X oznacza niższy rodnik alkilowy, chlorowcoalkilowy, alkilosulfonylowy, metoksylowy, aminosulfonylowy; Y oznacza wodór lub grupę aminową; R_1 resztę tetrahydrofurfurylową, cyklopropylową lub cyklopropylometylową albo niższy rodnik alkilowy, alkenylowy względnie alkinylowy, ewentualnie podstawione chlorowcem lub grupą alkoksylową; R oznacza resztę alkoksyalkilową albo propionometyloamidową lub niższy rodnik alkilowy, alkenylowy, względnie alkinylowy, ewentualnie podstawione chlorowcem i związku o wzorze 2, w którym R oznacza rodnik alkilowy, alkenylowy, alkinylowy, dwu- lub trójcykloalkilowy albo resztę fenylową względnie cykloalkilową, ewentualnie podstawione chlorowcem albo rodnikiem alkilowym; R_1 oznacza wodór lub resztę alifatyczną do 4 atomów C; R_2 — resztę alkilową, alkenylową, alkinylową, ewentualnie podstawione chlorowcem albo grupą alkoksylową, resztę fenylową lub benzylową, ewentualnie podstawione chlorowcem, rodnikiem chlorowcoalkilowym, alkilowym, alkoksylowym, resztę 3-metoksykarbonyloaminofenylową albo resztę o wzorze 3; A oznacza tlen lub siarkę, X — tlen lub siarkę i/lub związku o wzorze 4, w którym X oznacza grupę aminową albo α-hydroksy-β, ß, β-trójchloroetyloaminową, Y — chlor lub brom.

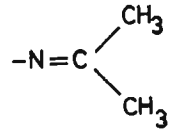
(1 zastrzeżenie)

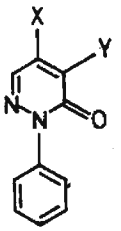
Wzór 1

Wzór 2

Wzór 3

Wzór 4

45l; A01n **P. 172462** 05.07.1974
12o; C07c

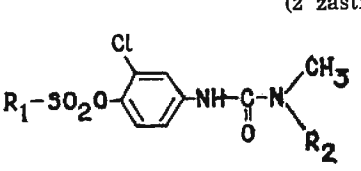
Pierwszeństwo: 07.07.1973 — RFN (nr P 2334607.8)

Bayer Aktiengesellschaft, Leverkusen, Republika Federalna Niemiec.

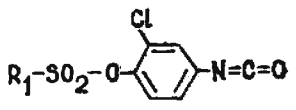
Środek chwastobójczy i sposób wytwarzania sulfonylooksyfenylomoczników

Środek chwastobójczy, który jako substancję czynną zawiera sulfonylooksyfenylomoczniki o wzorze 1, w którym R_1 oznacza grupę alkilową, chlorowcoalkilową, fenylową, alkilofenylową, chlorowcofenylową, trójfluorometylofenylową lub dwualkiloaminową a R_2 oznacza wodór, niższą grupę alkilową lub metoksy.

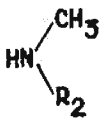
Przedmiotem wynalazku jest także sposób wytwarzania substancji czynnej przez reakcję izocyjanianów o wzorze 2, w którym R_1 ma wyżej podane znaczenie z aminą o wzorze 3, w którym R_2 ma znaczenie podane wyżej. (2 zastrzeżenia)

Wzór 1

Wzór 2

Wzór 3

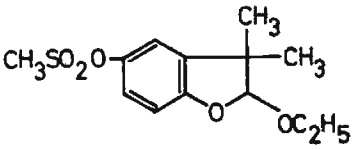
45l; A01n **P. 172502 T** 06.07.1974

Pierwszeństwo: 09.07.1973 — RFN (nr P 2334787.7)

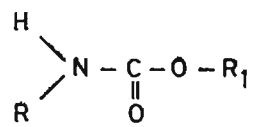
BASF Aktiengesellschaft, Ludwigshafen, Republika Federalna Niemiec.

Środek chwastobójczy

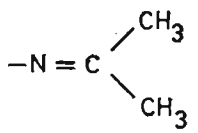
Środek chwastobójczy który zawiera mieszaninę związku o wzorze 1 i/lub jednego lub więcej związków o wzorze 2, w którym R oznacza rodnik alkilowy, resztę fenylową, ewentualnie podstawioną rodnikiem metylowym lub chlorowcem, resztę nitrobenzen sulfonylową albo aminobenzenosulfonylową; R_1 grupę alkilową, alkenylową lub alkinylową, ewentualnie podstawione chlorowcem, resztę fenylową albo benzylową, ewentualnie podstawione chlorowcem lub rodnikiem alkilowym, resztę 3-metoksykarbonyloaminofenylową albo resztę o wzorze 3, przy czym w mieszaninie związków o wzorach 1+2, 2+8, 2+9, R_1 we wzorze 2 oznacza resztę inną niż 3-metoksykarbonyloaminofenylową i/lub jednego lub więcej związków o wzorze 4, w którym X oznacza wodór albo chlorowiec, R rodnik alkilowy, chlorowcoalkilowy, benzamidoksylowy, względnie resztę benzylową ewentualnie podstawioną chlorowcem, grupą metylową, metoksylową, chlorowcoalkilową, R_1 oznacza wodór i sole kwasów, resztę alkilową albo benzylową ewentualnie podstawione chlorowcem i/lub związku o wzorze 5, w którym R_1, R_2, R oznaczają niższy rodnik alkilowy i/lub związku o wzorze 6, w którym R oznacza grupę alkoksylową albo fenylową ewentualnie podstawioną chlorowcem albo rodnikiem alkilowym i/lub związku o wzorze 7, w którym R oznacza niższy rodnik alkilowy i/lub związku o wzorze 8, w którym R oznacza wodór, grupę α, α-dwumetylo-ß-acetoksypropionylową względnie acetylową i/lub związku o wzorze 9, w którym X oznacza grupę aminową, α-hydroksy-ß, β, β-trójchloroetyloaminową, acetyloaminową, chlorowcoacetyloaminową, acetoacetyloaminową, alkiloaminową, dwualkiloaminową, alkoksyaminową, alkoksyalkiloaminową, dwumetyloformamidynową, ester kwasu amidoadypinowego, ester dwualkilowy kwasu aminotratronowego, grupę metoksylową, resztę —CO—COOR, przy czym R oznacza niższy rodnik alkilowy, fenylowy, wodór lub jego sole, Y oznacza chlor, brom, grupę metoksylową, Z wodór, grupę metylową, trójfluorometylową, chlorowiec, przy czym w mieszaninie związków o wzorach 1+9, gdy dla związku 9 Z oznacza wodór zaś Y chlor albo brom, X oznacza grupę inną niż aminową, α-hydroksy-ß, β, β-hrójchloroetyloaminową albo —NHCOOR, w której R oznacza rodnik alkilowy do C_4, wodór lub sól, zaś w mieszaninie związków o wzorach 2+8, R_1 we wzorze 2 oznacza resztę inną niż 3-metoksykarbonyloaminofenylową (1 zastrzeżenie)

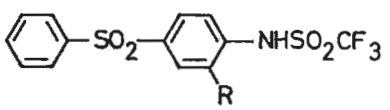
Wzór 1

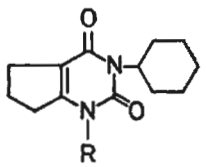
Wzór 2

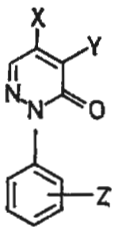
Wzór 3

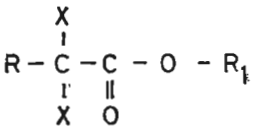
Wzór 7

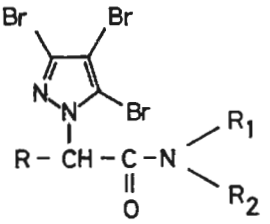
Wzór 8

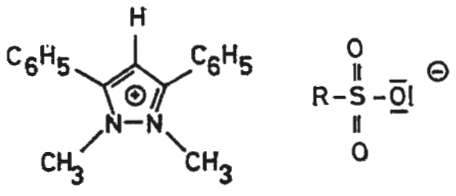
Wzór 9

Wzór 4

Wzór 5

Wzór 6

45l; A01n P. 172542 08.07.1974

Pierwszeństwo: 10.07.1973 — RFN nr P-2335020.1)

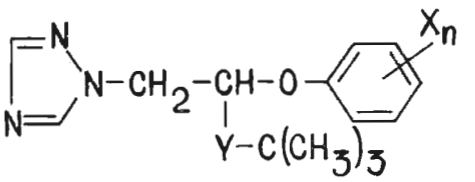
Bayer Aktiengesellschaft, Leverkusen, Republika Federalna Niemiec.

Środek grzybobójczy i sposób wytwarzania 1-etylotriazoli, stanowiących substancję czynną środka

Wynalazek dotyczy środka grzybobójczego, zawierającego jako substancję czynną nowe 1-etylotriazole o wzorze przedstawionym na rysunku, w którym X oznacza chlorowiec, grupę chlorowcoalkilową, alkilową, alkoksylową, alkilotio, alkilosulfonylową, nitrową, cyjanową, karbalkoksylową i/lub fenylową, n — oznacza liczbę całkowitą 0—5, a Y oznacza grupę ketonową lub pochodną funkcyjną, grupy ketonowej, lub jego fizjologicznie tolerowane sole.

Ponadto wynalazek dotyczy sposobu wytwarzania 1-etylo-triazoli o wyżej określonym wzorze, polegającego na reakcji podstawionych pochodnych dwumetylopentanonu z 1, 2, 4-triazolem. Związki otrzymane sposobem według wynalazku ze względu na bardzo wysoką aktywność grzybobójczą stosuje się do zwalczania chorób roślin wywołanych grzybami.

(2 zastrzeżenia)

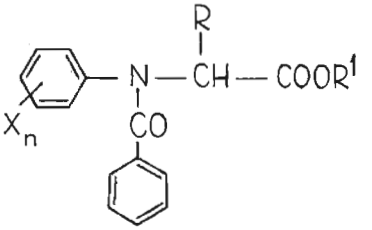
45l; A01n P. 172791 T 16.07.1974

Pierwszeństwo: 18.07.1973 — RFN (nr P 2336444.5)

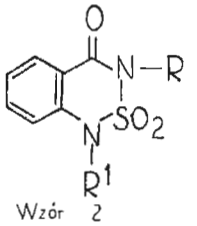
BASF Aktiengesellschaft, Leverkusen, Republika Federalna Niemiec.

Środek chwastobójczy

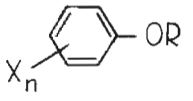
Środek chwastobójczy, który zawiera mieszaninę związku o wzorze 1, w którym X oznacza atom chlorowca, grupę alkilową, chlorowcoalkilową, alkoksylową, R oznacza atom wodoru, niższą grupę alkilową, R^1 niższą grupę alkilową, a n oznacza liczbę 0—3 i/albo związku o wzorze 2, w którym R oznacza niższą grupę alkilową, R^1 oznacza atom wodoru lub grupy tworzące sole i/albo związku o wzorze 3, w którym X oznacza atom chloru, bromu, grupę nitrową, atom jodu, grupę cyjanową, niższą grupę alkilową, n oznacza liczbę 0—3, R oznacza atom wodoru lub grupy tworzące sole, dalej R oznacza grupy o wzorach 4, 5, 6 w których Y oznacza atom chloru, jodu lub bromu, R^1 oznacza niższy alkil, grupę o wzorze 4, atom wodoru lub grupy tworzące sole, a R^2 i R^3 oznaczają atom wodoru, niższą grupę alkilową, ewentualnie podstawioną grupę arylową i/albo związku o wzorze 7 lub 8, w których Y i X oznaczają atom chloru, grupę metylową, n oznacza liczbę 0—3, R oznacza atom wodoru, niższą grupę alkilową, m oznacza liczbę 0—2, R^1 oznacza grupę alkilową, atom wodoru lub grupy tworzące sole. (1 zastrzeżenie)

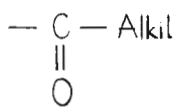
Wzór 1

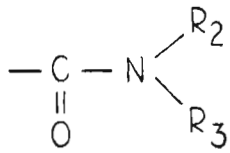
Wzór 2

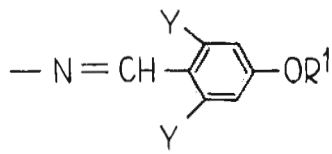
Wzór 3

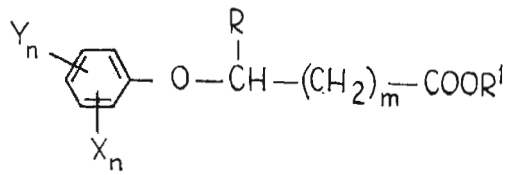
Wzór 4

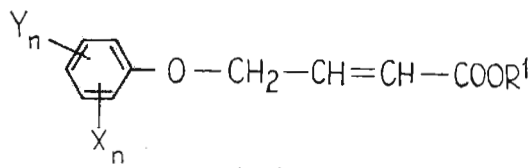
Wzór 5

Wzór 6

Wzór 7

Wzór 8

45l; A01n **P. 172929** **23.07.1974**

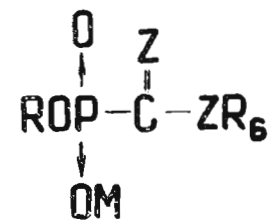
Pierwszeństwo: 17.09.1973 — St. Zj. Am. (nr 397723)
30.05.1974 — St. Zj. Am. (nr 474536, 474537)
23.05.1973 — St. Zj. Am. (nr 381619, 381620)

E.I.du Pout de Nemours and Company, Ine, Wilmington, Stany Zjednoczone Ameryki.

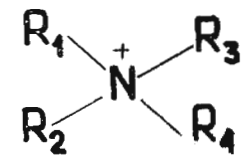
Środek do regulacji wzrostu roślin

Środek do regulacji wzrostu roślin, który zawiera zasadniczo obojętny rozcieńczalnik oraz nową pochodną karboksyfosfoniową o wzorze 1, w którym Z oznacza atom tlenu lub siarki, M oznacza atom sodu, litu, potasu, wapnia, magnezu, cynku, manganu, baru lub grupę o wzorze 2, w którym R_1 oznacza atom wodoru, grupę alkilową o 1—4 atomach węgla lub grupę hydroksyalkilową o 2—4 atomach węgla, R_2 oznacza atom wodoru, grupę alkilową o 1—4 atomach węgla lub grupę hydroksyalkilową o 2—4 atomach węgla, R_3 oznacza atom wodoru, grupę alkilową o 1—4 atomach węgla lub grupę hydroksyalkilową o 2—4 atomach węgla, R_4 oznacza atom wodoru lub grupę alkilową o 1—12 atomach węgla, przy czym ogólna liczba atomów węgla w podstawnikach R_1, R_2, R_3 i R_4 jest niższa od 16, R ma znaczenie podane powyżej dla symbolu M lub oznacza grupę alkilową o 1—8 atomach węgla, ewentualnie podstawioną, atomem chloru, bromu, fluoru lub jodu albo R oznacza grupę alkenylową o 3—8 atomach węgla, lub grupę o wzorze 3, w którym A oznacza atom chloru lub grupę metylową, B oznacza atom chloru lub grupę metylową, n oznacza liczbę 0 lub 1, a m oznacza liczbę 0 lub 1, R_6 ma znaczenie podane powyżej dla symbolu M lub oznacza R_5, który oznacza grupę alkilową o 1—6 atomach węgla, grupę alkenylową o 3—4 atomach węgla lub grupę benzylową, z tym, że jeżeli Z oznacza atom siarki R nie oznacza atomu wodoru i R_6 ma znaczenie inne niż podane powyżej dla M, a jeżeli R ma znaczenie podane dla M R lub M ma znaczenie inne niż atom wodoru, natomiast jeżeli R_6 ma znaczenie podane dla M, a Z oznacza atom tlenu, M ma znaczenie inne niż atom wodoru, cynku, manganu lub sodu.

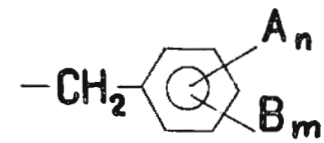
(7 zastrzeżeń)

Wzór 1

Wzór 2

Wzór 3

45l; A01n **P. 173037** **26.07.1974**
12q; C07c

Pierwszeństwo: 27.07.1973 — RFN (nr P 2338183.1)

Bayer Aktiengesellschaft, Leverkusen, Republika Federalna Niemiec.

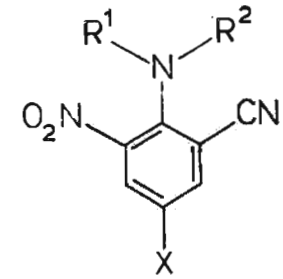
Środek chwastobójczy i sposób wytwarzania podstawionych pochodnych 2-cyjano-6-nitroaniliny

Przedmiotem wynalazku jest środek chwastobójczy zawierający jako substancję czynną nowe podstawione pochodne 2-cyjano-6-nitroaniliny o wzorze przedstawionym na rysunku.

Wynalazek dotyczy również sposobu wytwarzania tych substancji czynnych przez reakcję 2-alkoksy-3--nitrobenzonitryli lub 2, 5-dwuchlorowco-3-nitrobenzonitryli z aminami.

Nowe substancje czynne oddziaływują bardzo silnie, lecz w różny sposób na wzrost roślin, a zatem można je stosować jako selektywne herbicydy.

(2 zastrzeżenia)

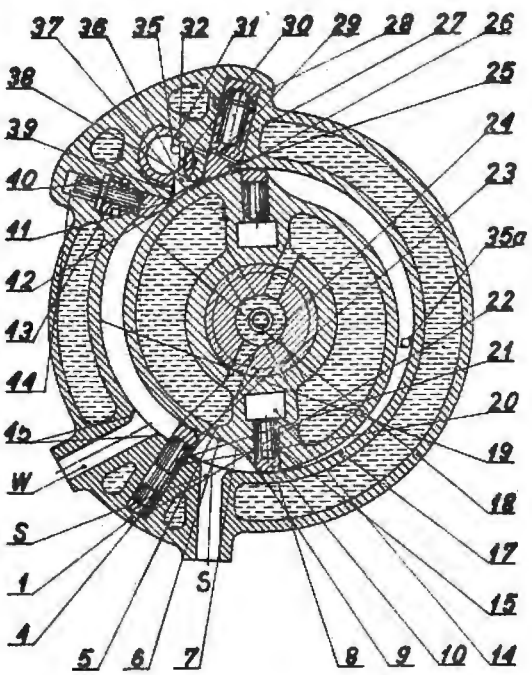

46a **P. 158356** 19.10.1972

Aleksander Wrzosek, Czaje-Bagno pow. Siemiatycze, Polska.

Łopatkowy rotacyjny silnik spalinowy

Łopatkowy rotacyjny silnik spalinowy wielopaliwowy o tłoku wirującym, który może być skonstruowany jako gaźnikowy lub wysokoprężny znamienny tym, że wewnątrz łopatki tłoka 8 znajduje się przeciwwaga odśrodkowa połączona cięgnami przechodzącymi przez rolki trzymające zamocowane w trzymadle dwuczęściowym 14 o które opierają się sprężyny 15 dociskające łopatkę 8 oraz sprężyny utrzymujące we właściwym położeniu przeciwwagę, która cięgnami jest połączona z łopatką tłoka 8 ponadto powierzchnie zewnętrzne tłoka między łopatkami 8 mają kształt spirali Archimedesa 6 przechodzącej na odcinku wewnętrznym w łuk schodzący 7; w cylindrze 1 między kanałami ssącymi S i wydechowym W umieszczona jest łopatka oddzielająca 20 dociskana sprężynami 21 opierającymi się o wstawkę 22 ograniczającą ruch łopatki 20, łopatka oporowa 25 mająca od strony n nachodzącej ścięcie płaszczyzną 26 dociskana sprężynami 27 opierającymi się o wstawkę 28 ograniczającą ruch łopatki, łopatka 25 posiada wewnątrz kanał przepływowy 29 przechodzący od płaszczyzny ścięcia 26 przez cylinder 1 do wstępnej komory wirowej 30, powierzchnia tego kanału jest styczna do wewnętrznej powierzchni cylindrycznej tulei 31 wstępnej komory wirowej, tuleja ta z jednej strony zamknięta jest przesuwnym (sterowanym) tłokiem posiadającym izolowane cieplnie denko, a z drugiej ścianką w której mimośrodowo umieszczony jest wtryskiwacz 35 mający oś pochyloną pod pewnym kątem do osi tulei, tuleja ta jest izolowana cieplnie od strony tłoka oraz posiada w ściance cylindrycznej podłużny otwór 32 o szerokości około 0,3 średnicy wewnętrznej tulei, otwór ten rozpoczyna główny kanał roboczy 36 wychodzący na powierzchnię wewnętrzną cylindra 37 w kształcie łuku, krawędzie kanału głównego przy wylocie na powierzchnię 37 złagodzone są łukami 38 i 39, powierzchnia kanału głównego 36 jest styczna do wewnętrznej powierzchni cylindrycznej tulei 31, a kanał 36 przebiega w ten sposób, że sprężany czynnik z obu kanałów wiruje w zgodnym kierunku, ponadto w cylindrze 1 znajduje się łopatka sprężająca 40 dociskana sprężynami 43 opierającymi się o wstawkę 44 ograniczającą ruch łopatki 40. (7 zastrzeżeń)

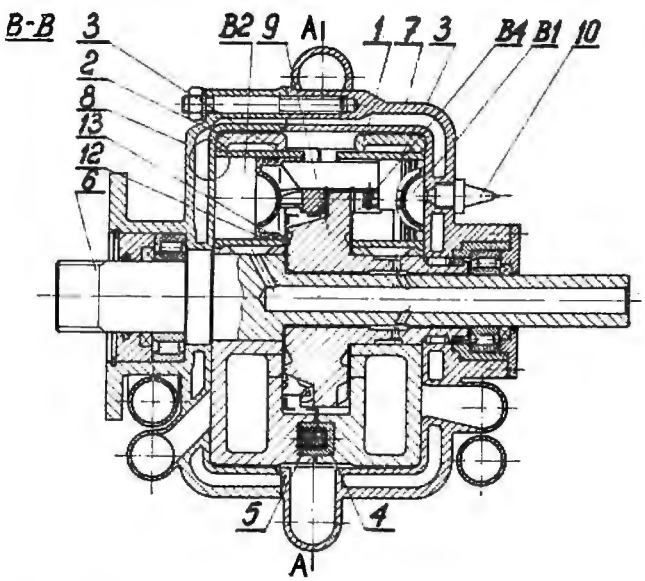
46a; F02b **P. 161091** 06.03.1973

Ryszard Szott, Brzeszcze, Polska, Antoni Koloch, Andrychów, Polska (Ryszard Szott, Antoni Koloch, Wiesław Kojder, Stanisław Nalborczyk).

Silnik lub maszyna robocza z wirującym zespołem tłokowym

Silnik lub maszyna robocza posiada zespół wirujący złożony z wirników (2, 1) połączonych sworzniami (4) i poprzez wirnik (2) z wałem (6). W wirnikach rozmieszczone są tuleje (3) i tłoki. Korpus składa się z obudów (7, 8), w których jest ułożyskowany wał (6).

Między wirnikami znajduje się tarcza (9) zamocowana nieruchomo do obudowy (7), sterująca swymi falistymi powierzchniami ruchami posuwisto-zwrotnymi tłoków, które oprócz tego wykonują wraz z wirnikami ruch obrotowy. Na powierzchniach wewnętrznych obudów są usytuowane okna ssące i wydechowe, które wraz z przesuwającymi się kolejno nad nimi tulejami cylindrowymi tworzą układ wymiany ładunku. Na jeden obrót wirników, każdy tłok wykonuje cztery suwy: ssania, sprężania pracy i wydechu. Składowa pozioma siły gazowej wynikająca z pochyłości powierzchni falistej tarczy (9) powoduje przesuwanie się tłoków i ruch obrotowy wirników. (19 zastrzeżeń)

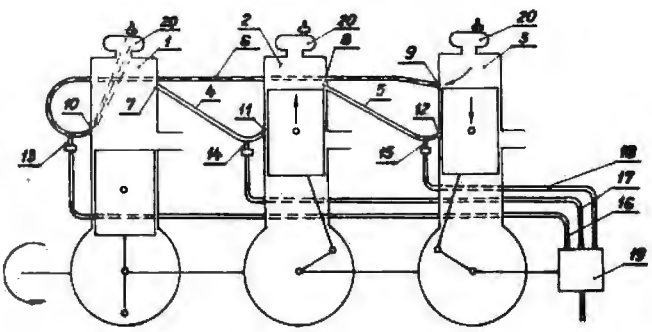

46a; F02b **P. 166446** 09.11.1973

Politechnika Krakowska, Kraków, Polska (Stanisław Jarnuszkiewicz).

Silnik spalinowy dwusuwowy wielocylindrowy z bezpompowym wytryskiem paliwa z zapłonem iskrowym

Silnik według wynalazku ma przestrzeń roboczą każdego cylindra połączoną przewodami gazowymi z pozostałymi cylindrami. Do każdego cylindra są do-

prowadzone dwa przewody. Każdy przewód ma wlot wykonany w gładzi jednego cylindra powyżej połowy skoku tłoka, zaś wylot wtryskowy wykonany z gładzi drugiego cylindra poniżej połowy skoku tłoka. Do każdego z tych przewodów doprowadzone jest paliwo w regulowanej objętości. (10 zastrzeżeń)

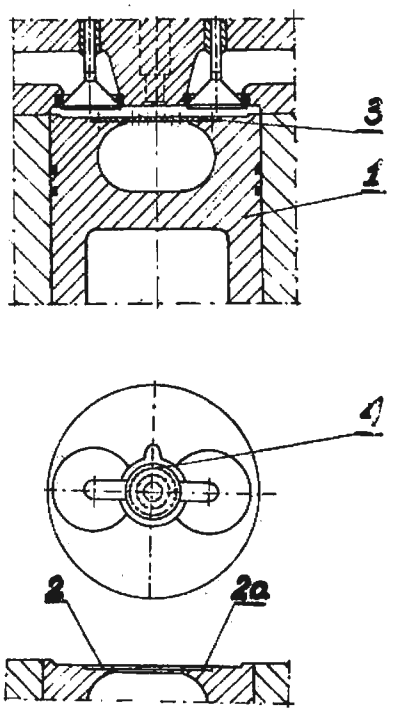
46a; F02b **P. 166657** 19.11.1973

Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia P. 164016

Instytut Ciężkiej Syntezy Organicznej „Blachownia" Kędzierzyn, Polska (Jerzy Wojciechowski, Leszek Mynarz, Józef Wrzyszcz, Bogusław Nowicki, Artur Kościelski)).

Silnik spalinowy emitujący gazy spalinowe o mniejszej zawartości składników toksycznych

Silnik spalinowy emitujący gazy spalinowe o zmniejszonej zawartości składników toksycznych według zgłoszenia patentowego nr P-164016 posiada na czołowej powierzchni tłoka (1) dwa wgłębienia (2) i (2a), w której osadzono metalowy element katalityczny w postaci wytrawionej lub niewytrawionej w mieszaninie kwasów solnego i azotowego w stosunku objętościowym 3:1 płytki perforowanej (3) skośnie ściętej lub płytki performowanej (3) z wypustem, skośnie ściętej, przy czym płytki wykonane są ze stopów chromowo-niklowych najkorzystniej zawierających powyżej 15% chromu i 15% niklu, zamocowane tak by ścięcie skośnie usytuowane były przy wtrysku od strony komory tłoka. (1 zastrzeżenie)

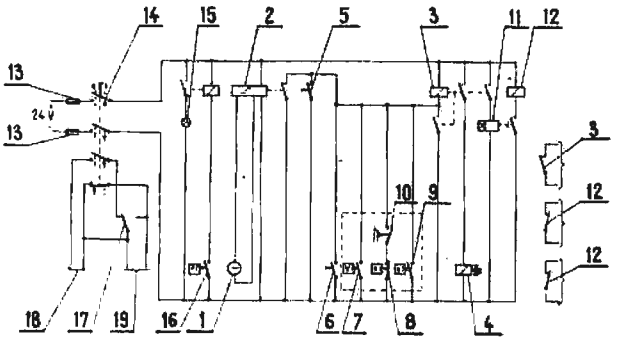

46b; F02d **P. 162240** 30.04.1973

Biuro Projektowo-Technologiczne Morskich Stoczni Remontowych Gdańsk, Polska (Jerzy Gołębiowski, Zygfryd Jopek).

Układ do wyłączania silnika zwłaszcza spalinowego silnika wysokoprężnego

Układ według wynalazku ma prądniczkę tachometryczną silnika (1), której napięcie jest proporcjonalne do prędkości obrotowej silnika. Napięcie to jest kontrolowane przez przekaźnik progowy napięcia (2). Po przekroczeniu nastawionej wartości obrotów przekaźnik progowy powoduje zadziałanie przekaźnika (3), który wysterowuje zawór elektromagnetyczny sprężonego powietrza. (1 zastrzeżenie)

47b; F16c **P. 166358** 06.11.1973

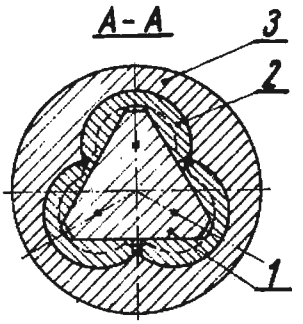
Huta Zygmunt, Bytom, Polska (Jan Sałajczyk).

Połączenie wału z piastą

Przedmiotem wynalazku jest połączenie wału z piastą, przeznaczone zwłaszcza do szybkiego łączenia i rozłączania głowic łączników przegubowych z walcami roboczymi walcarek hutniczych.

Połączenie według wynalazku zawierające, w otaczającej wał (1) piaście (3), wewnętrzne obrotowe powierzchnie nośne z ruchowo pasowanymi w nich pośredniczącymi w przenoszeniu obciążenie wkładami (2), które mogą się na tych powierzchniach obracać i stykać z wałem ich płaskimi powierzchniami nośnymi oraz zawierające jednakowe ilości tych wewnętrznych powierzchni i ramion nośnych wału ma przynajmniej jedno ramię nośne na wale (1). Ramię to wystaje wierzchołkiem ku piaście i posiada oś leżącą naprzeciw tego wierzchołka. Od wierzchołka ramienia rozciągają się płaskie powierzchnie nośne odpowiednio nachylone do siebie pod kątem mniejszym do półpełnego. Kąt ten zawiera oś podłużną połączenia.

(9 zastrzeżeń)

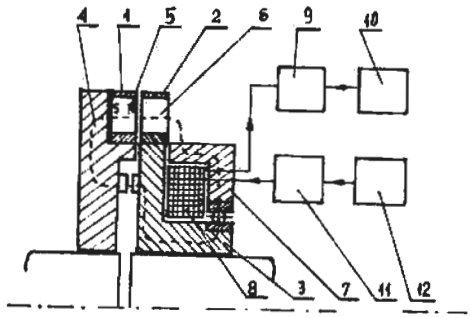
47c; F16d **P. 170157 T** 06.04.1974

Wyższa Szkoła Inżynierska, Lublin, Polska Zygmunt Tomaszewicz, Marek Szczupak, Leszek Bobrzyk).

Urządzenie do synchronicznego załączania sprzęgieł elektromagnetycznych zwłaszcza z nieruchomą cewką

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie przeznaczone do synchronicznego zesprzęglania sprzęgieł elektromagnetycznych, które ma dwa pierścienie (1) i (2) z materiału paramagnetycznego, umocowane na dwu ruchomych częściach sprzęgła (3) i (4), przy czym w pierścieniu (1) wmontowanych jest kilka magnesów stałych (5), a w drugim pierścieniu (2) wmontowane są wstawki (6) z miękkiej magnetycznie stali w ilości będącej krotnością magnesów (5). W części nieruchomej sprzęgła (7) znajduje się cewka okrężna (8), w której wskutek ruchu wzajemnego obu pierścieni (1) i (2) wzbudzana jest pulsująca siła elektromotoryczna.

(2 zastrzeżenia)

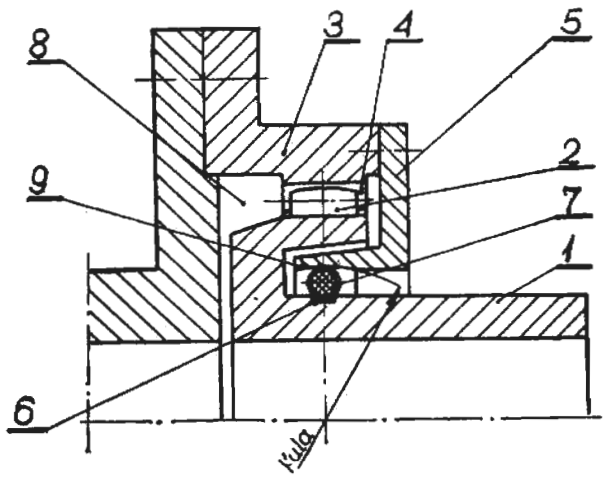
47e; F16d P. 172267 T 27.06.1974

Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Jerzy Bochman, Franciszek Przystupa, Włodzimierz Włodarski).

Uszczelnienie sprzęgła zębatego

Uszczelnienie sprzęgła zębatego, będące przedmiotem wynalazku, składa się z elastycznego pierścienia (7), umieszczonego pomiędzy wewnętrzną powierzchnią tarczy (5) przymocowanej do tulei (3) a piastą (1) sprzęgła, we wrębie (6) wykonanym w jednym z tych elementów, z jednej strony, zaś w rowku (9) wykonanym bądź na wewnętrznej powierzchni tarczy (5) przymocowanej do tulei (3) bądź w piaście (1) z drugiej strony. Powierzchnia rowka (9) jest fragmentem kuli, której środek geometryczny leży na przecięciu się osi wychylonego sprzęgła z płaszczyzną leżącą w osi symetrii elastycznego pierścienia (7).

Uszczelnienie działa skutecznie w zakresie pracy sprzęgła zębatego przy wychyleniu do dwóch stopni i ma zastosowanie w napędach maszyn roboczych ciężkich. (1 zastrzeżenie)

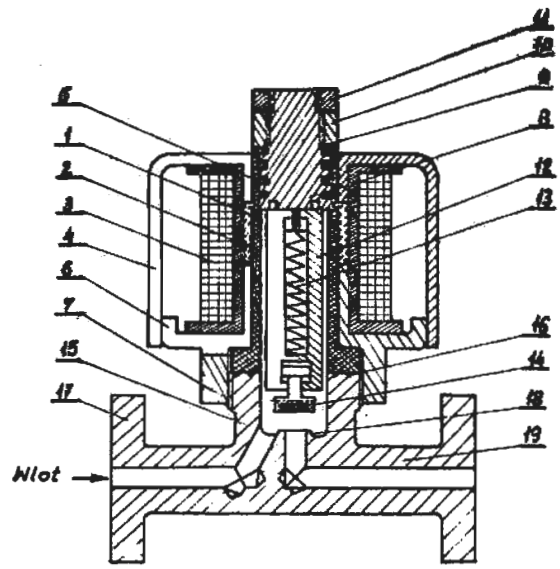

47g¹; F16k P. 165106 07.09.1973

Fabryka Automatyki Chłodniczej, Cieszyn, Polska (Alojzy Tomala, Zygmunt Kalfas).

Elektromagnetyczny zawór o małym poborze mocy wzbudnej

Zawór według wynalazku ma zastosowaną jako nośnik głowicy magnetycznej rurkę rdzeniową (1) w postaci kształtki z tworzywa sztucznego z wytopionym nabiegunnikiem (8), zaopatrzonym w występy mocujące tworzące uszczelnienia labiryntowe, którego szczelina wylotowa zamknięta jest uszczelką (9), dociśniętą profilowym pierścieniem (10) umocowanym na nabiegunniku (8). W rurce (1), poniżej rdzenia (8), mieści się suwliwa zwora (12), zaopatrzona w narząd sprężynujący (13). Zwora (12) jest połączona z zawieradłem (14) w sposób umożliwiający poosiowe przemieszczanie. (2 zastrzeżenia)

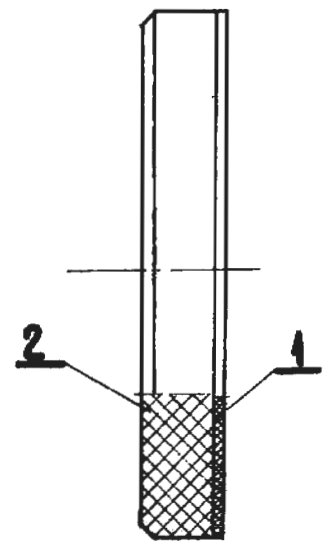

47g¹; F16k P. 167287 T 12.12.1973

Wytwórnia Urządzeń Chłodniczych, Dębica, Polska (Kazimierz Klis).

Uszczelka zwłaszcza do uszczelniania grzybka w zaworze bezpieczeństwa

Uszczelka według wynalazku, składająca się z dwu warstw sprasowanych ze sobą, ma pierwszą warstwę (1) wykonaną z czystego teflonu. Druga warstwa (2) składa się z mieszaniny około 10% grafitu, 2,5% koksu, 2,5% siarczku molibdenu i innych wiążących wypełniaczy. Uszczelka ma zastosowanie w produkcji chłodniczych zaworów bezpieczeństwa. (1 zastrzeżenie)

48a; C23b P. 170759 T 30.04.1974

Instytut Transportu Samochodowego, Warszawa, Polska (Jerzy Dawidowicz, Zofia Matejska, Jan Polański).

Kąpiel galwaniczna do osadzania twardych powłok żelaznych w obniżonej temperaturze

Kąpiel galwaniczna do osadzania twardych powłok żelaznych w obniżonej temperaturze zawiera od 450 do 600 g/l chlorku żelazawego i od 1,5 do 2 g/l wolnego chlorowodoru. Proces osadzania twardych powłok żelaznych przebiega przy temperaturze kąpieli poniżej 40°C. Uzyskiwana twardość osadzonej powłoki żelaznej jest wyższa od 500 HV. (1 zastrzeżenie)

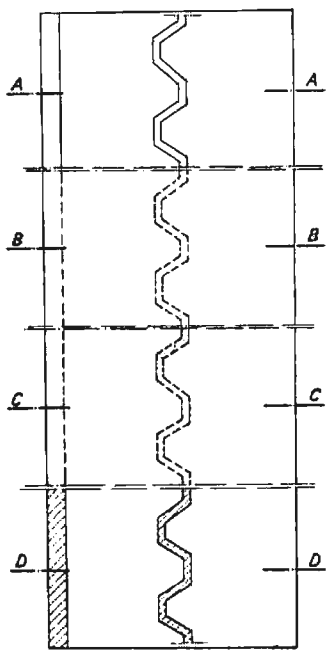
48a; C23b **P. 172085 T** 20.06.1974

Stocznia Szczecińska im. Adolfa Warskiego, Szczecin, Polska (Jerzy Sobociński, Zbigniew Oleśniewicz, Krzysztof Samelczak).

Sposób platerowania blach uwzględniający wymogi konstrukcyjne zwłaszcza w budownictwie okrętowym

Przedmiotem wynalazku jest nowy sposób platerowania blach polegający na tym, że w miejscach określonych potrzebami konstrukcyjnymi, na przykład w miejscach spawanych połączeń teowych, platerowane blachy wolne są od plateru lub w miejscach tych oznaczonych trwale na zewnętrznej powierzchni plateru nie doprowadza się za pomocą znanych metod do trwałego połączenia platerowanej blachy z platerem, względnie umieszcza się (minimalnej grubości) ukształtowane według potrzeb przekładki, które zabezpieczają przed trwałym połączeniem obu platerowanych elementów, a nałożony plater z miejsc tych jest usuwany.

Wynalazek znajdzie główne zastosowanie przy produkcji wielkogabarytowych zbiorników do transportu lub magazynowania czynników chemicznych, zbiorników lub kadłubów okrętowych wykonywanych z blach platerowanych. (5 zastrzeżeń)

48a; C23b **P. 172652 T** 11.07.1974

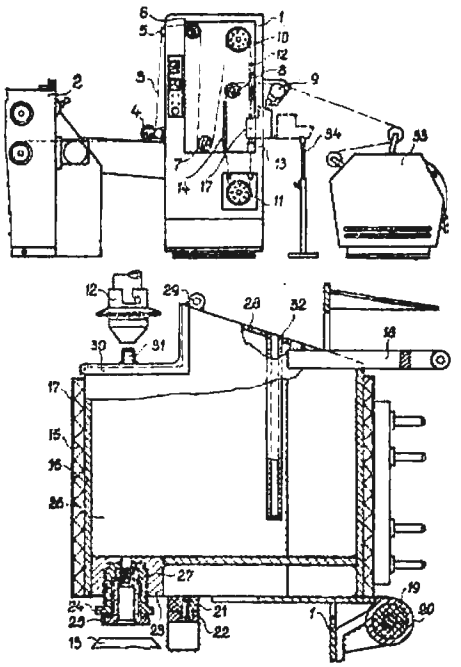
Pierwszeństwo: 11.07.1973 — Węgry (nr PI-238)

Diosgyöri Gepgyar Miskolc Magyar Kabel Müvek, Budapest, Węgry.

Urządzenie do wyżarzania i cynowania drutów

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do cynowania drutów za pomocą nagrzewania elektrycznego.

Zgodnie z wynalazkiem w urządzeniu między strefą grzejną **(12)** a strefą wstępnego chłodzenia **(13)** jest umieszczone zamykane urządzenie do cynowania **(17)**. Urządzenie **(17)** pomiędzy wejściem drutu **(31)** i wejściem kalibrującym **(24, 25, 27)** zawiera przestrzeń ze stopionym metalem **(26)**, przy czym przestrzeń ta zamknięta jest w elektrycznie ogrzewanym tyglu **(16)** z regulatorem temperatury **(32)**. (3 zastrzeżenia)

48a; C23b **P. 172705 T** 13.07.1974

Pierwszeństwo: 28.011.1973 — Japonia nr 49-20520)

Nippon Steel Corporation, Tokio, Japonia.

Sposób galwanicznego cynowania

Sposób galwanicznego cynowania metali z zastosowaniem nierozpuszczalnej anody, polega na tym, że wytwarza się kontaktową warstwę ciało stałe — ciecz złożoną z cząstek metalicznej cyny i rotworu do galwanicznego cynowania, rozpuszcza cząsteczki metalicznej cyny w reakcji przebiegającej w warstwie kontaktowej. (6 zastrzeżeń)

43b; C23c **P. 165347** 20.09.1973

Politechnika Gdańska, Gdańsk, Polska (Śląskie Zakłady Przemysłu Elektrotechnicznego, Kostuchna k/Katowic, Polska, Szefostwo Służby Czołgowo-Samochodowej, Warszawa, Polska (Romuald Juchniewicz, Jerzy Walaszkowski, Andrzej Widuchowski, Władysław Bohdanowicz, Marian Adamczyk, Czesław Dąbrowski, Stefan Woelke, Zbigniew Zieliński).

Sposób zabezpieczania złączek i końcówek dwumetalowych przed korozją galwaniczną

Przedmiotem wynalazku jest sposób zabezpieczania złączek i końcówek dwumetalowych przed korozją galwaniczną, który polega na tym, że końcówki i złączki dwumetalowe zanurza się w alkoholowym roztworze benzotriazolu, korzystnie 1%, a po osuszeniu pokrywa się je żywicą rezolową, otrzymaną przez kondensację frakcji fenolowej z formaldehydem.
(1 zastrzeżenie)

43b; C23c **P. 166896** 28.11.1973

Instytut Lotnictwa, Warszawa, Polska (Włodzimierz Karliński, Kazimierz Molenda, Maciej Willgocki).

Sposób przedłużenia żywotności wyrobów ze stopów platyna-rod podlegających działaniu agresywnych substancji chemicznych

Sposób według wynalazku polega na tym, że powierzchnię wykonaną ze stopu platyna-rod, stykającą się z substancją agresywną chemicznie powleka się warstwą platyny. Sposób według wynalazku stosuje się do takich wyrobów jak: tygle, mieszczadła itp., stosowanych w przemyśle chemicznym, włókien sztucznych, szklarskim. (1 zastrzeżenie)

48b; C23c **P. 166928** 29.11.1973

Zakład Podzespołów Radiowych „Omig", Warszawa, Polska (Kazimierz Góratowski, Maria Stanek).

Sposób nanoszenia warstw cienkich

Sposób nanoszenia warstw cienkich, zwłaszcza rezystywnych na podłoża o dowolnych wymiarach, szczególnie na korpusy izolacyjne charakteryzuje się tym, że pojemnik lub pojemniki siatkowe z umieszczonymi w nich luzem naparowywanymi podłożami wykonują ruch obrotowo-wahadłowy wokół własnych osi poziomych i są umieszczone powyżej jednego lub kilku źródeł parowania, albo jednocześnie wykonują ruch obrotowo-wahadłowy wokół własnych osi poziomych i ruch obrotowy względem jednego lub kilku źródeł parowania w płaszczyźnie pionowej. (2 zastrzeżenia)

48b; C23c **P. 172602** 10.07.1974

Pierwszeństwo: 24.07.1973 — ZSRR (nr 1938972)

Ordena Trudovogo Krasnogo Znameni Institut Khimii i Khimiczeskoi tekhnologii Akademii Nauk Litovskoi SRR, USSR, Wilno, ZSRR.

Elektrolit do nakładania powłoki niklowej z intruzyjnymi cząstkami obojętnymi

Wynalazek dotyczy elektrolitu do nakładania powłok niklowych z intruzyjnymi obojętnymi cząstkami kaolinu i dwutlenku krzemu w tej powłoce, zawierającego siarczan niklawy, chlorek niklawy, kwas borowy, organiczne związki sulfonowe, organiczne związki nienasycone oraz kaolin i nieorganiczne związki krzemu.

Cechą elektrolitu jest według wynalazku to, że jako nieorganiczne związki krzemu zawiera on krzemiany metali alkalicznych, których ilości w stosunku do ilości kaolinu wynoszą odpowiednio od 1:5 do 1:50.

Otrzymywane za pomocą elektrolitu i odznaczające się wysoką odpornością korozyjną powłoki niklowe z intruzyjnymi. cząstkami obojętnymi stosuje się przy mikrospękanym chromowaniu i niklowaniu srebrzystomatowym (tak zwanym satynowym). (6 zastrzeżeń)

48c; C23d **P. 134793** 12.07.1969

Kopalnia Węgla Kamiennego „Mortiner-Porąbka", Przedsiębiorstwo Państwowe, Zgierz, Polska (Juliusz Pellar, Henryk Bojanowski, Jerzy Mańka, Stanisław Tomsia, Alojzy Sobaszek, Adam Skarbek).

Emalia zabezpieczająca powierzchnię metalu przed ścieraniem

Emalia zabezpieczająca powierzchnię metalu przed ścieraniem, składająca się z emalii podstawowej i emalii kryjącej, charakteryzująca się tym, że grubość łączna emalii jest nie większa niż 0,6 mm z tym, że emalia podstawowa jest wypalana w temperaturze 860°C w ciągu 7—9 minut, a emalia kryjąca wypalana jest w temperaturze 850°C w ciągu 6—8 minut, przy czym emalia podstawowa zawiera tlenki kobaltu, niklu, miedzi, a emalia kryjąca tlenki krzemu, aluminium, boru, manganu, chromu, tytanu, cyny oraz fluorki wapnia i sodu.. (1 zastrzeżenie)

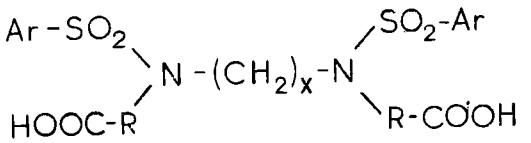
48c; C23d **P. 171973** 17.06.1974

Pierwszeństwo: 18.06.1973 — RFN (nr P 2330978.6)

Hoechst Aktiengesellschaft, Frankfurt nad Menem, Republika Federalna Niemiec.

Środek do obróbki metali i ochrony przed korozją

Środek do obróbki metali i ochrony przed korozją składa się z soli z alkaliami lub aminosoli kwasów bis-sulfonamidokarboksylowych o ogólnym wzorze, przedstawionym na załączonym rysunku, w którym Ar oznacza rodnik benzenowy albo naftalenowy, ewentualnie podstawiony przez atomy chlorowca, grupy alkilowe i/albo alkoksylowe, R oznacza rodnik alkilowy o 1—5 atomach węgla, ewentualnie zawierający grupy metylowe jak rozgałęzienia, x oznacza liczbę 2—6. (1 zastrzeżenie)

WZÓR

48d²; C23g **P. 166710** **P. 23.11.1973**

Instytut Mechaniki Prezycyjnej, Warszawa, Polska (Stanisław Bagdach).

Sposób aktywowania nieprzewodników przed chemicznym pokrywaniem metali

Sposób według wynalazku polega na tym, że po pierwszym zaktywowaniu powierzchni przedmiotu i ewentualnym opłukaniu, przedmiot zanurza się do roztworu zawierającego oprócz znanych składników takich jak kwasy nieorganiczne lub ich sole z metalami alkalicznymi, również dodatek związków metalu takiego jak złoto, platyna, pallad oraz wanad, wolfram, molibden czy iryd. Dodatek ten stosuje się korzystnie w ilościach odpowiadającej 0,1 do 100 mg metalu na litr. (2 zastrzeżenia)

49h; B23k **P. 166383** 06.11.1973

Instytut Spawalnictwa, Gliwice, Polska, Stanisław Kraszewski, Jerzy Ziemliński, Jan Węgrzyn).

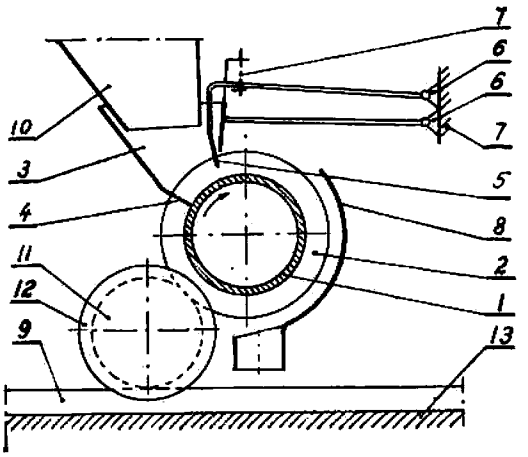
Elektroda otulona do spawania i napawania

Elektroda otulona do spawania i napawania łukowego, szczególnie grawitacyjnego konstrukcji stalowych, ma rdzeń w postaci drutu ze stali niskowęglowej i otulinę zawierającą wagowo: magnezyt 4 do 15%, kaolin 1 do 10%, żelazo-mangan, żelazo-tytan lub żelazo-krzem 5 do 15%, muskowit lub inne glinokrzemiany 5 do 15%, rutyl 12—40%, proszek żelazny 20—50%, sadza lub inne substancje węglopochodne 0,2—3%. (1 zastrzeżenie)

49h; B23k **P. 166478** 10.11.1973

Politechnika Gdańska, Gdańsk-Wrzeszcz, Polska (Jan Chomicki, Eugeniusz Madej, Ewa Chomicka).

Dozownik wypełniacza spawalniczego

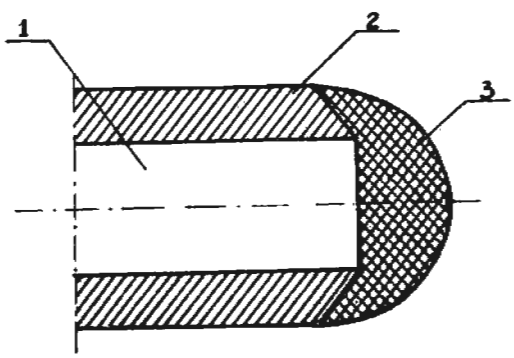
Dozownik wypełniacza spawalniczego ma bęben **(1)** kołowy z rowkiem **(2)** dozującym, na którym opiera się kosz **(3)** zasypowy z zastawką **(4)** zamykającą rowek **(2)**, który po przeciwnej stronie przymknięty jest łopatką **(5)** regulacyjną. Bęben **(1)** kołowy łącznie z koszem **(3)** zasypowym opiera się na kole **(11)** jezdnym. Koło **(11)** jezdne prowadzone obrzeżami **(12)** wzdłuż rowka **(9)** spawalniczego napędza ciernie bęben **(1)**. (3 zastrzeżenia)

49h; B23k **P. 166668** 20.11.1973

Instytut Spawalnictwa, Gliwice, Polska (Jerzy Ziemliński, Stanisław Kraszewski, Jan Węgrzyn).

Masa do samoczynnego zajarzenia łuku elektrycznego w procesach spawania

Masa **(3)** do samoczynnego zajarzania łuku elektrycznego przy procesach spawania i napawania, nałożona na koniec elektrody **(1)** otulonej otuliną **(2)** do zajarzania łuku zawiera wagowo grafit lub inne produkty węglopochodne w ilości 5 do 35%, żelazo-mangan, żelazo-chrom lub żelazo-tytan 2 do 20 %, dwuchromian potasu lub nadmanganian potasu 20 do 80%, kaolin lub inne glinokrzemiany 2 do 20% i dekstrynę lub inne lepiszcza organiczne 1 do 10%. (2 zastrzeżenia)

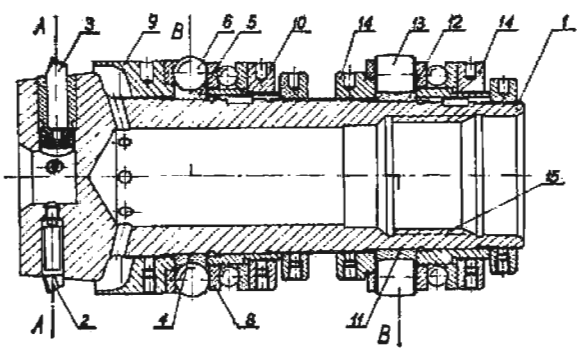

49l; B23p **P. 165982** 19.10.1973

Politechnika Gdańska, Gdańsk-Wrzeszcz, Polska Gdańskie Zakłady Mechanizacji Budownictwa „ZREMB" Gdańsk, Polska (Włodzimierz Przybylski, Zygmunt Plichta).

Głowica roztaczająco-nagniatająca do obróbki głębokich otworów narażonych na ścieranie

Przedmiotem wynalazku jest głowica roztaczająco-nagniatająca do obróbki głębokich otworów narażonych na ścieranie zwłaszcza w rurach. Korpus **(1)** głowicy na zewnętrznej powierzchni posiada dwustopniowe stożki **(4, 11)** z osadzonymi na nich pierścieniami **(5, 12)** rozprężnymi. Pierścienie te stanowią bieżnie elementów nagniatających, przy czym w pierwszym stopniu osadzone są kulki **(6)**, zaś w stopniu drugim rolki **(13)** baryłkowe. Głowica posiada niezależną regulację obu stopni nagniatających. (1 zastrzeżenie)

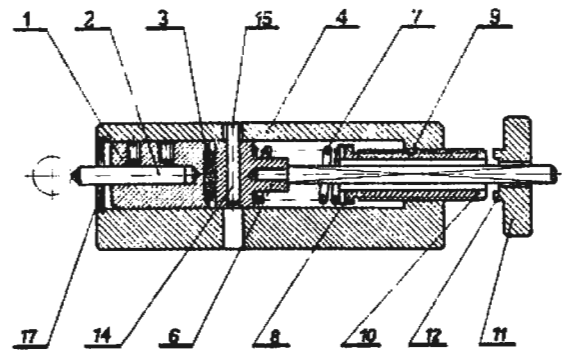
49l; B23p **P. 166417** 08.11.1973

Zakłady Maszyn Biurowych „Predom-Metron", Toruń, Polska (Piotr Kowalski, Michał Werner).

Przyrząd do dogniatania zewnętrznych powierzchni zwłaszcza diamentem

Przedmiotem wynalazku jest przyrząd do dogniatania zewnętrznych powierzchni zwłaszcza diamentem oparty na mechanicznej regulacji sił docisku.

Przyrząd według wynalazku wyposażony w dogniatak z dociskiem sprężynowym ma oprawkę **(1)** dogniataka **(2)** i przekazujący na nią nacisk prowadnik **(6)** przedzielone przekładką elastyczną **(3)** najkorzystniej z miekkiej gumy. Oprawka **(1)** i prowadnik **(6)** ułożyskowane są w korpusie **(4)**. Dociskany sprężyną **(7)** prowadnik **(6)** zakończony jest wskaźnikiem nacisku przechodzącym wewnątrz śruby regulacyjnej **(9)**. Ruch prowadnika jest ograniczony kołkiem oporowym **(14)**. (4 zastrzeżenia)

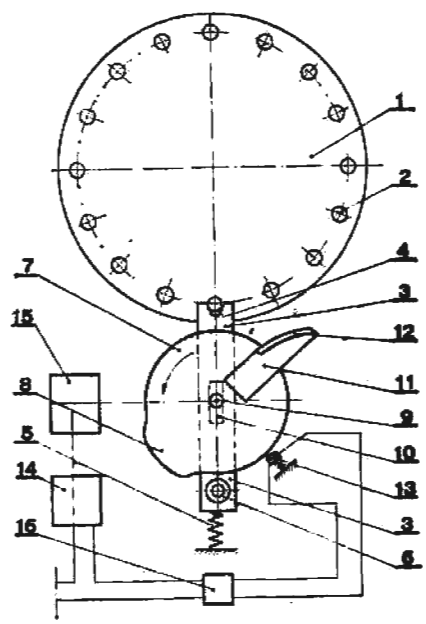
49m; B23g **P. 166982** 01.12.1973

Polska Akademia Nauk, Instytut Biologii Doświadczalnej, Warszawa, Polska (Janusz Bęczkowski).

Urządzenie podziałowe

Wynalazek dotyczy urządzenia podziałowego o napędzie mechanicznym, umożliwiającego z-krotne powtarzanie położenia elementu napędzanego.

Urządzenie ma tarczę podziałową **(1)** zaopatrzoną na obwodzie w kołki **(2)**. Obok tarczy **(1)** znajduje się, przesuwny promieniowo, wodzik **(3)** do ustalania jej kolejnych położeń. Do przesuwania wodzika **(3)**, obracania tarczy **(1)** o kolejną podziałkę oraz wyłączania silnika napędowego służy krzywkowa tarcza **(7)** z garbem **(8)**, do której jest umocowany popychacz **(11)**.

Urządzenie znajduje zastosowanie w dowolnych mechanizmach podajnikowych takich jak np. talerzowe podajniki karmy dla zwierząt doświadczalnych, maszyny do pakowania, maszyny do zamykania butelek itp. (3 zastrzeżenia)

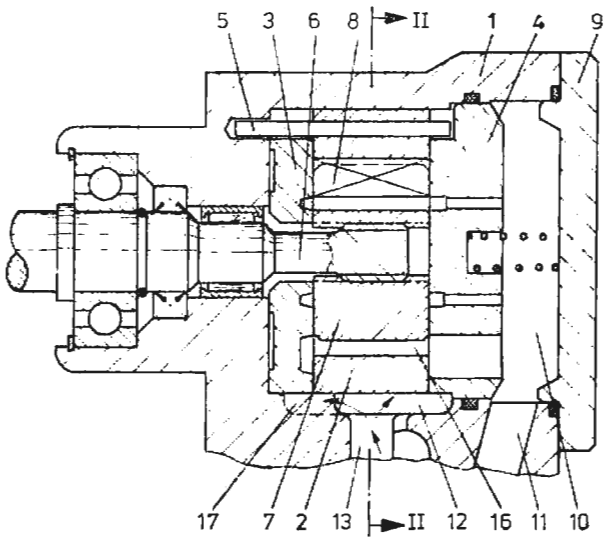
50b; F04d **P. 169539** 14.03.1974

Pierwszeństwo: 15.03.1973 — RFN (nr P 2312873.6)

Zahnradfabrik Friedrichshafen Aktiengesellschaft, Friedrichshafen, Republika Federalna Niemiec.

Rotacyjna pompa tłoczkowa, zwłaszcza do serwomechanizmów układów kierowniczych

Przedmiotem wynalazku jest rotacyjna pompa tłoczkowa zwłaszcza do serwomechanizmów układów kierowniczych, mająca pierścień krzywkowy wmontowany pomiędzy dwiema czołowymi płytkami i umieszczony w tym pierścieniu cylindryczny wirnik z przesuwającymi się promieniowo roboczymi suwakami oraz współosiową z tym krzywkowym pierścieniem i zaopatrzoną w otwór wlotowy komorę ssania, która poprzez znajdujące się w obydwu czołowych płytkach kieszenie ssące jest połączona z celkami utworzonymi przez pierścień krzywkowy i wirnik pomiędzy roboczymi suwakami, charakteryzująca się tym, że począwszy od wlotowego otworu **(13)** aż po ssące kieszenie czołowych płytek **(3)** i **(4)**, komora **(12)** ssania mając kształt niepełnego pierścienia, obejmuje krzywkowy pierścień **(2)**, przy czym na swych końcach ma ona kształt łopatek kierujących. (3 zastrzeżenia)

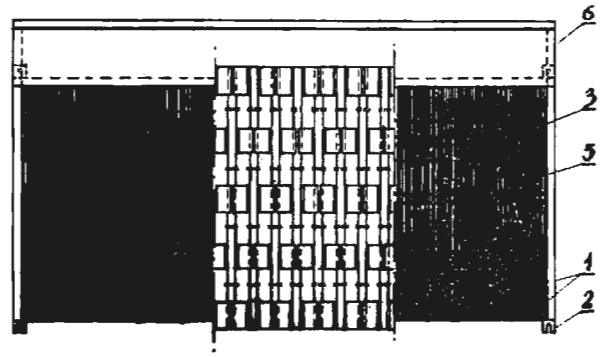

50d; B07b **P. 161123** 08.03.1973

Centralne Laboratorium Technologii Przetwórstwa i Przechowalnictwa Zbóż, Warszawa, Polska (Michał Brykczyński, Zdzisław Duma, Stefan Uszyński).

Sito prętowe i sposób jego zastosowania

Przedmiotem wynalazku jest sito prętowe oraz sposób jego zastosowania. Sito służy zwłaszcza do sortowania ziarna zbóż i charakteryzuje się tym, że posiada pręty **(5)** częściowo luźno osadzone w ramie **(1)** i w oddzielonych od ramy **(1)** balansach **(3)**, co powoduje ich rewibrację uniemożliwiającą zakleszczanie się ziarn w sicie. Pręty, które w ramie osadzone są luźno, w balansach osadzone są sztywno i odwrotnie. Sita umieszcza się wielopiętrowo w rzeszocie. Sortowanie na sitach według wynalazku polega na tym, że ziarno zboża zasypane przez wlot przechodzi kolejno przez trzy sita robocze a następnie spada na dalsze sita robocze. Przesiewy z pierwszych trzech sit dostają się na pierwsze sito kontrolne, które wydziela z nich celne ziarna i skierowuje z powrotem do głównego strumienia. Wszystkie sita są takie same. O różnicy ich działania stanowi tylko ich położenie w wewnętrznym schemacie rzeszota. (2 zastrzeżenia)

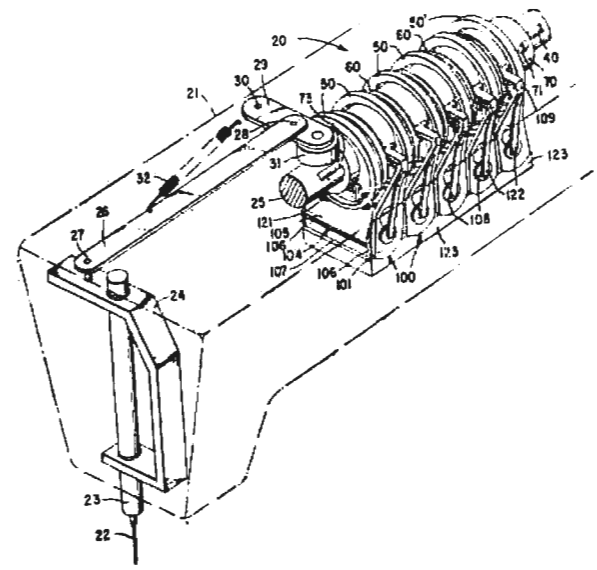
52a; D05b **P. 172785** 16.07.1974

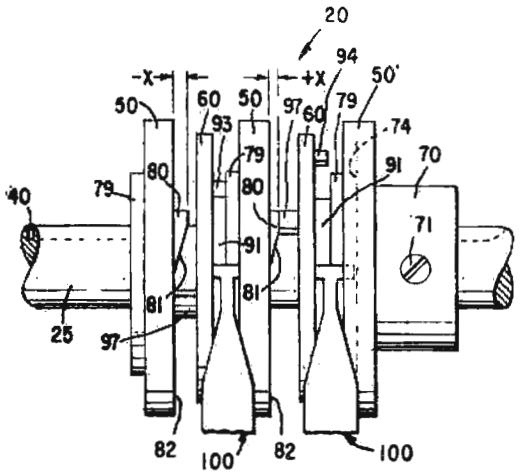
Pierwszeństwo: 16.07.1973 — St. Zjedn. Am. (nr 379535)

The Singer Company, Elizabethport F., New Jersey, Stany Zjednoczone Ameryki.

Urządzenie sumujące elektromechaniczne z obrotowymi tarczami

Urządzenie sumujące elektromechaniczne z obrotowymi tarczami zawiera tarczę **(50)** zaklinowaną na wałku **(25)** i obracającą się wraz z wałkiem **(25)**, tarczę **(60)** wolno osadzoną na wałku **(25)** obok tarczy **(50)** zaklinowanej, elementy **(91, 79)** dla ciernego sprzężania tarczy **(50)** zaklinowanej i wolno osadzonej tarczy **(60)**, wzajemnie sprzęgalne osiowe segmenty krzywkowe **(80, 97)** na tarczy **(50)** zaklinowanej i tarczy **(60)** wolno osadzonej dla wykonywania ruchów sprzęgających i rozłączających segmenty **(80, 97)** i zamieniających osiowy wymiar zestawu tarcz zgodnie ze względnym kątowym przesunięciem tarczy **(50)** zaklinowanej i tarczy **(60)** wolno osadzonej, element wyjściowy **(30)** zależy od całkowitego wymiaru osiowego zestawu tarcz sprzężony z elementami tworzącymi ścieg, oraz elementy sterujące **(100)** do zatrzymywania wolno osadzonej tarczy **(60)** w stosunku do tarczy **(50)** zaklinowanej dla spowodowania wzajemnego przesunięcia kątowego tarczy **(50)** zaklinowanej i wolno osadzonej tarczy **(60)**. (10 zastrzeżeń)

53c; A23b P. 166654 19.11.1973

Centralne Laboratorium Chłodnictwa, Łódź, Polska (Michał Grześkowiak, Marian Remiszewski, Maciej Urbaniak, Maria Urbaniak).

Sposób wytwarzania nowych, mrożonych deserów owocowych

Sposób wytwarzania nowych, mrożonych deserów owocowych według wynalazku polega na tym, że miesza się podstawowe surowce: hydrolizat skrobi i glukozę z utrwalonymi przez zamrażanie a następnie rozmrożonymi do półpłynnej masy: przecierem owocowym oraz dodatkami smakowymi, po czym całość zamraża się. (2 zastrzeżenia)

53e; A23c P. 170119 T 05.04.1974

Akademia Rolniczo-Techniczna, Olsztyn, Polska (Jan Kisza, Stefan Ziajka, Zdzisław Zbikowski).

Sposó bprodukcji mleka homogenizowanego w proszku

Wynalazek dotyczy sposobu produkcji mleka homogenizowanego w proszku o podwyższonych wartościach odżywczych i właściwościach bifidogennych, przeznaczonego dla niemowląt. Sposób według wynalazku polegający na normalizacji mleka, pasteryzacji, repasteryzacji, zagęszczaniu, dodatku oleju słonecznikowego, laktozy, witamin oraz homogenizację i suszenie, charakteryzuje się tym, że do mleka zgęszczonego dodaje się enzymatycznie hydrolizowaną kazeinę kwasową i odmineralizowane białka serwatkowe. Hydrolizat kazeiny pozyskuje się przez rozpuszczenie kazeiny kwasowej lub twarogu kwasowego w roztworze kwasu cytrynowego, a hydrolizę prowadzi się za pomocą pepsyny lub innych enzymów proteolitycznych. (2 zastrzeżenia)

53g; A23k P. 170238 10.04.1974

Pierwszeństwo: 12.04.1973 — RFN (nr P 2318446.5)

Deutsche Gold — und Silber — Scheideanstalt vormals Roessler, Frankfurt nad Menem, Republika Federalna Niemiec.

Środki konserwujące do pasz

Pasze pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego o wysokiej zawartości wody konserwowano w celu zabezpieczenia przed działaniem mikroorganizmów, jak bakterie, drożdże, pleśnie przez dodanie środków chemicznych. Jako środki chemiczne stosowano mieszaniny sześciometylenoczteroaminy i kwasów organicznych, jak kwas mrówkowy, octowy, cytrynowy, winowy, mlekowy, sorbowy i zwłaszcza kwas propionowy. Najkorzystniejsze są mieszaniny, zawierające w przybliżeniu równoważne ilości sześciometylenoczteroaminy i kwasów. (7 zastrzeżeń)

53g; A231 P. 170485 19.04.1974

Pierwszeństwo: 23.03.1974 — RFN (nr P 2414146.6)

Deutsche Gesellschaft für Schädlingsbekämpfung, Frankfurt nad Menem RFN.

Sposób unieszkodliwiania trujących produktów przemiany materii u grzybów pleśniowych

Przedmiotem wynalazku jest sposób unieszkodliwiania trujących produktów, powstających w wyniku przemiany materii u grzybów pleśniowych. Produkty te, zwane mykotoksynami, są w silnym stopniu szkodliwe dla zwierząt ciepłokrwistych.

Cechą sposobu według wynalazku jest to, że przedmioty, substancje lub mieszaniny substancji zawierające produkty przemiany materii grzybów pleśniowych traktuje się tlenkiem etylenu, mrówczanem metylu lub mieszaniną obu tych gazów, ewentualnie z dodatkiem obojętnego gazu. (4 zastrzeżenia)

53g; A23k P. 170631 26.04.1974

Pierwszeństwo: 27.04.1973 — Stany Zjednoczone Ameryki (nr 355240)

American Cyanamid Company, Wayne, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób wyodrębniania antybiotyku oraz pasza dla drobiu i zwierząt

Wynalazek dotyczy wyodrębniania antybiotyku z brzeczek pofermentacyjnych. Sposób polega na dodaniu alkilosiarczanu metalu alkalicznego lub mieszaniny alkilosiarczanów, albo do pełnej brzeczki pofermentacyjnej, albo do sklarowanej brzeczki pofermentacyjnej a następnie na wydzieleniu w znany sposób wytrąconego kompleksu antybiotyk — alkilosiarczan lub mieszaniny kompleksów.

Wynalazek obejmuje także sposób użycia wytworzonego kompleksu jako składnika dodatków paszowych, w celu przyśpieszenia wzrostu zwierząt takich jak drób, świnie, prosięta, bydło, owoce, kozy. Sposób wytwarzania dodatku paszowego z wysuszonych części stałych brzeczki pofermentacyjnej, zawierającego w swym składzie kompleks antybiotyk — alkilosiarczan polega na tym, że pełną brzeczkę zakwasza się do pH 1,9—2,1, następnie dodaje się czynnik kompleksujący dobrany z grupy związków o wzorze CH_3—$(CH_2)_n$—O—SO_2—OM w którym n=9—17, M oznacza atom sodu lub potasu lub mieszaninę czynników kompleksujących. Następnie wyodrębnia się osad z wytrąconym kompleksem: antybiotyk — alkiosiarczan i mieszaniną szuszy się. (11 zastrzeżeń)

53i; A23j P. 169773 T 22.03.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Białka Spożywczego, Gdynia, Polska (Aleksander Stala, Teresa Krassowska).

Sposób otrzymywania żelów białkowych, zwłaszcza rybnych

Sposób otrzymywania żelów białkowych, zwłaszcza rybnych z surowców rybnych i bezkręgowców morskich polega na tym, że surowiec rozdrobniony, beztermicznie odtłuszcza się, następnie odwadnia się do poziomu zawartości wody nie mniejszej niż 32%, usuwa się sole mineralne do poziomu nie większego niż 1% w stosunku do suchej masy. Następnie unieczynnia się enzymy proteolityczne tkanki mięsnej w obecności katalizatorów w postaci organicznych związków żelazowych, wprowadzonych do półproduktu w formie roztworu. Do masy wprowadza się następnie 4% zawiesinę pektyny zhydrolizowanej w 50%. Potem mieszaninę odcina się od wpływu środowiska, poddaje ją działaniu nadciśnienia rzędu 0,5 atmosfery wytworzonego za pomocą gazu obojętnego i miesza do

momentu zakończenia hydrolizy pektyny, utrzymując temperaturę mieszaniny 25—38°C. Spęczniałą masę wymywa się wodą a nadmiar wody usuwa się.

Otrzymany tym sposobem żel znajduje zastosowanie w dietetycznych artykułach spożywczych, kosmetycznych i farmaceutycznych. (1 zastrzeżenie)

53i; A23j **P. 169990 T** 01.01.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Drobnej Wytwórczości, Łódź, Polska (Antoni Czesław Szydłowski, Krystyna Szymczyk, Jerzy Pilarski).

Sposób produkcji typowo mięsnych produktów spożywczych z izolowanego białka zwierzęcego

Sposób produkcji typowo mięsnych produktów spożywczych z izolowanego białka zwierzęcego zachowujących w najdrobniejszych szczegółach walory wyrobów nie różniących się od produktów z mięsa naturalnego, produktów mięsno-mącznych i sosów znamienny tym, że izolowane białko z ryb i/lub organizmów morskich w ilości dowolnie regulowanej w zakresie do 65 części wagowych, 30% izolatu po rozmrożeniu łączy się z masą jajową w ilości do 15 części wagowych i innymi składnikami, zwłaszcza mąką pszenną w ilości do 25 części wagowych jako składnika wiążącego, nadającego łącznie z białkiem jaja kurzego właściwą konsystencję produktu finalnego poddawanego procesowi mieszania i stabilizacji w temperaturze pokojowej w czasie nie przekraczającym 60 minut, a następnie obróbce termicznej — gotowania, smażenia, pieczenia w temperaturze do 140°C co pozwala uzyskać produkt niczym nie różniący się od produktów z naturalnego mięsa tak w smaku, zapachu, konsystencji i wyglądu zewnętrznego. (1 zastrzeżenie)

53i; A23l **P. 172610** 10.07.1974

Pierwszeństwo: 12.07.1973 — RFN (nr P-2335464.5)

Haarmann and Reimer GmbH, Holzminden, RFN.

Sposób wytwarzania środka aromatyzującego

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania środka aromatyzującego na bazie mięsa na drodze proteolizy, polegający na tym, że naturalne, proteiny mięsa poddaje się częściowej odbudowie w ewentualnie wielostopniowym procesie traktowania enzymami proteolitycznymi.

Ponadto wynalazek dotyczy również środka aromatyzującego względnie poprawiającego smak żywności, otrzymanego według powyższego sposobu.

(2 zastrzeżenia)

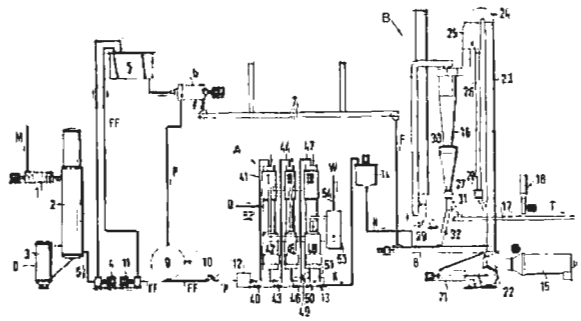
53k; A23l **P. 170320** 12.04.1974

Pierwszeństwo: 13.04.1973 — RFN (nr P 2318751.1)

Kartoffelverwertungsgesellschaft Cordes and Stoltenburg, Schleswig, Republika Federalna Niemiec.

Sposób suszenia wywaru i urządzenie do stosowania tego sposobu

Przedmiotem wynalazku jest sposób przemysłowego, ciągłego suszenia wywaru, zwłaszcza wywaru kartofli, przy którym zacier, po rozdrobnieniu w aparacie rozdrabniającym (1) grubych surowców stałych, destyluje się w ogrzewanym pośrednio aparacie destylującym (2). Wywar frakcjonuje się, destylat zagęszcza się w wyparce opadowej (A) a materiały stałe oraz koncentrat uzyskany z wyparki opadowej (A) miesza się w mieszalniku (8) i suszy się w suszarce (B). Frakcjonowanie wywaru odbywa się za pomocą urządzenia (6) do dekantacji, które wytwarza z wywaru destylat i odwodniony materiał stały przy czym destylat przechodzi przynajmniej przez jeden pojemnik buforowy (9, 10) przed wyparką opadową (A). Końcowy produkt odprowadza się do zasobnika za pomocą przenośnika łańcuchowego (17). Czynności poszczególnych agregatów urządzenia są sterowane przez automatyczne regulatory. (15 zastrzeżeń)

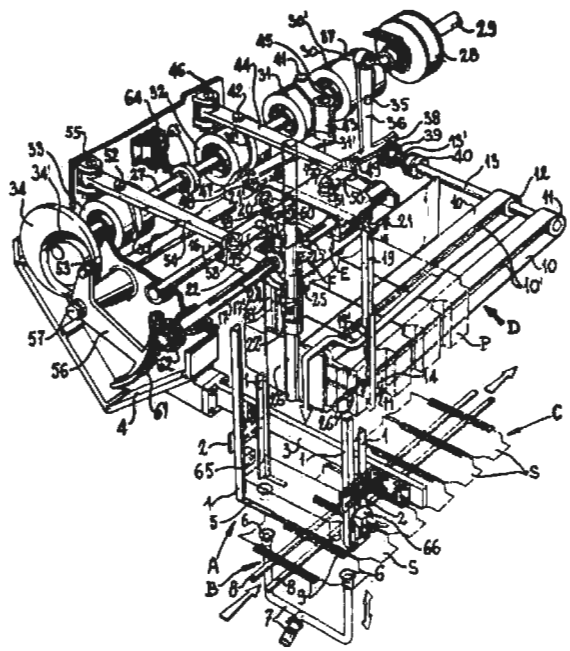
54a¹; B31b **P. 173140** 31.07.1974

Pierwszeństwo: 31.07.1973 — Włochy (nr 3455/A/73)

G.D. Società in Accomandita Semplice li Enzo, Seragnoli e Ariosto Seragnoli, Bolonia, Włochy.

Urządzenie do układania i podawania arkuszy

Urządzenie do układania i podawania arkuszy, zwłaszcza wykrojów paczek papierosowych do maszyn formujących paczki zawiera pojemnik (A) z którego pojedynczo są usuwane wykroje na elementy podtrzymujące, umieszczone pionowo w stosunku do pojemnika (A) i przenośnika (D) dla przenoszenia ruchem skokowym w kierunku elementów podtrzymujących szeregu stosów (P) wykrojów (S) ustawionych obok siebie. Urządzenie ma także elementy zgarniające (18, 18', 19, 19') oraz lampę (65) i fototranzystor (66). Lampa (65) i fototranzystor (66) przeznaczone są do ustalania wysokości stosu (P) wewnątrz pojemnika (A). (5 zastrzeżeń)

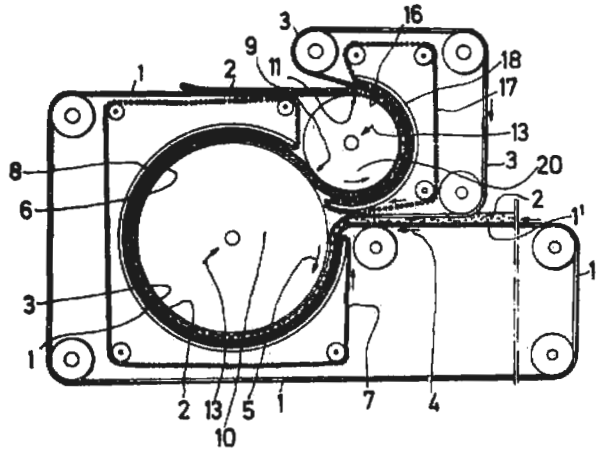
55d; D21f **P. 170592 T** 25.04.1974

Pierwszeństwo: 16.05.1973 — RFN (nr P 2324704.2)

Edward Küsters, Krefeld, Republika Federalna Niemiec.

Urządzenie do ciągłej obróbki ciśnieniowej i cieplnej taśm

Urządzenie do ciągłej obróbki ciśnieniowej i cieplnej taśm, zwłaszcza taśm papierowych, taśm z materiałów włóknistych, taśm włókienniczych i tym podobnych, z obracającym się bębnem, dookoła którego owinięta jest współbieżna taśma formująca, która podejmuje pomiędzy sobą a powierzchnią bębna taśmę i która podparta jest po odwrotnej do taśmy stronie przy pośrednim umieszczeniu zmniejszających tarcie środków na powierzchni podporowej otaczającej bęben w obszarze owinięcia. Na taśmę w obszarze owinięcia działa ciśnienie oraz ciepło wywierane przez powierzchnię podporową. Urządzenie pomiędzy taśmą (2) a obrotowym bębnem (10), na którym obraca się z nim wspólnie druga taśma formująca (3), posiada drugi bęben (20) o osi równoległej do osi pierwszego bębna (10) oraz z nim sąsiadujący. Bęben (20) owinięty jest obiema taśmami formującymi (1, 3), a w obszarze owinięcia bęben (20) posiada urządzenie chłodzące taśmę (2). (7 zastrzeżeń)

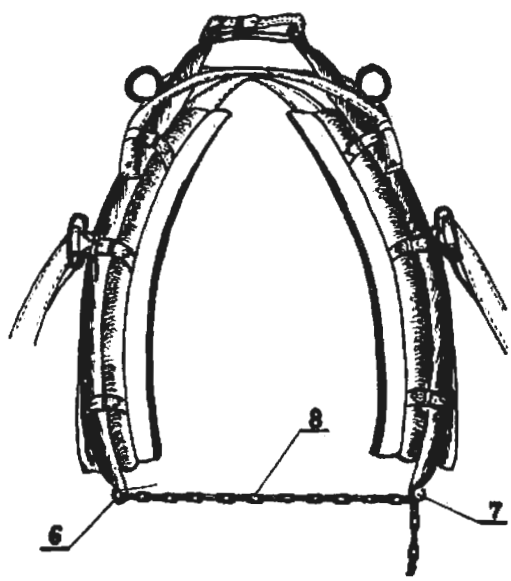

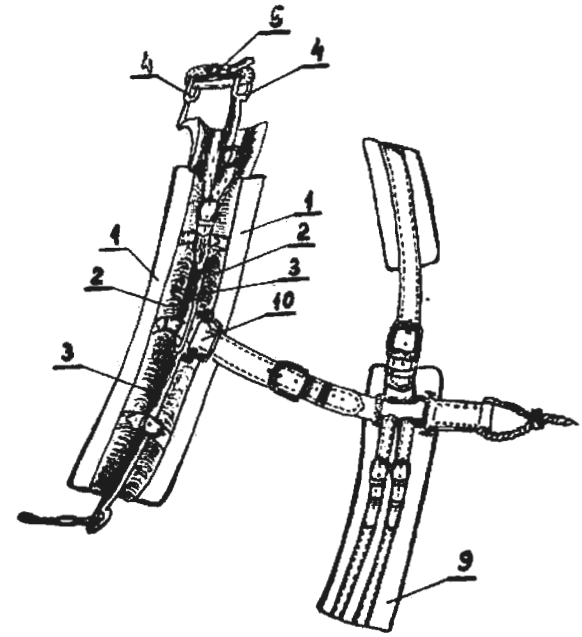
56b; B68b **P. 170168** T 06.04.1974

Akademia Rolnicza, Lublin, Polska (Edward Sasimowski).

Uprząż koni roboczych

Uprząż koni roboczych według wynalazku stanowią podkłady (1) wałków skórzanych (2), dwie stalowe kleszczyny (3) do których zamocowane są wałki

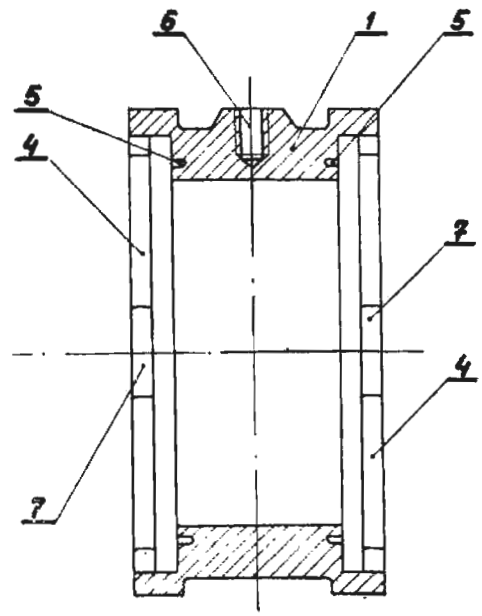
(2), a które zaopatrzone są u góry w ogniwa (4) i paskową regulację roztawy (5), a u dołu w ogniwo (6) i haczyk (7) z regulacją łańcuchową (8), oraz podmostkowy pas oporowy (9) opinający mostek konia. Kleszczyny (3) na około 1/3 długości od dołu zaopatrzone są w ucha (10) do pasów podciągowych.
(1 zastrzeżenie)

57a; G03b **P. 166990** 30.11.1973

Akademia Medyczna, Gdańsk — Wrzeszcz, Polska (Henryk Nowak).

Aparat fotograficzny segmentowy

Aparat fotograficzny segmentowy, szczególnie do fotografii medycznej zawiera korpus (1) cylindryczny z pierścieniami (4) bagnetowymi do mocowania segmentu negatywnego i segmentu optycznego, przy czym w każdym pierścieniu (4) znajdują się cztery gniazda (7) zapadkowe rozmieszczone symetrycznie a segmenty łączne posiadają zapadki do pionowego lub poziomego zakładania segmentu z materiałem fotograficznym w stosunku do stałej pozycji aparatu oraz do zmiany położenia segmentu optycznego i migawki.

Na obwodzie korpusu **(1)** znajdują się rowki **(5)** ustalające położenie segmentów łączonych za pomocą pierścieni usytuowanych na stykach tych segmentów. Jednocześnie pierścienie umieszczone w rowkach **(5)** są przesłoną zapobiegającą przenikaniu światła do wnętrza aparatu. (1 zastrzeżenie)

57b; G03c **P. 166789 T** 24.11.1973

Warszawskie Zakłady Fotograficzne „Foton", Warszawa, Polska (Edward Dubiel).

Sposób wytwarzania chlorowcosrebrowych emulsji fotograficznych

Wynalazek dotyczy sposobu wytwarzania chlorowcosrebrowych emulsji fotograficznych. Sposób polega na strąceniu i dojrzewaniu fizycznym kryształów halogenków srebra w wolnym bezżelatynowym środowisku, stanowiącym wodny roztwór substancji powierzchniowo-czynnej, wydzieleniu kryształów halogenków srebra i dyspersji niepłukanych kryształów w odpowiednio aktywnej żelatynie. Pozostałe operacje prowadzi się w znany sposób (3 zastrzeżenia)

57d; G03f **P. 170561 T** 24.04.1974

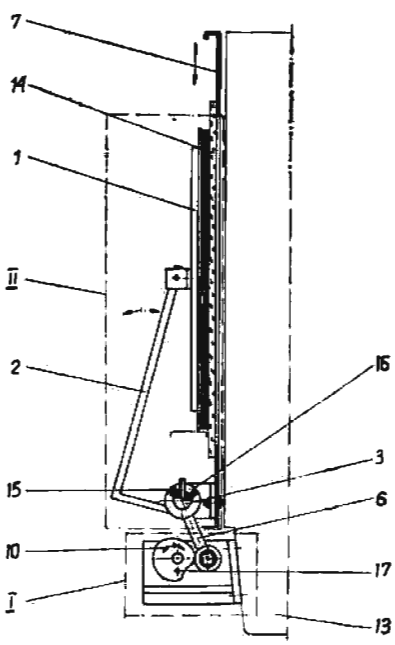
Zakłady Aparatury Elektrycznej „EMA-ELESTER", Łódź, Polska (Jarosław Wyrozębski, Zbigniew Błaszczyk).

Matryca fotograficzna rysunku obwodu drukowanego dwustronnie

Matryca fotograficzna rysunku obwodu drukowanego dwustronnie wykonana po jednej stronie arkusza lub płytki podłoża tak, że rysunek jednej strony płytki obwodu drukowanego jest nałożony na rysunek drugiej strony płytki obwodu drukowanego, charakteryzuje się tym, że rysunek obwodu drukowanego jest wykonany z pasków folii polaryzującej światło tak ułożonych, że płaszczyzna polaryzacji pasków odpowiadających rysunkowi obwodu jednej strony płytki przesunięta o kąt 90° w stosunku do płaszczyzny polaryzacji pasków odpowiadających rysunkowi obwodu drugiej strony płytki. (1 zastrzeżenie)

57e; G03g **P. 171730 T** 07.06.1974

Łódzkie Zakłady Kserotechniczne „Predom-Prexer", Łódź, Polska (Marian Jaśkiewicz, Gabriel Rożniata, Adam Bartnik, Zygmunt Przybylski, Józef Janikowski, Adolf Jung).

Urządzenie do dociskania oryginałów w przesuwnej kasecie przedmiotowej, zwłaszcza w kopiarkach elektrostatycznych

Urządzenie do dociskania oryginałów w przesuwnej kasecie przedmiotowej zwłaszcza w kopiarkach elektrostatycznych składa się z dwóch rozłącznych zespołów, napędowego zespołu **(I)** zamocowanego w korpusie kopiarki **(13)** i dociskowego zespołu **(II)** zamocowanego w przesuwnej kasecie **(7)** przedmiotowej (2 zastrzeżenia)

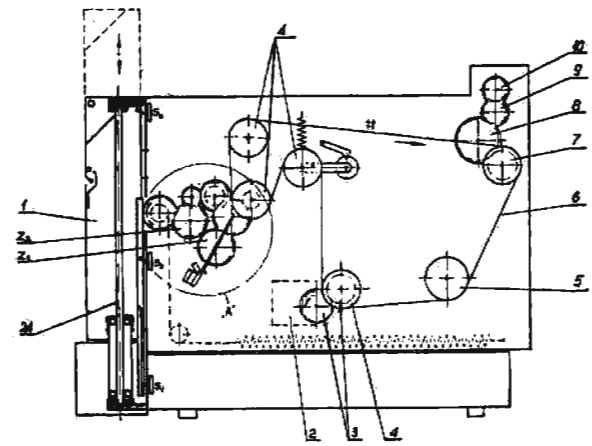
57e; G03g **P. 171732 T** 07.06.1974

Łódzkie Zakłady Kserotechniczne „Predom-Prexer", Łódź Polska (Gabriel Rożniata, Marian Jaśkiewicz, Zygmunt Przybylski, Adolf Jung, Adam Barnik, Tadeusz Romaniak, Bogdan Ciesielski).

Urządzenie do elektrostatycznego kopiowania oryginałów zbroszurowanych i arkuszowych z przesuwną kasetą przedmiotową

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do elektrostatycznego kopiowania oryginałów zbroszurowanych i arkuszowych zawierające kasetę przedmiotową **(1)** z dociskami, układ optyczny szczelinowego odczytu oryginałów, układ chłodzenia **(16)** szyby przedmiotowej, układ **(17)** suszenia kopii, nożyce **(19)** do cięcia papieru, układ ładowania, układ elektryczny, zespół wywoływania, licznik kopii, zespół nastawienia krotności kopii.

Urządzenie ma w swej przedniej części przesuwającą się w płaszczyźnie ponownej przedmiotową kasetę **(1)**, która w swej górnej części na uchylną klapkę **(1a)**, a w dolnej części przesuwną oporową bazę **(1b)**. (2 zastrzeżenia)

58a B30b **P. 164088** 14.07.1973

Sopockie Zakłady Przemysłu Maszynowego, Sopot, Polska (Tadeusz Marchowski, Mieczysław Daszkowski).

Układ mocowania blach okładzinowych do płyt grzejnych w wielopółkowej prasie hydraulicznej

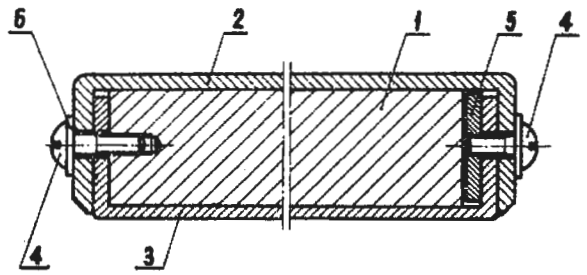
Przedmiotem wynalazku jest układ mocowania blach okładzinowych do płyt grzejnych w wielopółkowej prasie hydraulicznej, stosowanej w przemyśle drzewnym. Płyty grzejne tych pras osłonięte są dwustronnie blachami okładzinowymi, najczęściej aluminiowymi. Z uwagi na różną wartość współczynników rozszerzalności cieplnej stalowych płyt grzejnych i aluminiowych blach okładzinowych, opracowano nowy układ mocowania tych blach do płyty grzejnej.

Zgodnie z wynalazkiem, zagięte pod kątem prostym krawędzie blach okładzinowych **(2)** i **(3)** są przymocowane na stałe do czoła płyty grzejnej **(1)** tylko

z jednej strony, zaś z drugiej strony krawędzie tych blach okładzinowych połączone są ze sobą za pomocą śrub (4) wkręconych w płaskownikową listwę (5), która umieszczona jest swobodnie w przestrzeni pomiędzy czołem płyty grzejnej (1) a przyległą powierzchnią krawędzi blachy okładzinowej.

Stan regulowanego naprężenia blach okładzinowych, kompensującego zwis dolnej blachy okładzinowej, uzyskiwany jest nastawczymi śrubami, przechodzącymi przez otwory w krawędziach blach okładzinowych. Nastawcze śruby osadzone są w nagwintowanych otworach w płaskownikowej listwie.

(2 zastrzeżenia)

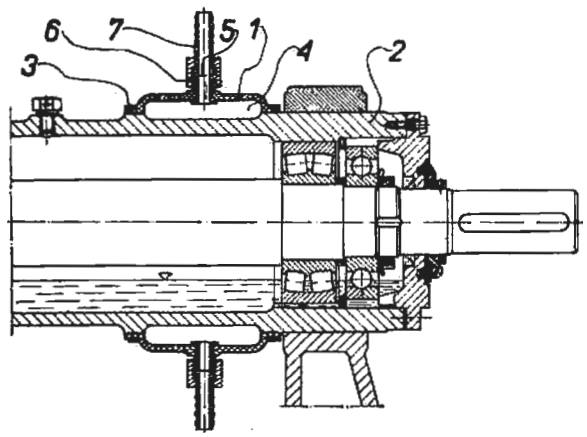
59b; F04d P. 161001 02.03.1973

Zabrzańska Fabryka Maszyn Górniczych „Powen", Zabrze, Polska (Stanisław Morzyński, Eugeniusz Rudzki).

Urządzenie do chłodzenia wodą łożysk pompy wirowej

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do chłodzenia wodą łożysk pompy wirowej, którego zadaniem jest odprowadzenie na zewnątrz nadmiaru ciepła, wytwarzanego przez łożyska podczas pracy pompy.

W urządzeniu według wynalazku komora chłodząca utworzona jest przez tuleję (2) łożyskową i nasuniętą na nią tuleję (1) gumową uszczelnioną na swoich końcach za pomocą znanych taśmowych zacisków (3) stalowych. W części środkowej gumowa tuleja (1) zewnętrzna posiada na swoim obwodzie dwa symetrycznie rozmieszczone otwory (5), w których osadzone są ciasno tuleje (6) z końcówkami gwintowanymi, a do nich przykręcone są końcówki (7) wielostożkowe. Na końcówki (7) wielostożkowe nasadza się węże: doprowadzający i odprowadzający wodę chłodzącą. Woda chłodząca przepływając przez komorę chłodzącą ochładza tuleję łożyskową i pośrednio pracujące łożyska. (1 zastrzeżenie)

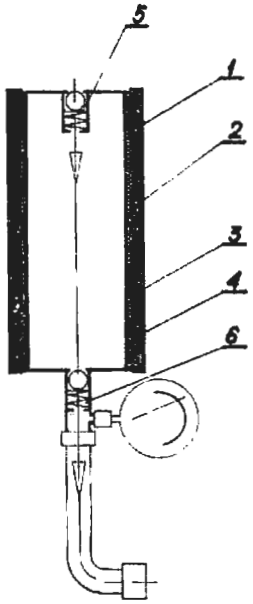
59e; F04c P. 165164 11.09.1973

Tadeusz Modzelewski, Ostrowiec Świętokrzyski, Polska (Tadeusz Modzelewski).

Pompa

Wynalazek dotyczy nowego rodzaju pompy (sprężarki) z przeznaczeniem do pompowania cieczy i gazów, a w szczególności do sprężania powietrza.

Pompa według wynalazku składa się ze sprężystej rurki z nałożoną nań warstwą przewodzącą (2), izolowanej cewki elektrycznej (3) umieszczonej w osłonie o możliwie dużej przenikalności magnetycznej (4), zaworów wlotowego (5) i wylotowego (6) umieszczonych w dnach zamykających rurę. (1 zastrzeżenie)

60b; F15c P. 173045 T 26.07.1974

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Marek Zaremba).

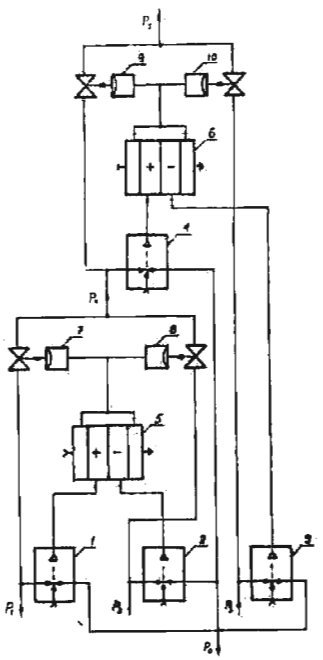
Sposób wybierania sygnału pneumatycznego o ekstremalnym module i wybierak do stosowania tego sposobu

Przedmiotem wynalazku jest sposób wybierania sygnału pneumatycznego o ekstremalnym module i wybierak pneumatyczny do stosowania tego sposobu, znajdujące zastosowanie w układach automatycznej regulacji z regulatorami pneumatycznymi o zmiennej strukturze.

Zgodnie z wynalazkiem każdy z wejściowych sygnałów pneumatycznych przetwarza się na sygnał będący funkcją monotoniczną modułów tych sygnałów wejściowych. Otrzymane w wyniku tego przetworzenia sygnały zamienia się na sygnał binarny, którym poprzez wykorzystanie go do sterowania zaworami pneumatycznymi (7, 8, 9, 10,...,), umieszczonymi na drodze przepływu sygnałów wejściowych (P1, P2, P3,...), wybiera się w zależności od jego stanu ten z sygnałów wejściowych, którego moduł ma wartość ekstremalną.

Wybierak pneumatyczny realizujący ten sposób ma wejściowe prostowniki strumieniowe (1, 2, 3,...,), do których wejść doprowadzone są poszczególne sygnały wejściowe przy czym wyjścia dwóch dowolnych wejściowych prostowników strumieniowych połączone są z wejściami membranowego przekaźnika pneumatycznego (5). Wyjście sygnału binarnego przekaźnika połączone jest z wejściami dwóch zaworów pneumatycznych (7 i 8) umieszczonych na drodze przepływu dwóch sygnałów wejściowych doprowadzanych jednocześnie na wejścia wymienionych dwóch wejściowych prostowników strumieniowych. Zawory te swoimi wylotami połączone są z wejściami dodatkowego prostownika strumieniowego, którego wyjście wraz z wyjściem następnego z wejściowych prostowników

strumieniowych (3) połączone są z wejściami drugiego membranowego przekaźnika pneumatycznego (6), a dalsze połączenia układowe, w zależności od liczby sygnałów wejściowych, spośród których wybierany jest sygnał o ekstremalnym module, są analogiczne. (2 zastrzeżenia)

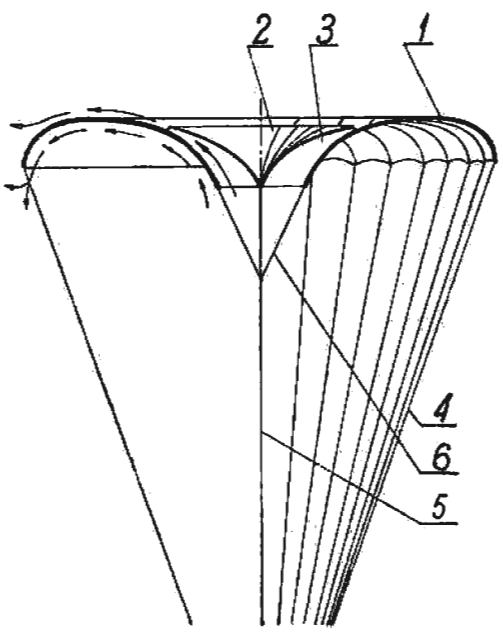

62a³; B64d **P. 170394 T** 16.04.1974

Stanisław Wojno, Elbląg, Polska (Stanisław Wojno).

Spadochron z dyszą centralną

Spadochron z dyszą centralną składa się z czaszy pierścieniowej (1), stożka dyszy pierścieniowej (2), żeber łączących (3), linek nośnych (4), linki centralnej (5) i linek pomocniczych (6). Dysza powoduje nadmuch powietrza na górną powierzchnię czaszy, stycznie do niej, zwiększając siłę nośną. (2 zastrzeżenia)

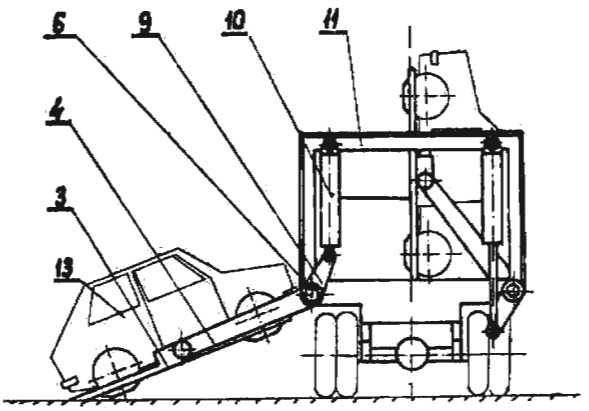

63c; B62d **P. 163014 T** 01.06.1973

Biuro Projektowo-Technologiczne Przemysłu Motoryzacyjnego „Motoprojekt", Warszawa, Polska (Bogdan Korosadowicz).

Pojazd drogowy do przewozu samochodów małolitrażowych

Przedmiotem wynalazku jest pojazd drogowy do przewozu samochodów małolitrażowych w pozycji pionowej. Urządzenie przeładunkowe tego pojazdu zgodnie z wynalazkiem łączy się na czas przewozu z resorami przewożonych samochodów małolitrażowych (13) tak, że samochody te znajdują się w dwóch rzędach symetrycznie do osi pojazdu pionowo, kołami do siebie, przy czym płaszczyzny symetrii zamocowanych na przeciwko siebie samochodów są przesunięte względem siebie więcej niż o grubość ich koła. Urządzenie przeładunkowe składa się z pomostów (3) zamocowanych obrotowo w ramionach (4) osadzonych na wałach (6) uruchamianych siłownikami (10) osadzonymi obrotowo w ramie (11). Pomost (3) posiada wgłębione gniazda na koła przewożonego samochodu (13) oraz obrotowo zamocowane haki mocujące przewożony samochód za przedni resor. (4 zastrzeżenia)

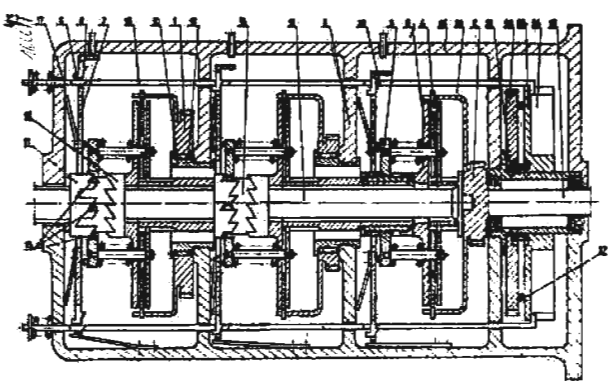
63c; B60k **P. 166620** 19.11.1973

Henryk Stós, Kraków, Polska (Henryk Stós).

Przekładnia systemu Stósa

Przekładnia według wynalazku posiada sprzęgła tarczowe przy każdym kole zębatym wałka głównego (16) i wałka sprzęgłowego (15), ze stałym zazębieniem z wałkiem pośrednim. Włączenie żądanego biegu polega na uprzednim wybraniu biegu przez minimalne przesunięcie elementu przy jednym ze sprzęgieł a następnie na uruchomieniu cięgła (18), wspólnego dla wszystkich sprzęgieł, ale naciskającego tylko sprzęgło wybrane. Cięgło (18) może być uruchamiane pedałem nożnym lub przez urządzenie do samoczynnego naciskania sprzęgieł.

Każde sprzęgło posiada obrotowy cylinder (14) z zębatkami, służący do zaczepiania rozsuniętych tarcz. (10 zastrzeżeń)

63c; B60l P. 168440 T 30.01.1974

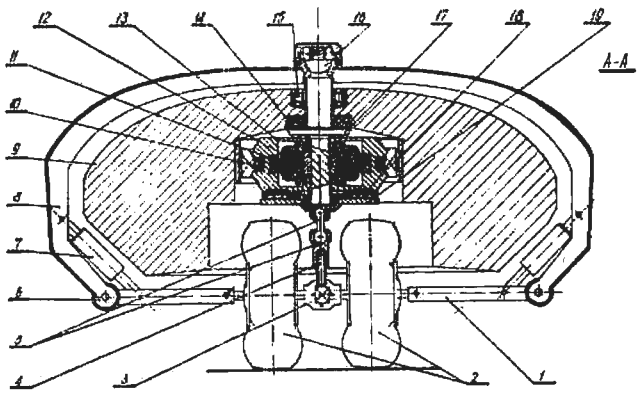
Andrzej Makać, Siedlce, Polska (Andrzej Makać).

Akumulacja energii kinetycznej do napędu pojazdów

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie akumulacji energii kinetycznej do napędu pojazdów.

Istota wynalazku polega na wykorzystaniu energii wirującej masy rozpędzanej silnikiem elektrycznym trójfazowym typu żyroskopowego o mocy od 50—100 kW, pozwalającej na ponad dwugodzinną jazdę z prędkością 100 km/godz.

Urządzenie akumulacyjne posiada stalowy wirnik (9) zamocowany w ramie (8), która wykonana jest z ceownika i stanowi element nośny całego urządzenia. Do wirnika (9) wbudowany jest silnik trójfazowy (13) przystosowany do zasilania ze źródła prądu o częstotliwości 400 Hz, w którego obudowie zewnętrznej znajdują się dwa sprzęgła indukcyjne o regulowanym poślizgu. Jedno sprzęgło (10) przeznaczone jest do przekazania momentu obrotowego masie wirnika (9) aby doprowadzić go do obrotów od 20 000 do 30 000 obr./min oraz drugie sprzęgło (18) do przenoszenia obrotów zmagazynowanych w wirniku (9) na koła napędowe (2) pojazdu. Wirnik (9) zawieszony jest obrotowo za pośrednictwem łożysk (14 i 15) na ruchomej nie obracającej się osi (16) zamocowanej w ramie (8) przegubowo. Wirnik (9) ma połączenie z kołami (2) poprzez sprzęgło (18) przeguby (5) oraz suwak (4) i mechanizm różnicowy (3). Do amortyzacji urządzenia przeznaczone są amortyzatory (7). (2 zastrzeżenia)

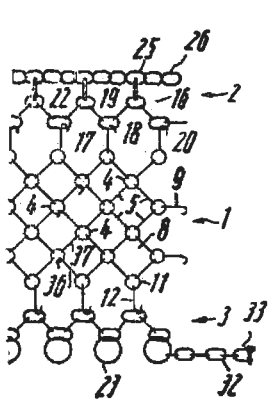
63e; B60c P. 169344 07.03.1974

Pierwszeństwo: 07.03.1973 — RFN (nr P. 2311291.6)

Eisen-und Drahtwerk Erlan Aktiengesellschaft, Aalen, Republika Federalna Niemiec (Anton Müller).

Łańcuch do opon

Przedmiotem wynalazku jest łańcuch do opon z zamocowaną między dwiema częściami bocznymi częścią bieżnikową, które łączą się, przeważnie wymiennie z co najmniej jedną częścią boczną za pomocą ogniw spinających. Część boczna (2, 3) ma w sąsiedztwie z częścią bieżnikową (1) przynajmniej jeden postronek łańcuchowy (16), którego ogniwa (17) są z nią połączone za pomocą ogniw spinających (12) a ogniwa (19) najbardziej oddalone od części bieżnikowej (1) są połączone z pozostałą częścią boczną za pomocą dalszych ogniw łączących (22). Wynalazek obejmuje liczne szczegóły konstrukcyjne łańcucha oraz jego korzystne odmiany. (12 zastrzeżeń)

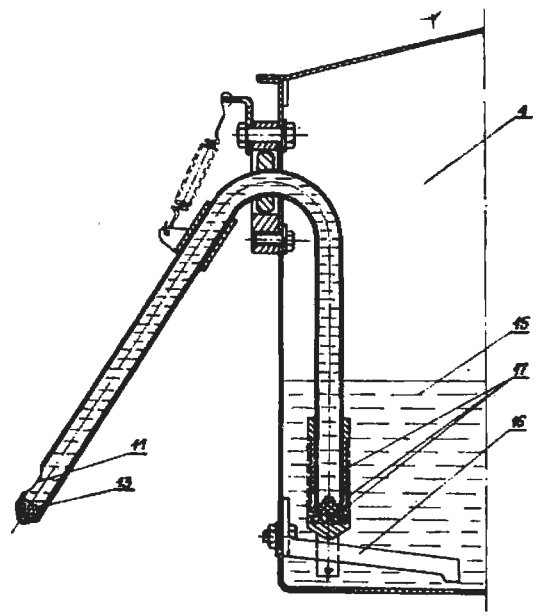

64b; B67b P. 167064 T 05.12.1973

Wojewódzki Związek Gminnych Spółdzielni „Samopomoc Chłopska" w Rzeszowie Zakład Przetworów Owocowo-Warzywnych w Krośnie, Krosno, Polska (Wacław Naumczyk).

Rozlewaczka do napełniania butelek płynami

Rozlewaczka zgodnie z wynalazkiem wyposażona jest w zbiornik (1) napełniony płynem (15), wewnątrz którego umieszczone są końce rurek syfonowych zaopatrzone w zawory (17) prowadzone po prowadnicach (16). Drugie końce rurek zwisają po zewnętrznej stronie zbiornika (1) i są zaślepione korkami (13), powyżej których rurka ma wykonane otwory wylotowe. Rurki syfonowe połączone są ze zbiornikiem elementami przegubowymi i przytrzymywane za pomocą sprężyn. (3 zastrzeżenia)

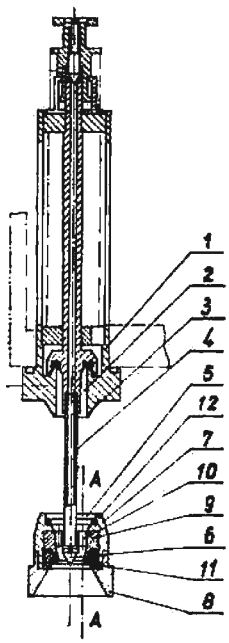

64b; B67c P. 170664 T 27.04.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Maszyn Pakujących, Poznań, Polska (Jacek Ziółek).

Rozlewak przeciwciśnieniowy

Przedmiotem wynalazku jest rozlewak przeciwciśnieniowy do napełniania butelek cieczami nasyconymi gazem, zwłaszcza w rozlewarkach piwa i wód gazowanych, posiadający korpus (1), w którego dolnej części jest utworzony pierścieniowy kanał cieczowy (2), zakończony wylotem (3) i otaczający współśrodkowo umocowaną w korpusie (1) rurę gazową (4). Na dolnym odcinku tej rury jest osadzony przesuwnie dzwon centrujący (5), którego ruch ku dołowi ogranicza końcówka (6) rury (4). Dzwon centrujący (5) składa się z tulei (7) zakończonej stożkowym kielichem (8) prowadnika (9) z otworami przepływowymi (10) oraz uszczelek (11) i (12). (2 zastrzeżenia)

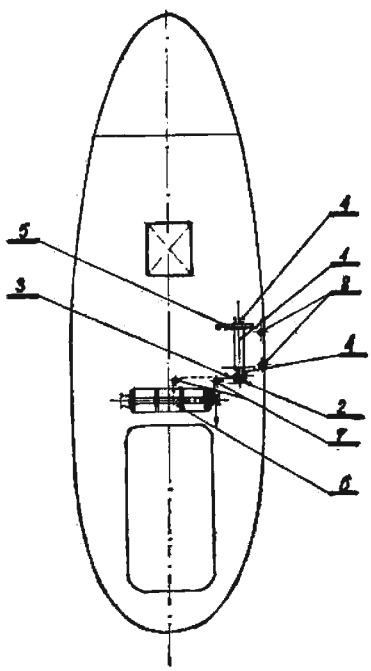

65a; B63b P. 169167 T 27.02.1974

Morski Instytut Rybacki, Gdynia, Polska (Józef Krępa, Henryk Czubek, Waldemar Moderhak, Roman Osmólski, Stanisław Pietrzak).

Wciągarka sieciowa dla rybackich kutrów burtowych

Wciągarka sieciowa według wynalazku charakteryzuje się tym, że ma bęben sieciowy **(1)** i bęben linowy **(2)** połączone ze sobą najkorzystniej wspólnym wałem, którego oś obrotu jest prawie równoległa lub najkorzystniej równoległa do osi podłużnej kutra burtowego, i osadzone oraz ułożyskowane w stojakach **(4)** zamocowanych na przykład do pokładu tego kutra, przy czym bębny te mają napęd od znanej windy trałowej na przykład windy trałowej dwubębnowej **(6)** poprzez znaną linę napędową **(3)** i wyposażone są w znany ręczny hamulec **(5)**, najkorzystniej ręczny hamulec taśmowy. (2 zastrzeżenia)

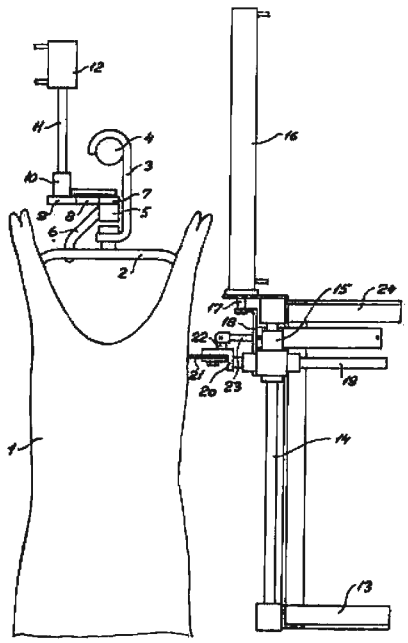
66a; A22b P. 172796 17.07.1974

Pierwszeństwo: 17.07.1973 — Dania (nr 3942/1973)

Slagteriernes Forskningsinstitut Roskilde, Dania.

Urządzenie do obróbki tusz zwierzęcych

Urządzenie do obróki tusz zwierzęcych zwłaszcza świń zawiera obrotowy uchwyt **(20)** połączony z mechanizmem do obracania tusz. Urządzenie zaopatrzone jest w cylinder **(24)** hydrauliczny lub pneumatyczny którego tłoczysko **(23)** połączone jest z uchwytem **(20)**. Urządzenie zawiera także ślizgacz **(15)** podtrzymujący siłownik **(24)**. (5 zastrzeżeń)

66b; A27c P. 170108 T 04.04.1974

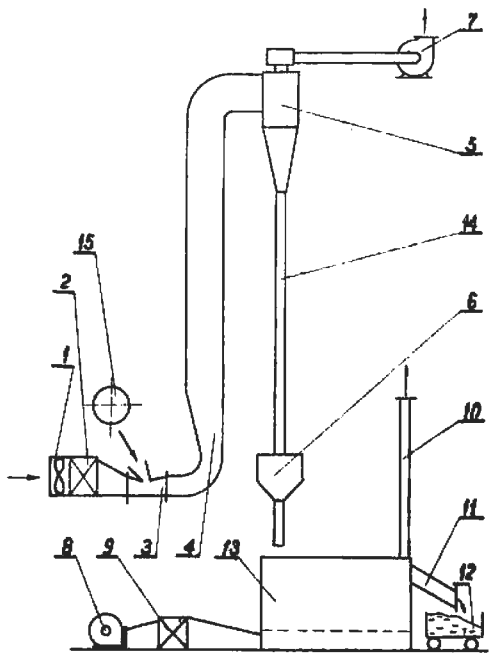
Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Przemysłu Mięsnego, Kraków, Polska (Piotr Osika, Lech Raczyński, Piotr Wierzchowski, Michał Kurnatowicz, Marian Łopuszyński).

Sposób suszenia skwarów i urządzenie do stosowania tego sposobu

Sposób suszenia skwarów polega na tym, że skwarom wilgotnym, wychodzącym z wirówki po odwirowaniu z nich tłuszczów jadalnych, posiadającym kształt galaretowatych granulek o średnicy 3 do 5 mm, nadaje się wysoką prędkość liniową i kieruje się ukośnie do zespołu podającego, przez który przepływa medium suszące o wysokiej temperaturze. Stąd przechodzą skwary unoszone pneumatycznie do rury suszącej, gdzie na skutek działania gorącego strumienia medium suszącego i turbulencji przepływu o odpowiedniej liczbie Reynolds'a następuje pierwszy stopień suszenia. Granulki skwarów otrzymują na zewnętrznej powierzchni suchą błonkę, tworząc nie zbrylający się suchy produkt. Następnie ten osuszony wstępnie produkt jest kierowany do cyklonu, gdzie wentylator wyciągowy oddziela medium suszące na zewnątrz, a sypkie granulki opadają grawitacyjnie poprzez rurę barometryczną i śluzę zamykającą do suszarki fluidyzacyjnej, gdzie w złożu fluidyzacyjnym następuje drugi i końcowy stopień suszenia.

Urządzenie do suszenia skwarów ma wentylator **(1)** doprowadzający zimne powietrze do nagrzewnicy **(2)**, połączonej z zespołem podającym **(3)**, do którego wchodzą skwary z wirówki **(15)**. Zespół ten jest w dalszej kolejności połączony z rurą suszącą **(4)**, która w górnym końcu łączy się z cyklonem **(5)**, a nad nim jest usytuowany wentylator wyciągowy **(7)**.

Dolny wylot cyklonu połączony jest z rurą barometryczną (14) zakończoną śluzą (6), a pod nią jest zabudowana suszarka fluidyzacyjna (13), połączona z jednej strony z wentylatorem (8) i nagrzewnicą (9), a z drugiej strony z kominem (10) i króćcem wylotowym (11) dla skierowania wysuszonych skwarów do wózka (12). (2 zastrzeżenia)

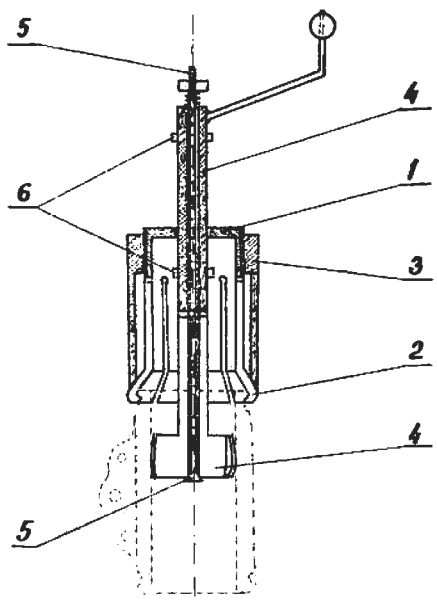

67a; B24b P. 166303 03.11.1973

Piotr Kaczmarzyk, Chotomów, Polska (Piotr Kaczmarzyk).

Przyrząd do czyszczenia i polerowania powierzchni roboczej cylinderków hamulcowych

Przyrząd według wynalazku ma korpus (1) z segmentami (2) mocowanymi na kołnierzu cylinderka hamulcowego nakrętką (3). Korpus (1) wyposażony jest we wrzeciono (4), którego główka rozpierana jest rozpieraczem (5). Przesuw roboczy główki ustalają ograniczniki (6) na wrzecionie (4). (1 zastrzeżenie)

67a; B24b P. 166512 T 10.10.1973

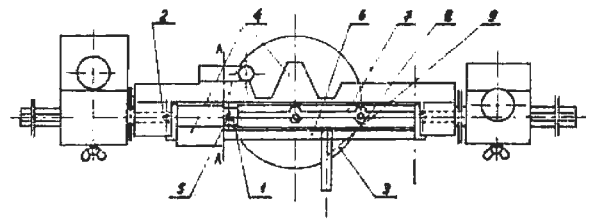
Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia P. 160222

Instytut Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa, Warszawa, Polska (Ryszard Gulik, Jerzy Cegiełka).

Urządzenie do ostrzenia listew nożowych zwłaszcza kosiarek

Urządzenie według wynalazku służy do ostrzenia listew nożowych kosiarek do zboża, trawy itp., przy czym wszystkie nożyki listwy nożowej ostrzone są przy jednym jej zamocowaniu.

Urządzenie ma przyrząd mocujący, którego korpus (3) wraz ze wspornikiem (4) grzbietu listwy nożowej tworzą jeden element. Belka (1) umieszczona jest w prowadnicach (2) korpusu (3). Prowadnice (2) posiadają prostokątne wycięcia umożliwiające przesuw belki (1) z kołkami (5). Między prowadnicami (2) na belce (1) umieszczone jest obrotowo jarzmo (6). Jarzmo (6) ma wzdłuż osi belki (1) szczeliny pozwalające na umieszczenie i przesuwanie dźwigni (9), a uszy jarzma (6) mają wycięcia na przesuw kołków (5) belki (1). (1 zastrzeżenie)

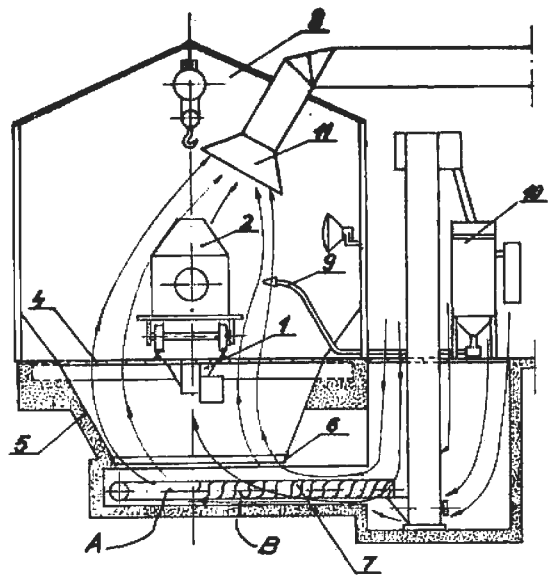
67b; B24c P. 169311 T 05.03.1974

Kozielska Fabryka Maszyn „Kofama", Koźle-Port, Polska (Jan Bugiel, Adam Witkowski).

Sposób czyszczenia detali śrutowaniem oraz komora śrutownicza do realizacji tego sposobu

Sposób według wynalazku polega na tym, że dla oczyszczenia śrutowanych detali z zanieczyszczeń strumień powietrza ukierunkowuje się przeciw prądowo przez warstwę przesuwającego się śrutu i zanieczyszczeń oraz przez rusztową podłogę komory tak, żeby powietrze opływało oczyszczany detal.

Komora śrutownicza według wynalazku ma zsuwnię (5) wyposażoną w elastyczną półkę (6) i przenośnik (7). Między półką (6) a przenośnikiem (7) znajduje się szczelina. (2 zastrzeżenia)

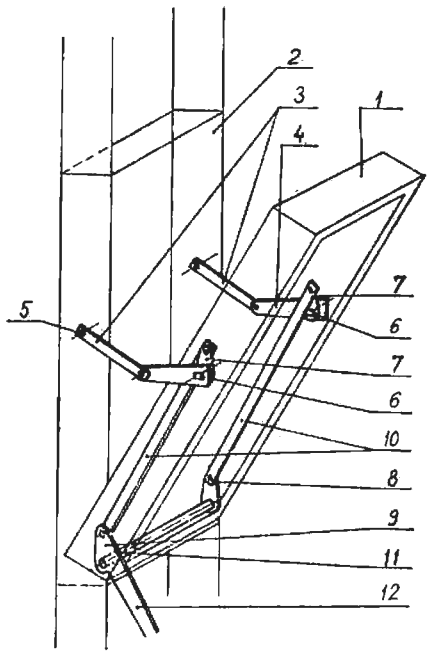

68b; E05f P. 169952 T 30.03.1974

Centralny Ośrodek Badawczo-Projektowy Konstrukcji Metalowych „Mostostal", Warszawa, Polska (Zdzisław Borek).

Urządzenie do otwierania i zamykania okna uchylnego, wykonanego zwłaszcza z kształtowników aluminiowych

Urządzenie wg wynalazku charakteryzuje się tym, że na zewnątrz ramy okiennej (1) jest zaopatrzone w dwa symetrycznie rozmieszczone zespoły dźwigni (3, 4) połączonych ze sobą przegubowo, z których swobodne końce jednych dźwigni (3) są osadzone obrotowo na oskach (5) przymocowanych do ościeżnicy (2), zaś końce drugich dźwigni (4) są osadzone sztywno na wałkach (6) ułożyskowanych obrotowo w ramie okiennej (1). Wewnątrz ramy (1) na tych samych wałkach (6) są osadzone w sposób sztywny wewnętrzne dźwignie (7), które współpracują przegubowo za pośrednictwem cięgien (10) z dolnymi dźwigniami (8, 9), połączonymi ze sobą sztywno za pomocą wałka (11), przy czym dźwignia (8) lub (9) jest zaopatrzona w ramię napędowe (12), wystające na zewnątrz ramy (1) i służące do uruchomiania tego urządzenia. (2 zastrzeżenia)

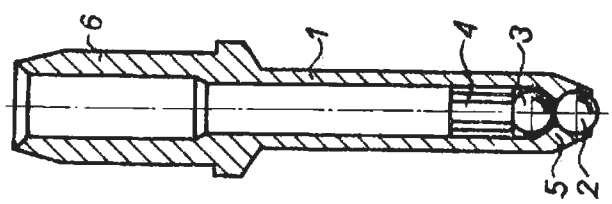
70b; B43k P. 167408 T 18.12.1973

Zgłoszenie dodatkowe do patentu nr 54615

Antoni Zybert, Warszawa, Polska (Antoni Zybert).

Końcówka pióra kulkowego

Końcówka pióra kulkowego według wynalazku charakteryzuje się tym, że jej zawór kulkowy (3) wyposażony jest w element sprężysty (4) wykonany z materiału o wysokiej sprężystości, który posiada kształt walca zaopatrzonego na obwodzie w rowki, przez które spływa tusz lub atrament. Średnica otworu czołowego obrzeża gniazda jest mniejsza od średnicy kulki piszącej umieszczonej w tym gnieździe. Ponad gniazdem kulki (2) znajduje się gniazdo kulki (3) zaworu, przy czym gniazdo kulki (3) może mieć kształt czaszy kulistej lub stożka. (2 zastrzeżenia)

70b; B43k P.167409 T 18.12.1973

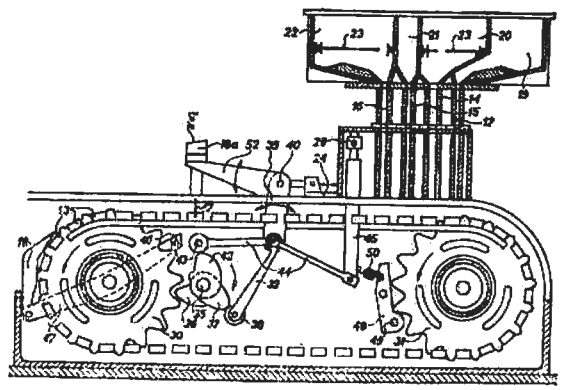
Antoni Zybert, Warszawa, Polska (Antoni Zybert).

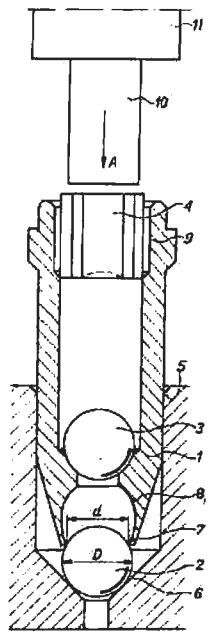
Sposób montażu końcówek pióra kulkowego oraz urządzenie do stosowania tego sposobu

Sposób montażu według wynalazku polega na tym, że na kulkę piszącą (2) umieszczoną w otworze montażu (5) osadza się korpus (1) końcówki, a następnie umieszcza się wewnątrz tego korpusu kulkę (3) zaworu i jego element sprężysty (4) po czym w jednym takcie roboczym łączy się wymienione elementy za pomocą narzędzia w postaci dwustopniowego trzpienia, który w pierwszej fazie ruchu wciska element sprężysty zaworu a następnie w drugiej fazie ruchu wtłacza kulkę (2) do wnętrza gniazda (9) korpusu (1) końcówki powodując sprężyste rozwarcie się, a następnie sprężyste zamknięcie obrzeża (7) otworu gniazda (9).

Urządzenie do stosowania sposobu posiada przenośnik łańcuchowy zaopatrzony w elementy drabinkowe (13) z szeregiem otworów montażowych oraz w mechanizm napędowy przesuwający ten przenośnik ruchem skokowym o podziałkę odpowiadającą odległości między dwoma sąsiednimi położeniami montażu. Przenośnik łańcuchowy posiada umieszczony nad otworami montażowymi układ prowadnic (12, 14, 15, 16) połączonych ze zbiornikami montowanych elementów końcówek.

Urządzenie wyposażone jest w zespół dozujący złożony z płyty (24) z otworami oraz w dźwignię kątową (39) powodującą przesuwanie płyty (24) ruchem posuwisto-zwrotnym oraz odpowiednie otwieranie i zamykanie otworów prowadnic. (7 zastrzeżeń)

71a; A43b P. 171615 T 11.03.1974

Centralne Laboratorium Przemysłu Obuwniczego, Kraków, Polska (Jan Bernaś, Andrzej Skrzyński, Franciszek Ulman).

Wyściółka do obuwia

Wyściółka do obuwia ze skór sztucznych i syntetycznych, zwłaszcza do obuwia całozamkniętego charakteryzuje się tym, że jest wykonana z włókna wiskozowego. Włókno wiskozowe jest wstępnie sprasowane, najkorzystniej o grubości warstwy 2—5 mm.

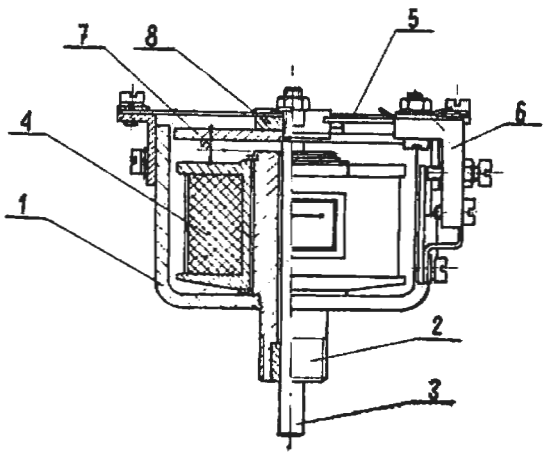
(1 zastrzeżenie)

74a; G10k P. 166685 21.11.1973

Bydgoskie Zakłady Sprzętu Okrętowego „Famor", Bydgoszcz, Polska (Oleg Tychanicz, Jerzy Czarkowski, Henryk Staniszewski).

Mechanizm napędowy dzwonków i buczków na prąd stały

Mechanizm napędowy według wynalazku składa się z jarzma (1) i osadzonej w nim prowadzącej tulei (2), wewnątrz której umieszczony jest suwliwie rdzeń (3), a na zewnątrz której umieszczony jest suwliwie rdzeń (3), a na zewnątrz umocowana jest cewka (4), która połączona jest szeregowo z przerywaczem (6). Rdzeń (3) jednym końcem jest przykręcony do sprężyny (5), natomiast drugi koniec stanowi bijak. Ponadto na rdzeniu (3) osadzona jest nakładka (7), przeznaczona do zamykania strumienia magnetycznego, której położenie względem sprężyny (5) jest ustalone przekładką (8) o przekroju „H". Sprężyna (5) służy do ograniczania ruchu rdzenia (3) w kierunku czaszy dzwonka oraz powoduje jego ruch powrotny. (1 zastrzeżenie)

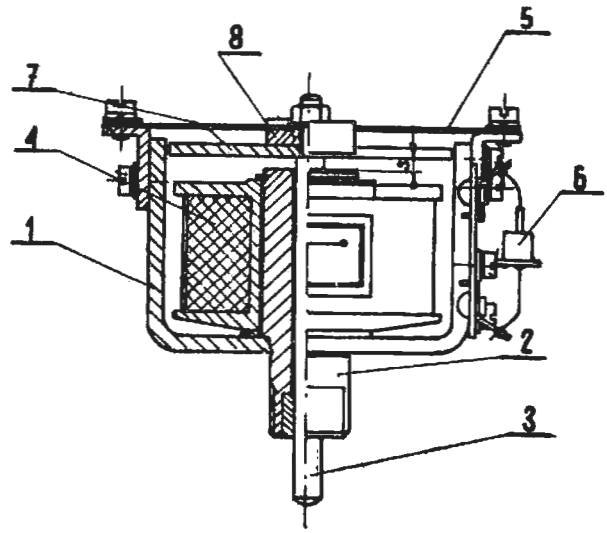
74a; G10k P. 166686 21.11.1973

„Famor" Bydgoskie Zakłady Sprzętu Okrętowego, Bydgoszcz, Polska (Oleg Tychanicz, Henryk Czarkowski, Henryk Staniszewski).

Mechanizm napędowy dzwonków i buczków na prąd przemienny

Mechanizm napędowy według wynalazku składa się z jarzma (1) i osadzonej w nim prowadzącej tulei (2), wewnątrz której umieszczony jest suwliwie rdzeń (3) a na zewnątrz umocowana jest cewka (4) z włączoną w szereg diodą (6), którą spełnia rolę przerywacza. Rdzeń (3) jednym końcem jest przykręcony do sprężyny (5) natomiast drugi koniec stanowi bijak.

Ponadto na rdzeniu (3) osadzona jest nakładka (7), której położenie względem sprężyny (5) jest ustalone przekładką (8) o przekroju „H". Sprężyna (5) służy do ograniczenia ruchu rdzenia (3) w kierunku czaszy dzwonka oraz powoduje jego ruch powrotny. Nakładka (7) przeznaczona jest do zamykania strumienia magnetycznego. (1 zastrzeżenie)

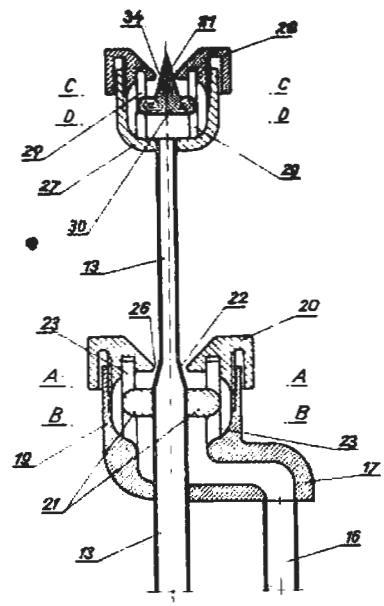

75c; B05b P. 166581 16.11.1973

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Budownictwa Przemysłowego „Śląsk", Katowice, Polska (Ernest Proba, Bogdan Blachnicki, Zenon Zielątkiewicz, Ferdynand Organiściak, Edmund Świgoń).

Sposób natryskiwania cieczy na podłoże, zwłaszcza jednoczesnego natryskiwania emulsji o różnych ładunkach elektrostatycznych i urządzenie do stosowania tego sposobu

Sposób według wynalazku polega na tym, że ciekły komponent zawirowuje się w koncentrycznie rozmieszczonej przestrzeni wokół osi dyszy, przy czym dowirowuje się ciekły komponent aż do uzyskania ostatecznej wartości momentu krętu zawirowania w przestrzeni koncentrycznie rozmieszczonej w dyszy. Kierunek zawirowania w poszczególnych obok siebie usytuowanych dyszach jest na przemian różny a szybkość kątowa ciekłego komponentu w przestrzeni dowirowania jest co najmniej równa szybkości kątowej ciekłego komponentu w przestrzeni zawirowania. Wypływająca mgiełka ciekłego komponentu w postaci pobocznicy stożka ma na przemian różny kierunek zawirowania w poszczególnych pobocznicach stożkowych.

Urządzenie do stosowania tego sposobu posiada co najmniej dwie dysze natryskowe usytuowane wzdłuż jednej osi, które wyposażone są odpowiednio w osiowo usytuowaną część cylindryczną **(23)** i **(29)** przegrodzoną przegrodą **(21)** lub podstawą **(30)** iglicy **(31)** oraz na wylocie z końcówką wkrętną **(20** i **28)** połączoną szczelnie z korpusem **(19)** i **(27)**. Część cylindryczna dysz zaopatrzona jest w szczeliny wypływu przed przegrodą **(21)** lub podstawą iglicy **(31)**, a za przegrodą lub podstawą iglicy zaopatrzona jest w szczeliny dopływu. (3 zastrzeżenia)

75c; B44d **P. 170517 T** 20.04.1974

Instytut Włókien Sztucznych i Syntetycznych, Łódź, Polska (Ryszard Żelechowski, Ryszard Ancerowicz, Marian Stopczyk, Tadeusz Król).

Rura o dużej chemoodporności oraz sposób jej wytwarzania

Rura o dużej chemoodporności składa się z co najmniej dwóch warstw, gdzie zewnętrzną warstwę stanowi rura azbestowo-cementowa, a wewnętrzna warstwa wykonana jest z kompozycji żywicy chemoutwardzalnej, przy czym grubość wewnętrznej warstwy wynosi 1—10 mm.

Rurę wytwarza się metodą odlewu odśrodkowego w poziomej osi wirowania w ten sposób, że uprzednio wykonaną rurę azbestowo-cementową o przekroju kołowym suszy się w temperaturze 50—110°C do zawartości wilgoci najwyżej 2,5%, korzystnie 1,2%, a następnie wprowadza się ją w ruch obrotowy o przyspieszeniu odśrodkowym 150—1000 m/sek², przy czym do wnętrza wirującej rury wlewa się kompozycję żywicy chemoutwardzalnej w temperaturze 50—110°C o lepkości najwyżej 60.000 cP. Jako żywice, chemoutwardzalne stosuje się korzystnie żywice epoksydowe lub poliestrowe. (4 zastrzeżenia)

75c; B44d **P. 170523** 20.04.1974

Pierwszeństwo: 20.04.1973 — Stany Zjednoczone Ameryki (nr 352962)

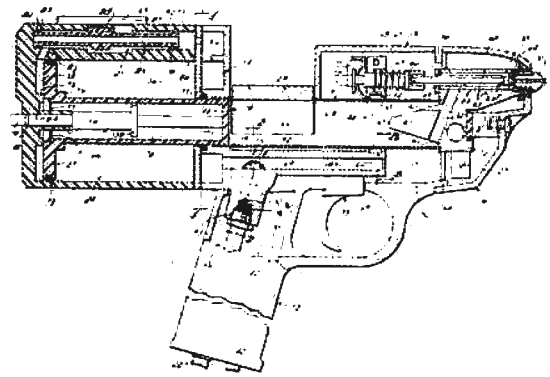
Nordson Corporation, Amherst, Ohio, Stany Zjednoczone Ameryki.

Urządzenie do natryskowego rozprowadzania tworzyw, a zwłaszcza klejów termoplastycznych oraz układ regulacji tego tworzywa

Urządzenie do natryskowego rozprowadzania tworzyw, a zwłaszcza klejów termoutwardzalnych z trzonem napędzanego przez silnik tłoka przetwornika dostosowanego do przepychania stałego wsadu przez lufę dla jego stopnienia w zetknięciu z tłokiem grzewczym, ogrzewanym zespołem grzejników oporowych, zawiera układ regulacji zaopatrzony w zawór regulatora ciśnienia **(24)** czynnie sprężony z przewodem zasilającym **(22)** w obudowie urządzenia **(11)** i dostosowany do ograniczenia do ustalonego poziomu ciśnienia medium napędzającego silnik **(20)**.

Urządzenie zawiera układ regulacji zaopatrzony w wyłącznik ciśnieniowy **(25)** czynnie sprężony z przewodem zasilającym **(22)** dostosowany do zamykania obwodu elektrycznego zasilania zespołu grzejników oporowych **(16)** przy zamkniętych innych obwodach zasilania energią elektryczną wyłącznie przy obecności medium napędzającego silnik **(20)** w przewodzie zasilającym **(22)**.

Urządzenie ma układ regulacji zaopatrzony w zawór regulatora ciśnienia **(24)** czynnie sprężony z przewodem zasilającym **(22)** w obudowie urządzenia **(11)** i dostosowany do ograniczenia do ustalonego poziomu ciśnienia medium napędzającego silnik **(20)**, a także w wyłącznik ciśnieniowy **(25)** czynnie sprzężony z przewodem zasilającym **(22)** i dostosowany do zamykania obwodu elektrycznego nasilania zespołu grzejników oporowych **(16)** przy zamkniętych innych obwodach zasilania energią elektryczną wyłącznie przy obecności medium napędzającego silnik **(20)** w przewodzie zasilania (22). (26 zastrzeżeń)

76b; D01g **P. 166310** 03.11.1973

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przygotowawczych Maszyn Przędzalniczych „Lumatex", Zielona Góra, Polska (Ryszard Lipiec, Kazimierz Stawkowski, Jan Waszkowski, Ryszard Skowroński, Stanisław Bundz, Zbigniew Kurek, Ryszard Sawala).

Zgrzeblarka pokrywkowa do bawełny i włókien chemicznych

Zgrzeblarka pokrywkowa do przerobu bawełny i włókien chemicznych według wynalazku charakteryzuje się tym, że nad zasilającym wałkiem **(2)** posiada segmenty **(3)** mocowane obrotowo w wałku **(4)** osadzonym na wspornikach przymocowanych do kształtownika **(6)**, w którym znajdują się sprężyny **(8)** dociskające segmenty **(3)** do regulacyjnej listwy. Do kształtownika **(6)** przytwierdzona jest elastyczna taśma, której koniec mocowany jest do szarpacza **(1)**.

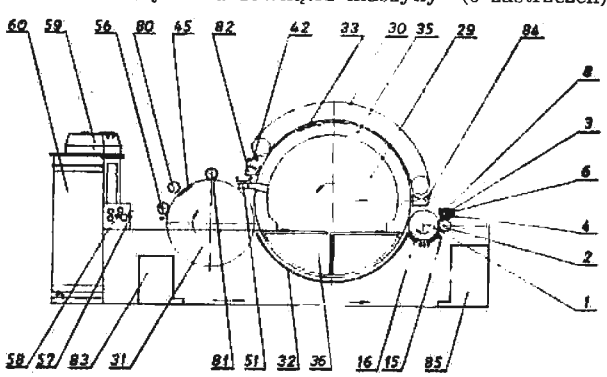
Pod szarpaczem **(1)** umieszczone jest sito **(16)**, a pomiędzy podszarpaczowym sitem **(16)** a zasilającym wałkiem **(2)** mocowany jest kształtowy element **(15)**.

Główny bęben **(29)** i zbieracz **(31)** są dodatkowo od czoła uszczelnione segmentami **(36)** mocowanymi do podstaw maszyny za pomocą regulacyjnych śrub i płytek.

Obicie **(45)** zbieracza **(31)** posiada zmieniającą się cyklicznie wysokość ząbków i/lub zmienny kąt natarcia, natomiast obicie **(33)** głównego bębna **(29)** ma zmieniającą się cyklicznie wysokość ząbków i określony stosunek odległości między kolejnymi ząbkami do ich wysokości. Do zdejmowania wyczesów z pokrywek **(30)** służy grzebień **(42)**.

Układ napędowy umieszczony jest po jednej stronie zgrzeblarki. Napęd przenoszony jest od silnika poprzez rozdzielacz na szarpacz **(1)**, główny bęben **(29)**, pokrywki **(30)** oraz na bezstopniową przekładnię, z niej na drugi rozdzielacz napędzający zbieracz **(31)**, zdejmujące urządzenie **(56)** rozciągowy aparat **(58)**, zwijadło **(59)** i zasilający wałek **(2)**. Rozdzielacze oraz przekładnia pracują w zamkniętych obudowach.

Układ odpylania zaopatrzony jest w dwa wentylatory połączone z odpadowymi komorami wyposażonymi w filtracyjne siatki oraz znane klapy do ręcznego usuwania odpadów i/lub otwory do podłączania z centralnym systemem usuwania odpadów. Pod maszyną w strefie zbieracza **(31)** znajduje się wylotowa dysza **83** wenylatora **76**, a wylotowa dysza wentylatora **77** umieszczona jest na zewnątrz maszyny (8 zastrzeżeń)

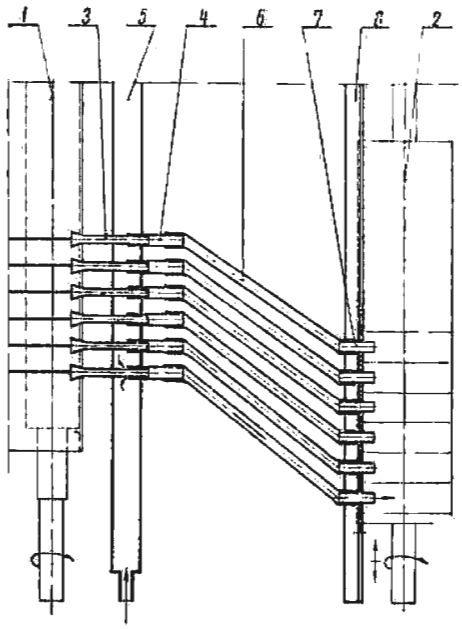

76b; D01g **P. 170513 T** 20.04.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Maszyn Zgrzebnych i Czesankowych Wełny „Befamatex", Bielsko-Biała, Polska Zbigniew Kunstmen, Bogdan Miśta).

Urządzenie pneumatyczne do przenoszenia niedoprzędu

W urządzeniu według wynalazku na odcinku pomiędzy wałkującymi cholewami **(1)**, a nawojowymi wałkami **(2)** są umieszczone dwudzielne przewody pneumatyczne, połączone z sobą na zakładkę, to znaczy, że końcówki ssących przewodów **(3)** są wprowadzone do końcówek tłoczących przewodów **(4)**, przy czym wokół tych końcówek w miejscu połączenia istnieje powietrzna szczelina. Takie połączenie dwudzielnych przewodów tworzy dysze iniektorowe, które są zabudowane we wnętrzu rury **(5)** doprowadzającej sprężone powietrze. Wystające na zewnątrz rury **(5)** końcówki tłoczących przewodów **(4)** są przedłużone giętkimi przewodami **(6)**, a te z kolei są zaopatrzone w końcówki **(7)** zamocowane na listwie **(8)** prowadnika niedoprzędów.
(1 zastrzeżenie)

76b; D01g **P. 172129 T** 22.06.1974

Centralne Laboratorium Przemysłu Wełnianego Południe, Bielsko-Biała, Polska (Emil Łoboz, Halina Kaiczal, Wiesław Bocho, Teresa Łoboz).

Sposób wytwarzania tkanin z okrywą włosową

Sposób według wynalazku polega na zastosowaniu przed procesem mieszania włókien luźnych, natłustki sporządzonej z alkoholu dwuwodorotlenowego w ilości 1,5—2,5 g/l wody. Roztwór natłustki stosuje się w przedziale od 0,5 do 2,5% części wagowych mieszanki.

Natłustkę nanosi się na poszczególne rodzaje włókien oddzielnie. Alkohol dwuwodorotlenowy posiada własności antyelektrostatyczne, co szczególnie istotne jest w procesach technologicznych i dla użytkownika wyrobów.
(1 zastrzeżenie)

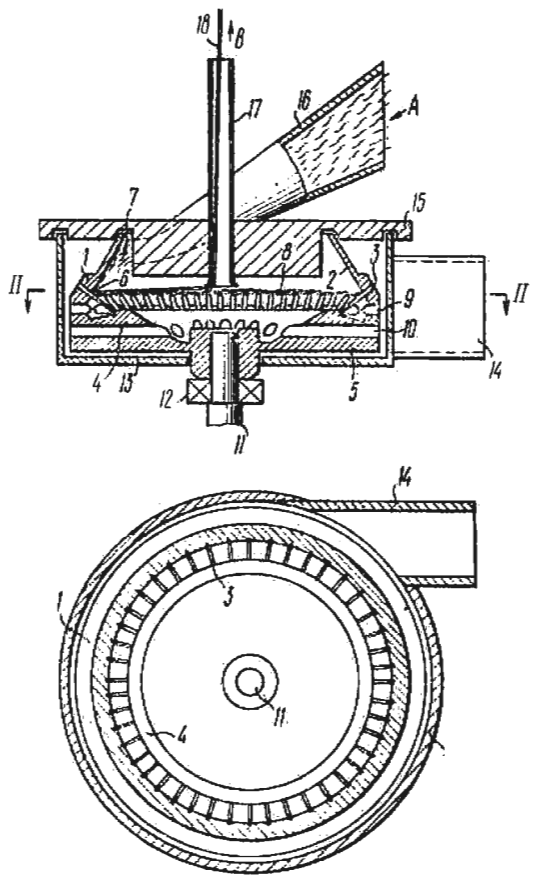
76c; D01h **P. 170538 T** 20.04.1974

Kostromskoe Spetsialnoe Konstruktorskoe Bjuro Textilnych Mashin, Kostroma, ZSRR.

Urządzenie do bezpierścieniowego przędzenia włókien

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie przeznaczone do bezwrzecionowego przędzenia metodą pneumatyczną.

Urządzenie stanowi napędowa czasza **(1)** przędzalnicza z wewnętrzną nachyloną powierzchnią **(2)** w postaci stożka ściętego, na której są zamocowane sworznie **(3)** na jednym poziomie na całym obwodzie czaszy. Sworznie **(3)** są umieszczone w odległości umożliwiającej przedostawanie się między nimi niesprzędzonych włókien i pyłu usuwanych z czaszy **(1)** przez otwory **(9)** wykonane na nachylonej powierzchni **(2)**. Sworznie **(3)** i powierzchnia **(2)** tworzą rowek **(6)** do gromadzenia się rozdzielonych włókien i formowania z nich podczas obrotu czaszy **(1)** taśmy, która jest wyprowadzana z czaszy **(1)** w postaci przędzy. Urządzenie może być wykorzystane do otrzymywania przędzy z włókien sztucznych, bawełnianych, a także z ich mieszanin z włóknami wełnianymi. Urządzenie umożliwia oczyszczanie czaszy bez przerywania procesu przędzenia i nie wymaga do oczyszczania dodatkowych przyrządów.
(4 zastrzeżenia)

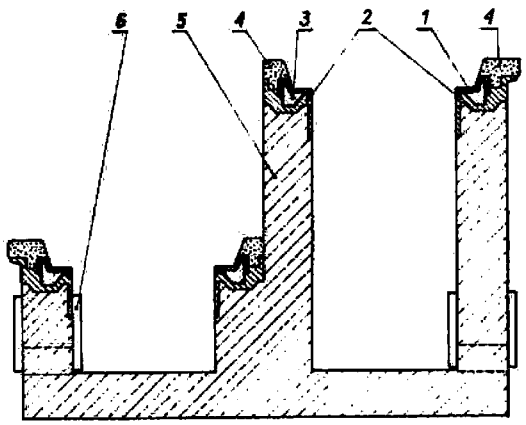
77b; A63c **P. 167948 T** 05.01.1974

Stanisław Gryglewicz, Warszawa, Polska (Stanisław Gryglewicz).

Tor komunikacyjny

Tor komunikacyjny służy do jazdy ludzi na wrotkach, posuwających się do przodu dzięki zjeżdżaniu z pochyłości falistej bieżni, kolejno każdej wrotki, na którą jadący przenosi ciężar ciała w miejscu opadania fali. Tor składa się z dwóch par falistych bieżni wykonanych z listew metalowych **(1)**, wciśniętych w znajdujące się od spodu listwy **(2)** z tworzywa sztucznego z wgłębieniami na pastę głuszącą **(3)**, przyklejone od góry do falistych krawędzi prefabrykatów **(5)**, np. żelbetowych. Górne krawędzie listew **(2)** pokryte są elastyczną taśmą stanowiącą zabezpieczenie w razie upadku.

Do jazdy na tym torze nadają się lekkie wrotki o twardych kółkach z boku buta powyżej podeszwy, co umożliwia chodzenie po płaskiej powierzchni.
(3 zastrzeżenia)

77b; A63c **P. 171824 T** 11.06.1974

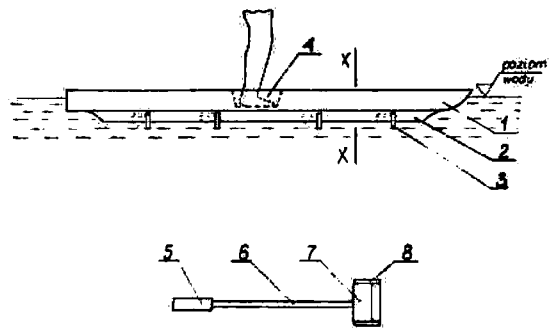
Andrzej Wójcikowski, Warszawa, Polska, Krzysztof Wójcikowski, Warszawa, Polska (Andrzej Wójcikowski, Krzysztof Wójcikowski).

Wodochody

Przedmiotem wynalazku są wodochody, za pomocą których człowiek może poruszać się po powierzchni wody, analogicznie jak porusza się za pomocą nart po śniegu.

Wodochody składają się z dwóch niezatapialnych czółen **(1)** mających wgłębienie **(4)** na osadzenie w nich stóp nóg. Zaopatrzone są w części podwodnej w kil **(2)** i w ruchome płetwy **(3)** oraz w dwa kije pływakowe **(6)** zakończone w części dolnej pływakami **(7)**.

(1 zastrzeżenie)

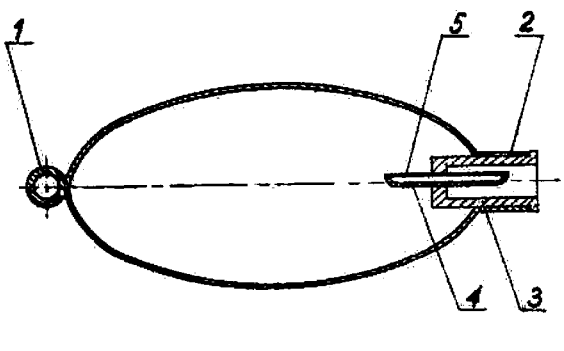

77f; A63h **P. 170570 T** 24.04.1974

Zakłady Tworzyw Sztucznych „Spójnia" Spółdzielnia Pracy, Łódź, Polska (Edward Flirski, Janusz Rybicki).

Zastosowanie uchwytu z elementem dźwiękowym do ciągnięcia zabawek w postaci pojazdów kołowych

Przedmiotem wynalazku jest zastosowanie uchwytu do ciągnięcia zabawek w postaci różnych pojazdów kołowych lub innych zabawek ciągnionych na kółkach z wmontowanym elementem dźwiękowym.

Uchwyt wykonany metodą wydmuchu z polictylenu, posiada w jednym końcu wmontowany element dźwiękowy, składający się z obudowy (3), komory głosowej **(4)** i blaszki rezonującej **(5)**, a drugi koniec zaopatrzony w oczko **(1)** służące do zamocowania cięgna.

(1 zastrzeżenie)

78e; F42c **P. 170958 T** 09.05.1974

Zakłady Tworzyw Sztucznych „Erg", Bieruń Stary, Polska (Mieczysław Świetlik, Jan Gruszka, Rajmund Wasilewski, Tadeusz Łańczak, Bogusław Tabaczyński, Władysław Trojan).

Zapalnik elektryczny ostry ciśnieniowy

Przedmiotem wynalazku jest zapalnik elektryczny ostry ciśnieniowy, który oprócz znanych elementów takich, jak zespół spłonkowy i zespół zapalczy posiada tulejkę wzmacniającą wykonaną z cynku osadzoną w komorze spłonki dla ochrony główki zapalczej.

Tulejka ta umożliwia stosowanie tego zapalnika zarówno w atmosferze pyłu węglowego i metanu, a przede wszystkim w otoczeniu ciśnień do 100 atmosfer.

(1 zastrzeżenie)

78e; F42c **P. 170959 T** 09.05.1974

Zakłady Tworzyw Sztucznych „Erg" Bieruń Stary, Polska (Hilary Kuś, Halina Cianciara, Wiesław Wróblewski, Mieczysław Świetlik, Rajmund Imielczyk, Bogusław Tabaczyński).

Główka zapalcza niskooporowa do zapalnika elektrycznego

Przedmiotem wynalazku jest główka zapalcza jako element zapalnika elektrycznego bezpiecznego w stosowaniu wobec elektrycznych prądów błądzących. W główce zapalczej mostek żarowy stanowi pojedynczy lub podwójny drucik oporowy o średnicy w zakresie 70 do 170 mikronów wykonany z materiału o oporności właściwej 0,300—0,550 om·mm²/m, zaś masa zapalcza składa się z 70% 4,6-dwunitro-ortokrezolanu ołowiu lub z 88% 4,6-dwunitrodwutetrazenofenolanu baru.

Najwyższe natężenie prądu stałego, które nie powoduje odpalenia tej główki zapalczej przy obciążeniu trwałym w czasie 5 minut wynosi co najmniej 2,0 Amper, natomiast najniższe natężenie prądu stałego odpalające niezawodnie wynosi co najmniej 2,5 Ampera.

80b; C04b **P. 162287** 03.05.1973

Adam Sztejnberg, Ostrołęka, Polska.

Korostyropian

Korę o frakcji 10—60 mm (długość) × 10—20 mm (szerokość) potraktowaną spoiwem na bazie żywic syntetycznych w ilości 5—14% wagowych (w stosunku do kory) należy zmieszać ze wstępnie spienionym styropianem (w granulkach) w ilości 21÷36 g/l (ilości kory 35—50 g/l) i poddać ogrzewaniu w warunkach jak dla zwykłego styropianu. W wyniku tych operacji otrzymuje się wyrób w zależności od rodzaju formy.

(1 zastrzeżenie)

80b; C04b **P. 164403** 23.03.1972

Zjednoczone Zespoły Gospodarcze Sp. z o. o., Warszawa, Polska (Janusz Pomirski).

Sposób otrzymywania mieszanek cementowych o podwyższonej wytrzymałości

Sposób otrzymywania mieszanek cementowych o zwiększonej wytrzymałości polega na oddaniu do zaczynu cementowego o wskaźniku wodno-cementowym

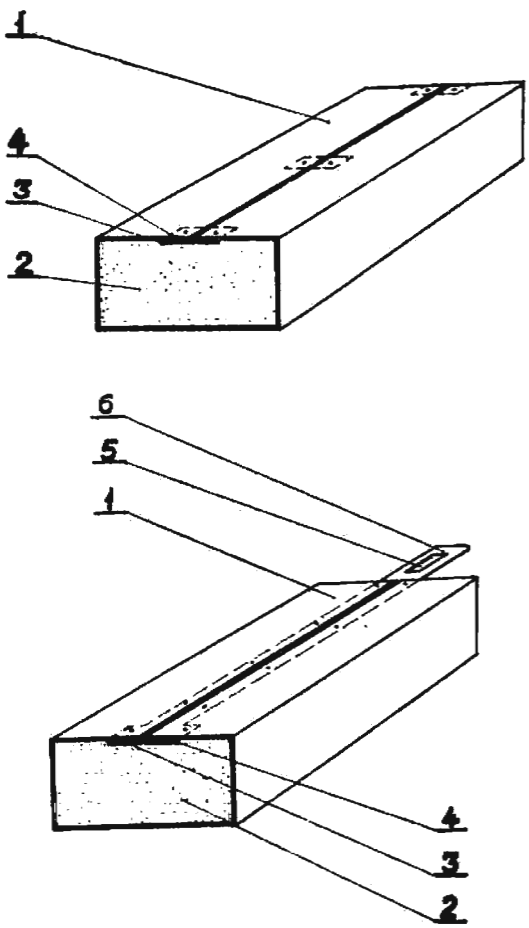
wynoszącym 0,35 mieszanki w ilości 3,7% wag. składającej się z 5—6 części wag. lignosulfonianu wapniowego, sodowego, ewentualnie amonowego, 40—50 części wag. bentonitu koloidalnego, 45—60 części wag. uwodnionego cementu i ewentualnie 45—60 części wag. węglanu sodowego, a następnie poddaniu całości intensywnemu mieszaniu przez 15—20 minut i wymieszaniu z kruszywem i wodą zarobową. (1 zastrzeżenie)

80b; C04b **P. 166404** 07.11.1973

Dolnośląskie Zakłady Magnezytowe, Świdnica, Polska (Karol Elsner).

Otulona kształtka ceramiczna

Wynalazek dotyczy otulanej kształtki ceramicznej, zwłaszcza podwieszonej kształtki sklepieniowej pieca martenowskiego, składającej się z ceramicznego rdzenia, szczególnie z zasadowego palonego tworzywa ogniotrwałego, i zewnętrznego obwodowego zbrojenia w postaci jednego arkusza metalowej otuliny o grubości ponad 0,2 mm. Istota wynalazku polega na tym, że pod linią styku otuliny kształtka zaopatrzona jest co najmniej w jeden rowek lub wgłębienie, w którym umieszczona jest co najmniej jedna metalowa podkładka stanowiąca łącznik otuliny, zabezpieczający też kształtkę przed wysunięciem się z otuliny, oraz równocześnie stanowiący wieszak tej kształtki, przy czym podkładkę stanowi płaskownik o zróżnicowanej szerokości i długości przekraczającej długość kształtki, w którego wysuniętym końcu wykonano otwór.
(2 zastrzeżenia)

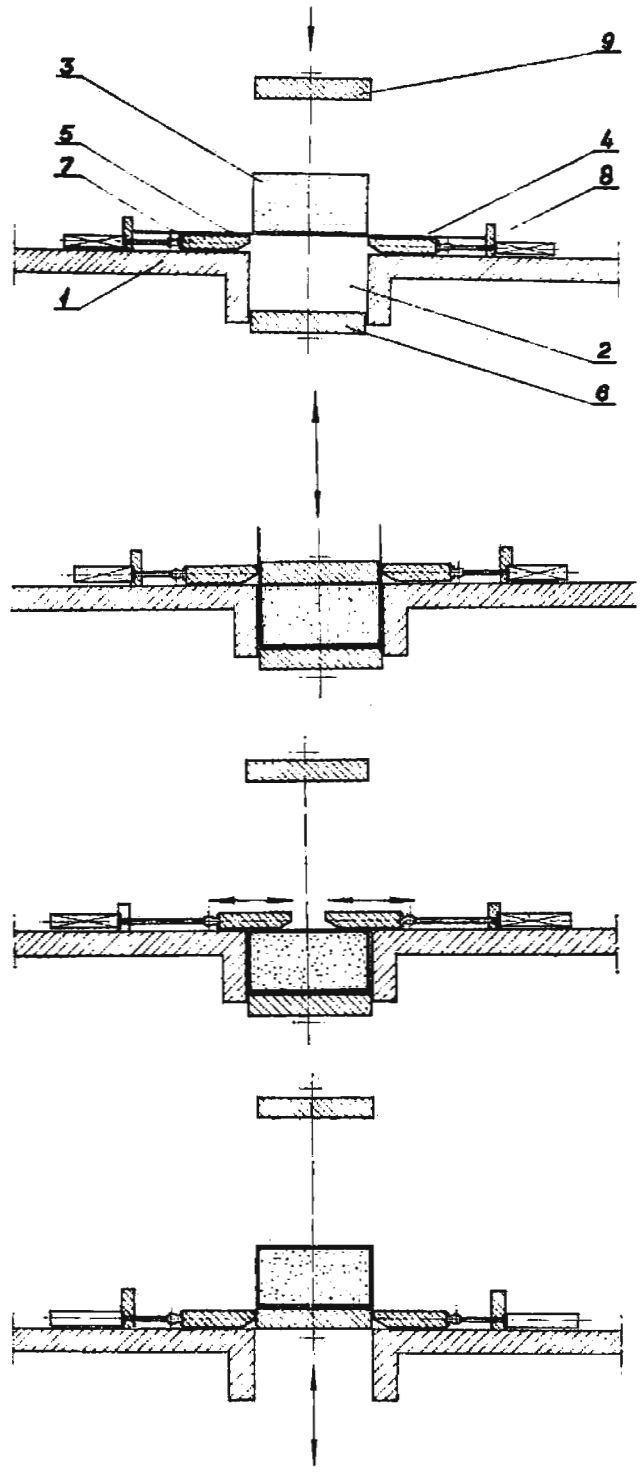
80b; C04b **P. 166405** 07.11.1973

Dolnośląskie Zakłady Magnezytowe Świdnica, Polska (Karol Elsner, Zenon Jesionkowski, Zdzisław Pasiewicz, Ewa Wiewiórska).

Sposób zewnętrznego zbrojenia kształtek ceramicznych, zwłaszcza palonych ogniotrwałych kształtek zasadowych i urządzenie do stosowania tego sposobu

Wynalazek dotyczy sposobu zewnętrznego zbrojenia kształtek ceramicznych, zwłaszcza palonych zasadowych kształtek ogniotrwałych do wyłożenia urządzeń cieplnych, szczególnie pieców metalurgicznych i cementowniczych, drogą wielostronnego obwodowego otulania blachą.

Istota sposobu polega na tym, że kształtkę układa się w osi symetrii otuliny w postaci jednego płaskiego arkusza blachy o długości odpowiadającej obwodowi kształtki oraz szerokości odpowiadającej długości kształtki, zagina się otulinę równocześnie na dwóch przeciwległych krawędziach dolnych, a następnie górnych, po czym łączy się otulinę nierozłącznie w znany sposób, korzystnie przez spawanie, zgrzewanie i/lub

klejenie. Istota urządzenia do stosowania sposobu według wynalazku polega na tym, że składa się ze stołu z gniazdem kształtki i gniazdem otuliny, górnego stempla formującego i dolnego stempla wypychającego oraz dwóch przeciwbieżnych poziomych płyt dociskowych, korzystnie napędzanych mechanicznie, hydraulicznie i/lub pneumatycznie. (2 zastrzeżenia)

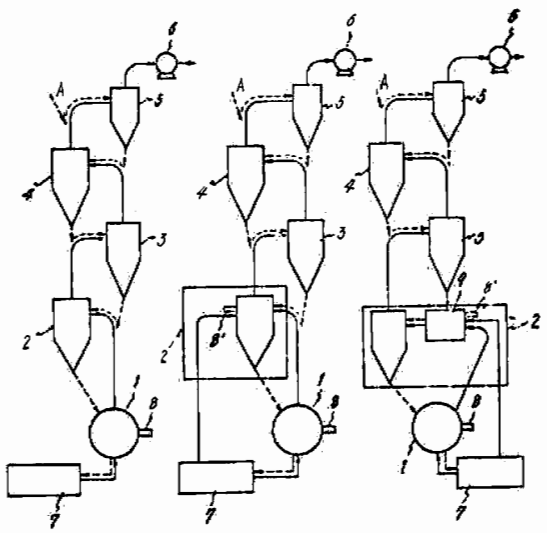
80b; C04b **P. 166453** 10.11.1973

Ishikawajima-Harima Jukogyo, Kabushiki Kaisha, Tokio, Japonia.

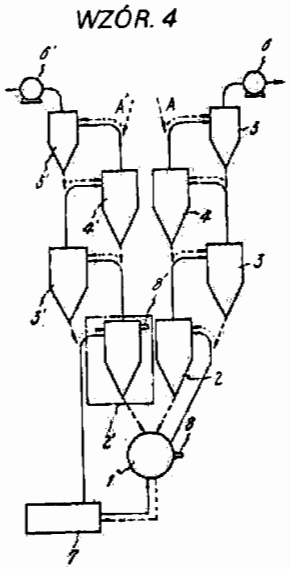
Układ zawiesinowego podgrzewania surowców sypkich

Układ zawiesinowego podgrzewania surowców sypkich składa się z dwóch, równoległych układów wymiany ciepła: układu podgrzewania gazem odlotowym z pieca (1) i układu podgrzewania spalinami, wytwarzanymi dodatkowym palnikiem (8') w ostatnim stopniu wymiany ciepła (2), umieszczonego najbliżej pieca (1). Wymiana ciepła w każdym z równoległych układów jest prowadzona w umieszczonych kolejno stopniach wymiany ciepła (5, 4, 3, 2, 5', 4', 3', 2'). (2 zastrzeżenia)

WZÓR. 1 WZÓR. 2 WZÓR. 3

WZÓR. 4

80b; C04b **P. 166980** 01.12.1973

Instytut Techniki Budowlanej, Warszawa, Polska (Apolonia Zowall).

Sposób wytwarzania ocieplonych włóknistych zapraw plastycznych zwłaszcza do wykończania ścian o niezadowalających właściwościach cieplnoizolacyjnych

Sposób wytwarzania ocieplonych włóknistych zapraw plastycznych, zwłaszcza do wykańczania ścian o niezadowalających właściwościach cieplnoizolacyjnych, polega na wprowadzeniu wśród mieszania włókna celulozowego do wody zarobowej zawierającej jonowy środek powierzchniowo czynny w postaci mydła alkalicznego, tj. najkorzystniej soli amonowej lub potasowej, względnie sodowej kwasu tłuszczowego lub żywicznego, co zmniejsza napięcie powierzchniowe wody zarobowej i ułatwia zwilżenie przez nią włókna celulozowego, do którego następnie bez żadnych trudności wprowadza się wypełniacz perlitowy, po czym do otrzymanej jednorodnej papki wlewa się organiczny środek wiążący w postaci dyspersji wodnej alkalioodpornej żywicy syntetycznej lub hydrofilnej żywicy melaminowej z wbudowanymi w cząsteczki melaminy grupami sulfonowymi, względnie alkalicznego roztworu kazeiny kwasowej, ewentualnie mieszaniny tych środków oraz wapno suchogaszone, zwane również wapnem hydratyzowanym, względnie ciasto wapienne, a także dla wypraw zewnętrznych i cement, uzyskując po odpowiednim uzupełnieniu wodą, jednorodną o dobrych właściwościach roboczych ciepłą zaprawę włóknistą, nadającą się do natrysku mechanicznego i do nakładania ręcznego. (3 zastrzeżenia)

80b; C04b **P. 167357 T** 14.12.1973

Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi, Zakłady Badawcze i Projektowe Miedzi „Cuprum" Wrocław, Polska (Kazimierz Sosin, Mieczysław Myga, Bogusław Woźniakowski, Wenanty Marciniak, Bogumił Piontek).

Sposób wytwarzania autoklawizowanego betonu komórkowego

Sposób wytwarzania autoklawizowanego betonu o strukturze komórkowej, w którym podlegają połączeniu dwa półprodukty, z których jeden stanowi spoiwo hydrauliczne złożone z cementu, wapna palonego i ewentualnie piasku z dodatkiem składnika powodującego spulchnienie, a drugi jest zawiesiną krzemionki uzyskaną przez przemiał piasku z wodą, polega na tym, że znane spoiwo hydrauliczne złożone z cementu, wapna palonego i ewentualnie piasku miesza się z odpadami flotacyjnymi zawierającymi krzemionkę, której rozdrobnienie powyżej 1800 cm^2/g uzyskuje się w procesie wzbogacania rudy bądź powtórnego wzbogacania odpadów flotacyjnych. (1 zastrzeżenie)

80b; C04b **P. 169976 T** 30.03.1974

Przemysłowy Instytut Elektroniki „Unitra-Cemi" Oddział w Krakowie, Kraków, Polska (Olgierda Sztaba, Danuta Luśniak-Wójcicka, Stanisław Nowak, Zofia Haładewicz, Adam Ziemba, Elżbieta Soczewińska).

Sposób dystansowego łączenia elementów zwłaszcza szklanych i ceramicznych

Sposób według wynalazku stosowany jest do łączenia komórek wskaźników ciekło-krystalicznych w elektronice.

Żądany dystans między łączonymi elementami uzyskuje się przez stosowanie, przy nanoszeniu np. techniką sitodruku, past zawierających proszek szklany w postaci kulek szklanych dystansujących o odpowiednich średnicach np. w zakresie od 2 μm do 1 mm. Łączenie elementów odbywa się w procesie obróbki termicznej pod obciążeniem. (2 zastrzeżenia)

80b; C04b **P. 170105 T** 04.04.1974

Krakowskie Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjnych, Kraków, Polska (Tadeusz Broniewski, Tadeusz Jurkiewicz, Mirosław Kozak).

Sposób fluatowania prefabrykowanych elementów betonowych zwłaszcza surowych

Wynalazek dotyczy sposobu fluatowania prefabrykowanych elementów betonowych stosowanych w budownictwie zwłaszcza elementów rurowych układanych w wodach agresywnych i może być wykorzystany w budownictwie oraz w przemyśle materiałów budowlanych.

Sposób fluatowania prefabrykatów betonowych według wynalazku polega na tym, że element nasyca się fluatem na wskroś w całej masie betonu przez zanurzenie go w wodnym roztworze fluorokrzemianu i pozostawia się w kąpieli do czasu pełnego nasycenia, po czym fluatowany element wyjmuje się z kąpieli i opłukuje czystą wodą. (1 zastrzeżenie)

80b; C04b **P. 170122 T** 05.04.1974

Akademia Górniczo-Hutnicza im. St. Staszica, Kraków, Polska (Janina Starzec, Franciszek Nadachowski, Wiesław Piątkowski, Józef Kozielski, Jan Jamroż, Jan Ciurek, Jan Szendera).

Sposób wytwarzania wyrobów ogniotrwałych z żużla glinowo-tytanowego

Sposób wytwarzania wyrobów ogniotrwałych z żużla glinowo-tytanowego polega na tym, że kawałkowy żużel poddaje się wstępnej obróbce termicznej w piecach przemysłowych w temperaturze powyżej 1000°C. Otrzymany kruchy półprodukt miele się na dowolne frakcje ziarnowe, z których sporządza się masę, formując z niej następnie znanymi metodami wyroby ogniotrwałe. Wyroby wypala się w temperaturze 1300—1700°C.

Wyprażony żużel glinowo-tytanowy po rozdrobnieniu na odpowiednie frakcje można zmieszać z cementami glinowymi w celu otrzymania betonów ogniotrwałych.

Ponadto żużel ten może być użyty jako jeden z komponentów masy do wyrobów szamotowych i wysokoglinowych. (3 zastrzeżenia)

80b; C04b **P. 170613 T** 25.04.1974

Główny Instytut Górnictwa, Katowice, Polska (Irena Pałubicka).

Szybkowiążąca zaprawa uszczelniająca

Szybkowiążąca zaprawa uszczelniająca stosowana do uszczelniania przecieków wody przez spękany górotwór oraz obudowa górnicza lub do mocowania kotwi dla aparatury pomiarowej, zawiera od 27 do 19% odpadów paleniskowych, od 1,9 do 4,2 gipsu, od 1,9 do 4,2 bentonitu oraz od 69—72% materiałów płynnych stanowiących mieszaninę wody w granicach od 11 do 17% ogólnej masy zarobowej i szkła wodnego w granicach od 58 do 55% ogólnej masy zarobowej, przy czym najpierw miesza się ze sobą wodę ze szkłem wodnym, a następnie do tej mieszaniny wprowadza się uprzednio zmieszane materiały stałe, to jest odpady paleniskowe, gips i rozdrobniony bentonit. Początek wiązania tak wykonanej zaprawy rozpoczyna się już po 4 minutach, a po około 40 minutach uzyskuje się wymaganą twardość i trwałą konsystencję. (1 zastrzeżenie)

80b; C04b **P. 171463 T** 27.05.1974

Skawińskie Zakłady Materiałów Ogniotrwałych, Skawina, Polska (Stanisław Malec, Władysław Bieda, Stefan Drabik, Marian Kawecki, Zygmunt Guldan, Zygmunt Piotrowski, Jan Jamroż).

Sposób wytwarzania nowych tworzyw ogniotrwałych — wyrobów kadziowych

Sposób wytwarzania nowych tworzyw ogniotrwałych — wyrobów kadziowych, polegający na formowaniu pod ciśnieniem wyrobów z masy złożonej z krzemianu cyrkonu, surowej gliny ogniotrwałej i palonki kaolinowej, wysuszeniu i wypaleniu uformowanych wyrobów, ma wprowadzony krzemian cyrkonu w postaci piasku cyrkonowego o uziarnieniu poniżej 0,2 mm, w ilości 5—15%. (1 zastrzeżenie)

80b; C04b **P. 172393 T** 02.07.1974

Radomskie Zakłady Materiałów Ogniotrwałych, Radom, Polska (Kazimierz Maleta, Genowefa Dobrowolska).

Masa do produkcji ogniotrwałych wyrobów kwasoodpornych

Masa do produkcji ogniotrwałych wyrobów kwasoodpornych, składająca się z gliny surowej i skalenia charakteryzuje się tym, że w miejsce dotychczas stosowanych złomów wyrobów porcelanowych lub kwasoodpornych, stosuje się całkowicie lub częściowo dodatek odpadów po pławieniu kaolinów o granulacji 0—0,5 mm w ilości od 20—60% wagowo, a korzystnie 30% wagowo.

Wyroby produkowane z masy według wynalazku stosowane są do zbiorników i urządzeń napełnianych kwasami lub narażonych na agresywne działanie różnych par i gazów w podwyższonych temperaturach. (1 zastrzeżenie)

80b; C04b **P. 172512 T** 05.07.1974

Żarowskie Zakłady Materiałów Ogniotrwałych, Żarów, Polska (Justyn Stachurski, Jurand Bocian, Janusz Niemczynowicz, Franciszek Majkut, Władysław Talowski, Ryszard Kapuściarek, Witold Szwimer, Stanisław Ochota).

Sposób produkcji porowatej ogniotrwałej palonki szamotowej wysokoogniotrwałej

Wynalazek dotyczy sposobu produkcji wysokoogniotrwałej porowatej palonki szamotowej.

Palonkę tę wytwarza się z masy plastycznej o wilgotności 25—30%, w skład której wchodzi ogniotrwała glina surowa lub kaolin o granulacji 0—1 mm, koks lub węgiel brunatny o uziarnieniu 0—2 mm oraz ogniotrwały łupek surowy o granulacji 0—3 mm.

Masę złożoną z tych surowców przygotowaną w postaci pasma tnie się na bloczki, które wypala się w piecach przemysłowych w temperaturze 1200—1500°C.

Otrzymany produkt ma postać kawałkową. Jego porowatość otwarta wynosi 50—70%, a gęstość pozorna 0,6—1,2 g/cm^3.

Palonka ta nadaje się do produkcji izolacyjnych wyrobów szamotowych o wysokiej jakości oraz do wytwarzania ogniotrwałych betonów izolacyjnych. (1 zastrzeżenie)

80b; C04b **P. 172972 T** 24.07.1974

Výzkumný ústav stavebnich hmot, Brno, Czechosłowacja.

Ogniotrwały element z masy cementowo-azbestowej

Wynalazek dotyczy ogniotrwałego elementu z masy cementowo-azbestowej wykazującego stałość objętości i dobrą obrabialność. Element ten składa się z mie-

szaniny azbestu, cementu i materiałów zawierających kwarc z ewentualnym dodatkiem innych nieorganicznych włókien, jak też ewentualnie niewielkiej ilości włókien celulozowych i przerobionych odpadów powstałych przy wytwarzaniu takich elementów lub masy cementowo-azbestowej i charakteryzuje się tym, że zawiera do 55% wagowo azbesu klasy 6 lub 7 z zawartością frakcji nadsitkowej sita o oczkach 1,35 mm wynoszącą minimum 40%; 5 do 30% wagowo substancji zawierającej kwarc, składającej się w 20—80% wagowo z porowatego perlitu i 80—20% wagowo z ziemi okrzemkowej lub też 20—80% wagowo tegoż perlitu i 80—20% wagowo spongillitu, przy czym ziarnistość porowatego perlitu wynosi 0,5 mm, a stopień rozdrobnienia ziemi okrzemkowej lub spongilitu odpowiada pozostałości na sicie o oczkach 0,2 mm wynoszącej w przybliżeniu 5%; 20 do 70% wagowo cementu portlandzkiego i co najmniej 3% wagowo włókien nieorganicznych o średniej długości większej niż 10 mm, które wykazują odporność na korozję w środowisku alkalicznym i zachowują w gotowym wyrobie swą strukturę włóknistą lub ewentualnie włókien azbestowych klasy 3 o minimalnej pozostałości na sicie z oczkami 4,8 mm wynoszącej 50%.

(1 zastrzeżenie)

80b; C04b **P. 172983** 24.07.1974

Pierwszeństwo: 31.07.1973 — Wielka Brytania (nr 36378/73)

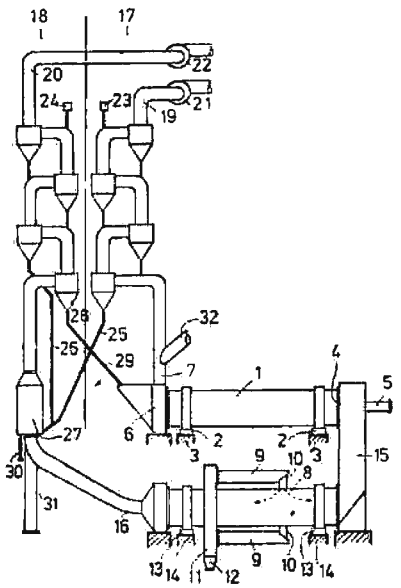
F.D. Smidth and Co., A/S Copenhagen, Dania.

Sposób wypalania sproszkowanego lub ziarnistego materiału oraz urządzenie do wypalania sproszkowanego lub ziarnistego materiału

Sposób wypalania sproszkowanego lub ziarnistego materiału polega na tym, że dzieli się ogrzane powietrze chłodzące na dwa strumienie wypływające z dwu stron obrotowej chłodnicy, kieruje się jeden strumień do obrotowego pieca, gdzie używa się go jako powietrza do spalania, przenosi się spaliny z pieca do zespołu podgrzewacza dla wstępnego podgrzania materiału i kieruje się drugi strumień powietrza do drugiego zespołu podgrzewacza dla wstępnego ogrzania materiału przed jego wypalaniem w obrotowym piecu.

Urządzenie do wypalania sproszkowanego lub ziarnistego materiału zawiera chłodnicę (8), która stanowi jednostkę oddzielną i jest połączona jednym końcem z dolnym zakończeniem (4) obrotowego pieca (1) za pomocą kanału (15) lub kanałów, a drugim końcem z zawiesinowym podgrzewaczem dla podziału ogrzanego powietrza chłodzącego w obrotowej chłodnicy (8) na dwa strumienie przepływające do obrotowego pieca (1) jako powietrze spalania i do podgrzewacza. Obrotowy piec (1) zawiera środki do dostarczania gorącego materiału do obrotowej chłodnicy (8).

(10 zastrzeżeń)

81a; B65b **P. 166361** 06.11.1973

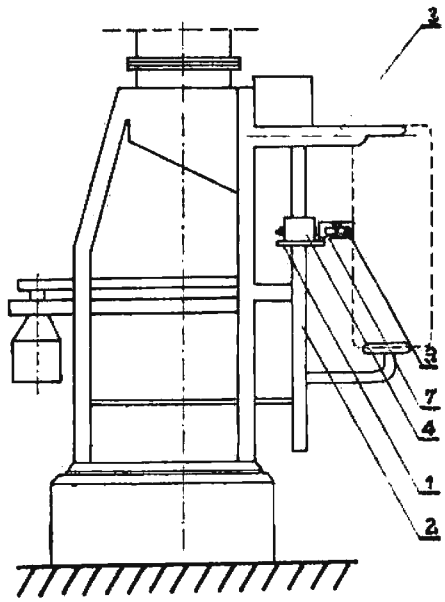
Przedsiębiorstwo Materiałów Budowlanych Przemysłu Węglowego, Katowice, Polska (Jerzy Pola, Wacław Waczyński).

Urządzenie do włączania pakowarki do materiałów sypkich, zwłaszcza pylastych

Urządzenie do włączania pakowarki do materiałów sypkich zwłaszcza pylastych jak cement, wapno, posiada mikroprzełącznik (4) połączony z dźwignią (9), umieszczony na ramie pakowarki i połączony w sposób równoległy z włącznikiem elektrycznym.

Pod wpływem naciskającego worka założonego na wentyl (3) dźwignia (9) naciska na przycisk mikroprzełącznika powodując samoczynne uruchomienie pakowarki.

(1 zastrzeżenie)

81c; B65d **P. 166802** 26.11.1973

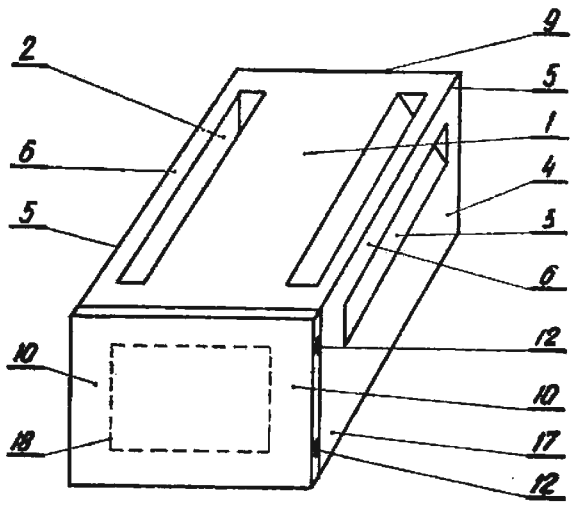
Biuro Studiów i Projektów Budownictwa Wiejskiego, Kraków, Polska (Janusz Sadowiński).

Opakowanie do przechowywania i transportu modeli

Przedmiotem wynalazku jest opakowanie do przechowywania i transportu modeli wystawowych, względnie modeli ofertowych.

Istota wynalazku polega na tym, że opakowanie w kształcie prostopadłościennej skrzyni z zamknięciem w czołowej ścianie (10) ma co najmniej dwa uchwyty (6) znajdujące się w płaszczyźnie (1) stropowej i płaszczyznach ścian (4) bocznych, których krawędzie (5) są równocześnie krawędziami uchwytów (6). Ściana stropowa (1) połączona jest ze ścianami (4) bocznymi skośnymi ściankami (3). Wewnątrz ściany mają występy usytuowane poniżej listwy dociskającej ze sprężyną. Po zewnętrznej stronie dna opakowanie ma podnóżki rozmieszczone równolegle w stosunku do światła wycięć (2) ściany stropowej. Przy nakładaniu opakowań na siebie podnóżki opakowania wchodzą do wycięć w ścianie stropowej innego opakowania.

(3 zastrzeżenia)

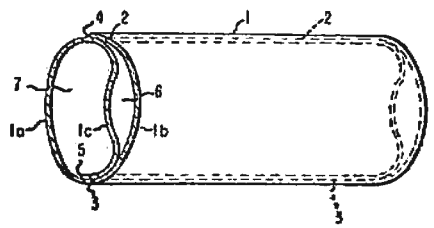
81c; B65d P. 168672 09.02.1974

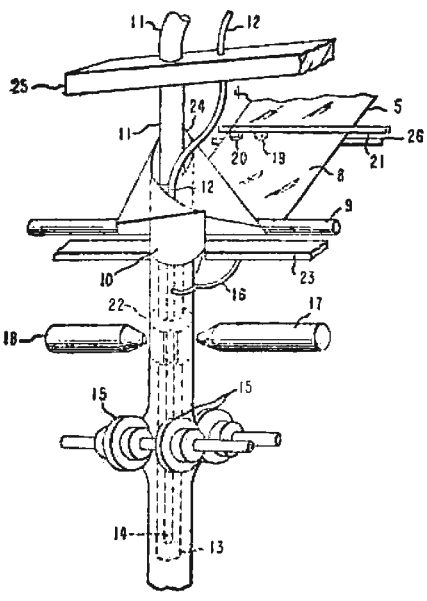
Pierwszeństwo: 19.11.1973 — Stany Zjednoszone Ameryki: (nr 417299)

E.J.Du de Neuours and Campany, Wilmington, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób ciągłego wytwarzania opakowań dzielonych na przedziały

Sposób ciągłego wytwarzania opakowań dzielonych na przedziały polega na tym, że nanosi się w postaci paska na powierzchnię pasa (8) materiału foliowego czynnik, który częściowo rozpuszcza folię i przeciąga pas (8) przez zwiniętą cylindryczną część kształtującą (10) dla przekształcenia materiału foliowego w zwiniętą rurę, posiadającą jednowarstwowe i dwuwarstwowe ścianki, w którą wchodzą części napełniające (11, 12). Zwiniętą rurę doprowadza się do nagrzewnic (17, 18) dla wytworzenia pomiędzy warstwami rury ciągłej spoiny, przy czym warstwa wewnętrzna (1c) dzieli rurę na dwa przedziały (6, 7). Do każdej z części napełniających (11, 12) doprowadza się strumień ciekłego materiału i wyładowywuje materiały do przedziałów (6, 7). Napełniony odcinek rury doprowadza się do urządzenia zaciskającego i zamykającego, które w określonych odstępach zaciska rurę i zakłada na każdy z zaciśniętych obszarów parę kolejnych środków zamykających. Gotowe, napełnione opakowania rozdziela się w obszarach zaciśniętych pomiędzy każdą parą środków zamykających. (6 zastrzeżeń)

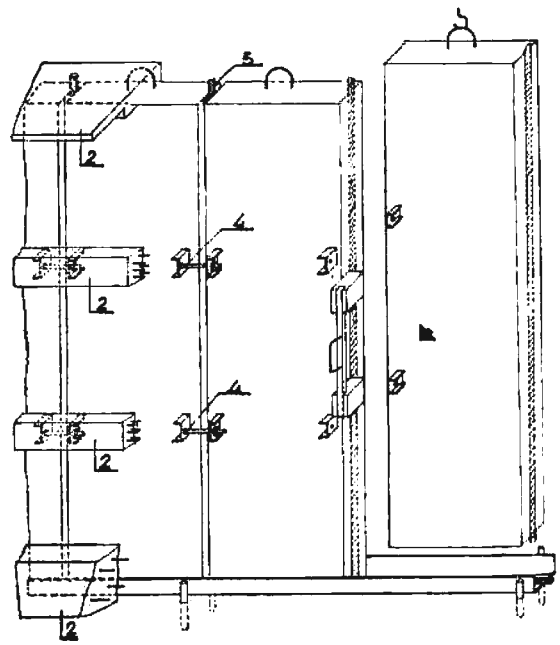

81c; B65d P. 169563 T 14.03.1974

Przedsiębiorstwo Budownictwa Rolniczego, Trzebnica, woj. wrocławskie, Polska (Józef Kubicz).

Prefabrykowany zbiornik na płyny typu „Balia" o dowolnej pojemności — oszczędnościowy

Zbiornik według wynalazku o profilu okrągłym wykonany jest z prefabrykowanych płyt żelbetowych stanowiących płaszcz zbiornika opasany pierścieniami (2) żelbetowymi w ilości uzależnionej od pojemności i średnicy zbiornika i charakteryzuje się tym, że prefabrykowane płyty boczne pracują jak belki wieloprzęsłowe a ich podporami są: fundament pierścieniowy zbiornika oraz pierścienie boczne przenoszące siły osiowe. Spoiny płyt uszczelniane są za pomocą twardoplastycznego uszczelniacza przez docisk sąsiednich płyt śrubami lub innymi złączami, po czym śruby zostają zabetonowane w pierścieniu po zmontowaniu całego płaszcza. (2 zastrzeżenia)

81e; B65g P. 164011 11.07.1973

Jaworznicko-Mikołowskie Zakłady Naprawcze P.W. Kostuchna pow. Tychy, Polska (Edward Żak, Stanisław Grzesica).

Wkład do rynny przenośnika zgrzebłowego

Wkład do rynny przenośnika zgrzebłowego charakteryzuje się tym, że wewnętrzne skrajne górne i dolne powierzchnie (2, 3, 4, 5) narażone na ścieranie posiadają naspawaną warstwę z trudno ścieralnego stopu metalowego o grubości do 2 mm. Naspawana trudno ścieralna warstwa posiada zaokrąglenia z obu stron. (3 zastrzeżenia)

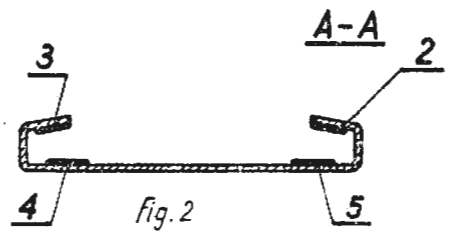

Fig. 2

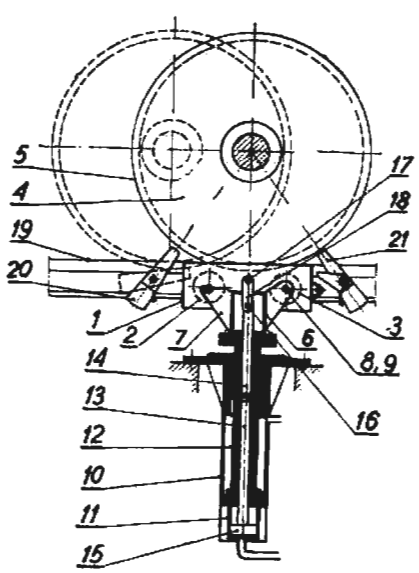
81e; B65g **P. 164807** 22.08.1973

Zakłady Naprawcze Taboru Kolejowego im. Powstańców Wielkopolskich Ostrów Wielkopolski, Polska (Tadeusz Danielak).

Podajnik do zestawów kołowych

Podajnik do zestawów kołowych, mający zastosowanie we wszystkich zakładach naprawczych taboru kolejowego, a w szczególności w automatycznej linii obróbczej zestawów kołowych, zawierający układ hydrauliczny do zasilania cylindrów, sterowany układem elektrycznym oraz silnik elektryczny z przekładnią ślimakową do napędu rolek, charakteryzuje się, tym, że jest wyposażony w górny pomost ruchomy (1) z dwoma parami rolek (2) i (3) do podpierania i wprawiania w ruch obrotowy podawanego zestawu kołowego (4) za obrzeże kół (5). Pomost ruchomy (1) połączony jest jedną stroną dwoma przegubami (8) z dolnym stałym pomostem (6), zaś drugą stroną podparty dwoma wspornikami (7) w celu utrzymania go w normalnej pozycji poziomej przy podnoszeniu i opuszczaniu zestawu kołowego (4) znanym cylindrem nurnikowym (10). Górny pomost (1) w końcowej fazie opuszczania zestawu kołowego (4) na założonej wysokości tuż nad torem (19) jest centralnie i niezależnie podpierany cylindrem tłokowym (11) w celu samoczynnego, jednostronnego przechylania go na przegubach (16) i (17), siłą grawitacji dolnego pomostu (6) i nurnika (12) za pośrednictwem przegubów (8) do momentu wytoczenia się zestawu kołowego (4) na dalszą linię toru.

Przeguby (8) oraz wałek napędowy (9) z rolkami (3) znajdują się na wspólnej osi, związanej ściśle poprzez dolny pomost (6) z nurnikiem (12), dzięki czemu w czasie wytaczania zestawu kołowego wszystkie ruchy pomostu (1) z rolkami (2), przegubu (17) i łącznika (18), uzależnione są wyłącznie od ruchu pionowego nurnika (12) w funkcji dociążania rolek (3) przez przemieszczający się zestaw kołowy (4), zgodnie z zasadami hydrodynamiki. (3 zastrzeżenia)

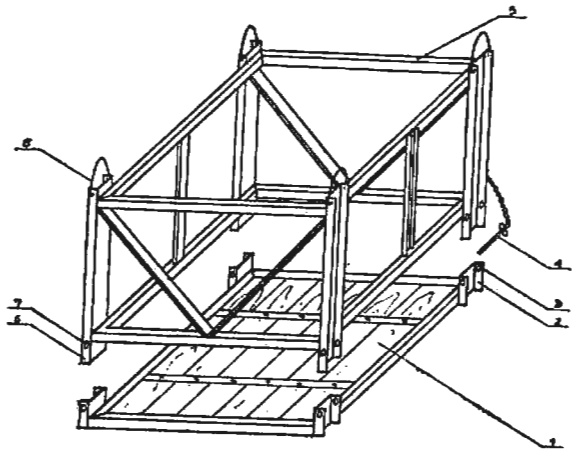
81e; B65g **P. 166357** 06.11.1973

Bydgoskie Przedsiębiorstwo Budownictwa Inżynieryjnego, Bydgoszcz, Polska (Janusz Boczarski, Lech Kowalewicz).

Sposób transportu rur, zwłaszcza rur betonowych oraz urządzenie do stosowania tego sposobu

Sposób transportu rur, zwłaszcza rur betonowych ceramicznych lub z innych materiałów ulegających łatwym uszkodzeniom charakteryzuje się tym, że rury transportuje się w ustawieniu pionowym na płaskiej palecie.

Urządzenie do stosowania sposobu stanowi płaska paleta (1), połączona rozłącznie z ramą (5) stanowiąca ściany boczne pojemnika. (2 zastrzeżenia)

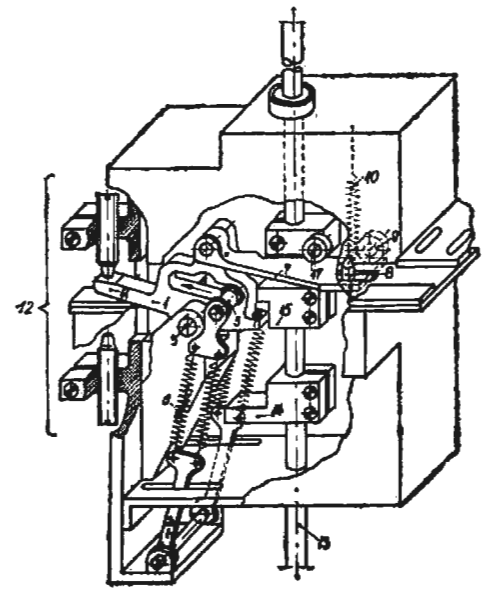

81e; B65g **P. 166439** 09.11.1973

Naukowo-Produkcyjne Centrum Półprzewodników, Zakłady Przemysłu Elektronicznego „Kazel", Koszalin, Polska (Bogusław Gładkowski).

Podajnik taśmy do tłoczników lub wykrojników

Podajnik taśmy do tłoczników lub wykrojników posiada mechanizm kołyskowy składający się z przymocowanej do ścianek obudowy i złączonej z listwą (7) zakończoną hakiem (8) kołyski (1) z podłużnym otworem (4), wewnątrz którego przesuwnie jest umieszczony wałek (5), złączony z wahadłem sprężynowym

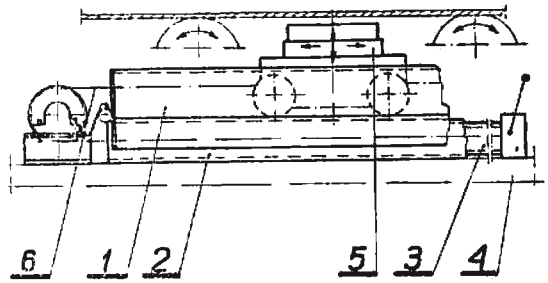
(2), mechanizmu suwakowego złożonego z suwaka (13) z popychaczami: dolnym (14) i górnym (15), uderzającymi na przemian w czasie pracy podajnika o ząb (16) kołyski (1) oraz ogranicznika długości przesuwu taśmy, w którym znajduje się ramię (11) kołyski (1).
(1 zastrzeżenie)

81e; B65g P. 166556 15.11.1973

Centrum Techniki Wytwarzania Przemysłu Okrętowego „Promor", Przedsiębiorstwo Projektowo-Technologiczne, Gdańsk, Polska (Stefan Paradowski, Zdzisław Belczewski).

Układ podnoszenia transportera

Układ podnoszenia transportera składa się z ruchomej ramy (1) z umieszczonym na niej tarciowym wózkiem (5) oraz z podstawy (2) i elastycznych przewodów (3), podłączonych do rozdzielacza (4) powietrza, którym steruje się napełnianie i opróżnianie przewodów (3), unoszących ruchomą ramę (1) transportera.
(1 zastrzeżenie)

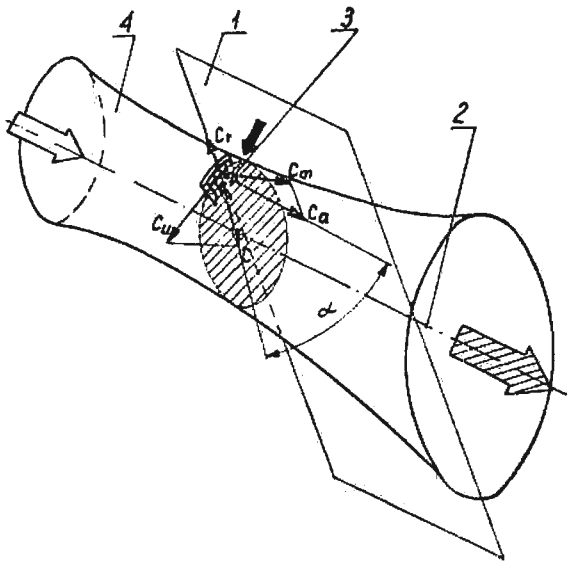

81e; B65g P. 169831 T 26.03.1974

Zakłady Konstrukcyjno-Mechanizacyjne Przemysłu Węglowego, Gliwice, Polska (Karol Reich, Krzysztof Karowiec).

Strumienica

Strumienica według wynalazku posiada łopatki kierownicze (3), umieszczone w strumieniu płynu napędzającego na wewnętrznym obwodzie kanału transportowego (4). Łopatki kierownicze (3) tworzą kąt α większy od zera z płaszczyzną meridionalną (1). Płyn napędzający wprowadzany do kanału transportowego (4) dyszami zasilającymi po przejściu przez łopatki kierownicze ulega zawirowaniu, co jak się okazało powoduje zwiększenie sprawności procesu transportu, wzrost spiętrzenia i wydajności, a ponadto zmniejszenie hałaśliwości strumienicy. (1 zastrzeżenie)

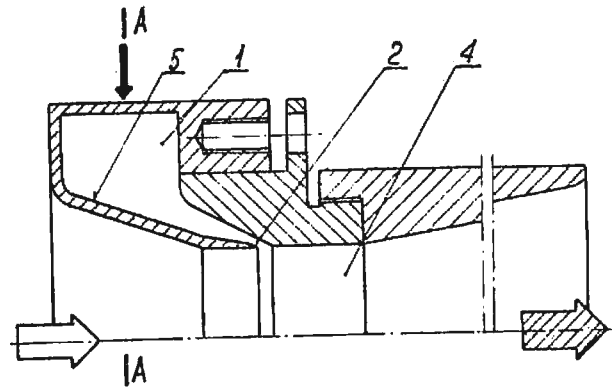
81e; B65g P. 169832 T 26.03.1974

Zakłady Konstrukcyjno-Mechanizacyjne Przemysłu Węglowego, Gliwice, Polska (Karol Reich, Krzysztof Karowiec).

Strumienica

Przedmiotem wynalazku jest strumienica służąca do transportowania płynów, działająca na zasadzie wykorzystania ssącego oddziaływania strumienia płynu napędzającego na płyn transportowany w szczególności strumienica do transportu gazów.

Strumienica według wynalazku zaopatrzona jest w pierścieniową komorę zasilającą (1) z regulowaną szczeliną wylotową (2) i stożkowo ukształtowaną powierzchnię wewnętrzną (5), a płyn napędzający doprowadzany jest kanałami wlotowymi umieszczonymi stycznie do pobocznicy komory zasilającej (1) i zarazem prostopadle do płaszczyzny meridionalnej strumienicy. Dzięki takiemu doprowadzeniu strumienia płynu napędzającego uzyskuje się w komorze zasilającej (1), a następnie w komorze transportowej (4) znany efekt zawirowania tego strumienia. (1 zastrzeżenie)

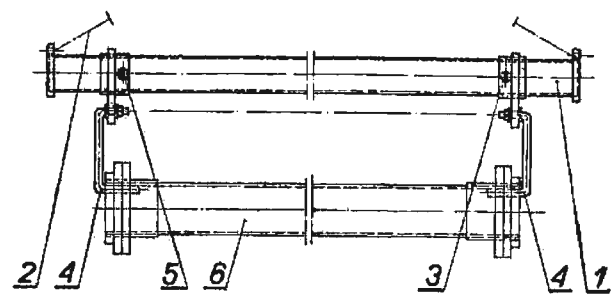
81e; B65g P. 169962 T 30.03.1974

Główne Biuro Studiów i Projektów Górniczych, Katowice, Polska (Bernard Biegusz, Zdzisław Bielak, Joachim Giec).

Przyrząd do chwytania, podnoszenia i przeładunku rur

Przyrząd do chwytania, podnoszenia i przeładunku rur składa się z trawersy rurowej (1) zawieszonej na haku dowolnego podnośnika lub suwnicy i dwóch zespołów ruchomych nastawnych zaczepów palcowych (4), umożliwiających w zależności od potrzeb jednoczesne chwytanie jednej, dwóch lub trzech rur (6).

Prowadzenia zaczepów rozsuwa się na odległość zależną od długości rury, a następnie dokręca się je do trawersy rurowej śrubami motylkowymi. Zaczepy palcowe są rozchylane w zależności od średnicy i ilości rur jednocześnie podejmowanych. (1 zastrzeżenie)

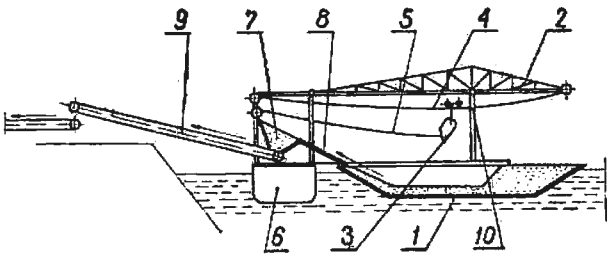
81e; B65g P. 166729 22.11.1973

Biuro Projektów Przemysłu Kruszyw i Surowców Mineralnych, Kraków, Polska (Włodzimierz Rylski).

Zgarniakowe urządzenie rozładunkowe barek

Urządzenie według wynalazku posiada zgarniak (3) podwieszony przesuwnie pod wyciągnikiem (2) i nagarniający materiał z umocowanej pod wysięgnikiem barki (1) do kosza zasypowego (7). Wysięgnik (2) zgarniaka podparty jest na wsporniku (10) związanym z jednym lub dwoma pontonami. Zgarniak (3) prowadzony jest na dwóch linach nośnych (4) podwieszonych pod wysięgnikiem (2). Do przenoszenia materiału z kosza (7) na nabrzeże służą przenośniki (9).

(4 zastrzeżenia)

85c; C02c P. 164991 01.09.1973

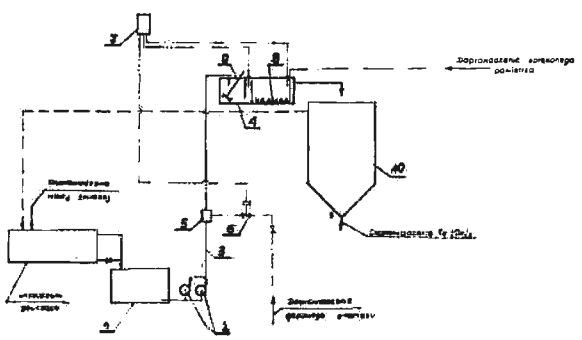
Biuro Projektów Przemysłu Wyrobów Metalowych, Kraków, Polska (Aleksander Michniowski, Stefan Wyczółkowski).

Sposób neutralizacji i uzdatniania kwaśnych wód popłucznych z agregatu cynkowniczego i urządzenie do stosowania tego sposobu

Sposób uzdatniania kwaśnych wód popłucznych z procesu cynkowniczego, zawierających kwas solny i chlorki żelaza polega na wprowadzaniu do roztworu wód popłucznych amoniaku w ilości takiej, by otrzymać roztwór o pH, w wymaganych granicach, a następnie po dodatkowym napowietrzeniu roztworu przeprowadza się sedymentację wytrąconego wodorotlenku żelaza, a uzyskaną klarowną wodę z zawartością chlorku amonowego kieruje się do urządzeń płukania po trawieniu.

Sposób neutralizacji i uzdatniania wód popłucznych według wynalazku realizuje układ zamknięty, złożony z wyrównawczego zbiornika (1) położonego poniżej urządzenia płuczącego agregatu cynkowniczego, wyposażonego w wirowe pompy (2) i połączonego tłocznym przewodem (3) ze zbiornikiem reakcyjnym (4) zaopatrzonym w mechaniczne mieszadło (8), urządzenie napowietrzające (9) oraz pehametr (7). Pehametr jest sprzężony z elektromagnetycznym zaworem (6) zainstalowanym na urządzeniu (5) dozującym amoniak połączonym z tłocznym przewodem (3). Ponadto do całości układu należy sedymentacyjny zbiornik (10) znajdujący się poniżej zbiornika reakcyjnego (4).

(2 zastrzeżenia)

85c; C02c P. 173127 T (30.07.1974

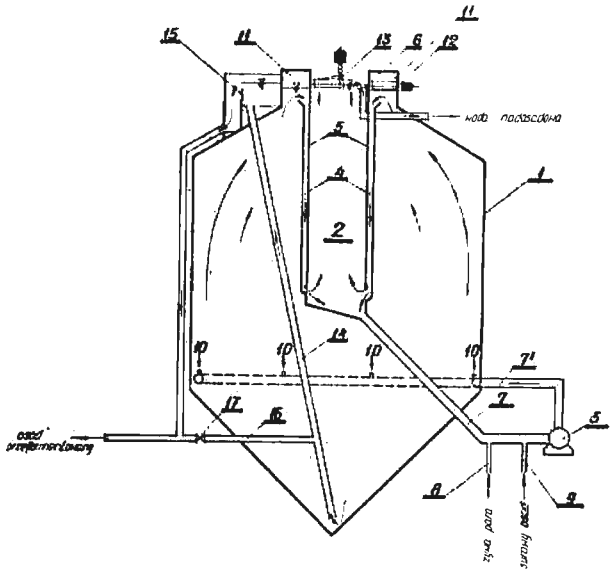
Biuro Projektów Budownictwa Komunalnego „STOLICA", Warszawa, Polska (Jerzy Bernardzki, Jerzy Kozłowski).

Komora fermentacyjna

Przedmiotem wynalazku jest komora fermentacyjna wyposażona w kieszeń, układ przelewowy oraz w układy zasilające w parę i w osad.

Komora fermentacyjna (1) według wynalazku w górnej części posiada pierścień (11), wewnątrz którego usytuowany jest obrotowy walec (12), natomiast kieszeń (2) wyposażona jest w górnej części w zgarniacz (13) i przelew (6), a przy ściance (5) kieszeni (2) w przewody (4), które poprzez dolną część kieszeni (2) zespolone są z przewodem ssawnym (7), zaś przewód tłoczny (7') w dolnej części komory (1) posiada wyloty (10).

(1 zastrzeżenie)

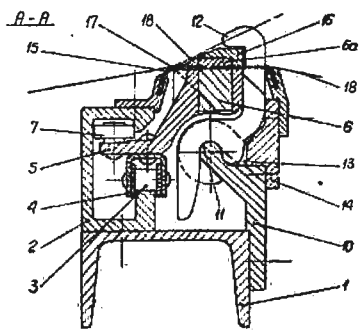

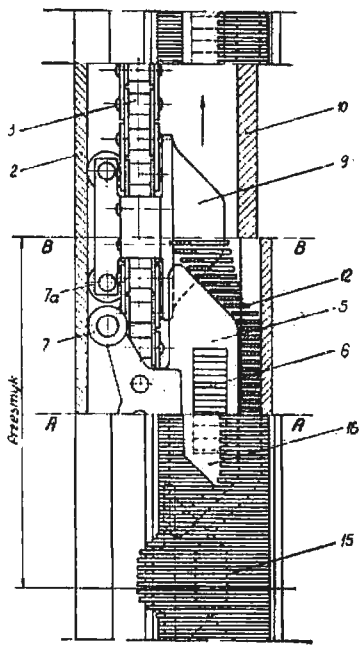
86c; D03d P. 170604 T 22.04.1974

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Maszyn Włókienniczych, Łódź, Polska (Adam Grabarczyk).

Urządzenie do przenoszenia i dobijania wątku w krośnie wieloprzesmykowym

Urządzenie do przenoszenia i dobijania wątku, w krośnie wieloprzesmykowym, w którym czółenka są napędzane polem magnetycznym składające się z transportera (3) i płaszczek (12) cechuje to, że transporter (3) ma wysunięte sterownicze listwy (9) i wysięgniki (5), podparte rolkami (7) i (7a), tworzące oddzielny tor transportera (3) i bieżni czółenek (16). Sterownicze listwy (9) i wysięgniki (5), sterują płaszczkami (12), przy czym płaszczki (12), przecinają bieżnię czółenek (16) i są rozdzielone separatorami (13). (1 zastrzeżenie)

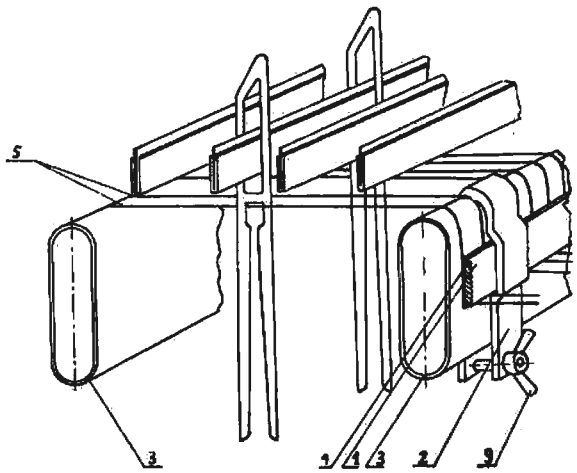

86c; D03d P. 171682 T 05.06.1974

Centralne Laboratorium Przemysłu Wełnianego Południe, Bielsko-Biała, Polska (Stanisław Grygierczyk, Waldemar Zuzański).

Sposób zabezpieczenia nitek osnowy oraz urządzenie do stosowania tego sposobu

Przedmiotem wynalazku jest sposób zabezpieczenia nitek osnowy przed wypadaniem z lamelek otwartych w procesie przygotowania osnowy poza krosnem i polega na unieruchomieniu nitek osnowy w stanie naprężonym w celu zabezpieczenia ich przed wypadaniem w procesie nakładania oraz po założeniu lamelek otwartych.

Urządzenie według wynalazku składa się z listew zaciskowych (1), uchwytów zaciskających (2) służących do zamocowania nitek osnowy znajdujących się między belkami wzdłużnymi kosza lamelkowego (13).

Elementy urządzenia zakłada się na belkę kosza lamelkowego od strony barda zamocowując nitki osnowy przez dokręcanie uchwytów zakleszczających śrubami motylkowymi (9). (2 zastrzeżenia)

86c; D03d P. 171683 T 05.06.1974

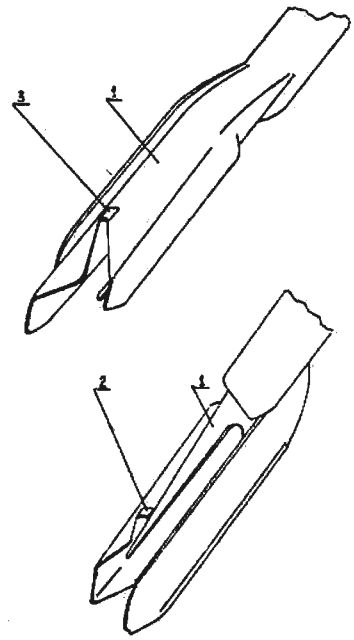
Centralne Laboratorium Przemysłu Wełnianego Południe, Bielsko-Biała, Polska (Stanisław Grygierczyk, Waldemar Zuzański).

Wkładki z węglików spiekanych w głowicy rapiera

Celem wynalazku jest zwiększenie odporności na ścieranie i oddziaływanie czynników mechanicznych w czasie pracy rapiera w maszynie tkackiej.

Wkładki z węglików spiekanych stanowią odpowiednio ukształtowane płytki (2) w dolnej części głowicy rapiera i płytki (3) w górnej części głowicy rapiera.

W korpusie głowicy rapiera wkładki z węglików spiekanych w wyniku obróbki formującej tworzą trwale zamocowane zakończenia w gniazdkach szczelin prowadzących nitkę wątku. (1 zastrzeżenie)

86c; D03d P. 172007 T 18.06.1974

Centralne Laboratorium Przemysłu Artykułów Technicznych i Galanteryjnych, Łódź, Polska (Jan Kształarz, Jerzy Godycki, Edward Słota, Anna Adamowicz, Eugeniusz Balcerzak, Tadeusz Pallester, Kazimierz Głąbała, Mieczysław Paśko, Stanisław Cena, Marian Góralski, Cezary Malinowski).

Sposób wytwarzania tkanin technicznych z włókien mineralnych, zwłaszcza tkaniny azbestowo-szklanej

Sposób według wynanazku polega na zastosowaniu w procesie tkania, rdzeniowej przędzy szklanej w oplocie z włókien z polichlorku winylu, przy czym zawartość polichlorku winylu w przędzy szklanej wynosi od 15—45%.

Uzyskana sposobem według wynalazku tkanina azbestowo-szklana zastępuje we wszystkich przypadkach tkaninę azbestową. (1 zastrzeżenie)

86c; D03d P. 172499 06.07.1974

Pierwszeństwo: 06.07.1973 — Włochy (nr 26285 A/73)

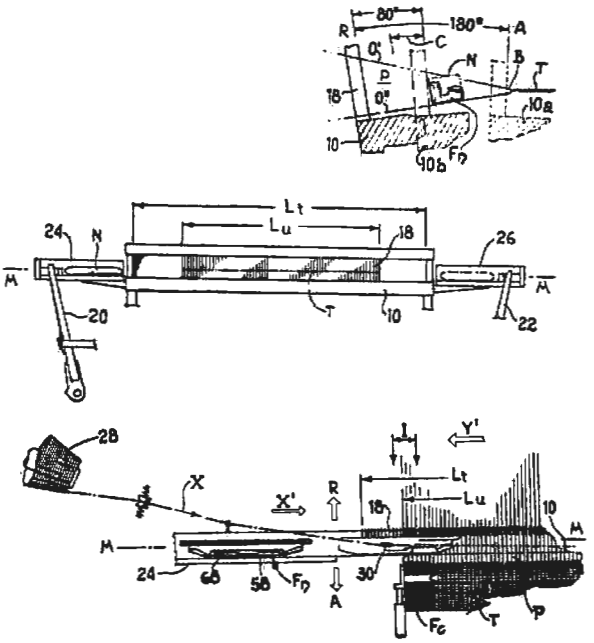
Compagnie des Brevets et Application Industrielles Establissement, Vaduz, Liechtenstein.

Sposób adaptacji konwencjonalnych krosien czółenkowych oraz urządzenie do adaptacji konwencjonalnych krosien czółenkowych

Sposób adaptacji konwencjonalnych krosien czółenkowych polega na tym, że steruje się zastępczym czółenkiem mającym chwytacze przędzy wątka sterowane

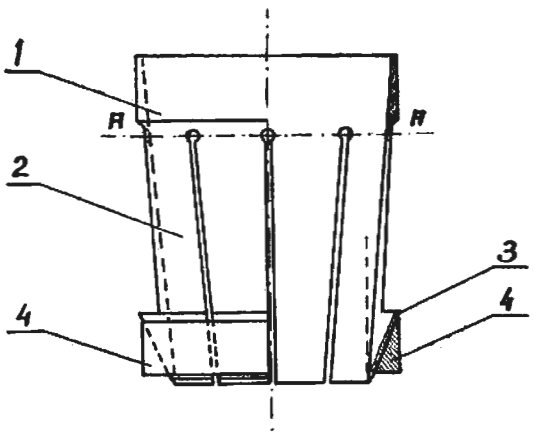
z zewnątrz, gdy czółenko zastępcze przebiega przez punkty leżące poza przesmykiem i przerzuca się czółenko zastępcze sterowane przez mechanizmy zamontowane na krośnie, prowadzi się przędzę wątku w kierunku punktów leżących w pobliżu obu brzegów bidła, podaje się przędzę, rozluźnia się od zewnątrz chwytacze przędzy wątka, chwyta się przędzę wątka a następnie przesuwa się naprzemiennie ku dołowi podajniki i środki rozluźniające oraz chwyta się, przeciąga się i zwalnia się przędzę wątku przy wykorzystaniu ruchów do przodu i do tyłu bidła.

Urządzenie do adaptacji konwencjonalnych krosien czółenkowych zawiera czółenko zastępcze (F_n), umieszczone w nim chwytacze przędzy wątka, podajniki **(30, 32)** przytwierdzone do części połączonej z bidłem **(10)** krosna, środki rozluźniające przytwierdzone do części połączonej z bidłem **(10)** oraz mechanizm **(34)** zamontowany na nieruchomej części krosna sterujący chwytaczami i podajnikami **(30, 32)**. Podajniki **(30, 32)** lub środki rozluźniające są selektywnie obniżane do ich położeń roboczych w czasie ruchu zwrotnego względnie postępowego bidła **(10)**, co jest skoordynowane z wejściem zastępczego czółenka (F_n) do przesmyku **(P)** lub z jego wyjściem z przesmyku **(P)**. (10 zastrzeżeń)

87a; B25b **P. 165970** 20.10.1973

Piotr Kaczmarzyk, Chotomów k/Warszawy, Polska (Piotr Kaczmarzyk).

Przyrząd do wprowadzania tłoków z pierścieniami w otwory cylindrowe

Istota wynalazku polega na zastosowaniu w przyrządzie stożkowej tulei segmentowej **(1)**, nastawianej na dowolny wymiar tłoka za pomocą nakrętki **(4)** ze stożkowym gwintem. (1 zastrzeżenie)

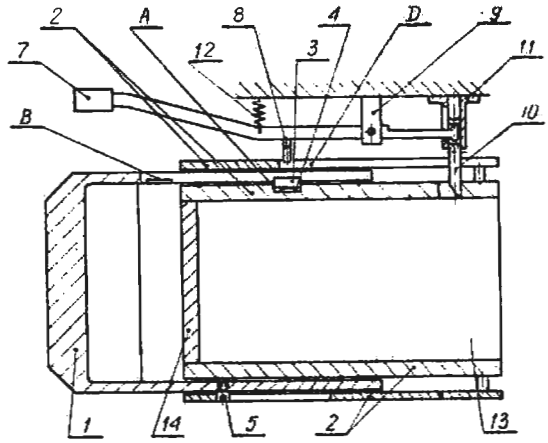
87a; B25b **P. 166874** 28.11.1973

Polskie Zakłady Optyczne, Warszawa, Polska (Janusz Janik, Krzysztof Wodiczko, Elwira Starosielec).

Uchwyt wysuwany z blokadą

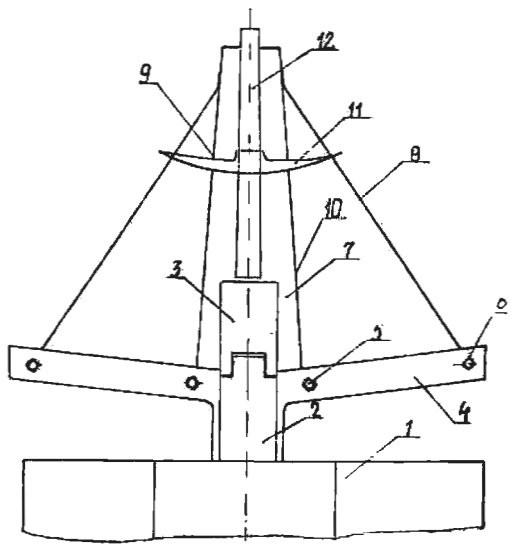
Przedmiotem wynalazku jest uchwyt wysuwany z blokadą, składający się z dwóch podstawowych zespołów: uchwytu wysuwnego z prowadnicami do których mocuje się dowolny element oraz z blokady mocującej uchwyt z elementem w gnieździe.

Uchwyt według wynalazku składa się z chwytu **(1)** ułożonego przesuwnie w prowadnicy **(2)**, w której umieszczony jest segment **(3)** ze sprężyną **(4)**, przy czym listwy prowadnicy **(2)** łączy ze sobą łącznik **(14)**. Oporowy element **(5)** jest związany na stałe z chwytem **(1)** i przesuwa się w rowku prowadnicy **(2)**. Dźwignia **(7)** z kołkiem **(8)** zamocowana jest obrotowo w gnieździe za pomocą obejmy **(9)**. Blokujący czop **(10)** umieszczony jest przesuwnie w tulei **(11)**. Sprężyna **(12)** zamocowana jest z jednej strony w dźwigni **(7)**, a z drugiej strony w gnieździe. Mocowany element **(13)** ułożony jest pomiędzy prowadnicami **(2)**. (1 zastrzeżenie)

87d; B25g **P. 166891** 27.11.1973

Wrocławskie Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjnych, Wrocław, Polska (Ryszard Obarski, Józef Krauz, Marian Biały).

Urządzenie do osadzania drewnianych trzonków w narzędziach zwłaszcza kilofach

Urządzenie według wynalazku ma siłownik hydrauliczny (1) z ramieniem (4). Ramię (4) jest połączone ze stożkowatą prowadnicą (7), posiadającą dwie pary gniazd (9 i 10) dla zaczepiania kilofa (11).

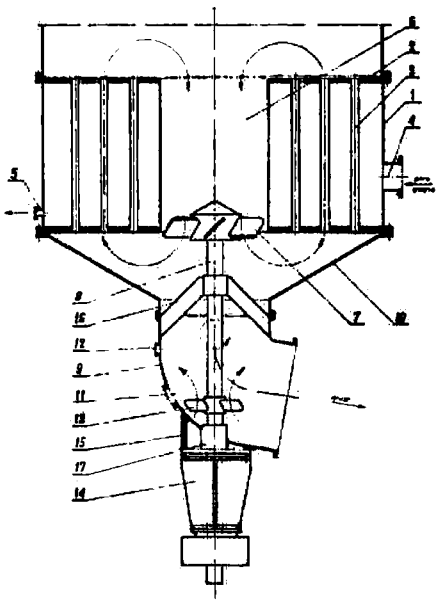
(1 zastrzeżenie)

89e; C13g P. 170131 T 05.04.1974

Świdnicka Fabryka Urządzeń Przemysłowych, Świdnica, Polska (Aleksander Dworenko-Dworkin, Bogdan Trzciński).

Warnik z wymuszoną cyrkulacją

W warniku z wymuszoną cyrkulacją zastosowano napęd hydrauliczny bezpośrednio sprzężony z wałem (8) wirnika (7) wymuszającego cyrkulację. Na wale (8), przechodzącym przez zakrzywiony króciec spustowy (9) umieszczony centralnie w dnie (10) warnika, jest zamocowany dodatkowy wirnik (13) włączający do cyrkulacji roztwór znajdujący się w króćcu spustowym (9). (3 zastrzeżenia)

89e; C13g P. 170698 T 29.04.1974

Instytut Przemysłu Cukierniczego, Warszawa, Polska (Bogdan Amerski, Hipolit Gawroński).

Sposób zabezpieczenia wewnętrznej powierzchni zbiornika, a zwłaszcza wyparki cukrowniczej, przed osadzaniem się soli wapniowych

Sposób zabezpieczenia wewnętrznej powierzchni zbiornika, a zwłaszcza wyparki cukrowniczej, przed osadzaniem się soli wapniowych polega na tym, że wnętrze zbiornika pokrywa się znanym sposobem warstewką fosforanów, a następnie uzyskaną powłokę traktuje się roztworem krzemianu sodowego.

Krzemian sodowy łącznie z fosforanami żelaza wytwarza na powierzchni ścianki zwartą, jednolitą warstwę, która chroni ścianki przed zarastaniem jak również i przed korozją. (1 zastrzeżenie)

89i;. C13k P. 166586 16.11.1973

Standard Brands Incorporated, Nowy Jork, Stany Zjednoczone Ameryki.

Sposób ezymatycznej konwersji glikozy we fruktozę

Sposób enzymatycznej konwersji glikozy we fruktozę polega na sporządzaniu w pierwszym etapie roztworu zawierającego glikozę o lepkości 0,5—100 centypuazów, wartości pH w granicach 6—9 i zawartości glikozy 5—80% wagowych. W drugim etapie roztwór poddaje się konwersji, którą prowadzi się przepuszczając go, w temperaturze 20—80°C przez warstwę złoża zawierającego osadzoną na nośniku izomerazę glikozową o aktywności wynoszącej co najmniej 3 jednostki IGIU na cm^3 i trwałości przynajmniej 50 godzin. Utrzymuje się taką szybkość przepuszczania, aby konwersji we fruktozę ulegało do około 54% glikozy. Barwa konwertowanego roztworu pogłębia się mniej niż o 2 jednostki barwne i nie powstaje w nim zauważalna ilość psykozy. (11 zastrzeżeń)

89i; C13k 12o; C07c P. 170584 25.04.1974

Pierwszeństwo: 25.04.1973 — Stany Zjednoczone Ameryki (nr 354391)

Suomen Sokeri Osakeyhtiö, Helsinki, Finlandia.

Sposób wytwarzania ksylozy i/lub ksylitolu

Sposób wytwarzania ksylozy i/lub ksylitolu z surowców zawierających pentozy, zwłaszcza ksylan polega na hydrolizie surowców, oczyszczeniu hydrolizatu przez eliminację jonów i odbarwianie, a następnie na poddaniu oczyszczonego roztworu frakcjonowaniu chromatograficznemu, przy czym otrzymuje się roztwór bogaty w ksylozę. W przypadku wytwarzania ksylitolu roztwór ksylozy uwodornia się i odzyskuje się roztwór bogaty w ksylitol przez frakcjonowanie chromatograficzne na żywicach jonowymiennych. (11 zastrzeżeń)

89k; C131 P. 172579 T 09.07.1974

Centralne Laboratorium Przemysłu Ziemniaczanego, Poznań, Polska (Leonard Mężyński, Włodzimierz Iwanowski).

Sposób wytwarzania skrobi modyfikowanej

Sposób wytwarzania dotyczy spoiwa o zwiększonej wodoodporności, przeznaczonego głównie do powierzchniowego powlekania papierów pastą zawierającą pigmenty.

Sposób wytwarzania polega na reakcji skrobi ze związkami zawierającymi grupy aminowe lub amidowe w obecności siarczanu magnezu przy pH 1,2—2,5 mieszaniny osiągniętym przez dodatek kwasu nieorganicznego. Reakcje przeprowadza się przez wstępną obróbkę termiczną mieszaniny reagentów o zawartości powyżej 25% wody w temperaturze 35 do 65°C, z następnym wysuszeniem w suszarni i ogrzewaniem w prażalniku w temperaturze 100—150°C przy intensywnym wysuszonym odprowadzaniem gazów powstających w wyniku zachodzących reakcji.

(2 zastrzeżenia)

II. WZORY UŻYTKOWE

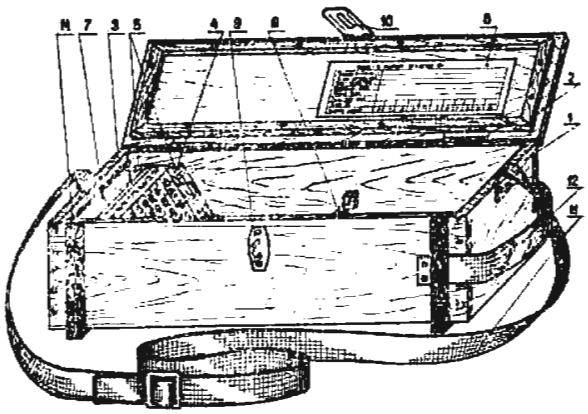
5b; E21c **W. 51423** 25.01.1974

Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi, Lublin, Polska (Jan Dąbski, Jan Bugesz, Bolesław Banaś, Eugeniusz Antończyk, Marek Jaglarz).

Ładownica na zapalniki elektryczne do robót strzałowych

Przedmiotem wzoru użytkowego jest ładownica służąca do transportu zapalników elektrycznych stosowanych do górniczych robót strzałowych. Ładownicę wg wzoru, stanowi prostopadłościenna skrzynka **(1)** z otwieraną pokrywą **(2)** i umieszczoną wewnątrz przegrodą **(3)** z otworami rozmieszczonymi w sposób uporządkowany, np. według metryki strzałowej. Zewnętrzne krawędzie bocznych ścianek skrzynki są zaopatrzone w ochraniacze gumowe **(14)** w kształcie listew. Wewnątrz ładownicy na powierzchni ścianki skrzynki przymocowany jest na stałe jednym końcem podłużny element gumowy **(6)** do mocowania zapalników elektrycznych w skrzynce. Rozwiązanie ładownicy według wzoru umożliwia transportowanie zapalników elektrycznych wozami oponowymi na dole kopalni.

(2 zastrzeżenia)

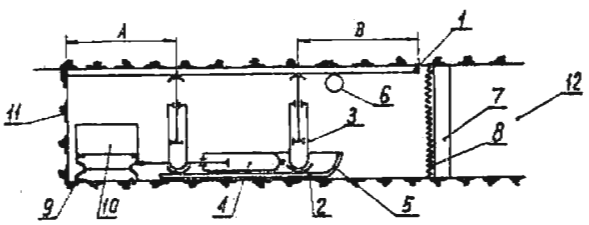
5c; E21d **W. 50408** 26.05.1973

Zakłady Konstrukcyjno-Mechanizacyjne Przemysłu Węglowego, Gliwice, Polska (Eryk Porąbka, Leon Kindla, Władysław Gołda, Aleksander Osuch, Edward Knapik, Władysław Tomalski).

Górnicza obudowa krocząca

Górnicza obudowa krocząca ma stropnicę **(1)** wydłużoną w kierunku pustki **(12)**, przy czym długość **(B)** tej części jest nie mniejsza od długości **(A)** wydłużenia stropnicy od strony czoła ściany **(11)**. Obudowa ma spągnicę **(2)** z obrzeżem **(5)**, którego krawędź sięga ponad przesuwnik **(4)** znajdujący się na spągnicy. Wydłużona stropnica **(1)** w kierunku pustki **(12)** tworzy drogę transportową z osłoniętym stropem wzdłuż ściany, a także tworzy obszerną przestrzeń umożliwiającą wygodny i bezpieczny dostęp w kierunku pustki **(12)**. Obudowa umożliwia eksploatację ścian z podtrzymywaniem stropu obudową kroczącą i podsadzaniem pustki **(12)** podsadzką płynną lub dmuchaną.

(1 zastrzeżenie)

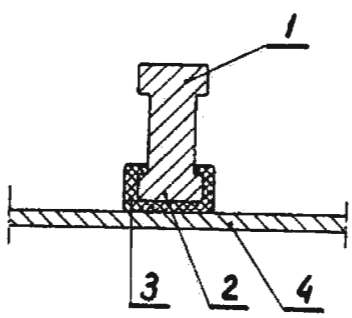
5d; E21f **W. 52320** 09.08.1974

Zakłady Konstrukcyjno-Mechanizacyjne Przemysłu Węglowego, Gliwice, Polska (Wojciech Grzywocz, Feliks Kozakiewicz, Teresa Bojarek).

Zgrzebło przenośnika górniczego

Przedmiotem wzoru użytkowego jest zgrzebło przenośnika górniczego. Zgrzebło ma w przekroju kształt dwuteownika, na którego dolną podstawę **(2)** nałożone są nakładki **(3)** z materiałów słabościeralnych o małym współczynniku tarcia, obejmujące dwustronnie podstawę **(2)** zgrzebła **(1)**. Nakładki te mogą być wykonane z tworzyw sztucznych lub z materiałów porowatych nasyconych tworzywami sztucznymi.

(1 zastrzeżenie)

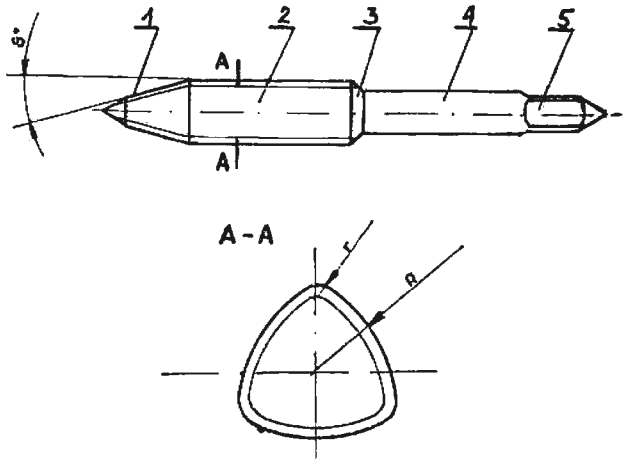

7c; B21d W. 51269 19.12.1973

Michał Woźniak, Warszawa, Polska (Michał Woźnik).

Gniotownik do gwintu metrycznego

Gniotownik według wzoru użytkowego posiadający część wygniatającą (2), chwyt (4) i część (5) o przekroju kwadratowym charakteryzuje się tym, że część wygniatająca ma w przekroju kształt trójkąta równobocznego o zaokrąglonych narożach i bokach będących łukami. Część przednia i tylna części wygniatającej jest stożkowa. (2 zastrzeżenia)

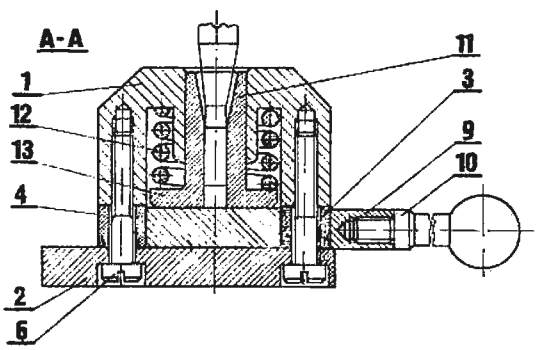
7c; B21d W. 51615 01.03.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Pomiarów i Automatyki Elektronicznej, Wrocław, Polska (Andrzej Porębski, Tadeusz Różycki).

Przyrząd do wytwarzania pastylek ze stopów miękkich metali

Przedmiotem wzoru użytkowego jest przyrząd do wytwarzania pastylek ze stopów miękkich metali, mający zastosowanie w zakładach wytwarzających materiały i środki pomocnicze do lutowania, szczególnie zaś stosowany jest w laboratoriach zajmujących się badaniem własności lutowniczych tych materiałów.

Przyrząd według wzoru użytkowego ma cylindryczny korpus (1) połączony z podstawą (2) za pomocą trzech dystansowych tulei (3), (4), przez które przechodzą mocujące wkręty (6), zaś podstawa (2) posiada dwa cylindryczne otwory służące do zamocowania przyrządu do stołu roboczego. Między podstawą (2) a cylindrycznym korpusem (1) jest usytuowana obrotowo względem tulei (3) ruchoma płyta (9) połączona czołowo dźwignią (10). Prostopadle do ruchomej płyty (9) w korpusie (1) jest suwliwie usytuowana matryca (11) zaopatrzona w cylindryczny otwór roboczy, przy czym wspomniana matryca (11) jest dociskana do ruchomej płyty (9) sprężyną (12) usytuowaną między korpusem (1) a kołnierzem (13) matrycy (11).

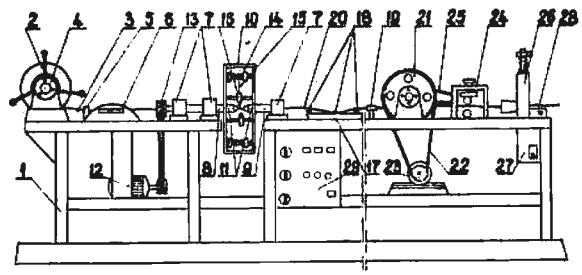
Natomiast ruchoma płyta (9) jest zaopatrzona w wycięcie w kształcie litery „U" usytuowane w jednym z krańcowych położeń pod otworem wewnętrznym matrycy (11). Szerokość wycięcia jest większa od średnicy otworu wewnętrznego matrycy (11), a ponadto ruchoma płyta (9) jest zaopatrzona w wypust usytuowany między dwoma dystansowymi tulejami, stanowiący wraz z nimi układ ustalający dwa robocze położenia tej płyty. (2 zastrzeżenia)

7d; B21f W. 51378 14.01.1974

Zakłady Produkcji Elementów Budowlanych „Gorzkowice", Gorzkowice pow. Piotrków Tryb., Polska (Stanisław Głowacki, Michał Krzciuk, Włodzimierz Kacela).

Urządzenie do automatycznego wykonywania strun tnących do krajalnic betonu

Urządzenie według wzoru użytkowego charakteryzuje się tym, że na konstrukcji wsporczej (1) są umieszczone kolejno: bęben nawojowy (2) rdzenia struny (3) z tarczą hamującą (4), oczko prowadzące (5) i zestaw rolek napinających (6), obrotowa głowica wrzeciona (10) osadzona na półośce napędowej (8) i półośce (9) umieszczonych w łożyskach (7), za głowicą wrzeciona (10) umieszczone są wanienka (17) i rolka prowadząca (19) strunę (20) oraz bęben pociągowy (21), zestaw rolek odbierających (24) i ucinacz (26) strun (20), a ponadto wyłącznik krańcowy (28) oraz szafa sterownicza (29). Obrotowa półośka napędowa (8) i półośka (9) mają wewnątrz otwory podłużne i zakończone są dyszami (11) nie stykającymi się ze sobą. Wewnątrz obrotowej głowicy wrzeciona (10) umieszczone są szpulki (14) z drutem oplotowym (15) przechodzącym przez dysze (16) usytuowane wokół szczeliny między dyszami (11). Obrotowa półośka napędowa (8) połączona jest z silnikiem (12). Bęben pociągowy (21) jest napędzany z motoreduktora (23). Zestaw rolek odbierających (24) otrzymuje napęd z bębna pociągowego (21) za pośrednictwem pasów (25). (2 zastrzeżenia)

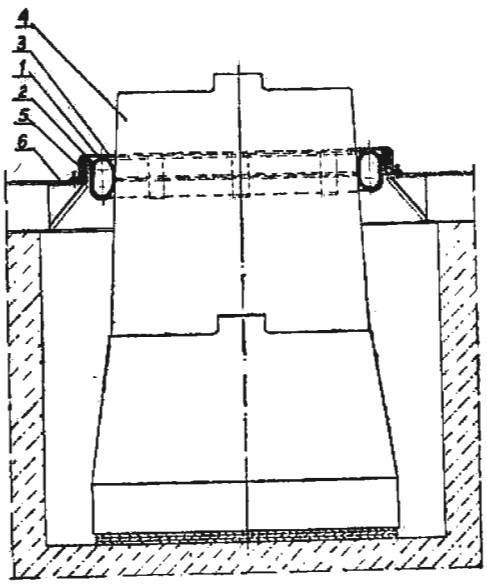
7g; B21j W. 51518 13.02.1974

Zakłady Mechaniczne „Łabędy", Gliwice, Polska (Mieczysław Kowalewski, Józef Stępkowski, Mieczysław Pawiak).

Uszczelnienie szczeliny wokół szaboty młota

Istota wzoru użytkowego polega na tym, że uszczelnienie umieszczone jest na poziomie kuźni pomiędzy ścianami szaboty młota (4) a kątownikiem (5) pomostu ułożonego wokół młota. Uszczelnienie stanowi element sprężysty w postaci elastycznego węża (1) o przekroju kołowym zawieszonego wokół szaboty młota (4) na hakach (2). Haki (2) połączone są z osłoną (3) z blachy wygiętej pod kątem rozwartym i wspólnie zawieszone są na kątowniku (5) pomostu.

Uszczelnienie pozwala na zabezpieczenie przed zanieczyszczeniami zarówno szczeliny pomiędzy szabotą a wnęką podszabotową jak również szczeliny pomiędzy blokiem fundamentowym a skrzynią fundamentową. (1 zastrzeżenie)

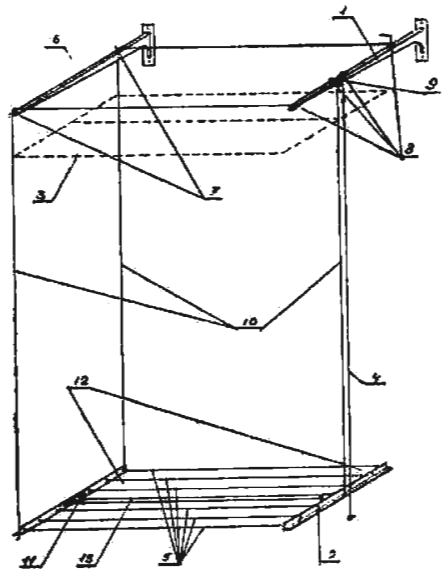

8d; D06f **W. 51881** 03.05.1974

Henryk Beck, Warszawa, Polska (Henryk Beck).

Suszarka do bielizny

Suszarkę do bielizny według wzoru użytkowego stanowią dwa kątowniki **(12)** połączone rurką **(13)**. Suszarka przymocowana jest do ściany dwoma wspornikami **(1, 6)**, stanowiącymi ramiona o przekroju teowym z żebrami powiększającymi się w kierunku ściany. (2 zastrzeżenia)

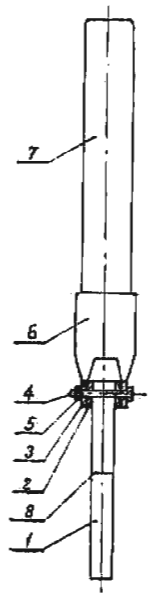

9b; A46b **W. 51764** 06.04.1974

Fabryka Maszyn Wiertniczych i Górniczych „Glinik", Gorlice, Polska (Stanisław Janek).

Miotła zwłaszcza do sprzątania wiórów stalowych

Miotła, zwłaszcza do sprzątania wiórów stalowych i sprzątania hal fabrycznych charakteryzuje się tym, że stanowi ją warstwa drutów **(1)** umieszczona pomiędzy podkładkami **(2)** i płytkami uchwytu **(3)**. Całość zaciśnięta jest śrubami **(4)** i nakrętkami **(5)**. (1 zastrzeżenie)

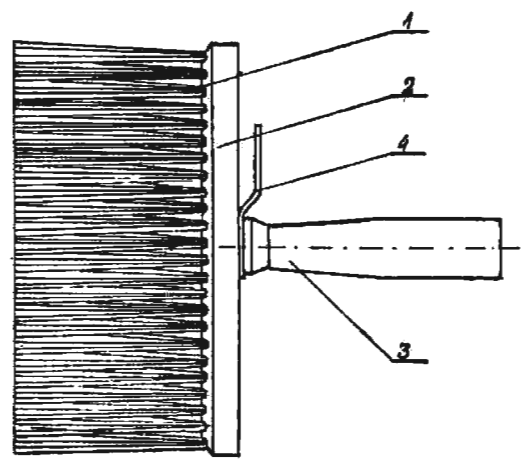

9b; A46b **W. 52294** 01.08.1974

Spółdzielnia Inwalidów Niewidomych im. 19-go Stycznia, Łódź, Polska (Tadeusz Maciak, Ireneusz Kopczyński).

Pędzel ławkowiec

Pędzel ławkowiec do malowania mieszkań zwłaszcza farbą klejową zawiera oprawę **(2)**, do której mocuje się sprężysty zaczep **(4)** poprzez trzonek **(3)**. Sprężysty zaczep **(4)** jest odpowiednio ukształtowany ze sprężystego metalu, który dociska ściankę pojemnika z farbą do oprawy **(2)** pędzla. Pędzel ma zastosowanie główne do malowania mieszkań, gdy wymagane jest szczególne bezpieczeństwo pracy. (1 zastrzeżenie)

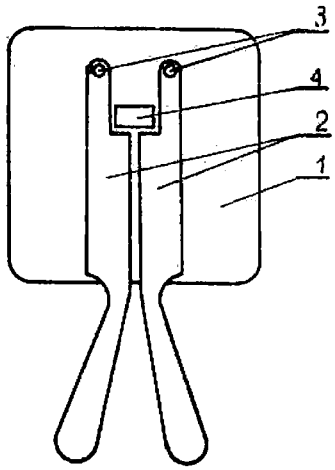
11a; B27f **W. 51945** 17.05.1974

Zakłady Przemysłu Wełnianego im. Wiosny Ludów, Łódź, Polska (Andrzej Aleksiejew).

Przyrząd do kształtowania zawleczki

Przyrząd do kształtowania zawleczki ma na płytce **(1)** zamocowany kamień **(4)** i dwa ściskające ramiona **(2)** zamocowane obrotowo w pobliżu kamienia **(4)**.

Przyrząd służy do wykonywania zawleczek przeznaczonych do spinania katalogów kolekcji wzorniczych. (1 zastrzeżenie)

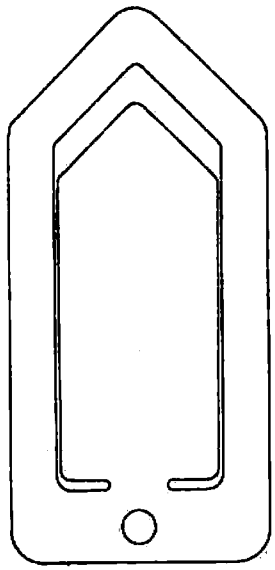

11c; B42f **W. 51118** 17.11.1973

Marek Safarzyński, Warszawa, Polska (Marek Safarzyński).

Czasowy spinacz arkuszy

Spinacz według wzoru użytkowego charakteryzuje się tym, że posiada kształt zbliżony do prostokąta, a stanowi go płytka płaska wykonana ze sprężystego materiału. W pewnej odległości od brzegów spinacza jest utworzona prawie na całym obwodzie szczelina, tworząca wewnątrz płytki spinacza język, zaś po środku nie odciętej krawędzi spinacza uformowany jest otwór. (1 zastrzeżenie)

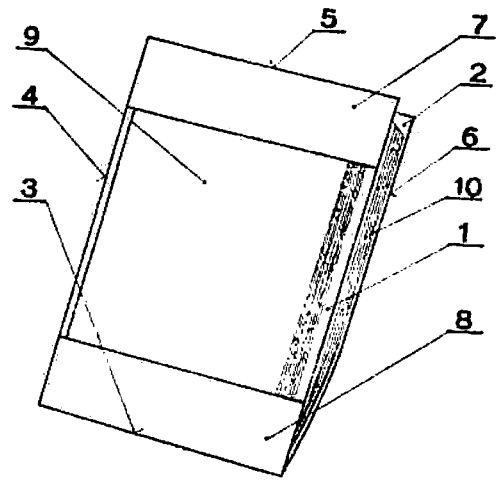

11e; B42d **W. 52325** 13.08.1974

Spółdzielnia Pracy „Introduk", Warszawa, Polska (Franciszek Szymański).

Notatnik kieszonkowy

Notatnik jest przeznaczony do sporządzania notatek na oddzielnych kartkach. Jest zaopatrzony w dwie okładki **(1, 2)**, z folii z tworzywa sztucznego, trwale złączone na krawędziach **(3)** i **(4)**. Przestrzeń między okładkami jest przeznaczona do przechowywania zapasu luźnych kartek **(10)**. Zbiór kartek **(9)** do sporządzania notatek jest umieszczony na powierzchni okładki **(1)** i jest przytrzymywany za pomocą dwóch kieszonek **(7, 8)**. (2 zastrzeżenia)

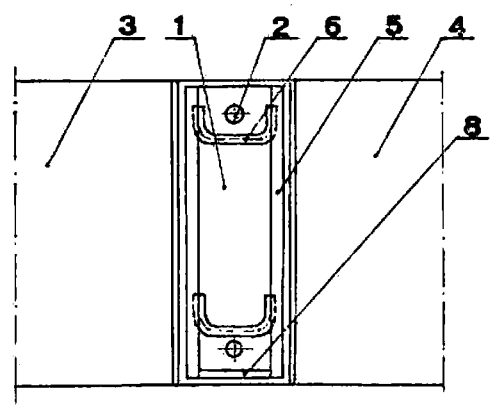

11e; B42f **W. 52326** 13.08.1974

Spółdzielnia Pracy „Introdruk", Warszawa, Polska (Andrzej Głęda).

Uchwyt do mocowania kart w notatnikach, informatorach i segregatorach

Uchwyt służy do mocowania luźnych kart i dokumentów, zaopatrzonych w wykonane przy grzbiecie otwory, w różnego typu notatnikach, informatorach i segregatorach. Jest zaopatrzony w korpus **(1)**, wykonany najdogodniej z tworzywa sztucznego, o kształcie otwartego ku górze korytka. Boczne ścianki **(5)** korpusu na wewnętrznej stronie w pobliżu górnej krawędzi mają rowki, w których są suwliwie osadzone co najmniej dwa sztywne elementy **(6)**. Każdy z nich składa się z dwóch równoległych ramion połączonych poprzeczką. Na poprzeczki są nawleczone karty. Otwory kart mogą mieć dowolny rozstaw i może ich być więcej niż dwa. (2 zastrzeżenia)

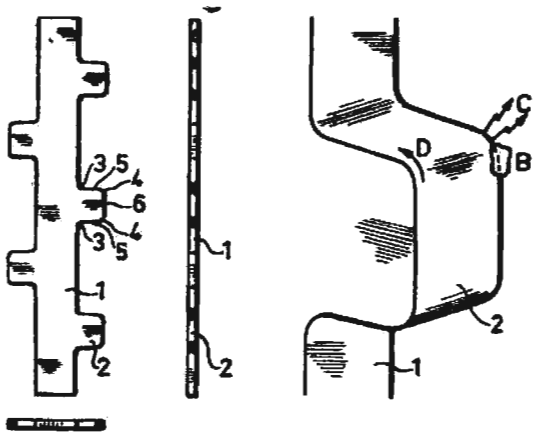
12e; B01d **W. 51694** 27.03.1974

Pierwszeństwo: 18.04.1973 r. — RFN (nr G7314 730.5)

Svenska Fläktfabriken, Nacka, Szwecja (Kjell Porle, Sten Maartmann).

Elektroda emisyjna

Przedmiotem wynalazku jest elektroda emisyjna do umieszczenia pomiędzy elektrodami osadowymi w urządzeniach do elektrostatycznego wytrącania cząsteczek pyłu z gazów wylotowych zwłaszcza z taśmowym rdzeniem i występami do tworzenia stref emisji. Występy **(2)** są wyposażone w co najmniej jeden łuk o promieniu większym niż 0,5 mm. (11 zastrzeżeń)

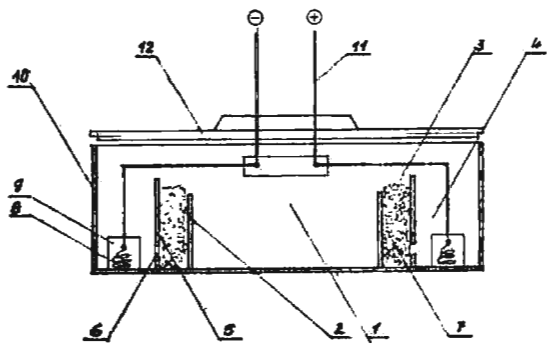

12h; B01k **W. 52283** **31.07.1974**
42l; G01n

Akademia Medyczna, Poznań, Polska (Aleksander Piechowski).

Komora do elektroforezy na agarze

Komora do elektroforezy na żelu agarowym ma postać małego i płaskiego pojemnika wykonanego w całości ze szkła organicznego, w którym jest zbiornik **(1)** na higrostat oraz są syfony **(3)** wypełnione gąbką **(7)** która bezpośrednio kontaktuje z próbkami rozdzielanego białka. (1 zastrzeżenie)

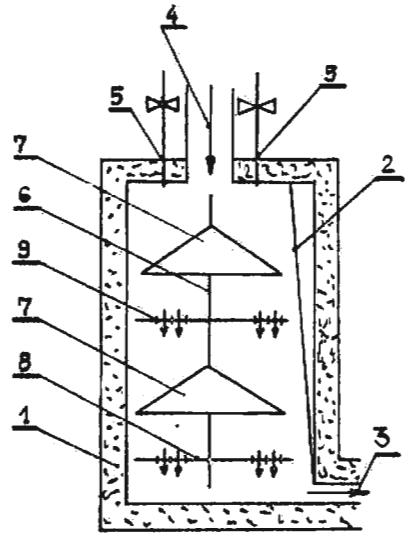

14k; F01n **W. 51712** **29.03.1974**

Akademia Rolnicza w Poznaniu, Poznań, Polska (Krystyna Siudowska, Janusz Bielski).

Tłumik hałasu

Tłumik hałasu według wzoru użytkowego ma obudowę o kształcie prostokątnym w płaszczyźnie osi wzdłużnej i kwadratowym w płaszczyźnie prostopadłej do tej osi. W osi tłumika, wewnątrz jego obudowy, na pręcie **(6)**, osadzone są dwa lub więcej zespołów tarcz, z których pierwsza **(7)** od strony wlotu ma kształt talerzowy stożkowy, a następna jest płaską tarczą **(8)** z nawierconymi otworami **(9)**. Wewnętrzna dolna ściana **(2)** tłumika jest pochyła w dół w kierunku wylotu **(3)** mającego postać prostokątnej szpary biegnącej na całej szerokości tłumika. Na ścianie czołowej tłumika umieszczony jest centrycznie przewód wlotowy przepompowywanej cieczy z zanieczyszczeniami stałymi. Ponadto na ścianie tej rozmieszczone są cztery doprowadzenia wody zmywającej zanieczyszczenia z tarcz tłumika i spłukującej je do wylotu po pochyłości dolnej ściany tłumika. Woda wypełnia całkowicie przestrzeń wewnętrzną tłumika stanowiąc jego zasadnicze medium tłumiące. (1 zastrzeżenie)

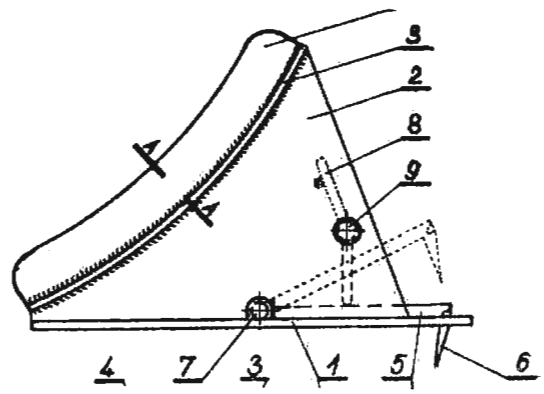

20c; B61d **W. 52337** **15.08.1974**

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych, Gdańsk, Polska (Wojciech Konopko, Maksymilian Ustowski, Władysław Michalak).

Klin metalowy do mocowania pojazdów kołowych na środkach transportowych, głównie na wagonach kolejowych

Klin metalowy do mocowania pojazdów kołowych na środkach transportowych, głównie na wagonach kolejowych wykonany ze stalowych elementów blaszanych, jako konstrukcja spawana skrzynkowa składa się z podstawy **(1)**, dwóch wsporników **(2)**, płyty **(3)** oporowej z oporem **(4)** bocznym o profilu kołowym i nachylonej do podstawy **(1)** pod kątem 30—70 stopni, ruchomej dźwigni **(5)** z kolcami **(6)** umocowanej na sworzniu **(7)** i służącej do utwierdzania klina pod kołem pojazdu oraz zapadki **(8)** zawieszonej wahliwie na sworzniu **(9)**, zabezpieczającej dźwignię **(5)** przed jej samoczynnym uniesieniem się i wyjściem kolców **(6)** z podłogi transportera (wagonu). Dźwignia **(5)** posiada między kolcami **(6)** wycięcie ułatwiające podważanie tej dźwigni i wyjmowanie kolców z podłogi podczas usuwania klina spod koła pojazdu. (1 zastrzeżenie)

21a³; H04m **W. 51664** **19.03.1974**

Instytut Łączności, Warszawa, Polska (Andrzej Jędrzejewski, Jerzy Guzewicz, Jerzy Pękala, Aleksander Jastrzębski, Jacek Wiercieński, Wojciech Piotrowski).

Rejestrator połączeń telefonicznych

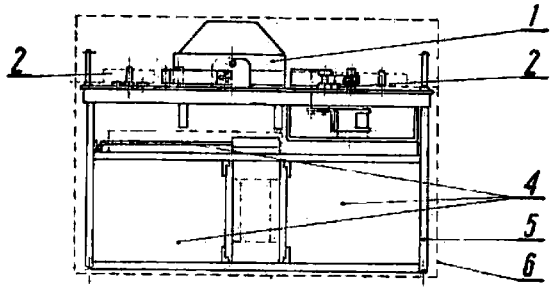
Rejestrator połączeń telefonicznych służy do rejestracji i zapisu w sposób trwały, z bezpośrednim odczytem, dla celów dokumentacyjnych, danych eksplo-

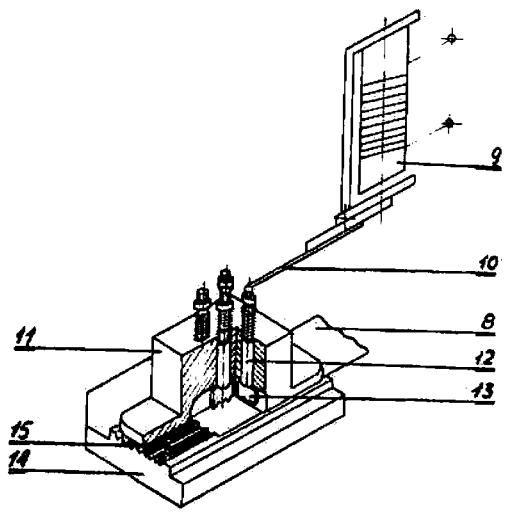
atacyjnych indywidualnego łącza abonenckiego w automatycznych centralach telefonicznych.

Rejestrator wyposażony jest w mechanizm znakujący (1), naciskający taśmę papierową (8), która stanowi nośnik informacji otrzymanych z łącza abonenckiego, w mechanizm przesuwu taśmy, zegar godzinowy oraz elektroniczą część sterowania rejestratora (4) przetwarzającego informację otrzymywane z łącza abonenckiego na impulsy elektryczne sterujące mechanizm znakujący.

Mechanizm znakujący taśmę (1) składa się z zespołu siedmiu elektromagnesów (9), z których każdy zaopatrzony jest w końcówkę (10) oraz z głowicy znakującej (11) posiadającej cylindryczne kanały, w których umieszczone są z możliwością ruchu jednokierunkowego zwrotnego słupki znakujące (12) uruchamiane przez końcówki elektromagnesów, przy czym każdy słupek znakujący (12) ukształtowany jest w formie walca zakończonego płaską częścią przechodzącą w ostrza nacinające (13) o kształcie ostrosłupa czworokątnego, a ponadto czołowa powierzchnia głowicy (11) oraz płyta dociskowa (14) posiadająca powierzchnię rowkowaną (15) profilem prostokątnym, tworzą kanał prowadzący taśmę papierową (8). Wszystkie elementy składowe rejestratora są umieszczone w szkielecie wewnętrznym (5) umieszczonym w obudowie (6) zewnętrznej z pokrywą zamykaną na zamek typu Yale, zaopatrzoną w uchwyt do przenoszenia przyrządu.

Rejestrator zapewnienia, bez konieczności wymiany szpuli nośnika informacji miesięczną obserwację abonenta przeprowadzającego średnio 300 rozmów miejscowych miesięcznie. (2 zastrzeżenia)

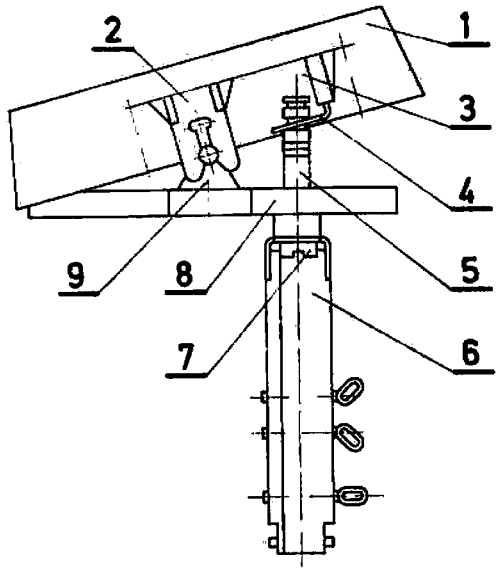

21c; H01h **W. 51549** 19.02.1974

Zakłady Radiowe „Diora" Dzierżonów, Polska (Marian Rankiewicz, Czesław Nowak, Andrzej Zaworonek).

Elektryczny łącznik sieciowy

Elektryczny łącznik sieciowy posiada klawisz (1) wykonany z polistyrenu, wewnątrz którego jest zamocowany zaczep (2) łożyskowania i słupek (3) do zamocowania sprężyny (4) osadzonej drugą stroną w rowku końcówki suwaka (5) segmentu (6), który zamocowany jest wkrętem (7) do podstawy (8). Podstawa (6) posiada drugi zaczep łożyskowania (2) klawisza (1). Ruch uchylny klawisza (1) względem podstawy (8) powoduje przesunięcie suwaka (5) w segmencie łącznika (6) za pośrednictwem sprężyny (4). (1 zastrzeżenie)

21c; H01h **W. 51571** 25.02.1974

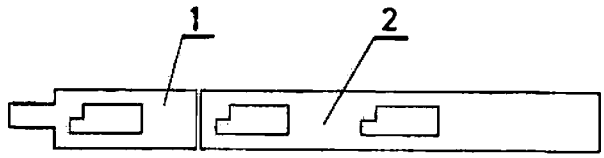
Zakłady Radiowe „Diora", Dzierżoniów, Polska (Czesław Kleszowski).

Przełącznik

Przedmiotem wzoru użytkowego jest przełącznik, zwłaszcza typu „Isostat", stosowany w urządzeniach elektrycznych, przeznaczony do przełączenia rodzaju pracy a jednocześnie dodatkowo do włączenia impulsatora stosowanego w układach automatyki urządzenia elektrycznego.

Istota wzoru użytkowego polega na tym, że przełącznik ma dwuczęściową zapadkę, dzięki której powiększa on swe poprzednie funkcje o dodatkowe działanie niezależno-współzależne.

Dwuelementowa zapadka po odpowiednim przecięciu składa się z części (1) współpracującej z segmentem współzależno-niezależnym oraz z części (2), której zadaniem jest współpraca z pozostałymi segmentami przełącznika. (1 zastrzeżenie)

21c; H01h **W. 52316** 09.08.1974

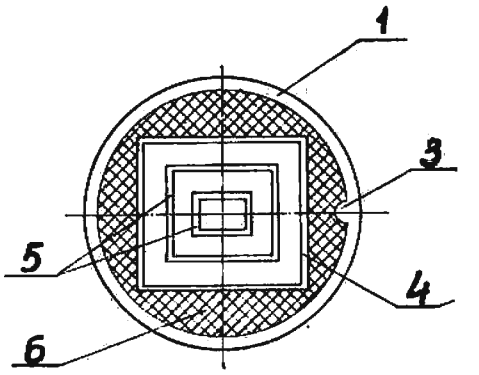
Południowe Zakłady Przemysłu Elektrotechnicznego Czechowice-Dziedzice Zakład nr 4. Wierbka, Polska (Marian Żyła, Jan Błaut, Stefan Waliczek).

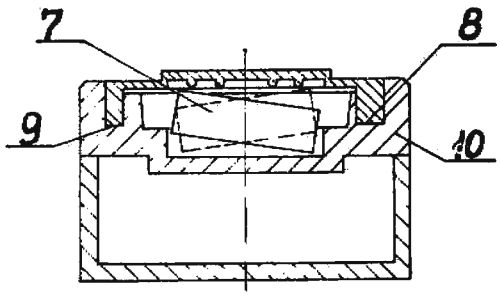
Pokrywa elastyczna do urządzeń instalacyjnych

Przedmiotem wzoru użytkowego jest pokrywa elastyczna do urządzenia instalacyjnego wodoszczelnego mający szczególne zastosowanie w łącznikach klawiszowych, hebelkowych itp.

Pokrywa elastyczna ma na celu uszczelnienie łącznika od zewnątrz oraz podniesienie jego walorów

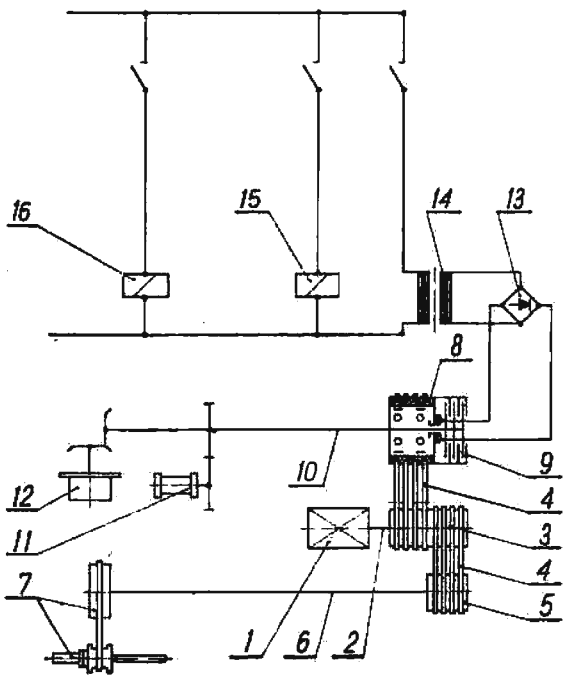
użytkowych przez zastosowanie w jej środkowej części występu prostokątnego (4), wokół którego jest powierzchnia rowkowana (6) dająca możność wyeksponować klawisz przyciskowy (7) w zewnętrznym występie prostokątnym (4). Pokrywa (1) posiada kołnierz z wgłębieniami (8) do osadzenia w rowku (9) obudowy łącznika (10). (1 zastrzeżenie)

29a; D01b **W. 50649** 20.07.1973

Zakłady Włókien Sztucznych „Stilon", Gorzów Wlkp. (Wacław Niewiarowski, Jerzy Bezulski, Arkadiusz Drzewiecki, Wiesław Markowiak, Zygmunt Cedro, Mirosław Bednarek).

Zespół kinematyczny napędu maszyn rozciągających przędze z włókien syntetycznych

Zespół kinematyczny napędu według wzoru zawiera silnik elektryczny (1) z osadzonym na jego wałku (2) kołem pasowym (3), które za pomocą pasków klinowych (4) połączone jest z kołem pasowym (5), osadzonym na stałe na wałku (6), połączone z kolei z układem odbierającym (7). Koło pasowe (3) połączone jest poprzez paski klinowe (4) z kołem pasowym (8), do którego przymocowane jest na stałe sprzęgło elektromagnetyczne (9), które zasilane jest prądem stałym z prostownika (13) podłączonego do transformatora (14). Sprzęgło elektromagnetyczne (9) osadzone jest na wałku (10) rozłącznie. Wałek (10) połączony jest z zespołem podająco-dozującym (11) oraz z rolkami rozciągającymi (12). Dzięki zastosowaniu sprzęgła elektromagnetycznego (9) uzyskuje się niejednoczesne uruchomienie wałka (6) i wałka (10) od jednego silnika (1) napędowego, przez co zapobiega się zrywaniu przędzy przy uruchamianiu i zatrzymywaniu maszyn rozciągających przędzę. (2 zastrzeżenia)

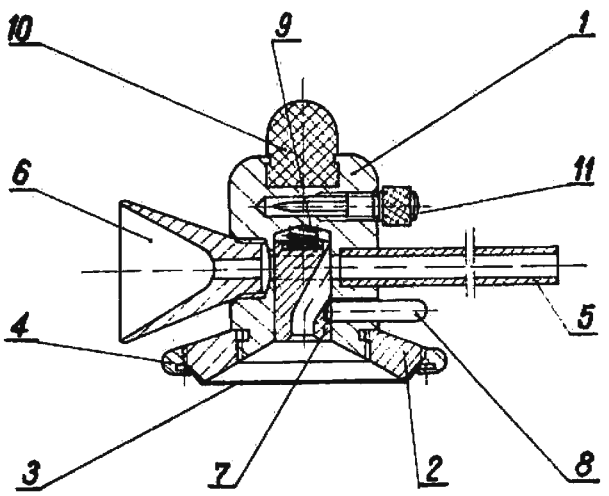
30a; A61b **W. 51515** 13.02.1974

Alfons Krzysztof, Andrzej Krzysztof, Warszawa Polska (Alfons Krzysztof, Andrzej Krzysztof).

Słuchawka lekarska do badań osłuchowych i neurologicznych dorosłych i dzieci

Słuchawka według wzoru użytkowego posiada cylindryczny korpus (1) w dolnej części którego nakręcona jest wymienna muszla osłuchowa (2) wyposażona w przeponę (3) dociśniętą do krawędzi muszli nakrętką (4). W osi rurki wylotowej (5), wprowadzonej w korpus pod kątem prostym, znajduje się muszla osłuchowa (6) bez przepony. Do włączenia właściwej muszli osłuchowej służy wystająca z korpusu słuchawki dźwignia (8).

W otwór górnej części korpusu wciśnięta jest gumowa nasadka (10), taka sama jak w młoteczku neurologicznym. Nad rurką wylotową, służącą jako rękojeść przy opukiwaniu pacjenta gumową nasadką, znajduje się nagwintowany otwór, w której wkręcona jest igła neurologiczna (11). (5 zastrzeżeń)

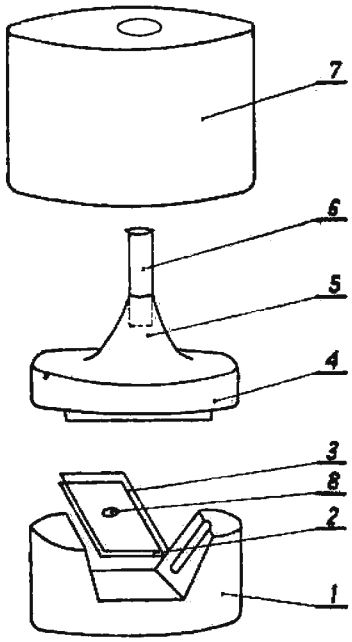
30a; A61b **W. 52248** 23.07.1974

Akademia Medyczna, Poznań, Polska (Mieczysław Wender).

Komora sedymentacyjna do badania osadu płynu mózgowo-rdzeniowego

Przedmiotem wzoru użytkowego jest komora sedymentacyjna do badania osadu płynu mózgowo-rdzeniowego wg metody Sayk'a.

Komora sedymentacyjna składa się z podstawy (1) we wcięciu której umieszczona jest płytka szklana (2) przykryta bibułą filtracyjną (3) oraz nakładki (4) mającej w górnej, stożkowej części (5) centryczny otwór, w którym umieszczona jest szklana rurka (6). W bibule filtracyjnej (3) wycięty jest otwór (8) odpowiadający kształtem przekrojowi poprzecznemu szklanej rurki (6). Nakładka (4) obciążona jest obciążnikiem (7) w kształcie cylindra wykonanego z ciężkiego metalu. Podstawa i nakładka wykonane są z materiału elastycznego, na przykład kauczuku. (2 zastrzeżenia)

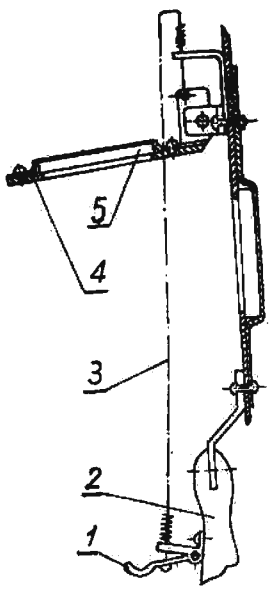

30d; A61f **W. 51934** 11.05.1974

Zakłady Radiowe „Diora", Dzierżoniów, Polska (Jerzy Bierzyński).

Ochronna maska spawalnicza

Przedmiotem wzoru użytkowego jest ochronna maska spawalnicza, zwłaszcza ręczna, która ma przy jej uchwycie (2) umieszczoną dźwignię (1) służącą do odchylania ramki (4) z zaciemnioną szybą (5).
(1 zastrzeżenie)

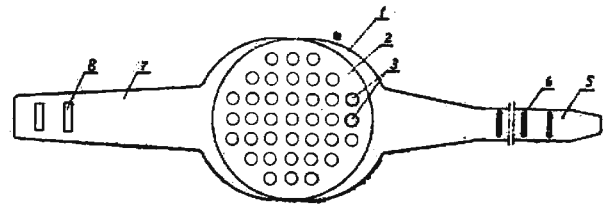

30f; A61f **W. 52282** 30.07.1974

Zakład Doświadczalny „Chedom", Ośrodek Wdrażania Nowych Wyrobów Rynkowych Przemysłu Chemicznego, Łódź, Polska (Włodzimierz Rudnicki, Jerzy Polański, Ewa Maciejewska, Jadwiga Wasylkowska).

Przyrząd do masażu

Przyrząd do masażu stanowi owalna płytka (1), wykonana z gumy lub z elastycznego tworzywa sztucznego, zaopatrzona z jednej strony w stożkowe kołki (3) o zaokrąglonych wierzchołkach, biegnące w kilku równoległych rzędach na kolistej tarczy (2), a z drugiej strony — w podłużne występy (4) o przekroju trójkątnym, ułożone ściśle obok siebie i tworzące kolistą tarczę. Płytka (1) ma pasek (5) z podłużnymi występami (6) oraz pasek (7), nieco szerszy, z prostokątnymi otworami (8). Występy (6) i otwory (8) są usytuowane prostopadle do podłużnej osi pasków.
(1 zastrzeżenie)

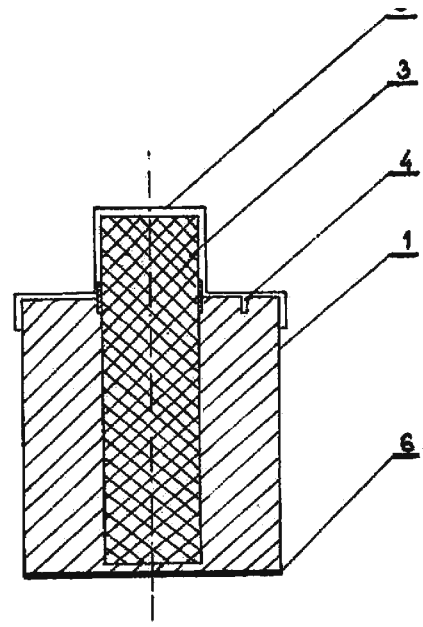

30i; A61l **W. 51948** 17.05.1974

Józef Kalinowski, Ruda Śląska, Polska (Józef Kalinowski).

Parownik do wydzielania związków zapachowych

Przedmiotem jest parownik, umożliwiający magazynowanie, emanowanie oraz wydzielenie substancji zapachowych, lub pokrywających przykre zapachy. Parownik ma pojemnik (1), wypełniony substancją zapachową w postaci ciekłej, ze znajdującym się w nim prętem (3) o dowolnym przekroju, wykonany z tworzyw porowatych o kapilarach otwartych. W górnej części pojemnika (1) znajduje się odpowietrzający otwór (4). Pojemnik (1) i wystający na nim pręt (3) jest okresowo zamknięty osłoną (5). Podstawa (6) pojemnika i/lub jedna z bocznych ścian posiada na swej powierzchni magnes i/lub samoprzylepne tworzywo adhezyjne. (1 zastrzeżenie)

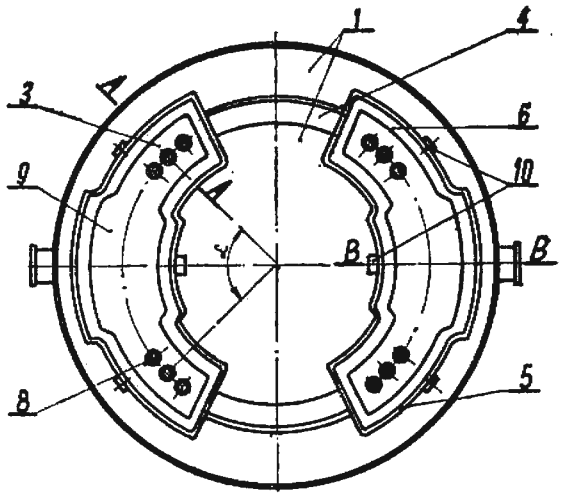

31b²; B22d **B. 52380** **29.08.1974**

Świdnicka Fabryka Urządzeń Przemysłowych, Świdnica, Polska (Zygmunt Świętoniowski).

Deszczowy układ zalewowy do dużych odlewów w kształcie beczki

Deszczowy układ zalewowy do dużych odlewów w kształcie beczki stanowią dwie ustawione naprzeciw siebie nad zalewanym odlewem **(4)** skrzynki zalewowe **(3)**, składające się z metalowej obudowy **(5)**, wewnętrznej wykładziny **(6)** z masy formierskiej oraz tulejek szamotowych tworzących otwory zalewowe **(8)**. W środku skrzynki zalewowej **(3)** utworzony jest zbiornik zalewowy **(9)**, a symetrycznie w obu jej końcach rozmieszczone są dwie grupy otworów zalewowych **(8)** oddalone od siebie po łuku o kąt (α) równy około 90°. (1 zastrzeżenie)

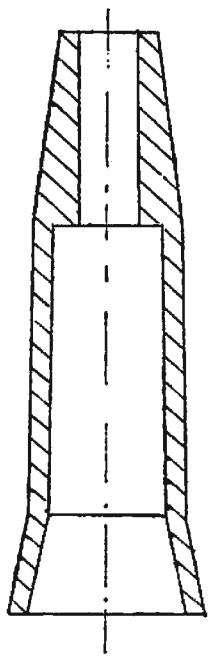

32a; C03b **W. 52258** **27.07.1974**

Huta Szkła Gospodarczego „Sudety", Szczytno, Polska (Irena Szczepańska).

Nasadka ochronna z tworzywa sztucznego nakładana na piszczel szklarską

Nasadka ochronna z tworzywa sztucznego nakładana na piszczel szklarską wykonana jest w całości z tworzywa sztucznego odpowiednio wyprofilowana. (1 zastrzeżenie)

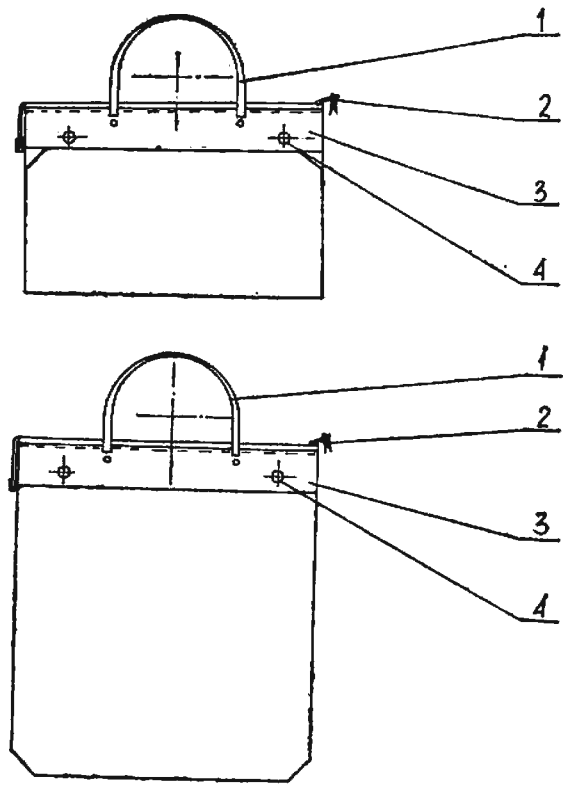

33b; A45c **W. 52166** **04.07.1974**

Danuta Sujecka, Warszawa, Polska (Danuta Sujecka).

Uniwersalna torba damska

Uniwersalna torba damska, wykonana z ozdobnego tworzywa sztucznego lub materiału pokrytego folią sztuczną, posiada postać worka zamkniętego zamkiem błyskawicznym **(2)**. Posiada dwie klapki **(3)** w górnej części przy zamku błyskawicznym **(2)**, na jednej z nich są dwa zatrzaski **(4)**, na dolnej części worka są dwa kołki zatrzaskowe, dzięki czemu po złożeniu worka kołki zatrzaskowe łączy się z zatrzaskami **(4)** i tworzy się torebkę damską wyjściową posiadającą od wewnętrznej strony kieszeń. (2 zastrzeżenia)

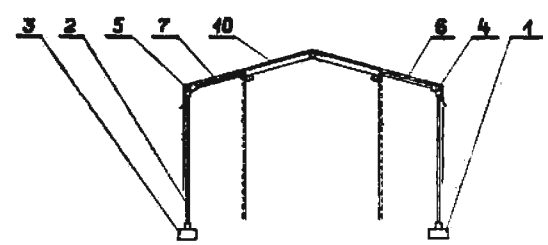
33d; A45f **W. 51639** **14.03.1974**

Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Warszawie, Warszawa, Polska (Jan Domański, Józef Głuch).

Namiot składany wielowymiarowy dla grup naprawczych usuwających awarie sieci wodociągowej

Przedmiotem wzoru użytkowego jest namiot składany o konstrukcji stalowej wykonanej z rur, pokrytej plandeką, przeznaczony szczególnie dla grup naprawczych usuwających awarie sieci wodociągowej.

Namiot według wzoru stanowi metalowy szkielet-stelaż wykonany z dowolnej ilości rur **(2)** usytuowanych pionowo i osadzonych na betonowych podstawach

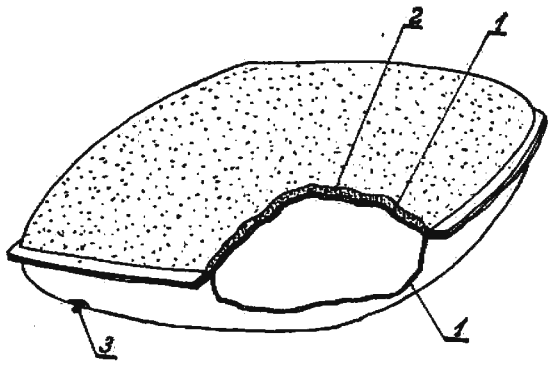
(3), których górne końce połączone są poprzez łączniki (5) z rurami (7) wykonanymi z dwóch odcinków łączonych systemem teleskopowym. Wzdłuż namiotu przebiegają poziomo trzy rury łączące szkielet dachu poprzez łączniki ze ścianami bocznymi i szczytami konstrukcji. (1 zastrzeżenie)

33d; A45f **W. 52373** 28.08.1974

Zakład Doświadczalny „Chedom", Ośrodek Wdrażania Nowych Wyrobów Rynkowych Przemysłu Chemicznego, Łódź, Polska (Elżbieta Rosner, Elżbieta Wiaderna, Zygmunt Karolczak).

Poduszka pneumatyczna

Poduszka pneumatyczna jest wykonana z dwóch prostokątów (1) folii tworzywowej połączonych ze sobą trwale na obrzeżach. Jeden z prostokątów (1) folii tworzywowej jest pokryty od zewnątrz warstwą (2) tworzywa piankowego o otwartych porach.
(1 zastrzeżenie)

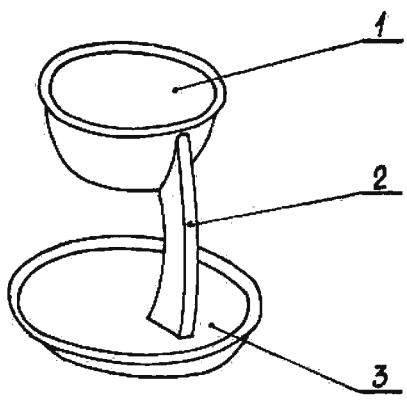

34f; A47g **W. 51521** 15.02.1974

Biuro Projektów Handlu Przemysłu i Usług, Szczecin, Polska (Krzysztof Potasiński, Zygmunt Gajdziewski, Wiesław Chałas).

Kieliszek do jajka

Kieliszek do jajka, wykonany z tworzywa sztucznego, posiada część pojemnikową ukształtowaną w postaci kielichowatej obejmy (1) bez dna, do której przytwierdzona jest z boku nóżka (2) połączona swym dolnym końcem w sposób rozłączny z podstawką (3). Podstawka ma kształt tacki z podniesionym obrzeżem i średnicę większą niż średnica części kielichowej, natomiast nóżka ma postać łukowato wygiętego uchwytu, dwustronnie spłaszczonego, lekko grubiejącego od wewnętrznego w kierunku do zewnętrznego obrzeża.
(1 zastrzeżenie)

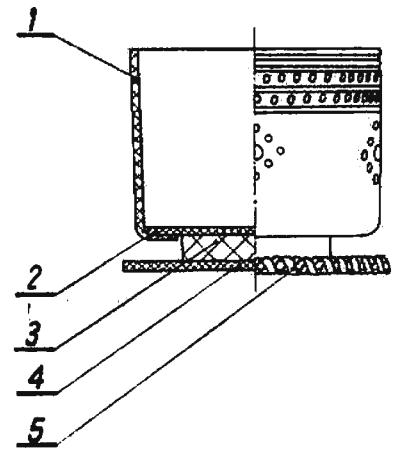
34f; A47g **W. 51723** 30.03.1974

Poznańskie Zakłady Wyrobów Rymarskich, Poznań, Polska (Kazimierz Koch).

Koszyczek do szklanek

Przedmiotem wzoru użytkowego jest koszyczek skórzany do szklanek używanych w gospodarstwie domowym.

Koszyczek według wzoru użytkowego charakteryzuje się tym, że posiada korpus cylindryczny albo stożkowy (1) o małej zbieżności w kierunku jego dna wykonany ze skóry, o wyciśniętych trwale na jego zewnętrznej powierzchni elementach ozdobnych. Korpus jest wyposażony w krążek usztywniający (2) połączony z mniejszym krążkiem dystansowym (3), a ten z podstawką (4) oplecioną na obwodzie ozdobnie paskiem (5). Krążki i podstawka wykonane są z materiału skóropodobnego. (1 zastrzeżenie)

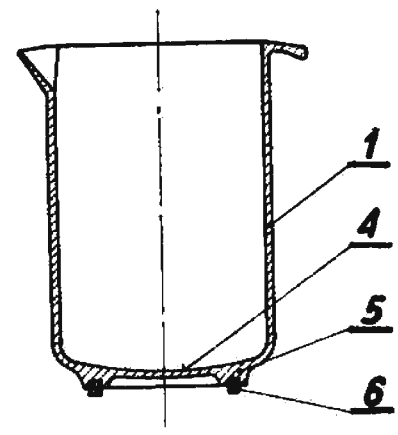

34f; A47g **W. 52365** 26.08.1974

Zakłady Tworzyw Sztucznych „ERG", Brzozów, Polska (Bogusław Engler).

Dzbanek

Przedmiotem wzoru użytkowego jest dzbanek z tworzywa sztucznego w kształcie cylindra (1) mającego u góry wywinięcie eliptyczne, stanowiące uchwyt oraz odsadzenie w kształcie „dzioba". W dolnej części cylinder (1) zakończony jest dnem (4) kulistym od wewnątrz, które od spodu ma kołnierz (5) z umieszczonym w nim pierścieniem (6) wykonanym z gumy.
(1 zastrzeżenie)

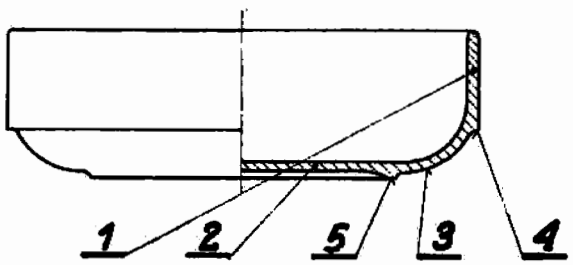

34f; A47g **W. 52366** 26.08.1974

Zakłady Tworzyw Sztucznych „ERG", Brzozów, Polska (Maria Jurczak).

Miseczka

Miseczka mająca zastosowanie zwłaszcza w gospodarstwie domowym ma kształt walca, którego ścianka boczna **(1)** z uskokiem **(4)** jest połączona z płaskim dnem **(2)** łagodnym przejściem **(3)** promieniowym. Podstawą miseczki jest pierścień **(5)** połączony z jej powierzchnią zewnętrzną przejściami promieniowymi.
(1 zastrzeżenie)

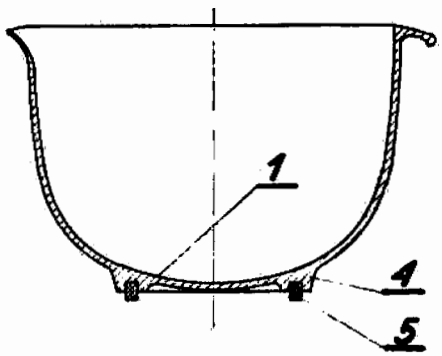

34f; A47g **W. 52367** 26.08.1974

Zakłady Tworzyw Sztucznych „ERG", Brzozów, Polska (Stanisław Janusz).

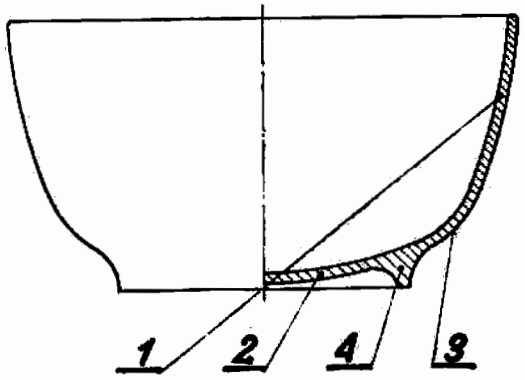
Misa

Przedmiotem wzoru użytkowego jest misa wykonana z tworzywa sztucznego w kształcie zbliżonym do stożka ściętego zakończonego od wewnątrz dnem **(1)** kulistym, mającego w widoku z góry obrzeże w kształcie zbliżonym do owalu, w którym wykonane jest wywinięcie ułatwiające wylewanie płynów. Od spodu w obrzeże **(4)** dna **(1)** misy wciśnięte są pierścienie **(5)** gumowe. (1 zastrzeżenie)

34f; A47g **W. 52368** 26.08.1974

Zakłady Tworzyw Sztucznych „ERG", Brzozów, Polska (Jan Kędra).

Miska

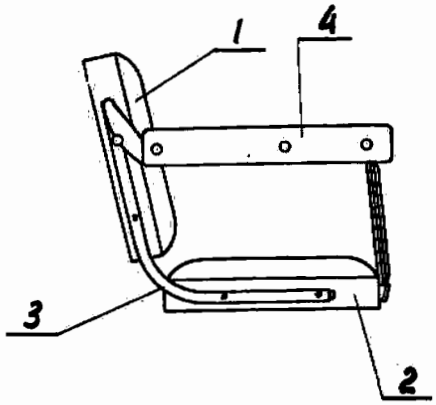
Przedmiotem wzoru użytkowego jest miska wykonana z tworzywa sztucznego w kształcie zbliżonym do stożka ściętego, w którym ścianki **(1)** boczne połączone są z dnem **(2)** w kształcie czaszy kulistej łagodnymi przejściami **(3)** promieniowymi. Podstawą miski jest pierścień **(4)** połączony z powierzchnią zewnętrzną miski promieniowymi przejściami. (1 zastrzeżenie)

34h; A47d **W. 51383** 17.01.1974

Spółdzielnia Inwalidów „Pokój", Nysa woj. opolskie, Polska (Jerzy Galiński).

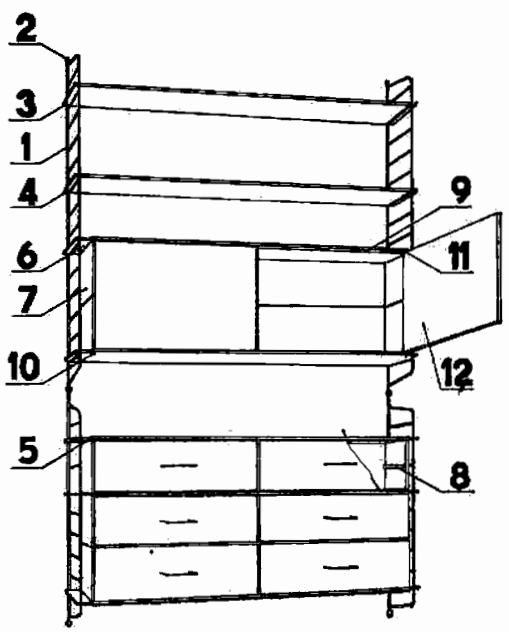
Fotel dziecięcy

Przedmiotem wzoru użytkowego jest fotel dla dzieci, który może spełniać sześć funkcji użytkowych. Może on spełniać rolę fotela samochodowego po uprzednim zamocowaniu ramion, przez połączenie nóżek z fotelem otrzymuje się fotel pokojowy, fotel na biegunach otrzymuje się przez przykręcenie biegunów, przez zamocowanie ramy otrzymuje się stolik do fotela pokojowego. Fotel zasadniczy składa się z oparcia **(1)**, siedzenia **(2)**, ramy **(3)** oraz poręczy **(4)**.
(1 zastrzeżenie)

34i; A47b **W. 51392** 19.01.1974

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Drobnej Wytwórczości, Warszawa, Polska (Stanisław Kondracki, Czesław Król).

Zestaw segmentowy półek i elementów meblowych

Zestaw segmentowy półek i elementów meblowych składa się z elementów szufladowo (5) szafkowych (6) oraz półek (3) z nacięciami stanowiącymi rozpórki drabinek prętowych. Drabinki prętowe zakończone są zawleczkami (2). Elementy szufladowe (5) i szafkowe (6) wyposażone są w prowadnice (8). Półki (3) posiadają prowadnice drzwiczek (9) przesuwanych i gniazda (10) bolców (11) drzwiczek wahadłowych (12).

Zestaw znajduje zastosowanie zwłaszcza w pomieszczeniach mieszkalnych jako meble indywidualne lub uzupełniające innych mebli stojących lub wiszących. Sprzęt może być przeznaczony do stosowania w łazienkach, kuchniach, pokojach dziecięcych, korytarzach itp. Przedmiot wzoru użytkowego nadaje się również do stosowania w magazynach, bibliotekach i hotelach. Elementy pozwalają na zabudowanie ściany w układzie poziomym, pionowym i nieregularnym.

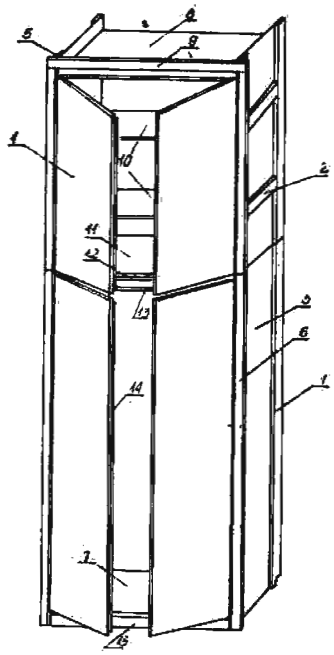
(2 zastrzeżenia)

34i; A47b **W 51983** 28.05.1974

Lubuskie Fabryki Mebli, Świebodzin, Polska (Zenon Affek, Zdzisław Rybicki).

Szafa wbudowana

Szafa wbudowana, dwudrzwiowa, z nadstawką, o konstrukcji opartej na wieńcu dolnym i górnym ma szkielet boku o konstrukcji ramowo-kratowej złożony z wzdłużnych ramiaków (1) i poprzecznych ramiaków (2), pokryty z jednej strony cienką płytą (3) zamocowaną do ramiaków (1, 2) od wewnątrz szafy. Szafa przeznaczona jest do przechowywania odzieży, książek i innych przedmiotów oraz dostosowana do osadzania w zagłębieniach lub specjalnych wnękach budynków mieszkalnych. (1 zastrzeżenie)

34i; A47b **W. 52187** 08.07.1974

Instytut Tele- i Radiotechniczny, Warszawa, Polska (Zbigniew Borzewski).

Szafa do osprzętu koaksjalnego

Przedmiotem wzoru użytkowego jest szafa do osprzętu koaksjalnego.

Szafa według wzoru użytkowego składa się ze skrzyni posiadającej drzwi wewnętrzne otwierające się o kąt większy od 90° oraz drzwi zewnętrzne otwierające się o kąt większy od 180°, zaś na obu stronach drzwi wewnętrznych i wewnętrznej strony szafy znajdują się uchwyty w kształcie połączonego kwadratu z dwoma kołami, a na wewnętrznej stronie drzwi zewnętrznych znajdują się kasetony ze ścianką zewnętrzną i wieczkiem z materiału przezroczystego.

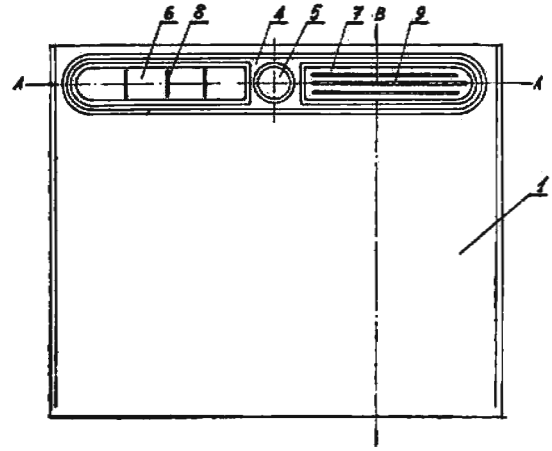
(2 zastrzeżenia)

34i; A47b **W. 52342** 16.08.1974

Zakład Doświadczalny „Chedom" Ośrodek Wdrażania Nowych Wyrobów Rynkowych Przemysłu Chemicznego, Łódź, Polska (Włodzimierz Rudnicki, Bożena Dłubak, Helena Andrzejczak, Zygmunt Karolczak, Ryszard Wilczyński, Henryk Gburek).

Pulpit do odrabiania lekcji

Pulpit do odrabiania lekcji, mający postać prostokątnej płyty (1) z tworzywa sztucznego charakteryzuje się tym, że krawędź dłuższego boku płyty (1) jest zagięta do dołu pod kątem prostym, tworząc występ, natomiast dwa krótsze boki płyty (1) są zagięte do góry pod kątem prostym tworząc ukośne występy. Wzdłuż krawędzi dłuższego boku płyty (1), po przeciwnej stronie zagiętego do dołu występu jest usytuowana podłużna płaska wypukłość (4) o zaokrąglonych bokach i ukośnej ściance. Pośrodku tej wypukłości jest usytuowane koliste zagłębienie (5) o ukośnej ściance, a po obu stronach tego zagłębienia są usytuowane podłużne zagłębienia (6) i (7) o ukośnych ściankach, mające na dnie zaokrąglone występy (8) i (9), przy czym dna zagłębień (5), (6) i (7) znajdują się w tej samej płaszczyźnie co płytą (1). (1 zastrzeżenie)

34i; A47b **W. 52359** 17.08.1974

Gorzowskie Zakłady Metalowe „Gozamet", Gorzów Wlkp., Polska (Tadeusz Wojciechowski).

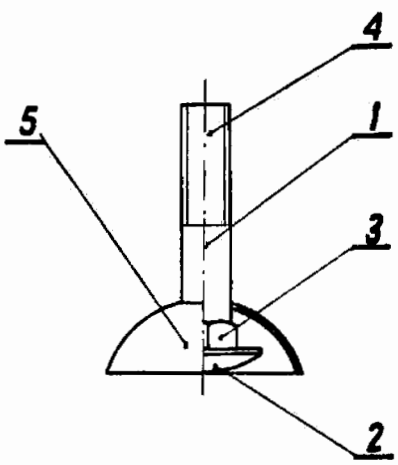
Stopka regulacyjna

Stopka regulacyjna według wzoru użytkowego charakteryzuje się tym, że stanowi ją śruba (1) posiadająca łeb (2), odcinek (3) trzpienia o przekroju wielokątnym, np. kwadratowym i część nagwintowaną (4) trzpienia.

Na trzpieniu śruby osadzony jest luźno kołpaczek (5) wykonany korzystnie z kolorowego tworzywa sztucznego o kolorze dobranym do kolorystyki urządzenia.

Średnica otworu w czaszy kołpaczka jest mniejsza od średnicy łba śruby. Opisana stopka stanowi zakończenie nóg urządzeń i mebli zwłaszcza sklepowych i służy do ustalania ich pionowego położenia.

(2 zastrzeżenia)

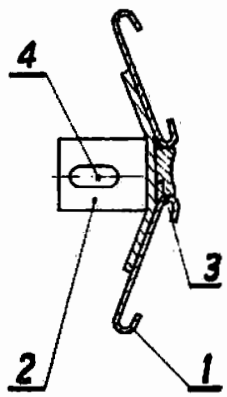
341; A47f W. 52347 17.08.1974

Gorzowskie Zakłady Metalowe „Gozamet", Gorzów Wlkp., Polska (Marian Puchalski, Władysław Kubicki, Czesław Kosmacz).

Listwa do cen

Listwa do cen według wzoru użytkowego charakteryzuje się tym, że stanowią ją dwie listwy cenowe (1) zamocowane trwale na wspólnej listwie łączącej (2), odchylone od pionu w kierunku głębi półki sklepowej o około 20° oraz umieszczona między nimi listwa dekoracyjna (3). Listwa ozdobna (3) posiada szerokość o około 1/3 mniejszą od szerokości listwy cenowej. Listwa łącząca (2) zaopatrzona jest w otwory (4).

(4 zastrzeżenia)

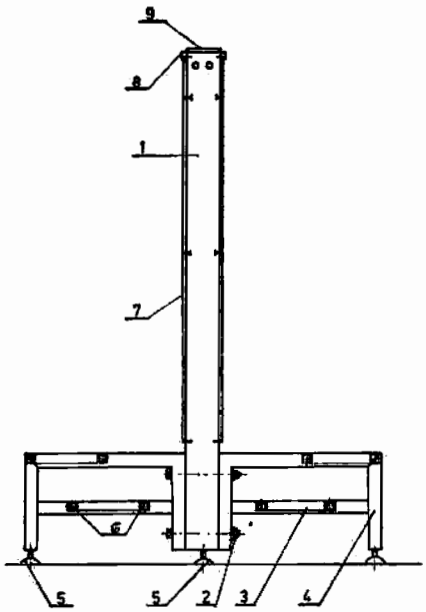

341; A47f W. 52376 28.08.1974

Gorzowskie Zakłady Metalowe P. P. „Gozamet", Gorzów Wlkp., Polska (Henryk Kot, Czesław Kosmacz, Władysław Kubicki, Marian Puchalski).

Nośnik urządzenia sklepowego

Nośnik urządenia sklepowego, wykonany z prostych elementów kształtownika składa się z słupków (1), w których wykonane są prostokątne otwory dla zamocowania na zaczepach pleców (7) i półek oraz okrągłe dla mocowania nóg (4) połączonych ze słupkami (1) śrubami (2). Dla wzmocnienia nośnika, nogi połączone są ze słupkami ramkami (3) za pomocą śrub. W ramkach i nogach wykonane są otwory (6) umożliwiające zamontowanie ramek na różnej wysokości dla wykorzystania ich do różnego osprzętu. Słupki oraz nogi zakończone są stopkami (5), wkręconymi na gwint. Nogi nośnika oraz plecy mogą być przykręcone i mocowane do słupka z jednej lub obu stron w zależności od potrzeb, tworząc w ten sposób uniwersalny nośnik dla regałów lub gondoli. (4 zastrzeżenia)

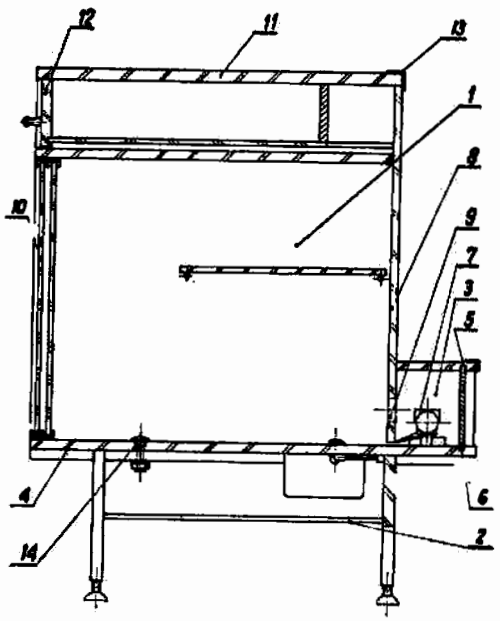
341; A47f W. 52379 29.08.1974

Gorzowskie Zakłady Metalowe P. P. „Gozamet" Gorzów Wlkp., Polska (Marian Puchalski, Czesław Kosmacz, Henryk Kot, Władysław Kubicki).

Lada sklepowa

Lada według wzoru użytkowego charakteryzuje się tym, że jej skrzynia (1) posiada dno (4) wykonane najkorzystniej z płyty wiórowej na płaszczyźnie której osadzona jest rampa (3), która od góry posiada płytkę zewnętrzną (5) a od przodu płytkę szklaną (6), natomiast wewnątrz rampy zamocowana jest lampa jarzeniowa (7). Ścianę przednią (8) skrzyni (1) stanowi płyta wiórowa, która na wysokości środka rampy (3) posiada otwory (9), przez które przedostaje się światło z lampy jarzeniowej (7) do wnętrza skrzyni (1).

Lada zamocowana jest na podstawie (2) wykonanej z rur stalowych, zakończonej od dołu stopkami śrubowymi służącymi do regulowania wysokości. W zależności od wyposażenia skrzyni lada może być stosowana w różnych branżach handlowych i może służyć dla różnych systemów sprzedaży. (2 zastrzeżenia)

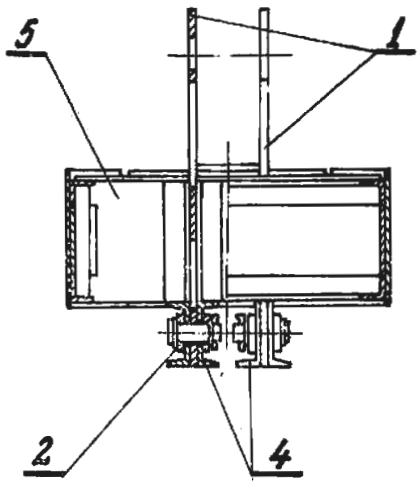
35a; B66b W. 52369 26.08.1974

Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi, Lubin, Polska (Tadeusz Tyzenhauz, Andrzej Gromnicki, Leonard Wittek, Zdzisław Kubiak, Stefan Szczygielski).

Trzon głowy naczynia szybowego wielolinowego

Przedmiotem wzoru użytkowego jest trzon główny naczynia szybowego, zwłaszcza wydobywczego urządzenia wyciągowego górniczego wielolinowego.

Każda z blach (1) trzonu głównego wyposażona jest w dwa otwory (2), w które wprowadzone są sworznie mocujące ją z belką (4), na której spoczywa konstrukcja głowicy naczynia (5). (1 zastrzeżenie)

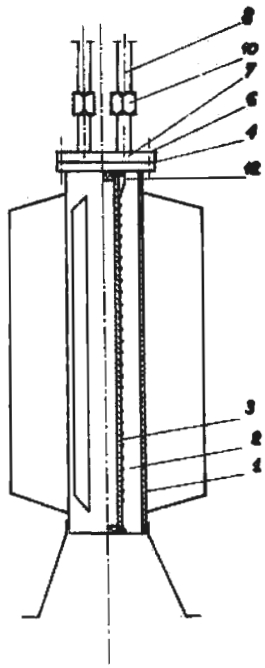

36b; F24c W. 52324 13.08.1974

Warszawskie Okręgowe Zakłady Gazownictwa, Warszawa, Polska (Czesław Śliwa, Tadeusz Smurawski).

Piec elektryczny do ogrzewania pomieszczeń zagrożonych wybuchem

Przedmiotem wzoru użytkowego jest piec elektryczny do ogrzewania pomieszczeń zagrożonych wybuchem, posiadający obudowę (1) korzystnie w postaci stalowej rury bez szwu z przyspawanymi radiatorami, zamkniętą przyspawanym dnem i pokrywą (7) zamocowaną śrubami do kołnierza obudowy. Wewnątrz tego pieca jest umieszczony osiowo element grzejny (2) mający postać ceramicznej rury, na której jest nawinięty drut oporowy (3). Pokrywa zaopatrzona jest w dwa króćce, w których znajdują się przewody elektryczne do zasilania elementu grzejnego. Króćce zaopatrzone są w rzymską nakrętkę (10) do gwintowego połączenia ich z rurami (8) wychodzącymi poza pomieszczenie zagrożone wybuchem. Piec ten charakteryzuje się tym, że w uszczelnieniu kołnierzowym i uszczelnionych króćcach znajdują się szczeliny do wygaszania płomienia powstałego od ewentualnego wybuchu wewnątrz pieca. (9 zastrzeżeń)

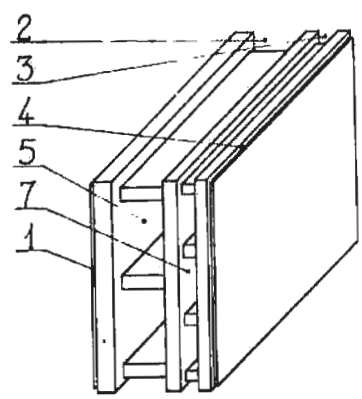

37b; E04c W. 50045 07.12.1972

Romuald Raczkowski, Warszawa, Polska (Romuald Raczkowski).

Prefabrykowany element ścienny zwłaszcza ze spoiw gipsowych

Przedmiotem wzoru użytkowego jest prefabrykowany element ścienny zwłaszcza ze spoiw gipsowych, który składa się z trzech płyt usytuowanych w stosunku do siebie równolegle, przedzielonych wąskimi przegrodami pomiędzy jedną płytą zewnętrzną i środkową i trzema przegrodami szerokimi pomiędzy płytą środkową a drugą płytą zewnętrzną, przy czym przestrzenie powstałe między szerokimi przegrodami a płytami tworzą kanały izolacyjne (5), przestrzenie powstałe między wąskimi przegrodami a płytami tworzą kanały wentylacyjne (7), przestrzenie powstałe między skrajnymi szerokimi przegrodami i płytami tworzą bruzdy montażowe (2), a przestrzenie powstałe między skrajnymi wąskimi przegrodami i płytami tworzą bruzdy instalacyjne (3). Opisane przegrody pomiędzy płytami są krótsze od płyty, a ich końce są odsunięte od obu krawędzi płyty. (1 zastrzeżenie)

37b; E04c W. 51490 07.02.1974

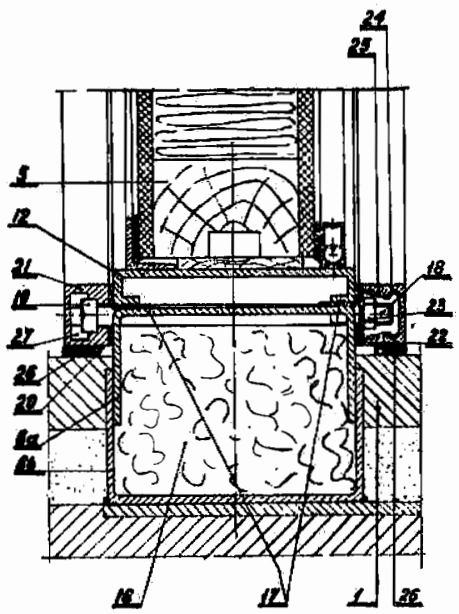
Centralny Ośrodek Badawczo-Projektowy Konstrukcji Metalowych „Mostostal", Warszawa, Polska (Tadeusz Szychowski, Maria Malicka).

Zespół uchwytowy do poziomego i pionowego mocowania aluminiowych segmentów ściennych w budynkach handlowo-usługowych

Zespół uchwytowy do poziomego i pionowego mocowania aluminiowych segmentów ściennych w budynkach handlowo-usługowych charakteryzuje się tym, że od strony zewnętrznej budynku składa się z poziomych i pionowych listew profilowych (21) o przekroju poprzecznym w kształcie litery „C", dociskanych za pośrednictwem gumowej taśmy uszczelniającej (20) łbami śrub mocujących (18) do krawędzi obramowań (12) poszczególnych segmentów ściennych (5) oraz do krawędzi zakotwień dolnych i zakotwień górnych, lub też do krawędzi (12) sąsiadujących z sobą ele-

mentów ściennych (5), natomiast od wewnętrznej strony budynku, do wspomnianych krawędzi są dociskane pozlome i pionowe przekładki dystansowe (22) wraz ze sprężynami zatrzaskowymi (24) za pomocą nakrętek (23), wkręconych na śruby mocujące (18), zaś ze sprężynami zatrzaskowymi (24) współpracują kształtowo poziome i pionowe listwy zatrzaskowe (25), maskujące od wewnątrz te połączenia śrubowe.

(2 zastrzeżenia)

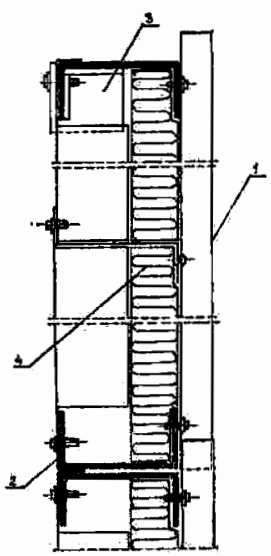

37b; E04c **W. 51805** 12.04.1974

Rybnickie Przedsiębiorstwo Budownictwa Węglowego „Peberow" Rybnik, Polska (Władysław Tomica, Zygmunt Lange).

Element z blachy fałdowej

Element z blachy fałdowej, służący do obudowy szkieletowych hal produkcyjnych czy przeróbczych, a w górnictwie zwłaszcza do obudowy wież wyciągowych, składa się z fałdowej blachy (1), przymocowanej do odpowiednio rozmieszczonych zimnogiętych ceowników (2), wewnątrz których ułożona jest termicznie izolująca płyta (4), podparta wewnętrzną blachą w kształcie litery Z, której ramię dłuższe stanowi osłonę wewnętrzną elementu, a krótsze ramię podpórkę dla utrzymania, przy fałdowej blasze (1), termicznie izolującej płyty (4). (1 zastrzeżenie)

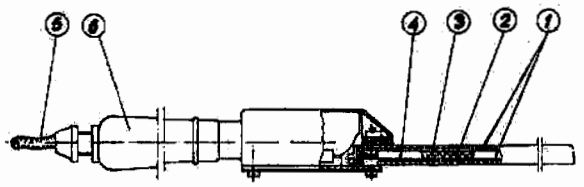
39a²; B29c **W. 52271** 27.07.1974

Pabianickie Zakłady Farmaceutyczne „Polfa", Pabianice, Polska (Ryszard Florczak, Edward Włodarczyk).

Niskonapięciowe urządzenie do zgrzewania rur z polietylenu

Urządzenie służy do zgrzewania rur z polietylenu. Składa się ono z dwóch płyt grzejnych (1) wykonanych ze stali żaroodpornej. Element grzejny (2) zasilany jest energią elektryczną o bezpiecznym napięciu 24 V, jest płaski i ma kształt prostokąta. Zapewnia to równomierne nagrzewanie płyt (1). Ponadto urządzenie posiada regulację temperatury.

(1 zastrzeżenie)

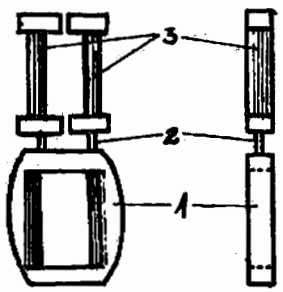

39a³; B29d **W. 52383** 30.08.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przetwórstwa Tworzyw Sztucznych, Mikołów, Polska (Wiesław Drozd, Stanisław Pater, Jan Warwas).

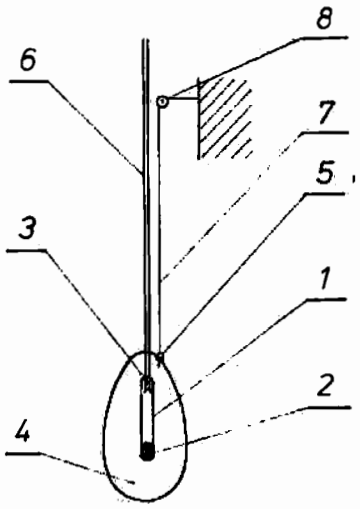
Zapinka z tworzywa sztucznego

Zapinka do spinania taśmy opakowaniowej wykonana jest jako jednolity element z tworzywa sztucznego składający się z ucha (1) i zamocowanych do niego na elastycznych przegubach (2) dwóch zacisków (3). (1 zastrzeżenie)

42e; G01f **W. 51500** 11.02.1974

Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego „Delta — Kalisz", Kalisz, Polska (Janusz Bysikiewicz).

Urządzenie do sygnalizacji poziomu cieczy

Urządzenie do sygnalizacji poziomu cieczy w zbiorniku i utrzymania określonego, żądanego poziomu cieczy, charakteryzuje się tym, że posiada łącznik rtęciowy (1) umieszczony w obudowie (4) zawieszonej na elastycznym elemencie nośnym (7), przy czym obudowa (4) wykonana jest z materiału lżejszego od cieczy, w której jest stosowana i ma kształt gruszkowaty.

W przypadku przekroczenia określonego poziomu cieczy w zbiorniku — obudowa przyjmuje położenie poziome, co powoduje przelanie się rtęci i zwarcie elektrod, a tym samym zadziałanie sygnalizacji.

(2 zastrzeżenia)

42e; G01f W. 52314 07.08.1974

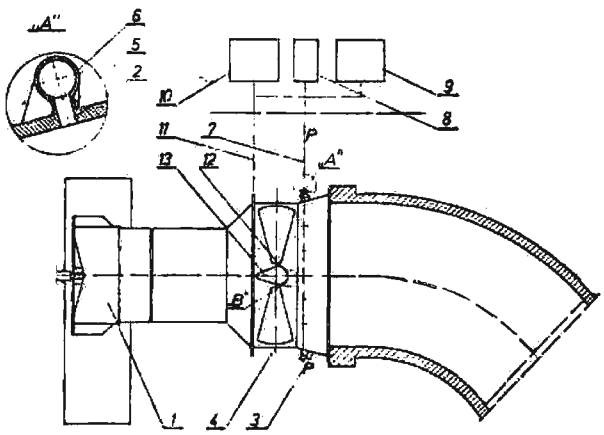
Główny Instytut Górnictwa, Katowice, Polska (Andrzej Wszelaczyński, Jerzy Pochciał).

Urządzenie do pomiarów wydajności i spiętrzania wentylatora promieniowego

Urządzenie wg wzoru użytkowego zaopatrzone w konfuzor i regulacyjną kierownicę z owiewką charakteryzuje się tym, że na obwodzie konfuzora (3) przed regulacyjną kierownicą (4) wykonane są otwory (2) połączone króćcami (5) ze wspólnym pierścieniowym zbiornikiem (6).

Zbiornik ten przewodem (7) jest połączony z U-rurką (8), z rejestratorem (9) spiętrzenia statycznego wentylatora (1) oraz z przepływomierzem (10) drugostronnie połączonym przewodem (11) z otworem (12), wykonanym w owiewce (13) regulacyjnej kierownicy (4).

(1 zastrzeżenie)

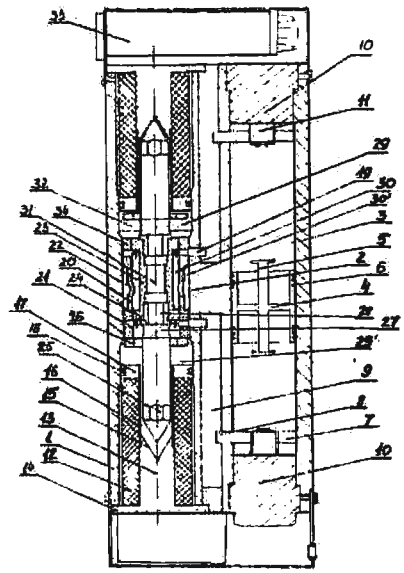
42e; G01f W. 52362 22.08.1974

Instytut Naftowy, Kraków, Polska (Józef Nawrocki, Józef Ginalski, Wiesław Zubik).

Urządzenie do pomiaru ilości przepływającej cieczy, a zwłaszcza do pomiaru ilości zużywanego paliwa przez silniki wysokoprężne

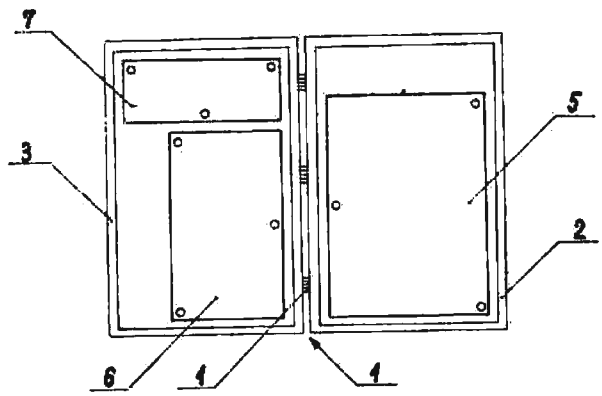
Urządzenie wg wzoru użytkowego ma zastosowanie w pomiarach objętości cieczy przepływającej przewodami na skutek podciśnienia lub ciśnienia wytworzonego przez urządzenie zasilające.

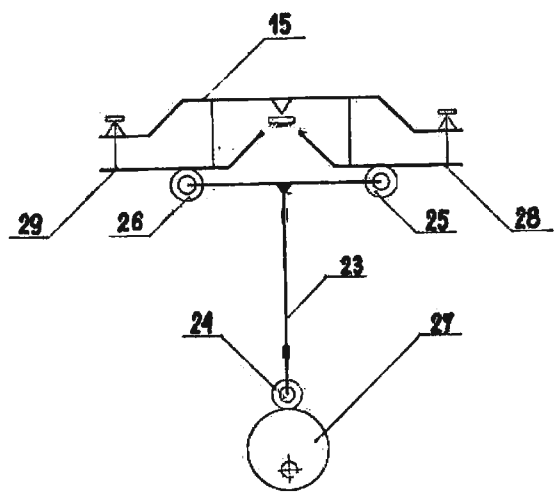
Urządzenie ma dwa cylindry w jednym korpusie, przy czym w cylindrze (2) pracuje suwak (23) posiadający kołnierze (24) współpracujące z wewnętrzną częścią tulei rozrządu (20), która do ścian cylindra (2) przylega kołnierzami (34) i tworzy ze ścianą cylindra (2) oraz z suwakiem (23) komory pierścieniowe dopływu (29) i (29') połączone z cylindrem pomiarowym (3) poprzez otwory prostopadłe (21) w kołnierzach (34), kanał pierścieniowy (19) i kanał (9). Kierunek przepływu zmieniają kołnierze (24) suwaka (20) posiadającego zwory (25) w których znajdują się otwory poprzeczne (27) i do nich prostopadłe (35) łączące poprzez część środkową suwaka (23) komory odpływu (32), przy czym zwory (25) luźno osadzone są w rdzeniach drążonych (16) połączonych z rdzeniem pełnym (13) posiadającym wklęśnięcie (15) z którym współpracują części końcowe zwor (25). Cewki (12) wraz z rdzeniami pełnym (13) i drążonym (16) osadzone są w korpusie (1). (1 zastrzeżenie)

42f; G01g W. 51561 23.02.1974

Zakłady Mechaniki Precyzyjnej „Mera-Wag", Gdańsk-Oliwa, Polska (Krzysztof Gajewski, Henryk Gliszewski, Daniel Marcyniuk).

Zestaw wag, stanowiący komplet podróżnych wag legalizacyjnych

Zestaw wag, stanowiący komplet wag legalizacyjnych, umieszczonych w pojemniku (1) składa się z trzech wag z których każda zamocowana jest za pomocą uchwytów do trzech płytowych podstaw (5, 6, 7). Podstawy zamocowane są do pojemnika (1) za pomocą amortyzatorów. Każda z wag zaopatrzona jest w wyłącznik, który składa się z popychacza (23) wyposażonego na końcach w trzy łożyska (24, 25, 26,) oraz z krzywki (27). Łożyska (25, 26) podpierają ramiona (28, 29) belki (15) wagi. (1 zastrzeżenie)

42g; G01h **W. 51703** 28.03.1974

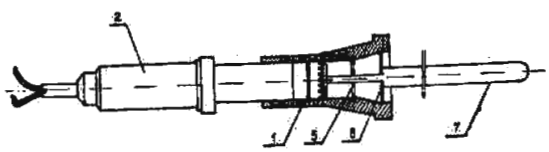
Akademia Rolnicza w Lublinie, Lublin, Polska (Zbigniew Burek).

Czujnik do lokalizacji i chwytania wyselekcjonowanych drgań akustycznych w miejscach niedostępnych dla komory akustycznej

Przedmiotem wzoru jest czujnik do lokalizacji i chwytania wyselekcjonowanych drgań akustycznych generowanych przez elementy pracujących maszyn, w miejscach niedostępnych dla komory akustycznej, współpracujący z miernikiem poziomu natężenia hałasu.

Istota wzoru polega na zastosowaniu pręta stykowego umocowanego specjalnymi płytkami w komorze akustycznej czujnika i wystającego poza komorą, który to pręt przenosi drgania do komory akustycznej a z niej przedostają się na mikrofon i jako sygnały napięciowe podane są do miernika poziomu dźwięku.

Czujnik według wzoru posiada mikrofon (2) oraz kielichowatą tuleję (1) czujnika, która wykonana jest z gumy lub materiału plastycznego. Wewnątrz tulei (1) czujnika wciśnięta jest płytka usztywniająca (5) z otworem centrycznym oraz z otworami bocznymi, a równolegle do niej wciśnięta jest płytka membranowa (6) również z otworem centrycznym, przy czym w obu otworach centrycznych osadzony jest trzonek pręta stykowego (7), który przekazuje drgania płytce membranowej (6). (1 zastrzeżenie)

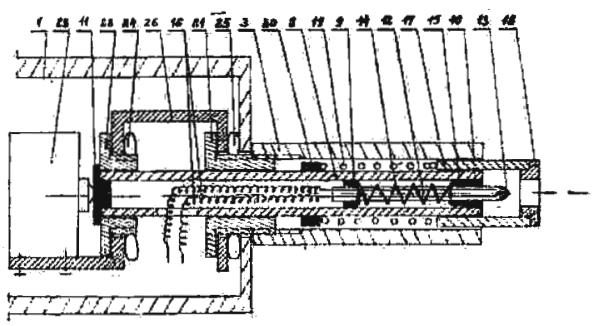

42i; G01k **W. 51824** 23.04.1974

Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Witold Kaiser).

Elektryczny wskaźnik temperatury

Przedmiotem wzoru użytkowego jest elektryczny wskaźnik temperatury przeznaczony zwłaszcza do szybkiej oceny przekroczenia temperatury w trudno dostępnych punktach maszyn lub urządzeń elektrycznych. Wskaźnik posiada termistor (12) zamocowany elastycznie wewnątrz rurki (8) za pomocą sprężyny (14), a na zewnątrz rurki (8) posiada ruchomą osłonę (17) na sprężynie (19), przy czym wszystkie podzespoły wskaźnika umieszczone są w obudowie (1), do której przymocowany jest potencjometr z izolacyjną gałką i wyskalowana w stopniach temperatury podziałka oraz sygnalizacyjne lampki, natomiast termistor (12) wyposażony jest w cynowy kapturek. (1 zastrzeżenie)

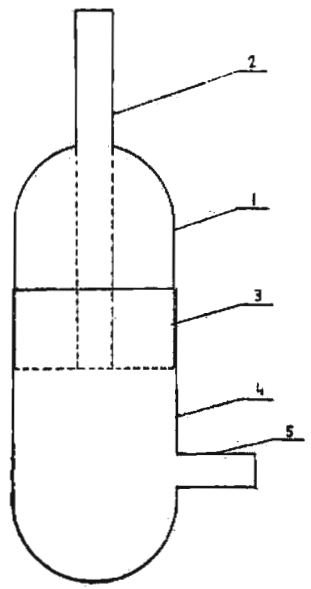

42k; G01n **W. 52293** 03.08.1974

Instytut Techniki Budowlanej, Warszawa, Polska (Tenita Szymańska).

Naczynie próżniowe do oznaczania porowatości całkowitej materiałów budowlanych

Naczynie wg wzoru użytkowego składa się z górnej części naczynia (1), z wtopioną kapilarą (2), służącą do zalewania badanej próbki cieczą oraz z części dolnej (4). Części naczynia (1 i 4) w miejscu połączenia ze sobą posiadają powierzchnię szlifowaną (3). Cześć dolna naczynia (4) przeznaczona jest do umieszczania w niej badanej próbki. W ściance bocznej naczynia (4) znajduje się tubus (5) przeznaczony do połączenia z pompą próżniową. (1 zastrzeżenie)

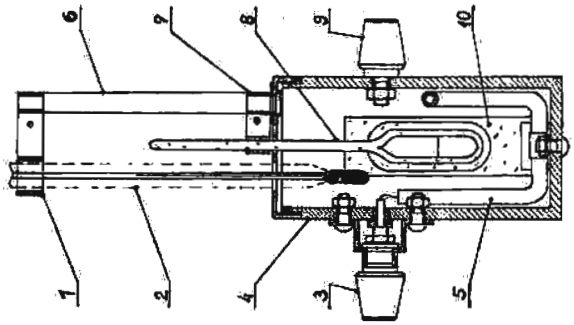

42l; G01n **W. 51887** 06.05.1974

Wyższa Szkoła Pedagogiczna, Rzeszów, Polska (Józef Morawiec, Stanisław Viscardi).

Przyrząd do demonstrowania punktu krytycznego eteru

Przyrząd do demonstrowania punktu krytycznego eteru ma aluminiową obudowę (4) z okienkami (10) posiadającymi ochronne szyby oraz uchwyt (7) do

mocowania próbki z eterem. Uchwyt (7) znajduje sie w dokręcanej pokrywie obudowy (4) i zamocowany jest na wsporniku (6). W dolnej części w obudowie znajduje się grzejna spirala (5) zagięta w kształcie litery (U). (2 zastrzeżenia)

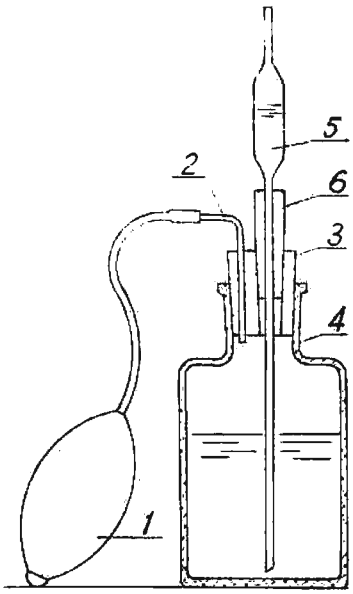
42l; G01n **W. 52164** 04.07.1974

Instytut Przemysłu Cukierniczego, Warszawa, Polska (Bogdan Amerski, Hipolit Gawroński).

Urządzenie do odmierzania płynów żrących i toksycznych

Urządzenie według wzoru użytkowego służy do odmierzania płynów żrących i toksycznych znajdujących się w butlach laboratoryjnych. Urządzenie zawiera korek, pipetę (5) i gumową pompkę laboratoryjną (1). W korku (3) wykonane są dwa otwory, z których jeden służy do osadzania oprawki z pipetą, a drugi cylindryczny do wkładania rurki (2) stanowiącej połączenie pojemnika (4) z pompką. Oprawka posiada stałe wymiary zewnętrznej części stożkowej zgodne z wymiarami otworu stożkowego w korku, zaś średnica otworu cylindrycznego jest zróżnicowana w zależności od średnicy kapilary pipety. Cylindryczna zewnętrzna część oprawki jest radełkowana celem lepszego uchwycenia. Zarówno korek jak oprawka wykonane są z tworzywa elastycznego, odpornego na działanie kwasów i alkalii.

Urządzenie według wzoru umożliwia odmierzanie określonych ilości płynów zarówno żrących jak i toksycznych wykluczając zagrożenie zdrowia obsługującego pracownika. (4 zastrzeżenia)

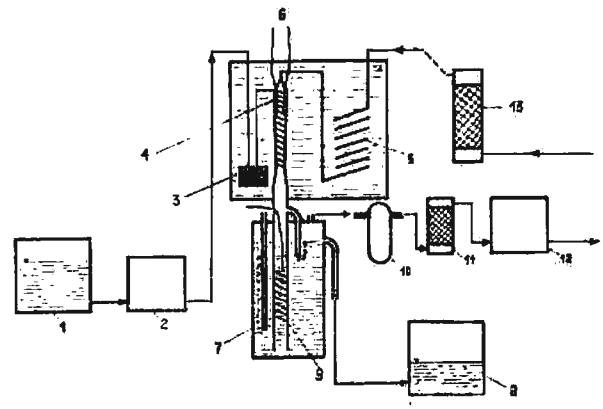
42l; G01n **W. 52225** 24.07.1974

Zakłady Pomiarowo-Badawcze Energetyki „Energopomiar", Gliwice, Polska (Marian Lewczuk, Ludwik Piszczek, Kazimierz Bogdol, Jan Zioło).

Analizator imisyjnych stężeń gazowych zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego

Analizator według wzoru zawiera zbiornik (1) kwasu siarkowego połączony poprzez pompkę (2) ze zbiornikiem (3) wypełnionym jodem krystalicznym. Zbiornik (3) połączony jest z elektrochemicznym przetwornikiem (4).

Analizator zawiera ponadto stabilizator przepływu powietrza (7) z elektrodą (9), zbiornik (8) zużytego roztworu, wykraplacz (10) i filtr (11). (1 zastrzeżenie)

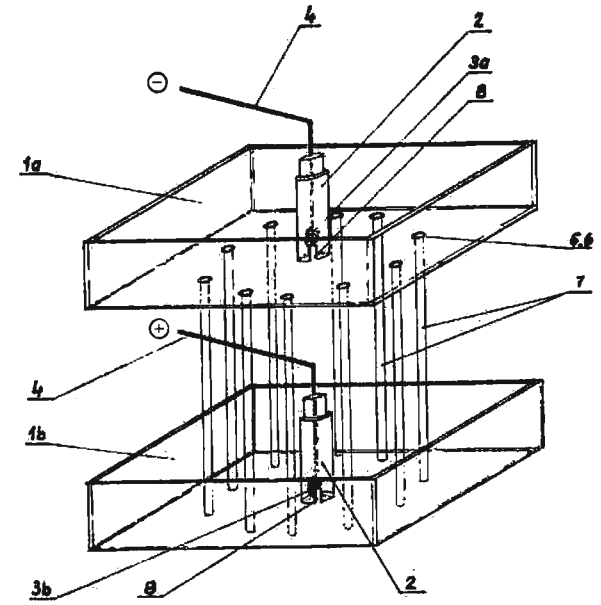

42l; G01n **W. 52276** 01.08.1974
12h; B01k

Akademia Medyczna Poznań, Polska (Aleksander Piechowski).

Zestaw do elektroforczy na żelu poliakrylaminowym

Zestaw do elektroforczy na żelu poliakrylamidowym, składający się z dwóch komór (1a i 1b) ustawionych jedna nad drugą, ma na dnie komór (1a i 1b) cylindryczne osady (2) na wymienne elektrody (3a i 3b) i w dnie górnej komory (1a), wokół osady (2), koliście rozmieszczone otworki (5) z gumowymi uszczelkami (6). (2 zastrzeżenia)

42l; G01n **W. 52286** 31.07.1974

Zakłady Chemiczne „Police", Police, Polska (Hristo Mileński).

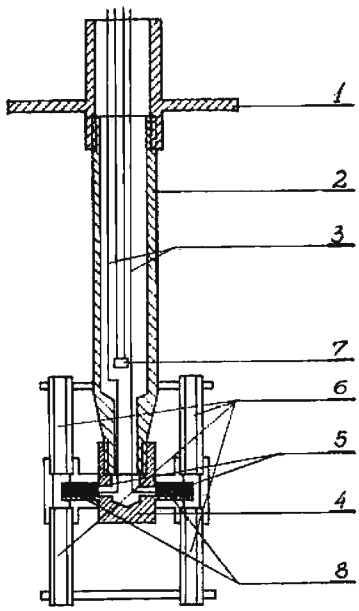
Elektroda do pomiaru stężenia kwasu

Przedmiotem wzoru użytkowego jest elektroda do pomiaru stężenia kwasu, a szczególnie kwasu siarkowego i ma zastosowanie przy pomiarze i sterowaniu procesem ciągłego wytwarzania kwasu.

Elektroda zbudowana jest z trzpienia (2) zakończonego od dołu nakręconym trzonem pomiarowym (4) w którego wystające elementy rurkowe (8) wkręcone są elektrody pomiarowe (5) wykonane z metalu.

Jedne końce elektrod pomiarowych (5) połączone są z zewnątrz przewodami elektrycznymi (3), a drugie umieszczone są wewnątrz systemu rurek przepływo-

wych (8) które są zamocowane na wcisk do trzpienia (2) i trzonu pomiarowego (4). Od góry trzpień (2) uszczelniony jest nakręconym szczelnie kołnierzem (1), który służy jednocześnie do mocowania elektrody w miejscu pomiaru. (2 zastrzeżenia)

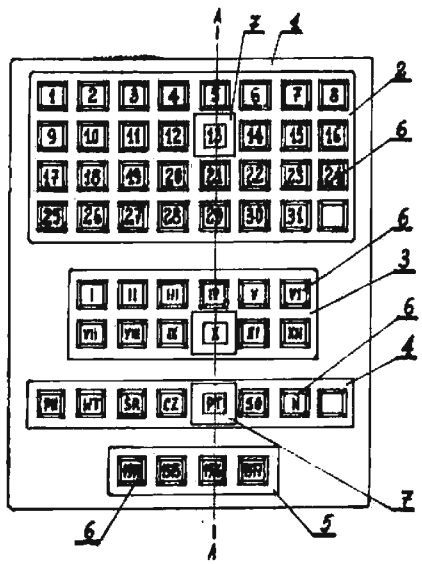

42n; G09d **W. 52374** 28.08.1974

Zakład Doświadczalny „Chedom", Ośrodek Wdrażania Nowych Wyrobów Rynkowych Przemysłu Chemicznego, Łódź, Polska (Zofia Andrzejczak, Jadwiga Nowak, Jerzy Madej).

Kalendarz wieloletni

Kalendarz wieloletni stanowi prostokątna płyta (1) wykonana z tworzywa sztucznego z tym, że na powierzchni płyty (1) znajdują się cztery prostokątne zagłębienia (2), (3), (4) i (5) o niejednakowej wielkości usytuowane jedno pod drugim, przy czym w zagłębieniach tych są rozmieszczone prostokątne występy (6) o kształcie ostrosłupów ściętych z tym, że w zagłębieniu (2) występy (6) są rozmieszczone w czterech rzędach i mają na powierzchni arabskie cyfry kolejnych dni miesiąca, w zagłębieniu (3) występy (6) są rozmieszczone w dwóch rzędach i mają na powierzchni rzymskie cyfry kolejnych miesięcy, w zagłębieniu (4) występy (6) są rozmieszczone w jednym rzędzie i mają na powierzchni skróty nazw kolejnych dni tygodnia natomiast w zagłębienia (5) występy (6) są rozmieszczone w jednym rzędzie i mają na powierzchni cyfry kilku kolejnych lat, zaś na występy (6) z cyfrą dnia miesiąca, cyfrą miesiąca oraz skrótem nazwy dnia są nałożone prostokątne ramki (7) o ukośnych ściankach wewnętrznych, przy czym wewnętrzne wymiary ramek (7) są nieco mniejsze od wymiarów występów (6). (1 zastrzeżenie)

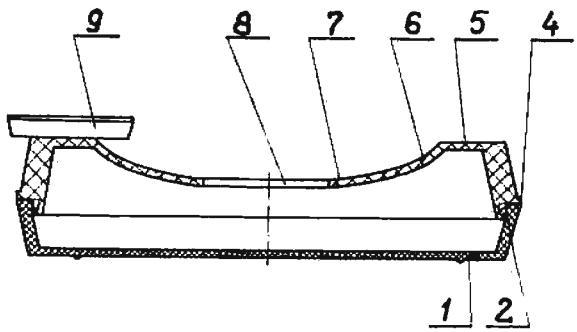

44b; A24f **W. 52349** 09.08.1974

Spółdzielnia Pracy „Polgal", Kraków, Polska (Karol Jawornik).

Popielniczka

Popielniczka stołowa lub na biurko, wykonana z dowolnego materiału, składa się z korpusu (1), stanowiącego właściwy zbiornik niedopałków i popiołu, oraz z pokrywy, posiadającej podpórki (9) pod papierosy i otwór (8) do strącania popiołu i niedopałków do zbiornika. (1 zastrzeżenie)

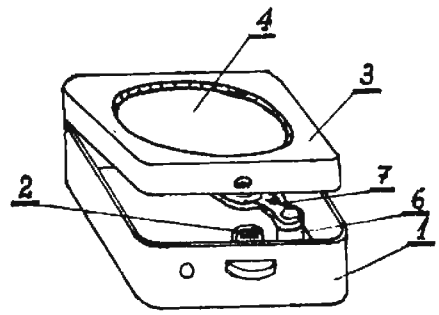

44b; A24f **W. 52382** 30.08.1974

Władysław Kapala, Łódź, Polska (Władysław Kapala).

Popielniczka kieszonkowa

Popielniczka kieszonkowa składa się z pojemnika (1) i wieczka (3) połączonych ze sobą wychylnie za pomocą zawiasu, którego osie części składowych są usytuowane nieco poniżej krawędzi ścianek pojemnika (1) i wieczka (3), zaś wewnątrz pojemnika (1), w pobliżu zatrzaskowego zamka (2) jest usytuowana tulejka (6), do której jest zamocowana obrotowo nieckowata podstawka (7), a ponadto wieczko (3) posiada koliste zagłębienie (4). (1 zastrzeżenie)

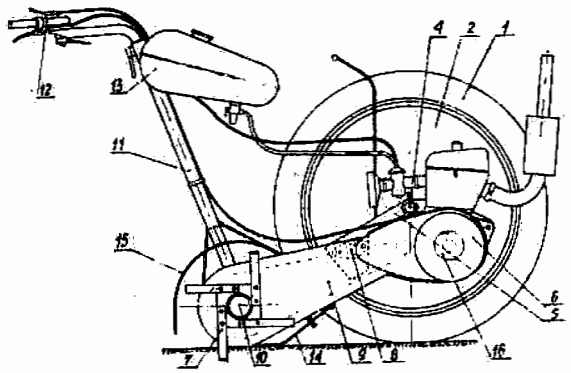
45a; A01b **W. 52218** 16.07.1974

Instytut Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa, Warszawa, Polska (Bronisław Krzemiński, Ireneusz Moryc).

Glebogryzarka jednoosiowa

Glebogryzarka jednoosiowa ma zastosowanie w rolnictwie i przeznaczona jest do upraw międzyrzędowych warzyw.

Glebogryzarka wyposażona jest w jezdne koła (1) połączone ramą (5) z napędowym zespołem (6) umieszczonym wewnątrz koła (1). Przedłużenie ramy (5) stanowi przymocowana do niej osłona (9) przekładni łańcuchowej, do której przyspawana jest kolumna (11) z kierownicą (12). Napędowy zespół (6) uruchamia za pomocą przekładni łańcuchowej robocze elementy (7), których wał (10) ułożyskowany jest w osłonie (9).
(2 zastrzeżenia)

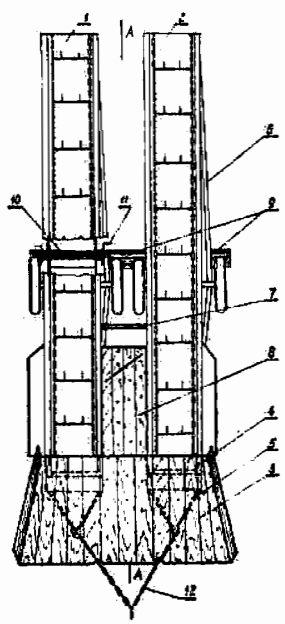
45c; A01f **W. 52178** 05.07.1974

Instytut Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa, Warszawa, Polska (Roman Fąfara, Tomasz Marszałek, Andrzej Tabiszewski).

Urządzenie do sterowania słomy

Urządzenie do stertowania słomy ma zastosowanie w rolnictwie przy mechanicznym układaniu stert z wiązek prasowanej słomy.

Urządzenie składa się z dwóch stertników (1) i (2) równolegle ustawionych względem siebie, wyposażonych w załadowczy pomost (3) z bocznymi ścianami. Pomost (3) stanowi połączenie dla transportowanej słomy pomiędzy podłożem a miejscem załadunku stertników (1 i 2). Ramy (6) stertników (1 i 2) połączone są za pomocą łączników (7), a prześwit między nimi w pobliżu pomostu (3) zakryty jest podłogą (8). Koła jezdne urządzenia mają wspólną osłonę (9).
(2 zastrzeżenia)

45f; A01g **W. 51673** 21.03.1974

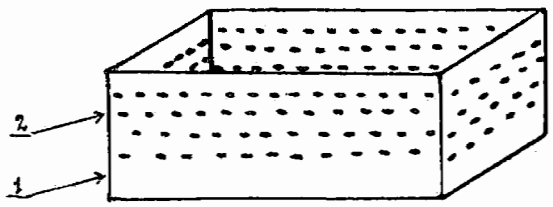
Olgierd Nowosielski Skierniewice, Zdzisław Więckowski Warszawa, Polska (Olgierd Nowosielski, Zdzisław Więckowski).

Kontener do uprawy warzyw, kwiatów i innych roślin

Kontener do uprawy warzyw, kwiatów i innych roślin ma kształt skrzynki otwartej o płaskim dnie i prostopadłych ściankach bocznych.

Kontenery mogą być wykonane z drewna uodpornionego na działanie wilgoci lub z odpowiedniego tworzywa sztucznego, a także z blachy, szkła itp. Ze względu na swe przeznaczenie — kontener w dolnej części (1) do pewnej wysokości powinien być szczelny, aby zapewniał utrzymanie do ustalonej wysokości pełne nawilgocenie podłoża. Ponad ustalonym poziomem nawilgocenia — ścianki (3) powinny przepuszczać wodę i powietrze — powinny być porowate lub odpowiednio perforowane. W kontenerach, których dno i ścianki ze względu na ich naturalną porowatość nie zapewniają szczelności na wodę może być stosowane uszczelnianie przez wkładanie odpowiednich, szczelnych wanienek, np. z tworzyw sztucznych o właściwej dla prowadzonych upraw głębokości.

Stosowanie kontenerów umożliwia lepsze wykorzystanie przestrzeni szklarni, ułatwia przeprowadzenie walki z chorobami i szkodnikami, odkażanie podłoża itp. Ogranicza do minimum straty nawozów i wilgoci.
(1 zastrzeżenie)

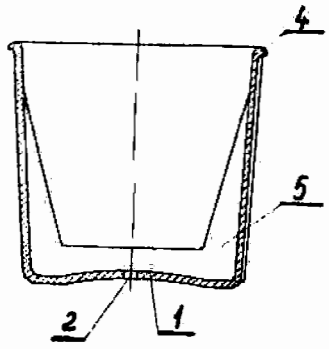
45f; A01g **W. 52291** 30.07.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przetwórstwa Tworzyw Sztucznych, Mikołów, Polska (Henryk Keller, Rudolf Liszka)

Skrzynka z tworzywa sztucznego

Przedmiotem wzoru użytkowego jest skrzynka z tworzywa sztucznego wykonana w postaci jednolitej, szczególnie przydatna do hodowli roślin, zwłaszcza ozdobnych mogąca spełniać rolę skrzynki balkonowej.

Skrzynka posiada dno, które jest wyoblone w środkowej części przekroju poprzecznego, które to wyoblenie (1) biegnie przez całą długość skrzynki, na wierzchołku wyoblenia (1) są otwory (2), a ściany boczne mają co najmniej jeden sektor, w którym grubość ściany jest mniejsza od grubości w innych miejscach, przy czym ściany te na obrzeżu mają nadlew (4). Wewnątrz skrzyni znajduje się co najmniej jedna przegroda śladowa (5) umieszczona poprzecznie.
(1 zastrzeżenie)

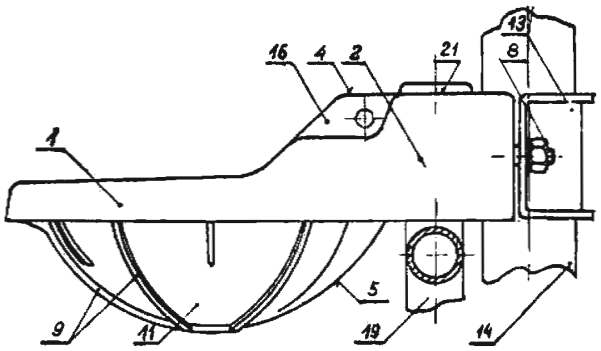

45h; A01k **W. 52191** 08.07.1974

Zjednoczenie Mechanizacji Produkcji Zwierzęcej „Meprozet", Warszawa, Polska (Maciej Mateusz, Jerzy Pachecka, Henryk Szemiot).

Poidło miskowe dla bydła, wykonane z tworzyw sztucznych

Przedmiotem wzoru użytkowego jest poidło miskowe dla bydła wyposażone w zasilającą dyszę wodną uruchamianą przez wieżę charakteryzujące się tym, że wywinięty rant miski **(1)** poidła posiada w tylnej części ścianki boczne **(2)** poszerzone do wysokości płyty mocującej poidło **(3)** do stojaka **(14)** w oborze. Płyta górna **(4)** ścianki bocznej rantu, płyta mocująca i tylna ściana miski **(5)** tworzą otwartą od dołu komorę montażową. (5 zastrzeżeń)

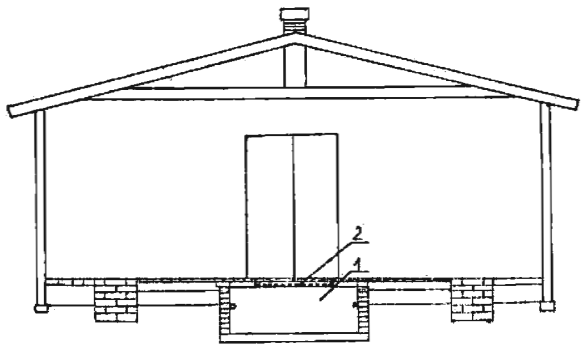

45h; A01k **W. 52277** 30.07.1974

Akademia Rolnicza, Lublin, Polska (Edward Sasimowski, Tomasz Otmianowski, Janusz Kaczyński, Marian Paleolog).

Obora do bezściółkowego utrzymywania krów

Obora według wzoru charakteryzuje się tym, że posiada kanał **(1)**, przykryty metalowym rusztem **(2)**, biegnący poniżej poziomu podłogi wzdłuż obory, wewnątrz którego ustawia się wóz służący do zbierania i odwożenia odchodów zwierzęcych, jako nawozu. (1 zastrzeżenie)

45k; A01m **W. 52308** 07.08.1974

Jan Wal, Lewin Brzeski, Polska (Jan Wal).

Dysza do rozpylacza cieczy

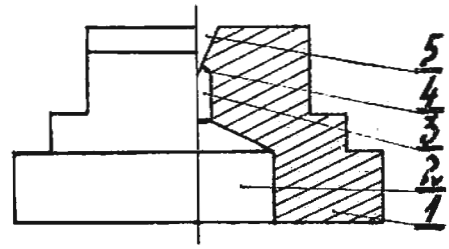
Przedmiotem wzoru użytkowego jest dysza do rozpylacza cieczy, dająca płaski, wachlarzowaty strumień rozpylanej równomiernie cieczy.

Dysza może być wykonana z brązu, stali kwasoodpornej, tworzywa sztucznego odpornego na ścieranie lub szkła.

Istotą wzoru jest zasada rozpylania cieczy polegająca na przepływie cieczy pod ciśnieniem (optymalne ciśnienie 3 kg/cm²) przez kanalik **(3)** o przekroju kołowym zakończony kuliście, które to kuliste zakończenie jest przecięte w osi kanalika płaską szczelinką **(15)**. Szerokość przecięcia szczelinki **(5)** z kulistym zakończeniem kanalika jest mniejsza od średnicy kanalika **(3)**.

Ciecz w przejściu między kanalikiem **(3)** i szczelinką **(5)** podlega zawirowaniu, a szczelinka nadaje strumieniowi kształt płaskiego wachlarza.

(2 zastrzeżenia)

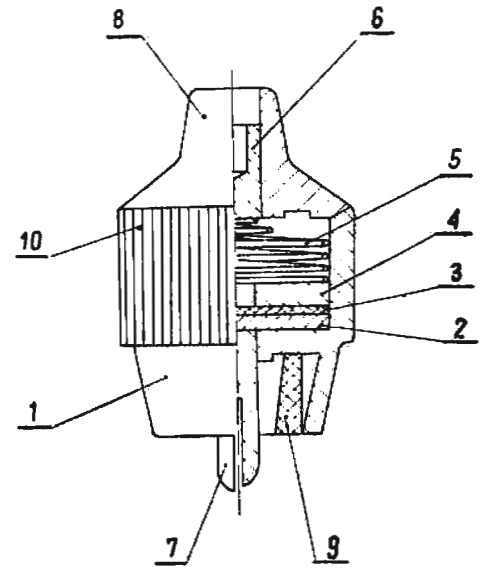

46k; F02p **W. 51845** 27.04.1974

Jan Plata, Sopot, Polska (Jan Plata).

Wzmacniacz iskry zapłonowej

Wzmacniacz wg wzoru użytkowego ma wtyk **(7)**, który powierzchnią dotyka elektrody **(2)** dolnej oddzielonej od elektrody **(4)** górnej płytką **(3)** izolacyjną. Elektroda **(4)** górna połączona jest z gniazdem **(6)** poprzez sprężynę **(5)**. Całość znajduje się w obudowie **(8)** górnej posiadającej stożkowe zakończenie profilu zewnętrznego oraz obudowy **(1)** dolnej mającej w wewnętrznej części stożkową uszczelkę **(9)**. Obudowa **(1)** dolna na zewnętrznej cylindrycznej części ma nacięcia **(10)**, a zewnętrzna powierzchnia końcówki ma kształt stożkowy. (2 zastrzeżenia)

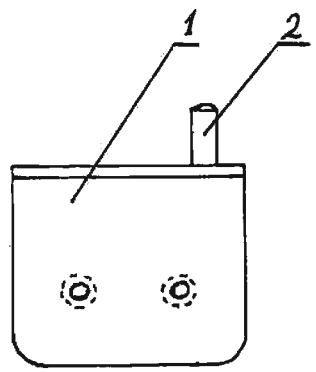
47a; F16b **W. 51573** 25.02.1974

Meblarska Spółdzielnia Pracy „Zjednoczenie", Bydgoszcz, Polska (Jerzy Damski, Mieczysław Szczepański).

Uniwersalna zawiasa do barków — schowków

Przedmiotem wzoru użytkowego jest zawiasa zwłaszcza do barków. Istota wzoru użytkowego polega na tym, że zawiasa składa się ze szkieletu (1), na którym zamocowany jest sworzeń (2) obracający się w tulejce zamocowanej w dolnej i górnej płaszczyźnie przegród lub wieńca.

Zawiasa wg wzoru użytkowego ma zastosowanie w przemyśle meblowym. (1 zastrzeżenie)

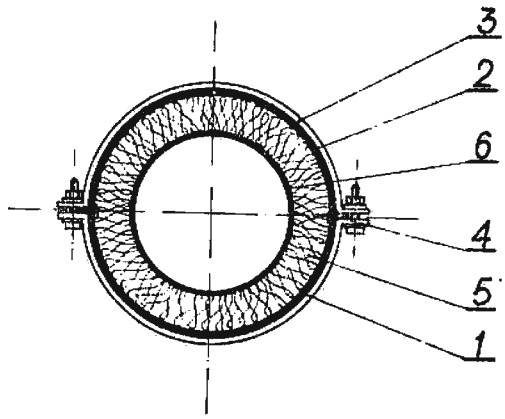
41f¹; F16l W. 52348 17.08.1974

Wrocławskie Biuro Projektowo-Badawcze Budownictwa Przemysłowego, Wrocław, Polska (Józef Korotkiewicz, Janusz Korotkiewicz).

Prefabrykowany płaszcz ochronny izolacji sieci ciepłowniczych

Prefabrykowany płaszcz ochronny izolacji termicznej sieci ciepłowniczych przystosowany jest do różnego rodzaju średnio rur stalowych używanych do budowy magistrali cieplnych.

Stanowią go dwie połowizny (1) i (2) rur azbestowo-cementowych połączone ze sobą za pomocą ściągaczy opaskowych (3) i uszczelnione na stykach materiałem uszczelniającym (4). (1 zastrzeżenie)

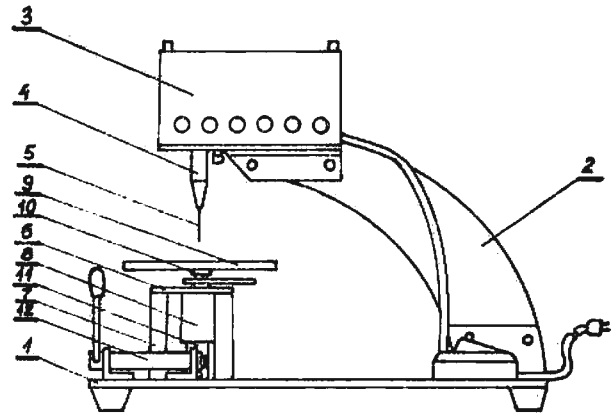
49a; B23b W. 51559 22.02.1974

Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Rudolf Szydełko).

Wiertarka do wiercenia otworów w płytkach obwodów drukowanych

Przedmiotem wzoru użytkowego jest wiertarka elektryczna do wiercenia otworów w płytkach obwodów drukowanych.

Wiertarkę według wzoru użytkowego stanowi podstawa (1), do której zamocowany jest wysięgnik (2) z głowicą (3) wyposażoną w cichobieżny silnik elektryczny, którego wałek zakończony jest uchwytem (4) do wierteł. Do podstawy (1) w osi silnika zamocowany jest nieruchomy stolik (6) za pośrednictwem trzech nożek (7). W płycie nieruchomego stolika (6) umocowana jest prowadnica (8), w której umieszczony jest przesuwnie ruchomy stolik (9) za pośrednictwem śruby (10). Ruchomy stolik podnoszony jest za pomocą popychacza (11) i dwuramiennej dźwigni (12). (1 zastrzeżenie)

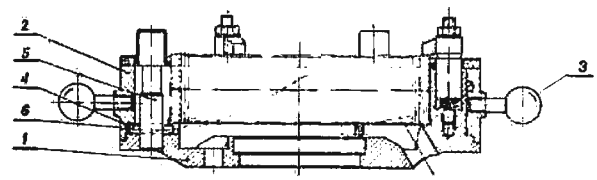

49c; B23d W. 52344 15.08.1974

Bytomskie Zakłady Urządzeń Technicznych, Bytom, Polska (Jerzy Boczarowski).

Uchwyt obróbczy do wieńców o uzębieniu wewnętrznym

Uchwyt obróbczy do wieńców o uzębieniu wewnętrznym, stosowany zwłaszcza na dłutownicach w produkcji seryjnej, zbudowany jest z korpusu (1) w kształcie wydrążonego walca z dnem, do którego wsuwane są obrabiane wieńce, na którym osadzona jest obrotowo tuleja (2) posiadająca spiralne rowki (4). Uchwyt zaopatrzony jest w sworznie (5) z przetyczkami (6), osadzone suwliwie w korpusie (1). Jeden koniec przetyczki (6) osadzony jest w spiralnym rowku (4), a drugi w wcięciu ścianki korpusu (1) pod obrabianym wieńcem zębatym. (1 zastrzeżenie)

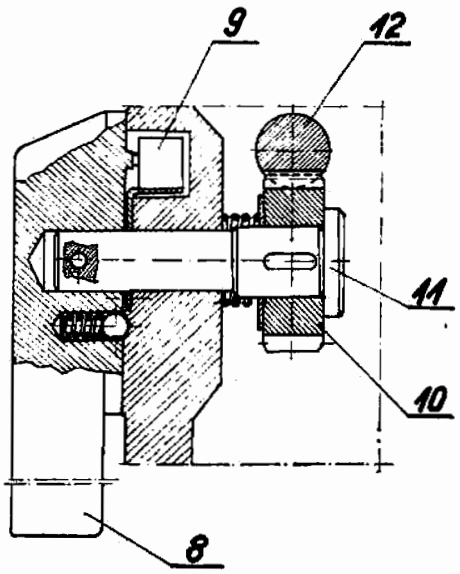
49e; B23g W. 52313 08.08.1974

Instytut Obróbki Skrawaniem, Kraków, Polska (Janusz Sioda, Wojciech Maciejewski, Marek Jeleński).

Gwinciarka pionowa

Przedmiotem wzoru użytkowego jest gwinciarka pionowa do nacinania gwintów zaopatrzona w zblokowane przełączniki napędów elektrycznych i mechanizmów przełożeń kół zębatych.

Podstawa, zaopatrzona w kolumnę z przytwierdzonym stołem, stanowi zespół nośny gwinciarki. Do kolumny przytwierdzono przesuwnie wrzeciennik, składający się ze skrzyni nawrotnicy i właściwego wrzeciennika połączonych ze sobą śrubami. Skrzynię i właściwy wrzeciennik zaopatrzono w zblokowane przełączniki. Dźwignia (8) zblokowanego przełącznika zaopatrzona jest w mikro wyłącznik (9) i zębate koło (10) połączone z dźwignią (8) wałkiem (11). Zębate koło (10) współpracuje z wałkiem widełek popychacza (12). (2 zastrzeżenia)

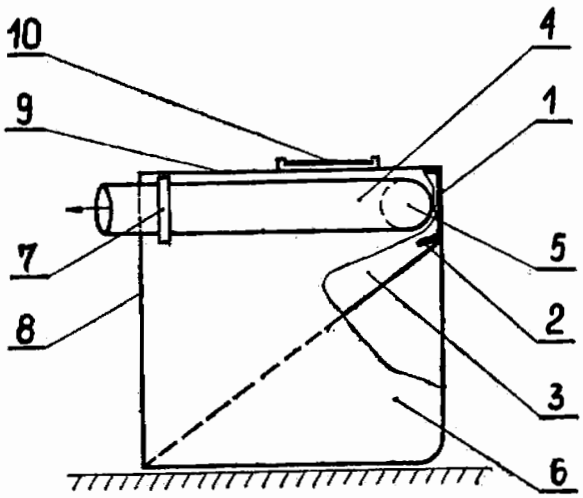

49h; B21k **W. 51485** 19.01.1974

Centralny Instytut Ochrony Pracy, Warszawa, Polska (Wiesław Janiszewski).

Ssawka spawalnicza

Przedmiotem wzoru użytkowego jest ssawka spawalnicza, stosowana przy ręcznym spawaniu elektrycznym, chroniąca spawacza przed szkodliwym działaniem zanieczyszczeń, promieniowaniem świetlnym i odpryskami.

Istota rozwiązania według wzoru polega na zastosowaniu prostopadłościennego kształtu pokrywy łuku spawalniczego, zaopatrzeniu jej w przednią, górną ściankę (1) z haczykowatym zagięciem (2) do wewnątrz, skośnie ściętą boczną ściankę (3) oraz elastyczny ssący przewód (4) zamocowany poziomo w ssącym otworze (5) umieszczonym w przednim, górnym narożniku bocznej ścianki (6), przy haczykowatym zagięciu (2) i w obejmie (7) przy tylnej ściance (8).

Wzór użytkowy znajduje zastosowanie przy spawaniu spoin czołowych i pachwinowych w pozycji podolnej i pionowej. (1 zastrzeżenie)

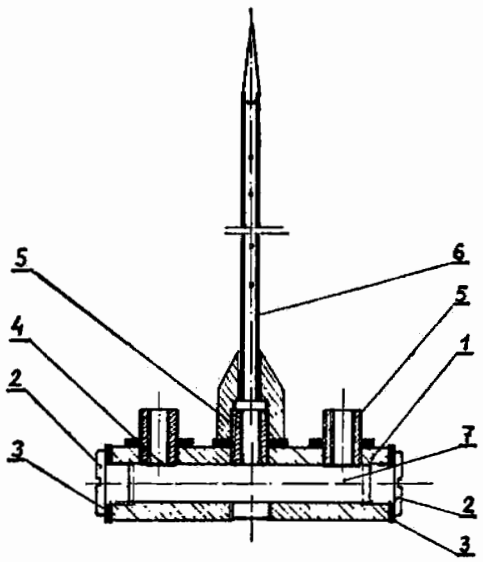
53c; A23b **W. 51773** 09.04.1974

Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia W-47829

Rajmund Majewski, Warszawa, Polska (Rajmund Majewski).

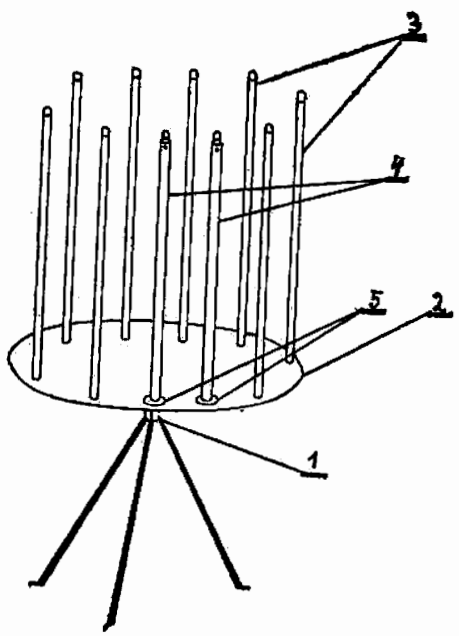
Kolektor trzyigłowy

Kolektor trzyigłowy, przeznaczony do pompy nożnej do wstrzykiwania solanki do mięsa, wędlin, stanowi podłużny korpus (1) o przekroju poprzecznym kwadratowym lub okrągłym, mający wewnątrz wykonany podłużny, przelotowy otwór (7) na obydwu końcach zaślepiony wkrętami (2) z podkładkami (3), natomiast od strony płaszczyzny czołowej, wzdłuż linii poziomej ma trzy otwory (4), zaopatrzone w gwinty, w które są wkręcone tulejki redukcyjne (5). Tulejki redukcyjne zaopatrzone są w gwinty zewnętrzne i wewnętrzne do wkręcania igieł (6). (1 zastrzeżenie)

54g; G09f **W. 52118** 25.06.1974

Krakowskie Zakłady Przemysłu Spirytusowego „Polmos", Kraków, Polska (Roman Ćwikła, Stanisław Szafran).

Stojak na żetony

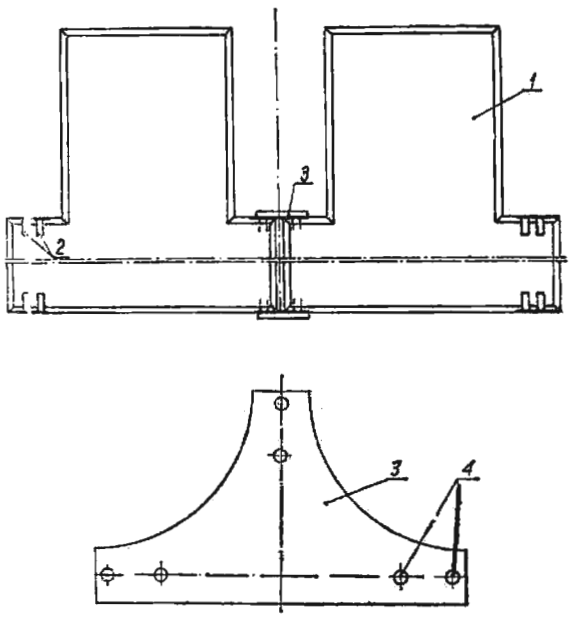
Stojak na żetony z ruchomym blatem posiadający prostopadle do jego powierzchni zamocowane pręty, ma blat (2) stojaka zamocowany obrotowo, a na pręty (3) nałożone rurki (4) z podstawkami (5). Długość rurek (4) jest tak dobrana że mieści się na nich zawsze ta sama ilość żetonów. (1 zastrzeżenie)

54g; G09f W. 52196 09.07.1974

Zakłady Konstrukcyjno-Mechanizacyjne Przemysłu Węglowego, Gliwice, Polska (Marian Węgorowski, Klaudiusz Olejnik).

Ekran wystawowy

Ekran wystawowy składa się z grubej płyty (1) paździeżowej i zamka. Płyta (1) ma przy końcach swych równoległych krawędzi wywiercone otwory (2). Zamek stanowi wielokątna płytka (3) z przytwierdzonymi w pobliżu rogów sworzniami (4). Średnice sworzni (4) równe są średnicom otworów (2). Odległość sworzni (4) najbliższych geometrycznego środka płytki od geometrycznego środka płytki (3) jest większa niż odległość skrajnego otworu (2) w płycie (1) od końca krawędzi, w której znajduje się skrajny otwór (2). (1 zastrzeżenie)

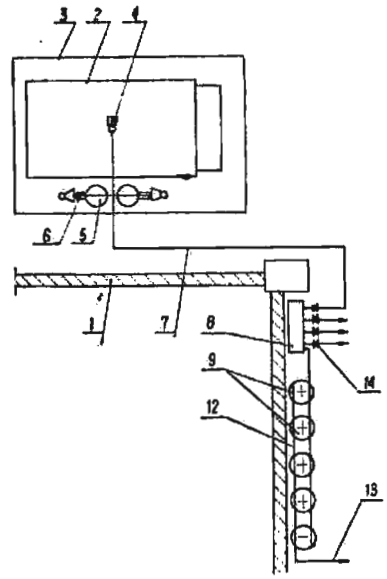
61a; A62c W. 51670 20.03.1974

Meblarska Spółdzielnia Pracy „Dąb", Gdynia-Chylonia, Polska (Wojciech Gocławski, Henryk Krzyżan, Zygmunt Kusch, Wincenty Pokorski, Mikołaj Wołk).

Urządzenie do gaszenia pożarów w lakierniach

W hermetycznej obudowie (3) urządzenia lakierniczego (2) zainstalowano, w górnej jej części baterie dysz siłownianych (4) z ukierunkowaniem strumienia gazu na zbiorniki lakieru i pompy. Dysze siłowniane (4) połączone są systemem rurociągów (7) z kolektorem (8), który z kolei połączony jest z baterią butli (9) poprzez zawory górne.

Sterowanie układem odbywa się zaworami górnymi na butlach (19) oraz zaworami (14) na kolektorze (8). Bateria butli (9) połączona jest również poprzez kolektor (12) i zawory bezpieczeństwa z układem rurociągu (13), którym odprowadzony jest gaz do atmosfery w przypadku awarii butli, nadmiernej temperatury, wstrzasów. (2 zastrzeżenia)

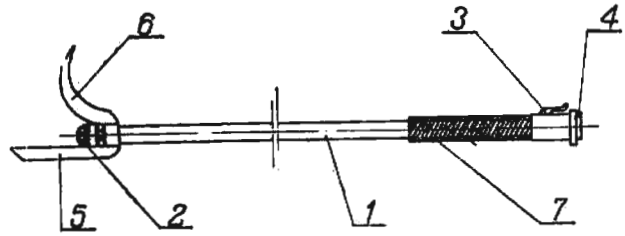
61a; A62c W. 51999 31.05.1974

Zakłady Przemysłu Odzieżowego „Zeta", Zgierz, Polska (Henryk Strzelecki, Jan Andrzejczak, Józef Frątczak).

Bosak pożarniczy

Bosak pożarniczy przeznaczony szczególnie do gaszenia surowców włókienniczych, a zwłaszcza bel bawełny.

Jego trzon (1) stanowi rura aluminiowa zakończona z jednej strony wymienną dyszą wodną (2), a z drugiej strony znanym zaworem (3) oraz łączówką (4) do podłączenia do niej węża wodnego. Końcówka trzonu (1) z dyszą (2) zaopatrzona jest w ostrze (5) i hak (6), przy czym część trzonu (1) przy zaworze (3) ma izolowany elektrycznie uchwyt (7). (1 zastrzeżenie)

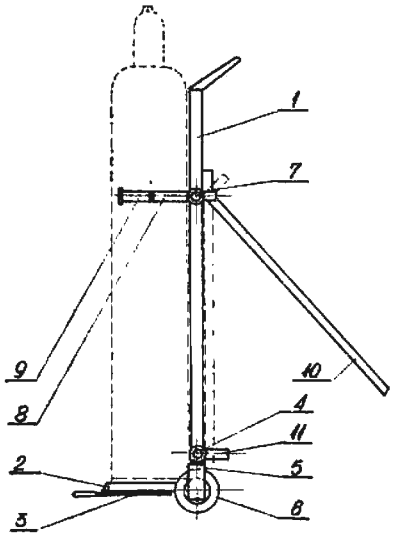

63b; B62b W. 51379 14.01.1974

Krakowskie Zakłady Przemysłu Spirytusowego, Kraków, Polska (Bohdan Karolus, Stanisław Włosik, Józef Stachowicz).

Wózek do transportu butli z gazem technicznym

Wózek według wzoru ma ramę (1) z rury wygiętej w kształcie litery „S". Na dolnym ramieniu ramy (1) przymocowana jest podstawa wózka (2) z uchwytem (3), służącym do przenoszenia wózka. W tylnej części podstawy wózka (2) poza przegięciem ramy, przymocowana jest poprzeczka (4) dolna wykonana z rury. Do poprzeczki dolnej (4), po obu stronach ramy umocowane są widełki (5) z kołami (6). Na wysokości $^2/_3$ ramy wózka zamocowana jest rurowa poprzeczka (7) z jarzmem (8) i taśmą do zapinania butli (9). Przeciwlegle do poprzeczki górnej (7) w tylnej części ramy wózka umocowany jest wspornik wózka (10), który po uwolnieniu ze sprężynowego uchwytu (11) można odchylić od ramy dla skośnego ustawienia wózka. Górna część ramy ma zakończenie w postaci uchwytu służącego do prowadzenia wózka lub przenoszenia. Podstawa wózka (2) ma podgięte do góry brzegi unieruchamiające podstawę butli. Po zapięciu taśmy (8) butla zostaje ściśle połączona z wózkiem. (1 zastrzeżenie)

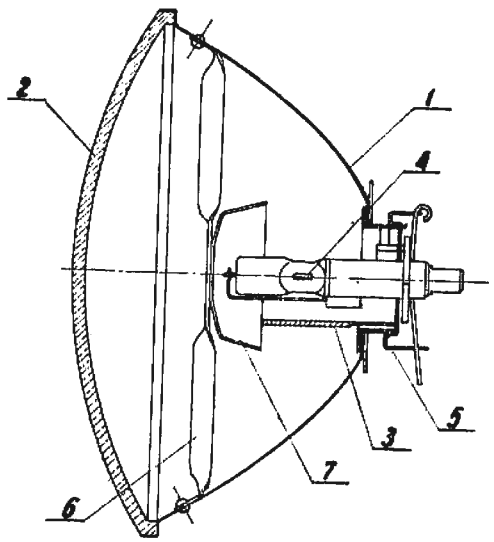

63e; B60q **W. 51465** 01.02.1974

Zakłady Elektrotechniki Motoryzacyjnej „Zelmat", Warszawa, Polska (Bogdan Wrzesiński, Stefan Bester, Jerzy Niebuda, Ryszard Wierzejski).

Reflektor, zwłaszcza do pojazdów mechanicznych, wytwarzający asymetryczne światło mijania

Reflektor według wzoru posiada odbłyśnik **(1)** połączony z szybą przednią **(2)**, oprawkę **(5)**, w której osadzone jest źródło światła **(4)** o małych wymiarach, przykładowo żarówka halogenowa, które to źródło światła jest od dołu otoczone przesłoną **(3)**, która ma postać otwartego od dołu korytka a przed członem przesłony **(3)** w linii optycznej reflektora umieszczona jest przesłona czołowa **(7)**, która ma postać grzybka lub tarczy o zasysie koła. Przesłona czołowa **(7)** zamocowana jest na stojakach, **(6)**, które przymocowane są do odbłyśnika **(1)**. (2 zastrzeżenia)

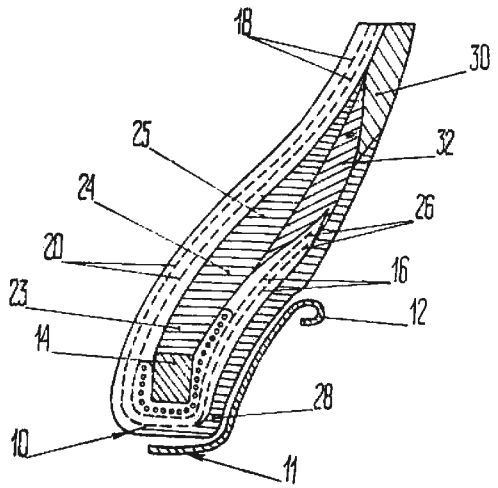
63e; B60c **W. 52298** 27.11.1968

Pierwszeństwo: 27.11.1967 — Francja (nr 129815)

CTA Compagnie Industrielle De Textiles Artificiels et Synthetiques, Paryż, Francja.

Opona pneumatyczna do samochodów ciężarowych i innych ciężkich pojazdów

Opona według wzoru posiada część brzegową **(10)** osadzoną na obręczy koła **(11)**, która ma wywinięty promieniowo kołnierz **(12)** w swej zewnętrznej części. Część brzegowa **(10)** ma pojedynczy drut **(14)** zwykle o prostokątnym przekroju poprzecznym, wokół którego są owinięte końce części **(16)** kordów **(18)** ścianek bocznych, przy czym zasadnicze części kordów stanowią warstwy nośne **(20)**. Bezpośrednio przy drucie **(14)**, po jego zewnętrznej stronie w stosunku do środka koła, znajduje się twardy rdzeń **(24)** o trójkątnym przekroju poprzecznym i twardości 85 według Shorea. Wolne końce **(26)** części **(16)** tkanin kordowych ściany bocznej są przechylone do tyłu dotykając nośnych warstw **(20)**, by w ten sposób utworzyć zamkniętą pętlę wokół drutu **(14)** i rdzenia **(23)**. Twarda gumowa część **(28)** o twardości 80 według Shorea wystaje na zewnątrz obrzeża z promieniowo wewnętrznej powierzchni do punktu poza kołnierzem **(12)** obręczy koła **(11)** stykając się z bardziej miękką gumową częścią **(30)** o twardości 56 według Shorea rozciągającą się wokół bocznych ścian opony. Między częścią gumową **(30)** i twardą częścią **(28)** a rdzeniem **(23)** w części promieniowej wewnętrznej obrzeża znajduje się rdzeń **(32)**, w którym są zamocowane części **(26)** kordów **(16)** obrzeża opony. (3 zastrzeżenia)

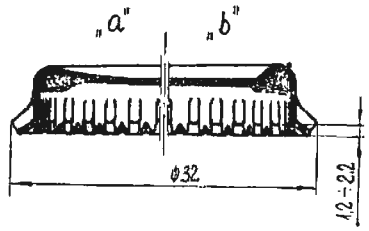
64a; B65d **W. 51450** 21.04.1972

Goleniowska Fabryka Opakowań Blaszanych, Goleniów, Polska (Zygmunt Kowalczyk).

Kapsle koronkowe

Kapsla koronkowa przeznaczona do jednorazowego zamknięcia butelki szklanej posiada nominalną wysokość i średnicę kołnierza koronkowego. Zwiększony kąt pochylenia kołnierza tak, że jego wysokość mieści się w granicach od 1,2—2,2 mm umożliwia stosowanie uszczelek o mniejszych grubościach.

Kapsla na zewnętrznej, górnej powierzchni posiada wytłoczenie skierowane do wewnątrz. (3 zastrzeżenia)

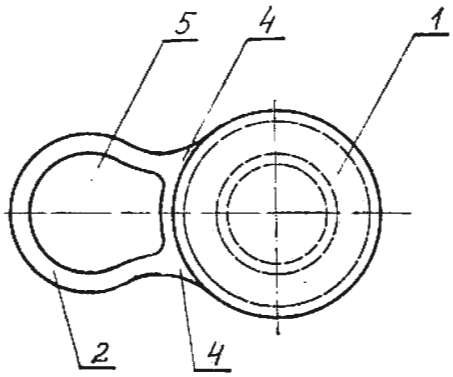
64a; B65d **W. 52152** 01.07.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Sprzętu Komunikacyjnego, Świdnik, Polska (Marian Patkowski).

Kapsel z tworzywa sztucznego do zamykania butelek

Kapsel z tworzywa sztucznego do zamykania butelek składa się ze znanego kapturka **(1)** i uchwytu **(2)**. Uchwyt **(2)** posiada kształt podkowy, której końce

(4) przylegają do pobocznicy kapturka (1). Wewnętrzna przestrzeń uchwytu (2) jest wzmocniona ścianką (5) o wklęsłym profilu. Uchwyt jest odchylony od podstawy kapturka o kąt α, korzystnie około 15°.
(1 zastrzeżenie)

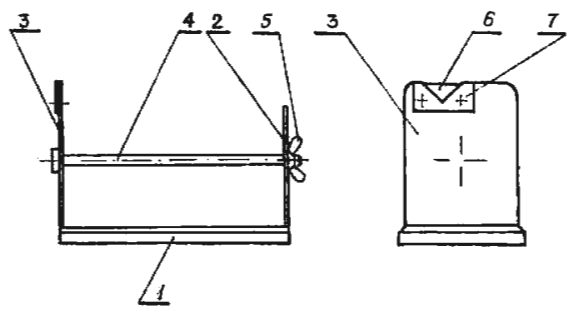

69; B26b W. 51566 15.01.1975

Ireneusz Kuczborski, Błonie, Polska (Ireneusz Kuczborski).

Szpula z obcinarką sznurka

Przedmiotem wzoru użytkowego jest szpula z obcinarką sznurka przeznaczonego do wiązania paczek, szczególnie w sklepach. Szpulę według wzoru stanowi podstawa (1) ze ściankami (2) i (3), pomiędzy którymi osadzona jest oska (4) zamocowana od strony ścianki (2) motylkową nakrętką (5). Na górnej krawędzi ścianki (3), na wprost wykonanego w niej obcięcia, osadzony jest nóż (6) przytwierdzony płytką (7). Obcinarkę stanowi nóż (6) osadzony pomiędzy zewnętrzną stroną ścianki (3) a wewnętrzną ścianką płytki (3). Na ośce (4) poprzez odkręcenie motylkowej nakrętki (5) nałożona zostaje szpula ze sznurkiem, która obraca się luźno po ponownym skręceniu nakrętki (5). (2 zastrzeżenia)

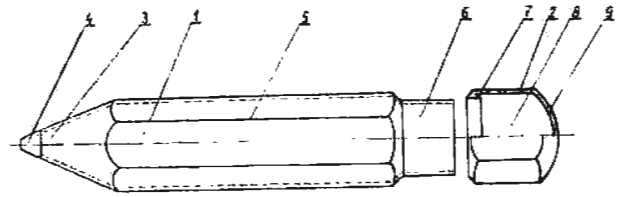

70e; A45c W. 52086 20.06.1974

Marcin Popławski, Warszawa, Polska (Marcin Popławski).

Piórnik

Piórnik, przeznaczony dla dzieci i młodzieży, zwłaszcza w wieku szkolnym, wykonany jest z elastycznego tworzywa sztucznego lub innego materiału. Piórnik ma kształt zatemperowanego ołówka, który stanowi pojemnik (1) z pokrywą (2) mający ścianki na całym obwodzie o jednakowej grubości, z wyjątkiem zgrubienia (4) umieszczonego na wierzchołku wydrążonego stożka (3) w przedniej części pojemnika (1). Część środkowa (5) pojemnika (1) w przekroju poprzecznym ma kształt sześciokąta foremnego, a część tylna (6) pojemnika (1) w przekroju poprzecznym jest cylindryczna, zaś pokrywa (2) w części przedniej ma wygiętą do środka krawędź (7), która jest wykonana o tej średnicy wewnętrznej co część tylna (6) pojemnika (1), natomiast część środkowa (8) pokrywy (2) ma w przekroju poprzecznym kształt sześciokąta foremnego o tych samych wymiarach jak część środkowa (5) pojemnika (1), przy czym część tylna (9) pokrywy (2) ma łukowe zakończenie. (1 zastrzeżenie)

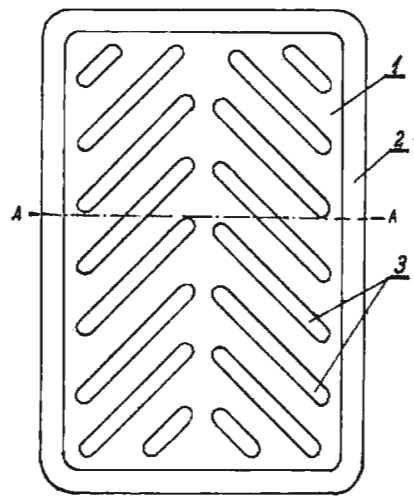

71a; A43b W. 52375 28.08.1974

Zakład Doświadczalny „Chedom", Ośrodek Wdrażania Nowych Wyrobów Rynkowych Przemysłu Chemicznego, Łódź, Polska (Włodzimierz Rudnicki, Bożena Dłubak, Zofia Andrzejczak, Zygmunt Karolczak, Ryszard Wilczyński, Henryk Gburek).

Podstawka ociekowa do obuwia

Podstawkę ociekową do obuwia stanowi prostokątna taca (1) o podwyższonym i wywiniętym na zewnątrz obrzeżu (2), zaś na spodzie tacy (1) są rozmieszczone w dwóch rzędach występy (3), przy czym osie występów (3) jednego rzędu są usytuowane pod kątem prostym w stosunku do osi występów (3) drugiego rzędu. (1 zastrzeżenie)

71b; A43c W. 52241 19.07.1974

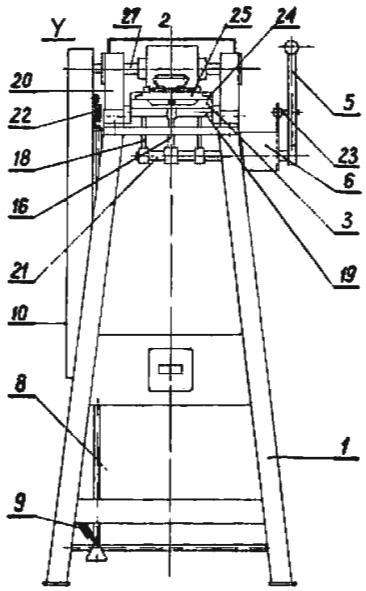
Lubelskie Zakłady Przemysłu Skórzanego im. Mariana Buczka, Lublin, Polska (Zdzisław Luty, Edward Maj).

Szlifierka do podeszew

Przedmiotem wzoru użytkowego jest szlifierka do ścierania podeszew gumowych w części pięty wyposażona w ściernicę (12) osadzoną na poziomym wałku (27), napędzanym silnikiem elektrycznym (2). Na korpusie (1) umieszczone są dwa wałki mimośrodowe (19), na końcach których umocowane są dwie dźwignie (22) połączone cięgnem (8) z przyciskiem pedałowym (7). Na wałkach mimośrodowych (19) zamontowany jest stolik (3) z wewnętrznym prostokątnym otworem, na którym umieszczona jest w dwóch pro-

wadnicach (24) płyta przesuwna (25), która od dołu wyposażona jest w listwę zębatą (17), współpracującą z segmentem zębatym (16), osadzonym na wałku (21), na końcu którego jest dźwignia (5). Do górnej powierzchni płyty przesuwnej (25) zamontowana jest przegubowo płytka dociskowa (26) z uchwytem (4). Korpus (1) wyposażony jest w tarczę (6) z otworem w kształcie łuku, w którym umieszczony jest opornik (23) do regulacji obrotu dźwigni (5). Szlifierka przedstawiona jest na rysunku fig. 2 i fig. 3.

(1 zastrzeżenie)

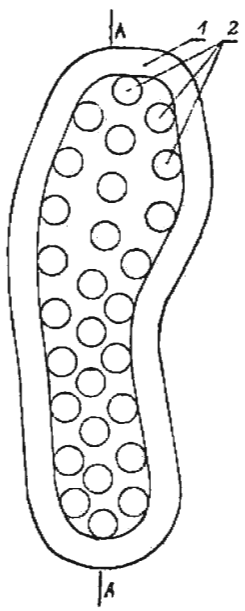
71b; A43c **W. 52267** 27.07.1974

Lubelskie Zakłady Przemysłu Skórzanego im. M. Buczka, Lublin, Polska (Walczak Kazimierz, Jan Gajowniczek, Tadeusz Olejarz, Tadeusz Rowiński).

Uszczelka do obuwia

Uszczelka służy do uszczelniania połączenia wierzchu obuwia ze spodem zwłaszcza w obuwiu roboczym i ochronnym.

Uszczelka wykonana jest z tworzywa sztucznego lub z gumy w postaci elastycznej kształtki o konturach podeszwy, przy czym na całym obwodzie od strony górnej obrzeże uszczelki ma zgrubienie (1), które równomiernie zmniejsza się w kierunku przyśrodkowym w taki sposób, że przekrój poprzeczny obrzeża tworzy kształt klina. W środkowej części uszczelka ma otwory (2). (2 zastrzeżenia)

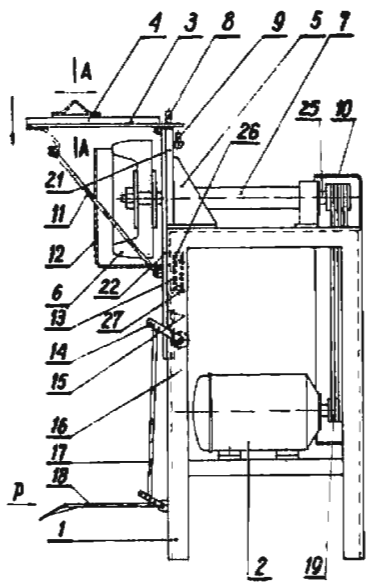

71c; A43d **W. 52256** 25.07.1974

Lubelskie Zakłady Przemysłu Skórzanego im. Mariana Buczka, Lublin, Polska (Zdzisław Luty, Edward Maj).

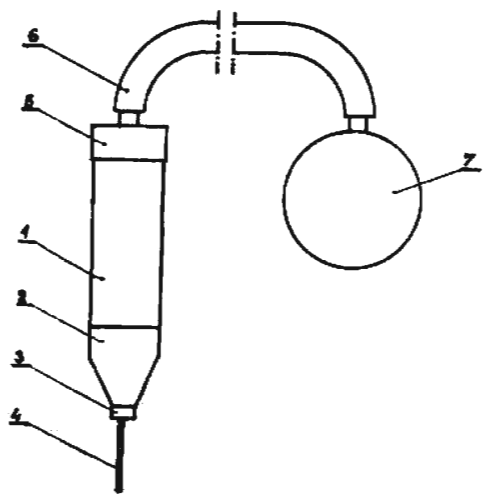
Szlifierka do obcasów

Szlifierka do obcasów, przeznaczona jest do kształtowania misy w obcasach gumowych. Na wałku (25) szlifierki zamontowanym na korpusie (1) osadzona jest ściernica garnkowa (6), napędzana silnikiem elektrycznym (2) poprzez paski klinowe (19). Z dwoma wspornikami (5), zamontowanymi do korpusu (1) połączone są dwie prowadnice (21), w których umieszczone są dwa prowadniki (22) połączone górnymi końcami ze stolikiem (3). Prowadniki (22) mają listwy uzębione (15), z którymi współpracują dwa kółka zębate (16), osadzone na wałku, połączonym za pomocą dwóch dźwigni (14) poprzez cięgno (17) z wałkiem (20), na którym umieszczony jest pedał (18). Pomiędzy płytkami (26) zamontowanymi do prowadników (22) a płytkami (27) zamontowanymi do korpusu (1) umieszczone są dwie sprężyny powrotne (13). W prowadnicach (23), zamontowanych do stolika (3) z otworem, usytuowany jest przesuwny uchwyt (4), który od strony dolnej ma wgłębienie do umieszczania obcasów. (1 zastrzeżenie)

75c; B44d
70b; B43k **W. 52177** 04.07.1974

Spółdzielnia Pracy „Reklamodruk", Poznań, Polska (Ryszard Trelka).

Przyrząd do nanoszenia barwnych powłok na dowolne powierzchnie

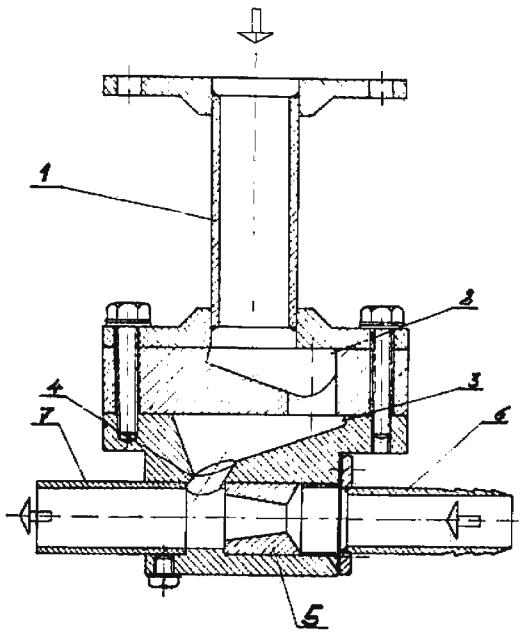
Przyrząd do nanoszenia barwnych powłok z farb, lakierów i szybkokrzepnących ciekłych roztworów tokich tworzyw jak melanina na dowolne powierzchnie drewna, szkła, metalu i innych materiałów, posiada pojemnik z przezierną ścianką **(1)** zaopatrzony z jednego końca w część końcową **(2)** posiadającą nasadkę rurki nanoszącej **(3)** i umieszczoną w niej odejmowalną rurkę nanoszącą **(4)**, a z drugiego końca część nasadkową do przewodu **(5)** na której osadzony jest elastyczny przewód rurowy **(6)** zakończony gumową gruszką (1 zastrzeżenie)

75c; B44d **W. 52323** 12.08.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Techniki i Organizacji Produkcji Maszyn Górniczych „Ortem", Katowice, Polska (Jakub Marchand, Jerzy Spyra).

Komora mieszania zwłaszcza do piaskarek pneumatycznych

Komora mieszania posiada kształt zbieżno-rozbieżnej dyszy **(5)** umieszczonej pod skośnym kanałem **(4)**, który połączony jest poprzez dolną komorę mieszania **(3)** z górną komorą mieszania **(2)** i z rurą nadawczą **(1)**. Wzdłużne osie rury nadawczej **(1)**, górnej komory zsypowej **(2)** dolnej komory zsypowej **(3)** oraz skośnego kanału **(4)** są względem siebie przesunięte. (3 zastrzeżenia)

77a; A63b **W. 50953** 12.10.1973

Janusz Stróżyński, Warszawa, Polska (Janusz Stróżyński).

Kółko do zręcznościowych gier i zabaw

Kółko do zręcznościowych gier i zabaw, według wzoru użytkowego, charakteryzuje się tym, że jest płaskie, lekko wklęsłe, posiada szerokość około dwóch centymetrów, grubość jeden do dwóch milimetrów, średnicę zewnętrzną kilkunastu centymetrów i lekko zagięte obrzeża, natomiast na powierzchni zagięć ukształtowane są niewielkie, koliste rowki. Kółko wykonane jest z tworzywa sztucznego i posiada niewielki ciężar. (1 zastrzeżenie)

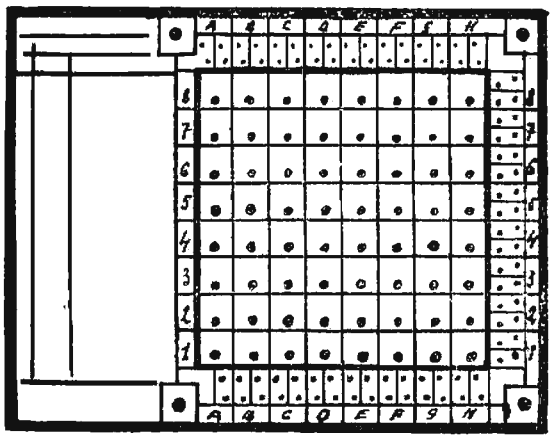

77d; A63f **W. 52020** 16.06.1974

Stefan Świderski, Goleniów, Polska (Stefan Świderski).

Szachy mistrzów

Urządzenie do gry według wzoru użytkowego charakteryzuje się tym, że zawiera techniczne wykonane testy posunięć — ruchów szachowych, sygnalizowanych kontrolą połączeń elektrycznych. (1 zastrzeżenie)

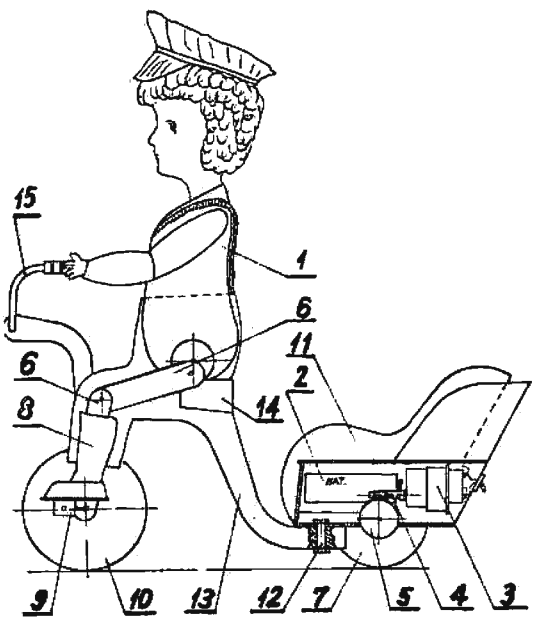

77f; A63h **W. 52245** 02.08.1974

Chemiczna Spółdzielnia Pracy „Pomoc", Kraków, Polska (Zygmunt Grabski, Władysław Zawiślak).

Zabawka w postaci lalki jeżdżącej rikszą

Zabawka składa się z dwóch części połączonych ruchomo ze sobą za pomocą kołka **(12)**. Przednią część stanowi rama **(13)**, do której jest przytwierdzone siedzenie **(14)** połączone z kółkiem **(9)** i zakończona kierownicą **(15)**. Na siedzeniu **(15)** jest osadzona lalka **(1)**, która wewnątrz nóżek **(8)** posiada osadzone płatki **(6)** połączone z sobą płaskim przegubem, z których górne są ruchome, przymocowane do korpusu lalki **(1)**. Tylną część stanowi siedzenie **(11)**, wewnątrz którego jest osadzony napędowy mechanizm. (1 zastrzeżenie)

77f; A63h W. 52254 27.07.1974

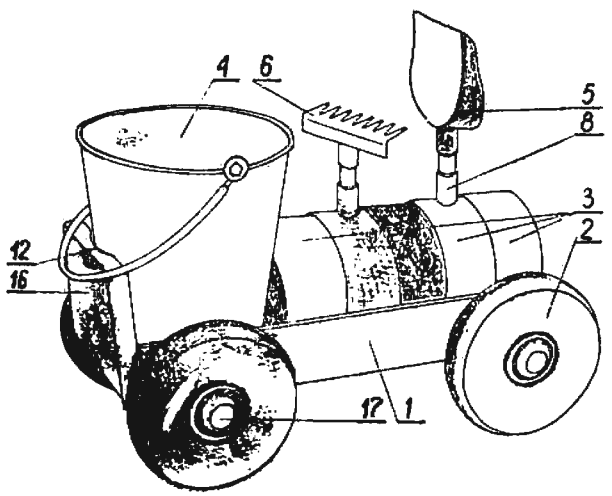
Biuro Konstrukcyjno-Technologiczne „Kontech" Spółdzielnia Pracy, Warszawa, Polska (Jolanta Skalska, Janusz Rybicki, Jerzy Mularczyk, Ireneusz Moszkowski).

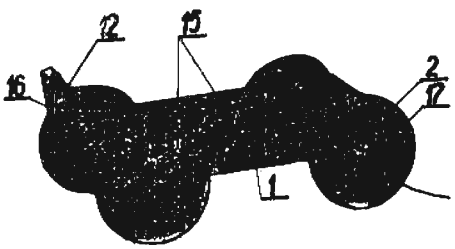
Komplet elementów do zabawy w piasku, które po zmontowaniu tworzą pojazd jezdny ciągniony

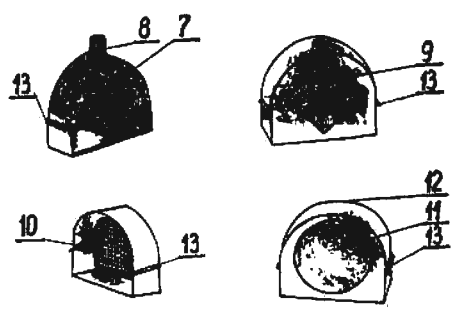
Wzór użytkowy dotyczy zabawki w postaci kompletu elementów do zabawy w piasku, które po zmontowaniu tworzą pojazd jezdny ciągniony, wykonany z tworzywa sztucznego.

Składa się z podstawy (1) w formie wózka z dużymi szerokimi kołami (2) oraz z pięciu foremek (3), wiaderka (4), łopatki (5) i grabek (6). Foremki (3) mają kształt zewnętrzny wydłużonego półpierścienia, na ściankach bocznych posiadają prowadzący występ (13) zaś w dnach wytłoczone wzory w postaci kwiatu (7), ostrosłupa (9), półkulistej czaszy (11) oraz jedno dno jest wykonane w postaci sitka (10). Na górnej części półpierścienia dwie foremki (3) mają tulejki (8), a jedna owalne wycięcie (12).

Podstawa (1) posiada ściany boczne z występem na całej długości o kształcie kątownika (15) oraz odchylaną klapkę (16). Po złożeniu zabawka tworzy estetyczny, kolorowy pojazd jezdny ciągniony o wyglądzie lokomotywy. (4 zastrzeżenia)

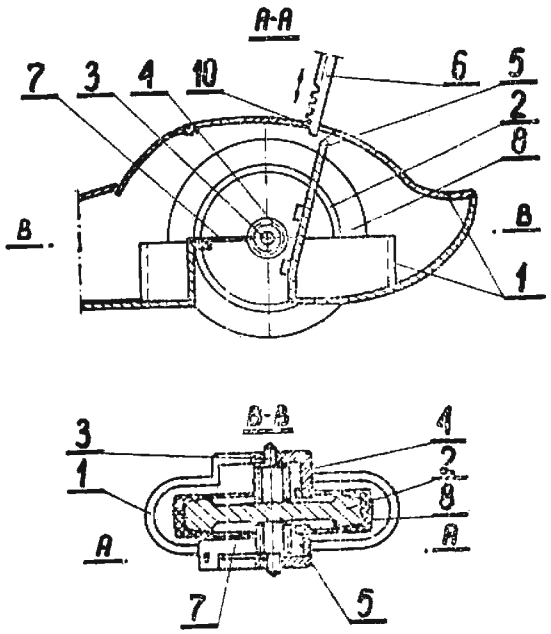
77f; A63h W. 52259 27.07.1974

Spółdzielnia Pracy „Estetyka", Warszawa, Polska (Stanisław Smolaga, Albert Dobosz).

Napęd do zabawek w postaci samochodów

Napęd składa się z korpusu (1), który może być wykonany jednocześnie jako korpus zabawki, z koła (2) zamachowego z ośką (3) i dwoma kółkami (4) zębatymi, połączonymi na stałe z kołem (2) oraz z zębatki (6) wykonanej z elastycznego tworzywa i prowadnicy (5). Koło (2) jednocześnie jest kołem jezdnym i posiada oponę (8) z gumy lub miękkiego PCV. W czasie obrotu zamachowego koła (2) wydawane są dźwięki podobne do hałasu wydawanego przez silnik spalinowy, przez zastosowaną płytkę (7) zazębiającą się swoim końcem z zębatym kółkiem (4).

(1 zastrzeżenie)

81a; B65b W. 51456 02.02.1974

Centralne Piwnice Win Importowych Zakład w Krakowie Kraków, Polska (Michał Nakonieczny).

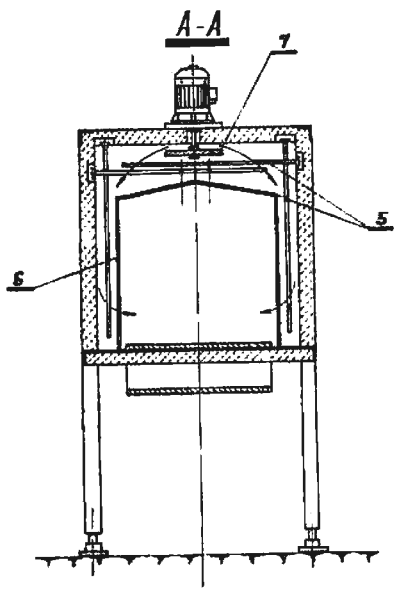
Tunel do zgrzewania folii termokurczliwej na pakietach z artykułami spożywczymi w opakowaniach jednostkowych

Artykuły spożywcze w opakowaniach jednostkowych mogą być pakowane w folię termokurczliwą jako opakowania pośrednie zamiast skrzynek, transporterek lub kartonów.

Obkurczenie i zespawanie folii uzyskuje się przy zastosowaniu tunelu według wzoru użytkowego.

Zasadniczą częścią tunelu jest komora zgrzewania. Komora zgrzewania wyposażona jest w źródło ciepła, którym są promienniki (5) podczerwieni, w osłony (6) promienników perforowane w szczytowej części górnej osłony oraz w dolnej części bocznych osłon i w wentylator (7) do ukierunkowywania ogrzanego powietrza. Komora zgrzewania w szczytowych ściankach przechodzi w komorę wejścia i w komorę wyjścia. Pakiety są przemieszczane poprzez tunel na przenośniku taśmowym. Ścianki tunelu są izolowane. Urządzenie według wzoru użytkowego jest zautomatyzowane.

(4 zastrzeżenia)

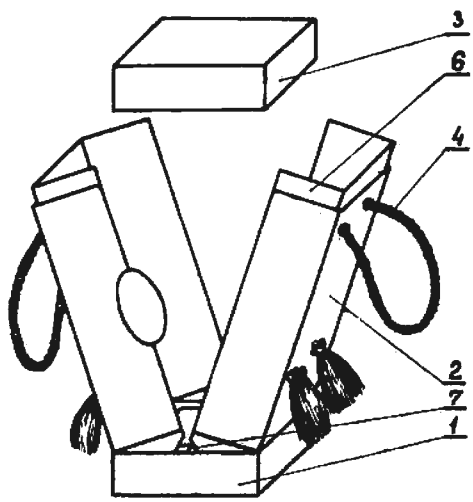

81a; B65b **W. 52346** 29.07.1974

Krajowy Związek Spółdzielni Przemysłu Poligraficznego i Opakowań. Ośrodek Rozwoju Techniki, Poznań, Polska (Czesław Fabiszewski).

Opakowanie wystawowe

Opakowania wystawowe i przenośne do butelki, flakonu, wazonu kryształowego, figury rzeźbionej i tym podobnych przedmiotów, sporządzone z dowolnego tworzywa, na przykład z kartonu odpowiednio oklejonego, charakteryzuje się tym, że posiada przymocowane do czworobocznej podstawy **(1)** dwie przeciwległe uchylne ścianki boczne **(2)** oraz zamykającą je od góry nakrywkę **(3)**. Każda ścianka posiada cztery otwory przez które przeciągnięty jest ozdobny sznur **(4)** tworzący u góry pętle uchwytowe, a na dole posiadający uformowane węzły i frędzle. Ścianki posiadają w górnej części szyjki **(6)** dla właściwego osadzenia nakrywki, zaś w podstawie umieszczona jest rozłącznie wstawka **(7)**, służąca do wstawiania eksponowanego przedmiotu. (1 zastrzeżenie)

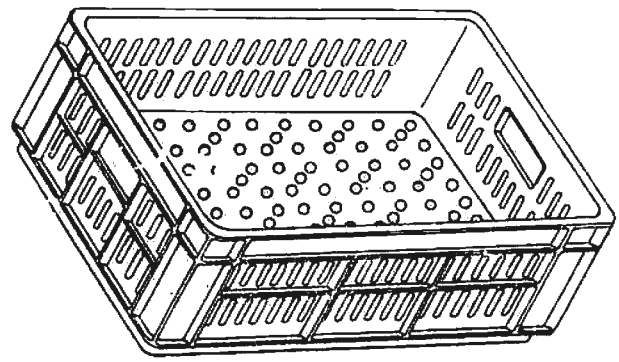

81c; B65d **W. 52322** 12.08.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przetwórstwa Tworzyw Sztucznych, Mikołów woj. katowickie, Polska (Rudolf Liszka, Czesław Kuczmierczyk, Jerzy Kania, Jerzy Żmija).

Skrzynka z tworzywa sztucznego

Skrzynka z tworzywa sztucznego, lita, bezprzegrodowa, posiada wszystkie ściany z wyjątkiem naroży perforowane, przy czym powierzchnia wewnętrzna

skrzynki jest gładka, posiadająca występ biegnący dookoła podstawy, pasowany z powierzchnią wewnętrzną górnych naroży. Obrzeża naroży są zaokrąglone, a ich szerokość na łuku jest większa od szerokości obrzeża w innych miejscach. Otwory w bocznych ściankach mają kształt prostokąta o zaokrąglonych krótszych bokach, a otwory w dnie płaskim mają kształt okrągły. (1 zastrzeżenie)

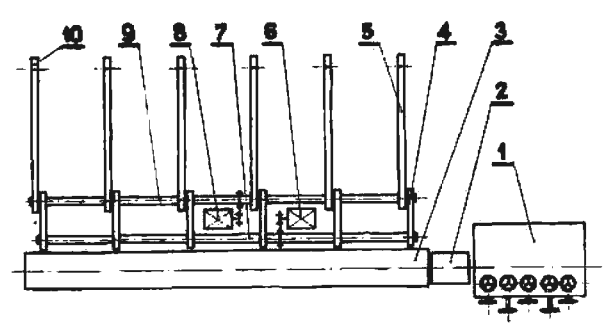
81c; B65g **W. 52345** 17.08.1974

Biuro Projektów Przemysłu Metali Nieżelaznych „Bipromet", Katowice, Polska (Adam Czajkowski).

Urządzenie podające rury i pręty do prostownicy skośnorolkowej

Urządzenie jest stosowane do podawania pojedynczych okrągłych półfabrykatów jak rury i pręty, do przelotowej prostownicy skośnorolkowej. Składa się ono z dwóch głównych zespołów konstrukcyjnych: z załadowczej rynny **(3)** i pojemnika półfabrykatów przeznaczonych do prostowania. Załadowcza rynna **(3)** jest zabudowana współosiowo z prostownicą **(1)** i rozwierną prowadnicą **(2)**. Pojemnik ma kształt stołu rusztowego, zabudowanego wzdłuż całej rynny **(3)**. Zamiast belek rusztowych zespołami nośnymi są przenośniki składowiskowe **(5)** i podające **(4)**, które są zabudowane w układzie posobnym. Prędkość podających przenośników **(4)** jest równa prędkości składowiskowych przenośników **(5)**. Na skutek zatrzymywania przenośników **(5)** w sytuacji, gdy kilka okrągłych półfabrykatów przemieści się na przenośniki podające **(4)**, półfabrykaty układają się jednowarstwowo i zsuwają się do rynny **(3)** pojedynczo.

(1 zastrzeżenie)

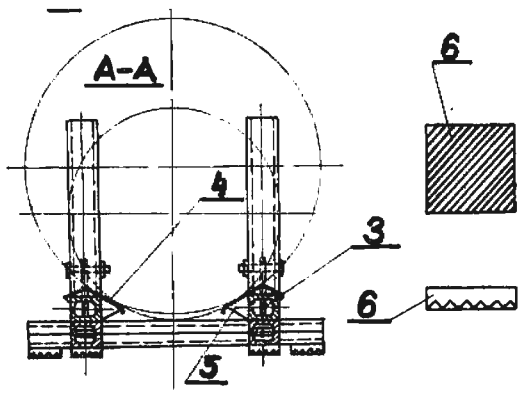

81e; B65g **W. 52350** 19.08.1974

Biuro Studiów i Projektów Hutnictwa „Biprostal" Kraków, Polska (Jacek Długosz, Zygmunt Kucharski).

Paleta wagonowa

Przedmiotem wzoru użytkowego jest paleta do przewozu kręgów zwłaszcza taśm stalowych na środkach transportu, najlepiej na wagonach, składająca się z ramy i z ruchomych kłonic. Paleta charakteryzuje się tym, że jest wyposażona w listwy **(4)** przymocowane na stałe do ramy i podparte wspornikami oraz posiada nacinane blachy **(6)** połączone trwale od dołu z belkami ramy palety. (1 zastrzeżenie)

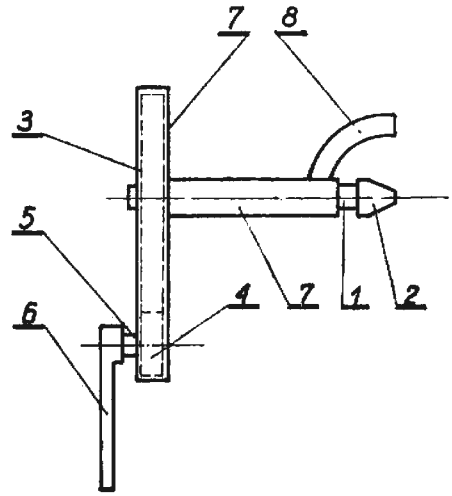

87a; B25b **W. 52338** 15.08.1974

Przedsiębiorstwo Sprzętowo-Transportowe Budownictwa Rolniczego, Bydgoszcz, Polska (Marek Fajge, Bolesław Olejarz).

Klucz nasadowy do śrub

Klucz nasadowy do śrub z wymienionymi wielokątami nasadami szczególnie do luzowania, odkręcania lub dokręcania nakrętek szpilek kół jezdnych samochodowych posiada wałek **(1)** z nasadką **(2)** na nakrętkę, połączony z ramieniem obrotowym **(6)** poprzez przekładnię zębatą **(3, 4)**, umożliwiającą zwielokrotnienie siły odkręcania lub dokręcania nakrętki Do części rurowej obudowy przymocowany jest na stałe pałąk oporowy **(8)** (2 zastrzeżenia)

Wykaz zgłoszeń wynalazków opublikowanych w BUP Nr 6/I/48/1975 r. w układzie numerowym

Nr zgłoszenia	Klasy	Strona
1	2	3
134793	48c; C23d	143
155391 T	21a^4;	69
158356	46a;	139
161001	59b; F04d	150
161002	39b^5; C08g	106
161091	46a; F02b	139
161123	50d; B07b	145
161266	21d^2; H02k	74
161304	21g; H01l	78
161346	21e; G01r	75
161347	21f; H05b	77
161533	42l; G01n	115
161536	21f; H05b	78
161695	32a; C03b	92
161772	21g; H01l	78
161974	42l; G01n	115
161975	21e; G01r	75
162240	46b; F02d	140
162287	80b; C04b	159
162418	21g; H01l	78
162506	22g; C09d	82
162536	21g; H01l	78
162537	21g; H01l	79
162538	21g; H01l	79
162745	21e; G01r	75
163014	63c; B62d	151
163203	7c; B21d	7
163768	21e; G01r	76
163773	21a^4; H03k	70
163800	22a; C09b	80
163946	36d; F24f	98
164011	81e; B65g	164
164012	5b; E21c	2
164020	42o; G01p	120
164088	58a; B30b	149
164136	34b; A47j	93
164164	21g; G01t	79
164403	80b; C04b	159
164596	21c; H01h	72
164807	81e; B65g	165
164873 T	7h; B21k	9
164991	85c; C02c	167
165106	47g^4; F16k	141
165143	40a; C22b	108
165164	59e; F04c	150
165183 T	30g; A61j	89
165247	39b^5; C08g	106
165310	21a^4; H02h	71
165311	21a^4; H02h	71
165314	12i; C01b	19
165347	48b; C23c	142
165473	12g; B01j	13
165477	14h; F01k	68
165557	37a; E04b	98

1	2	3
165571	42b; G01b	110
165609	12g; B01j	13
165696	31b^1; B22c	91
165717	5d; E21f	5
165882	42m^7; G06m	120
165883	42h; G02b	112
165884	4b; G01m	2
165893	30d, A61f	88
165970	87a; B25b	169
165982	49l; B23p	144
165989 T	45h; A01k	126
165990 T	45h; A01k	126
166030	7d; B21f	9
166036	3b; A41d	1
166065	21c; H02g	72
166067	5d; E21f	5
166105	19a; E01b	69
166180	12g; B01j	14
166274	45l; A01n	127
166275	45l; A01n	127
166277	42e; G01f	111
166288 T	12i; C01b	19
166292	21c; H01h	72
166303	67a; B24b	154
166306	45l; A01n	127
166310	76b; D01g	157
166321	13a; F22b	67
166323	21e; G01r	76
166325	45f; A01g	124
166326	45l; A01n	128
166341	38a; B27b	99
166342	34b; A47j	94
166347	12p; C07d	38
166348	21d^1; H02k	73
166351	42r^2 G05d	121
166355	35a; B66b	97
166357	81e; B65g	165
166358	47b; F16c	140
166361	81a; B65b	163
166371	7c; B21d	7
166383	49h; B23k	143
166384	36b; F24c	97
166387	42k; G01l	113
166389	5a; E21b	2
166390	21g; H01s	79
166404	80b; C04b	160
166405	80b; C04b	160
166417	49l; B23p	144
166425	21d^3; H02h	74
166439	81e; B65g	165
166441	40b; C22c	109
166446	46a; F02b	139
166447	42l; G01n	115
166453	80b; C04b	161
166459	12l; C01d	20
166467	40c; C22d	109

1	2	3
166468	40b; C22c	109
166472	40b; C22c	109
166476	42b, G01b	110
166478	49h; B23k	143
166481	12p; C07d	39
166489	21e; G01r	76
166490	35a; B66b	97
166500	10a; C10b	12
166503	26d; B01d	87
166512 T	67a; B24b	154
166522	12o; C07c	21
166523	12o; C07c	22
166525	12m; C01f	21
166526	21c; H01h	73
166551	34c; A47l	96
166556	81e; B65g	166
166581	75c; B05b	156
166586	89i; C13k	170
166595	21e; G01r	76
166619	12e; B01d	12
166620	63c; B60k	151
166631	12p; C07d	39
166632	21c; H02p	73
166654	53c; A23b	146
166657	46a; F02b	140
166658	42f; G01g	111
166668	49h; B23k	144
166669	42k; G01l	113
166670	12n; C01g	21
166682	42l; G01n	115
166683	42f; G01g	111
166685	74a; G10k	156
166686	74a; G10k	156
166692	42d; G01d	110
166701	12g; B01j	14
166707	21c; H02j	73
166710	$48d^2$; C23g	143
166729	81e; B65g	167
166735	37e; E04g	99
166754	7c; B21d	8
166760	42k; G01m	113
166766	42k; G01n	114
166769	$21a^2$; H03f	70
166785	37a; E04b	98
166787	36d; F24f	98
166789 T	57b; G03c	149
166796	21e; G01r	77
166797	37a; E04b	99
166802	81c; B65d	163
166810	23b; C10g	84
166819	12p; C07d	39
166828	42d; G01d	111
166829	35a; B66b	97
166859 T	$21a^4$; H04b	71
166863	40a; C22b	108
166874	87a; B25b	169
166891	87d; B25g	169
166896	48b; C23c	142
166899	12g; B01j	14
166900	12o; C07c	22
166901	12p; C07f	39
166902	40a; C22b	109
166928	48b; C23c	143
166939	5b; E21e	2
166944	42d; G01d	111
166952	18b; C21c	69
166971	12o; C07c	22
166972	22g; C09d	82
166975	5b; E21c	3
166980	80b; C04b	161
166982	49m; B23g	144
166987	12i; C01b	19
166990	57a; G03b	148
167004	5b; E21c	3
167011 T	42h; G02c	112
167024	12o; C07c	23
167064 T	64b; B67b	152
167287 T	$47g^1$; F16k	141
167338	8a; B05c	9
167344 T	12q; C07d	59
167357 T	80b; C04b	161
167408 T	70b; B43k	155
167409 T	70b; B43k	155
167429 T	$31a^1$; F27d	91
167574 T	45e; A01f	124
167768 T	12p; C07d	39
167948 T	77b; A63c	158
168036	$31b^3$; B22c	92
168167 T	5b; E21c	3
168386 T	12g; B01j	14
168440 T	63c; B60l	152
168452	12q; C07d	60
168543 T	5d; E21f	5
168637 T	42l; G01n	116
168672	81c; B65d	164
168891	$21a^1$; H03k	70
169005 T	42o; G01p	121
169098 T	5b; E21c	3
169123 T	21e; G01r	77
169167 T	65a; B63b	153
169230 T	34h; A47d	96
169311 T	67b; B24c	154
169344	63e; B60c	152
169450	22a; C09b	80
169539	50b; F04d	145
169563 T	81c; B65d	164
169617 T	5b; E21c	4
169675 T	42l; G01n	116
169697 T	20i; B61l	69
169773 T	53i; A23j	146
169788 T	22g; C09d	82
169806	12o; C07c	23
169816 T	30i; A61l	91
169831 T	81e; B65g	166
169832 T	81e; B65g	166
169883 T	19a; E01b	69
169910 T	7a; B21b	7
169919 T	26d; C10k	87
169927	$39a^4$; B29j	103
169940 T	5c; E21d	4
169952 T	68b; E05f	155
169962 T	81e; B65g	166
169974 T	42k; G01n	114
169976 T	80b; C04b	161
169978 T	7c; B21d	8
169982 T	$21d^2$; H01f	74
169990 T	53i; A23j	147
169993 T	42l; G01n	116

1	2	3
169994 T	12l; C01d	20
170010	12p; C07d	40
170011	12p; C07d	40
170015	12o; C07f	23
170017 T	45l; A01n	128
170018	12o; C07c	23
170020	12o; C07d	24
170022	42k; G02b	114
170023	30h; A61k	90
170039 T	45h; A01k	126
170046	45l; A01n	128
170047	12p; C07d	40
170048	34b; A22c	94
170049	34b; A22c	94
170060 T	12i; C01b	19
170062 T	39b^5; C08g	106
170084	39a^2; B29c	101
170086	34b; A22c	95
170087	12p; C07d	41
170091 T	81; D06m	11
170105 T	80b; C04b	162
170108 T	66b; A27c	153
170119 T	53e; A23c	146
170122 T	80b; C04b	162
170131 T	89e; C13g	170
170133 T	30d; A61f	89
170141 T	12o; C07c	24
170144	45l; A01n	128
170146	45l; A01n	129
170147	23a; C11b	84
170150	39b^4; C08b	105
170152 T	81; D06n	11
170154	45l; A01n	129
170155	39b^4; C08f	105
170156	12o; C07c	24
170157 T	47c; F16d	140
170160 T	39b^4; C08f	106
170164 T	12q; C07c	60
170168 T	56b; B68b	148
170184 T	12d; B01d	12
170194 T	39g; B32b	108
170200 T	23b; C10g	84
170207 T	12p; C07d	41
170215 T	12n; C01g	21
170217 T	8a; B05c	9
170219 T	38b; B27c	100
170228 T	23c; C11d	85
170232 T	12p; C07d	41
170234	39a^6; B29h	103
170238	53g; A23k	146
170239	22a; C09b	80
170240	34b; A22c	95
170245 T	12p; C07d	42
170246 T	12p; C07d	42
170257 T	31a^3; F27d	91
170272 T	12i; C01b	19
170281 T	12q; C07b	60
170282 T	22a; C09b	81
170289 T	39b^5; C08g	107
170291 T	12o; C07d	24
170292 T	34b; A22c	95
170306	12o; C07c	25
170307	12e; B01f	12
170308	25a; D04b	86

1	2	3
170309	39b^4; C08f	106
170312	45l; A01n	129
170313	39a^6; B29h	104
170315	12o; C07c	25
170320	53k; A23l	147
170323	8f; B65h	10
170326	39b^4; C08f	106
170330 T	29a; D01d	87
170337 T	30a; A61b	88
170339 T	12i; C01b	20
170345 T	12n; C01g	21
170347 T	12i; C01b	20
170348 T	16b; C05c	68
170349 T	16b; C05c	68
170376	12p; C07d	42
170377	45g; A01j	125
170378	12p; C07d	42
170379	12q; C07d	60
170382 T	45l; A01n	129
170383 T	45l; A01n	130
170385	12p; C07d	43
170386	12p; C07d	43
170390 T	45l; A01n	130
170393 T	45l; A01n	
170394 T	62a^3; B64d	151
170396 T	32b; C03c	93
170400 T	30h; C11d	90
170401 T	12o; C07c	25
170402 T	12g; B01j	15
170404 T	22g; C09d	83
170422 T	12i; C01b	20
170423	12p; C07d	44
170424	12o; C07c	26
170432	45l; A01n	130
170434	12o; C07c	26
170435	12o; C07c	26
170436	45a; A01b	122
170437	12o; C07c	26
170441 T	12i; C01b	20
170453 T	34b; A22c	95
170462 T	12p; C07d	45
170463 T	12p; C07d	46
170466 T	23c; C10g	85
170469 T	45f; A01g	125
170473 T	12q; C07c	61
170475 T	39b^5; C08g	107
170485	53g; A23l	146
170488	12o; C07c	27
170491	45l; A01n	130
170492	12q; C07d	61
170493 T	45l; A01n	131
170506 T	12o; C07c	27
170510 T	45g; A01j	126
170513 T	76b; D01g	158
170517 T	75c; B44d	157
170521 T	45h; A01k	127
170523	75c; B44d	157
170524	45l; A01n	131
170532	12o; C07c	27
170533 T	12p; C07d	46
170534	30h; C12k	90
170535	12g; C07d	15
170537	38h; B27k	100
170538 T	76c; D01h	158

1	2	3
170547 T	32b; C03c	93
170548 T	45a; A01b	122
170550 T	42a; B43l	110
170551 T	38b; B27c	100
170552 T	22h^2; C09g	84
170559 T	29a; D01b	87
170561 T	57d; G03f	149
170565 T	42l; G01n	116
170566 T	42l; G01n	117
170569 T	30b; A61c	88
170570 T	77f; A63h	159
170571	12o; C07c	28
170572	12o; C07c	28
170573	29b; D01c	88
170580	32a; C03b	92
170581	12p; C07d	46
170582	12p; C07d	46
170583	12p; C07d	47
170584	89i; C13k	170
170585	12p; C07c	47
170586	12p; C07d	47
170587	12p; C07d	47
170588	12p; C07d	48
170589 T	45l; A01n	132
170592 T	55d; D21f	147
170596 T	42l; G01n	117
170602 T	22g; C09d	83
170604 T	86c; D03d	167
170613 T	86b; C04b	162
170625 T	45e; A01f	124
170626	12o; C07c	28
170630	45l; A01n	132
170631	53g; A23k	146
170634 T	23b; C10g	84
170642 T	22a; C09b	81
170645 T	45f; A01g	125
170646 T	6b; C12c	5
170647 T	6b; C12c	6
170649 T	34c; A47l	96
170650 T	42l; G01n	117
170651 T	42l; G01n	117
170661 T	12p; C07d	48
170662 T	12p; C07d	48
170664 T	64b; B67c	152
170672 T	42i; G01k	113
170675 T	32b; C03c	93
170682 T	2b; A21c	1
170686	12p; C07d	49
170689	12o; C07c	29
170691	23b; C10g	85
170692	22g; C09d	83
170693	12o; C07d	29
170694	25a; D04b	86
170698 T	89e; C13g	170
170725	45a; A01b	123
170726	12g; B01j	15
170728	12g; B01j	16
170729 T	12o; C07c	29
170731	12q; C07d	61
170736 T	8f; B65h	10
170759 T	48a; C23b	141
170923	12o; C07c	29
170958 T	78e; F42c	159
170959 T	78e; F42c	159
170997	45l; A01n	132

1	2	3
171051 T	45l; A01n	133
171053	12p; C07d	49
171077 T	12q; C07c	61
171080 T	42l; G01n	118
171110	12o; C07c	30
171226 T	12q; C07d	62
171300	12c; B01f	12
171316	12o; C07c	30
171333 T	22g; C09d	83
171334 T	22g; C09d	83
171345	35d; B66f	97
171360 T	22g; C09d	83
171387	12p; C07d	49
171414 T	42h; G03b	112
171463 T	80b; C04b	162
171512	12q; C07d	62
171513	12q; C07d	63
171518	12p; C07d	50
171615 T	71a; A43b	156
171648 T	8c; B41f	10
171682 T	86c; D03d	168
171683 T	86c; D03d	168
171692 T	12p; C07d	52
171696	44a^1; A44b	121
171730 T	57e; G03g	149
171732 T	57e; G03g	149
171751 T	6c; C12g	7
171787 T	39a^7; B29j	104
171793 T	12g; B01j	17
171794 T	23b; C10g	85
171818 T	12p; C07d	53
171824 T	77b; A63c	159
171855	12p; C07d	54
171856	30d; A61f	89
171858	12o; C07c	31
171879 T	39a^4; B29f	103
171914	12o; C07c	32
171921 T	39a^2; B29c	101
171937 T	12g; B01j	18
171960 T	8a; B05c	10
171972	45l; A01n	133
171973	48c; C23d	143
171974	12p; C07d	54
171977	45l; A01n	133
171978	45l; A01n	133
172005 T	45c; A01d	123
172007 T	86c; D03d	168
172027	12q; C07c	63
172061	12p; C07d	54
172085 T	48a; C23b	142
172129 T	76b; D01g	158
172146	12q; C07c	64
172147	12o; C07c	32
172150	12p; C07d	56
172153 T	12h; B01k	18
172156 T	22k; C09k	84
172192	12p; C07d	56
172195 T	12p; C07d	56
172201 T	23b; C10g	85
172202 T	12g; B01j	18
172222 T	12o; C07c	32
172227	12o; C07c	33
172232	30h; A61k	90
172242 T	23c; C10m	85
172243 T	23c; C10m	85

1	2	3
172251 T	42l; G01n	118
172256	45l; A01n	134
172257 T	45l; A01n	134
172258 T	45l; A01n	134
172259 T	45l; A01n	134
172267 T	47e; F16d	141
172281 T	39b^{5}; C08g	107
172293 T	12q; C07d	64
172294 T	12q; C07d	64
172295 T	12q; C07d	65
172300 T	6c; C12g	7
172303 T	42l; G01m	118
172305 T	42l; G01n	119
172307 T	39a^{2}; B29j	102
172348 T	30h; A61k	90
172352 T	45a; A01b	123
172371	12p; C07d	50
172377 T	42l; G01n	119
172393 T	80b; C04b	162
172403	32b; C03c	93
172405 T	42l; G01n	119
172408 T	30h; A61k	90
172414 T	23e; C11d	86
172420 T	12o; C07c	33
172423	12p; C07d	50
172424	45l; A01n	134
172429 T	45h; A01k	127
172439 T	5c; E21d	4
172450	12o; C07c	34
172457 T	45l; A01n	135
172458 T	22a; C09b	81
172459 T	45l; A01n	135
172460 T	45l; A01n	135
172462	45l; A01n	136
172499	86c; D03d	168
172502 T	45l; A01n	136
172512 T	80b; C04b	162
172522 T	5b; E21c	4
172523 T	5d; E21f	5
172536	12o; C07c	34
172537	8k; D06m	11
172539	8k; D06m	11
172540	12o; C07c	34
172541	12q; C07d	65
172542	45l; A01n	137
172543	12o; C07c	34
172544	12q; C07c	66
172568	12p; C07d	51
172572	12o; C07c	35
172579 T	89k; C13l	170
172602	48b; C23c	143
172607	39a^{7}; B29j	104
172609	16d; C05f	68
172610	53i; A23l	147
172611	12p; C07d	51
172641 T	12p; C07d	57
172642 T	12p; C07d	57
172652 T	48a; C23b	142
172655 T	12p; C07d	52
172670 T	39a^{3}; B29d	102
172671	12p; C07d	52
172673	39a^{4}, C08f	103
172674	39a^{7}; B29j	105
172685 T	8h; D04h	10
172689 T	30a; A61b	88

1	2	3
172694 T	16a; C05b	68
172705 T	48a; C23b	142
172707 T	12o; C07c	36
172708 T	12o; C07c	36
172713 T	39a^{1}; B29b	100
172719 T	6b; C12c	6
172720 T	6b; C12c	6
172721 T	6b; C12f	6
172729 T	22k; C09k	84
172740	12o; C07c	37
172742	12q; C07c	66
172762 T	22g; C09d	83
172767 T	45c; A01d	124
172769 T	22a; C09b	81
172770 T	22a; C09b	82
172778	30h; A61k	91
172779	31b^{2}; B22d	92
172783	3c; A41f	1
172784	39a^{3}; B29d	102
172785	52a; D05b	145
172791 T	45l; A01n	137
172796	66a; A22b	153
172802	44a^{1}; A44b	122
172824 T	39b^{5}; C08g	108
172825 T	39b^{1}; C08g	105
172880 T	12h; B01k	19
172883	12q; C07c	66
172897 T	42l; G01n	119
172922 T	5b; E21c	4
172929	45l; A01n	138
172933	12o; C07c	37
172934	12q; C07c	66
172935	12q; C07c	67
172936	12p; C07d	58
172957 T	42l; G01n	119
172969 T	42l; G01n	120
172972 T	80b; C04b	162
172974	12g; C07d	18
172982	12m; C01f	21
172983	12i; C01b	163
173003	80b; C04b	20
173005	12o; C07c	37
173006	30h; A61k	91
173037	45l; A01b	138
173039	12p; C07d	58
173045 T	60b; F15c	150
173081 T	39a^{2}; B29c	102
173094 T	23c; C10m	86
173096 T	30d; A61f	89
173103 T	23e; C11d	86
173108 T	22a; C09b	82
173111	12q; C07d	67
173114	12o; C07c	37
173115	12o; C07c	38
173119	12q; C07d	67
173127 T	85c; C02c	167
173133	12q; C07d	67
173134	8h; D06h	11
173135	12p; C07d	59
173136	12p; C07d	59
173140	54a^{1}; B31b	147
173170 T	39a^{1}; C08b	101
173172 T	39b^{5}; C08g	108
173189 T	21g; H01j	80

Wykaz zgłoszeń wzorów opublikowanych w BUP Nr 6/I/48/1975 r. w układzie numerowym

Nr zgłoszenia	Klasy	Strona
1	2	3
50045	37b; E04c	184
50408	5c; E21d	171
50649	29a; D01b	177
50953	77a; A63b	198
51118	11e; B42f	174
51269	7c; B21d	172
51378	7d; B21f	172
51379	63b; B62b	194
51383	34h; A47d	181
51392	34i; A47b	181
51423	5b; E21c	171
51450	64a; B65d	195
51456	81a; B65b	199
51465	63e; B60g	195
51485	49h; B21k	193
51490	37b; E04c	184
51500	42e; G01f	185
51515	30a; A61b	177
51518	7g; B21j	172
51521	34f; A47g	180
51549	21c; H01h	176
51559	49a; B23b	192
51561	42f; G01g	186
51566	69; B26b	196
51571	21c; H01h	176
51573	47a; F16b	191
51615	7c; B21d	172
51639	33d; A45f	179
51664	$21a^3$; H04m	175
51670	61a; A62c	194
51673	45f; A01g	190
51694	12e; B01d	174
51703	42g; G01h	187
51712	14k; F01n	175
51723	34f; A47g	180
51764	9b; A46b	173
51773	53c; A23b	193
51805	37b; E04c	185
51824	42i; G01k	187
51845	46k; F02p	191
51881	8d; D06f	173
51887	42l; G01n	187
51934	30d; A61f	178
51945	11a; B27f	173
51948	30i; A61l	178
51983	34i; A47b	182
51999	61a; A62c	194
52020	77d; A63f	198
52086	70e; A45c	196
52118	54g; G09f	193
52152	64a; B65d	195
52164	42l; G01n	188
52166	33b; A45c	179
52177	75c; B44d 70b; B43k	197
52178	45c; A01f	190

Nr zgłoszenia	Klasy	Strona
1	2	3
52187	34i; A47b	182
52191	45h; A01k	191
52196	54g; G09f	194
52218	45a; A01b	189
52225	42l; G01n	188
52241	71b; A43c	196
52245	77f; A63h	198
52248	30a; A61b	177
52254	77f; A63h	199
52256	71c; A43d	197
52258	32a; C03b	179
52259	77f; A63h	199
52267	71b; A43c	197
52271	$39a^2$; B29c	185
52276	42l; G01n 12h; B01k	188
52277	45h; A01k	191
52282	30f; A61f	178
52283	12h; B01k 42l; G01n	175
52286	42l; G01n	188
52291	45f; A01g	190
52293	42k; G01n	187
52294	9b; A46b	173
52298	63e; B60c	195
52308	45k; A01m	191
52313	49e; B23g	192
52314	42e; G01f	186
52316	21c; H01h	176
52320	5d; E21f	171
52322	81c; B65d	200
52323	75c; B44d	198
52324	36b; F24c	184
52325	11e; B42d	174
52326	11e; B42f	174
52337	20c; B61d	175
52338	87a; B25b	201
52342	34i; A47b	182
52344	49c; B23d	192
52345	81c; B65g	200
52346	81a; B65b	200
52347	34l; A47f	183
52348	$47f^1$; F16l	192
52349	44b; A24f	189
52350	81e; B65g	201
52359	34i; A47b	182
52362	42e; G01f	186
52365	34f; A47g	180
52366	34f; A47g	181
52367	34f; A47g	181
52368	34f; A47g	181
52369	35a; B66b	184
52373	33d; A45f	180
52374	42n; G09d	189
52375	71a; A43b	196
52376	34l; A47f	183

1	2	3
52379	34l; A47f	183
52380	31b^{2}; B22d	179

1	2	3
52382	44b; A24f	189
52383	39a^{3}; B29d	185

KOMUNIKAT

URZĄD PATENTOWY
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

informuje

że ze względu na dużą liczbę zgłoszeń
przypadających do ogłoszenia w maju i czerwcu br.

numery 5 i 6

BIULETYNU URZĘDU PATENTOWEGO

zostaną wydane
w dwóch częściach oznaczonych

nr 5/I(47) i nr 5/II(47)
nr 6/I(48) i nr 6/II(48)

Obydwa numery zostaną dostarczone po dotychczasowej cenie

KOMUNIKAT!

Urząd Patentowy PRL podaje do wiadomości,
że ukazała się broszura pt.

PODSTAWOWE INFORMACJE O OCHRONIE PRAWNEJ WYNALAZKÓW I WZORÓW UŻYTKOWYCH

Cena broszury o objętości 48 str. w formacie A5,
wynosi 10 zł.

Zamówienia prosimy kierować do Urzędu Patentowego PRL,
00-931 Warszawa, Al. Niepodległości 188.

SPIS TREŚCI

I. WYNALAZKI

Klasa 2 Piekarstwo 1
Klasa 3 Odzież 1
Klasa 4 Oświetlenie za pomocą materiałów palnych i palniki grzejne w ogólności 2
Klasa 5 Górnictwo 2
Klasa 6 **Przemysł fermentacyjny, alkohol, wódka, piwo, ocet, drożdże, jak również inne czynniki wywołujące fermentację, produkty fermentacji,** enzymy 5
Klasa 7 Wyrób i obróbka blachy, rur metalowych, drutu oraz walcowanie metali 7
Klasa 8 **Bielenie,** pranie, barwienie, drukowanie tkanin i tapet, wykańczanie 9
Klasa 10 Paliwa 12
Klasa 12 Chemiczne procesy i aparaty nie wymienione w specjalnych klasach 12
Klasa 13 Kotły parowe dla siłowni wraz z wyposażeniem oraz przewody parowe 67
Klasa 14 **Silniki parowe, siłownie parowe i niezależne do kotła parowego zasobniki pary świeżej i odlotowej** 68
Klasa 16 **Przyrządzanie** nawozów i przeróbka padliny 68
Klasa 18 **Hutnictwo** żelaza 69
Klasa 19 Budowa dróg, linii kolejowych i mostów . . 69
Klasa 20 Kolejnictwo 69
Klasa 21 Elektrotechnika 69
Klasa 22 Barwniki, pokosty, lakiery, materiały powlekające, kleiwa 80
Klasa 23 **Przemysł tłuszczowy i olejowy** 84
Klasa 25 **Splatanie, wyrób koronek,** dzianie, wyrób **pasmanterii, tkactwo dekoracyjne** i dywanowe **wiązanie sieci** 86
Klasa 26 **Wytwarzanie gazu przez odgazowanie paliw, np. gazu świetlnego i gazu olejowego: wytwarzanie gazu palnego sposobem mokrym; wytwarzanie gazu palnego przez nawęglanie; oczyszczanie gazu destylacyjnego i acetylenu** 87
Klasa 29 **Włókna przędzalnicze** 87
Klasa 30 Lecznictwo 88
Klasa 31 **Piece do wypalania,** piece **do** prażenia, piece, **retorty, odlewnictwo,** metalurgia proszków . 91
Klasa 32 **Szkło, wełna mineralna i żużlowa** 92
Klasa 34 **Maszyny,** przybory i wszelkiego rodzaju przedmioty do **gospodarstwa** domowego oraz meble 93
Klasa 35 **Dźwignice** 97
Klasa 36 Ogrzewanie, przewietrzanie, zaopatrywanie budynków w ciepłą wodę 97
Klasa 37 Budownictwo lądowe 98
Klasa 38 Mechaniczna i chemiczna obróbka drewna . 99
Klasa 39 **Przeróbka mas plastycznych, kauczuku i rogopodobnych tworzyw, nie przewidziana na innym miejscu; wytwarzanie produktów polikondensacji, poliaddycji i polimeryzacji** . . . 100
Klasa 40 **Hutnictwo metali (prócz żelaza); stopy łącznie ze stopami żelaza** 108
Klasa 42 Przyrządy 110
Klasa 44 Towary galanteryjne, biżuteria 121
Klasa 45 **Rolnictwo** łącznie z leśnictwem; **hodowla zwierząt; polowanie** i zakładanie **pułapek;** rybołówstwo 122
Klasa 46 Silniki spalinowe, na sprężone powietrze, sprężynowe i inne 139
Klasa 47 Elementy maszyn, materiały izolujące, hamulce, urządzenia do smarowania, urządzenia zamykające do elementów wytrzymałych na ciśnienie, przekładnie, zespoły konstrukcyjne mechaniki precyzyjnej, zwijanie i nawijanie w ogólności 140
Klasa 48 Obróbka i traktowanie metali sposobami innymi niż mechaniczne 141
Klasa 49 Obróbka mechaniczna metali 143
Klasa 50 Mielenie i rozdrabnianie łącznie z przygotowaniem przemiału, dalsza obróbka mlewa przez odsiewanie i mieszanie oraz oddzielanie pyłu mącznego od użytego powietrza 145
Klasa 52 Szycie i haftowanie 145
Klasa 53 Środki spożywcze i używki, o ile nie należą do klas specjalnych, również pasze 146
Klasa 54 Przerób papieru i tektury i wyroby z nich, o ile chodzi o sposoby ich wytwarzania, również reklama 147
Klasa 55 Wyrób celulozy, papieru i tektury 147
Klasa 56 Tapicerstwo i rymarstwo 148
Klasa 57 Fotografia, kinematografia i film obrazowo-dźwiękowy 148
Klasa 58 Prasy 149
Klasa 59 **Pompy i inne urządzenia do podnoszenia cieczy** 150
Klasa 60 **Regulatory** do **silników, serwomotory — silniki nastawcze — do ogólnego zastosowania i ich** włączanie 150
Klasa 62 Lotnictwo, poduszkowce, astronautyka . . . 151
Klasa 63 Pojazdy bezszynowe 151
Klasa 64 Wyszynk 152
Klasa 65 Budowa okrętów i żeglarstwo 153
Klasa 66 Rzeźnictwo i przerób mięsa 153
Klasa 67 Szlifowanie i polerowanie 154
Klasa 68 Wyroby ślusarskie 155
Klasa 70 Przybory do pisania i rysowania 155
Klasa 71 Obuwie 156
Klasa 74 Sygnalizacja 156
Klasa 75 Rzeźbiarstwo, malarstwo, ozdabianie **powierzchni** 156
Klasa 76 **Przędzalnictwo** 157
Klasa 77 Sport, gry i zabawy ludowe 158
Klasa 78 Wyrób **materiałów** zapałowych, materiały wybuchowe, **rozsadzanie** za pomocą materiałów wybuchowych, ognie sztuczne, światło błyskowe, wytwarzanie sztucznej mgły 159
Klasa 80 Wyroby z gliny, kamienia, wapna, cementu, gips, asfalt, również prasy do brykietów . . 159
Klasa 81 Transport i opakowanie 163
Klasa 85 Woda mineralna i musująca, oczyszczanie wody, wodociągi i kanalizacja 167
Klasa 86 Tkactwo 167
Klasa 87 Narzędzia i przyrządy, również narzędzia pneumatyczne do ogólnego użytku . . . 169
Klasa 89 Otrzymywanie cukru i skrobi 170
Wykaz zgłoszeń wynalazków w układzie numerowym 202

II. WZORY UŻYTKOWE

Klasa 5 Górnictwo 171
Klasa 7 Wyrób i obróbka blachy, rur metalowych, drutu oraz walcowanie metali 172
Klasa 8 Bielenie, **pranie,** barwienie, drukowanie tkanin i tapet, **wykańczanie** 173
Klasa 9 Wyroby **szczotkarskie** 173
Klasa 11 **Introligatorstwo,** albumy, segregatory i teczki **zbiorcze** 173
Klasa 12 **Chemiczne procesy i aparaty** nie wymienione **w specjalnych klasach** 174
Klasa 14 **Silniki parowe, siłownie parowe i niezależne do kotła parowego zasobniki pary świeżej i odlotowej** 175
Klasa 20 Kolejnictwo 175
Klasa 21 Elektrotechnika 175
Klasa 29 Włókna przędzalnicze 177
Klasa 30 Lecznictwo 177
Klasa 31 **Piece do wypalania,** piece **do** prażenia, piece, **retorty, odlewnictwo,** metalurgia proszków . 179
Klasa 32 **Szkło, wełna mineralna i żużlowa** 179
Klasa 33 Przybory osobiste i podróżne 179
Klasa 34 **Maszyny,** przybory i wszelkiego rodzaju przedmioty do gospodarstwa domowego oraz meble 180
Klasa 35 **Dźwignice** 184
Klasa 36 **Ogrzewanie, przewietrzanie, zaopatrywanie budynków w ciepłą wodę** 184
Klasa 37 **Budownictwo lądowe** 184
Klasa 39 **Przeróbka mas plastycznych, kauczuku i rogopodobnych tworzyw, nie przewidziana na innym miejscu; wytwarzanie produktów polikondensacji, poliaddycji i polimeryzacji** . . 185
Klasa 42 **Przyrządy** 185
Klasa 44 Towary galanteryjne, biżuteria 189
Klasa 45 Rolnictwo łącznie z leśnictwem; hodowla zwierząt; polowanie i zakładanie pułapek; rybołówstwo 189
Klasa 46 Silniki spalinowe, na sprężone powietrze, sprężynowe i inne 191
Klasa 47 **Elementy maszyn, materiały izolujące, hamulce, urządzenia do smarowania, urządzenia zamykające do elementów wytrzymałych na ciśnienie, przekładnie, zespoły konstrukcyjne mechaniki precyzyjnej, zwijanie i nawijanie w ogólności** 191
Klasa 49 Obróbka mechaniczna metali 192
Klasa 53 **Środki spożywcze i używki, o ile nie należą do klas specjalnych, również pasze** . . . 193
Klasa 54 **Przerób papieru i tektury i wyroby z nich, o ile chodzi o sposoby ich wytwarzania, również reklama** 193
Klasa 61 Ratownictwo i pożarnictwo 194
Klasa 63 Pojazdy bezszynowe 194
Klasa 64 Wyszynk 195
Klasa 69 Narzędzia do cięcia łącznie z bronią sieczną i kolną 196
Klasa 70 Przybory do pisania i rysowania . . . 196
Klasa 71 Obuwie 196
Klasa 75 Rzeźbiarstwo, malarstwo, ozdabianie powierzchni 197
Klasa 77 Sport, gry i zabawy ludowe 198
Klasa 81 Transport i opakowanie 199
Klasa 87 **Narzędzia** i przyrządy, również **narzędzia pneumatyczne do ogólnego użytku** 201
Wykaz zgłoszeń wynalazków w układzie numerowym 267

Cena 45 zł

INDEKS 35436/35326

BIULETYN

URZĘDU PATENTOWEGO

Wydawnictwo Urzędu Patentowego
Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

Nr 6/II(48) Warszawa 1975

Urząd Patentowy PRL — na podstawie art. 33 i art. 78 ustawy z dnia 19 października 1972 r. o wynalazczości (Dz. U. PRL Nr 43, poz. 272) — dokonuje ogłoszenia w „Biuletynie Urzędu Patentowego" o zgłoszonych wynalazkach i wzorach użytkowych. Zgodnie z § 26 ust. 4 zarządzenia Prezesa Urzędu Patentowego PRL z dnia 21.XII.1972 r. w sprawie ochrony wynalazków i wzorów użytkowych (MP z 1973 r. nr 1, poz. 4) ogłoszenia o zgłoszeniach drukowane w „Biuletynie" zawierają następujące dane:

— oznaczenie klasy i podklasy według klasyfikacji patentowej narodowej oraz międzynarodowej,
— numer zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego,
— datę zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego,
— datę i kraj uprzedniego pierwszeństwa oraz numer zgłoszenia dokonanego za granicą lub oznaczenie wystawy — jeżeli je zastrzeżono,
— imię i nazwisko lub nazwę zgłaszającego,
— miejsce zamieszkania lub siedzibę oraz kraj zgłaszającego,
— imię i nazwisko wynalazcy (wynalazców),
— tytuł wynalazku lub wzoru użytkowego,
— skrót opisu wynalazku lub wzoru użytkowego wraz z figurą rysunku najlepiej obrazującego wynalazek lub wzór użykowy, a do zgłoszeń dokonanych przed 1 stycznia 1973 r. niezależne zastrzeżenia patentowe lub ochronne zgłoszenia,
— liczbę zastrzeżeń.

* * *

Ogłoszenia dotyczące zgłoszeń o patenty tymczasowe zostały oznaczone literą T za numerem zgłoszenia. Jeżeli po dniu takiego ogłoszenia zostanie złożony wniosek o udzielenie patentu (art. 26 ust. 3 u. ow.), Urząd Patentowy ogłasza o wniosku w „Wiadomościach Urzędu Patentowego".

Od dnia ogłoszenia o zgłoszeniu wynalazku lub wzoru użytkowego, osoby trzecie mogą:

1) zapoznać się ze wskazanym opisem wynalazku lub wzoru użytkowego, zastrzeżeniami patentowymi lub ochronnymi i rysunkami oraz sporządzić z nich odpisy:
2) **w terminie sześciu miesięcy** — nadsyłać do Urzędu Patentowego swoje uwagi co do istnienia przeszkód uniemożliwiających udzielenie patentu (prawa ochron- do istnienia przeszkód uniemożliwiających udzielenie patentu (prawa ochronnego.

Odpowiednio uzasadnione pod względem faktycznym (dokumentacja dowodowa) i prawnym, uwagi należy nadsyłać w dwóch egzemplarzach na adres: Urząd Patentowy PRL — 00-931 Warszawa, Al. Niepodległości 188.

Informuje się, że odbitki kserograficzne dokumentów wymienionych w pkt. 1 można zamawiać w Urzędzie Patentowym, przy czym w zamówieniu należy:

a) podać numer „Biuletynu Urzędu Patentowego", w którym dokonano ogłoszenia o zgłoszeniu oraz numer stronicy,
b) wskazać numer zgłoszenia, klasę patentową i tytuł wynalazku lub wzoru użytkowego.

Urząd Patentowy PRL podaje do wiadomości konta w NBP:

1. Urząd Patentowy PRL — NBP V O/M w Warszawie
   konto: 1529-91-53856 cz. 54 dz. 91 rozdz. 9111 § 77 — opłaty związane z rejestracją i ochroną wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów zdobniczych, znaków towarowych;
   opłaty za skargi i odwołania;
2. Urząd Patentowy PRL, Centralny Ośrodek Informacji Patentowej — NBP V O/M w Warszawie
   konto: 1529-91-53856 cz. 54 dz. 74 rozdz. 7511
   § 45 — wpłaty z tytułu sprzedaży wydawnictw
   § 44 — wpłaty za usługi poligraficzne i mikrofilmowe:
3. Urząd Patentowy PRL — NBP V O/M w Warszawie konto: 1529-98-53856 — wpłaty za powołanie biegłego.

Egzemplarze zdezaktualizowane można nabywać w Urzędzie Patentowym PRL — Centralny Ośrodek Informacji Patentowej, 00-931 Warszawa, Al. Niepodległości 188

URZĄD PATENTOWY POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ
Numer oddano do składu w lutym 1975 r. Podp. do druku w maju 1975 r. Ark. wyd. 31,39 ark. druk. 26,5
Papier druk. sat. V kl. 70 g, 61×86. Nakład 2730+25

Cena 45 zł

INDEKS 35436/35326

Olsztyńskie Zakłady Graficzne im. Seweryna Pieniężnego — 10-417 Olsztyn, ul. Towarowa 2. Lz. 546

BIULETYN
URZĘDU PATENTOWEGO

Warszawa, dnia 02.06.1975 r. **Nr 6/II (48) Rok III**

Ogłoszenia o zgłoszonych w Polsce
I. Wynalazkach do opatentowania
II. Wzorach użytkowych do ochrony

I. WYNALAZKI

1a; B01d **P. 170388** 16.04.1974

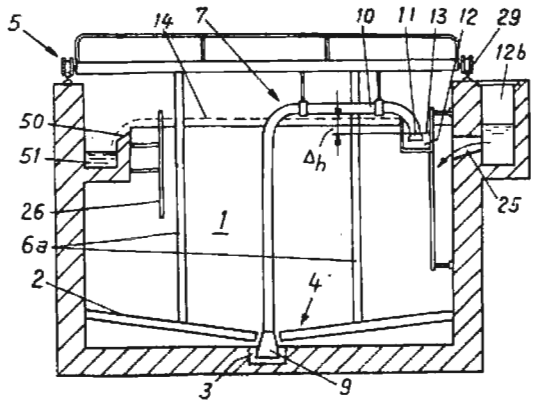
Pierwszeństwo: 16.04.1973 — Szwajcaria (nr 5426/73)
19.11.1973 — Szwajcaria (nr 16205/73)

Prometall Uznach AG, Uznach, Szwajcaria (Kamil Fux).

Sposób ciągłego i regulowanego odsysania szlamu osadzającego się na dnie osadnika oraz urządzenie do odsysania szlamu.

Wynalazek dotyczy sposobu ciągłego i regulowanego odsysania szlamu osadzającego się na dnie osadnika, zwłaszcza biologicznego osadnika wtórnego i dostarczania tego szlamu do kanału przewidzianego przy bocznej ściance osadnika, oraz urządzenia do stosowania tego sposobu przedstawionego na fig. 1 i 2.

Sposób według wynalazku charakteryzuje się tym, że szlam zasysa się przez ssące urządzenie syfonowe, zamocowane nad osadnikiem na ruchomej platformie i podaje się go do kanału, przy czym wydajność ssącego urządzenia syfonowego reguluje się przez spadek (Δ h) poziomu między osadnikiem a kanałem.

Urządzenie według wynalazku ma nad osadnikiem (1) z kanałem (12) przy jednej z jego bocznych ścian poruszany napędem (25) oczyszczający mostek (5). Urządzenie to charakteryzuje się tym, że oczyszczający mostek (5) ma z jednej strony sięgający do dna (2) osadnika (1) i wchodzący z drugiej strony do kanału syfonowy przewód (7), przy czym kanał stanowi element podciśnieniowy względnie element ssący stałej regulowanej pompy (18), która swym króćcem ssącym przylega do kanału. (9 zastrzeżeń)

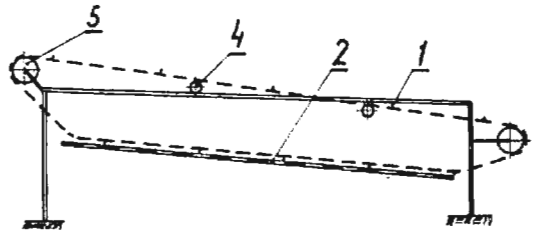
1a; B07b **P. 172691 T** 12.07.1974
50d; B07b

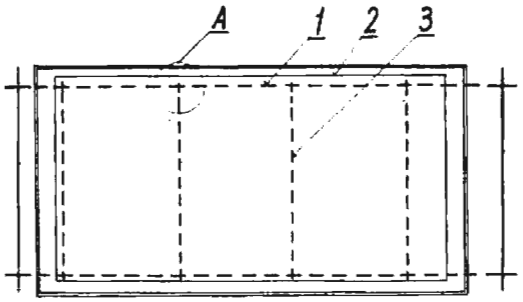
Kopalnia Węgla Kamiennego „Bielszowice" Przedsiębiorstwo Państwowe, Ruda Śląska, Polska (Józef Białas, Alfons Cichoń, Eugeniusz Makselon).

Sposób oczyszczania sit oczkowych i urządzenie do stosowania tego sposobu

Sposób ciągłego czyszczenia sit oczkowych stosowany jest przy przesiewaniu sortymentów drobnych i wilgotnych węgla.

Sposób polega na przemieszczaniu wraz z nadawą po powierzchni sita elementów czyszczących, sztywnych lub giętkich. Elementy te, w postaci poprzeczek (3), łączą ze sobą dwa cięgna (1) umieszczone z boków sita (2), przemieszczają się po sicie z prędkością w przybliżeniu równą prędkości nadawy.

Na końcach sita (2) są umieszczone zwrotne bębny (5), które w razie potrzeby mogą być wyposażone w napęd (7) własny do napędzania cięgien (1). Poszczególne poprzeczki (3) mogą być połączone ze sobą za pomocą dodatkowych cięgien usytuowanych skośnie lub równolegle do głównych cięgien (1).

(5 zastrzeżeń)

1a; B03b **P. 172898 T** 23.07.1974

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków, Polska (Władysław Pilch, Antoni Siwiec, Kazimierz Sztaba).

Sposób odzyskiwania składników użytecznych z produktów odpadowych, powstających w procesie wzbogacania rud miedzi

Sposób odzyskiwania składników użytecznych z produktów odpadowych, powstających w procesie wzbogacania rud miedzi polega na tym, że w obieg odpadów istniejącego lub projektowanego schematu technologicznego wprowadza się proces separacji magnetycznej za pomocą separatorów typu poligradientowego o wysokim natężeniu pola magnetycznego. (1 zastrzeżenie)

1a; B03b **P. 172938** 19.07.1974

Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Stanisław Chełstowski.)

Sposób drobnego przemiału metali

Sposób drobnego przemiału metali w młynach strumieniowych przeznaczony jest do otrzymania produktu o uziarnieniu poniżej 30 μm. Sposób polega na tym, że do nadawy młyna dodaje się twarde ziarniste materiały pochodzenia mineralnego o uziarnieniu nie mniejszym niż uziarnienie mielonego materiału. Oddzielenie dodatków mineralnych od mielonego materiału przeprowadza się w klasyfikatorze powietrznym znajdującym się w układzie młyna. (1 zastrzeżenie)

1b; B03c **P. 170483 T** 19.04.1974

Kombinat Górniczo-Hutniczy, Zakłady Badawcze i Projektowe Miedzi „Cuprum", Wrocław, Polska (Janusz Lekki, Wiesław Szeja, Janusz Laskowski).

Sposób flotacji kopalin użytecznych

Sposób flotacji kopalin użytecznych a w szczególności węgla, siarki i rud metali nieżelaznych polega według wynalazku na użyciu jako spieniaczy flotacyjnych o selektywnych własnościach zbierających, związków karbonylowych redukujących ich mieszanin lub mieszaniny związków karbonylowych i ich pochodnych. (2 zastrzeżenia)

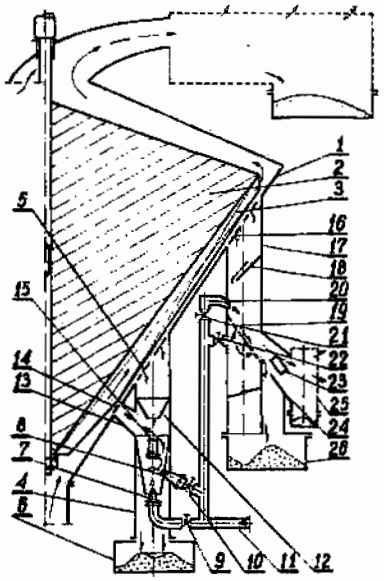
1b; B03c **P. 172587 T** 09.07.1974

Politechnika Częstochowska, Częstochowa, Polska (Bolesław Janowski, Józef Janowski, Ludwik Pastucha).

Separator odśrodkowy

Separator odśrodkowy przeznaczony jest do wytrącania z mieszaniny pyłowo-gazowej ziarn pyłu, oraz do segregowania wytrąconych ziarn na określone frakcje.

Separator wyposażony jest w kolumny (4, 17) połączone z obudową (1) separatora zaopatrzoną w szczeliny (5, 16) oraz ze zbiornikami (6, 26). Kolumny (4, 17) zaopatrzone są w dysze (7, 8, 20) połączone poprzez zawory (9, 10, 21) z przewodem (11) doprowadzającym sprężone powietrze, przy czym osie dysz (7, 8, 20) tworzą z kierunkiem grawitacyjnego opadania ziarn pyłu kąt, zawarty w granicach od 0° do 180°. W górnej części kolumn (4, 17) znajdują się kanały (13, 24), których osie tworzą z płaszczyzną poziomą kąt większy od kąta zsypu ziarn pyłu, powyżej których osadzone są ukośnie zastawki (12, 18), poniżej których znajdują się wzierniki (15, 23). (1 zastrzeżenie)

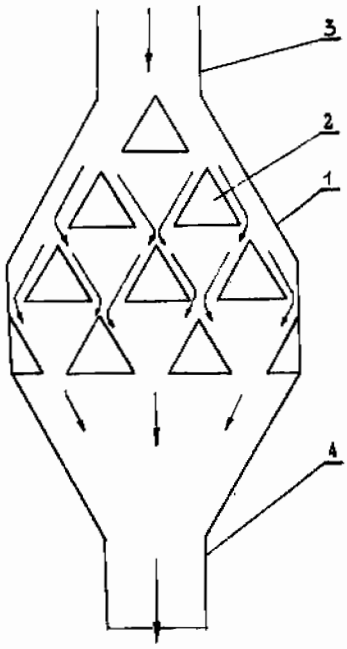

1b; B03c **P. 173010 T** 24.07.1974
50e; B07b

Politechnika Poznańska, Poznań, Polska (Mieczysław Rembiasz).

Oddzielacz ferromagnetyczny dla produktów sypkich, szczególnie palnych o własnościach wybuchowych

Oddzielacz ferromagnetyczny dla produktów sypkich przeznaczony jest szczególnie dla próduktów palnych o własnościach wybuchowych. Oddzielacz wykorzystuje magnesy stałe i charakteryzuje się tym że ma komorę, w której znajdują się trójkątne pryz-

my z magnesów stałych umieszczone w kilku rzędach tak, że produkt sypki zostaje rozdzielony między pryzmami i po przejściu przez nie jest całkowicie oczyszczony z ewentualnych zanieczyszczeń ferromagnetycznych. (1 zastrzeżenie)

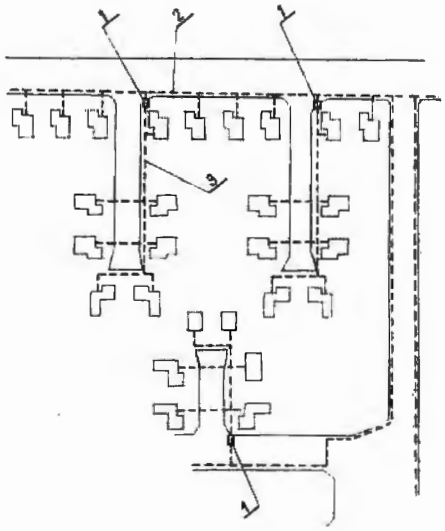
4c; F17d P. 172466 T 04.07.1974

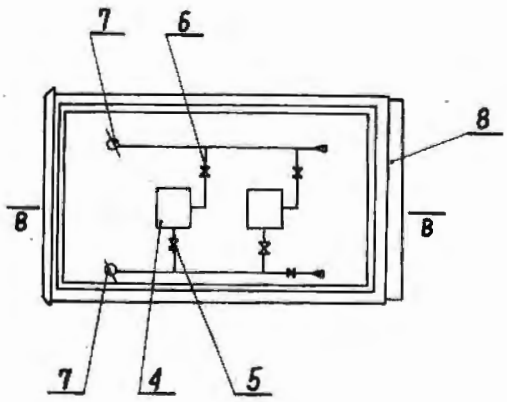
Gdańskie Okręgowe Zakłady Gazownictwa, Gdańsk, Polska (Edward Jurewicz).

Układ do rozprowadzania gazu pod zredukowanym ciśnieniem

Przedmiotem wynalazku jest układ do rozprowadzania gazu pod zredukowanym ciśnieniem, przeznaczony do wykorzystania przy sieciach rozdzielczych osiedli oraz mniejszych skupisk domów.

W sieci rozdzielczej gazu (1) o średnim ciśnieniu umiejscowiono punkty redukcyjne (1) redukujące ciśnienie gazu do niskiego a następnie doprowadzane do sieci rozdzielczej (3) gazu niskiego ciśnienia. Redukcje ciśnienia gazu w punkcie redukcyjnym uzyskuje się poprzez reduktory ciśnienia (4) połączone zaworami (5) i (6) z siecią rozdzielczą gazu. W punkcie redukcyjnym zamontowane są manometry (7) do pomiaru ciśnienia gazu przed i po zredukowaniu. Manometry (7) osadzone są na kolektorach wlotu i wylotu gazu w punkcie redukcyjnym. Zespół reduktorów punktu redukcyjnego zmontowany jest w szafce (8) wolnostojącej lub przyściennej, wykonanej z metalu względnie innych materiałów niepalnych. (3 zastrzeżenia)

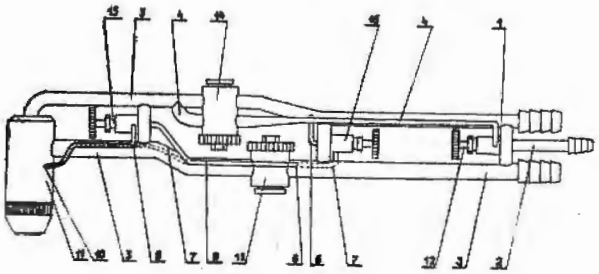
4g; F23d P. 171086 T 15.05.1974

Stołeczne Przedsiębiorstwo Instalacji Reklam Świetlnych, Warszawa, Polska (Elżbieta Sułek, Tadeusz Sosnowski).

Palnik

Przedmiotem wynalazku jest palnik do obróbki szkła. Palnik do obróbki szkła zasilany jest sprężonym powietrzem, tlenem i gazem ziemnym. Powietrze sprężone doprowadzane jest do palnika przewodem (1), tlen przewodem (2) zaś gaz przewodem (3). Przewód tlenowy (2) wyposażony jest w zawór regulacyjny (12) oraz w odgałęzienie-przewód tlenowy (4). Powietrzny przewód (1) i przewód-odgałęzienie tlenowe (4) posiadają wspólny zawór dwudrożny (14), za którym przewody (1) i (4) tworzą jeden wspólny przewód (5) łączący się bezpośrednio z głowicą palnika (11). Przewód gazowy (3) równoległy do przewodów (1), (4) łączy się bezpośrednio z głowicą palnika (11) i wyposażony jest w zawór (13). Od strony dyszy palnika (11) palnik według wynalazku wyposażony jest w zawór regulacyjny (15) na przewodach odgałęzieniach gazowych (8) i (9), a od strony zasilania w zawór regulacyjny (16) na przewodach odgałęzieniach powietrznych (6) i (7). Przewód powietrzny (1) i przewód gazowy (3) połączone są również pośrednio z głowicą palnika (11) przewodem (10) z tym, że przewód powietrzny (1) poprzez odgałęzienie-przewód (6), zawór regulacyjny (16) i przewód (7), a gazowy przewód (3) poprzez odgałęzienie odnogę (8), zawór regulacyjny (15) i przewód (9).

(1 zastrzeżenie)

5a; E21b P. 170174 T 08.04.1974

Fabryka Maszyn Wiertniczych i Górniczych „Glinik", Gorlice, Polska (Stanisław Kurek, Jerzy Augustowski, Józef Chmura).

But cementacyjny z zaworem zwrotnym

But cementacyjny z zaworem zwrotnym stosowany przy kolumnie rur okładzinowych do ich cementowania. U buta cementacyjnego, przedstawionego na

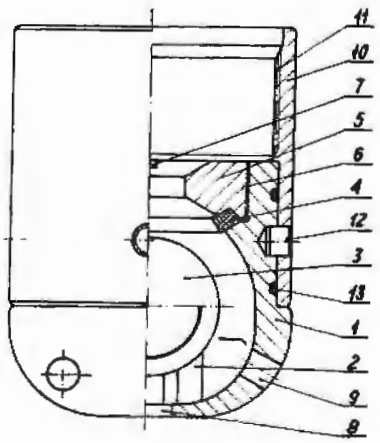

fig. 1, odmiany pierwszej, połączenie prowadnika **(1)** z łącznikiem **(10)** stanowią uszczelki **(4)** i kołki **(12)**. U buta cementacyjnego przedstawionego na fig. 2, odmiany drugiej połączenie prowadnika **(1)** z łącznikiem **(10)** stanowią uszczelki **(4)** i drut **(14)** wciśnięty do kanalika **(15)** utworzonego pomiędzy prowadnikiem **(1)**, a łącznikiem **(10)**. Uszczelki **(4)** są o przekroju kołowym. (3 zastrzeżenia)

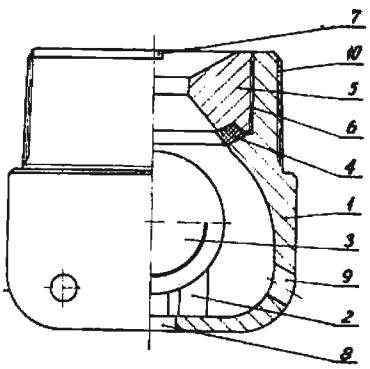
5a; E21b **P. 170196 T** 06.04.1974

Fabryka Maszyn Wiertniczych i Górniczych „Glinik", Gorlice, Polska (Stanisław Kurek, Jerzy Augustowski, Józef Chmura.

But cementacyjny z kulowym zaworem zwrotnym

Przedmiotem wynalazku jest but cementacyjny z kulowym zaworem zwrotnym stosowany przy kolumnie rur okładzinowych do ich cementowania. But cementacyjny posiada złącze gwintowe **(6)** łączące gniazdo zaworu **(5)** z prowadnikiem **(1)**.

Gniazdo zaworu **(5)** dociska uszczelkę **(4)** do prowadnika **(1)** i posiada wycięcia **(7)** na klucz. Średnica zewnętrzna prowadnika **(4)** jest równa średnicy złączki rury okładzinowej. U butów cementacyjnych z przepływem wirowym boczne otwory wypływowe posiadają przekrój kołowy i są nachylone pod kątem 45 do 60 stopni względnie osi buta cementacyjnego oraz skręcone w płaszczyźnie przekroju pod kątem 20 do 30 stopni. (4 zastrzeżenia)

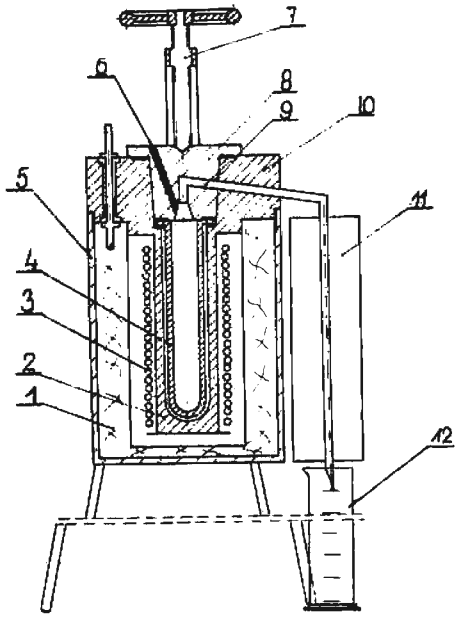
5a; E21b **P. 170296 T** 11.04.1974

Instytut Naftowy, Kraków, Polska (Leszek Szyszkowski, Edward Steliga, Jan Romanow).

Urządzenie do oznaczania składu fazowego płuczki wiertniczej zwłaszcza płuczki olejowej i emulsyjnej

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do oznaczania fazy stałej w płuczce wiertniczej zwłaszcza w płuczce olejowej i emulsyjnej, stosowane przy prowadzeniu bieżącej kontroli jakości płuczki w otworze wiertniczym podczas wiercenia.

Urządzenie według wynalazku znamienne tym, że składa się korpusu **(10)** w postaci cylindrycznej komory grzewczej **(2)** zakończonej kołnierzem, z luźno osadzonym wewnątrz naczyniem destylacyjnym **(4)**, który jest otoczony na całej powierzchni równomiernie płaszczem grzewczym **(3)**, osłoną izolacyjną **(1)** i zamknięty w obudowie **(5)**, przy czym pary destylatu, przechodzące z naczynia destylacyjnego **(4)** przez spadowe kanały przelotowe **(9)**, skraplane w chłodnicy **(11)** gromadzą się w naczyniu pomiarowym **(12)** a termoregulacja układu grzewczego odbywa się automatycznie z przystawki pomiarowo-kontrolnej. (1 zastrzeżenie)

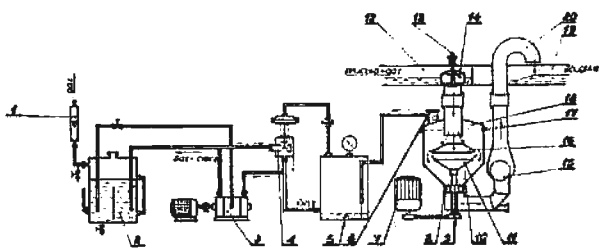
5a; E21b **P. 170352 T** 12.04.1974

Instytut Naftowy, Kraków, Polska (Jerzy Koźmic, Władysław Fijak, Jan Małecki, Czesław Chytra).

Urządzenie do ciągłej degazacji cieczy, a zwłaszcza płuczki wiertniczej

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do ciągłej degazacji cieczy, a zwłaszcza płuczki wiertniczej, stosowane na otworach wiertniczych.

Istota urządzenia według wynalazku polega na tym, że składa się z dwóch stożków zwróconych do siebie podstawami — jeden nieruchomy, ociekowy **(16)** z otworem przelotowym, drugi użebrowany, rozbryzgowy **(11)** wirujący na wspólnym wale z pompą śmigłową **(9)** w którym odgazowanie cieczy następuje pod wpływem zderzenia się strugi cieczy — przepływającej przez otwór stożka ociekowego **(16)** i po jego zewnętrznej stronie — cieczą rozproszoną na wirującym stożku rozbryzgowym **(11)**, przy czym uwolniony gaz przechodzi przez sito **(17)**, komorę górną **(18)** do oddzielacza **(6)**, skąd zasysany do zbiornika wyrównawczego **(5)** i przetłaczany pompą próżniową **(3)** do zbiornika cieczy obiegowej **(2)**, uchodzi przez rotametr **(1)**. (2 zastrzeżenia)

5a; E21b **P. 171126 T** 10.05.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Siarkowego „Siarkopol", Machów, Polska (Danuta Badawika).

Zaczyn cementacyjny do cementacji otworów eksploatacyjnych przy metodzie podziemnego wytapiania siarki

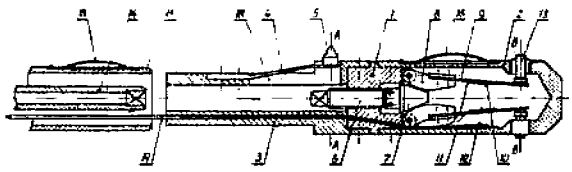
Zaczyn cementowy przeznaczony do cementacji otworu eksploatacyjnego przy metodzie podziemnego wytapiania siarki składa się z cementu, wody i chlorku wapnia oraz związków otrzymanych na bazie dwusiarczku krzemu, zwiększających wytrzymałość cementacji w podwyższonych temperaturach. Korzystnie stosuje się krzemian etylu w ilości 0,2 do 3 części wagowych. (1 zastrzeżenie)

5a; E21b 42k; G01n **P. 172574 T** 08.07.1974

Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi Zakłady Badawcze i Projektowe Miedzi „Cuprum", Wrocław, Polska (Jan Lis, Stanisław Frelkiewicz, Janusz Szamlicki).

Czujnik do pomiaru zmian naprężeń w górotworze

Czujnik przeznaczony jest do pomiaru zmian naprężeń w górotworze. Czujnik ma postać cylindra zamkniętego jednostronnie, w którym umieszczone są trzpienie kontaktowe **(13)** wysuwane za pomocą płaskich sprężyn **(9)** z naklejonymi na nich tensometrami pomiarowymi **(10)**. Wewnątrz korpusu czujnika jest umieszczony organ do regulowania wielkości wysuwu trzpieni **(13)** w postaci przekładni śrubowej **(6)**, na końcu której stożek rozpierający **(7)** wciskany jest między przegubowo osadzone krzywki **(8)**. Tuleja ustalająca **(3)** ma na swym zewnętrznym obwodzie kilka, usytuowanych nad wzdłużnymi wycięciami **(18)** w tej tulei, sprężyn **(4)**, z których każda zakończona jest kolcem **(5)**, służącym do ustalania położenia czujnika w otworze. Elementy zespołu popychacza rurowego **(14, 15, 16)** współdziałają przy wciskaniu czujnika do otworu, jego w nim ustalaniu oraz wyciąganiu z otworu. Wersja uproszczona czujnika służy do jego jednorazowego użycia w przypadku badań górotworu o wzmożonych przejawach ciśnienia i do stosunkowo głębokich otworów. (5 zastrzeżeń)

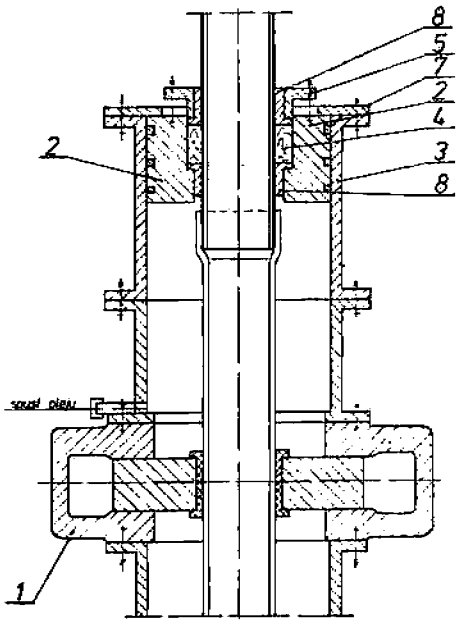
5a; E21b **P. 172578 T** 09.07.1974

Biuro Projektów Kopalnictwa Surowców Chemicznych „Biprokop", Przedsiębiorstwo Państwowe, Chorzów, Polska (Józef Wilk, Wiesław Puchniarski).

Głowica olejowa

Głowica olejowa przeznaczona jest do uszczelniania rury wodnej kielichowej przy jej podnoszeniu w trakcie eksploatacji otworowej soli.

Głowica olejowa według wynalazku składa się z zasuwy **(1)** oraz układu cylinder — tłok **(2)**, w skład którego wchodzi cylinder **(3)**, tłok **(4)**, dławik **(5)**, pierścienie uszczelniające **(6)**, zderzak tłoka **(7)** oraz dwie tulejki dzielone **(8)**. (1 zastrzeżenie)

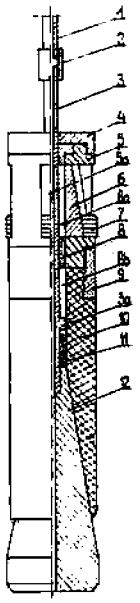

5a; E21b **P. 172724 T** 13.07.1974

Przedsiębiorstwo Poszukiwań Naftowych, Zielona Góra, Polska (Bolesław Wojnar, Tadeusz Anioł).

Urządzenie do uszczelniania rur okładzinowych stosowane zwłaszcza przy zabiegach intensyfikacji złóż w otworach wiertniczych

Urządzenie do uszczelniania rur okładzinowych w otworach wiertniczych stosowane zwłaszcza przy wykonywaniu kwasowania, szczelinowania lub przemywania strefy przyodwiertowej poziomu produktywnego środkami powierzchniowo czynnymi w otworach wiertniczych.

Urządzenie według wynalazku składa się z tulei prowadnikowej **(3)** z wypustkami **(3a)**, połączonej rozłącznie ze stożkowym, rozpierającym trzpieniem **(12)**, z tulei wewnętrznej **(8)** z wycięciami **(8a)** i **(8b)** podwieszonej na górnym kołnierzowym wytoczeniu w rurowym korpusie **(5)** z wykonanymi w nim wycięciami **(5a)**, najkorzystniej pionowymi, prostokątnymi, oraz

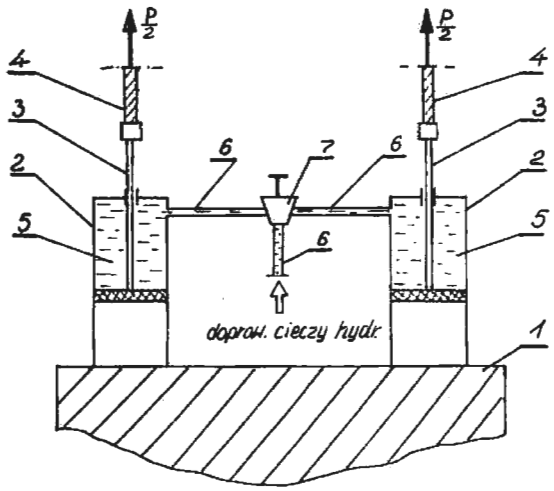
połączonego rozłącznie odcinkowym łącznikiem rurowym (9) z tuleją elastyczną (10), z klinów (6) oraz elementów szczękowych (7) umieszczonych wewnątrz korpusu (5), przy czym kliny (6) w połączeniu z układem wycięć (5a), (8a), (8b), i wypustow (3a) stanowią równocześnie element zapinająco-odpinający urządzenie w rurach o'tładzinowych. (1 zastrzeżenie)

5a; E21b **P. 172817 T** 17.07.1974

Politechnika Śląska im. Wincentego Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Kazimierz Koślacz, Walery Szuścik)

Zawiesie hydrauliczne wieloliniowych wyciągów szybowych

Zawiesie hydrauliczne przeznaczone jest dla wieloliniowych wyciągów szybowych. Zawiesie składa się z kilku cylindrów (2) tłoków (3) połączonych z sobą przewodami (6) i zaworami (7). Zawiesie połączone jest poprzez cylindry (2) na stałe lub przegubowo z naczyniem wydobywczym (1). Zawiesie umieszczone jest pomiędzy linami nośnymi (4), lub linami wyrównawczymi, a naczyniem wydobywczym (1), lub pomiędzy linami nośnymi (4) i linami wyrównawczymi, a naczyniem wydobywczym (1). (2 zastrzeżenia)

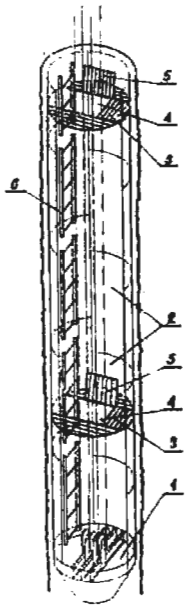

5a; E21b **P. 172873 T** 18.07.1974

Przedsiębiorstwo Robót Górniczych, Bytom, Polska (Joachim Gambik, Konrad Kuczyński, Stefan Lala, Andrzej Sobejko).

Sposób rurowania i uzbrajania szybów małośrednicowych

Sposób rurowania i uzbrajania przeznaczony szczególnie do uzbrajania szybów małośrednicowych w urządzenia do przejścia ludzi. Sposób polega na tym, że po wykonaniu szybu na podwieszonej na linie znanej trawersie zabudowuje się, korzystnie na nadszybiu segmentowo, płaszcz obudowy szybowej przy czym w miarę zapinania kolejnych segmentów w ustalonych odległościach montuje się znane ażurowe pomosty, które mają przejściowe otwory w jednej osi ze znanymi ażurowymi klapami pomostowymi zamykającymi, przy czym pomiędzy poszczególnymi pomostami w jednej osi na całej długości szybu zabudowane są na jednej tworzącej rury szybowej segmentowe drabiny. (1 zastrzeżenie)

5a; E21b **P. 172879 T** 19.07.1974

Eszakmagyarországi Vegyimüvek, Sajóbábony; Köolaj-Es Földgázbányászati Ipari Kutató Laboratórium, Budapeszt, Węgry (Janos Balaźs, Miklos Halmos, Jeno Molnar, Agnes Patzko, József Szabó, Ferenc Szántó, Bernat Varkonyi, László Tasi).

Białe szlamy wiertnicze zawierające emulsje olejowe albo wodno-olejowe i sposób ich wytwarzania

Białe szlamy wiertnicze przeznaczone są do płukania otworu wiertniczego. Szlamy zawierają oleofilizowane powierzchniowe substancje obciążające w ilości 10—70% wagowych.

Przedstawiono sposób wytwarzania, który polega na tym, że w temperaturze 10—50°C we frakcji (frakcjach) ropy naftowej rozpuszcza się 0,5—3% wagowych związku powierzchniowo czynnego, ułatwiającego pęcznienie i peptyzację i do tak otrzymanego roztworu dodaje się, intensywnie mieszając, 1,5—10% wagowych organofilowych minerałów ilastych i/albo organofilowych kwasów huminowych i tak otrzymaną mieszaninę po sześcio-ośmiogodzinnym staniu poddaje się homogenizacji z 10—70% wagowymi powierzchniowo oleofilizowanego środka obciążającego. (11 zastrzeżeń)

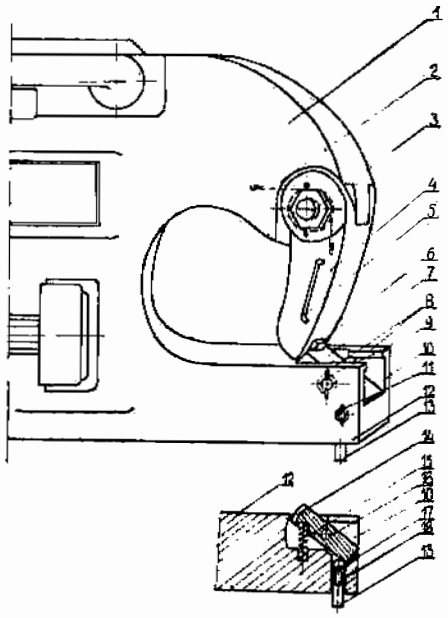
5a; E21b **P. 173061 T** 26.07.1974

Przedsiębiorstwo Poszukiwań Naftowych, Jasło, Polska (Józef Ćwik).

Zamek do zamykania bocznych uchwytów w elewatorze do rur wiertniczych, zwłaszcza w elewatorze do rur płuczkowych

Zamek przeznaczony jest do zamykania bocznych uchwytów w elewatorze typu zawiasowo-szczękowym do rur płuczkowych.

Zamek składa się z płytki (7) z zaczepem sprężynowym (15) osadzonej obrotowo na kołku walcowym (16) w wycięciu (10) dolnego ramienia (12) oraz z wałka podnośnego (13) z otworem prowadnikowym (18), podwieszonego na kołku walcowym (17), a płytka (7) posiada rowek (14) do przesuwania się po wypuście prowadnikowym (6) na swobodnym końcu kabłąka (4). (2 zastrzeżenia)

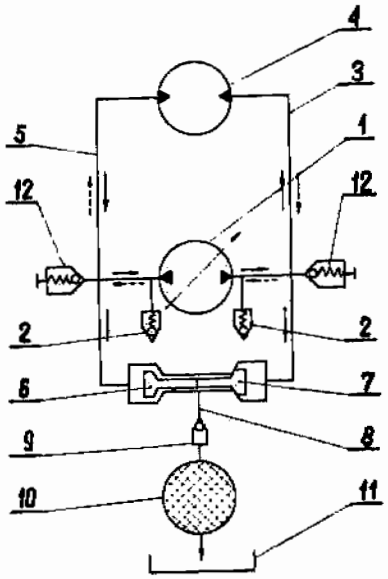

5b; E21c **P. 170000 T** 01.04.1974

Zakłady Konstrukcyjno-Mechanizacyjne Przemysłu Węglowego. Gliwice, Polska (Klemens Pilarski).

Ciągnik hydrauliczny o obiegu zamkniętym

Ciągnik hydrauliczny o obiegu zamkniętym rewersyjnym, przeznaczony jest do maszyn pracujących w atmosferze o dużym zapyleniu w szczególności do kombajnów węglowych. Ciągnik posiada hydrauliczny silnik **(4)** zasilany przez pompę **(1)** z ssawnymi zaworami **(2)** zabudowanymi w tej pompie. Do obu przewodów **(3)** i **(5)** łączących pompę z silnikiem podłączone są

dwa zawory **(6)** i **(7)** wzajemnie sobą sterujące tak że umożliwiają wypływ medium tylko ze strony ssawnej pompy do filtra **(10)**. Równocześnie w przewodzie **(8)** łączącym przestrzeń pomiędzy zaworami **(6)** i **(7)** a filtrem **(10)** znajduje się zwrotny zawór **(9)** uniemożliwiający zasysanie medium z filtra.

(2 zastrzeżenia)

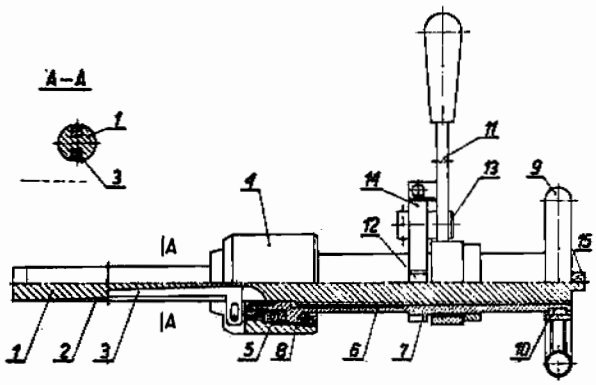
5b; E21c **P. 170068 T** 03.04.1974

Zakłady Konstrukcyjno-Mechanizacyjne Przemysłu Węglowego, Gliwice, Polska (Michał Leśko, Mirosław Leśko).

Łupacz materiałów kruchych

Łupacz materiałów kruchych ma na pobocznicach trzpienia **(1)** przynajmniej dwa rozbieżne rowki **(2)**, w których są ułożone noże **(3)** w kształcie klinów. Noże utwierdzone są w obudowie **(4)** oporowego łożyska **(5)** związanego z trzpieniem **(1)** poprzez jego część nagwintowaną i nakrętkę **(6)** z wieńcem zębatym i dźwignią **(11)**, przy czym na nakrętce **(6)** zamocowane jest pokrętło **(9)** za pomocą wpustu **(10)**. W alternatywnym rozwiązaniu tego urządzenia noże **(3)** są uruchamiane tłoczyskiem napędzanym hydraulicznie.

(3 zastrzeżenia)

5b; E21c **P. 170116 T** 05.04.1974

Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi, Zakłady Badawcze i Projektowe Miedzi „Cuprum", Wrocław, Polska (Hieronim Kaźmierski, Leszek Gajosiński).

Sposób transportu materiałów wybuchowych do przodków górniczych

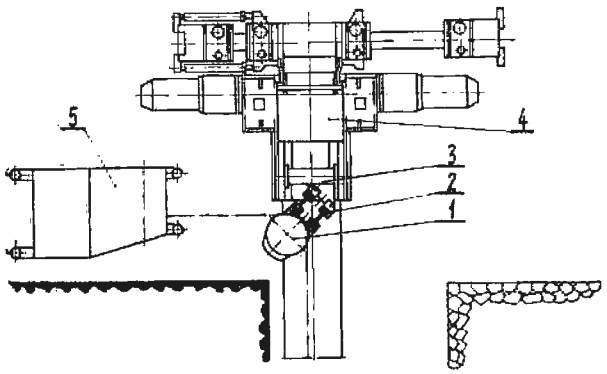
Sposób transportu materiałów wybuchowych do przodków górniczych z zastosowaniem transportu kontenerowego polega według wynalazku na transportowaniu tego materiału bez przepakowywania go od fazy produkcji do momentu użycia go do prac strzałowych w kopalni w dostarczonych do tego celu pojemnikach. W pojemniki te pakuje się materiał wybuchowy u producenta, stosuje się w transporcie kontenerowym i w tych samych pojemnikach przenosi się materiał do przodków górniczych. (2 zastrzeżenia)

5b; E21c **P. 170195 T** 06.04.1974

Kopalnia Węgla Kamiennego „Szczygłowice", Knurów, Polska (Zygmunt Skolik, Edward Bizoń, Stefan Zeifert, Edward Janik).

Przenośnik górniczy ścianowy

Przedmiotem wynalazku jest górniczy przenośnik ścianowy z krążkiem **(1)** kierującym linę od kołowrotu **(5)** bezpieczeństwa do maszyny urabiającej. Wynalazek polega na przegubowym zamocowaniu krążka **(1)** do napędowej skrzyni **(4)** przenośnika. Tak skonstruowany przenośnik pozwala na eksploatację ścian podłużnych nachylonych powyżej 12° przy pomocy kombajnów węglowych z zastosowaniem podbudów hydraulicznych w chodnikach nadścianowych przy stosowaniu bezwnękowego urabiania. (1 zastrzeżenie)

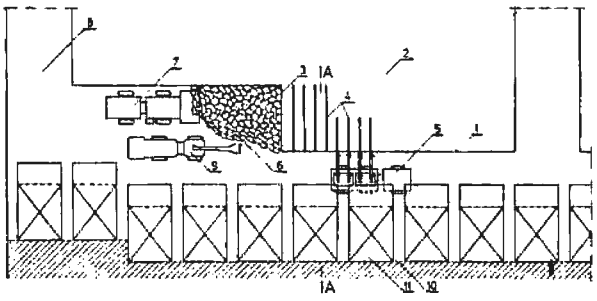
5b; E21c **P. 170285 T** 11.04.1974

Kombinat Górniczo Hutniczy Miedzi Zakłady Badawcze i Projektowe Miedzi „Cuprum", Wrocław, Polska (Józef Wojnowski, Romuald Drzemicki, Zbigniew Dańda, Marian Bochenek, Konrad Wanielista, Zygmunt Świeca).

Sposób wybierania złóż rud

Sposób wybierania złóż rudnych polegający na wybieraniu złoża skojarzonym systemem ubierkowo-zabierkowym przy pomocy maszyn samojezdnych, charakteryzuje się tym że, wiercenie otworów strzałowych **(4)** wykonuje się prostopadle do czoła ubierki **(1)**, odstawa urobku **(6)** kotwienie stropu, przesuwanie obudowy **(11)** i wywołanie zawału skał stropowych lub podsadzanie odbywa się jednocześnie w zabierce.

(1 zastrzeżenie)

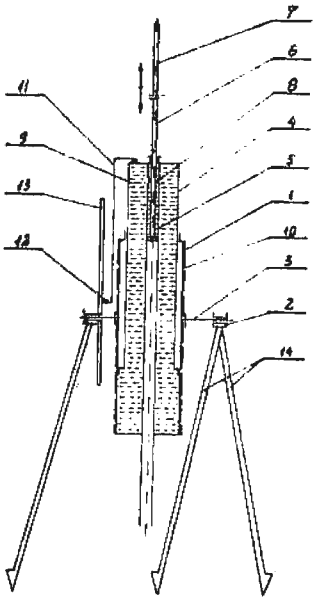
5b; E21c **P. 170290 T** 11.04.1974

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków, Polska (Mieczysław Hobler, Jan Konopka, Tadeusz Piotrowski).

Urządzenie do odwzorowywania obrysu wyrobisk górniczych budowli lub innych wewnętrznych konturów

Urządzenie do odwzorowywania obrysu wyrobisk górniczych, budowli lub innych wewnętrznych konturów zawiera cylindryczny korpus **(1)**, osadzony obrotowo w stojaku **(2)**, Na poziomej osi **(3)** są umieszczone współśrodkowo dwa cylindry **(4)** i **(5)**. Cylinder zewnętrzny **(4)** umocowany jest przesuwnie w korpusie **(1)**, a cylinder wewnętrzny **(5)** zaopatrzony w tłok z tłoczyskiem **(6)** jest połączony z wysięgnikiem **(7)**. Cylinder **(5)**, w górnej części ponad tłokiem posiada otwory **(8)**, które umożliwiają przepływ oleju **(9)**, wypełniającego tę część cylindra **(5)** oraz cylinder zewnętrzny **(4)**. Korpus **(1)** ma na zewnętrznej stronie pierścieniowe wyżłobienia **(10)**. Odstępy między nimi odpowiadają długości segmentów wysięgnika **(7)**. Do cylindra zewnętrznego **(4)** jest przymocowane ramię **(11)** zakończone pisakiem **(12)** mechanizmu samopiszącego.

(1 zastrzeżenie)

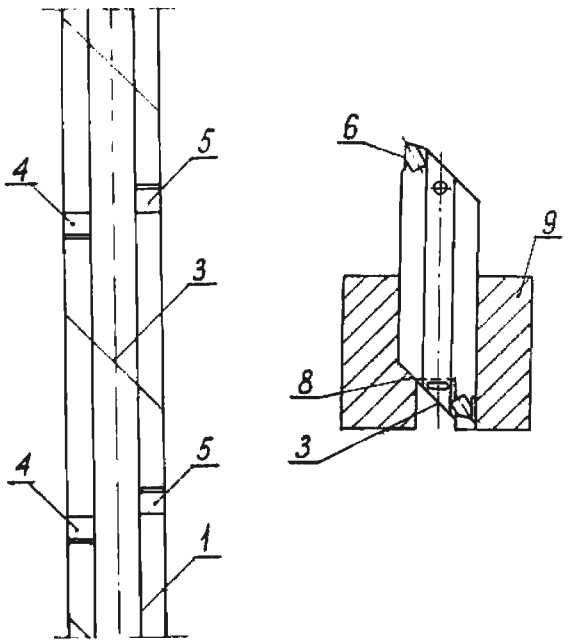

5b; E21e **P. 170420 T** 17.04.1974

Zakłady Konstrukcyjno-Mechanizacyjne Przemysłu Węglowego, Gliwice, Polska (Zygmunt Jaromin, Bolesław Szymczyk).

Noże górniczych urządzeń urabiających

Noże górniczych urządzeń urabiających wykonane z walcowanego profilu o podłużnych bruzdach **(1)** i skośnych płaszczyznach **(3)** oparte są na progu **(8)**

uchwytu **(9)** oraz posiadają zbieżne płaszczyzny **(2)** z występami **(4, 5)**. W miejscu osadzenia zbrojenia noża względnie styku ostrza z uchwytem znajdują się wybrania **(6, 7)**.

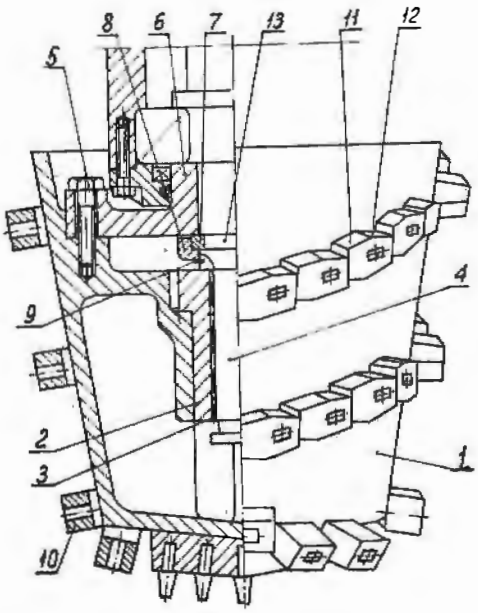
(4 zastrzeżenia)

5b; E21c **P. 170421 T** 17.04.1974

Zakłady Konstrukcyjno-Mechanizacyjne Przemysłu Węglowego. Gliwice, Polska (Zygmunt Jaromin, Klemens Pilarski, Bolesław Szymczyk, Helmut Blochel, Herbert Kużaj, Zygmunt Sałek).

Organ urabiający kombajnów węglowych

Organ urabiający kombajnów węglowych zawiera uchwyty nożowe o przekroju sześcioboków pozwalające na ich umocowanie na pobocznicy organu w ciągłe spirale urabiająco-ładujące z jednoczesną ochroną powierzchni uchwytów, w której usytuowane są elastyczne zamocowania nożowe. Trwałość i jednoczesną wymienialność organu urabiającego zapewniono przez stałe połączenie zębatej tulei **(2)** osadzonej na uzębieniu wału **(4)** z kadłubem organu, przy czym w rowku **(13)** wału **(4)** utwierdzony jest dzielony pierścień **(7)** podtrzymujący korpus organu za pomocą śruby **(5)** i tarczy **(6)**. Ponadto dzielony pierścień **(7)** zabezpieczony jest przed wypadnięciem z rowka **(13)** obejmą **(8)** i osadczym pierścieniem **(9)**. (3 zastrzeżenia)

5b; E21c **P. 170429** 17.04.1974

Pierwszeństwo: 19.04.73 RFN nr P. 2319910.2
16.06.73 RFN nr P. 2330764.4

Gewerkschaft Eisenhutte Westfalia, Altliinen, Republika Federalna Niemiec (Willy Heyer, Christoph Rassmann, Horst Schlilsener).

Urządzenie urabiające dla górniczej eksploatacji

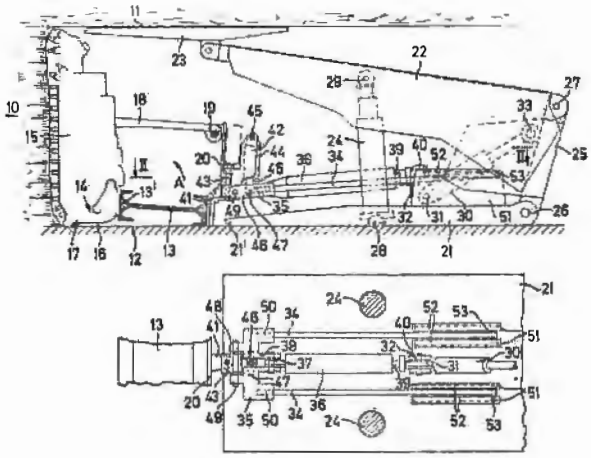
Przedmiotem wynalazku jest urządzenie urabiające dla górniczej eksploatacji z układem do poziomego sterowania maszyny urabiającej, szczególnie struga, poprzez ruch wahliwy prowadnicy maszyny urabiającej.

Z prowadnicą struga połączone są: odpowiednio jej przydzielony przenośnik, prowadnice belkowe rozciągające się w kierunku podsadzki, prowadzone i podparte na przesuwnej obudowie, pośrednio lub bezpośrednio za pomocą złącz przegubowych z osiami przegubów, biegnących wzdłuż prowadnicy struga.

Istota wynalazku polega na tym, że:

Między prowadnicą struga **(14)** lub elementem związanym z nią w jednostkę konstrukcyjną wahliwą a prowadnicami belkowymi **(34)** są przegubowo włączone siłowniki **(44)**, które w przednich częściach prowadnic belkowych w odstępie od ich złączy przegubowych **(49, 86, 87** i **102)** uchwytują bezpośrednio lub pośrednio prowadnice belkowe.

Siłowniki **(44)** składają się z hydraulicznych wciągników. Złącza przegubowe **(49, 86, 87** i **102)** prowadnic belkowych **(34)** i siłowniki **(44)** ułożone są w odstępie nad spągiem **(12)**. (21 zastrzeżeń)

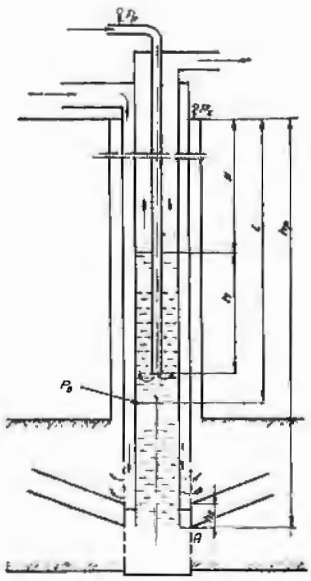

5b; E21c **P. 170567 T** 24.04.1974

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków, Polska (Andrzej Dunikowski, Tadeusz Ociepa).

Sposób regulacji procesu eksploatacji siarki metodą otworową

Sposób regulacji procesu eksploatacji siarki, według wynalazku, polega na tym, że ustala się dla danego otworu eksploatacyjnego linię równowagi pracy otworu oraz wyznacza obszar pracy tego otworu, w zależności od wielkości ciśnienia wody złożowej **(P_z)**, panującego wokół otworu eksploatacyjnego oraz od wielkości ciśnienia **(P_s)**, wywołanego słupem płynnej siarki, na określonej głębokości w kolumnie wydobywczej. W celu utrzymania optymalnej szybkości wydobycia, dla punktów pracy bardziej oddalonych od linii równowagi, zwiększa się ilość powietrza tłoczonego do otworu eksploatacyjnego. Natomiast dla punktów pracy zbliżających się do linii równowagi, zmniejsza się ilość powietrza tłoczonego do otworu eksploatacyjnego. (1 zastrzeżenie)

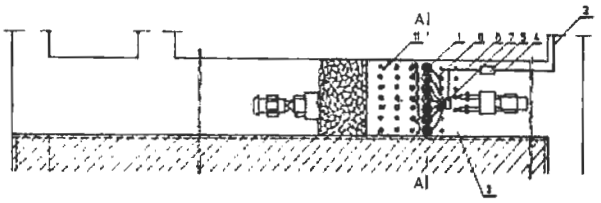

5b; E21c P. 170739 T 02.05.1974

Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi Zakłady Badawcze i Projektowe Miedzi „Cuprum", Wrocław, Polska (Romuald Drzemicki, Józef Wojnowski, Zdzisław Szecówka, Stanisław Frelkiewicz, Marian Bochenek, Zygmunt Świeca).

Sposób poprawy urabialności skał szczególnie kopalin użytecznych

Sposób poprawy urabialności skał a szczególnie kopalin użytecznych według wynalazku polega na tym, że w caliźnie (2) wierci się otwory strzałowe (1) a następnie przy pomocy agregatu wysokociśnieniowego (5) wtłacza się do tych otworów ciecz pod ciśnieniem. Wtłaczana ciecz rozchodzi się wokół otworów (1) aż do nasycenia przestrzeni (11) calizny (2). W tak przygotowanej caliźnie przystępuje się do mechanicznego urabiania, bądź też otwory (1) wypełnia się materiałem wybuchowym i wykonuje się odpalanie ładunków. (1 zastrzeżenie)

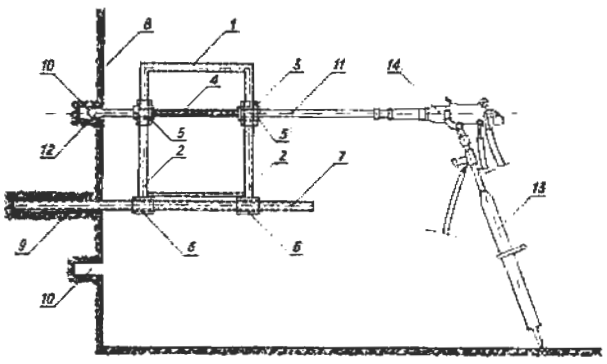

5b; E21c P. 170894 T 07.05.1974

Główny Instytut Górnictwa, Katowice, Polska (Kazimierz Pawłowicz, Edward Gawliczek, Bolesław Prętki, Franciszek Zejer).

Urządzenie do nadawania otworom strzałowym położenia wzajemnie równoległego bądź określonej skośności

Urządzenie umożliwiające nadanie ściśle wymaganego położenia kolejno wierconym otworom strzałowym (10) stanowi sztywna równoległoboczna rama (1) umieszczona przesuwnie na prowadniczej kotwi osadzonej w otworze (9), odwierconym w caliźnie czoła bądź ociosów wyrobiska korytarzowego. Na bocznych ramionach (2) tej ramy umieszczone są przesuwnie dwie wodzące tuleje (3) połączone jedną dłuższą lub dwiema krótszymi tulejami (5) prowadzącymi wiertniczą żerdź (11). Tak skonstruowane urządzenie może być stosowane przy urabianiu skał robotą wiertniczo-strzelniczą w przodkach wszelkich wyrobisk górniczych. Może być użyte do wiercenia otworów równoległych bądź zbieżnych otworów włomu klinowego, piramidalnego czy stożkowego, a ponadto za jego pomocą można odwiercać równoległe otwory do bocznego strzelania w kombajnowych wnękach, a także równoległe głębokie otwory strzelania zruszająco-odprężającego w czole przodków wyrobisk chodnikowych drążonych w pokładach tąpiących.
(2 zastrzeżenia)

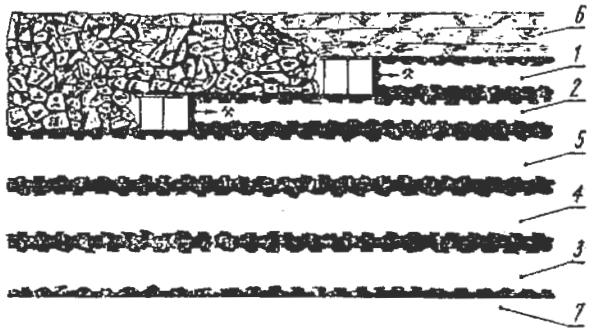

5b; E21c P. 171064 T 14.05.1974

Główny Instytut Górnictwa, Katowice, Polska (Józef Łojas, Władysław Konopko, Andrzej Raczyński, Bohdan Sawka).

Sposób eksploatacji grubych pokładów

Sposób eksploatacji grubego pokładu polega na kolejnym wybraniu jego warstwy przystropowej z zawałem stropu oraz również systemem zawałowym warstwy mającej w stropie gruzowisko skalne, co powoduje całkowite odprężenie pozostałych warstw tego pokładu. Warstwy te wybierane są z dołu do góry, to znaczy w kolejności warstw rozpoczynając od warstwy przy spągu pokładu. Przy czym warstwy te mogą być wybierane z podsadzką hydrauliczną, a ostatnia warstwa zalegająca pomiędzy gruzowiskiem skalnym w stropie, a piaskiem podsadzkowym w jej spodku może być wybierana systemem zawałowym.
(2 zastrzeżenia)

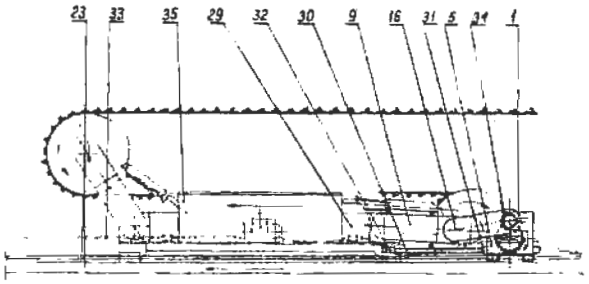

5b; E21c P. 172398 T 02.07.1974

Zakłady Konstrukcyjno-Mechanizacyjne Przemysłu Węglowego, Gliwice, Polska (Jerzy Słomski, Jerzy Stachurski).

Kombajnowa kruszarka kęsów

Kombajnowa kruszarka kęsów zawierająca wirujący bęben (1) zaopatrzony w kruszące palczaste tarcze (2), usytuowany poprzecznie do przenośnika (23) przeznaczona jest do kruszenia dużych brył węgla opadających z pokładu węglowego na przenośnik. Wirujący bęben (1) ma napęd od napędowego wałka (8) przekładni w ramieniu (9) kombajnu (35). Napęd ten jest osłonięty ramieniem (16), którego jeden koniec ułożyskowany jest współosiowo z napędowym wałkiem (8) w ramieniu (9) kombajnu (35), a drugi koniec ramienia (16) ułożyskowany jest w kadłubie (5) kruszarki. Kruszarka połączona jest z kadłubem (2) kombajnu za pomocą drąga (30) usytuowanego równolegle do przenośnika (23). Kadłub (5) kruszarki zamocowany jest przesuwnie na przenośniku w znany sposób. (6 zastrzeżeń)

5b; E21c **P. 172571** 09.07.1974

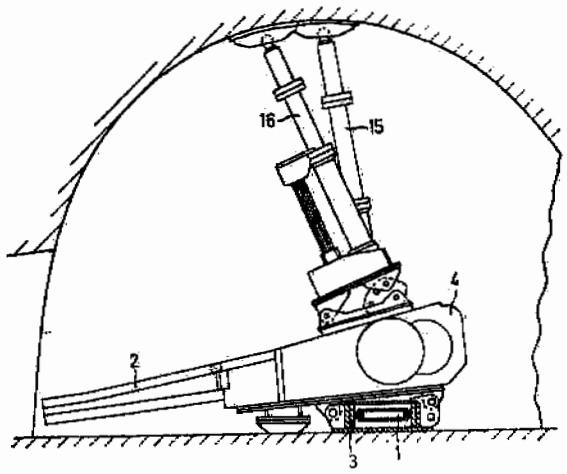
Pierwszeństwo: 11.07.1973 — RFN (nr P 23 35 235.4)

Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia P 170427

Maschinenfabrik Glückauf Benkenberg KG., Gelsenkirchen, Republika Federalna Niemiec (Kurt Jungmann, Paul Smitz).

Urządzenie odciągowe dla przenośnika przodkowego

Urządzenie odciągowe dla przenośnika przodkowego, oraz dla łańcucha napędowego maszyny urabiającej jest ustawiane blisko przodka, lub w chodniku nadścianowym, albo w chodniku głównym. Urządzenie to ma belkę odciągową, która jest umieszczona poprzecznie do przenośnika i jest prowadzona przesuwnie swym odcinkiem środkowym w połączonej z przenośnikiem, zwłaszcza spierającej stanowisko napędu, ramie ślizgowej w postaci obudowy, a na końcach jest sprzężona z płytkowymi trzewikami. Trzewikom tym i ramie ślizgowej przyporządkowane są sterowane, usytuowane w położeniu stojącym, hydrauliczne cylindry podporowe (stemple podporowe). Oba końce belki odciągowej są zamocowane z możliwością ograniczonego ruchu w przedłużeniach przyłączonych trzewików w kieszeniach. Przedłużenia przyłączowe są wykonane jako podwójnie ruchome pośrednie człony sprzęgające, zamocowane na trzewikach i prowadzone ruchem pionowym z ograniczeniem. Oba obszary przestawiania pionowego pośredniego członu sprzęgającego są umieszczone obok siebie na tej samej wysokości, a wymiary przestawiania pionowego są w przybliżeniu równe. (6 zastrzeżeń)

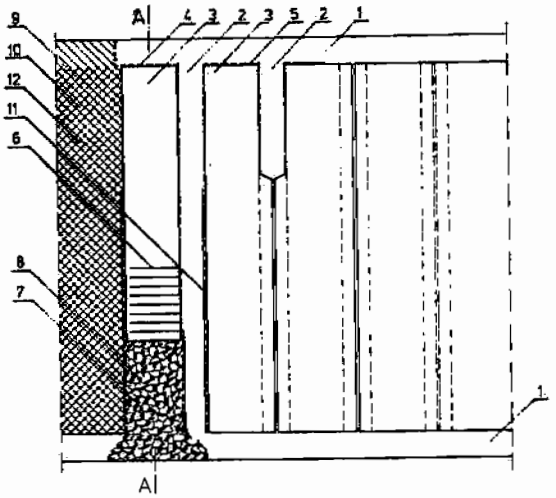

5b; E21c **P. 172575 T** 08.07.1974

Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi, Zakłady Badawcze i Projektowe Miedzi „Cuprum", Wrocław, Polska (Józef Wojnowski, Adam Barsznica, Andrzej Zdanowski, Zdzisław Cieślik, Romuald Drzemicki, Barbara Wojnowska).

Sposób wybierania złóż kopalin nachylonych pod kątem większym od kąta samostaczania urobku, zwłaszcza węgla

Sposób wybierania złóż kopalin nachylonych pod kątem większym od kąta samostaczania urobku, zwłaszcza węgla polega na tym, że partię złoża dzieli się na piętra chodnikami **(1)**, które łączy się przecinkami **(2)** wykonanymi zgodnie z nachyleniem złoża lub diagonalnie pod kątem zapewniającym samostaczanie urobku i w ten sposób w powstających filarach **(3)** wybieranie prowadzi się po wzniosie — przy czym wiercenie otworów strzałowych **(6)** i ich ładowanie wykonuje się z przecinki **(2)**, a w caliźnie filara **(3)** strzela się kilkakrotnie aż do urobienia calizny w całym filarze **(3)**, przy czym przed każdym odstrzałem oprócz pierwszego odstrzału odstawia się część urobku **(7)** w dolnym chodniku **(1)** stwarzając tylko niezbędną przestrzeń, konieczną do ulokowania urobku **(7)** z następnego odstrzału, a następnie urobek **(7)** staczany do chodnika **(1)** odstawia się, a powstałą w ten sposób wybraną przestrzeń **(8)** wypełnia się podsadzką **(3)** lub poprzez zawał skał **(10)** otaczających złoże, przy czym warstwa izolacyjna **(5)** opinająca ociosy **(4)** filara **(3)** uniemożliwia przedostawanie się podsadzki **(9)** lub skał **(10)** do urobku **(7)** a ponadto wykonana w przecince **(2)** tama **(11)** niezależnie od warstwy izolacyjnej **(5)** przeciwdziała przedostawaniu się podsadzki lub rumowiska zawałowego ze zrobów **(12)** do urobku **(7)**. (1 zastrzeżenie)

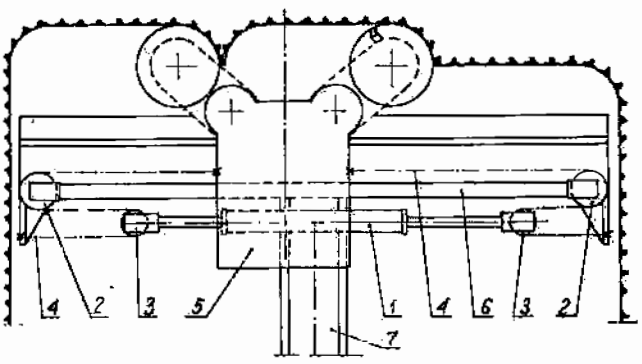
5b; E21d **P. 172590 T** 09.07.1974

Zakłady Konstrukcyjno-Mechanizacyjne Przemysłu Węglowego, Gliwice, Polska (Stanisław Walkiewicz, Jan Dybkowski, Ewald Spyra, Jerzy Pilarski, Edward Cisoń).

Agregat urabiająco-ładujący

Agregat urabiająco-ładujący przeznaczony jest do zmechanizowanego wybierania wnęk w systemie ścianowym eksploatacji górniczej.

Agregat składa się z urabiającego urządzenia **(5)** umieszczonego przesuwnie na przenośniku **(6)** oraz urządzenia **(7)** transportującego urobek. Mechanizm posuwu urządzenia **(5)** stanowią dwa odcinki cięgna **(4)**, z których każdy jednym końcem przymocowany jest do kadłuba urządzenia **(5)**, a drugim końcem do ramy przenośnika **(6)**. Na przenośniku **(6)**, najkorzystniej w środku jego długości umocowany jest hydrauliczny siłownik **(1)**.

Każdy odcinek cięgna (4) przewinięty jest przez stałą rolkę (2) znajdującą się na ramie przenośnika (6) i przez ruchomą rolkę (3) znajdującą się na jednym i drugim końcu drąga siłownika (1)

(1 zastrzeżenie)

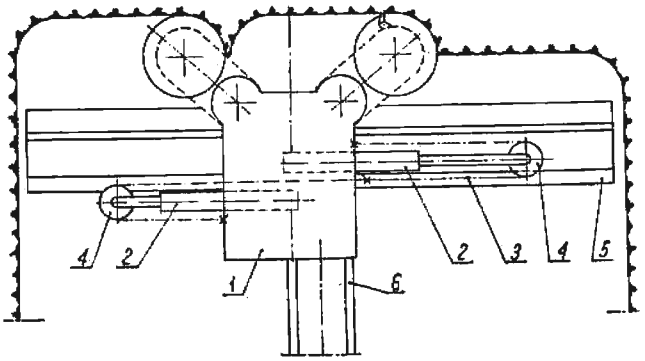
5b; E21d **P. 172591 T** 09.07.1974

Zakłady Konstrukcyjno-Mechanizacyjne Przemysłu Węglowego, Gliwice, Polska (Stanisław Walkiewicz, Jerzy Dybkowski, Ewald Spyra, Jerzy Pilarski, Edward Cisoń).

Agregat urabiająco-ładujący

Agregat urabiająco-ładujący przeznaczony jest do zmechanizowanego wybierania wnęk w systemie eksploatacji górniczej.

Agregat składa się z urabiającego urządzenia (1) umieszczonego przesuwnie na przenośniku (5) i transportującego urządzenia (6). Mechanizm posuwu urządzenia (1) składa się z cięgna (3) przymocowanego końcami do kadłuba urządzenia (1) i przewiniętego przez zwrotne krążki (4). Krążki (4) znajdują się na końcach drągów obu hydraulicznych siłowników (2). Siłowniki (2) ustalone są względem kadłuba urządzenia (1). Cięgno (3) w jednym punkcie, najkorzystniej w środku swojej długości, przytwierdzone jest do ramy przenośnika (5). (1 zastrzeżenie)

5b; E21c **P. 172627 T** 10.07.1974

Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi, Zakłady Badawcze i Projektowe Miedzi, „Cuprum", Wrocław, Polska (Jan Sadecki, Alfred Wołczyński, Zbigniew Dańda).

Sposób wybierania złoża rudnego

Sposób dotyczy wybierania złoża rudnego z zastosowaniem hydraulicznej obudowy kasztowej, z wypełnianiem pustki poeksploatacyjnej przez zawał stropu lub za pomocą podsadzki hydraulicznej. Sposób polega na tym, że ubierkę, w której strop zabezpiecza się obudową zmechanizowaną i stosuje się do wybierania uprzednio odstrzelonego urobku samojezdne ładowarki odstawcze, przy czym jednocześnie z wybieraniem urobku i/lub przesuwaniem obudowy dla tej samej ubierki wierci się równoległe do czoła przodka i długie na całą długość ubierki otwory strzałowe dla następnego jednego bądź więcej zabiorów, prowadzi się dla eksploatacji złoża o grubości w granicach około 3—4,5 m. (1 zastrzeżenie)

5b; E21c **P. 172628 T** 10.07.1974

Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi, Zakłady Badawcze i Projektowe Miedzi, „Cuprum", Wrocław, Polska (Zdzisław Szecówka, Jan Sadecki, Alfred Wołczyński, Józef Wojnowski).

Sposób wybierania złóż rud

Sposób dotyczy wybierania złóż rud i jest stosowany najkorzystniej do średniej warstwy złoża, systemem ubierkowo-zabierkowym z zastosowaniem obudowy zmechanizowanej dla podparcia stropu. Za obudową zmechanizowaną wywołuje się zawał lub wypełnia pustkę poeksploatacyjną podsadzką hydrauliczną, przy czym ubierkę z obudową zmechanizowaną wybiera się zabierką, w której równocześnie wierci się otwory strzałowe, ładuje się i odstawia urobek oraz przesuwa tę obudowę. W zabierce tej odsłania się strop na przestrzeni nie wymagającej kotwienia i przesuwa się obudowę zmechanizowaną tworząc krótki wspornik warstw stropowych między czołem ubierki, a linią wyznaczoną wysięgnikami stropnic.

(1 zastrzeżenie)

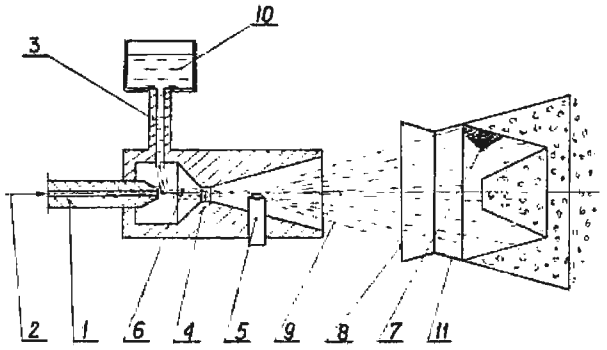
5b; E21b **P. 172635 T** 10.07.1974

Zakłady Konstrukcyjno-Mechanizacyjne Przemysłu Węglowego, Gliwice, Polska (Walenty Frydel, Werner Sopalla, Bronisław Urbanek, Ludwik Piprek).

Urządzenie do wytwarzania piany

Urządzenie przeznaczone jest do wytwarzania piany w podziemiach kopalń w celu zapobiegania rozprzestrzenianiu się lotnych pyłów węglowych. Urządzenie składa się z dyszy (1), którą wypływa sprężona ciecz (2) do komory, gdzie łączy się z pianotwórczym środkiem (10) doprowadzonym przewodem (3). Strumień cieczy pianotwórczej przepływa przez zwężkę (4), po czym na swej drodze napotyka element (5), na którym rozbija się na szereg strug (9). Na siatce (7) zroszonej rozproszonym strumieniem cieczy pianotwórczej tworzy się piana. Siatka ma kołnierz (8 i 11), który umożliwia zassanie większej ilości powietrza przez rozbity strumień oraz uniemożliwia powrotny odpływ zassanego powietrza, skutkiem czego uzyskuje się większą ilość piany z cieczy pianotwórczej.

(4 zastrzeżenia)

5b; E21c **P. 172679 T** 11.07.1974

Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi, Zakłady Badawcze i Projektowe Miedzi „Cuprum", Wrocław, Polska (Eugeniusz Antończyk, Zdzisław Cieślik, Feliks Konieczny, Jan Dąbski, Michał Urbaniak, Eugeniusz Szachnowicz).

Sposób wykonywania przybitki otworów strzałowych oraz element przybitkowy

Sposób dotyczy wykonywania przybitki otworów strzałowych oraz elementu do wykonania przybitki w otworze strzałowym.

Sposób polega na zamknięciu materiału wybuchowego w otworze górotworu za pomocą co najmniej dwóch identycznych elementów wprowadzonych do otworu strzałowego, z których jeden element rozpiera drugi między ściankami otworu strzałowego. Element do wykonania przybitki w otworze strzałowym stanowi wydrążony wewnątrz czop z materiału o własnościach sprężystych, którego kształt wydrążenia odpowiada kształtowi zewnętrznej powierzchni stożkowego czubka. Na całej długości części cylindrycznej oraz na części długości obszaru stożkowego są wykonane wzdłużne przecięcia materiału czopa.

(2 zastrzeżenia)

5b; E21c **P. 173004** 25.07.1974

Pierwszeństwo: 24.05.1974 — Wielka Brytania (nr 35851/73)

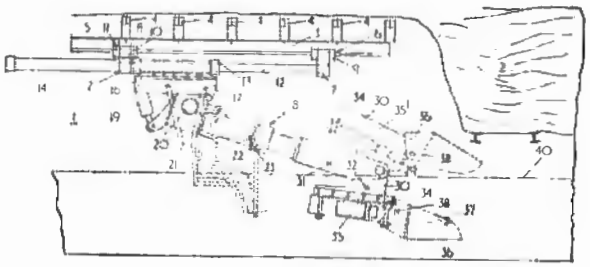
Coal Industry (Patents) Limited, Londyn, Wielka Brytania (Darek Plummer).

Maszyna górnicza

Maszyna górnicza przeznaczona jest do kruszenia skał, w celu przedłużenia lub powiększenia górniczych chodników przewozowych.

Maszyna zawieszona jest na podwieszonym torze i charakteryzuje się tym, że zawiera zespół podwoziowy (6) składający się z dwóch łączników (7, 8) połączonych przegubowo, w którym oś sworznia zgodna jest z kierunkiem toru, przy czym wysięgnik (18) zamontowany na członie podporowym (16) jest obrotowo zawieszony na zespole podwoziowym i zawiera wspornik (30), podtrzymujący narzędzie (37, 36') kruszące skałę.

(3 zastrzeżenia)

5b; E21c **P. 173118 T** 30.07.1974

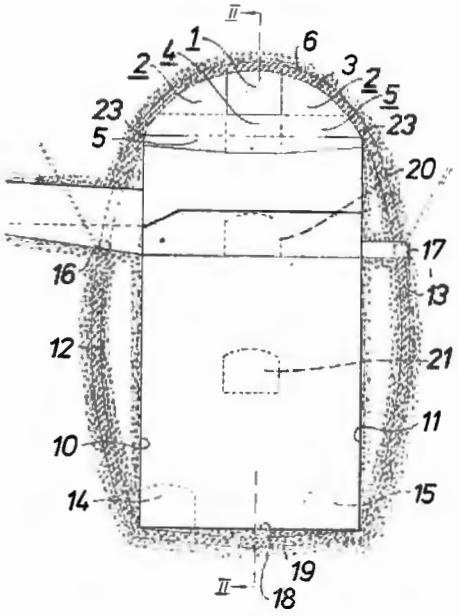
Pierwszeństwo: 30.07.1973 — Szwecja (nr 7310504-1)
16.05.1974 — Szwecja (nr 7406572-3)

Tore Jerker Hallenius, Sunvdsvall, Szwecja, Karl Jgar Sageforos, Solna, Szwecja (Tore Jerker Hallenius, Karl Igar Sageforos).

Sposób wysadzania i wzmacniania otworów w skałach

Sposób przeznaczony jest do wysadzania i wzmacniania otworów w skałach. Sposób polega na tym, że przed całkowitym odsłonięciem przyszłych ścian bocznych otworu skalnego wyłamuje się w skale większą liczbę szybów (12 i 13) na zewnątrz tych ścian (10 i 11), które to szyby w kształcie łuku rozciągają się pomiędzy górnym i dolnym skrajem przyszłych ścian bocznych. Łukowate szyby wypełnia się za pomocą betonu, stali lub podobnych materiałów wzmacniających, tak, iż w szybach powstają łukowate belki z materiału wzmacniającego ułożone całkowicie w skale na zewnątrz przyszłej ściany otworu. Wysadzanie i wzmacnianie otworu skalnego ze sklepionym stropem wykonuje się wyłamując w stropie szczeliny (2).

(15 zastrzeżeń)

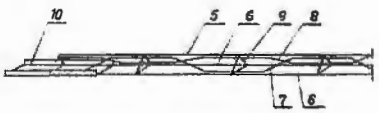
5c; E21d **P. 122851** 04.10.1967

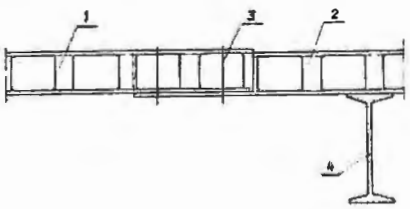
Główne Biuro Studiów i Projektów Górniczych Biuro Projektów Górniczych Gliwice, Gliwice, Polska (Bernard Piegza).

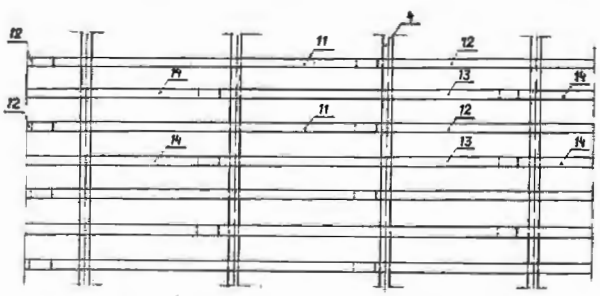
Element obudowy wyrobisk podziemnych zwłaszcza w górnictwie oraz sposób jego układania

Element obudowy ukształtowany jest z profili korytkowych i ażurowych śrudników (1) i (2). Śrudniki (1) i (2) łączone są ze sobą drutem (3). Okładzina (11) jest wsparta na dwóch sąsiednich odrzwiach (4) i wystaje poza te odrzwia, przy czym koniec dłuższego jej wspornika jest wsparty na sąsiedniej okładzinie.

(4 zastrzeżenia)

5c; E21d P. 169985 T 01.04.1974

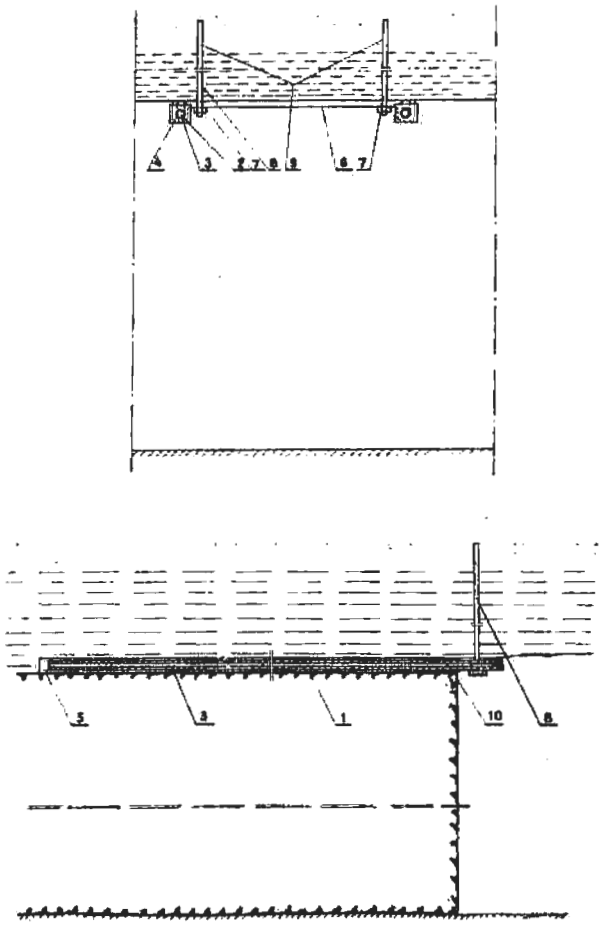
Zakład Badań i Doświadczeń Budownictwa Górniczego, Mysłowice, Polska (Franciszek Misiąg, Wiesław Stąpor, Ryszard Szafrański, Hubert Kasperek).

Sposób zabezpieczenia stropu bezpośredniego przed opadem

Przedmiotem wynalazku jest sposób zabezpieczania bezpośredniego stropu przed opadem do stosowania w kopalniach górnictwa podziemnego.

Sposób według wynalazku polega na tym, że odwierca się w korzystnych odległościach otwory (1) poziome w czole wyrobiska pod stropem bezpośrednim. W otworach tych utwierdza się pręty (2) lub rurki (3) punktowo lub na całej długości środkiem (5) wklejającym.

Do prętów tych podwiesza się stropnicę (6) z otworami (7). Poprzez te otwory odwierca się otwory (8) stropowe do zabudowy kotwi (9) rozprężnych lub wklejanych. Dla dobrej współpracy z zabezpieczeniem ze stropem zasadniczym nadaje się prętom (2) i kotwiom (9) wstępny naciąg. Po odsłonięciu stropu zabudowywuje się kolejne stropnice (6). (1 zastrzeżenie)

5c; E21d P. 170007 T 01.04.1974

Fabryka Maszyn Wiertniczych i Górniczych „Glinik", Gorlice, Polska (Kazimierz Kotwica, Jan Domiczek, Stanisław Dziadowiec, Stanisław Zimowski, Józef Feruś, Anzelm Gościmiński, Jerzy Moskal, Czesław Wolski, Bogumił Brzozowski).

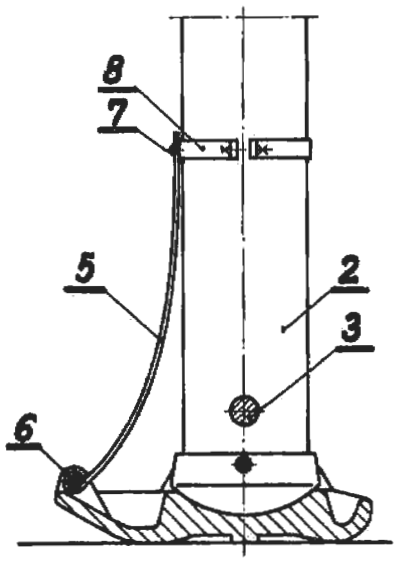
Połączenie stopy z podporą hydrauliczną

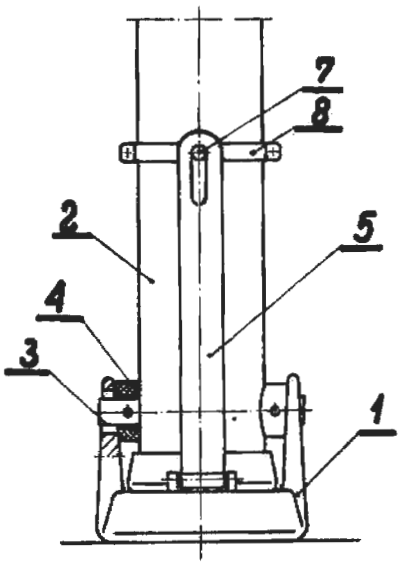
Przedmiotem wynalazku jest połączenie stopy z indywidualną podporą hydrauliczną obudowy zmechanizowanej, stosowanej w górnictwie węglowym, w szczególności do pokładów miękkich.

Połączenie stopy z podporą hydrauliczną posiada sprężynę (5) przegubowo połączoną z hydrauliczną podporą (2) i stopą (1) oraz co najmniej dwa elastyczne łączniki (4), umieszczone pomiędzy stopą (1), a hydrauliczną podporą (2).

Przedmiotowe rozwiązanie znajduje szerokie zastosowanie w górnictwie węglowym zwłaszcza w czasie pracy obudowy hydraulicznej w miękkim spągu.

Istota wynalazku najlepiej uwidoczniona jest na fig. 1. (1 zastrzeżenie)

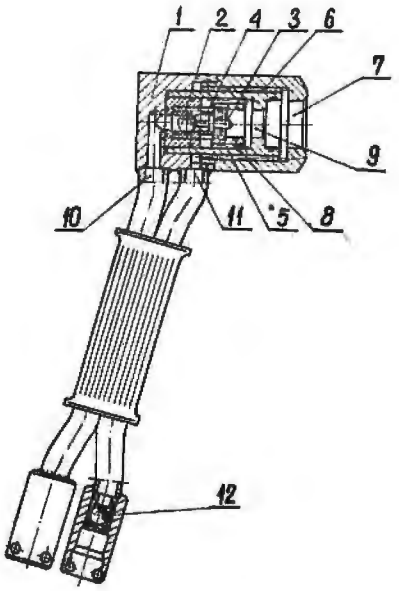
5c; E21d P. 170008 T 01.04.1974

Fabryka Maszyn Wiertniczych i Górniczych „Glinik", Gorlice, Polska (Kazimierz Kotwica, Jan Domiczek, Stanisław Dziadowiec, Stanisław Zimowski, Józef Feruś, Anzelm Gościmiński, Jerzy Moskal, Czesław Wolski, Bogumił Brzozowski).

Pistolet zasilająco-spływowy zwłaszcza do podpór hydraulicznych

Przedmiotem wynalazku jest pistolet zasilająco-spływowy zwłaszcza do podpór hydraulicznych obudów zmechanizowanych stosowanych w górnictwie węglowym.

Pistolet zasilająco-spływowy posiada zawór zwrotny **(2)** z popychaczem **(3)** zamieszczony w osi głowicy **(1)** oraz zawór zwrotny **(12)** osadzony na przewodzie spływowym **(11)**, przy czym kanały zasilania **(8)** i kanały spływowe **(6)** są równoległe lub prawie równoległe względem siebie, a komora spływowa **(7)** i komora zasilania **(9)** umieszczone są najkorzystniej na wspólnej osi. (1 zastrzeżenie)

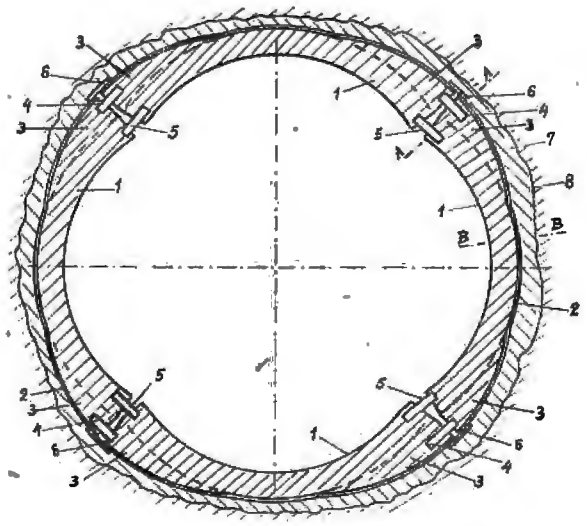

5c; E21d **P. 170066 T** 03.04.1974

Politechnika Śląska im. Wincentego Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Marcin Borecki, Mirosław Chudek, Kazimierz Podgórski, Zenon Szczepaniak).

Obudowa żelbetowa górnicza z prefabrykatów

Żelbetowa obudowa górnicza z prefabrykatów składająca się z segmentów żelbetowych z upodatnieniem na stykach segmentów, której segmenty żelbetowe **(1)** na zewnątrz pokryte są warstwą **(2)** z tworzywa sztucznego i posiadają żebra **(3)** z upodatnieniem metalowym **(4)**. Od strony górotworu upodatnienia zabezpieczone są przysłoną metalową **(6)**. (1 zastrzeżenie)

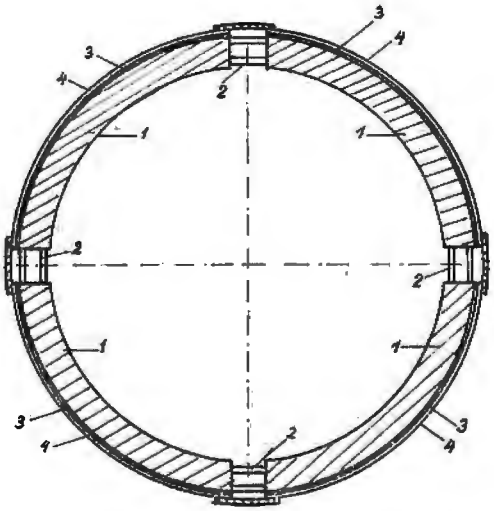

5c; E21d **P. 170067 T** 03.04.1974

Politechnika Śląska im. Wincentego Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Marcin Borecki, Mirosław Chudek, Kazimierz Podgórski, Zenon Szczepaniak).

Obudowa górnicza z prefabrykatów

Obudowa górnicza z prefabrykatów składająca się z segmentów posiada na zewnątrz powłokę plastyczną oraz powłokę z folii tworzywa sztucznego, która zezwala na uzyskanie właściwej współpracy z górotworem i odpowiednią pracę upodatnienia. (1 zastrzeżenie)

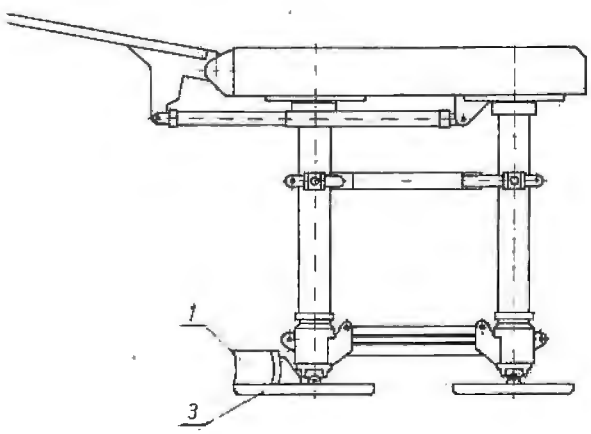

5c; E21d **P. 170180 T** 08.04.1974

Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi, Lubin, Polska (Ryszard Furmanowicz, Stefan Kulczak, Jan Sadecki).

Obudowa hydrauliczna zmechanizowana

Przedmiotem wynalazku jest hydrauliczna obudowa zmechanizowana stosowana do zabezpieczania podziemnych wyrobisk górniczych. Obudowa według wynalazku jest wyposażona w jeden lub kilka zgarniaczy **(1)**, **(2)** w kształcie lemieszy zawieszonych na dolnej części konstrukcji obudowy. Zgarniacze zabudowane są po stronie zgodnej z kierunkiem przesuwania się obudowy. Zgarniacze mogą być zamocowane przegubowo za pomocą ramy **(5)** i nastawnych łączników **(7)**, **(8)** tak, że można uzyskać różne położenia wysokości i kąta natarcia zgarniacza. (2 zastrzeżenia)

5c; E21d **P. 170286 T** 11.04.1974

Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi, Zakłady Badawcze i Projektowe Miedzi „Cuprum", Wrocław, Polska (Kazimierz Sosin, Władysław Polak, Waldemar Gwizda, Marian Gomulak, Jan Pęciak).

Sposób izolacji termicznej i przeciwwilgociowej betonowej obudowy szybowej

Sposób izolacji termicznej i przeciwwilgociowej betonowej obudowy szybowej, szybu głębionego z zastosowaniem technologii sztucznego zamrażania górotworu, polega według wynalazku na wykonaniu na pewnej długości odcinka szybu przed przystąpieniem do zasadniczego betonowania tego odcinka, otarczowania z papy bitumicznej w pewnej odległości od górotworu i wypełnienie powstałej w ten sposób przestrzeni między papą a górotworem luźno sypaną warstwą proszku hydrofobowego lub pyłu dymnicowego. (1 zastrzeżenie)

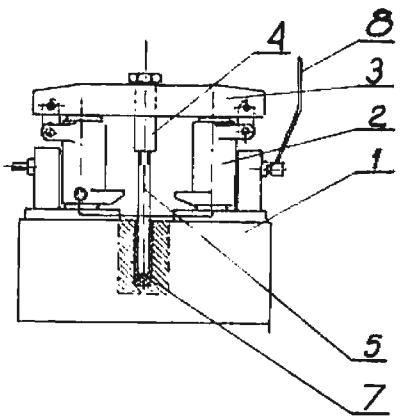
5c; E21d **P. 170287 T** 11.04.1974

Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi, Zakłady Badawcze i Projektowe Miedzi „Cuprum", Wrocław, Polska (Gerard Brol, Aleksander Barczyk, Stanisław Bober).

Sposób badania siły przyczepności wklejanych kotwi górniczych oraz urządzenie do badania tej siły

Sposób badania siły przyczepności wklejanych kotwi górniczych, polega według wynalazku na wklejaniu kotwy w otwory wykonane w górnej powierzchni bloku betonowego i wyciąganiu ich za pomocą specjalnego urządzenia.

Urządzenie to stanowi przesuwny zespół względem bloku betonowego **(1)** złożony z układu dwóch podnośników hydraulicznych **(2)** połączonych nośną belką poprzeczną **(3)** z uchwytem **(4)** do zamocowania badanego pręta kotwiowego **(5)**. (5 zastrzeżeń)

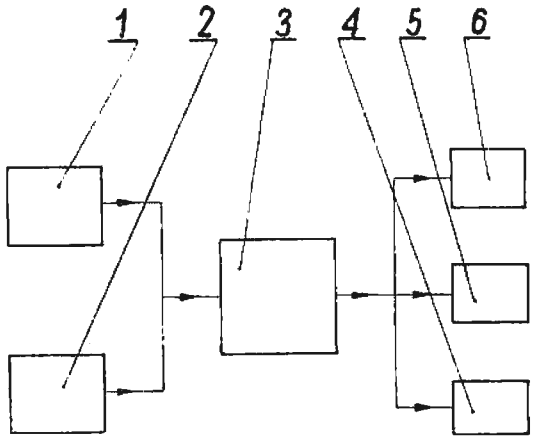
5c; E21d **P. 170399 T** 16.04.1974

Bytomskie Zakłady Naprawcze Przemysłu Węglowego, Bytom, Polska Władysław Maluciak, Zbigniew Dudziński, Henryk Giemza, Franciszek Kucharski, Zygmunt Popławski).

Linia demontażowa stojaków hydraulicznych

Przedmiotem wynalazku jest linia przeznaczona do demontażu górniczych stojaków hydraulicznych przekazywanych z kopalń do remontu głównego.

Linia demontażowa według wynalazku składa się ze stanowiska wstępnego i równoległego stanowiska tokarskiego, połączonych ze stanowiskiem demontażu właściwego do oddzielania cylindra od rdzennika. Stanowisko demontażu właściwego z kolei jest połączone z trzema równolegle usytuowanymi stanowiskami do demontażu detali stojaków. Poza tym w skład tej linii wchodzą agregat zasilający, zespół żurawi obrotowych z elektrowciągami stanowiącymi urządzenia transportowe oraz zespół palet i pojemników do składowania i transportu zdemontowanych detali. Linia demontażowa o takiej konstrukcji, nadaje się do stosowania w zakładach naprawczych do demontowania indywidualnych stojaków hydraulicznych w sposób zmechanizowany dając stosunkowo mały procent wybraków, ponieważ wyeliminowano tu często stosowany dotychczas dynamiczny sposób rozłączania elementów stojaka. (6 zastrzeżeń)

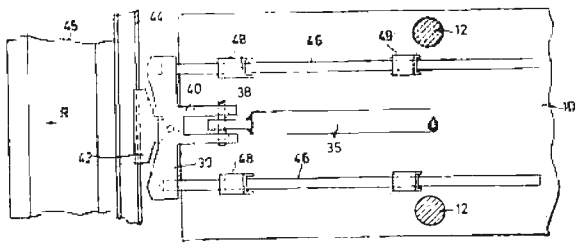
5c; E21d **P. 170428** 17.04.1974

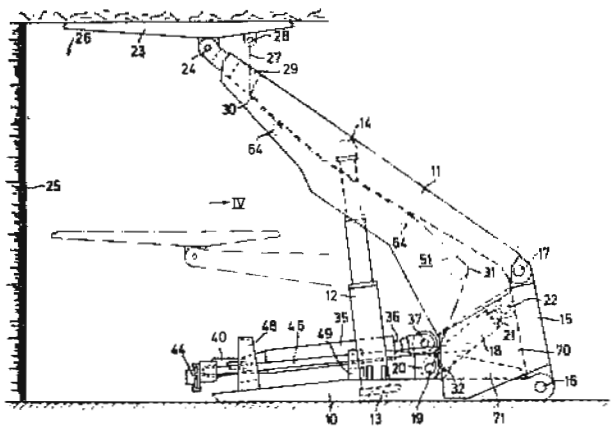
Pierwszeństwo: 19.04.1973 — RFN (nr P 2319909.9)

Gewerkschaft Eisenhütte Westfalia, Altlünen, Republika Federalna Niemiec (Kunibert Beckar, Norbert Mölken, Lubomir Plevak, Egon Wojaczek).

Podstawa obudowy tarczy

Przedmiotem wynalazku jest górnicza podstawa tarczy obudowy składająca się z progu leżącego wraz z cylindrem krocznym i z tarczą rozsuwaną, która ma według wynalazku układ boczny na tarczy rozsuwanej przyłączenia do sąsiedniej podstawy tarczy obudowy bocznie wystawionego urządzenia podpierającego i skrywającego z zainstalowanym na progu leżącym **(10)** urządzeniem regulującym. Urządzenie to składa się z dwóch zainstalowanych na wspólnym członie **(39)** na organach sterujących **(48, 49)** progu **(10)** w kierunku kroczenia prowadzonych drążków sterujących **(46)**, przy czym cylinder kroczący **(35)** zaczepia między drążkami o człon mostkowy sprzężony z przenośnikiem **(45)** lub częścią przyczepną. Wynalazek obejmuje wiele innych szczegółów konstrukcyjnych. (16 zastrzeżeń)

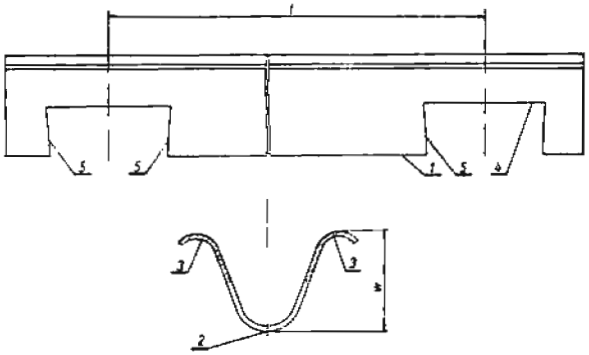
5c; E21d P. 170512 T 20.04.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Budownictwa Górniczego „Budokop", Mysłowice, Polska (Rudolf Majka, Aleksander Bączyński, Kazimierz Rułka, Jan Głuszek).

Rozpora kształtowa

Przedmiotem **wynalazku** jest rozpora kształtowa do zabezpieczenia **stalowych** odrzwi obudowy wyrobisk górniczych.

Jak pokazano na fig. 1 i 2 rozporę tę stanowi element **(1)** o przekroju w kształcie litery „V", którego część grzbietowa **(2)** i końce **(3)** są korzystnie ukształtowane. Element **(1)** dla zabudowy na odrzwiach stalowych posiada na części grzbietowej **(2)** wycięcia **(4)** ze zbieżnymi krawędziami **(5).** (1 zastrzeżenie)

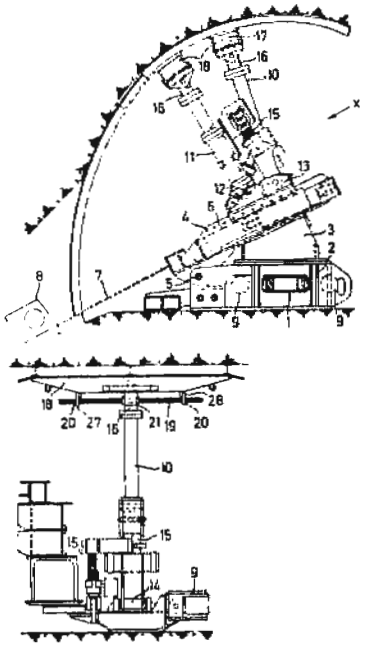
5c; E21d P. 170525 20.04.1974

Pierwszeństwo 21.04.1973 — RFN (nr P 92320557.4)

Maschinenfabrik Glükauf Beukenberg KG, Gelsenkirchen Republika Federalna Niemiec (Kurt Jungmann, Reinhold Kollender, Paul Schmitz).

Urządzenie podporowe do przenośnika przodkowego

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie podporowe do przenośnika przodkowego i ciągnionej urabiarki, ustawiane w pobliżu czoła przodka, zwłaszcza w chodniku głównym lub nadścianowym i mające belkę podporową, skierowaną poprzecznie do przenośnika osadzoną przesuwnie w połączonej w razie potrzeby z przenośnikiem ramie ślizgowej tak, że belka podporowa i rama ślizgowa dają się na zmianę względem siebie przesuwać za pomocą siłowników, przy czym zarówno końcom belki jak i ramie ślizgowej przyporządkowana jest grupa skierowanych ku górze, napędzanych hydraulicznie i sterowanych oddzielnie stojaków, które to stojaki dźwigają na wierzchołkach swych głowic osadzone na tych głowicach przegubowo, skierowane w przybliżeniu równolegle do belki podporowej i same mające postać belek stropnice, które to stropnice dają się razem z belką podporową, względnie razem z ramą ślizgową każdorazowo, przy zwolnionych stojakach, przesuwać pod stropem wyrobiska, względnie, w chodniku pod stropnicami obudowy lub łukami przystropowymi, charakteryzujące się tym, że na spodniej stronie stropnic **(18, 18a)** względnie odcinków stropnic, z których każdy podparty jest jednym stojakiem, względnie parą stojaków, w pionowej w przybliżeniu odległości od osi **(17)** przegubu głowicy **(16),** stojaka, zwłaszcza głowicy przegubu głowicy **(16)** stojaka, zwłaszcza głowicy kulowej, osadzona jest równolegle do wzdłużnej, środkowej osi stropnicy wiązka **(19)** sprężyn drążkowych, zaciśnięta w dwóch zewnętrznych obsadach **(20, 20a)** na jednym elemencie, zwłaszcza na stropnicy, oraz w jednej środkowej obsadzie **(21)** na drugim elemencie, zwłaszcza na głowicy stojaka. (11 zastrzeżeń)

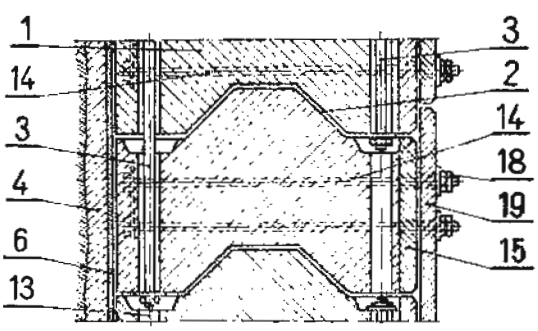

5c; E21d P. 170715 T 30.04.1974

Politechnika Warszawska — Warszawa, Polska (Tadeusz Wiśniewski).

Obudowa szybów górniczych zwłaszcza dla warunków nawadnianego górotworu

Przedmiotem wynalazku jest obudowa szybów górniczych zwłaszcza dla warunków nawodnionego górotworu, znajdująca zastosowanie przy występowaniu ciśnień zewnętrznych do 140 atmosfer i większych.

Obudowa składa się z elementów prefabrykowanych **(1),** żelbetowych, betonowo-metalowych, betonowych zbrojonych lub niezbrojonych, stanowiących w kształ-

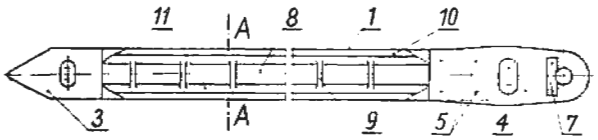
cie wycinek ściany walcowej i układanych w pierścieniowe konstrukcje walcowe, mających w przekroju osiowym obudowy zarys fałdowy zazębiający się z odpowiadającym mu fałdowym zarysem sąsiadujących z nim elementów. Pod wpływem sił zewnętrznych i działaniem ciężaru własnego, współpracujące powierzchnie elementów prefabrykowanych tworzą połączenia klinowe. (1 zastrzeżenie)

5c; E21d **P. 172516 T** 06.07.1974

Główny Instytut Górnictwa, Katowice, Polska (Andrzej Raczyński, Antoni Rej, Marian Orman, Hubert Anczok, Jerzy Kobylecki. Jan Lenard, Stanisław Maksymiak, Jerzy Motyka, Stanisław Romik, Juliusz Senderski).

Stropnica członowa

Stropnica członowa przeznaczona jest do wyrobisk ścianowych z obudową indywidualną. Stropnica posiada dwuteową belkę **(1)**, stanowiącą jednolity element zakończony obustronnie uchwytami, z których jeden uchwyt jest zaopatrzony w rozłączne łubki **(4)**, tworzące zamek łączony z uchwytem stropnicy sąsiedniej. Boczne części środnika **(8)** belki **(1)** są zaopatrzone we wzmacniające żebra **(9)**, a zewnętrzne górne i dolne części półek **(10, 11)** tej belki są zaopatrzone w usytuowane centralnie nad środnikiem **(8)** rzędy kulistych wybrań, tworzących gniazda dla kołpaków stojaków. (1 zastrzeżenie)

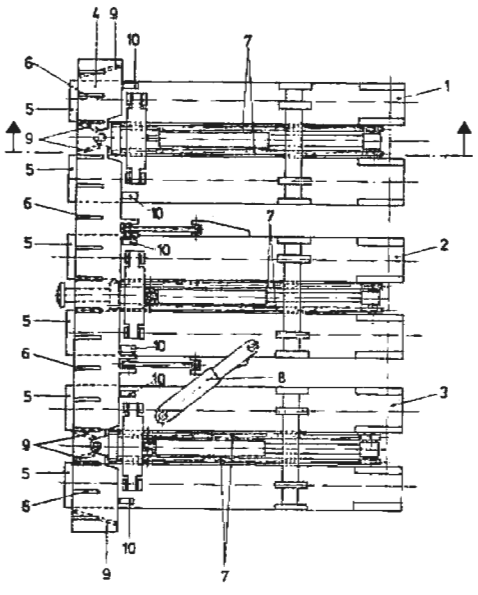
5c; E21d **P. 172886** 19.07.1974

Pierwszeństwo: 21.07.1973 — RFN (nr P 23 37 218.1)

Herman Hemscheidt Maschinfabrik, Wuppertal, Republika Federalna Niemiec (Józef Welzel, Hans Büll, Alfred Maykemper).

Tarczowy zespół obudowy o napędzie hydraulicznym

Tarczowy zespół o napędzie hydraulicznym przeznaczony jest do obudowy wyrobisk.

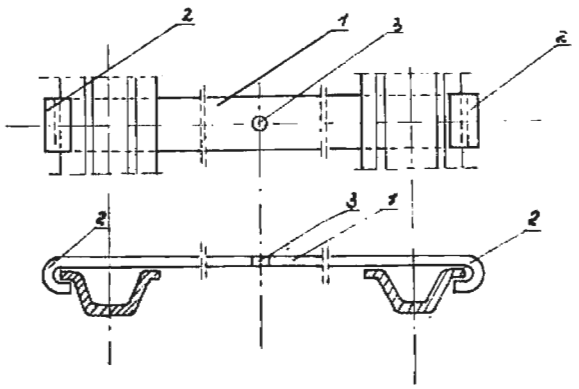
Tarczowy zespół obudowy utworzony z trzech połączonych w zespół kozłów tarczowych charakteryzuje się tym, że stanowiąca element wzajemnego połączenia tych kozłów belka posuwowa **(4)** w kształcie płaskownika ułożona na przednich końcach **(5)** płóz tarcz **(1, 2, 3)** i wyposażona w stalowe pręty **(6)** o przekroju kwadratowym w postaci szczebli, sprzęgnięta jest na stałe z tarczą środkową **(2)** z zachowaniem niewielkiego luzu bocznego względem płóz oraz ograniczonej możliwości przekręcania się i ruchu w kierunku pionowym względem tejże tarczy środkowej. Obydwie tarcze zewnętrzne **(1, 3)** połączone są z belką posuwową **(4)** za pośrednictwem drążków urządzenia posuwowego **(7)**, przy czym pomiędzy tarczą dolną **(3)** i środkową **(2)** osadzony jest na płozach siłownik nastawczy, nie podlegający działaniu nadciśnienia podczas posuwu. (2 zastrzeżenia)

5c; E21d **P. 173028 T** 25.07.1974

Kopalnia Węgla Kamiennego „Szombierki", Bytom, Polska (Ludwik Warpechowski, Antoni Jurczyszyn).

Łącznik kotwiowy stabilizujący obudowę górniczą podatną

Łącznik kotwiony stabilizujący obudowę górniczą przeznaczony jest dla obudowy podatnej stosowanej w wyrobiskach górniczych. Łącznik jest wykonany z pręta stalowego o dowolnym przekroju i ma na swych końcach **(1)** i **(2)** zakrzywienia w kształcie haków, którymi obejmuje odrzwia obudowy oraz w części środkowej otwór **(3)** służący do zamocowania łącznika do ociosu lub stropu przy pomocy kotwy. (1 zastrzeżenie)

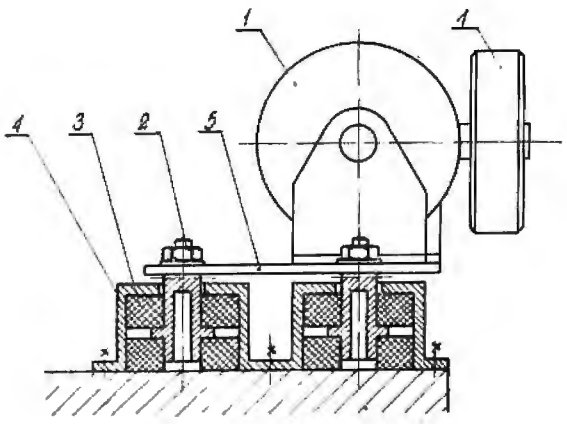
5d; E21f **P. 169983 T** 01.04.1974

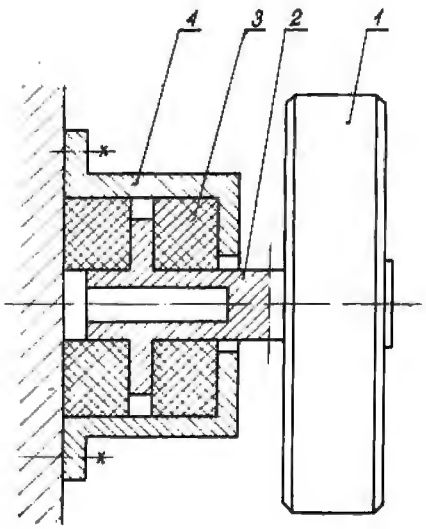
Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków, Polska (Juliusz Stachurski, Henryk Knopp, Józef Hancel, Zbigniew Maj, Tadeusz Tyzenhaus).

Amortyzator prowadnic naczyń wydobywczych

Amortyzator prowadnic naczyń wydobywczych w szczególności górniczych składa się ze sworznia **(2)** na którym jest obrotowo osadzony krążek **(1)** prowadnicy (fig. 1). Sworzeń **(2)** jest umieszczony pomiędzy elementami amortyzującymi **(3)** znajdującymi się w obudowie **(4)**, przy czym elementy amortyzujące ściśle przylegają do sworznia.

Odmienna konstrukcja amortyzatora polega na umieszczeniu kilku elementów **(3)** w obudowie **(4)** Elementy **(3)** są połączone poprzez sworznie **(2)** i za pomocą płyty **(5)** w jedną całość. Do płyty **(5)** jest przymocowanych najkorzystniej kilka krążków **(1)** prowadnicy (fig. 2 i fig. 3). (2 zastrzeżenia)

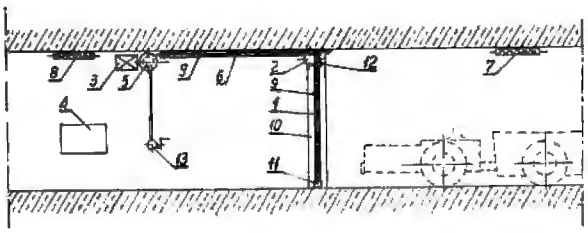

5d; E21f P. 170005 T 01.04.1974

Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi, Zakłady Badawcze i Projektowe Miedzi „Cuprum", Wrocław, Polska (Jerzy Walasek, Stanisław Barbaś, Bogusław Bebel, Janusz Szamlicki, Bogdan Cynien).

Tama kopalniana wentylacyjna

Kopalnianą tamę wentylacyjną według wynalazku stanowi kurtyna **(1)** elastyczna, obciążona u dołu obciążnikiem **(11)** i prowadzona bocznymi krawędziami w prowadnicach ościeżnicy **(8)**. Górna krawędź przełożona przez wałek obrotowy **(2)** jest połączona z elastycznymi cięgnami **(6)** nawiniętymi na bęben **(5)** uruchamiany silnikiem elektrycznym **(3)**.

Tama jest uruchamiana automatycznie układem którego czujniki **(7, 8)** rozmieszczone są z obu stron tamy. Dodatkowa sygnalizacja świetlna ostrzega o pojazdach znajdujących się w obrębie tamy.

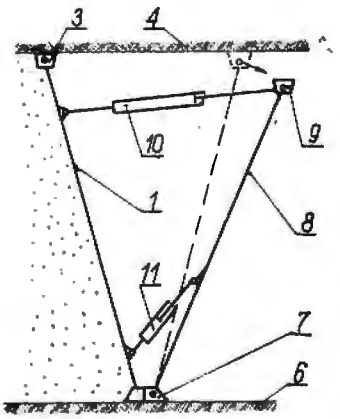
(1 zastrzeżenie)

5d; E21f P. 170006 T 01.04.1974

Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi, Zakłady Badawcze i Projektowe Miedzi „Cuprum", Wrocław, Polska (Zdzisław Gromada, Stanisław Wołczyk, Eugeniusz Twardak, Kazimierz Krasiczyński, Konrad Wanielista, Jan Michałowski).

Krocząca tama podsadzkowa

Krocząca tama podsadzkowa, budowana w formie wzdłuż zwartych segmentów, wielokrotnie powtarzanych wzdłuż podsadzanego wyrobiska, ma zgodnie z wynalazkiem zespół kroczący utworzony z co najmniej czterech elementów sprzęgniętych w układ wieloboku przegubowego. Belki nośne **(1, 8)** są zawsze dłuższe od wysokości podsadzanego wyrobiska. Jedna z belek jest zawsze rozparta o strop **(4)** i spąg **(6)** wyrobiska tworząc z drugą belką zawsze układ zbieżny względem siebie. Pozostałe elementy zespołu kroczącego tworzą siłowniki **(10, 11)** mocowane przegubowo z belkami nośnymi. (1 zastrzeżenie)

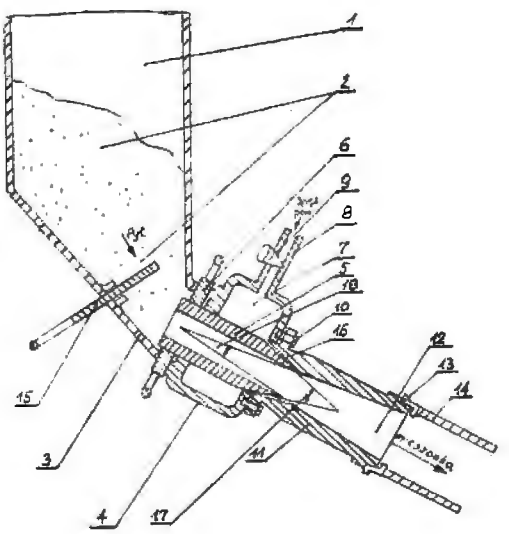

5d; E21f P. 170076 T 16.03.1972

Kopalnia Węgla Kamiennego „Czerwone Zagłębie" Przedsiębiorstwo Państwowe, Zagórze, Polska (Zbyszko Szymczyk, Stanisław Pluta).

Urządzenie dozująco-napędzające do instalacji mechanicznego opylania wyrobisk górniczych

Urządzenie, dozująco-napędzające do instalacji mechanicznego opylania wyrobisk górniczych stanowiące wyposażenie bazy pyłowej wykonane w formie

inżektora znamienne tym, że posiada potrójną regulację gęstości mieszanki za pomocą zasuwy regulacyjnej (15) umieszczonej w króćcu (3) pod zbiornikiem otwartym (1), za pomocą koła regulacyjnego (6) do regulacji prześwitu szczeliny wylotowej (11) oraz przy pomocy zaworu regulacyjno-redukcyjnego (9) umieszczonego w dopływie (8) sprężonego powietrza, przy czym kąt wierzchołkowy (17) ścian szczeliny (16) wynosi korzystnie 38 do 42 stopni, a kąt wierzchołkowy (18) rozwarcia dyszy mieszankowej (11) ma korzystnie 12 do 15 stopni. (1 zastrzeżenie)

5d; E21f **P. 170338 T** 12.04.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Budownictwa Górniczego „Budokop", Mysłowice, Polska (Jerzy Godziek Eugeniusz Posyłek, Kazimierz Skowroński, Ryszard Szafrański, Edward Dukała).

Sposób wykonywania powłoki hydroizolacyjnej na mokrym podłożu

Przedmiotem wynalazku jest sposób wykonywania powłoki hydroizolacyjnej na mokrym podłożu do stosowania w budownictwie podziemnym.

Sposób według wynalazku polega na tym, że do znanej żywicy poliestrowej nienasyconej z układem inicjującym polimeryzację dodaje się środek absorbujący i wiążący wodę z mokrego podłoża w ilości do 50% w stosunku do żywicy, otrzymując substancję izolacyjną.

Powłokę hydroizolacyjną żądanej grubości uzyskuje się przez natryskiwanie kolejnych warstw z tej substancji izolacyjnej, przy czym w pierwszej warstwie daje się maksymalną ilość środka absorbującego wodę w stosunku do żywicy, natomiast kolejne warstwy wykonuje się z proporcjonalnie zmienną ilością środka absorbującego w zależności od wilgotności mokrego podłoża. (1 zastrzeżenie)

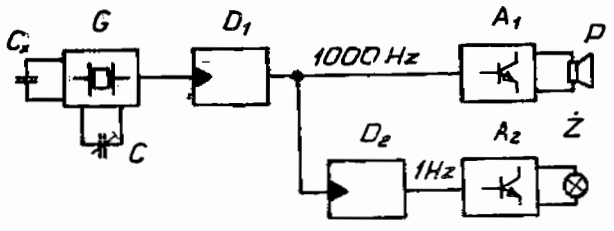
5d; E21f **P. 170350 T** 12.04.1974

Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi, Zakłady Badawcze i Projektowe Miedzi „Cuprum" Wrocław, Polska (Grzegorz Michałowski).

Sposób zabezpieczania załogi przed wejściem do obszaru zagrożonego w kopalni

Sposób zabezpieczenia załogi przed wejściem do obszaru zagrożonego w kopalni polega na umieszczeniu w określonych miejscach wyrobisk korytarzowych wokół zagrożonego obszaru, przenośnych sygnalizatorów, reagujących samoczynnie sygnałem świetlnym i akustycznym na pojawienie się osoby lub pojazdu w zasięgu ich działania.

Sygnalizatory zbudowane są na elementach scalonych w technice TTL z generatorem wzbudzanym zmianą pojemności kondensatora pomiarowego.

Zgodnie z wynalazkiem do tego celu wykorzystuje się jako jedną elektrodę tego kondensatora wyrobisko korytarzowe.

Wzbudzone drgania generatora kwarcowego (G) po podzieleniu w odpowiednim stosunku wysterowują poprzez przełączniki tranzystorowe układy sygnalizacji akustycznej i optycznej (A_1 i A_2).

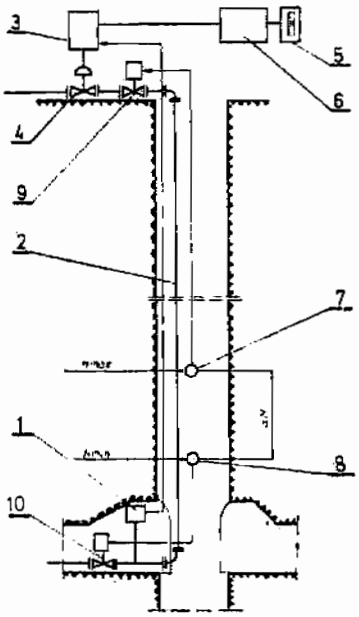
(2 zastrzeżenia)

5d; E21f **P. 170482 T** 19.04.1974

Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi, Zakłady Badawcze i Projektowe Miedzi „Cuprum", Wrocław, Polska (Jerzy Mikulski, Jan Pompowski, Leonard Wittek, Roman Wicczorek, Marian Szatkowski).

Sposób przesyłania cieczy na duże głębokości, zwłaszcza do głębokich kopalń oraz układ rurociągu

Sposób przesyłania cieczy na duże głębokości zwłaszcza do głębokich kopalń polega według wynalazku na redukowaniu ciśnienia cieczy po stronie odbioru za pomocą przetwornika ciśnienia (1), umieszczonego na wylocie rurociągu (2). Wytworzony sygnał przesyła się do regulatora (3) usytuowanego na nadszybiu. Steruje on zaworem regulacyjnym (4). Układ na blokadę, w której czujniki (7, 8) stanów brzegowych są połączone z zaworami (9, 10). Dolny zawór (10) zamyka odpływ cieczy na podszybiu po stronie jej odbioru, górny zawór (9) zamyka dopływ cieczy na nadszybiu. (2 zastrzeżenia)

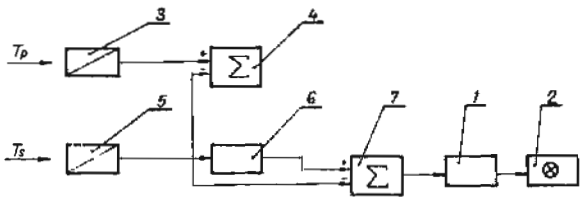
5d; E21f **P. 170563 T** 24.04.1974

Główny Instytut Górnictwa, Katowice, Polska (Antoni Kidybiński, Zbigniew Heyda, Hubert Lorenowicz)

Automatyczny układ ostrzegawczy o stanie zagrożenia opadem skał w wyrobiskach podziemnych

Automatyczny układ ostrzegawczy o stanie zagrożenia opadem skał w wyrobiskach podziemnych składa się z dwóch pomiarowych obwodów połączonych z progowym elementem (1) i alarmowym sygnalizatorem (2). Pierwszy z tych obwodów stanowi blok (3) mierzący i analogowo przetwarzający temperaturę powietrza (Tp) na sygnał elektryczny, połączony z czujnikiem temperatury i pierwszym sumatorem (4). Natomiast drugi z tych obwodów stanowi zaopatrzony na wejściu w detektor promieniowania podczerwonego blok (5) analogowo przetwarzający wartość mierzonej zdalnie temperatury skał (Ts) na sygnał elektryczny, podawany równocześnie do elementu (6) czasowego zapamiętywania oraz do pierwszego sumatora (4) i drugiego sumatora (7). Tak skonstruowany układ pomiarowo-sygnalizacyjny zapewnia prawidłową ocenę zagrożenia obwałem skał w warunkach często spotykanych w praktyce, szybkozmiennych termicznie prądów powietrza kopalnianego.

(2 zastrzeżenia)

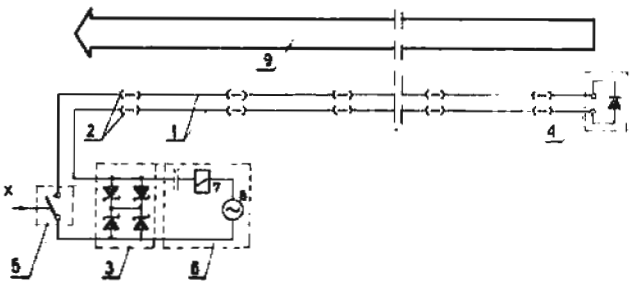
5d; E21 P. 170605 T 22.04.1974

Zakłady Konstrukcyjno-Mechanizacyjne Przemysłu Węglowego, Gliwice, Polska (Henryk Majcher, Norbert Rak, Stefan Upława, Józef Polak, Alfons Tomik).

Wiszący wyłącznik do górniczych przenośników transportowych

Wiszący wyłącznik do górniczych przenośników transportowych wykonany jest w postaci odcinków dwużyłowego przewodu (1) połączonego w pętlę obwodu wyłącznika (6) stycznikowego za pośrednictwem złącz (2). Między wyłącznik (6) a pierwsze złącze (2) na napięcie źródła (8) włączony jest ogranicznik (3) amplitudy zbudowany z diod Zenera. Końce przewodów (1) są połączone z prostowniczą diodą (4).

(2 zastrzeżenia)

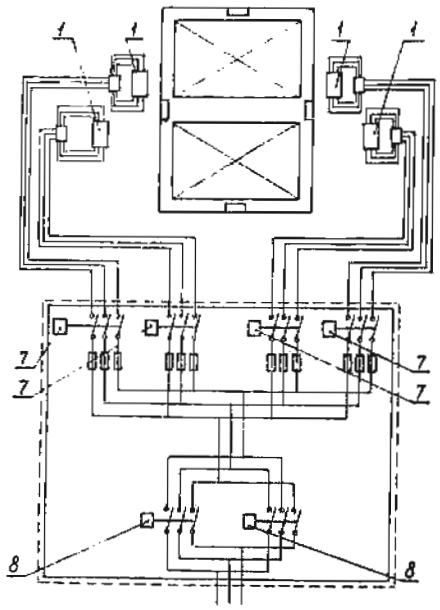

5d; E21f P. 170747 T 30.04.1974

Zakłady Konstrukcyjno-Mechanizacyjne Przemysłu Węglowego, Gliwice, Polska (Stanisław Szyja, Stanisław Nitka, Jacek Kapuścik, Adam Aleksandrowicz, Stanisław Żak, Andrzej Pytel).

Napęd wrót szybowych

Napęd wrót szybowych wyposażony w zasilane z sieci elektrycznej prądu przemiennego indukcyjne silniki liniowe, których umocowane na stałe w osi szybu ponad światłem przedziałów klatkowych induktory, napędzają bieżniki wykonane ze stalowego płaskownika pokrytego w szczególności blachą aluminiową, posiada ponadto garb usytuowany na poprzecznym płaskowniku przeznaczonym dla jazdy rolek nośnych wrót szybowych, przy czym induktory silników liniowych mają regulowaną odległość względem bieżników oraz ma dodatkowo sterownik programowy a łączniki kierunku i jazdy są sterowane dwoma parami przycisków niestabilnych, przy czym każda para tych przycisków jest przyporządkowana jednej stronie szybu. (2 zastrzeżenia)

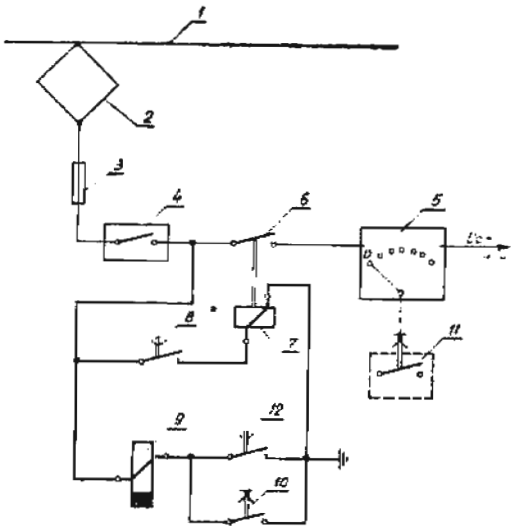

5d; E21f P. 170967 T 09.05.1974

Kopalnia Węgla Kamiennego „Chwałowice", Rybnik, Polska (Jerzy Lis, Kazimierz Konopelski, Grzegorz Grudzień, Antoni Respondek).

Układ połączeń do sterowania lokomotyw przewodowych zwłaszcza w podziemiach kopalń

Układ połączeń do sterowania dołowych lokomotyw przewodowych, zasilanych prądem stałym z trakcyjnego przewodu (1), poprzez pantograf (2), główny bezpiecznik (3) i nadmiarowy wyłącznik (4) i sterowanych za pomocą nastawnika (5) charakterystyczny tym, że w główny obwód zasilania silników napędowych przewodowej lokomotywy za nadmiarowym wyłącznikiem (4) włączono stycznik (6). Stycznik (6) jest sterowany

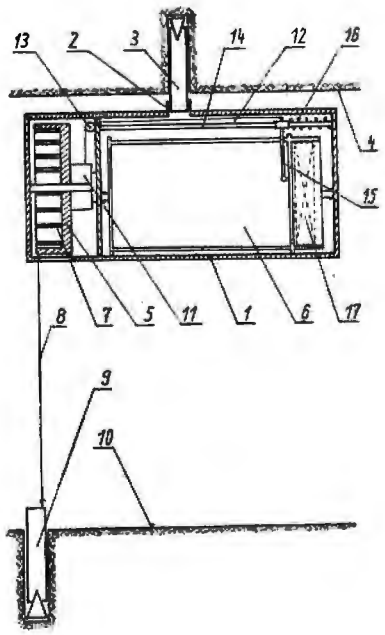
cewką (7) zasilaną prądem poprzez normalnie otwarty styk (8) czasowego przekaźnika (9) sterowanego normalnie otwartym stykiem (10) łącznika (11). Działanie styku (10) jest podtrzymywane normalnie otwartym własnym stykiem (13) czasowego przekaźnika (9), a normalnie otwarty styk (10) łącznika (11) jest zamknięty tylko wtedy gdy dźwignia nastawnika (5) ustawiona jest w pozycji zerowej. (1 zastrzeżenie)

5d; E21f **P. 170979 T** 10.05.1974

Główny Instytut Górnictwa, Katowice, Polska (Stanisław Mnich, Jacek Kłosiński, Karol Trutwin).

Przyrząd do pomiaru i rejestracji zaciskania wyrobisk górniczych

Przyrząd do pomiaru i rejestracji zmian odległości pomiędzy dwoma punktami, zwłaszcza zaciskania wyrobisk górniczych, mocuje się pomiędzy stropem (4) a spągiem (10) wyrobiska. W miarę zmian odległości pomiędzy tymi punktami następuje obrót bębna (5) z umieszczoną wewnątrz napędową sprężyną (7) i obrót krążka (11), który za pomocą liny (12) przemieszcza po prowadnicy pisak (15). Przy czym w alternatywnym rozwiązaniu bęben (5) napędza bezpośrednio ślimakową prowadnicę pisaka (15). Pisak ten wykreśla krzywą w układzie zmiana odległości — czas. (2 zastrzeżenia)

5d; E21f **P. 171017 T** 11.05.1974

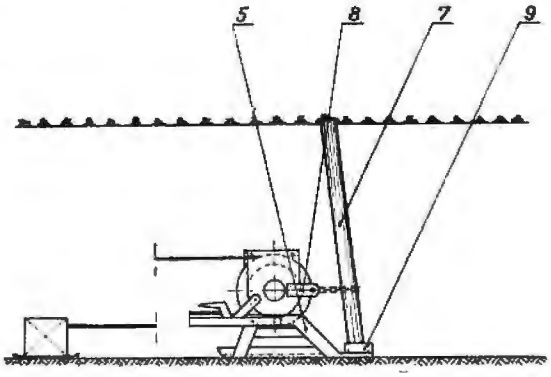
Kopalnia Węgla Kamiennego „Niwka-Modrzejów", Sosnowiec, Polska (Leon Barczyk).

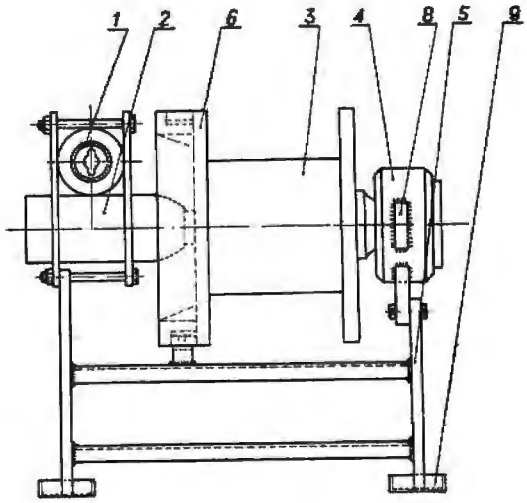
Kopalniany kołowrót przenośny

Przedmiotem wynalazku jest lekki, kopalniany kołowrót przeznaczony do transportu w warunkach dołowych ciężkich elementów maszyn i urządzeń. Stosowane dotychczas pomocniczo wciągarki ręczne łańcuchowe i linowe nie spełniają wymagań i są powodem powstawania wypadków.

Przenośny kołowrót według wynalazku wykonano z typowego mechanizmu napędowego (1) w układzie samohamownym, napędzanego ręczną dołową wiertarką elektryczną. Napęd połączony jest nierozłącznie z bębnem (3) kołowrotu, a całość posadowiona jest na konstrukcji rozbieralnej. Kołowrót ten rozpierany jest w wyrobisku przy pomocy rozpór (7) opartych o siedliska (9) i o strop. Połączenie konstrukcji kołowrotu z rozporami odbywa się za pomocą uchwytu (8) w którym zamocowany jest łańcuch.

Urządzenie to jest łatwe w transporcie co w warunkach dołowych ma istotne znaczenie. (1 zastrzeżenie)

5d; E21f **P. 171070 T** 13.05.1974

Kopalnia Węgla Kamiennego „Czerwone Zagłębie" Zagórze, Polska (Henryk Gil, Zdzisław Trzaska, Alfons Krawiec, Władysław Kraj, Zdzisław Puchała Janusz Kordas).

Sposób wybierania pokładów węgla minimalizujący rozciągania w szczelinach uskokowych

Przedmiotem wynalazku jest sposób wybierania pokładów węgla minimalizujący rozciągania w szczelinach uskokowych pozwalający w znany sposób selektywnie eksploatować korzystnie systemem ścianowym pokład lub jego warstwy doprowadzając eksploatację do szczeliny uskokowej bez pozostawiania pasa węgla. (1 zastrzeżenie)

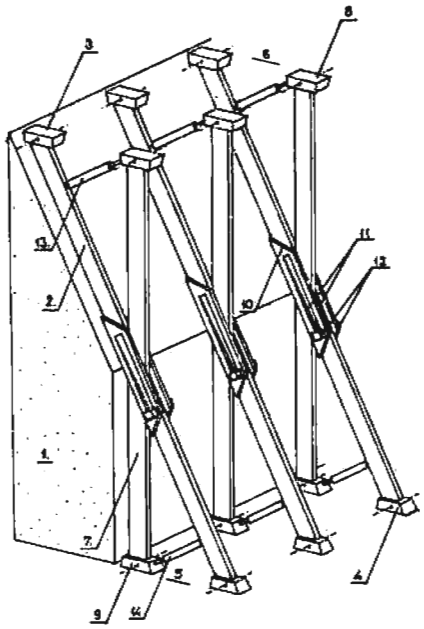
5d; E21f **P. 171154 T** 15.05.1974

Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi, Zakłady Badawcze i Projektowe Miedzi „Cuprum", Wrocław, Polska (Jan Michałowski, Stanisław Wołczyk, Konrad Wanielista, Kazimierz Krasiczyński, Zdzisław Gromada, Eugeniusz Twardak).

Tama podsadzkowa krocząca

Krocząca tama podsadzkowa, budowana w formie zwartych segmentów, wielokrotnie powtarzalnych wzdłuż podsadzanych wyrobisk, posiada zgodnie z wynalazkiem co najmniej czteroelementowy zespół kroczący, tworzący układ dwóch wieloboków przegubowych z jednym punktem wspólnym. Belki nośne (2) i 7) zawsze są dłuższe od wysokości wyrobiska, przy czym jedna belka (2) jest dłuższa od drugiej belki (7).

W trakcie kroczenia jedna z belek jest zawsze rozparta o strop (6) i spąg (5) wyrobiska, tworząc z belką drugą układ w kształcie litery X. Siłowniki (13 i 14) mocowane przegubowo z belkami nośnymi, to pozostałe elementy zespołu kroczącego. (2 zastrzeżenia)

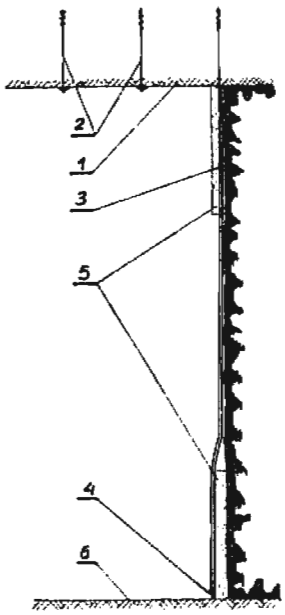

5d; E21f **P. 171398 T** 24.05.1974

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków, Polska (Ryszard Sabela).

Sposób eksploatacji grubych pokładów węgla

Przedmiotem wynalazku jest sposób eksploatacji grubych pokładów węgla, który polega na tym, że w trakcie wybierania komory lub po całkowitym jej wybraniu, rozpina się wzdłuż ociosu komory tamę,

której górną krawędź zamocowuje się do kotwi stropu przy ociosie, zaś dolną krawędź do spągu komory lub pozostawia swobodnie na nim. Wybraną komorę wypełnia się podsadzką hydrauliczną, o dowolnym składzie mineralogicznym. Równolegle z podsadzaniem prowadzi się eksploatację w pozostałych komorach, w kolejności zależnej od warunków geologiczno-górniczych pola eksploatacyjnego, aż do osiągnięcia poprzez tamy, rozpinane wzdłuż ociosów, kontaktu pomiędzy poszczególnymi komorami.

(3 zastrzeżenia)

5d; E21f **P. 171465 T** 28.05.1974

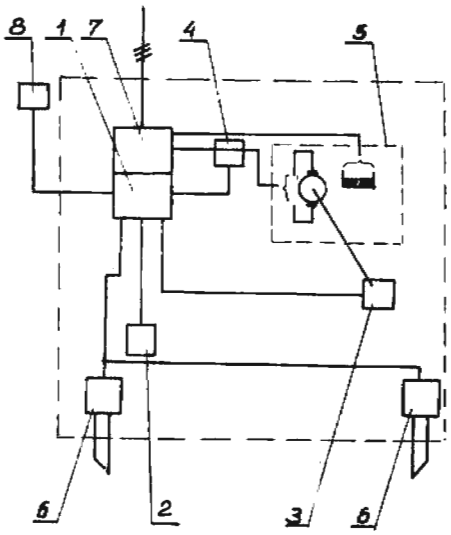
Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków, Polska (Władysław Dudek, Józef Machowski, Ryszard Dąbek, Czesław Grzbiela, Stanisław Kosiorowski, Andrzej Machowski, Marek Zuchowicz).

Sposób i układ do sterowania układnicy magazynowej

Sposób sterowania układnicy magazynowej polega na tym, że każdą zmianę prędkości, jazdy i posuwu układnicy, reguluje się nieskokowo poprzez zmianę napięcia, zasilającego twornik silników napędowych jazdy i posuwu.

Układ do stosowania sposobu według wynalazku, ma elektroniczny blok sterujący (1), którego wejścia są połączone jedno z zadajnikiem ręcznym (2) drugie z blokiem pomiarowym prędkości (3). Kolejne trzecie wejście bloku jest połączone z blokiem pomiarowym prądu (4) twornika silnika (5) oraz czwarte wejście jest połączone z blokiem pomiarowym przebytej drogi (6). Wyjście bloku sterowniczego (1) łączy się z tyrystorowym blokiem zasilania (7), który jest połączony z silnikiem prądu stałego (5).

(3 zastrzeżenia)

5d; E21f **P. 171486 T** 29.05.1974

Kopalnia Węgla Kamiennego „Bytom", Bytom Polska (Krystian Dym).

Układ kontrolny kopalnianego rurociągu przeciwpożarowego

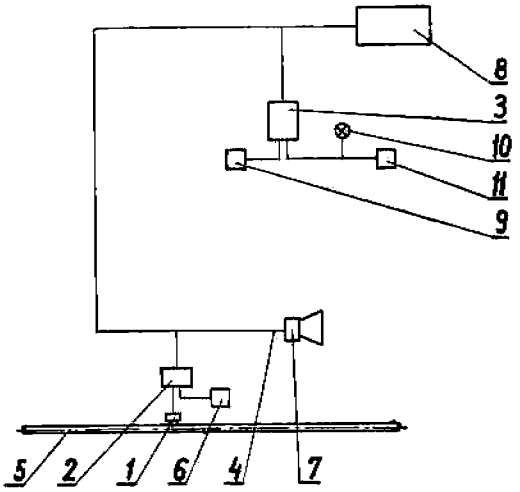
Przedmiotem wynalazku jest układ przeznaczony do ciągłej kontroli stanu technicznego kopalnianych rurociągów przeciwpożarowych i bieżącego wykrywania wszystkich nieprawidłowości występujących w tych rurociągach.

Istota tego układu polega na połączeniu za pomocą przewodów (4) sieci telefonicznej czujnika (1), zabudowanego w podziemiu kopalni w dowolnym miejscu rurociągu (5), poprzez nadajnik (2) z odbiornikiem (3) umieszczony na powierzchni, najkorzystniej w miejscu dyspozycyjnym kopalni. Czujnik (1) nastawiony na minimalne, określone przepisami górniczymi ciśnienie wody współpracuje z nadajnikiem (2), który

zamienia wskazania tego czujnika na impulsy elektryczne o częstotliwości różnej od częstotliwości akustycznej sieci telefonicznej. Impulsy te są następnie zamieniane w odbiorniku **(3)** na sygnał akustyczny, świetlny lub inny przesyłany do sygnalizacyjnego elementu **(10)**.

Układ kontrolny według wynalazku nadaje się do zastosowania we wszystkich kopalniach podziemnych bez konieczności przebudowy sieci telefonicznej.

(1 zastrzeżenie)

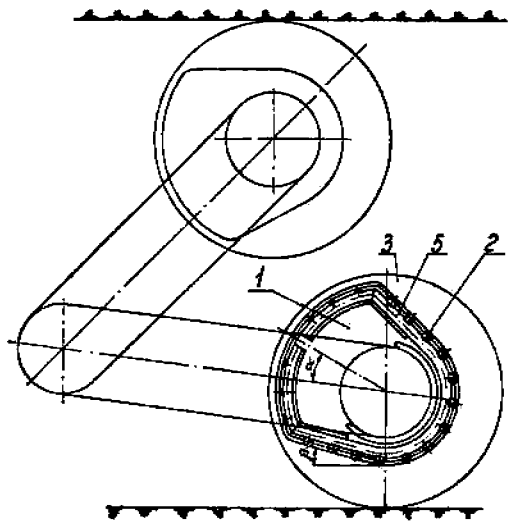
5d; E21f **P. 171499 T** 29.05.1974

Zakłady Konstrukcyjno-Mechanizacyjne Przemysłu Węglowego, Gliwice, Polska (Edward Cichowski, Lucjan Jagoda).

Urządzenie zraszające

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie zraszające przeznaczone do bębnowych poziomych organów urabiających kombajnów węglowych, zwłaszcza ramionowych.

Urządzenie to wyposażone jest w dysze rozpylające **(2)** umieszczone obwodowo wewnątrz płaskiej tarczy **(1)** w kształcie wycinka koła. Tarcza **(1)** zamocowana jest na nieruchomej piaście **(4)** bębnowego

organu urabiającego **(3)**, w bezpośredniej jego bliskości. Woda rozpylana przez dysze **(2)** tworzy szczelną osłonę wodną, w której obraca się organ urabiający **(3)**, dzięki czemu pył węglowy lub kamienny neutralizowany jest w miejscu jego wytwarzania.

(1 zastrzeżenie)

5d; E21f **P. 172503 T** 05.07.1974

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków, Polska (Henryk Filocek, Andrzej Zorychta, Tadeusz Cyru).

Sposób prognozowania tąpań

Sposób prognozowania tąpań ma zastosowanie w górnictwie. Sposób polega na pomiarze naprężeń czujnikami, umieszczonymi w wydrążonych otworach w caliźnie górotworu. Krytyczny stan przygotowania górotworu do tąpnięcia sygnalizuje sygnał pochodzący od czujnika pomiarowego, umieszczonego dodatkowo w otworach wydrążonych w pobliżu ociosu chodnika, w chwili wystąpienia maksymalnego naprężenia na tym czujniku. (1 zastrzeżenie)

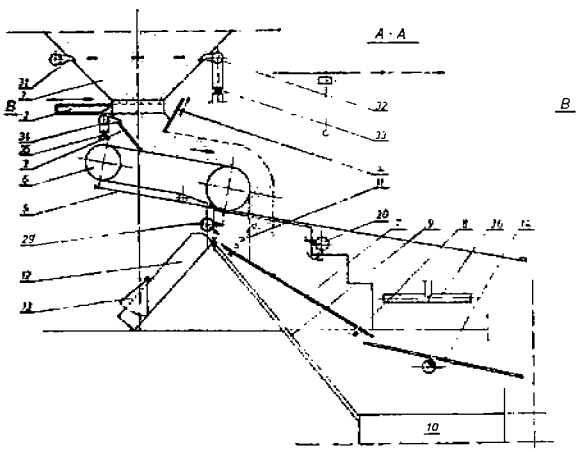
5d; E21f **P. 172507 T** 05.07.1974

Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi Zakłady Badawcze i Projektowe Miedzi „Cuprum", Wrocław, Polska (Władysław Magiera).

Ciąg technologiczny wytwarzania mieszaniny podsadzkowej

Ciąg technologiczny wytwarzania mieszaniny podsadzkowej ma zastosowanie w podsadzkowniach o dużych dobowych przepustowościach, stosujących materiał podsadzkowy niskiej jakości. Sposób polega na wykorzystaniu ciągu technologicznego wytwarzania mieszaniny podsadzkowej, w którym za pomocą tych samych elementów możliwe jest zestawienie układu w trzech wariantach:

I — układ składa się z punktu pobierania materiału podsadzkowego ze zbiornika **(1)** za pomocą dozownika taśmowego **(6)** o regulowanej wydajności i ustawionego na prowadnicach szynowych **(5)**, stromo nachylonego rusztu stałego **(7)**, umieszczonego w korycie zmywczym **(9)**, przesiewacza wibracyjnego **(14)** i znajdującego się pod nim leja zmywczego. Woda technologiczna jest natryskiwana na strugę materiału podsadzkowego przez dwa zespoły dysz Peltona **(29, 30)** umieszczonych przed strugą.

II — układ składa się z tych samych elementów, z tym, że ruszt stały **(7)** jest ustawiony bardziej płasko dozownik **(6)** jest przesunięty nieco do tyłu, a zespoły dysz Peltona **(29, 30)** tryskają na spadający materiał podsadzkowy z przodu i z tyłu strugi.

III — układ rezerwowy polega na ustawieniu w miejsce dozownika **(6)**, koryta pomocniczego **(12)**, umocowanego przegubowo do górnej krawędzi koryta zmywczego **(9)**, wyposażonego we własną zasuwę po-

mocniczą (12). Woda technologiczna jest podawana za pomocą nawadniaczy (31) umieszczonych koncentrycznie w stożkowej części zbiornika (1) materiału podsadzkowego. Ruszt stały (7) spoczywa swoją górną krawędzią na dnie koryta zmywczego (9).
(8 zastrzeżeń)

5d; E21f **P. 172615 T** 09.07.1974

Główne Biuro Studiów i Projektów Górniczych Katowice, Polska (Marian Izdebski).

Sposób rewersji wentylacji kopalń głębinowych

Sposób rewersji wentylacji kopalń głębinowych stosowany jest w przypadku bliskiej odległości między szybem wdechowym i szybem wydechowym.
Sposób rewersji polega na utrzymaniu systemu wentylacji ssącej przez zasysanie powietrza z wyrobisk górniczych szybem wdechowym. (1 zastrzeżenie)

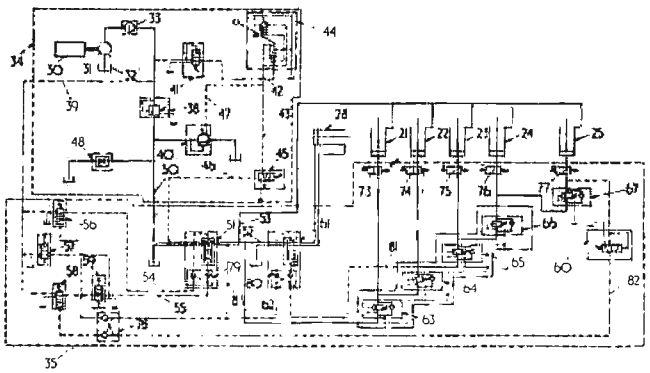
5d; E21f **P. 172801** 17.07.1974
81e; B65g

Pierwszeństwo: 17.07.1973 — Wielka Brytania (nr 33871)

Coal Industry (Patents) Limited, Londyn, Wielka Brytania (David Garner).

Przenośnik

Przenośnik przeznaczony jest do przenoszenia i podsadzania gruzu skalnego. Przenośnik zawiera przynajmniej dwie przemieszczalne łopatki zamocowane ruchomo na przesuwalnych elementach wsporczych, oraz elementy przemieszczające łopatki, poruszające się ruchem posuwisto-zwrotnym podczas pracy, w których hydrauliczne tarany (21, 22, 23, 24, 25 i 26) poruszające kolejno elementami łopatek wyposażone są w hydrauliczne urządzenia (34, 35). (7 zastrzeżeń)

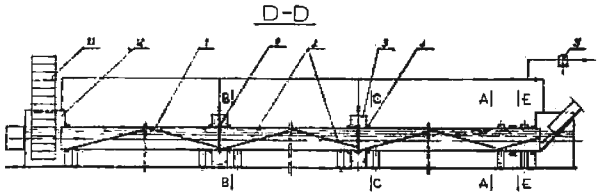

5d; E21f **P. 172855 T** 18.07.1974

Główne Biuro Studiów i Projektów Górniczych. Katowice, Polska (Stanisław Małaczyński).

Sposób poziomego transportu urobku metodą hydrauliczno-grawitacyjną i urządzenie do poziomego transportu urobku metodą hydrauliczną-grawitacyjną

Urządzenie do poziomego transportu urobku metodą hydrauliczno-grawitacyjną działa na zasadzie obrotowej rury wypełnionej wodą posiadającej na wewnętrznej obwodowej powierzchni łopatki nachylone pod kątem.
W czasie obrotu urobek unoszony jest łopatkami w górę a następnie zsuwa się po nich w kierunku nachylenia, przesuwając się tym samym w przód.
Urządzenie składa się z kilku rur, które muszą być ułożone w linii prostej. Na początku i na końcu rurociągu znajdują się zbiorniki wodne.
Zbiornik zasilający posiada odpowiedni zsyp do wnętrza rury, a zbiornik końcowy posiada podnośnik kubełkowy lub inny. Końce rur uszczelnione są uszczelnieniami. (3 zastrzeżenia)

5d; E21f **P. 172868 T** 18.07.1974

Kopalnia Węgla Kamiennego „Nowy — Wirek", Przedsiębiorstwo Państwowe, Ruda Śląska, Polska (Jan Lelonek, Andrzej Strabel, Sławomir Szymaniec, Andrzej Płaszczyca).

Sygnalizator akustyczny górniczej lampy wskaźnikowej

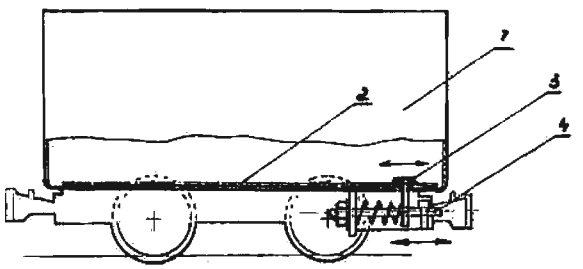
Sygnalizator akustyczny zmian zawartości tlenu w atmosferze kopalnianej przeznaczony jest do współpracy z górniczą lampą wskaźnikową. Sygnalizator ma tor pomiarowy oraz tor wyłączenia, zasilane ze źródła prądu stałego.
W torze pomiarowym jest fotopornik oświetlany płomieniem lampy wskaźnikowej, połączony z członem opóźnienia czasowego poprzez przerzutnik Schmitta, przerzutnik sterujący tranzystorami, które stanowią wyłącznik napięcia zasilania generatora ze wzmacniaczem mocy. Generator i wzmacniacz są połączone z głośnikiem, wytwarzającym sygnał akustyczny. W torze wyłączania, służącym do zlikwidowania sygnału akustycznego, jest drugi fotopornik oraz drugi przerzutnik Schmitta. (1 zastrzeżenie)

5d; E21f **P. 173019 T** 25.07.1974

Kopalnia Węgla Kamiennego „Szombierki", Bytom, Polska (Stanisław Budzowski, Teofil Winskowski).

Urządzenie do samoczyszczenia wózków kopalnianych

W urządzeniu do samoczyszczenia wózków kopalnianych z nawarstwionego stwardniałego miału przeważnie węglowego wykorzystuje się energię ruchu posuwisto-zwrotnego zderzaków wózków kopalnianych do poruszania sitem lub zgrzebłami umieszczonymi na dnie wozu. Zderzak (4) wózka w składzie jadącego

pociągu, uderzając o zderzak sąsiedniego wozu i zgniatając sprężynę umieszczoną na swej osi, przesuwa równocześnie za pośrednictwem sworznia (3) sito lub zgrzebło (2). Zwolnienie nacisku na zderzak powoduje rozprężenie sprężyny i powrót sita do pozycji wyjściowej. (1 zastrzeżenie)

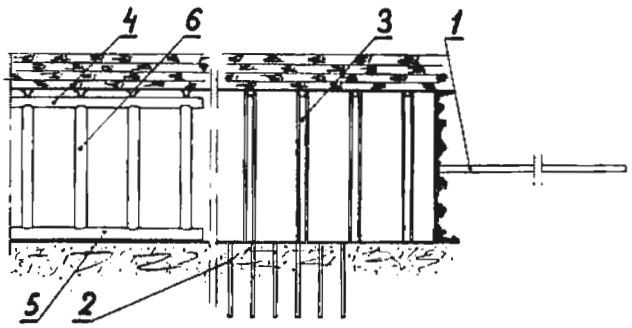
5d; E21f **P. 173027 T** 25.07.1974

Kopalnia Węgla Kamiennego „Szombierki", Bytom, Polska (Ludwik Graca, Tadeusz Golisz, Antoni Jurczyszyn).

Sposób drążenia podziemnych wyrobisk korytarzowych

Sposób drążenia podziemnych wyrobisk korytarzowych przeznaczony jest dla warunków dużego zagrożenia tąpaniami.

Sposób polega na wierceniu w czole przodka drążonego wyrobiska kilku otworów wielkośrednicowych o długości od 5 do 40 m. Otwory te są rozmieszczone wachlarzowo w płaszczyźnie poziomej w połowie wysokości wyrobiska. Jednocześnie w spągu tego wyrobiska wierci się poziome otwory o długości około 1,5 m. Natomiast w środku wyrobiska, obudowę złożoną z łuków podatnych, wzmacnia się dodatkowymi podciągami. (1 zastrzeżenie)

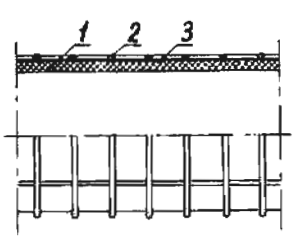
5d; E21f **P. 173131 T** 29.07.1974

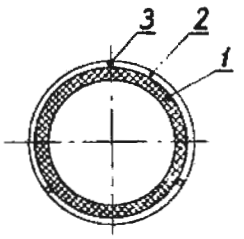
Kopalnia Węgla Kamiennego „Szombierki", Przedsiębiorstwo Państwowe, Bytom, Polska (Włodzimierz Piwowarski, Tadeusz Golisz).

Osłona gumowej rury podsadzkowej

Osłona gumowej rury podsadzkowej wzmacnia gumową rurę podsadzkową i jednocześnie zapobiega zmianie jej przekroju poprzecznego w miejscach zgięcia rurociągu.

Istota osłony polega na zastosowaniu pojedynczych stalowych pierścieni (2) połączonych ze sobą za pomocą elastycznych łączników (3) lub spiralnej sprężyny (4) o średnicy wewnętrznej równej średnicy zewnętrznej gumowej rury (1). Pierścienie te lub zwoje sprężyny są rozmieszczone na powierzchni zewnętrznej rury w odległości od 1 do 10 cm, a najkorzystniej 4 cm.

Osłoną o podobnych własnościach technicznych jest również warstwa drutu stalowego o grubości około 2 mm, którą owija się całą powierzchnię zewnętrzną rury gumowej. (2 zastrzeżenia)

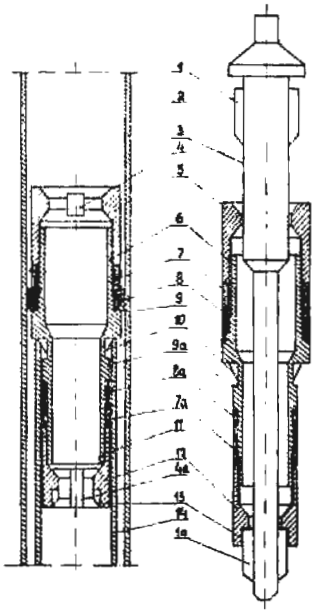
5e; E21b **P. 170656 T** 26.04.1974

Przedsiębiorstwo Kopalnictwa Gazu Ziemnego, Sanok, Polska (Bronisław Bajowski, Stanisław Szewczyk, Roman Frydrych).

Urządzenie do uszczelniania wiertniczych rur okładzinowych zwłaszcza rur okładzinowych traconych

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do uszczelniania wiertniczych rur okładzinowych, zwłaszcza rur okładzinowych traconych stosowane najkorzystniej w wiertniczych otworach udarowych.

Urządzenie według wynalazku znamienne tym, że wykonane jest w postaci łącznika zawierającego dwa cylindry (6) i (11) o różnych średnicach odpowiednich do średnic rur okładzinowych (2) i (14) z pierścieniami uszczelniającymi stalowymi (7) i (7a) i elastycznymi (8) i (8a) opierającymi się na wytoczeniach wsporczych (9) i (9a) i dociskanych głowicami dociskowymi — prawoskrętną (5) i lewoskrętną (12) w których są wykonane rowki prowadzące (4) i (4a) i rowki zaczepowe (13) dla zaczepów (1) i (1a) klucza (3), przy czym w miejscu redukcji średnic cylindrów (6) i (11) na obwodzie łącznika, osadzone są klinowe elementy stalowe (10). (2 zastrzeżenia)

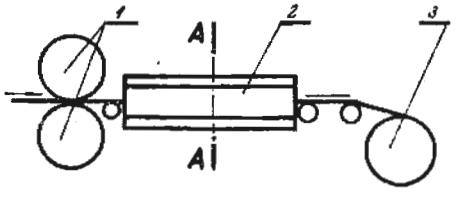

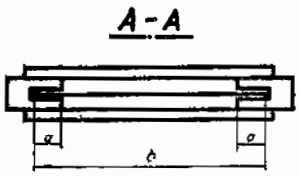
7a; B21b **P. 170654 T** 26.04.1974

Politechnika Śląska im. Wincentego Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Adolf Maciejny, Tadeusz Lamber, Jacek Mazurkiewicz).

Sposób wytwarzania taśm

Sposób wytwarzania taśm ze stali lub metali nieżelaznych i ich stopów przez walcowanie taśm na zimno polega na tym, że przed wejściem do kotliny walców walcujących na zimno zmiękcza się lub w inny sposób zwiększa odkształcalność wsadu na brzegach przez podgrzanie obrzeży wsadu lub ich obróbkę cieplną dla uzyskania niejednorodnych własności plastycznych na szerokości taśmy. (2 zastrzeżenia)

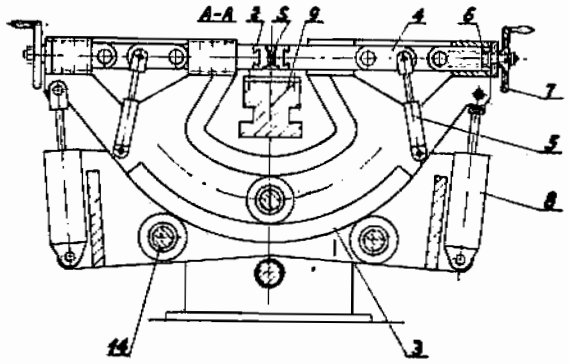

7c; B21d P. 169981 T 01.04.1974

Huta im. Generała Karola Świerczewskiego, Zawadzkie, Polska (Antoni Haduch).

Urządzenie do usuwania wichrowatości prętów i kształtowników walcowanych

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do usuwania wichrowatości prętów i profili ciągłych a zwłaszcza szyn i iglic kolejowych. W urządzeniu zastosowano trzy pary rozsuwanych szczęk, mocujących profil prostowany. Szczęki boczne wraz z mechanizmem mocującym umieszczone są na kołyskach. Kołyski są przesuwane wzdłuż, oraz wychylane w płaszczyźnie prostopadłej do, osi głównej profilu prostowanego. (2 zastrzeżenia)

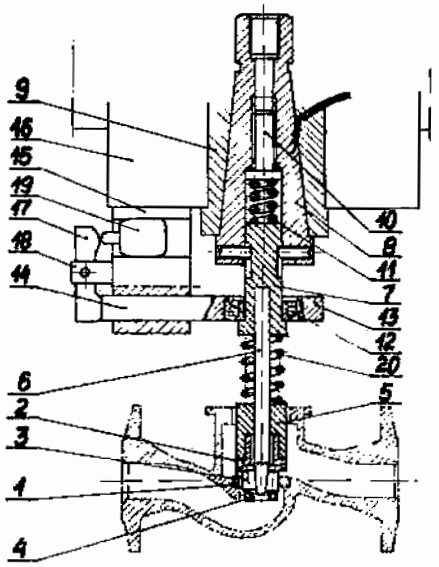

7c; B21d P. 170260 T 09.04.1974

Kłodzka Fabryka Urządzeń Technicznych, Kłodzko, Polska (Antoni Kazimierz Czerniachowicz).

Urządzenie do rozwalcowywania pierścieni uszczelniających w kadłubach

Urządzenie do rozwalcowywania pierścieni uszczelniających w kadłubach zaworów, zwłaszcza armatury przemysłowej.

Elementem roboczym są rolki (3) prowadzone w korpusie (5) oddziaływujące na uszczelniający pierścień (1) wtłaczany w kadłub zaworu. Rozprężny trzpień (6) rozpychający rolki (3) mocowany jest o suwaku (7), przy czym pomiędzy powierzchniami czołowymi suwaka (8) i regulacyjnego wkręta (10) znajduje się zabezpieczająca sprężyna (11) wstępnie napięta. Z chwilą przekroczenia określonej siły rozwalcowania ugięciu sprężyny (11) odpowiada przemieszczenie się po skosie oprawki (13) popychacza (14), który poprzez dźwignie przełącza kierunek przesuwu obracającego się wrzeciennika (16). (3 zastrzeżenia)

7c; B21d P. 170393 T 16.04.1974

Instytut Mechaniki Precyzyjnej — Warszawa, Polska (Edward Goździk, Ryszard Leśniak, Stanisław Mikina, Stanisław Soból).
Soból).

Sposób wytwarzania noży zwłaszcza kuchennych

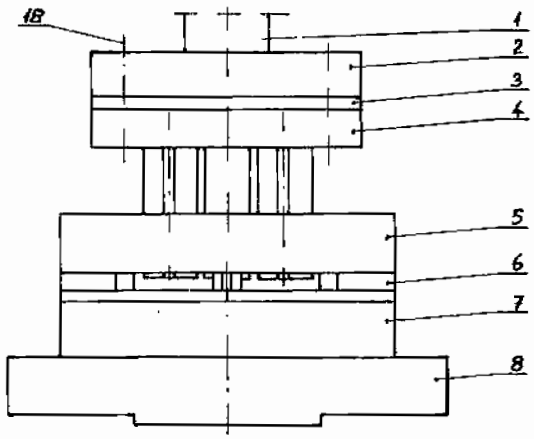
Sposób wytwarzania noży, zwłaszcza kuchennych polegający na tym, że jako półfabrykat stosuje się zużyte piłki do cięcia metali, ręczne i mechaniczne, które poddaje się wyżarzaniu lub normalizowaniu, a następnie wycina się znanymi metodami na żądany kształt noża. (1 zastrzeżenie)

7c; B21d P. 170403 T 16.04.1974

Krakowskie Zakłady Teleelektroniczne „Telkom-Telos", Kraków, Polska (Jan Kruszak).

Tłocznik do obróbki plastycznej materiałów i półfabrykatów

Przedmiotem wynalazku jest tłocznik do obróbki plastycznej materiałów i półfabrykatów. Istotą jego jest to, że posiada co najmniej dwa wejścia (a i b) do wprowadzania materiałów albo półfabrykatów poddawanych obróbce plastycznej. Wejścia (a i b) są oddzielone od siebie listwami środkowymi (9 i 15). Rozwiązanie według wynalazku umożliwia wykonywanie lub obróbkę półfabrykatów o różnych kształtach, jednocześnie albo oddzielnie. (2 zastrzeżenia)

7d; B21f P. 172412 T 03.07.1974

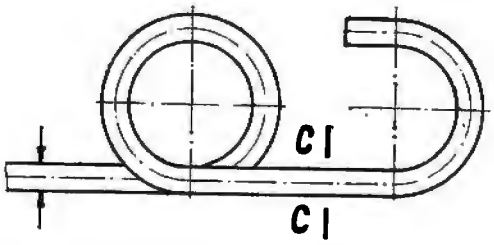
„Agromet" Kombinat Maszyn do Zbioru Słomy i Siana, Lublin, Polska (Leon Śliwczyński, Henryk Porzak).

Sposób wykonania sprężyn śrubowo-skrętowych

Sposób wykonania sprężyn śrubowo-skrętowych zwłaszcza z kręgu w urządzeniach automatycznych.

Celem wynalazku jest wyeliminowanie poprawy położenia końca skrętowego po zwinięciu oczka sprężyny.

Sposób polega na tym, że najpierw skręca się drut w zacisku o określony kąt zależny od ilości zwoi oczka sprężyny, po czym kształtuje się koniec skrętowy. Następnie odkręca się drut w przeciwnym kierunku o taki sam kąt i zwija się zwoje śrubowe oczka. (1 zastrzeżenie)

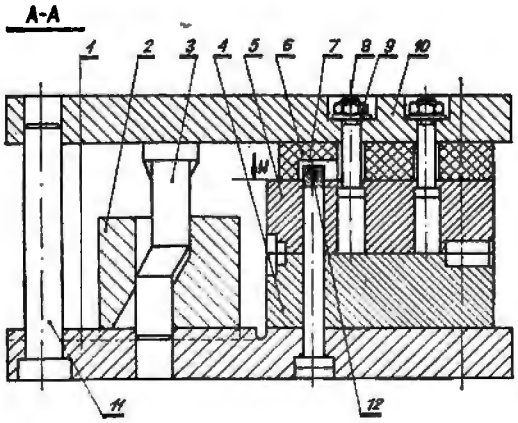

7g; B21j P. 171164 T 16.05.1974

Huta im. Marcelego Nowotki Przedsiębiorstwo Państwowe, Ostrowiec, Polska (Andrzej Weroński).

Przyrząd do kucia długich odkuwek o dużych wymiarach

Przyrząd do kucia długich odkuwek o dużych wymiarach przeznaczony jest do odkuwek posiadających na końcach łby, takich jak wały pośrednie do silników okrętowych, graniatki i inne. Przyrząd składa się z podstawy **(1)** na której umocowana jest przesuwnie kostka matrycowa boczna **(2)**, napędzana podczas ruchu roboczego suwaka prasy za pośrednictwem klina napędowego **(3)** i wywierająca powierzchnią czołową nacisk na materiał wyjściowy zaciśnięty na

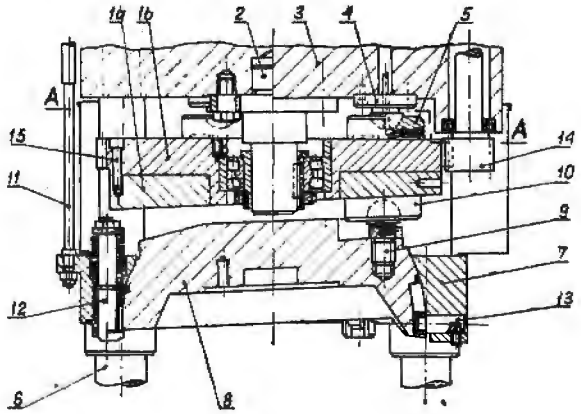
powierzchni bocznej w rozłącznie połączonych kostkach matrycowych, dolnej **(4)** i górnej **(5)**. Kostki matrycowe połączone są klinami **(12)**, które są wsuwane do kolumny kostki matrycowej dolnej **(7)**. Wkładka matrycowa górna **(5)** po zetknięciu się z materiałem wyjściowym w czasie pionowego ruchu płyty głowicowej **(10)** wykonuje w stosunku do niej ruch względny na skutek odkształcenia się wkładki podatnej **(6)**. (3 zastrzeżenia)

7g; B21j P. 173084 T 29.07.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Obróbki Plastycznej Metali „Plasomet", Warszawa, Polska (Jerzy Antosiak, Zdzisław Marciniak).

Mechanizm napędu narzędzia tłoczącego do kształtowania wyrobów zataczaniem

Mechanizm napędu narzędzia toczącego do kształtowania wyrobów zataczaniem znajduje zastosowanie w napędach pras z wahającą matrycą. Dodatkowe ruchy matrycy uzyskuje się za pomocą napędowej tarczy **(1)** o skośnej dolnej powierzchni bieżni. Z tą powierzchnią stykają się odciążone hydrostatycznie stopy ślizgowe **(10)** umocowane na obsadzie **(8)** górnego narzędzia. Obsada **(8)** jest wahliwie umieszczona w kulistym otworze ramy **(7)** prasy i jest przytrzymywana z pomocą układu dociskaczy i odciążaczy. (3 zastrzeżenia)

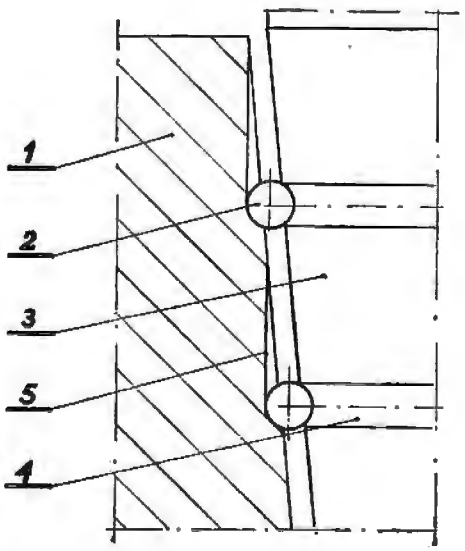

7h; B21k P. 170034 T 02.04.1974

Centralne Laboratorium Przemysłu Artykułów Technicznych i Galanteryjnych, Łódź, Polska (Władysław Teszner, Jerzy Szumarowski).

Sposób obróbki gniazda formującego formy wtryskowej do wytwarzania wyprasek w kształcie figur obrotowych o powierzchniowej fakturze spływającej kropli wody

Sposób obróbki gniazda formującego formy wtryskowej do wytwarzania wyrobów w kształcie figur obrotowych o powierzchniowej fakturze spływają-

cych kropli wody, stosowany jest w czasie produkcji różnego rodzaju cewek przędzalniczych i pasmanteryjnych z tworzyw sztucznych.

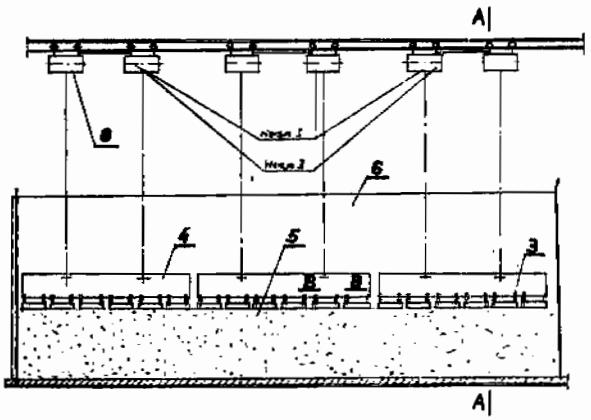
Sposób według wynalazku polega na zastosowaniu do uzyskania gniazda formującego z fakturą wgłębną spływających kropli wody — hartowanego rdzenia (3) ruchomego z rowkami (4) na obwodzie i umieszczonymi w nich kulkami metalowymi (2). Podczas wywierania nacisku na rdzeń kulki wciskają się w gniazdo formujące tworząc wgłębienia w kształcie spływających kropli wody. (1 zastrzeżenie)

10a; C10b **P. 170269 T** 10.04.1974

Biuro Projektów Przemysłu Koksochemicznego „Koksoprojekt", Zabrze, Polska (Roman Kubala, Jacek Malcher, Kazimierz Chmielniak).

Wibracyjne zagęszczenie wsadu węglowego dla pieców koksowniczych

Wibracyjne zagęszczanie wsadu węglowego dla pieców koksowniczych odbywa się przy zastosowaniu wibratorów. Zagęszczarka stykając się bezpośrednio z masą mieszanki węglowej, całą pracę ubijania wykonuje w bezpośrednim styku z wsadem węglowym w ubijnicy. Wibratory usytuowane są na specjalnie w tym celu skonstruowanej płycie, uzbrojonej w połączone w szereg amortyzatory. (1 zastrzeżenie)

10a; C10b **P. 170430** 17.04.1974

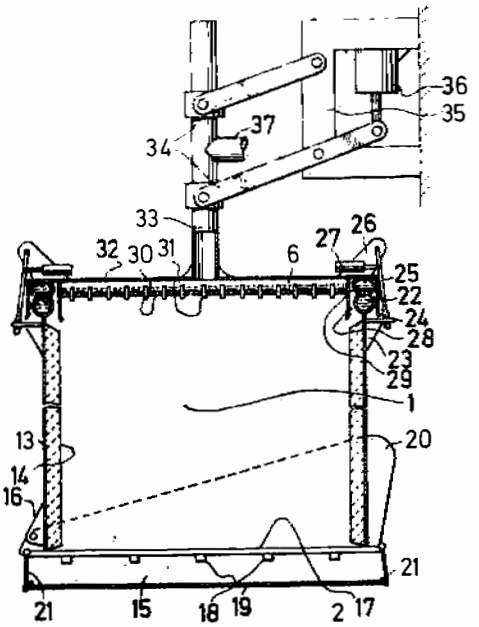
Pierwszeństwo: 19.04.1973 — RFN (nr P 23 20 057.9)

Eschweiler Bergwerks-Verein, Kohlscheid, Republika Federalna Niemiec (Franz Gödde, Heinz Höller).

Sposób gaszenia rozżarzonego materiału zsypowego i urządzenie do stosowania tego sposobu

Przedmiotem wynalazku jest sposób gaszenia rozżarzonego materiału zsypowego, zwłaszcza koksu i urządzenie do stosowania tego sposobu. Materiał zsypowy gasi się przy pomocy strumienia płynu przepływającego z góry ku dołowi, przy czym materiał ten izolowany jest przed zetknięciem się z dostępem powietrza tak, że płyn gaszący jak również para wodna powstała z płynu gaszącego odprowadzane są współprądowo w dół. Ilość równomiernie rozdzielonego na materiał zsypowy płynu gaszącego zostaje w znany sposób odmierzona tak, żeby prawie zupełnie odparowała, oprócz części wchłoniętej przez materiał zsypowy. Ta wchłonięta przez materiał zsypowy część płynu gaszącego powinna w gaszonym koksie zawierać się w granicach poniżej 2% zawartości wilgoci.

Urządzenie zawiera żaroodporny zbiornik (1) do ładowania rozżarzonego materiału zsypowego (5) o przepuszczalnym dnie (2) i szczelnie zamykającej się pokrywie (6), która ma otwory wylotowe skierowane do wnętrza zbiornika (1), połączone z przewodami rurowymi (7, 33) doprowadzającymi wodę. Zbiornik (1) spoczywa na skrzyni (3), której górna część składająca się z rusztu (17) tworzy przepuszczalne dno (2) zbiornika (1). Co najmniej jedna z bocznych ścian (21) skrzyni (3) jest zamocowana uchylnie w osi poziomej swojej krawędzi górnej. (7 zastrzeżeń)

10b; C10l **P. 170054 T** 03.04.1974

Zakłady Pomiarowo-Badawcze Energetyki „Energopomiar" Zakład Doświadczalny Ochrony Środowiska w Energetyce, Gliwice, Polska (Lucjan Wrzeski).

Sposób usuwania siarki z węgla lub odpadów węglowych o zwiększonej koncentracji siarki

Sposób usuwania siarki z węgla lub z odpadów węglowych o zwiększonej koncentracji siarki polega na oddziaływaniu dwutlenkiem siarki na węgiel lub odpady węglowe o zwiększonej koncentracji siarki, w ilości 3 do 300 gramów dwutlenku siarki na 1 kg odsiarczanego węgla. Proces odsiarczania prowadzi się w zakresie temperatur 300 do 900°C

(1 zastrzeżenie)

10b; C10l **P. 170188** 08.04.1974

Pierwszeństwo: 09.04.1973 — USA (nr 349 294)

FMC Corporation, Nowy Jork, Stany Zjednoczone Ameryki (Robert Theodore Joseph).

Sposób wytwarzania brykietów węglowych

Sposób wytwarzania brykietów węglowych z mieszaniny bitumicznej lepiszcza i zdolnej do reakcji pozostałości po procesie kalcynowania węgla w niskiej temperaturze polega na tym, że z mieszaniny tej formuje się brykiety, utwardza je w atmosferze zawierającej tlen, a następnie kalcynuje. Do produktu kalcynowania węgla, korzystnie przed zmieszaniem go z lepiszczem, dodaje się wodę w ilości wynoszącej co najmniej 3% wagowych produktu, co umożliwia stoso-

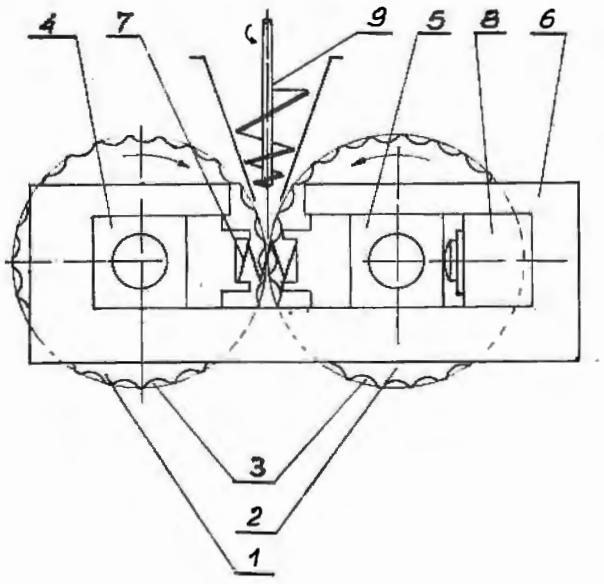
wanie jako lepiszcza paku koksowniczego. Otrzymane brykiety mają wysoką wytrzymałość mechaniczną i nadają się do stosowania np. w wielkich piecach (3 zastrzeżenia)

10b: C10l **P. 172747 T** 16.07.1974

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków Polska (Zygmunt Drzymała, Wiesław Zapałowicz, Andrzej Pizoń, Roman Dec, Marek Hryniewicz).

Urządzenie do wibracyjnego brykietowania materiału drobnoziarnistego

Urządzenie przekazane do wibracyjnego brykietowania materiału drobnoziarnistego zawiera dwa walce robocze (1 i 2) z wgłębieniami formującymi (3) na ich pobocznicach. Walce (1 i 2) są ułożyskowane w obsadach (4 i 5) usytuowanych w oknach korpusu, przy czym okna obsad (5) drugiego walca roboczego (2) stanowią ich prowadnice, równoległe do prostej przechodzącej przez środki walców roboczych (1 i 2). Pomiędzy obsadami (4 i 5) są zaciśnięte sprężyny (7), zaś w oknach obsad (5) pomiędzy ich ścianami poprzecznymi i obsadami (5), są usytuowane pulsatory (8). Natomiast nad obszarem sprzężenia walców roboczych (1 i 2) znajduje się połączone z korpusem (6), urządzenie zagęszczające (9). (2 zastrzeżenia)

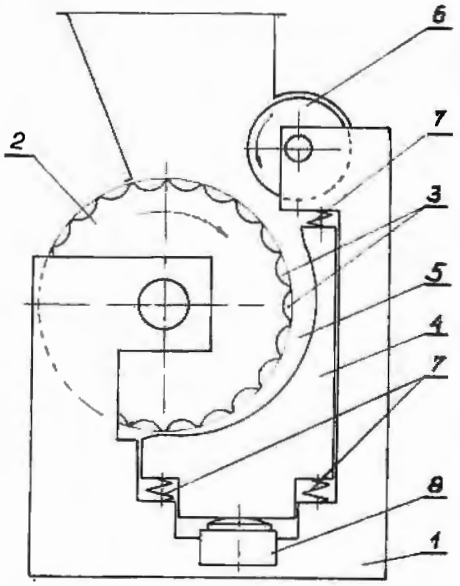

10b; C10l **P. 172851** 17.07.1974

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków, Polska (Jan Anioła, Zygmunt Drzymała, Wiesław Zapałowicz, Roman Dec, Marek Hryniewicz).

Urządzenie do wibracyjnego brykietowania materiału drobnoziarnistego

Urządzenie do wibracyjnego brykietowania materiału drobnoziarnistego zawiera ułożyskowany w korpusie (1) walec roboczy (2) z wgłębieniami formującymi (3) na pobocznicy. Walec (2) jest skojarzony z układem kształtowym (4), tworzącym z częścią pobocznicy walca (2) kanał spiralny (5). Największy przekrój poprzeczny kanału (5) znajduje się pod zamocowaną do korpusu (1) rolką wstępnie zagęszczającą (6), a jego najmniejszy przekrój poprzeczny jest usytuowany pod walcem (2). Układ kształtowy (4) jest osadzony w korpusie (1), pionowo pomiędzy elementami sprężystymi (7), przy czym pod układem (4) jest usytuowany pulsator (8) typu mechanicznego lub hydraulicznego. (3 zastrzeżenia)

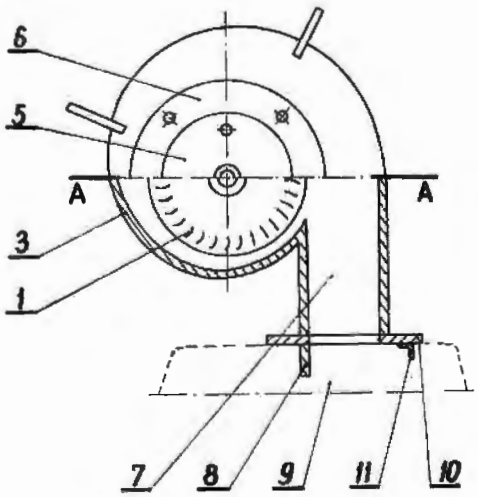

13b; F22d **P. 172517 T** 06.07.1974

Gdańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej, Gdańsk, Polska (Janusz Hołub, Andrzej Kowalski, Tadeusz Wondołowski).

Urządzenie do dodatkowego doprowadzania powietrza do kotła

Urządzenie do dodatkowego doprowadzania powietrza do kotła ma w miejscu drzwiczek popielnikowych kotła osadzone rozłącznie poprzez płytę oraz prowadnice urządzenia dodatkowo tłoczące powietrze na palenisko. Urządzenie składa się z wirnika łopatkowego napędzanego najkorzystniej silnikiem elektrycznym który wraz z korpusem w kształcie walca stanowi zamkniętą konstrukcję. W korpusie na bocznej jego powierzchni wykonany jest otwór wlotowy powietrza przez który wraz z pierścieniami zamocowanymi na tej powierzchni regulowana jest ilość dopływu po-

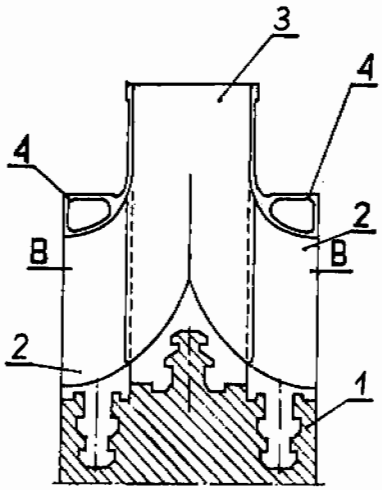
wietrza do urządzenia. Wylot powietrza następuje kanałem na końcu którego znajduje się kierownica nadająca odpowiedni kierunek strumieniowi powietrza. (1 zastrzeżenie)

14c; F01d **P. 170332 T** 12.04.1974

Politechnika Łódzka, Łódź, Polska (Władysław Gundlach, Jerzy Porochnicki, Jerzy Prywer, Bogusław Karewicz, Andrzej Potapczyk, Krzysztof Zielenow).

Wieniec łopatkowy stopnia dośrodkowego turbiny przeznaczony szczególnie dla turbin parowych dużej mocy

Wieniec łopatkowy stopnia dośrodkowego turbiny przeznaczony jest szczególnie do turbin parowych dużej mocy. Wieniec składa się z osadzonego na obrzeżu koła lub bębna wirnikowego **(1)**, rzędu łopatek promieniowych **(3)** oraz jednego lub dwóch rzędów łopatek osiowych **(2)**, przy czym łopatki promieniowe **(3)** lub osiowe **(2)** stanowią jednolit z częściami bocznych pokryw **(4)** wieńca wirującego, zaś liczba łopatek osiowych **(2)** w rzędzie lub w każdym z obu rzędów jest równa liczbie łopatek promieniowych **(3)** lub stanowi ich całkowitą wielokrotność. (1 zastrzeżenie)

14c; F01d **P. 170628** 26.04.1974

Pierwszeństwo: 30.04.1973 — Szwajcaria (nr 6096/73)

BBC Aktiengesellschaft Brown, Boveri und Cie., Baden, Szwajcaria (Claude Seippel, Arnulf Teufelberger).

Turbina o budowie osiowej poruszanej ściśliwym czynnikiem termodynamicznym

Wynalazek dotyczy turbiny osiowej poruszanej termodynamicznym ściśliwym czynnikiem. Turbina posiada co najmniej dwa stopnie, z których każdy składa się z palisady kierującej i palisady łopatek wirnika. Przekrój przepływu wyjściowego z ostatniej palisady wirnika w porównaniu z przekrojem przepływu wyjściowego z przedostatniej palisady wirnika jest większy, niż wynikałoby to ze stosunku zwiększających się objętości czynnika termodynamicznego oraz zwiększenia stosunku szerokości kanału **(q)** do podziałki łopatek **(t)** i/lub powiększenia przepływowej powierzchni pierścienia kołowego powiększa przekrój przepływu wyjściowego z ostatniej palisady wirnika. (5 zastrzeżeń)

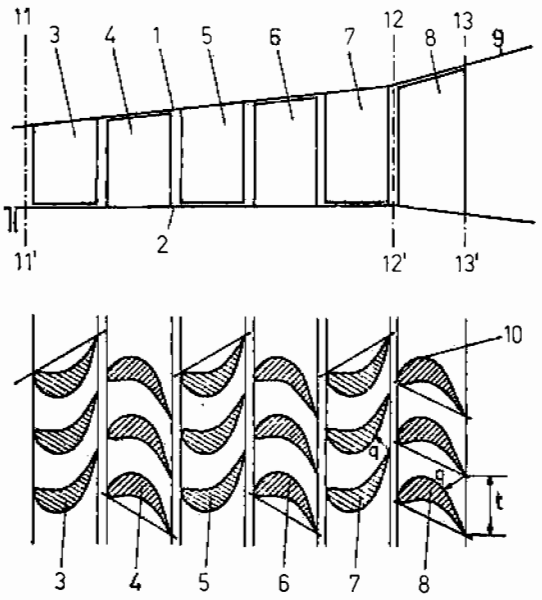

FIG. 2

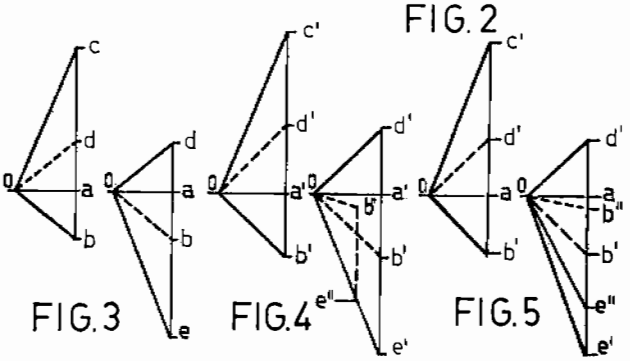

FIG. 3 FIG. 4 FIG. 5

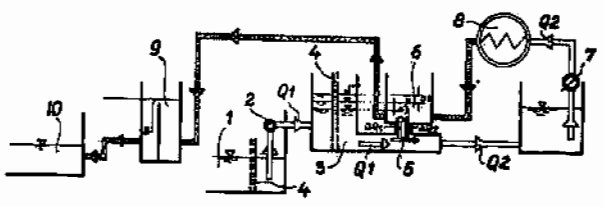
14h; F01k **P. 173001** 25.07.1974

Pierwszeństwo: 25.07.1973 — Węgry (nr MI — 541)

Talámányfejlesztö és Ertékesitö Külkefreskedelmi RT., Budapeszt, Węgry (Sándor Mikolics, Kâroly Ziegler, Viktor Homola).

Układ z samoczynną regulacją hydrauliczną do zasilania wodą chłodzącą obiektów

Układ z samoczynną regulacją hydrauliczną do zasilania wodą chłodzącą obiektów przeznaczony jest zwłaszcza dla dużych zakładów przemysłowych posiadających siłownie. Układ obiegu wody chłodzącej posiada pomiędzy dwoma stopniami pompowania **(2)** i **(7)**

kanał lub rurę **(3)** doprowadzającą wodę chłodzącą do odbiornika-skraplacza **(8)**, połączoną w jednym regulacyjnym punkcie **(5)** z kanałem lub rurą **(6)**, odprowadzającą ze skraplacza ogrzaną wodę. (6 zastrzeżeń)

14k; F01n **P. 170878** 07.05.1974

Pierwszeństwo: 09.05.1973 — RFN (2323251.1) 14.03.1974 — RFN (2412290.5)

Knapsack Aktiengesellschaft, Knapsack/Kolonia, Republika Federalna Niemiec (Wilhelm Vogt, Hermann Glaser, Helmut Dyrschka).

Sposób utleniania tlenku węgla i węglowodorów

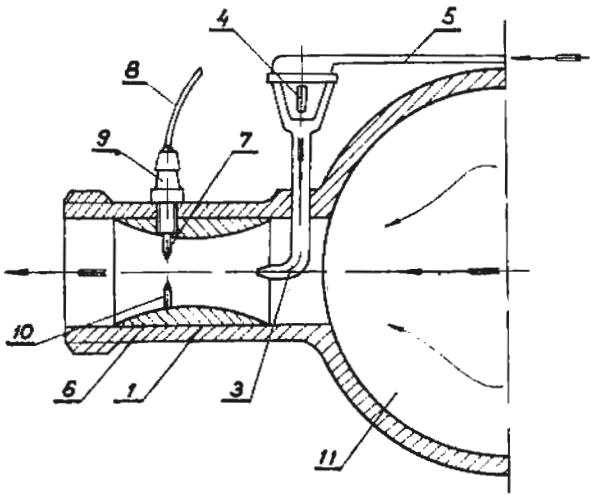
Sposób utleniania tlenku węgla i węglowodorów, zwłaszcza z gazów spalinowych silników spalinowych, przy użyciu gazów zawierających tlen, do dwutlenku węgla i wody, prowadzony w temperaturze 150—800°C w obecności katalizatora na nośniku, składającego się z mieszaniny glinianów miedzi, manganu i niklu jako składników aktywnych oraz z czystego tlenku glinowego jako nośnika. Sumaryczna zawartość glinianów wynosi 10—45% wagowych. Katalizator na nośniku może zawierać miedź, mangan i nikiel w stosunku wagowym 2—4 : 1—2 : 0,1—1. Ponadto katalizator może mieć naniesione 0,5—10% wagowych ceru w postaci tlenku. (21 zastrzeżeń)

14k; F01n **P. 172482 T** 05.07.1974

Politechnika Krakowska, Kraków, Polska (Jan Koniecki).

Urządzenie obniżające toksyczność spalin z silników spalinowych

Urządzenie przeznaczone jest do obniżania toksyczności spalin zwłaszcza z silników dwusuwowych z zapłonem iskrowym do pojazdów jednośladowych. Urządzenie składa się ze zwężki **(1)** i dyszy **(3)** powietrznej umieszczonych w króćcu wylotowym silnika i tworzących ejektor zasysający powietrze do przestrzeni, w której umieszczone są elektrody **(7)** i **(10)** urządzenia zapłonowego wysokiego napięcia. Powietrze doprowadzane jest do dyszy **(3)** przewodem **(5)** poprzez zawór zwrotny **(4)**. (4 zastrzeżenia)

17c; F24h **P. 172949 T** 19.07.1974

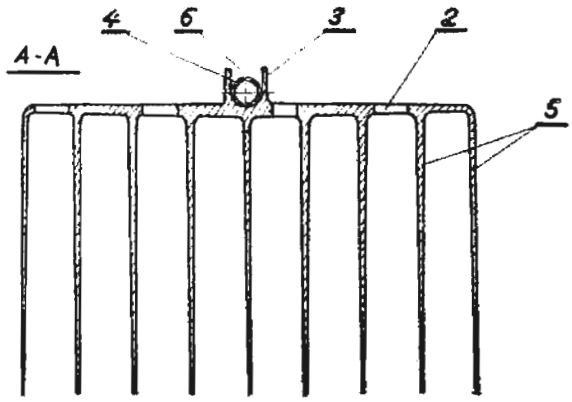
Wyższa Szkoła Inżynierska im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich, Bydgoszcz, Polska (Tadeusz Wysocki, Zygmunt Wituski).

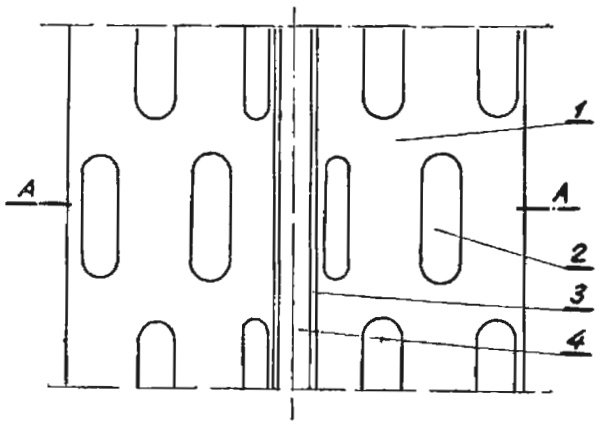
Wymienniki ciepła, zwłaszcza parowników

Przedmiotem wynalazku są wymienniki ciepła zwłaszcza parowników.

Istota wynalazku polega na tym, że w charakterze elementu służącego do wymieniania ciepła z otoczeniem zastosowano szynę profilową **(1)** zaopatrzoną w żeberka **(5)** oraz korytka **(6)** służące do pomieszczenia rurek **(4)**, przez które przepływa medium, przy czym w ściance szyny **(1)** wykonane są otwory **(2)** ułatwiające przepływ powietrza wzdłuż powierzchni żeberek **(5)**.

Wymienniki według wynalazku mogą znaleźć zastosowanie w urządzeniach chłodniczych. (1 zastrzeżenie)

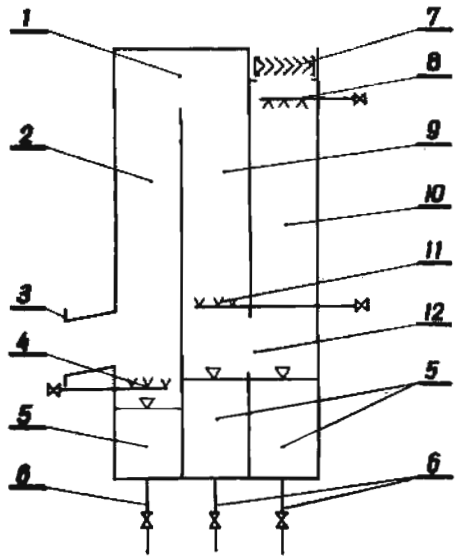
17e; F25g **P. 170516 T** 20.04.1974

Kopalnia i Zakłady Przetwórcze Siarki im. Marcelego Nowotki „Siarkopol", Machów, Polska (Ryszard Gorycki).

Sposób bezprzeponowego podgrzewania cieczy oraz urządzenie do bezprzeponowego podgrzewania i utrzymania cieczy przez odparowanie

Sposób bezprzeponowego podgrzewania cieczy oraz urządzenie do bezprzeponowego podgrzewania i uzdatniania cieczy przez odparowywanie. Istotą bezprzeponowego podgrzewania cieczy wg wynalazku jest trójetapowy przebieg procesu grzania składający się z odparowywania cieczy oraz następujących po nim procesów schładzania i skraplania prowadzonych w jednej lub kilku fazach.

Urządzenie do bezprzeponowego podgrzewania cieczy gorącymi gazami charakteryzuje się tym, że składa się z kolumny odparowywania **(2)** posiadającej zraszalnik **(4)** usytuowany poniżej gardzieli wlotowej gazów **(3)** i kolumny schładzania **(9)** połączonej z sąsiednimi kolumnami poprzez komory nawrotne **(1)** i **(2)**, wyposażonej w zraszalnik **(11)** umiejscowiony w dolnej części oraz kolumny skraplania **(10)** posiadającej w górnej części zraszalnik **(8)** i wykraplacz **(7)** (2 zastrzeżenia)

17e; F25g **P. 172904 T** 19.07.1974

Centralny Instytut Ochrony Pracy, Warszawa, Polska (Wiesław Janiszewski).

Wymiennik

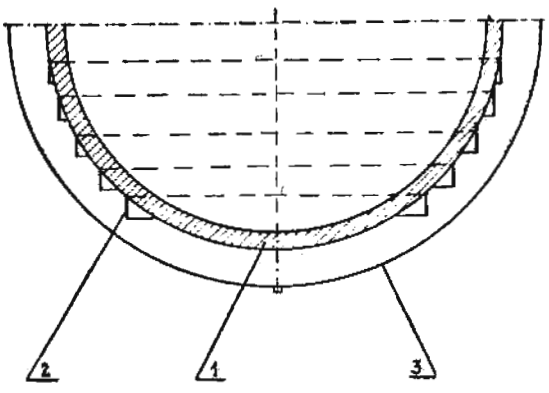
Wymiennik służy do wymiany ciepła w drodze konwekcji. Wymiennik składa się z płaskiej, foremnej powierzchni wymiany ciepła, wlotowych otworów usytuowanych stycznie do obwodu powierzchni w zgodnym kierunku, bocznych ścianek na obwodzie powierzchni oraz pokrywy przeciwległej i równoległej do powierzchni, zaopatrzonej w centrycznie umieszczony wylotowy otwór. (2 zastrzeżenia)

17f; F28d **P. 170456 T** 17.04.1974

Politechnika Poznańska, Poznań, Polska (Czesław O. Popiel, Leon Bogusławski).

Powierzchnia kulista ogrzewana skraplającą się parą

Powierzchnia kulista ogrzewana skraplającą się parą według wynalazku ma na powierzchni grzewczej (1) okapy (2), które odprowadzają skropliny z kulistej powierzchni skraplania. Okapy te są rozmieszczone wzdłuż powierzchni w równych od siebie odstępach. Korzystna ilość okapów nie powinna przekraczać osiem sztuk. Umieszczenie pierwszego okapu powinno być najkorzystniej w odległości nie większej jak $\frac{2}{6}\pi \cdot R$ od początku narastania błonki skroplin. Zastosowane okapy zapobiegają wzrostowi grubości błonki skroplin, a tym samym zwiększają wydajność cieplną urządzenia i wyrównują temperaturę powierzchni grzewczej, co jest korzystne dla procesów technologicznych. Umieszczenie na przykład pięciu okapów na kulistej powierzchni grzewczej aparatu wyparnego powoduje wzrost średniego współczynnika przejmowania ciepła po stronie skraplającej się pary o około 40%. Wydajność cieplnej wyparki wzrasta o około 17%. (1 zastrzeżenie)

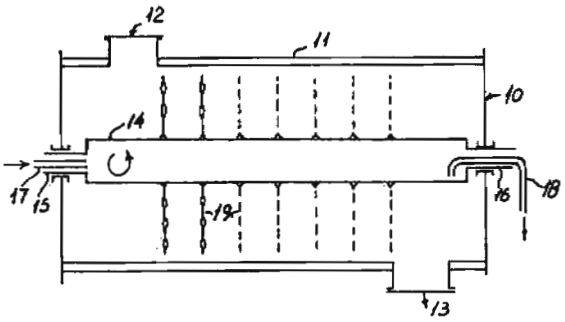
17f; F28d **P. 170690** 29.04.1974

Pierwszeństwo: 01.05.1973 — Dania — (nr 2352/73)

A/S Atlas, Ballerup, Dania (Helge Hovad).

Wymiennik ciepła

Wymiennik ciepła przeznaczony do pośredniego nagrzewania, suszenia lub chłodzenia wilgotnego a lepkiego materiału, wyposażony w stały bęben z obracającym się w nim wydrążonym rotorem zaopatrzonym we wlot czynnika grzewczego lub chłodzącego oraz w wylot tego czynnika lub jego kondensatu, przy czym na rotorze umieszczone są pierścieniowe kształtki wyposażone w kanały połączone z wnętrzem rotora, charakteryzuje się tym, że otaczające rotor (14) żebra (19) są spiralnymi kanałami, których wewnętrzny koniec jest połączony z wnętrzem rotora (14) a koniec zewnętrzny znajdujący się w pobliżu obrzeża żebra (19) jest zamknięty. (8 zastrzeżeń)

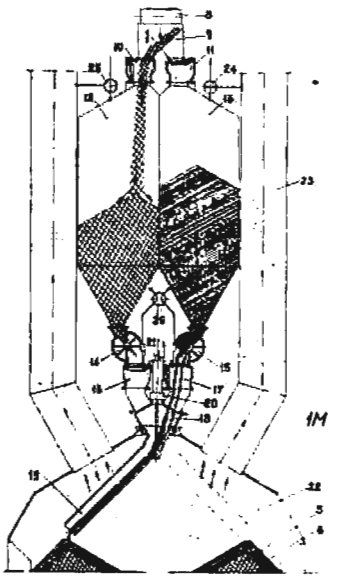
18a; C21b **P. 151908** 03.12.1971

Pierwszeństwo: 04.12.1970 — Francja (nr 7043 833)

Julian Wieczorek, Avon, Francja (Julian Wieczorek).

Urządzenie do ładowania wielkiego pieca przy wysokim ciśnieniu gardzieli

Urządzenie do ładowania wielkiego pieca przy wysokim ciśnieniu w gardzieli systemem M, 2M, i 3M usytuowane jest pomiędzy pionowymi przewodami odprowadzającymi gazy wielkopiecowe. Urządzenie składa się z leja wsypowego dwudrożnego (9) usytuowanego w osi pieca i zamontowanego w sposób szczelny na umieszczonych obok siebie parami zespołach składających się z zasobników (12, 13) materiału wsadowego, posiadających u wylotu obrotowe zbieracze łopatkowe (14, 15) oraz z połączonego z zespołem rozdzielacza obrotowego osadzonego szczelnie na pierścieniu wsporczym odpornym na wysoką temperaturę. Rozdzielacz obrotowy składa się z prostego stożkowego leja (18, 27, 28) osadzonego obrotowo w łożysku połączonym sztywno z pierścieniem wsporczym. Materiał zasypywany jest do pieca za pomocą jednej lub więcej różnej długości rur zasypowych (19), niezależnych od siebie i nachylonych w stosunku do osi pieca pod kątem 40—50°. (5 zastrzeżeń)

18a; C21b **P. 170268 T** 10.04.1974

Politechnika Częstochowska, Częstochowa, Polska (Emil Ryszka, Stefan Morel, Andrzej Szczypiorowski).

Sposób redukcji wsadu wielkopiecowego

Sposób redukcji wsadu wielkopiecowego polega na tym, że do pieca wprowadza się zmniejszoną, w stosunku do dotychczasowej, ilość koksu, a pozostałą ilość energii cieplnej i chemicznej, wymaganej dla przebiegu procesu redukcji wsadu wielkopiecowego, doprowadza się do strefy redukcji pieca w postaci zjonizowanego gazu koksowniczego. (2 zastrzeżenia)

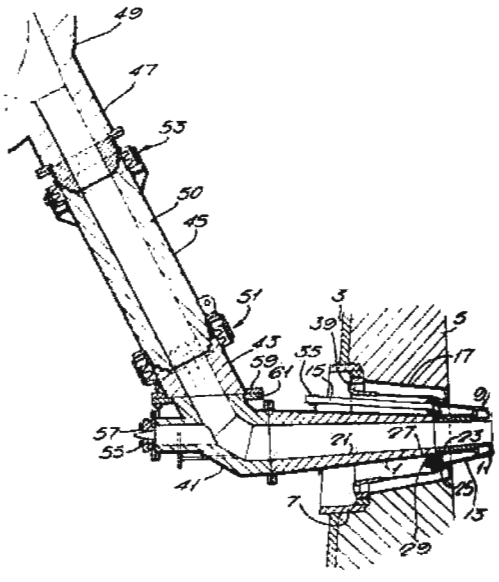
18a; C21b **P. 173117** 30.07.1974

Pierwszeństwo: 30.07.1973 — Luksemburg (nr 68. 126)
07.12.1973 — Luksemburg (nr 68.955)

Société Anonyme des Anciens Etablissements Paul Wurth, Luksemburg, Luksemburg (René Mahr, Ernest Küntzinger).

Układ do wdmuchiwania wstępnie podgrzanego powietrza w piecach szybowych

Układ do wdmuchiwania wstępnie podgrzanego powietrza do pieca szybowego przeznaczony jest zwłaszcza do wielkich pieców.

Układ składa się z dyszaka **(1)** połączonego trwale z dyszą **(9)** a zespół tak utworzony jest połączony przegubowo z dyszownicą **(17)**. (13 zastrzeżeń)

18b; C21c **P. 170577** 24.04.1974

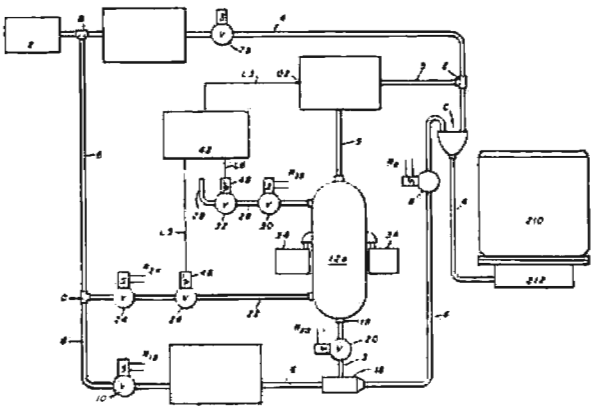
Pierwszeństwo: 25.04.1974 — USA (nr 354610)

USS Engineers and Consultants, Inc., Pittsburgh, Stany Zjednoczone Ameryki (William Austin Kolb, Michael Joseph Papinchak).

Sposób sterowania wytryskiem topnika do konwertora stalowniczego i urządzenie do stosowania tego sposobu

Sposób sterowania wtryskiem topnika stosowany jest w urządzeniu do rafinacji stali zawierającym konwertor, źródła gazu, pierwszy przewód **(4)** łączący konwertor **(210)** ze źródłem gazu **(2)** i drugi przewód **(6)**, którego wejście i wyjście jest połączone z pierwszym przewodem **(4)** pomiędzy konwertorem **(210)** a źródłem gazu **(2)** i zbiornik ciśnieniowy **(12a)** wypełniony sproszkowanym topnikiem dostarczonym do konwertora.

Sposób polega na tym, że ciśnienie w zbiorniku podnosi się do wstępnie określonej wartości, ustala przepływ gazu przez drugi przewód **(6)**, dostarcza topnik ze zbiornika **(12a)** do drugiego przewodu **(6)**, po podniesieniu ciśnienia w zbiorniku **(12a)** i ustaleniu przepływu gazu, mierzy się różnicę ciśnień pomiędzy zbiornikiem **(12a)** a pierwszym przewodem **(4)**, steruje wartością ciśnienia w zbiorniku **(12a)** przez co sterowane jest natężenie wprowadzenia topnika do drugiego przewodu **(6)** w funkcji różnicy ciśnień między pierwszym przewodem **(4)** a zbiornikiem **(12a)**. Urządzenie do stosowania podanego sposobu charakteryzuje się tym, że wyjście drugiego przewodu **(6)** przepływu gazu jest połączone z przewodem pierwszym **(4)** w sposób zapewniający sumowanie strumieni, a wyjście zbiornika **(12a)** jest połączone z drugim przewodem **(6)** oraz, że zawiera układy do kontrolowania podwyższenia ciśnienia w zbiorniku **(12a)**, różnicowe urządzenia do pomiaru różnicy ciśnień w przewodzie głównym **(4)** i zbiorniku **(12a)**, oraz urządzenie pomiarowe **(40)** do sterowania ciśnieniem w zbiorniku **(12a)** umożliwiające sterowanie natężeniem topnika do drugiego przewodu **(6)** w funkcji różnicy ciśnień między głównym przewodem dopływu topnika a zbiornikiem. (15 zastrzeżeń)

18b; C21c **P. 172895 T** 19.07.1974
40a; C22b
31b^5; B22d

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków, Polska (Dominik Wajszel, Barbara Hutera, Henryk Chrzan, Adam Kosek, Roman Bataj, Stanisław Banaś, Adam Żurek, Jerzy Żurada).

Zasypka egzotermiczna

Zasypka egzotermiczna ma zastosowanie w hutnictwie do ocieplania lustra ciekłych metali. Zasypka, oprócz stosowanych dotychczas składników, zawiera składnik egzotermicznospulchniający, którym są rozdrobnione odpady folii aluminiowej, laminowanej papierem lub papierem i tworzywem organicznym, w ilości 5—96% wagowych. Folia taka zawiera od 25—50% wagowych. aluminium i w stanie rozdrobnionym wykazuje bardzo mały ciężar nasypowy.

(1 zastrzeżenie)

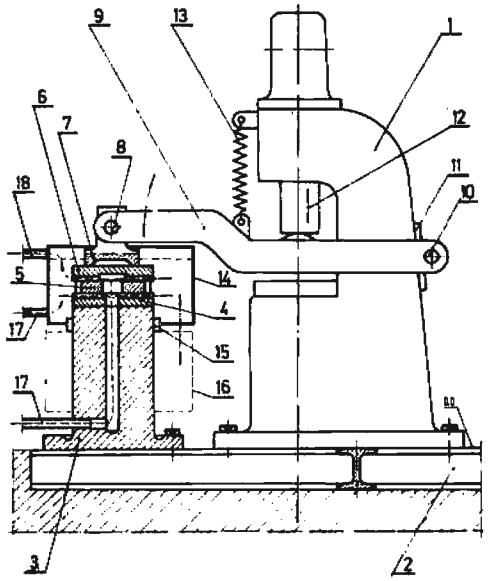
18c; C21d **P. 170096 T** 03.04.1974

Biuro Projektów Konstrukcji Metalowych i Urządzeń Przemysłowych „Mostostal", Zabrze, Polska (Tadeusz Seidel).

Urządzenie do hartowania zanurzeniowego na prasie

Urządzenie do hartowania zanurzeniowego na prasie posiada podstawę **(1)** z płytą przedmiotową **(4)**, na której umieszczony jest przedmiot **(5)**, z tym że podstawa znajduje się poza obudową prasy. Hartowany przedmiot dociskany jest za pośrednictwem dźwigni **(9)** przycisku **(7)** i płyty górnej **(6)**, przy czym podstawę obejmuje wanna ruchoma **(14)** z płynem chłodzącym.

(1 zastrzeżenie)

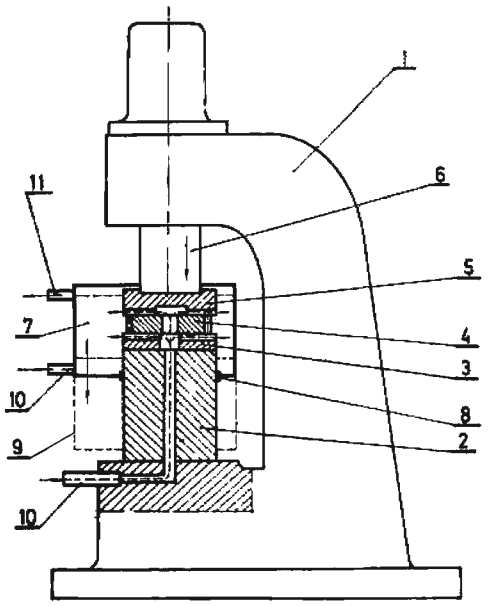
18c; C21d **P. 170097 T** 03.04.1974

Biuro Projektów Konstrukcji Metalowych i Urządzeń Przemysłowych „Mostostal", Zabrze, Polska (Tadeusz Seidel).

Urządzenie do hartowania zanurzeniowego na prasie

Urządzenie do hartowania zanurzeniowego na prasie może spełniać rolę prasy montażowej, * po umieszczeniu wanny w dolnym położeniu, jak i urządzenia do hartowania. Urządzenie posiada ruchomą wannę **(7)**, obejmującą podstawę **(2)** z płytą przedmiotową **(3)**, na której umieszcza się hartowany i dociskany przedmio. **(4)**. Wanna posiada ruch pionowy. Gabaryty przedmiotów hartowanych nie są ograniczone wymiarami prasy, a jedynie gabarytami wanny, która może być zwiększona w trzech kierunkach w poziomie.

(2 zastrzeżenia)

18c; C21d **P. 170098 T** 04.04.1974

Politechnika Śląska im. Wincentego Pstrowskiego Gliwice, Polska (Łucja Cieślak, Stanisław Mandziej).

Sposób wyżarzania rekrystalizującego ciągnionych na zimno drutów z wysokochromowej ferrytycznej i półferrytycznej odpornej na korozję stali typu H 17

Sposób wyżarzania rekrystalizującego ciągnionych na zimno drutów z wysokochromowej ferrytycznej i półferrytycznej, odpornej na korozję stali typu H 17 polega na tym, że drut poddaje się bezpośredniemu nagrzewaniu indukcyjnemu za pomocą prądów wysokiej częstotliwości przy ciągłym przesuwaniu drutu przez induktor, przy czym średnia szybkość nagrzewania na długości induktora wynosi od 1000 do 2500°C/sek, korzystnie 1500°C/sek, a temperatura nagrzewania od 800 do 1000°C, korzystnie od 850 do 950°C, a następnie drut bezpośrednio po wyjściu z induktora chłodzi się wodą, przy czym druty o średnicach mniejszych od 1,3 mm chłodzi się wodą lub powietrzem.

(1 zastrzeżenie)

18c; C21d **P. 170106 T** 04.04.1971

Politechnika Śląska im. Wincentego Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Łucja Cieślak, Stanisław Mandziej).

Sposób wyżarzania poligonizującego, kalibrowanych przez ciągnienie na zimno drutów z ferrytycznej i półferrytycznej odpornej na korozję stali wysokochromowej typu H 17

Sposób wyżarzania poligonizującego, kalibrowanych przez ciągnienie na zimno drutów z ferrytycznej i półferrytycznej odpornej na korozję stali typu H 17 polega na tym, że drut poddaje się bezpośredniemu nagrzewaniu indukcyjnemu za pomocą prądów wysokiej częstotliwości przy ciągłym przesuwaniu drutu przez induktor, przy czym średnia szybkość nagrzewania drutu na długości induktora wynosi od 700 do 2500°C/sek, a korzystnie 1000 do 1500°C/sek, a temperatura nagrzewania wynosi od 800 do 960°C, korzystnie 900°C, a następnie drut bezpośrednio po wyjściu z induktora chłodzi się wodą, przy czym druty o średnicach mniejszych od 1,3 mm chłodzi się wodą lub w powietrzu.

(1 zastrzeżenie)

18c; C21d **P. 171056 T** 14.05.1974

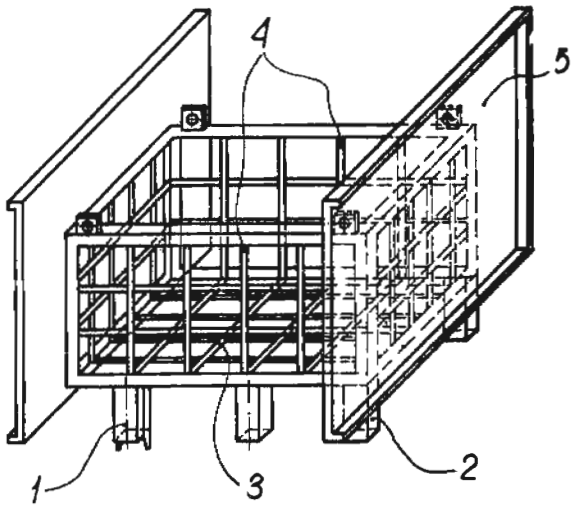
Przedsiębiorstwo Projektowania i Wyposażenia Odlewni „Prodlew", Warszawa, Polska (Andrzej Sołtysiak, Marianna Maciejewska, Zdzisław Piotrowski).

Pojemnik do wyżarzania odlewów

Pojemnik do wyżarzania odlewów jest stosowany przy wyżarzaniu odprężającym odlewów przeprowadzanym w piecach tunelowych o różnych strefach grzania (strefach temperatur). Stanowi go pudło — prostopadłościan o dnie i dwu bokach ażurowych. Pozostałe dwa boki stanowią płyty nieażurowe lub jedna jest ażurowa, a druga nieażurowa. Boki nieażurowe wystają ponad gabaryt pojemnika i są ustawione prostopadle do kierunku ruchu wózka przemieszczającego pojemniki przez tunel pieca. Boki nieażurowe przegradzają tunel pieca i tym samym intensyfikują cyrkulację gazów w poszczególnych strefach grzania, a więc zwiększają efekt wyżarzania.

Pojemnik składa się z dwu boków nieażurowych **(5)** oraz ażurowych pozostałych boków **(4)** i dna **(3)**.

(1 zastrzeżenie)

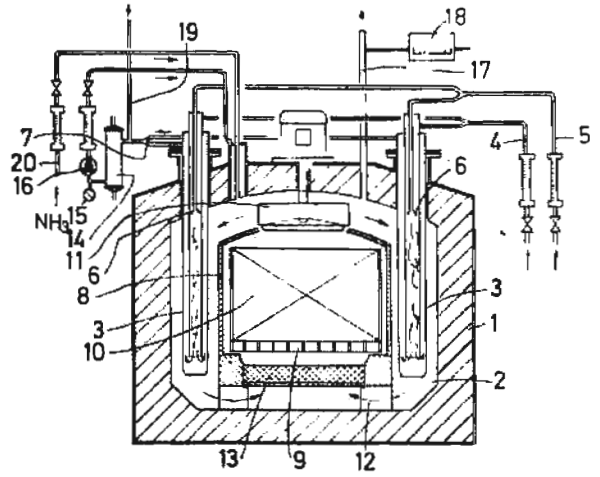
18c; C21d **P. 171095 T** 15.05.1974

Pierwszeństwo: 17.05. 1973 — RFN (nr P 23 24 918.5)

Firma J. Aichelin, Korntal, Republika Federalna Niemiec (Joachim Wünning).

Sposób wytwarzania warstw z fazy ε węgloazotku na częściach ze stopów żelaza

Sposób wytwarzania warstw fazy ε węgloazotku na częściach ze stopów żelaza stosuje się do cyjanowania stopów żelaza w piecu o atmosferze regulowanej.

Sposób polega na utrzymaniu w komorze pieca podczas obróbki średniego potencjału azotu $P_{NH_3}/P_{H_2}^{1,5}$ w granicach 0,5—5 przy stosunku ciśnienia cząsteczkowego P_{CO}/P_{CO_2} w granicach 1—10. (13 zastrzeżeń)

18c; C21d **P. 171181 T** 17.05.1974

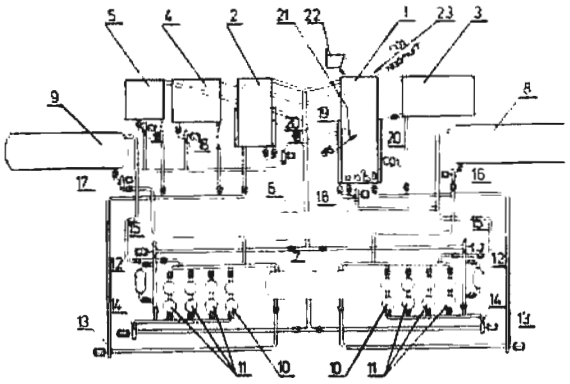
Biuro Projektów Przemysłu Hutniczego „Biprohut" Przedsiębiorstwo Państwowe, Gliwice, Polska (Tadeusz Ordysiński, Marian Chyla, Franciszek Żak).

Zestaw hartowniczy

Zestaw hartowniczy przeznaczony jest dla dużych oddziałów hartowniczych o zróżnicowanym profilu i asortymencie.

Zestaw ma szereg zbiorników szybowych **(1)** i **(2)** oraz poziomych **(3, 4, 5)**, połączonych ze wspólnym opadowym rurociągiem **(19)**, połączonym ze zbiornikiem **(6)** zlewczego oleju. Ponadto szybowe zbiorniki **(1)** i **(2)** mają ochronne misy **(20)**, służące do zbierania przelanego górą oleju. Zbiorniki **(1—5)** i misy **(20)** są połączone zrzutowymi pompami **(18)** ze zbiornikiem **(11)** i podgrzewaczem **(10)** oraz filtrami **(12)** z obejściem, dla umożliwienia remontu i wymiany. Ponadto układ ma zbiorniki awaryjne **(8)** i oleju świeżego **(9)**. Układ jest wyposażony w armaturę i osprzęt instalacyjny jak zawory, pompy i aparaturę kontrolno pomiarową. Ponadto stosuje się wsyp do zbiorników stałego CO_2 z pojemnika **(22)** oraz nadmuch **(23)** CO_2 celem zapobiegnięcia samozapłonowi oleju, oraz stosuje się zawirowanie **(21)** strugi oleju w czasie hartowania, poprzez odpowiednie umieszczenie dysz olejowych.

(7 zastrzeżeń)

18c; C21d **P. 171550** 31.05.1974

Pierwszeństwo: 31.05.1973 — USA (nr 365777)

USS Engineers and Consultants, Inc., Pittsburgh, Stany Zjednoczone Ameryki (Paul Emery Repas).

Sposób wytwarzania walcowanej na gorąco stali niskostopowej o wysokiej wytrzymałości

Sposób wytwarzania ferrytycznej, walcowanej na gorąco, niskostopowej stali o wysokiej wytrzymałości, przeznaczony jest do wytwarzania stali mającej granicę plastyczności przewyższającą 45,7 kG/mm² i doskonałe własności udarnościowe podzerowe, która zawiera 0,03—0,15% węgla, 0,5—2,0% manganu, 0,1—0,40% molibdenu i 0,01—0,10% niobu. Sposób polega na utwardzeniu stali, którą sięga się przez kombinowane efekty rozdrabniania ziarna, utwardzania dyspersyjnego i wysokiej gęstości dyslokacji, otrzymywane na skutek częściowego walcowania na gorąco stali powyżej temperatury przemiany Ar_3 i następne wal-

cowanie na gorąco w celu osiągnięcia redukcji grubości rzędu 10—40% w zakresie temperatur międzykrytycznych między Ar_3 i Ar_1. Pewne gatunki tej stali mogą być dalej utwardzane przez odpuszczanie podkrytyczne lub niewielką obróbkę na zimno.

(16 zastrzeżeń)

19a; E01b
42h; G02b **P. 172661 T** 02.07.1974

Pierwszeństwo: 12.07.1973 — W. Brytania (33238/73)

British Railways Board, Londyn, Wielka Brytania (John Murray Waters).

Układ optyczny do ustalania podstawy odniesienia przy pracach drogowych

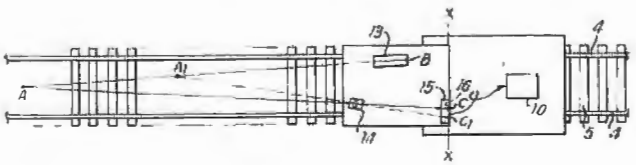
Układ optyczny do ustalania podstawy odniesienia przy pracach drogowych ma elementy służące do określania trójkąta optycznego (ABC) leżącego w płaszczyźnie nachylonej pod kątem do płaszczyzny drogi. Elementy są zamocowane tak, że obracają się dookoła osi pionowej i poziomej. Elementy do określania trójkąta optycznego (ABC) stanowią źródło światła (13) umieszczone w wierzchołku (B) oraz odbiornik (15) umieszczony w wierzchołku (C).

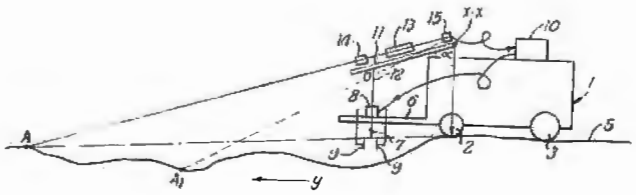
Źródło światła (13) i odbiornik (15) umieszczone są na stole (11) zamocowanym obrotowo.

Odbiornik (15) ma powierzchnię odbiorczą (16) o długości pozwalającej na odbieranie promieni odbitych od powierzchni drogi przy różnych kątach nachylenia stołu (11).

Powierzchnia odbiorcza (16) ma punkt zerowy w punkcie (C) będącym wierzchołkiem trójkąta optycznego (ABC).

Układ ma także serwomotor (8) uruchamiany za pomocą sygnału wyjściowego z odbiornika (15) dla wywołania ruchu obrotowego stołu (11). (15 zastrzeżeń)

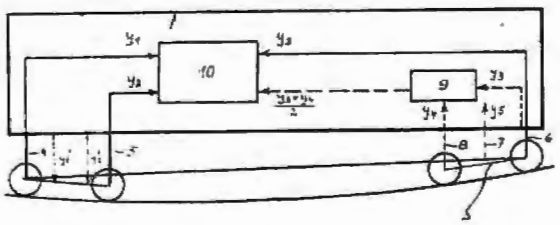
19a; E01b **P. 173087** 29.07.1974

Pierwszeństwo: 30.07.1973 — Austria (A 6689/73)

Franz Plasser Bahnbaumaschinen, Industriegesellschaft m.b.H., Wiedeń, Austria (Ludwig Schenkir, Jozef Dultinger).

Wagon pomiarowy do pomiaru usterek szynowych w kierunku pionowym

Wagon przeznaczony do pomiaru usterek szynowych w kierunku pionowym ma co najmniej trzy elektryczne urządzenia przetwornikowe do każdego z obu toków szynowych, zorientowane pionowo, które jednymi swymi końcówkami są zamocowane do pudła wagonu pomiarowego a drugimi swymi końcówkami są związane kinematycznie z wydzielonymi osiami wagonu pomiarowego, przy czym wyjścia urządzeń przetwornikowych są odpowiednio doprowadzone, poprzez mostki pomiarowe, kojarzące wartości pomiarowe, do pisaka elektrycznego w celu dokonania zapisu pomiaru, charakteryzujący się tym, że wagon pomiarowy (1) ma w podwoziu tylko dwa jedynie dwuosiowe wózki (2), (3) przy czym każdorazowo jedno z trzech urządzeń przetwornikowych (4), (5) pozostaje pod wpływem jednej z dwóch osi jednego wózka (2) a trzecie urządzenie przetwornikowe (6) pozostają pod wpływem albo jednej z dwóch osi drugiego wózka (3) albo ma postać dwóch urządzeń cząstkowych (7), (8) lub (6), (8) połączonych w układ (9) tworzący wartość średnią, z których każde pozostaje pod wpływem jednej z dwóch osi drugiego wózka 3, przy czym przetworniki mają korzystnie postać dławików różnicowych (D_1), (D_2), (D_3) jednakowej czułości, których rdzenie żelazne są dociskane siłą sprężyny do poziomej płyty zaś w przewodzie zerowym dławików co najmniej pierwszego i trzeciego przetwornika znajdują się oporniki. (3 zastrzeżenia)

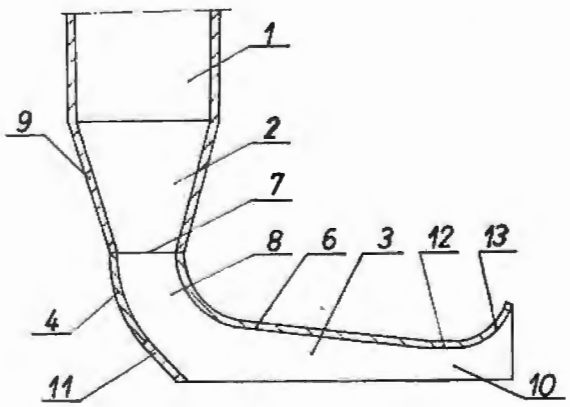
19b; E01h **P. 172557 T** 09.07.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Oczyszczania Miast Łódź, Polska (Konrad Kobryń, Ryszard Lasota, Walenty Iwańcz).

Ssawa do zamiatarki

Ssawa do zamiatarki ma wlot (7) przewodu ssącego (1) usytuowany w ściance górnej (6) osłony (3). Ściankę przednią (4) osłony (3) odchyloną od wlotu (7) w kierunku tylnej części (10) osłony (3) zakończonego uchylnym fartuchem (11). Osłona (3) posiada zmienną wysokość przy czym, przynajmniej na części długości osłony, wysokość zmniejsza się od wlotu (7) w kierunku tylnej części (10), w której ścianka górna (6) zakończona jest ścianką napływową (13).

(4 zastrzeżenia)

19e; E01f **P. 172130 T** 22.06.1974

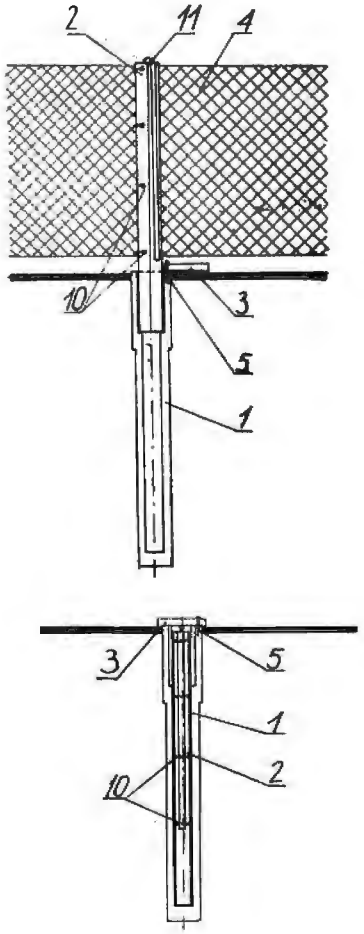
Kazimierz Dusza, Wołomin, Polska (Kazimierz Dusza).

Prefabrykowana konstrukcja osłony przeciwśniegowej

Prefabrykowana konstrukcja osłony przeciwśniegowej dotyczy urządzeń komunalnych zwłaszcza zabezpieczenia szlaków komunikacyjnych w okresie zimy przed zaspami śniegowymi.

Przedmiotem wynalazku jest prefabrykowana konstrukcja nośna składająca się z trzech części: — żelbetowego uchwytu słupka (1) jako części podziemnej umocowanego na stałe w ziemi, — słupka żelbetowego (2) jako części nadziemnej mocowanego w uchwycie słupka (1) do którego na okres zimy mocowana jest siatka (4), i przechowywanego w uchwycie słupka (1) na okres lata, po zdjęciu siatki (4) żelbetowej przykrywy (3) zabezpieczającej w okresie lata uchwyt (1) przed opadami atmosferycznymi.

Główne zastosowanie wynalazku to ochrona dróg komunikacji kołowej i kolejowej przed zaspami śniegowymi poprzez montaż zabezpieczeń będących przedmiotem wynalazku. (4 zastrzeżenia)

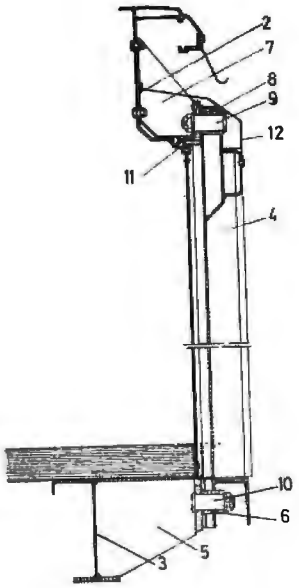
20c; B61d **P. 170081** 04.04.1974

Pierwszeństwo: 13.04.1973 — RFN (P 23 18 683.6)

Waggon Union GmbH., Siegen, Republika Federalna Niemiec (Henry Hübsch, Felix Schneider).

Ściana boczna zwłaszcza dla krytych towarowych wagonów kolejowych

Przedmiotem wynalazku jest ściana boczna, zwłaszcza dla krytych wagonów kolejowych towarowych. Rama tej ściany składa się z wzdłużnego górnego pasa (2) podłużnicy zewnętrznej (3) podwozia, słupka narożnego lub słupka ściany czołowej i przynajmniej jednego słupka środkowego (4). Cechą charakterystyczną tego rozwiązania według wynalazku jest przegubowe zamocowanie słupka środkowego na poziomej osi przymocowanej do wzdłużnego pasa górnego i podłużnicy zewnętrznej, poprzecznie do wzdłużnej osi wagonu. (4 zastrzeżenia)

20c; B61d **P. 170242 T** 10.04.1974

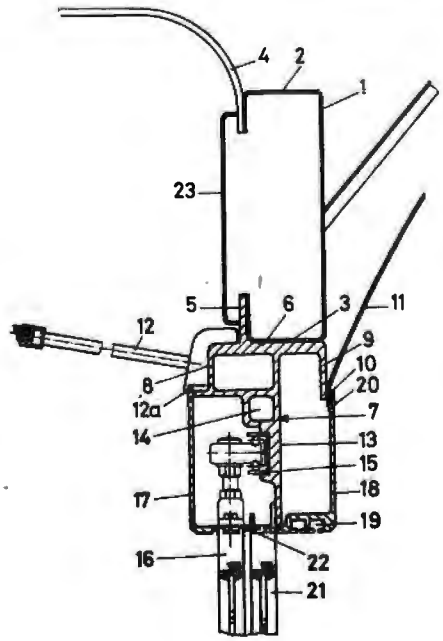
Pierwszeństwo: 12.04.1973 — RFN (P. 2318393.9)

Linke — Hofmann-Busch GmbH, Salzgitter, Republika Federalna Niemiec (Werner Wittenschläger, Pater Braemert).

Pas górny do ściany korytarza bocznego w wagonie osobowym

Przedmiotem wynalazku jest pas górny ściany korytarza bocznego w wagonie osobowym, podwieszony za pomocą wsporników do elementów nośnych dachu i tworzący część konstrukcji pudła wagonu.

Pas górny ma postać otwartego w kierunku korytarza bocznego profilu (1), wykonanego w kształcie litery „U" i dźwigającego strop (4) ścianki korytarza

bocznego, którego to profilu ramiona (2 i 3) są zagięte do wewnątrz, przy czym dolne jego ramię (3) jest połączone z dźwigarami (7), na których jest zamocowana ścianka (21) korytarza bocznego i jest osadzony strop (11) przedziału, oraz na których są prowadzone drzwi przesuwne (16) przedziału. (10 zastrzeżeń)

20c; B61d **P. 170381 T** 16.04.1974

Pierwszeństwo: 18.04.1973 — RFN (P 2319554.2)

Linke-Hofmann-Busch GmbH, Salzgitter, Republika Federalna Niemiec (Erich Lerch, Peter Braemert).

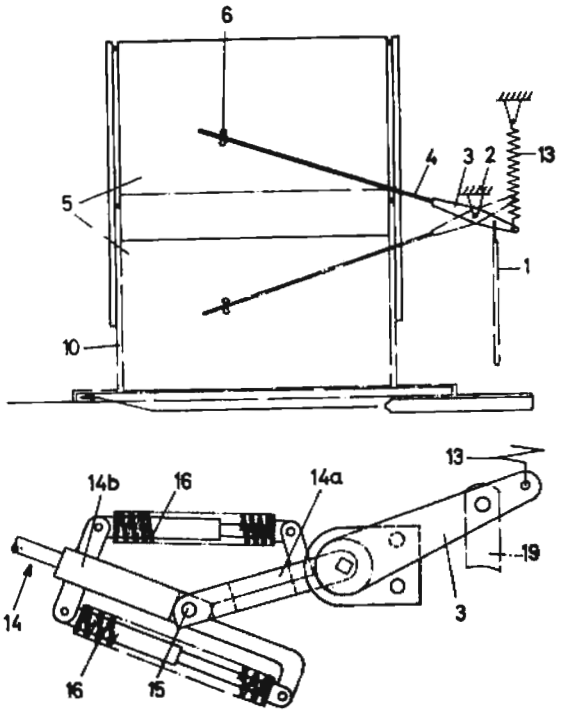
Drzwi przesuwne do pojazdów

Przedmiotem wynalazku są drzwi przesuwne do pojazdów, które przy otwieraniu są najpierw wychylane ze swego łożyska, a następnie są przesuwane wzdłuż poszycia pojazdu oraz które posiadają przykrycie stopnicy, przesuwane poziomo z drzwiami przesuwnymi.

Istota wynalazku polega na tym, że:

Ruch drzwi przesuwnych jest przenoszony na wychylaną i stojącą pod działaniem sprężyny cięgłowej **(13)** dźwigni **(3)**, na której jest osadzony pręt sprężynowy **(4)**, zazębiający się przesuwnie z przykryciem **(5)** za pomocą ucha zabierakowego **(6)**.

Przykrycie **(5)** jest prowadzone w szynach **(11)** przebiegających w kierunku przesuwu drzwi. Pręt sprężynowy stanowi dźwignia przegubowa **(14)**, której jedno ramię **(14a)** jest ułożyskowane na dźwigni **(3)**, a drugie jej ramię **(14b)** jest ułożyskowane w uchu zabierakowym **(6)**. Z obu stron ramion **(14a, 9, 14b)** dźwigni **(14)** są umieszczone prowadzone teleskopowo sprężyny **(16)**. Dźwignia **(3)** jest połączona z osią obrotową **(17)** drzwi obrotowych za pomocą dźwigni **(18 i 19)**. (5 zastrzeżeń)

20c; B61d **P. 172925** 23.07.1974

Pierwszeństwo: 30.07.1973 — RFN (P. 23 38 529.7)

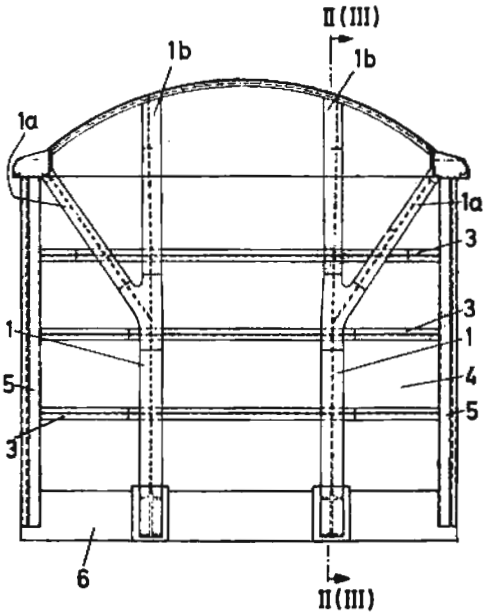
Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia P. 165754

Waggon Union G.m.b.H., Siegen, Republika Federalna Niemiec (Günther Ahlborn, Henry Hübsch).

Ściana czołowa wagonu towarowego

Ściana czołowa wagonu przeznaczona jest dla wagonów towarowych. Na zewnątrz ściany pomiędzy przedłużnicami podwozia i podłużnicami ramy dachowej wznoszą się słupki, przy czym każda ze ścian wagonu wyposażona jest w dwa słupki, które łączą podwozie z podłużnicami ramy dachowej i są przymocowane od dołu do czołownicy podwozia pomiędzy zderzakami i częścią środkową czołownicy, przeznaczoną do wmontowania sprzętu centralnego. Słupki te, albo łączą na krzyż czołownicę z ramą dachową tworząc figurę w kształcie litery „X", albo w połowie wysokości ściany czołowej rozwidlają się w taki sposób, że tworzą sztywne wiązanie ram podwozia z podłużnicami bocznymi ramy dachowej.

Każdy słupek **(1)** rozwidlony jest w kierunku górnej krawędzi ściany czołowej, a ramię pionowe **(1b)** słupka **(1)** sięga do górnej krawędzi ściany. (5 zastrzeżeń)

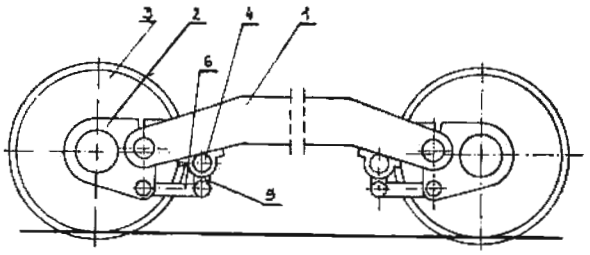

20d; B61f **P. 170223 T** 09.04.1974

Politechnika Poznańska, Poznań , Polska (Marian Kaluba, Mieczysław Ofierzyński).

Usprężynowanie przyosiowe wózka pojazdu szynowego

Usprężynowanie przyosiowe wózka pojazdu szynowego według wynalazku charakteryzuje się tym, że wahliwie prowadzony w ramie **(1)** wózka korpus łożyska przyosiowego jest połączony z ramieniem **(5)** lub ramionami jednego skrętnego drążka **(4)** kilku drążków lub pakietów drążków za pośrednictwem mechanizmu cięgłowo-przegubowego, przy czym elementy te tworzą co najmniej jeden czworobok przegubowy, którego podstawą jest rama **(1)** wózka. Drążki skrętne **(4)** lub ich komplety, albo pakiety są jednostronnie nieobrotowo połączone z ramą **(1)** bezpośrednio lub pośrednio, a drugostronnie za pośrednictwem ramion **(5)** i przegubowych łączników **(6)** są połączone w wahaczami **(2)** wózka. Usprężynowanie drążkami skrętnymi przynależne do jednego zestawu kołowego stanowią dwa drążki umocowane obrotowo w ramie wózka, przy czym są one ułożone jeden

w drugim i połączone wzajemnie na jednym końcu nieobrotowo i są zaopatrzone na tym końcu w jedno wspólne ramię połączone za pośrednictwem przegubowego łącznika **(6)** z jednym wahaczem **(2)** wózka, natomiast drugie końce tych drążków są zaopatrzone odpowiednio w ramiona skierowane w zasadzie przeciwnie i połączone dwoma przegubowymi łącznikami **(6)** z drugim wahaczem **(2)** wózka. (7 zastrzeżeń)

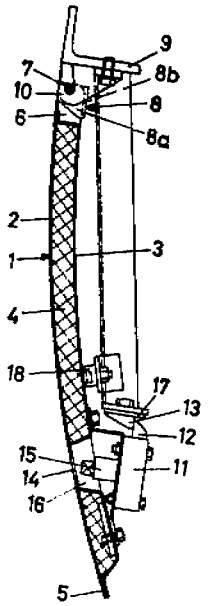
20d; B61f **P. 170317 T** 12.04.1974

Pierwszeństwo: 14.04.1973 — RFN (P 23 19 061.6)

Linke-Hofmann-Busch GmbH., Salzgitter, Republika Federalna Niemiec (Peter Braemert, Erich Lerch).

Fartuch dla pojazdów szynowych

Przedmiotem wynalazku jest fartuch dla pojazdów szynowych w postaci klapy wychylanej wokół przegubu, zamocowanego na jej górnej krawędzi oraz przytrzymywanej w położeniu zamkniętym za pomocą elementów ryglujących. Klapa fartuchowa według wynalazku przedstawionym na rysunku składa się z dwóch warstw zewnętrznej **(2)** i wewnętrznej **(3)** wykonanych z tworzywa sztucznego, wzmocnionych włóknem szklanym, które obejmują z obu stron warstwę oporową **(4)** klapy, przy czym w wycięciach **(6)** umieszczona jest poziomo oś wychylna **(7)** ułożyskowana wychylnie w łożysku zamocowanym na podwoziu **(9)**. Ryglowanie ma postać zamka zapadkowego, którego zasuwa sprężynowa wchodzi w zatrzask, połączony z podwoziem. (4 zastrzeżenia)

20e; B61g **P. 170314** 12.04.1974

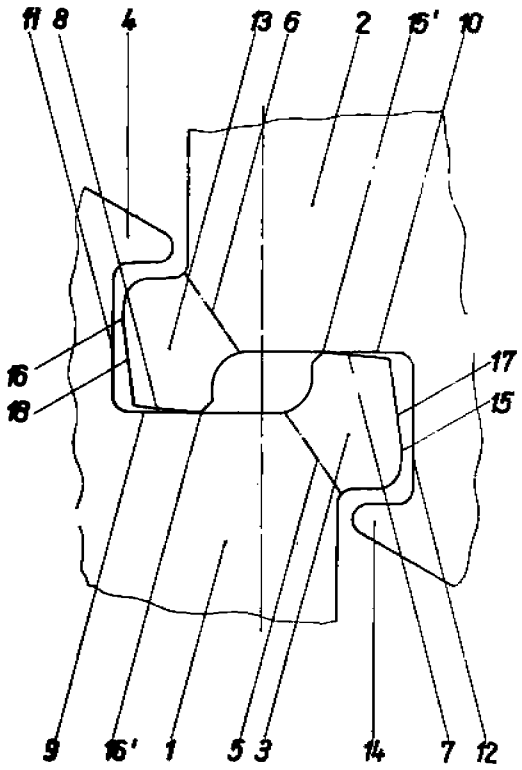
Pierwszeństwo: 18.04.1973 — NRD (WP B61g/170364)

Ministerium für Verkehrswesen, Berlin, Niemiecka Republika Demokratyczna (Manfred Liebig, Horst Spanier).

Samoczynny sprzęg zwłaszcza do pojazdów szynowych

Przedmiotem wynalazku jest samoczynny sprzęg zwłaszcza do pojazdów szynowych, który może być wyposażony w stałe elementy usztywniające bądź prowadzące.

Zgodnie z wynalazkiem zwrócone do współpracującej głowicy **(2)** sprzęgu, przednia powierzchnia kła pchającego **(3)** głowicy **(1)** sprzęgu wyposażona jest w powierzchnię skośną **(7)** nad jego pionowym zasięgiem i na całej lub częściowej szerokości jego powierzchni poziomej. Powierzchnia skośna **(7)** odchodzi od osi wzdłużnej sprzęgu w kierunku bocznej powierzchni dociskowej **(12)** głowicy **(2)**, a następnie od powierzchni dociskowej **(10)** od strony czołowej. Dzięki temu kieł pchający **(3)** na jednej powierzchni dociskowej **(12)** ma z boku powierzchnię skośną (17), która z powierzchnią **(12)** tworzy kąt ostry z wierzchołkiem skierowanym do kła **(14)**, a kieł pchający **(13)** może być wyposażony podobnie do kła **(3)**. (1 zastrzeżenie)

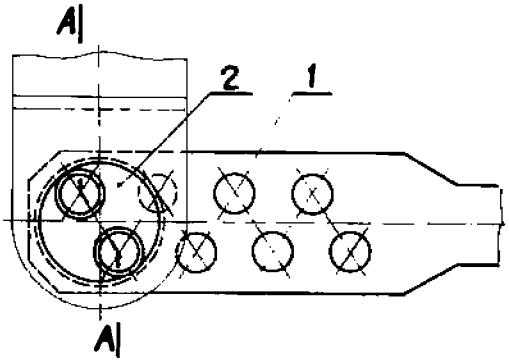

20e; B60b **P. 172442 T** 04.07.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Pojazdów Szynowych, Poznań, Polska (Alojzy Michalski).

Cięgło o regulowanej długości

Cięgło o regulowanej długości przeznaczone jest. Cięgło posiada cięgło **(1)**, w którym usytuowane są dwa rzędy otworów regulacyjnych. Cięgło **(1)** połączone jest z elementem współpracującym za pomocą dwóch krążków **(2)** tworzących przegub z elementem współpracującym. Krążki **(2)** unieruchomione są względem cięgła **(1)** za pomocą dwóch elementów złącznych, korzystnie sworzni **(3)**, osadzonych w otworach regulacyjnych cięgła **(1)** oraz krążków **(2)**. W cięgle **(1)** według innego przykładu, przedstawionym na fig. 4 i posiadającym postać rozwidloną, dwa krążki **(2)** połączone są ze sobą elementami złącznymi **(4)**. Regulacja długości cięgła odbywa się za pomocą przekładania sworzni **(3)** do kolejnych otwo-

rów regulacyjnych z jednoczesnym obracaniem krążków (2) lub bez tego obracania. Rozwiązanie może znaleźć zastosowanie w pojazdach szynowych, a zwłaszcza w układach hamulcowych wózków.
(2 zastrzeżenia)

20f; B61h **P. 172683 T** 11.07.1974

Zaodrzańskie Zakłady Przemysłu Metalowego im. Marcelego Nowotki, Przedsiębiorstwo Państwowe, Zielona Góra, Polska (Aleksander Boczan).

Sposób uzyskiwania właściwych efektów hamowania hamulca samoczynnego pojazdów szynowych

Sposób uzyskiwania właściwych efektów hamowania hamulca samoczynnego przeznaczony jest dla pojazdów szynowych.

Sposób polega na tym, że w układzie dźwigniowym zawierającym cylinder hamulcowy i nastawiacz klocków hamulcowych, stosuje się cylinder o zmniejszonej średnicy w układzie dźwigien o zwiększonym, ponad graniczne wartości położeniu, a proporcjonalnie do wzrostu przełożenia, powiększa się ponad wielkości graniczne skok tłoka. (1 zastrzeżenie)

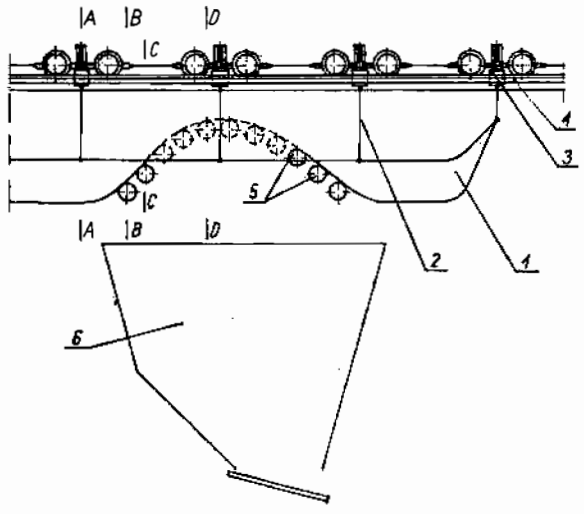
20g; B61j **P. 171138 T** 11.05.1974

Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi Zakłady Badawcze i Projektowe Miedzi „Cuprum", Wrocław, Polska (Tadeusz Żur, Zbigniew Pawłowicz).

Urządzenie do rozładunku wagonów z elastycznymi ścianami

Urządzenie do rozładunku wagonów z elastycznymi ścianami, które są podwieszone lub podparte na wózkach jezdnych, ma zgodnie z wynalazkiem elementy (5), najkorzystniej w formie zestawów krążnikowych, podpierające elastyczne ściany (1) wagonu. Wskutek ich działania, ściany zmieniają swój kształt poprzeczny na taki przy którym, przy zmianie położenia wagonu względem urządzenia rozładowczego, nosiwo wysypuje się z wagonu jedno bądź dwustronnie.

Urządzenie jest wykonane jako stacjonarne i wówczas elementy podpierające ściany (1) wagonu w miejscu rozładunku zajmują jedno z dwóch położeń — rozładunku, bądź położenia przy którym możliwy jest swobodny przejazd wagonu. W drugim rozwiązaniu, urządzenie jest przemieszczane wzdłuż toru pociągu i wówczas elementy (5) podpierające ściany wagonu są przemieszczane względem wagonu stojącego lub przy równoczesnym ruchu obu to jest urządzenia i wagonu. (5 zastrzeżeń)

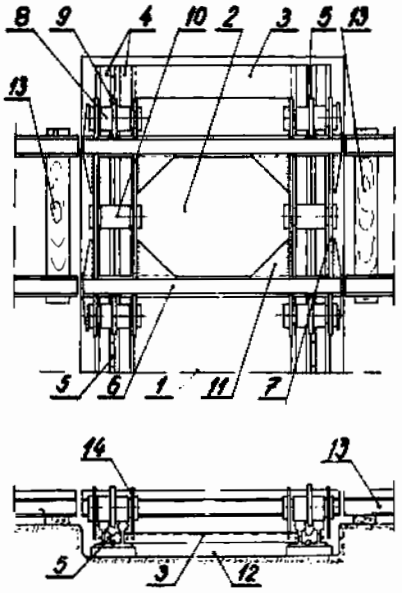

20g; B61j **P. 172411 T** 02.07.1974

Przedsiębiorstwo Robót Górniczych, Wałbrzych, Polska (Jan Niedbach, Bolesław Węgrzyn, Jan Jarecki, Ryszard Giernalczyk).

Urządzenie do przemieszczania wozów kopalnianych w wyrobiskach górniczych

Urządzenie do przemieszczania wozów kopalnianych w wyrobiskach górniczych z jednego toru na drugi, składa się z ramy nośnej (1) ułożonej w wybraniu (12) podłoża, oraz przemieszczającej się po niej poprzecznie do kierunku torów wyrobiska ramy przesuwnej (2). Ramę nośną stanowią dwie pary szyn (4) rozdzielonych wkładkami dystansowymi (5), połączone ze sobą na końcach belkami krańcowymi (3). Ramę przesuwną stanowi odcinek toru (6) przytwierdzony do dwóch wózków rolkowych (7), których boczne płyty (14) opierają się o belki krańcowe (3) ramy nośnej, gdy odcinek toru (6) znajduje się na przedłużeniu jednego z torów (13) wyrobiska.
(1 zastrzeżenie)

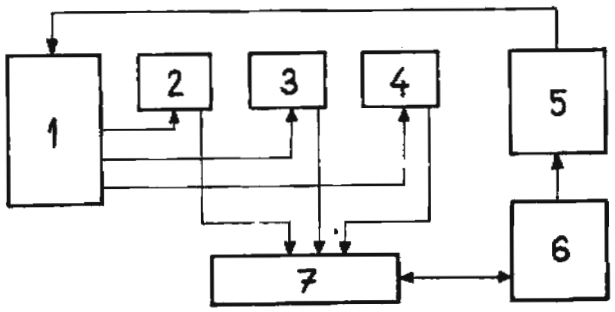
20h; G01b **P. 170711 T** 30.04.1974

Centralny Ośrodek Badań i Rozwoju Techniki Kolejnictwa, Warszawa, Polska (Tadeusz Lorenc, Lesław Dudek, Andrzej Hodbod, Leszek Marszałek).

Urządzenie do pomiaru, prędkości i przyśpieszenia rozrządzanych odprzęgów wagonów

Urządzenie to jest przeznaczone do pomiaru prędkości i przyśpieszenia rozrządzanych odprzęgów wagonów.

Urządzenie składa się z bloku wyłączającego (1) uruchamianego czujnikiem magnetycznym, na który oddziałuje koło przejeżdżającego nad nim wagonu. Blok włączający (1) przekazuje impuls elektryczny, uruchamiający jednocześnie bloki (2), (3) i (4) mierzące w stałych odcinkach drogi przedziały czasu Δt_1, Δt i Δt_2, które są wprowadzane do mierników czasu przy odczycie bezpośrednim lub maszyny cyfrowej (7). (2 zastrzeżenia)

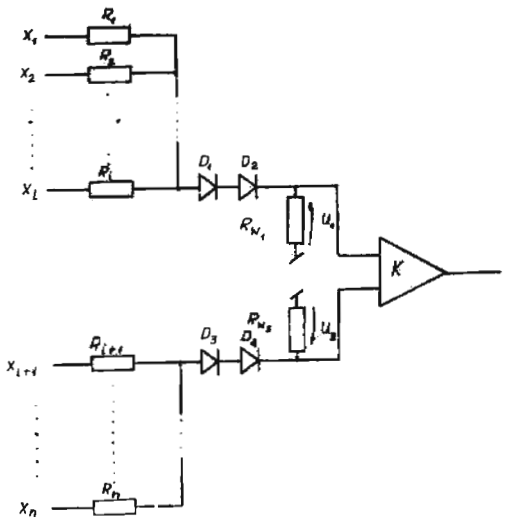

21a¹; H03k **P. 170655 T** **26.04.1974**

Politechnika Śląska im. Wincentego Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Jerzy Mikulski, Roman Plaza).

Element progowy o ilości wejść rozszerzonej, zwłaszcza do 150

Przedmiotem wynalazku jest element progowy o ilości wejść rozszerzonej, zwłaszcza do 150, składający się z oporowej sumy i komparatora. Element posiada więcej niż 30-ci oporników wejściowych (R_K) połączonych poprzez diody (D_1D_2) oraz (D_3D_4) z wejściami komparatora (K). (1 zastrzeżenie)

21a¹; H03k **P. 169991 T** **01.04.1974**

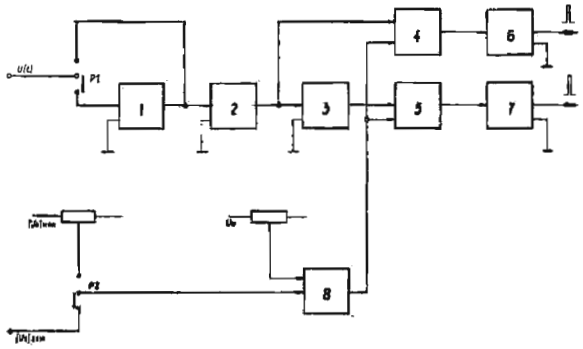
„EMA-ELTA" — Fabryka Transformatorów i Aparatury Trakcyjnej im. Bojowników PPR, Łódź, Polska (Wojciech Jeneralczyk, Mirosław Krawczyk, Sławomir Misiński).

Układ jedno- lub wielofazowy do wytwarzania i przesuwania w fazie impulsów

Układ jedno- lub wielofazowy do wytwarzania i przesuwania w fazie impulsów, przeznaczony jest do sterowania przekształtników tyrystorowych.

Układ ten zawiera przełącznik dwupołożeniowy (P1), podający napięcie synchronizujące na wejście dyskryminatora napięcia (1), bądź na wejście integratora (2), przy czym wyjście dyskryminatora (1) jest połączone z wejściem integratora (2), którego wyjście jest połączone z wejściem inwertera fazy (3) i wejściem odwracającym komparatora napięcia (4), natomiast wyjście inwertera (3) jest połączone z wejściem odwracającym drugiego komparatora (5). Wyjścia obu komparatorów napięcia (4, 5) są połączone w znany sposób z wejściami wzmacniaczy impulsów (6, 7), natomiast wejścia nieodwracające obu komparatorów (4, 5) są połączone ze sobą równolegle i są przyłączone do wyjścia wzmacniacza z ograniczeniem (8), którego wejście nieodwracające jest połączone w znany sposób ze źródłem napięcia polaryzującego (Up), a wejście odwracające jest połączone poprzez drugi przełącznik dwupołożeniowy (P2) ze źródłem napięcia zewnętrznego lub wewnętrznego sterowania (Us).

(2 zastrzeżenia)

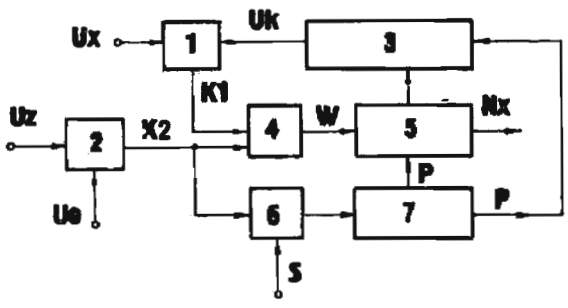

21a¹; H03k **P. 170679 T** **27.04.1974**
12e; G01r

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Pomiarów i Automatyki Elektronicznej, Wrocław, Polska (Bolesław Kowzan).

Przetwornik analogowo-cyfrowy

Przetwornik analogowo-cyfrowy, będący przedmiotem wynalazku, składa się z komparatora napięcia (1), komparatora zera (2), przetwornika cyfrowo-analogowego (3), rejestru wyjściowego (5) i przesuwnego (7) oraz układu koincydencji (4) i układu startu (6), połączonego ze źródłem impulsów startowych (S). Do układu koincydencji (4) są przyłączone wyjścia obu komparatorów (1 i 2), zaś jego wyjście jest połączone z wejściem wyjściowego rejestru (5), którego jedno wyjście jest połączone z przetwornikiem cyfrowo-analogowym (3), zaś drugie stanowi wyjście przetwornika według wynalazku. Układ startu (6) jest jednym z wejść przyłączony do wyjścia komparatora zera (2), zaś wyjściem swym do przesuwnego rejestru (7), którego wyjścia z kolei są połączone z wyjściowym rejestrem (5) i przetwornikiem cyfrowo-analogowym (3). Do komparatora napięcia (1) jest podawane napięcie przetwarzane (Ux) i napięcie kompensacyjne (Uk) z przetwornika cyfrowo-analogowego (3), zaś do komparatora zera (2) jest podawane napięcie (Uz) o częstotliwości sygnału zakłócającego i napięcie odniesienia (Uo).

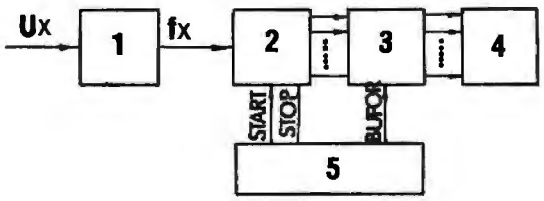
Przetwornik jest przeznaczony do systemów centralnej rejestracji i sterowania oraz do woltomierzy cyfrowych, pracujących w warunkach zakłóceń periodycznych i przypadkowych. (1 zastrzeżenie)

21a¹; H03k **P. 171031 T** 15.05.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Pomiarów i Automatyki Elektronicznej, Wrocław, Polska (Jan Mucha).

Sposób przetwarzania napięcia na częstotliwość

Sposób przetwarzania napięcia na częstotliwość, polega na przetwarzaniu, w znanym przetworniku (1), napięcia (U_x) na częstotliwość (f_x) impulsów zliczanych w liczniku (2) w dozowanych okresach przetwarzania, z tym, że wynik przetworzenia przepisuje się z licznika (2) do buforowego rejestru (3) w czasie przygotowania licznika (2) pomiędzy dwoma kolejnymi okresami przetwarzania, a odczytuje z tego rejestru (3) w dowolnym momencie, przed zakończeniem następnego okresu przetwarzania. (1 zastrzeżenie)

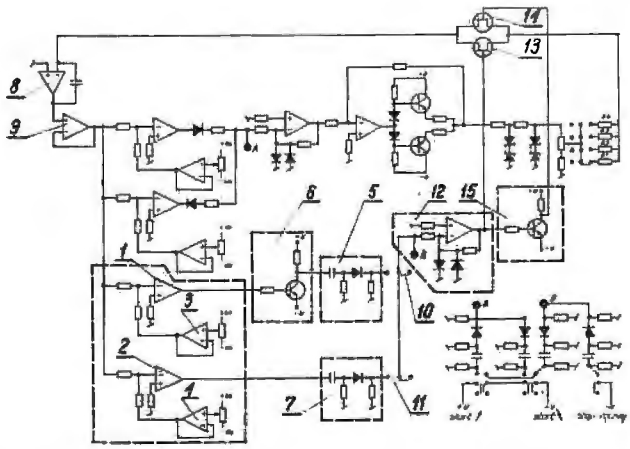
21a¹; H03k **P. 171495 T** 29.05.1974

Uniwersytet Łódzki, Łódź, Polska (Bogdan Jakuszewski, Marek Przasnyski, Tadeusz Błaszczyk, Jan Maciej Czajkowski).

Układ automatycznego zatrzymywania pracy generatora napięć trójkątnych

Przedmiotem wynalazku jest układ zatrzymywania pracy generatora napięć trójkątnych. Układ ma zastosowanie do wykonywania precyzyjnych pomiarów zwłaszcza w elektrochemii, a przede wszystkim w voltamperometrii i polarografii.

Generator zawiera układ ręcznego zatrzymywania oraz dodatkowy układ automatycznego zatrzymywania. Układ ten posiada inwerter (15) na wyjściu połączony z bramką tranzystora polowego (14) a na wejściu połączony z przerzutnikiem dwustabilnym (12) połączonym z kolei z bramką innego tranzystora polowego (13). W układzie zastosowane są co najmniej

dwa komparatory (1) i (2) z wejściami wspólnie połączonymi z integratorem (8) za pośrednictwem wtórnika napięciowego (9). Wyjście komparatora (1) jest połączone z separatorem diodowym (5) za pośrednictwem innego inwertera (6), a wyjście komparatora (2) jest bezpośrednio połączone z dodatkowym separatorem diodowym (7), przy czym obydwa te komparatory są połączone z przynależnymi im źródłami napięcia regulowanego, niezależnymi od siebie. (3 zastrzeżenia)

21a¹; H041 **P. 171454 T** 28.05.1974

Zakłady Energetyczne Okręgu Centralnego, Warszawa, Polska (Kalikst Badowski, Saturnin Lewandowski).

Sposób współdziałania dwóch dalekopisów pracujących na łączu sztywnym

Sposób według wynalazku dotyczy współdziałania dwóch dalekopisów pracujących na łączu sztywnym. Sposób polega na tym, że pomiędzy dwoma współpracującymi dalekopisami, wyposażonymi w typowe przystawki zdalnego włączania, instaluje się dalekopisową przystawkę liniową, służącą do uruchamiania obu dalekopisów przez abonenta wywołującego tylko na czas trwania korespondencji, prowadzonej za pomocą tych dalekopisów. (1 zastrzeżenie)

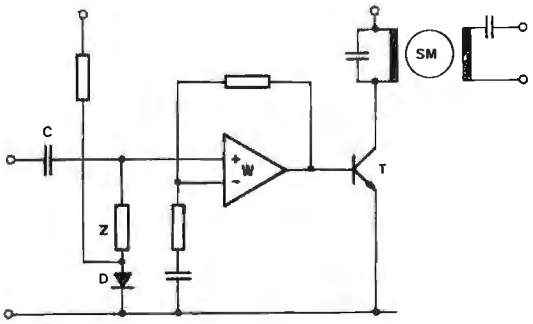
21a²; H03f **P. 171573 T** 31.05.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Metrologii Elektrycznej, Zielona Góra, Polska (Andrzej Wieluński, Jerzy Matyja).

Układ wzmacniacza prądu przemiennego

Wynalazek dotyczy elektronicznego wzmacniacza prądu przemiennego zawierającego tranzystorowy stopień fazoczuły, sterujący silnikiem prądu przemiennego, ze stabilizowanym temperaturowo punktem pracy tego stopnia. Wzmacniacz zawiera element kompensujący (D) połączony jednym końcem z emiterem tranzystora (T) a drugim końcem, poprzez element separujący (Z), z wejściem nieinwersyjnym wzmacniacza operacyjnego (W). Wyjście wzmacniacza (W) połączone jest z bazą tranzystora (T). Do wyjścia nieinwersyjnego wzmacniacza jest przyłączony kondensator (C), przez który doprowadzany jest wzmacniany sygnał prądu przemiennego.

Układ jest szczególnie przydatny jako wzmacniacz napięcia nierównowagi w układach nadążnych a zwłaszcza w rejestratorach kompensacyjnych. (1 zastrzeżenie)

21a²; H03f **P. 171574 T** 31.05.1974

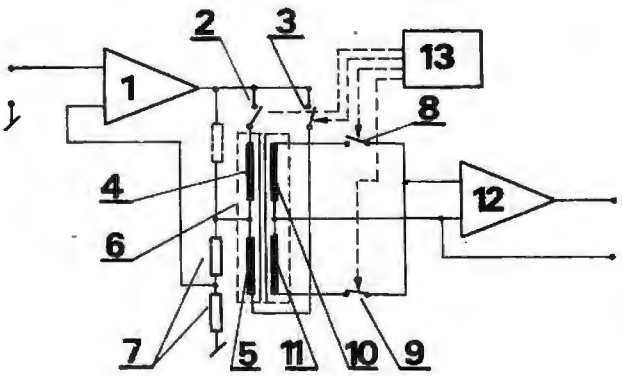
Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Pomiarów i Automatyki Elektronicznej „Mera-Elmat", Wrocław, Polska (Janusz Stiasny).

Pomiarowy wzmacniacz separujący

Przedmiotem wynalazku jest pomiarowy wzmacniacz separujący napięcia stałego mający zastosowanie głównie w systemach pomiarowych, szczególnie zaś jest przeznaczony do współpracy z czujnikami pomiarowymi, komutatorami, konwerterami analogowo-cyfrowymi itp. a ponadto może być wykorzystany jako samodzielny przyrząd pomiarowy.

Pomiarowy wzmacniacz ma przedwzmacniacz (1), którego wyjście jest połączone poprzez dwa zespoły kluczy (2) i (3) z dwiema końcówkami pierwotnych

uzwojeń (4) i (5) transformatora separującego (6). Natomiast dwie pozostałe końcówki uzwojeń (4) i (5) są z sobą zwarte i połączone z rezystorowym dzielnikiem napięć (7). Zespół kluczy (2) i (3) tworzy układ modulatora i analogicznie drugi zespół kluczy (8) i (9) połączony z dwoma uzwojeniami wtórnymi (10) i (11) transformatora (6) tworzy układ demodulatora, którego wyjście jest połączone z wejściami końcowego wzmacniacza (12). Zespołami kluczy (2, 3, 8, 9) steruje generator napięcia prostokątnego (13). (2 zastrzeżenia)

21a³; H04q **P. 170190** 08.04.1974

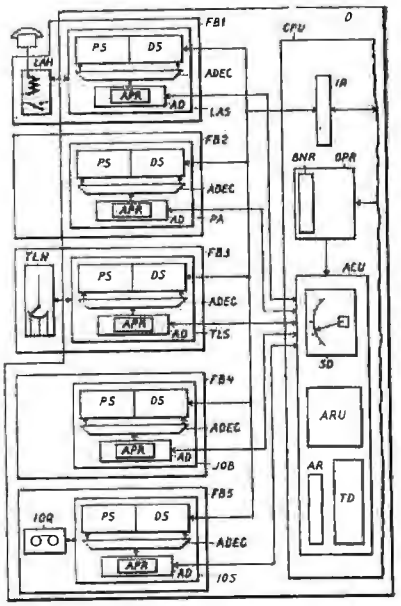
Pierwszeństwo: 09.04.1973 — Szwecja (nr 73.04982—7)

L. M. Ericsson, Sztokholm, Szwecja (Göran Anders Henrik Hemdal).

Układ bloków funkcyjnych sterowanych programem

Przedmiotem wynalazku jest układ bloków funkcyjnych sterowanych programem, zawierający urządzenia sterowane komputerem, w szczególności centralę telefoniczną, której urządzenia spełniają znane funkcje telekomunikacyjne.

Układ składa się z bloków funkcyjnych (FB1, FB3, FB5) pierwszego typu, z których każdy spełnia funkcje, które są odgraniczone od funkcji innych bloków i każdy z nich zawiera urządzenie wykonawcze, korzystnie wybieraki (TLN) w centrali telefonicznej, urządzenia wejścia i wyjścia (IOQ) w komputerze i urządzenia sterujące potrzebne do sterowania urządzeń wykonawczych. Ponadto układ składa się z bloków funkcyjnych (FB2, FB4) drugiego typu, z których każdy zawiera tylko urządzenia sterujące (PA, JOB), które spełniają funkcje sterujące, takie jak wybieranie możliwego połączenia telekomunikacyjnego i przydzielanie stopnia pierwszeństwa dla spełnienia funkcji. Urządzenia sterujące w obydwu typach bloków funkcyjnych są włączone do komputera (D), który dla sterowania systemu składa się co najmniej z jednej jednostki centralnej komputera (CPU), która jest połączona z urządzeniami sterującymi pewnej ilości bloków funkcyjnych, z których każdy jest określony przynależnym numerem, a dla każdego numeru bloków funkcyjnych jest umieszczona pamięć programu (PS) i pamięć danych (DS) dla przechowania informacji sterowania odpowiednich urządzeń sterujących, których zestyki „czytać" i „zapisywać" są połączone z rejestrem informacji w jednostce centralnej komputera i wejścia sterujące, które są połączone poprzez dekoder adresu (ADEC) z urządzeniem sterującym (AD), przynależnym tylko do odpowiedniego bloku funkcyjnego. Ponadto umieszczone jest urządzenie wybierania (SD), które jest nastawione jednym z numerów bloku zarejestrowanych w rejestrze numeru bloku (BNR), tak, że urządzenie adresujące tak określonego bloku funkcyjnego jest połączone z jednostką centralną komputera (CPU), która za pomocą urządzenia sterującego steruje czytaniem i zapisywaniem w pamięci programu i pamięci danych. (8 zastrzeżeń)

21a³; H04m **P. 171343** 23.05.1974

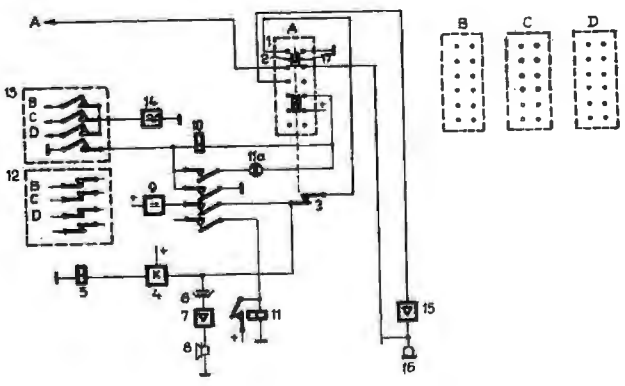
Pierwszeństwo: 04.06.1973 — Węgry (nr 2251/EE-2147)

Elektroakusztikai Gyár, Budapeszt, Węgry (János Takacs, Endre Fehér, László Csenki).

Dwu- i wielokierunkowe urządzenie telekomunikacyjne, zwłaszcza drogowa instalacja alarmowa

Przedmiotem wynalazku jest dwu- i wielokierunkowe urządzenie telekomunikacyjne stosowane, zwłaszcza jako drogowa instalacja alarmowa.

Urządzenie składa się z urządzenia centralnego i z do niego doprowadzonych linii oraz z przyłączonych do nich równolegle aparatów telefonicznych. Stałe linie (A, B, C, D) przyłączone są, do wspólnego centralnego wzmacniacza i mikrofonu znajdujących się w urządzeniu centralnym, liniami dwuprzewodowymi, przy czym wzdłuż przewodów wykonane są równoległe odgałęzienia, przystosowane do przyłączenia przenośnych aparatów telefonicznych typu MB. Przyłączenie odbywa się za pomocą obwodu magnetycznego lub elektrycznego. Po połączeniu aparatu telefonicznego z gniazdem złącza można wywołać centralę i — w przypadku, gdy jest ona niezajęta — przekazywać w zależności od potrzeby informacje lub wezwanie o pomoc przez pewien określony okres czasu. Centrala może na to wezwanie odpowiedzieć. Punkty przyłączeniowe rozmieszczone są gęsto na przykład co 500 m. Gniazda złącza posiadają zabezpieczenia przed wpływem warunków pogodowych i nie posiadają żadnych elementów rozbieralnych. Aparaty telefoniczne wyposażone są w specjalne wtyki. (11 zastrzeżeń)

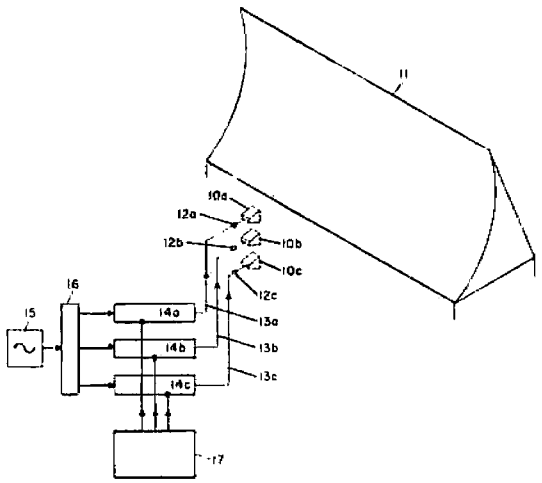
21a⁴; H01q **P. 170019** 02.04.1974

Pierwszeństwo: 03.04.1973 — USA (nr 347.506)

Hazeltine Corporation, Nowy Jork, Stany Zjednoczone Ameryki (Peter W. Hannan).

Układ antenowy do wypromieniowywania energii falowej w pewien obszar przestrzeni

Układ antenowy przeznaczony jest do wypromieniowywania kodowanego częstotliwościowo, czyli dopplerowskiego rozkładu energii falowej w pewien obszar przestrzeni, przy użyciu wielowiązkowego zespołu antenowego. Układ wypromieniowuje energię fali o rozkładzie, w którym wypromieniowywana częstotliwość promieniowania zmienia się w funkcji kąta kierunku promieniowania od reflektora ogniskującego **(11)**. Układ wykorzystuje zespół antenowy **(10a, 10b, 10c)** zdolny do wypromieniowywania równocześnie wielu wiązek i mający oddzielne wejścia **(12a, 12b, 12c)** związane z każdą wiązką. Zakodowany częstotliwościowo pożądany rozkład promieniowania uzyskuje się podczas okresu czasu przez równoczesne doprowadzanie z oscylatora **(15)** sygnałów energii falowej, których fazy zmienia w stosunku do siebie, przesuwnik fazowy **(14a, 14b, 14c)**. (13 zastrzeżeń)

21a⁴; H01q **P. 170021** 02.04.1974

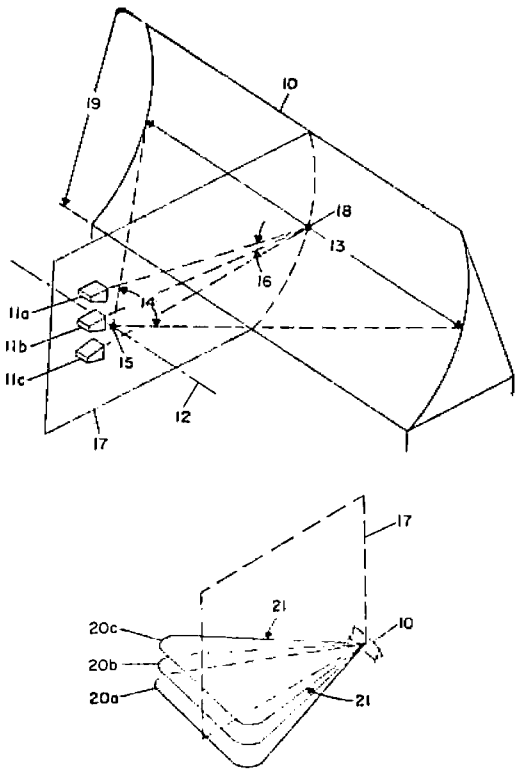
Pierwszeństwo: 03.04.1973 — USA (nr 347,505)

Hazeltine Corporation, Nowy Jork, Stany Zjednoczone Ameryki (Peter W. Hannan).

Układ antenowy do promieniowania wielu płaskich wiązek

Układ antenowy przeznaczony jest do promieniowania wielu płaskich wiązek równocześnie w pewien obszar przestrzeni i dotyczy szczególnie anten radaru kierunkowego.

Układ zawiera cylindryczny reflektor **(10)** z wieloma elementami doprowadzającymi **(11a, 11b, 11c)** usytuowanymi w płaszczyźnie **(17)** w pobliżu osi ogniskowania **(12)** reflektora **(10)**. Każdy z tych elementów promieniujących **(11a, 11b, 11c)** oświetla reflektor rozkładem energii falowej pod właściwym sobie kątem **(14)**, powodując wypromieniowanie płaskiej wiązki **(20a, 20b, 20c)** w kierunku jedynym dla tego elementu. Ilość lub doprowadzających **(11a, 11b, 11c)** lub innych elementów doprowadzających jest równa ilości żądanych wypromieniowywanych wiązek płaskich **(21a, 21b, 21c)**. (11 zastrzeżeń)

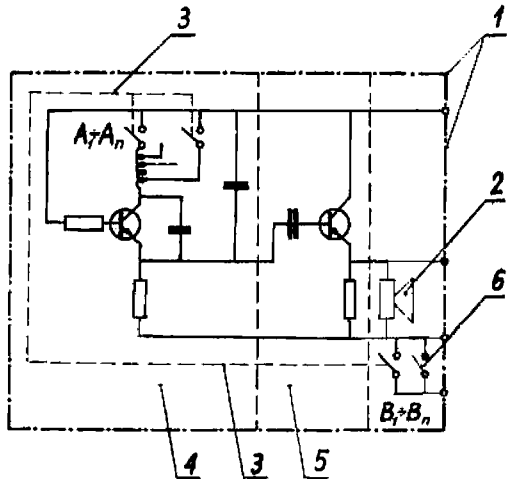
21a⁴; H04m **P. 171159 T** 16.05.1974

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych, Gdańsk, Polska (Witold Jebram).

Urządzenie selektywnego wołania do radiotelefonów noszonych

Urządzenie selektywnego wołania do radiotelefonów noszonych zawiera źródło **(4)** sygnału lub sygnałów o określonej zasadniczo stałej częstotliwości lub wielu określonych zasadniczo stałych częstotliwościach do celów selektywnego wołania oraz środki **(3)** w postaci przełączników klawiszowych do uruchamiania przez użytkowników źródła sygnału lub sygnałów elektrycznych.

Urządzenie umożliwia współpracę radiotelefonów noszonych z radiotelefonami stacjonarnymi i przewoźnymi. (2 zastrzeżenia)

21a⁴; H02h **P. 171175 T** 16.05.1974

Warszawskie Zakłady Telewizyjne, Warszawa, Polska (Andrzej Urbański, Czesław Sobierski).

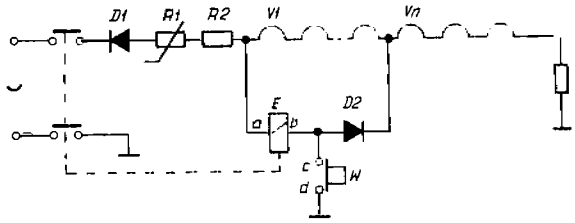
Elektromagnetyczny układ połączeń zabezpieczający elektryczne układy lampowe przed przeciążeniem

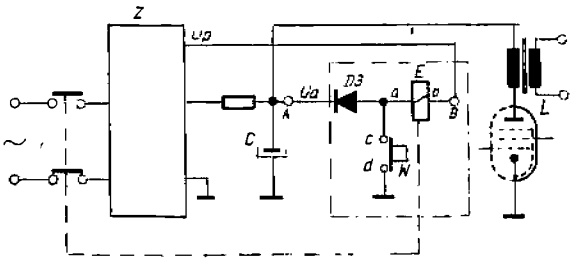
Przedmiotem wynalazku jest elektromagnetyczny układ połączeń zabezpieczający elektryczne układy lampowe przed przeciążeniem w odbiorniku telewizyjnym.

Układ wykorzystuje elektromagnetyczny układ zdalnego wyłączania z sieci zasilającej odbiornik TV i zawiera układ prostowniczy **(D1, R1, R2)** zasilania, szeregowo połączonych włókien żarzenia lamp **(V1....Vn)**. Jeden koniec uzwojenia **(a)** elektromagnesu **(E)** połączony jest z początkiem łańcucha włókien żarzenia lamp **(V1)**, drugi koniec uzwojenia **(b)** elektromagnesu **(E)** połączony jest poprzez diodę **(D2)** z jednym z dalszych włókien żarzenia lamp **(Vn)** w dalszej części łańcucha żarzenia. Ponadto drugi koniec uzwojenia **(b)** połączony jest z kontaktem **(c)** wyłącznika **(W)**, którego drugi kontakt **(d)** połączono z masą odbiornika TV. Dioda **(D2)** zabezpieczająca posiada polaryzację przeciwną względem diody **(D1)** układu prostowniczego.

W innym wykonaniu układ zabezpieczający zawiera jeden koniec uzwojenia **(a)** elektromagnesu **(E)** połączony poprzez diodę **(D3)** z obwodem anody lampy **(L)**. Jednocześnie ten sam koniec uzwojenia **(a)** połączony jest z kontaktem **(c)** wyłącznika **(W)**, którego drugi kontakt **(d)** połączony jest z masą OTV. Drugi koniec uzwojenia **(b)** elektromagnesu **(E)** przyłączony jest do źródła **(Z)** napięcia polaryzacji **(Up)**, które jest tak dobrane, że przy wystąpieniu przeciążenia dioda **(D3)** jest spolaryzowana w kierunku zaporowym.

(4 zastrzeżenia)

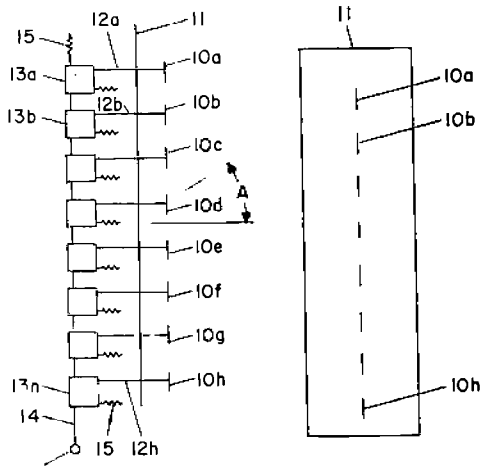
21a⁴; H01q **P. 171299** 21.05.1974

Pierwszeństwo: 25.05.1973 — St. Zjedn. Am. (nr 364—182)

Hazeltine Corporation, Nowy Jork, Stany Zjednoczone Ameryki (Richard J. Giannini).

Układ antenowy z zastosowaniem syntezy zmiany fazy wiązek

Przedmiotem wynalazku jest układ antenowy z zastosowaniem syntezy zmiany fazy wiązek do wypromieniowywania energii falowej z rozkładem promieniowania mającym żądany kształt. Charakterystyka promieniowania uzyskiwana jest przez syntezę składowych wiązek antenowych. W wyniku superpozycji wiązek anten składowych układ posiada złożone pobudzenie apertury. Składowe fali pobudzającej aperturę mają uprzednio określone średnie przesunięcia fazowe względem siebie, w celu zmniejszenia wzmocnienia amplitudy fali pobudzenia przy pobudzaniu współfazowym. (14 zastrzeżeń)

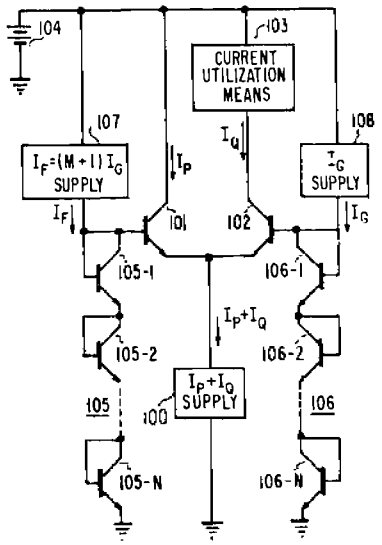
21a⁴; H02j **P. 171604** 01.06.1974

Pierwszeństwo: 01.06.1973 — St. Zjedn. Am. (nr 365833)

RCA Corporation, Princeton, Stany Zjednoczone Ameryki (Adel Abdel Aziz Ahmed)

Zasilacz z dzielnikiem prądu

Zasilacz wykonany techniką układów scalonych dostarcza prądu o stosunkowo niskiej wartości, przez rozdzielanie większego prądu na dwie części lub więcej. Układ obejmuje dwa tranzystory **(101, 102)** i co najmniej dwa zestawy **(105, 106)** połączonych szeregowo diod. Prądy pozostające w stałym stosunku względem siebie podawane są w kierunku przewodzenia do dwu zestawów **(105, 106)** diod, a napięcia dzięki

temu otrzymywane są podawane do odpowiednich baz tranzystorów **(101, 102)**. Większy prąd jest podawany równolegle do torów emiter-kolektor dwu tranzystorów **(101, 102)** i część tego prądu, przechodząca przez jeden z tranzystorów przepuszczający mniejszy z dwu prądów, jest prądem, który nas interesuje.

(12 zastrzeżeń)

21c; H02g **P. 170082** 04.04.1974

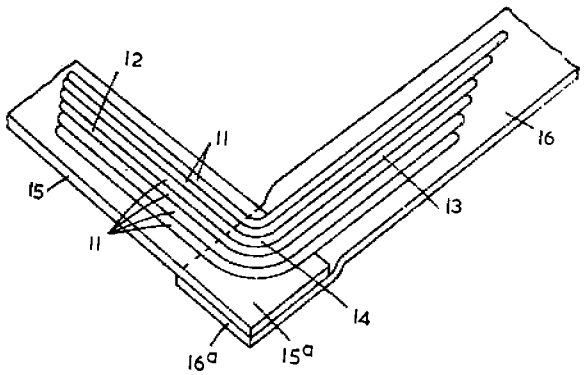
Pierwszeństwo: 04.04.1973 — Wielka Brytania (nr 16065/73)

Rist's Wires and Cables Limited, Birmingham, Wielka Brytania (William Lawrence Fry).

Zespół przewodów do instalacji elektrycznych i sposób wytwarzania zespołu przewodów do instalacji elektrycznych

Zespół przewodów do instalacji elektrycznych, zwłaszcza do instalacji w pojazdach mechanicznych zawiera wiązkę przewodów **(11)** z żyłą przewodzącą w powłoce z materiału termoplastycznego, pierwszą, giętką taśmę **(15)** podkładową z materiału termoplastycznego, do której zgrzane są powłoki przewodów **(11)** na pierwszym odcinku **(12)** ich długości, oraz drugą giętką taśmę **(16)** podkładową do której zgrzane są powłoki przewodów **(11)** na drugim odcinku **(13)** ich długości. Obie taśmy **(15, 16)** podkładowe są usytuowane pod kątem względem siebie, przy czym na końcowy odcinek **(16a)** drugiej taśmy **(16)** podkładowej, do którego nie są zgrzane powłoki przewodów **(11)**, nałożony jest i przymocowany końcowy odcinek **(15a)** pierwszej taśmy **(15)** podkładowej, dla utworzenia połączenia obu taśm **(15, 16)** podkładowych, na którym następuje zakrzywienie **(14)** przewodów **(11)** przechodzących z jednej taśmy **(15)** podkładowej na drugą taśmę **(16)** podkładową.

Sposób wytwarzania zespołu do instalacji elektrycznych polega na tym, że zgrzewa się do powłok wiązki przewodów **(11)** z żyłami przewodzącymi w powłoce z materiału termoplastycznego na pierwszym odcinku **(12)** ich długości, pierwszą taśmę **(15)** podkładową, umieszcza się drugi odcinek **(13)** wiązki przewodów **(11)** pod kątem w stosunku do pierwszego odcinka **(12)**, zgrzewa się do powłok wiązki przewodów **(11)** na drugim odcinku **(13)** ich długości drugą taśmę **(16)** podkładową, nakłada się końcowy odcinek **(16a)** taśmy **(16)** podkładowej na końcowy odcinek **(15a)** taśmy **(15)** podkładowej pod częścią zakrzywioną **(14)** przewodów **(11)** między pierwszym odcinkiem **(12)** i drugim odcinkiem **(13)** ich długości i łączy się zachodzące na siebie odcinki **(16a, 15a)** taśm **(16, 15)** podkładowych. (8 zastrzeżeń)

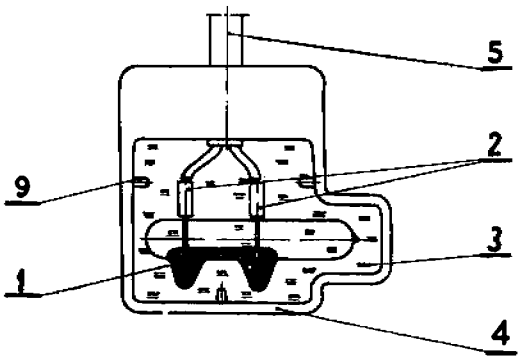
21c; H01h **P. 170127 T** 05.04.1974

Pomorska Fabryka Gazomierzy „Predom-Metrix", Tczew, Polska (Janusz Resmerowski, Lucjan Sitkiewicz, Jerzy Sikorski).

Wyłącznik uchylny z łącznikiem rtęciowym

Wyłącznik uchylny z łącznikiem rtęciowym według wynalazku stosowany jest w atmosferze zagrożonej wybuchem zwłaszcza w urządzeniach pracujących w atmosferze paliw lotnych.

Przestrzeń wyłącznika, w której znajdują się łącznik rtęciowy **(1)** oraz przewody elektryczne **(2)** wypełniona jest tworzywem przezroczystym **(3)** z wypełniaczem utrwalającym o właściwościach dielektrycznych. (4 zastrzeżenia)

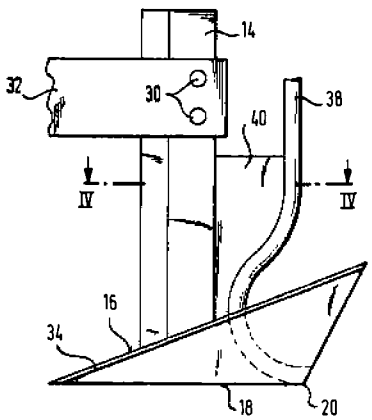
21c; H02g **P. 170191** 08.04.1974

Pierwszeństwo: 10.04.1973 — RFN (nr P. 2318006.5)

Werner Cornelius KG, Nordhastedt, Republika Federalna Niemiec.

Urządzenie do układania przewodów i kabli bez wykonywania rowów

Urządzenie do układania bez wykonywania rowów przewodów w szczególności gotowego przewodu drenującego z tworzyw sztucznych z otworami przepustowymi przy pomocy lemiesza **(14)** układającego przyczepionego w sposób nastawny do ciągnika, przeznaczone do wykonywania szczeliny do wciągania przewodu, przy czym posiada rurowy kanał **(38)** prowadzący do tylnego dolnego końca **(20)** lemiesza układającego służący do prowadzenia układanego przewodu, oraz umieszczony na wąskim trzonie lemiesza **(14)** w obrębie jego wejścia do gruntu klin z zaostrzeniem skierowanym do przodu, charakteryzujący się wznoszącą się ukośnie do tyłu powierzchnią tnącą **(16)** i przebiegającą przeważnie poziomo płozą ślizgową, przy czym powierzchnia tnąca **(16)** lemiesza układającego **(12)** jest przedłużona wzdłuż boków trzona lemiesza **(14)** i sięga co najmniej do końca płozy ślizgowej **(18)**. (11 zastrzeżeń)

21c; H01r **P. 170418 T** 17.04.1974

Zakłady Przemysłu Lniarskiego „Wigolen", Gnaszyn, Polska (Zbigniew Pyrkosz, Leon Dudek).

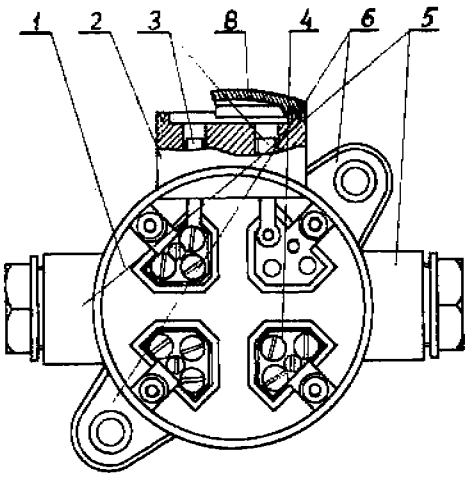
Hermetyczna puszka z gniazdem wtykowym

Wynalazek dotyczy hermetycznej puszki z gniazdem wtykowym trójwylotowej szczególnie do przyłączania opraw oświetleniowych.

Jeden wylot przewodów **(5)** zastąpiono gniazdem wtykowym **(2)** w którym umieszczono tuleje stykowe **(3)** przymocowane do złącz śrubowych **(4)**.

Gniazdo wtykowe (2) stanowi jedną całość z obudową puszki. Rozwiązanie według wynalazku przydatne jest dla łączenia odbiorników prądu szczególnie opraw oświetleniowych przy pomocy wtyczki.

(1 zastrzeżenie)

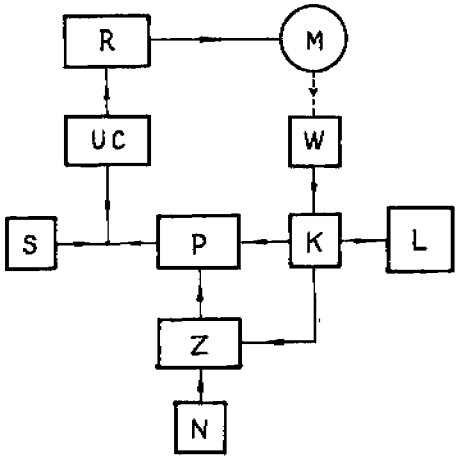
21c; H02p **P. 170461 T** 18.04.1974

Przemysłowy Instytut Automatyki i Pomiarów „Mera-Piap", Warszawa, Polska (Adam Łukaszewicz, Jan Goska, Grzegorz Świderski, Piotr Makowski).

Sposób regulacji prędkości obrotowej silnika elektrycznego i urządzenie do regulacji prędkości obrotowej silnika elektrycznego

Przedmiotem wynalazku jest sposób regulacji prędkości obrotowej silnika elektrycznego i urządzenie do regulacji tej prędkości z wysoką dokładnością dla dowolnie wybranych prędkości.

Sposób regulacji polega na tym, że porównuje się czas trwania impulsu wyznaczonego obrotem wału silnika o określony kąt z czasem trwania impulsu wzorcowego, przy czym sygnał sterujący jest funkcją różnicy czasów trwania tych impulsów.

Urządzenie do regulacji prędkości obrotowej silnika elektrycznego ma przetwornik **(W)** prędkości obrotowej na impulsy połączony z układem **(K)** kształtowania impulsów wyzwalającym cyfrowy układ **(Z)** zegarowy oddziaływujący wraz z układem **(K)** kształtowania impulsów na logiczny układ **(P)** porównujący, który jest połączony z przetwornikiem cyfrowo-analogowym **(UC)** sterującym elementem **(R)** regulacyjnym, przy czym przetwornik **(UC)** cyfrowo-analogowy ma na wejściu dołączony układ **(S)** rozruchowy.

(5 zastrzeżeń)

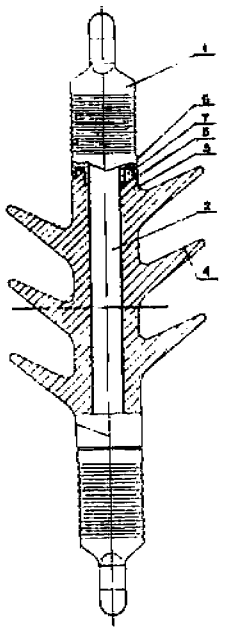
21c; H01b **P. 170474 T** 19.04.1974

Politechnika Śląska im. Wincentego Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Alfred Kałużny).

Izolator wysokiego napięcia przeciwzabrudzeniowy

Izolator wysokiego napięcia przeciwzabrudzeniowy stanowi pręt nośny **(2)**, na który nałożona jest osłona przeciwzabrudzeniowa **(3)**. Osłona przeciwzabrudzeniowa **(3)** posiada klosze **(4)** o linii śrubowej odchylane ku górze. Pręt nośny **(2)** poprzez materiał izolacyjny połączony jest z okuciami **(1)**. Osłona **(3)** posiada ząb **(7)** chroniący izolator przed wilgocią, a na który nałożone są okucia **(1)**.

Innym rozwiązaniem wynalazku jest konstrukcja izolatora w której pręt nośny stanowi jedną całość z osłoną przeciwzabrudzeniową. (2 zastrzeżenia)

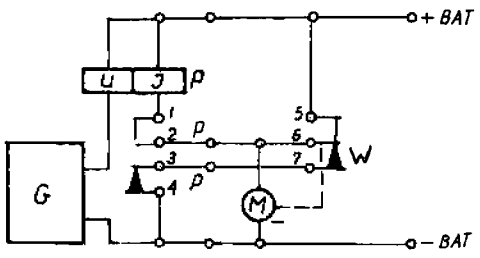

21c; H02p **P. 170553 T** 23.04.1974

„Unitra-Warel" Zakłady Elektroniczne im. F. Zubrzyckiego, Warszawa, Polska (Bohdan Łoboda).

Układ sterowania pracą silnika elektrycznego mechanizmu wycieraczek szyb zwłaszcza w samochodach

Układ sterowania pracą silnika elektrycznego mechanizmu wycieraczek szyb zwłaszcza w samochodach składa się z dwuuzwojeniowego przekaźnika **(P)** wyposażonego w uzwojenie **(U)** wzbudzane z impulsatora **(G)** i w uzwojenie prądowe **(I)** wzbudzane w obwodzie silnika **(M)** oraz z przełącznika **(W)** sterowanego przez mechanizm wycieraczek. Impulsator zbudowany

na dwóch tranzystorach przeciwstawnych posiada układ czasowy powtarzania impulsów złożony z jednego kondensatora i zespołu rezystorów połączonych równolegle z drugim zespołem rezystorów co umożliwia dobór lub regulację tylko jednego rezystora dla uzyskania właściwego czasu powtarzania.

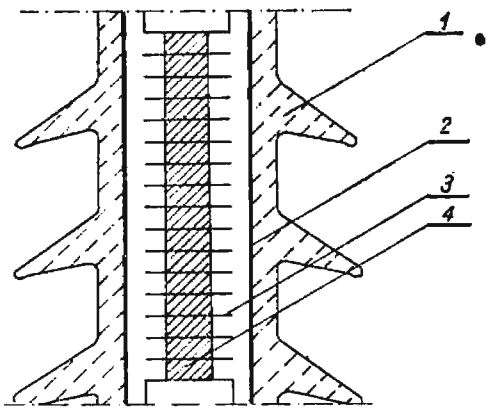
(2 zastrzeżenia)

21c; H01h **P. 170543 T** 22.04.1974

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Zbigniew Pohl, Edward Sojda).

Odgromnik zaworowy wysokiego napięcia

Przedmiotem wynalazku jest odgromnik zaworowy wysokiego napięcia, przeznaczony do pracy w warunkach zabrudzeniowych. Istota wynalazku polega na tym, że między zewnętrzną powierzchnią osłony izolacyjnej a elementami wewnętrznymi odgromnika umieszczona jest warstwa materiału półprzewodzącego, dzięki czemu rozładowanie pojemności sprzęgających, występujących pomiędzy warstwą zabrudzeniową a elementami wewnętrznymi, następuje poprzez warstwę półprzewodzącą. (1 zastrzeżenie)

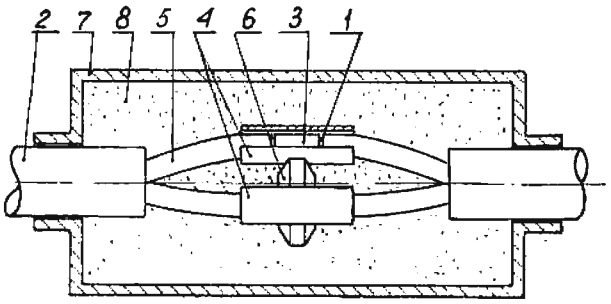

21c; H02g **P. 170612 T** 25.04.1974

Zakłady Konstrukcyjno-Mechanizacyjne Przemysłu Węglowego, Gliwice, Polska (Florian Krasucki, Zenon) Tabaczyński, Jerzy Wajdowicz).

Złącze kablowe

Wynalazek dotyczy ulepszenia złącza kablowego wykonanego z wykorzystaniem mufowych skorup żeliwnych lub skrzynek żeliwnych albo blaszanych, którego wolne przestrzenie wewnątrz mufy są wypełnione hydrofobowanym piaskiem kwarcowym według patentu nr 62503.

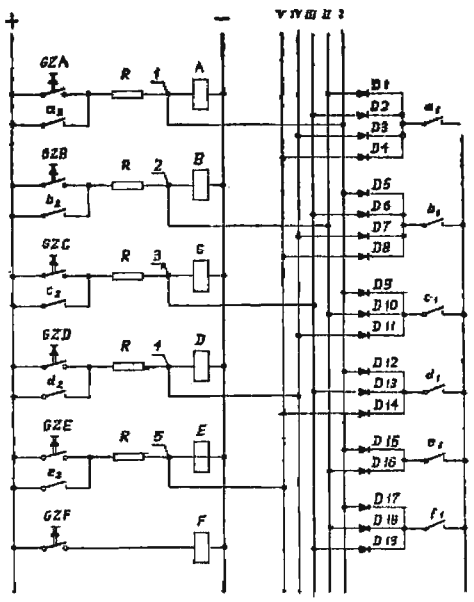
Złącze kablowe według wynalazku charakteryzuje się tym, że na złączki **(3)** ma nasunięte rurki izolacyjne **(4)** najkorzystniej z materiału nieorganicznego oraz posiada rozpórkę **(6)** również z materiału izolacyjnego, najkorzystniej nieorganicznego, wetkniętą między rurki izolacyjne **(4)**, przy czym ta rozpórka **(6)** ma postać ramki kształtem zbliżonej do trójkąta równobocznego. Boki rozpórki mają po stronie zewnętrznej łukowe wgłębienia a ich przekrój poprzeczny ma kształt trapezu. (2 zastrzeżenia)

21c; H01h **P. 170653 T** 26.04.1974

Politechnika Śląska im. Wincentego Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Bronisław Gwózdź).

Układ blokady technologicznej

Układ blokady technologicznej posiada zespół diod **(D)** powiązanych z elementem łączącym dla podania potencjału napięcia między rezystor **(R)** a element działania. (1 zastrzeżenie)

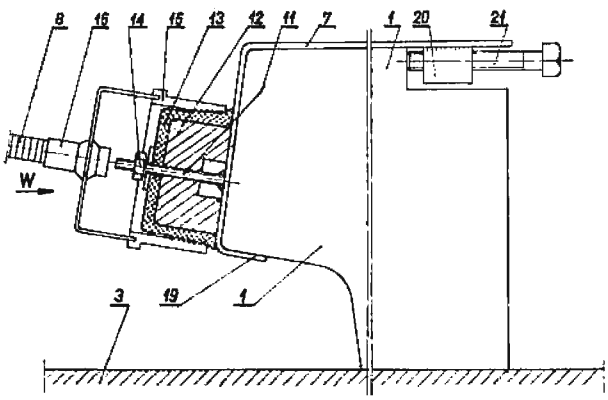

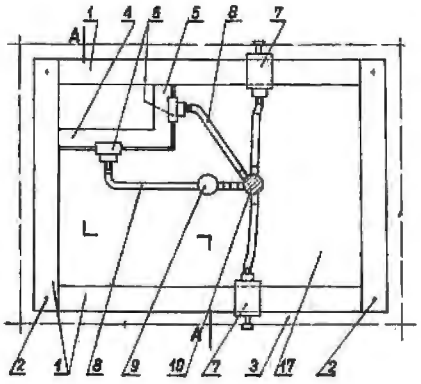
21c; H02g **P. 170659 T** 26.04.1974

Gliwickie Przedsiębiorstwo Instalacji Elektrycznych, Gliwice, Polska (Zbigniew Falkowski, Gerard Kulla, Leon Prokop, Jarosław Jurewicz, Józef Kozłowski).

Sposób i zestaw uchwytów do mocowania puszek łączących na obrzeżach formy płaskiej dla stropów prefabrykowanych

Sposób mocowania puszek łączących, na obrzeżach formy płaskiej dla stropów prefabrykowanych, polega na mocowaniu tych puszek **(15)** na gumowym kołpaku **(13)**, który jest osadzony i zabezpieczony nakrętką — na kubku **(12)** zamocowanym do mocującego uchwytu **(6 i/lub 7)** stanowiącego otwarte płaskie profile, przylegające do elementów **(1)** obrzeża formy i/lub do wkładu **(4 i 5)** w formie, przy czym powierzchnia przylegania płaskownika uchwytu **(6 i 7)** do formy od strony zalewania formy betonem jest znacznie większa od powierzchni puszki **(15)**. Zestaw elemen-

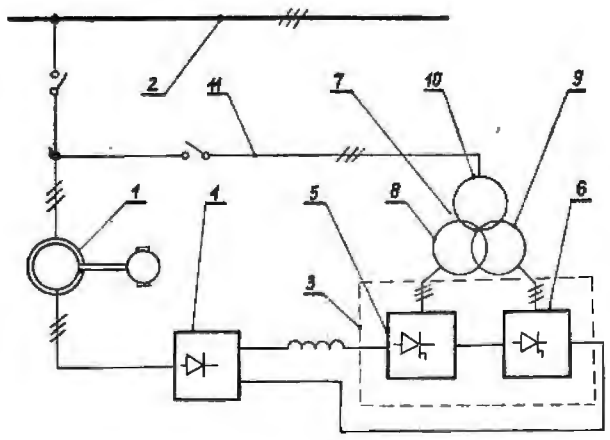
tów do mocowania łączących puszek stanowi gumowy kołpak (13) dopasowany do kubka (12) zamocowanego do otwartej ramy (6 i 7) wykonanej z płaskownika dopasowanej do kształtu elementów (1) obrzeża formy i/lub do wkładu (4 i 5) tworzącego wycięcie w płycie stropowej. Kubek (12) mocowany jest do uchwytów za pomocą śruby (11). Uchwyt (6) płaski ma zagięcie (18), które obejmuje wkład (4 i 5) z pewnym dociskiem. Uchwyt (7) profilowy ma zagięcie (19) i w swej górnej części wystającej z formy ma przyspawaną nakrętkę, w której znajduje się śruba (21) dociskająca uchwyt (7) do elementu (1) obrzeża formy. (5 zastrzeżeń)

21c; H02p **P. 170666 T** 27.04.1974

Główny Instytut Górnictwa, Katowice, Polska (Tadeusz Baron, Jan Kocurek, Henryk Lasok, Joachim Piesiur, Stanisław Szpilka, Wiesław Wilegus, Jerzy Zdrzałek).

Układ do regulacji prędkości obrotów napędów elektrycznych

Układ do regulacji prędkości obrotów napędów elektrycznych, zwłaszcza górniczych wentylatorów głównego przewietrzania, maszyn wyciągowych, pomp i walcarek, jest zaopatrzony w inwertor (3), który w obwodzie prądu stałego pochodzącego od prostownika (4) ma co najmniej dwa szeregowo połączone tyrystorowe mostki (5, 6). Mostki te z drugiej strony włą-

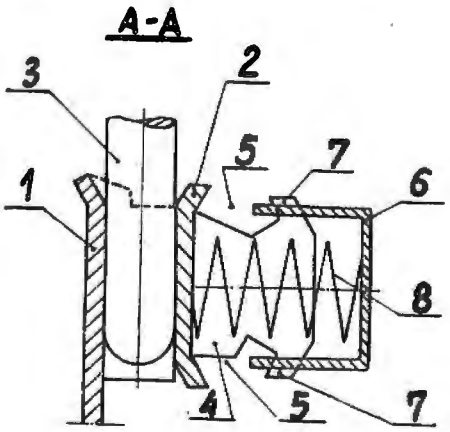
czone są równolegle do energetycznej sieci (2) poprzez wielouzwojeniowy transformator (7), którego grupa połączeń wtórnych uzwojeń (8, 9) zasilają poszczególne fazy mostków (5, 6) z przesunięciem fazowym o kąt 30°. (1 zastrzeżenie)

21c; H01r **P. 170673 T** 27.04.1974

Zakłady Sprzętu Instalacyjnego, Szczecinek, Polska (Adam Rachwalski, Leszek Stachera, Alfons Mynarski).

Dwudzielna tulejka stykowa do elektrycznego gniazda wtyczkowego

Dwudzielna tulejka stykowa do elektrycznego gniazda wtyczkowego przedstawiona na rysunku składa się ze stałego i ruchomego styku (1 i 2) dociskanego do koła stykowego (3) za pomocą sprężyny śrubowej (8), w której górna część styku stałego (1) ma na ramionach (4) wycięcia (5) spełniające równocześnie rolę prowadnic i w których umieszczony jest styk ruchomy (2) wraz z obejmą oporową (6), przy czym ramiona (4) o ściętych narożach mają zatrzaski montażowe (7) do zakładania obejmy oporowej (6) wraz ze sprężyną śrubową (8). (1 zastrzeżenie)

21c; H01h **P. 172350 T** 01.07.1974

Jan Kania, Lodygowice, Polska (Jan Kania).

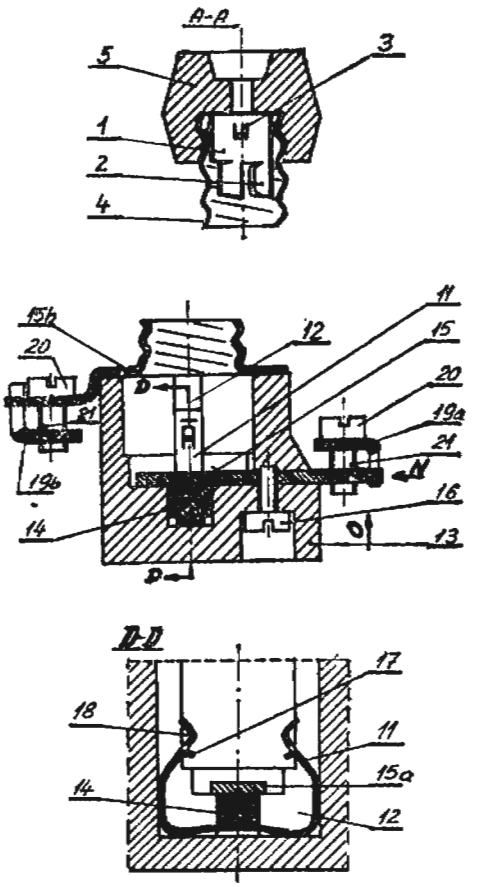
Zespół bezpiecznika do instalacji elektrycznych

Zespół bezpiecznika do instalacji elektrycznych składa się z główki bezpiecznikowej posiadającej wewnątrz tulei gwintowej (4) umieszczony uchwyt (1) służący do mocowania wkładek topikowych, które mogą mieć różne średnice korpusów (6) lub (8). W tym celu uchwyt posiada języki dociskowe (2) przygięte w kierunku osi główki które przy wkładaniu wkładki topikowej odchylają się skutkiem nacisku i ewentualnego lekkiego pokręcania wkładką. Dla utrzymywania się uchwytu (1) oraz wstawki dolnej izolacyjnej posiadającej najkorzystniej wewnątrz otworu kilka wzdłużnych występów (10a) których wewnętrzne wierzchołki znajdują się na obrysie normalizowanego otworu wstawki. Pozwala to zmniejszyć grubość ścianek przy zachowaniu pełnej funkcjonalności elementu. Ponadto dla zwiększenia pewności trzymania wstawki w uchwycie (11) gniazda wstawka dolna posiada na zewnątrz najkorzystniej kołnierz (10b).

W gnieździe bezpiecznikowym przedstawionym, uchwyt (11) odizolowany jest od styku dolnego (15a) przy pomocy dystansowej wkładki izolacyjnej (14), która jest dociskana do uchwytu (11) przez styk dolny (15a).

Montaż wspomnianych elementów gniazda polega na prostym ich układaniu i skręceniu jednym wkrętem (16). Uchwyt posiada dodatkowo języki oporowe (17) przez co umożliwia stosowanie również metalowej wstawki dolnej przy zachowaniu odizolowania jej od styku dolnego (15a) będącego normalnie pod napięciem. Zaciski gniazda posiadają nakładki z wygiętymi czołowymi ściankami (19a) lub (29) w kierunku podstaw zacisków przy czym w ściankach wykonano wycięcie o krawędziach (25) przebiegających symetrycznie lub (32) przebiegających asymetrycznie.

W przypadku symetrycznego przebiegu krawędzi **(25)** stosuje się w podstawie występ oporowy **(24)** lub w nakładce segment dociskowy **(22)** zaś przy asymetrycznej krawędzi nakładki **(32)** stosuje się odpowiednią do niej asymetryczną krawędź **(27)** wykonaną w wygiętym płacie podstawy **(26).** Przy tych rozwiązaniach zacisków ich krawędzie dociskają i oczyszczają samoczynnie przewody praktycznie ze wszystkich stron. (6 zastrzeżeń)

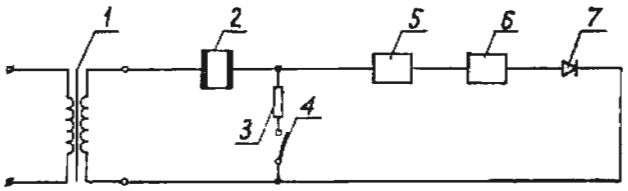

21c; H02p **P. 172397 T** 02.07.1974

Zakłady Konstrukcyjno-Mechanizacyjne Przemysłu Węglowego, Gliwice, Polska (Zbigniew Kowalski, Henryk Pudełko).

Układ elektryczny sterowania górniczych łączników manewrowych

Układ elektryczny sterowania górniczych łączników manewrowych zawiera transformator **(1)** zasilający obwód sterowania oraz szeregowo połączone przekaźnik prądu stałego **(2),** rezystor **(3)** i styk **(4)** przekaźnika **(2)** lub łącznik pomocniczy, przy czym rezystor **(3)** i styk **(4)** są zbocznikowane obwodem zawierającym prostownik **(7),** sterownik załączający i wyłączający **(6)** oraz elementy uzależnień obwodu **(5).**

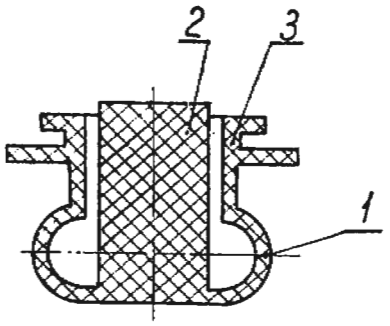
Układ elektryczny w odmianie wykonania ma rezystor **(3)** włączony na stałe do obwodu przekaźnika **(2)** i nie zawiera dodatkowego styku lub łącznika. (2 zastrzeżenia)

21c; H01h **P. 172399 T** 02.07.1974

Zakłady Konstrukcyjno-Mechanizacyjne Przemysłu Węglowego, Gliwice, Polska (Wojciech Świder, Andrzej Bartkiewicz, Krystyna Sitko, Tadeusz Wower).

Przycisk

Przycisk wodoszczelny o uniwersalnym zastosowanu. Stanowi go połączenie przycisku i kapturka ochronnego w jedną całość wykonaną najkorzystniej z tego samego materiału elastycznego. Na obrzeżu kapturek posiada dwa kołnierze służące do zamocowania przycisku w otworze powierzchni, z której przycisk ma wystawać. (1 zastrzeżenie)

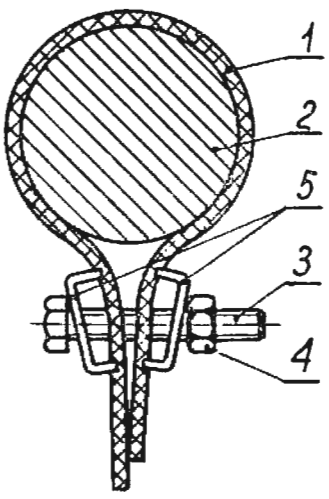
21c; H02g **P. 172400 T** 02.07.1974

Zakłady Konstrukcyjno-Mechanizacyjne Przemysłu Węglowego, Gliwice, Polska (Zenon Tabaczyński).

Zacisk uziemiający

Zacisk uziemiający przeznaczony do łączenia z sobą oraz z uziemioną skorupą mufy, powłok i pancerzy odcinków kabli w połączeniach mufowych.

Zacisk ma płaską linkę metalową **(1)** opasaną na powłoce lub pancerzu kabla **(2)** i zaciśniętą na tej powłoce lub pancerzu za pomocą śruby **(3)** przewleczonej przez środek linki **(1)** w dwu miejscach między jej drutami, przy czym ta śruba **(3)** jest wyposażona w nakrętkę **(4)** i dwie korytkowe podkładki **(5),** których krawędzie stykające się z linką **(1)** są ząbkowane na kształt piły.

W celu ochrony przed wpływami atmosferycznymi zacisk jest pokryty warstwą kitu chemoutwardzalnego. (2 zastrzeżenia)

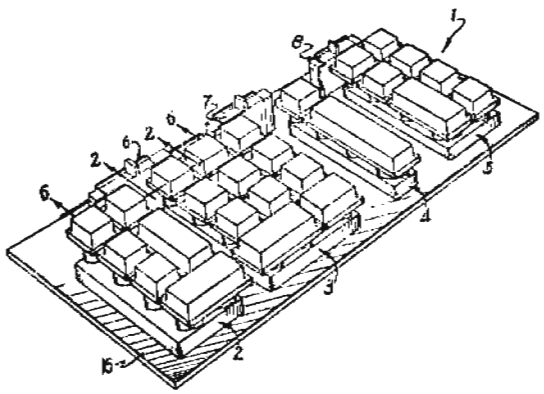
21c; H01h **P. 172452 T** 05.07.1974

Pierwszeństwo: 5.07.1973 — Stany Zjednoczone Ameryki (nr 376638)

Texas Instruments Incorporated, Dallas, Stany Zjednoczone Ameryki.

Przełącznik wielokontaktowy

Podręczna klawiatura kodera danych, kalkulatora lub innego podobnego urządzenia ma płytkę **(16)** izolacyjną, na której znajdują się styki **(126), (128), (130)** oraz grupy przycisków służących do zwierania par styków. Wewnątrz obudowy **(12)** przycisków, umieszczony jest przewodzący element mostkowy **(36)**. Podczas ruchu klawisza **(12)** element ten porusza się tak, że dotyka lub oddala się od jednego ze styków przy czym przez cały czas połączony jest z drugim stykiem. Każdy przycisk ma element sprężynujący, który umożliwia ruch klawisza **(12)** na pewnym odcinku przed i po zwarciu styków, oraz dociska styki. Na płytce klawiatury **(1)** znajdują się również przełączniki wielokontaktowe **(6), (7), (8)**, które mają sprężynujący styk **(122)** przesuwający się po stykach stałych **(126)**, umożliwiające zmianę rodzaju pracy urządzenia. (11 zastrzeżeń)

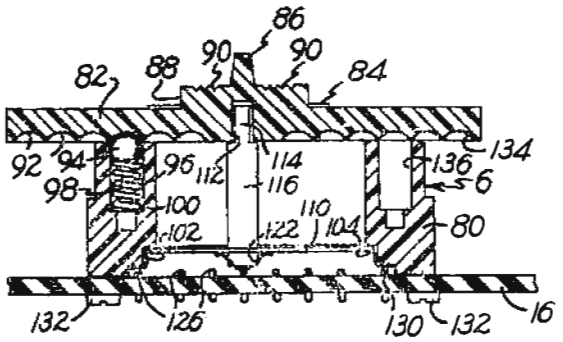
21c; H01h **P. 172454 T** 05.07.1974

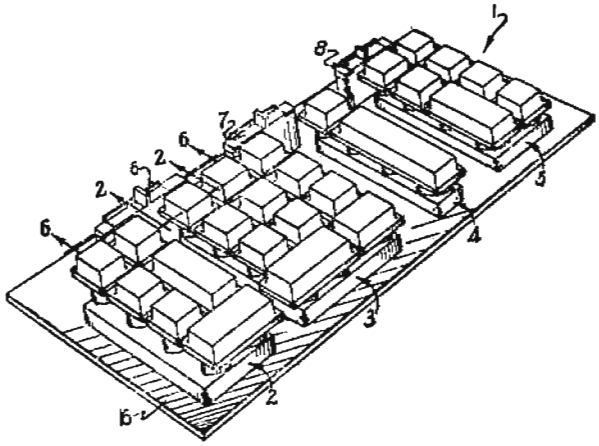
Pierwszeństwo: 5.07.1973 — Stany Zjednoczone Ameryki (376779)

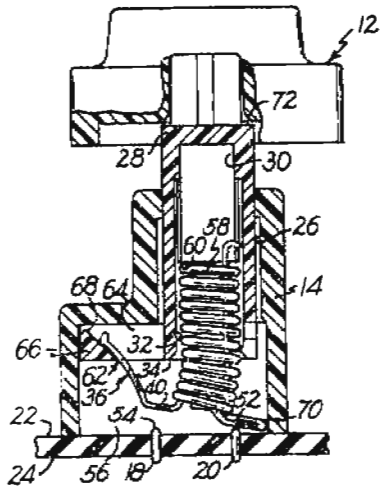
Texas Instruments Incorporated, Dallas, Stany Zjednoczone Ameryki.

Przełącznik klawiaturowy

Przełącznik klawiaturowy zwłaszcza dla urządzeń przenośnych, takich jak urządzenia do kodowania danych, kalkulatory i temu podobne, ma płytę **(16)** z materiału elektroizolacyjnego z szeregiem elementów **(18, 20)** stykowych i zmontowanych grup przełączników klawiszowych, umożliwiających uzyskanie połączeń elektrycznych pomiędzy parami elementów **(18, 20)** stykowych. Element **(36)** mostkujący z materiału przewodzącego umieszczony jest w obudowie **(14)** i pod wpływem przesunięcia odpowiedniego korpusu **(28)** klawisza, wykonuje ruch ślizgowo-obrotowy przy stałym zetknięciu z jednym elementem stykowym **(18, 20)** pary. W wyniku tego ruchu następuje zetknięcie lub odsunięcie elementu **(36)** mostkującego od drugiego elementu stykowego. Pojedyncza sprężyna **(58)** zapewnia przesunięcie każdego korpusu **(28)** klawisza zarówno przed jak i po pobudzeniu przełącznika oraz pozwala uzyskać nacisk na styki. Na płycie znajduje się również szereg przełączników wybierających z ruchomym elementem **(122)** stykowym, który może być przesuwany w kierunku jednego z wielu elementów **(126)** stykowych, pozwalając uzyskać wybrany rodzaj pracy. (5 zastrzeżeń)

21c; H01b **P. 172588 T** 09.07.1974

Politechnika Łódzka, Łódź, Polska (Jan Leszczyński, Andrzej Gonerski, Franciszek Kostrubiec, Elżbieta Kowalska).

Sposób wytwarzania masy elektroizolacyjnej

Sposób wytwarzania masy elektroizolacyjnej polega na tym, że do 100 części wagowych nienasyconej żywicy poliestrowej dodaje się 20—50 części wagowych mieszaniny zawierającej nienasyconą żywicę poliestrową, pięciobromotoluen i trójtlenek antymonu zmieszane najkorzystniej w stosunku wagowym 100:75:75, następnie po wymieszaniu składników dodaje się w celu utwardzenia co najmniej 1 część wagową 50%-owego roztworu wodoronadtlenku metyloetyloketonu we ftalanie dwumetylu i co najmniej 0,1 część wagową styrenowego roztworu naftenianu kobaltu o zawartości kobaltu wynoszącej 1% po czym tak otrzymaną masę miesza się i odgazowuje. Rolę

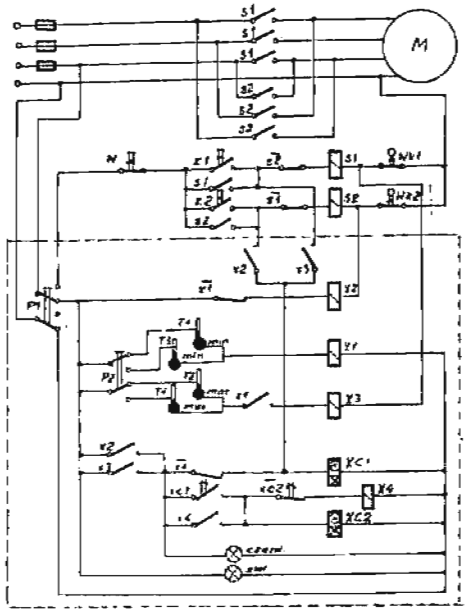
inicjatora pełni roztwór wodoronadtlenku metyloetyloketonu, zaś rolę przyśpieszacza — styrenowy roztwór naftenianu kobaltowego. (1 zastrzeżenie)

21c; H02p **P. 172617 T** 10.07.1974

Akademia Rolnicza, Kraków, Polska (Tadeusz Kłoc).

Układ automatycznego sterowania napędów elektrycznych, zwłaszcza napędów mechanizmów do wentylacji szklarni

Układ automatycznego sterowania napędów elektrycznych, zwłaszcza napędów mechanizmów do wentylacji szklarni, składa się z dwóch czujników kontaktowych temperatury **(T1)** i **(T2)**, nastawionych odpowiednio na dolną i górną wartość zakresu regulowanej temperatury, z dwóch przekaźników czasowych **(XC1** i **XC2)**, odmierzających czas działania napędu i czas przerwy oraz z czterech przekaźników o bezwłocznym działaniu **(X1)**, **(X2)**, **(X3)** i **(X4)**. Ponadto układ jest wyposażony w elementy sygnalizacyjne, informujące o włączeniu układu lub przekroczeniu granicznych wartości ustalonych temperatur. Dwa styki **(x2)** przekaźnika **(X2)**, sterowanego czujnikiem temperatury „minimum" **(T1)** za pośrednictwem przekaźnika **(X1)** oraz dwa zestyki **(x3)** przekaźnika **(X3)**, sterowanego czujnikiem temperatury „maximum" **(T2)**, są połączone szeregowo w obwodzie zasilania styczników **(S1)** i **(S2)**. Jeden zestyk **(x2)** przekaźnika **(X2)** i jeden zestyk **(x3)** przekaźnika **(X3)**, połączone ze sobą równolegle, znajdują się równocześnie w obwodzie zasilania zespołu, sterującego czasem pracy i przerw w pracy silnika **(M)**. Zespół ten składa się z dwóch przekaźników czasowych **(XC1)** i **(XC2)** oraz przekaźnika **(X4)**, podłączonych równolegle do obwodu ich zasilania. (5 zastrzeżeń)

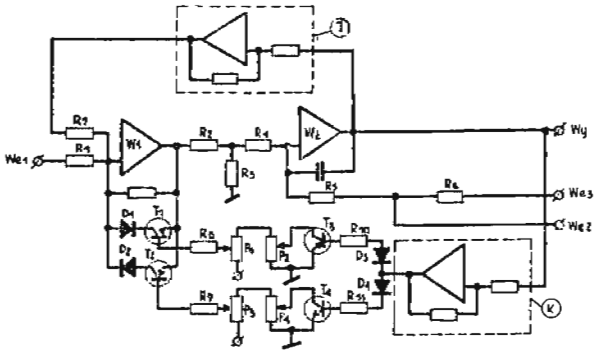
21c; H02p **P. 172636 T** 11.07.1974
42r[1] G05b

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków, Polska (Jan Manitius, Henryk Zygmunt, Jerzy Wyżga, Stanisław Gąsiorek, Piotr Macko, Andrzej Senderski, Andrzej Żur, Cyprian Brudkowski, Janusz Łaszer).

Człon zadający

Przedmiotem wynalazku jest człon zadający mający zastosowanie w układach automatycznej regulacji, zwłaszcza napędów.

Człon zawiera wzmacniacz proporcjonalny **(W_1)**, którego wejście jest połączone z wejściem członu a wyjście jest połączone poprzez rezystory **(R_2, R_3)** z wejściem wzmacniacza całkującego **(W_2)**. Wyjście wzmacniacza **(W_2)** jest połączone poprzez inwertor **(I)** z wejściem wzmacniacza **(W_1)**. Ponadto wyjście wzmacniacza **(W_1)** jest połączone z emiterem tranzystora NPN **(T_1)** i emiterem tranzystora PNP **(T_2)**, których kolektory są oddzielnie połączone poprzez diody **(D_1, D_2)** z wejściem wzmacniacza proporcjonalnego **(W_1)**. Baza tranzystora **(T_1)** jest połączona z ujemnym dzielnikiem napięcia, który stanowią dwa potencjometry **(P_1, P_2)** połączone szeregowo i łączące ujemny biegun źródła zasilania z punktem zerowym. Baza tranzystora **(T_2)** jest połączona z dodatnim dzielnikiem napięcia, który stanowią dwa potencjometry **(P_3, P_4)** połączone szeregowo i łączące dodatni biegun źródła zasilania z punktem zerowym. Ujemny dzielnik napięcia jest połączony z kolektorem drugiego tranzystora PNP **(T_3)** a dodatni dzielnik napięcia z kolektorem drugiego tranzystora NPN **(T_4)**. Emitery tych tranzystorów łączą się z punktem zerowym, a ich bazy są połączone oddzielnie poprzez diody **(D_3, D_4)** z wyjściem komparatora **(K)**. Wejście komparatora jest połączone z wyjściem wzmacniacza **(W_2)**. (1 zastrzeżenie)

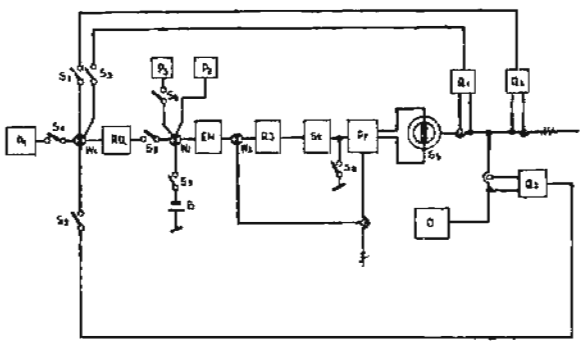

21c; H02p **P. 172852 T** 17.07.1974

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków, Polska (Kazimierz Bisztyga, Jacek Seńkowski, Maciej Miekowski, Tadeusz Orzechowski, Stanisław Piróg).

Układ automatycznej regulacji prądu wzbudzenia silnika synchronicznego

Układ automatycznej regulacji prądu wzbudzenia silnika synchronicznego, zawiera regulator mocy biernej **(RQ)**, którego wejście jest połączone z miernikami mocy biernej **(Q_1, Q_2, Q_3)**, połączonych z przekładnikami napięciowymi i prądowymi. Ponadto regulator

(RQ) jest połączony z zadajnikiem sygnału mocy biernej **(P_1)**. Wyjście regulatora **(RQ)** jest połączone poprzez człon nieliniowy **(EN)** z regulatorem prądu **(RI)**.

Człon nieliniowy **(EN)** jest połączony również z zadajnikiem minimalnego prądu **(P_2)** i z zadajnikiem sygnału wzbudzenia **(P_3)**, oraz z źródłem prądu stałego **(B)**. Regulator prądu **(RI)** jest połączony ze sterownikiem **(St)**, który steruje zapłonem przekształtnika tyrystonowego **(Pr)**. Przekształtnik tyrystorowy **(Pr)** jest połączony z uzwojeniem wzbudzenia silnika synchronicznego **(S_3)**, podłączonego do wspólnej sieci zasilającej z kompensowanym odbiornikiem **(0)**.

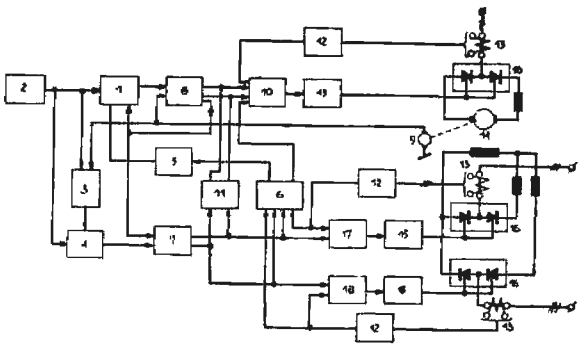
(1 zastrzeżenie)

21c; H02p **P. 172853 T** 17.07.1974

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków, Polska (Jan Manitius, Henryk Zygmunt, Jerzy Wyżga, Stanisław Gąsiorek, Piotr Macko, Andrzej Senderski, Andrzej Żur, Cyprian Brudkowski).

Sposób regulacji prędkości z ograniczonym przyspieszeniem napędu nawrotnego z rewersem wzbudzenia oraz układ do regulacji prędkości z ograniczonym przyspieszeniem napędu nawrotnego z rewersem wzbudzenia

Sposób regulacji prędkości z ograniczonym przyspieszeniem napędu nawrotnego z rewersem wzbudzenia polega na tym że w chwili przejścia układu ze stanu postoju do stanu pracy, podaje się sygnał zadający prąd wzbudzenia, będący funkcją znaku sygnału sterującego prędkości. W ten sposób wymusza się kierunek prądu wzbudzenia zgodny z kierunkiem wirowania silnika, sygnały zadające prąd twornika blokuje się sygnałami zadającymi prąd wzbudzenia. Wartości sygnałów, stanowiące wzorzec przyspieszenia uzależnia się od znaku przyspieszenia i znaku prędkości.

Układ do regulacji prędkości zawiera człon zadający **(1)**, którego wejścia są połączone ze źródłem sygnału zadającego **(2)**, dyskryminatorem **(3)**, członem logicznym **(4)** oraz z wyjściem regulatora prędkości **(8)**, zadajnikiem prądu wzbudzenia i, poprzez człon negacji **(5)**, z drugim członem logicznym **(6)**. Wyjście członu zadającego **(1)** jest połączone z regulatorem prędkości **(8)**, którego dwa wyjścia są połączone z dwoma wejściami regulatora prądu **(10)**, którego pozostałe dwa wejścia są połączone jedno z drugim członem logicznym **(6)**, a drugie poprzez przetwornik sygnału **(12)** z przekładnikami prądowymi **(13)**. Wyjście regulatora prądu jest połączone, poprzez sterownik **(15)**, z przekształtnikiem **(16)**. Wyjście dyskryminatora zera **(3)** jest połączone, poprzez człon logiczny, z zadajnikiem prądu wzbudzenia **(7)**, którego wyjścia są połączone z drugim członem logicznym **(6)** i trzecim członem logicznym oraz, poprzez regulatory prądu **(17, 18)** i sterowniki **(15)**, z przekształtnikami **(16)**.

Ponadto dwa pozostałe wejścia drugiego członu logicznego **(6)** są połączone poprzez przetworniki sygnału **(12)** z przedkładnikami prądowymi **(13)**.

(2 zastrzeżenia)

21c; H01h **P. 172928 T** 23.07.1974

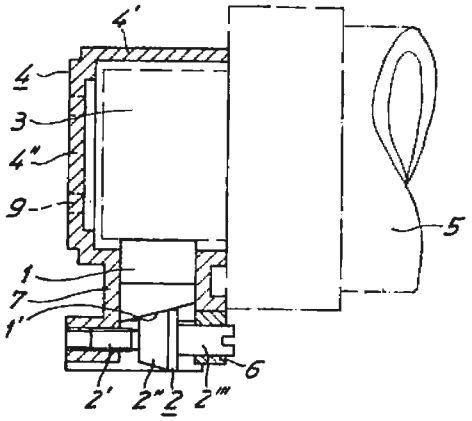
Pierwszeństwo: 23.07.1973 — RFN (nr. P 2337300.4)

Krone G.m.b.H. Berlin Zachodni (Kurt Stummeyer, Jürgen Els).

Urządzenie stykowe i mocujące do wysokonapięciowych bezpieczników wielkiej mocy

Urządzenie stykowe i mocujące przeznaczone jest do wysokonapięciowych bezpieczników wielkiej mocy. Urządzenie według wynalazku ma ustalane ręcznie zaciskowe urządzenie stykowe, które składa się z cylindrycznej obudowy **(4')** do wkładania bezpiecznika **(3)** i osadzony w niej nastawiany ręcznie suwak zaciskowy **(1)**. Suwak ten ma powierzchnię dociskową **(1')**, o którą opiera się śruba dociskająca **(2)**, tkwiąca łbem w podtrzymce **(6)** i zaopatrzona w nagwintowaną nóżkę **(2')**.

(7 zastrzeżeń)

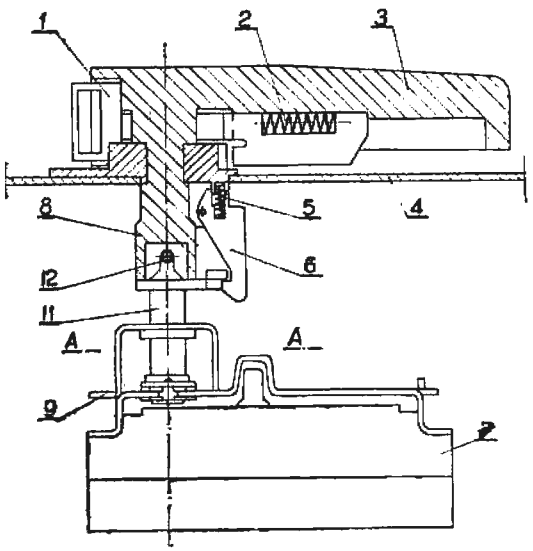

21c; H01h **P. 172962** 24.07.1974

Instytut Mechaniki Precyzyjnej, Warszawa, Polska (Zdzisław Leonowicz, Bogdan Marszat).

Mechaniczny wyłącznik napięcia do układów elektrycznych

Mechaniczny wyłącznik napięcia do układów elektrycznych, służący do wyłączania i włączania napięcia elektrycznego w momencie otwierania lub zamykania drzwiczek lub pokryw w szafkach i pulpitach

sterujących, składa się z dźwigni głównej **(3)** z wewnętrznym ryglem **(1)**, dociskanym sprężyną **(2)** do korpusu dźwigni **(3)** oraz z trzpienia zabierakowego **(8)**

z zaczepem (6), przymocowanych do drzwiczek (4) szafy sterującej i stanowiących zespół ruchomy, który jest połączony z zespołem nieruchomym, przymocowanym do elektrycznego wyłącznika (7). Zespół nieruchomy składa się z osadzonego w korpusie (9) sworznia (11), zaopatrzonego z jednej strony w kołek zabierakowy (12), a z drugiej strony w dźwignię, powodującą przesuw suwaka, połączonego z dźwignią wyłącznika napięcia. (2 zastrzeżenia)

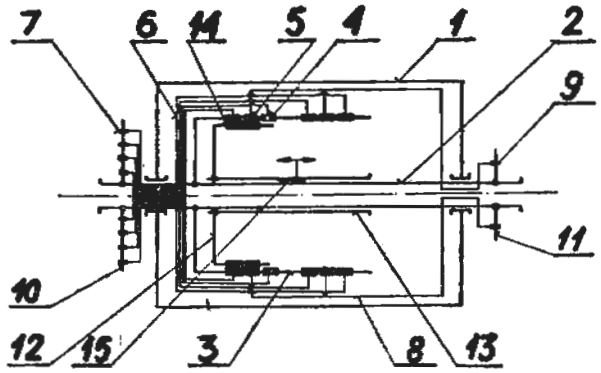
21c; H01r **P. 173017 T** 24.07.1974

Zakłady Mechaniczne im. Gen. Karola Świerczewskiego, Elbląg, Polska (Hieronim Jakubienas, Stanisław Kucharski).

Wybierak obrotowy

Wybierak obrotowy przeznaczony jest do łączenia obwodów elektrycznych na wirujących elementach maszyn i innych urządzeń.

Wybierak ma wewnątrz bębna (3) osadzoną tarczę (12) z tulejką (13) na wpuście (15), wykonanym na wałku (2), ze sterowanym ruchem wzdłużnym za pomocą znanego układu dźwigni (nie pokazanego na rysunku), pozwalającego na otwieranie i zamykanie lub przełączanie obwodów pomiarowych za pośrednictwem styków sprężystych (14), zwierających odpowiednie grupy styków wejściowych (4), z wyjściowymi (5), które usytuowano na obwodzie wzdłużnie. (1 zastrzeżenie)

21c; H02b **P. 173053 T** 18.07.1974

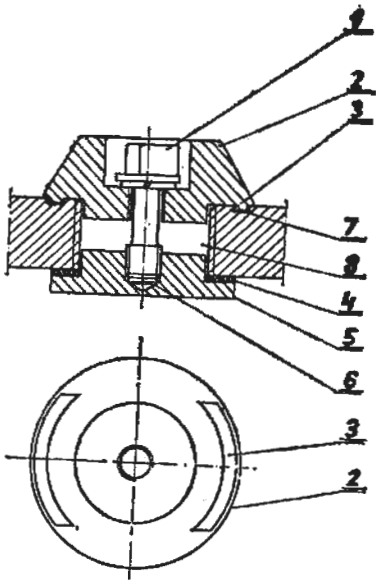
Bydgoskie Zakłady Elektromechaniczne „Belma", Bydgoszcz, Polska (Jacek Szusbier).

Zagłuszka do szczelnego zaślepiania otworów, zwłaszcza w obudowach przeciwwybuchowych

Przedmiotem wynalazku jest zagłuszka do szczelnego zaślepiania otworów, zwłaszcza w obudowach przeciwwybuchowych.

Zagłuszka wykonana jest z korka (2) i korka zagłuszki (5) — korzystnie z tworzywa sztucznego — skręconych za pomocą śruby (1), ewentualnie z łbem trójkątnym. W korku zagłuszki (5) znajduje się otwór z gwintem (6) nieprzelotowy, do którego wkręca się śrubę (1). Korek (2) posiada występy (3) zagłębiające się w wybraniach (7) w obudowie, uniemożliwiające obrót korka (2) po skręceniu zagłuszki.

Zagłuszka może być stosowana w elektrotechnice, w konstrukcjach linii i instalacji elektrycznych, armaturze kablowej, w połączeniach przewodów elektrycznych, obudowach aparatów elektrycznych. (2 zastrzeżenia)

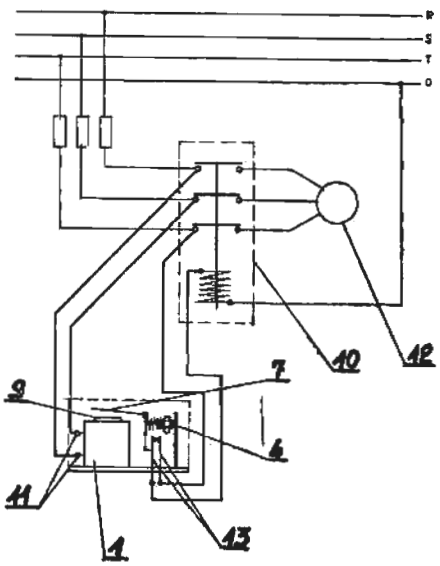
21c; H02h **P. 173132 T** 31.07.1974

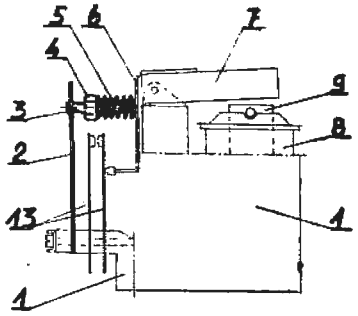
Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej, Nowy Sącz, Polska (Edward Berkowicz, Zbigniew Klepacz).

Sposób zabezpieczenia silników elektrycznych przed spaleniem w wypadku zaniku fazy

Sposób według wynalazku polega na tym, że po ustaleniu nacisku spiralnej sprężyny (5) na dźwignię (6) zwory przekaźnika prądowego, za pomocą nakrętki (4), przy którym zwora przy napięciu cewki przekaźnika 220 V pozostaje otwarta, a przy napięciu 380 V następuje zwarcie zwory z rdzeniem cewki przekaźnika prądowego, podłącza się przekaźnik prądowy (1) w obwód stycznika (10) tak, że końcówki cewki (8) przekaźnika prądowego przyłącza się do dwóch faz na styczniku silnika elektrycznego (12) zasilających silnik przez stycznik, przy równoczesnym zasilaniu cewki stycznika z trzeciej pozostałej fazy zasilającej silnik, a styki (13) przekaźnika prądowego włącza się szeregowo w obwód cewki stycznika.

Urządzenie do stosowania sposobu składa się z przekaźnika prądowego (1), do którego wmontowany jest dodatkowo wspornik (2) z osadzonym w nim trwale

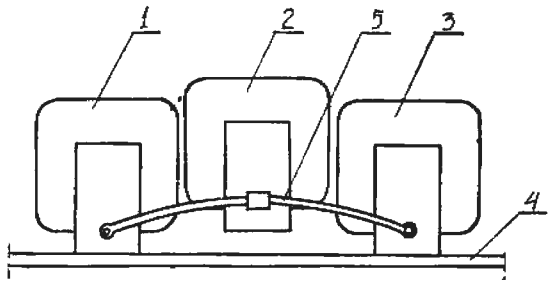
trzpieniem (3), posiadającym na całej swojej długości gwint, na który osadzona jest pokrętnie nakrętka (4), pod którą osadzona jest spiralna sprężyna (5), w której dolna część wsparta jest na dźwigni (6) zwory (7) przekaźnika prądowego (1). (2 zastrzeżenia)

21d¹; H02k **P. 170465 T** 18.04.1974

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Piotr Zieliński).

Liniowy silnik elektryczny

Przedmiotem wynalazku jest liniowy silnik elektryczny prądu zmiennego lub stałego, przeznaczony do napędu urządzeń o ruchu prostoliniowym i prędkości liniowej od 0,001 do 0,5 m/s. Silnik według wynalazku stanowią elektromagnesy (1, 2, 3), których rdzenie połączone są ze sobą za pomocą co najmniej jednego elementu sprężystego (5), przy czym bieguny co najmniej dwóch elektromagnesów (1, 3) oparte są na powierzchni bieżni ferromagnetycznej (4) i zasilane są prądami zmiennymi przesuniętymi względem siebie w czasie. Bieguny oparte na bieżni są przyciskane do niej naprzemian, w takt częstotliwości napięcia zasilania, dzięki czemu za pośrednictwem elementu sprężystego, następuje liniowy ruch silnika w kierunku równoległym do bieżni. W drugim rozwiązaniu silnika według wynalazku rolę elementu sprężystego spełniają elektromagnesy, których bieguny umieszczone są naprzeciw siebie i połączone są suwliwie względem siebie, przy czym jeden z elektromagnesów zasilany jest prądem stałym lub stanowi go magnes trwały. (4 zastrzeżenia)

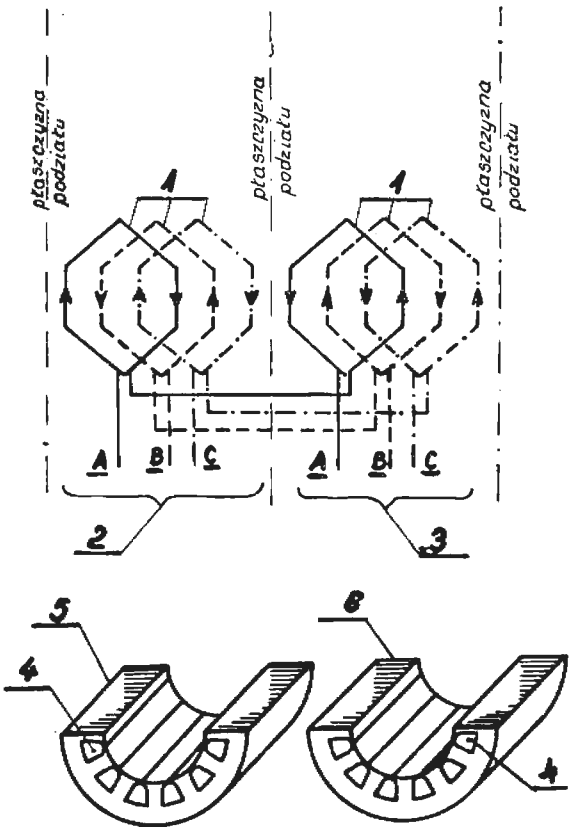
21d¹; H02k **P. 172680 T** 11.07.1974

Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Antoni Reutt).

Uzwojenie trójfazowego silnika asynchronicznego

Uzwojenie trójfazowego silnika asynchronicznego, składa się z dwóch oddzielnych części (2, 3) umieszczonych każda na jednej z dwóch połówek (5, 6) pakietu blach stojana, powstałych przez jego wzdłużny podział, przy czym geometryczne rozmieszczenie uzwojeń jest identyczne w obu połówkach (5, 6). Uzwojenia dwóch faz są nawinięte jednakowo, a uzwojenie trzeciej fazy ma w stosunku do nich kierunek odwrócony.

Uzwojenie według wynalazku znajduje szczególne zastosowanie w silnikach o stosunku długości czynnej stojana do jego wewnętrznej średnicy przekraczającym cztery. (1 zastrzeżenie)

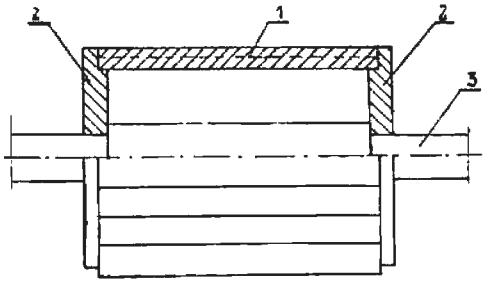

21d¹; H02k **P. 172758 T** 15.07.1974

Politechnika Poznańska, Poznań, Polska (Mirosław Dąbrowski, Jacek Bieras).

Wirnik maszyny indukcyjnej prądu zmiennego

Wirnik do maszyny indukcyjnej złożony z elementów masywnych do maszyny indukcyjnej o dowolnej liczbie faz, dowolnej liczbie biegunów oraz dowolnej częstotliwości ma środkową część w kształcie cylindra z nacięciami lub rozcięciami albo z dodatkową powłoką dobrze przewodzącą prąd wykonaną z materiału ferro-

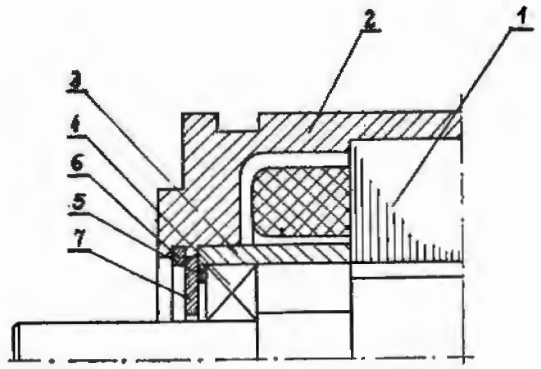
magnetycznego połączoną współśrodkowo z wałkiem poprzez tarcze z otworami lub wypustami służącymi do wentylacji wykonanymi z materiału dobrze przewodzącego prąd elektryczny, przy czym część cylindryczna może albo obejmować tarcze albo być przez nie obejmowana. (1 zastrzeżenie)

21d¹; H02k **P. 172760 T** 15.07.1974

Politechnika Poznańska, Poznań, Polska (Jacek Bieras).

Stojan mikromaszyny elektrycznej

Stojan mikromaszyny elektrycznej o konstrukcji przelotowej ma ciągłą wewnętrzną powierzchnię rdzenia stojana **(1)** i gniazd łożyskowych w postaci tulei **(3)** z materiału o twardości porównywalnej z twardością rdzenia stojana, przylegających ściśle do powierzchni czołowych pakietu rdzenia stojana, zamocowanych w tarczach łożyskowych wykonanych z dowolnego materiału. (1 zastrzeżenie)

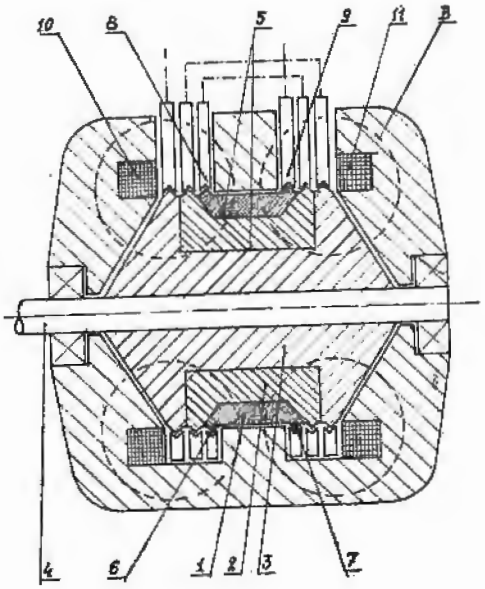

21d¹; H02k **P. 173146 T** 29.07.1974

Politechnika Gdańska, Gdańsk, Polska (Paweł Hempowicz).

Maszyna unipolarna

Przedmiotem wynalazku jest maszyna unipolarna posiadająca wirnik złożony z kilku koncentrycznie usytuowanych części **(1)**, **(2)** i **(3)** oddzielonych od siebie jedynie warstwą izolatora **(5)** z materiału stałego. (1 zastrzeżenie)

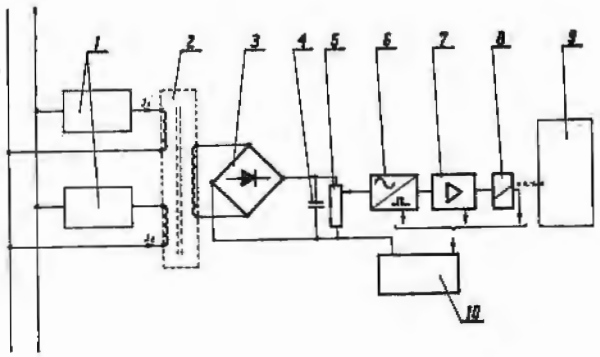

21e; G01r **P. 170072 T** 04.04.1974

Centralny Ośrodek Badawczo-Projektowy Górnictwa Odkrywkowego „Poltegor", Wrocław, Polska (Henryk Pluta, Andrzej Możdżyński).

Detektor różnicy prądów

Detektor różnicy prądów zawiera transformator **(2)** różnicowy, na którego uzwojenie pierwotne wprowadzone są prądy z odbiorników **(1)**. W uzwojeniu wtórnym transformatora **(2)** różnicowego jest indukowane napięcie, proporcjonalne do różnicy wartości prądów wejściowych. Sygnał napięciowy z transformatora **(2)** jest podawany poprzez prostownik **(3)** na kondensator **(4)** i regulowany opornik **(5)**, połączony z dyskryminatorem **(6)** napięcia. Sygnał z dyskryminatora **(6)** napięcia jest podawany na wejście wzmacniacza **(7)**, uruchamiającego przekaźnik **(8)** wyjściowy, którego styki są włączone w obwód **(9)** blokady i sygnalizacji. (1 zastrzeżenie)

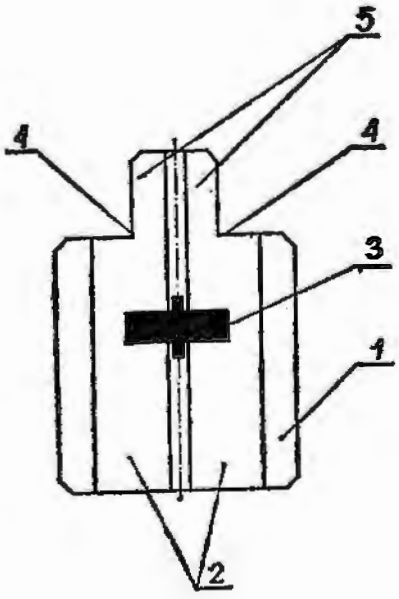

21e; G01r **P. 170073 T** 04.04.1974

Instytut Technologii Elektronowej przy Naukowo-Produkcyjnym Centrum Półprzewodników, Warszawa, Polska (Edward Stolarski).

Czujnik do pomiaru admitancji cienkich warstw półprzewodników

Przedmiotem wynalazku jest czujnik do pomiaru admitancji cienkich warstw półprzewodnikowych współdziałający z miernikiem admitancji, znamienny tym, że metalowe paski osadzone na dielektrycznej płytce tworzą kondensator, przy czym w jednym boku płytki wykonane są wcięcia tworzące wpust do zacisku miernika. (1 zastrzeżenie)

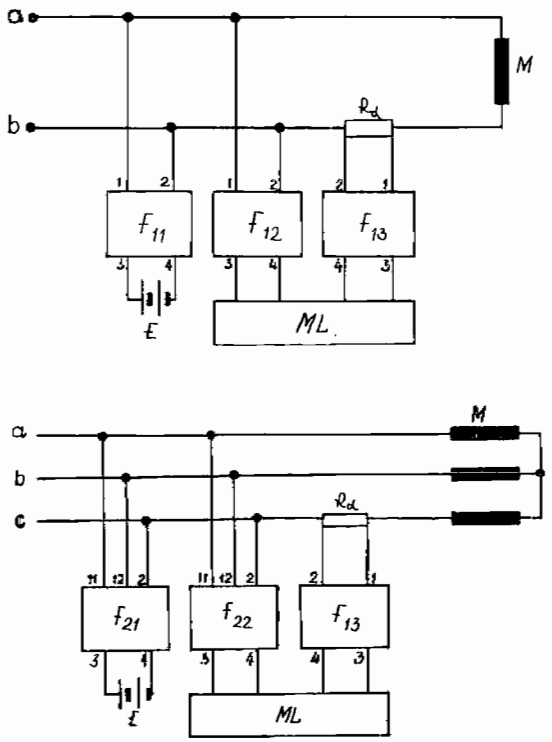

21e; G01r **P. 170183 T** 08.04.1974

Wyższa Szkoła Morska, Gdynia, Polska (Edmund Markowski, Władysław Jędrzejewski).

Układ do pomiaru rezystancji urządzeń elektrycznych prądu przemiennego

Układ do pomiaru rezystancji urządzeń elektrycznych prądu przemiennego wykorzystuje znane logometryczne urządzenie pomiarowe, poprzez porównywanie napięcia stałego zasilającego dodatkowo urządzenie elektryczne oraz spadku napięcia na rezystorze, dodatkowym, pochodzącego od przepływu prądu stałego przez urządzenie elektryczne. Układ według wynalazku ma źródło prądu stałego którego jeden biegun jest połączony poprzez filtr (F_{11}) z jednym z przewodów zasilających jednofazowego obwodu prądu przemiennego i dalej poprzez rezyzstor dodatkowy (R_d) z urządzeniem elektrycznym (M). Drugi przewód obwodu prądu przemiennego i filtr (F_{11}) są przyłączone do drugiego bieguna źródła prądu stałego (E). Logometryczne urządzenie pomiarowe (ML) jest jednym obwodem połączone poprzez filtr (F_{12}) z przewodami prądu przemiennego zasilającymi urządzenie elektryczne (M), a drugi przewód logometrycznego urządzenia, jest połączony poprzez filtr (F_{13}) z zaciskami rezystora dodatkowego. Układ ma źródło prądu stałego (E) jednym biegunem połączone poprzez filtr (F_{21}) z jednym z przewodów zasilających wielofazowego obwodu prądu przemiennego, w którym znajduje się rezystor dodatkowy (R_d) i dalej poprzez rezystor ten z urządzeniem elektrycznym (M). Pozostałe przewody obwodu prądu przemiennego i filtr (F_{21}) są przyłączone do drugiego źródła prądu stałego.
(2 zastrzeżenia)

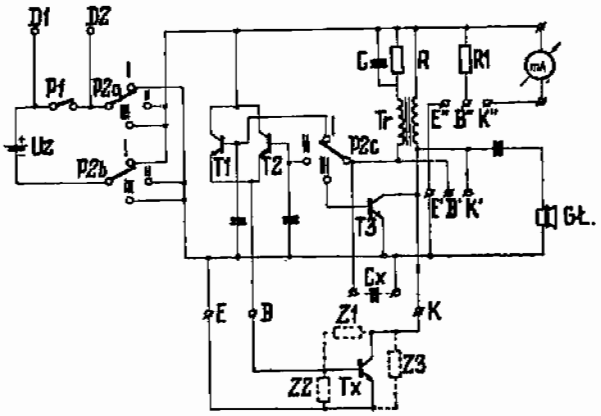

21e; G01r **P. 170745 T** 30.04.1974

Zakłady Radiowe „RADMOR", Gdynia, Polska (Czesław Frąc).

Urządzenie do badania elementów elektrycznych, zwłaszcza tranzystorów

Urządzenie służy do badania elementów elektrycznych, zwłaszcza tranzystorów, zamontowanych w układzie elektronicznym bez ich wylutowywania. W urządzeniu, jako czynny składnik układu generatora akustycznego o sprzężeniu zwrotnym transformatorowym wykorzystany jest badany element. W przypadku badania tranzystorów — staje się on czynnikiem wzmacniającym; natomiast w przypadku badania kondensatorów — czynnikiem ustalającym częstotliwość w generatorze akustycznym. Dla wytłumienia wpływu elementów zawartych w układzie którego część składową stanowi badany element, w urządzeniu badawczym włączony jest w obwód sprzężenia zwrotnego generatora separator wtórnikowy. Układ pomiarowy znajduje także zastosowanie do badania takich elementów jak głośniki, wzmacniacze małej częstotliwości. itp.
(2 zastrzeżenia)

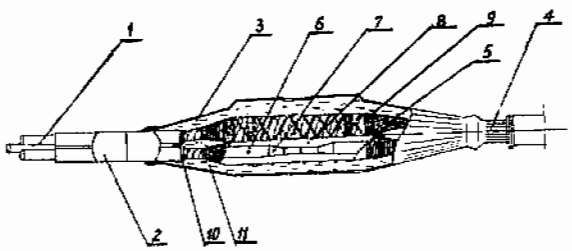

21e; H02h **P. 171670** 05.06.1974

Zakłady Energetyczne Okręgu Centralnego, Warszawa, Polska (Krzysztof Pohorski, Eugeniusz Gulina).

Sposób łączenia elektroenergetycznej kabli o izolacji polietylenowej z kablami o izolacji papierowo-olejowej

Sposób łączenia elektromagnetycznych kabli polega na tym, że na trzy żyły kabla (1), o izolacji polietylenowej nasuwa się trójpalcowy korpus ołowiany (2) i po zespawaniu odpowiednich żył łączonych kabli, końcówki (6) kabli polietylenowych zabezpiecza się taśmą izolacyjną (7), odporną na działanie oleju, wykonując drugą izolację (8) papierowo-olejową z zewnętrznym obwojem materiału ekranującego (9). Następnie żyły powrotne (10) kabli polietylenowych przylutowuje się do trójpalcowego korpusu ołowianego (2), do którego lutuje się także dolną część dwudzielnej wkładki ołowianej (3) przylutowanej drugim końcem do powłoki ołowianej (4) kabla o izolacji papierowo-olejowej (5), po czym zakłada się i lutuje górną część dwudzielnej wkładki (3) i przez jej otwór wlewa się płynny elektroizolacyjny materiał impregnacyjny (11).
(1 zastrzeżenie)

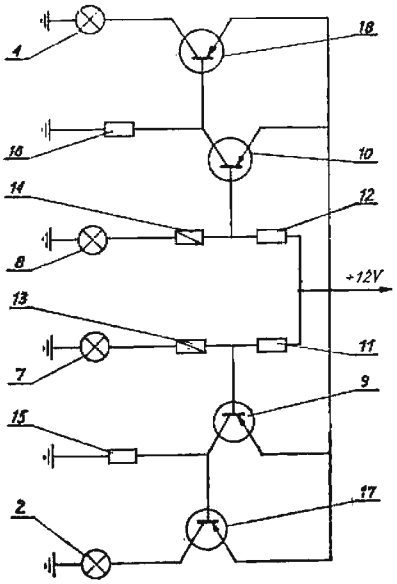
21e; G01r **P. 172079 T** 20.06.1974

Wojewódzki Zarząd Transportu i Maszyn Drogowych, Mikołów, Polska (Marian Blukacz, Ryszard Cywan, Stefan Wasylewicz).

Układ sygnalizacji przerw w obwodach prądowych instalacji świetlnej pojazdów samochodowych

Układ przeznaczony jest do sygnalizacji przerw w obwodach prądowych instalacji świetlnej pojazdów samochodowych. Układ składa się z układu kontrolującego **(1)** i zespołu lamp kontrolnych **(2)**, **(3)**, **(4)**, włączonych do istniejącego w instalacji elektrycznej samochodu obwodu światła hamowania, składającego się z akumulatora, włącznika światła hamowania, żarówki światła hamowania, lampy tylnej lewej i żarówki światła hamowania lampy tylnej prawej.

Układ kontrolujący **(1)** stanowi dwa identyczne elektroniczne obwody kontrolujące — jeden dla żarówki **(7)**, a drugi dla żarówki **(8)**, połączone w systemie ze wspólnym emiterem i składające się z tranzystorów **(9)** i **(10)**, których bazy są połączone odpowiednio z opornikami **(11)** i **(12)**, włączonymi poprzez bezpieczniki **(13)** i **(14)** w szereg z kontrolowanym obwodem prądowym żarówek **(7)** i **(8)**, zaś w obwody kolektorów tranzystorów **(9)** i **(10)** włączone są oporniki **(15)** i **(16)**, a kolektory tych tranzystorów połączone są z bazami tranzystorów **(17)** i **(18)**, w których obwody kolektorów włączone są żarówkami lamp kontrolujących **(2)** i **(4)**, umieszczonych na desce rozdzielczej w kabinie kierowcy. (1 zastrzeżenie)

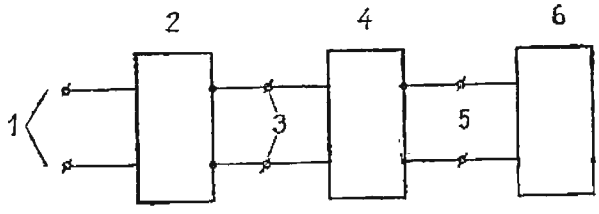

21e; G01r **P. 172361 T** 01.07.1974

Politechnika Gdańska, Gdańsk-Wrzeszcz, Polska (Miron Galewski).

Sposób i urządzenie do wyznaczania przedziału czasu przechodzenia przez wartość zerową sygnału elektrycznego

Sposób i urządzenie do wyznaczania przedziału czasu przechodzenia przez wartość zerową sygnału elektrycznego, którego zaciski wyjściowe **(3)** połączone są z zaciskami wejściowymi układu różniczkującego **(4)**. Zaciski wyjściowe **(5)** tego układu **(4)** ewentualnie łączy się z zaciskami wejściowymi prostownika pół lub całofalowego **(6)**.

Sygnał elektryczny po ograniczeniu do zadanych dodatnich i ujemnych wartości przez ogranicznik **(2)** jest różniczkowany przez układ różniczkujący **(3)**. Powstały przebieg swoimi przedziałami wartości niezerowych wyznacza przedziały czasu przechodzenia przez wartość zerową przebiegu badanego. (2 zastrzeżenia)

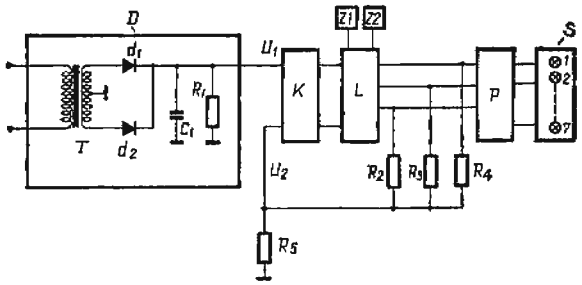
21e; G01r **P. 172401 T** 03.07.1974

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Radia i Telewizji, Warszawa, Polska (Elżbieta Zalewska).

Szczytowy miernik wysterowania

Szczytowy miernik wysterowania przeznaczony do jednoczesnej kontroli poziomu wysterowania w wielu torach urządzeń radiofonicznych, zawierający znany układ detekcyjno-całkujący, połączony z układem cyfrowym, który zawiera komparator **(K)**, licznik rewersyjny **(L)** synchronizowany impulsami ze wspólnych dla wielu mierników układów taktujących (Z_1 i Z_2). Wyjście licznika **(L)** połączone są z drugim wejściem komparatora **(K)** poprzez przetwornik cyfrowo-analogowy oraz z dekoderem **(P)** o liczbie wyjść zależnej od ilości bitów licznika **(L)**, przy czym wskaźnik składa się z pojedynczo zapalanych elementów świecących, takich jak diody lub lampki.

(1 zastrzeżenie)

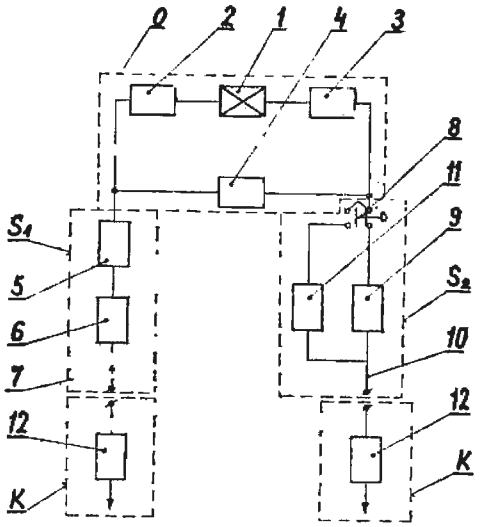
21e; G01r **P. 172626 T** 10.07.1974

Kopalnia Węgla Kamiennego „Szombierki", Bytom, Polska (Tadeusz Golisz, Wiktor Kubica, Mieczysław Baciński).

Wskaźnik napięcia i przewodności elektrycznej

Przedmiotem wynalazku jest monterski wskaźnik napięcia i przewodności elektrycznej przeznaczony do pracy w ciężkich warunkach, zwłaszcza w podziemiach kopalń. Wskaźnik według wynalazku stanowi układ mieszany złożony z obwodów, zamkniętego i dwóch szeregowych.

Obwód zamknięty **(0)** wskaźnika posiada optyczny wskaźnik **(1)** połączony z dwóch stron za pomocą rezystorów **(2)** i **(3)** z elektrolitem **(4)**. Pierwszy obwód szeregowy (S_1) jest włączony do obwodu zamkniętego pomiędzy rezystor **(2)** i elektrolit **(4)**. Obwód ten jest złożony z diody **(5)**, połączonej szeregowo z rezystorem **(6)** i z końcówką przewodu **(7)**. Natomiast z drugiej strony, pomiędzy rezystor **(3)** i elektrolit **(4)**, jest włączony drugi obwód szeregowy (S_2) złożony z migowego wyłącznika **(8)**, połączonego szeregowo z rezystorem **(9)** i z końcówką przewodu **(10)**. Wskaźnik według wynalazku jest również wyposażony w dwie dodatkowe końcówki **(K)** wyposażone w rezystory o rezystancji odpowiednio dostosowanej do wielkości mierzonego napięcia. (1 zastrzeżenie)

21e; G01r **P. 172775 T** 16.07.1974
42d; G01d

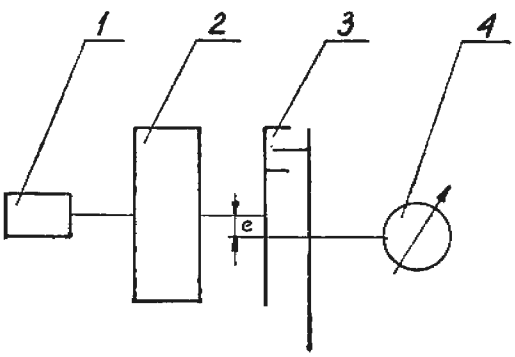
Przemysłowy Instytut Automatyki i Pomiarów „Mera-Piap" Warszawa, Polska (Jan Winiecki).

Sposób pomiaru współczynnika tłumienia wahań w miernikach wychyłowych

Sposób przeznaczony jest do pomiaru współczynnika tłumienia wahań w miernikach wychyłowych. Sposób polega na tym, że do wejścia miernika doprowadza się sygnał pomiarowy o przebiegu sinusoidalnym, znanej amplitudzie i o częstotliwości równej częstotliwości drgań swobodnych ustroju pomiarowego miernika, następnie odczytuje się amplitudę wahań wskazówki miernika i określa się współczynnik tłumienia według zależności:

$$l = \frac{\psi w}{\psi} \cdot \omega_o$$

gdzie:
I — współczynnik tłumienia wahań
Φw — wielkość amplitudy drgań wymuszających drgania wskazówki miernika
Φ — wielkość amplitudy wahań wskazówki miernika
I — moment bezwładności ustroju pomiarowego
ω_o — częstotliwość drgań własnych ustroju pomiarowego. (1 zastrzeżenie)

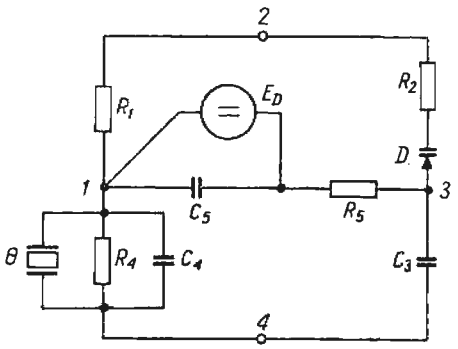
21e; G01r **P. 172809 T** 17.07.1974

Instytut Tele- i Radiotechniczny, Warszawa, Polska (Marek Wójcicki).

Układ mostkowy do pomiaru starzeniowych zmian parametrów rezonatorów kwarcowych

Układ mostkowy przeznaczony jest do pomiaru starzeniowych zmian parametrów rezonatorów kwarcowych.

Układ polega na tym, że między węzłami **(2)** i **(3)** dołączone jest szeregowe połączenie tylko jednego elementu regulowanego w postaci diody waraktorowej **(D)** i rezystancji **(R_2)** oraz między węzłami **(1)** i **(3)** dołączone jest szeregowe połączenie rezystancji **(R_5)** i źródła napięcia stałego **(E_D)** zabocznikowanego pojemnością **(C_5)**. (1 zastrzeżenie)

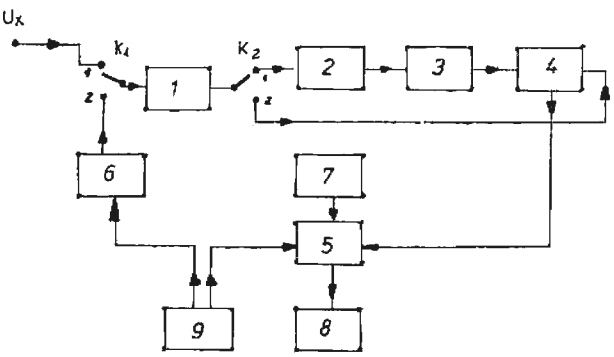

21e; G01r **P. 172867 T** 17.07.1974

Kielecko-Radomska Wyższa Szkoła Inżynierska, Kielce, Polska (Janusz Kiesner).

Sposób pomiaru wartości skutecznej napięcia zmiennego, oraz układ do stosowania tego sposobu

Sposób pomiaru wartości skutecznej napięcia zmiennego polega na tym, że napięcia mierzone i porównujące podnoszone są do kwadratu w tym samym układzie, natomiast pomiar odbywa się w cyklu złożonym z dwóch taktów, w których w jednym rejestruje się kwadrat wartości skutecznej napięcia mierzonego, a w drugim porównuje się tę wartość z kwadratem napięcia wzorcowego. Czas trwania drugiego taktu stanowi wynik pomiaru. Układ do pomiaru wartości skutecznej napięcia zmiennego złożony jest z bloków **(2, 3, 4, 6, 9)** oraz miernika odcinka czasu **(7, 5, 8, 9)**.

Istotą układu do stosowania sposobu jest kwadrator **(1)**, włączony przed członem **(2)** w czasie pierwszego taktu pomiarowego, zaś przed członem **(4)** w czasie taktu drugiego. (2 zastrzeżenia)

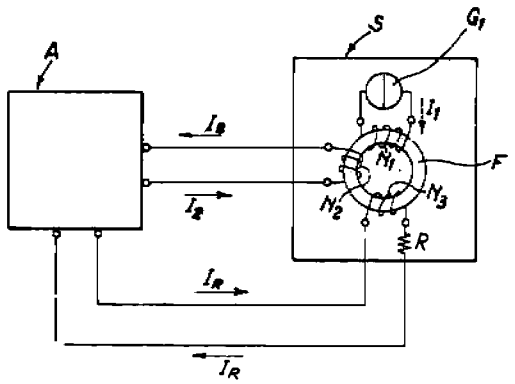
21e; G01r **P. 172874** 18.07.1974

Pierwszeństwo: 19.07.1973 — Włochy (nr 26801 A/73)

Fabrica Italiana Magneti Marelli S.p.A., Milano, Włochy (Piazzo Greco).

Czujnik prądu progowego

Czujnik prądu progowego, a w szczególności elektroniczny przyrząd przeznaczony jest do kluczowania prądu, gdy tylko osiągnie on określoną wartość. Czujnik zawiera transformator, na którego rdzeniu umieszczone jest pierwsze uzwojenie (N_1), przez które płynie prąd stały (I_1), dostarczany przez odpowiedni generator, którego siła magnetomotoryczna (N_1 I_1) wywołuje w rdzeniu określoną polaryzację. Na rdzeniu transformatora umieszczone jest również drugie uzwojenie (N_2), przez które płynie kontrolowany prąd (I_2), w którym przeciwdziałanie siły magnetomotorycznej (N_2 I_2), sile magnetomotorycznej (N_1 I_1), w pierwszym uzwojeniu, wywołuje w rdzeniu zmianę strumienia, gdy tylko sterowany prąd osiągnie utrzymywaną wartość. Działanie najmniejszej zmiany strumienia w uzwojeniu, który steruje jednym lub kilkoma włączonym przyrządami może spowodować określone procesy na podstawie poprzednio wymienionych zmian strumienia. (8 zastrzeżeń)

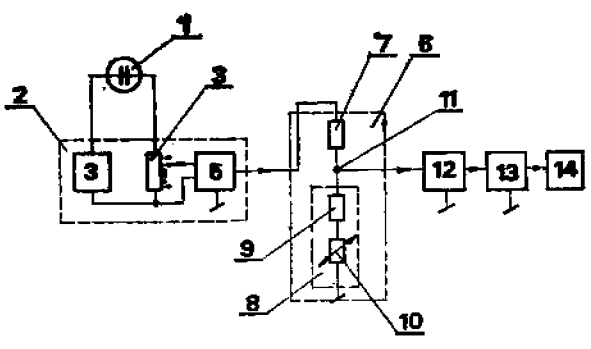
21e; G01r **P. 173031 T** 24.07.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Pomiarów i Automatyki Elektronicznej „MERA-ELMAT", Wrocław, Polska (Rajner Jarzombek).

Układ kompensacji wpływu temperatury w elektrycznych miernikach przeznaczonych do pomiaru wielkości nieelektrycznych

Układ **(6)** kompensacji wpływu temperatury jest przeznaczony do mierników wielkości nieelektrycznych, złożonych z czujnika **(1)** pomiarowego, członu **(2)** pomiarowego, do którego bezpośrednio jest przyłączony czujnik **(1)** i ten układ **(6)**. Układ **(6)** kompensacji wpływu temperatury stanowi dzielnik przyłączony do wyjścia członu **(2)** pomiarowego i składa się z pomiarowego rezystora **(7)** połączonego szeregowo z dwójnikiem **(8)**. Dwójnik **(8)** jest zbudowany z czujnika **(10)** temperatury i kompensacyjnych rezystorów **(9)**, szeregowo i/lub równolegle połączonych z tym czujnikiem **(10)**. Punkt połączenia pomiarowego rezystora **(7)** z dwójnikiem **(8)** stanowi wyjście **(11)** tego układu **(6)** kompensacji wpływu temperatury.

(1 zastrzeżenie)

21f; F21v **P. 172419 T** 04.07.1974

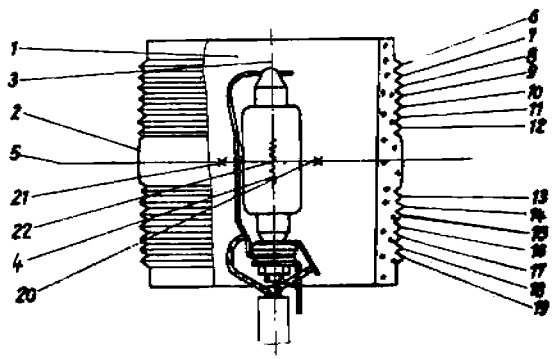
Pierwszeństwo: 04.07.1973 — NRD
(nr WP F 21 v/172045)

VEB Ölheizgerätewerk Neubrandenburg, Neubrandenburg, Niemiecka Republika Demokratyczna (Erich Krauze, Heinz Fischer, Heinz Burow, Hans Jürgen Schöffel, Hans Sawoddeck, Gerd Grapenthin).

Soczewka pierścieniowa, zwłaszcza do latarni pozycyjnych łodzi sportowych

Pierścieniowa soczewka przeznaczona jest zwłaszcza do latarni pozycyjnych łodzi sportowych.

Soczewka pierścieniowa **(1)** charakteryzuje się tym, że w jej osi **(3)** umieszczona jest nitka świetlna **(4)** żarówki jednonitkowej, a w płaszczyźnie głównej **(5)** soczewki pierścieniowej **(1)** umieszczona jest soczewka pierścieniowa **(2)** o profilu torycznym, a nad — i pod tą płaszczyzną główną **(5)** umieszczone są załamujące światło równoramienne segmenty pryzmatyczne **(6 do 19)**. (2 zastrzeżenia)

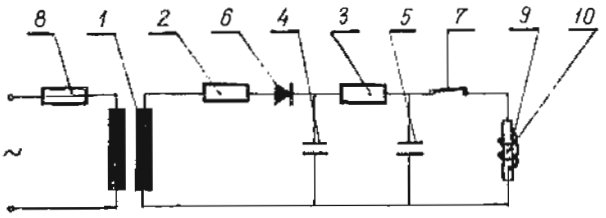
21g; H01f **P. 170110 T** 30.03.1974

Zakłady Konstrukcyjno-Mechanizacyjne Przemysłu Węglowego, Gliwice, Polska (Robert Skrzydło, Janusz Kurbiel).

Urządzenie do magnesowania stali

Urządzenie do magnesowania stali przeznaczone jest zwłaszcza do magnesowania stalowych elementów dowolnego kształtu. Urządzenie ma obwód elektryczny umożliwiający udarowe zasilanie prądem elektrycznym uzwojenia **(9)**, nawiniętego na magnesowy stalowy element **(10)**.

Obwód elektryczny, naładowanych wcześniej poprzez diodę, kondensatorów elektrycznych **(4, 5)** jest zamykany na uzwojenie magnesujące za pomocą wyłącznika **(7)**. (1 zastrzeżenie)

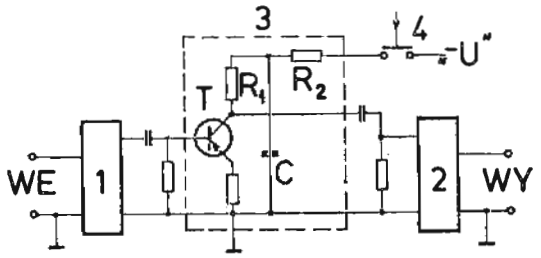

21g; H01s P. 170167 06.04.1974

Instytut Badań Jądrowych, Warszawa, Polska (Krzysztof Czaus).

Sposób i układ załączania napięciowego sygnału czujnika elektrycznego do układu synchronizacji, zwłaszcza lasera impulsowego z mechanicznym modulatorem dobroci

Sposób polega na tym, że sygnał czujnika elektrycznego kształtuje się w dyskryminatorze wejściowym i doprowadza do kluczowego wzmacniacza. Załączenie przycisku **(4)** startu powoduje wzrost amplitudy sygnału wyjściowego wzmacniacza kluczowanego **(3)** od około zera do wartości nominalnej, a następnie sygnał ten doprowadza się do wyjściowego dyskryminatora **(2)**, a z jego wyjścia sygnał podaje się do układu synchronizacji. Układ według wynalazku składa się z wejściowego dyskryminatora **(1)** połączonego z wyjściowym dyskryminatorem **(2)** poprzez wzmacniacz kluczowany **(3)**. Kolektor tranzystora wzmacniacza kluczowanego **(3)** dołączony jest do źródła zasilania poprzez zestyki przycisku **(4)** oraz rezystor (R_2) i rezystor (R_1), a do punktu połączenia rezystorów (R_1) i (R_2) dołączony jest kondensator **(C)**, którego drugi koniec dołączony jest do masy układu. Kolektor tranzystora **(T)** jest połączony z wejściem dyskryminatora napięcia. (2 zastrzeżenia)

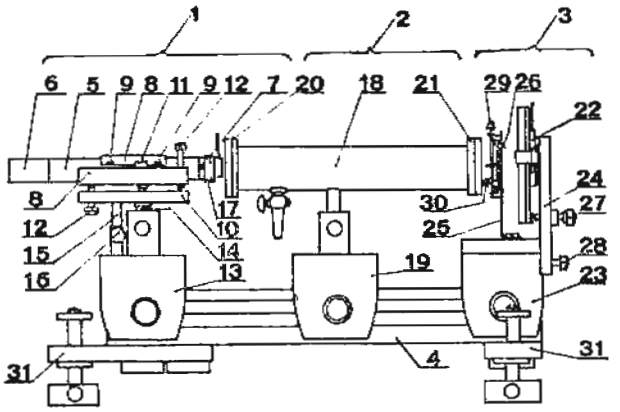

21g; H05g P. 172561 T 09.07.1974

Polska Akademia Nauk, Warszawa, Polska (Andrzej Wasiak, Zbigniew Zwadzki).

Kamera rentgenowska do pomiarów przestrzennego rozkładu intensywności promieniowania rozproszonego pod małymi kątami

Kamera rentgenowska przeznaczona jest do pomiarów przestrzennego rozkładu intensywności promieniowania rozproszonego pod małymi kątami. Kamera składa się z bloku **(1)** kolimatora, z bloku próżniowego **(2)**, z bloku **(3)** rejestracji i z szyny optycznej **(4)** wspartej na sankach **(31)**, umożliwiających justowanie kamery. Wymienione wyżej bloki **(1, 2, 3)** są osadzone na szynie optycznej **(4)** za pomocą koników **(13, 19, 23)**. Blok **(1)** kolimatora składa się z rury kolimacyjnej **(5)** z końcówkami aperturowymi **(6, i 7)**, z uchwytu **(8)** i podstawy **(10)**. Elementy bloku **(1)** kolimatora są połączone śrubami **(9, 11, 12)**. Podstawa **(10)** jest połączona z konikiem **(13)** za pomocą łożyska obrotowego **(14)** i układu łączącego **(16)**. Blok próżniowy **(2)** stanowi rura próżniowa **(18)** zakończona nakrętkami cylindrycznymi **(20, 21)**. Blok **(3)** rejestracji składa się z kasety **(22)** oraz chwytki **(26)** promieniowania pierwotnego. (10 zastrzeżeń)

21g; H011 P. 172777 16.07.1974

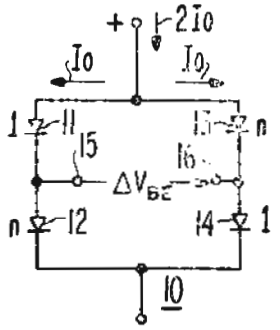
Pierwszeństwo: 20.07.1973 — USA (nr 381176)

RCA Corporation, Nowy Jork, Stany Zjednoczone Ameryki (Adel Abdel Aziz Ahmed).

Układ polaryzacji tranzystora

Układ polaryzacji tranzystora zawiera dzielnik prądowy do dzielenia prądu wejściowego na dwie części pozostające w stałym stosunku i przeznaczony jest do polaryzowania złącza baza-emiter tranzystora wejściowego w kierunku przewodzenia.

Układ polaryzacji składa się z dwu zespołów szeregowo połączonych złącz półprzewodnikowych, z których pierwszy zawiera M złącz, a drugi N złącz. Układ ma końcówki pierwszą i drugą, które łączy się odpowiednio z bazą i emiterem tranzystora wyjściowego, oraz końcówki trzecią i czwartą, które łączy się ze źródłem prądu wejściowego. Zastosowanie takiego układu polaryzacji powoduje, że prąd kolektorowy tranzystora jest zależny od prądu wejściowego w sposób określony przez względne wymiary fizyczne złącz półprzewodnikowych i tranzystorowego złącza baza-emiter. (5 zastrzeżeń)

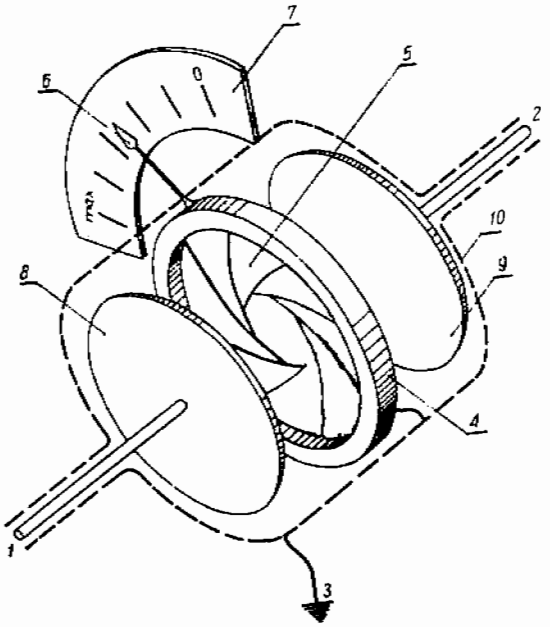
21g; H01g P. 172810 T 17.07.1974

Instytut Tele-i Radiotechniczny, Warszawa, Polska (Stefan Koczwara).

Kondensator przesłonowy symetryczny regulowany

Kondensator przesłonowy symetryczny regulowany ma zastosowanie głównie w kablach koncentrycznych.

W kondensatorze pomiędzy jego okładzinami **(8** i **9)** znajduje się ruchoma metalowa przesłona pierścieniowa **(4)** z metalowymi segmentami **(5)** i wskaźnikiem **(6)** poruszającym się ponad skalą **(7),** połączona galwanicznie z obudową kondensatora i uziemieniem **(3).** (2 zastrzeżenia)

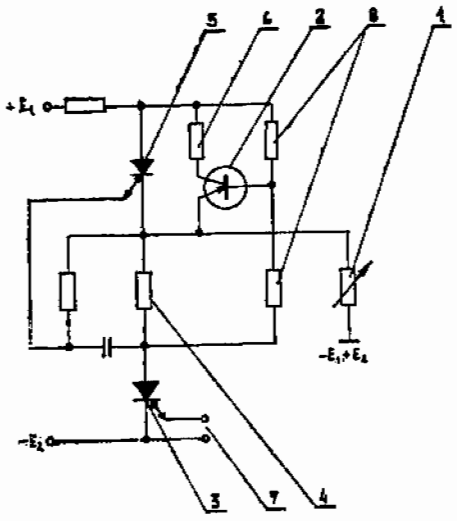

21g; H01h **P. 172971 T** 23.07.1974

Politechnika Poznańska, Poznań, Polska (Zdzisław Kachlicki, Borys Kałmykow).

Bezstykowy przekaźnik bipolarny

Bezstykowy przekaźnik bipolarny składający się z dwóch źródeł napięcia stałego o odwrotnej biegunowości, dwóch tyrystorów, kondensatora, rezystorów oraz tranzystora i rezystora obciążenia, w którym ste-

rowanie jednego z tyrystorów uzależnione jest od spadku napięcia na anodowym rezystorze drugiego tyrystora i oddziaływuje na bramkę pierwszego tyrystora poprzez człon różniczkujący charakteryzuje się tym, że emiter tranzystora połączony jest z rezystorem obciążenia, a baza tranzystora przyłączona jest do dzielnika napięcia połączonego z anodami tyrystorów, natomiast kolektor tranzystora poprzez rezystor połączony jest z anodą tyrystora. (1 zastrzeżenie)

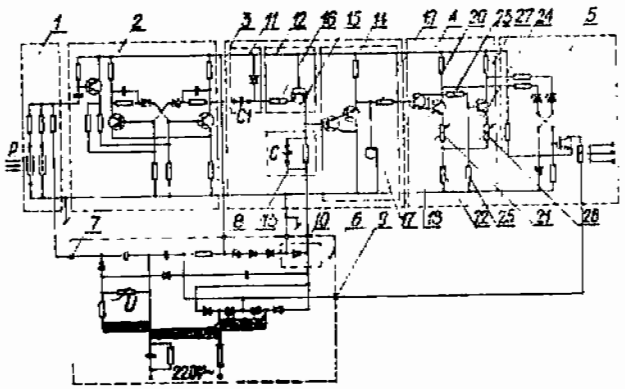
21g; G01t **P. 173078 T** 25.07.1974

Zjednoczone Zakłady Urządzeń Jądrowych „POLON", Zakład Zastosowań Techniki Jądrowej, Wrocław, Polska (Stanisław Szewczyk, Marian Zaleski).

Elektroniczny przekaźnik radioizotopowy

Elektroniczny przekaźnik radioizotopowy przeznaczony jest do sygnalizacji i kontroli zmian mocy dawki promieniowania jonizującego.

Przekaźnik współpracuje z detektorem **(1)** promieniowania jonizującego i członem **(5)** wykonawczym i składa się ze stabilizowanego zasilacza **(6),** układu **(2)** formowania impulsów, układu **(3)** całkowania, połączony jest z układem **(2)** formowania impulsów poprzez człon **(11)** regulacji jednostkowego ładunku w impulsie, połączonym ze znajdującym się w układzie **(3)** całkowania jednokierunkowym, członem **(12)** przekazującym ładunek, do którego jest przyłączone napięcie zasilania, zaś z drugiej strony człon RC **(13),** do którego jest z kolei przyłączone napięcie odniesienia. Na wyjściu układ **(3)** całkowania ma tranzystorowy wtórnik **(14),** który jest połączony z pierwszym stopniem układu **(4)** progowego, zbudowanym na tranzystorach przeciwstawnego typu do zastosowanych we wtórniku **(14).** Układ **(4)** progowy jest zbudowany z dwóch stopni, z których każdy co najmniej na jednym tranzystorze. (1 zastrzeżenie)

21g⁴; G21f **P. 172495 T** 06.07.1974

Główne Biuro Studiów i Projektów Energetycznych „Energoprojekt", Warszawa, Polska (Bolesław Jóźwik).

Beton specjalny na osłony przeciwradiacyjne reaktorów

Przedmiotem wynalazku jest beton specjalny na osłony przeciwradiacyjne reaktorów.

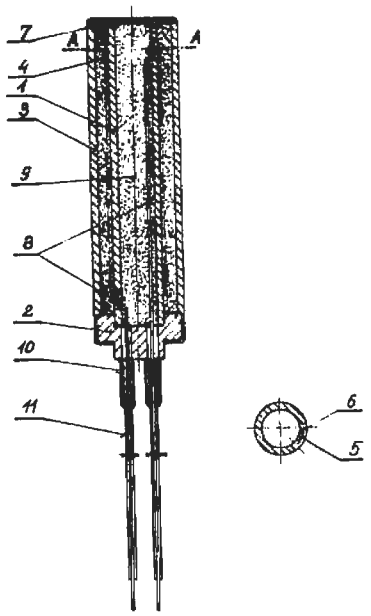
Beton specjalny wprowadza jako składniki kruszywa dotychczas w tym zakresie nie stosowane surowce wtórne i materiały niewykorzystywane w innych dziedzinach gospodarki narodowej jak: żużle pomiedziowe, poołowiowe, odpadowe serpentynity wydobywane jako skała płonna przy pozyskiwaniu magnezytów, pozaasortymentowe baryty i niektóre kwarcyty żelaziste. (1 zastrzeżenie)

21h; H05b **P. 172562 T** 09.07.1974

Przemysłowy Instytut Elektroniki, Warszawa, Polska (Józef Wiechowski, Tomasz Gozdecki, Wojciech Łobodziński, Kacper Olejniczak).

Oporowy element grzejny, stosowany zwłaszcza w urządzeniach montażowych do wytwarzania elementów lub struktur półprzewodnikowych

Przedmiotem wynalazku jest oporowy element grzejny, stosowany zwłaszcza w urządzeniach montażowych do wytwarzania elementów lub struktur półprzewodnikowych. Element grzejny składa się z wewnętrznej izolacyjnej cylindrycznej kształtki, z uzwojeń drutu oporowego nawiniętego na kształtkę, z cylindrycznej osłony metalowej oraz z ceramicznego przepustu mocującego centrycznie wspomnianą kształtkę. Wewnętrzna nośna cylindryczna kształtka **(1)**, na której nawinięty jest oporowy drut **(4)** wykonana jest z ceramiki wysokoalundowej i ma na obu końcach w miejscach przesuniętych względem siebie o 180° po jednym podcięciu **(5)**, przy czym każde podcięcie ma po dwa otwory **(6)**, umożliwiające mocowanie zasilających doprowadzeń **(8)** i oporowego drutu **(4)**. (3 zastrzeżenia)

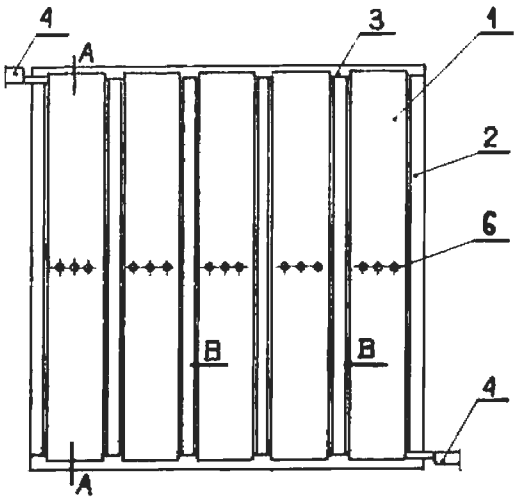

21h; H05b **P. 172950 T** 19.07.1974

Zakłady Remontowo-Produkcyjne Maszyn Elektrycznych Przemysłu Węglowego „Damel", Dąbrowa Górnicza, Polska (Czesław Mazur, Janusz Powichrowski, Włodzimierz Piotrowski, Krzysztof Maciążek, Tadeusz Biełous, Henryk Komander, Jan Kubicki).

Płyta grzejna do łączenia taśm przenośnikowych

Płyta grzejna do łączenia taśm przenośnikowych, w której element grzejny **(1)**, wykonany z metalu o dużej rezystancji, ma w przekroju poprzecznym profil ceowy. Krawędzie elementu grzejnego wpuszczone są w rowki **(2)** płyty nośnej. Końce elementów grzejnych **(1)** wyprowadzone są poza powierzchnię grzejną, gdzie następuje ich wzajemne połączenie. Listwa **(3)** zabezpiecza elementy grzejne **(1)** przed ich wysunięciem się z rowków. (2 zastrzeżenia)

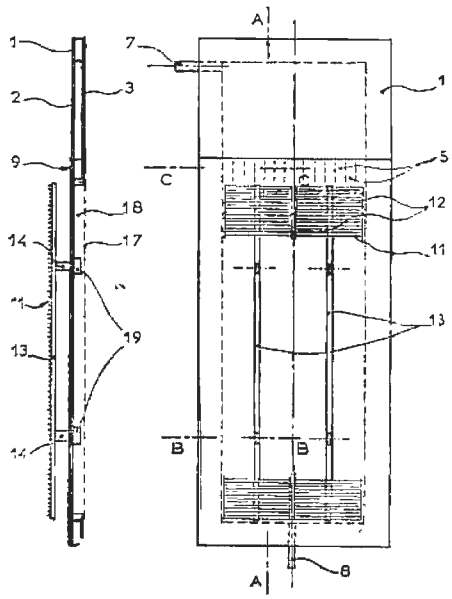

21k⁹; H01m **P. 172407** 03.07.1974

Pierwszeństwo: 06.07.1973 — Francja (nr 73 25917). Phone-Progil, Courbevoie, Francja.

Elektroda dwubiegunowa z wbudowanymi ramkami

Elektroda dwubiegunowa do ogniwa elektrolitycznego typu prasy filtracyjnej z wbudowaną ramką katodową i/lub anodową. Komorę katodową elektrody stanowi ramka katodowa, która składa się ze szkieletu **(1)** w kształcie rury o przekroju prostokątnym ze stali miękkiej, oraz z blachy **(2)** wygiętej i przyspawanej do szkieletu **(4)**, strefa górna elektrody, w której następuje rodzielanie katolitu jest zamknięta blachą ze stali miękkiej **(3)** i połączona jest ze strefą dolną otworami **(5)**. W górnej części ramki znajduje się kanał **(7)** do odprowadzania gazów, a w dolnej części kanał **(8)** do odprowadzania ługów alkalicznych.

Powierzchnia anodowa strefy dolnej jest pokryta folią **(9)** z tytanu zamocowaną na szkielecie **(1)** za pomocą śrub **(10)**.

Połączenie blachy stalowej **(2)** i folii tytanu **(9)** stanowi bimetalową płytę denną elektrody, służącą

jako płaszczyzna odniesienia, a płytki ze stali miękkiej **(6)** zapewniają sztywność i płaskość. Na bimetalowej płytce dennej elektrody zamocowane są część anodowo aktywna oraz część katodowo aktywna, przy czym część anodowo aktywna składa się z drutów z tytanu **(11)** połączonych za pomocą listew z tytanu **(12)**. Siatka utworzona przez druty i listwy z tytanu jest przyspawana do elementu **(13)** z miedzi i z tytanu, którego długość wyznacza wysokość powierzchni anodowo czynnej, ilość tych elementów **(13)** zamontowanych równolegle wyznacza szerokość powierzchni anodowo czynnej. Część katodowo czynną stanowi siatka lub folia perforowana ze stali miękkiej **(17)**.

Przepływ prądu elektrycznego między powierzchniami anodowo czynnymi i katodowo czynnymi następuje przez układy **(14)** stanowiące płaskowniki miedziane **(15)** przeprowadzone przez bimetalową płytę denną utworzoną z blach **(2 i 9)**. (8 zastrzeżeń)

21k⁹; H01m **P. 172569** 09.07.1974

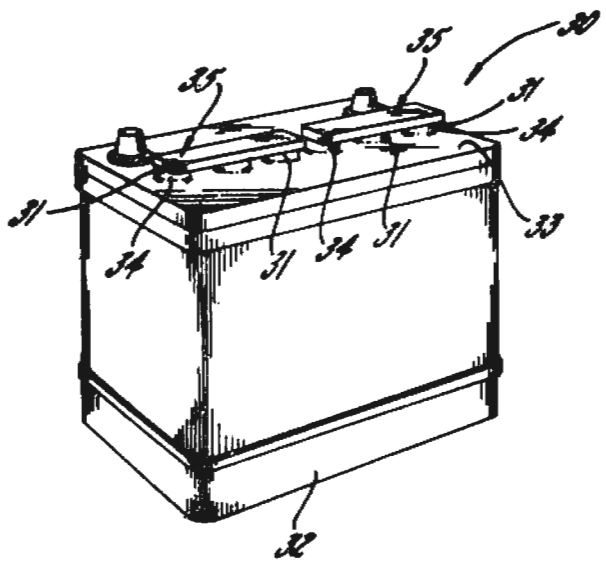
Pierwszeństwo: 09.07.1973 — St. Zjedn. Am. (nr 377525 i nr 377563)

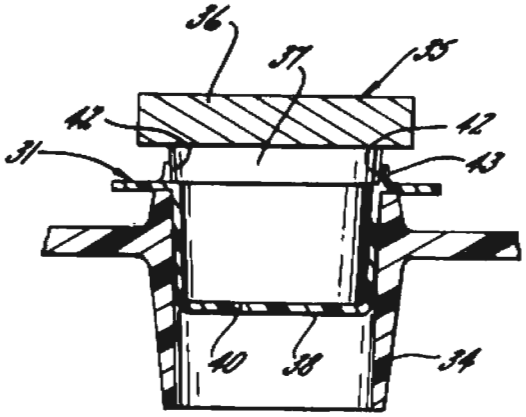
Gould Inc., Chicago, Stany Zjednoczone Ameryki (George W. Mac, Anthony Sabatino, Purushothama Rao).

Sposób wytwarzania baterii akumulatorów kwasowych ołowiowych i bateria akumulatorów kwasowych ołowiowych

Sposób wytwarzania baterii akumulatorów kwasowych ołowiowych charakteryzuje się tym, że wyprodukowaną baterię akumulatorów formuje się przez wypełnianie poszczególnych ogniw elektrolitem formowania i przez doprowadzenie do ogniw prądu, po czym po ustalonym czasie ładowania odprowadza się elektrolit formowania z wnętrza ogniw i przepłukuje się wodą, a następnie wypełnia się ogniwa wodnym roztworem czynnika obróbczego, w ilości 0,2—2% wagowo wystarczającej do kondycjonowania ogniw baterii podczas co najmniej jednej z czynności ich formowania, wypełnia się ogniwa wodnym roztworem, który następnie odprowadza się. W końcu baterię uszczelnia się dla przeciwdziałania wpływowi powietrza.

Bateria akumulatorów kwasowych ołowiowych charakteryzuje się tym, że poszczególne ogniwa są zamknięte, z wyjątkiem cylindrycznego kołnierza **(34)**, uniemożliwiającego wypływ elektrolitu przy umożliwieniu przepływu gazu, kołnierz ten zawiera odpowietrzającą uszczelkę **(31)** osadzoną w pokrywce, mającą stożkowy korpus **(38)** szczelnie wklinowany w kołnierz **(34)**, przy czym człon ten ma obrzeże otaczające korpus **(38)** dla zaczepienia górnej części kołnierza **(34)**, gdy korpus **(38)** jest szczelnie dociskany do kołnierza **(34)**, zaś obrzeże po przeciwnej stronie korpusu **(38)** ma występy **(43)** określające ustalającą powierzchnię **(42)** o zasadniczo tych samych wewnętrznych wymiarach co kołnierz **(34)**, dzięki czemu odpowietrzająca pokrywka **(35)** może być dopasowana i oparta o tę powierzchnię **(42)** w końcowym położeniu pokrywki **(35)**. (17 zastrzeżeń)

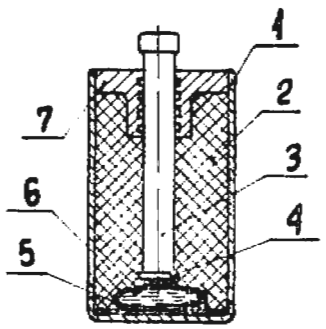

21k⁹; H01m **P. 172714 T** 12.07.1974

Spółdzielczy Ośrodek Techniki przy Wojewódzkim Związku Spółdzielczości Pracy, Wrocław, Polska (Bogusław Nowicki).

Bateria galwaniczna sucha

Bateria galwaniczna sucha ma w metalowej osłonie **(1)** umieszczony depolaryzator **(2)** a pod węglową elektrodą **(3)** zakończoną osłonką metalową **(4)**, szklany pojemnik **(5)** mieszczący elektrolit **(6)**. Przed użyciem baterii za pomocą elektrody **(3)** niszczy się szklany pojemnik **(5)** wskutek czego elektrolit przechodzi do depolaryzatora i bateria jest gotowa do eksploatacji. (1 zastrzeżenie)

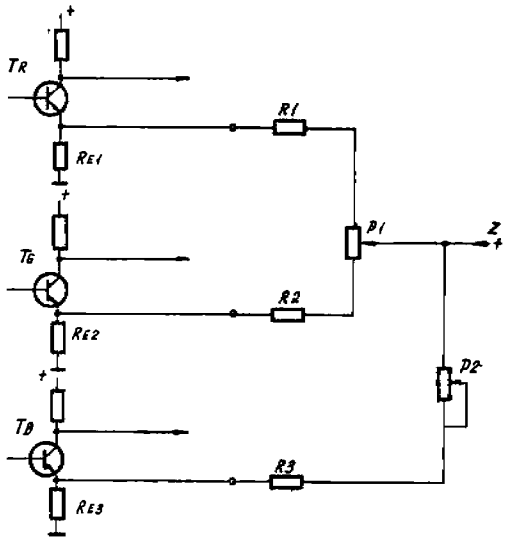
21n⁷; H04n **P. 170554 T** 23.04.1974

Warszawskie Zakłady Telewizyjne, Warszawa, Polska (Janusz Podobas).

Układ połączeń elektrycznych do zmiany barwy świecenia kineskopu kolorowego w zakresie czerwono-zielonym i niebiesko-żółtym

Układ połączeń elektrycznych do zmiany barwy świecenia lampy obrazowej TVC w zakresie czerwono-zielonym i niebiesko-żółtym zbudowany na trzech

tranzystorowych wzmacniaczach wizyjnych w konfigueacji OE, który posiada połączone między sobą emitery tranzystorów wzmacniaczy (T_R, T_G) poprzez rezystancje stałą (R_1) i rezystancję regulowaną potencjometryczne (P_1) i rezystancję (R_2). Suwak rezystancji regulowanej potencjometrycznie (P_1) połączony ze źródłem (Z) zasilania. Emiter trzeciego tranzystora wzmacniacza (T_B) połączony przez rezystor (R_3) i rezystor regulowany potencjometrycznie (P_2) z suwakiem rezystora regulowanego potencjometrycznie (P_1) oraz ze źródłem zasilania (Z). Elektrody kolektorów tranzystorowych wzmacniaczy (T_R, T_G, T_B) połączone z elektrodami sterującymi lampy obrazowej. Drugie rozwiązanie układu do rozszerzenia regulacji barwy świecenia w zakresie żółtym do niebieskiego, stanowi układ podobny do poprzedniego. Dodatkowo posiada połączenie pomiędzy emiterami wzmacniaczy (T_R, T_G, T_B,) przez dodatkowe rezystancje stałe i regulowane (R_4, R_5, R , P_2). Suwaki rezystancji regulowanych potencjometrycznie (P_1, P_2) połączone są ze sobą i ze źródłem (Z) napięcia stałego. (2 zastrzeżenia)

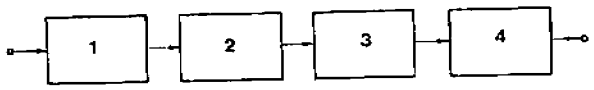

21n^7; H04n **P. 171834 T** 12.06.1974

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Radia i Telewizji, Warszawa, Polska (Józef Rusinowski, Tadeusz Tymiński).

Sposób demodulowania sygnałów chrominancji z modulacją częstotliwości i układ do demodulowania sygnałów chrominancji z modulacją częstotliwości

Sposób demodulacji sygnałów chrominancji z modulacją częstotliwości, przeznaczony do zastosowania zwłaszcza w urządzeniach dekodujących telewizji kolorowej, polega na tym, że zmodulowany częstotliwościowo sinusoidalny sygnał chrominancji przekształca się na impulsy prostokątne, a następnie przetwarza się je na ciąg impulsów o stałej szerokości, lecz o odległości między nimi zależnej od częstotliwości modulującej, przy czym uzyskanym ciągiem steruje się generator piłokształtny wytwarzający impulsy o stałym nachyleniu zbocza i amplitudzie proporcjonalnej do sygnału modulującego, z którego odfiltrowuje się składową stałą. Układ do demodulowania sygnałów chrominancji (z modulacją częstotliwości) składa się ze wzmacniacza różnicowego do kształtowania sygnału wejściowego na ciąg impulsów prostokątnych zmodulowanych częstotliwościowo, połączonego z wejściem uniwibratora, na wyjściu którego uzyskuje się krótkie impulsy dodatnie w momentach odpowiadających zboczom narastającym przebiegu impulsów prostokątnych oraz z układu kluczującego na tranzystorze i źródła stałoprądowego na tranzystorze do generowania przebiegu piłozębnego o stałym nachyleniu zboczy i amplitudzie proporcjonalnej do sygnału modulującego. (2 zastrzeżenia)

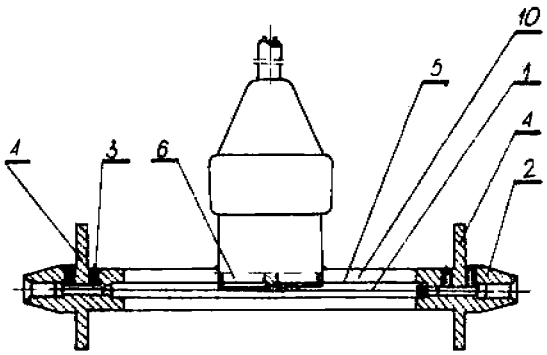

24b; G01b **P. 172757 T** 15.07.1974

Przemysłowy Instytut Automatyki i Pomiarów w Warszawie Warszawa, Polska (Edward Golonka).

Czujnik strunowy do pomiaru odkształceń

Czujnik strunowy przeznaczony do pomiaru odkształceń wewnątrz i na powierzchni konstrukcji betonowych, stalowych ma wstępnie napiętą strunę pomiarową (1) umieszczoną w osłonie (5) z materiału niemagnetycznego i zamocowaną swymi końcami w korpusie (10) posiadającym końcówki pomiarowe (4) za pomocą zacisków (2) osadzonych w tych końcówkach, przy czym każdy z zacisków (2) ma kształt cylindryczny i jest przecięty wzdłuż swej osi, a końce struny pomiarowej (1) są umocowane w zaciskach (2) za pomocą wkrętów (3) rozmieszczonych najkorzystniej w odległości $^1/_3$ długości zacisku (2) od jego końców. (4 zastrzeżenia)

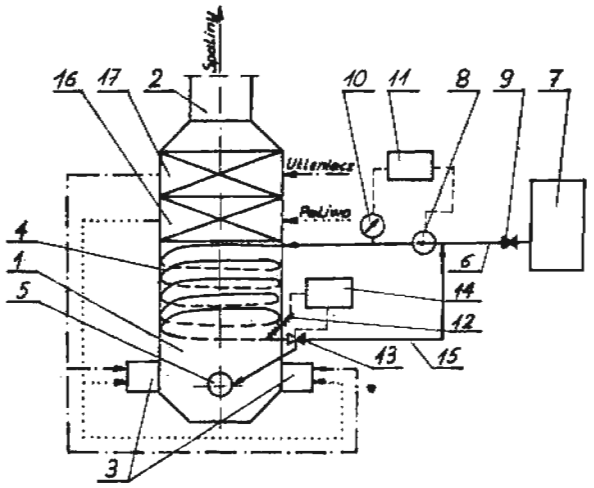
24d; F23g **P. 172754 T** 15.07.1974

Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Mieczysław Zembrzuski, Ryszard Miller, Zofia Kosim-Żuk, Mieczysław Kraśnicki).

Komora spalania ciekłych odpadów przemysłowych

Komora spalania ciekłych odpadów przemysłowych, zwłaszcza niskokalorycznych ma w swym wnętrzu wężownicę (4) zakończoną palnikiem (5), skierowanym wylotem ku jej wnętrzu. W wężownicę jest wmontowany czujnik (12) temperatury, sprzęgnięty za pośrednictwem sterującego urządzenia (14) z trójdrogowym zaworem (13) umieszczonym poniżej czujnika (12). Początek wężownicy (4) jest połączony ze zbiornikiem (7) ciekłych odpadów i zarazem z trójdrogowym zaworem (13).

Komora (1) znajduje zastosowanie w instalacjach przeznaczonych do likwidacji chemicznych ścieków przemysłowych w celu ochrony środowiska, z równoczesnym wykorzystaniem ciepła zawartego w odpadach. (1 zastrzeżenie)

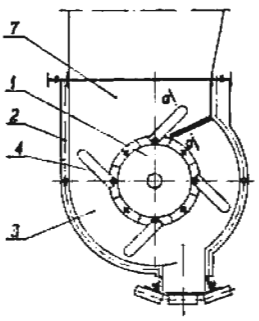
24h; F23k **P. 170868 T** 06.05.1974

ZPBE „Energopomiar", Zakład Doświadczalny Rozruchu Elektrowni i Elektrociepłowni „Energorozruch", Gliwice, Polska (Ginter Grucza).

Dozownik bębnowo-zgarniakowy zwłaszcza do niejednorodnych i mokrych węgli

Dozownik bębnowo-zgarniakowy zwłaszcza do niejednorodnych i mokrych węgli przeznaczony jest do wygarniania węgla z zasobnika oraz dozowania ciągłej i płynnej strugi węgla. Konstrukcja znanych dozowników jest wadliwa i powoduje zawieszanie się węgla uniemożliwiające zsyp na taśmę.

Dozownik wg wynalazku posiada szeroką szczelinę z ścianami pod małymi kątami od pionu pod którą znajduje się bęben **(1)** z ruchomymi zgarniakami **(4)**. W przypadku dostania się między przednią ścianę a zgarniak kamienia lub szczapy drewna, zgarniak

odgina się i ześlizguje po przeszkodzie. Napór węgla i następny zgarniak przetransportowuje kamienie lub szczapy drewna przez kanał dozujący z którego węgiel spada bezpośrednio na taśmę transportera. Dozownik bębnowo-zgarniakowy wyklucza możliwość zablokowania dozownika oraz zawieszania się węgla, co zapewnia ciągłość strugi węgla na transporter.

(1 zastrzeżenie)

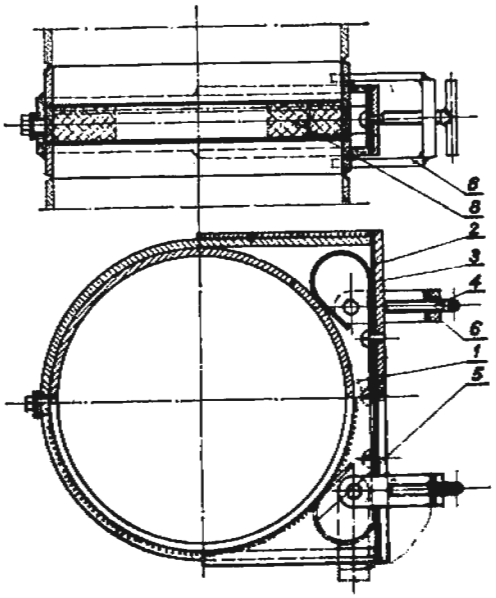
24l; F231 **P. 172887 T** 18.07.1974

Raciborska Fabryka Kotłów „Rafako", Przedsiębiorstwo Państwowe, Racibórz, Polska (Henryk Weis, Jerzy Thamm).

Urządzenie dławiąco-odcinające w przewodach mieszanki pyło-powietrznej kotłów

Urządzenie przeznaczone jest do dławienia i odcinania mieszanki pyło-powietrznej w przewodach kotła. Urządzenie w korpusie **(1)** posiada dwa osiowo ułożone pierścienie, pomiędzy którymi znajduje się element odcinający **(7)** lub dławiący **(8)**, dociskany do korpusu **(1)** sprężynami **(5)**, który po zdjęciu pokrywy **(2)** jest w łatwy sposób wyjmowany lub zakładany do korpusu **(1)**.

(1 zastrzeżenie)

27b; F04b **P. 170727** 30.04.1974

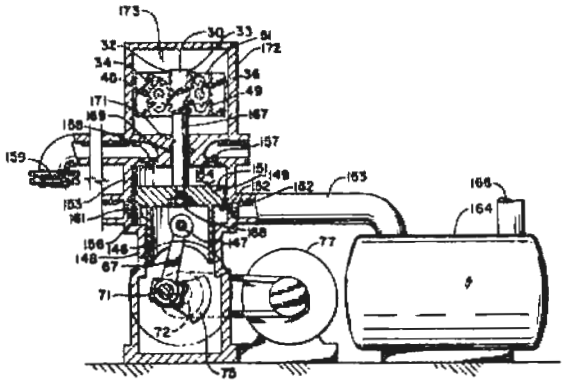
Pierwszeństwo: 30.04.1973 — St. Zjedn. Am. (nr 355705)
30.04.1973 — St. Zjedn. Am. (nr 355750)

Anton Braun, Minneapolis, Stany Zjednoczone Ameryki (Anton Braun, Oswald Thun).

Maszyna tłokowa równoważona o stałym skoku

Maszyna tłokowa równoważona o stałym skoku obejmująca cylinder, przynajmniej pierwszą część tłokową z przynajmniej jednym członem tłokowym zamontowanym dla ruchu posuwisto-zwrotnego w cylindrze charakteryzuje się tym, że część tłokowa, człon suwakowy i człon równoważący są prowadzone przez cały czas, ze względu na równoważony prostoliniowy ruch w swoich środkach ciężkości w przesuwnych kierunkach na tej samej wymaganej podłużnej osi, że mechanizm łączący **(31, 300)** ma symetryczny układ równoważenia i przekazu siły, której daje cały czas proporcjonalne prostoliniowe ruchy członów suwakowych i równoważących w przeciwnych kierunkach, a każdy z członów suwakowych i równoważących zawiera odpowiednią wspólną część łączącą **(30, 51, 52, 107, 246, 247, 251, 313)** poruszającą się wzdłużnie z takim członem, do którego są dołączone odpowiednie części symetrycznego przekazu sił mechanizmu łączącego i w którym są równoważne lub wiązane dowolnie poprzeczne składniki sił wprowadzane przez mechanizm łączący i że wał korbowy ma część równoważącą **(75, 275)** dla równoważenia przynajmniej części korbowej.

(16 zastrzeżeń)

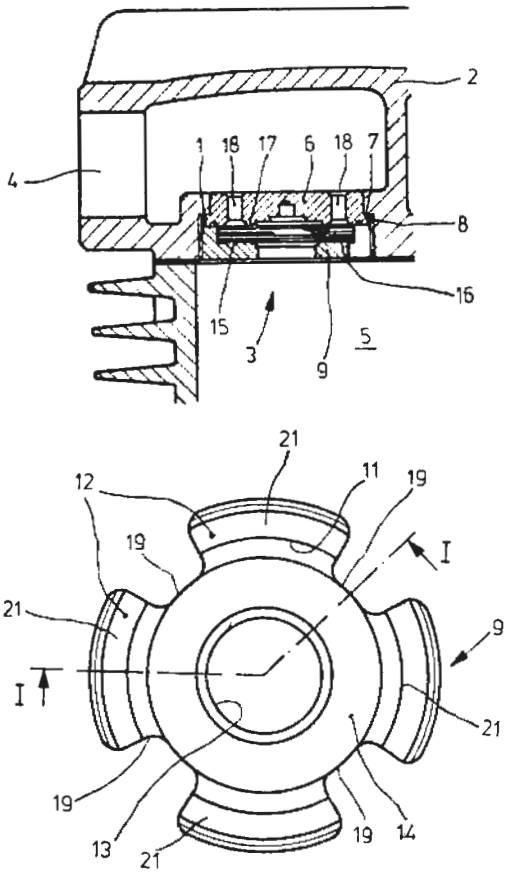
27b; F04c P. 172662 T 12.07.1974

Pierwszeństwo: 13.07.1973 — RFN (nr P. 23 35 610.7)

WABCO Westinghouse GmbH, Hanower-Linden, Republika Federalna Niemiec (Walter Koch, Werner Heger, Manfred Drawert).

Zawór ssący do sprężarki

Zawór ssący przeznaczony jest dla sprężarek. Zawór obejmuje gniazdo zaworowe, osadzone najkorzystniej w głowicy cylindrowej sprężarki, chwyt zaworowy, wkręcony w głowicę i dociskający wymienione gniazdo zaworowe oraz zaworowy człon zamykający, usytuowany między gniazdem zaworowym a chwytem i dociskany do gniazda sprężyną, w kierunku zam-

knięcia zaworu. Uchwyt zaworowy **(9)** posiada na swym obwodzie obszerne wybrania **(19)**, umożliwiające osiowe sprężyste odkształcenie uchwytu. Przejścia od gwintowanego obwodu do wybrań **(19)** są zaokrąglone. (2 zastrzeżenia)

27b; F04b P. 172845 T 18.07.1974

Svenska Rotor Maskiner Aktiebolag, Sztockholm, Szwecja (Hjalmar Schibbye).

Sposób zwiększenia sprawności sprężarek

Sposób zwiększenia sprawności sprężarki przeznaczony jest dla sprężarek z wirnikiem spiralno-śrubowym, do gazów takich jak związki typu węglowodorów lub chlorowcowęglowodorów. Sposób polega na uszczelnianiu luzów za pomocą oleju cyrkulującego przez sprężarkę. Olej dobiera się tak, aby wraz z rozpuszczonym czynnikiem gazowym miał lepkość wystarczająco dużą, aby zapewnić wysoką sprawność ogólną sprężarki. (6 zastrzeżeń)

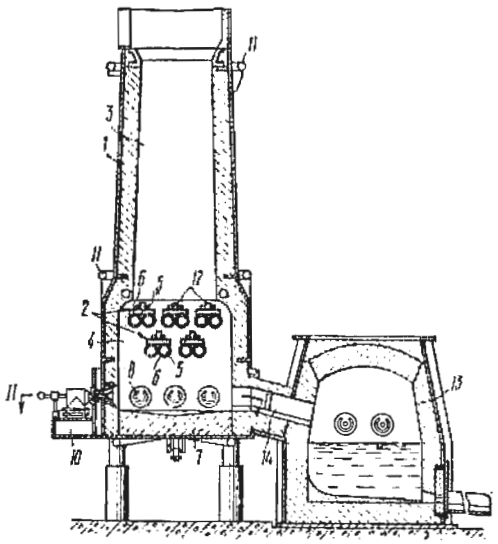
31a¹; F27b P. 172498 T 06.07.1974

Penzensky Kompressorny Zavod, Penza, Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich (Anatoly Alexeevich Cherny, Vladimir Alexandrovich Grachev, Nikolai Andreevich Gorelov, Vyacheslav Alexandrovich Kuzmin, Evgeny Mikhailevich Kirin).

Żeliwiak gazowy

Żeliwiak gazowy przeznaczony jest do wytapiania metali w metalurgii żelaza.

Żeliwiak ma rury **(5)** chłodzone wodą, tworzące przegrody **(2)**, rozmieszczone parami co najmniej w dwóch rzędach tak, że przegrody jednego rzędu zakrywają odstępy pomiędzy przegrodami drugiego rzędu umieszczonego pod nim, przy czym otulinę rur **(5)** tworzą nałożone na nie pierścienie z materiału ognioodpornego. (2 zastrzeżenia)

31a¹; F27b P. 172738 15.07.1974

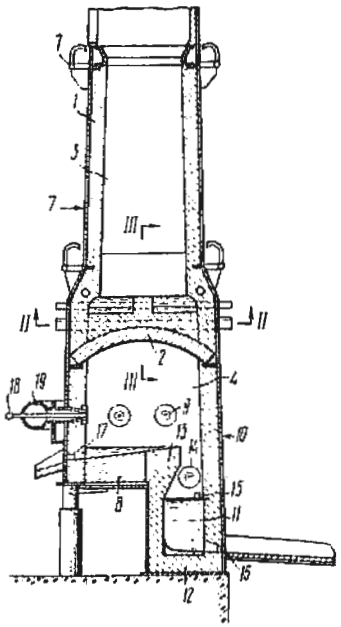
Penzensky Kompressorny Zavod, Penza, Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich.

Żeliwiak gazowy

Żeliwiak gazowy przeznaczony do wytapiania metalu w metalurgii żelaza ma pionowy szyb **(3)**, pod którym znajduje się komora **(4)** przegrzewania płynnego metalu o trzonie **(8)** nachylonym ku tylnej ścianie żeli-

wiaka, nad którym znajduje się poziomy szereg palników (9). Szyb (3) i komora (4) przegrzewania są rozdzielone przegrodą (2) ochładzaną wodą i wyłożoną ognioodporną otuliną. Przegroda (2) tworzy ze ścianami bocznymi dwa kanały (5) o jednakowym przekroju, wystarczającym do przejścia spalin i ściekania metalu.

Część nachylonego trzonu (8) od strony ściany przedniej (10) żeliwiaka ma stopień tworzący z przednią ścianą (10) żeliwiaka dodatkową komorę przegrzewania (11) płynnego metalu. Pozioma część stopnia znajduje się poniżej poziomu nachylonego trzonu (8) stanowi trzon (12) dodatkowej komory (11) a powierzchnia jej wynosi 0,2—0,5% powierzchni przekroju poprzecznego podstawowej komory (4) przegrzewania na poziomie palników gazowych (9). Długość nachylonej części trzonu (8) wynosi 0,6—1,5 długości jednego z kanałów (5) dla przechodzenia spalin i ściekania płynnego metalu. (1 zastrzeżenie)

31a¹; F27b P. 173143 31.07.1974

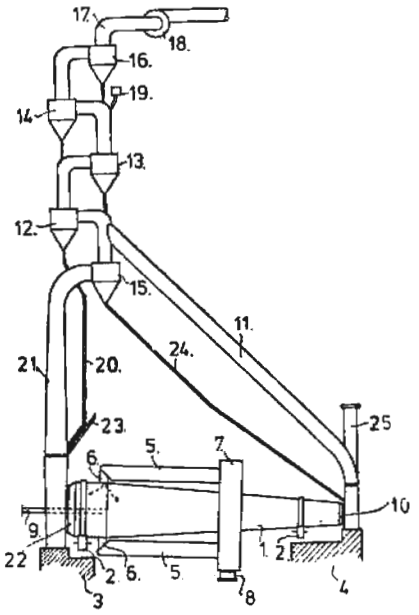
Pierwszeństwo: 31.07.1973 — Wielka Brytania (nr 36 377/1973)

F. L. Smidth and Co. A/S, Kopenhaga, Dania (Dan Sigurd Hansen).

Sposób wypalania sproszkowanego lub ziarnistego materiału oraz urządzenie do stosowania tego sposobu

Sposób dotyczy wypalania sproszkowanego lub ziarnistego materiału, w którym powietrze wykorzystywane do chłodzenia wypalonego materiału stosuje się do spalania i podgrzewania. Sposób polega na tym, że chłodzące powietrze dzieli się na dwa strumienie i następnie wyprowadza obydwoma końcami pieca. Jeden strumień ogrzanego powietrza wykorzystuje się jako powietrze spalania w piecu obrotowym i po tym jako gaz odlotowy odprowadza się do podgrzewacza. Drugi strumień ogrzanego powietrza odprowadza się z drugiego końca pieca i doprowadza się do podgrzewacza. Częściowe wypalanie materiału przeprowadza się w podgrzewaczu.

Urządzenie przeznaczone jest do wypalania sproszkowanego lub ziarnistego materiału. Urządzenie zawiera podwieszony podgrzewacz i piec obrotowy (1) z zamocowaną nierozdzielnie zawieszoną chłodnicą planetarną, przewody połączone z podgrzewaczem, wyprowadzające gaz odlotowy ze spalania lub wypalania w piecu i część powietrza chłodzącego, które zostało ogrzane w czasie przejścia przez chłodnicę. Podgrzewacz ma rurę (20) połączoną z jednym końcem pieca obrotowego dla załadowywania pieca materiałem podgrzanym, oraz środki dla dostarczania dodatkowego paliwa do pionowej rury lub nieruchomej komory spalania razem z częścią ogrzanego powietrza odprowadzanego z pieca. (8 zastrzeżeń)

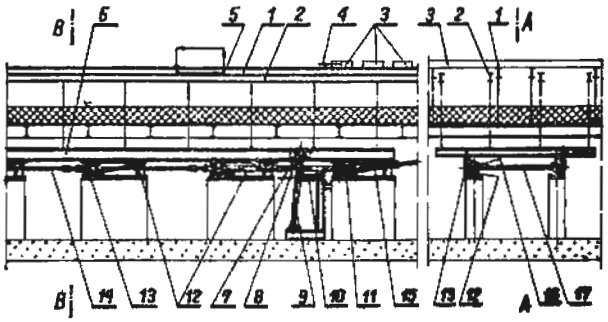
31a³; F27d P. 170458 T 18.04.1974

Biuro Projektów Przemysłu Hutniczego „Biprohut", Przedsiębiorstwo Państwowe, Gliwice, Polska (Eugeniusz Stwora).

Mechanizm podnoszenia i jazdy trzonu pieca grzewczego

Mechanizm podnoszenia i jazdy trzonu pieca grzewczego służy do regulowania chłodzenia wsadu w piecu. Mechanizm stanowią dwa siłowniki najlepiej hydrauliczne.

Siłownik (10) porusza pionową dźwignię (9) poprzez rolkę lub kamień (8) umieszczone w kulisie (7), utworzonej w ruchomym trzonie (2).

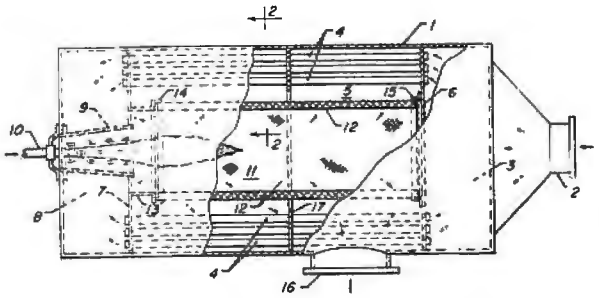
Ten siłownik (10) powoduje ruch posuwisto-zwrotny ruchomego trzonu (2). Siłownik (15) jest połączony z osią (17), połączoną z dalszymi osiami (17), cięgnami (14), tworząc łańcuch. Na końcach każdej osi (17) są osadzone biegowe koła (13), po których porusza się belka (6) ruchomego trzonu (2) oraz biegowe koła (16), toczące się po pochylni (12). Biegowe koła (13) i (16) osadzone są na osi luźno — obrotowo. Przez uruchomienie siłownika (15) uzyskuje się pionowy ruch ruchomego trzonu (2). Na przemian uruchamiane siłowniki (10) i (15) dają ruch dowolnego punktu (5) na ruchomym trzonie jak pokazano strzałkami na rys. i sumaryczny posuw wsadu (3) w kierunku (4). (2 zastrzeżenia)

31a³; F27d **P. 170627** **23.04.1974**

Universal Oil Products Company, Des Plaines, Stany Zjednoczone Ameryki (Fernando Tabak).

Termiczno-katalityczny spopielacz dymu z odzyskiem ciepła

Przedmiotem wynalazku jest termiczno-katalityczny spopielacz dymu z odzyskiem ciepła. Spopielacz dymu zawiera podłużną zewnętrzną obudowę (1), podłużny wewnętrzny cylinder (12), umieszczony w pewnym oddaleniu od zewnętrznej obudowy i tworzący między nimi pierścieniową komorę, porforowany stożek (9) ścięty i części wlotową (10) paliwa, wchodzącą przez czołową ścianę do środka części (8). Wewnątrz obudowy (1) umieszczone są perforowane przegrody (6 i 7) połączone ze sobą rurami (4) i obudową cylindra (12). (7 zastrzeżeń)

31a³; F27d **P. 170657 T** **26.04.1974**

Biuro Projektów Przemysłu Materiałów Ogniotrwałych „Bipromag", Przedsiębiorstwo Państwowe, Gliwice, Polska (Karol Fedeliński, Antoni Kalarus, Stanisław Gdula).

Sposób wykonania izolacji cieplnej pieców przemysłowych

Sposób dotyczy wykonania izolacji cieplnej pieców przemysłowych, zwłaszcza ich pionowych ścian, które są szczególnie narażone na działanie wysokich temperatur. Sposób polega na tym, że do przestrzeni utworzonej przez wykładzinę wewnętrzną roboczą pieca z jednej strony i zewnętrzną obudową pieca z drugiej strony — wprowadza się materiał izolacyjny, którym są sypkie masy ogniotrwałe o bardzo małym przewodnictwie cieplnym, w postaci drobnoziarnistej lub porowatych granulek lub porowatych kruszyw.

Uziarnienie materiału izolacyjnego dobiera się tak, aby przewodnictwo cieplne materiału usypowego było rzędu 0,05—0,10 kcal/godz.°C.

Szerokość przestrzeni wypełnionej materiałem izolacyjnym dobiera się w zależności od przewodnictwa cieplnego tego materiału oraz roboczej temperatury pieca. (2 zastrzeżenia)

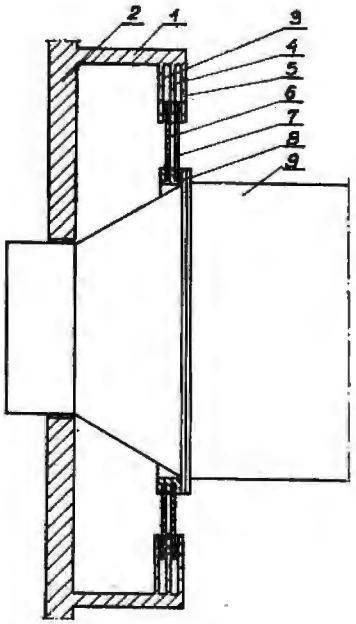
31a³; F27d **P. 172436 T** **04.07.1974**

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków, Polska (Zygmunt Drzymała, Andrzej Malik, Walenty Michalik, Marek Osuchorski, Jacek Kossowicz).

Uszczelnienie pieca obrotowego

Uszczelnienie pieca obrotowego zawiera konstrukcję nośną (1) połączoną ze ścianą czołową (2) komory przypiecowej. Do konstrukcji nośnej (1) jest zamocowany układ najkorzystniej trzech pierścieni zewnętrznych (3, 4 i 5) uszczelnienia labiryntowego. Pomiędzy pierścieniami zewnętrznymi (3 i 4) oraz (4 i 5) są usytuowane i przylegają do powierzchni pierścienia zewnętrznego środkowego (4) dwa pierścienie elastyczne (6 i 7). Pierścienie elastyczne (6 i 7) są osadzone w pierścieniu nośnym (8), połączonym z kołnierzem końcówki pieca obrotowego (9).

(1 zastrzeżenie)

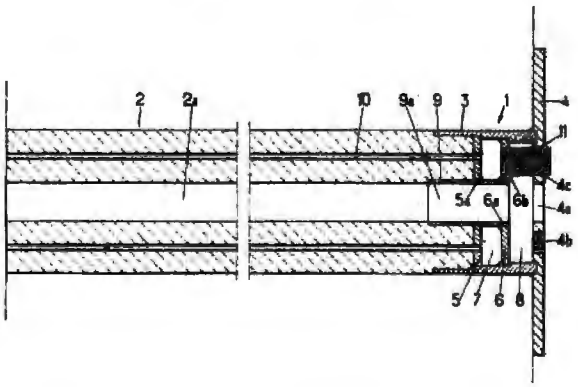
31a³; F27d **P. 172798** **17.07.1974**

Pierwszeństwo: 17.07.1973 — Francja (nr 7326218)

Societate des Arciers Fins de l'Est, Boulogne, Francja (Guy Sartorius).

Prowadnica ogniotrwała chłodzona powietrzem zamocowana w ścianie pieca do wytopu metali

Prowadnica ogniotrwała przeznaczona jest dla drążka mierniczego i zamocowana jest w ścianie pieca do wytopu metali. Prowadnica posiada obudowę (1), w której jest zamocowana część ogniotrwała (2). Pierwsza komora (7) obudowy (1) jest połączona z cienkimi rurkami metalowymi (10) zatopionymi

w części ogniotrwałej (2). Druga komora (8) obudowy (1) jest połączona z otworem centralnym (2a), w którym porusza się drążek pomiarowy. Obydwie obudowy (7) i (8) są połączone z instalacją zawierającą powietrze sprężone. Prowadnica ogniotrwała i drążek pomiarowy mogą być oziębiane jednocześnie przez sprężone powietrze. (6 zastrzeżeń)

31b[1]; B22c **P. 167281 T** 12.12.1973

Instytut Odlewnictwa, Kraków, Polska (Ludmiła Luśniak-Lech, Krystyna Piech, Tadeusz Sadownik, Jerzy Stachańczyk).

Sposób wytwarzania form metodą wytapianych modeli

Sposób wytwarzania form metodą wytapianych modeli, przy zastosowaniu krzemianu etylu i zolu kwasu krzemowego jako spoiw masy ceramicznej, polega na nakładaniu na zestaw modelowy warstw z masy ceramicznej na przemian ze spoiwem uzyskanym z krzemianu etylu i zolu kwasu krzemowego, przy czym zestaw modelowy po każdym nałożeniu mieszanki ceramicznej pokrywa się gruboziarnistym materiałem kwarcowym. (1 zastrzeżenie)

31b[1]; B22c **P. 170384** 16.04.1974

Pierwszeństwo: 17.04.1973 — USA (nr 351.903)

Ashland Oil, Inc., Ashland, Stany Zjednoczone Ameryki (Richard H. Toeniskoetter, John J. Spiwak).

Masa do wytwarzania form odlewniczych

Masa przeznaczona jest do wytwarzania form odlewniczych, mających porowatość wystarczającą do umożliwienia uchodzenia z formy przynajmniej większości czynników lotnych tworzonych podczas odlewania. Masa zawiera jako składnik zasadniczy kruszywo formierskie oraz do 10% wagowo w stosunku do ciężaru kruszywa mieszaninę spoiwa, zawierającej fosforan glinowy zawierający bor w ilości do 40% molowo w stosunku do liczby moli glinu, oraz mająca stosunek molowy fosforu do sumarycznej liczby moli glinu i boru w zakresie 2 : 1—4 : 1, przy czym ta mieszanina spoiwa zawiera ponadto materiał ziem alkalicznych zawierający metal ziem alkalicznych i tlenek metalu ziem alkalicznych, a trzecim składnikiem spoiwa jest woda, przy czym ilość fosforanu glinowego wynosi 60—95% wagowo, w stosunku do sumarycznego ciężaru fosforanu glinowego i materiału ziem alkalicznych, a ilość materiału ziem alkalicznych wynosi 5—40% wagowo w stosunku do sumarycznego ciężaru fosforanu glinowego i materiału ziem alkalicznych, zaś ilość wody wynosi 15—50% wagowo w stosunku do sumarycznego ciężaru fosforanu glinowego i wody. (23 zastrzeżenia)

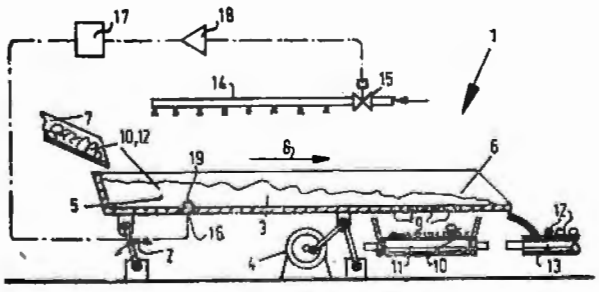
31b[1]; B22c **P. 172744** 15.07.1974

Pierwszeństwo: 16.07.1973 — Holandia (nr 73.099 00)

Expert N. V., Holandia.

Urządzenie do chłodzenia wybitych odlewów i masy formierskiej

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do chłodzenia wybitych odlewów i masy formierskiej posiadające co najmniej jedno doprowadzenie wody i przenośnik posiadający stronę załadowczą i stronę wyładowczą charakteryzujące się tym, że w pobliżu strony załadowczej przenośnika ma umieszczony co najmniej jeden czujnik temperatury oraz element regulacyjny do regulacji pod wpływem impulsów pochodzących od czujnika ilość doprowadzanej wody, przy czym czujnik temperatury jest umieszczony w upuście części masy formierskiej znajdującym się w pobliżu strony załadowczej przenośnika. (2 zastrzeżenia)

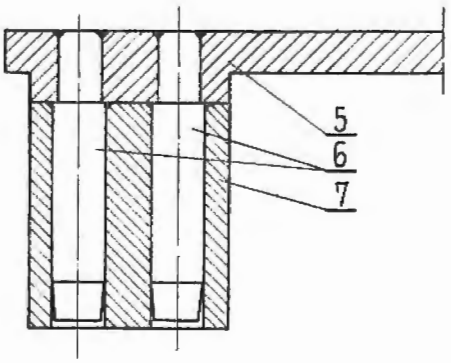
31b[2]; B22d **P. 166408 T** 07.11.1973

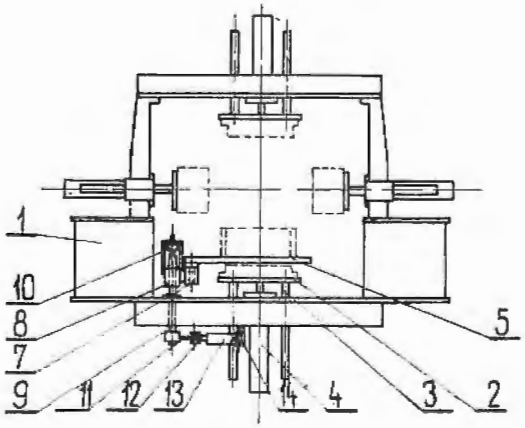
Przedsiębiorstwo Projektowania i Wyposażenia Zakładów Przemysłu Maszyn i Aparatów Elektronicznych „Promel", Gliwice, Polska (Zenon Najmowicz, Edward Dyrda).

Kokilarka z urządzeniem do podawania rdzeni i odbioru odlewów

Kokilarka z urządzeniem do podawania rdzeni i odbioru odlewów przeznaczona jest do statycznego odlewania kształtowych odlewów ze stopów metali. Urządzenie to stanowi pozioma płyta wyposażona w mechanizm obrotu i mechanizm przesuwu płyty podkokilowej.

Pozioma płyta jest wymienna. Jedna ma zastosowanie w przypadku stosowania rdzeni do jednorazowego użytku, zaś druga, gdy ma zastosowanie rdzeń metalowy, związany na stałe z dolną płytą podkokilową.

Pozioma płyta (5) osadzona jest przesuwnie w uchwycie (7) oraz obrotowo przez nierozłączne połączenie uchwytu (7) z tuleją (8) nasadzoną na obrotowym wałku (9) do którego u dołu zamocowane jest ramię (11) przegubowo połączone drągiem (12) tłokowym siłownika (13) hydraulicznego. (1 zastrzeżenie)

31b²; B22d **P. 170481 T** 19.04.1974

Huta 1 Maja, Przedsiębiorstwo Państwowe, Gliwice, Polska (Piotr Gudra, Ireneusz Zep, Józef Markiewicz, Jan Ciurlok, Zygmunt Szendera).

Sposób wykonywania odlewów miedzianych z wkładkami chłodzącymi

Wynalazek dotyczy sposobu wykonywania odlewów miedzianych z zatopionymi miedzianymi wężownicami chłodniczymi.

Wężownice napełnia się piaskiem korundowym o ziarnistości 0,5 mm, a powierzchnię zewnętrzną rur poddaje się aluminiowaniu do grubości warstwy 0,08—0,1 mm. Następnie wężownice wyżarza się w temperaturze 500—550°C w czasie 8 godzin, umieszcza w formie odlewniczej i zalewa roztopioną miedzią. (1 zastrzeżenie)

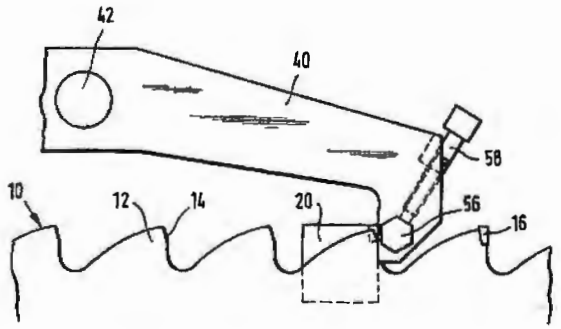
31b²; B22d **P. 170574 T** 24.04.1974
49c; B23d

Pierwszeństwo: 26.04.1973 — RFN (nr P 23 21 161.2)

Vollmer Werke Maschinenfabrik GmbH, Biberach/Riss, Republika Federalna Niemiec (Otto Stier, Heinz Kuhn).

Urządzenie do nanoszenia twardego materiału na zęby piły

Urządzenie przeznaczone jest do nanoszenia twardego materiału tworzącego zęby piły na przykład stellitu, na zarys powierzchni natarcia zębów i z obu stron piły, graniczący z wierzchołkiem każdego jej zęba, w formie przyjmującej twardy materiał w stanie sproszkowanym lub stopionym. Części boczne **(20)** formy są od strony powierzchni natarcia **(14)** zęba **(12)** otwarte, a część zamykająca ma powierzchnię kształtującą powierzchnię natarcia **(14)** każdego zęba **(12)** oraz stanowi jednocześnie zderzak ograniczający ruchy posuwowe piły **(10)** odbywające się krokowo w kierunku jej cięcia, przy czym część zamykająca jest przesuwana w swe położenie oporowe przed zakończeniem każdego ruchu posuwowego piły **(10)**. (4 zastrzeżenia)

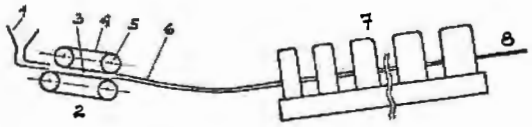
31b²; B22d **P. 170685** 27.04.1974

Pierwszeństwo: 27.04.1974 — Belgia (nr 130 474)

Metallurgie Hoboken — Overpelt, Bruksela, Belgia.

Sposób wytwarzania miedzianego drutu walcowanego

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania miedzianego drutu walcowanego. Ciekłą miedź odlewa się w urządzeniu do odlewania ciągłego, które ma nachyloną formę odlewniczą prostoliniową. W celu wytwarzania ciągłego pręta miedzianego, prowadzi się wymieniony pręt, wychodzący z urządzenia do odlewania, do znanej walcarki poziomej wzdłuż drogi zakrzywionej, której maksymalna krzywizna jest mniejsza od 0,25 m^{-1} w celu uniknięcia pękania pręta, oraz przekształca się w walcarce ten pręt na drut walcowany. Wynalazek obejmuje proporcje wymiarowe i kształt drutu oraz szczegóły prowadzenia procesu. (6 zastrzeżeń)

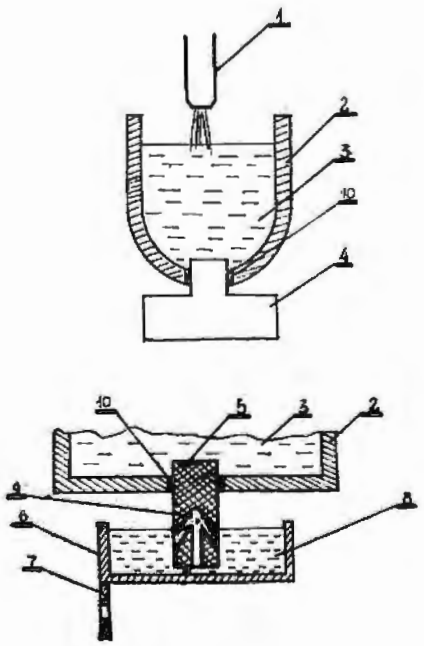
31b²; B22d **P. 172820 T** 17.07.1974
40a; C22b

Politechnika Szczecińska, Szczecin, Polska (Wojciech Briks, Ryszard Chudzikiewicz, Kazimierz Pomorski).

Urządzenie do mieszania ciekłych substancji, elektrycznie przewodzących, zwłaszcza metali i ich stopów

Urządzenie do mieszania ciekłych substancji elektrycznie przewodzących przeznaczone jest zwłaszcza do mieszania metali i ich stopów.

Urządzenie wyposażone jest w obrotowy mieszalnik mechaniczny **(2)**, przynajmniej jeden element wytwarzający wyładowanie podobne do łuku elektrycznego **(1)**, korzystnie w postaci palnika plazmowego pracującego na łuku zewnętrznym, umieszczony nad mieszaną w mieszalniku **(2)** substancją **(3)**, oraz dwuczęściowej elektrody kontaktowej **(4)**, składającej się z członu ruchomego **(5)** zamocowanego do mieszalnika **(2)**, wyposażonego w układ chłodzenia i zanurzonego jednym końcem w substancji mieszanej **(3)** i ze zbiornika nieruchomego **(6)**, z elektrycznym przyłączem prądowym **(7)**. Obie te części **(5)** i **(6)** połączone są między sobą galwanicznie płynnym ośrodkiem elektrycznie przewodzącym **(8)**, najlepiej ciekłym metalem o niskiej temperaturze topnienia. (2 zastrzeżenia)

31b²; B22d 40b; C22c **P. 173000** 25.07.1974

Pierwszeństwo: 25.07.1973 — Francja (nr 73 27 166)

Metallurgie Hoboken-Overpelt, Bruksela, Belgia (John Dompas, Charles J. Petry).

Stal niskowęglowa do ciągłego odlewania prętów

Stal niskowęglowa przeznaczona jest do ciągłego odlewania prętów. Stal jest uspakajana glinem i zawiera wagowo tytanu od 0,2 do 0,8%, korzystnie 0,4% oraz węgla poniżej 0,1%. (6 zastrzeżeń)

31b³; B22f **P. 170528 T** 22.04.1974

Instytut Mechaniki Precyzyjnej, Warszawa, Polska (Jerzy Wyszkowski, Władysław Panasiuk, Stanisław Koprek).

Sposób zwiększenia trwałości narzędzi skrawających i do obróbki plastycznej

Sposób dotyczy zwiększania trwałości narzędzi skrawających i do obróbki plastycznej. Sposób polega na tym, że w wierzchniej warstwie narzędzi wykonanych ze stali szybkotnących, wysokochromowych ledeburytycznych i szybkotnących oszczędnościowych, utwardza się węgliki przy minimalnym utwardzaniu warstwy wierzchniej jak również eliminuje się fazę azotkową epsilon. Na powierzchni narzędzi wytwarza się znanymi metodami warstwę tlenków o budowie spineli jednometalicznych, a następnie poddaje się te narzędzia obróbce azotującej. (2 zastrzeżenia)

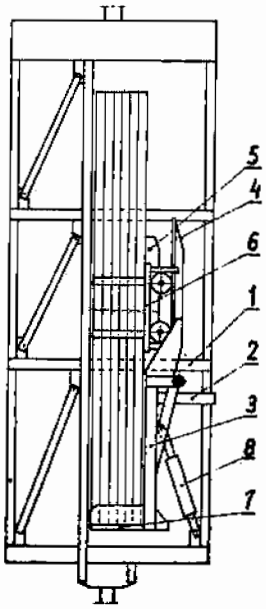
35a; B66b **P. 170599 T** 22.04.1974

Kopalnia Węgla Kamiennego „ROZBARK", Bytom, Polska (Jerzy Czech, Bolesław Mańkowski, Henryk Najda).

Wyciąg klatkowy do opuszczania materiałów długich

Wyciąg klatkowy szybu górniczego jest przystosowany do opuszczania materiałów długich.

W wyciągu tym pod dźwigarami **(1)** jednego z pięter klatki umieszczono dodatkową nośną konstrukcję **(2)**,

w której jest osadzona obrotowo wychylna rama **(3)**. Dolna część tej ramy jest połączona przegubowo z końcami siłowników **(8)** o dwustronnym działaniu. Natomiast drugie końce tych siłowników są zamocowane do dolnego piętra naczynia wyciągowego. Poza tym rama wychylna jest wyposażona u góry w prowadnice **(4)** do kierowania wózków **(5)** na tor podszybia, a u dołu w oporową płytę **(7)**.

Wyciąg klatkowy nadaje się do stosowania we wszystkich istniejących klatkowych urządzeniach wyciągowych bez konieczności wykonywania jakichkolwiek dodatkowych przeróbek na docelowych poziomach wyładowczych. (1 zastrzeżenie)

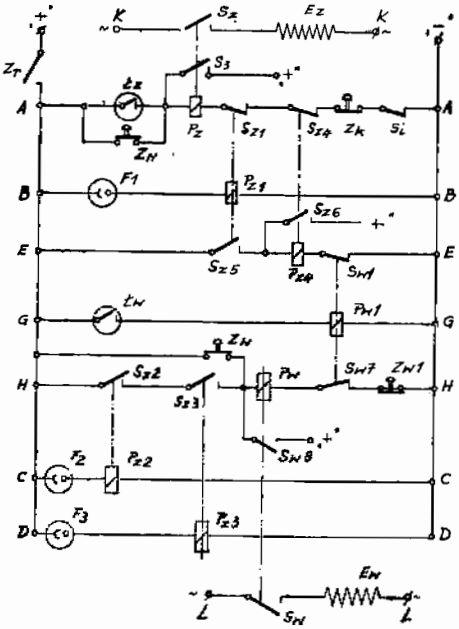
35a; B66b **P. 171439 T** 27.05.1974

Kopalnia Węgla Kamiennego „Bytom", Bytom, Polska (Krzysztof Krajewski, Franciszek Świerc, Dieter Zorychta, Henryk Małachowski).

Układ elektryczny sterowania załadunku skipów wydobywczych urządzeń wyciągowych

Układ elektryczny jest przeznaczony do zsynchronizowanego sterowania pracą zapychaka oraz wywrotu podczas załadunku urobku do skipów urządzeń wydobywczych na podszybiu kopalni.

W układzie tym znajdują się fotoopory **(F_1, F_2 i F_3)** zabudowane nad torem wozów pełnych oraz z obu stron wywrotu, na które pada strumień światła odcinany okresowo przez zapychane i wypychane z wywrotu wozy. Ponadto na konstrukcji nośnej wywrotu są umieszczone łączniki sterujące magnetyczne **(Łz** i **Łw)** zwierane na krótki okres czasu przez magnes stały **(N)**, zabudowany na wywrocie podczas jego obrotu. Układ posiada dwa obwody główne **(A** i **H)** sterowania zapychaka i wywrotu oraz szereg obwodów pomocniczych **(B, C, D, E, G)** synchronizujących pracę zapychaka z obrotem wywrotu poprzez styki **(Sz** i **Sw)** przekaźników **(Pz** i **Pw)**, umieszczone w obwodach **(K** i **L)** elektrozaworu **(Ez)** zapychaka i elektrozaworu **(Ew)** wywrotu. (4 zastrzeżenia)

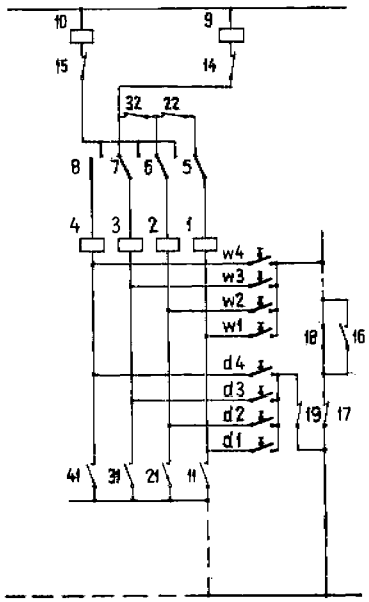
35a; B66b **P. 171470 T** 29.05.1974

Centralny Związek Spółdzielni Budownictwa Mieszkaniowego, Warszawa, Polska (Bogdan Tropaczyński. Aleksander Bagiński).

Układ sterowania zbiorczego w dół dźwigiem osobowym

Układ sterowania zbiorczego w dół dźwigiem osobowym zawierający układ rejestracji wezwań i dyspozycji oraz układ wyboru kierunku. W układzie wyboru kierunku zestyki przełączników piętrowych zasilające przekaźnik kierunku w dół rozdzielone zostały zestykami przekaźników przystankowych, tak, że zestyk przekaźnika piętrowego dowolnego przystanku odcina zestyki przełączników piętrowych wszystkich niżej położonych przystanków. Cewki przekaźników piętrowych są połączone szeregowo z przełącznikami piętrowymi i pomocniczymi przekaźnikami kierunkowymi, których zestyki zasilają przekaźniki kierunkowe.

Układ według wynalazku przeznaczony jest do wbudowania w instalację dźwigową, zwłaszcza dźwigów ze sterowaniem przestawnym. (1 zastrzeżenie)

35a; B66b **P. 172124 T** 21.06.1974

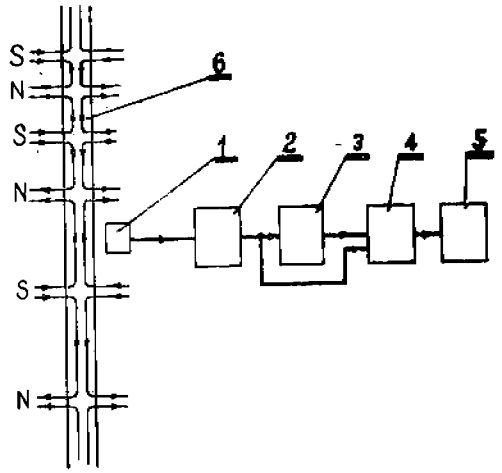
Kopalnia Węgla Kamiennego „Rymer", Niedobczyce, Polska (Joachim Brząkalik, Heinz Michnia).

Sposób sterowania urządzenia wyciągowego i urządzenie do sterowania urządzenia wyciągowego

Sposób sterowania urządzenia wyciągowego przeznaczony jest do zabezpieczenia urządzenia wyciągowego przed przekroczeniem prędkości zadanej diagramem jazdy.

Sposób sterowania polega na tym, że na skutek ruchu namagnesowanej liny nośnej urządzenia w czujniku indukuje się napięcie przemienne, którego okres trwania porównuje się z długością impulsu wzorcowego, wyzwalanego w takt częstotliwości indukowanego napięcia. Okres trwania napięcia przemiennego jest wielkością stałą równą długości impulsu wzorcowego, gdy prędkość istniejąca naczynia wydobywczego odpowiada prędkości wymaganej diagramem jazdy. Odchylenie prędkości istniejącej od prędkości wymaganej powoduje różnicę czasów porównywanych impulsów, co stanowi sygnał sterujący urządzenie wyciągowe.

Urządzenie do sterowania urządzenia wyciągowego składa się z czujnika **(1)**, wzmacniacza **(2)**, generatora impulsów wzorcowych **(3)** układu porównawczego **(4)** oraz układu wykonawczego **(5)**, przy czym układ porównawczy **(4)** obwodami wejściowymi jest sprzężony z wejściem wzmacniacza **(2)** i wejściem generatora impulsów wzorcowych **(3)**. (2 zastrzeżenia)

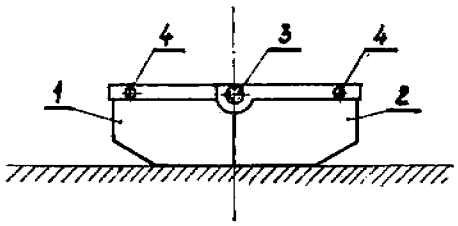
35b; B66c **P. 170981 T** 10.05.1974

Huta Łaziska, Łaziska Górne, Polska (Józef Klepek, Edward Krawczyk).

Pojemnik uniwersalny do transportu i magazynowania tworzyw i wyrobów sypkich lub kawałkowych szczególnie żelazostopów

Pojemnik uniwersalny do transportu i magazynowania tworzyw i wyrobów sypkich lub kawałkowych szczególnie żelazostopów, umożliwia pełną mechanizację transportu stopów i wyeliminowanie wielu uciążliwych przeładunków na drodze z piecowni żelazostopowej u wytwórcy do stalowni lub odlewni u odbiorcy. Stalowy pojemnik posiada kształt prostokątnej skrzyni składającej się z dwóch jednakowych części **(1** i **2)** połączonych z sobą przegubami.

Do przenoszenia suwnicą służy specjalna trawersa przy pomocy której opróżnia się pojemnik przez załamanie go w miejscach przegubów. (1 zastrzeżenie)

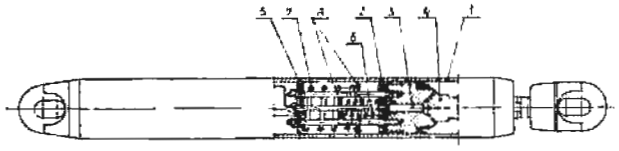

35c; B66d **P. 170978 T** 10.05.1974

Główny Instytut Górnictwa, Katowice, Polska (Janusz Sedlaczek).

Samorejestrujący przyrząd do pomiaru sił w cięgnie górniczej maszyny urabiającej

Udoskonalony samorejestrujący przyrząd do pomiaru sił w cięgnach wszystkich typów maszyn górniczych, w dowolnych warunkach kopalnianych, ma co najmniej dwie śrubowe sprężyny zestopniowane pod względem sztywności i osadzone najkorzystniej współosiowo. Przy czym sprężyna **(6)** o mniejszej sztywności jednym końcem opiera się o krążek **(2)** tłoczka **(3)**, a drugim o oporowy element **(8)**, o który również jednym końcem opiera się sprężyna **(7)** o większej sztywności, oparta drugim końcem o oporowy krążek **(5)**. (2 zastrzeżenia)

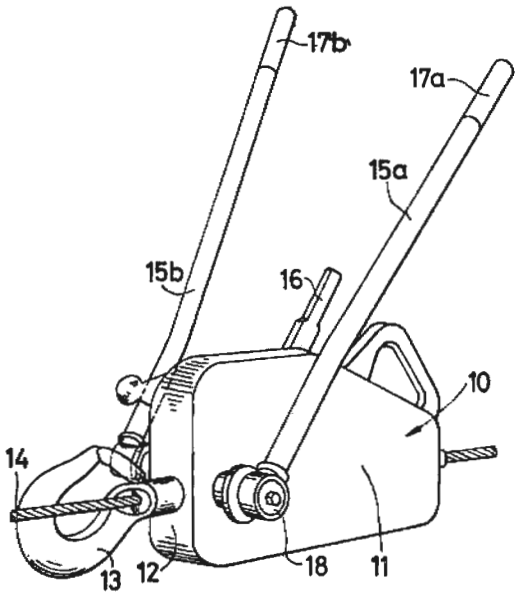
35c; B66d **P. 173142** 31.07.1974

Pierwszeństwo: 31.07.1973 — RFN (P 23 38 676.7)

Greifzug Gesellschaft für Hebezeugbau m.b.H., Bergisch-Gladbach, Republika Federalna Niemiec (Johannes Augustus Rinio).

Przyrząd do ciągnięcia liny

Przyrząd przeznaczony jest do ciągnięcia liny. Przyrząd posiada szczęki zaciskowe umocowane w dwóch blokach poruszanych względem siebie za pomocą wahliwych dźwigni ręcznych. Na pierwszej dźwigni **(45)** umieszczone są dwie rękojeści **(17 a)** i **(17 b)**, z których jedna jest umieszczona po jednej, a druga po drugiej stronie przyrządu **(10)**. (7 zastrzeżeń)

36c; F24d **P. 171320 T** 21.05.1974

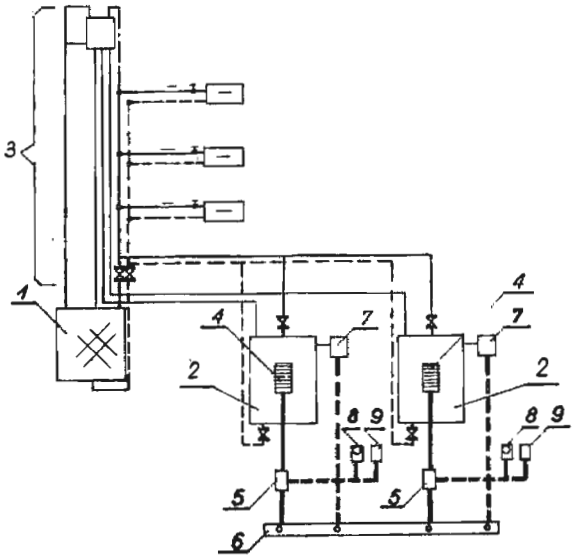
Biuro Projektów Kolejowych, Kraków, Polska (Tadeusz Stasicki, Kazimierz Bułaś, Jerzy Lasoń, Marian Dziewoński, Józef Dura, Jerzy Chowaniec).

Układ centralnego ogrzewania z napędem elektrycznym i paliwowym

Istota wynalazku centralnego ogrzewania z napędem elektrycznym i paliwowym polega na tym, że kocioł paliwowy i zespół kotłów elektrohydraulicznych o dużej pojemności przyłącza się do instalacji centralnego ogrzewania, natomiast zespoły elementów grzejnych elektrycznych zostają przyłączone poprzez obwód roboczy aparatury łączeniowej do rozdzielni elektrycznej, a obwody sterownicze aparatury łączeniowej złączone są z czujnikami temperatury łącznikami sterowniczymi, programowanymi zadajnikami programu ogrzewania, z rozdzielnią elektryczną.

Przy stosowaniu napędu elektrycznego i paliwowego na przykład, ze względu na rezerwację i pewność zachowania ciągłości ogrzewania, można wspólnie wykorzystać napęd paliwowy i elektryczny w jednej instalacji hydraulicznej centralnego ogrzewania.

Układ według wynalazku pozwala na stosowanie dowolnych programów w zależności od warunków lokalnych stosowania wynalazku. (1 zastrzeżenie)

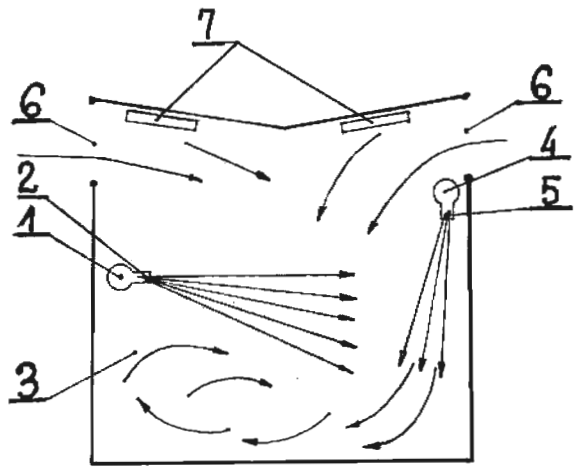

36d; F24f **P. 170044 T** 02.04.1974

Centrum Techniki Wytwarzania Przemysłu Okrętowego „Promor", Przedsiębiorstwo Projektowo-Technologiczne, Gdańsk, Polska (Władysław Korczak).

Układ wentylacyjny dla hali wielkogabarytowej

Układ wentylacyjny dla hali wielkogabarytowej przeznaczony jest do ogrzewania i wentylacji hal przemysłowych. Układ stanowi nawiewny przewód **(1)** z gęsto rozmieszczonymi na całej długości otworkami **(2)** skierowanymi poziomo lub skośnie do poziomu,

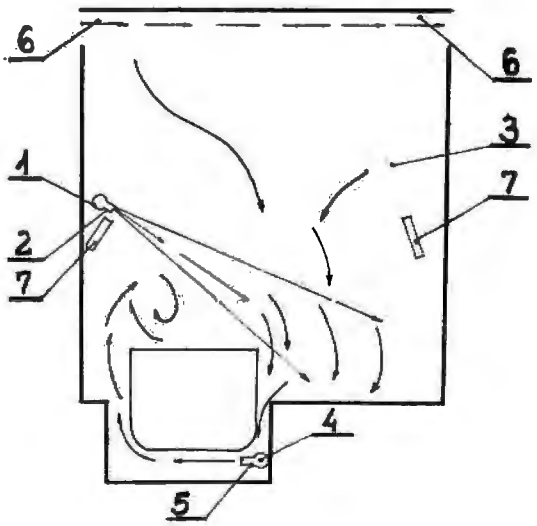
oraz nawiewny przewód **(4)** z gęsto rozmieszczonymi otworkami **(5)** skierowanymi pionowo lub skośnie w dół, oraz nawiewne otwory **(6)** i promieniujące płyty **(7)** usytuowane w górnej części wentylowanego pomieszczenia **(3)**. (1 zastrzeżenie)

36d; F24f P. 170455 T 17.04.1974

Centrum Techniki Wytwarzania Przemysłu Okrętowego „Promor" Przedsiębiorstwo Projektowo-Technologiczne, Gdańsk, Polska (Władysław Korczak).

Układ wentylacyjny dla hali wielkogabarytowej z dokiem

Układ wentylacyjny przeznaczony jest dla hali wielkogabarytowej z dokiem. Układ stanowi nawiewny przewód (1) z gęsto rozmieszczonymi na całej długości otworkami (2), skierowanymi skośnie w dół w płaszczyźnie dzielącej pomieszczenie na dwie części, nawiewny przewód (4) z gęsto rozmieszczonymi na całej swej długości otworkami (5), skierowanymi poziomo, usytuowany w dolnej części doku, oraz otwory (6) wentylacyjne, usytuowane w górnej części hali (3) i płyty (7) promieniujące, usytuowane na bocznych ścianach hali (3). (1 zastrzeżenie)

36d; F24f P. 171242 T 18.05.1974

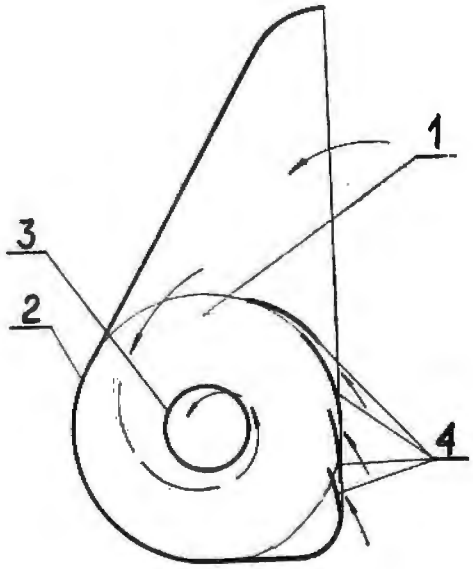
Centralny Instytut Ochrony Pracy, Warszawa, Polska (Wiesław Janiszewski).

Ssawka przyczepna

Przedmiotem wynalazku jest ssawka przyczepna, stosowana przy ręcznym spawaniu elektrycznym, zabezpieczająca przed szkodliwym działaniem zanieczyszczeń.

Istota rozwiązania według wynalazku polega na zaopatrzeniu ssawki złożonej z pokrywy (1), tylnej ścianki (2) i ssącego króćca (3) w pokrywie (1), w kierownice (4) ułożone zakładkowo wokół ssącego króćca (3), kierujące razem z tylną ścianką (2) strumienie podsysanego powietrza, wokół ssącego króćca (3), w zgodnym kierunku.

Wynalazek ma szczególne znaczenie dla zabezpieczenia spawaczy przed szkodliwym działaniem zanieczyszczeń przy spawaniu na niestacjonarnych stanowiskach. (1 zastrzeżenie)

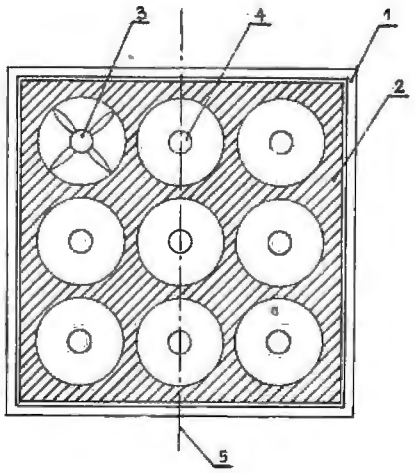
36d; F24f P. 172445 T 05.07.1974

Centralny Ośrodek Badawczo-Projektowy Budownictwa Przemysłowego „BISTYP", Warszawa, Polska (Wojsław Bielicki, Henryk Sobański, Zygmunt Gromnicki).

Urządzenie do bezszumnej wentylacji pomieszczeń

Urządzenie do bezszumnej wentylacji pomieszczeń dotyczy dziedziny bezpieczeństwa i higieny pracy.

Istota urządzenia polega na zastosowaniu zamiast jednego zazwyczaj wentylatora — urządzenia, składającego się z zestawu kilku lub kilkunastu wentylatorków, osadzonych na łożyskach bezszumnych i zbudowanego w ten sposób, że oprócz możliwości obrotów wzdłuż swojej osi każdego z wentylatorków, możliwy jest obrót całego urządzenia o 180° i regulowanie przez ten obrót urządzenia na „nawiew" lub „wyciąg".

Urządzenie zawiera kilka lub kilkanaście małych wentylatorków, osadzonych we wspólnej obudowie, każdy o mocy 50 W, a ponadto każdy osadzony na bezszumnych ślizgowych łożyskach kulkowych. Cała obudowa urządzenia może być przekręcona wzdłuż osi, uwidocznionej linią 5.

Urządzenie może znaleźć zastosowanie zwłaszcza w pomieszczeniach mieszkalnych, biurowych, salach widowiskowych lub małych zakładach przemysłowych. (3 zastrzeżenia)

36d; F24f **P. 172903 T** 19.07.1974

Centralny Instytut Ochrony Pracy, Warszawa, Polska (Wiesław Janiszewski).

Odciąg rozszczepiający

Odciąg rozszczepiający służy do rozszczepiania strumieni powietrznych, zwłaszcza przy przeciwprądowym ruchu powietrza i materiału pylącego.

Istota odciągu polega na zastosowaniu obudowy o kształcie litery T lub jej symetrycznej połowy, rozdzielczego, nawiewnego kanału nawiewającego powietrze w stronę ramion obudowy oraz ssących otworów wirowego odciągu w ramionach obudowy.

(1 zastrzeżenie)

36d; F24f **P. 172905 T** 19.07.1974

Centralny Instytut Ochrony Pracy, Warszawa, Polska (Wiesław Janiszewski).

Nasadka wywiewna

Nasadka wywiewna mocowana jest przed wlotem do wentylatora osiowego, odciągającego śrubowy strumień powietrza i przeznaczona jest do wentylacji wirowej z uaktywnionym odciągiem w obiektach przemysłowych. Nasadka składa się z obudowy o kształcie graniastosłupa foremnego, złożonej z bocznych ścianek i dna oraz jednego lub więcej osiowych wentylatorów, zamocowanych w bocznych ściankach obudowy.

(1 zastrzeżenie)

36d; F24f **P. 172906 T** 19.07.1974

Centralny Instytut Ochrony Pracy, Warszawa, Polska (Wiesław Janiszewski).

Ssawka

Ssawka przeznaczona jest do wentylacji pomieszczeń w obiektach przemysłowych.

Ssawka składa się z obudowy o prostokątnym przekroju poprzecznym, jednego lub więcej ssących otworów leżących na dłuższej osi symetrii poprzecznego przekroju obudowy w odległości od krótszych boków tego przekroju, nie mniejszej niż połowa ich długości oraz nawiewnych otworów leżących na obwodzie poprzecznego przekroju obudowy na całej jego długości i skierowanych wzdłuż boków tego przekroju w zgodnym kierunku. (1 zastrzeżenie)

36d; F24f **P. 172907 T** 19.07.1974

Centralny Instytut Ochrony Pracy, Warszawa, Polska (Wiesław Janiszewski).

Urządzenie odciągowe

Urządzenie odciągowe służy do wentylacji obiektów przemysłowych.

Urządzenie składa się z cylindrycznego, ssącego króćca o przekroju kołowym, połączonego współosiowo z osiowym wentylatorem po jego ssącej stronie, usytuowanego współosiowo względem śrubowego strumienia wywiewnego. Kierunek obrotów łopatek wentylatora jest przeciwny do kierunku wirowania tego strumienia. (1 zastrzeżenie)

36d; F24f **P. 172908 T** 19.07.1974

Centralny Instytut Ochrony Pracy, Warszawa, Polska (Wiesław Janiszewski).

Eżektor

Eżektor przeznaczony jest do wentylowania trudnodostępnych pomieszczeń np. zbiorników, lub den podwójnych statków.

Eżektor posiada cylindryczną obudowę o przekroju kołowym, zaopatrzoną we wzdłużne przegrody przecinające się w jej osi symetrii oraz jedną lub więcej dysz do sprężonego powietrza. Dysze leżą na osi symetrii obudowy i są skierowane w stronę jej wlotowego otworu i rozmieszczone w odległościach, zapewniających równość przekroju strumienia i obudowy we wlotowym otworze. Tłoczny przewód zamocowany jest rozłącznie na wylotowym otworze obudowy.

(1 zastrzeżenie)

36d; F24f **P. 172909 T** 19.07.1974

Centralny Instytut Ochrony Pracy, Warszawa, Polska (Wiesław Janiszewski).

Odciąg wentylacyjny

Odciąg wentylacyjny służy do wentylacji obiektów przemysłowych. W odciągu zastosowano zewnętrzne, ograniczające ścianki, usytuowane w dystansowej odległości od obwodu cyrkulacyjnego, wyznaczonego przez nawiewne przewody wirowego odciągu.

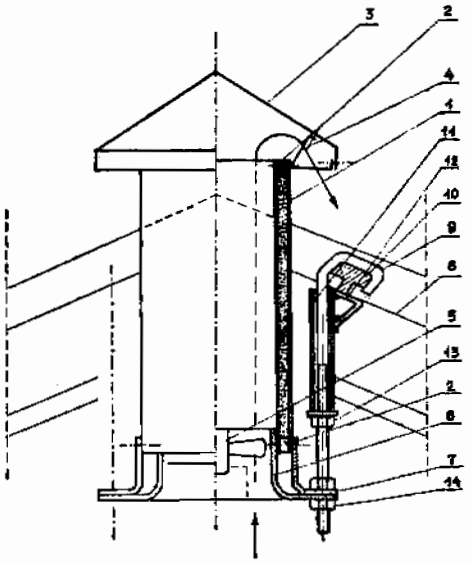
(1 zastrzeżenie)

36d; F24f **P. 172939 T** 19.07.1974

Przedsiębiorstwo Mechanizacji Produkcji Zwierzęcej i Przemysłu Rolnego „Meprozet", Pyrzyce, Polska (Jan Koralewski, Józef Ciszek, Ryszard Węgrzyn).

Urządzenie do wentylacji pomieszczeń, szczególnie budynków inwentarskich z poddaszem

Urządzenie do wentylacji pomieszczeń przeznaczone jest szczególnie dla budynków inwentarskich z poddaszem. Urządzenie składa się z jednego lub kilku dwuściankowych cylindrycznych korpusów połączonych rozłącznie ze sobą i przystosowanych do umieszczania w nich wentylatora, który mocowany jest również rozłącznie do korpusu. Konstrukcja urządzenia moco-

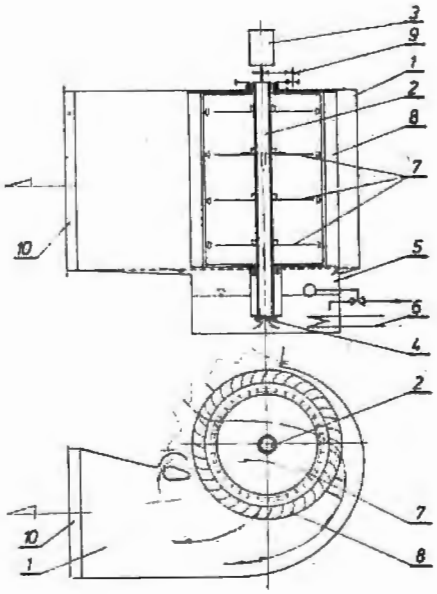
wana jest za pomocą specjalnie ukształtowanych cięgieł do płatwi dachowej. Rozłączne połączenie korpusów umożliwia w zależności od potrzeb uzyskanie wymaganych długości urządzenia, a tym samym pozwala na instalowanie go w budynkach inwentarskich wyposażonych w poddasze. (1 zastrzeżenie)

36d; F24f **P. 173050 T** 25.07.1974

Politechnika Łódzka, Łódź, Polska (Antoni Rubinkiewicz, Stanisław Kuczewski, Ryszard Herbe, Tadeusz Trojanowski).

Urządzenie do nawilżania powietrza wentylacyjnego

Urządzenie przeznaczone jest do nawilżania powietrza wentylacyjnego. Urządzenie stanowi wentylator, którego wirnik **(8)** jest umieszczony na wspólnej osi geometrycznej z zespołem równoległych do siebie tarcz **(7)** osadzonych na wydrążonym wale **(2)**, z przelotowymi otworami na jego cylindrycznej powierzchni, połączonym swym jednym końcem z wylotem pompy wodnej **(4)** a drugim z końcem wału silnika elektrycznego **(3)**, z którym także jest połączony przekładnią **(9)** o parzystej liczbie elementów wirnik wentylatora **(8)**. Dostarczona przez pompę **(4)** do wnętrza wału **(2)** woda po wypłynięciu przez przelotowe otwory na tarcze **(7)** zostaje rozdrobniona na mgłę, transportowaną w dalszym ciągu przez strugi powietrza przepływające przez wirnik wentylatora **(8)**. (1 zastrzeżenie)

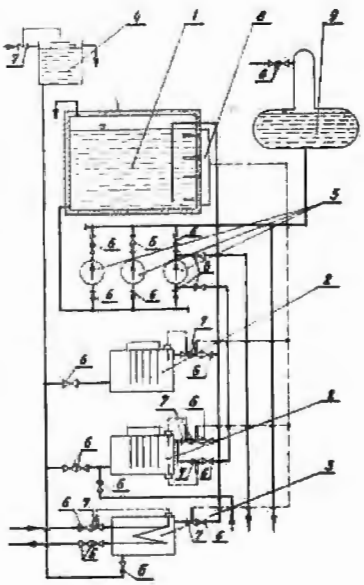

36e; F24g **P. 170001 T** 01.04.1974

Biuro Projektów Górniczych, Gliwice, Polska (Ernest Szneider, Jarosław Beranek).

Sposób podgrzewania wody kąpielowej, zwłaszcza w łaźni kopalnianej i urządzenie do stosowania tego sposobu

Sposób i urządzenie podgrzewania wody kąpielowej przeznaczone są zwłaszcza do łaźni kopalnianej. Sposób polega na grzaniu elektrycznie wody w okresie pozaszczytowym i magazynowaniu jej w dobowym zbiorniku bezciśnieniowym. Urządzenie składa się z naczynia wzbiorczego **(4)**, wymienników przepływowych **(2)** z zabudowanymi elektrycznymi elementami grzejnymi, wymiennika przepływowego **(3)** z wężownicą zasilaną czynnikiem grzewczym z sieci kopalnianej, zasobnika wody kąpielowej **(1)**, pomp **(5)** zaworów zaporowych **(6)**, zaworów regulacyjnych **(7)**, elektrod sterujących **(8)** oraz naczynia wzbiorczego zamkniętego **(9)**. (1 zastrzeżenie)

36e; F24g **P. 170999** 11.05.1974

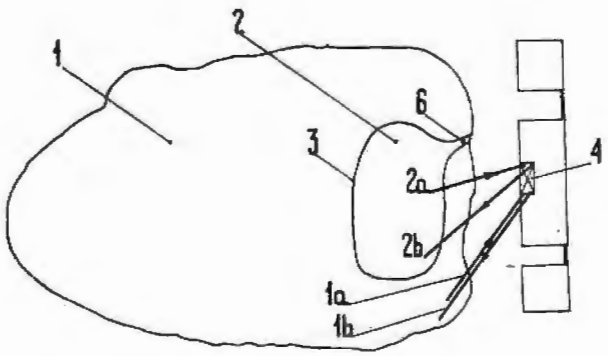
Pierwszeństwo: 12.05.1973 — RFN (nr 23 24 208.2)

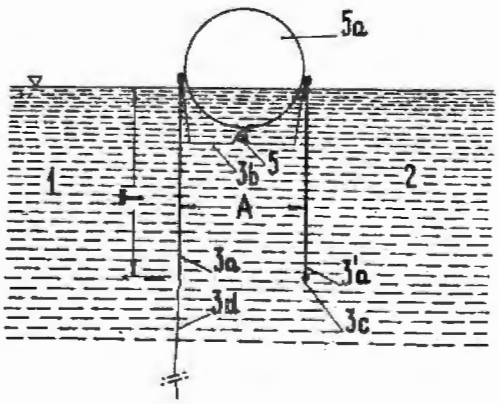
Wolfgang Friedel, Hemsbach a.d.B, Republika Federalna Niemiec (Wolfgang Friedel).

Sposób i urządzenie do podgrzewania wody pompami cieplnymi

Przedmiotem wynalazku jest sposób podgrzewania wody przy pomocy pompy cieplnej i urządzenie do podgrzewania wody.

Sposób podgrzewania wody polega na tym, że energię cieplną pobiera się w znany sposób poprzez parownik pompy cieplnej **(4)** z obszaru wodnego **(1)** i poprzez kondensator doprowadza się do górnej części wydzielonego obszaru wodnego **(2)**.

Urządzenie do podgrzewania wody przy pomocy pompy cieplnej ma przegrodę (3) ogrzewanej strefy wodnej (2) od pozostałego obszaru wodnego (1) składającą się z połączonych ze sobą ustawionych pionowo, pływających płyt, folii lub mat (3a, 3'a).

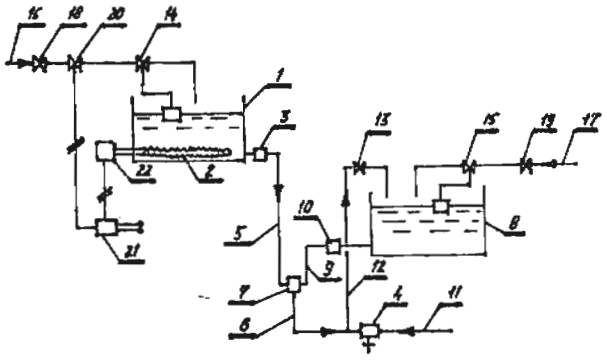
(8 zastrzeżeń)

36e; F24g **P. 172476 T** 05.07.1974

Wyższa Szkoła Inżynierska, Koszalin, Polska (Zbigniew Cierpisz).

Układ instalacji do centralnego zaopatrywania w ciepłą wodę użytkową

Przedmiotem wynalazku jest układ instalacji do centralnego zaopatrywania w ciepłą wodę użytkową umożliwiający wykorzystanie taniej energii elektrycznej tzw. „nocnej". Układ składa się z dwóch zbiorników otwartych usytuowanych na różnym poziomie, z których zbiornik (1) wyżej położony posiada grzałki elektryczne (2) do podgrzewania wody, natomiast zbiornik (8) niżej położony jest zasobnikiem wody zimnej i wody cyrkulacyjnej spływającej ze zbiornika górnego (1). Górny zbiornik (1) połączony jest poprzez rurociągi grawitacyjne (5) i (6) z baterią czerpalną (4), która jest połączona z dolnym zbiornikiem (8) rurociągami grawitacyjnymi (6 i 9). Na rurociągach grawitacyjnych (5) i (9) przy wylotach ze zbiorników umieszczone są regulatory natężenia wypływu (3) i (10) zaś niżej usytuowany jest mieszacz (7) wody gorącej i zimnej. Rurociąg grawitacyjny (6) odprowadzający wodę z mieszacza (7) do baterii czerpalnej (4) połączony jest z dolnym zbiornikiem (8) wody zimnej dodatkowym rurociągiem grawitacyjnym (12), wyposażonym w zawór regulacyjny (13). Górny zbiornik (1) wody gorącej posiada rurociąg (16) doprowadzający zimną wodę z zaworem pływakowym (14), zaworem odcinającym (18) i zaworem elektromagnetycznym (20), połączonym z elektrycznym wyłącznikiem czasowym (21). Wyłącznik ten jest połączony również przez termostat (22) z elektrycznym elementem grzejnym (2). Natomiast dolny zbiornik (8) posiada rurociąg (17), doprowadzający wodę zimną wyposażony w zawór pływakowy (15) i zawór odcinający (19). (3 zastrzeżenia)

37a; E04b **P. 170185** 08.04.1974
37d; E04f

Pierwszeństwo: 16.04.1973 — RFN (nr P. 23 19 226.9)
02.05.1973 — RFN (nr P. 23 21 967.2)

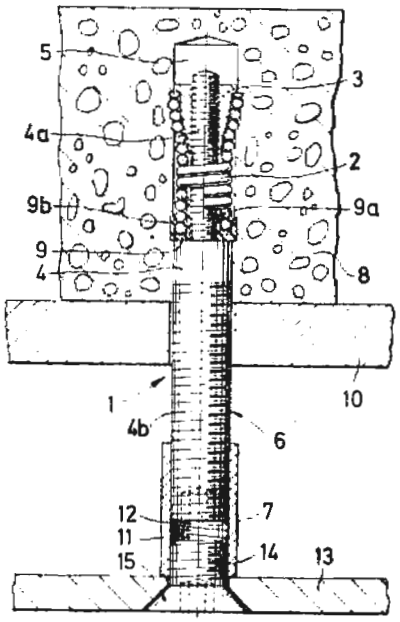
Artur Fischer, Tumlingen, Republika Federalna Niemiec (Artur Fischer).

Element mocujący do dystansowego przymocowywania wykładzin lub elementów budowlanych do ściany

Przedmiotem wynalazku jest element mocujący do dystansowego przymocowywania wykładzin lub elementów budowlanych do ściany z wprowadzoną do wierconego otworu w ścianie tuleją rozprężną, zakotwioną za pomocą śruby rozprężnej, mającej przedłużony odcinek do przymocowywania wykładzin lub elementów budowlanych.

Przedstawiono element mocujący (1) dla którego zakotwienia trzpień rozprężny (3) obracany przez śrubę (4) wchodzi do tulei rozprężnej (2) opierającej się o pokrywę (9). Cechą charakterystyczną dla przedmiotu wynalazku jest przestawialna wkręcana na odcinku śruby rozprężnej (4) tuleja (11), która przez obracanie umożliwia zmianę i korygowanie odległości tulei a tym samym elementów okładziny od ściany.

(8 zastrzeżeń)

37a; E04b **P. 170193** 08.04.1974

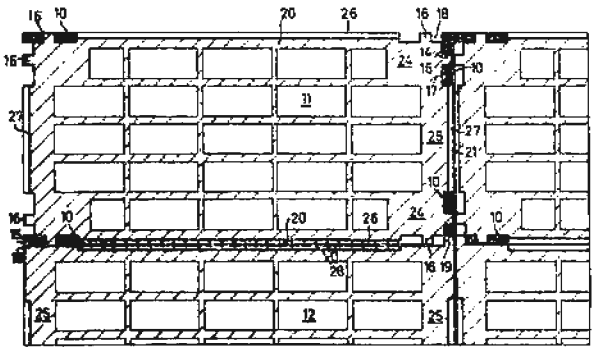
Pierwszeństwo: 05.11.1973 — RFN (nr P. 23 55 147.5)

Strabag Bau-AG., Köln-Deutz, Republika Federalna Niemiec (Franz Tampier).

Budynek wielokondygnacyjny

Przedmiotem wynalazku jest budynek wielokondygnacyjny z prefabrykowanych żelbetowych lub z betonu sprężonego elementów budowlanych zawierający swobodnie osadzone na podporach płyty stropowe z wnękami narożnymi w kształcie kątownika równoramiennego, których głębokość odpowiada grubości ścianki podpór, i w których są umieszczone człony nośne, które sięgają do wnęk znajdujących się co najmniej w jednej końcówce podpór, charakteryzujący tym, że człony nośne stanowią żelbetowe jednoczęściowe konsole (16), (19) z płytami stropowymi (11), (12), usytuowane pośrodku każdej z wnęk narożnych (17) albo na obrzeżu narożnym płyty stropowej a ponadto, podpory (10) mają po dwie wnęki (14), (15) otwarte od strony końcowej i odpowiadające szerokości żelbetowych konsol (16), (19), z których jedna jako wnęka środkowa (14) jest usytuowana w osi podpory, a druga jako wnęka krawędziowa (15) otwarta od strony krawędziowej jest usytuowana na obrzeżu podpory.

(2 zastrzeżenia)

37a; E04b **P. 170539 T** 22.04.1974

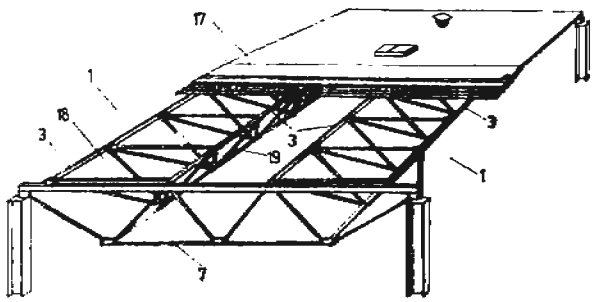
Pierwszeństwo: 24.04.1973 — NRD (nr WPE04 c/170402)
9.08.1973 — NRD (nr WPE04 c/172789)

VEB Metalleichtlbaukombinat, Lipsk, Niemiecka Republika Demokratyczna.

Dachowa konstrukcja nośna z przestrzennych segmentów prętowych

Przedmiotem wynalazku jest dachowa konstrukcja nośna z przestrzennych, korzystnie stalowych segmentów prętowych o przeważnie prostokątnym profilu, przeznaczona do stosowania w budownictwie przemysłowym. Każdy przestrzenny prętowy segment kratownicy ma jeden lub więcej umieszczonych równolegle, kątowych podwójnych dźwigarów kratownicy **(1)** o wspólnym dolnym lub górnym **(3)** pasie kratownicy. Węzły pasa górnego lub pasa dolnego w kierunku poprzecznym są połączone trwale płatwiami, których oba końce czołowe segmentów są związane ze sobą poprzecznym dźwigarem kratownicy lub podciągiem **(7)**. Według wynalazku rolę płatwi spełniać może pozioma płyta dachowa (17). Wynalazek obejmuje szczegóły konstrukcyjne kątowych podwójnych dźwigarów kratownicy **(1)** i dźwigara poprzecznego **(7)**.

(6 zastrzeżeń)

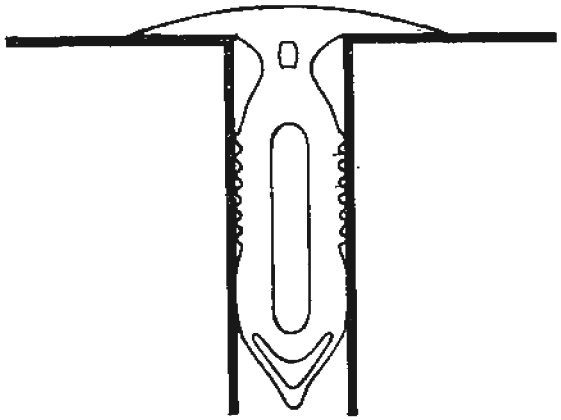
37a; E04b **P. 170681 T** 27.04.1974

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Betonów „Cebet", Warszawa, Polska (Jerzy Widera, Hanna Jatymowicz, Jan Skrzypek, Hanna Kozak).

Uszczelka do spoin między prefabrykowanymi elementami betonowymi

Uszczelka do spoin między prefabrykowanymi elementami betonowymi posiada w przekroju poprzecznym kształt grzybkowy.

Uszczelka wykonana z materiału elastycznego posiada na zewnętrznym obwodzie trzonu nacięcia ząbkowe oraz w przekroju poprzecznym widoczne puste przestrzenie **(1)**, **(2)** i **(3)**, umożliwiające wciśnięcie uszczelki w spoinę. (2 zastrzeżenia)

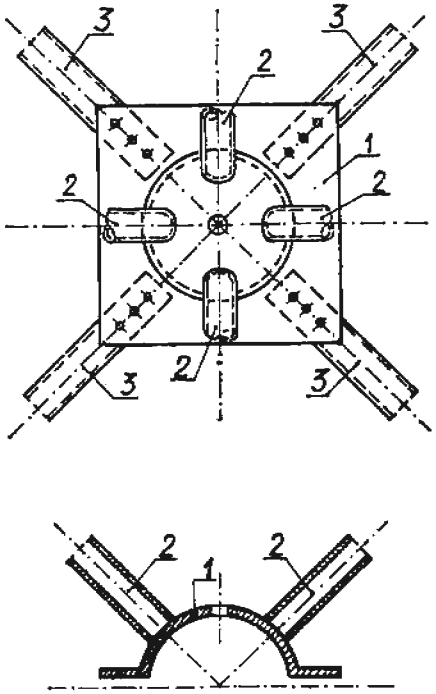

37a; E04b **P. 170756 T** 30.04.1974

Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Zbigniew Kowal).

Metalowy węzeł do łącznika prętów w konstrukcjach przestrzennych

Przedmiotem wynalazku jest metalowy węzeł stosowany do łączenia prętów w przestrzennych konstrukcjach, zwłaszcza w strukturalnych przekryciach prętowych hal o dużych rozpiętościach. Węzeł według wynalazku stanowi blacha w kształcie kwadratu, trójkąta, koła lub innej figury geometrycznej, w której wykonane jest wytłoczenie w kształcie półkuli, ostrosłupa, stożka lub innej bryły geometrycznej, do której przyspawane są pręty konstrukcji. (1 zastrzeżenie)

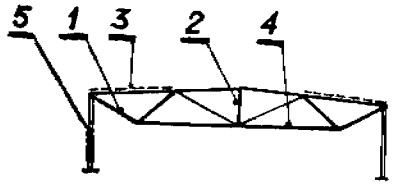
37a; E04b **P. 171079 T** 15.05.1974

Zgłoszenie dodatkowe do patentu nr 68222

Centralny Ośrodek Badawczo-Projektowy Konstrukcji Metalowych „Mostostal", Warszawa, Polska (Jan Augustyn, Krzysztof Olak).

Segment przekrycia hali o metalowej konstrukcji tarczownicowej

Segment przekrycia hali o metalowej konstrukcji tarczownicowej znamienny tym, że tarczownice prętowe składają się z podłużnych dźwigarów fałdowych **(1)**, utworzonych z dwóch kratownic płaskich oraz z pionowego podłużnego dźwigara środkowego **(2)**, utworzonego z jednej kratownicy płaskiej, usytuowanej pionowo w osi symetrii ustroju. (1 zastrzeżenie)

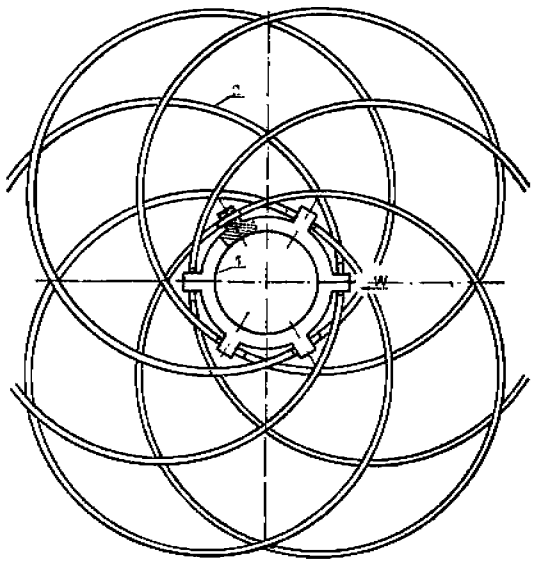

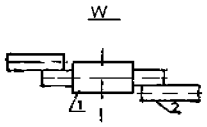
37a; E04b **P. 171122** 10.05.1974

Wyższa Szkoła Inżynierska, Opole, Polska (Aleksander Dziewulski, Konrad Dyba, Waldemar Matlachowski).

Konstrukcja szkieletowa kopuły przenośnej

Konstrukcja szkieletowa kopuły przenośnej służy jako przykrycie powierzchni użytkowej. Konstrukcja szkieletowa po przykryciu elastyczną powłoką stanowi kopułę przenośną. Kształt kopuły zależny jest od kształtu pierścieni bocznych **(2)**. Konstrukcja składa się z pierścienia szczytowego **(1)** oraz połączonych z nim przegubowo pierścieni bocznych **(2)**. Każdy boczny pierścień **(2)** na jednej połowie obwodu krzyżuje

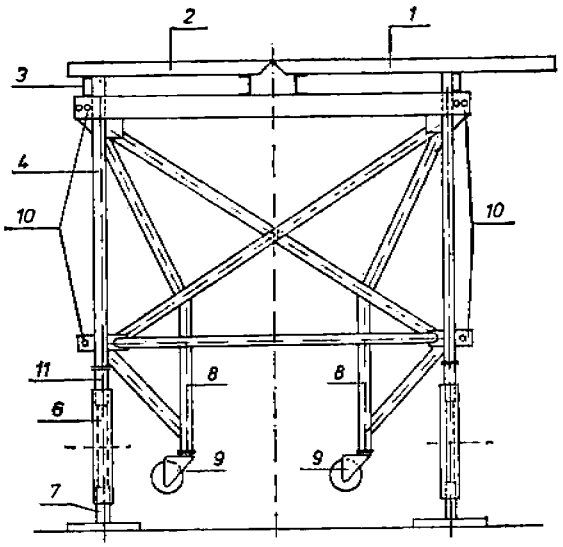
się z pozostałymi górą a na drugiej połowie dołem, przy czym wewnątrz każdego pierścienia bocznego **(2)** znajduje się pierścień szczytowy **(1)**. Pierścień szczytowy **(1)** unoszony jest na odpowiednią wysokość, a jednocześnie pierścienie boczne **(2)** obracają się w przegubach i ustawiając się pochyło zachowują styczność z podłożem. (5 zastrzeżeń)

37a; E04b **P. 172470 T** 04.07.1974

Zakład Studiów, Projektowania i Realizacji „INWEST-PROJEKT", Katowice, Polska (Teodor Badora, Józef Greń, Jan Szewczyk).

Stalowe deskowanie wielkowymiarowe stropów

Stalowe deskowanie wielkowymiarowe stropów składa się z konstrukcji nośnej, którą stanowią rozłączne kratownice **(4)** i **(5)** osadzane w teleskopach **(6)** na końcówkach **(7)**, przy czym na rusztowych belkach **(3)** kratownic **(4)** są przymocowane płaskie płyty **(1)** i **(2)**, stanowiące rozbieralne poszycie formujące stropu. Regulowanie wysokości konstrukcji nośnej w pionie osiąga się przez wbudowywanie uzupełniającej kratownicy **(5)** między teleskopy **(6)** i kratownice **(4)** oraz przez śrubowe teleskopy **(6)** z wymiennymi końcówkami **(7)** o stopniowanych długościach. Poszycie formujące strop składa się z płaskich płyt **(1)** i **(2)** o dwu wielkościach wymiarowych a i b=a+0,30 m. Stalowe deskowanie wielkowymiarowe stropów stosowane może być do wykonywania budynków o konstrukcji nośnej ścianowej lub szkieletowej. (4 zastrzeżenia)

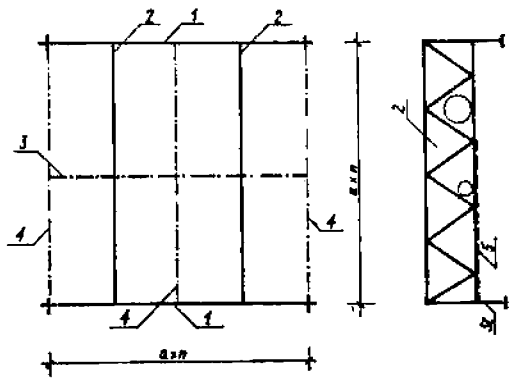
37a; E04b **P. 172697 T** 13.07.1974
37c; E04d

Biuro Projektowo-Technologiczne Przemysłu Elektronicznego „Unipro", Warszawa, Polska (Zygmunt Barankiewicz, Ryszard Swoboda).

Segment pokrycia dachowego lub dachowo-stropowego o metalowej konstrukcji rusztowej

Segment przekrycia dachowego lub dachowo-stropowego o metalowej konstrukcji rusztowej przeznaczony jest dla hal przemysłowych lub sportowych. Segment posiada główne dźwigary podłużne **(2)** rusztu, podparte sprężyście na skrajnych dźwigarach poprzecznych **(1)**, podpartych niesprężyście na słupach **(S1)**. Układ dźwigarów podłużnych **(2)** ze skrajnymi dźwigarami poprzecznymi **(1)**, tworzy w rzucie poziomym kształt dwuteowy z podwójnym środnikiem, złożony z elementów płaskich, pracujących w płaszczyźnie pionowej. Przedstawiony segment rusztowy, stanowi konstrukcję nośną dla płatwi **(4)** z elementami dachowymi oraz służy do podwieszania stropów **(5)**, względnie transportu podwieszonego, dla hal przemysłowych o bogatym wyposażeniu instalacyjnym.

(1 zastrzeżenie)

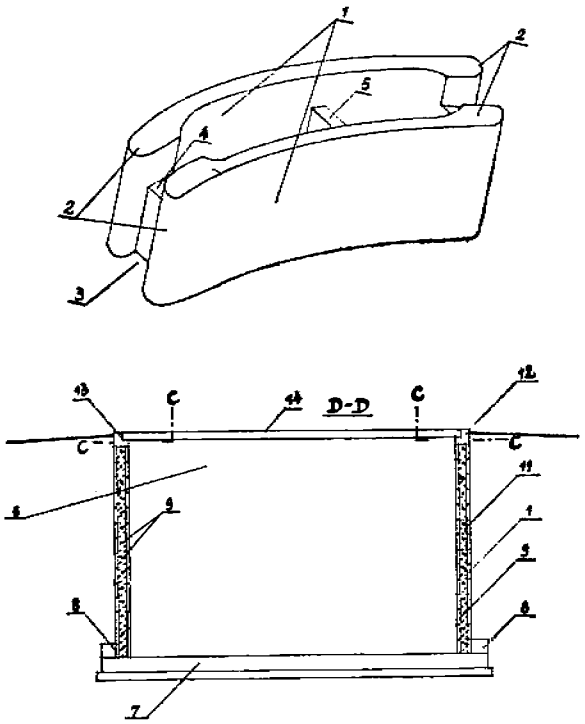
37b; E04c P. 172862 T 18.07.1974

Instytut Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa, Warszawa, Polska (Zdzisław Jaroszewski, Jerzy Bronicki).

Pustak i zbiornik żelbetowy wykonany z tych pustaków

Pustak i zbiornik żelbetowy wykonany z takich pustaków ma zastosowanie zwłaszcza w warunkach wiejskich do przechowywania różnych cieczy, kiszonek, pasz itp.

Istota pustaka (1) polega na tym, że jego powłoka o obrysie zewnętrznym rzutu poziomego w kształcie wycinka pierścienia z zaokrąglonymi narożami posiada w krótszych pogrubionych ściankach (2) pionowe zewnętrzne wycięcia (3) połączone z wewnętrzną przestrzenią pustaka (1) za pomocą kanałów (4) otwartych u góry, przy czym wewnętrzna przegroda (5) jest obniżona w stosunku do górnej krawędzi powłoki pusta-

ka (1). Żelbetowy zbiornik (6) posiada okrągłą pionową ścianę wykonaną z poziomych warstw pustaków stykających się ze sobą pionowymi wycięciami (3). Wewnątrz pustaków (1) są ułożone poziome pierścieniowe, a także pionowe zbrojenia (9 i 10). Pustaki (1) są trwale spojone za pomocą wypełniającego je betonu (11). (3 zastrzeżenia)

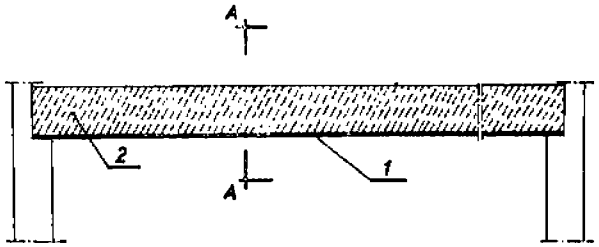
37b; E04c P. 171331 T 22.05.1974

Politechnika Śląska im. Wincentego Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Wiesław Zamorowski).

Zginany element nośny

Zginany element nośny składa się w warstwy betonu (2) przenoszącej naprężenia ściskające i z warstwy szkłocementu (1) przenoszącej naprężenia rozciągające.

Wynalazek może być zastosowany w budownictwie jako element stropowy, stropodachowy lub klatki schodowej. (1 zastrzeżenie)

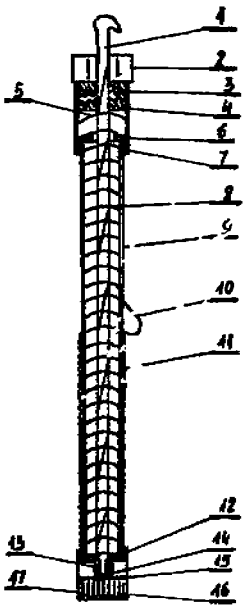

37b; E04c P. 172954 T 19.07.1974

Zakłady Celulozy i Papieru, Świecie n/Wisłą, Polska (Leon Arczyński).

Wiązarka do zbrojenia

Wiązarka do zbrojenia składa się z obudowy (9) w kształcie rurki, wewnątrz której znajduje się oska spiralna (1) skręcona w lewo zakończona u góry haczykiem zaczepnym przechodząca przez otwór czworokątny zębatki biegu jałowego (4) posiadającej sześć zębów ukośnych, ze sprężyny (5) odpychającej zębatkę

nakrętki (2) z zębami ukośnymi umieszczonej u góry obudowy (9), sprężyny głównej (8) i opornika (6) na główną sprężynę oraz nakrętki (17) do oliwienia sprężyn, która umocowana jest u dołu obudowy (9).

Wiązarka może znaleźć szerokie zastosowanie do zbrojenia drutem w budownictwie. (1 zastrzeżenie)

37c; E04d **P. 170484 T** 19.04.1974

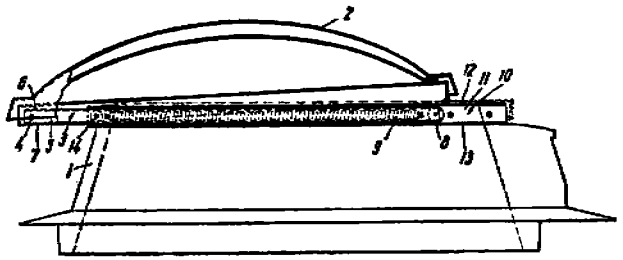
Pierwszeństwo: 21.04.1973 — RFN (nr P. 23 20 401.5)
14.03.1974 — RFN (nr P. 24 12 154.8)

Klaus Göbel, Trier-Irsch, Republika Federalna Niemiec (Klaus Göbel).

Otwierana kopuła świetlna umieszczona na konstrukcji nośnej

Przedmiotem wynalazku jest otwierana kopuła świetlna umieszczona na konstrukcji nośnej i stosowana na przykład przy różnego rodzaju wieżach lub przy kominach wyciągowych, w celu umożliwienia dopływu świeżego powietrza lub wyciągu dymu.

Zgodnie z wynalazkiem, na dolnej krawędzi kopuły świetlnej są umieszczone równolegle względem siebie dwie szyny **(3)**, które są prowadzone przesuwnie w zamocowanych trwale na konstrukcji nośnej prowadnicach i za pomocą poziomych trzpieni **(4)** są zamocowane jednostronnie do kopuły świetlnej **(2)**. Ponadto na wolnym końcu każdej szyny **(3)** umieszczony jest krążek **(8)**, który biegnie pomiędzy poziomymi kołnierzami **(12, 13)** przyporządkowanego prowadzenia **(10)**, przy czym każde prowadzenie **(10)** ma krążek **(14)**, który toczy się po poziomym kołnierzu przyporządkowanej szyny **(3)**. (10 zastrzeżeń)

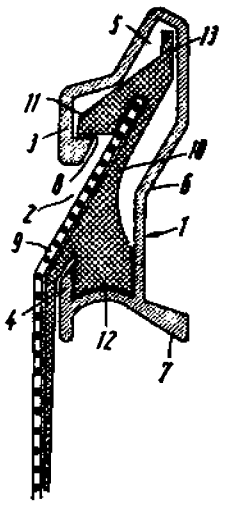
37c; E04d **P.170487 T** 19.04.1974

Pierwszeństwo: 21.04.1973 — RFN (nr P. 23 20 445.7)

Klaus Göbel, Trier-Irsch, Republika Federalna Niemiec (Klaus Göbel).

Urządzenie do przytrzymywania pogrubionej krawędzi pokrycia dachu względnie taśmy łączeniowej dachu

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do przytrzymywania pogrubionej krawędzi pokrycia dachu względnie taśmy łączeniowej dachu. Urządzenie według wynalazku stanowi drążony kształtownik **(1)**, który ma sterczące do góry ku dołowi kieszeniowe przedłużenie **(5)** służące do zamocowania zakończenia **(15)** krawędzi pokrycia dachu względnie taśmy łączeniowej dachu. W pewnym odstępie od zakończenia krawędzi przewidziany jest wargowy wypust **(11)**, dający się przyłożyć do pokrycia dachu lub taśmy łączeniowej dachu **(9)**. Wypust ten zachodzi za kołnierz **(3, 4)** ograniczający szczelinę wpustową **(2)**. Wynalazek obejmuje liczne szczegóły ukształtowania kształtownika i samego pokrycia. (6 zastrzeżeń)

37e; E04g **P. 170035 T** 02.04.1974

Biuro Projektowo-Badawcze Budownictwa Ogólnego „Miastoprojekt-Białystok" Białystok, Polska (Aleksander Żochowski, Jerzy Kuropatwa).

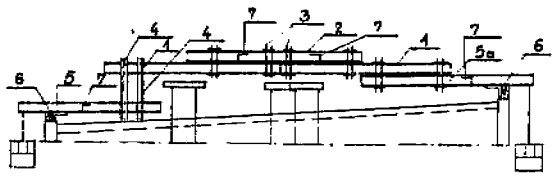
Urządzenie do podwieszania rusztowań wiszących

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do podwieszania rusztowań wiszących przy wykonywaniu elewacyjnych i remontowych robót budowlanych.

Urządzenie do składające się z elementów stalowych mocowanych rozłącznie stanowią dwie belki **(1)** usytuowane w linii i połączone ze sobą odrębną belką **(2)** w nakładkę.

Na zewnętrznych końcach belek osadzono łączniki **(4)** dystansowe usytuowane pod kątem prostym względem belek, do których to mocowane są wysięgnice rusztowań wiszących **(5)** przytwierdzone rozłącznie dla stabilizacji urządzenia do poprzecznych podkładek drewnianych **(6)** układanych na elementy konstrukcyjne ścian zewnętrznych obiektów budowlanych. Również w tym samym celu urządzenia między sobą są usztywniane poprzecznymi **(7)** łącznikami.

W razie konieczności zastosowania urządzenia na stropodachu jednospadowym, na jednym z końców belki łącznika dystansowego nie osadza się, a wysięgnicę rusztowania **(5)** przytwierdza się bezpośrednio w nakładkę do belki **(1)**. (2 zastrzeżenia)

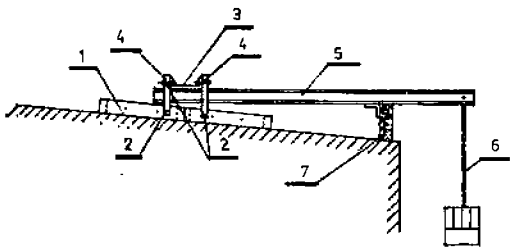

37e; E04g **P. 170036 T** 02.04.1974

Biuro Projektowo-Badawcze Budownictwa Ogólnego „Miastoprojekt-Białystok", Białystok, Polska (Aleksander Żochowski, Jerzy Kuropatwa).

Urządzenie do podwieszania rusztowań wiszących

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do podwieszania rusztowań wiszących przy wykonywaniu elewacyjnych i remontowych robót budowlanych.

Stanowią je elementy stalowe w postaci znormalizowanych ram **(1)** stalowych, posiadające możliwości wzajemnego łączenia **(2)**, które po ułożeniu obok siebie na stropodachu i sztywnym połączeniu tworzą prze-

ciwwagę, do której pod umiejscowioną na nią w środku ciężkości belkę poprzeczną (3) mocowane jest ramię wysięgnicy (5) rusztowania wiszącego.

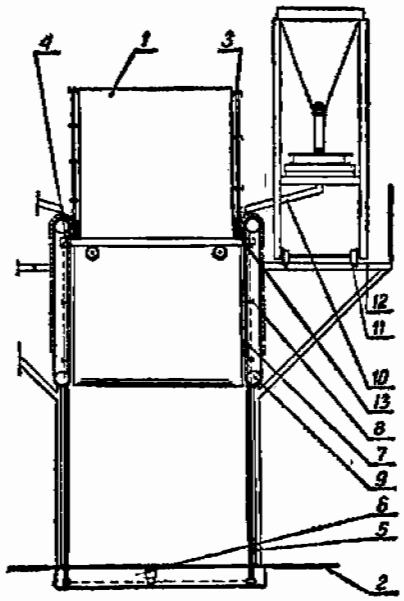
(2 zastrzeżenia)

37e; E04g **P. 171484 T** 29.05.1974

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy „Zremb", Warszawa, Polska (Bogusław Jarzębowski).

Sposób i urządzenie do wykonywania przestrzennych elementów budowlanych zwłaszcza gipsowych

Sposób i urządzenie dotyczą równoczesnego formowania w pozycji pionowej dwu stropów i dwu ścian nośnych, przestrzennych elementów budowlanych. Formę, stanowiącą wewnętrzne deskowanie, zalewa się masą wiążącą w czasie jej ruchu w dół w zewnętrznym deskowaniu ślizgowym, stałym. W czasie zalewania formy część deskowania zewnętrznego, bezpośrednio stykająca się z formowanym elementem, przemieszcza się równomiernie z deskowaniem wewnętrznym. Tę ruchomą część deskowania zewnętrznego stanowią elastyczne przekładki (8), nawinięte na obrotowe bębny (9) o osiach poziomych. (4 zastrzeżenia)

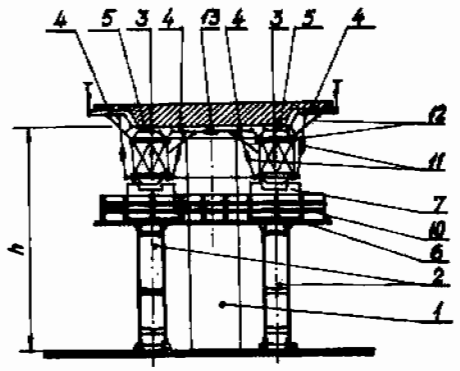

37e; E04g **P. 171790 T** 10.06.1974

Biuro Projektów Budownictwa Komunalnego, Gdańsk-Wrzeszcz, Polska (Henryk Żółtowski, Jerzy Gajewski, Andrzej Nasiorowski, Bogusław Dmochowski, Henryk Lisewski).

Rusztowanie przesuwne do wznoszenia mostów i wiaduktów a zwłaszcza estakad z betonu sprężonego

Rusztowanie przesuwne do wznoszenia ustrojów nośnych mostów i wiaduktów a zwłaszcza estakad z betonu sprężonego składające się z podpór słupowych, dźwigarów kratowych oraz urządzeń do podnoszenia, opuszczania i przetaczania. Rusztowanie przesuwne posiada dźwigary (3) nośne z przegubowouchylnie mocowanymi formami (4) do betonowania, poruszanymi siłownikami (11) korzystnie hydraulicznymi dwustronnego działania, oparte i przetaczane na podporach (2) wyposażonych w platformy (6) oraz łożyskowe zestawy (7) kołowe obrotowe wokół osi pionowej oraz przesuwne poprzecznie wraz z dźwigarem (3). (5 zastrzeżeń)

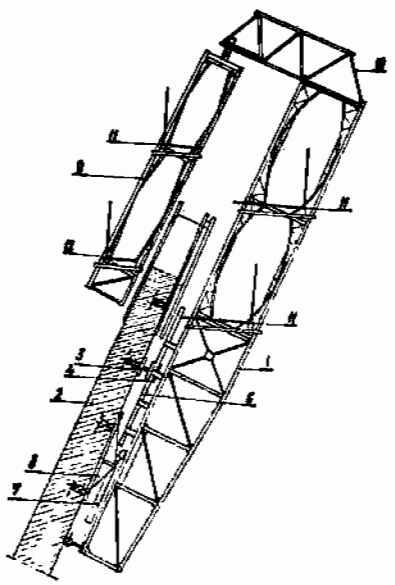

37e; E04g **P. 173091 T** 29.07.1974

Zjednoczenie Przedsiębiorstw Budowy Elektrowni i Przemysłu, Warszawa, Polska (Wojciech Łabuś, Czesław Ryszewski).

Urządzenie do budowy żelbetowej powłoki, zwłaszcza chłodni kominowych hiperboloidalnych lub stożkowych

Urządzenie do budowy żelbetowej powłoki przeznaczone jest zwłaszcza dla chłodni kominowych hiperboloidalnych lub stożkowych i jest typu rusztowania klatkowego. Klatki wewnętrzne (1) urządzenia zamocowane są do powłoki (2) kotwami (3) i ustawione do żądanego położenia za pomocą talerzy dystansowych (4) z rolkami. Talerze dystansowe (4) obejmują obustronnie prowadnicę (6) która stanowi element składowy klatki wewnętrznej (1). Do podnoszenia urządzenia służy podnośnik dwustronnego działania (7) umocowany w ramie kotwiącej (8). Klatki zewnętrzne (9) urządzenia zawieszane są przegubowo na wysięgnikach (10) umocowanych na klatach wewnętrznych (1). Pomiędzy klatkami rozpięte są pomosty teleskopowe wewnętrzne (11) i zewnętrzne (12). (2 zastrzeżenia)

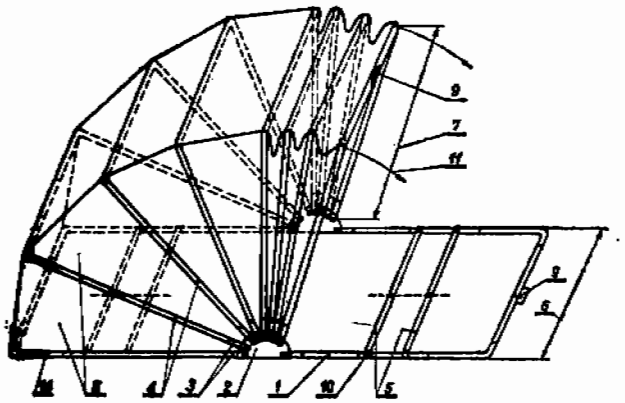

37f; E01h **P. 170166 T** 06.04.1974

Powiatowa Spółdzielnia Pracy Usług Wielobranżowych im. F. Dzierżyńskiego, Gliwice, Polska (Jerzy Magiera).

Składany namioto-garaż

Namioto-garaż stanowi rozeta **(2)**, do której są zamocowane promieniowo obrotowe trzpienie **(3)**, a na nich są osadzone dolna rama **(1)**, i szereg nośnych ram **(4)**. Ramy mają postać litery „U" wolnymi końcami zamocowanymi w rozetach **(2)**. Ramy **(1)** i **(4)** tworzą wachlarz. Dolna rama **(1)** i skrajna nośna rama **(14)** mają zamocowane korzystnie za pomocą śrub **(10)** przewiązki **(5)** po dwie na każdej ramie. Przewiązki korzystnie jest wykonać z płaskownika połączonego zawiasem. Ramy **(1)**, **(4)**, **(14)** i wykonane są z jednakowych **łukowych** elementów **(12)** oraz wymiennych prostych **elementów (13)**, połączonych wzajemnie najlepiej na wcisk. Dolna rama **(1)** i pierwsza nośna rama **(4)** mają elementy zamknięcia **(9)**. Powłoka **(8)** ochronna mocowana jest do skrajnej nośnej ramy **(14)** i do **nośnych ram (4)**, z których pierwsza jest **zamykającą. Rozstaw przewiązek (5)** jest równy rozstawowi jezdnych kół samochodu. **(4 zastrzeżenia)**

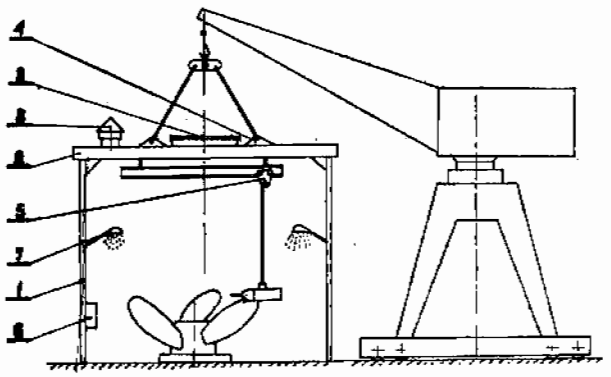

37f; E04h **P. 170859 T** 06.05.1974

Biuro Projektowo-Technologiczne Morskich Stoczni Remontowych, Gdańsk, Polska (Stanisław Jaworski, Zygfryd Słomiński).

Przenośna hala do regeneracji napędowych śrub okrętowych

Przenośna hala **(1)** do regeneracji napędowych śrub okrętowych jest wykonana w kształcie klosza z otworem w dachu **(2)**. Otwór w dachu **(2)** jest zakrywany pokrywą **(3)**. Do konstrukcji dachu **(2)** są zamontowane

uchwyty **(4)** służące do transportu hali **(1)**. Wewnątrz hali **(1)** jest umieszczona suwnica **(5)** oraz instalacje: grzewcza **(6)**, oświetleniowa **(7)** i wentylacyjna **(8)**. (1 zastrzeżenie)

37f; E04h **P. 172684 T** 12.07.1974

Biuro Projektowo-Badawcze Budownictwa Ogólnego „Miastoprojekt — Bydgoszcz", Bydgoszcz, Polska (Jerzy Tarczyński).

Sposób wykonania zbiornika podziemnego bez deskowania

Sposób przeznaczony jest do wykonania zbiornika podziemnego o kształcie stożka ściętego na matrycy ziemnej bez deskowania.

Sposób polega na tym, że po wykonaniu wykopu i ukształtowaniu stożka z ziemi betonuje się na tym stożku płaszcz zbiornika, następnie wybiera się ziemię z wewnątrz zabetonowanego zbiornika i betonuje się dno w zbiorniku. (1 zastrzeżenie)

37f; E04h **P. 172901 T** 19.07.1974

Centralny Instytut Ochrony Pracy, Warszawa, Polska (Wiesław Janiszewski).

Silos z odciągiem

Silos z odciągiem przeznaczony jest do zabezpieczania przed rozprzestrzenianiem się płynów przy wysypywaniu materiałów pylących do silosu.

Silos składa się z wlotowego kanału o przekroju prostokątnym złożonego z bocznych ścian i szczytowych, kwadratowych ścian, ssącego otworu w jednej lub obu szczytowych ścianach, oraz nawiewnego przewodu o równomiernym wydatku powietrza, leżącego na całej długości górnej krawędzi jednej z bocznych ścian, zaopatrzonego w otwory skierowane w płaszczyźnie wlotu do kanału w stronę przeciwległej bocznej ściany. (1 zastrzeżenie)

40a; C22b **P. 170283 T** 11.04.1974
18b; C21c

Politechnika Częstochowska, Częstochowa, Polska (Stefan Pieprznik, Czesław Kulak, Czesław Rubik, Jan Stabryła).

Syntetyczna mieszanka żużlotwórcza

Syntetyczna mieszanka żużlotwórcza składa się z wapna hydratyzowanego w ilości 65—90%, fluorytu mielonego w ilości 9—34% i boraksu w ilości do 1%, przy czym wszystkie składniki mieszkanki są wypražone. (2 zastrzeżenia)

40a; C22b **P. 170431** 17.04.1974

Pierwszeństwo: 03.05.1973 — St. Zjedn. Am. (nr 357012)

Q — S Oxygen Processes, JNC., Island Falls, Stany Zjednoczone Ameryki.

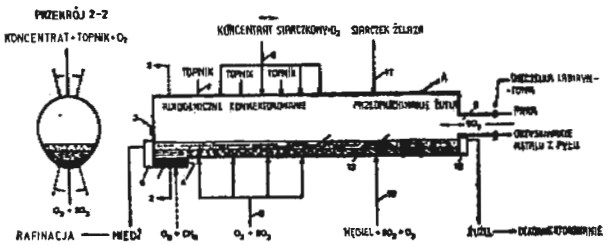
Sposób otrzymywania metali nieżelaznych z ich koncentratów siarczkowych oraz urządzenie do otrzymywania metali nieżelaznych z ich koncentratów siarczkowych

Sposób otrzymywania metali nieżelaznych z ich koncentratów siarczkowych, stanowiący ciągły wielostopniowy proces autogeniczny, prowadzony jest w wahliwym, wydłużonym, łagodnie nachylonym, uszczelnionym konwertorze, z którego jednego końca wypływa surowy metal lub kamień o niskiej zawartości żelaza, a z drugiego żużel krzemianowy wraz z gazami o dużej zawartości dwutlenku siarki.

Sposób według wynalazku polega na tym, że do konwertora wprowadza się etapami koncentrat, topnik, tlen przemysłowy, dwutlenek siarki, węgiel aktywny i inne składniki i wytwarza się kąpiel stopionego metalu składającą się z fazy metalicznej i fazy żużla które przepływają w stosunku do siebie w przeciwprądzie do odpowiednich otworów spustowych. Przez wtryskiwacze usytuowane w materiale ogniotrwałym konwertora, poniżej powierzchni kąpieli, wdmuchuje się tlen wraz z towarzyszącym płynem ochronnym, a przedmuchiwanie żużla dokonuje się przez dekonwercję, w wyniku czego osadza się z warstwy żużla oczyszczony, niskogatunkowy kamień. Konwertor poddaje się wahaniom dla przenikania wtryskiwanych substancji we wszystkich kierunkach przez kąpiel, i dla równomiernego rozprowadzania koncentratów i topnika na całej powierzchni kąpieli, wywołując turbulencję kąpieli i powodując styk międzyfazowy.

Gazy wylotowe zawraca się do procesu.

Urządzenie do ciągłego otrzymywania metali nieżelaznych zawiera przechylny konwertor **(A)** wyłożony materiałem ogniotrwałym zaopatrzony w otwory wlotowe i spustowe, wtryskiwacze **(8)** usytuowane w materiale ogniotrwałym wzdłuż konwertora **(A)** poniżej powierzchni kąpieli, środki dla regulacji strumienia wdmuchiwanego tlenu oraz wtryskiwacze **(10)** usytuowane w materiale ogniotrwałym wzdłuż konwertora **(A)** poniżej powierzchni żużla **(S)** w kierunku otworu spustowego żużla. (26 zastrzeżeń)

40a; C22b **P. 170864 T** 06.05.1974

Politechnika Częstochowska, Częstochowa, Polska (Stefan Morel).

Sposób otrzymywania metalicznego tytanu

Sposób przeznaczony jest do otrzymywania metalicznego tytanu.

Sposób polega na redukcji rutylu aluminium. Mieszaninę sproszkowanego rutylu i sproszkowanego aluminium wprowadza się do strumienia zjonizowanego gazu obojętnego, a produkty procesu redukcji zbiera się w tyglu, wykonanym z materiału odpornego na działanie chemiczne tytanu i chłodzi się je w atmosferze gazu obojętnego do temperatury poniżej 373°K. (1 zastrzeżenie)

40a; C22b **P. 172896 T** 19.07.1974

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków, Polska (Dominik Wajszel, Henryk Chrzan, Adam Kosek, Roman Bałaj, Stanisław Banaś, Henryk Olech).

Sposób odzyskiwania aluminium z odpadów folii, zwłaszcza laminowanej

Sposób dotyczy odzyskiwania aluminium z odpadów folii. Sposób polega na tym, że odpady folii poddaje się sprasowaniu i pociędiu na włókna, względnie płatki, przy czym korzystnym jest przed sprasowaniem wprowadzenie niewielkiej ilości środków zwiększających tarcie. W przypadku folii laminowanej oddziela się aluminium od podłoża organicznego tj. papierowego lub papierowo-polietylenowego za pomocą obróbki termicznej, w temperaturach od 150—650°C, korzystnie w temperaturze 250°C. Oddzielanie aluminium od podłoża organicznego można również przeprowadzić w ośrodku ciekłym w ten sposób, że otrzymane z gilotyny włókna wprowadza się do cieczy i poddaje mieszaniu. (3 zastrzeżenia)

40b; C22b **P. 170050 T** 03.04.1974
18c; C21d

Armaco Steel Corporation, Middletown, Stany Zjednoczone Ameryki.

Stal krzemowa o sześciennych komórkach zorientowanych regularnie i sposób jej wytwarzania

Przedmiotem wynalazku jest stal krzemowa o sześciennych komórkach zorientowanych regularnie wzdłuż krawędzi i sposób jej wytwarzania.

Stal ta odznacza się przenikalnością magnetyczną co najmniej 1820 przy natężeniu pola H=10 oerstedów, jest znamienna tym, że zawiera 2—4% wag. krzemu, 0,01—0,15% wag. manganu, 0,02—0,05% wag. siarki, 0,002—0,012% wag. boru, 0,003—0,010% wag. azotu, a resztę stanowi żelazo i zanieczyszczenia, zależnie od sposobu wytopu.

Sposób jej wytwarzania, znamienny tym, że po wytopie stal w w/w składzie ponownie podgrzewa się do temperatury 1260°—1400°C, walcuje się na gorąco do pośredniej grubości 1,25—2,54 mm, wyżarza się w temperaturze 815°—1150°C, wytrawia się i walcuje na zimno do żądanej grubości końcowej, odwęgla, powleka warstewką żaroodporną, a następnie poddaje się wyżarzaniu końcowemu, które częściowo prowadzi się w obecności suchego wodoru w temperaturze 1093—1260°C w ciągu 8—30 godzin. (9 zastrzeżeń)

40b; C22c **P. 170203 T** 08.04.1974

Huta Baildon, Katowice, Polska (Bernard Tomanek, Remigiusz Woźniak, Jan Adamczyk).

Sposób wytwarzania walców roboczych dla walcarek wielowalcowych do zimnego walcowania taśm i blach

Sposób wytwarzania walców roboczych dla walcarek wielowalcowych do zimnego walcowania taśm i blach, polega na wytwarzaniu ich z przedkuwki ze stali zawierającej od 0,4 do 0,8% C, od 5,0 do 9,0% Cr, od 0,6 do 1,1% Si, od 0 do 1,5% W, od 1,0 do 1,5% Mo i od 0,1 do 1,2% V, reszta Fe i zanieczyszczenia, drogą nagrzania jej do temperatury od 1270° do 1320°K, następnym ochłodzeniu na powietrzu do temperatury około 870°K i odkształceniu plastycznym w tej temperaturze, ze stosowaniem około dwukrotnego stopnia przekucia, aż do osiągnięcia gotowej odkuwki walca. (1 zastrzeżenie)

40b; C22c **P. 170875** 06.05.1974

Pierwszeństwo: 07.05.1973 — St. Zjedn. Am. (no 357973)
07.05.1973 — St. Zjedn. Am. (No 358238)

Allegheny Ludlum Industries, Inc., Pittsburgh, Stany Zjednoczone Ameryki (James Allen Salsgirer, Frank Angelo Malagari).

Sposób wytwarzania stali krzemowej o wysokiej przenikliwości magnetycznej

Sposób wytwarzania elektromagnetycznej stali krzemowej o orientacji daszkowej i przenikliwości magnetycznej wynoszącej co najmniej 1850 G/Oe przy 10 erstedach obejmuje następujące zabiegi: wyżarzanie walcowanej na gorąco stali krzemowej w temperaturze 760—927°C w czasie od 15 sekund do 2 godzin, chłodzenie wyżarzonej stali z prędkością zasadniczo równą prędkości ochłodzonej stali na zimno w pojedyńczym zabiegu walcowania, przy stopniu redukcji wynoszącym co najmniej 80%. (5 zastrzeżeń)

40b; C22c **P. 170882** 07.05.1974

Pierwszeństwo: 07.05.1973 — USA (nr 35 7974)

Allegheny Ludlum Industries, Inc., Pittsburgh Stany Zjednoczone Ameryki (James Allen Salsgiver, Frank Angelo Malagari).

Stal krzemowa o dużej przenikalności i sposób jej wytwarzania

Stal krzemowa o dużej przenikalności magnetycznej, o własnościach co najmniej 1850 (G/Oe) przy 10 oerstedach i o orientacji daszkowej kryształów. Stal zawiera do 0,07% wag. węgla, 2,60—4,0% wag. krzemu, 0,03—0,24% wag. manganu, 0,01—0,07% wag. siarki, 0,015—0,04% wag. glinu, do 0,02% wag. azotu i 0,1—0,5% wag. miedzi.

Sposób wytwarzania stali o powyższym składzie polega na tym, że po wytopie walcuje się ją na gorąco na taśmy, poddaje co najmniej jednemu walcowaniu na zimno, wyżarza się w temperaturze 777—1197°C w ciągu 15 sek. do 2 godzin przed końcowym walcowaniem na zimno, schładza się od maksymalnej temperatury wyżarzania do temperatury 945—416°C z szybkością nie większą niż szybkość chłodzenia w nieruchomym powietrzu, schładza się od temperatury 945—416°C do temperatury niższej niż 277°C z szybkością większą niż szybkość schładzania w nieruchomym powietrzu, a ochłodzoną stal poddaje się końcowemu walcowaniu z redukcją co najmniej 80%, po czym bezpośrednio poddaje się ją odwęglaniu i końcowemu wyżarzaniu teksturującemu. (11 zastrzeżeń)

40b; C22c **P. 171165 T** 16.05.1974

Huta „Łaziska" Przedsiębiorstwo Państwowe, Łaziska Górne, Polska (Jan Ciurlok, Marian Koźma, Bonifacy Loska, Józef Klepek).

Sposób produkcji żelazokrzemomanganu metodą ciągłą w piecach elektrycznych, łukowych o trójkątnym i liniowym układzie elektrod i odlewania stopu oraz żużla

Sposób produkcji żelazokrzemomanganu metodą ciągłą w piecach elektrycznych, łukowych o trójkątnym i liniowym układzie elektrod stosuje się do okresowego wykorzystania pieców elektrycznych wytapiających żelazokrzem, bez konieczności wymiany wymurówki pieca.

Sposób obejmuje trzy etapy technologiczne: 1. wytapianie starego wsadu żelazokrzemu w piecu mieszankami przejściowymi zawierającymi rudę manganu, koksik i topniki, 2. właściwy proces wytapiania żelazokrzemomanganu ze zmodyfikowanego wsadu o składzie: ruda manganu, koksik, kwarcyt oraz topniki, 3. spust Fe-Si-Mn do kadzi, w której przetrzymuje się kąpiel 15—45 min. przy stałym mieszaniu lub wibracji kadzi dla umożliwienia wypłynięcia żużla na powierzchnię, a następnie odlewanie stopu do wlewnic żeliwnych. (3 zastrzeżenia)

40b; C22c **P. 171389** 24.05.1974

Pierwszeństwo: 25.05.1973 — Wielka Brytania (nr 25168/73)

International Nickel Limited, Londyn, Wielka Brytania (Anthony Vincent Dean, Philip James Ennis).

Stop manganowo-niklowy

Stop manganowo-niklowy zawiera od 5 do 20% Ni, korzystnie od 8 do 15% Ni, od 5 do 15% Cr, korzystnie co najmniej 8% Cr, od 30 do 60% Fe, korzystnie 35 do 55% Fe, od 0 do 2% Pb, od 0 do 2,5% Cu oraz od 18 do 55% Mn, korzystnie 20 do 40% Mn. (11 zastrzeżeń)

40d; C22f **P. 171307 T** 21.05.1974

Instytut Obróbki Plastycznej, Poznań, Polska (Leopold Berkowski, Zenon Krzekotowski, Feliks Słomczyński, Andrzej Turno).

Sposób wytwarzania elektrod do zgrzewarek oporowych

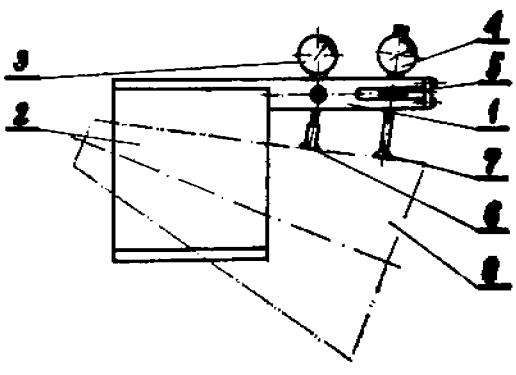
Sposób dotyczy wytwarzania plastycznie kształtowanych elektrod do zgrzewarek oporowych. W sposobie wg wynalazku materiał wyjściowy w postaci miedzi elektrodowej poddaje się przesycaniu w temperaturze od 1020 do 1060°C w czasie około 4 minut w ośrodku ochronnym zapobiegającym jego utlenieniu dla zmiękczenia i uzyskania gruboziarnistej struktury miedzi o średniej średnicy ziarna nie mniejszej od 0,125 mm po czym oziębia się go szybko w wodzie, a następnie przesycony materiał poddaje się kształtowaniu plastycznemu na zimno w wyniku czego uzyskuje się elektrody o żądanym kształcie oraz zgniocie materiału przynajmniej roboczych ich końcówek od około 30 do około 50 procent. Po plastycznym ukształtowaniu elektrod na zimno poddaje się je sztucznemu starzeniu w temperaturze od 460° do 480°C w czasie około 3 godzin. (3 zastrzeżenia)

42b; G01b **P. 170417 T** 17.04.1974

Politechnika Częstochowska, Częstochowa, Polska (Andrzej Ordon, Stefan Ucieklak).

Przyrząd do pomiaru stożków

Przedmiotem wynalazku jest przyrząd do pomiaru stożków, zawierający belkę z osadzonymi płytami stanowiącymi pryzmę oraz przyrząd pomiarowy do mierzenia kątów, znamienny tym, że belka (1) wyposażona jest w przyrząd (3) do pomiaru kątów, zaopatrzony w końcówkę pomiarową (6), osadzoną obrotowo

względem osi prostopadłej do płaszczyzny symetrii pryzmy i osadzoną przesuwnie wzdłuż osi leżącej w płaszczyźnie prostopadłej do jej osi obrotu, przy czym końcówka ta ma płaską powierzchnię pomiarową równoległą do jej osi obrotu. (1 zastrzeżenie)

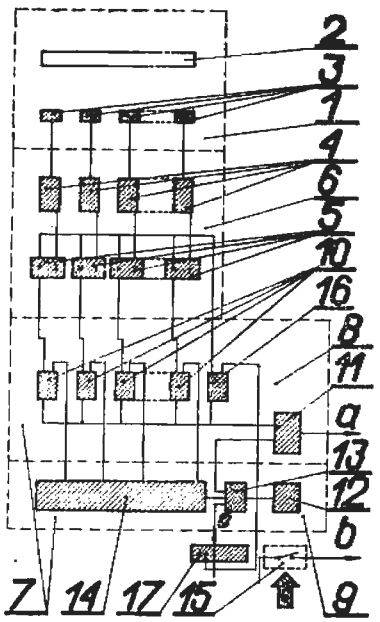
42b; G01b P. 170457 T 17.04.1974

Morski Instytut Rybacki, Gdynia, Polska (Paweł Połujanowski, Daniel Dutkiewicz, Wojciech Wołoszyk, Janusz Jankowski).

Sposób pomiaru długości całkowitej ryb w trakcie procesu przerobu surowca rybnego i urządzenie do pomiaru długości całkowitej ryb w trakcie procesu przerobu surowca rybnego

Sposób pomiaru długości całkowitej ryby w trakcie procesu przerobu surowca rybnego sposobem bezstykowym za pomocą czujników pomiarowych, dokonuje się podczas spadania ryby przez strefę pomiarową i wprowadza się analog elektryczny zmierzonej długości do elektronicznej pamięci.

Urządzenia do stosowania sposobu przeznaczone do współpracy z maszyną matematyczną w układzie informatycznym wyposażone jest w pamięć elektroniczną zbudowaną z elementów NOR **(4)** i elementów **(5)** typu, typu przerzutnik mając uzależnione mechaniczne urządzenia zarzucającego ryby z generatorem **(15)** impulsu pojedynczego oraz komutator **(7)** sterowany z maszyny matematycznej zawierając pierścieniowy licznik **(14)** i generator impulsów korzystnie multiwibrator **(12)** przy czym kasowane pamięci elektroniczne odbywa się samoczynnie z bloku przełączenia **(8)**, za pomocą elementu **(16)** typu NOR. (5 zastrzeżeń)

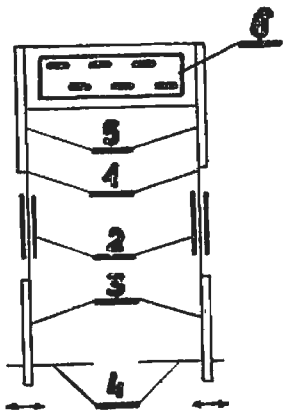
42b; G01b P. 170499 T 20.04.1974

Akademia Rolnicza, Lublin, Polska (Grzegorz Szwed, Jerzy Koślak).

Sposób pomiaru wielkości liniowych, zwłaszcza elementów kształtowych i urządzenie do pomiaru wielkości liniowych zwłaszcza elementów kształtowych

Sposób pomiaru wielkości liniowych, zwłaszcza elementów części maszyn, polega na odczytywaniu i notowaniu zmian napięć w elemencie sprężystym czujnika, które to napięcie powstaje w czasie przesuwania tego elementu względem przedmiotu mierzonego. Elementy sprężyste stanowią tensometry oporowe zakończone igłami, których promień ostrza i twardości jest dobierane w zależności od wartości fizycznych przedmiotu mierzonego. Sposób pomiaru wielkości liniowych jest stosowany przy badaniu stopnia zużycia wielowypustów, krzywek, zębów panewek i innych części maszyn.

Urządzenie do pomiaru wielkości liniowych, zwłaszcza elementów części maszyn składa się z czujnika **(7)**, mostka transometrycznego **(8)** i rejestratora **(9)** podłączonych do źródła zasilania. Zasada działania urządzenia polega na tym, że igiety **(4)** zamocowane w uchwytach **(3)**, stykające się swoim ostrzem z przedmiotem metalowym, w czasie przemieszczania się wzdłuż przedmiotu mierzonego, powodują powstanie naprężeń w elementach sprężystych **(1)**, na których są naklejone tensometry oponowe **(2)**. Zmiany oporności i tensometrów powoduje zmianę równowagi mostka transometrycznego **(8)**. (3 zastrzeżenia)

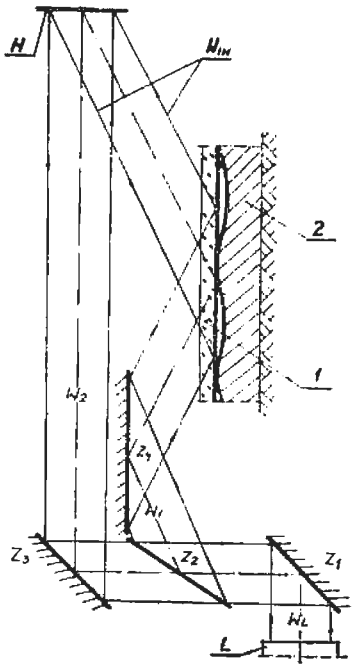

42b; G01b P. 170643 T 26.04.1974

Politechnika Krakowska, Kraków, Polska (Bronisław Bednarz).

Sposób pomiaru błędów kształtu

Sposób pomiaru błędów kształtu elementów o dowolnych kształtach, zwłaszcza części maszyn, polega na skierowaniu wiązki światła spójnego (W_L) z lasera **(L)** poprzez układ zwierciadeł (Z_1), (Z_2) i (Z_4) na po-

wierzchnię częściowo przepuszczalnego wzorca **(1)** o kształcie dostosowanym do kształtu powierzchni badanej **(2)**, a po odbiciu od powierzchni wzorca **(1)** i

od powierzchni badanej (2) skierowaniu wiązki przedmiotowej wzorcowej (W_{1W}) i badanej (W_{1B}) na płytę fotograficzną (H), na którą skierowuje się jednocześnie wiązkę odniesienia (W_2) przez zwierciadło (Z_3). Po wykonaniu ekspozycji, wykonuje się obróbkę fotochemiczną płyty (H) i odtwarza hologram. Błędy kształtu badanej powierzchni (Z) określa się na podstawie analizy prążków tak otrzymanego interferogramu.

(2 zastrzeżenia)

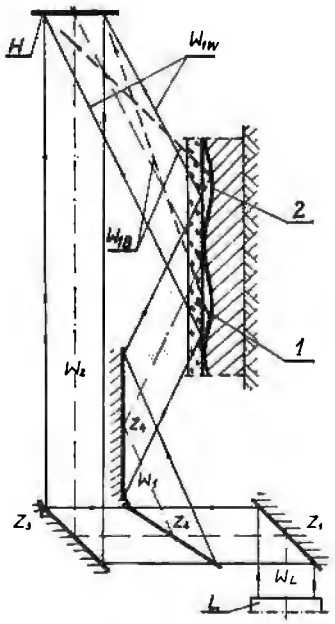
42b; G01b **P. 172483 T** 05.07.1974

Politechnika Krakowska, Kraków, Polska (Bronisław Bednarz).

Sposób pomiaru błędów kształtu

Przedmiotem wynalazku jest sposób pomiaru błędów kształtu części maszynowych. Sposób polega na skierowaniu wiązki światła z lasera na powierzchnię badaną (2) i powierzchnię wzorcową (1) i po odbiciu na skierowaniu wiązek na płytę fotograficzną, na której wykonuje się ekspozycje dla obu powierzchni.

W czasie pierwszej ekspozycji na powierzchni badanej umieszcza się wzorzec przezroczysty o powierzchni pokrytej materiałem odbijającym światło. Powtórną ekspozycję wykonuje się po zdjęciu wzorca z powierzchni badanej. Po obróbce fotochemicznej płyty fotograficznej i odtworzeniu hologramu, otrzymuje się interferogram badanej powierzchni. (1 zastrzeżenie)

42b; G01b **P. 172923 T** 19.07.1974

Okręgowy Zarząd Lasów Państwowych, Wrocław, Polska (Kazimierz Lipiński).

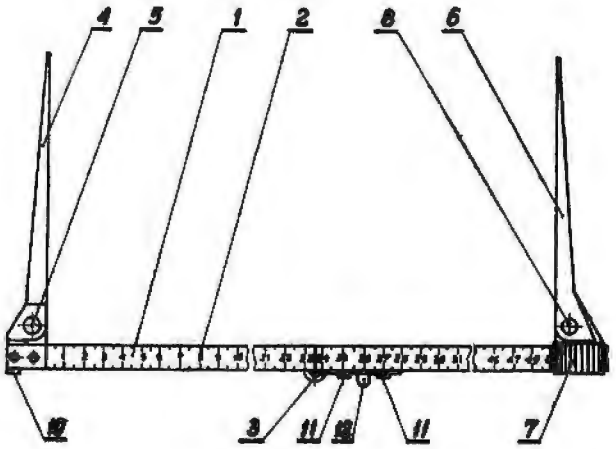
Średnicomierz do drewna

Przedmiotem wynalazku jest składany średnicomierz do pomiaru grubości drzew i drewna.

Prowadnica (1) z umieszczoną na niej podziałką (2) składa się z dwóch części połączonych za pomocą zawiasy (3). Przednia część prowadnicy (1) wyposażona jest w szczękę prowadnicy (4), połączoną z prowadnicą (1) za pomocą zawiasy (5). Na prowadnicy (1) osadzona jest przesuwnie szczęka suwaka (6), połączona z suwakiem (7) za pomocą zawiasy (8). Na spodniej stronie prowadnicy (1) znajdują się dwa podłużne rowki, służące do prowadzenia suwaka (6) oraz dwa wypusty (10), służące do unieruchamiania złożonej prowadnicy (1). Ponadto spodnia strona prowadnicy (1) wyposażona jest w zamocowaną za pomocą śrub (11) zasuwkę (12), służącą do unieruchamiania prowadnicy (1) w pozycji roboczej.

Średnicomierz może znaleźć szerokie zastosowanie szczególnie w państwowym gospodarstwie leśnym, wśród personelu nadzorującego i kontrolującego.

(2 zastrzeżenia)

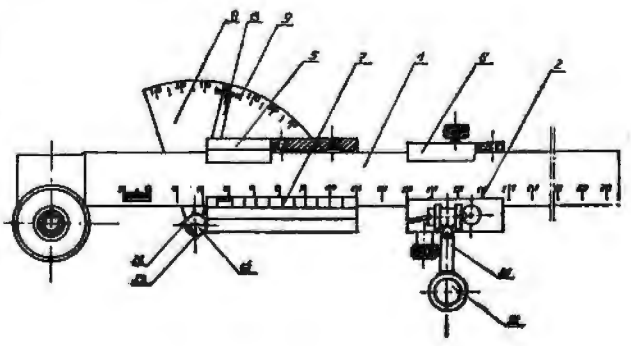
42b; G01b **P. 173179 T** 30.07.1974

Technikum Mechaniczne i Zasadnicza Szkoła Zawodowa, Dębica, Polska (Bronisław Kałucki, Andrzej Kieca, Jerzy Kieca, Kazimierz Kornak).

Uniwersalny przyrząd do pomiaru frezów tarczowych z zębami prostymi

Uniwersalny przyrząd do pomiaru frezów tarczowych z zębami prostymi przeznaczony jest do pomiaru wielkości kątów przyłożenia, kątów średnicy zewnętrznej freza oraz wielkości bicia promieniowego i osiowego ostrzy frezów.

Przyrząd składa się z liniału (1) z podziałką dziesiętną (2), na końcu którego umieszczony jest wałek z wymiennymi tulejkami stożkowymi oraz z przesuwnie umieszczonych na liniale (1) prowadnic (5) i (6). Do prowadnicy (5) z naciętą podziałką Noniusza (7), przytwierdzona jest od spodu tarcza (8) ze skalą kątową (9), zaopatrzona w wskazówkę umieszczoną wraz z pokrętłem regulacyjnym na trzpieniu pryzmatu (14) pomiarowego osadzonego w dolnej części tarczy (9).

Czujnik zegarowy służący do pomiaru wielkości bicia promieniowego i osiowego umieszczony jest w pierścieniu (21) łącznika przegubowego (20), połączonego za pomocą segmentów z trzpieniem osadzonym w prowadnicy (6), również umieszczonej przesuwnie na liniale (1). (2 zastrzeżenia)

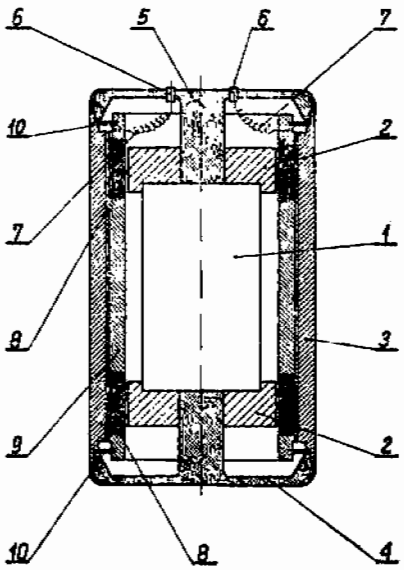
42c; G01r **P. 171472 T** 29.05.1974

Przedsiębiorstwo Poszukiwań Geofizycznych, Warszawa, Polska (Julian Smoleński, Andrzej Rzewuski, Leon Szalczyński, Wiesław Szymczyk, Aleksander Łubowicz).

Geofon elektrodynamiczny do cyfrowej rejestracji składowych pionowych i poziomych fal sejsmicznych

Przedmiotem wynalazku jest geofon elektrodynamiczny do cyfrowej rejestracji składowych pionowych i poziomych fal sejsmicznych.

Czujnik geofonu stanowi cylindryczny magnes **(1)** z nabiegunnikami **(2)** umieszczony centralnie w cylindrycznej zworze **(3)**. Całość stanowi układ magnetyczny, w którego szczelinach roboczych znajdują się dwie cewki **(8)** połączone elektrycznie i nawinięte na karkasie **(9)** jako jedna masa bezwładna. Dwie płaskie sprężyny **(10)** służą do sprężystego zawieszania masy bezwładnej względem układu magnetycznego i zapewniają jej ruch z jednym stopniem swobody. Umocowanie wewnętrznych obwodów sprężyn do obu końców karkasu, a obwodów zewnętrznych do zwory zapewnia maksymalne możliwe rozstawienie sprężyn i ich punktów zaczepienia, a tym samym maksymalną stabilność konstrukcji. Zwora wraz z niemagnetycznym dnem **(4)** i pokrywą **(5)** stanowi hermetyczną obudowę czujnika geofonu. Do połączeń elektrycznych służą przewody **(7)** wyprowadzone na zewnątrz czujnika poprzez przepusty izolacyjne **(6)**. (1 zastrzeżenie)

42d; G01d **P. 173054 T** 25.07.1974

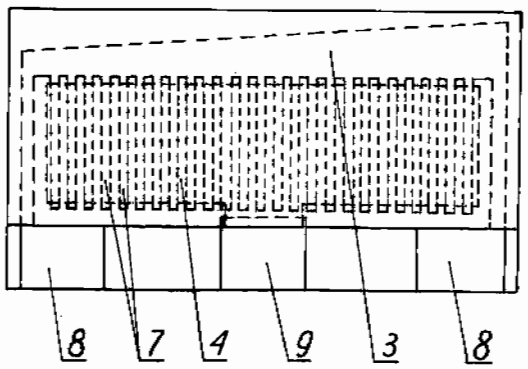
Dolnośląskie Zakłady Elektronowe „Unitra-Dolam", Wrocław, Polska (Jan Pyzik, Zofia Haładewicz, Seweryn Burman).

Ciekłokrystaliczny wskaźnik analogowy

Przedmiot wynalazku dotyczy budowy ciekłokrystalicznego wskaźnika analogowego. Wskaźnik jest zbudowany z parzystej liczby płaskich elementów optycznych, z których część jest przeźroczysta oraz z dwóch elektrod **(3, 4)** o zróżnicowanej rezystancji, usytuowanych równolegle, z których przynajmniej jedna jest przeźroczysta i między którymi znajduje się warstwa ciekłego kryształu, posiadającego dielektryczne własności anizotropowe.

Elektroda **(3)** o większej rezystancji ma kształt grzebienia, którego zewnętrzny zarys grzbietu jest celowo ukształtowaną linią, i do którego jest przyłożone napięcie elektryczne. Wymiary i kształt drugiej elektrody odpowiadają śladowi wyznaczonemu przez wszystkie zęby **(7)** grzebienia. Pomiędzy obie elektrody **(3 i 4)** jest przyłożone drugie napięcie elektryczne.

(2 zastrzeżenia)

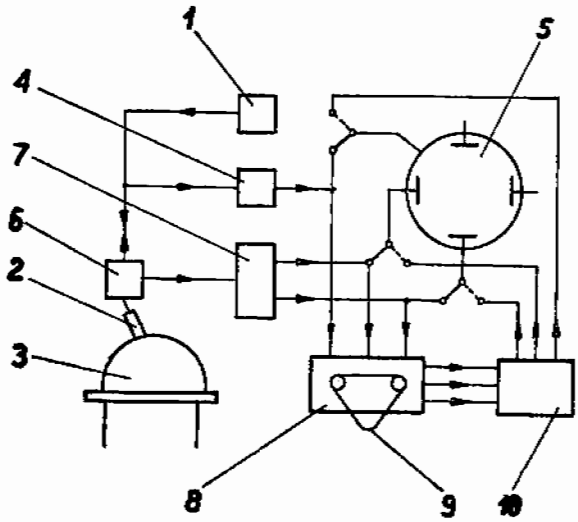

42d; G01d **P. 173109 T** 30.07.1974
42k; G01n

Polska Akademia Nauk, Warszawa, Polska (Leszek Filipczyński, Tomasz Waszczuk).

Sposób wizualizacji i zapamiętywania obrazów wnętrza ciała oraz urządzenie do stosowania tego sposobu

Sposób wizualizacji i zapamiętywania obrazów wnętrza ciała przeznaczony jest dla diagnostyki medycznej. Sposób polega na tym, że sygnały ultradźwiękowe uzyskane z wnętrza badanego ciała po przetworzeniu na sygnały elektryczne i sygnały elektryczne informujące o położeniu źródła sygnałów ultradźwiękowych zapamiętuje się i wielokrotnie odtwarza, a następnie podaje do lampy kineskopowej lub oscyloskopowej.

Urządzenie do stosowania tego sposobu zawiera nadajnik **(1)** sygnałów ultradźwiękowych połączony z głowicą ultradźwiękową **(2)**, poprzez pierwszy układ przetwarzający **(6)**, z dołączonym do niego drugim układem przetwarzającym **(7)**. W punkcie wspólnym nadajnika **(1)** z pierwszym układem przetwarzania **(6)** dołączony jest odbiornik **(4)**, którego wyjście dołącza-

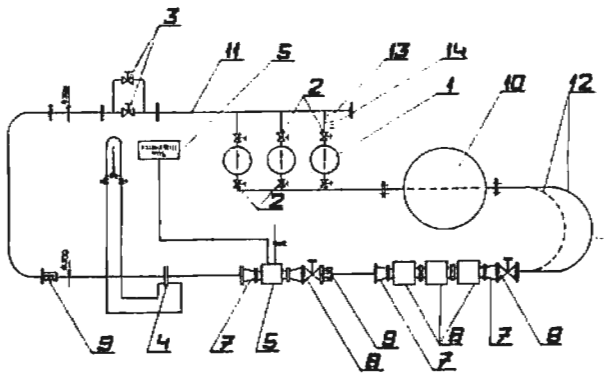
ne jest do lampy (5) oraz do magnetowidu (8). Wyjścia drugiego układu przetwarzającego (7) dołączone są do układów odchylających strumień elektronów w lampie (5). Wyjścia magnetowidu (8) połączone są z układem (10), którego wejścia połączone są z obudową lampy (5) i z jej układami odchylającymi.
(2 zastrzeżenia)

42e; G01f **P. 169999 T** 01.04.1974

Zakłady Automatyki Chemicznej „Metalchem", Gliwice, Polska (Marek Zdybiewski).

Instalacja do wzorcowania przepływomierzy

Instalacja służy do wzorcowania przepływomierzy, przeznaczonych do pomiaru dużych natężeń przepływu. Instalacja składa się z zespołu pomp z zaworami odcinającymi pompy, zespołu zaworów regulacyjnych, wzorcowego przepływomierza elektromagnetycznego przyrządów wzorcowanych, elementów redukujących średnicę przyłączy z zaworami odcinającymi przyrządy wzorcowane, wyrównywaczy strumienia, zbiornika i przewodów rurowych. Strumień wymuszony cieczy, doprowadzany za pomocą pomp, przepływa kolejno przez wymienione elementy w obiegu zamkniętym.
(1 zastrzeżenie)

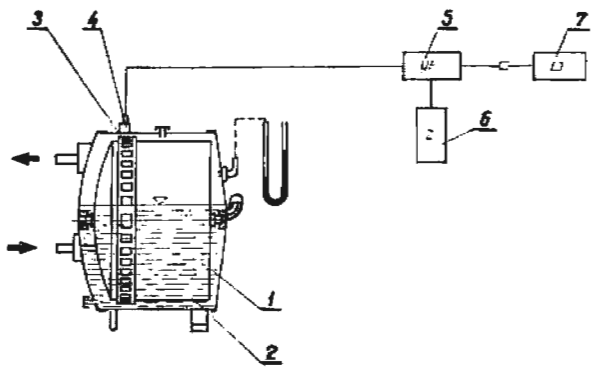

42e; G01f **P. 170346 T** 12.04.1974

Instytut Gazownictwa, Kraków, Polska (Wiesław Sokalski, Kazimierz Trzos).

Gazomierz laboratoryjny

Gazomierz laboratoryjny posiada w szczelnej osłonie metalowej bęben, na którym nawinięta jest taśma (3) z otworami. W osłonie (1) urządzenia umieszczono przetwornik (4), który połączony jest z elektronicznym licznikiem impulsów (7), poprzez układ formujący (5), przy czym układ formujący (5) połączony jest z zasilaczem (6).
((1 zastrzeżenie)

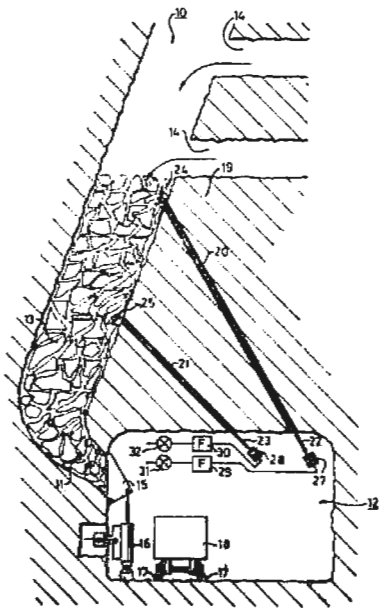
42e; G01f **P. 170730 T** 30.04.1974

Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget, Västeräs, Szwecja (Sven Gunnar Bergdahl, Erik Torsten Wängdahl).

Sposób dozorowania stopnia napełniania zasobników szybowych, szybów, silosów lub tym podobnych zbiorników, przeznaczonych do gromadzenia materiałów bryłowatych i urządzenie do stosowania tego sposobu

Przedmiotem wynalazku jest sposób dozorowania stopnia napełnienia zasobników szybowych, szybów, silosów lub tym podobnych zbiorników, przeznaczonych do gromadzenia materiałów bryłowatych, na przykład kamienia łamanego i łamanych lub rozdrobnionych produktów mineralnych. Sposób polega na tym, że do sygnalizacji napełniania wykorzystuje się drgania narządów czujnikowych (24, 25) umieszczonych na torze ruchu materiałów (13).

Przedmiotem wynalazku jest też urządzenie, wyposażone w odpowiedniej konstrukcji narządy czujnikowe (22, 23) wprawiane w drgania ruchem materiału i połączone z urządzeniem czujnikowym (27, 28), wskazującym stopień wypełnienia zbiornika. (13 zastrzeżeń)

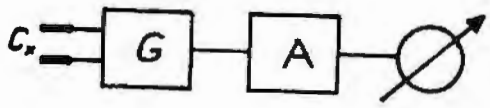
42e; G01f **P. 172678 T** 11.07.1974

Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi, Zakłady Badawcze i Projektowe Miedzi „Cuprum", Wrocław, Polska (Grzegorz Michałowski).

Sposób ciągłego pomiaru stopnia zapełnienia zbiorników

Sposób dotyczy ciągłego pomiaru stopnia zapełnienia dowolnym materiałem, zamkniętych i nieprzeźroczystych zbiorników. Sposób polega na wykorzystaniu zmian pojemności kondensatora pomiarowego (C_x) następujących w miarę zmiany zapełnienia zbiornika. Układ pomiarowy zbudowany jest na elementach scalonych w technice TTL.

Zgodnie z wynalazkiem zmiana pojemności steruje zmianą częstotliwości generatora (G). Zmiany częstotliwości są bezpośrednio mierzone w układzie miernika (A) i wskazywane.
(2 zastrzeżenia)

42f; G01g P. 170702 T 29.04.1974

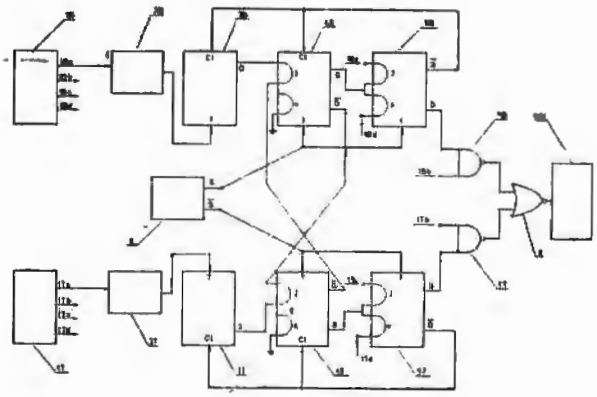
Politechnika Gdańska, Gdańsk (Walerian Gruszczyński, Bogdan Kosmowski, Ryszard Kowalik, Henryk Wierzba, Piotr Wroczyński).

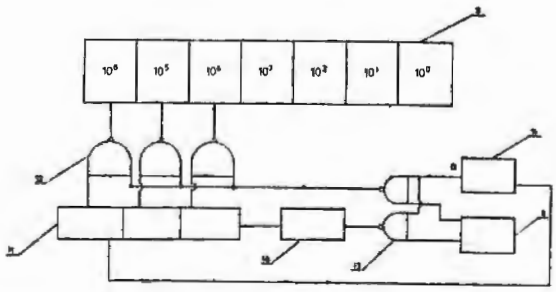
Urządzenie do wyznaczania i rejestracji wagi netto

Urządzenie do wyznaczania i rejestracji wagi netto towarów dostarczanych w zasobnikach składa się z układu automatycznego wybierania toru ważenia oraz układu realizującego wskazanie netto wielkości ważonej.

Układ automatycznego wybierania toru ważenia posiada dwa identyczne tory, tor wagi brutto i tor wagi tara. Tor wagi Brutto zawiera kwadrantową wagę uchylną **(1B)** wraz z przetwornikiem analogowo-cyfrowym o wyjściu **(1Bb)** i zespołem czujników: początku pomiaru o wyjściu **(1Bc)** końca pomiaru o wyjściu **(1Bd)** i obciążenia wagi o wyjściu **(1Ba)**.

Sygnał czujnika obciążenia wagi z wyjścia **(1Ba)** po opóźnieniu o czas ustalenia się wagi w układzie opóźniającym **(2B)** steruje przerzutnik pamięciowy **(3B)**.

Wyjście **(Q)** tego przerzutnika steruje wejściem **(J)** przerzutnika blokującego **(4B)** wraz ze stanem wyjścia **(Q)** przerzutnika blokującego **(4T)** drugiego toru. Wyjście **(Q)** przerzutnika blokującego **(4B)** steruje wejściami programującymi **(J)** i **(K)** przerzutnika wykonawczego **(5B)**. Wystąpienie na drugich wejściach programujących **(J)** i **(K)** impulsów początku pomiaru z wyjściem **(1Bc)** powoduje otwarcie bramek **(7B)**, które zostaną zamknięte w momencie podania impulsów końca pomiaru z wyjścia **(1Bd)**. Poprzez bramkę **(7B)** i sumę logiczną **(8)** podawane są impulsy z przetwornika analogowo-cyfrowego z wyjścia **(1Bb)** do układu **(WN)** realizującego wskazanie wagi netto.

Identycznie zbudowany jest tor wagi tara. Ponadto urządzenie zawiera generator **(6)** taktujący, którego impulsy podawane są na wejścia **(T)** przerzutników blokujących **(4B, 4T)** i przerzutników wykonawczych **(5B, 5T)**. Przerzutniki pamięciowe **(3B, 3T)** oraz przerzutniki blokujące **(4B, 4T)** zerowane są impulsami końca pomiaru z przerzutnika wykonawczego swojego toru. Do licznika **(9)** wprowadzony ciąg impulsów proporcjonalny do wielkości wartości Brutto. Po zakończonym zliczaniu układ automatycznego wybierania toru ważenia podaje na wejście licznika **(9)** ciąg impulsów dopełnienia generowanego przez przetwornik analogowo-cyfrowy toru Tara.

Po zakończeniu tego ciągu impulsów na wejścia przerzutnika **(14)** cyklu dopełnienia podawany jest impuls z wyjścia **(Q)** przerzutnika wykonawczego **(5T)** otwierając drogę impulsom z generatora **(6)** taktującego przez bramki **(13)** generatora do układu **(10)** dzielnika przez dziewięć i dalej do licznika pierścieniowego **(11)** oraz równocześnie do zespołu bramek **(12)**. Bramki **(12)** są sterowane sygnałami wyjściowymi licznika pierścieniowego **(11)**.

Opisany układ zapewni doliczenie do stanów dekad począwszy od czwartego rzędu po 9 impulsów. Po zakończeniu tej operacji stan licznika **(9)** równy jest wartości netto ważonego towaru. (2 zastrzeżenia)

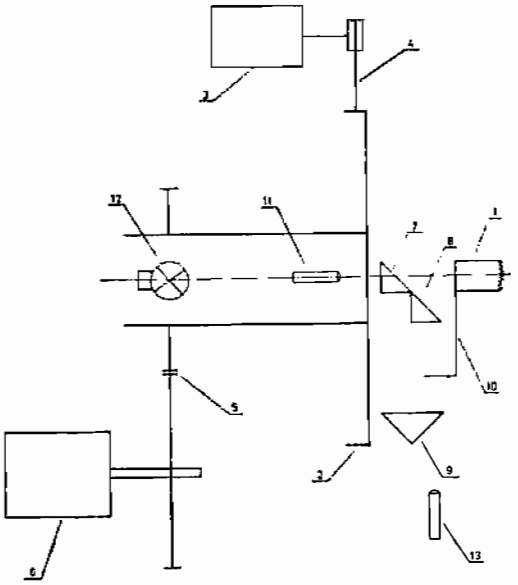
42f; G01g P. 170742 T 30.04.1974

Politechnika Gdańska, Gdańsk, Polska (Walerian Gruszczyński, Bogdan Kosmowski, Ryszard Kowalik, Henryk Wierzba, Piotr Wroczyński).

Przetwornik wielkości ważonej

Przetwornik wielkości ważonej skonstruowano w ten sposób, że naprzeciw osi **(1)** wskazówki kwadrantowej wagi uchylnej umieszczona jest tarcza **(2)** identyfikująca kąt obrotu osi wskazówki wagi, napędzana silnikiem **(3)** poprzez pasek klinowy **(4)**. Tarcza poprzez przekładnię **(5)** napędza przetwornik analogowo-cyfrowy **(6)**. Na tarczy zamocowane są pryzmaty **(7, 8 i 9)**, a w jej osi umieszczono oświetlacz **(12)** wraz z fotoelementem **(11)** w ten sposób, że promień światła z oświetlacza **(12)** po załamaniu w pryzmacie **(8)** pada w momencie osiągnięcia przez tarczę identyfikującą **(2)** położenia zerowego osi **(1)** wskazówki wagi na fotoelement **(13)** umieszczony w położeniu zerowym skali wagi i otwierający bramkę. Bramka łączy przetwornik analogowo-cyfrowy **(6)** z układem zliczającym. Równocześnie część strumienia świetlnego po dwukrotnym odbiciu od pryzmatu 9 i załamaniu w pryzmacie 7 pada na fotoelement **(11)**. Fotoelement generuje **(11)** impuls zamykający bramkę. Impuls ten wywołany jest przerwaniem strumienia świetlnego przez przesłonę optyczną **(10)** w momencie osiągnięcia przez tarczę identyfikującą **(2)** położenia kątowego osi **(1)** wskazówki wagi. Ilość impulsów zliczonych przez układ zliczający jest proporcjonalna do kąta obrotu osi **(1)** wskazówki wagi, tzn. do wielkości ważonej.

W odmianie wykonania na osi **(1)** wskazówki wagi umieszczono pryzmat **(10)**, a na tarczy identyfikującej **(2)** pryzmaty **(7, 8 i 9)**. Promień światła z oświetlacza **(12)** po załamaniu w pryzmacie **(8)** pada w momencie osiągnięcia przez tarczę identyfikującą **(2)** położenia zerowego osi **(1)** wskazówki wagi na fotoelement **(13)** umieszczony w punkcie zerowym skali wagi i generuje impuls otwierający bramkę. Zamknięcie bramki następuje w momencie osiągnięcia przez tarczę identyfikującą **(2)** położenia kątowego osi **(1)** wskazówki wagi. Promień światła z oświetlacza **(12)** po załamaniu w pryzmacie **(10)** i dwukrotnym odbiciu od pryzmatu **(9)** i załamaniu w pryzmacie **(7)** pada na fotoelement **(11)** generując impuls zamykający bramkę łączącą przetwornik analogowo-cyfrowy **(6)** z układem zliczającym, dając ilość impulsów zliczonych proporcjonalną do kąta obrotu osi **(1)** wskazówki wagi — tj. do wielkości ważonej. (1 zastrzeżenie)

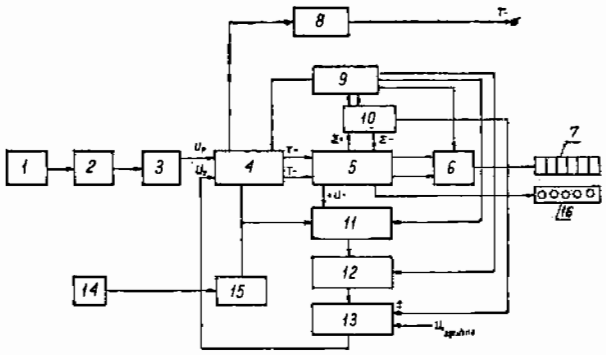

42f; G01g P. 172593 T 09.07.1974

Zakłady Konstrukcyjno-Mechanizacyjne Przemysłu Węglowego, Gliwice, Polska (Zbigniew Isakow, Jerzy Pilch-Kowalczyk).

Urządzenie do ciągłego ważenia

Urządzenie przeznaczone jest do ciągłego ważenia sypkiego materiału przemieszczającego się na przenośniku. Urządzenie zawiera przetwornik (4) różnicy napięć na ilość impulsów, którego wyjścia są połączone z rewersyjnym układem liczącym (5), wyzwolonym z wyjścia dzielnika częstotliwości (15), którego jedno wejście analogowe połączone jest z wyjściem prostownika pomiarowego (3), na wejście którego podaje się sinusoidalne napięcie elementu pomiarowego (2), zaś drugie wejście analogowe przetwornika (4) połączone jest z przetwornikiem (13), na którego wejście wprowadza się sygnały z wyjścia buforu pamięci (12). Licznik (11) odcinków podstawowych taśmy połączony jest z wyjściem dzielnika częstotliwości (15) i z wyjściem przeniesienia dodatniego lub ujemnego rewersyjnego układu liczącego (5), którego pozostałe wyjścia przeniesienia dodatnie i ujemne wprowadzane są na wejścia układu zabezpieczającego przed fałszywym przeniesieniem (6) na wejście układu wyróżniania znaku sumy (10), wyjście którego połączone jest z wejściem przetwornika (13). (2 zastrzeżenia)

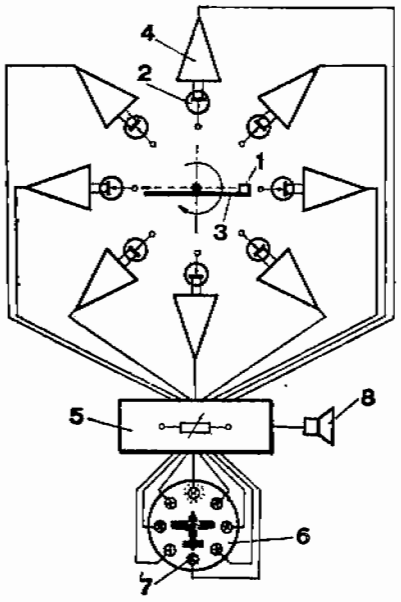

42i; G01w P. 170395 T 16.04.1974

Janusz Wojciechowski, Warszawa, Polska (Janusz Wojciechowski).

Urządzenie do zdalnego wykrywania obszarów powietrznych prądów termicznych, zwłaszcza dla potrzeb szybownictwa

Urządzenie do zdalnego wykrywania obszarów powietrznych prądów termicznych przeznaczone jest zwłaszcza dla potrzeb szybownictwa. Urządzenie posiada wirujące źródło promieniowania radioaktywnego (1) a wokół źródła w pewnej odległości ma rozmieszczone czujniki (2) tego promieniowania. Czujniki te są dołączone do wejść wzmacniaczy (4), których wyjścia są połączone z układem nastawy (5), zaś z układem nastawy jest połączony wskaźnik (6), obrazujący sygnały dochodzące z poszczególnych czujników. Równolegle ze wskaźnikiem do układu nastawy jest dołączony także przetwornik akustyczny. (6 zastrzeżeń)

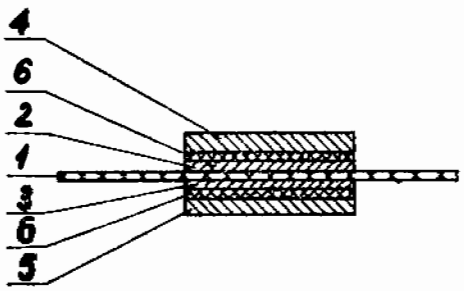

42i G01k P. 170479 T 19.04.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Metrologii Elektrycznej, Zielona Góra, Polska (Stefan Kubisa, Krzysztof Chmielnik).

Warstwowy przetwornik termorezystancyjny

Warstwowy przetwornik termorezystancyjny ma zastosowanie szczególnie w metrologii elektrycznej i automatyce do przetwarzania sygnałów elektrycznych. Istota wynalazku polega na tym, że na tę część powierzchni płytki podłoża (1), na której naniesione są

czynne warstwy przewodzące (2) i (3), a zwłaszcza na tę część, na której naniesiona jest czynna warstwa przewodząca czujnika, nałożone są przynajmniej z jednej strony płytki (4) i (5), wyrównujące temperaturę. (5 zastrzeżeń)

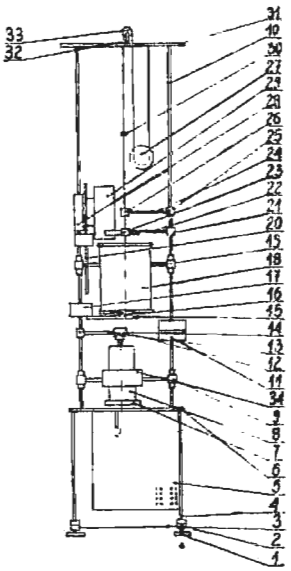
42i; G01k **P. 172599 T** 10.07.1974
42l; G01n

Instytut Mechaniki Precyzyjnej, Warszawa, Polska (Tadeusz Pełczyński).

Sposób badania zdolności chłodzącej ośrodków hartowniczych i urządzenie do badania zdolności chłodzącej ośrodków hartowniczych

Sposób dotyczy badania zdolności chłodzącej ośrodków hartowniczych za pomocą kulki srebrnej z termoelementem, którego końce połączone są z galwanometrem. Sposób polega na tym, że kulkę z termoelementem prowadzi się pionowo za pośrednictwem elementu prowadzącego, poprzez który wyprowadzone są przewody termoelementu obciążone układem naciągowym do pionowego pieca rurowego, a następnie do zbiornika zawierającego badaną ciecz, którego oś jest przesunięta w stosunku do osi pieca i kulki, przy czym zbiornik wprawia się w ruch.

Urządzenie przeznaczone jest do badania zdolności chłodzącej ośrodków hartowniczych. Urządzenie zawiera układ prowadzący pionowo kulkę z termoelementem, pionowy piec rurowy **(18)** oraz zbiornik **(8)** z badaną cieczą chłodzącą, połączony z przekładnią **(5)**, napędzaną silnikiem synchronicznym, przy czym kulka jest osadzona przesuwnie w osi pieca **(18)**, a oś zbiornika **(8)** jest przesunięta względem osi pieca i kulki. (3 zastrzeżenia)

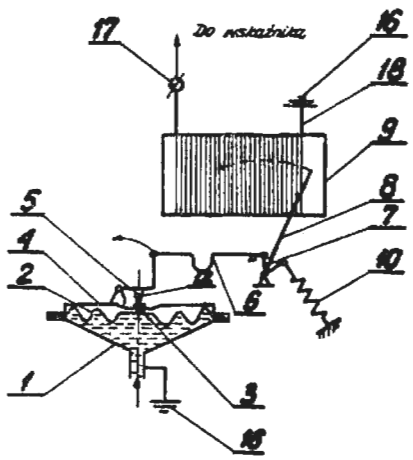

42k; G011 **P.170518 T** 20.04.1974

Zakłady Wytwórcze Aparatury Precyzyjnej „MERA-PAFAL", Świdnica Śląska, Polska (Józef Milanowski, Marian Piechota, Józef Wturski).

Mechaniczno-elektryczny czujnik ciśnienia

Mechaniczno-elektryczny czujnik ciśnienia oleju lub powietrza stosowany jest zwłaszcza w pojazdach mechanicznych. Czujnik składa się z przykrytego membraną **(2)** króćca **(1)** połączonego z mierzonym czynnikiem, układu dźwigni **(5)** i **(7)** i cięgna **(6)** oraz pomiarowego rezystora **(9)**. Stykająca się z kowadełkiem **(3)** dźwignia **(5)** wykrępowana z blachy, składa się z korpusu z zamocowanym trzpieniem stykowym, posiadającym kulisty zderzak **(13)** oraz odkształcalnego plastycznie wydłużonego ramienia ciągnącego **(14)**. Czujnik posiada możliwość przesuwania trzpienia stykowego **(12)**, zmiany długości cięgna i bocznego odchylenia ramienia ciągnącego i tym samym umożliwione jest korygowanie jego charakterystyki w trakcie cechowania. (3 zastrzeżenia)

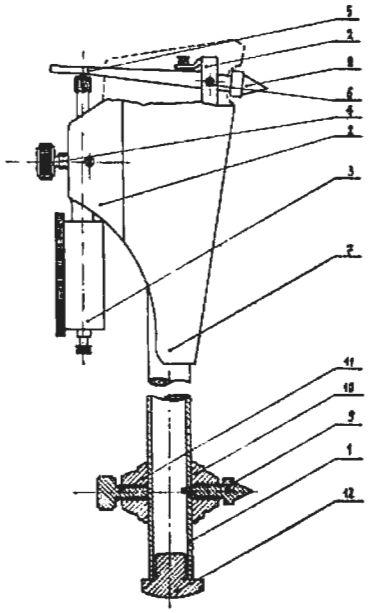

42k; G01b **P. 170658 T** 26.04.1974

Politechnika Krakowska, Kraków, Polska (Stefan Soszka).

Mechaniczny tensometr przystawny

Mechaniczny tensometr przystawny do pomiaru odkształceń konstrukcji, zwłaszcza konstrukcji budowlanych składa się z zębatego czujnika zegarowego **(3)** zamocowanego na obsadzie **(2)** umieszczonej na drążku **(1)** tensometru, dwustronnej dźwigni **(5)** stykającej się z dłuższym ramieniem z końcówką pomiarową czujnika **(3)** i zaopatrzonej w kieł przesuwny **(8)** oraz z umocowanej na drążku **(1)** przy pomocy wkręta **(11)** obsady **(10)** z wkręconym w nią kłem stałym **(9)**. Dźwignia dwustronna **(5)** ułożyskowana jest przy pomocy dwóch

zakończonych stożkowo trzpieni **(6)** wkręconych w obsadę **(2)** i zabezpieczonych nakrętkami **(14)**. W drążku **(1)** tensometru wykonany jest szereg otworów **(13)** o osiach równoległych do osi kłów **(8)** i **(9)**, a końcówka stożkowa kła stałego **(9)** umieszczona jest w jednym z otworów **(13)** ustalając jednocześnie wielkość bazy pomiarowej. (2 zastrzeżenia)

42k G01l **P. 171074 T** 14.05.1974
74b; G08c

Instytut Kształtowania Środowiska, Zakład Technologii i Automatyki Systemów Wodociągów i Kanalizacji, Kraków, Polska (Paweł Dohnalik, Janusz Sieniawski).

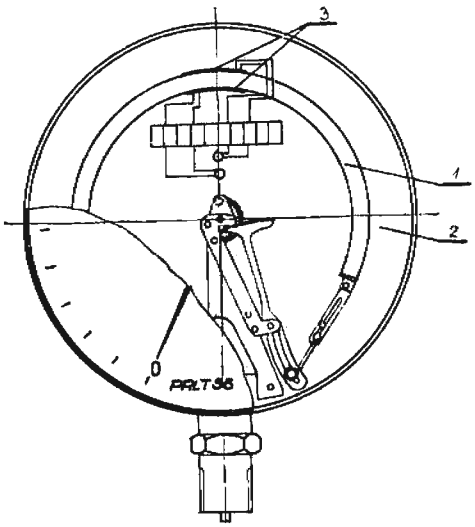
Urządzenie do zdalnego przekazywania wskazań ciśnieniomierzy z rurką Bourdona za pomocą przetwornika tensometrycznego

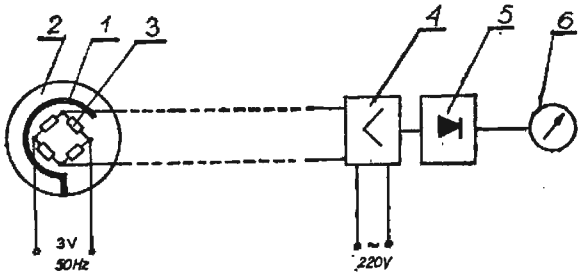
Przedmiotem wynalazku, jest urządzenie do zdalnego przekazywania wskazań ciśnieniomierzy z rurką Bourdona za pomocą przetwornika tensometrycznego.

Urządzenie składa się z rurki Bourdona ciśnieniomierza, oraz mostka tensometrycznego zasilanego prądem o przebiegu sinusoidalnym o częstotliwości 50 Hz, składającego się z czterech wężykowych tensometrów elektrooporowych, które są obustronnie naklejone w środku rurki Bourdona ciśnieniomierza **(1, 2, 3)**.

Zmodulowane napięcie nierównowagi mostka wzmocnione we wzmacniaczu, wyprostowane i odfiltrowane w prostowniku, wychyla wskazówkę przyrządu proporcjonalnie do napięcia nierównowagi mostka, czyli do mierzonego napięcia przez czujnik ciśnienia **(4, 5, 6)**.

(1 zastrzeżenie)

42k; G01b **P. 171141 T** 11.05.1974

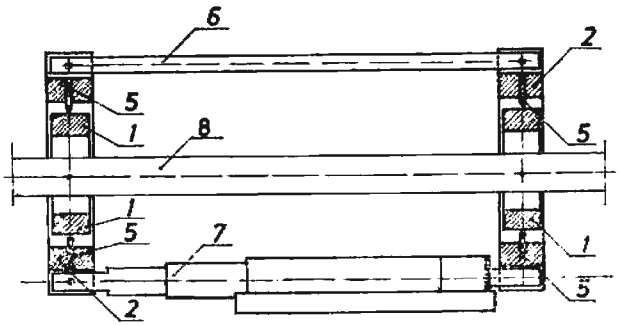
Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Zbigniew Kowal, Wojciech Seidel, Stanisław Kowaliszyn).

Urządzenie do pomiaru osiowych zmian długości prętów

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do pomiaru osiowych zmian długości prętów, stosowane do wyznaczania sił wewnętrznych w strukturalnych systemach prętowych o wielkiej liczbie elementów.

Urządzenie według wynalazku stanowią dwa żyroskopowe zestawy pierścieni połączone ze sobą przegubowo za pomocą łącznika **(6)** przy czym wewnętrzne pierścienie **(1)** mocowane są do mierzonego pręta **(8)** za pomocą stożkowych śrub **(3 i 4)** a zewnętrzne pierścienie **(2)** przymocowane są do wewnętrznych pierścieni **(1)** również za pomocą śrub. Po przeciwległej stronie łącznika **(6)** umieszczony jest zegarowy czujnik **(7)**.

(1 zastrzeżenie)

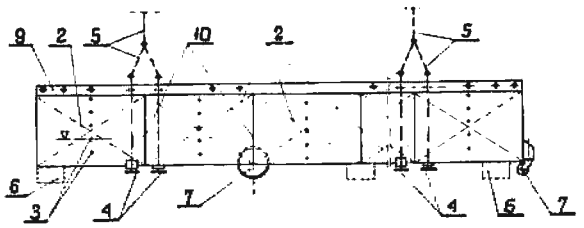
42k; G01m **P. 171248 T** 18.05.1974

Gdańska Stocznia Remontowa, Gdańsk, Polska (Józef Kubicki).

Urządzenie do przeprowadzania prób przeciążeniowych mechanizmów dźwigowo podnośnych zwłaszcza na jednostkach pływających

Urządzenie składa się z podłużnego zbiornika **(1)**, który jest podzielony wodoszczelnymi grodziami **(10)** na nieparzystą ilość komór **(2)**. Środkowa komora **(2)** zapewnia pływalność oraz służy jako pomieszczenie na sprzęt potrzebny do przeprowadzania prób. W dolnej części zbiornika **(1)** są zamontowane na półosiach jezdne koła **(7)** i amortyzatory **(6)**. Komory **(2)** mają w dolnej części zawory **(4)**, które za pomocą linek **(5)** mogą być zdalnie otwierane i zamykane. Zawory **(4)** służą do napełniania wodą lub opróżniania komór **(2)** zbiornika **(1)**. W górnej części zbiornika **(1)** znajduje się pokład **(8)**. Do pokładu **(8)** jest zamontowany wzdłużny dźwigar **(9)** z otworami służącymi do podwiesin.

(1 zastrzeżenie)

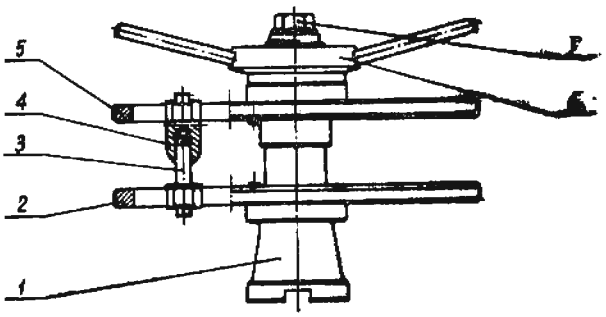
42k; G01m **P. 171446 T** 27.05.1974

Przemysłowy Instytut Automatyki i Pomiarów „Mera-Piap", Warszawa, Polska (Dariusz Jędrychowski, Konrad Kalisiak, Janusz Król, Alfred Lenc, Stanisław Pacholczak, Jan Tworek).

Uchwyt do mocowania kół samochodowych na wale wyważarki

Przedmiotem wynalazku jest uchwyt do mocowania kół samochodowych na wale wyważarki.

Uchwyt posiada nasadę (1) mocowaną na wale wyważarki przy pomocy śruby (7). Na nasadzie (1) zamocowana jest tarcza (2). Z korpusem (6) mocowanym na nasadzie (1) jest połączona obrotowo tarcza (5). Tarcza (2) i tarcza (5) pomiędzy którymi mocowane jest wyważane koło mają po dziewięć jednakowych promieniowych wycięć. W promieniowych wycięciach tarczy (2) umieszczone są wymienne końcówki (3) do wstępnego centrowania, a w promieniowych wycięciach tarczy (5) umieszczone są wymienne końcówki (4) do dokładnego centrowania. (1 zastrzeżenie)

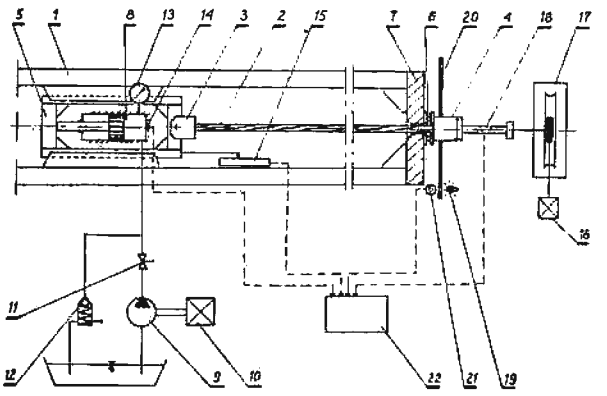

42k; G01m **P. 172586 T** 09.07.1974

Politechnika Śląska im. Wincentego Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Jan Czaja, Alfred Carbogno).

Urządzenie do badania sztywności skrętnej okrągłych lin stalowych

Urządzenie przeznaczone jest do badania sztywności skrętnej okrągłych lin stalowych. Urządzenie składa się z korpusu i prowadzonej w nim ramy z uchwytem liny, płyty czołowej z łożyskiem wzdłużnym i układu hydraulicznego napędu. Posiada ono napęd do obracania uchwytu (4) wokół osi liny (2) w obydwu kierunkach za pośrednictwem wymiennego wałka skrętnego (18) wyposażonego w tensometryczne czujniki do pomiaru momentu skręcającego, a do uchwytu (4) ma przymocowaną perforowaną tarczę (20). Tarcza ta stanowi przesłonę fotoelektrycznego czujnika (21) kąta obrotu. W układzie hydraulicznym napędu jest zabudowany dodatkowy nastawny zawór przelewowy

(12) dla utrzymania przy ciągłej pracy pompy olejowej (9) żądanej siły naciągu w linie (2) niezależnie od jej wydłużania się oraz czujnik (14) ciśnienia oleju do pomiaru tego naciągu, a prowadzona w korpusie (1) rama (5) jest połączona z suwakiem potencjometrycznego czujnika (15) wydłużenia liny (2). Czujnik (14) ciśnienia oleju, czujnik (15) wydłużenie liny, czujnik (21) kąta obrotu i czujniki tensometryczne wałka skrętnego (18) są połączone przewodami z aparaturą pomiarowo-rejestrującą (22). (1 zastrzeżenie)

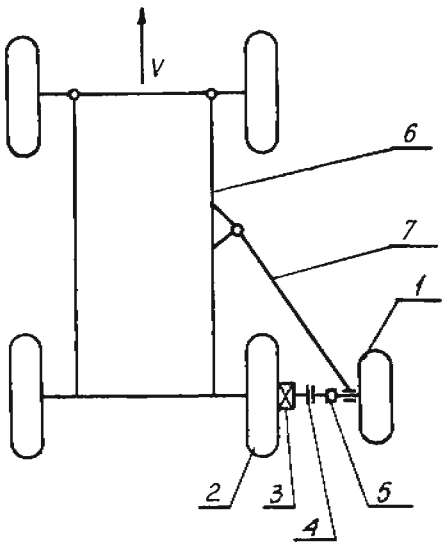
42k; G01m **P. 172647 T** 11.07.1974

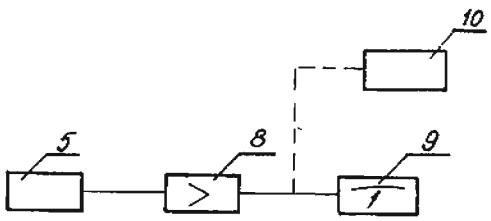
Przemysłowy Instytut Automatyki i Pomiarów „Mera-Piap", Warszawa, Polska (Jan Winiecki).

Urządzenie do pomiaru współczynnika przyczepności wzdłużnej toczącego się koła do nawierzchni drogi

Urządzenie przeznaczone jest do pomiaru współczynnika przyczepności wzdłużnej toczącego się koła do nawierzchni drogi.

Urządzenie ma koło (1) pomiarowe osadzone na osi wyposażonej w czujnik (5) momentu, połączonej z kołem (2) pojazdu prowadzącego (6) za pomocą przegubu (3) i sprzęgła (4), przy czym koło (1) pomiarowe i koło (2) pojazdu prowadzącego (6) mają różne średnice. Oś koła (1) pomiarowego jest połączona z nieruchomym elementem pojazdu prowadzącego (6) za pomocą cięgna (7). (2 zastrzeżenia)

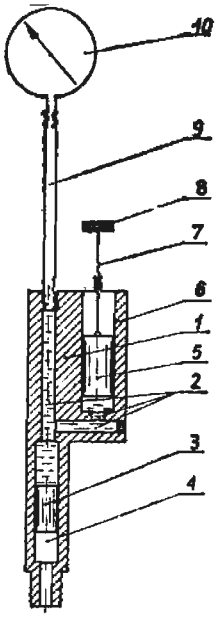

42k; G01l **P. 172718 T** 13.07.1974
42k; G01m

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Gdańsku, Gdańsk, Polska (Ryszard Lichy, Jan Sokołowski, Zdzisław Walczak, Kazimierz Błaszczyk).

Maksymanometr do pomiaru ciśnień sprężania i spalania silników spalinowych zwłaszcza z zapłonem samoczynnym

Maksymanometr do pomiaru ciśnień sprężania i spalania silników spalinowych zwłaszcza z zapłonem samoczynnym posiadający manometr rozprężny lub inny miernik ciśnienia oraz w korpusie (1) kanał (2) wypełniony cieczą np. olejem zamknięty miernikiem ciśnienia (10) oraz tłoczkami (3) i (5). (2 zastrzeżenia)

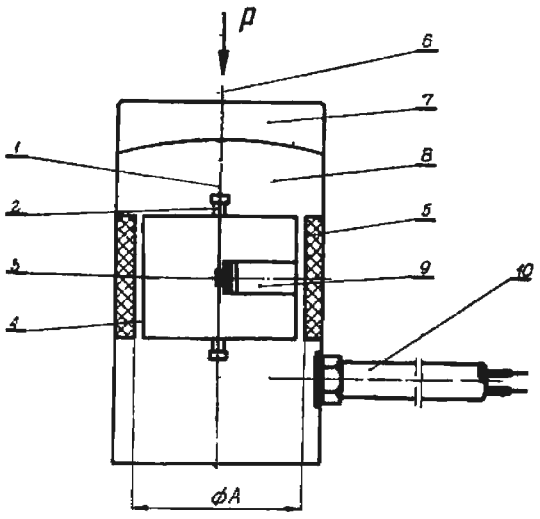

42k; G011 **P. 172776 T** 16.07.1974

Przemysłowy Instytut Automatyki i Pomiarów „MERA-PIAP", Warszawa, Polska (Edward Golonka, Andrzej Stanisławczyk).

Czujnik strunowy przeznaczony do pomiaru sił i nacisków

Czujnik strunowy przeznaczony jest do pomiaru sił i nacisków: górotworów, fundamentów budowli, maszyn, zbiorników itp. Może on być również wykorzystany do wzorcowania przy wykonywaniu pras wytrzymałościowych.

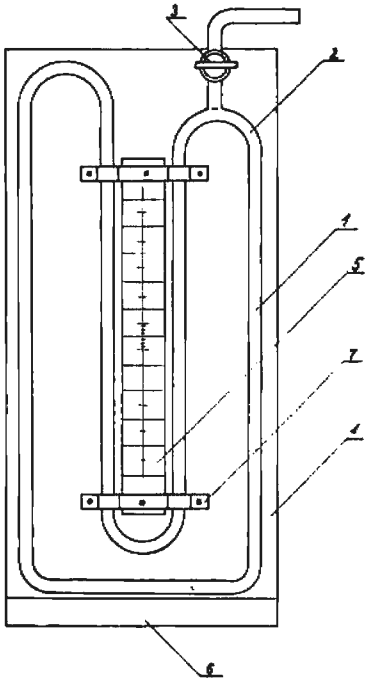
Zastosowanie specjalnej konstrukcji sprężystego korpusu **(8)** czujnika, umożliwia dokonywanie pomiaru siły i nacisku w bardzo szerokich zakresach pomiarowych przy tych samych wymiarach czujnika. Zmianę zakresu pomiarowego uzyskuje się przez dobranie odpowiedniej grubości ścianki **(4)** korpusu **(8)**, zmieniając w tym celu wielkość średnicy **(A)** pomiarowej. Część korpusu **(8)** wzdłuż średnicy **(A)** pomiarowej wypełniona jest miękkim tworzywem **(5)** ochronnym, natomiast na górną część czujnika, która ma kształt kulisty, nałożona jest kulista czasza **(7)** ześrodkowująca działające siły **(P)** wzdłuż osi **(6)** głównej czujnika.
(1 zastrzeżenie)

42k; G011 **P. 172861 T** 18.07.1974

Instytut Chemii Przemysłowej, Warszawa, Polska (Andrzej Sikorski, Leszek Młodziński).

Bezpiecznikowy manometr rtęciowy

Bezpieczny manometr rtęciowy przeznaczony jest do pomiaru próżni. Składa się on z rurki szklanej wygiętej w kształt litery U o podwójnych ramionach, leżących w jednej płaszczyźnie i połączonych parami przez kolanka, a znajdująca się w rurkach rtęć jest w obiegu zamkniętym. Bezpieczeństwo stosowania manometru polega na tym, że w przypadku zapowietrzenia układu rtęć nie rozrywa ramienia manometru, ponieważ siły dynamiczne strumieni rtęci równoważą się przy zetknięciu. (3 zastrzeżenia)

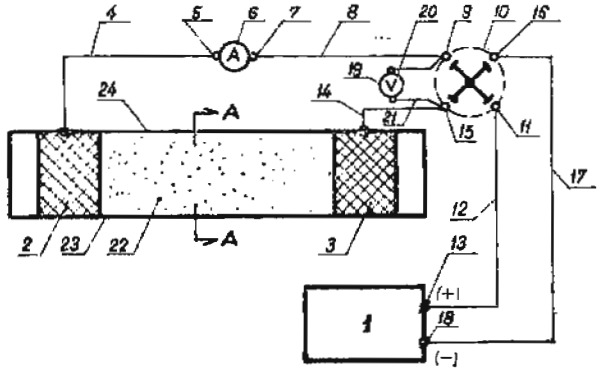
42k; G01n **P. 173043 T** 25.07.1974

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Władysław Wasiluk).

Sposób badania elektroosmotycznych własności gruntu i układ elektryczny do stosowania tego sposobu

Układ elektryczny przeznaczony jest do badania elektroosmotycznych własności gruntu. Układ charakteryzuje się tym, że pomiędzy szkiełkiem podstawowym **(23)** mikroskopu a szkiełkiem nakrywkowym **(24)** umieszczona jest próbka badanego gruntu **(22)** na końcach której znajdują się elektrody **(2)** i **(3)** podłączone poprzez przełącznik kierunku prądu **(10)** do źródła prądu stałego **(1)** o regulowanym napięciu.

Sposób dotyczy badania elektroosmotycznych własności gruntu. Sposób polega na tym, że próbkę gruntu o budowie porowatej i grubości 1 mm umieszcza się na szkiełku podstawowym mikroskopu i przykrywa się szkiełkiem nakrywkowym. Przez próbkę przepuszcza się prąd elektryczny o natężeniu zależnym od wielkości próbki o wartości od 60 do 100 m A wywołujący w próbce zjawisko elektroosmotyczne, obserwowane w kapilarach, utworzonych przez cząstki gruntu bezpośrednio stykające się ze szkiełkiem nakrywkowym.
(2 zastrzeżenia)

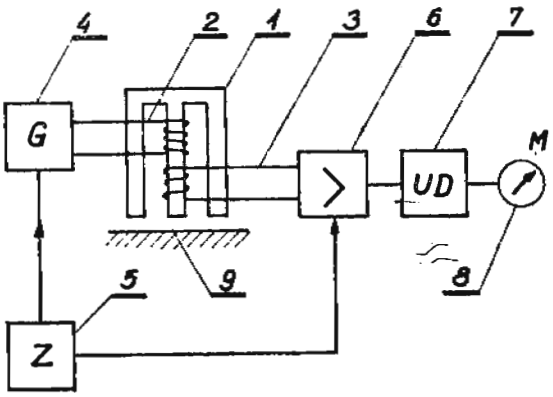
42k; G01n **P. 173067 T** 26.07.1974

Politechnika Śląska im. Wincentego Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Leonard Kowalczyk, Józef Rabus).

Elektroniczny przyrząd do pomiaru twardości

Elektroniczny przyrząd przeznaczony jest do pomiaru twardości. Przyrząd posiada czujnik indukcyjny **(1)** połączony szeregowo z generatorem **(4)**. Z czujnikiem indukcyjnym sprzężony jest przedwzmacniacz **(6)** i układ dopasowujący **(7)** oraz połączony z nim miernik lub elektroniczny przyrząd cyfrowy **(8)**. Generator **(4)** ma częstotliwość od 500 do 1500 Hz.

(1 zastrzeżenie)

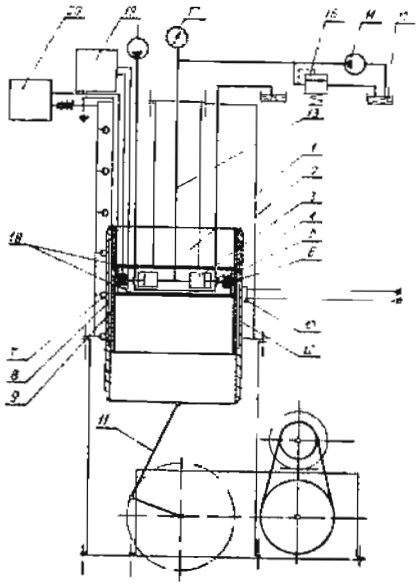

42k; G01n **P. 173173 T** 30.07.1974

Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Ryszard Czarny, Edmund Pietrzyk, Stanisław Krawiec).

Urządzenie do badania pierścieni tłokowych i tulei cylindrowych

Urządzenie do badań pierścieni tłokowych i tulei cylindrowych silników spalinowych przeznaczone jest zwłaszcza do określania stopnia zużycia, oporów tarcia i grubości filmu olejowego. Urządzenie składa się z nieruchomej głowicy **(1)** przymocowanej do obudowy **(2)**. W dolnej części głowicy **(1)** wykonane są promieniowe otwory **(3)** rozmieszczone równomiernie na obwodzie. W otworach **(3)** umieszczone są dociskowe tłoczki **(4)**, zawierające w części czołowej piezoelektryczne czujniki **(5)** obejmujące próbkę **(6)**. Z obudową **(2)** związana jest prowadnica **(7)** prowadząca korpus **(8)**, wewnątrz którego zainstalowany jest elektryczny grzejnik **(9)** i nastawny termostat **(10)** oraz zamocowana jest cylindrowa tuleja **(11)**. Korpus **(8)** połączony jest z korbowym mechanizmem **(12)**. (1 zastrzeżenie)

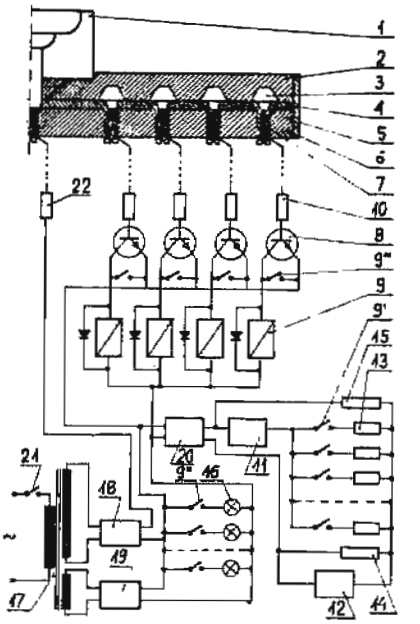

42l; G01n **P. 172773 T** 16.07.1974
31b²; B22d

Politechnika Częstochowska, Częstochowa, Polska (Józef Dancewicz, Zbigniew Piłkowski).

Urządzenie do określania lejności ciepłych metali

Urządzenie przeznaczone jest do określania lejności ciekłych metali. Urządzenie składa się z formy odlewniczej z uformowaną wnęką na próbkę, czujników wykrywających metal oraz układu do pomiaru i rejestracji wielkości elektrycznych.

Wzdłuż wnęki **(3)** formy odlewniczej, umieszczone są czujniki **(7)** wykrywające obecność metalu na poszczególnych odcinkach wnęki **(3)**. Wyjścia czujników **(7)** połączone są z wejściem układu do pomiaru wielkości elektrycznych, co umożliwia bezpośredni odczyt i rejestrację długości odlanej próbki, będącej jednocześnie miarą lejności metalu. (1 zastrzeżenie)

42m²; G06d **P. 172560 T** 09.07.1974
60b; F15c

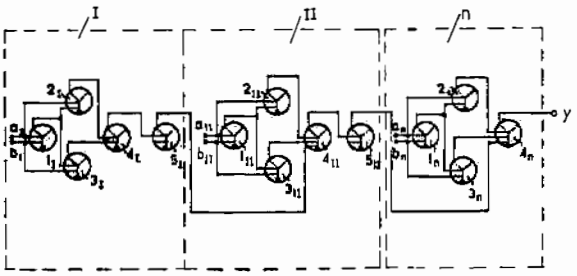
Polska Akademia Nauk, Warszawa, Polska (Stanisław Michałowicz).

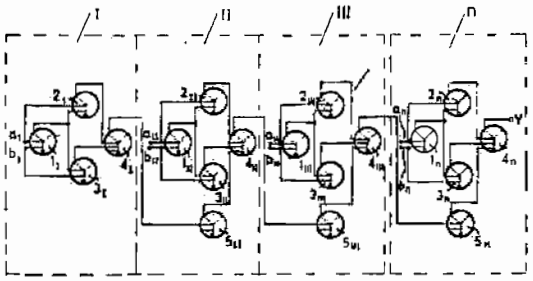
Urządzenie strumieniowe do wybierania sygnału do pracy w układach strumieniowych zawierające elementy logiczne NOR lub NOR i OR

Urządzenie strumieniowe do wybierania sygnału do pracy w układach strumieniowych zawierające elementy logiczne NOR lub NOR i OR może znaleźć zastosowanie w strumieniowych układach cyfrowych, w których istnieje konieczność porównania dwóch liczb dwójkowych i wyznaczenia okresu, w którym obie liczby są sobie równe.

Urządzenie wyposażone jest w n identycznych członów z wyjątkiem członu pierwszego i ostatniego, w zależności od rozwiązania.

I-ty człon urządzenia wyposażony jest w pięć aktywnych strumieniowych elementów typu NOR, w którym pierwszy kanał wejściowy (a_i), i-tej pozycji sygnału A, jest połączony z pierwszym kanałem wejściowym pierwszego elementu NOR (1^i) i z pierwszym kanałem wejściowym pierwszego elementu NOR (1^i) i z pierwszego elementu NOR (1^i) i z pierwszym kanałem wejściowym drugiego elementu NOR (2^i) a drugi kanał wejściowy (b_i), do którego podawany jest drugi strumień wejściowy (b_i) i-tej pozycji sygnału B, jest połączony z drugim kanałem wejściowym pierwszego elementu NOR (1^i) i z drugim kanałem wejściowym trzeciego elementu NOR (3^i) oraz kanał wyjściowy pierwszego elementu NOR (1^i) połączony jest z drugim

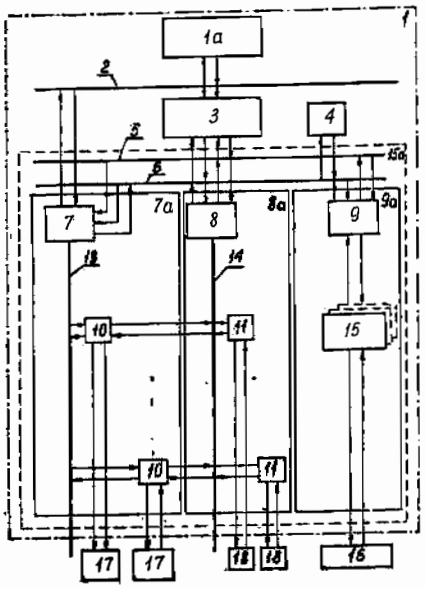
kanałem wejściowym drugiego (2^i) elementu NOR i z pierwszym kanałem wejściowym trzeciego elementu, natomiast kanały wyjściowe drugiego (2^i) i trzeciego (3^i) elementu są połączone z pierwszym i drugim kanałami wejściowymi czwartego elementu (4^i), do którego na trzecie wejście podawany jest sygnał wyjściowy z piątego elementu (5^i) a na wejście tego elementu (5^i) podawany jest sygnał wyjściowy z czwartego elementu (4^{i-1}) poprzedniego stopnia urządzenia, będącego kanałem wyjściowym wielostopniowego urządzenia składającego się z (i−1) stopni, w którym przepływ strumienia oznacza równość stanów pozycji liczb A i B od początku liczby do pozycji (i−1). (4 zastrzeżenia)

42m³; G06f **P. 170374 T** 13.04.1974

Zakłady Konstrukcyjno-Mechanizacyjne Przemysłu Węglowego, Gliwice, Polska (Wiktor Kniaziew, Piotr Bojarek, Marek Pociask, Magdalena Kuczewska, Stanisław Wahl, Adam Gacek).

Maszyna cyfrowa do obliczeń numerycznych, przetwarzania danych i sterowania procesami przemysłowymi

Maszyna cyfrowa (1) składa się z operacyjnej pamięci ferrytowej (1a), która połączona jest poprzez magistralę pamięci (2) z jednostką arytmetyczno-logiczną (3), oraz z kanału bezpośredniego dostępu do pamięci (7a), kanału urządzeń zewnętrznych (8a) i specjalistycznego kanału przemysłowego (9a). Kanał bezpośredniego dostępu do pamięci **(7a)** zawiera magistralę bezpośredniego dostępu do pamięci **(13)** z kartą sterowania transmisją blokową **(7)** oraz karty sprzężeń **(10)** z zewnętrznymi pamięciami masowymi **(17).** Kanał urządzeń zewnętrznych **(8a)** zawiera magistralę kanału **(14)** z kartą sterowania kanału **(8)** oraz karty sprzężeń **(11)** z zewnętrznymi urządzeniami **(18).** Kanał przemysłowy **(9a)** zawiera kartę sterowania kanału **(9)** połączoną poprzez magistralę arytmometru **(5)** z jednostką arytmetyczno-logiczną **(3)** i układem sterowania maszyny **(4) poprzez magistralę sterowania (6) oraz z układami pomiarowymi procesu przemysłowego (16) poprzez specjalistyczne karty wymiany informacji (15).** Maszyna cyfrowa może być sterowana wewnętrznie lub zewnętrznie. **(5 zastrzeżeń)**

42m³; G06f **P. 172789** 16.07.1974

Pierwszeństwo: 18.07.1973 — Wielka Brytania (nr 34215/73)

International Computers Limited, Stevenage, Wielka Brytania (John Richard Eaton, Philip Ronald Brady).

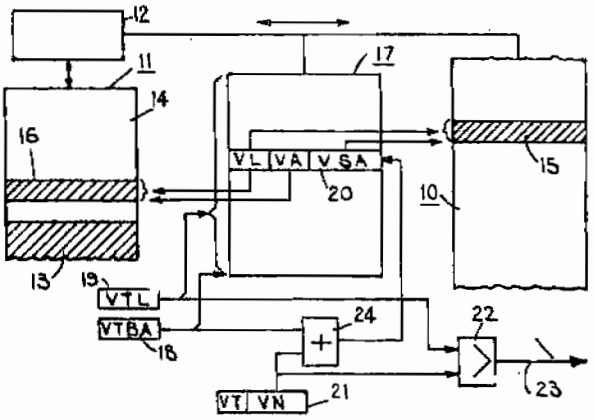
System przetwarzania danych

System przetwarzania danych znajduje zastosowanie przy zapisywaniu dwu różnych kategorii informacji w pamięci systemu przetwarzania danych.

Dwie różne kategorie informacji są zapisywane na dwa odpowiednie stosy w pamięci, przy czym stosy te są budowane w kierunku ku sobie (jeden stos jest budowany w dół, drugi ku górze), począwszy od swych własnych adresów bazowych. Dzięki takiemu rozwiązaniu obie kategorie informacji wykorzystują w spo-

sób efektywny ten sam obszar pamięciowy, przy czym kolejne pozycje każdej kategorii informacji są adresowane sekwencyjnie. Jeden ze stosów może mieć wyższy piorytet w stosunku do stosu drugiego i może usuwać informację ze stosu o mniejszym priorytecie w przypadku braku wolnego obszaru pamięciowego, podczas wprowadzania nowej informacji.

(9 zastrzeżeń)

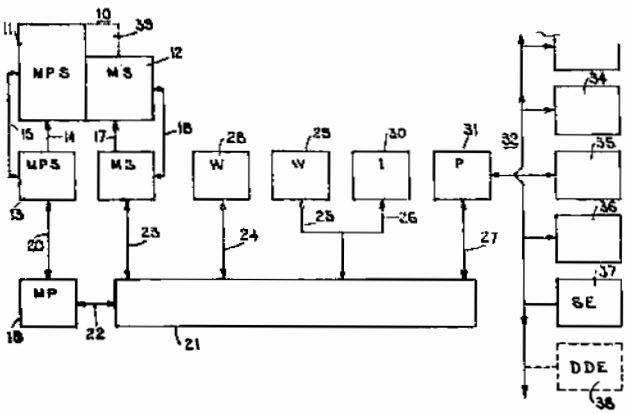
42m⁴; G06g **P. 170324** 12.04.1974

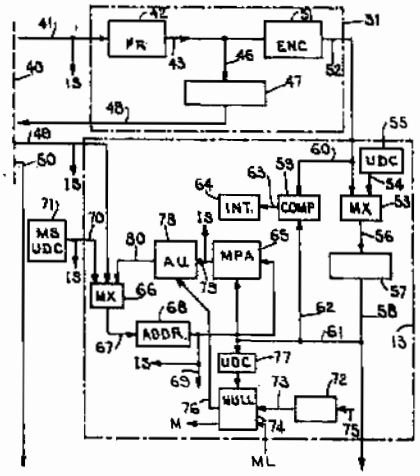
Pierwszeństwo: 13.04.1973 — Wielka Brytania (nr 17864/73)

International Computers Limited, Stevenage, Wielka Brytania (Anthony Maurice Whitby, John Martin Harper, Brian John Procter).

Układ przetwarzania danych wyposażony w procesor i urządzenie peryferyjne

Przedmiotem wynalazku jest układ przetwarzania danych wyposażony w procesor i urządzenie peryferyjne. W układzie tym operacje wykonywane przez procesor (21) są związane z pierwszym mikroprogramowym rejestrem adresowym (65), każde urządzenie peryferyjne (33—38) jest związane z drugim mikroprogramowym rejestrem adresowym (65) różnym od pierwszego rejestru adresowego (65), a mikroprogramowe rejestry robocze (83, 84) są związane z poszczególnymi mikroprogramowymi rejestrami adresowymi (65). Układ priorytetu (31) dostarcza przerwań programowych, a każdy mikroprogramowy rejestr adresowy (65) odpowiada różnym mikroprogramowym poziomom przerwań i zapamiętuje bieżący adres tego poziomu, przy czym pierwszy mikroprogramowy rejestr adresowy (65) odpowiada poziomowi o najniższym priorytecie. Ponadto, co najmniej dwa urządzenia peryferyjne (33—38) są związane z tym samym mikroprogramowym rejestrem

adresowym (65), dzięki czemu oba urządzenia peryferyjne spośród urządzeń (33—38) wykorzystują ten sam mikroprogramowy poziom przerwań, a układ priorytetu (31) ma nośnik priorytetu (42), który określa kolejność, w jakiej urządzenie peryferyjne (33—38) wykorzystują określony poziom mikroprogramowy.

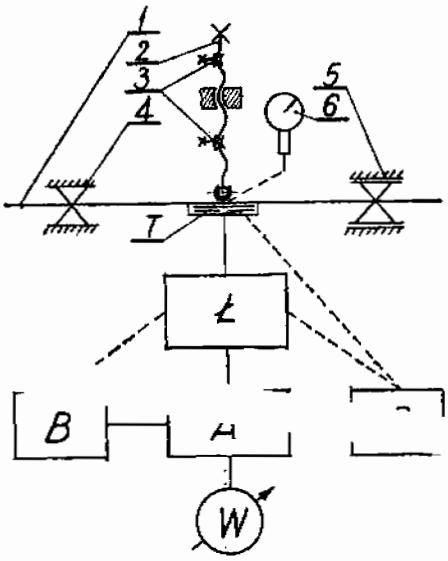
(10 zastrzeżeń)

42n; G09b **P. 170949 T** 08.05.1974

Technikum Radiotechniczne, Dzierżoniów, Polska (Adam Piech, Janusz Kopczyński, Stanisław Łoin, Marian Antosz).

Szkoleniowy przyrząd tensometryczny

Szkoleniowy przyrząd tensometryczny przeznaczony jest do ćwiczeń demonstrujących naprężenia badane w obciążonej smukłej i sprężystej belce. Przyrząd wyposażony jest w mało czuły wskaźnik (W), który sprzę-

gnięty jest z układem oporowych tensometrów (T) poprzez przełącznik (Ł) i jednostopniowy półprzewodnikowy wzmacniacz (A), zasilany za pomocą kieszonkowej baterii (B). (1 zastrzeżenie)

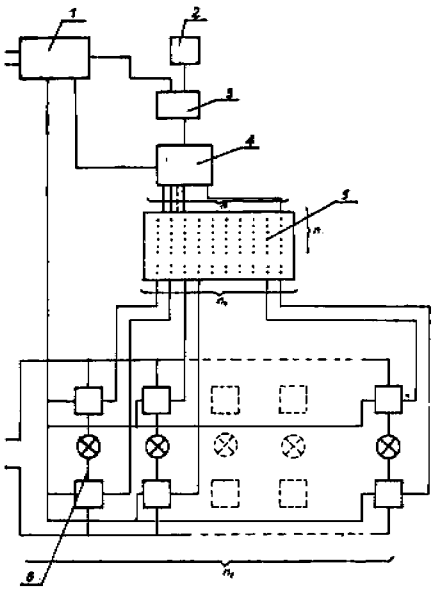
42n; G09b **P. 172434 T** 04.07.1974

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków, Polska (Zdzisław Maciejasz, Józef Świstak, Wojciech Walden, Zdzisław Szymczyk).

Tablica szkoleniowo-informacyjna

Tablica szkoleniowo-informacyjna, sterowana elektrycznie stanowi pomocniczy środek dydaktyczny w procesie nauczania. Pozwala ona na wyświetlanie w dowolnym czasie i miejscu ważniejszych informacji w postaci obrazów, wykresów itp.

Czołowa część tablicy jest podzielona na pola ekspozycyjne **A**, w których umieszcza się przeźrocza. Każde pole **A** jest podświetlone według założonego programu przez układ elektryczny. Układ składa się z zasilacza **(1)** połączonego z multiwibratorem **(3)**, wyposażonym w regulator impulsów **(4)**. Ponadto z zasilaczem **(1)** jest połączone urządzenie rozdzielcze **(4)**, a z urządzeniem **(4)** jest połączone urządzenie programujące **(5)** oraz zespół oświetleniowy **(6)**. (1 zastrzeżenie)

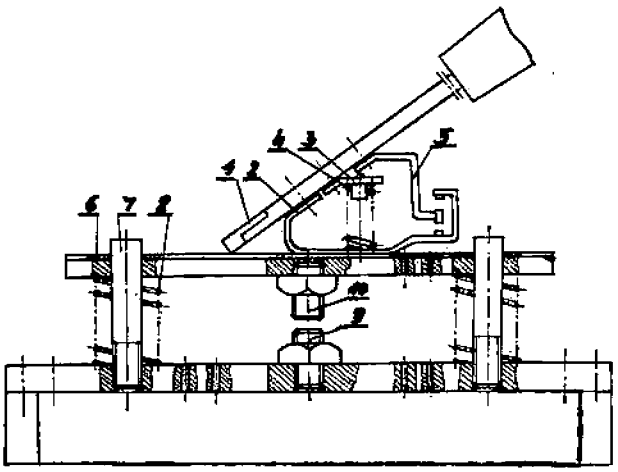

42n; G09b **P. 173181 T** 31.07.1974

Akademia Techniczno-Rolnicza im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich, Bydgoszcz, Polska (Jerzy Przybył, Krzysztof Wernerowski).

Układ trenera do nauczania skrobania płaszczyzn

Układ trenera przeznaczony jest do nauczania skrobania płaszczyzn. Układ wyposażony jest w zespół sprężynujący, składający się ze sprężyny płaskiej **(2)** i śrubowej **(4)** oraz z części stykowej **(5)**, jak również z części podatnej, składającej się ze sprężyny **(8)** i części stykowych **(9)** i **(10)**. (1 zastrzeżenie)

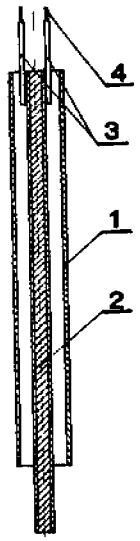

42o; G01p **P. 172700 T** 13.07.1974

Polska Akademia Nauk, Warszawa, Polska (Jan Kiełbasa, Józef Rysz, Andrzej Smolarski, Bolesław Stasicki).

Czujnik termoanemometryczny

Czujnik termoanemometryczny służy do pomiaru prędkości przepływu gazów lub do pomiaru temperatury. Czujnik jest zaopatrzony w kształtkę **(2)** z materiału izolacyjnego, która na dwóch powierzchniach ma odizolowane od siebie ścieżki przewodzące prąd elektryczny. Na jednym końcu do wspomnianych ścieżek są przymocowane wsporniki **(3)** z elementem czynnym **(4)**, drugi koniec spełnia funkcje złącza kontaktowego. Kształtka **(2)** jest osadzona w osłonowej rurce **(1)**. (3 zastrzeżenia)

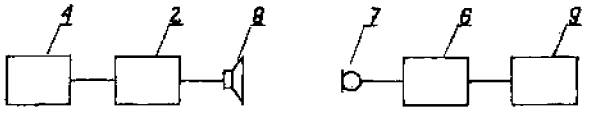
42q; H04r **P. 170544 T** 22.04.1974

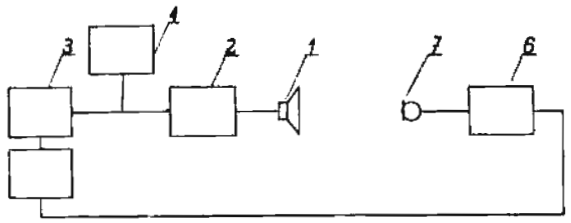
Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Stefan Hlibowicki, Aleksander Podrez, Krzysztof Rudno-Rudziński).

Sposób pomiaru różnicy charakterystyk częstotliwościowych urządzeń elektroakustycznych

Przedmiotem wynalazku jest sposób pomiaru różnicy charakterystyk częstotliwościowych urządzeń elektroakustycznych, stosowany przy produkcji oraz kontroli parametrów głośników, mikrofonów i innych urządzeń elektroakustycznych.

Sposób według wynalazku polega na tym, że najpierw rejestruje się, korzystnie na taśmie magnetycznej, sygnał o amplitudzie wprostproporcjonalnej do odwrotności charakterystyki częstotliwościowej elektroakustycznego urządzenia odniesienia **(1)**, a następnie zasila się zarejestrowanym sygnałem badane urządzenie elektroakustyczne **(8)** i rejestruje się sygnał wyjściowy tego urządzenia. (1 zastrzeżenie)

42r¹; G05b **P. 170444 T** 25.03.1974

Przemysłowy Instytut Automatyki i Pomiarów „MERA-PIAP", Warszawa, Polska (Witold Biskup).

Sposób wprowadzania oddzielania galwanicznego na drodze sygnału elektrycznego

Sposób wprowadzania oddzielania galwanicznego na drodze sygnału elektrycznego, przeznaczony jest szczególnie do stosowania w cyfrowych urządzeniach automatyki, w których jedną z postaci sygnałów jest równolegle przekazywany wielu liniami kod cyfrowy.

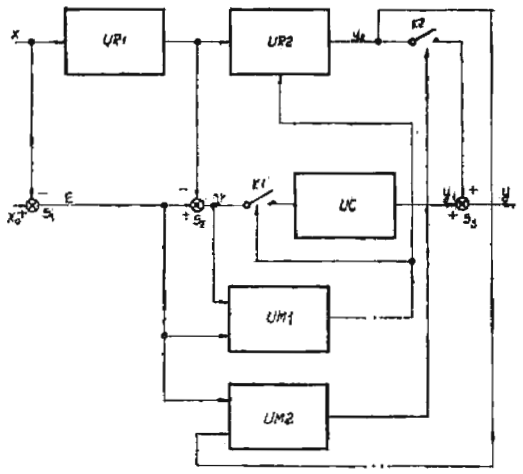
Sygnał wejściowy dowolnej postaci przekształca się w sygnał dyskretny cechowany czasem trwania elementów sygnału, wypełnieniem lub liczbą elementów sygnału, następnie przekazuje się go przez pojedyńczy element oddzielający galwanicznie i następnie przekształca się ten sygnał do żądanej postaci sygnału wyjściowego. (1 zastrzeżenie)

42r¹; G05b **P. 172485 T** 05.07.1974

Przemysłowy Instytut Automatyki i Pomiarów „Mera-Piap", Warszawa, Polska (Piotr Jabłoński).

Sposób automatycznej regulacji obiektów i układ elektroniczny do stosowania tego sposobu

Sposób automatycznej regulacji obiektów i układ do stosowania tego sposobu wykorzystywany jest zwłaszcza do regulacji parametrów które zmieniają się stosunkowo wolno. Do parametrów takich zalicza się: temperaturę, ciśnienie, przepływ, poziom itp. Sposób regulacji według wynalazku wykorzystywany jest zarówno przy konstruowaniu regulatorów analogowych jak również przy układaniu programów sterowania cyfrowego.

W omawianym sposobie regulacji oraz w układzie wykorzystującym ten sposób, wartość sygnału (y) wielkości sterującej uzależniona jest od wartości sygnału sign (ε·v) przełączenia. Sygnał przełączenia równy jest iloczynowi wartości sygnału (ε) uchybu regulacji i wartości sygnału (γ) stanowiącego różnicę pomiędzy wartością sygnału (ε) uchybu regulacji i wartością sygnału będącego funkcją pierwszej pochodnej sygnału (X) wielkości regulowanej. Ponadto sposób regulacji charakteryzuje się tym, że oddziaływanie na obiekt regulowany sygnału (y_2) drugiej różniczki, który jest funkcją drugiej pochodnej sygnału (X) wielkości regulowanej jest uzależnione od wartości sygnału sign ($\varepsilon \cdot y_2$) odłączenia, przy czym sygnał (y_2) drugiej różniczki jest jedną ze składowych sygnału (y) wielkości sterującej. Sygnał odłączenia równy jest iloczynowi wartości sygnału (ε) uchybu regulacji i wartości sygnału (y_2) drugiej różniczki. (2 zastrzeżenia)

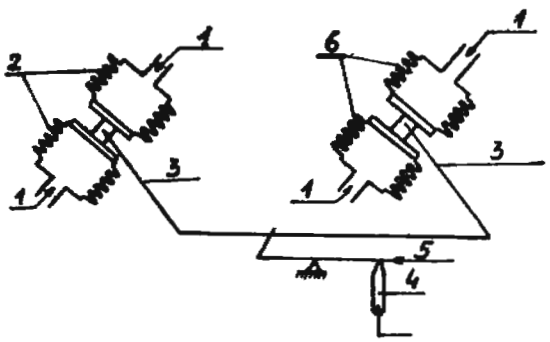
42r¹; G05b **P. 172953 T** 19.07.1974

Zakłady Celulozy i Papieru, Świecie n/Wisłą, Polska (Henryk Wolder, Jan Jasiński).

Regulator pneumatyczny do regulacji procesów chemicznych

Przedmiotem wynalazku jest regulator pneumatyczny do regulacji procesów chemicznych.

Istota wynalazku polega na tym, że regulator wyposażony jest w dwa zespoły mieszków współpracujących parami, przy czym jeden zespół składa się z dwóch mieszków (2) wartości zadanej i rzeczywistej a drugi składa się z dwóch mieszków (6) sprzężenia zwrotnego ujemnego i dodatniego. Regulator według wynalazku może być zastosowany do regulacji przepływu, poziomu temperatury, stężeń itp.
(1 zastrzeżenie)

42r²; G05d **P. 170265 T** 10.04.1974

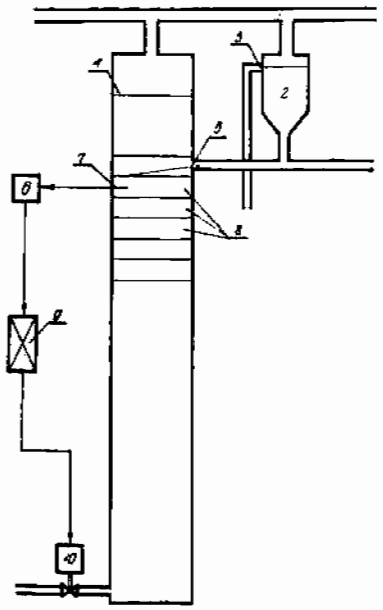
Przemysłowy Instytut Automatyki i Pomiarów „MERA-PIAP", Warszawa, Polska (Andrzej Bogucki, Krystyna Judycka, Tomasz Mańkowski, Ryszard Sawwa, Ryszard Sobczak, Jerzy Świtała, Grzegorz Lewandowski, Ludwik Minczewski).

Układ automatyczny regulacji temperatury kolumny karbonizacyjnej

Układ automatycznej regulacji temperatury kolumny karbonizacyjnej osadczej, przeznaczony jest zwłaszcza dla kolumny zasilanej solanką ze zbiornika naporowego z przelewem.

Czujnik (7) temperatury układu automatycznej regulacji umieszczony jest bezpośrednio w cieczy (4) w górnej części kolumny. Korzystne jest umieszczenie tego czujnika w jednej z przestrzeni międzypassetowych (8) położonych poniżej otworu wlotowego (5) solanki.

Przez zastosowanie układu według wynalazku, uzyskuje się stabilną pracę kolumny karbonizacyjnej.
(1 zastrzeżenie)

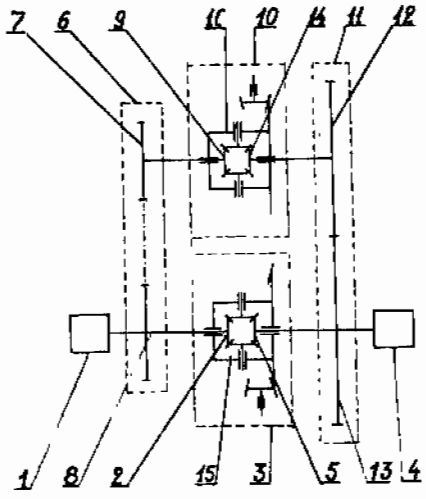
42r³; G05f **P. 170451 T** 17.04.1974

Politechnika Gdańska, Gdańsk, Polska (Paweł Hempowicz).

Urządzenie elektromechaniczne do niezależnej regulacji amplitudy i fazy napięcia zmiennego

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie elektromechaniczne do niezależnej regulacji amplitudy i fazy napięcia zmiennego na wyjściu układu w stosunku do wielofazowego napięcia zasilającego.

Urządzenie składa się z przesuwnika fazowego **(1)**, którego wirnik sprzęgnięty jest bezpośrednio z kołem zębatym koronowym **(2)** mechanizmu różnicowego **(3)** oraz z przesuwnika fazowego **(4)**, którego wirnik jest sprzęgnięty bezpośrednio z kołem zębatym koronowym **(5)** mechanizmu różnicowego **(3).** Wirnik przesuwnika fazowego **(1) dodatkowo** jest sprzęgnięty za pośrednictwem przekładni łańcuchowej **(6)** składającej się z kół łańcuchowych **(7, 8)** z kołem zębatym koro-

nowym **(9)** mechanizmu różnicowego **(10).** Wirnik przesuwnika fazowego **(4)** dodatkowo sprzęgnięty jest za pośrednictwem przekładni zębatej **(11)** składającej się z kół zębatych **(12, 13)** z kołem zębatym koronowym **(14)** mechanizmu różnicowego **(10).** Koła zębate koronowe **(2)** i **(5)** mechanizmu różnicowego **(3)** sprzęgnięte są ze sobą za pośrednictwem kół zębatych satelitarnych ułożyskowanych w koszu satelitów **(15). Koła** zębate koronowe **(9, 14)** mechanizmu różnicowego **(10)** sprzęgnięte są ze sobą za pośrednictwem kół zębatych satelitarnych ułożyskowanych w koszu satelitów **(16).**

(1 zastrzeżenie)

42r³; G05f **P. 170640 T** 26.04.1974
42k; G01b

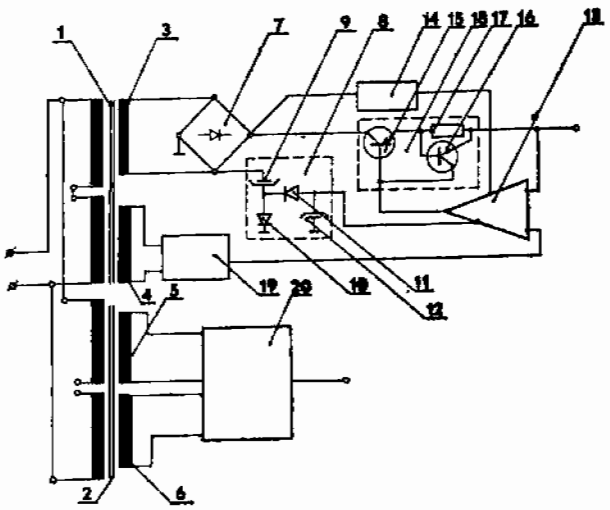
Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Pomiarów i Automatyki Elektronicznej, Wrocław, Polska (Ryszard Kocjan Jan Raubiszko, Andrzej Urbanik).

Zasilacz mostków tensometrycznych

Przedmiotem wynalazku jest zasilacz mostków tensometrycznych dostarczający kilku stabilizowanych niezależnych od siebie napięć stałych przeznaczonych do zasilania czujników tensometrycznych, a mający zastosowanie szczególnie w elektronicznej aparaturze pomiarów wielkości nieelektrycznych zasilanej z sieci przemysłowej.

Zasilacz według wynalazku ma dwa transformatory **(1)** i **(2)** sieciowe zaopatrzone w cztery niedzielone wtórne uzwojenia **(3, 4, 5** i **6),** przy czym jedno z wtórnych uzwojeń **(3),** transformatora **(1)** jest połączone z dwoma przeciwległymi końcówkami dwupołówkowego prostownika **(7)** w układzie Graetza. Do uzwojenia **(3)** transformatora **(1)** jest dołączony układ **(8)** dodatkowego prostownika ujemnego napięcia w układzie podwajacza, który to układ jest połączony ze wzmacniaczem błędu **(13).** Do wyjścia dwupołówkowego prostownika **(7)** jest równolegle dołączony układ **(14)** stabilizujący dodatnie napięcie zasilania wzmacniacza błędu **(13)** oraz kolektor regulacyjnego tranzystora **(15),** zaś emiter wspomnianego tranzystora **(15)** jest połączony z bazą pomocniczego tranzystora **(16)** zabezpieczającego zasilacz przed zwarciem, przy czym oba tranzystory **(15** i **16)** są usytuowane we wspólnym radiatorze **(18).** Drugie z niedzielonych uzwojeń **(4)** transformatora **(1)** jest dwoma końcówkami połączone z drugim układem **(19)** napięcia odniesienia i jest galwanicznie oddzielone od uzwojenia **(3)** transformatora **(1).** Zasilacz według wynalazku ma dodatkowo izolowany stabilizator **(20)** napięcia kompensującego czujniki tensometryczne i jest zasilany z dodatkowego transformatora **(2)** sieciowego poprzez uzwojenia **(5** i **6).**

(1 zastrzeżenie)

42r³; G05f **P. 172525 T** 06.07.1974

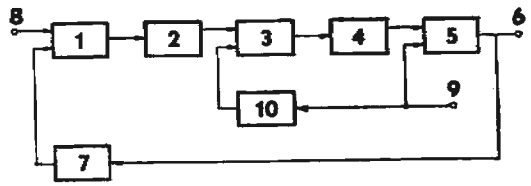
Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Pomiarów i Automatyki Elektronicznej „Mera-Elmat", Wrocław, Polska (Jerzy Łączyński, Wiesław Nawrocki, Jan Ligaszewski).

Sposób regulacji mocy odbiornika oraz układ do stosowania tego sposobu

Sposób regulacji mocy odbiornika oraz układ do tego sposobu wykorzystywany jest głównie do pracy w regulatorach temperatury obiektów z grzejnikami elektrycznymi.

Sposób według wynalazku polega na włączaniu i wyłączaniu pełnych cykli sieci, przy czym elementy włączające dopływ mocy, najkorzystniej tyrystory stosuje się przebiegiem impulsowym otrzymanym z przetworzenia napięcia lub prądu na ciąg impulsów podwójnych o równomiernym rozłożeniu w czasie, o średniej częstotliwości proporcjonalnej do sygnału napięciowego lub prądowego.

Układ do stosowania sposobu ma na wejściu integrator — sumator **(1)**, którego wyjście jest połączone przez komparator **(2)** z jednym wejściem pierwszej bramki **(3)**, której wyjście jest połączone przez monostabilny przerzutnik **(4)** z jednym wejściem drugiej bramki **(5)**, przy czym wyjście **(6)** drugiej bramki **(5)** stanowiące wyjście całego układu jest połączone poprzez rozładowujący człon **(7)** z jednym wejściem integratora **(1)**, którego drugie wejście **(8)** stanowi wejście dla całego układu. Natomiast drugie wejście drugiej bramki **(5)** jest połączone z wejściem impulsów **(9)**, które to wejście jednocześnie jest połączone poprzez dzielnik częstotliwości **(10)** z drugim wejściem pierwszej bramki **(3)**. (2 zastrzeżenia)

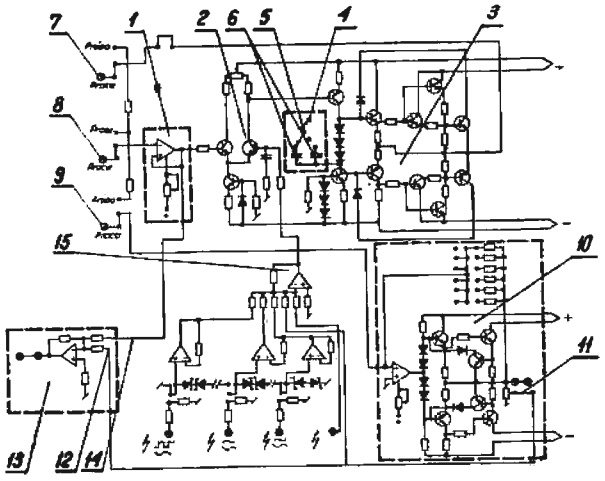
42r³; G05f **P. 172786** 16.07.1974

Uniwersytet Łódzki, Łódź, Polska (Bogdan Jakuszewski, Marek Przasnyski, Jan Maciej Czajkowski, Tadeusz Błaszczyk).

Potencjostat

Potencjostat ma zastosowanie w elektrochemii, zwłaszcza do elektrolizy preparatywnej, polarografii, voltamperometrii itd.

Potencjostat ma wejściowy wtórnik napięciowy o dużej oporności wejściowej, umieszczony między elektrodą odniesienia a różnicowym wzmacniaczem wejściowym. Do wyjścia wzmacniacza różnicowego, połączonego z wejściem odwracającym wyjściowego wzmacniacza mocy, jest podłączony układ korekcji częstotliwościowo-fazowej, ponadto między wtórnik wejściowy a wzmacniacz różnicowy jest włączone wejście układu kontrolnego. Natomiast wejście tego układu jest połączone z wyjściem wtórnika prądowego, dodatkowo połączonym z sumatorem układu programu sterowania. (2 zastrzeżenia)

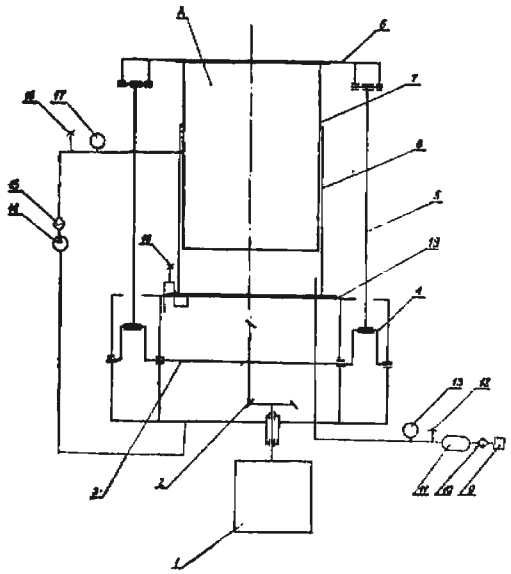

42s; B06b **P. 170414 T** 17.04.1974

Zakład Doświadczalny Ciągników Rolniczych, Ursus, Polska (Stanisław Petri, Szymon Sado, Jan Ziółkowski).

Generator drgań mechanicznych do badania elementów maszyn i urządzeń oraz do badań ergonomicznych

Generator drgań mechanicznych do badania elementów maszyn i urządzeń oraz do badań ergonomicznych składający się ze źródła napędu np. silnika elektrycznego, przekładni kątowej, układu zmieniającego ruch obrotowy na ruch posuwisto-zwrotny, ma wbudowany amortyzator pneumatyczny **(A)** pomiędzy płytą nośną **(6)** a częścią nieruchomą **(19)** generatora. Amortyzator pneumatyczny **(A)** składa się z dwóch cylindrów współśrodkowych: wewnętrznego **(7)** i zewnętrznego **(8)**. (3 zastrzeżenia)

42s; B06b **P. 170438** 18.04.1974
49l; B23p

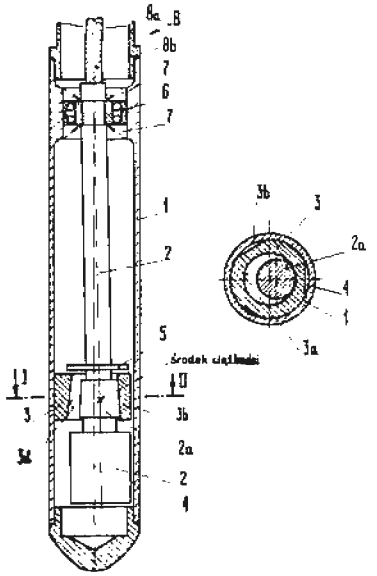
Pierwszeństwo: 19.04.1973 — RFN (nr P 23 19 946.4)

Wacker-Werke KG., Monachium, Republika Federalna Niemiec (Dietrich Hoepfner, Franz Riedel).

Urządzenie drążące

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie drążące, którego masę mimośrodu stanowi napędzany w sposób wymuszony w jednym końcu mimośrodowo wirujący element.

Zgodnie z wynalazkiem bieżnia **(3a)** toczna umieszczona jest co najmniej w pobliżu płaszczyzny promieniowej, która obejmuje miejsce mimośrodowo wirującego elementu **(2)**, przy czym mimośrodowo wirujący element **(2)** na stronie zwróconej do łożyska **(6)** wahliwego przed pierścieniem **(3)** ma zgrubienie **(5)**.
(3 zastrzeżenia)

42t¹; G11b P. 172388 02.07.1974

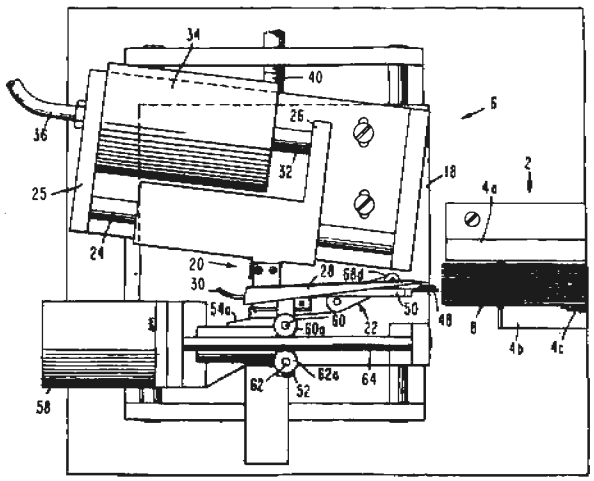
Pierwszeństwo: 02.07.1973 — St. Zjedn. Am. (nr 375.989)

International Business Machines Corporation, Armonk, Stany Zjednoczone Ameryki.

Dyski pamięci w warstwowym ukształtowaniu

Dyski pamięci w warstwowym ukształtowaniu mają podzespół podziałowy **(20)** do rozstawiania stosu nośników zapisu na płytkę warstwy powietrznej **(28)**, której kształt i profil podobne są do płata nośnego samolotu.

Płytka warstwy powietrznej **(28)** jest umieszczona równolegle do osi stosu nośników zapisu **(8)** przestawnie i przesuwnie pod kątem ostrym do płaszczyzny obrotu nierozstawionych oddzielnie stosów.

Urządzenie stabilizujące stosu nośników zapisu **(8)** ma jednostronnie sąsiadującą z ostatnim, sztywną i prostopadłą do osi obrotu stosu płytę podtrzymującą **(4a)** i blaszaną osłonę **(4b)**.

Nośniki zapisu są z folii magnetycznej i podzespół przenoszący **(22)** obejmuje sprężynujące ramię dźwigni **(50)**, na którym zamocowana jest głowica magnetyczna w kształcie członu ślizgowego **(48)**.

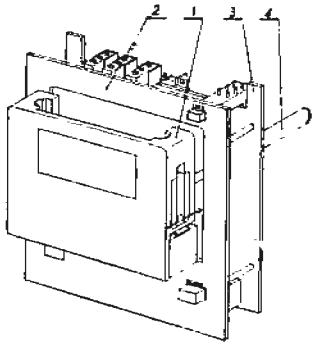
(12 zastrzeżeń)

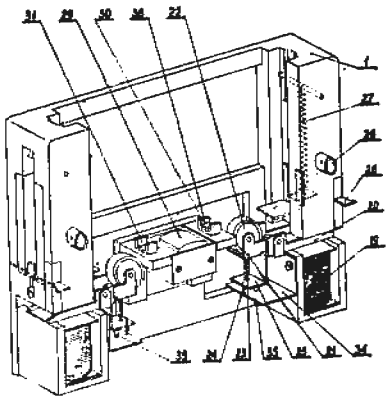
42t¹; G11b P. 172890 T 19.07.1974

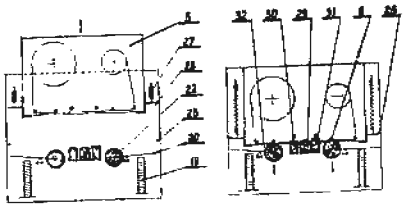
Warszawskie Zakłady Urządzeń Informatyki „MERAMAT", Warszawa, Polska (Jerzy Matojło, Witold Zelman, Szczepan Fabisiak).

Urządzenie do transportu nośnika informacji umieszczonego w kasecie

Urządzenie przeznaczone jest do transportu nośnika informacji umieszczonego w kasecie i stosowane w aparatach zapisujących i/lub odtwarzających informacje, szczególnie z taśmy magnetycznej. Urządzenie składa się głównie z płyty czołowej **(2)**, płyty montażowej **(3)** i karetki **(1)**, która z płytą montażową posiada wspólne prowadnice **(4)**. Na prowadnicach odbywa się przemieszczanie karetki, z uprzednio załadowaną do niej kasetą **(5)**, z pozycji otwartej w położenie robocze i odwrotnie. Podczas ładowania kasety z nośnikiem informacji **(32)** w dolne położenie karetki, elementy umocowane w dolnej części karetki jak: głowica zapisu i odczytu **(29)**, głowica kasująca

(30), czujnik początku i końca nośnika informacji **(31)**, prowadnice nośnika informacji **(36)** oraz rolki dociskowe **(22)** wchodzą w przeznaczone do tego celu otwory kasety, przy czym nośnik informacji odpowiednio styka się z tymi elementami oprócz rolek dociskowych **(22)**, z którymi tworzy mały prześwit, pozwalający na bezpośrednią pracę start-stopową przesuwu tego nośnika, podczas pracy urządzenia, wykonywanej poprzez elektromagnesy **(19)**, których zwory **(20)** są połączone na stałe z dźwigniami rolek dociskowych **(21)** i tworzą razem jedną funkcjonalną całość. (8 zastrzeżeń)

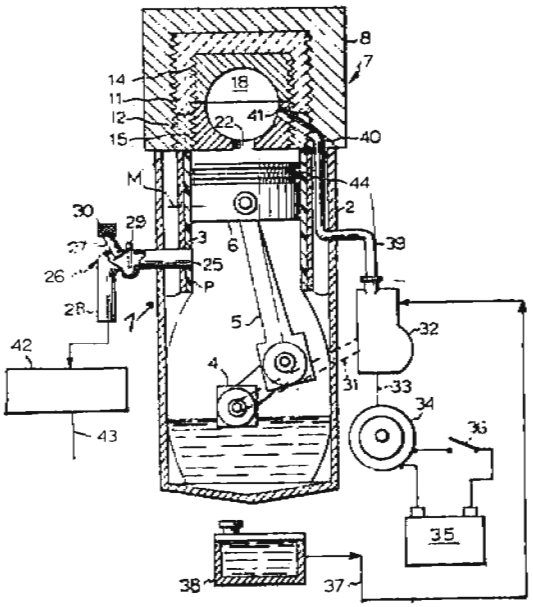
46a; F02b **P. 171221 T** 18.05.1974

Pierwszeństwo: 18.05.1973 — RFN (nr P 23 25 279.1)
07.12.1973 — USA (nr 422 963)

Flair Finance and Business, Zug, Szwajcaria (Herman Mengeler).

Silnik

Przedmiotem wynalazku jest silnik tłokowy ze szczególnie ukształtowaną głowicą cylindrową. W głowicy silnika przewidziana jest przestrzeń rozprężania, która połączona jest przejściem z właściwą przestrzenią tłokową względnie cylindrową. Przy rozruchu znajdujące się tam oraz w przestrzeni rozprężania powietrze przez sprężanie oraz tarcie jest silnie ogrzane. Przy wtrysku wody w ogrzanej w tych warunkach przestrzeni rozprężania zostaje wyzwalana energia, która prowadzi do wybuchowego odparowania i rozprężenia pary. Ciśnienie rozprężania działa przez przejęcie na tłok co może pozwolić na nawale korbowym otrzymać użyteczną energię. (25 zastrzeżeń)

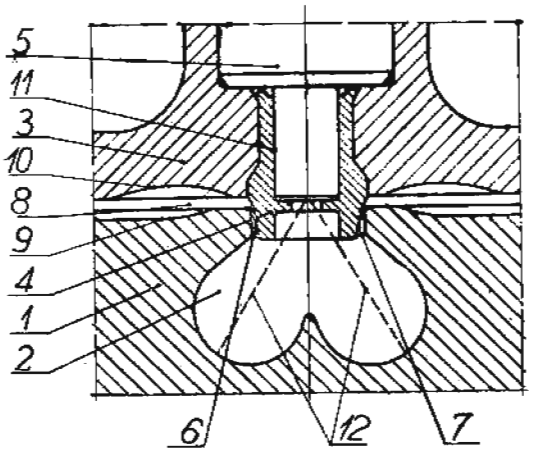

46a; F02b **P. 171285 T** 21.05.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Sprzętu Komunikacyjnego, Mielec, Polska (Adam Mikosza).

Tłokowy silnik spalinowy

Przedmiotem wynalazku jest tłokowy silnik spalinowy z komorą spalania w tłoku, zwłaszcza z wtryskiem paliwa i wtryskiwaczem zamocowanym naprzeciw denka tłoka. Podczas przemieszczania się tłoka **(1)** w okolicy jego zwrotu zewnętrznego zasadniczą komorę spalania stanowi wnękę tłoka **(2)** i znajdująca się naprzeciw niej wystająca z głowicy **(3)** kształtowa wkładka **(4)** z umieszczonym wewnątrz niej zakończeniem znanego wtryskiwacza **(5)**. Wówczas pomiędzy gardzielą **(6)** wnęki tłoka **(2)** a zewnętrzną powierzchnią **(7)** kształtowej wkładki **(4)** istnieje luz zapewniający przymknięcie wnęki tłoka **(2)** i oddzielenie jej od pozostałej przestrzeni spalania **(8)**. Przestrzeń tą tworzą objęte wewnętrzną powierzchnią znanego cylindra powierzchnia denka tłoka **(9)** i powierzchnia głowicy **(10)**. (18 zastrzeżeń)

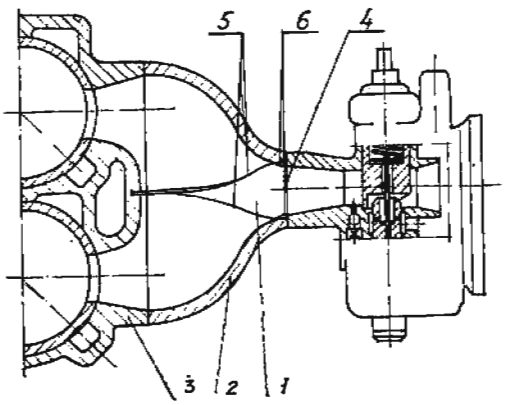
46a; F02b **P. 171577 T** 31.05.1974

Politechnika Krakowska, Kraków, Polska (Andrzej Cyrkowicz, Ryszard Kuczyński).

Kolektor ssący silnika spalinowego

Przedmiotem wynalazku jest kolektor ssący dwucylindrowego silnika spalinowego o rzędowym układzie cylindrów i pionowej osi wału korbowego.

Kolektor ssący ma wkładkę **(1)** o kształcie wycinka powierzchni śrubowej i całkowitym kącie skręcenia 90°. Wkładka **(1)** rozdziela strumień mieszanki na dwa jednakowe strumienie skierowane do poszczególnych cylindrów. (4 zastrzeżenia)

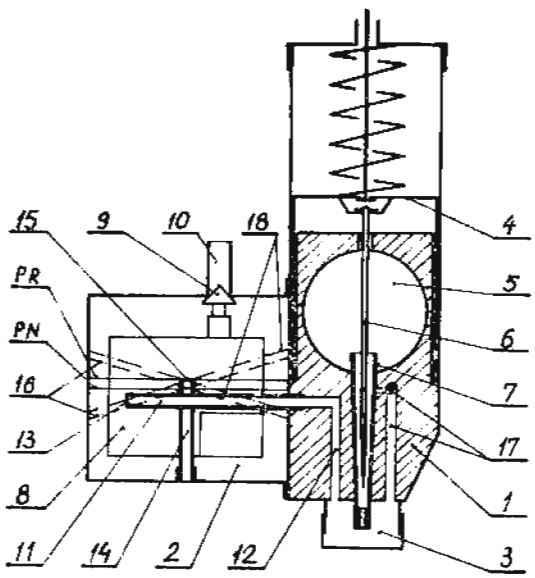

46c; F02m **P. 170028 T** 24.04.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Sprzętu Komunikacyjnego, Świdnik, Polska (Henryk Załęski, Wojciech Kulesza, Jan Kopiel).

Gaźnik do silnika spalinowego zwłaszcza pojazdu jednośladowego

Gaźnik ma wprowadzone do wnętrza bocznej komory pływakowej **(2)** dwa kanały **(11, 14)**. Jeden kanał **(11)** jest położony korzystnie poziomo, poniżej normalnego poziomu paliwa **(PN)** i ma wlot **(13)** oddalony od studzienki **(3)** poza strefę przecinania się pęku płaszczyzn **(16)** pokrywających się z chwilowymi położeniami poziomu paliwa **(PN)**. Drugi kanał **(14)**, korzystnie pionowy, ma wlot **(15)** usytuowany w strefie przecinania się pęku płaszczyzn **(18)** pokrywających się z chwilowymi położeniami poziomu paliwa optymalnego dla rozruchu **(PR)**. Gaźnik ma zastosowanie do silników motocyklowych pracujących na paliwach o dużej prężności gazów. (1 zastrzeżenie)

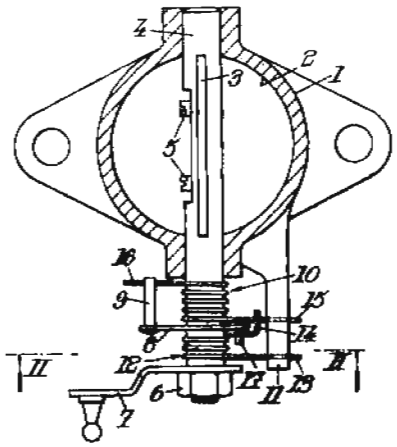
46c; F02m **P. 170149 T** 05.04.1974

Pierwszeństwo: 05.04.1973 — Francja (nr 73 12369)
19.10.1973 — Francja (nr 73 37435)

Société Industrielle de Brevet et d'Etudes SIBE--Société Anonyme Neuilly — Sur-Scine Francja.

Gaźnik silników spalinowych

Gaźnik silników spalinowych posiada przepustnicę osadzoną na osi obrotu, wprowadzoną z powrotem w położenie najmniejszego otwarcia za pomocą sprężystych elementów, z których pierwsza sprężyna ma jeden koniec przylegający stale do obudowy gaźnika a drugi jej koniec oddziaływuje na oś przepustnicy w kierunku jego zamknięcia oraz drugą sprężynę skrętną **(12)**, która w przypadku pęknięcia pierwszej sprężyny **(10)** oddziaływuje na oś **(4)** przepustnicy **(3)** w celu

doprowadzenia jej do położenia zamknięcia, przy czym koniec **(14)** drugiej sprężyny **(12)** opiera się o koniec pierwszej sprężyny **(10)**, a koniec drugiej sprężyny **(12)** uwolniony w przypadku pęknięcia pierwszej sprężyny **(10)**, opiera się o nowy stały punkt oparcia **(17)**, przy czym druga sprężyna **(12)** wywiera mniejszy moment obrotowy w kierunku zamknięcia przepustnicy niż pierwsza sprężyna **(10)**. (10 zastrzeżeń)

46c; F02m **P. 170821** 04.05.1974

Pierwszeństwo: 04.05.1973 — Francja (73 162 18)

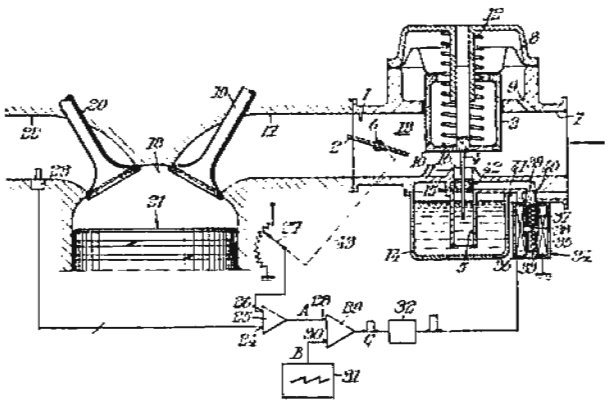
Société Industrielle de Brevets et d'Estudes S.I.B.E. Neuilly s/Seine, Francja (Framçois Mennesson).

Urządzenie gaźnikowe do silników spalinowych

Urządzenie gaźnikowe do silników spalinowych ma przepustnice **(2)** stanowiącą przewężenie główne oraz pomocnicze przewężenie zastawki **(3)** na przykład tłokowej otwierającej przepływ w funkcji wzrostu przepływu powietrza sterującego dozownikiem **(4)** współpracującego z dyszą paliwową **(15)** przez którą paliwo jest zasysane między przewężenia **(2 i 3)**.

Środki **(23—32)** reagujące na charakterystykę i parametry gazu wylotowego sterują czasem całkowitego otwarcia zaworu elektromagnetycznego **(34)** przez który przepływa powietrze do dyszy paliwowej **(15)**. Zawór ten zmienia stosunek powietrza do paliwa.

Wynalazek ma zastosowanie do gaźników silników spalinowych. (5 zastrzeżeń)

46i; F02f **P. 170995** 10.05.1974

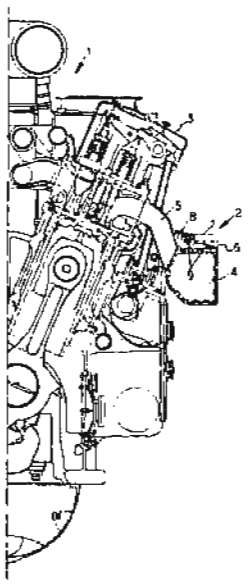
Pierwszeństwo: 13.08.1973 — Francja (nr 7329568)

Société d'Etudes de Machines Thermiques, Saint--Denis, Francja (Jean-Claude Bouguet).

Zespół zasilający silnik spalinowy

Wynalazek dotyczy zespołu zasilającego silnika spalinowego.

Według wynalazku każdy kolektor wlotowy **(4)** jest umieszczony na poziomie niższym od poziomu połą-

czonej z nim głowicy cylindra (3), a pomost do przechodzenia (7) jest zmontowany ponad każdym kolektorem wlotowym (4), natomiast rurociągi silnika są zmontowane w przestrzeni między pomostem a kolektorem wlotowym (4). (8 zastrzeżeń)

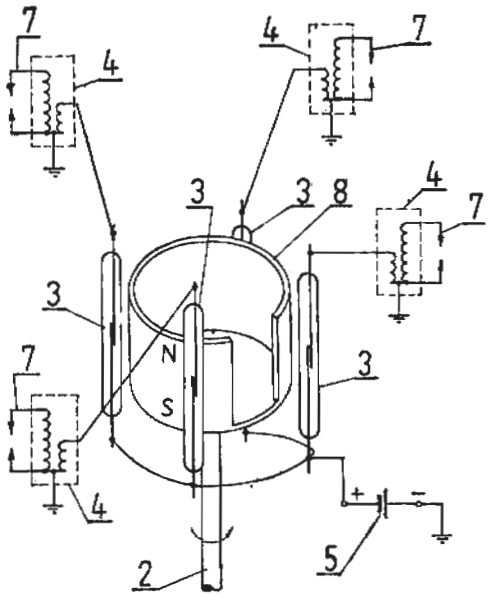
46k; F02p **P. 170042 T** 02.04.1974

Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Jan Pytel, Bogdan Miedziński).

Kontaktronowy układ zapłonowy

Przedmiotem wynalazku jest kontaktronowy układ zapłonowy do silników spalinowych.

Układ według wynalazku wyposażony jest w magnes z co najmniej jedną szczeliną powietrzną, który steruje pracą kontraktronów, włączonych w obwody pierwotnych uzwojeń cewek zapłonowych. Magnes jest przymocowany do wałka sprzężonego z układem napędowym silnika. (1 zastrzeżenie)

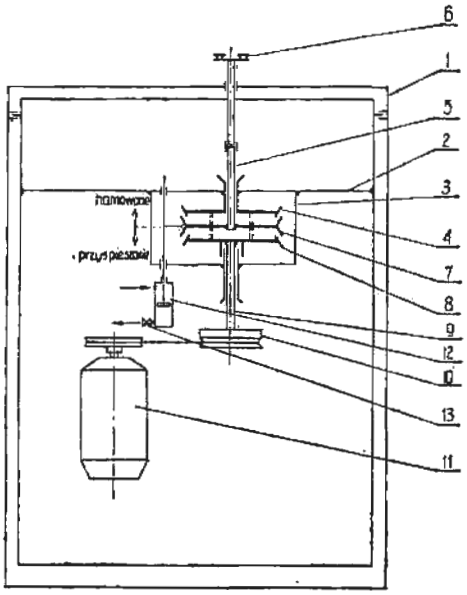

46k; F02p **P. 171201 T** 17.05.1974

Przemysłowy Instytut Motoryzacji, Warszawa, Polska (Tadeusz Podwysocki).

Urządzenie do badania odśrodkowych regulatorów zapłonu silników spalinowych, zwłaszcza samochodowych

Urządzenie przenaczone jest do badania odśrodkowych regulatorów zapłonu do silników spalinowych, zwłaszcza samochodowych. Urządzenie ma zespół pierścieni; napędowy (8), zewnętrzny (7) i nieruchomy (4). Pierścień (7) przesuwając się wzdłuż osi powierzchnią cierną styka się z powierzchnią cierną pierścienia (8), uzyskując przyśpieszenie rzędu 2000 obr/min. w ciągu 0,1 sek, lub z powierzchnią cierną pierścienia nieruchomego (4) dla uzyskania opóźnienia 2000 obr/min w ciągu 0,6 sek. Przyśpieszenia i opóźnienia nadawane są wałkowi (5) na którym umieszczony jest badany regulator (6). Ruch poosiowy pierścienia (7) jest powodowany siłownikiem pneumatycznym (12), z regulatorem (13). (2 zastrzeżenia)

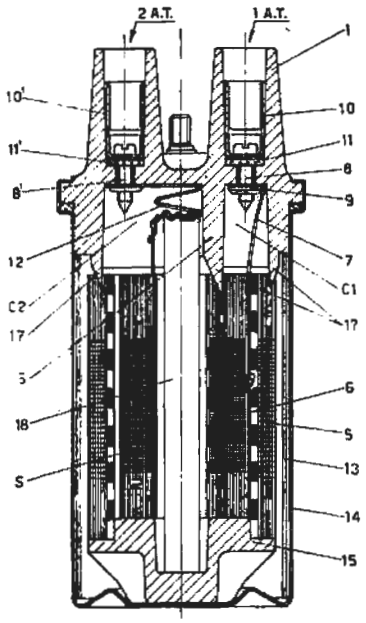
46k; H01f **P. 171474** 29.05.1974

Pierwszeństwo: 30.05.1973 — Włochy (nr 24785A/73)

Fabbrica Italiana Magneti Mareli S.p.A, Mediolan, Włochy (Gennaro Casadei).

Cewka zapłonowa

Cewka zapłonowa, wysokonapięciowa, dwukońcówkowa przeznaczona jest do silników spalinowych nie posiadających układu ani rozrządu wysokiego napięcia. Cewka ma kołpak (1) zawierający dwie umieszczone na osi końcówki (1AT, 2AT) wysokiego napięcia.

Końcówki (1AT, 2AT) zawierają tulejki (10, 10') połączone za pomocą śrub (8, 8') z płytką (7) i płaską sprężyną (12). Kołpak (1) ma także komory (C1, C2) odizolowane od siebie, w których umieszczone są śruby (8, 8'). (5 zastrzeżeń)

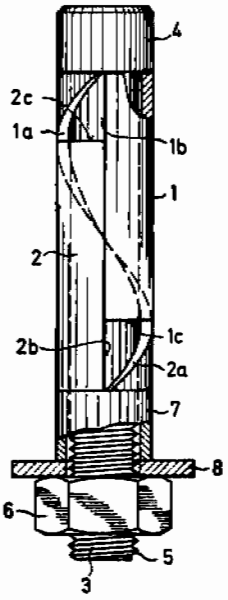
47a[1]; F16b **P. 172404** 03.07.1974

Pierwszeństwo: 05.07.1973 — RFN (nr P 23 34 283.8)

Hilti Aktiengesellschaft, Fürstentum, Liechtenstein.

Kołek rozprężny

Kołek rozprężny z co najmniej dwoma elementami rozprężnymi dającymi się przesuwać wzajemnie wzdłuż wspólnej powierzchni styku. Powierzchnie **(1b, 2b)** styku są równoległe do osi, a powierzchnie **(1a, 2a)** styku są w kształcie linii śrubowej, przy czym pochylenie powierzchni styku **(1a, 2a)** ma 40°—75°. Ponadto powierzchnie styku **(1a, 2a)** są przeważnie na całej długości elementów **(1, 2)** rozprężnych, które to elementy **(1, 2)** rozprężne są umieszczone na trzpieniu **(3)** śrubowym lub gwintowym. (8 zastrzeżeń)

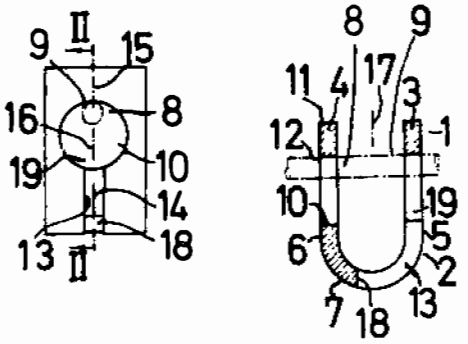
47a[1]; F16b **P. 172535 T** 08.07.1974

Pierwszeństwo: 07.07.1973 — RFN (nr G 73 25 178.2)

Eisen- und Drahtwerk Erlau Aktiengesellschaft, Aalen, Republika Federalna Niemiec (Anton Müller, Günter Vieler).

Siodło linowe do prowadzenia liny za pomocą cięgieł

Przedmiotem wynalazku jest siodło linowe do prowadzenia liny za pomocą cięgieł, zwłaszcza łańcuchów holowniczych lub ściągających, z otworem dla liny.

Otwór prowadzący linę jest utworzony przez kanał prowadzący **(8)** z dwoma znajdującymi się w pewnej od siebie odległości otworami wylotowymi **(12)**, natomiast człon przyłączeniowy jest prawie w płaszczyźnie środkowej między otworami **(2)** do rozłącznego zaczepiania cięgła **(21, 22)**. Kanał prowadzący **(8)** jest utworzony przez dwa otwory przelotowe **(10)**, które usytuowane są w ramionach prowadzących **(3, 4)**, przy czym ramiona prowadzące **(3, 4)** są równoległe względem siebie. (12 zastrzeżeń)

47a[1]; F16b **P. 173069 T** 26.07.1974

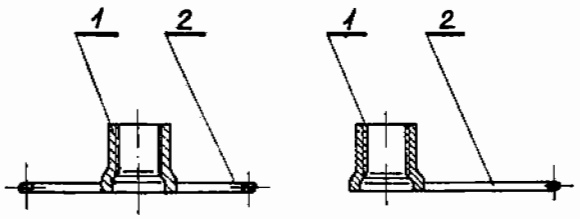
Politechnika Śląska im. Wincentego Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Ryszard Grzyb, Stanisław Koncewicz, Józef Rabus, Mikołaj Scelina, Krzysztof Flak, Leszek Kowalski).

Nakrętka zabezpieczająca i sposób wykonania nakrętki

Nakrętka samozabezpieczająca składa się z główki **(1)** w postaci odcinka rurki odpowiednio ukształtowanej, oraz ze stopki **(2)** wykonanej z drutu okrągłego lub profilowego odpowiednio wygiętego.

Sposób wykonywania nakrętki samozabezpieczającej polega na tym, że nakrętkę wykonuje się przez zgrzewanie lub klejenie odpowiednio ukształtowanego drutu stalowego z odcinkiem rurki, która stanowi główkę **(1)** nakrętki.

Wynalazek znajduje szczególne zastosowanie w przemyśle lotniczym. (2 zastrzeżenia)

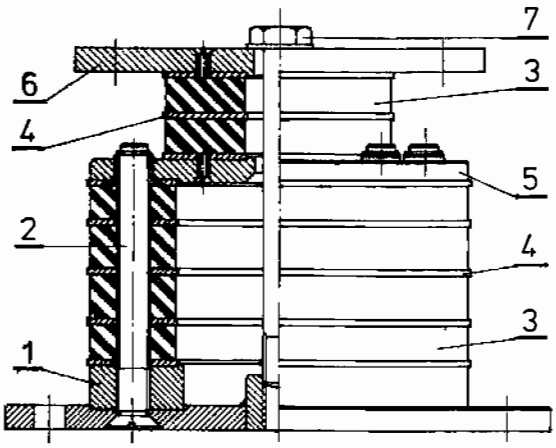

47a[3]; F16f **P. 170545 T** 22.04.1974

Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Józef Goliński, Łucja Bulzak-Mrozowska).

Wibroizolator metalowo-gumowy

Przedmiotem wynalazku jest wibroizolator metalowo-gumowy, przeznaczony do izolacji drgań maszyn wirnikowych niskoobrotowych, o częstości drgań swobodnych rzędu 250 obr/min. od podłoża.

Wibroizolator metalowo-gumowy stanowi podstawa **(1)** z osadzonymi na niej prowadzącymi trzpieniami **(2)** oraz dwa zestawy tłumiące, z których każdy skła-

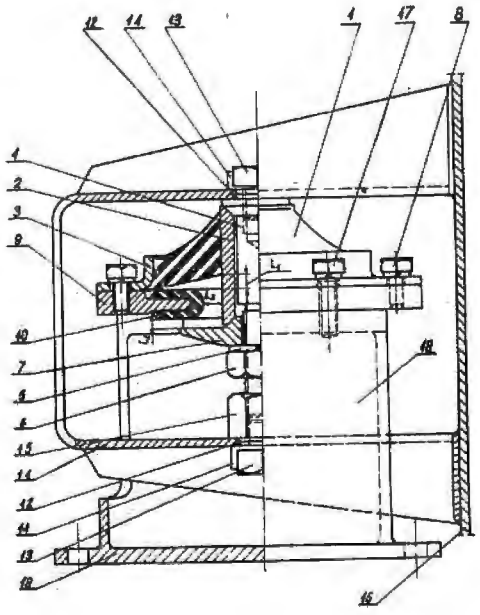
da się z gumowych pierścieni (3) i metalowych przekładek (4), przy czym jeden zestaw tłumiący nawleczony jest na prowadzące trzpienie (2) i przykryty pośredniczącą płytą (5), zaś drugi zestaw tłumiący umieszczony jest na pośredniczącej płycie (5) i przykryty talerzem (6). (1 zastrzeżenie)

47a³; F16f **P. 172753 T** 15.07.1974

Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Józef Goliński, Łucja Bulzak-Mrozowska, Zygfryd Śniatała).

Łącznik sprężysty z kompensacją sił masowych

Łącznik sprężysty z kompensacją sił masowych, przeznaczony do maszyn podlegającym dodatkowym siłom zewnętrznym składa się z tulei (2) i zewnętrznego pierścienia (3), pomiędzy którymi znajduje się, trwale przymocowany, stożkowy elastyczny pierścień (1), z przymocowanego do zewnętrznego pierścienia (3) oporowego pierścienia (9) oraz z talerzowego zderzaka (7), osadzonego na trzpieniu (4) razem z tuleją (2), lecz poniżej jej. Pomiędzy elastycznym pierścieniem (1) a wewnętrzną częścią oporowego pierścienia (9), pokrytego elastyczną powłoką (10) oraz między nią a tuleją (2) i talerzowym zderzakiem (7) są zachowane wymiarowo dobrane odstępy (L_1, L_2, L_3). Trzpień (4) jest dwustronnie zamocowany w uchwycie (11) maszyny (16), zaś zewnętrzny pierścień (3) jest przymocowany do głowicy (18) przytwierdzonej do podłoża. Łącznik działa na zasadzie luzów, to zn. po przekroczeniu przez maszynę dopuszczalnej wartości przemieszczenia i znajduje szczególne zastosowanie dla wirnikowych maszyn, instalowanych na statkach morskich. (1 zastrzeżenie)

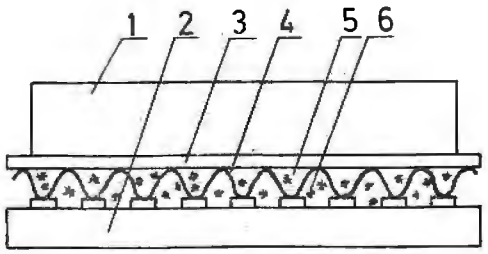

47a³; F16f **P. 173066 T** 26.07.1974

Politechnika Śląska im. Wincentego Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Jacek Winczewski, Andrzej Szczepanik).

Urządzenie do tłumienia drgań mechanicznych i akustycznych

Urządzenie do tłumienia drgań mechanicznych i akustycznych z chwytnikiem elektromagnetycznym posiada falisty element ferromagnetyczny (4) umieszczony w warstwie gumy (5). Falisty element (4) i warstwa gumy (5) są trwale połączone z blachą stalową (3) przylegającą do chwytnika elektromagnetycznego (1) i z odcinkami blachy stalowej (6) przylegającymi do obiektu drgającego. (1 zastrzeżenie)

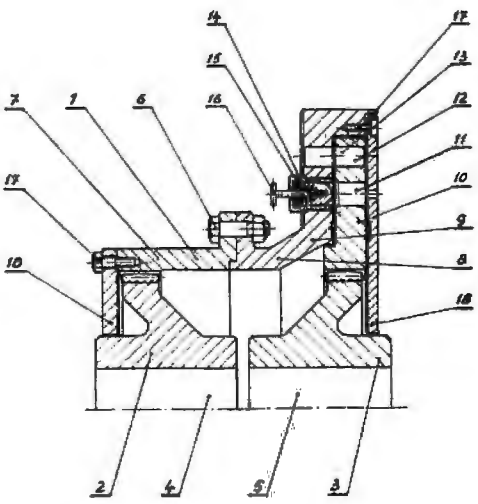

47c; F16d **P. 170478** 19.04.1974

Huta Baildon Przedsiębiorstwo Państwowe, Katowice, Polska (Edmund Rosik, Józef Keller).

Sprzęgło współosiowe zębate podwójne z połączeniem sworzniowym obu części sprzęgła

Sprzęgło nierozłączne, współosiowe, zębate, podwójne, z połączeniem sworzniowym obu części sprzęgła ma równolegle do otworów (12), do umieszczenia sworzni (13), wywiercony otwór (11), z osadzonym w nim zatrzaskiem do ustalania położenia wyjściowego sprzęgła w przypadku zerwania sworzni (13) i związanego z tym przesunięcia się w stosunku do siebie części sprzęgła (9, 10). (1 zastrzeżenie)

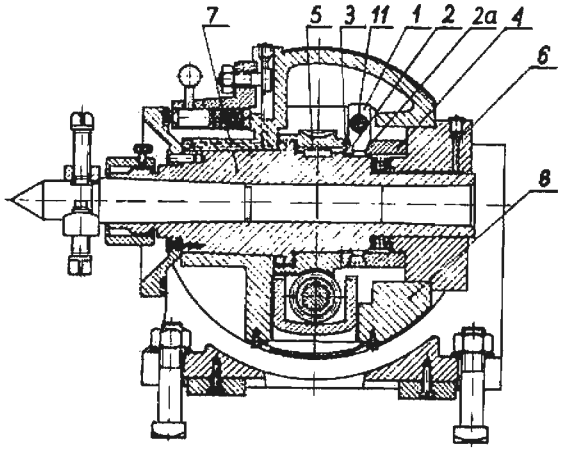
47c; F16d **P. 172386 T** 02.07.1974

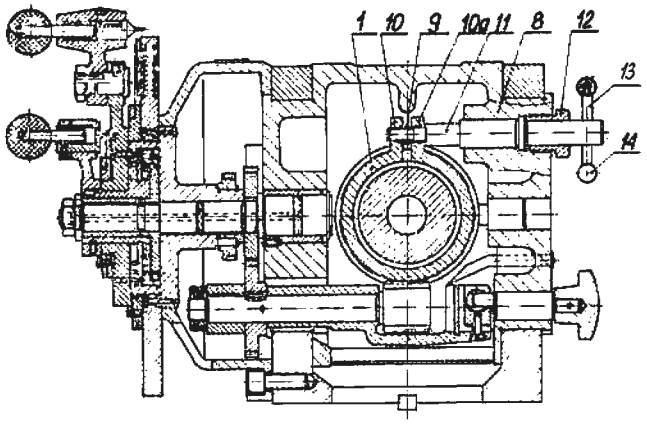
Kombinat Obrabiarek do Części Korpusowych „Ponar-Komo" Jarocińska Fabryka Obrabiarek, Przedsiębiorstwo Państwowe, Jarocin, Polska (Kazimierz Giel).

Hamulec rozprężny

Hamulec rozprężny służy do unieruchomienia wrzeciona podzielnicy podczas obróbki przedmiotów umocowanych w uchwycie podzielnicy. Składa się z obejmy (1), która swymi skośnymi płaszczyznami (2) i (2a), przylega do skośnych płaszczyzn pierścienia (3) i tulejki (5). Czoło pierścienia (3) opiera się o ślimacznicę (5) a czoło tulejki o pokrywę (6) osadzoną w korpusie (8). Obejma (1) posiada przecięcie (9) mając w tym miejscu

uformowane ucha **(10)** i **(10a)** przez które przechodzi gwintowana końcówka pokrętła **(11)** ułożyskowanego ślizgowo w korpusie **(3)** i tulejce **(12).** (1 zastrzeżenie)

47c; F16d **P. 172406** 03.07.1974
20f; B60f

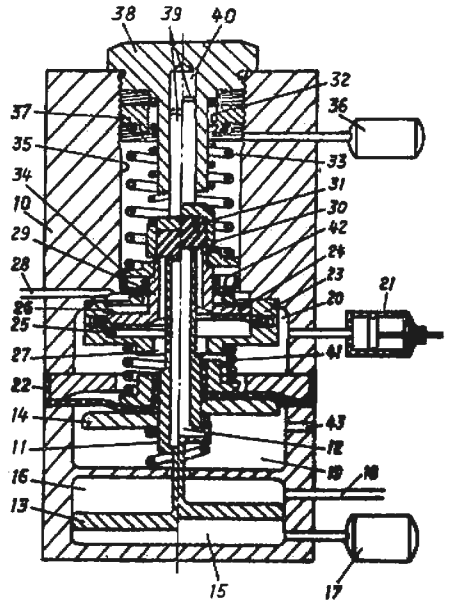
Pierwszeństwo: 06.07.1973 — Szwajcaria (nr 9864/73)

Werkzeugmaschinenfabrik Oerlikon-Bührle AG, Zurych, Szwajcaria.

Zawór sterujący do hamulców pneumatycznych zaopatrzony w ogranicznik ciśnienia

Zawór sterujący do hamulców pneumatycznych zwłaszcza pojazdów szynowych, zaopatrzony w ogranicznik ciśnienia i mający zawór wlotowy usytuowany pomiędzy zasobnikiem a siłownikiem hamulcowym, który to zawór wlotowy zawiera poddany działaniu siły sprężyny grzybek i gniazdo zaworowe i jest przystosowany do zamykania się, gdy ciśnienie w siłowniku hamulcowym osiąga określoną z góry wielkość, przy czym gniazdo zaworowe 30 umieszczone jest na przesuwnym tłoku 24, dającym się poddawać z jednej strony działaniu ciśnienia panującego w siłowniku hamulcowym, z drugiej strony zaś na działanie ciśnienia atmosferycznego i siły sprężyny 33, przy czym kierunek działania na wymieniony tłok 24 ciśnienia panujacego w siłowniku hamulcowym jest zarazem kierunkiem zamykania się zaworu wlotowego.

(4 zastrzeżenia)

47f¹; F16l **P. 170351 T** 12.04.1974

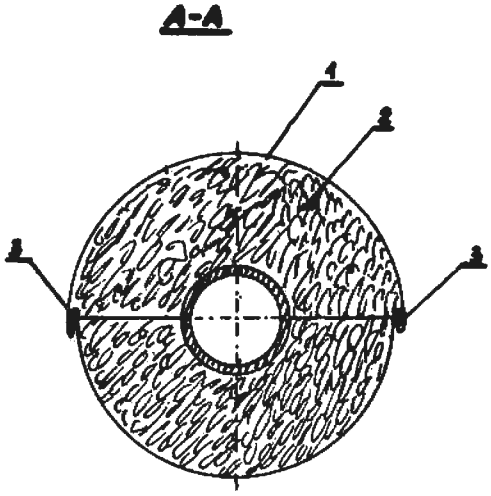
Przedsiębiorstwo Robót Instalacyjno-Montażowych Budownictwa Rolniczego, Bydgoszcz, Polska (Marian Wygonowski, Stanisław Drozd, Franciszek Skoda).

Prefabrykaty izolacji termicznej, zwłaszcza do rur centralnego ogrzewania i wodno-kanalizacyjnych

Prefabrykat izolacji termicznej zwłaszcza do rur centralnego ogrzewania i wodno-kanalizacyjnych wykonany jest w ten sposób, że na zewnętrznym obwodzie izolacji **(2)** umieszczona jest obejma jedno lub dwuczęściowa **(1)** wykonana najlepiej z blachy ocynkowanej posiadająca na swym obwodzie jeden lub dwa zamki **(3)** w kształcie zagiętych końców zachodzących na siebie.

Prefabrykat według wynalazku może znaleźć zastosowanie przy pracach izolacji termicznej zwłaszcza rur centralnego ogrzewania i wodno-kanalizacyjnych.

(1 zastrzeżenie)

47f¹; F61l **P. 170688** 27.04.1974

Pierwszeństwo: 27.04.1973 — Holandia (nr 7305985)

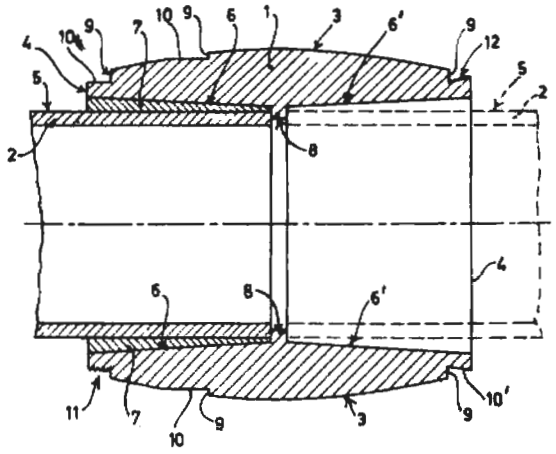
Wavin B.V., Zwolle., Holandia.

Połączenie rurowe

Połączenie rurowe posiadające co najmniej jedną zewnętrzną część rurową z tworzywa termoplastycznego składa się z zewnętrznej części rurowej i wewnętrznej części rurowej uszczelnionej wewnątrz zewnętrznej części rurowej **(1)**. Zewnętrzna część rurowa **(1)** ma na powierzchni zewnętrznej centrujące występy oporowe **(9)**.

W korzystnym rozwiązaniu zewnętrzna część rurowa **(1)** ma kształt dwukielichowy, którego zewnętrzny obwód powiększa się począwszy od otworów **(4)**, a zewnętrzny promień wyoblenia części dwukielichowej zewnętrznej części rurowej **(1)** jest od 6 do 12 razy większy od zewnętrznej średnicy wewnętrznej części rurowej **(2)**, a całkowita długość części dwukielichowej zewnętrznej części rurowej **(1)** jest równą średnicy wewnętrznej części rurowej. **(2)**.

Zewnętrzna część rurowa **(1)** ma wewnętrzne powierzchnie **(6, 6')** w kształcie stożka ściętego, rozchodzące się od otworu **(4)** tak, że największa średnica stożka ściętego znajduje się przy otworze **(4)**, a tworząca stożka jest nachylona do osi zewnętrznej części rurowej **(1)** pod kątem od 0° do 2,5°. (10 zastrzeżeń)

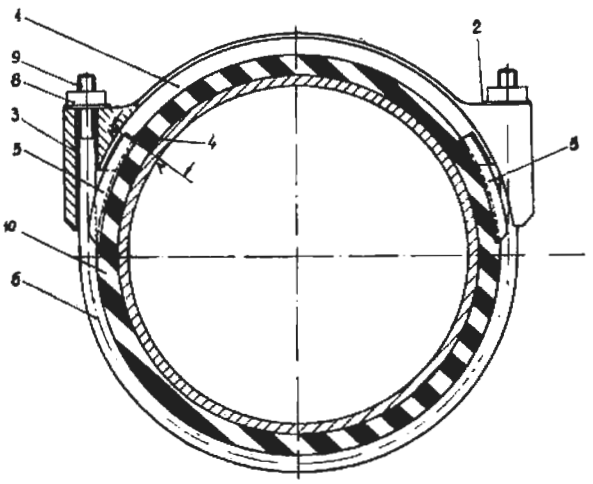
47f¹; F16c P. 171309 T 21.05.1974

Kieleckie Zakłady Wyrobów Metalowych Przedsiębiorstwo Państwowe, Kielce, Polska (Bogdan Przybylski).

Obejma zaciskowa rurowych przewodów giętkich

Obejma zaciskowa do rurowych przewodów giętkich składa się z drutu posiadającego na swych końcach gwint na nakrętki zaciskające. Obejma ma nakładkę profilową **(1)** tłoczoną z blachy, wykonaną jako odlew lub jako wypraska, posiadającą na końcach nadstawki z płaszczyzną czołową **(2)**, z otworami **(3)** oraz progi nakładki **(4)** pod wkładki ślizgowe **(5)**.

(4 zastrzeżenia)

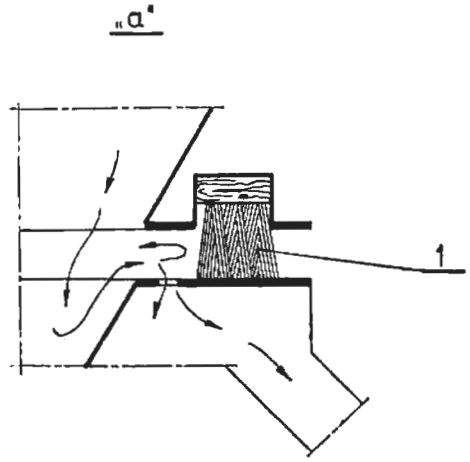
47f²; F16j P. 170606 T 22.04.1974

Biuro Projektów Przemysłu Materiałów Ogniotrwałych, Gliwice, Polska (Zygmunt Dola).

Element uszczelniający przeciwpyłowy zwłaszcza dla ruchomych powierzchni urządzeń pylących

Element uszczelniający przeciwpyłowy, zwłaszcza dla ruchomych powierzchni pylących urządzeń przesuwnych, stanowi szczecina z włosia naturalnego lub sztucznego, zamocowana dowolnie w oprawie elastycznej lub stałej w zależności od kształtu punktu przesypu lub pylenia.

Element według wynalazku może być zastosowany we wszystkich urządzeniach wymagających szczelności przeciwpyłowej, zarówno w układzie liniowym jak i zamkniętym. (1 zastrzeżenie)

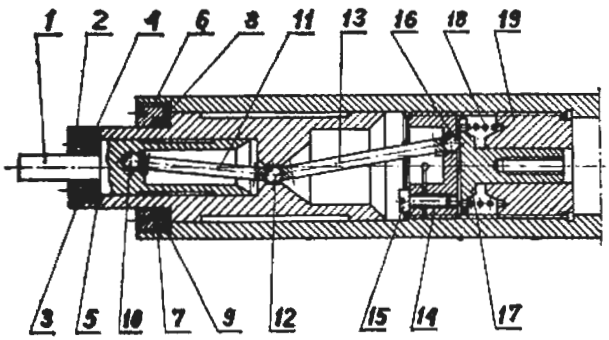
47g; F16k P. 170416 T 17.04.1974

Instytut Tele-i Radiotechniczny, Warszawa, Polska (Marian Krawieczyński, Jerzy Białobrzeski).

Przekładnia nastawu zwłaszcza do zaworów dozujących

Przekładnia nastawu do zaworów dozujących ma szczególnie zastosowanie przy napełnianiu helem komór do zamykania obudowy kwarców.

Przekładnia nastawu według wynalazku składa się z tulei nastawu precyzyjnego **(1)** zamkniętej przez łożysko oporowe **(5)** nakrętką zamykającą **(3)** w tulei

nastawu zgrubnego **(2)**, zaś tuleja nastawu zgrubnego **(2)** jest zamknięta poprzez łożysko oporowe **(8)** nakrętką zamykającą **(7)** w korpusie **(6)**. W tulei nastawu

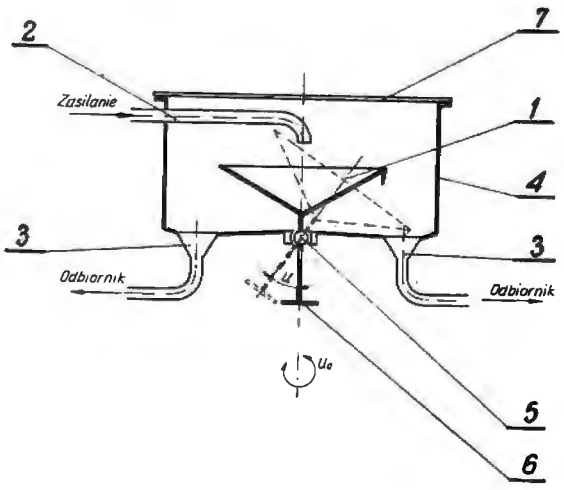
precyzyjnego (1) jest osadzona mimośrodowo kulka łożyskowa (10) połączona przegubowo z jednym końcem wałka rozpierającego (11), a drugi koniec wałka połączony jest z kulką łożyskową (12), umieszczoną mimośrodowo w tulei nastawu zgrubnego (2), która połączona jest przegubowo z wałkiem rozpierającym (13), który drugim końcem jest połączony przegubowo z kulką łożyskową (16), a ta umieszczona jest mimośrodowo w tulei gwintowanej (14), zakontrowanej wkrętem (15) i styka się z popychaczem (17) prowadzonym w tulei gwintowanej (19). (2 zastrzeżenia)

47g¹; F16k **P. 170671 T** 27.04.1974

Biuro Projektów Przemysłu Organicznego, Warszawa, Polska (Andrzej Dołoszyński, Stefan Pągowski).

Wielodrogowy rozdzielacz cieczy

Przedmiotem wynalazku jest wielodrogowy rozdzielacz cieczy do stosowania w instalacjach. Rozdzielacz wykonany jest w postaci cylindrycznego naczynia z pokrywą (7) z materiału przezroczystego. Na przegubie (5) w dnie obudowy (4), zamocowany jest przechylny lej (1) wyposażony w dźwignię (6). Lej (1) przez swoje obrócenie i przechylenie umożliwia połączenie strugi cieczy z zasilania (2) do dowolnie wybranego, jednego z co najmniej dwóch odbiorników (3), rozmieszczonych obwodowo w dnie obudowy (4).
(2 zastrzeżenia)

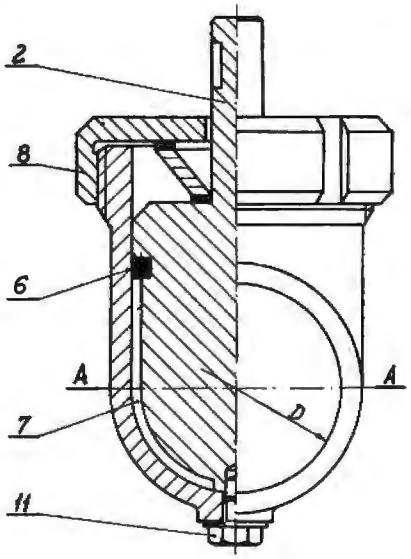
47g¹; F16k **P. 172509 T** 05.07.1974

Zakład Doświadczalny Armatury Przemysłowej przy Bielskiej Fabryce Armatur „Befa", Bielsko-Biała, Polska (Józef Szczurkowski).

Zawór przelotowy z zawieradłem obrotowym

Zawór przelotowy z zawieradłem obrotowym stosuje się tam gdzie zachodzi potrzeba szybkiego odcięcia lub otwarcia przepływu cieczy, gazów i innych czynników w rurociągach, zbiornikach i innych podobnych urządzeniach.

Kadłub zaworu wykonany jest w kształcie trójnika rurowego o jednakowych średnicach wewnętrznych i osiach prostopadłych do siebie. W kadłub dopasowane jest obrotowo, szczelnie zawieradło, posiadające część górną cylindryczną zamykającą stale gardziel zaworu i część dolną łopatkową zamykającą przepływ. Obrotowe łożyskowanie i mocowanie zawieradła w gardzieli i ewentualnie dodatkowe podparcie w osi obrotu, w części dolnej łopatkowej i w kadłubie, oraz uszczelnienie elastyczne posadowione w rowkach zawieradła, na styku z kadłubem — zezwalają na pionowy regulowany docisk całego zawieradła pokrywą, lub/oraz odpowiednimi znanymi elementami regulacyjno-wskaźnikowymi zabudowanymi w gardzieli zaworu. (9 zastrzeżeń)

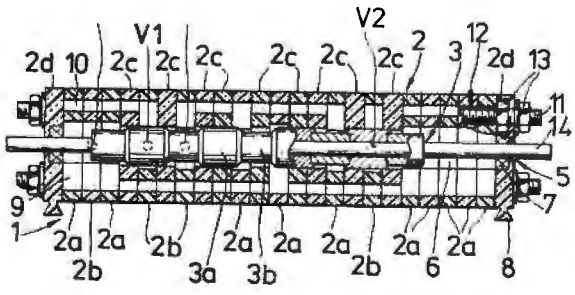
47g¹; F16k **P. 172604** 10.07.1974

Pierwszeństwo: 20.07.1973 — RFN (P2336989.3)

Artur Fischer, Tumlingen, Republika Federalna Niemiec (Jörg Linser).

Zawór hydrauliczny pneumatyczny

Zawór hydrauliczny, pneumatyczny przeznaczony głównie do wykorzystania w konstrukcjach blokowych składa się z części (2,3), które są podzielone na elementy podstawowe (2a, 2b, 2c, 2d, 3a, 3b) przeznaczone do różnego składania razem i łączenia ze sobą. Wynalazek obejmuje liczne szczegóły konstrukcyjne i odmiany urządzenia. (7 zastrzeżeń)

47g¹; F16k **P. 173052 T** 24.07.1974

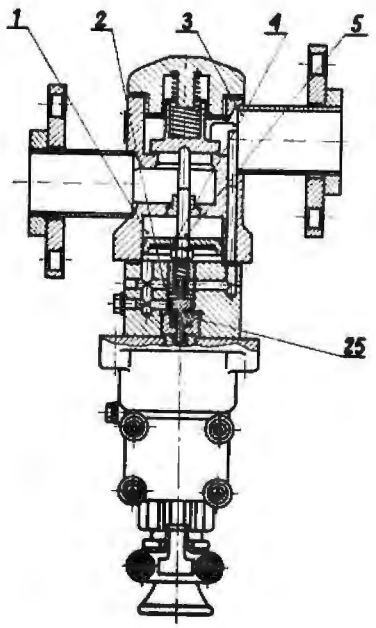
Zakłady Wytwórcze Sprzętu Sieciowego „Belos", Bielsko-Biała, Polska (Jerzy Błażyczek, Franciszek Miśkiewicz).

Ognioszczelny zawór elektromagnetyczny

Ognioszczelny zawór elektromagnetyczny służy do sterowania, blokady i automatyki urządzeń pneumatycznych, pracujących w pomieszczeniach z zagrożeniem gazowym. Zawór ma układ, otwierający zawór siłą wywołaną różnicą pomiędzy wlotowym oraz wylotowym ciśnieniem przepływającego gazu, który to układ jest sprzężony z elektromagnetycznym urządzeniem napędowym do zamykania tego zaworu.

Układ do samoczynnego otwierania zaworu posiada cylinder (1) połączony przewodem (2) z wylotowym przewodem zaworu (3) oraz tłok (4) osadzony na tłoczysku (5), którego górny koniec jest połączony z zawieradłem wyposażonym w tuleję prowadzącą oraz sprężynę (8) zaczepioną na czopie pokrywy zaworu. Natomiast elektromagnetyczne urządzenie napędowe ma ognioszczelny korpus, którego przestrzeń wewnętrzna jest podzielona na komorę elekromagnesu połączoną kanałem z komorą prostownikową oraz komorą przyłączoną, ponadto ognioszczelny korpus posiada celowo wykonane szczeliny powietrzne oraz stanowi magnetowód elektromagnesu, wyposażonego w nabiegunki z wykładkami paramagnetycznymi.

(6 zastrzeżeń)

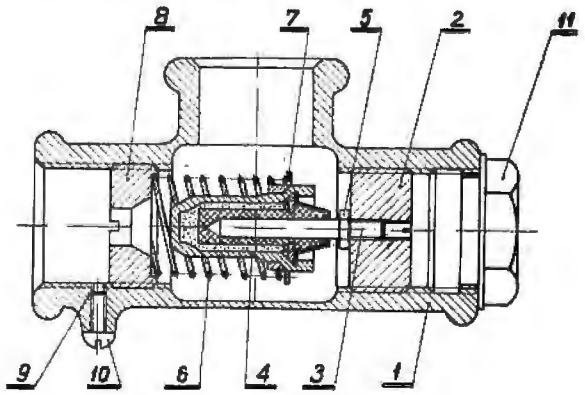

47g²; F16t **P. 170038 T** 02.04.1974

Fabryka Armatury, Przedsiębiorstwo Państwowe, Olesno, Polska (Maciej Gałek, Witold Wieczorek).

Odwadniacz termiczny

Odwadniacz termiczny przeznaczony jest do samoczynnego odprowadzania kondensatu pary wodnej z instalacji ogrzewczej. Odwadniacz wyposażony jest w czujnik termostatu, w którym zmiana objętości

czynnika termostatycznego pod wpływem zmian temperatury zamieniana jest na liniowe przesunięcie popychacza czujnika. Posiada w korpusie (1) nastawną wkrętkę (2) z unieruchomioną w niej końcówką popychacza (3), śrubową sprężyną (6), nawleczoną na korpus czujnika pomiędzy zmontowaną do niego podkładkę poporową (7) a wymienną dyszą (8), wkręconą do korpusu (1) i umieszczoną w osi czujnika po przeciwległej jego stronie niż wkrętka (2), oraz otwór kontrolny (9) zamknięty wkrętem (10) wykonany w korpusie (1) po stronie odpływu kondensatu za dyszą (8). Stożkowo zakończone czoło czujnika (4) zsuwającego się z popychacza (3) pod wpływem rozszerzającego się czynnika termostatycznego zamyka gniazdo dyszy (8), zaś sprężyna (6) otwiera je przesuwając czujnik w ruchu powrotnym na skutek kurczenia się czynnika termostatycznego. (1 zastrzeżenie)

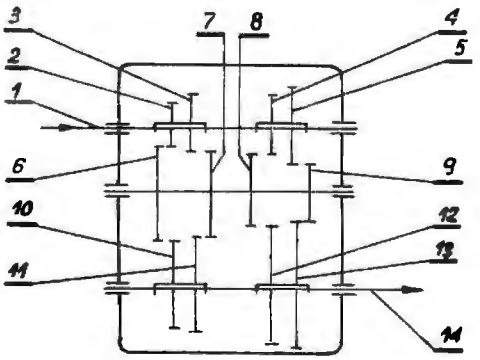
47h; F16h **P. 170806 T** 03.05.1974

Politechnika Częstochowska, Częstochowa, Polska (Zdzisław Kita, Stefan Waczyński).

Przekładnia zębata wielostopniowa

Przekładnia zębata wielostopniowa przeznaczona jest do uzyskiwania szesnastu różnych prędkości obrotowych wałka biernego przy jednej prędkości wałka czynnego.

Przekładnia zawiera związane koła zębate (7, 8, 9, 10) osadzone trwale na wałku pośrednim (6) i charakteryzuje się tym, że na wałku czynnym (1) oraz biernym (11) osadzone są przesuwnie po cztery koła zębate (2, 3, 4, 5 i 12, 13, 14, 15). Prędkości obrotowe wałka biernego przekładni tworzą ciąg geometryczny wielokrotnościowy. (1 zastrzeżenie)

47h; F16h **P. 172447 T** 05.07.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Maszyn Żniwnych, Płock, Polska (Eustachiusz Górnicki, Bronisław Urbanik).

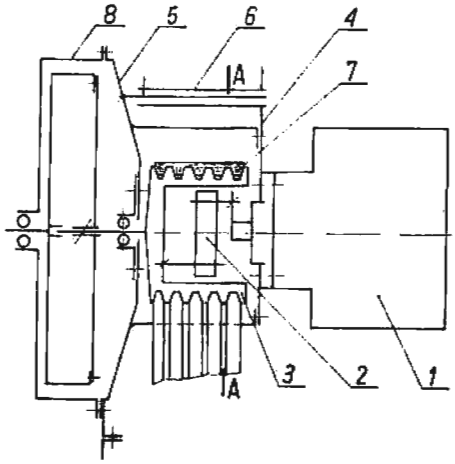
Mechanizm przeniesienia napędu

Mechanizm przeniesienia napędu od silnika spalinowego do pompy hydraulicznej napędzającej mechanizmy jezdne w samobieżnych maszynach roboczych, a zwłaszcza w maszynach do zbioru płodów rolnych, jak w kombajnach zbożowych i sieczkarniach polowych, posiada bezpośrednie połączenie pompy hydraulicznej (1) poprzez sprzęgło elastyczne (2) i koło (3), napędzające mechanizmy robocze z kołem zamachowym silnika.

Pompa (1) jest umieszczona w osi głównej wału korbowego silnika spalinowego przez przymocowanie do pokrywy (4) obudowy (5) koła napędzającego mechanizmy robocze.

Obudowa (5) jest przymocowana do obudowy (8) koła zamachowego i posiada wycięcie na pas (7) napędzający mechanizmy robocze maszyny. Pokrywa (4) jest zawieszona na prowadnicach poosiowych (6).

(3 zastrzeżenia)

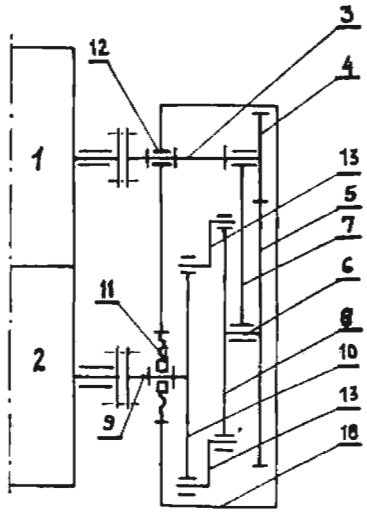

47h; F16h P. 172759 T 15.07.1974

Politechnika Poznańska, Poznań, Polska (Kazimierz Jasik, Jerzy Januszkiewicz, Edmund Kokornaczyk, Zbigniew Matulis, Grzegorz Ossowski).

Układ przeniesienia napędu, zwłaszcza do młewników zbożowych

Układ przeniesienia napędu zwłaszcza do młewników zbożowych według wynalazku składa się z przekładni zębatej mającej dwa współpracujące koła zębate, oraz ze sprzęgła łączącego wały o osiach przesuniętych równolegle. Napędzające koło zębate jest osadzone na napędzającym wale i jest zazębione z napędzanym zębatym kołem. Napędzane koło zębate jest ułożyskowane w wahliwym łączniku zawieszonym na napędzającym wale. Sprzęgło składa się z dwóch tarczy o równoległych lecz przesuniętych względem siebie osiach. Jedna z tarczy sprzęgłowych jest połączona z napędzanym kołem zębatym, a druga tarcza jest połączona z napędzanym wałem. Obydwie tarcze są wzajemnie połączone układami równoległoboków przegubowych. (5 zastrzeżeń)

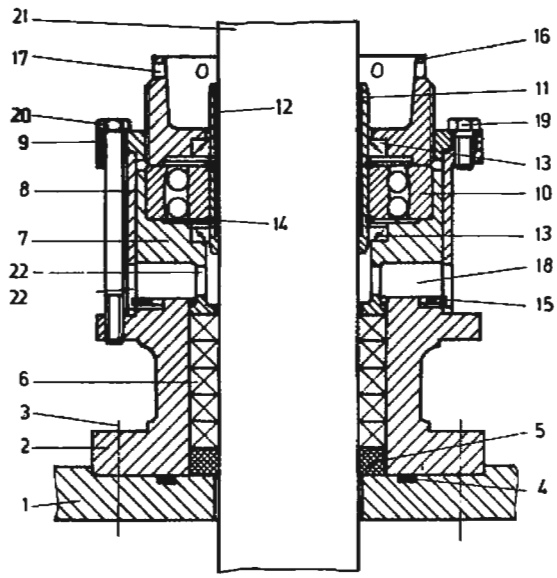
47t²; F16j P. 173034 26.07.1974

Pierwszeństwo: 26.07.1973 — NRD (WP F 16j/172530)

VEB Chemieanlagenbau Stassfurt Kombinat, Stassfurt, Niemiecka Republika Demokratyczna (Roland Andorfer).

Uszczelnienie ze zintegrowanym łożyskowaniem

Cechą znamienną uszczelnienia ze zintegrowanym łożyskowaniem dla wałów urządzeń jest umieszczona na wale urządzenia osiowo przesuwna tuleja **(11)**, poniżej której znajduje się korpus **(2)** dławicy ze szczeliwem składającym się z elementów uszczelniających **(5, 6)**. Pomiędzy tuleją przesuwną i szczeliwem dławicy znajduje się przycisk **(7)**, który sprzęgnięty z organem nastawczym **(16, 15)** dociska szeliwo dławicy. Na tulei przesuwnej **(11)** umieszczone jest łożysko **(10)** toczne, które przejmuje siły osiowe i/lub promieniowe, przy czym jest ono zamontowane w przycisku **(7)**, prowadzone w prowadzeniu **(8)** łożyska i uszczelnione pierścieniami uszczelniającymi. (13 zastrzeżeń)

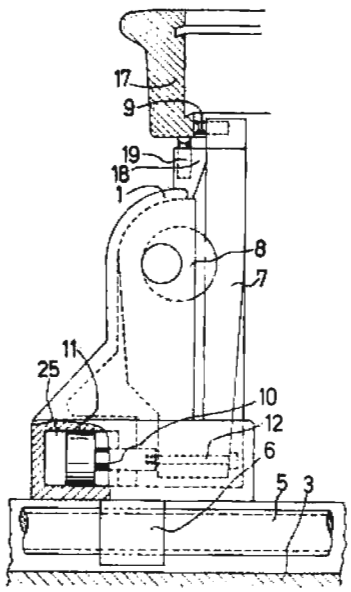
49a; B23b P. 170624 23.04.1974

Pierwszeństwo: 25.04.1973 — RFN (Nr P 23 20 728.5)

Wilhelm Hegenscheidt, Gesellschaft mbH, Erkelenz, Republika Federalna Niemiec (Theodor Dombrowski).

Urządzenie zabierakowe do kołówek

Urządzenie zabierakowe służy do zabierania zestawów kół podczas ich obróbki na kołówkach. Urządzenie składa się ze stykających się z obręczami kół szczęk zaciskowych **(9)**, osadzonych w korpusach zabierakowych **(1)** na końcach dźwigni dwuramiennych **(7)** i napędzanych przez działające na drugie końce tych dźwigni hydrauliczne siłowniki tłokowe **(10,11)**.

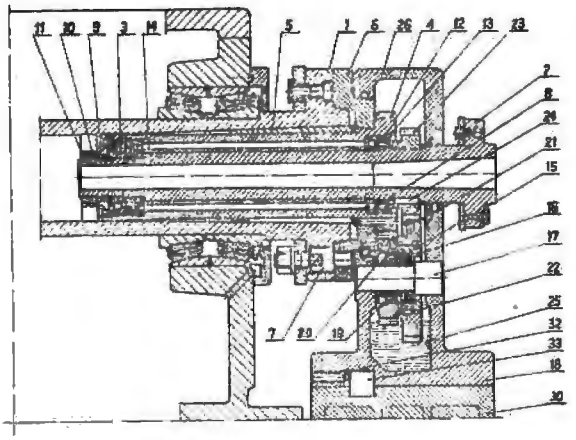
Urządzenie posiada również szczęki zaciskowe **(19)**, działające w kierunku osiowym zestawu kołowego i napędzane przez hydrauliczne siłowniki tłokowe **(18, 27)**. (6 zastrzeżeń)

49a; B23b **P. 171259 T** 18.05.1974

Zakłady Mechaniczne „Ponar-Tarnów", Tarnów, Polska (Zbigniew Szepieniec).

Wariator zwiększający obroty wrzeciona tokarki

Wariator zwiększający obroty wrzeciona tokarki stosowany jako wyposażenie, zwłaszcza dla dużych i średniej wielkości tokarek znamienny tym, że zawiera mniejsze wrzeciono **(2)** umieszczone w tylnych łożyskach **(3)** i przednim łożysku **(12)** wewnątrz tulei **(5)** stanowiącej przedłużenie piasty zębatego koła **(4)**, która umieszczona jest w otworze głównego wrzeciona w ten sposób, że w tylnej swojej części styka się bezpośrednio z cylindryczną powierzchnią otworu wrzeciona **(1)**, w przedniej swojej części osadzona jest wewnątrz stożkowego otworu wrzeciona **(1)** za pośrednictwem rozprężnej tulei **(5)**, a na cylindrycznej przedniej części tej tulei znajdującej się na zewnątrz wrzeciona **(1)** osadzona jest tarcza **(6)** zamocowana znanym sposobem do kołnierza wrzeciona **(1)**, przy czym to zębate koło **(4)** zazębia się z drugim zębatym kołem **(15)** o mniejszej średnicy, umieszczonym obrotowo na wałku **(17)** osadzonym w korpusie **(18)**, a na przedłużeniu piasty koła **(15)** osadzone jest trwale trzecie zębate koło **(21)** o większej średnicy zazębiające się z czwartym zębatym kołem **(23)** o mniejszej średnicy osadzonym trwale na mniejszym wrzecionie **(2)**, to jest na wrzecionie wariatora. (1 zastrzeżenie)

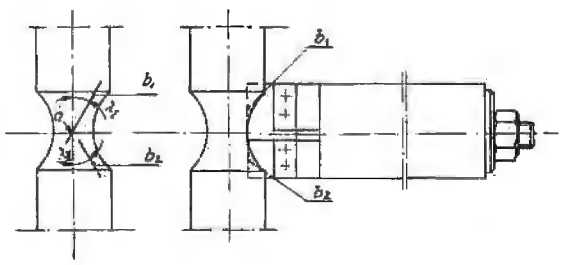

49a; B23b **P. 172490 T** 05.07.1974

Akademia Techniczno-Rolnicza im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich, Bydgoszcz, Polska (Hubert Latoś).

Nóż kształtowy promieniowy

Nóż kształtowy promieniowy stosowany jest do wytwarzania przedmiotów metodą toczenia głównie na tokarkach. Krawędź lub krawędzie skrawające ostrza **(b)** stanowią linię prostą lub linie proste **(b1)**, **(b2)** usytuowane wichrowato w stosunku do osi obrotu przedmiotu obrabianego, przy czym krawędź skrawająca **(b)**, lub krawędzie skrawające **(b1, b2)** posiadają możliwość zmiany kąta pochylenia **(λ, λ1, λ2)**. (1 zastrzeżenie)

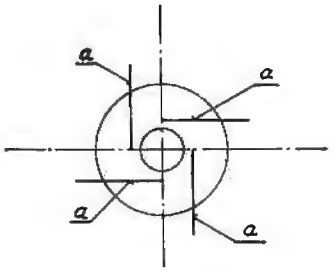

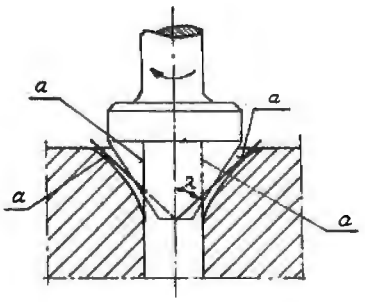
49b; B23c **P. 172491 T** 05.07.1974

Akademia Techniczno-Rolnicza im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich, Bydgoszcz, Polska (Hubert Latoś).

Pogłębiacz kształtowy promieniowy

Pogłębiacz kształtowy promieniowy przeznaczony jest do obróbki powierzchni kształtowych. Każda krawędź skrawająca **(a)** ostrza, stanowi linię prostą **(a)**, usytuowaną wichrowato w stosunku do osi obrotu pogłębiacza, przy czym krawędzie skrawające **(a)** posiadają możliwość zmiany kąta pochylenia **λ** w stosunku do osi obrotu pogłębiacza. (2 zastrzeżenia)

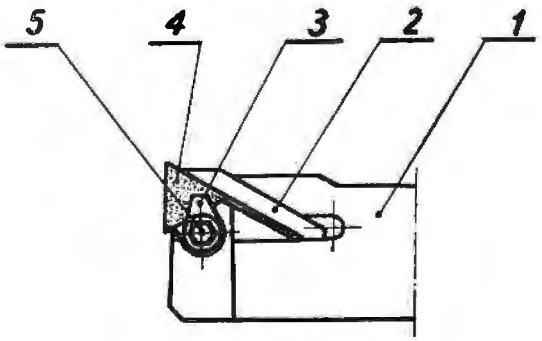

49a; B23b **P. 172551 T** 08.07.1974

Fabryka Maszyn Budowlanych „Fadroma", Wrocław, Polska (Kazimierz Plak).

Narzędzie skrawające z wymienną płytką wieloostrzową

Przedmiotem wynalazku jest narzędzie skrawające z wymienną płytką tnącą wieloostrzową. Płytka tnąca **(4)** narzędzia jest podparta w kierunku działania sił skrawania za pomocą wymiennej płytki ustalającej **(2)** i powierzchni korpusu **(1)**.

Płytka ustalająca (2) jest wykonana korzystnie w postaci klina, którego zbieżna część jest skierowana zgodnie z działaniem sił skrawania. Umieszczona jest ona w skośnym wydrążeniu korpusu narzędzia tak, że jedna z powierzchni bocznych klinowej części płytki (2) opiera się o ściankę wydrążenia korpusu (1). (2 zastrzeżenia)

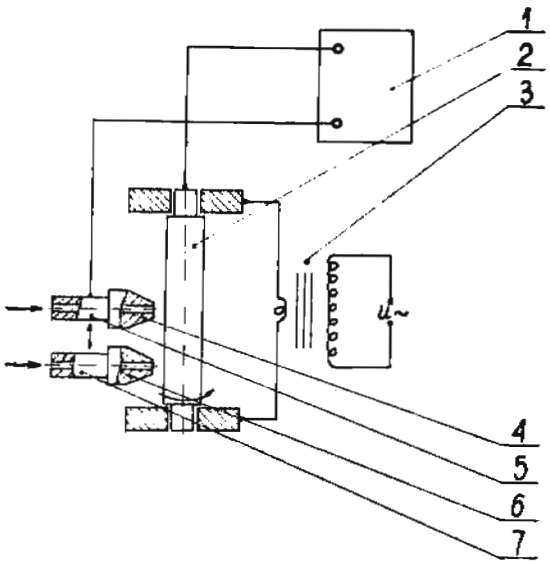
49a; B23b **P. 172598 T** 10.07.1974

Instytut Mechaniki Precyzyjnej, Warszawa, Polska (Tadeusz Pełczyński).

Sposób jonowego borowania metali i ich stopów i urządzenie do jonowego borowania metali i ich stopów

Sposób dotyczy jonowego borowania metali i ich stopów. Sposób polega na tym, że warstwę wierzchnią obrabianego przedmiotu nagrzewa się oporowo za pomocą przekładnika prądowego i jednocześnie za pomocą palnika doprowadza się atmosferę gazową. Obrabiany przedmiot łączy się z ujemnym biegunem źródła prądu, a palnik z biegunem dodatnim, powodując lawinową jonizację ośrodka borującego.

Urządzenie przeznaczone jest do jonowego borowania metali i ich stopów. Urządzenie składa się z przekładnika prądowego (3), palnika (4) z przewodem (5) do doprowadzania atmosfery gazowej oraz dyszy (6) z przewodem (7) do doprowadzania cieczy chłodzącej utwardzoną warstwę dyfuzyjną. (5 zastrzeżeń)

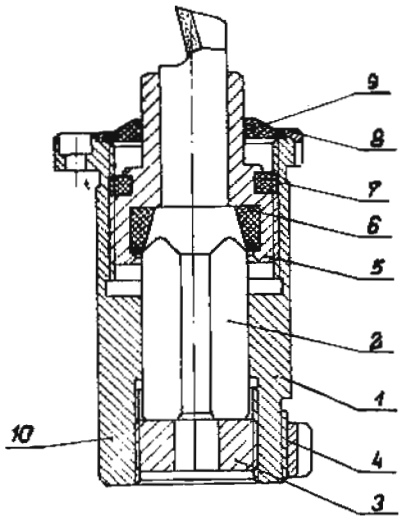
49a; B23b **P. 172624 T** 10.07.1974

Instytut Obróbki Skrawaniem, Kraków, Polska (Jan Potępski, Antoni Rzepecki, Krzysztof Juszczak).

Oprawka nożowa z regulacją mikrometryczną

Oprawka nożowa z regulacją mikrometryczną przeznaczona jest zwłaszcza do wytaczadeł i głowic nożowych stosowana do obróbki wiórowej otworów i powierzchni płaskich na obrabiarkach.

Oprawa składa się z korpusu (1), do którego wstawia się nożowy trzonek (2) o kształcie wielokąta oporowej nakrętki (3) zabezpieczającym i z zaciskowej nakrętki (4). Na górnej części trzonka (2) znajduje się regulacyjna śruba (5) zaopatrzona w podkładki (6 i 7). Regulacyjna śruba (5) ma tarczę (9) zabezpieczoną pierścieniem (8). (1 zastrzeżenie)

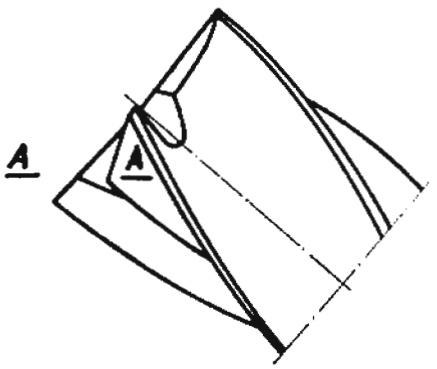

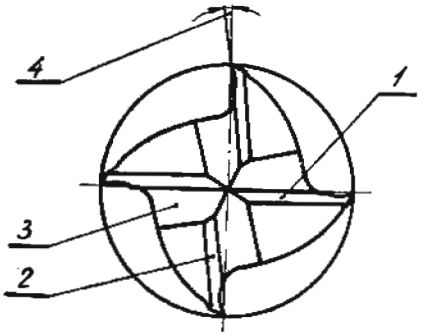
49b; B23c **P. 172492 T** 05.07.1974

Zakłady Mechaniczne „Ponar-Tarnów", Tarnów, Polska (Eugeniusz Fudała).

Frez palcowy walcowo-czołowy do rowków

Frez palcowy walcowo-czołowy do rowków przeznaczony jest zwłaszcza do rowków na wpusty. Czoło freza ma cztery lub więcej ostrzy (1), (2), przy czym dwa z tych ostrzy (1) mają krawędzie skrawające, które schodzą się w osi freza i leżą w płaszczyźnie przechodzącej przez tę oś, a wszystkie pozostałe ostrza

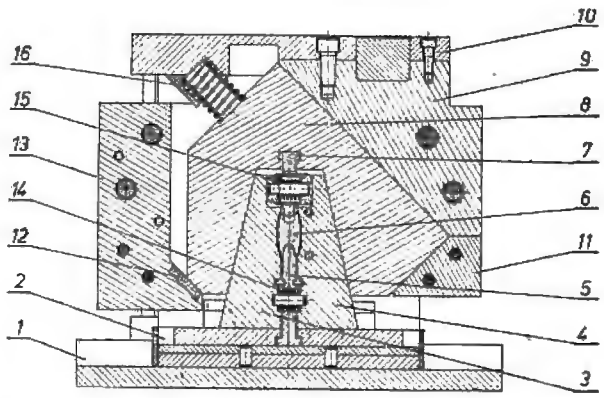
(2) mają krawędzie skrawające, które nie dochodzą do środka freza, lecz kończą się w odległości wynikającej z wymiarów wiórowego rowka (3) i są usytuowane pod kątem (4) w stosunku do płaszczyzny przechodzącej przez ich wierzchołki i oś freza. (2 zastrzeżenia)

49c; B23d **P. 170514 T** 20.04.1974

Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Jerzy Gronostajski, Edward Dzidowski).

Urządzenie do bezodpadowego cięcia kształtowników

Urządzenie przeznaczone jest do bezodpadowego cięcia wagonowych kształtowników stanowiących półfabrykat w produkcji wagonowych kamieni resorowych. Urządzenie składa się z płyty podstawowej i przymocowanych do niej dwóch napędzających klinów **(9)** oraz współpracujących z nimi pośrednich klinów **(8)**, przy czym pośrednie kliny **(8)** współpracują z zaciskająco-tnącymi klinami **(3 i 4)**, których części robocze posiadają kształt odpowiadający wypukłym bokom ciętego kształtownika **(6)**. Między zaciskająco-tnącymi klinami **(3 i 4)** umieszczone są zaciskająco-tnące wkładki **(5 i 7)**, których powierzchnie robocze mają kształt odpowiadający wklęsłym bokom ciętego kształtownika **(6)**, przy czym dolne wkładki **(5)** osadzone są ślizgowo w prowadnicy **(2)**, a górne wkładki **(7)** osadzone są w pośrednim klinie **(8)**. (1 zastrzeżenie)

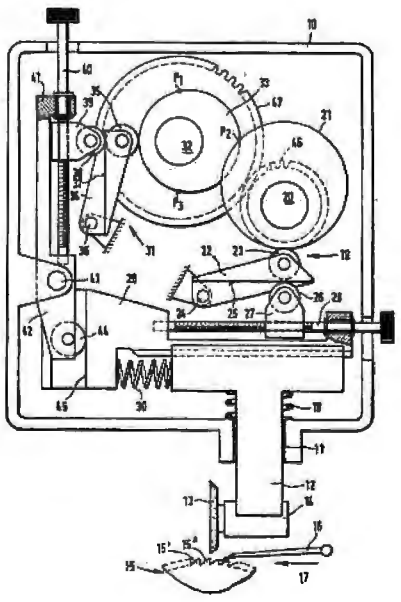
49c; B23d **P. 170590 T** 25.04.1974

Pierwszeństwo: 26.04.1973 — RFN (nr P 23 21 160.1)

Vollmer Werke Maschinenfabrik G.m.b.H., Biberach/ /Riss, Republika Federalna Niemiec (Otto Stier).

Maszyna do ostrzenia pił

Maszyna przeznaczona jest do ostrzenia zębów pił o różnych wysokościach.

Maszyna posiada dodatkowy napęd skoku **(31)** połączony z napędem skoku **(19)** poprzez przekładnię **(46,47)**. Dodatkowy ruch posuwisto zwrotny ma przebieg sinusoidalny lub zbliżony do sinusoidalnego.

Dodatkowy napęd skoku **(31)** posiada dźwignię dwuramienną **(41,42)**, na której jednym ramieniu **(41)** umieszczony jest, nastawczo w kierunku podłużnym tego ramienia **(41)**, odbierak ruchu **(39)**, współpracujący z tarczą krzywkową **(33)** mechanizmem korbowo-wahaczowym lub podobnym, a której drugie ramie **(42)** naciska na prowadnicę **(45)** znajdującą się na elemencie przesuwnym **(28)** suwaka **(12)**.

(5 zastrzeżeń)

49d; B23f **P. 172727 T** 13.07.1974

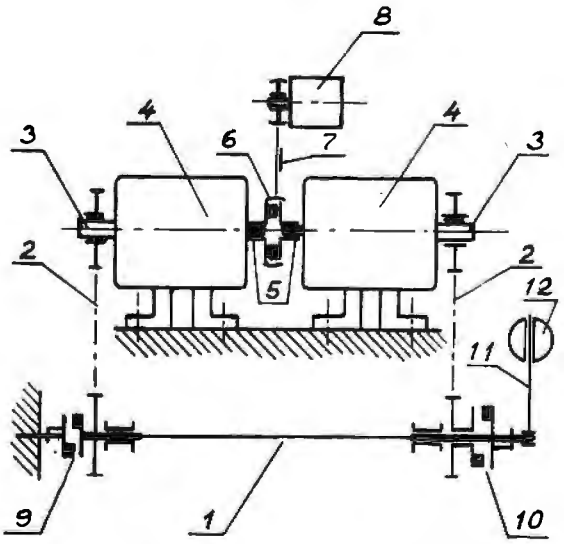
Państwowy Ośrodek Maszynowy w Jaworze, Jawor, Polska (Jerzy Tarapacz).

Urządzenie do docierania i lub badania pod obciążeniem zespołów napędowych lub przekładniowych maszyn, urządzeń lub pojazdów a zwłaszcza skrzyń przekładniowych

Urządzenie przeznaczone do docierania i/lub badania pod obciążeniem zespołów napędowych lub przekładniowych maszyn, w którym dany zespół obciążony jest określonym momentem przy określonych obrotach.

Obciążenie w urządzeniu zapewnia element skrętny **(1)** z obu stron połączony przekładniami **(2)** z końcówkami wałków zdawczych **(3)** dwóch zespołów **(4)** docieranych i/lub badanych. Zespoły te połączone są ze sobą wałkami napędowymi **(5)** za pomocą sprzęgła **(6)**, na które poprzez przekładnię **(7)** przekazywany jest napęd od silnika **(8)**. Z jednej strony elementu skrętnego **(1)** znajduje się sprzęgło rozłączne **(10)**, rozłączające połączenie z przekładnią **(2)** oraz nasadzone ramię **(11)** z nastawnym obciążnikiem **(12)** do obciążenia elementu skrętnego **(1)** wymaganym momentem.

(4 zastrzeżenia)

49h; B23k **P. 170977 T** 10.05.1974
42r[1]; G05b

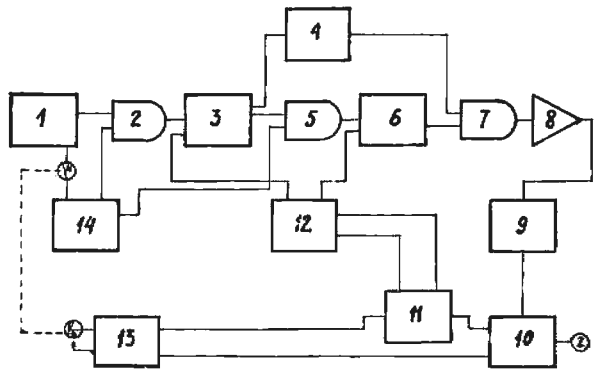
Akademia Techniczno-Rolnicza im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich, Bydgoszcz, Polska (Władysław Chojnacki).

Tyrystorowy układ sterowania zwłaszcza zgrzewarki oporowej

Przedmiotem wynalazku jest tyrystorowy układ sterowania zwłaszcza zgrzewarki oporowej.

Istota wynalazku polega na tym, że impuls napięciowy startu z bramki startu (2) włącza układ czasowy (3) i steruje układ pierwszego impulsu (4), który wysyła własny impuls napięcia o stałym opóźnieniu blokujący bramkę sumacyjną (7) dla pierwszego impulsu napięcia wysłanego z bramki impulsów (3) za pośrednictwem układu regulacji opóźnienia (6) w wyniku czego na zespole tyrystorów (10) najlepiej połączonych przeciwrównolegle pojawi się pierwszy impuls napięcia o stałym opóźnieniu a następne opóźnienia przy pomocy regulatora opóźnienia (6) w liczbie określonej czasem odmierzonym przez układ czasowy (3) oraz przy przewodzeniu jednego z tyrystorów przy pierwszym impulsie napięciowym następuje pomiar napięcia powstałego na wyjściu przekładnika prądowego (1), które steruje detektor prądu (12) wysyłający impuls napięcia blokujący układ czasowy (3) przy przekroczeniu ustalonej wartości napięcia z przekładnika prądowego (11) w rezultacie czego zostanie zablokowana bramka impulsów (3) i zespół tyrystorów (10) nie włączy napięcia na transformator zgrzewalniczy (13), a ponowne włączenie napięcia nastąpi po pojawieniu się następnego impulsu startu z impulsatora (1). Ponadto bramka startu (2) połączona jest z impulsatorem (1) i układem zasilająco-impulsowym (14), a jej wyjście z układem czasowym (3), którego jedno wyjście połączone jest z bramką impulsów (5) a drugie z układem pierwszego impulsu (4), wyjście bramki impulsów (5) połączone jest z regulatorem opóźnienia (6), którego wyjście połączone jest do jednego z wejść bramki sumacyjnej (7) a jej drugie wejście do wyjścia układu pierwszego impulsu (4), a wyjście bramki sumacyjnej (7) przez wzmacniacz (8) i transformator separujący (9) z układem tyrystorów (10) połączonych najlepiej przeciwrównolegle i przekładnik prądowy (11) z transformatorem zgrzewalniczym (13) a wyjście przekładnika prądowego (11) włączone jest na wejście detektora prądu (12), którego wyjście podłączone jest do drugiego wejścia układu czasowego (3) i regulatora opóźnienia (6).

Wynalazek może znaleźć zastosowanie zwłaszcza w zgrzewarkach oporowych. (2 zastrzeżenia)

49h; B23k **P. 172417 T** 04.07.1974

Centralny Instytut Ochrony Pracy, Warszawa, Polska (Franciszek Górczak, Wacław Twardowski, Stefan Baczyński).

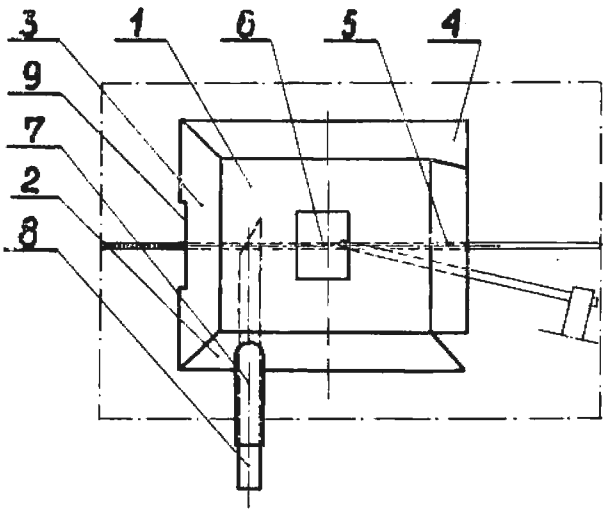
Tarcza spawalnicza

Tarcza spawalnicza stosowana przy spawaniu elektrycznym zabezpieczająca spawacza i osoby nieuczestniczące bezpośrednio w procesie spawania przed olśnieniem wskutek promieniowania oraz przed zanieczyszczeniami środowiska powietrznego powstającym w czasie spawania.

Istota rozwiązania polega na zastosowaniu ruchomej względem przedmiotu spawanego osłony łuku spawalniczego, połączonej z odciągiem lotnych produktów spawania. Tarcza składa się z korzystnie kształtowanych i usytuowanych względem siebie ekranów (1, 2, 3, 4, 5), wziernika (6) z filtrem optycznym i uchwytu (7), który może spełniać rolę rękojeści połączonej korzystnie ze stosownie ukształtowaną końcówką (8) przewodu elastycznego, który łączy tarczę z dowolnym źródłem podciśnienia. W ekranie tylnym (3), korzystnie usytuowanym nad spoiną, jest wycięcie (9) umożliwiające przesuwanie tarcz po powierzchni przedmiotu spawanego bez narażenia jej na niekorzystne oddziaływanie gorącej spoiny.

Tarcza spawalnicza według wynalazku znajduje zastosowanie przy spawaniu elektrycznym ręcznym, częściowo oraz całkowicie zautomatyzowanym.

(2 zastrzeżenia)

49h; B23k **P. 172570** 09.07.1974

Pierwszeństwo: 11.07.1973 — NRD (nr WP B 23 k/172 202) 27.03.1974 — NRD (nr WP B 23 k/177 472)

Kombinat VEB Keramische Werke Hermsdorf, Hermsdorf, Niemiecka Republika Demokratyczna (Klaus Stellenberger, Frank-Jochen Lippman, Norbert Krämer).

Sposób lutowania końcówek do podzespołów elektronicznych oraz czerpak do wykonania tego sposobu

Sposób lutowania przeznaczony jest do lutowania końcówek do podzespołów elektronicznych. Sposób polega na zastosowaniu trudnotopliwego lutowia stanowiącego eutektyczną mieszaninę około 17 części wagowych kadmu i 83 części wagowych ołowiu, o temperaturze topnienia około 250°C, przy czym lustro lutowia jest pokryte woskiem odpornym na działanie temperatury. Do nanoszenia lutowia na punkty lutownicze służy czerpak szczególnego kształtu wykonany z metalu niezwilżalnego lutowiem, zapewniającego niezawodne spływanie pokrycia lutowia i nadającego się do stosowania dla wszystkich składów lutowia.

(8 zastrzeżeń)

49h; B23k **P. 173022 T** 26.07.1974

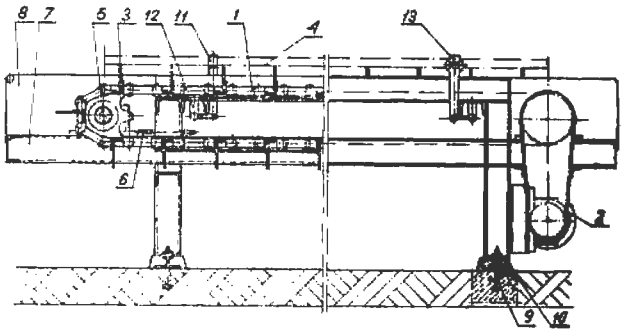
Centralny Ośrodek Badawczo-Projektowy Konstrukcji Metalowych „Mostostal", Warszawa, Polska (Zbigniew Kwiatkowski, Lech Białkowski).

Urządzenie do cięcia arkuszy blach palnikami tlenowymi

Urządzenie przeznaczone jest do cięcia arkuszy blach palnikami tlenowymi. Urządzenie stanowi leżnię-transporter i zaopatrzone jest w przenośnik rol-

kowy napędzany napędem elektrycznym. Przenośnik rolkowy (1) jest zaopatrzony w poprzeczne płaskowniki (3) przymocowane do łańcuchów tego przenośnika, które stanowią leżnię ciętych arkuszy blach.

Urządzenie zawiera rolki oporowe (11), współpracujące za pomocą układu dźwigniowego (14) z układem nastawczym (12) tego przenośnika (1), celem prawidłowego ustawienia ciętego arkusza blachy w torze portalowej maszyny wielopalnikowej. (3 zastrzeżenia)

49h; B23k P. 173068 T 26.07.1974

Politechnika Śląska im. Wincentego Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Ryszard Grzyb, Stanisław Koncewicz, Józef Rabus, Mikolaj Scelina, Krzysztof Flak, Leszek Kowalski).

Sposób wykonania nakrętki samozabezpieczającej

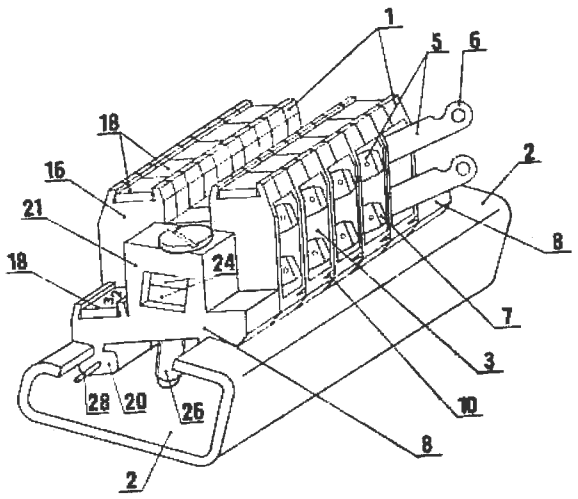
Sposób dotyczy wykonywania nakrętki samozabezpieczającej. Sposób polega na tym, że nakrętkę samozabezpieczającą wykonuje się przez zgrzewanie czołowe odcinków rurki do taśmy lub zgrzewanie czołowe odcinków taśmy do zewnętrznej powierzchni rurki. (1 zastrzeżenie)

49l; B23p P. 170737 T 29.04.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Pomiarów i Automatyki Elektronicznej, Wrocław, Polska (Ryszard Pędziński, Tadeusz Neustein).

Zestaw zacisków montażowych

Zestaw zacisków montażowych, zwłaszcza z płaskimi złączami (5), składa się z montażowych zacisków (1), osadzonych w szynie nośnej (2), unieruchomionych

w niej przez dwa ograniczniki (8). Korpus zacisku montażowego (1) jest sprężysty, zaś ogranicznika (8), jest sztywny. Oba korpusy (9) mają u dołu dwa symetrycznie rozmieszczone profilowane zaczepy (20) o przekroju zbliżonym do teownika, rozstawione w celowo dobranej odległości, dzięki czemu mogą być umocowane zarówno w szynie nośnej (2) o przekroju podobnym do litery sigma jak też omega. Korpus zacisku montażowego (1) jest u góry wzdłużnie nacięty do przeniknięcia się z profilowanym otworem (3), do którego przez to nacięcie wkłada się płaskie złącze (5) zaś korpus zamyka spinającą klamrę, nakładaną na profilowane wgłębienie w środku korpusu. Ogranicznik (8) ma w środku występ (21) z przelotowym otworem w którym jest osadzony mocujący wkręt (26) wkręcany w dwie nakrętki (24) umieszczone w komorze, usytuowanej we wnętrzu ogranicznika (8). Dokręcanie wkrętu (26) do oporu o dno szyny (2) powoduje zamocowanie ogranicznika (8) i unieruchomienie zacisków montażowych (1) w zestawie.

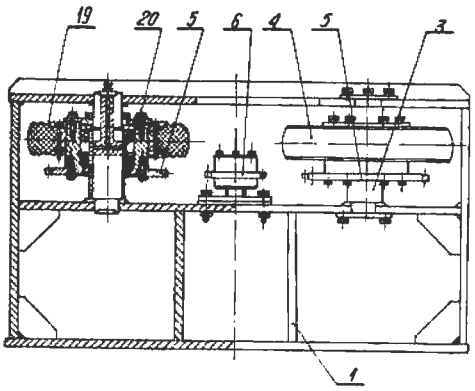
(3 zastrzeżenia)

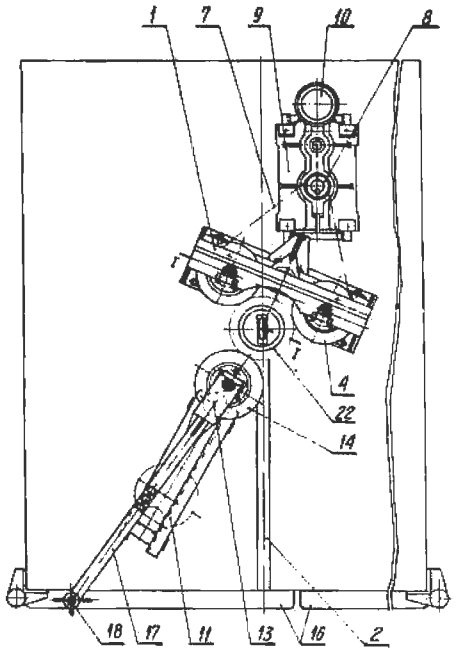
49l; B23p P. 172379 T 02.07.1974

Dolnośląskie Zakłady Metalurgiczne „Dozamet", Przedsiębiorstwo Państwowe, Nowa Sól, Polska (Zdzisław Cieślik, Wojciech Kaczyński).

Oczyszczarka komorowa, zwłaszcza wirnikowa

Oczyszczarka komorowa, zwłaszcza wirnikowa, wyposażona w mechanizm obrotu zawiesia hakowego, przeznaczona do czyszczenia ciężkich lub średnich odlewów, wprowadzanych do jej komory łącznie z zawiesiem hakowym, na którym są podwieszone.

Istotą oczyszczarki, jest to, że wystające ponad dach komory koło cierne **(22)** zawiesia hakowego **(21)** przylega do czynnych kół ciernych **(4)**, do których dociska je bierne koło cierne **(14)**. Koło to jest osadzone w obejmie **(13)** przesuwającej się w nieruchomej prowadnicy, połączonej cięgnem **(17)** z drzwiami **(16)** komory oczyszczarki. Natomiast czynne koła cierne zwarte są z kołami łańcuchowymi **(5)**, poprzez które przenosi się napęd z silnika **(10)** na koła **(4)**. (4 zastrzeżenia)

49l; B23p **P. 172527 T** 06.07.1974
18c; C21d

Politechnika Śląska im. Wincentego Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Jan Adamczyk, Roman Domagała, Leszek Dobrzański, Zygmunt Gwardys).

Sposób wytwarzania materiału bimetalowego elinwarstal stosowanego w przemyśle radiowym i teletechnicznym

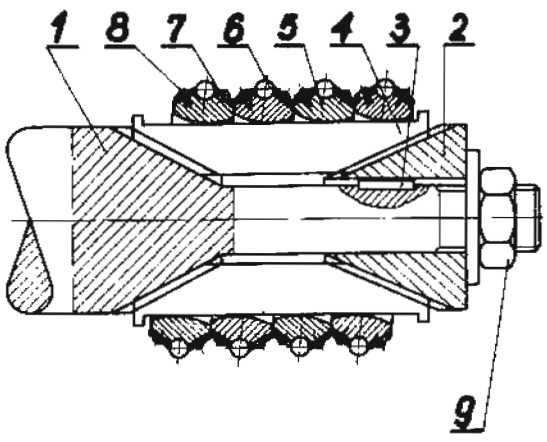
Sposób wytwarzania materiału bimetalowego elinwar-stal stosowanego w przemyśle radiowym i teletechnicznym polega na połączeniu taśm, blach lub bednarek z przesyconego stopu typu elinwar i wyżarzonej lub normalizowanej stali węglowej przez platerowanie wybuchowe metodą uderzeniową z zastosowaniem materiałów wybuchowych kruszących, które następnie poddaje się obróbce cieplnej i ewentualnie walcowaniu i obróbce skrawaniem. Obróbkę cieplną prowadzi się poddając starzeniu w zakresie temperatur od 400 do 800°C w czasie od 1 do 10 godzin z zastosowaniem powolnego chłodzenia z temperatury starzenia, najkorzystniej w temperaturze 650°C przez 3 do 5 godzin. Do regulowania własności użytkowych jak dobroć mechaniczna Q i temperaturowe współczynniki częstotliwości rezonansowej α_f i modułu sprężystcści wzdłużnej α_E materiału bimetalowego stosuje się walcowanie na gorąco w zakresie temperatur od 1200 do 1000°C oraz obróbkę skrawaniem i zmienia w ten sposób stosunek grubości warstw elinwaru do stali dla uzyskania wymaganych własności użytkowych. (3 zastrzeżenia)

49l; B23p **P. 172774 T** 16.07.1974
67a; B24b

Politechnika Częstochowska, Częstochowa, Polska (Andrzej Ordon, Bogdan Zając).

Głowica do nagniatania otworów walcowych

Głowica przeznaczona jest do nagniatania otworów walcowych. Głowica wyposażona jest w trzpień **(1)** z osadzoną na nim przesuwnie tuleją **(2)** w postaci ściętego stożka oraz w promieniowo przemieszczające się płytki **(4)** osadzone na powierzchni stożkowej trzpienia **(1)** i tulei **(2)**. Na płytkach **(4)** osadzone są pierścienie **(5)** w kształcie elips, wykonane z materiału sprężystego, które stanowią bieżnię elementów nagniatających **(6)**. (1 zastrzeżenie)

49l; B23p **P. 172780 T** 16.07.1974

Pierwszeństwo: 16.07.1973 — RFN (nr P 23 36 149.1—14)

Elpag A.G. Chur, Chur, Szwajcaria (Richard Bleckmann).

Sposób wykonywania na zimno zamkniętych siłowo i kształtowo połączeń części metalowych lub z tworzyw sztucznych

Sposób wykonywania na zimno zamkniętych siłowo i kształtowo połączeń przeznaczony jest do łączenia części metalowych lub z tworzyw sztucznych.

Sposób polega na tym, że pomiędzy łączonymi częściami umieszcza się co najmniej jedną wkładkę z materiału twardszego niż materiał co najmniej jednej z łączonych części i za pomocą nacisku prasy wywołuje się ruch łączonych części ku sobie, a następnie wkładkę wgniata się w materiał. W innym wariancie rozwiązania wkładkę umieszcza się luźno pomiędzy obiema częściami lub pomocniczo mocuje do jednej z nich, a następnie ustala się jej położenie i kształtuje tak, że przylega ona pewną liczbą punktów styku lub odcinkami liniowymi do co najmniej jednej z powierzchni łączonych części. (23 zastrzeżenia)

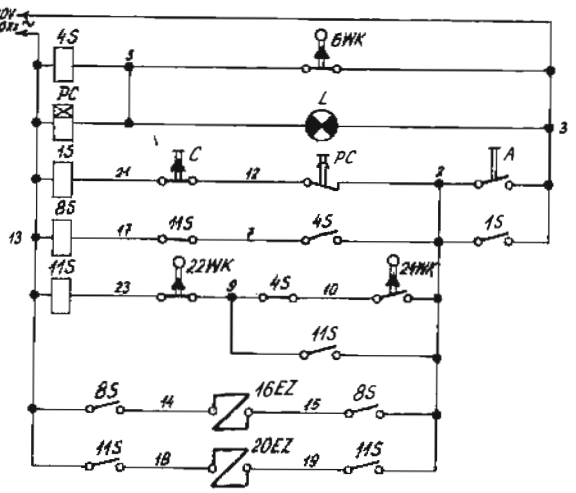

49m; B23q **P. 170556 T** 23.04.1974

Zakłady Mechaniczne „Ponar-Tarnów", Tarnów, Polska (Eugeniusz Fudała, Dariusz Maciejewski).

Urządzenie sterownicze zabezpieczające przed wielokrotną obróbką przedmiotów na obrabiarkach pracujących w cyklu automatycznym

Urządzenie sterownicze zabezpieczające przed wielokrotną obróbką przedmiotów na obrabiarkach pracujących w cyklu automatycznym.

Urządzenie to szczególnie korzystnie nadaje się do zastosowania przy obróbce przedmiotów o małych gabarytach i o małym ciężarze.

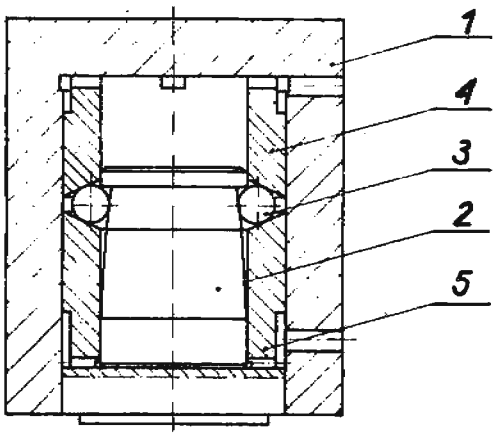
Urządzenie znamienne jest tym, że zawiera układ połączeń, w którym elektryczny przekaźnik **(4S)** wzbudzany krańcowym wyłącznikiem **(6 WK)**, wzbudza swoim stykiem **(2,7)** elektryczny przekaźnik **(8S)** i pośrednio poprzez styki elektrycznego przekaźnika **(8S)** elektrozawór **(16 EZ)** oraz stykiem **(9,10)** wzbudza elektryczny przekaźnik **(11S)** i pośrednio poprzez styki elektrycznego przekaźnika **(11S)** elektrozawór **(20 EZ)** przy naciśniętym krańcowym wyłączniku **(24WK).**
(2 zastrzeżenia)

49m; B23g; P. 173090 T 27.07.1974

Politechnika Śląska im. Wincentego Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Mieczysław Pisz, Jan Kosmol, Adam Ścisłowicz).

Urządzenie do zaciskania, zwłaszcza zespołów przesuwnych na prowadnicach obrabiarek

Urządzenie do zaciskania przeznaczone jest zwłaszcza dla zespołów przesuwnych na prowadnicach obrabiarek. Urządzenie posiada tłoczek **(2)** o zbieżnej zewnętrznej lub wewnętrznej powierzchni bocznej, która styka się z elementami pośrednimi **(3).** Kąt pochylenia bocznej powierzchni zbieżnej tłoczka **(2)** jest mniejszy od kąta tarcia pomiędzy tą powierzchnią boczną a elementami pośrednimi **(3).** Elementy pośrednie stykają się jednocześnie z powierzchniami zbieżnymi tulei **(4)** i elementu dociskowego w postaci tłoczka **(5)** lub cięgna **(6).** (1 zastrzeżenie)

50a; B02b P. 170678 T 27.04.1974

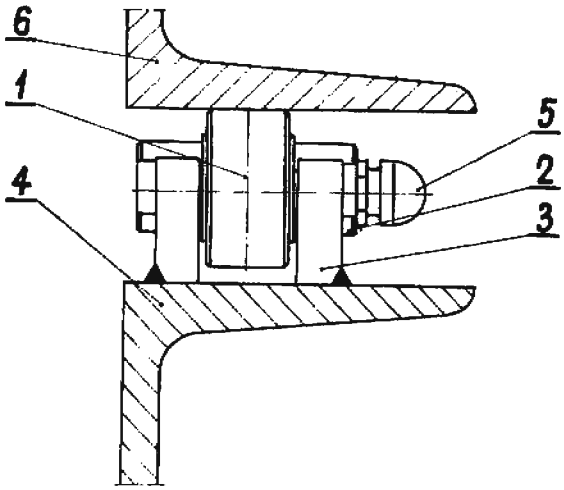
Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia nr P. 156516

Biuro Projektów Przemysłu Metali Nieżelaznych „Bipromet", Przedsiębiorstwo Państwowe, Katowice, Polska (Henryk Skowerski).

Zespół nośny urządzenia dozującego pręty do młyna

Zespół nośny przeznaczony jest do urządzenia dozującego pręty do młyna służącego do rozdrabniania surowców mineralnych.

Zespół nośny zbudowany jest pomiędzy jezdnią **(4)** i wysięgnikiem **(6)** urządzenia dozującego pręty do młyna, który jest stosowany w zakładach mechanicznej przeróbki kopalin użytecznych do rozdrabniania surowców mineralnych, stanowiącego przedmiot zgłoszenia patentu głównego nr P-156516. Nośny krążek **(1)** jest osadzony obrotowo na osi **(2),** która z jezdnią **(4)** jest połączona rozłącznie za pomocą dwóch wsporników **(3).** Wysięgnik **(6)** wspiera się na krążkach **(1).** Podczas eksploatacji występuje pomiędzy krążkami **(1)** i wysięgnikiem **(6)** tarcie toczne, które — dzięki temu że jest mniejsze od posuwistego — umożliwia zastosowanie silnika napędowego małego, mieszczącego się w gabarycie urządzenia dozującego pręty do młyna.
(2 zastrzeżenia)

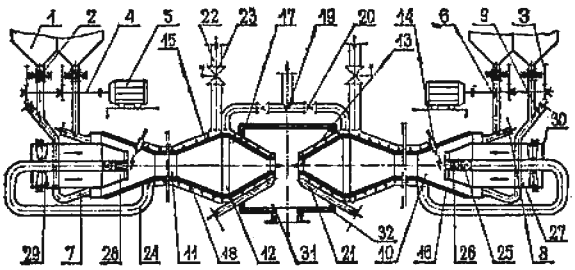

50c; B02c P. 170271 T 10.04.1974

Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Ryszard Wyszyński, Andrzej Sandecki, Juliusz Błoński).

Młyn strumieniowy

Młyn strumieniowy wykorzystuje energię potencjalną gazu do zasysania powietrza, mieszania go z gazem w stosunku stechiometrycznym umożliwiającym spalanie, a także sprężanie mieszaniny spalin z cząsteczkami materiału nadawy do ciśnienia gwarantującego uzyskanie żądanej prędkości cząstek nadawy wypływających i wpływających do komory mielenia. Młyn wyposażony jest w strumienicowy samossący palnik sprzężony z urządzeniem dozującym materiał nadawy. (1 zastrzeżenie)

50c; B02c P. 171134 T 11.05.1974

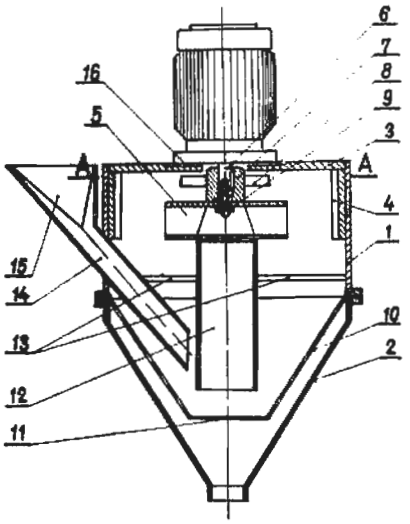
Zgłoszenie dodatkowe do patentu nr 59626

Zakłady Mechaniczne Przemysłu Ceramiki Budowlanej „Cerama", Zielona Góra, Polska.

Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla, Zabrze, Polska (Olbracht Zbraniborski).

Młyn udarowy do rozdrabniania twardych materiałów

Młyn udarowy do rozdrabniania twardych materiałów, posiada wirnik **(5)** umocowany bezpośrednio na wale **(6)** silnika napędowego przy pomocy piasty **(7)** zaopatrzonej w skrzydełka **(8)** i śruby **(9),** a napędowy silnik umieszczony jest bezpośrednio na pokrywie **(3)** posiadającej kanaliki **(16).** (1 zastrzeżenie)

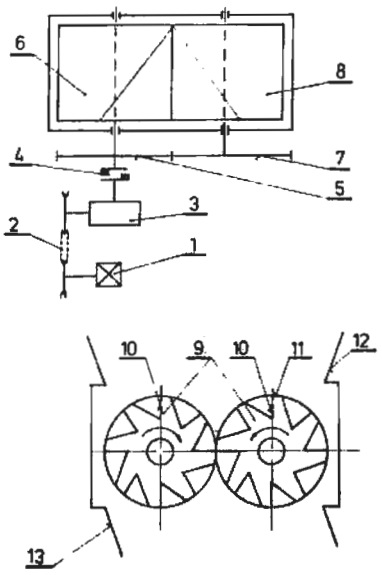

50c; B02c **P. 173186 T** 02.08.1974

Huta „Zabrze" Przedsiębiorstwo Państwowe, Zabrze, Polska (Stanisław Gawliński, Jan Hassa).

Kruszarka do wiórów, zwłaszcza stalowych

Kruszarka do wiórów przeznaczona jest zwłaszcza do wiórów stalowych. Kruszarka zawiera dwa walce stalowe (6 i 8), usytuowane równolegle względem siebie i stykające się krawędziami tnącymi zębów naciętych na obwodach walców. Walce obracające się w przeciwnych kierunkach przechwytują wsypywane do kosza (12) wióry i tną je w momencie zejścia się krawędzi tnących zębów. (2 zastrzeżenia)

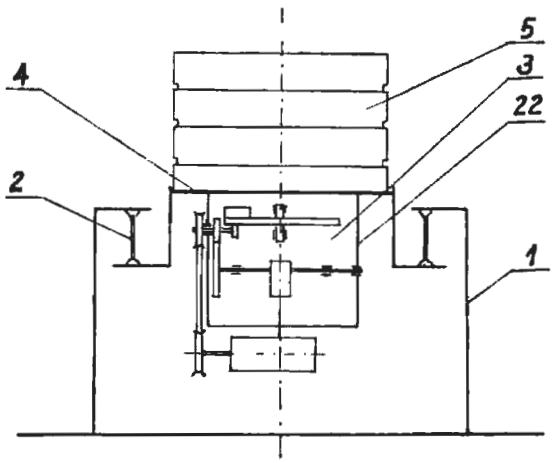

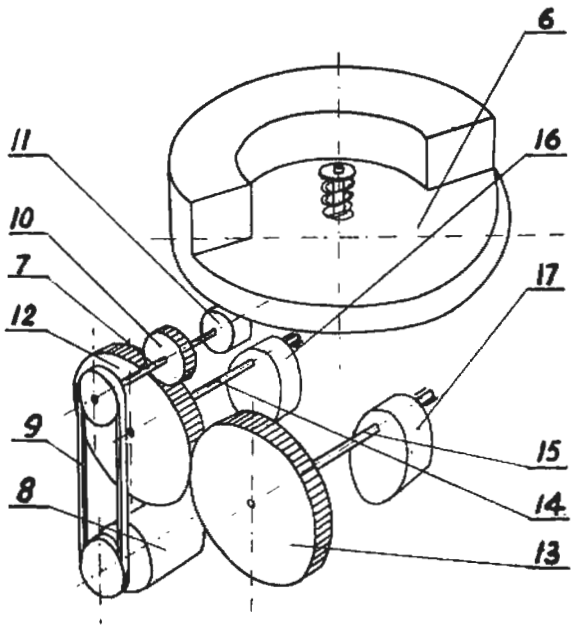
50d; B07b **P. 172985 T** 25.07.1974

Biuro konstrukcyjno-Technologiczne „Telmed", Spółdzielnia Pracy, Warszawa, Polska (Romuald Kuna).

Sito laboratoryjne dla odsiewania drobnych frakcji

Sito laboratoryjne przeznaczone jest do odsiewania drobnych frakcji. Sito posiada układ drgający, składający się z zespołu sit (5) podstawy sita (4) i układu impulsowego (3). Całość układu drgającego jest zawieszona na obrzeżu korpusu (1) za pomocą cięgien półsztywnych (2). Układ impulsowy (3) jest sztywno związany z podstawą sita (4). Układ impulsowy (3) może być rozwiązany z napędem od jednego silnika, związanego z obudową układu i napędzać jednym wałkiem (7) przez przekładnię zębatą dwa równoległe wały (14) i (15) z osadzonymi na nich masami niewyważonymi, powodując ruch drgający pionowy i równocześnie napędzać rolkę ciernią (11), wywołując ruch planarny. W alternatywnym rozwiązaniu napędu układu impulsowego stosuje się oddzielne silniki lub ustawienie silnika nieruchomo w korpusie i napędzanie wałka (7) przez wał giętki. (5 zastrzeżeń)

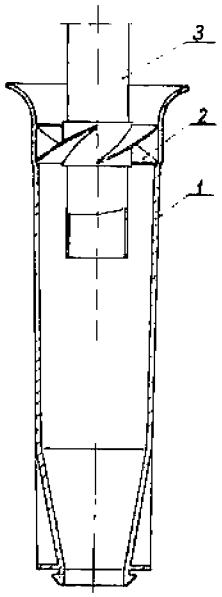

50e; B01d **P. 170340 T** 12.04.1974

Zakłady Sprzętu Motoryzacyjnego „Polmo", Brodnica, Polska (Bogdan Strugarek, Daniel Rogacki).

Cyklon do filtrów powietrza

Cyklon do filtrów powietrza przeznaczony jest do oczyszczania powietrza z zanieczyszczeń mechanicznych. Cyklon zawiera kierownicę łopatkową umieszczoną w cylindrycznym korpusie poniżej poziomu wlotu powietrza do korpusu (1). Wlot powietrza do cyklonu ma kształt dyszy rozszerzającej się ku górze według dobranej krzywej. (3 zastrzeżenia)

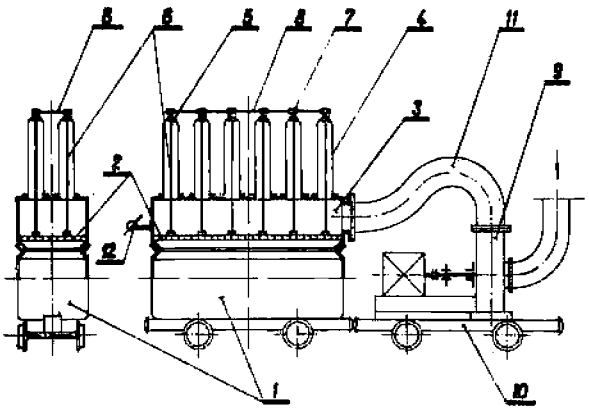

50e; B01d **P. 172409 T** 02.07.1974

Główne Biuro Studiów i Projektów Górniczych — Biuro Projektów Górniczych Gliwice, Gliwice, Polska (Stanisław Till).

Filtr nasadkowy

Filtr nasadkowy posiada rękawy utrzymywane w położeniu pionowym przez ciśnienie powietrza. Jest on ustawiony na zwyczajnym wózku kopalnianym. W czasie chwilowego zatrzymania przepływu powietrza rękawy opadają, a pył zsypuje się przez kratę do wózka. Wózek po napełnieniu odstawia się jak inne z urobkiem. (4 zastrzeżenia)

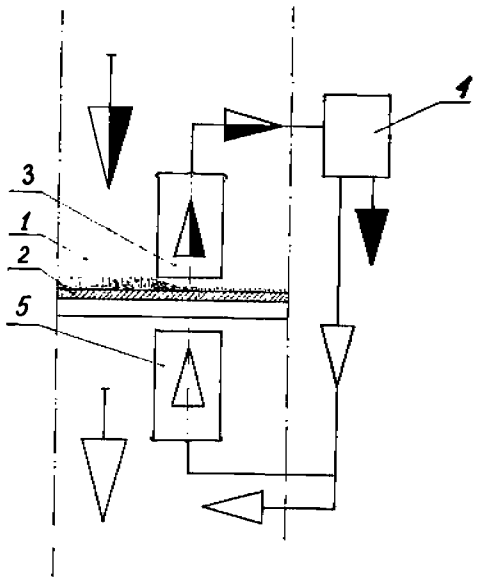
50e; B01d **P. 172819 T** 17.07.1974

Politechnika Łódzka, Łódź, Polska (Tadeusz Trojanowski, Józef Marchwiński, Marceli Węgrzynowicz).

Sposób odpylania gazów, szczególnie powietrza

Sposób odpylania gazów przeznaczony jest szczególnie do odpylania powietrza.

Sposób polega na tym że w przewodzie **(1)** z umieszczoną w nim przegrodą **(2)** z materiału filtrującego, podczas przepływu gazu przed przegrodą **(2)** od strony nawiewu, jest przemieszczana ssawa **(3)**, połączona z wlotem agregatów odpylających **(4)**, z których oczyszczony gaz jest wprowadzony po drugiej stronie przegrody **(2)**. Oczyszczenie przegrody **(2)** przez odsysanie z niej zanieczyszczeń dokonywane jest w sposób ciągły, a nadto regulacja grubości warstwy zanieczyszczeń na przegrodzie **(2)** pozwala na regulację sprawności frakcyjnej przegrody **(2)**, w zależności od składu zanieczyszczeń. (3 zastrzeżenia)

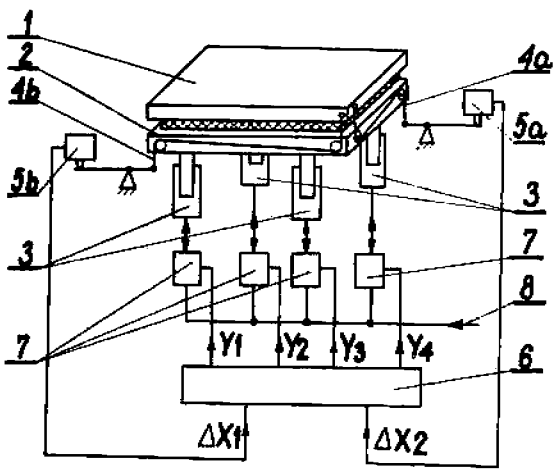

58a; B30h **P. 170103 T** 04.04.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Budowy Urządzeń Chemicznych, Kraków, Polska (Andrzej Kosek, Adam Grudzewski, Kazimierz Syrkiewicz, Mieczysław Murczyński).

Prasa hydrauliczna jedno lub wielopółkowa do produkcji płyt wiórowych i innych

Prasa hydrauliczna jedno- lub wielopółkowa do produkcji płyt wiórowych i innych, ma układ napędowy sprzęgnięty z urządzeniem pomiarowym złożonym z czujnika **(4)**, urządzenia pośredniczącego **(5)** i urządzenia do regulacji ciśnienia **(6)**, mierzącym odchyłkę grubości **(X)** prasowanej płyty **(9)** od grubości zadanej w jednym lub wielu punktach płyty i na podstawie

tej odchyłki działającym na układ napędowy prasy złożony z jednego lub wielu cylindrów napędowych **(8)** i regulacyjnej aparatury hydraulicznej tak, by została zachowana równowaga dynamiczna sił oporów prasowania i sił prasujących pochodzących od ciśnienia

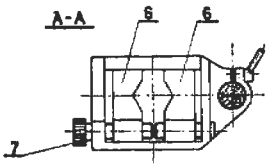
czynnika hydraulicznego znajdującego się w cylindrach, tym samym dobierając samoczynnie nacisk prasowania, a wspomniany układ napędowy prasy wyposażony jest ponadto w równochód hydrauliczny, który posiada urządzenie mierzące równoległość płaszczyzn stołu ruchomego na drodze pomiaru różnicy dróg trzech lub więcej punktów stołu ruchomego prasy i na podstawie zmierzonej odchyłki równoległości płaszczyzn reguluje poprzez aparaturę hydrauliczną ilość czynnika napędowego tak, aby zachować równoległość podczas prasowania. (1 zastrzeżenie)

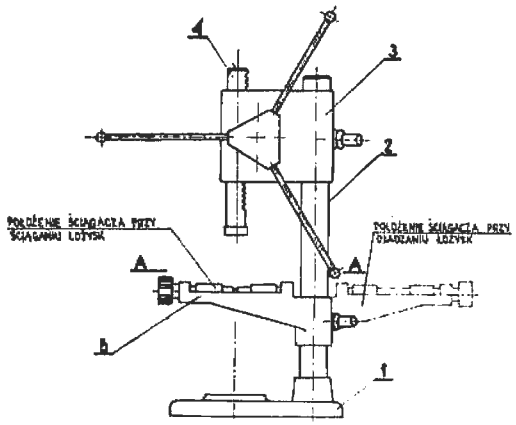
58a; B30b **P. 170335 T** 12.04.1974

Biuro Konstrukcyjno-Technologiczne, Przedsiębiorstwo Państwowe, Wrocław, Polska (Aleksander Jaworski, Czesław Rybikowski, Stanisław Brzozowski).

Praska do osadzania i zdejmowania łożysk tocznych

Praska do osadzania i zdejmowania łożysk tocznych w rozwiązaniu w/g wynalazku pozwala wykorzystać do tych czynności znane praski, stosowane do osadzania łożysk tocznych. W tym celu na dolnej części kolumny **(2)** praski, jest zbudowany nastawnie i obrotowo ściągacz **(5)** w postaci stołu, którego korpus jest zaopatrzony w przesuwnie osadzone szczęki **(6)** nożowe, poruszające się poziomo w przeciwnych kierunkach za pomocą śruby z pokrętłem **(7)**. Podczas osadzania łożysk ściągacz **(5)** jest odchylony w położenie nieużyteczne. (1 zastrzeżenie)

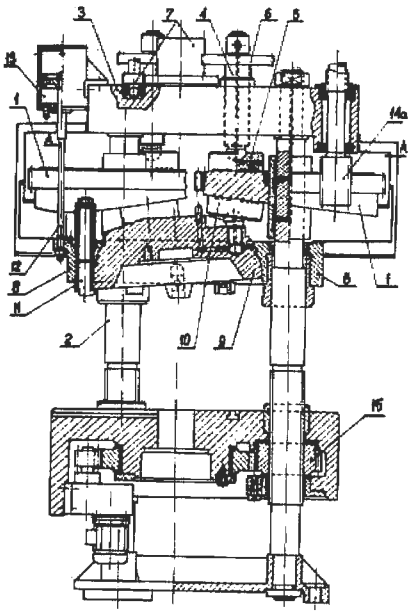
58a; B30b **P. 173085 T** 29.07.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Obróbki Plastycznej Metali „Plastomet", Warszawa, Polska (Jerzy Antosiak, Zdzisław Marciniak).

Prasa do kształtowania wyrobów ruchem posuwisto-zwrotnym i zataczaniem narzędzia tłoczącego

Prasa przeznaczona do kształtowania wyrobów ruchem posuwisto-zwrotnym i zataczaniem narzędzia tłoczącego jest zaopatrzona w trzy tarcze napędowe **(1)**, które za pośrednictwem stóp ślizgowych **(10)** równocześnie oddziaływują na obsadę **(9)** narzędzia tłoczącego. Każda z tarcz jest połączona z mechanizmem napędowym umożliwiającym w czasie ruchu prasy dokonywanie zmian prędkości, niezależnie od zmian prędkości pozostałych tarcz. Prasa ma też mechanizm do stopniowego wgłębiania narzędzia w obrabiany materiał.

Konstrukcja umożliwia dokonywanie zaprogramowanych zmian ruchu narzędzia w czasie pracy prasy. (7 zastrzeżeń)

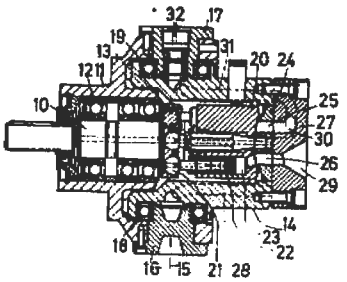
59a; F04b **P. 172373** 01.07.1974

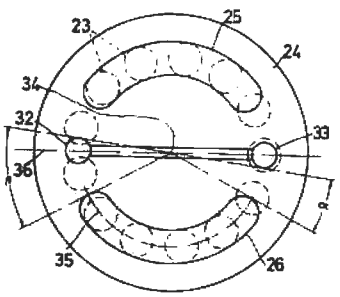
Pierwszeństwo: 30.06.1973 — RFN (P. 2333380.4)

Eckhard Aschke, Bissingen, Republika Federa'na Niemiec.

Pompa tłokowa o ruchu obrotowo-posuwistym

Przedmiotem wynalazku jest pompa tłokowa o ruchu obrotowo-posuwistym, w której tłoki przesuwają się w cylindrach ruchem wymuszonym za pośrednictwem tarczy sterującej wyposażonej w kanał wlotowy i wylotowy, przy czym te kanały są oddzielone od siebie w zakresie punktów zwrotnych ruchu tłoków.

Zgodnie z wynalazkiem pompa posiada kanał **(34)** na osi punktów zwrotnych **(36)** wyrównujący ciśnienie między wylotami cylindrów **(23)** odsuniętych od

kanału wlotowego (26) i wylotowego (25). Kanała (34) wyrównawczy ciśnienia usytuowany jest w tarczy sterującej (24) względnie w wałku sterującym i połączony jest na swych końcach z komorami akumulacyjnymi (32, 33). (4 zastrzeżenia)

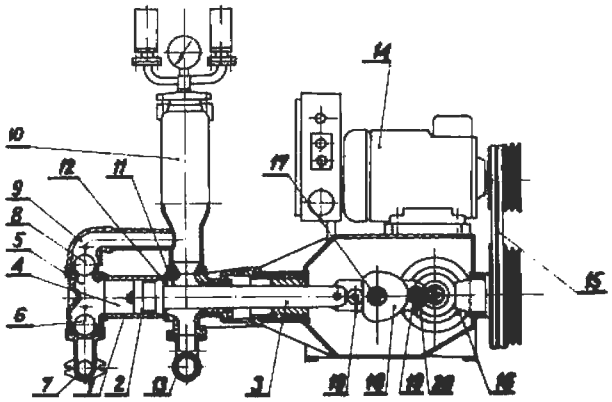
59a; F04b P. 172413 T 03.07.1974

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy „ZREMB", Warszawa, Polska (Jan Misiura, Kazimierz Mazany).

Pompa tłokowa do zapraw stosowanych w budownictwie

Pompa do zapraw stosowanych w budownictwie, w wykonaniu jednotłokowym obustronnego działania, która posiada komorę roboczą (5) połączoną z przewodem tłoczącym (13) poprzez zawór tłoczący (8), powietrznik (10) i tylną komorę roboczą (11) a wał napędowy (17) posiada krzywkę dwustronnego działania (18) współpracującą z dwoma rolkami (19) osadzonymi w prowadnicy (20) sprzężonej z tłoczyskiem (3).

Pompa przewidziana jest do zapraw stosowanych w budownictwie takich jak zaprawy wapienne, cementowo-wapienne, cementowe, gipsowe, szpachlowe itp. Pompa ta przeznaczona jest tak do tynkowania jak i transportowania zapraw na stanowiska robocze. (2 zastrzeżenia)

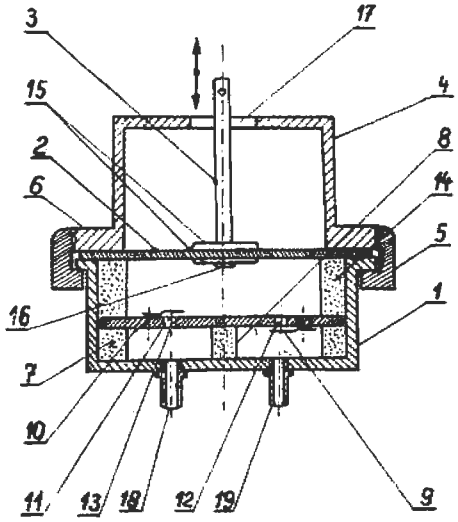

59a; F04b P. 172576 T 08.07.1974

Wyższa Szkoła Morska, Szczecin, Polska (Tadeusz Witas).

Pompa recyrkulacyjna

Pompa recyrkulacyjna przeznaczona jest do przetłaczania powietrza lub gazu w obiegu zamkniętym. Pompa składa się z korpusu i osłony połączonych ze sobą rozłącznie, między którymi umieszczona jest przepona. Zawory pompy zamocowane są na przystosowanej do wyjmowania płycie usytuowanej między pierścieniowymi uszczelkami ułożonymi poniżej przepony i nad dnem korpusu, w którym umieszczone są złącza cylindryczne służące do połączenia pompy z układem aparatury pomiarowej. Przepona połączona jest z dźwignią przeznaczoną do napędu pompy za pomocą znanych układów napędowych. (1 zastrzeżenie)

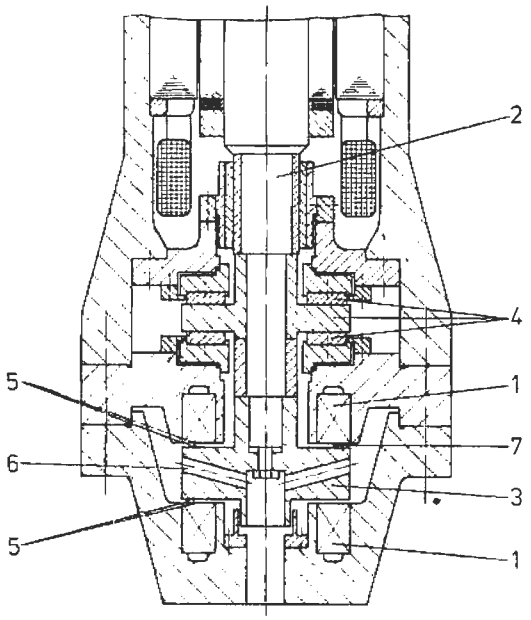
59a; F04b P. 172790 16.07.1974

Pierwszeństwo: 18.07.1973 — RFN (P. 2356488.7)

Klein, Schanzlin und Becker Aktiengesellschaft, Frankenthal (Pfalz). Republika Federalna Niemiec.

Łożyskowanie wzdłużne zespołu pomp obiegowych

Łożyskowanie wzdłużne przeznaczone jest dla bezdławicowego zespołu pomp obiegowych wypełnionych cieczą, złożonego z silnika elektrycznego i pompy. Łożyskowanie to charakteryzuje się tym, że za łożysko wzdłużne ma łożysko elektromagnetyczne, składające się z magnesów (1) i tarczy nośnej (5), pracujące w cieczy wypełniającej silnika elektrycznego, a za łożysko dodatkowe ma łożysko ślizgowe (4) otoczone również cieczą wypełniającą silnik elektryczny. Siła

elektromagnetyczna magnesów (1) regulowana jest w zależności od osiowego położenia wału (2). Magnesy (1) i łożysko ślizgowe (4) umieszczone są na tej samej tarczy nośnej (3), jednak na różnych średnicach, przy czym, przede wszystkim magnesy (1) przewidziane są wewnątrz, a łożysko ślizgowe (4) na zewnątrz tarczy. (5 zastrzeżeń)

59c; F04f **P. 173035 T** 26.07.1974

Pierwszeństwo: 27.07.1973 — Włochy (nr 27221 A/73)

Pneuma International S.A., Luksemburg, Luksemburg (Giovanni Faldi).

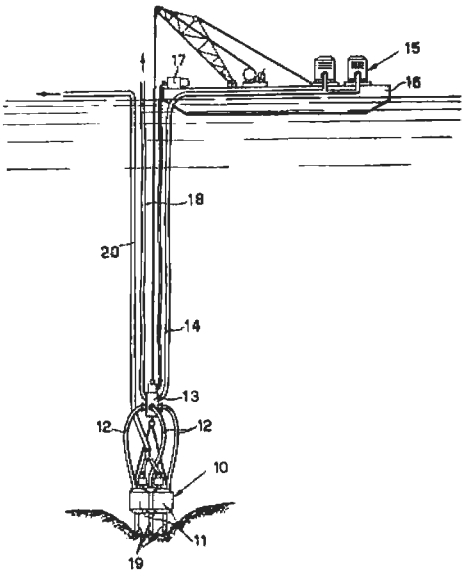
Urządzenie do pompowania płynów za pomocą sprężonego powietrza

Urządzenie do pompowania płynów za pomocą sprężonego powietrza zawiera sprężarkę **(15)**, rozdzielacz **(13)** sprężonego powietrza, pompę **(10)** o kilku komorach **(11)** oraz przewody łączące te elementy.

Rozdzielacz **(13)** sprężonego powietrza usytuowany jest w pobliżu zaworów sterujących dopływem sprężonego powietrza do poszczególnych komór **(11)** pompy **(10)**.

Urządzenie stosuje się do pogłębiania dna zbiornika wodnego.

(3 zastrzeżenia)

60a; F15b **P. 170442 T** 18.04.1974

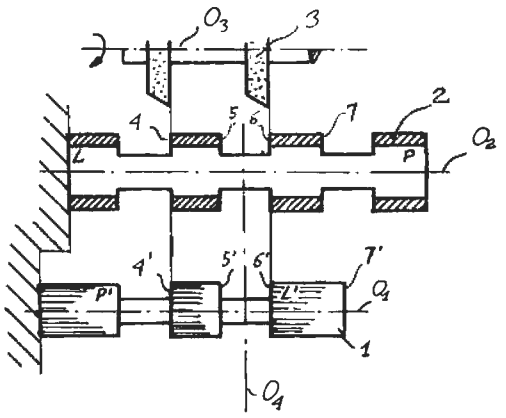
Centralne Biuro Konstrukcyjne Obrabiarek Pruszków, Polska (Andrzej Olesiński).

Sposób wykonania krawędzi sterujących pary hydraulicznej

Sposób wykonania krawędzi sterujących pary hydraulicznej złożonej z tłoczka i tulei zapewnia jednakowe rozstawienie ich krawędzi współpracujących w jednym cyklu obróbczym w szczególności do wzmacniaczy elektrohydraulicznych.

Sposób wykonywania krawędzi sterujących pary hydraulicznej w jednym cyklu obróbczym zapewniającym jednakowe rozstawienie ich krawędzi współpracujących polega na takim usytuowaniu pary hydraulicznej, że ich osie są równoległe do siebie i osi narzędzia, zaś samo narzędzie przesuwa się równolegle do płaszczyzny obróbki obrabiając krawędzie tulei na głębokość płaszczyzny oraz obróbkę tłoczka w czasie jego ruchu obrotowego, następnie tuleja wykonuje ruch obrotowy o 180° a narzędzie ponownie obrabia krawędzie tulei, po czym następuje ruch obrotowy układu mocowania pary hydraulicznej względem osi pionowej o kąt 180° ponowne ustawienie tulei i tłoczka do bazy ustawczej oraz powtórzenie poprzednich operacji technologicznych.

(1 zastrzeżenie)

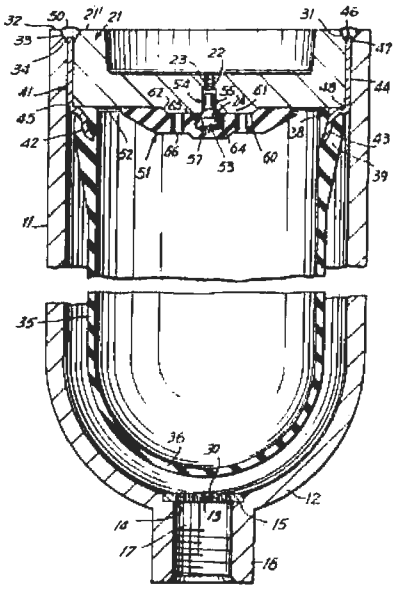
60a; F15b **P. 170536** 22.04.1974

Pierwszeństwo: 23.04.1973 — St. Zjedn. Am. (nr 353544)
05.06.1973 — St. Zjedn. Am. (nr 367231)

Greer Hydranlies Inc., Los Angeles, Stany Zjednoczone Ameryki.

Naczynie ciśnieniowe

Naczynie ciśnieniowe do gazu ma pojemnik **(11)** wykonany ze sztywnego materiału posiadający w jednym końcu otwór, a w drugim końcu wlot **(17)** dla cieczy. Pojemnik **(11)** posiada wewnątrz elastyczną przegrodę **(35)** oddzielającą wlot **(17)** cieczy od otworu, tworzącą komorę gazową i komorę cieczową. W otworze pojemnika **(11)** osadzona jest pokrywa **(21)** posiadająca otwór **(22)**. Naczynie zawiera także tarczę **(51)** utworzoną z elastycznego materiału i przymocowaną na obwodzie do wewnętrznej powierzchni pokrywy

(21), na której znajduje się wewnętrzna krawędź otworu **(22)**. Tarcza **(51)** posiada otwory **(66)** usytuowane między zamocowanym obwodem a jej osią. Wewnętrzne krawędzie otworów **(66)** w normalnym położeniu stykają się z wewnętrzną powierzchnią pokrywy **(21)**. Środkowa część **(60)** tarczy **(51)** może być odsuwana od wewnętrznej powierzchni pokrywy **(21)**.

(13 zastrzeżeń)

60a; F15b **P. 170618 T** 25.04.1974

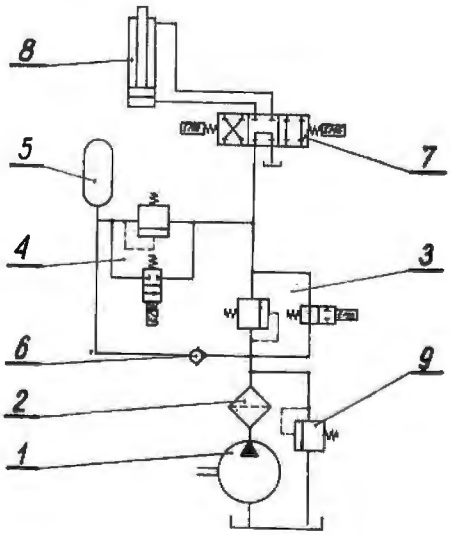
Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Techniki i Organizacji Produkcji Maszyn Górniczych „ORTEM", Katowice, Polska (Feliks Stołtny, Włodzimierz Baranek).

Sposób cyklicznego zwielokrotnienia wydajności napędu hydraulicznego oraz układ do realizacji tego sposobu

Jest to sposób wspomagania wydajności pompy w napędzie hydraulicznym w zastosowaniu do pracy cyklicznej.

Sposób ten realizowany jest w układzie zawierającym hydrauliczny akumulator (5), w którym akumuluje się medium w czasie gdy odbiornik nie pracuje. Gdy odbiornik (8) ma wykonać pracę, impuls zewnętrzny przesterowuje odpowiednio przelewowe elektromagnetyczne zawory (3) i (4) tak, że odbiornik (8) otrzymuje równocześnie medium dostarczane przez pompę (1) i z akumulatora (5). W ten sposób w celu otrzymania wymaganej przez odbiornik (8) ilości medium można zastosować pompę o wielokrotnie niższej wydajności i mniejszej mocy napędowej. Tego rodzaju napęd hydrauliczny znajduje zastosowanie wszędzie tam, gdzie praca przebiega cyklicznie. Przykładowo w wielu urządzeniach górniczych takich jak pomosty wahadłowe, zapory torowe i innych pracujących cyklicznie może znaleźć zastosowanie ten sposób i układ.

(2 zastrzeżenia)

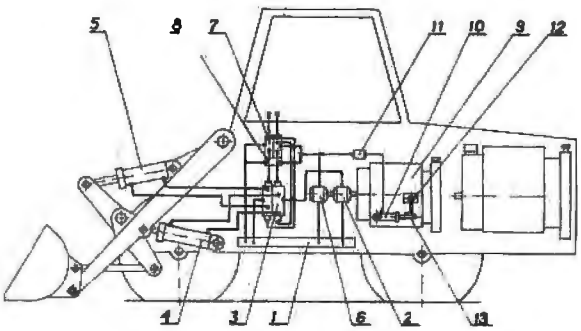
60a; F15b **P. 170734 T** 29.04.1974

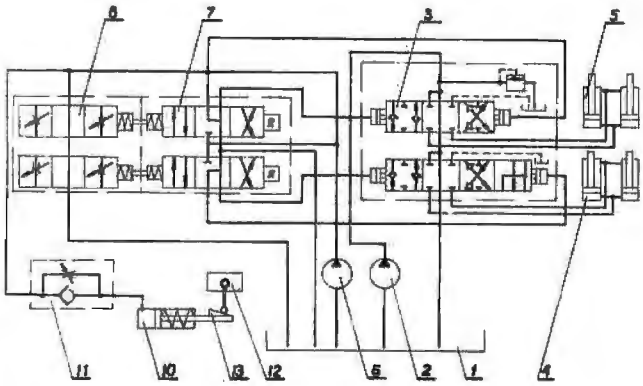
Fabryka Maszyn Budowlanych „Fadroma", Wrocław, Polska (Jacek Korol, Otto Herma, Zenon Wysłouch).

Hydrauliczny układ roboczy samobieżnej ładowarki z uzależnieniem wydajności pomp od ruchów roboczych

Wynalazek polega na wprowadzeniu w hydraulicznym układzie roboczym samobieżnych ładowarek kołowych uzależnienia wydajności pomp zasilających od rodzaju wykonywanych ruchów roboczych. Uzyskano korzystne prędkości ruchów, odpowiadające wymaganiom procesu napełniania łyżki i ładowania urobku. Wymienione cechy zostały uzyskane przez wprowadzenie zaworu ciśnieniowego dwustronnego działania sprzężonego z serworozdzielaczem sterowania ruchów roboczych oraz przez zastosowanie hydraulicznego napędu sterowania obrotami silnika napędzającego pompy.

(4 zastrzeżenia)

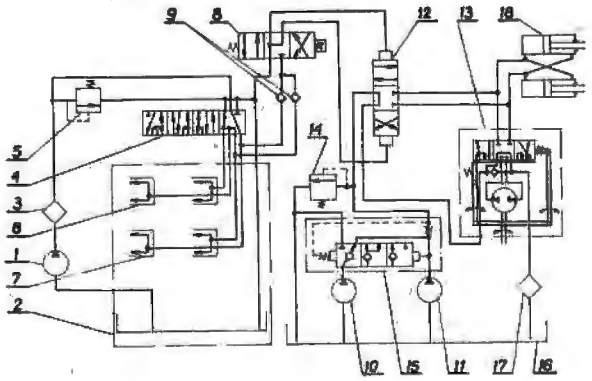

60a; F15b **P. 170735 T** 29.04.1974

Fabryka Maszyn Budowlanych „Fadroma", Wrocław, Polska (Marek Bartmański, Jacek Korol, Otto Herma, Jerzy Jach).

Hydrauliczny układ skrętu ładowarki

Wynalazek polega na zastosowaniu w hydraulicznym układzie skrętu przegubowych ładowarek samobieżnych dwóch równolegle działających rozdzielaczy, z których jeden posiada sprzężenie zwrotne i służy do manewrowania maszyną w zakresie dużych prędkości jazdy. Drugi, bez sprzężenia zwrotnego służy do wykonywania manewrów roboczych na miejscu pracy ładowarki. Uzyskano w ten sposób możliwość właściwego dostosowania parametrów układu skrętu

do różnych warunków pracy maszyny. W zakresie prędkości transportowych jest to duża czułość i precyzja działania, a w zakresie prędkości roboczych przy sterowaniu dźwigniowym duża prędkość skrętu oraz możliwość obsługi jednoręcznej. Układ sterowania dźwigniowego ma odpowiednią blokadę która zabezpiecza przed przypadkowym włączeniem w czasie jazdy maszyny na prędkościach transportowych.

(3 zastrzeżenia)

60a; F15b **P. 172622** 10.07.1974

Instytut Lotnictwa, Warszawa, Polska (Jerzy Pruss).

Sposób uzyskania założonego rozstawienia krawędzi sterujących wielokrawędziowego rozdzielacza

Rozstawienie krawędzi sterujących suwaka wykonuje się z naddatkami w stosunku do założonego rozstawienia poszczególnych krawędzi sterujących tulei. Następnie sporządza się wykresy przepływu w funkcji położenia suwaka dla wszystkich szczelin sterujących w warunkach przepływu przy stałym współczynniku strat miejscowych i stałym spadku ciśnienia. Na uzyskanych wykresach nanosi się rozstawienie krawędzi sterujących przy zerowym przepływie i porównując je z rzeczywistym rozstawieniem określa się naddatki na krawędziach sterujących suwaka niezbędne do usunięcia. Sposób umożliwia wykonanie pary suwakowej o dokładnej charakterystyce przepływowej. Nadaje się zwłaszcza do rozdzielaczy typu tłoczek-tuleja stosowanych w nydraulicznych lub pneumatycznych urządzeniach sterujących, w których czynnik roboczy w określony sposób pod względem ilości i kierunku winien być skierowany do i od elementów wykonawczych takich jak np. siłownik lub silnik obrotowy. Rozdzielacze tego typu mogą być stosowane we wzmacniaczach hydraulicznych i pneumatycznych stanowiących elementy sterujące w serwosystemach samolotów, rakiet, obrabiarek sterowanych programowo. (1 zastrzeżenie)

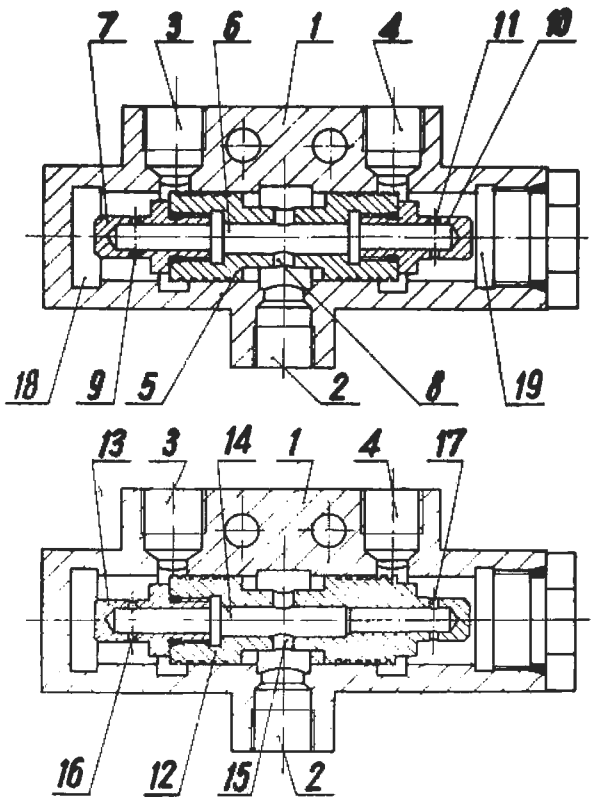
60a; F15b **P. 173032 T** 24.07.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy „Hydropneumat" przy Zjednoczonych Zakładach „Archimedes", Wrocław, Polska (Andrzej Ruszkiewicz, Jan Sadło).

Dzielnik natężenia przepływu cieczy

Dzielnik natężenia przepływu cieczy posiada suwak **(5)**, w którym wykonane jest podłużne wydrążenie **(6)**. W wydrążeniu **(6)** osadzone są końcówki **(7)** i **(10)** zaopatrzone w otwory dławiące **(9)** i **(11)**. Ponieważ dla zachowania równowagi przez suwak **(5)** ciśnienia w komorach **(18)** i **(19)** muszą być jednakowe, przeto spadki ciśnień na otworach dławiących **(9)** i **(11)** muszą być również sobie równe. Dla zachowania takiego warunku przez większy otwór dławiący **(9)** lub **(11)** musi przepływać większa ilość cieczy.

Wynalazek ma główne zastosowanie w układach hydraulicznych maszyn niestacjonarnych, jednopompowych, wymagających stosowania dwóch gałęzi roboczych. (4 zastrzeżenia)

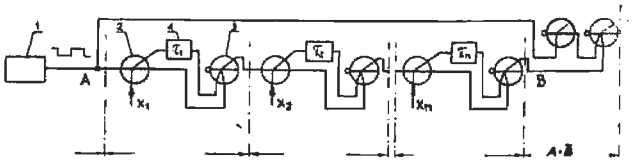

60b; F15c **P. 170341 T** 12.04.1974

Akademia Techniczno-Rolnicza im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich, Bydgoszcz, Polska (Lech Kamiński).

Pneumatyczny cyfrowy modulator szerokości impulsów

Stopnie pneumatycznego cyfrowego modulatora posiadają komory opóźniające impuls o czas odpowiadający wadze wejścia sygnału cyfrowego i w zależności od wartości wejścia impuls jest opóźniany w komorze albo przepuszczany kanałem z pominięciem komory. Pneumatyczny cyfrowy modulator szerokości impulsów według wynalazku może znaleźć zastosowanie w budowie elektronicznych maszyn matematycznych. (1 zastrzeżenie)

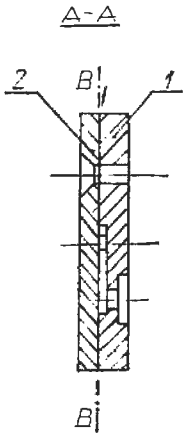

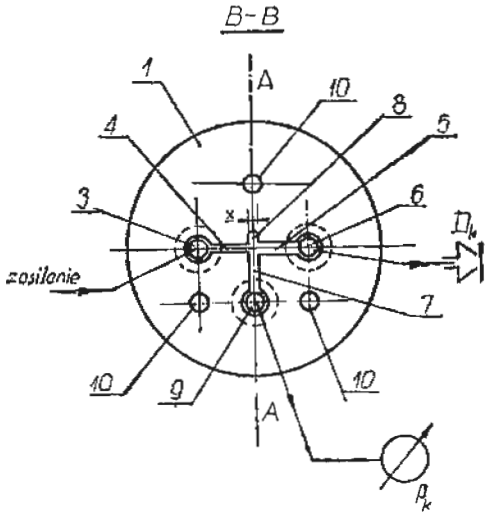
60b; F15c **P. 170445 T** 10.04.1974

Przemysłowy Instytut Automatyki i Pomiarów „MERA-PIAP" Warszawa, Polska (Andrzej Szawłowski i Bogdan Stawiński).

Opornik eżektorowy

Opornik eżektorowy służący do budowy kaskad w pneumatycznych urządzeniach automatyki charakteryzuje się tym, że składa się z przykrywy **(2)** i płyty **(1)**, która ma wlotowy otwór **(3)**, połączony poprzez zasilający kanał **(4)** i wylotowy kanał **(5)**, z wylotowym otworem **(6)**, oraz przez ssący kanał **(7)** posiadający występ **(8)** połączony z ssącym otworem **(9)**, wykonanymi w tej samej płycie **(1)**. Powierzchnia przekroju poprzecznego zasilającego kanału **(4)** jest mniejsza od powierzchni przekroju poprzecznego wylotowego kanału **(5)**, a szerokość „X" występu **(8)** ssącego kanału **(7)**, dobiera się w zależności od wartości przekrojów poprzecznych zasilającego kanału **(4)** i wylotowego kanału **(5)**. (1 zastrzeżenie)

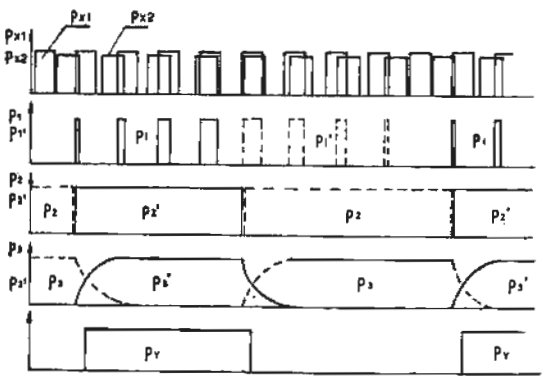

60b; F15c **P. 172369 T** 01.07.1974

Polska Akademia Nauk — Instytut Organizacji i Kierowania PAN i Ministerstwo Nauki Szkolnictwa Wyższego i Techniki, Warszawa, Polska (Maciej Kozarski, Zbigniew Szurmak).

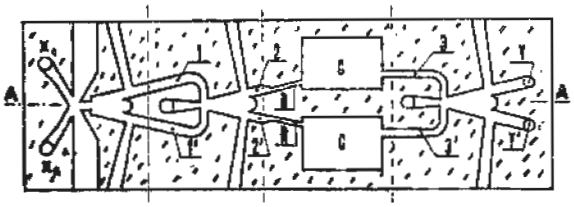
Cyfrowe urządzenie strumieniowe spełniające rolę modulatora lub detektora dudnień

Cyfrowe urządzenie strumieniowe spełniające rolę modulatora lub detektora dudnień, zawierające strumieniowy detektor kolejności sygnałów posiadający pierwszy i drugi kanał wejściowy oraz pierwszy i drugi kanał wyjściowy, oraz przerzutnik dwustabilny posiadający pierwszy i drugi kanał wyjściowy. Pierwszy kanał wyjściowy **(1)** strumieniowego detektora kolejności sygnałów **(I)** połączony jest z pierwszym kanałem wejściowym **(1)** przerzutnika dwustabilnego **(II).** Drugi kanał wyjściowy **(1)** strumieniowego detektora kolejności sygnałów **(I)** połączony jest z drugim kanałem wejściowym **(1')** przerzutnika dwustabilnego **(II).** Pierwsze i drugie wyjście **(2,2')** przerzutnika dwustabilnego **(II)** połączone są z pierwszym i drugim wejściem filtru dolnoprzepustowego **(III)** a pierwsze lub drugie wyjście filtru dolnoprzepustowego połączone są z wejściami przerzutnika strumieniowego **(IV)** jedno lub dwustabilnego. (2 zastrzeżenia)

A-A

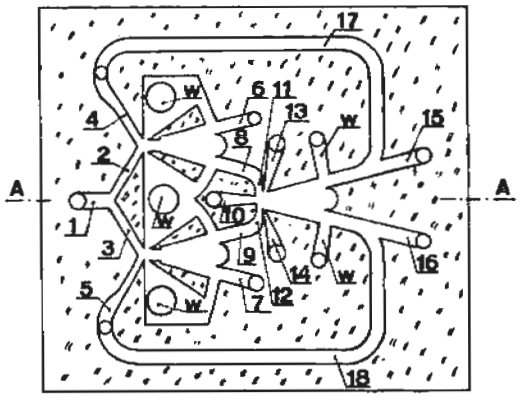

60b; F15c **P. 172559 T** 09.07.1974
42m²; G06d

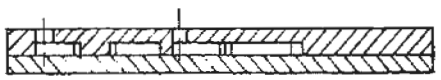
Polska Akademia Nauk, Warszawa, Polska (Maciej Kozarski, Zbigniew Szurmak).

Urządzenie strumieniowe spełniające rolę licznika dwójkowego lub rejestru przesuwnego

Urządzenie strumieniowe spełnia rolę licznika dwójkowego lub rejestru przesuwnego. Urządzenie zawiera w układzie licznika dwójkowego pierwszy bierny strumieniowy detektor kolejności sygnałów posiadający pierwszy **(4)** i drugi **(2)** kanały sterujące oraz pierwszy **(6)** i drugi **(8)** kanały wyjściowe, drugi bierny strumieniowy detektor kolejności sygnałów posiadający pierwszy **(5)** i drugi **(3)** kanały sterujące oraz pierwszy **(7)** i drugi **(9)** kanały wyjściowe, a ponadto aktywny strumieniowy przerzutnik dwustabilny posiadający pierwszy **(11),** drugi **(13)** trzeci **(12)** i czwarty **(14)** kanały sterujące oraz pierwszy **(15)** i drugi **(16)** kanały wyjściowe. Drugi kanał wyjściowy **(8)** pierwszego biernego detektora kolejności sygnałów oraz drugi kanał wyjściowy **(9)** drugiego biernego detektora kolejności sygnałów połączone są odpowiednio z pierwszym **(11)** i trzecim **(13)** kanałami sterującymi aktywnego przerzutnika dwustabilnego, którego pierwszy kanał wyjściowy i drugi kanał wyjściowy **(16)**

A-A

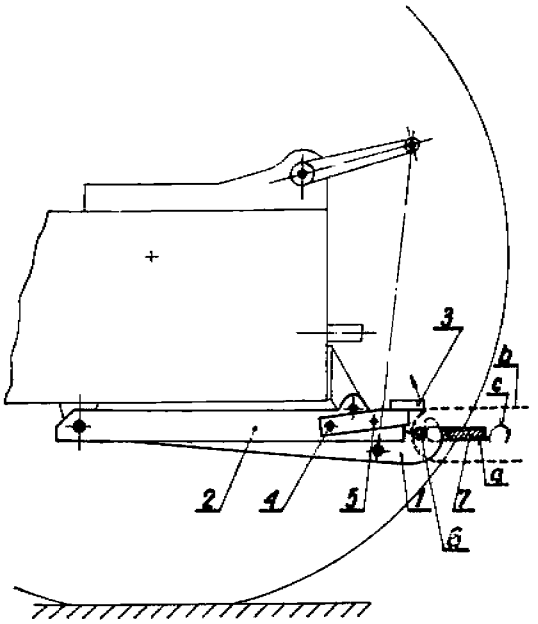
połączone są odpowiednio z kanałami sprzężenia zwrotnego **(17)** i **(18),** z pierwszym kanałem sterującym **(4)** pierwszego biernego detektora kolejności sygnałów i pierwszym kanałem sterującym **(5)** drugiego biernego detektora kolejności sygnałów. Drugi kanał sterujący pierwszego biernego detektora kolejności sygnałów oraz drugi **(3)** kanał sterujący drugiego biernego detektora kolejności sygnałów połączone są razem we wspólnym kanale, do którego doprowadzone są zliczane impulsy płynowe, które poprzez kanały biernych detektorów kolejności sygnałów kierowane są do kanałów sterujących **(11)** i **(12)** w zależności od sygnałów sprzężenia zwrotnego występujących w kanałach sprzężenia zwrotnego **(17)** i **(18).** (3 zastrzeżenia)

63c; B60d P. 170608 T 24.04.1974

Zrzeszenie Przemysłu Ciągnikowego „Ursus", Ursus Polska (Stanisław Flacha).

Hak transportowy pojazdów mechanicznych, zwłaszcza ciągników rolniczych

Hak transportowy pojazdów mechanicznych, zwłaszcza ciągników rolniczych, współpracujący z częścią ramy (2) ciągnika, podatną na siły wywołane skręceniem dyszla (7) przyczepy w postaci wspornika (3) umieszczonego na ramie (2) za pomocą dwóch poziomych kołków (4, 5). Kołki te mają różną średnicę, przy czym kołek przedni (4) o większej średnicy służy jako oś obrotu wspornika (3), a kołek (5) jest ścinany po uniesieniu wspornika (3) do góry pod wpływem działania sił powstających przy określonym skręceniu względnym ciągnika z przyczepą. (3 zastrzeżenia)

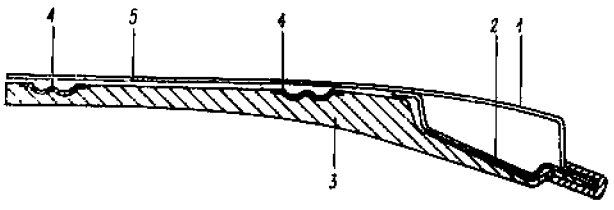
63c; B62d P. 170629 26.04.1974

Pierwszeństwo: 27.04.1973 — RFN (nr P2259862.5, P2321282.0)

Dynamit Nobel Aktiengesellschaft, Troisdorf, Republika Federalna Niemiec.

Wykładzina wewnętrzna

Wynalazek dotyczy wykładziny wewnętrznej izolacyjnej dla pojazdów mechanicznych, zbiorników itp dającej się kształtować w elementy samonośne. Wykładzina ta charakteryzuje się tym, że składa się z dwustronnie lub jednostronnie naniesionych warstw pianki policylenowej o jednakowych lub różnych gęstościach, połączonych trwale warstwą lub warstwami usztywniającymi w jeden wyrób warstwowy, przy czym warstwy piankowe są wykonane z usieciowanego polietylenu, a warstwy usztywniające mają postać kratkowych lub perforowanych płyt albo płyt żebrowanych z płaskimi lub wysmukłymi żebrami lub też płyt komórkowych. (11 zastrzeżeń)

63c; F16c P. 170788 03.05.1974

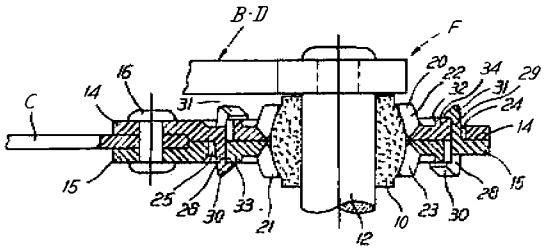
Pierwszeństwo: 03.05.1973 — Włochy (23644/73)

Fabbrica Italiana Magneti Marelli Sp. A. Milano, Włochy (Ugo Gilardelii, Giuseppe Casagrande).

Złącze kuliste do przenoszenia mocy, zwłaszcza w układzie napędowym wycieraczek szyby przedniej pojazdów samochodowych

Złącze kuliste do przenoszenia mocy, zwłaszcza w układzie napędowym wycieraczek szyby przedniej pojazdów samochodowych i tym podobnych urządzeń ma kulistą tuleję (10) zamocowaną we współpracujących gniazdach dwu sprężystych płyt (14, 15).

Sprężyste płyty (14, 15) mają na krawędziach gniazda kulistej tulei (10) stanowiących kołnierze (20, 21) co najmniej jedno łukowo ukształtowane wycięcie (24, 25) i wierzchołek (30, 31), który może być zazębiony z łukowo ukształtowanym występem (32, 33) wycięcia (24, 25) dla połączenia sprężystych płyt (14, 15) ze sobą oraz połączenia płyt (14, 15) z kulistą tuleją (10). (9 zastrzeżeń)

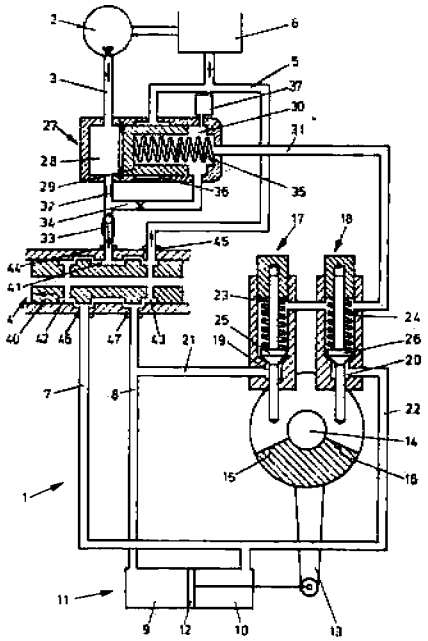
63c; B62d P. 170996 10.05.1974
60a; F15b

Pierwszeństwo: 10.05.1973 — RFN (P23 23 522.5)

Zahnradfabrik Friedrischshafen Aktiengesellschaft Friedrichschafen, Republika Federalna Niemiec (Armin Long, Falk Kurz, Wolfgang Walter).

Urządzenie ograniczające skręt dla wspomaganego urządzenia skrętu

Hydrauliczny ogranicznik skrętu przeznaczony jest do urządzenia wspomagającego układ kierownicy, zwłaszcza dla pojazdów mechanicznych, o jednym lub dwóch zaworach odcinających dopływ czynnika roboczego do krańcowych zderzaków kierowanych kół pojazdu mechanicznego, przy czym tłok urządzenia wspomagającego poruszany jest ręcznie w swe krańcowe położenie poprzez miejsca wyłączania. Wynalazek charakteryzuje się tym, że pomiędzy pompę (2) mechanizmu wspomagającego a zawór sterowniczy (4) zainstalowano wagę ciśnieniową (27), której obciążony sprężyną tłok (29) oddziela pierwszą przestrzeń ciśnieniową (28) połączoną przewodem dopływowym (3) biegnącym od pompy (2) mechanizmu wspomagającego do zaworu sterowniczego (4), od drugiej przestrzeni ciśnieniowej (30), połączonej z pierwszą przewodem dławiącym (34), przy czym tłok (29) w swoim dolnym położeniu znajduje się w zasięgu pierścieniowego wycięcia (36) połączonego z przewodem pierwotnym (5), oraz że druga przestrzeń ciśnieniowa (30) jest połączona przewodem sterowniczym (31) z komorami sprężyn (23 i 24) dwóch zaworów (17 i 18) ogranicznika, a ponadto przestrzeń robocza (9) silnika (11) mechanizmu wspomagającego jest połączona przewodem (21) z przestrzenią ciśnieniową (19) jednego zaworu (17) ogranicznika, zaś druga przestrzeń robocza (10) tego silnika (11) jest połączona przewodem (22) z przestrzenią ciśnieniową (20) drugiego zaworu (18) ogranicznika. (5 zastrzeżeń)

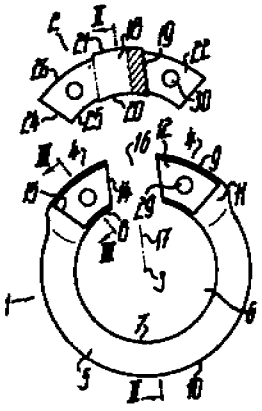
63c; B62d P. 171106 T 16.05.1974

Pierwszeństwo: 17.05.1973 — RFN (P 23 25 004.6)

Eisen-und Drahtwerk Erlau Aktiengesellschaft Aalen Württ, Republika Federalna Niemiec (Anton Müller).

Człon złączny łańcuchów do opon samochodowych

Człon łączny do łańcuchów opon samochodowych ma otwarty opasujący pierścieniowo otwór ustalający i okrągły w swych przekrojach poprzecznych, co najmniej w zasięgu tego otworu, korpus ogniwowy który tworzy pomiędzy dwoma usytuowanymi naprzeciwko siebie końcami ramion otwór wprowadzający oraz z umieszczoną na końcach ramion złączką zwróconą swą powierzchnią zamykającą ku osi otworu ustalającego.

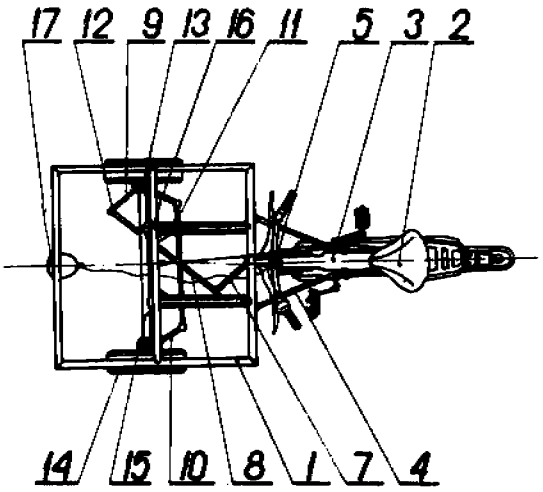
Istota wynalazku polega na tym, że: przy osadzonej złączce (2 lub 2a) jej powierzchnia zamykająca (20 lub 20a) tworzy wokół osi (3 lub 3a) otworu ustalającego (6), łączącą się w zasadzie bez luki, powierzchnię pośrednią powierzchni wewnętrznej (7, 8 lub 8a, 7a) otworu ustalającego (6) oraz jest w przybliżeniu jak ta powierzchnia wewnętrzna (7, 8 lub 8a, 7a), zaokrąglona w swych przekrojach poprzecznych. Powierzchnia zamykająca (20) przylega wokół osi krzywizny zaokrąglonego przekroju poprzecznego, głównie bez luki, do powierzchni wewnętrznej (7 i 8) otworu ustalającego (6). (10 zastrzeżeń)

63c; B62d P. 171145 T 13.05.1974

Zakłady Metalowe im. T. Dąbala „Predom-Dozamet", Nowa Dęba, Polska (Henryk Zbigniew Wilk, Władysław Suska, Stefan Kołodziejczyk).

Motorowy wózek dostawczy

Motorowy wózek dostawczy, trójkołowy składa się z motoroweru (2) i umieszczonej z przodu na podwoziu platformy bagażowej (1). Połączenie motoroweru (2) z platformą (1) jest nieruchome i wzmocnione wspornikami (4). Koła (14) skrętne są względem platformy (1) i oski (15). Platforma (1) spoczywa na amortyzatorach (16). Skręt kół (14) odbywa się poprzez skręcenie kierownicy (5), sztycą (6), do której zamocowane są elementy skrętne (7), (8), (9) z przegubami (12) oraz poprzez przegub (13) na koło (14). (1 zastrzeżenie)

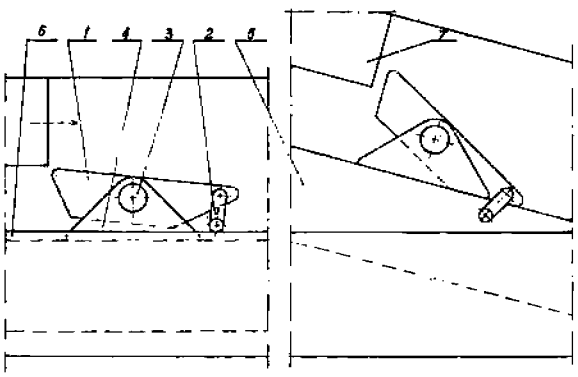
63c; B60g P. 171205 T 17.05.1974

Wytwórnia Urządzeń Komunalnych „WUKO", Łódź, Polska (Waldemar Neuman, Tadeusz Rynkiewicz, Andrzej Matusiak, Andrzej Kleszczyński, Jan Winiarek).

Mechanizm do ryglowania nadwozi wymiennych w samochodzie specjalnym

Mechanizm do ryglowania nadwozi wymiennych w samochodzie specjalnym składa się z zaczepu (1) umieszczonego za pośrednictwem osi (3) i wspornika (4) na bolcu ramienia ruchomego (5) urządzenia wciągającego oraz zderzaka (2) połączonego na stałe z zaczepem (1), a sterowanego ramą samochodu (6).

(1 zastrzeżenie)

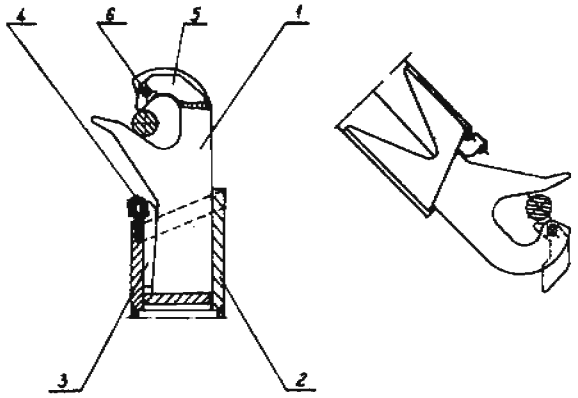

63c; B60g **P. 171206 T** 17.05.1974

Wytwórnia Urządzeń Komunalnych „WUKO" Łódź. Polska (Eugeniusz Wittich, Włodzimierz Gaede, Waldemar Neuman, Tadeusz Rynkiewicz, Andrzej Matusiak, Andrzej Kleszczyński, Jan Winiarek).

Uchwyt zaczepowy przy samochodach specjalnych z wymiennymi nadwoziami

Uchwyt zaczepowy przy samochodach specjalnych z wymiennymi nadwoziami składa się z haka **(1)** osadzonego w łączniku **(2)** za pomocą klina **(3)** i śruby **(4)** oraz zapadki **(5)** osadzonej w części roboczej tego haka za pomocą sworznia **(6)**. (2 zastrzeżenia)

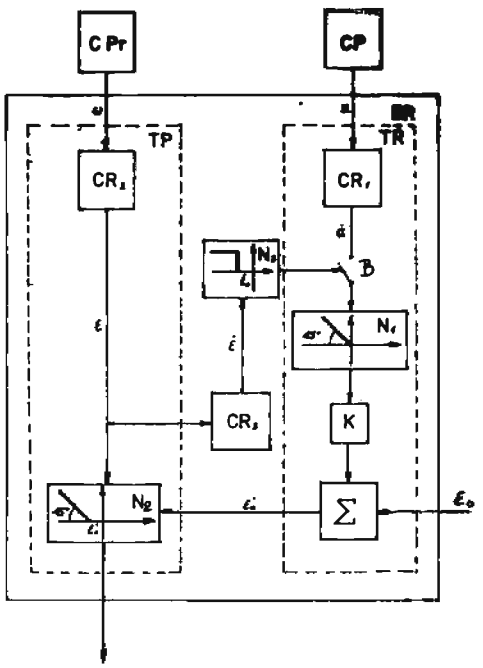

63c; F16d **P. 171286 T** 21.05.1974

Przemysłowy Instytut Automatyki i Pomiarów „Mera-Piap", Warszawa, Polska (Jan Jabłkowski, Ireneusz Stanisław Osienienko, Michał Bartyś).

Układ hamulcowy

Układ hamulcowy zapewniający hamowanie pojazdu z poślizgiem optymalnym w każdych warunkach eksploatacyjnych posiada czujniki prędkości **(CPr)** umieszczone na każdym kole pojazdu, czujnik przyśpieszenia **(CP)** pojazdu oraz blok regulacyjno-sterujący **(BR)**, który ma tor **(TR)** różniczkowania sygnału przyśpieszenia z którego zróżniczkowany sygnał przekazywany jest do toru **(TP)** regulacji w zależności od prędkości kątowej kół pojazdu. (2 zastrzeżenia)

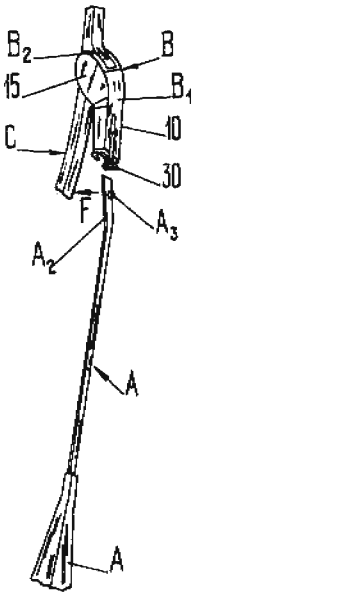
63c; B60j **P. 171317 T** 22.05.1974

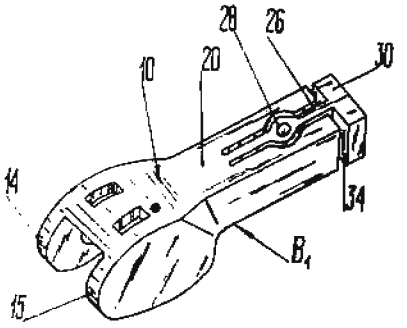
Pierwszeństwo: 23.05.1973 — Włochy (24 456 A/73)

Fabbrica Italiana Magneti Marelli S.p.A., Milano, Włochy (Ugo Gilardelli, Giuseppe Casagrande).

Zawiasowe zamocowanie ramienia nośnego pióra wycieraczki szyb

Zawiasowe zamocowanie ramienia nośnego pióra wycieraczki szyb wyposażone jest we właściwie równoległościenny klocek **(10)** z jedną parą elastycznych ramion **(15)** przytrzymujących czopem **(16, 17)** klocek **(B2)**. Klocek ten umieszczony jest przy korpusie pióra wycieraczki **(6)** a z drugiej strony ma kształtowy otwór w który wsuwane jest zakończenie **(A2)** ramienia nośnego wycieraczki. Otwór ten ma przy wylocie co najmniej jeden elastyczny zatrzask **(30)** łączony czynnie z korpusem **(10)** zawiasowego zamocowania. (10 zastrzeżeń)

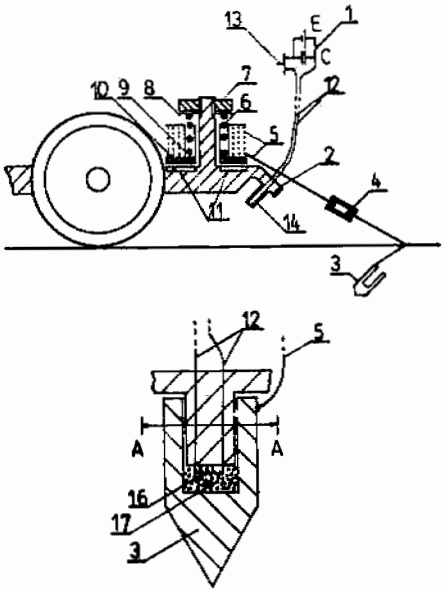
63c; F16d **P. 171370 T** 24.05.1974

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Aleksander Starża-Pisarzewski).

Sposób i urządzenie do awaryjnego hamowania pojazdów

Przedmiotem wynalazku jest sposób i urządzenie do awaryjnego hamowania pojazdów zwłaszcza samochodów i samolotów.

Sposób i urządzenie polega na tym, że pojazd zaopatrzony jest w bęben (9) posiadający jedną podstawę z tarczy ciernej (10) opartą na tarczy ciernej (11) ramy pojazdu oraz drugą podstawę umieszczoną pod sprężyną (6) tarczy dociskowej (8) regulowanej nakrętką (7). Bęben (9) umieszczony jest na trzpieniu i ma nawiniętą linkę (5) zakończoną kotwicą (3), która umieszczona jest w wyrzutni (2) przymocowanej do ramy samochodu i pod wpływem materiału miotającego (17) umieszczonego między tłoczyskiem (14) a kotwicą (3) wbija się w powierzchnie drogi hamując pojazd i zatrzymując go na lince przymocowanej do drogi. (5 zastrzeżeń)

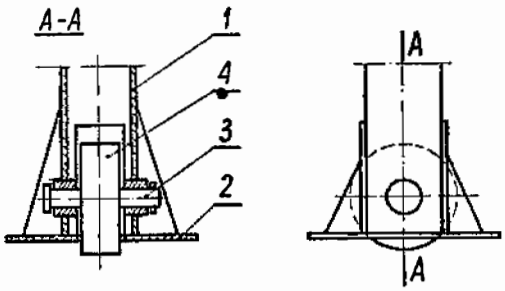

63c; B22d P. 171479 T 29.05.1974

Przemysłowy Instytut Motoryzacji, Warszawa, Polska (Tytus Wiraszko, Kazimierz Pciak).

Podpora zwłaszcza do naczep samochodowych

Podpora przeznaczona jest zwłaszcza do naczep samochodowych. Podpora do naczep samochodowych posiadająca płytę oporową (2) przymocowaną na stałe do

stopy podpory (1) i rolkę lub rolki (4) umocowane obrotowo na sworzniu (3) w ten sposób, że wystają one poza dolną krawędź płyty oporowej (2). (1 zastrzeżenie)

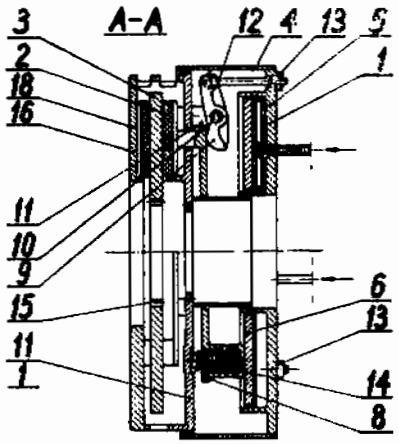
63c; F16d
47c; F16d P. 172497 T 06.07.1974

Przemysłowy Instytut Motoryzacji PIMot, Warszawa, Polska (Lech Biedrzycki, Lech Pachniewicz, Marek Buczkowski).

Pneumatyczny hamulec tarczowy z układem wzmacniającym, mający zastosowanie zwłaszcza przy dużych momentach hamowania

Pneumatyczny hamulec tarczowy z układem wzmacniającym mający zastosowanie zwłaszcza przy dużych momentach hamowania, wyposażony jest w pneumatyczny pierścieniowy siłownik (1) uruchamiający hamulcowe klocki (2) dociskane do tarczy hamulcowej (3) i posiada osadzone na korpusie (11), podczas hamowania rozpierane równocześnie elastycznymi segmentami (1) tarcze (5) i (6) z których tarcza (6) dociśnięta jest bezpośrednio do tarczy (8), natomiast tarcza (5) połączona jest z dźwignią (9) przez cięgno (12), i dociska dźwignię (9) do tarczy (8) wyposażonej w hamulcowe klocki (2).

Każdy z elastycznych segmentów (1) rozmieszczonych równomiernie na obwodzie tarczy (5) zasilany jest z oddzielnego obwodu pneumatycznego uruchamiającego hamulec. Wynalazek ma zastosowanie w samochodach ciężarowych dużych i średnich ładowności oraz ciągnikach wyposażonych w pneumatyczne układy hamulcowe ze względu na możliwość osiągania dużych opóźnień hamowania pojazdów wyposażonych w hamulec według wynalazku. (2 zastrzeżenia)

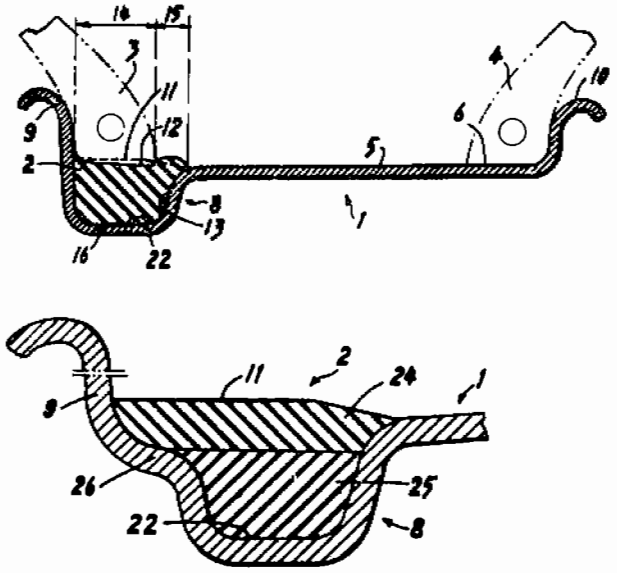
63d; B60b P. 173088 T 29.07.1974

Pierwszeństwo: 30.07.1973 — Francja (P.V. 73/27 921)

Michelin et Cie, Clermont-Ferrand, Francja (Henri Verdier).

Obręcz koła

Obręcz koła przeznaczona do opony pneumatycznej bez komory powietrznej, ma dno i dwa gniazda stopek opony przedłużone każde obrzeżem oraz pierścieniowe urządzenie zasłaniające wgłębienie charakteryzujące się tym, że wgłębienie montażowe (8) jest przyległe do jednego z obrzeży (9), którego jest przedłużeniem i że pierścieniowe urządzenie zatykające stanowi wypełnienie (2) podatne, rozprężne i mające profil w przekroju promieniowym taki, że wypełnienie przylega do ścianek wygłębienia obręczy i tworzy gniazdo dla stopki opony i przedłużenie tego gniazda z dnem obręczy, oraz tym, że co najmniej gniazdo stopki i jego przedłużenie utworzone przez wypełnienie są ściśliwe bez zmiany całkowitej objętości wypełnienia (2). (9 zastrzeżeń)

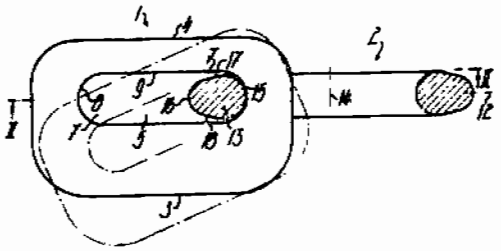
63e; B60c **P. 172375 T** 01.07.1974

Pierwszeństwo: 30.06.1973 — RFN (nr P 23 33 462.5)

Eisen-und Drahtwerk Erlau, Erlau, Republika Federalna Niemiec.

Zespół ogniw łańcucha przeciwślizgowego do opon

Zespół ogniw łańcucha przeciwślizgowego do opon złożony z co najmniej dwóch ogniw wchodzących obrotowo w siebie. Pierwsze ogniwo **(1)** zespołu ma w obszarze otworu łożyskowego **(7)** element ograniczający ruch **(22)** części współpracującej **(23)** drugiego ogniwa **(2)** leżącej w obszarze odcinka łożyskującego **(13)** w pewnej odległości od osi głównej **(10)**. Część **(23)** przy kącie mniejszym od 90° przylega do elementu ograniczającego ruch **(23)**. Element ten jest utworzony przez powierzchnię otworu **(7)** ogniwa **(1)**. Wynalazek obejmuje liczne szczegóły ukształtowania otworu **(7)** i innych części ogniw w różnych wykonaniach. (15 zastrzeżeń)

63e; B60c **P. 172924** 23.07.1974

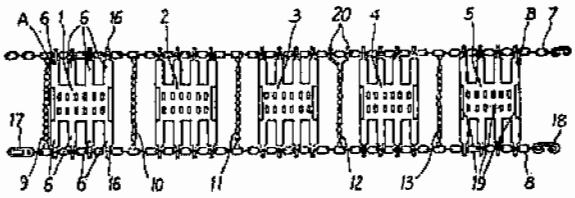
Pierwszeństwo: 20.07.1973 — Francja (nr 73 28 094)
30.05.1974 — Francja (nr 74 19 642)

Alain, Jean, Marie, Andre Bourcier de Carbon de Previnquieres, Nicea, Francja.

Zespół przeciwpoślizgowy dla opon pojazdów

Zespół przeciwpoślizgowy przeznaczony jest dla opon pojazdów.

Zespół złożony jest z dwu wzdłużnych łańcuchów połączonych płytkami z materiału miękkiego, posiadającymi część środkową żłobkowaną i zaopatrzoną we wgłębienia i łapy boczne pokrywające boki opony. Każda łapa jest zakończona występem, a występy są połączone z ogniwami łańcuchów wzdłużnych i utrzymują płytki w ich pozycji. Korzystnie łańcuchy są połączone płytkami rozmieszczonymi przemiennie z poprzeczkami utworzonymi z odcinków łańcucha, umocowanymi swoimi końcami do ogniw łańcuchów wzdłużnych. (10 zastrzeżeń)

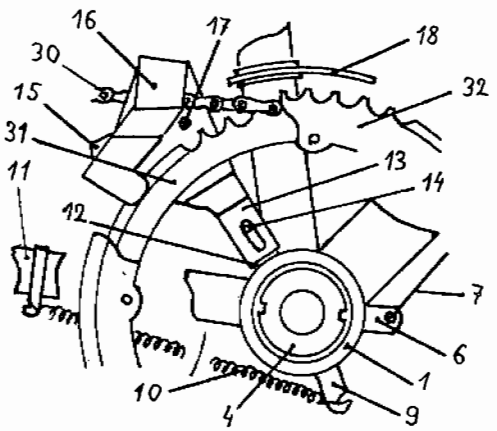

63k; B62m **P. 170668 T** 27.04.1974

Zakłady Rowerowe „Predom-Romet", Bydgoszcz Polska (Mieczysław Kucharski).

Przerzutka przednia do roweru

Przerzutka przednia do rowerów służy do przerzucania łańcucha **(30)** z mniejszego koła **(31)** na większe koło zębate **(32)** mechanizmu korbowego. Ma ona korpus **(13)** umocowany na pierścieniu obrotowym **(5)** ułożyskowanym współosiowo z osią mechanizmu korbowego, przy czym korpus **(13)** jest wyposażony w rolkę **(17)** podnoszącą łańcuch **(30)**, krzywkę wewnętrzną **(15)** przesuwającą łańcuch **(30)** z mniejszego koła **(31)** na większe koło zębate **(32)** i krzywkę zewnętrzną **(16)** spychającą łańcuch **(30)** z większego koła **(32)** na mniejsze koło zębate **(31)**. Przerzutka ma ponadto sprężynę naciągową **(10)** zaczepioną o uchwyt **(9)** pierścienia obrotowego **(5)**, linką **(7)** zaczepioną do drugiego uchwytu **(6)** pierścienia obrotowego **(5)** i połączoną z manetką **(8)**, oraz szynę prowadzącą **(18)** przymocowaną do rury podsiodłowej. (4 zastrzeżenia)

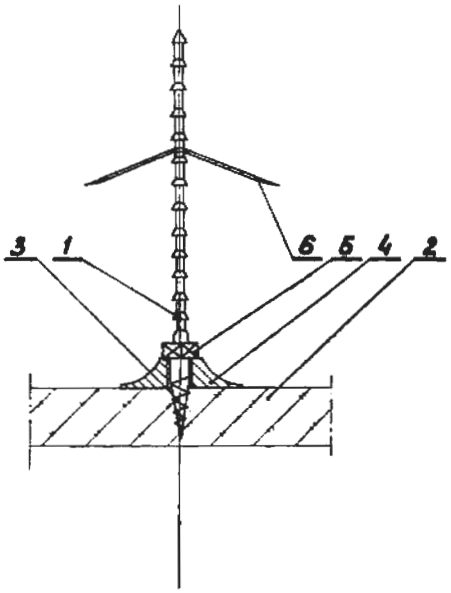
65a; B63b **P. 170448 T** 17.04.1974

Politechnika Gdańska, Gdańsk, Polska (Jerzy Doerffer, Jan Przemysław Kozłowski, Jerzy Madey).

Sposób łączenia usztywniaczy z poszyciem laminatowym zwłaszcza statku i łączniki do łączenia usztywniaczy z poszyciem laminatowym

Sposób łączenia usztywniaczy i prefabrykatów z poszyciem laminatowym, zwłaszcza statku i łączniki do stosowania tego sposobu (fig. 1) polega na ułożeniu

elementu **4** giętkiego zawierającego otwory na nieutwardzonym laminacie poszycia **2**, do którego są wciskane lub wkręcane części łączników **1** oraz na nałożeniu na wystające końce łączników **1** prętowych elementów **8, 14** piankowych, na których formowane są usztywniacze **10, 13** laminatowe, łącznie z promieniem **11** pachwinowym i zlaminowaniem kołnierza **12** znanym sposobem. (3 zastrzeżenia)

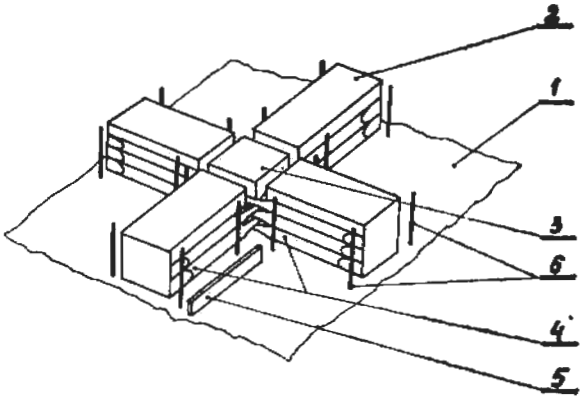

65a; B63b **P. 170862 T** 06.05.1974

Politechnika Gdańska, Gdańsk-Wrzeszcz, Polska (Jerzy Doerffer, Jan Kozłowski).

Sposób formowania prefabrykowanych węzłów rusztu w okrętowej lub podobnej konstrukcji z tworzyw sztucznych

Sposób formowania prefabrykowanych węzłów rusztu w okrętowej lub podobnej konstrukcji z tworzyw sztucznych, polega na tym że na podstawie **(1)**, w ściśle określonych wzajemnych odstępach, sztywno mocuje się formy wbudowane **(2)** w postaci bloków, z których środkowa forma **(3)** wykonana jest korzystnie w postaci pudełka z laminatu, a następnie poczynając od podstawy **(1)** układa się kolejno, na przemian w obydwu kierunkach, pary sznurów rowingu **(4)** prze-

syconych spoiwem chemoreaktywnym, zaś po uformowaniu środników profilu nalaminowuje się z taśmy nośne pasy skrajne oraz zewnętrzną warstwę wyrównującą do gładkości z dowolnego zbrojenia, korzystnie z tkaniny ułożonej diagonalnie, przy czym kształt przekroju formuje się znanym sposobem, z ewentualnym czasowym dociskiem na powierzchniach środników. (1 zastrzeżenie)

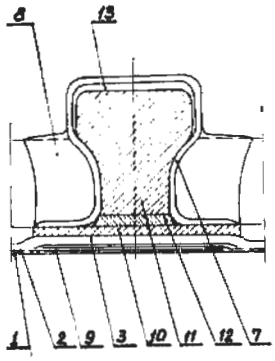
65a; B63b **P. 171029 T** 13.05.1974

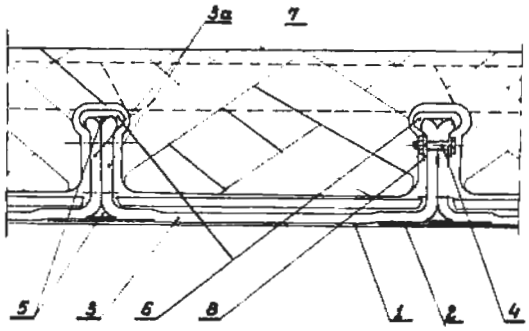
Politechnika Gdańska, Gdańsk, Polska (Jerzy Doerffer, Jan Kozłowski).

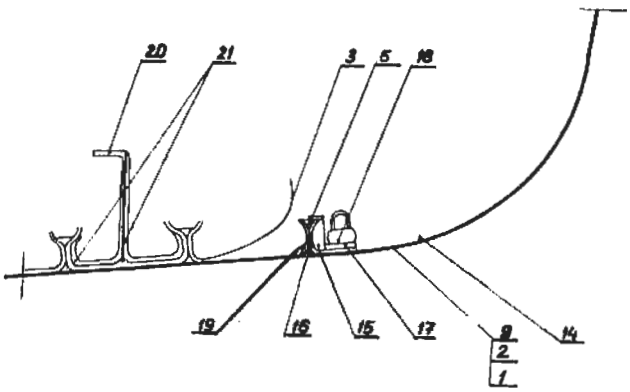
Poszycie laminatowe kadłuba okrętu lub podobnej konstrukcji oraz sposób jego formowania

Przedmiotem wynalazku jest poszycie laminatowe okrętu lub podobnej konstrukcji oraz sposób jego formowania.

Poszycie według wynalazku wykonane jest z pasów ceowych **(3)**, połączonych ze sobą integralnymi wzdłużnikami **(3a)** z zabezpieczeniem mechanicznym i sztywno związanych na wzdłużnikach **(3a)** z układem wręgów ramowych **(7)**, które za pośrednictwem przekładki półsztywnej **(10)** związane są na styku równoległym do powierzchni zewnętrznej poszycia.

Sposób formowania poszycia według wynalazku polega na tym, że strefowo laminuje się parę skrajnych warstw zewnętrznych **(1 i 2)**, korzystnie z maty i tkaniny o wzmocnionym wątku z zakładką brzegów pod linię przyszłych wzdłużników **(3a)**, po zestaleniu się warstw **(1 i 2)** ustawia się parę belek oporowych **(15)** w linii wzdłużników **(3a)**, a między nimi formuję się pierwszy pas ceowy **(3)**, obejmujący jedną szerokość wstęgi zbrojenia, korzystnie tkaniny rowingowej i po zestaleniu się pasa **(3)** przenosi się belki **(15)** na linię następnych, przyległych wzdłużników **(3a)** oraz for-

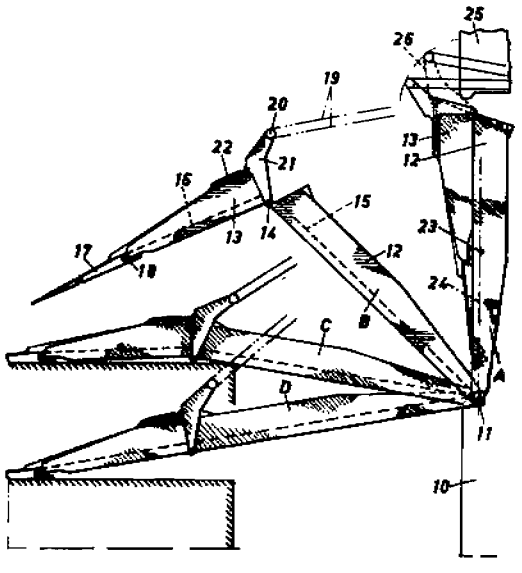
muje przyległe pasy ceowe (3) dolaminowując je do pierwszego wzdłużnika (3a), przy czym do belki oporowej (15) mocuje się taśmą korzystnie pręty przeciągane (5), zbrojone jednokierunkowo o profilu zbliżonym do trójkąta, które zalaminowuje się wewnątrz wzdłużnika (3a) u jego podstawy i w skrajnym pasie (3), służące do uformowania łagodnych załomów laminatu, po czym w linii wręgów ramowych (7), np. w odstępie dwu- do trzykrotnie większym od odstępu wzdłużników (3a) nakleja się między nimi przekładki (10) w postaci płytek tworzywa piankowego podatnego, np. półsztywnego, a na nich formy wbudowane (11) proflu wręgowego (7), znacznie wyższego od wzdłużników (3a), na których formuje się wręgi ramowe (7). (2 zastrzeżenia)

65a; B63b **P. 171094** 15.05.1974

Navire Cargo Gear International AB, Göteborg, Szwecja (Per Fagerlund).

Rampa załadowcza statku

Przedmiotem wynalazku jest rampa załadowcza statku zwłaszcza rampa o znacznej długości i zawierająca dwa pokładniki (12, 13) przegubowo połączone ze statkiem i unosząca tory przejezdne (15, 16), przy czym pokładniki i tory są dzielone na dwie części połączone ze sobą za pomocą poprzecznych elementów zawiasowych (14) umieszczonych w połowie drogi rampy licząc od przegubu wewnętrznego (11) tak że dwie części rampy, przy pomocy elementów ciągnowych (19) połączonych z każdym pokładnikiem, mogą być razem składane i obrócone wokół środkowych elementów zawiasowych (14), do pionowej pozycji zeształowania na burcie statku. Rampa posiada koła linowe (20) dla prowadzenia lin elementów wciągających, które są umieszczone na ramionach wychylnych (21) i przegubowo zamocowane przy każdym pokładniku, przylegle do leżących w połowie długości elementów zawiasowych (14), przy czym ramiona są dłuższe niż wysokość odpowiednich pokładników przy elementach zawiasowych i urządzenie uruchamiające zamocowane na każdej części (13) korespondującego pokładnika jest dostosowane do nastawiania położenia kątowego między ramieniem wychylnym a zewnętrzną częścią pokładnikową. (4 zastrzeżenia)

65a; B63b **P. 171258 T** 18.05.1974

Wyższa Szkoła Morska, Gdynia, Polska (Edward Gill, Zdzisław Bielawski).

Pływający nośnik narzędzi hydroakustycznych

Pływający nośnik narzędzi hydroakustycznych podwieszany do motorówki specjalizowanej przeznaczony jest szczególnie do pomieszczenia na nim czujników echosond i/lub przetworników magnetostrykcyjnych do podwodnego echotrałowania powierzchni dna morskiego. Nośnik składa się zasadniczo z platformy wspartej na dwu pływakach mającej postać katamarana, zaopatrzonej w dwa wychylne i obrotowe bomy. Bomy te pozostawiane w położenie pracy poprzecznie do osi wzdłużnej zestawu nośnik-motorówka są wsparte elastycznie na ruchomych pływakach wypornościowych po trzy na każdy z bomów. Do rozstawienia i zsuwania bomów, nośnik jest wyposażony w układ ściągów linowych współpracujących z windami rufową i dziobową. Bomy mają wewnątrz drążony kroplokształtny przekrój i są zaopatrzone w wewnętrzny przewód wody pod zwiększonym ciśnieniem, wpływającej na końcu bomu przez odpowiednią dyszę reakcyjną, wspomagającą swym działaniem proces rozsuwania bomów do położenia pracy i proces zmiany kursu w czasie wykonania echotrałowania (zwroty). (6 zastrzeżeń)

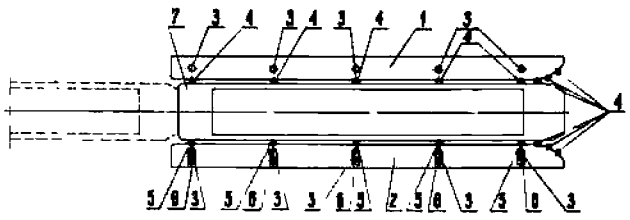
65a; B63b **P. 171576 T** 31.05.1974

Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Ryszard Rink).

Urządzenie do przeciągania barek podczas przeładunku

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do przeciągania barek podczas przeładunku, zwłaszcza materiałów sypkich za pomocą stacjonarnych urządzeń wyładowczych o pracy ciągłej lub przerywanej.

Urządzenie stanowią dwa pływające pontony (1) i (2) usytuowane względem siebie równolegle z zachowaniem odstępu między nimi oraz prowadzone na dalbach (3) osadzonych w dnie akwenu wodnego, przy czym pontony (1) i (2) są o przekrojach prostokątnych a od strony wprowadzania barki (7) na części długości każdego pontonu (1) i (2) są o malejącej szerokości podstawy w kierunku na zewnątrz. Ponton (1) od strony pontonu (2) na całej długości wyposażony jest w nienapędzane ogumione koła (4), zaś ponton (2) od strony pontonu (1), na długości o stałym przekroju, wyposażony jest w napędzane ogumione koła (5) z hamulcami a w części o zmiennym przekroju w nienapędzane ogumione koła (4). Ponton (2) ponadto wyposażony jest w siłowniki (6) służące do przemieszczania tego pontonu w płaszczyźnie poziomej i wywierania nacisku kół (4) i (5) na barkę (7). (1 zastrzeżenie)

65b; B63c **P. 171162 T** 16.05.1974

Centrum Techniki Okrętowej, Przedsiębiorstwo Państwowe Wyodrębnione, Gdańsk, Polska (Stanisław Staszkiewicz, Antoni Tyc, Jerzy Waleron, Stanisław Żarski).

Sposób zwiększenia wydajności suchych doków oraz urządzenie do stosowania tego sposobu

Sposób i urządzenie dotyczą zwiększania wydajności suchych doków przy wielotaktowej budowie statków w przypadkach, gdy ciężary bloków przekraczają

nośność urządzeń dźwigowych. Sposób polega na przesuwaniu bloków kadłubowych do tylnej części suchego doku na zapadnię za pomocą urządzenia do transportu poziomego. Po przetransportowaniu bloku kadłubowego na zapadnię, zostaje ona opuszczona do poziomu dna suchego doku.

Urządzenie składa się z urządzeń do transportu poziomego i z zapadni zaopatrzonej w podnośniki, które służą do powolnego opuszczania zapadni z blokiem kadłubowym w dół oraz do podnoszenia pustej zapadni w górę. (2 zastrzeżenia)

65b; B63c **P. 171247 T** 18.05.1974

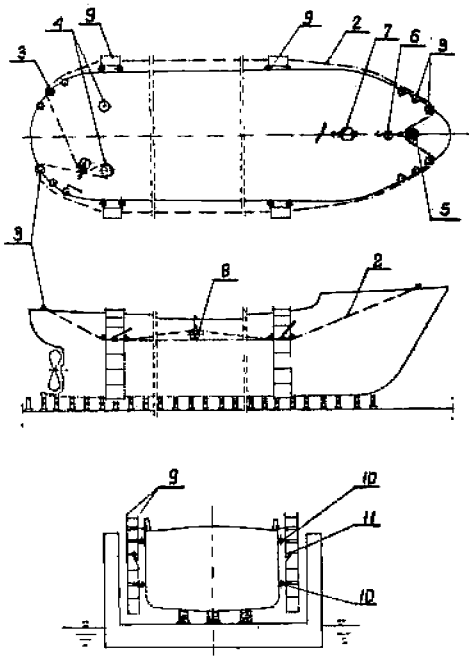
Gdańska Stocznia Remontowa, Przedsiębiorstwo Państwowe, Gdańsk, Polska (Józef Kubicki).

Rusztowanie jezdno-wiszące do konserwacji i remontu poszycia kadłuba statku stojącego w doku lub na wodzie

Rusztowanie jezdno-wiszące przeznaczone jest do konserwacji i remontu poszycia kadłuba statku stojącego w doku lub na wodzie.

Rusztowanie jezdno-wiszące składa się z pomostów **(1)** umieszczonych w ramie **(9)** i zawieszonych na nośnej linie **(2)**. Lina **(2)** jest opasana na zewnętrznym poszyciu kadłuba i zamocowana na cumowniczych rolkach **(3)** dziobowych i rufowych. Lina **(2)** przechodzi przez wciągarkę **(4)** oraz napinające rolki **(5)** do których jest zamocowany dynamometr **(6)**. Dynamometr **(6)** jest zamocowany do wciągnika **(7)** napinającego nośną linę **(2)**. W środkowej części kadłuba nośna lina **(2)** jest podwieszona na linowych krążkach **(8)**.

W ramie **(9)** są zamontowane pomosty **(1)** i teleskopowe rolki **(10)** służące do ustalania położenia ramy **(9)** względem poszycia kadłuba. Powyżej środka ciężkości rusztowania są zamontowane linowe rolki **(11)** służące do jazdy po linie **(2)**. Do ramy **(9)** rusztowania w miejscu przejścia liny nośnej przy podeście jest zamocowany hamulec **(12)** i ręczna wciągarka **(13)**. (2 zastrzeżenia)

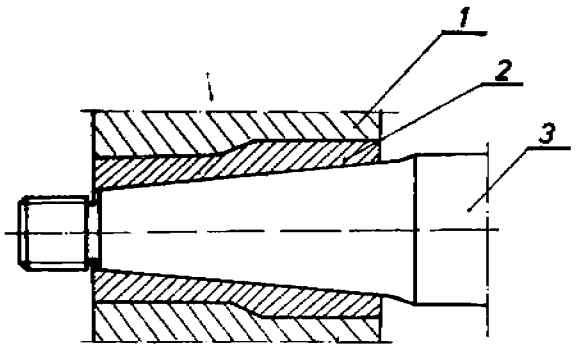

65h; B63h **P. 170541 T** 22.04.1974

Biuro Projektowo-Technologiczne Morskich Stoczni Remontowych „Prorem", Gdańsk, Polska (Stanisław Nowacki, Ignacy Gut).

Połączenie śruby napędowej z wałem śrubowym

Połączenie śruby napędowej z wałem śrubowym **(3)** jest wykonane w ten sposób, że w piaście śruby napędowej **(1)** znajduje się tuleja **(2)**. Tuleja **(2)** ma kształt stopniowanego walca śrubowego **(3)**, na którym jest osadzona. (1 zastrzeżenie)

67a; B24b **P. 170387** 16.04.1974

Pierwszeństwo: 21.04.1973 — RFN (P 23 20 345.4)

Karl Heeseman, Bad Oeynhausen-Rehme, Republika Federalna Niemiec.

Szlifierka taśmowa

Szlifierka taśmowa służy do szlifowania płaskich i/lub wypukłych względnie wklęsłych powierzchni przedmiotów obrabianych. Szlifierka ta ma napędzane silnikiem, przemieszczające się wraz ze szlifowanymi przedmiotami urządzenie transportowe **(12)**, na przykład w postaci łańcuchów, taśm przenośnikowych lub podobnych urządzeń, taśmę ścierną **(13)** bez końca umieszczoną ponad urządzeniem transportowym i przemieszczającą się poprzecznie lub równolegle do kierunku przemieszczania się przedmiotów obrabianych oraz przyporządkowany tej taśmie szlifującej elastyczny element dociskowy **(14)**, zwłaszcza w postaci belki dociskowej przemieszczający tę taśmę w kierunku szlifowanego przedmiotu i przytrzymujący ją przy powierzchni tego przedmiotu za pomocą mechanizmów dociskowych dwustronnego działania **(16, 17)** rozmieszczonych w odstępach od siebie w kierunku przemieszczania się taśmy ściernej, mających na przykład postać siłowników.

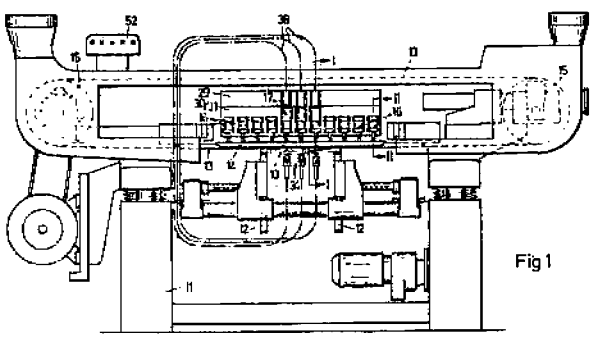

Fig 1

Szlifierka charakteryzuje się tym, że przynajmniej niektóre z mechanizmów dociskowych **(16, 17)** są ruchome w kierunku powierzchni przedmiotu szlifowanego **(10)** przy dopasowywaniu się elementu dociskowego **(14)** a tym samym taśmy ściernej do kształtu wklęsłej i/lub wypukłej powierzchni przedmiotu obrabianego, przeznaczonej do szlifowania, zależnie od kształtu tej powierzchni ale niezależnie od ruchu części tych mechanizmów wywierających nacisk obróbkowy. (17 zastrzeżeń)

67a; B24b **P. 170575 T** 24.04.1974

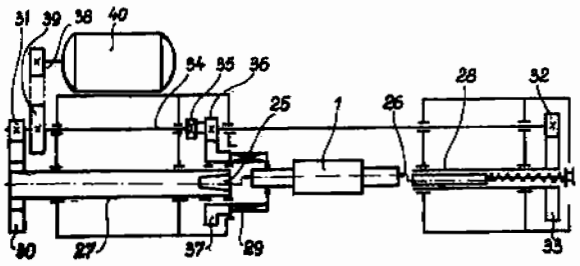
Pierwszeństwo: 24.04.1973 — Węgry (nr NE-509)

Nehézipari Müszaki Egyetem, Miskolc — Egyetemvaros, Węgry.

Sposób obróbki wielokątnych przedmiotów obrabianych i szlifierka do przeprowadzania tego sposobu

Sposób obróbki przedmiotów wielokątnych polega na tym, że obrabiany przedmiot obraca się wokół jego własnej osi, równoległej do osi ściernicy obracającej się wokół stałej osi lub wokół osi wykonującej ruch nawrotowy i jednocześnie obraca się oś przedmiotu obrabianego po torze płaszcza cylindrycznego z taką prędkością obrotową, która jest wynikiem mnożenia prędkości obrotowej obrotu przedmiotu wokół jego własnej osi przez liczbę kątów oraz zmienia się okresowo stosunek prędkości kątowych dwóch wymienionych ruchów zasadniczych.

Szlifierka do szlifowania przedmiotów wielokątnych ma wrzeciono główne **(27)** obracające się wokół osi równoległej do osi **(9)** przedmiotu obrabianego **(1)** obracającego się wokół stałej osi, oraz posiada osiowo nastawne wrzeciono **(28)** konika równoległe do wrzeciona głównego **(27)** i obracające się synchronicznie z nim, jak również jest wyposażona w kły tokarskie o stałej mimośrodkowości lub w kły tokarskie **(25, 26)** o przestawnej mimośrodowości osadzone we wrzecionie głównym **(27)** i we wrzecionie **(28)** konika, a ponadto ma urządzenie zabierakowe **(29)** zabierające przedmiot obrabiany zamocowany pomiędzy kłami tokarskimi **(25, 26)** i przekładnię umożliwiającą sztywne połączenie obrotowe lub wymuszone połączenie obrotowe o stosunku przełożenia, równym liczbie boków przedmiotu obrabianego **(1)** lub liczbie jego kątów, pomiędzy urządzeniem zabierakowym **(29)** a wrzecionem głównym **(27)**, jak również ma umieszczone w łańcuchu kinetycznym przekładni urządzenie korekcyjne **(35)** zmieniające okresowo prędkość kątową w okresach postępowego ruchu kołowego. (16 zastrzeżeń)

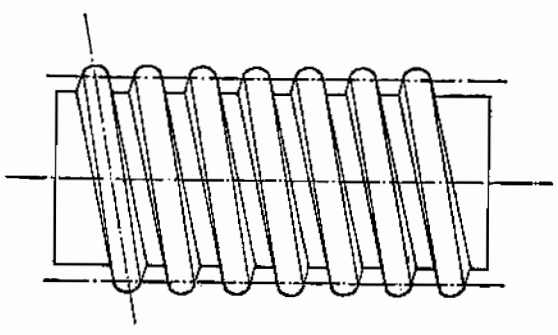

67a; B24b **P. 170853 T** 06.05.1974
491; B23p

Fabryka Obrabiarek Specjalnych „Ponar-Wiepofama", Poznań, Polska (Kryspin Wiśniewski).

Urządzenie do dogniatania

Urządzenie do dogniatania ma postać ślimaka, którego wierzchołki zębów są zaokrąglone.

Urządzenie może być stosowane do obróbki powierzchni płaskich oraz cylindrycznych zewnętrznych i wewnętrznych. (1 zastrzeżenie)

67a; B24b **P. 172882** 19.07.1974

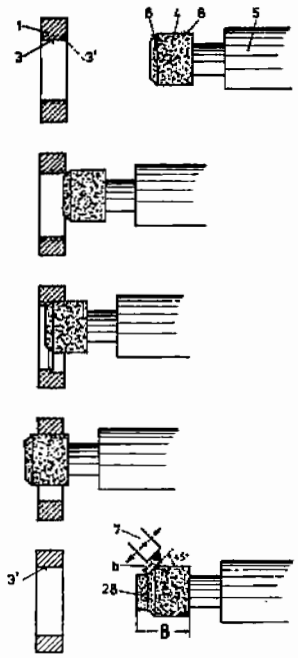
Pierwszeństwo: 19.07.1973 — RFN (P 23 36 705.7-14)
07.03.1974 — RFN (P 24 10 805.2)

Zahnradfabrik Friedrichshafen Aktiengesellschaft Friedrichshafen, Republika Federalna Niemiec (Otto Bauknecht).

Sposób szlifowania wewnętrznego

Przedmiot wynalazku dotyczy sposobu wewnętrznego szlifowania na okrągło otworów o kształcie cylindrycznym lub stożkowym.

Sposób ten charakteryzuje się tym, że stosuje się cylindryczną ściernicę z powierzchnią skośną po stronie czołowej, której cylindryczną powierzchnię ustawia się, względnie obciąga, na wymiar ostateczny przeznaczonego do szlifowania otworu, a następnie przesuwa się przez całą długość otworu i cały naddatek na szlifowanie w tym otworze zdejmuje się w jednym przejściu, przy czym obciąganie powierzchni skośnej przeprowadza się jednocześnie ze zmianą przedmiotu obrabianego, a długość drogi jaką przebywa diament podczas obciągania ogranicza się tak, żeby szerokość powierzchni skośnej była zawsze jednakowa. Po obciągnięciu skośnej powierzchni na całej długości względnie grubości ściernicy doprowadza się ją na nowo do położenia nastawienia na wymiar ostateczny otworu i obciąga się jej powierzchnię zewnętrzną, a powierzchnię zewnętrzną ściernicy obciąga się, wzdłuż równoległej do osi otworu linii styku z otworem, za pomocą diamentu usytuowanego w odległości od osi otworu, równej połowie średnicy gotowego otworu. (9 zastrzeżeń)

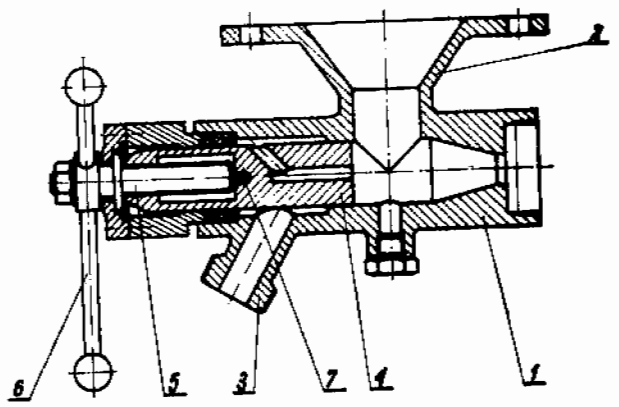
67b; B24c **P. 172344 T** 01.07.1974

Biuro Projektowo-Technologiczne Morskich Stoczni Remontowych, Gdańsk, Polska (Sławomir Goździełko).

Strumienica do piaskowania

Strumienica do piaskowania, składa się z korpusu **(1)**, który ma u góry wsyp **(2)** i u dołu króciec **(3)** oraz w osi wsypu **(2)** otwór spustowy do piasku. Wewnątrz

korpusu (1) znajduje się tłok (4), który jest przesuwany za pomocą śruby (5) i pokrętła (6). Tłok (4) ma otwór w osi symetrii, przez który jest doprowadzane sprężone powietrze. Do tłoka (4) jest zamocowany kołek (7), który jest prowadzony w rowkach korpusu (1) i uniemożliwia obracanie się tłoka (4). (1 zastrzeżenie)

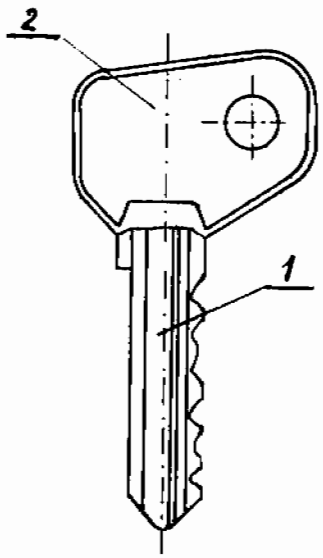

68a; E05b **P. 170852 T** 06.05.1974

Spółdzielnia Pracy Elektromechaniki Samochodowej „SPES", Warszawa, Polska (Józef Krajewski).

Sposób wykonywania kluczy płaskich typu „Yale" zwłaszcza do stacyjek samochodowych

Sposób wykonywania kluczy płaskich typu „Yale" zwłaszcza do stacyjek samochodowych, polegający na wykonaniu klucza z dwóch części, a mianowicie trzonowej (1), którą uzyskuje się przez walcowanie obustronnie wzdłużnych rowków (3) z taśmy stalowej o szerokości równej szerokości części trzonowej (1) oraz z części chwytnej (2), która powstaje w wyniku zatopienia górnej części trzonowej (1) w matrycy wtryskowej. W ten sposób obydwie części (1 i 2) zostają połączone w sposób trwały. (1 zastrzeżenie)

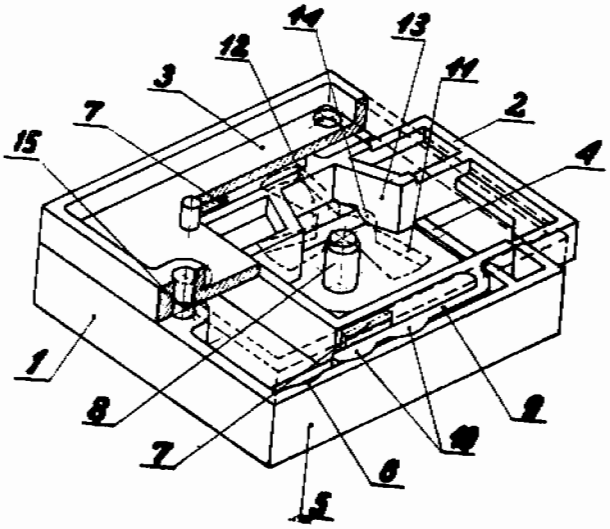

68a; E05b **P. 172893 T** 11.06.1974

Spółdzielnia Pracy Przemysłu Chemiczno-Mineralnego „San" Jarosław, Polska (Karol Poznański, Tadeusz Warzybok, Józef Gola, Bolesław Kogut).

Zamek meblowy nakładany

Zamek meblowy nakładany, uruchamiany jest kluczem obrotowym. Składa się on z obudowy (1), w której umieszczony jest suwak (2) zakryty pokrywą (3), przy czym wszystkie elementy zamka wykonane są z tworzywa sztucznego. Obudowa (1) ma kształt koryta prostokątnego z wyjęciem (4) w jej ścianie czołowej. Boczne dłuższe ściany (5) obudowy (1) mają trzy gniazda profilowe (6) a z jej dna wystają prostopadle dwie prowadnice (7) oraz trzpień (8) klucza obrotowego. Suwak (2) ma kształt ramki prostokątnej zaopatrzonej w dwa odstające i sprężynujące ramiona (9) mające po dwa garby (10), o profilu odpowiadającym gniazdom (6) obudowy (1) i ślizgające się w czasie zamykania i odmykania zamka w gniazdach (6). (2 zastrzeżenia)

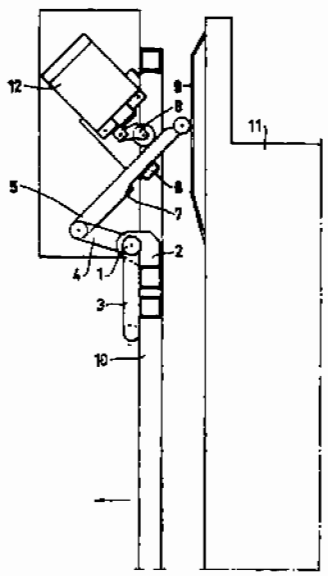
68d; E05f **P. 170632** 26.04.1974

Pierwszeństwo: 26.04.1973 — Szwecja (nr 7305872-9)

Linden — Alimak AB, Skelleftea, Szwecja.

Zatrzask do drzwi

Zatrzask do drzwi zwłaszcza w podłogach wyciągów szybowych ma ramię blokujące (5) zawierające ogranicznik (7) połączone obrotowo z jednym końcem

dźwigni **(4)**. Drugi koniec dźwigni **(4)** połączony jest sztywno z osią **(1)** umocowaną na ramie drzwi. Do osi **(1)** jest sztywno zamocowana dźwignia prowadząca **(3)**. Zatrzask ma także zespół sprężynujący **(8)** dla przesuwania ramienia **(5)** połączonego z wyłącznikiem. Zespół sprężynujący **(8)** zawiera element **(7)** przewodzący prąd elektryczny dla spowodowania przepływu prądu między stykami podczas zetknięcia się ramienia blokującego **(5)** z progiem **(6)** i przerwaniem przepływu prądu między stykami gdy ramię **(5)** nie styka się z progiem. Ramię blokujące **(5)** jest uruchamiane przez mechanizm otwierający drzwi. (9 zastrzeżeń)

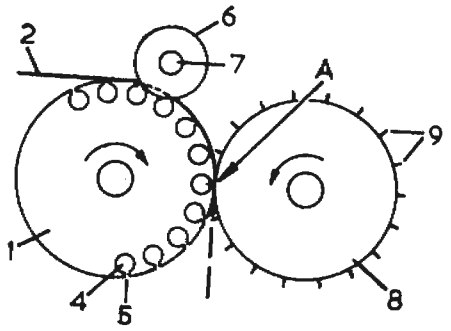
69; B26b **P. 170016** 01.04.1974

Pierwszeństwo: 02.04.1973 — Wielka Brytania (nr 15703/73)

Imperial Chemical Industries Limited, Londyn, Wielka Brytania.

Urządzenie do cięcia materiału w formie arkuszy

Urządzenie do ciągłego cięcia materiału w postaci arkuszy charakteryzuje się tym, że zawiera rolkę **(1)** na której w części powierzchni wewnętrznej umieszcza się materiał **(2)** utworzony w formie arkusza, a w pobliżu zewnętrznej powierzchni rolki wykonano szereg wzdłużnych przewodów **(4)** tworzących rowki które połączone są z otoczeniem przez wzdłużne szczeliny **(5)**. (15 zastrzeżeń)

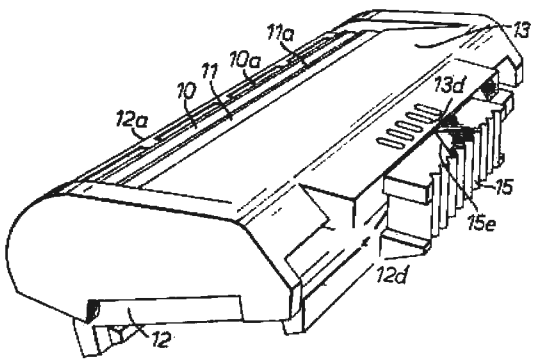
69; B26 **P. 171050** 14.05.1974

Pierwszeństwo: 15.05.1973 — W. Brytania (23114/73)

Wilkinson Sword Limited Buckinghamshine, Wielka Brytania (Christopher John Hood).

Zespół ostrza do golenia

Zespół ostrza do golenia zawierający co najmniej jedno ostrze **(10, 11)** zamocowane w zasadniczo sztywnym korpusie **(12)** posiada elementy regulacyjne **(12c, 12d, 15, 15a, 15a1, 15d)** dla ustawienia kąta jaki tworzy dwusieczna **(17)** kąta ostrza **(10)** z linią styczną do powierzchni zabezpieczającej **(12a)** i do krawędzi tnącej **(10a)** ostrza **(10)**. (7 zastrzeżeń)

74a; G08b
30a; A61b
43a²; G07c **P. 170295 T** 11.04.1974

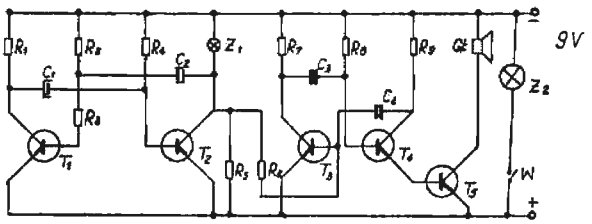
Zjednoczone Zespoły Gospodarcze, Warszawa, Polska (Marian Urbańczyk, Eliasz Hołowicz, Tadeusz Łaguna).

Urządzenie alarmowe dla chorych

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie noszone przez chorych, obejmujące znak „SOS", impulsator alarmowy wywołujący sygnały świetlne i dźwiękowe, informujące otoczenie o zasłabnięciu chorego lub jego utracie przytomności oraz udzielające informacji o osobie chorego, jego schorzeniu, lekach przez niego stosowanych, o sposobie udzielania mu pierwszej doraźnej pomocy itp. Dotyczy ono szczególnie chorych cierpiących na anginę pectoris, cukrzycę, epilepsję, zawały serca, nad- i niedociśnienie tętnicze, zanik pamięci itp.

Urządzenie obejmuje znak „SOS" i impulsator alarmowy, nadający po jego uruchomieniu przez chorego automatycznie przerywane sygnały świetlne i dźwiękowe, dobrze słyszalne i widoczne przez otoczenie, które po ich zauważeniu przystępuje do udzielenia choremu pierwszej doraźnej pomocy. Cechą znamienną układu elektronicznego impulsatora stanowi jednoczesność wywoływania przerywanych sygnałów świetlnych i dźwiękowych i ich automatyczne wywoływanie bez udziału chorego.

Dalszymi cechami znamiennymi są: zespół dokumentów informacyjnych dotyczący personaliów chorego, rodzaju choroby, leków stosowanych przez chorego, ciśnienia tętniczego, grupy krwi, uwagi dla udzielających pierwszej pomocy itp. oraz zespół zabiegowy zawierający natychmiast skutkujące leki i drobne przyrządy zabiegowe, jak: kroplomierz, strzykawka itp. (3 zastrzeżenia)

$R_1 = 270\ \Omega$
$R_2 = 10\ k\Omega$
$R_3 = 1{,}5\ k\Omega$
$R_4 = 1{,}5\ k\Omega$
$R_5 = 100\ \Omega$
$R_6 = 27\ k\Omega$
$R_7 = 7{,}5\ k\Omega$
$R_8 = 27\ k\Omega$
$R_9 = 7{,}5\ k\Omega$

$C_1 = 50\ \mu F$
$C_2 = 20\ \mu F$
$C_3 = 22 \div 47\ nF$
$C_4 = 47\ nF$

Z - 6V(7V) 0,1A
Gł - 4 Ω, 0,2 W

$T_4 \div T_5$ - TG50 ÷ 55 ASY 34 ÷ ASY 37

74a; G08b **P. 170389** 16.04.1974

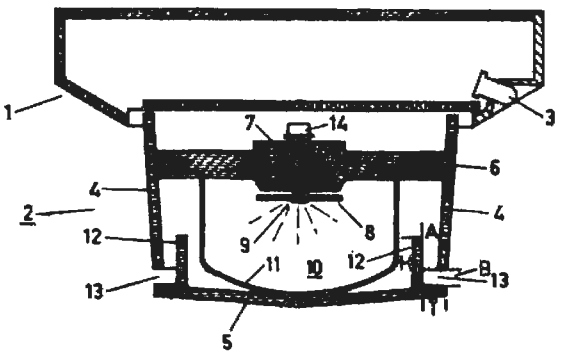
Pierwszeństwo: 17.04.1973 — Szwajcaria (nr 5519/73)

Cerberus AG, Männedorf, Szwajcaria (Klaus Schütt).

Sygnalizator pożarowy jonizacyjny

Przedmiotem wynalazku jest sygnalizator pożarowy jonizacyjny. Sygnalizator zawiera obudowę, zaopatrzoną w otwory wlotowe powietrza, w której znajduje się komora jonizacyjna o dwóch elektrodach i źródło promieniowania do wytwarzania jonów i, którego prąd jonowy zmienia się w obecności dymu i aerozolu, będących produktami spalania.

Obudowa (4) sygnalizatora jest co najmniej częściowo zdejmowalna, a ponadto otwory mają postać szczeliny pierścieniowej (13), przesłoniętej co najwyżej przez żebra złączne. Poza tym sygnalizator ma urządzenia do hamowania i odchylania strumienia powietrza wpływającego przez otwory, zaś elektroda (11) ma postać siatki przepuszczającej powietrze i jest usytuowana wewnątrz obudowy (4) tak, że chroni przed dotknięciem drugą elektrodę (8), która jest połączona z elektrodą sterującą tranzystora czułego na zmiany natężenia pola elektrycznego. (16 zastrzeżeń)

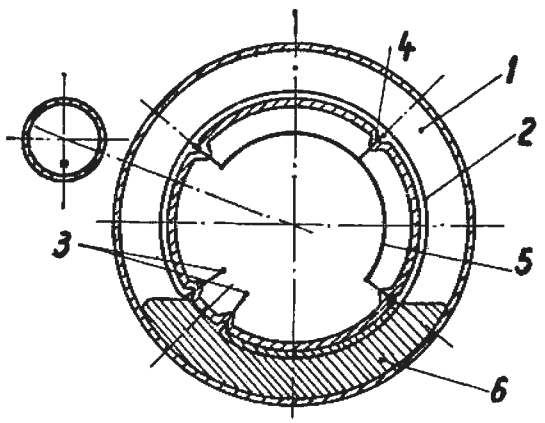

74b; G08b **P. 172237 T** 26.06.1974

Biuro Studiów i Projektów Energetycznych „Energoprojekt", Gliwice, Polska (Wiktor Gillner).

Przemiennik obrotowy

Przemiennik obrotowy służy do przetwarzania informacji o zmianie kąta położenia czujnika położenia na sygnał elektryczny. Konstrukcję przemiennika obrotowego stanowi naczynie zamknięte (1) w kształcie torusa, którego oś obrotu leży na płaszczyźnie poziomej. Jedna czwarta objętości torusa jest wypełniona rtęcią (6), zaś pozostałe trzy czwarte objętości torusa — próżnią lub gaze obojętnym. Wewnątrz

torusa, wzdłuż jego ściany o najmniejszym promieniu na łuku o kącie około 340°, umieszczony jest drut oporowy (2), którego dwa końce, wyprowadzone na zewnątrz torusa, tworzą wyprowadzenia (3). W ścianie torusa o najmniejszym promieniu znajdują się trzy elektrody (4), które na zewnątrz torusa są połączone ze sobą elektrodą zwarciową (5). W wyniku zmiany kąta położenia przemiennika obrotowego w płaszczyźnie pionowej następuje przepływ rtęci wzdłuż drutu oporowego (2), powodując zmianę rezystancji pomiędzy jednym z wyprowadzeń (3) a elektrodą zwarciową (5). (2 zastrzeżenia)

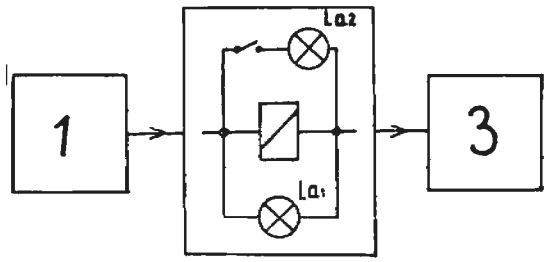
74d; G08b **P. 170136 T** 05.04.1974

Zakłady Okrętowych Urządzeń Elektrycznych „Elmor", Gdańsk, Polska (Andrzej Borkowicz, Jerzy Makowicz).

Uniwersalny sygnalizator świetlny stanów alarmowych

Uniwersalny sygnalizator świetlny stanów alarmowych składa się z klucza półprzewodnikowego (3) połączonego z prostownikiem (1) i obciążeniem (2). Klucz półprzewodnikowy sterowany jest z generatora impulsów sterujących (4) poprzez dzielnik częstotliwości lub przerzutnik (5). W zależności od potrzeb można uzyskać 3 warianty podłączenia obciążenia w postaci żarówek sygnalizacyjnych, niezależnie od warunków zewnętrznych.

Układ może być zasilany napięciem stałym lub zmiennym. (3 zastrzeżenia)

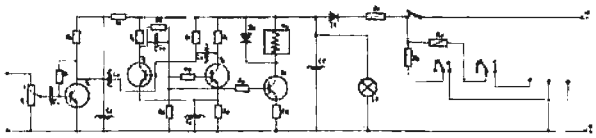

74d¹; G08g **P. 170212 T** 09.04.1974

Instytut Badawczy Dróg i Mostów, Warszawa, Polska (Marian Głogowski).

Czujnik do pomiaru różnych wielkości związanych z ruchem pojazdów

Czujnik do pomiaru różnych wielkości związanych z ruchem pojazdów na jezdni takich, jak przerwy w ruchu pojazdów, ilość pojazdów, szybkość pojazdów itd., składa się ze stalowego pręta pobudzającego (1) ułożonego w nawierzchni na płaskowniku (2), połączonego z przetwornikiem (3) przetwarzającym mechaniczne drgania pręta (1) na impulsy elektryczne. Prze-

twornik (3) połączony jest poprzez tranzystorowy wzmacniacz (T_1) impulsów elektrycznych ze sterującym multiwibratorem stabilnym (T_2 i T_3) mającym za zadanie przepuszczanie tylko pierwszego impulsu z ciągu impulsów, powstałych w wyniku najechania koła pojazdu na pręt (1). (1 zastrzeżenie)

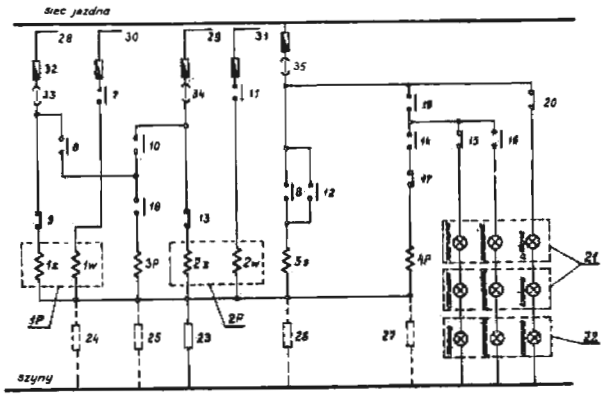
74d[1]; G08g P. 170622 25.04.1974

Zenon Mikołajczyk, Toruń, Polska (Zenon Mikołajczyk).

Elektryczny układ drogowej sygnalizacji świetlnej, zwłaszcza dla trakcji tramwajowej

Przedmiotem wynalazku jest elektryczny układ drogowej sygnalizacji świetlnej, zwłaszcza dla dwutorowej trakcji tramwajowej.

Układ składa się z włączonych równolegle do sieci dwóch przekaźników **(1P)**, **(2P)**, o podtrzymywaniu magnetycznym załączanych i wyłączanych przez odpowiednie cewki **(1z)**, **(1w)**, **(2z)**, **(2w)**, dwóch przekaźników pośrednich **(3P)**, **(4P)** o regulowanej zwłoce odpadania, stycznika **(5s)** oraz zestawu świateł sygnalizacyjnych usytuowanych w sygnalizatorach **(21)** i powtarzaczu sygnałów **(22)**, przy czym żarówki do ich oświetlenia są połączone szeregowo. Dla zał/wył. świateł sygnalizacyjnych w sygnalizatorach **(21)** powtarzaczu sygnałów **(22)** zastosowano, dla każdej linii oddzielnie załączeniowe sanki **(28)**, **(29)** oraz wyłączeniowe sanki **(30)**, **(31)**. (3 zastrzeżenia)

74c; G08b P. 170032 T 02.04.1974

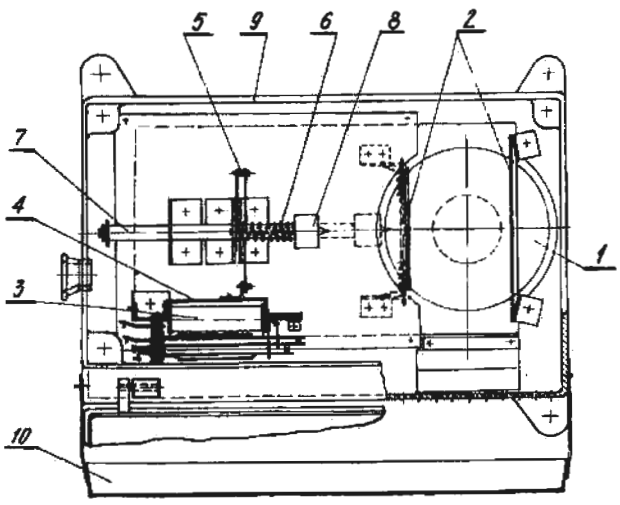
Kopalnia Węgla Kamiennego „Milowice-Czeladź", Sosnowiec, Polska (Bronisław Bik, Andrzej Jamruszkiewicz, Jerzy Janus, Janusz Piętak, Mieczysław Szymaniak).

Sposób sygnalizacji alarmowej i urządzenie sygnalizacji alarmowej

Sposób sygnalizacji alarmowej polega na tym, że rozmieszczone w odpowiednich miejscach na dole kopalni zbiorniki z ciekłym merkaptanem zostają w przypadku zagrożenia rozbite, a wypływający merkaptan swym charakterystycznym zapachem alarmuje załogę.

Urządzenie sygnalizacji alarmowej zawiera szklany zbiornik **(1)** z ciekłym merkaptanem, przekaźnik **(3)** oraz urządzenie zbijające **(5)**, **(6)**, **(7)**, **(8)**.

(2 zastrzeżenia)

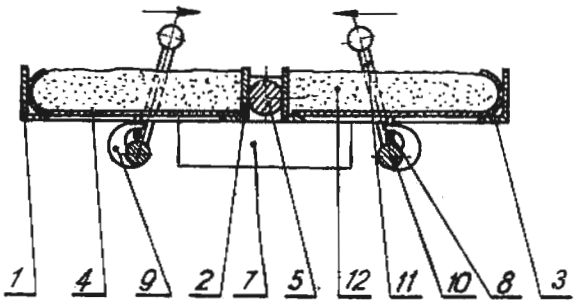

80a; B28b P. 171596 T 01.06.1974

Wojewódzka Spółdzielnia Pracy Materiałów Budowlanych im. St. Martyki, Opole, Polska (Stefan Wierzbiński).

Urządzenie do wyrobu elementów betonowych

Urządzenie do wyrobu elementów betonowych przeznaczone jest zwłaszcza do wyrobu obrzeży trawnikowych. Urządzenie składa się z obracalnej ramy i układu komór w których następuje formowanie elementów betonowych. Wewnątrz komory **(1)** umieszczony jest wkład **(4)** o profilowanym kształcie ustalany za pomocą rygli **(9)**, które umożliwiają opuszczenie wkładu **(4)** wraz z wyrobem gotowym **(12)** na podłoże. Oddzielanie wkładu **(4)** odbywa się ześlizgiem wzdłuż profilowanej powierzchni wyrobu gotowego **(12)**. (2 zastrzeżenia)

80a; B28b P. 172951 T 23.07.1974

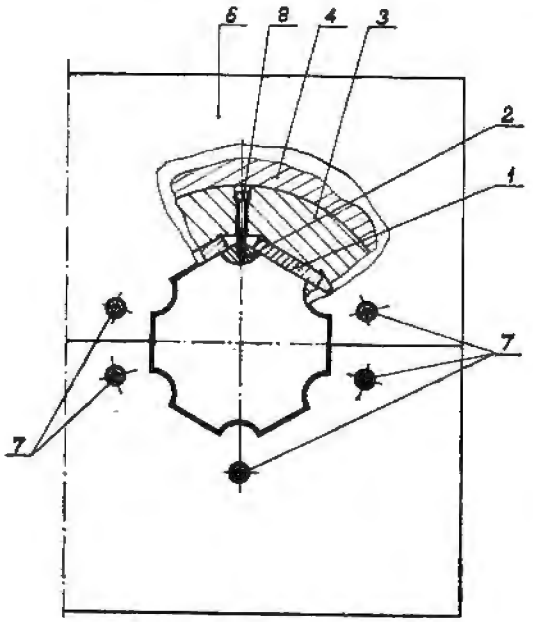
Zakłady Mechaniczne Przemysłu Materiałów Ogniotrwałych „Ofama", Przedsiębiorstwo Państwowe, Opole, Polska (Janusz Rudnicki, Kazimierz Słota, Zdzisław Świerczyński).

Forma do produkcji kształtek ceramicznych zwłaszcza wyrobów ogniotrwałych

Przedmiotem wynalazku jest forma do produkcji kształtek ceramicznych zwłaszcza wyrobów ogniotrwałych.

Forma składa się z wykładzin **(1)** i **(2)** osadzonych w tulei wymiennej **(3)** ustalonej w korpusie **(4)** przy pomocy pierścienia dzielonego **(5)** i dociskanej śrubami **(7)** poprzez płytę górną formy **(6)**. Płyty wykładzinowe **(1)** mocowane są przy pomocy wykładziny narożnej — profilowej **(2)** skręcanej śrubami **(8)** z korpusem **(4)**.

Taka konstrukcja formy gwarantuje łatwą i szybką wymianę zużytych wykładzin a także w dużym stopniu upraszcza wykonawstwo formy przez wyeliminowanie bardzo ścisłych tolerancji wymiarowych płyt wykładzinowych **(1)**. i **(2)**. (2 zastrzeżenia)

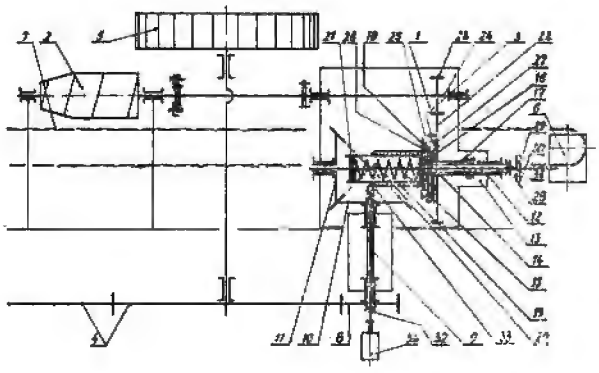
81a; B65b **P. 170665 T** 27.04.1974
81b; B65c

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Maszyn Pakujących Poznań Polska (Romuald Olejniczak).

Układ napędowy maszyn do napełniania zamykania lub etykietowania pojemników zwłaszcza butelek

Układ napędowy maszyn do napełniania, zamykania lub etykietowania pojemników, zwłaszcza butelek, składa się z przekładni **(1)** ślimaka rozdzielczego **(2)** ze sprzęgłem przeciążeniowym **(3)**, przekładni **(4)** turnikietu **(5)** przenoszącego pojemniki po torze kołowym oraz przekładni **(6)** transportera pojemników **(7)**. Przekładnia **(1)** ślimaka rozdzielczego **(2)** o przełożeniu wielokrotnym składa się z koła napędzającego **(22)**, połączonego ze sprzęgłem przeciążeniowym **(3)** z elementami zabierakowymi **(25)**, najkorzystniej sprzęgłem kulkowym, i osadzonego wraz z nim na wale **(12)**, którego czop **(28)** napędza przekładnię **(6)** transportera pojemników **(7)**, oraz z koła napędzanego **(23)**, połączonego ze ślimakiem rozdzielczym **(2)**. Elementy zabierakowe **(25)** w ilości równej przełożeniu przekładni **(1)** są rozmieszczone na jednym okręgu.

(3 zastrzeżenia)

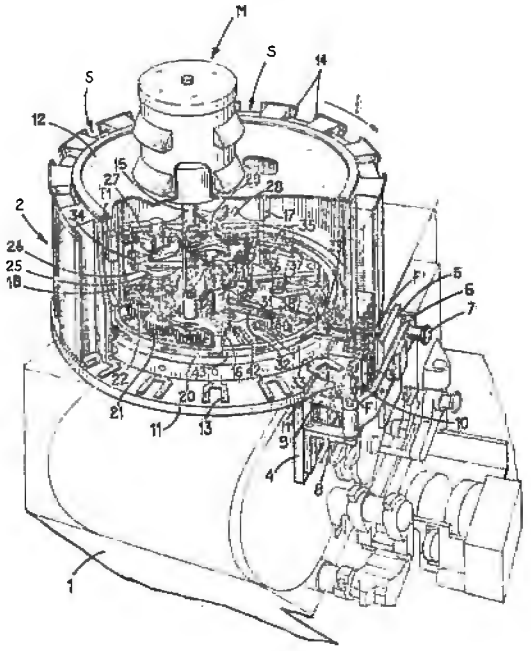
81a; B65b **P. 172608** 10.07.1974

Pierwszeństwo: 11.07.1973 — Włochy (N. 3449A/73)

G.D. Societa per Azioni Bolonia, Włochy (Enzo Seragnoli).

Urządzenie do gromadzenia i dostarczania materiału

Urządzenie do gromadzenia i dostarczenia materiału w postaci arkuszy lub wycinków np. nalepek, znaczków przylepnych, znaczków skarbowych, kuponów i wycinków o rozmaitych kształtach itp. do zastosowania w maszynach zawijających współpracuje ze stałym pojemnikiem **(3)** lub pionową komorą w kształcie szybu, z którego dna materiał jest usuwany i dostarczany do mechanizmu zawijającego maszyny do pakowania. Urządzenie według wynalazku zawiera korpus cylindryczny **(2)** zamocowany obrotowo na pionowym wałku **(15)** powyżej stałego pojemnika **(3)** zaopatrzony w wiele obwodowych przedziałów **(S)**, z których każdy może przyjmować i zawierać stos wycinków, ruchome środki stanowiące płyty **(13)** do podtrzymywania stosu wycinków wewnątrz przedziałów **(S)** względem podstawy stosu, środki **(M, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 28)** do wywoływania ruchu przerywanego cylindrycznego korpusu **(2)** dla zatrzymywania przedziałów **(S)** każdorazowo w położeniu współliniowym z pojemnikiem **(3)** oraz urządzenie wykrywające z lampą **(F')** i fotokomórką **(F)** czułe na poziom stosu wycinków wewnątrz pojemnika **(3)** dla włączania środków **(M, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 28)** i płyt **(13)** celem przeniesienia wycinków z przedziału **(S)** do pojemnika **(3)**, gdy w pojemniku **(3)** osiągnięty został określony poziom wycinków. (4 zastrzeżenia)

81a; B65b **P. 173116** 30.07.1974

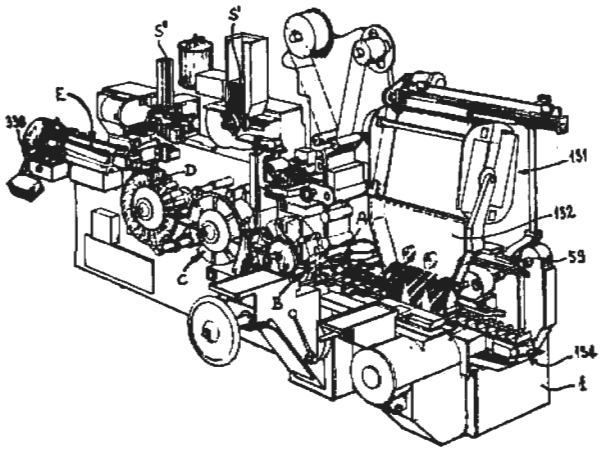
Pierwszeństwo: 31.07.1973 — Włochy (3456A/73)

G.D. Societa per Azioni, Bolonia, Włochy (Enzo Seragnoli).

Układ przekładniowy szybkobieżnego urządzenia do paczkowania papierosów

Układ przekładniowy szybkobieżnego urządzenia do paczkowania papierosów, w którym trzpień składa się z szeregu ruchomych części, przy czym zasadniczą cechą tego układu jest to, iż zawiera on szereg kół zębatych zazębionych ze sobą, silnik **(2)** do napędzania tych kół w sposób ciągły, oraz szereg wałków obracanych stale przez wspomniane koła. Mechanizm fun-

kcjonalny urządzenia jest rozmieszczony w całej linii zawijania rozciągającej się wzdłuż krętego, falistego toru i jest połączony z różnymi wałkami obrotowymi jak na przykład **(10)**, **(30)**, **(34)**, **(51)** itd. Niektóre z tych ostatnich napędzają za pośrednictwem krzyży maltańskich przykładowo **(38)**, **(32)**, **(108)** itd. zespoły o ruchu przerywanym, inne zaś nadają ruch zwrotny zespołom, poruszającym się takim ruchem, za pośrednictwem przekładni mimośrodowych. (1 zastrzeżenie)

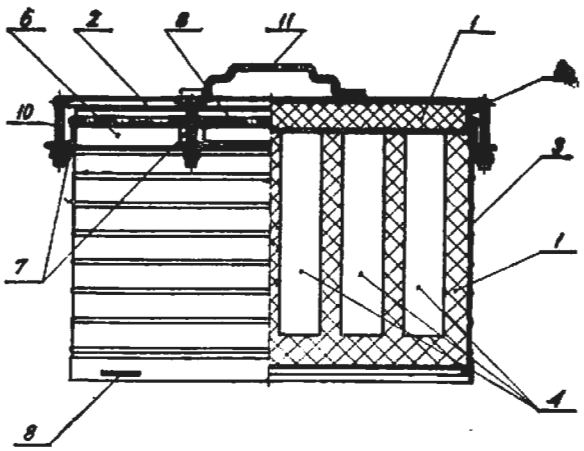
81c; B65d **P. 170600 T** 22.04.1974

Ministerstwo Obrony Narodowej — Główne Kwatermistrzostwo Wojska Polskiego. Warszawa, Polska (Tadeusz Rambuszek, Antoni Alksnin).

Pojemnik do naczyń z substancjami ciekłymi

Wynalazek wchodzi w zakres dziedziny opakowań stanowiących sztywne pojemniki, przystosowane do cieczy przedstawiających szczególne trudności w transporcie lub składowaniu.

Pojemnik posiada wnętrze wypełnione sprężonym elastycznym tworzywem porowatym **(1)**, w którym znajdują się gniazda **(4)** na naczynia z cieczami. Sprężenie tworzywa **(1)** następuje po dociśnięciu pokrywy **(2)** do korpusu **(3)** pojemnika.

W przypadku uszkodzenia naczyń następuje ich samoczynne uszczelnienie lub wchłonięcie cieczy przez tworzywo rozprężone w kierunku powstałych ubytków materiału, z którego są wykonane naczynia.

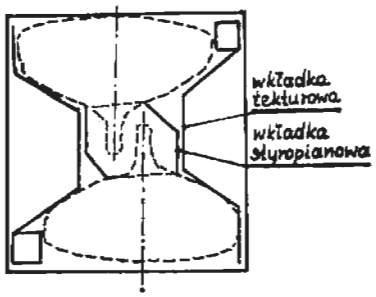
Pojemnik jest przeznaczony do transportowania lub składowania cieczy stanowiących zagrożenie toksyczne, wybuchowe lub pożarowe. (5 zastrzeżeń)

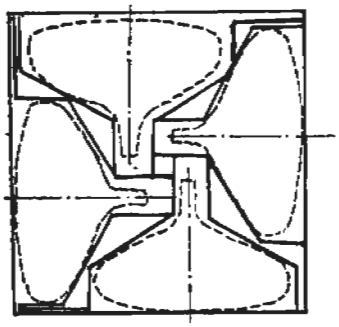
81c; B65d **P. 172756 T** 15.07.1974

Polski Komitet Normalizacji i Miar, Warszawa, Polska (Adam Janiczewski, Stanisław Waszuk).

Sposób pakowania lamp obrazowych o osiach poziomych

Sposób pakowania lamp obrazowych o osiach poziomych, w opakowania zbiorcze, które stanowią pudła lub pojemniki, znamienny tym, że w każde pudło lub pojemnik układane są co najmniej dwie lampy których szyjki skierowane są do wewnątrz opakowania, przy czym osie co najmniej dwóch lamp nie pokrywają się, lecz są przesunięte równolegle na odległość mniejszą od połowy szerokości ekranu. (2 zastrzeżenia)

81c; B65d **P. 172891 T** 18.07.1974
39a³; B29d

Wyższa Szkoła Inżynierska im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich, Bydgoszcz, Polska (Andrzej Czajkowski, Jan Skruga, Stanisław Zajchowski).

Sposób okresowego zmniejszania objętości wyrobów z pianek elastycznych

Sposób dotyczy okresowego zmniejszania objętości wyrobów z pianek elastycznych.

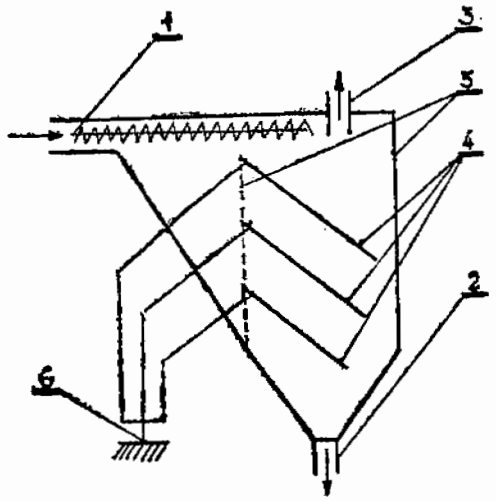
Istota wynalazku polega na tym, że wyrób z pianek elastycznych umieszcza się w prasie pomiędzy warstwami folii, a następnie poddaje się go sprasowaniu i zamyka się hermetycznie opakowanie na znanych zgrzewarkach, co zapobiega rozprężeniu uprzednio ściśniętego elastycznego wyrobu. (1 zastrzeżenie)

81c; B65d **P. 173011** 24.07.1974

Politechnika Poznańska, Poznań, Polska (Mieczysław Rembiasz).

Zasobnik do materiałów pylących w szczególności o własnościach wybuchowych

Zasobnik przeznaczony jest do materiałów pylących w szczególności o własnościach wybuchowych. Zasobnik składa się ze zbiornika zaopatrzonego w przewody zasilające, zawór spustowy i instalację aspiracyjną. Wewnątrz zbiornika umieszczone są skośne płaskie lub stożkowe przegrody, jednym końcem osadzone do ścian zbiornika, a drugim końcem skierowane w dół. Przegrody mają otwory oraz połączone są z uziemieniem dla odprowadzenia energii elektrostatycznej zgromadzonej w pyle. (1 zastrzeżenie)

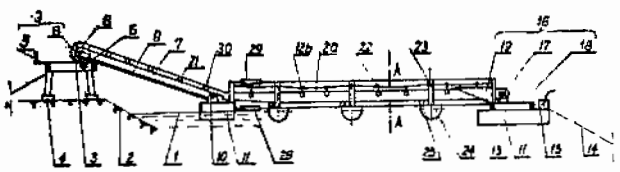
81e; B65g **P. 170259 T** 09.04.1974

Biuro Projektowo-Konstrukcyjne Przemysłu Materiałów Budowlanych „Zręb", Wrocław, Polska (Joachim Kolenda).

Przenośnik pływający

Przenośnik pływający jest przeznaczony do transportu nosiwa nad zwierciadłem zbiornika wodnego, przy czym w zależności od konfiguracji obszaru wodnego może on być jedno- lub wieloczłonowy.

Rozwiązanie konstrukcyjne charakteryzuje się szeregiem korzystnych cech wpływających na uproszczenie procesu produkcyjnego, a zwłaszcza poprawy warunków eksploatacyjnych dzięki ograniczeniu występowania sił dynamicznych w nieusztywnionej konstrukcji nośnej.

Taśma przenośnikowa **20** wraz z przynależnymi krążnikami **21** jest usytuowana nad zwierciadłem wody i utrzymywana w określonych odstępach za pomocą niezatapialnych konstrukcji wsporczych **23** połączonych z sobą jednym lub wieloma cięgłami **12** przebiegającymi pomiędzy stacją napędową **3** i stacją przesypową **16** usytuowanymi na wodzie za pośrednictwem pontonów **11** i **13** lub na lądzie, przy czym wymagane ustalenie położenia wymienionej stacji napędowej **3** i stacji przesypowej **16** zapewniają urządzenia naciągowe **15.** (7 zastrzeżeń)

81e; B65g **P. 170325** 12.04.1974

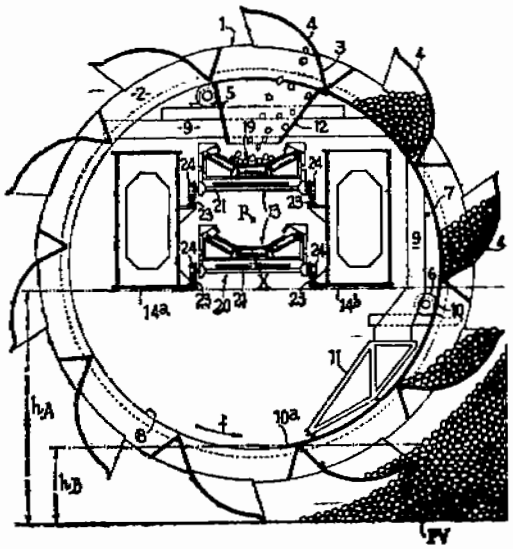
Pierwszeństwo: 16.04.1973 — Francja (7313637)

Marcel Jean Charles Barre, Eaubonne, Francja (Marcel Jean Charles Barre).

Urządzenie do obsługi zwałów produktów luzem

Urządzenie przeznaczone do obsługi zwałów produktów luzem ma suwnicę bramową składającą się ze szkieletu poziomego i ze zwałowarki pierścieniowej zamontowanej na tym szkielecie w płaszczyźnie prostopadłej do szkieletu za pośrednictwem wózka nośnego zapewniającego przemieszczanie zwałowarki na szkielecie, charakteryzuje się tym, że oś zwałowarki **(1)** jest zamontowana mimośrodowo w stosunku do osi szkieletu **(14a) (14d)** oraz tym, że przekrój poprzeczny szkieletu **(14a), (14b)** jest wpisany w prostokąt usytuowany w górnej części zwałowarki **(1).**

(7 zastrzeżeń)

81e; B65g **P. 170425** 17.04.1974

Pierwszeństwo: 23.04.1973 — RFN (P 23 19 967.9)

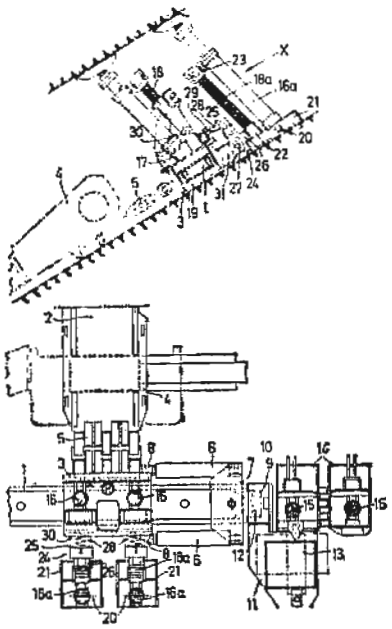
Maschinenfabrik Glückauf Beukenberg KG, Gelsenkirchen, Republika Federalna Niemiec (Kurt Jungmann, Paul Schmitz).

Urządzenie odporowe do mocowania przenośnika przodkowego

Urządzenie odporowe do mocowania przenośnika przodkowego, które może być ustawiane w pobliżu końca, ściany, zwłaszcza wewnątrz górnego końca ściany, w nachylonym pokładzie ma skierowaną poprzecznie do przenośnika belkę odporową **(1),** która prowadzona jest przesuwnie w połączonej z końcem przenośnika ramie ślizgowej **(3)** typu kadłubowego na przemian z tą ostatnią za pomocą cylindra posuwowego, przy czym końcom belki oraz ramie ślizgowej **(3)** podporządkowane jest po jednej grupie skierowanych ku górze, pracujących hydraulicznie i odmiennie sterowanych cylindrów podpierających **(16)** (stempli podpierających), z których conajmniej niektóre stemple podpierające podporządkowane ramie ślizgowej umieszczone są na umieszczonych za ramą ślizgową **(3),** stopach podporowych **(21)** jednakże połączone są z ramą ślizgową w sposób przesuwny i przegubowy za pomocą stóp podporowych typu płozowego, charakteryzujące się tym, że między ramę ślizgową **(3)** a każdą sprzężoną z nią stopą podporową **(21)** wbudowany jest co najmniej jedn ukształtowany w postaci dźwigni widełkowej element zabezpieczający przed wywróceniem się **(24)** który w obrębie wierz-

chołka swoich obu ramion **(25), (26)** połączony jest z ramą ślizgową **(3)** obrotwo wahliwie w płaszczyźnie ławy za pomocą przegubu sworzniowego **(27)** i który posiada skierowane do góry ramię sterujące **(25)**, które dociskane jest stale przez korzystnie naprężoną wstępnie osiową sprężynę dociskową **(28)** do znacznie wyżej leżącej konsoli podporowej **(30)** ramy ślizgowej.

(5 zastrzeżeń)

81e; B65g **P. 170426** 17.04.1974

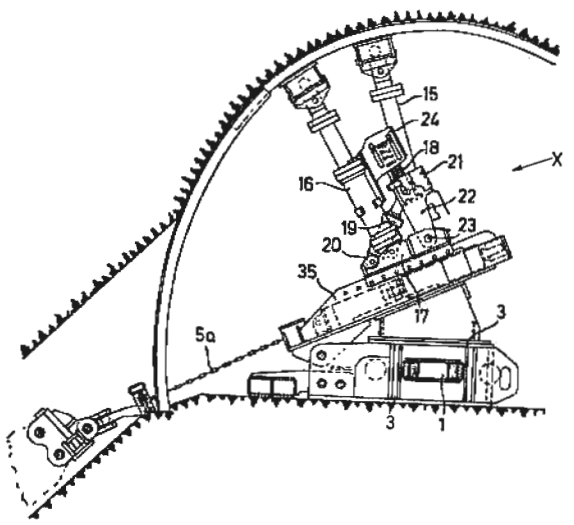
Pierwszeństwo: 19.04.1973 — RFN (P 23 19 966.8)

Maschinenfabrik Glückauf Beukenberg KG, Gelsenkirchen, Republika Federalna Niemiec (Kurt Jungmann, Reinhold Kollender, Paul Schmitz).

Urządzenie odciągowe do przenośnika przodkowego

Urządzenie odciągowe do przenośnika przodkowego ewentualnie również do łańcucha nośnego maszyny urabiającej, jest ustawiane przy końcu ściany, zwłaszcza w chodniku nadścianowym, i wyposażone w belkę odciągową, która jest usytuowana poprzecznie do przenośnika i prowadzona jest przesuwnie za pomocą cylindra przesuwającego na przemian z tym przenośnikiem w wykonanej w postaci obudowy ramie ślizgowej, połączonej z przenośnikiem, przy czym końcom belki i ramie ślizgowej przyporządkowane są oddzielnie lub w grupach ułożyskowane na przegubach pracujące hydraulicznie i sterowane w różny sposób cylindry podporowe **(15, 16)**, które są utrzymywane w położeniu wyprostowanym za pomocą usytuowanych w przybliżeniu w jednakowym kierunku względem cylindrów podporowych, naprężonych elementów sprężynowych, charakteryzujące się tym, że stojące na stopach na końcach belki odciągowej, względnie na stole mocującym cylindry podporowe **(15), (16)** i połączone z nimi, jednakowo skierowane elementy sprężyste **(18), (18a)**, oddzielne lub zestawione w grupy, ułożyskowane są lub zamocowane w przestawionych bocznie względem siebie przegubach **(20), (23)** i są za pomocą wspólnego dla obu części urządzenia elementu nastawczego **(19)** obracane i nastawiane przynajmniej w kierunku płaszczyzny obrotu **(y)** w odpowiednie dla zamocowania położenie pionowe lub nachylone w stosunku do pionu położenie wyjściowe.

(18 zastrzeżeń)

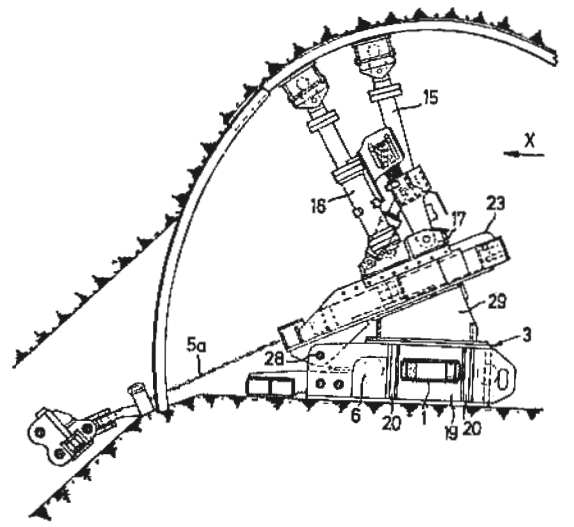
81e; B65g **P. 170427** 17.04.1974

Pierwszeństwo: 19.04.1973 — RFN (P 23 19 965.7)

Maschinenfabrik Glückauf Beukenberg KG, Gelsenkirchen, Republika Federalna Niemiec (Kurt Jungmann, Paul Schmitz).

Urządzenie odporowe do mocowania przenośnika przodkowego

Urządzenie odporowe do mocowania przenośnika przeodkowego, a ewentualnie również łańcucha wyciągowego maszyny wydobywczej, które może być ustawiane w pobliżu końca ściany albo na przodku lub chodniku podstawowym ma belkę odporową **(1)**, umieszczoną poprzecznie do przenośnika, a która prowadzona jest przesuwnie w połączonej z przenośnikiem ramie ślizgowej typu kadłubowego, na przemian z tą ostatnią za pomocą cylindra posuwowego, przy czym końcom belki oraz ramie ślizgowej podporządkowane są po jednej grupie skierowane ku górze cylindry podporowe **(16)** (stemple podporowe), które pracują hydraulicznie i które mogą być odmiennie sterowane, charakteryzujące się tym, że kadłubowa rama ślizgowa **(3)** posiada kanał prowadzący **(19)** dla

belki odporowej o wymiarach około dwa razy, korzystnie kilka razy większych do grubości belki odporowej **(1)** oraz że ta belka odporowa może wykonywać w kanale w płaszczyźnie ławy tak ruch skrętny, jak i zmieniać położenie pionowe jak i tym, że podporządkowane ramie ślizgowej **(3)** cylindry podporowe **(16)** umieszczone są względnie osadzone od strony czoła ramy ślizgowej na tej ramie — ewentualnie pośrednio — w sposób umożliwiający nastawianie.

(9 zastrzeżeń)

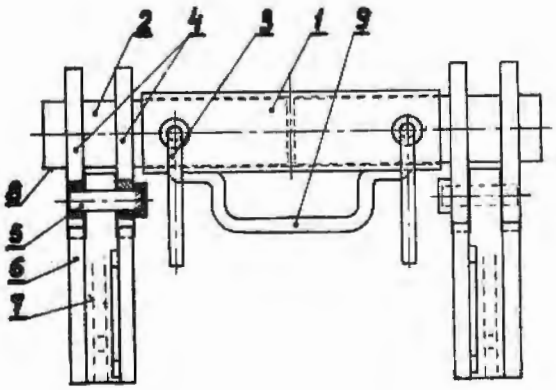
81e; B65g **P. 170459 T** 18.04.1974

Kopalnia Węgla Kamiennego „Rozbark", Bytom, Polska (Zdzisław Polak, Andrzej Grzejszczyk, Krystian Lipiński, Jerzy Kozieł).

Przyrząd do spinania i rozpinania łańcucha przenośnika zgrzebłowego

Przyrząd przeznaczony jest do bezpiecznego spinania i rozpinania łańcucha długich i ciężkich przenośników zgrzebłowych stosowanych do odstawy urobku z podziemnych wyrobisk eksploatacyjnych.

Istota tego przyrządu, polega na tym, że wewnątrz pochwy **(1)** są osadzone przesuwnie dwa wysuwniki **(2)**, które na końcach mają zamocowane ramiona **(4)** połączone przegubowo z zaczepami **(6)**. Zaczepy te od dołu mają blokujące pazury **(7)**, które wchodzą do ogniw łańcucha, blokując tym samym gwiazdę napędową przenośnika w dowolnym położeniu. Przyrząd według wynalazku stanowi dodatkowe wyposażenie przenośników zgrzebłowych i nadaje się do stosowania zwłaszcza wszędzie tam, gdzie inne znane dotychczas sposoby nie spełniają należycie swojego zadania. (1 zastrzeżenie)

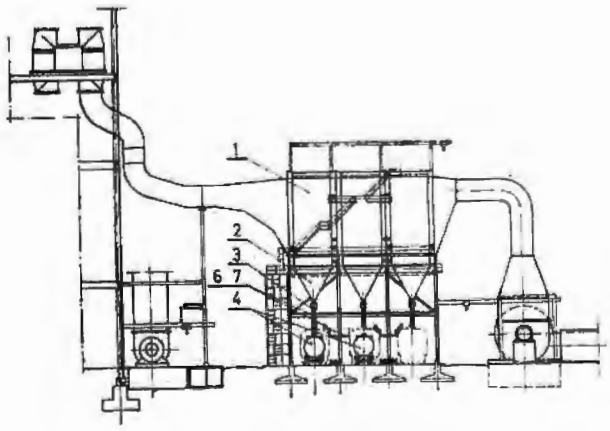
81e; B65g **P. 170527** 22.04.1974

„Energoprojekt" Biuro Studiów i Projektów Energetycznych P.P. w Warszawie Oddział w Gliwicach, Gliwice, Polska (Zbigniew Kirakowski, Hubert Rożek).

Sposób wyprowadzania popiołu z dużych elektrowni i elektrociepłowni na środki transportu kolejowego i drogowego

Sposób wyprowadzania popiołu z elektrofiltrów dużych elektrowni i elektrociepłowni pracujących na węglu kamiennym i brunatnym na środki transportu kolejowego i drogowego charakteryzuje się tym, że pod elektrofiltry **(1)** wprowadza się środki transportu **(4)** w celu załadunku popiołu w stanie suchym i mokrym przy czym tory kolejowe lub drogi **(5)** prowadzi się pod elektrofiltrami prostopadle do przepływu spalin w elektrofiltrach **(1)**. Na lejach popiołowych elektrofiltrów zawieszone są bezpośrednio lub pośrednio rękawy zsypowe do suchego załadunku popiołu na środki transportu kolejowego i drogowego, a poziomy obsługi dla urządzeń załadowczych i obsługi załadowczej wspiera się na słupach elektrofiltrów.

(5 zastrzeżeń)

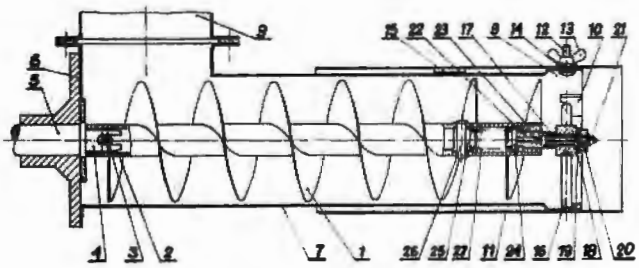

81e; B65g **P. 170677 T** 27.04.1974

„Agromet-Inofama" Fabryka Maszyn Rolniczych Inowrocław, Polska (Henryk Pawełczak, Tadeusz Bogusz, Edward Chełminiak).

Przenośnik ślimakowy

Przenośnik ślimakowy umożliwia szybkosprawne łączenie i rozłączanie wału ślimakowego i łatwe jego wyciąganie z osłony bez konieczności jej usuwania co ma zasadnicze znaczenie w pracach gospodarskich. Przenośnik ten wyróżnia się tym, że wał ślimakowy (2), najlepiej pusty jest nasunięty na czop **(4)** wału odbioru mocy odejmowalnie, zaś na drugim końcu jest zaopatrzony w sprężynę rozporową dociskającą czop nośny **(22)** do czopa zaporowego **(18)** osadzonego w osłonie trwale złączonej z drążkami zaporowymi. przytrzymywanymi występami zaporowymi, trwale zamocowanymi w poszerzonym końcu osłony przenośnika ślimakowego **(7)**. (3 zastrzeżenia)

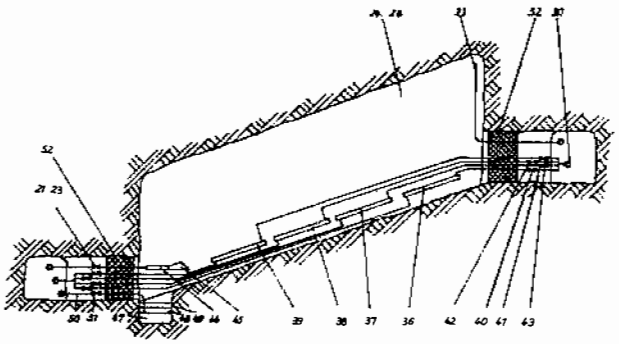
81e; B65g **P. 170684** 27.04.1974

Pierwszeństwo: 28.04.1973 — NRD (WP B65g/170510)

VEB „Otto Grotewohl",Böhlen, Niemiecka Republika Demokratyczna.

Sposób wydawania z jam geologicznych cieczy o dużej lepkości, składowanych w nich przy zachowaniu ich jakości

Wynalazek dotyczy sposobu wydawania z jam geologicznych cieczy o dużej lepkości składowanych w nich, przy zachowaniu ich jakości, zwłaszcza olei opałowych, których temperatura składowania jest wyższa od temperatury formacji geologicznej. Sposób ten charakteryzuje się tym, że ciecz składowaną w jamach nieobrobionych wstępnie, korzystnie pochylonych, uszczelnionych względem siebie i o ile to konieczne względem miejscowego układu chodników stanowiących zasobniki, utrzymuje się w całości lub miejscowo w stanie płynnym za pomocą oddzielnych grzejników drabinkowych umieszczonych schodkowo, włączanych i wyłączanych z zewnątrz i/lub za pomocą ogrzewanej tarczy wlotowej i albo doprowadza się w swobodnym wypływie do pompy i tłoczy się albo wypiera się za pomocą czynnika nośnego do odstojnika znajdującego się nad ziemią i do wagonu-cysterny albo rurociągu, natomiast pozostałości i zanieczyszczenia odpompowuje się ze studzienki umieszczonej w najgłębszym końcu jam. (3 zastrzeżenia)

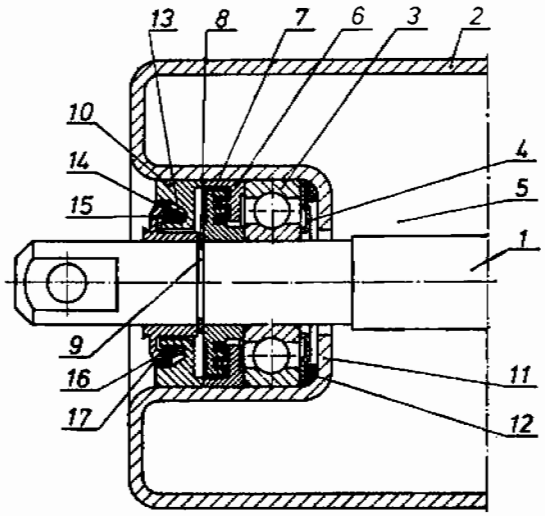
81e; B65g **P. 170738 T** 02.05.1974

Kombinat Górniczo-Hutniczy Miedzi, Zakłady Badawcze i Projektowe Miedzi „Cuprum", Wrocław, Polska (Konrad Chabin, Leszek Gajosiński).

Uszczelnienie komory łożyska krążnika przenośników taśmowych

Uszczelnienie komory łożyska krążnika przenośników taśmowych, jest zrealizowane za pomocą dwóch elementów- pierścieniowej podkładki **(15)** i sprężystego pierścienia **(14)**. Umieszczone są one w wirującej części krążnika **(2)**. Wymienione elementy **(14, 15)** mają wymuszony poślizg na powierzchni **(16)** ich styku z pierścieniem profilowym **(17)**. Poślizg ten jest realizowany poprzez dobór materiałów elementów **(14, 15, 17)** oraz powierzchni ich wzajemnych styków.

(1 zastrzeżenie)

81e; B65g **P. 172534 T** 08.07.1974

Przedsiębiorstwo Projektowania i Wyposażania Odlewni „Prodlew", Warszawa, Polska (Leszek Kikiewicz).

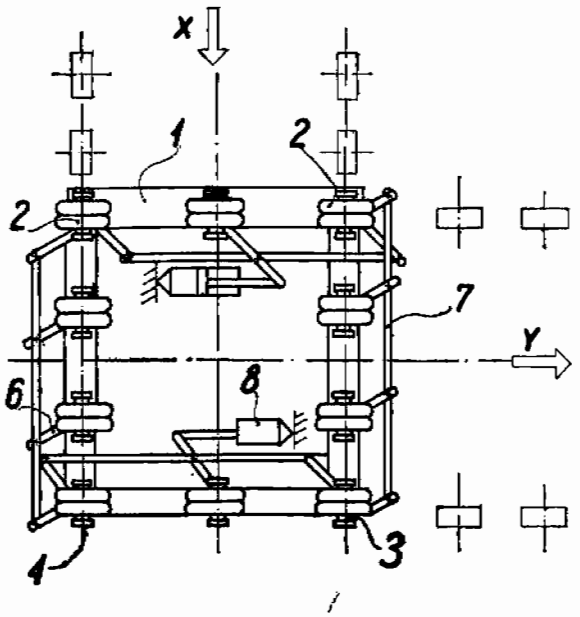
Narożnik prostokątnego układu przenośników rolkowych

Narożnik prostokątnego układu przenośników rolkowych stanowi pomost — przejście dla transportowanych płyt, skrzyń i innych podobnych przedmiotów pomiędzy dwoma wzajemnie prostopadłymi odcinkami przenośników.

O istocie narożnika stanowią zestawy rolek jezdnych. Każda rolka jezdna narożnika składa się z dwu rolek kulistych **(2)** osadzonych obok siebie na wspólnej osi obrotu **(3)** zamocowanej w korpusie **(4)**. Korpus ten posiada czop **(5)** (niewidoczny na fig. 2) usytuowany pionowo i prostopadle do osi **(3)**. Czop ten jest osadzony obrotowo w ramie **(1)**. Korpus **(4)** posiada dźwignię **(6)**. Łącznik **(7)** łączą poszczególne dźwignie **(4)** w jedno kinematyczne ogniwo napędzane siłownikami **(8)**.

Siłownik **(8)** ustawia układ rolek jezdnych w dwu pozycjach: do jazdy wzdłuż kierunku **(X)** i do jazdy wzdłuż kierunku **(Y)**.

Główne zastosowanie — to transport międzyoperacyjny w różnych gałęziach przemysłu. (2 zastrzeżenia)

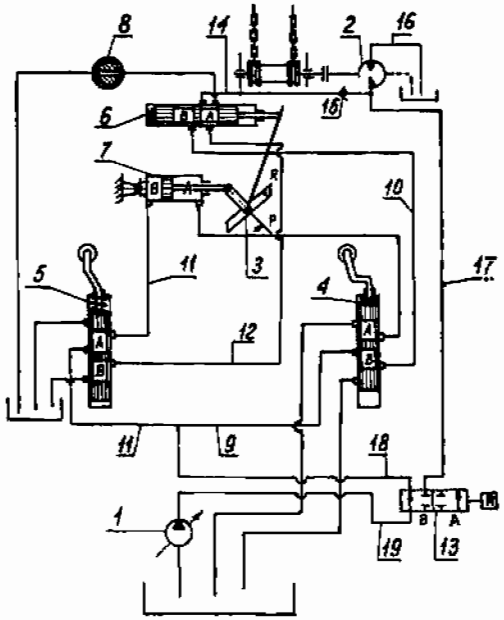

81e; B65g **P. 172592 T** 09.07.1974

Zakłady Konstrukcyjno-Mechanizacyjne Przemysłu Węglowego, Gliwce, Polska (Stefan Koffer, Ryszard Tschop, Kazimierz Kowalski).

Automatyczna stacja załadowcza materiałów sypkich

Automatyczna stacja załadowcza materiałów sypkich zwłaszcza dla kopalń ma hydrauliczny silnik **(2)** kolejki i siłownik **(7)** rynny zsypowej zasilane jedną

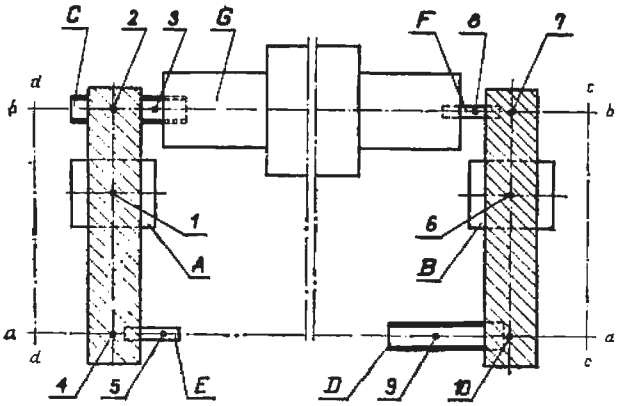
pompą (1) za pośrednictwem czujników w postaci rozdzielaczy hydraulicznych, które odbierają sygnały od przejeżdżających wagonów. Na drodze zasilania silnika (2) znajduje się jeden czujnik (4) oraz rozdzielacz (6) sprzężony mechanicznie z drągiem siłownika (7) kolejki. Czujnik (5) wmontowany jest na drodze zasilania siłownika (7) przy czym w położeniu roboczym (R) rynny przewód zasilający silnik (2) połączony jest ze spływem poprzez zawór (8) działającym jako czujnik załadowania wagonów. (4 zastrzeżenia)

81e; B65g **P. 172637 T** 11.07.1974
31a³; F27

Biuro Projektów i Dostaw Pieców Tunelowych, Kraków, Polska (Edward Książek, Janusz Pieńkowski, Marian Satała).

Automatyczny układ do obiegu wózków wokół pieca przemysłowego

Automatyczny układ obiegu wózków piecowych wokół pieca przemysłowego w szczególności w przemyśle ceramicznym polega na tym, że w miejsce tradycyjnych przesuwnic zastosowano układ składający się z dwóch przesuwnic podwieszonych (A i B), które podnoszą wózek piecowy i przewożą go na sąsiedni tor to jest z toru piecowego na tor obiegowy oraz dwóch dopychaczy pneumatycznych (E i F), które rozdzielają i ustawiają wózek piecowy w pozycji, z której zabierają go przesuwnice podwieszone (A i B).
(1 zastrzeżenie)

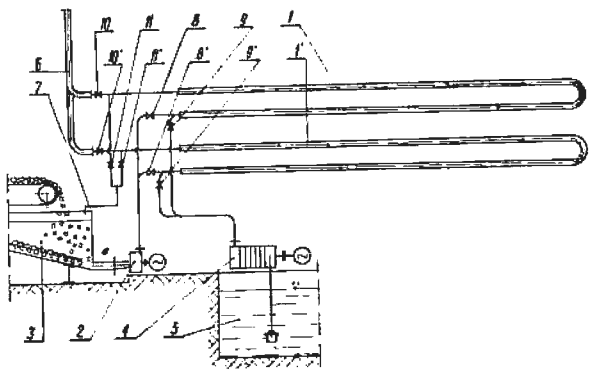

81e; B65g **P. 172648 T** 11.07.1974

Politechnika Śląska im. Wincentego Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Maciej Zarzycki, Andrzej Korczak).

Zasilacz do transportu hydraulicznego kruszywa

Zasilacz do transportu hydraulicznego kruszywa jest wykonany jako odcinek rurociągu, którego dopływ jest połączony poprzez pompę niskociśnieniową ze zbiornikiem wody z kruszywem lub przez pompę wysokociśnieniową ze zbiornikiem wody czystej, a wypływ jest połączony albo z przewodem odwadniającym, albo z rurociągiem tłocznym. (1 zastrzeżenie)

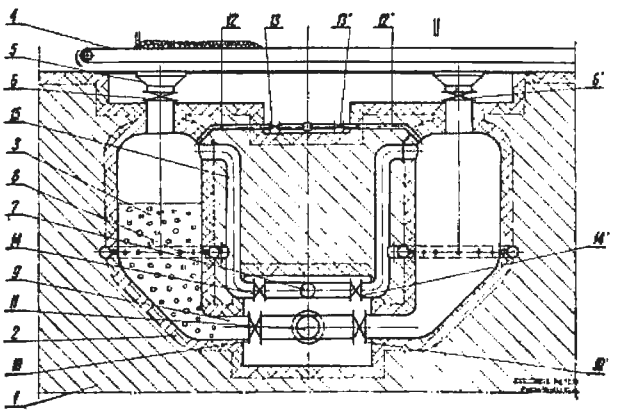

81e; B65g **P. 172649 T** 11.07.1974

Politechnika Śląska im. Wincentego Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Maciej Zarzycki, Andrzej Korczak).

Zasilacz do transportu hydraulicznego minerałów

Zasilacz do transportu hydraulicznego minerałów, posiada komorę wykonaną w caliźnie górotworu przez pokrycie ścian wnęki w caliźnie wykładziną żelbetową. (1 zastrzeżenie)

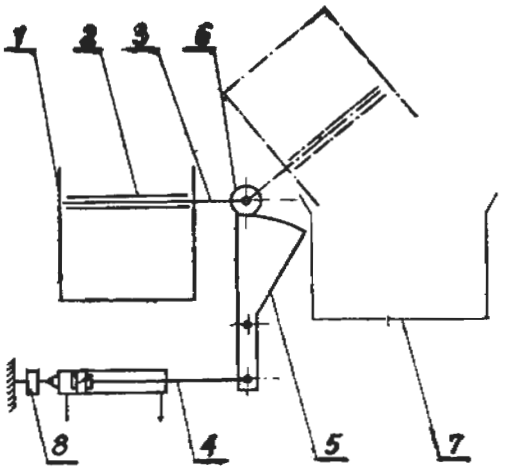
81e; B65g **P. 172726 T** 13.07.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Techniki i Organizacji Produkcji Maszyn Górniczych „ORTEM", Katowice, Polska (Waldemar Pycia, Jan Klimala).

Sposób opróżniania pojemników z materiałów trudnousuwalnych oraz urządzenie do stosowania tego sposobu

Sposób i urządzenie do opróżniania pojemników z materiałów trudno usuwalnych zwłaszcza wiórów metalowych wstęgowych, który umożliwia całkowite opróżnienie pojemnika przez wprawienie go w ruch po okręgu, którego środek leży poza gabarytem pojemnika i nagłym jego zahamowaniu. Energia kinetyczna nabyta w ten sposób powoduje pokonanie oporów tarcia i zupełne opróżnienie pojemnika.

Urządzenie do stosowania tego sposobu posiada dwie dźwignie (3) będące ramionami wywrotu, na które wsuwa się uchwyty (2) pojemnika (1). Hydrauliczny cylinder (4) poprzez przekładnie zębate (5) i (6) uruchamia dźwignie (3), powodując ruch pojemnika (1) po okręgu nad gardziel urządzenia (7) pakietującego lub transportującego. Po wysypaniu zawartości pojemnika (1) do gardzieli urządzenia (7) pojemnik (1) wraca do pozycji wyjściowej przez zmianę kierunku ruchu tłoka cylindra (4). Cylinder (4) posiada obustronne tłumienie umożliwiające regulację intensywności hamowania. Amortyzator (8) ogranicza siły dynamiczne powstałe w przypadku nagłego odcięcia zasilania cylindra (4) oraz w skrajnych położeniach tłoka. Wynalazek znajduje zastosowanie przy załadunku wiórów do urządzeń pakietujących lub transportujących. (2 zastrzeżenia)

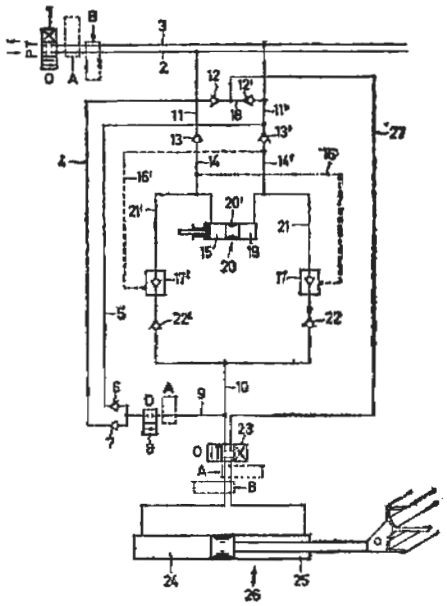

81e; B65g P. 172745 15.07.1974

Pierwszeństwo: 17.07.1973 — RFN (nr P 23 36 248.3)
Maschinenfabrik Glückauf Beukenberg KG, Republika Federalna Niemiec.

Układ sterowania do skokowego przemieszczania wzdłużnego przenośnika urobku

Układ sterowania do skokowego przemieszczania przenośnika urobku za pomocą grupy siłowników hydraulicznych dwustronnego działania. Siłowniki są połączone przewodami umieszczonymi w wyrobisku doprowadzającym i odprowadzającym czynnik roboczy ze stanowiskiem sterowania, znajdującym się na jednym końcu wyrobiska oraz z przewodami doprowadzającymi i odprowadzającymi energię względnie ze źródłem energii za pośrednictwem wielodrogowych zaworów względnie suwaków. W części systemu przewodów znajdujących się w wyrobisku, prowadzącej

do każdego z siłowników, umieszczone są zawory zwrotne oraz cylinder dozujący określający ilość cieczy hydraulicznej doprowadzanej do przyłączonego siłownika dla wykonania każdego skoku względnie suwu. Cylinder dozujący ma dwie komory robocze w przybliżeniu o jednakowej maksymalnej wielkości, które są od siebie oddzielone swobodnie przesuwającym się tłokiem i pracują na przemian jako komora wytłaczania i napełniania. (4 zastrzeżenia)

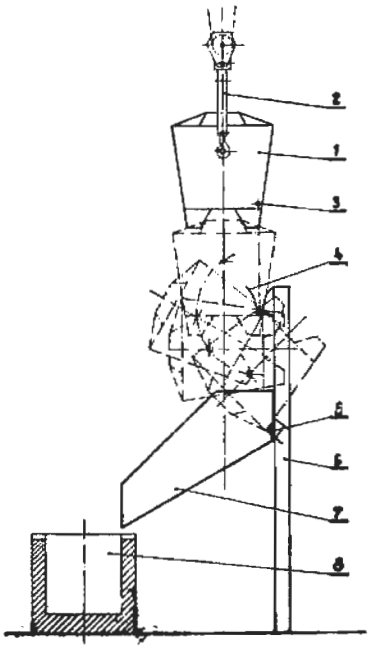
81e; B65g P. 172815 T 17.07.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Techniki i Organizacji Produkcji Maszyn Górniczych „ORTEM", Katowice, Polska (Waldemar Pycia).

Sposób opróżniania pojemników w stałych miejscach rozładunku oraz urządzenie do opróżniania pojemników w stałych miejscach rozładunku

Sposób i urządzenie przeznaczone są do opróżniania pojemników, transportowanych zarówno dźwignicą jak i wózkiem widłowym, na stałych miejscach rozładunku.

Sposób polega na tym, że pojemnik (1) opuszcza się do oparcia jego oporowych czopów (3) o naprowadzające krzywki (4) umocowane na podporach (5). Zawieszenie czopów (3) na krzywkach (4) powoduje jednostronny przechył pojemnika (1) i wysypanie jego zawartości. (3 zastrzeżenia)

81e; B65g P. 172850 18.07.1974

Pierwszeństwo: 19.07.1973 — USA (nr. 380,778)

The Dow Chemical Company, Midland, Stany Zjednoczone Ameryki (Christ Franklin Parks, Kenneth Hugh Nimerick).

Sposób zmniejszania wytrzymałości lodu

Sposób zmniejszania wytrzymałości lodu polega na tym, że w wodzie przed jej zamarznięciem rozpuszcza się kompozycję złożoną z rozpuszczalnego w wodzie związku wielowodorotlenowego lub jego eteru monoalkilowego oraz rozpuszczalnego w wodzie nielotnego związku organicznego, zawierającego co najmniej jedną grupę hydrofilową. (10 zastrzeżeń)

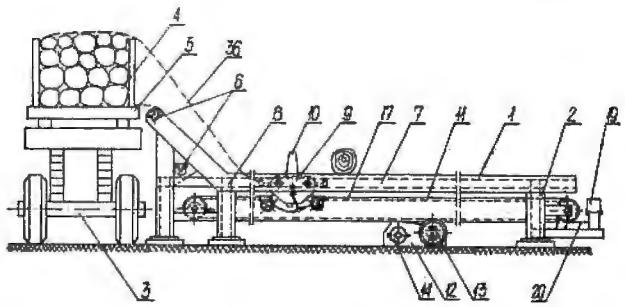
81e; B65g P. 172869 18.07.1974

Okręgowe Przedsiębiorstwo Przemysłu Drzewnego Poznań, Polska (Zygmunt Sosnowski, Zygfryd Kuberka, Roman Idczak).

Urządzenie rozładowczo-rozprowadzające do poprzecznego przemieszczania elementów długich i ciężkich, zwłaszcza dłużyc tartacznych

Urządzenie rozładowczo-rozprowadzające do poprzecznego przemieszczania elementów długich i ciężkich przeznaczone jest zwłaszcza dla dłużyc tartacznych.

Urządzenie składa się z równolegle oddalonych par wzdłużnych legarów (1), a w każdej parze umieszczony jest jezdny tor (7) w postaci zwróconych ku sobie ceowników, gdzie umieszczone są jezdne rolki zabierakowego wózka (9), który jest sprzężony poprzez blokującą dźwignię z liną (17) przechodzącą przez linowe koła. Przy kole jest hamujące urządzenie (19) liny (17). Blokująca dźwignia ma dwa oporowe występy, w jednym występie jest półkoliste wgłębienie, w które wchodzi dolne ramię uchylnej oporowej dźwigni (10), drugi występ jest zwieńczony dwiema płaszczyznami ustalającymi skrajne wychylenie blokującej dźwigni (5 zastrzeżeń)

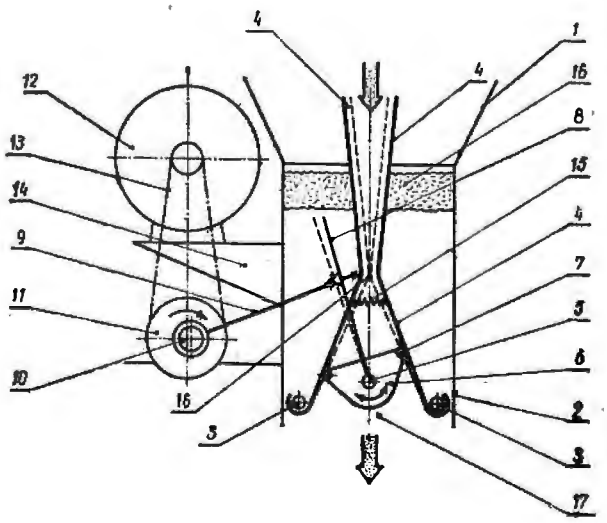

81e; B65g P. 172918 T 19.07.1974

Instytut Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa, Warszawa, Polska (Zbigniew Pankowski, Henryk Kawicki, Edward Banaszkowski, Marian Janecki).

Urządzenie do dozowania materiałów sypkich

Urządzenie do dozowania materiałów sypkich, zwłaszcza pasz treściwych i mineralnych składa się z: obudowy (2) zamocowanej do zsypowego leja (1) paszowego zbiornika, dwóch pionowych szczęk (4), których osie (3) obrotu są ułożyskowane w ścianach obudowy (2), wału (5), ułożyskowanego w ścianach obudowy (2) z przytwierdzoną do niego krzywką (6), i wahaczem (8) oraz mimośrodowego zespołu napędowego, którego korbowód (9) jest połączony zawiasowo i przesuwnie z wahaczem (8). Szczęki (4) są z sobą połączone spiralną sprężyną (15). (2 zastrzeżenia)

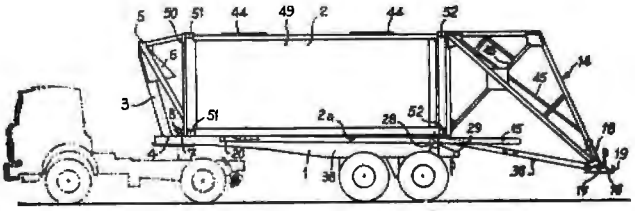
81e; B65g P. 172977 24.07.1974

Pierwszeństwo: 25.07.1973 — Francja (nr 73 27 249)
14.01.1974 — Francja (nr 74 01 163)

Societe Mobiliere Industrielle dite par abreviation SOMI, Paryż, Francja (Yves Grandury).

Sposób ładowania na — lub wyładowywania z pojazdu wyposażonego w ramię obrotowe, urządzenia do magazynowania, zwłaszcza silosa, pojazd i silos do stosowania tego sposobu

Sposób ładowania na — lub wyładowania z tego pojazdu wyposażonego w obrotowe ramię robocze silosu, który może być wychylany od położenia roboczego, w którym płaszczyzna odniesienia silosu jest w przybliżeniu pionowa i, dla którego silos może mieć swoją własną stabilność na ziemi, do położenia transportu, w którym silos spoczywa na pojeździe, charakteryzuje się tym, że silos zawiera przednie elementy (15), do opierania na ziemi, które w swym położeniu skrajnym w którym płaszczyzna odniesienia ZZ jest pionowa i w celu załadowania, są wciągnięte, tak, że silos znajdujący się pod wpływem siły grawitacji, jest oparty na końcu ramienia roboczego (3), i może się przechylać w kierunku do pojazdu pod wpływem działania ramienia roboczego, zachowując dla kąta przechylenia względem pionu płaszczyzny odniesienia mniejszego od wartości granicznej kąta α, zestyk oporowy na gruncie, za pośrednictwem wsporników stałych (14), przy czym urządzenie przy kącie nachylenia większym od kąta α jest bądź uniesione w stosunku do gruntu do położenia, w którym dolna część urządzenia opiera się o tylną część pojazdu, bądź całkowicie oparte na górnej części pojazdu w położeniu ładowania i transportu. (48 zastrzeżeń)

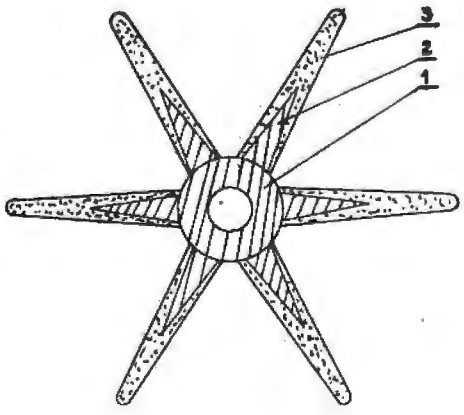

81e; B65g P. 173009 T 24.07.1974

Politechnika Poznańska, Poznań, Polska (Mieczysław Rembiasz).

Wirnik dozownika celkowego do zasilania produktami sypkimi szczególnie palnymi o własnościach wybuchowych

Wirnik dozownika celkowego przeznaczony jest dla dozownika do zasilania produktami sypkimi szczególnie palnymi o własnościach wybuchowych. Wirnik posiada

na rdzeniach, wychodzących z piasty wirnika, osadzone kształtowe skrzydełka z materiału elastycznego i antystatycznego. (1 zastrzeżenie)

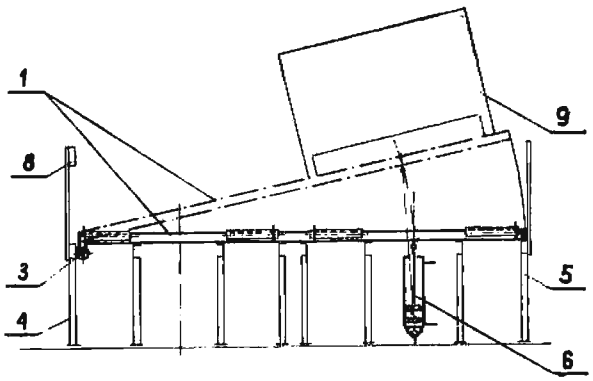
81e; B65g **P. 173033 T** 25.07.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Techniki i Organizacji Produkcji Maszyn Górniczych „Ortem", Katowice, Polska (Waldemar Pycia, Jan Klimala).

Sposób poprzecznego przemieszczania pojemników na przenośnikach wałkowych i urządzenie do stosowania tego sposobu

Urządzenie do poprzecznego przemieszczania pojemników transportowych przenośnikiem wałkowym bez konieczności przerywania trasy tego przenośnika, posiada platformę wykonaną ze ślizgów (1) umieszczonych między wałkami przenośników (4) i (5) poniżej poziomu tych wałków. Platforma jest jednym swym bokiem obrotowo umocowana na krawędzi przenośnika (4), natomiast drugi bok platformy jest unoszony ponad poziom oporowych kołnierzy za pomocą hydraulicznego cylindra (6). Przy jednostronnym uniesieniu platformy następuje równoczesne podniesienie pojemnika (9) i jego ześlizg po ślizgach (1) na przenośnik (4). Zderzak (8) oraz oporowe kołnierze wałków przenośnika (4) ustalają położenie pojemnika (9). Przy opuszczaniu platformy w pierwotne położenie pojemnik (9) osiada na wałkach przenośnika (4).

Urządzenie znajduje zastosowanie przy przemieszczaniu pojemników z przenośnika nadawczego na przenośnik powrotny, lub przy rozładowaniu pojemników z jednego z przenośników. (3 zastrzeżenia)

81e; B65g **P. 173149 T** 31.07.1974

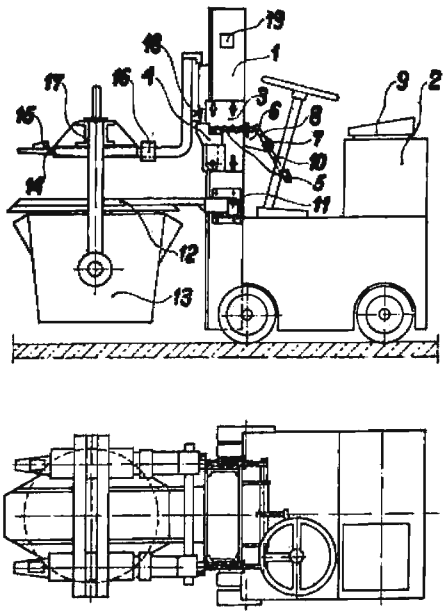
Przedsiębiorstwo Projektowania i Wyposażania Odlewni „Prodlew", Warszawa, Polska (Kazimierz Bartnik, Ryszard Hedbod).

Wózek do przewożenia kadzi z ciekłym metalem

Wózek do przewożenia kadzi z ciekłym metalem jest środkiem transportowym do przewożenia na przykład żeliwa od żeliwiaka do stanowiska zalewania form. Jest on urządzeniem samojezdnym, obsługiwanym bezpośrednio przez człowieka.

Stanowi go znany wózek widłowy (1) przystosowany do przewożenia kadzi (13) z ciekłym metalem. Wózek ten wyposażono w przesuwne zderzaki (4) podtrzymujące i/lub zabezpieczające widły (14), a więc i kadź (13), przed przypadkowym opadnięciem. Ekran (12) zakrywa lustro metalu i zabezpiecza przed wypromieniowaniem ciepła.

Główne zastosowanie — to obsługa odlewni żeliwa, ściślej: stanowisk zalewania form. (2 zastrzeżenia)

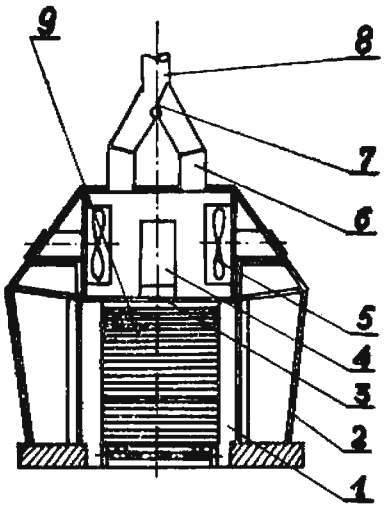
82a; F26b **P. 173163 T** 30.07.1974

Orzechowskie Zakłady Przemysłu Sklejek, Orzechowo, Polska (Andrzej Felczak, Marian Świderski, Bronisław Rybicki).

Suszarnia rewersyjna zwłaszcza do zasuszania powłok klejowych i/lub lakierowych, poliestrowych i podobnych

Suszarnia rewersyjna przeznaczona jest do szybkiego zasuszania powłok klejowych i/lub lakierowych, poliestrowych i podobnych nałożonych na różne detale z materiałów drzewnych i innych.

Suszarnia ta charakteryzuje się tym, że obieg podgrzanego powietrza w komorze (1) jest rewersyjny, a częstotliwość rewersji jest dowolnie ustalona przełącznikiem czasowym zmieniającym kierunek obrotów

silników napędzających wentylatory (5). Wraz ze zmianą kierunku obrotów wentylatorów (5) zmienia się automatycznie położenie klapy zaworowej (7) w kominku wylotowym (8). Obudowa komory suszarni rewersyjnej może być wykonana z dowolnego materiału budowlanego jak różnego rodzaju płyt, blachy lub cegieł. (3 zastrzeżenia)

83b; G01c **P. 171010 T** 11.05.1974

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Tomasz Buczkowski).

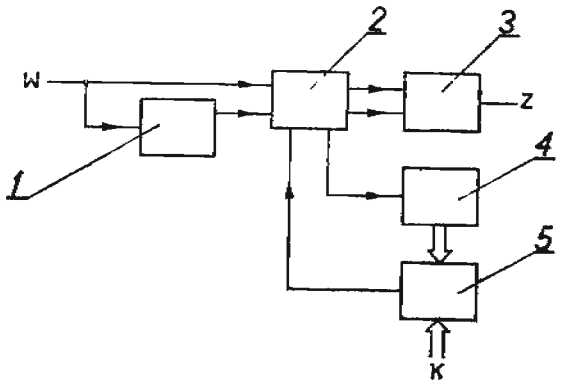
Sposób i układ do elektrycznej regulacji wskazań zegara

Przedmiotem wynalazku jest sposób i układ do elektrycznej regulacji wskazań zegara znajdujące zastosowanie zwłaszcza do realizacji członu wykonawczego systemu automatycznej cyfrowej korekcji wskazań zegara cyfrowego.

Sposób elektrycznej regulacji wskazań zegara charakteryzuje się tym, że do ciągu impulsów stanowiących sygnał wzorcowy przyłożony do wejścia urządzenia całkującego zegara dodawana jest określona liczba impulsów korekcyjnych rozmieszczonych w czasie pomiędzy impulsami wzorcowymi, bądź eliminowana jest z tego ciągu określona liczba impulsów wzorcowych.

Układ do elektrycznej zmiany wskazań zegara o daną w postaci cyfrowej wartość charakteryzuje się tym, że zawiera generator impulsów korekcyjnych **(1)** skorelowanych z impulsami wzorcowymi i układ bramkujący **(2)** przełączający odpowiednio impulsy wzorcowe i korekcyjne na wejścia układu sumującego **(3)** i wejścia licznika impulsów **(4)**, przy czym stan licznika impulsów **(4)** porównywany jest z informacją cyfrową doprowadzoną z innego urządzenia w komparatorze **(5)** oddziałującym na pracę układu bramkującego **(2)**, zaś impulsy z wyjścia układu sumującego **(3)** doprowadzane są do urządzenia całkującego zegara.

(2 zastrzeżenia)

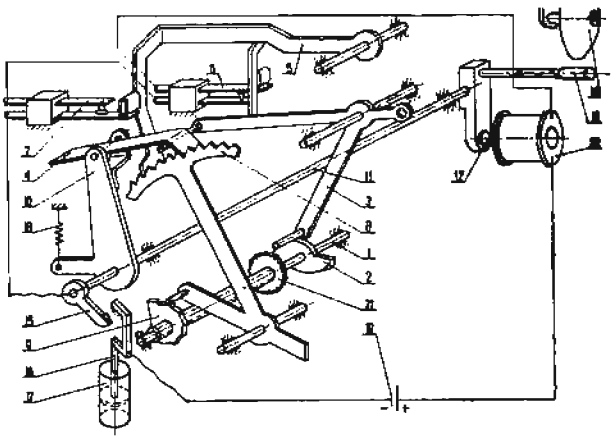
83b; G04c **P. 173041 T** 26.07.1974

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Zdzisław Mrugalski, Lech Halborn).

Zegarowe urządzenie bicia godzin

Zegarowe urządzenie do sterowania, włączania i obliczania odpowiedniej liczby uderzeń w mechanizmie bicia godzin polega na tym, że zapadka **(4)** segmentu **(8)** jest osadzona na wałku **(11)** za pośrednictwem ramienia **(10)**, który to wałek **(11)** jest osią zwory **(12)** elektromagnesu **(20)**, a do wałka **(11)** przymocowany jest młotek **(13)** pobudzający źródło dźwięku **(14)** oraz ramię z zestykiem **(15)** sprzęgnięte okresowo z suwakiem **(16)** tłoka opóźniacza **(17)** przepływowego lub bezwładnikowego, a do napędu segmentu **(8)** wykorzystany jest ruch powrotny zwory **(12)** pod działaniem sprężyny **(18)**, ponadto w obwodzie prądowym, oprócz baterii **(19)** i cewki elektromagnesu **(20)**, są umieszczone trzy zestyki **(6)**, **(7)** i **(15)** magnesu **(20)**.

(2 zastrzeżenia)

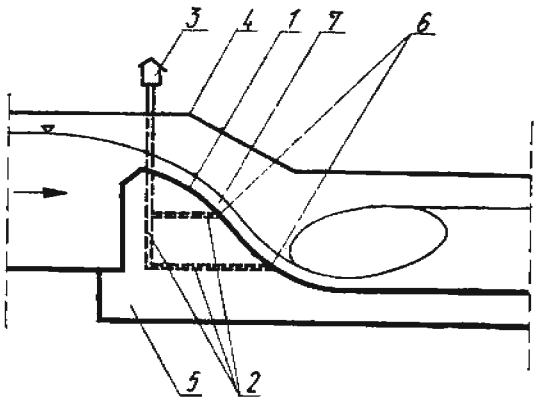
84a; E02b **P. 170216 T** 09.04.1974

Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Stanisław Juniewicz, Zbigniew Szling).

Urządzenie do napowietrzania wody na budowlach piętrzących

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do napowietrzania wody na budowlach piętrzących. Urządzenie według wynalazku stanowią rurociągi lub kanały **(2)**, których wloty umieszczone są nad przyczółkiem lub filarem **(4)**, a wyloty **(6)** znajdują się w spływowej ścianie **(1)**, której nachylenie jest mniejsze od nachylenia wolno spadającego strumienia wody. Wloty kanałów **(2)** zabezpieczone są ochraniającą budowlą **(3)**.

(1 zastrzeżenie)

84a; E02b **P. 170614 T** 25.04.1974

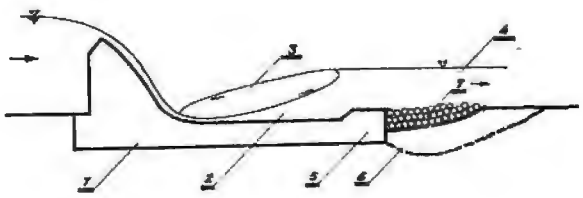
Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Stanisław Juniewicz).

Sposób zabezpieczania den akwenów przy budowlach hydrotechnicznych

Przedmiotem wynalazku jest sposób zabezpieczenia den akwenów przy budowlach hydrotechnicznych takich jak jazy, filary mostowe, ostrogi regulacyjne, nabrzeża, śluzy itp. przed powstawaniem wybojów.

Istota wynalazku polega na tym, że wykonane w czasie budowy lub powstałe w sposób naturalny zagłębienie w rozmywalnym dnie akwenu wypełnia się bryłami betonowymi lub żelbetowymi wykonanymi w kształcie kul.

(1 zastrzeżenie)

84a; E02b P. 172699 T 13.07.1974

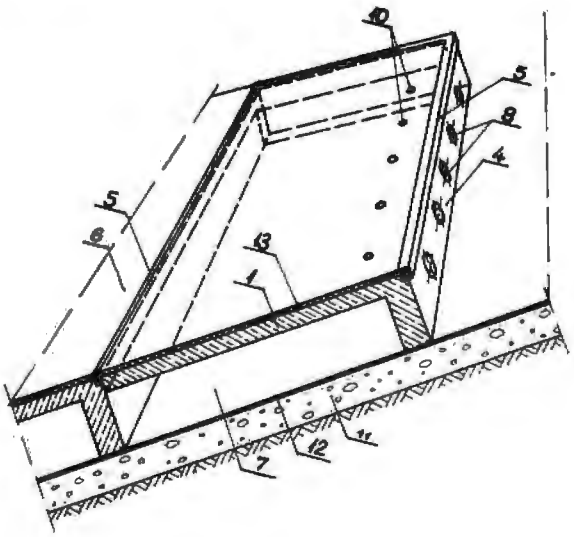
Zgłoszenie dodatkowe do zgłoszenia P. 163667

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Budownictwa Wodno-Inżynieryjnego „Hydrobudowa", Warszawa, Polska (Stanisław Nowak).

Sposób wykonania żelbetowych zabezpieczeń skarp budowli ziemnych, szczególnie hydrotechnicznych

Sposób wykonania żelbetowych ubezpieczeń skarp budowli ziemnych stanowi ulepszenie sposobu według zgłoszenia P. 163667 i stosowany jest tam gdzie wymaga się dużej mrozoodporności i wodoszczelności betonowych lub żelbetowych ubezpieczeń skarp budowli ziemnych, szczególnie budowli hydrotechnicznych.

Sposób polega na ułożeniu płyty (1) na folii z tworzywa sztucznego, najkorzystniej w 2 warstwach folii polietylenowej (12), lub na warstwie tkaniny filtracyjnej poliamidowej. (1 zastrzeżenie)

84c; E02d P. 171485 T 29.05.1974

Instytut Ciężkiej Syntezy Organicznej „Blachownia", Kędzierzyn, Polska (Janusz Bereś, Jerzy Wojciechowski, Antoni Mizia, Zdzisław Maciejewski, Jerzy Wasilewski, Maria Uhniat, Michał Czajkowski).

Środek do zeskalania lub uszczelniania gruntów

Środek do zeskalania i uszczelniania gruntów metodą iniekcji, wtłaczania lub powlekania stanowiący układ polimeryzujących i ulegających kondensacji monomerów, którego zasadniczym składnikiem są sole kwasu akrylowego zwłaszcza metali występujących w podłożu takich jak Ca, Mg, Fe, Al i podobnych oraz kwas maleinowy lub sole kwasu maleinowego wraz z dodatkami modyfikującymi, przy czym układ ten po wprowadzeniu katalizatorów typu „redox" polimeryzuje do żelu o stałej konsystencji a szybkość polimeryzacji regulowana jest dodatkiem inhibitorów natomiast odczyn wodnego roztworu środka jest obojętny lub lekko kwaśny a lepkość zbliżona do lepkości wody utrzymuje się niezmieniona aż do chwili utworzenia się żelu. (2 zastrzeżenia)

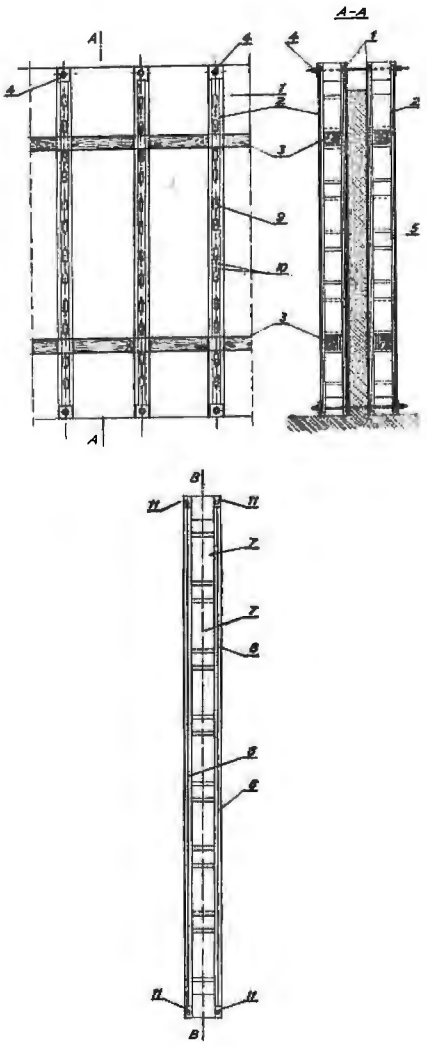
84c; E02d P. 172335 T 29.06.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Budownictwa Przemysłowego „Śląsk" Katowice, Polska (Henryk Grella, Halina Sywula).

Deskowanie przestawne wielkowymiarowe

Przedmiotem rozwiązania jest konstrukcja wielkowymiarowego deskowania przestawnego składającego się z powłoki (1) podpartej nośnymi dźwigarami załączonymi między sobą za pomocą poziomo wytworzonych łączników. Nośne dźwigary (2) składają się z dwu par (6) połączonych nierozłącznie od strony zwiniętej średnika za pomocą łączników (7) wytworzonych w różnych odstępach od siebie. Najkorzystniejszy kształt dla łączników (7) stanowi kształt litery „C" co pozwala usytuować łączniki (7) między parami (6) przemiennie raz stroną wypukłą a raz wklęsłą. Odstęp między łącznikami (7) przekroju poprzecznej do długości łączników oraz do wysokości łączników równa się najkorzystniej stosunkowi jak 1—3 : 2—7 : 2 : 8. Deskowanie to pozwalające na umieszczenie między łącznikami usztywnień poprzecznych zwiększa funkcjonalność w stosunku do konstrukcji znanych pozwalając równocześnie na zmniejszenie ciężaru dźwigara i zwiększenie wartości przestrzennej tarczy.

(1 zastrzeżenie)

84c; E02d P. 172618 T 10.07.1974

Miastoprojekt Nowe Tychy, Przedsiębiorstwo Projektowania Budownictwa Ogólnego w Tychach, Tychy, Polska (Marek Dziekoński).

Mur oporowy prefabrykowany

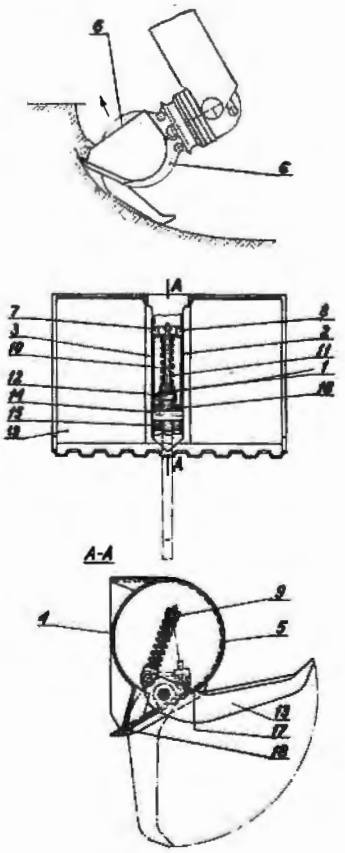
Mur oporowy prefabrykowany o wysokości 0,60 do 10.00 m stanowi tarczownice fałdową wykształconą z prefabrykowanych elementów cienkościennych tak skonstruowanych że wysokość fali tarczownicy może być dostosowana do różnych wysokości muru oporowego, przy czym kształt prefabrykatu pozostaje bez zmian. (3 zastrzeżenia)

84d; E02f **P. 170373 T** 13.04.1974

Zakłady Mechaniczne „Łabędy", Gliwice, Polska (Ryszard Trzaskuś).

Narzędzie robocze kombinowane zwłaszcza do maszyn do odległościowych robót ziemnych

Narzędzie robocze kombinowane zwłaszcza do maszyn do odległościowych robót ziemnych składa się z łyżki i zrywaka, które połączone są przegubowo, a do pracy chwytane jest szczękami (6) chwytaka za odpowiednio ukształtowane powierzchnie chwytne łyżki. W środkowej części łyżki umieszczona jest skrzynkowa przegroda (1), która dzieli łyżkę na dwie równe części. Łukowy element (4) i dno (5) przegrody (1) ukształtowane są odpowiednio do zarysu wewnętrznego szczęk (6) chwytaka i stanowią miejsce uchwycenia narzędzia. W skrzynkowej przegrodzie (1) zamocowany jest przegubowo element sprężysty (11) osadzony na trzonie prowadzącym (10), który połączony jest z krótszym ramieniem zrywaka (13) o postaci dźwigni dwuramiennej. Dłuższe ramię zrywaka (13) wychodzi z przegrody skrzynkowej (1) na zewnątrz

przez otwór w dnie (5), zaś sworzeń (14) zrywaka (13) osadzony jest obrotowo w wspornikach (15) i (16) przymocowanych do dna (5). Element sprężysty (11) zamontowany jest pod wstępnym napięciem i utrzymuje zrywak (13) w jego skrajnych położeniach. Siły naporu na zrywak (13) znajdujący się w jego skrajnych położeniach są przejmowane przez sworzeń (14) zrywaka i powierzchnie oporowe (17) i (18).

Narzędzie robocze uchwycone szczękami (6) chwytaka nadaje się do prowadzenia prac ziemnych takich jak kopanie przedsiębierne, podsiębierne i zrywanie gruntu. Zmiana ustawienia narzędzia roboczego z położenia przedsiębiernego w podsiębierne odbywa się przez zamianę miejsca uchwycenia narzędzia przez szczękę górną i dolną chwytaka lub w przypadku wyposażenia maszyny w głowicę manipulacyjną następuje to przez obrót głowicy wokół własnej osi. Przestawienie zrywaka (13) w jedno ze skrajnych położeń uzyskuje się przez wywarcie nacisku na dłuższe ramię zrywaka (13). (6 zastrzeżeń)

85b; C02b **P. 170209 T** 08.04.1974

Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej, Lublin, Polska (Andrzej Waksmundzki, Emilian Chibowski, Wiesław Wójcik).

Sposób zapobiegania osadzaniu się drobnych cząstek mineralnych w aparaturze przemysłowej, zwłaszcza w pompach głębinowych

Zapobieganie tworzeniu się osadów sposobem według wynalazku polega na tym, że do wody przed jej wlotem do aparatury wprowadza się w ilości do 0,01% wagowych w stosunku do jej masy odczynnik flokulujący korzystnie zawierający grupę polarną przeciwną do znaku ładunku cząstek zawartych w wodzie. W sposobie można stosować zastępczo zamiast odczynnika flokulującego lub łącznie z nim kilkunastokrotny, korzystnie piętnastokrotny nadmiar jednego z jonów tworzących cząstki mineralne ulegające osadzaniu się. (2 zastrzeżenia)

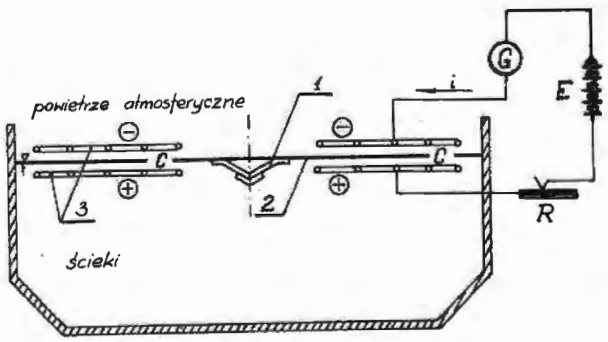
85b; C02b **P. 172553** 08.07.1974
85c; C02c

Wyższa Szkoła Inżynierska, Koszalin, Polska (Tomasz Jankowski).

Sposób natleniania wody i ścieków

Sposób natleniania wody i ścieków polega na tym, że granicę faz woda lub ścieki — powietrze lub tlen poddaje się oddziaływaniu zmiennego pola elektrycznego lub niejednorodnego pola elektrostatycznego.

Pole elektryczne wytwarza się pomiędzy różnoimiennie naładowanymi okładkami kondensatora, które wykonuje się najczęściej w postaci siatki z cienkiego drutu tak, aby budowa okładek kondensatora możliwie mało zakłócała turbulencję ośrodków ciekłego i gazowego oraz nie utrudniała tworzenia się nowych powierzchni międzyfazowych na granicy faz.

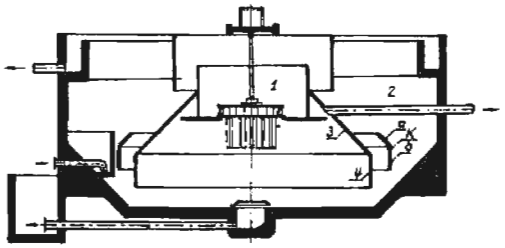
Natężenie pola elektrycznego przyjmuje się w granicach 0,01—0,5kV/cm tak, aby nie zachodziło zjawisko wyładowania iskrowego, ani też zjawisko ulotu elektrycznego. Natężenie pola elektrycznego oraz częstotliwość zmian ustala się każdorazowo doświadczalnie w zależności od rodzaju cieczy, gazu oraz w zależności od ciśnienia i temperatury w ośrodkach poszczególnych faz. (1 zastrzeżenie)

85b; C02b **P. 172816 T** 17.07.1974

Politechnika Śląska im. Wincentego Pstrowskiego, Gliwice, Polska (Karol Kuś).

Ekran kierująco-rozdzielający strugi wody w akceleratorze

Ekran kierująco-rozdzielający przeznaczony jest dla strugi wody w akceleratorze typu „Infilco". Ekran posiada część **(a)** równoległą do powierzchni stożkowej **(3)** komory mieszania, oraz część **(b)** równoległą do powierzchni walcowej **(4)** komory mieszania, przy czym części **(a)** i **(b)** tworzą jedną całość zamocowaną w komorze sedymentacji **(2)** akceleratora. (1 zastrzeżenie)

85c; C02c **P. 170070 T** 03.04.1974

Biuro Projektów Przemysłu Szklarskiego i Ceramicznego „Vitrocerprojekt", Przedsiębiorstwo Państwowe, Warszawa, Polska (Jan Bartel, Lutosław Lichota).

Sposób oczyszczania ścieków przemysłowych powstających przy trawieniu chemicznym szkieł uszlachetnionych i nieuszlachetnionych

Sposób oczyszczania ścieków przemysłowych powstających przy trawieniu chemicznym szkieł uszlachetnionych i nieuszlachetnionych według wynalazku, znamienny tym, że ścieki po zadaniu wpierw związkami wapnia, a następnie po usunięciu osadów i zawiesin wprowadzane są na kolumny jonitowe wypełnione silnymi masami aniono i kationowymienymi. W wyniku reakcji wymiany w masie jonitowej uzyskuje się wodę o czystości pozwalającej na powtórne jej zawrócenie do produkcji i tym samym całkowite odcięcie możliwości przeniknięcia związków fluoru do odbiornika ścieków. (1 zastrzeżenie)

85c; C02c **P. 170270 T** 10.04.1974

Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Eugeniusz Młotkowski, Ryszard Krawczyk).

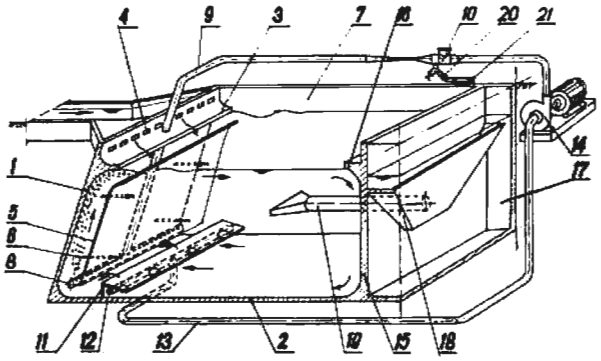
Sposób wywoływania cyrkulacji w komorze do natleniania cieczy, zwłaszcza ścieków oczyszczanych osadem czynnym oraz urządzenie do stosowania tego sposobu

Przedmiotem wynalazku jest sposób wywoływania cyrkulacji w komorze do natleniania cieczy, zwłaszcza ścieków oczyszczanych osadem czynnym, oraz urządzenie do stosowania tego sposobu.

Istota wynalazku polega na tym, że ozyszczane ścieki zasysane są poprzez usytuowaną na dnie **(2)** komory natleniania szczelinową kierownicę **(11)** i doprowadzane do strumienicy **(10)**, z której po napowietrzeniu w postaci emulsji cieczowo-powietrznej tłoczone są z powrotem do tej samej komory przez doprowadzenie do wyrzutowej kierownicy **(1 i 5)** po przejściu której uzyskują poziomy powierzchniowy przepływ przechodzący w pionowy przepływ w kierunku dna **(2)** komory, a następnie w poziomy przydenny przepływ w kierunku przeciwnym do kierunku przepływu warstwy cieczy na powierzchni, przy czym przydenna prędkość przepływu cieczy jest zwiększana przez ssące oddziaływanie szczelinowej kierownicy **(11)**.

Urządzenie do stosowania sposobu według wynalazku, stanowi komora natleniania, której jedna boczna ściana **(1)**, pochylona w stosunku do dna **(2)** komory pod kątem mniejszym od 90°, wraz z usytuowaną do niej równolegle płytą **(5)** tworzy wyrzutową kierownicę **(1 i 5)** w której dolnej części pomiędzy ścianą **(1)** a płytą **(5)** usytuowana jest perforowana rura **(8)** połączona tłocznym rurociągiem **(9)** ze strumienicą **(10)**, zaś na dnie **(2)** komory w pobliżu wlotu do wyrzutowej kierownicy **(1 i 5)** usytuowana jest szczelinowa kierownica **(11)** wewnątrz której umieszczona jest perforowana rura **(12)** połączona ssawnym rurociągiem **(13)** ze strumienicą **(10)** poprzez pompę **(14)**, przy czym naroża pomiędzy dnem **(2)** a boczną ścianą **(1)** i przeciwległą do niej boczną ścianą **(15)** są wyprofilowane, natomiast w górnej części bocznych ścian **(1)** i **(15)** usytuowane są żebra **(3)** i **(16)**, wyprofilowane stycznie do poziomu cieczy w komorze.

(2 zastrzeżenia)

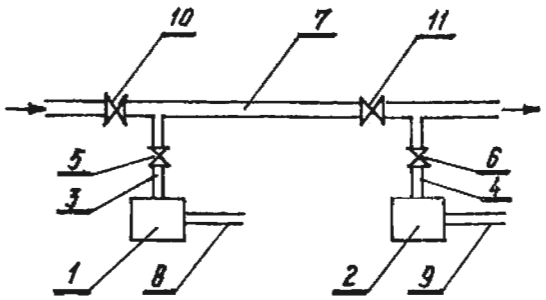

85c; C02c **P. 170542 T** 22.06.1974

Wyższa Szkoła Inżynierska, Koszalin, Polska (Zbigniew Cierpisz).

Układ do przepompowywania ścieków

Układ do przepompowywania ścieków zbudowany jest z przepompowni ścieków **(1 i 2)** połączonych rurociągami **(3 i 4)** zaopatrzonymi w zawory odcinające **(5 i 6)** z rurociągiem tłocznym **(7)**. Do przepompowni ścieków **(1 i 2)** podłączone są kanały grawitacyjne

(8 i 9) odprowadzające ścieki do zbiorników przepompowni, a na rurociągu tłocznym **(7)** umieszczone są zawory odcinające lub zwrotne **(10 i 11)**. Przepompownie włączone są kolejno w miarę napełniania się zbiorników przy przepompowniach. (1 zastrzeżenie)

85c; C02c P. 170974 T 10.05.1974

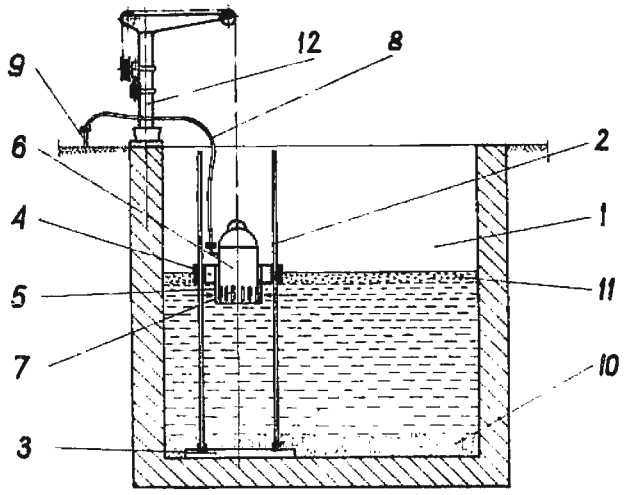
Kieleckie Zakłady Wyrobów Metalowych Przedsiębiorstwo Państwowe, Kielce, Polska (Urszula Lubczyńska, Edward Wójcik).

Sposób wykorzystania ścieków z galwanizerni i trawialni oraz urządzenie do stosowania tego sposobu

Sposób wtórnego wykorzystania ścieków z galwanizerni i trawialni, polega na chemicznym oczyszczaniu ścieków w komorze reakcji przy dodaniu odpowiednio dobranej dawki flokulanta, powodującego skrócenie czasu sedymentacji. Pobór oczyszczonych ścieków odbywa się przez otwory ssawne (7) pompy (6) zanurzone na stałej głębokości względem zmieniającego się położenia lustra ścieków.

Urządzenie posiada komorę reakcji (1) z umieszczonymi w niej pionowo prowadnicami (2), po których przesuwa się pływak (4) z koszem (5) do osadzania pompy (6), połączonej wężem elastycznym (8) z instalacją wodociągową zasilającą galwanizernię.

(4 zastrzeżenia)

85c; C02c P. 172733 T 15.07.1974

Instytut Przemysłu Cukrowniczego, Warszawa, Polska (Bogdan Amerski, Hipolit Gawroński).

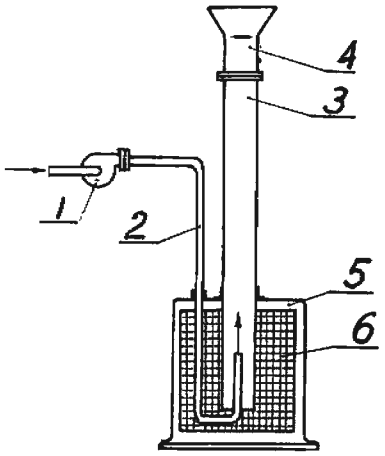
Sposób napowietrzania ścieków znajdujących się w zbiornikach oraz urządzenie do stosowania tego sposobu

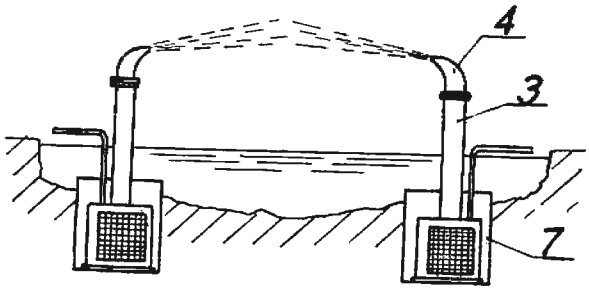
Sposób napowietrzania ścieków polega na tym, że wstępne wymieszanie i napowietrzenie dokonuje się w korpusie ponad wylotem sprężonego powietrza, zaś napowietrzanie główne po wyjściu z dyszy w strefie przelotu w atmosferze rozdrobnionej mieszaniny z powietrzem.

Urządzenie do napowietrzania ścieków zestawione z korpusu, dyszy, kosza ssawnego i przewodu doprowadzającego sprężone powietrze ma utrzymaną najkorzystniej proporcję średnicy przelotu korpusu do jego długości około 1 : 40. W zbiornikach płytkich celem zapewnienia skutecznego działania należy kosze ssawne umieścić w studzienkach. Dysze urządzenia są elementem wymiennym, dobiera się je w zależności od ciśnienia sprężonego powietrza i głębokości zanurzenia kosza ssawnego w zbiorniku.

Dwufazowe napowietrzanie skutecznie odświeża ścieki, zwiększa redukcję ładunku zanieczyszczeń wyrażonych w BZT w ściekach dzięki biokoagulacji, zapewnia stałą cyrkulację wody w zbiorniku, a tym samym dobre wymieszanie i ujednolicenie obciążeń. W zbiornikach dużych urządzenia te można instalować szeregowo, tworząc nad zbiornikiem niby dach mgły wodnej.

(4 zastrzeżenia)

85c; C02c P. 172945 T 23.07.1974

Rzeszowskie Biuro Projektów, Rzeszów, Polska (Tadeusz Bronisław Hapka, Antoni Welz).

Sposób elektrochemicznego odbarwiania wodnych roztworów i ścieków zabarwionych barwnikami monodwuazowymi i polidwuazowymi

Wynalazek dotyczy sposobu odbarwiania wodnych roztworów oraz ścieków zabarwionych barwnikami mono- i polidwuazowymi mający zastosowanie w przemyśle farbiarskim. Sposób ten polega na wprowadzeniu do kąpieli farbiarskiej chlorków najkorzystniej chlorku sodowego w ilościach 3 mole na 1 mol użytych barwników, a następnie po procesie farbowania przeprowadzeniu ścieków farbiarskich pomiędzy elektrodami węglowymi elektrolizera i poddaniu ich działaniu prądu elektrycznego o gęstości w granicach 1—3 A/dm², napięciu nie niższym niż 4V. W elektrolizerze następuje wydzielenie się osadu, który wraz z cieczą jest wprowadzony do odstojnika przepływowego, gdzie następuje ich alkalizacja za pomocą wodorotlenków wapnia, baru lub strontu oraz oddzielenie osadu od cieczy.

(2 zastrzeżenia)

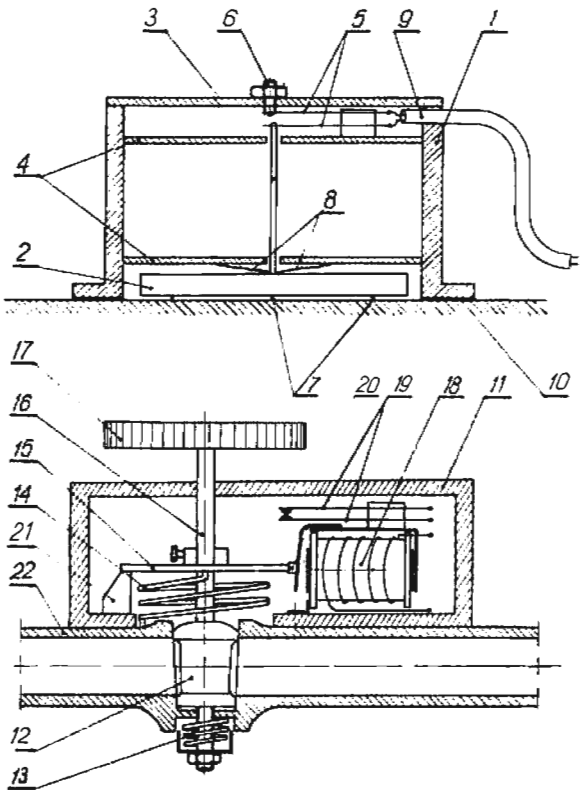
85d; E03b **P. 171124 T** 10.05.1974

Wyższa Szkoła Inżynierska, Opole, Polska (Ryszard Krupa).

Wodociągowe urządzenie zabezpieczające

Wodociągowe urządzenie zabezpieczające przeznaczone jest do zabezpieczania pomieszczeń przed zalaniem wodą, umożliwia odcięcie dopływu wody w momencie niebezpiecznego podnoszenia się jej poziomu.

Urządzenie zbudowane jest z zespołów, czujnika poziomu wody i urządzenia zabezpieczającego. Zespół czujnika poziomu wody składa się z pływaka **(2)** wraz z trzpieniem **(3)** umieszczonym przesuwnie pionowo w hermetycznej obudowie **(1)**, posiada styki **(5)** za pomocą których następuje włączenie zespołu urządzenia zabezpieczającego. Zawór **(12)** odcinający dopływ wody w chwili przerwania obwodu elektrycznego poprzez styki **(19)** nie zmienia swego położenia, ponieważ tarcza **(15)** za pomocą zębu zaczepu **(20)** powoduje utrzymanie zaworu **(12)** w takim samym położeniu w jakim znalazł się z chwilą zadziałania przekaźnika elektromagnetycznego **(18)**. (2 zastrzeżenia)

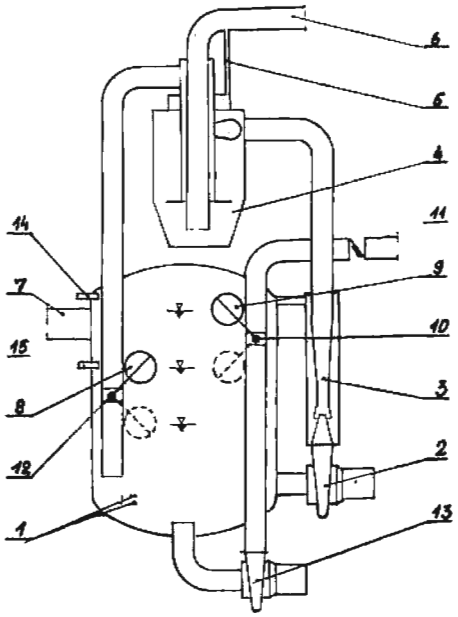
85d; E03b **P. 172600 T** 10.07.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Budownictwa Wodno-Inżynieryjnego „Hydrobudowa", Warszawa, Polska (Romuald Hoffman).

Odwodnieniowy agregat strumieniowy

Odwodnieniowy agregat strumieniowy jest przeznaczony do usuwania z instalacji odwodnieniowych zanieczyszczeń piaskiem i powietrzem.

Agregat odwodnieniowy składa się z dwu pomp: jednej **(2)** zasilającej strumienicę **(3)** i obieg okrężny wody i drugiej **(13)** z samoczynną regulacją wydajności. (1 zastrzeżenie)

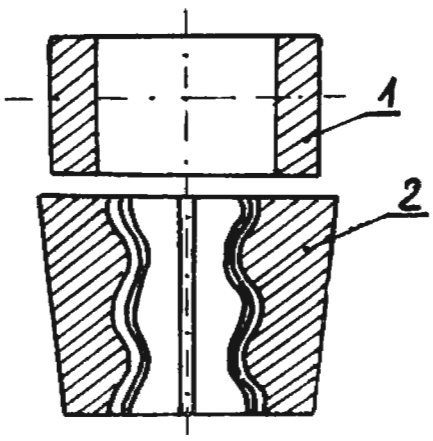

87a; B25b **P. 172765 T** 15.07.1974

Zakłady Celulozy i Papieru, Świecie n/Wisłą, Polska (Stanisław Malinowski, Bogdan Spica, Edward Bona).

Przyrząd do zaciskania końcówek na wężach, zwłaszcza gumowych wysokociśnieniowych

Przyrząd do zaciskania końcówek na wężach przeznaczony jest zwłaszcza dla węży gumowych wysokociśnieniowych. Przyrząd składa się z tulei stożkowej, która podzielona jest na sześć działek oraz z sześciu szczęk **(2)** i tulei dociskowej **(1)**. (1 zastrzeżenie)

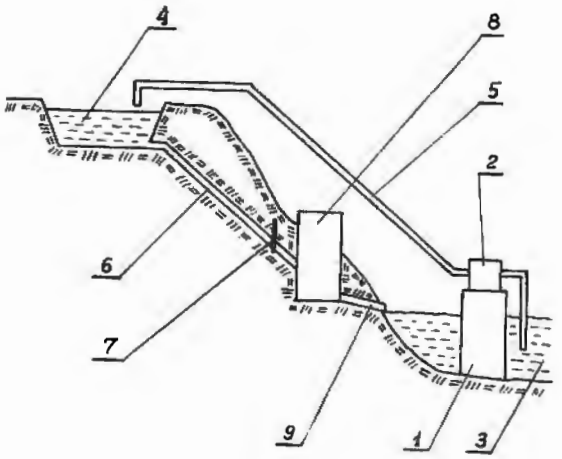
88a; F03b **P. 171356 T** 22.05.1974

Wyższa Szkoła Inżynierska, Koszalin, Polska (Zbigniew Cierpisz).

Układ do akumulowania i wykorzystywania energii falowania wód powierzchniowych

Układ do akumulowania i wykorzystywania energii falowania wód powierzchniowych, może być zastosowany na wybrzeżu zbiorników wodnych o wysokich

brzegach. Układ posiada urządzenie (1) do wykorzystywania falowania, umieszczone na wodach przybrzeżnych, napędzające pompę (2) tłoczącą wodę z naturalnego zbiornika wody (3), do górnego zbiornika retencyjnego (4) sztucznego lub naturalnego, rurociągiem tłocznym (5). Zbiornik retencyjny (4) położony na pewnej wysokości nad naturalnym dolnym zbiornikiem wody (3), jest połączony rurociągiem (6), wyposażonym w zasuwę (7), z zespołem turbina — generator (8), z którego woda spływa kanałem (9) do dolnego zbiornika wody (3). (1 zastrzeżenie)

88b; F03c P. 170740 T 30.04.1974

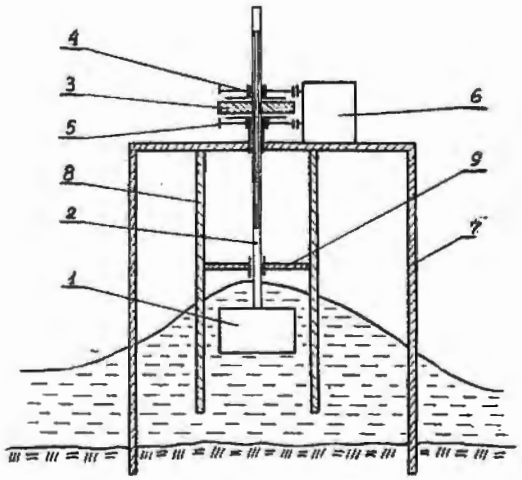
Wyższa Szkoła Inżynierska, Koszalin, Polska (Zbigniew Cierpisz).

Sposób wykorzystania energii falowania wód powierzchniowych oraz urządzenie do wykorzystania energii falowania wód powierzchniowych

Sposób wykorzystywania energii falowania wód powierzchniowych polega na tym, że ruchy wzdłużne pływaka z pionowym wałem śrubowym, spowodowane falowaniem wody zamienia się ruch obrotowy koła napędzającego maszynę pobierającą energię.

Urządzenie do wykorzystywania energii falowania wód powierzchniowych (fig. 1) posiada pływak (1) z pionowym wałem śrubowym (2) połączony poprzez sprzęgło (3) z kołami zębatymi (4 i 5) napędzającymi maszynę (6) umieszczoną na konstrukcji wsporczej (7) zakotwionej w dnie zbiornika wodnego. Do konstrukcji wsporczej (7) przymocowana jest osłona (8) ze wspornikiem (9) zabezpieczająca pływak (1) i wał śrubowy (2) przed bocznymi falami.

Odmiana urządzenia (fig. 2) polega na tym, że konstrukcja wsporcza (7) stanowi jednocześnie osłonę. Nad dnem zbiornika w konstrukcji wsporczej umieszczone są otwory (10) umożliwiające przepływ wody, a tym samym pionowy ruch wody w konstrukcji wsporczej. (3 zastrzeżenia)

II. WZORY UŻYTKOWE

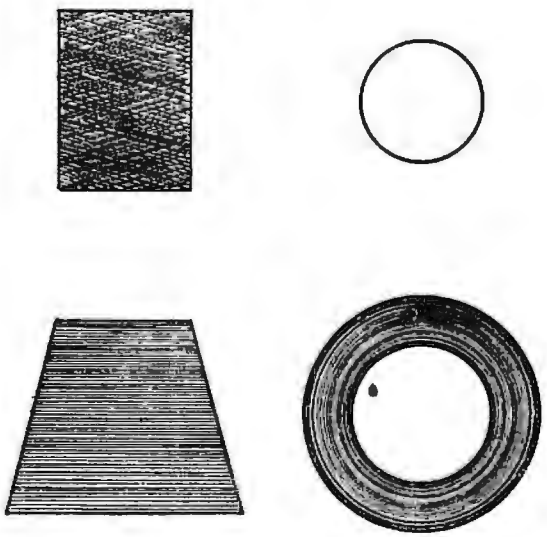
4b; F21v **W. 52083** 19.06.1974

Zakłady Włókien Chemicznych „Chemitex-Anilana", Łódź Polska (Wacław Oleszczak, Wiesław Staniszewski, Andrzej Filipiak, Zygmunt Wróbel, Lech Ogiński).

Abażur do lampy

Abażur przeznaczony jest do lamp elektrycznych. Abażur wykonany jest z włókna szklanego nasyconego żywicami syntetycznymi takimi jak: żywice poliestrowe, epoksydowe, silikonowe, poliuretanowe itp.

Abażur wytwarzany jest metodą mechanicznego nawijania ciągłego włókna szklanego na rdzenie tzw. rękawy z termoplastów lub elastometów o kształtach dowolnych brył geometrycznych o kołowym przekroju. Przesycanie formowanego nawoju abażurów żywicami syntetycznymi odbywa się w czasie nawijania włókna szklanego, przy czym utwardzanie (usieciowywanie) żywicy w nawoju przeprowadza się znanymi sposobami. (1 zastrzeżenie)

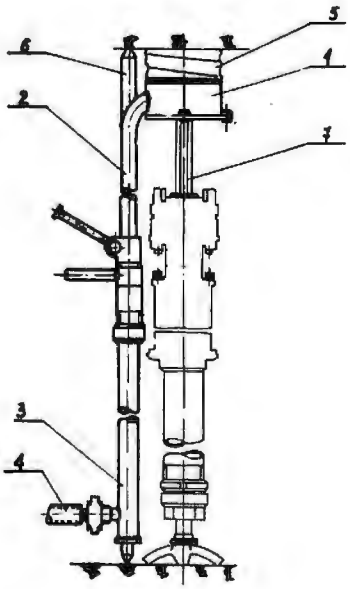

5a; E21b **W. 52195** 09.07.1974

Zakłady Konstrukcyjno-Mechanizacyjne Przemysłu Węglowego, Gliwice, Polska (Izabela Gacek).

Urządzenie do usuwania zwiercin

Urządzenie do usuwania zwiercin składa się z pojemnika (1) w kształcie puszki połączonego na stałe z teleskopem rurowym (2 i 3), który równocześnie jest przewodem odprowadzającym zwierciny. Rurowy teleskop rozparty jest pomiędzy stropem a spągiem. Wysokość jego regulowana jest za pomocą urządzenia śrubowego. Podczas wiercenia otworu w caliźnie, wiertło (7) przechodzi przez otwór w dnie pojemnika (1). Zwierciny zasysane są poprzez rurowy teleskop (2 i 3) i poprzez wąż (4) do zbiornika znajdującego się poza miejscem wiercenia. (1 zastrzeżenie)

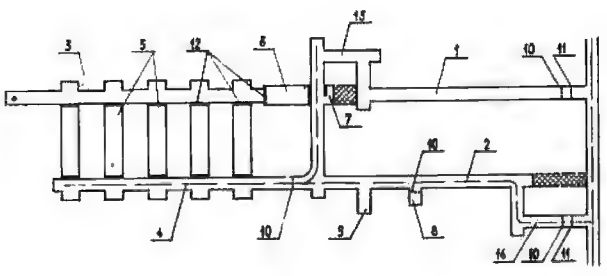

5b; E21c **W. 52265** 27.07.1974

Główne Biuro Studiów i Projektów Górniczych Biuro Projektów Górniczych, Katowice, Polska (Henryk Fryba, Waldemar Witkowski, Emil Świst).

Skład podziemny materiałów wybuchowych

Podziemny skład materiałów wybuchowych, stosowany zwłaszcza w kopalniach węgla rud i innych surowców mineralnych, w którym chodnik składowy i chodnik wentylacyjny usytuowane są w przedłużeniu chodników dojściowych, a komora wydawcza znajduje się w ciągu chodnika wentylacyjnego. W celu ułatwienia komunikacji komory składowe i komora wydawcza mogą mieć dodatkowe wyjścia na chodnik wentylacyjny. (2 zastrzeżenia)

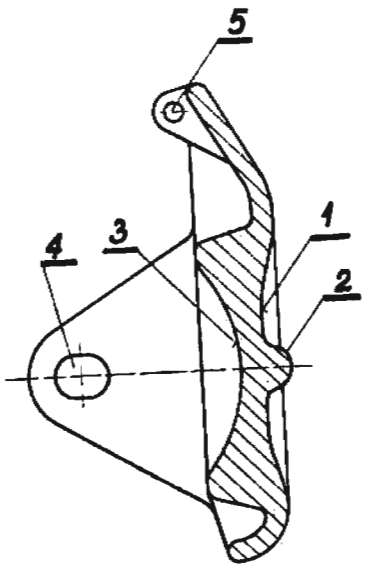
5c; E21d **W. 51728** **01.04.1974**

Fabryka Maszyn Wiertniczych i Górniczych „Glinik", Gorlice, Polska (Kazimierz Kotwica, Jan Domiczek, Stanisław Dziadowiec, Stanisław Zimowski, Józef Feruś, Anzelm Gościmiński, Jerzy Moskal, Witold Pawlus, Bogumił Brzozowski).

Stopa podpory hydraulicznej

Stopa podpory hydraulicznej zwłaszcza obudowy zmechanizowanej, stosowana jest w górnictwie węglowym do pokładów miękkich.

Stopa podpory hydraulicznej posiada dno o wklęsłej płaszczyźnie **(1)** tworzącej postać ściętego stożka lub czaszy kulistej z występem **(2)** umieszczonym w osi działania sił rozporowych, zakończonym najkorzystniej płaszczyzną kulistą lub stożkową. (1 zastrzeżenie)

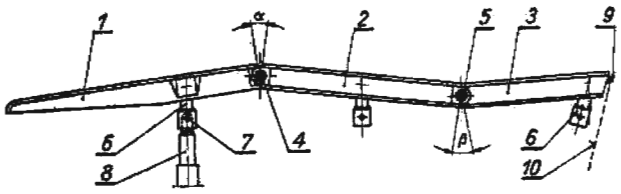

5c; E21d **W. 51754** **03.04.1974**

Główny Instytut Górnictwa, Katowice, Polska (Stanisław Łaboński, Zygmunt Dabiński, Jerzy Kobylecki, Piotr Podsiadło, Małgorzata Dzierżoń).

Przegubowa stropnica do zmechanizowanej obudowy kasztowej

Przegubowa stropnica przeznaczona jest do zmechanizowanej obudowy kasztowej, współpracująca z powtarzalną tamą podsadzkową, zwłaszcza w warunkach słabych stropów.

Przegubowa stropnica składa się z trzech dźwigarów **(1, 2, 3)** połączonych pomiędzy sobą przegubami **(4, 5)** tak, że kąt α wzajemnego wychylenia się od poziomu dźwigarów **(1, 2)** jest mniejszy od kąta β wzajemnego wychylenia się od poziomu dźwigarów **(2, 3)**, przy czym każdy z tych dźwigarów połączony jest poprzez bezpiecznikowy element **(6)** z jedną podporą hydrauliczną zestawu obudowy lub tamy podsadzkowej.

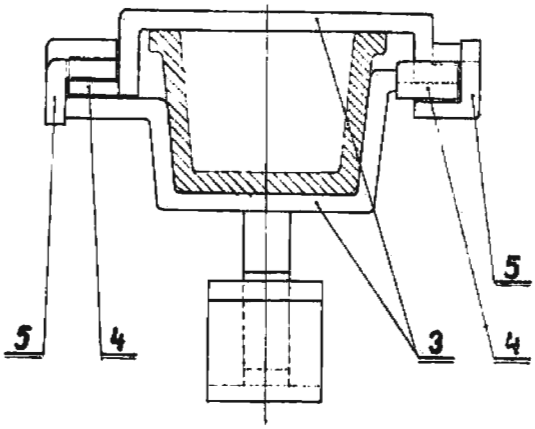
(1 zastrzeżenie)

5c; E21d **W. 52060** **15.06.1974**

Kopalnia Węgla Kamiennego „Anna", Przedsiębiorstwo Państwowe, Pszów, Polska (Hubert Kasperek, Ludwik Patas, Andrzej Zyzak, Józef Grycman).

Uchwyt klinowy

Uchwyt według wzoru stanowi metalowy wspornik **(1)** w dolnej części wyprofilowanej w formie łuku zaopatrzony w płaskownik **(2)** stanowiący pas dolny a w górnej części przytwierdzony do dwudzielnej obejmy **(3)** której boczne ściany na złączu zaopatrzone są z jednej strony w klinowy płaskownik **(4)** a z drugiej strony w klinowy zaczep **(5)** przy czym klinowy płaskownik **(4)** jednej części wchodzi w zaczep **(5)** drugiej części obejmy **(3)**. (1 zastrzeżenie)

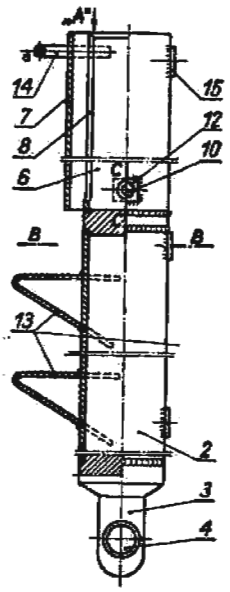

5d; E21f **W. 51769** **08.04.1974**

Główny Instytut Górnictwa, Katowice, Polska (Stanisław Łaboński, Zygmunt Dabiński).

Przedłużacz do rozpory tamy podsadzkowej

Przedłużacz przeznaczony jest do rozpory tamy podsadzkowej. Przedłużacz stanowi cylindryczny element **(2)** od dołu zakończony przegubowym łącznikiem **(3)**, a od góry płytą zaopatrzoną w cylindryczny łącznik **(6)** ze śrubami **(10)** mocującymi umieszczoną wewnątrz rozporę. (1 zastrzeżenie)

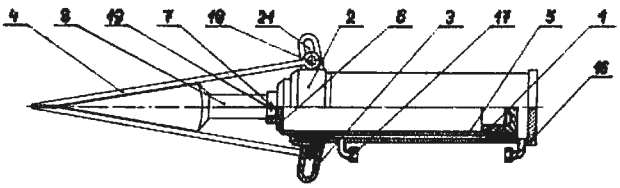
5d; E21f W. 52116 26.06.1974

Kopalnia Węgla Kamiennego „Anna" Przedsiębiorstwo Państwowe, Pszów, Polska (Rudolf Filipczyk, Andrzej Mizerski, Henryk Będzelewicz).

Urządzenie klinowe

Urządzenie klinowe przeznaczone jest dla ratownictwa górniczego do usuwania przeszkód, zwłaszcza przemieszczania skał i maszyn w zwałach.

Urządzenie stanowi siłownik służący do wysuwania i ściągania wymiennej końcówki **(8)** osadzonej rozłącznie w pokrywie **(6)** jego tłoczyska **(5)**. Końcówka **(8)** w górnej części wyprofilowana w kształcie symetrycznego klina przeznaczona jest do rozsuwania przylegających do jej powierzchni klinowych dwóch ramion **(4)**. Ramiona **(4)** zamocowane są przegubowo w skośnych uchwytach **(3)** na obwodzie nasady **(2)** zamykającej cylinder **(1)** siłownika w jego górnej części, przy czym ramiona zaopatrzone są w otwory służące do osadzenia w nich kołków dla zamocowania pomocniczych klinów. (4 zastrzeżenia)

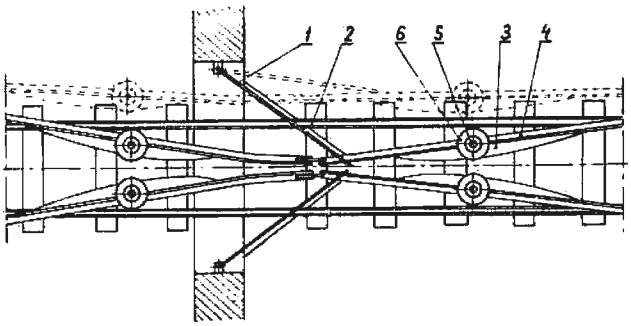
5d; E21f W. 52209 12.07.1974

Kopalnia Węgla Kamiennego „Bielszowice", Przedsiębiorstwo Państwowe, Ruda Śląska, Polska (Eugeniusz Wiencek, Joachim Muc).

Tama przejezdna wentylacyjna

Przedmiotem wzoru użytkowego jest przejezdna tama wentylacyjna stosowana w podziemiach kopalń do regulowania przepływu powietrza przez wyrobiska górnicze.

Istota tej tamy, uwidocznionej na rysunku, polega na tym, że w miejscach styku części środkowych **(3)** odchylających dźwigni **(4)** zamocowano krążniki **(6)** osadzone na pionowo usytuowanych sworzniach **(5)**.

Krążniki te są wyposażone w elastyczne bieżnie wysunięte poza obrys środkowych części **(3)** tak, że w czasie przejeżdżania pociągu przez tamę boki skrzyń wagonów nie stykają się z tymi częściami.

Tama według wzoru nadaje się do stosowania we wszystkich wyrobiskach górniczych i w stosunkowo łatwy sposób można ją adoptować do każdej prawie istniejącej, przejezdnej tamy wentylacyjnej.

(1 zastrzeżenie)

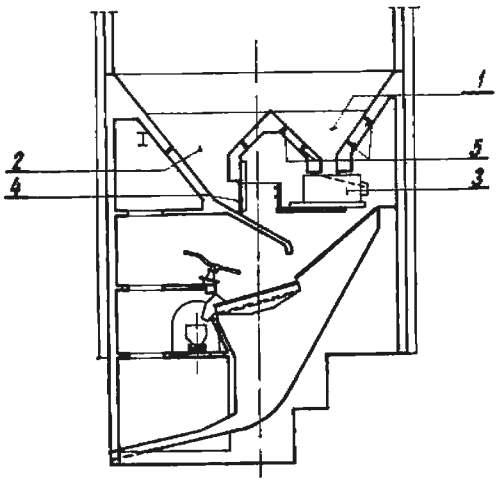
5d; E21f W. 52210 12.07.1974

Główne Biuro Studiów i Projektów Górniczych Biuro Projektów Górniczych, Katowice, Polska (Janusz Strączek).

Urządzenie do usuwania zatorów w dolnych częściach szybowych zbiorników podsadzkowych

Urządzenie do usuwania zatorów w dolnych częściach szybowych zbiorników podsadzkowych, składające się z szeregu dysz osadzonych w bocznych wewnętrznych ścianach lejów zbiornika powyżej otworu wylotowego leja. Dysze usytuowane w jednej lub kilku płaszczyznach poziomych, zasilane są sprężonym powietrzem o ciśnieniu korzystnie rzędu 4—6 atn.

(1 zastrzeżenie)

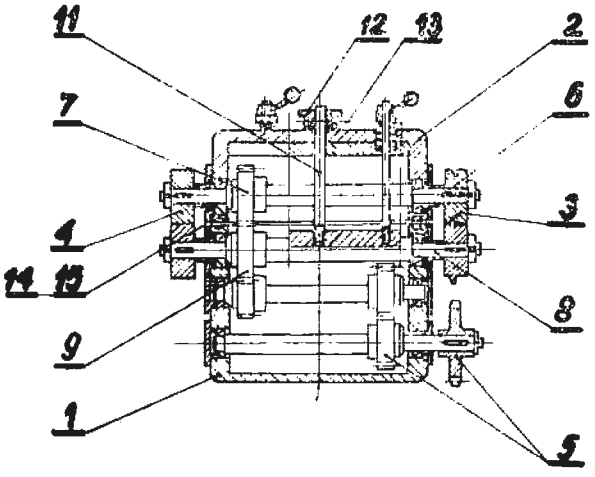

7c; B21d W. 51980 27.05.1974

Gdańskie Przedsiębiorstwo Instalacji Przemysłowych, Gdańsk, Polska (Edward Staszewski Edward Mozgiel).

Głowica rolkowa mechanicznej zaginarki do blach

Głowica rolkowa mechanicznej zaginarki do blach składa się z korpusu złożonego z części dolnej **(1)** i części górnej **(2)** mającej możliwość przemieszczenia się w kierunku pionowym względem części dolnej korpusu, dwóch zestawów rolek zaginających **(3)** i **(4)** oraz przedkładni **(5)**, stanowiącej napęd tych rolek Zakres przemieszczania jest ograniczony i regulowany śrubami ustalającymi **(11)** zaopatrzonymi w kołki przeciążeniowe **(13)**. Płaszczyzny styku **(14)** i **(15)** posiadają kanały **(16)** i **(17)** i otwory ściekowe **(18)**. Obie części **(1)** i **(2)** korpusu są ustalone względem siebie kołkami ustalającymi **(1o)**. (3 zastrzeżenia)

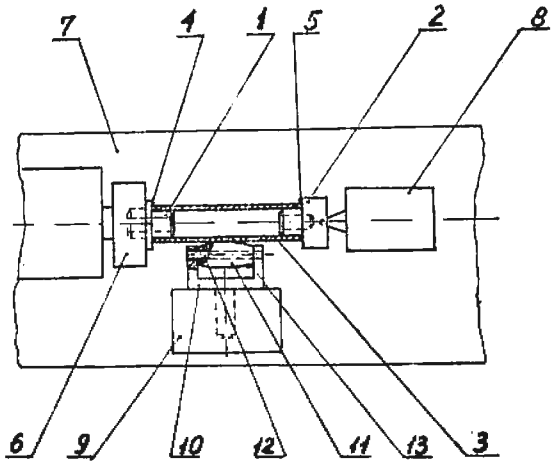
7c; B21d **W. 52185** 06.07.1974

Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego, Świdnik, Polska (Marian Lipko, Witold Miller, Tadeusz Władysiuk).

Urządzenie do prostowania rur

Urządzenie do prostowania rur jest stosowane do prostowania rur krótkich w szczególności z przyspawanymi do ich końców elementami w kształcie kołnierzy.

Urządzenie do prostowania rur składa się z tokarki (7), w której zamocowana jest prostowana rura (3), za pośrednictwem tulejek (1) i (2), wsuniętych w oba końce rury (3), z prostującej rolki (11) osadzonej obrotowo w uchwycie (10), zamocowanym w imaku (9) tokarki (7), przy czym rolka (11) jest ustawiona w połowie długości rury (3), której oś obrotu jest równoległa do osi obrotu rolki (11). (3 zastrzeżenia)

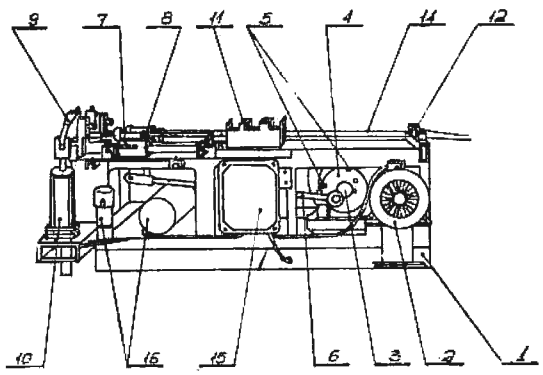

7d; B21f **W. 52081** 19.06.1974

Łódzki Kombinat Budowy Domów, Łódź, Polska (Andrzej Augustyniak, Jan Kowalewski, Zdzisław Sadoczyński).

Urządzenie do prostowania i cięcia prętów

Urządzenie do prostowania i cięcia prętów przeznaczone jest do cięcia prętów zbrojeniowych. Urządzenie ma umieszczony w przestrzennej ramie (1) rolkowy mechanizm prostujący pręty (14) i mechanizm podający je w pole działania dźwigniowych noży (9), zamocowanych również w tej ramie (1) wraz ze swym napędowym mechanizmem (16). Podający pręty (14) mechanizm ma zamachowe koła (4) osadzone na ułożyskowanym wale (3), napędzanym od elektrycznego silnika (2). Zamachowe koła (4) mają gniazda (5), w których swymi czopami są obrotowo osadzane korbowody (6), drugimi końcami uchylnie przymocowane do umieszczonych w górnej części ramy (1) suwaków (7), zaopatrzonych w zaciskowe tuleje (8), przez które są przewleczone pręty (14). Każdy z dźwigniowych noży (9) jest przegubowo połączony z odpowiadającym mu siłownikiem (10), korzystnie pneumatycznym, napędzanym od wspólnego napędowego mechanizmu (16). (1 zastrzeżenie)

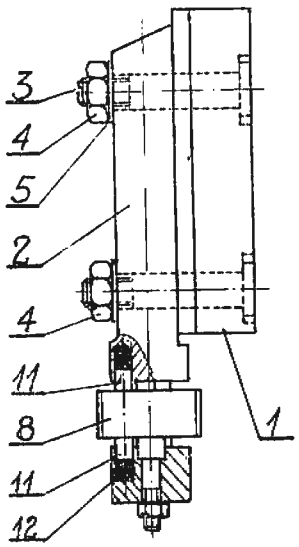

7f; B21h **W. 51849** 27.04.1974

Fabryka Amortyzatorów „POLMO", Krosno, Polska (Henryk Oziomek, Ryszard Kucharczyk).

Głowica jednorolkowa do wygniatania gwintów

Głowica jednorolkowa do wygniatania gwintów zewnętrznych i wewnętrznych przeznaczona jest zwłaszcza do regeneracji uszkodzonych gwintów. Głowica posiada rolkę wygniatającą (8) umieszczoną obrotowo i przesuwnie na trzpieniu (2). Rolka wygniatająca podparta jest elastycznie z dwóch stron przy pomocy elementów oporowych (11) i elementów sprężystych (12), co umożliwia łagodne wprowadzenie rolki w uszkodzone bruzdy gwintu. (2 zastrzeżenia)

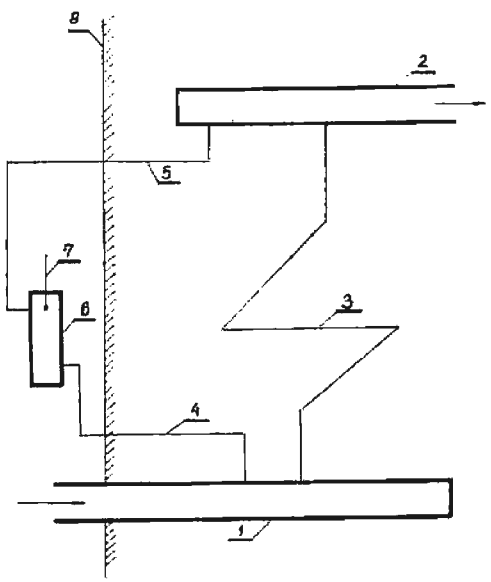

13d; F22g **W. 52171** 04.07.1974

Raciborska Fabryka Kotłów „Rafako" Przedsiębiorstwo Państwowe, Racibórz, Polska (Ryszard Gorlach, Krzysztof Huszcza, Zdzisław Trzęsimiech, Kazimierz Pakosz).

Układ pomiarowy temperatury pary przegrzewanej w przegrzewaczu pary kotła

Układ pomiarowy temperatury pary przegrzanej w przegrzewaczu pary kotła wyróżnia się tym, że końcówka termopary (7) umieszczona jest w oddzielnej komorze (6), zabudowanej na zewnątrz ściany kotła

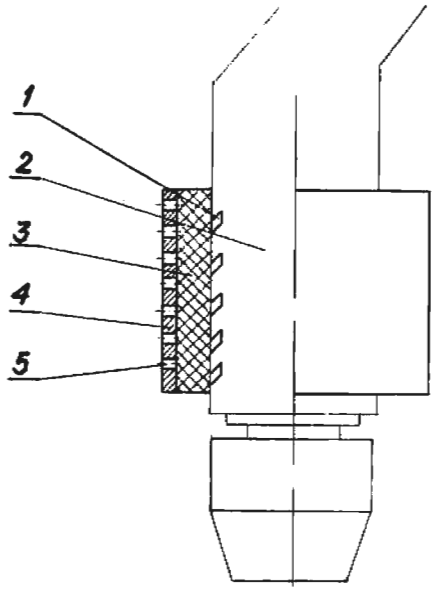
(8), która wspólnie z przewodami dopływowym (4) i odpływowym (5) pary, stanowi układ obejściowy stopnia przegrzewacza pary (3). (1 zastrzeżenie)

14k; F01n **W. 52238** 18.07.1974

Fabryka Maszyn Wiertniczych i Górniczych „Glinik", Przedsiębiorstwo Państwowe, Gorlice, Polska (Antoni Bubniak).

Urządzenie do zmniejszenia hałasu wiertarki pneumatycznej

Urządzenie przeznaczone jest do zmniejszenia hałasu wiertarki pneumatycznej podczas pracy. Urządzenie posiada na otworach wylotowych (1) kadłubu wiertarki (2) warstwę filcu (3) dociskaną osłoną (4). (1 zastrzeżenie)

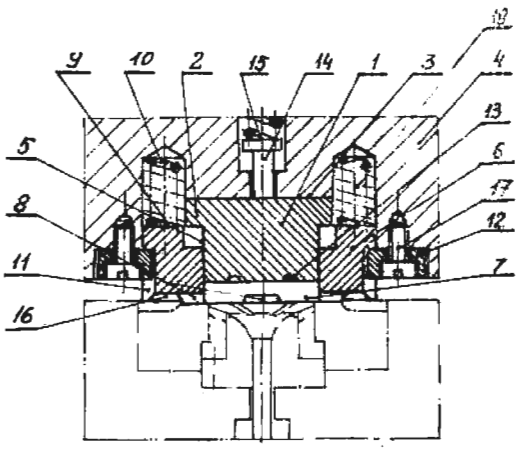

15c; B41d **W. 52113** 25.06.1974

Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego „Delta Świdnik" Przedsiębiorstwo Państwowe, Świdnik, Polska (Roman Łaszyca).

Stempel do kształtowania w matrycy

Stempel do kształtowania w matrycy składa się z obsady (4) i osadzonej w niej ruchomej wkładki (1) oraz pierścienia (6).

Wkładka (1) w górnej swej części jest zakończona kołnierzem (2), zaś w dolnej cylindrycznym zwężeniem (5). Pierścień (6) na czołowej powierzchni posiada występ (7) z promieniowo naciętymi szczelinami (8). Górną płaszczyzną opiera się on o spiralne sprężyny (10) utrzymujące pierścień w stanie swobodnym. Prowadzenie pierścienia zapewniają wybrania (11).

Wzór użytkowy znajduje zastosowanie w procesie kształtowania tarcz wirnika, zwłaszcza pomp wirowych. (3 zastrzeżenia)

15e; B65h **W. 52063** 15.06.1974

Politechnika Łódzka, Łódź, Polska (Kazimierz Stępniewski).

Nóż do zgarniania nadmiaru farby z form drukarskich

Nóż przeznaczony jest do zgarniania nadmiaru farby z form drukarskich. Nóż posiada obrys krawędzi zgarniającej w postaci paraboli o równaniu:

$$p = \frac{\delta g}{b \cos \alpha} \cdot C$$

gdzie:

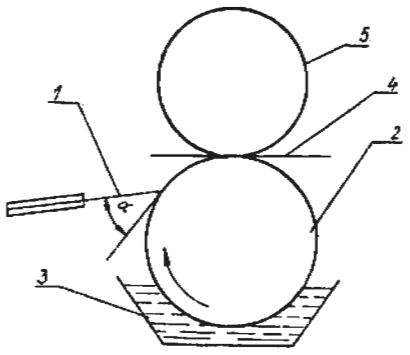
p — wartość nacisków (kG/mm²)
δg — naprężenia gnące występujące na nożu do zgarniania (kG/mm²)
b — szerokość krawędzi zgarniającej noża (mm)
α — kąt nachylenia noża do powierzchni formy drukarskiej
c — inwariant podobieństwa mechanicznego (mm) określony wzorem

$$C = \frac{w}{1 \cdot 1_1}$$

gdzie:

w — wskaźnik wytrzymałości noża (mm³)
1 — długość krawędzi zgarniającej (mm)
1_1 — odległość czujników pomiarowych naklejonych na powierzchniach noża od krawędzi zgarniającej (mm).

(1 zastrzeżenie)

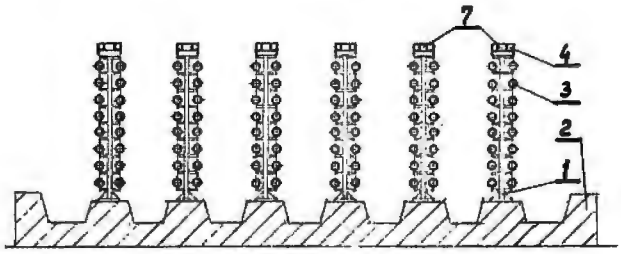
17f; F28d **W. 52075** 18.06.1974

Biuro Projektów Przemysłu Metali Nieżelaznych „Bipromet", Katowice, Polska (Czesław Seweryn, Marianna Rogóż).

Chłodnica ociekowa

Chłodnica ociekowa jest stosowana do chłodzenia cieczy za pomocą chłodziwa ciekłego, ociekającego po zewnętrznych powierzchniach ścianek rur chłodniczych.

Jest ona stosowana zwłaszcza w fabrykach kwasu siarkowego do chłodzenia kwasu w procesie jego produkcji, za pomocą wody. Z bliźniaczych rynien (4) woda chłodząca ścieka równomiernie na chłodnicze rury (3), wewnątrz których płynie chłodzony kwas siarkowy. Woda chłodząca ściekając po rurach (3) nagrzewa się i częściowo paruje. Para zmieszana z powietrzem unosi się pionowo do góry i przepływa przez międzyrynnowe szczeliny (7). (1 zastrzeżenie)

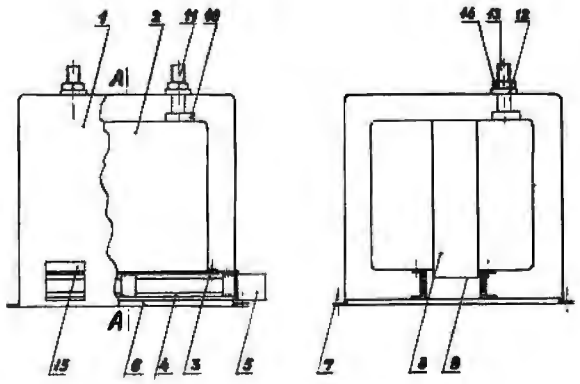

17f; F28f **W. 52216** 14.07.1974

Zgorzeleckie Zakłady Spożywcze Przemysłu Terenowego, Zgorzelec, Polska (Witold Nowakowski).

Wymiennik ciepła

Wymiennik ciepła posiada obudowę (8), wewnątrz której umieszczony jest zbiornik (2) w kształcie prostopadłościanu i zamocowany śrubami (3) do wspornika (4) zamocowanego do podstawy (6) połączonej z obudową (1) śrubami (7). Wewnątrz zbiornika (2) znajduje się przelotowy otwór (8) prostokątny lub kwadratowy, połączony z kanałem (5), który prowadzony jest w wsporniku (4). Zbiornik (2) posiada nabki (10), w których osadzone są łączniki (11) uszczelniane względem otworów (12) w obudowie (1), podkładkami (13) i nakrętkami (14). Wymiennik umieszczony jest w odpowiednio ukształtowanym czopuchu pieca centralnego ogrzewania względnie umieszczony na trasie kanału do odprowadzania spalin z pieca przemysłowego. Celem wymiennika jest wykorzystanie spalin do podgrzewania wody użytkowej.
(2 zastrzeżenia)

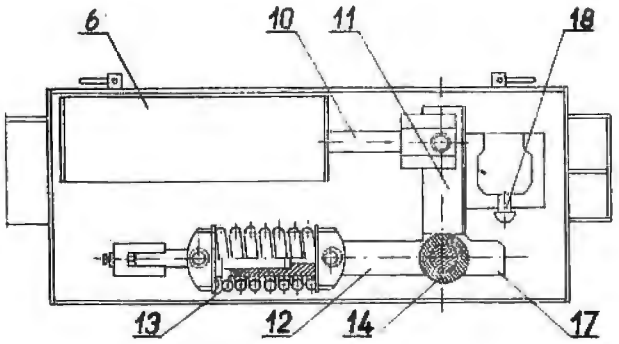

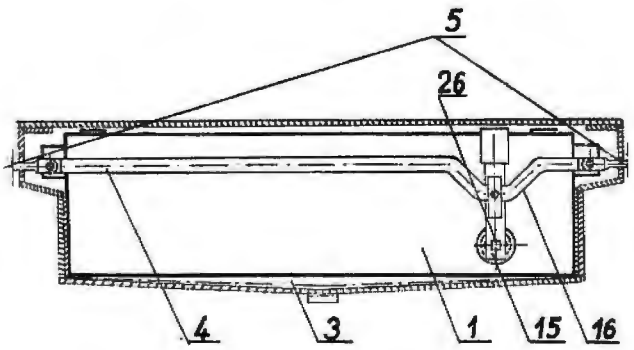
19a; E01b **W. 52108** 24.06.1974

Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne, Łódź, Polska (Zdzisław Kozanecki, Lucjan Strawa, Józef Korkosiński).

Zwrotnica szynowa trakcji elektrycznej

Zwrotnica według wzoru użytkowego służy do zmiany kierunku jazdy, zwłaszcza tramwaju.
Zwrotnica według wzoru składa się z jednej hermetycznej skrzyni prostopadłościennej, z umieszczonym w jej górnej części solenoidem dwucewkowym sprzężonym z mechanizmem blokującym, umieszczonym w dolnej części tej skrzyni wzdłuż jej osi podłużnej. Tak samo względem tej osi jest usytuowany na zewnątrz skrzyni łącznik iglicowy, połączony w miejscu jego wykorbienia, za pośrednictwem dźwigni oraz przegubu z mechanizmem blokującym i solenoidem. (1 zastrzeżenie)

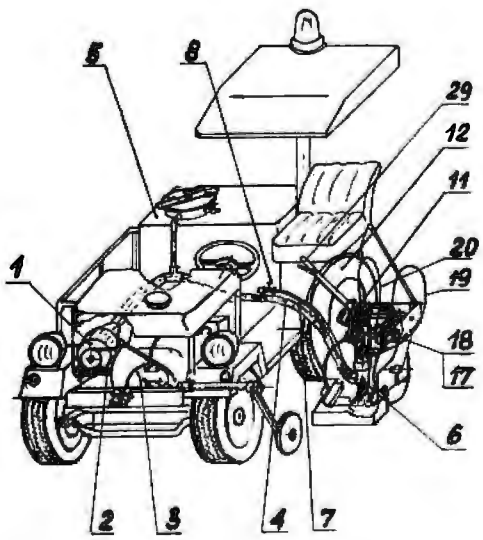

19c; E01c **W. 51103** 25.03.1970

Wojewódzki Zakład Transportu i Maszyn Drogowych, Olsztyn, Polska (Kazimierz Charun, Ryszard Bancewicz, Eugeniusz Sawicki).

Urządzenie do natryskowego znakowania nawierzchni, zwłaszcza jezdni

Urządzenie do natryskowego znakowania nawierzchni zwłaszcza jezdni, zainstalowane na samojezdnym wózku i otrzymujące z niego napęd, jest wyposażone w dmuchawę wielostopniową (1) połączoną przewodem (4) ze zbiornikiem farby (5) i pistoletem (6) na-

tryskowym, przy czym pistolet (6) jest połączony dwoma cięgnami (19) i (20) z układem krzywkowo-dźwigniowym (17) i (18) sprzężonym przez przekładnię (13) i sprzęgło (11) z napędem wózka. Pistolet (6) wyposażony jest w głowicę (9) z dyszą.

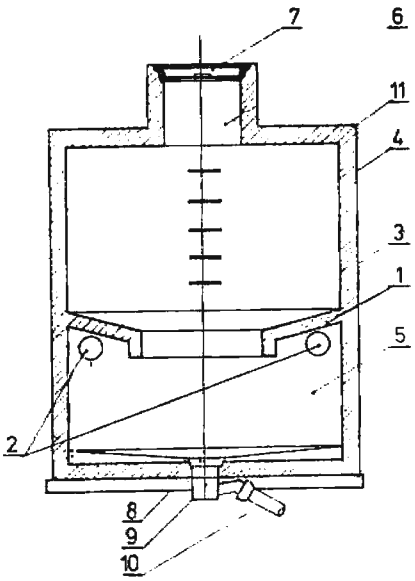
(3 zastrzeżenia)

19e; E01f **W. 51841** 26.04.1974

Biuro Studiów i Projektów Przemysłu Włókienniczego, Łódź, Polska (Stefan Bubiak, Józef Wojciechowski).

Zbiornik do topienia śniegu

Zbiornik do topienia śniegu, przeznaczony jest zwłaszcza do stosowania na terenie zakładów przemysłowych i osiedli miejskich. Zbiornik ma wewnątrz przegrodę (1), w której jest wykonany, najkorzystniej w osi zbiornika, co najmniej jeden przelotowy otwór (3). Przegroda (1) dzieli zbiornik na górną komorę (4) oraz dolną komorę (5) i jest usytuowana ponad umieszczonymi w dolnej komorze (5) grzejnymi przewodami (2). W górnej komorze (4) zbiornika jest właz (6), zaś w dolnej komorze (5) jest wylotowy otwór (8) zaopatrzony w kanalizacyjny wpust (9) połączony z przewodem (10), odprowadzającym wodę ze śniegu do kanału ściekowego. (1 zastrzeżenie)

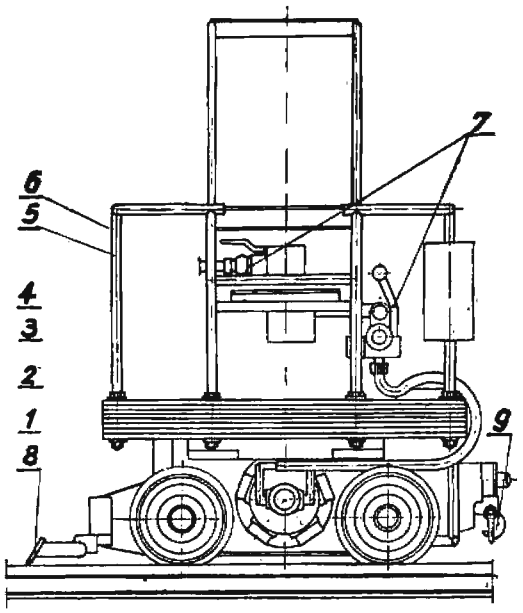
20b; B61c **W. 52223** 17.07.1974

Przedsiębiorstwo Robót Górniczych, Przedsiębiorstwo Państwowe, Gliwice, Polska (Juliusz Grzesik).

Ciągnik torowy

Przedmiotem wynalazku jest ciągnik torowy służący do podciągania i odstawy z przodku górniczego wozów kopalnianych na krótkim dystansie manewrowania, stosowany przy mechanicznym ładowaniu urobku jakąkolwiek ładowarką na podwoziu niezależnym od torów kopalnianych.

Konstrukcyjnie ciągnik według wynalazku wykonany jest z przebudowanego podwozia kołowego (1) z adoptacją systemu napędowego wycofanej z użycia ładowarki pneumatycznej ŁZK — 5p, na którym umocowano płyty stabilizacyjno-obciążające (2) stanowiące zarazem podest roboczy, do którego z kolei śrubami (3) przykręcono obramowanie barier ochronnych (4) i fotel operatora (5), samo posadowienie fotela operatora (6) skonstruowano tak, że można go łatwo przemieszczać z jednej na drugą stronę ciągnika w zależności od potrzeb wynikających z usytuowania toru w przodku, instalację zasilająco rozdzielczą (7) usytuowano powyżej płyt obciążających (2) w miejscu wygodnym dla operatora, spychacz oczyszczający tory (8) umocowano przegubowo na przodzie podwozia kołowego (1), a w przeciwnej stronie podwozia zamontowano sprzęgło (9) służące do podpinania wozów. (1 zastrzeżenie)

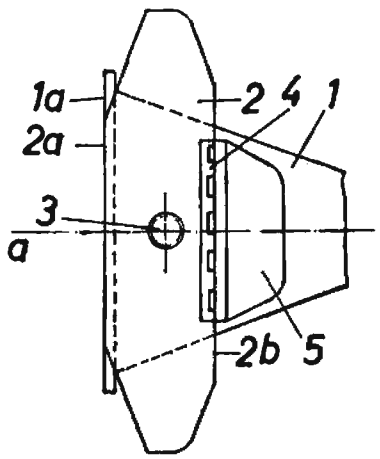
20e; B61g **W. 52162** 03.07.1974

Pierwszeństwo: 27.02.1974 — RFN (G 7406754.2)

Scharfenbegkupplung GmbH, Salzgitter, Republika Federalna Niemiec (Ernst Vahldiek).

Mostek przejściowy

Przedmiotem wzoru użytkowego jest mostek przejściowy sprzęgu ciągłowo-zderzakowego, zwłaszcza przy wagonach kolejowych.

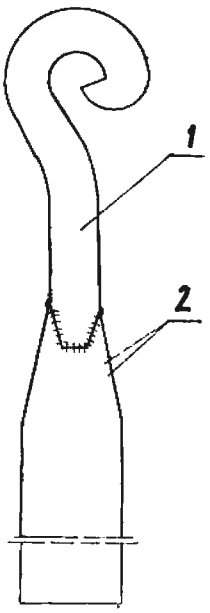
Istota wzoru użytkowego polega na tym, że na mostku przejściowym (2) osadzony jest przegubowo fartuch wokół poziomo a poprzecznie do osi ustawionego skrzydełka zawiasy, przy czym fartuch ten zachodzi na układ drążków służących do uruchamiania i ryglowania złączy kabli. (1 zastrzeżenie)

20k; B61k **W. 52107** 24.06.1974

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych, Poznań, Polska (Eugeniusz Rzemyk, Marian Neldner).

Uchwyt do skręcania

Uchwyt do skręcania osiowego przy montażu profilowanych przewodów jezdnych sieci trakcyjnej stanowi jedną całość, składającą się z części roboczej wyprofilowanej według przekroju przewodu jezdnego (1) ze stalowego płaskownika i z części dźwigni (2) wykonanej z rury stalowej, połączonych w sposób nierozłączny. (1 zastrzeżenie)

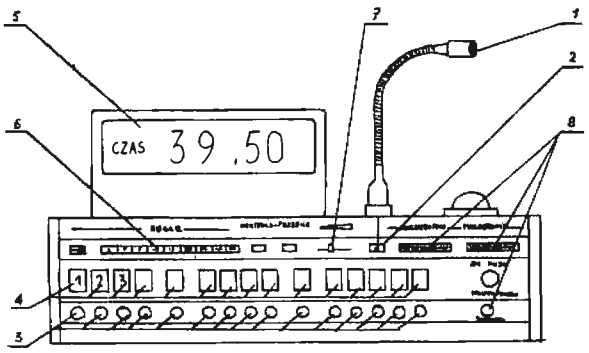
21a²; H04m **W. 51771** 08.04.1974

Zakład Doświadczalny Zapisu Magnetycznego przy Zakładach Radiowych im. M. Kasprzaka, Warszawa, Polska (Marek Cybulski, Bożenna Mirosz, Stefan Kendziorek, Edward Rudalski, Bogdan Gołaj, Witold Borowski, Włodzimierz Kozłowski).

Stanowisko sterowania elektronicznym zestawem konferencyjnym

Stanowisko sterowania elektronicznym zestawem konferencyjnym wykonane jest w postaci pulpitu operacyjnego, wyposażonego w połączony ze wzmacniaczem zamocowany na giętkim wsporniku i włączany przełącznikiem wciskowym (2) mikrofon (1). Stanowisko zawiera elektroniczny układ programowania kolejności włączania poszczególnych stanowisk konferencyjnych z pierwszym przełącznikiem klawiszowym (3) o ilości klawiszy równej ilości stanowisk konferencyjnych, przy czym każdemu klawiszowi jest przyporządkowany punkt świetlny (4) sygnalizujący zgłoszenie lub włączenie mikrofonu określonego stanowiska konferencyjnego oraz układ pomiaru czasu wystąpień z odczytem czasu na zamocowanym obrotowo zegarze elektronicznym (5) uruchamianym poprzez drugi przełącznik klawiszowy (6) i służący do nastawiania limitu czasu wystąpienia i w źródło sygnału akustycznego z potencjometrem (7) automatycznie włączane przez zegar elektroniczny (5), a sygnalizujące wyczerpanie limitu czasu wystąpienia.

Na pulpicie umieszczony jest trzeci przełącznik klawiszowy (8) służący do włączania układów sterujących stanowiskiem rejestracji i nagłośniania sali konferencyjnej. Od strony ścianki tylnej wyprowadzone są z pulpitu kable połączeniowe służące do połączenia stanowiska sterowania ze stanowiskiem rejestracji i nagłośniania oraz ze wszystkimi stanowiskami konferencyjnymi. (1 zastrzeżenie)

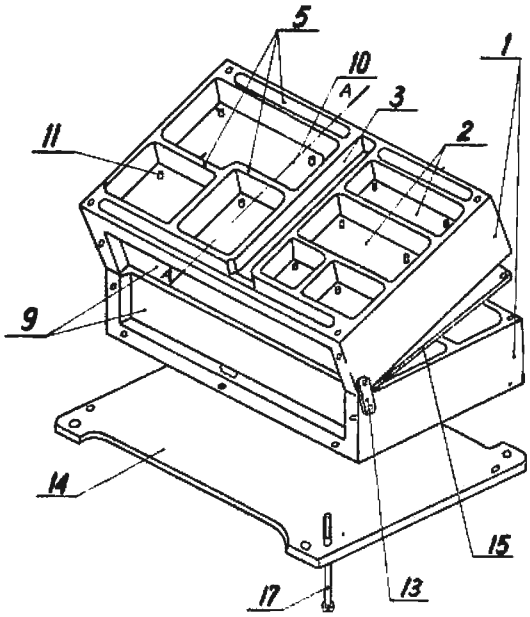

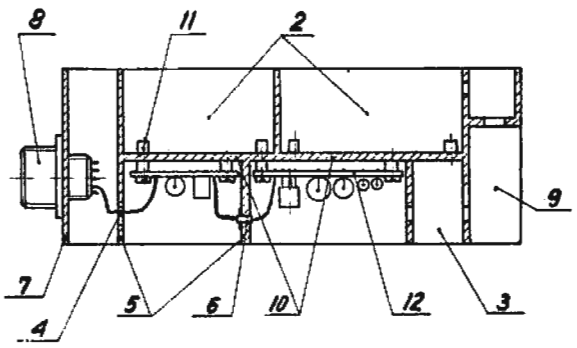
21a⁴; H05k **W. 51734** 02.04.1974

Instytut Lotnictwa, Warszawa, Polska (Krzysztof Nowak, Zygmunt Krawczyk).

Obudowa do złożonych urządzeń elektronicznych, zwłaszcza lotniczych i satelitarnych

Obudowa składa się z kilku płaskich pojemników (1), w których z obu stron wykonane są wgłębienia (2) i kanały (3) i (9), przeznaczone na układy elektroniczne (12) i wiązki przewodów oraz z dwu pokryw (14) i (16) i przekładek (15). Wejścia i wyjścia przewodów łączących poszczególne pojemniki (1) są zgrupowane w kanale (9) w pobliżu jednej z ich ścian bocznych i także w pobliżu tych ścian pojemniki (1) są połączone za pomocą zawiasy (13). Obudowa jest przeznaczona do urządzeń elektronicznych — szczególnie pracujących w zakresie wysokich częstotliwości oraz złożonych z wielu obwodów elektronicznych, które ze względów funkcjonalnych muszą być wzajemnie ekranowane i mających wspólne źródło zasilania. Obudowa nadaje się szczególnie do trudnych warunków pracy, na przykład do aparatury lotniczej lub satelitarnej. (2 zastrzeżenia)

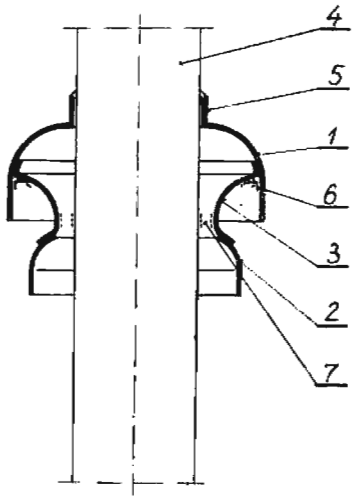
21a⁴; H01q **W. 51774** 09.04.1974

Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego, Świdnik k. Lublina, Polska (Ryszard Liszewski).

Izolator antenowy

Izolator antenowy mocowany jest na osłonie izolacyjnej elementu promieniującego i przeznaczony do stosowania na morskich jednostkach pływających.

Izolator jest utworzony co najmniej z dwóch kloszy **(1, 2)**, usytuowanych jeden nad drugim i zwróconych w tym samym kierunku, połączonych elementem łączącym **(3)** w kształcie zwężki. Górny klosz **(1)** związany jest połączeniem szczelnym z osłoną izolacyjną **(4)** elementu promieniującego. Klosze **(1, 2)** mają kształt półkul przechodzących w pierścieniowy element cylindryczny. (2 zastrzeżenia)

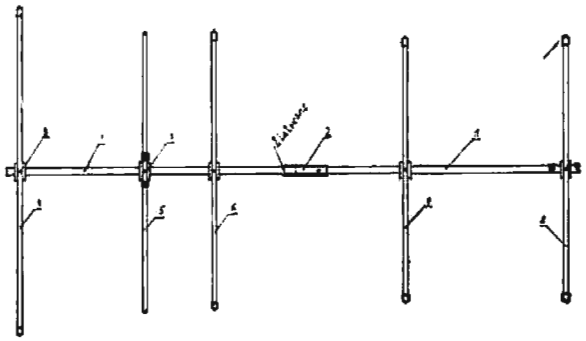
21a⁴; H01q **W. 51893** 07.05.1974

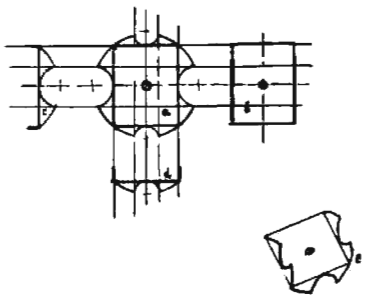
Hipolit Domański, Mława, Polska (Hipolit Domański).

Antena telewizyjna odbiorcza

Przedmiotem wzoru użytkowego jest antena telewizyjna odbiorcza. Antena posiada dzielony na dwie części nośnik **(1)** łączony rurką **(2)** w czasie instalowania anteny.

Elementy anteny **(4, 5, 6, 7, 8)** połączone są z nośnikiem, za pomocą podkładki metalowej **(9)**, odpowiednio wykonanej oraz przy zastosowaniu wkrętów z nakrętkami. Antena wykonana jest z odpadów żelaznych. (1 zastrzeżenie)

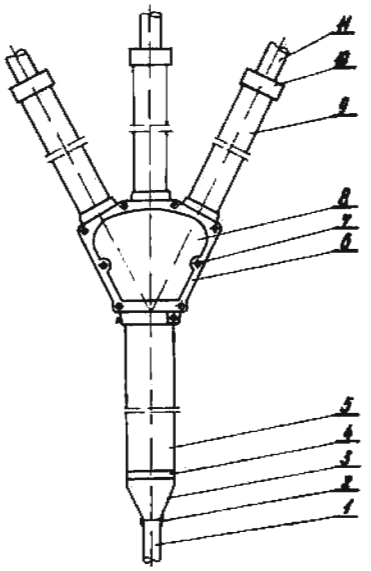
21c; H02g **W. 51750** 04.04.1974

Zakłady Energetyczne Okręgu Wschodniego, Radom, Polska (Bogusław Filipowski).

Mufa do łączenia kabli energetycznych

Mufa do łączenia kabli energetycznych trójżyłowych z jednożyłowymi składa się z korpusu mufy **(6)** w kształcie bryły foremnej, na jednej ścianie, której jest osadzona na gwint tuleja **(5)** dla kabla trójżyłowego **(1)**, a na drugiej ścianie trzy tuleje **(7)** również osadzone na gwint dla kabli jednożyłowych **(11)**. Mufa kablowa **(6)** wraz z tulejami **(5, 9)** jest uszczelniona na pokrywie **(8)** i wylotach kabli **(11)** uszczelkami **(17, 13, 14, 15, 16, 4)** przy czym kabel **(1)** jest uszczelniony stożkiem **(3)** przyspawanym do powłoki ołowianej **(2)**, a kable **(11)** dławicami uszczelniającymi **(10)**.

(3 zastrzeżenia)

21c; H01r **W. 51782** 24.01.1972

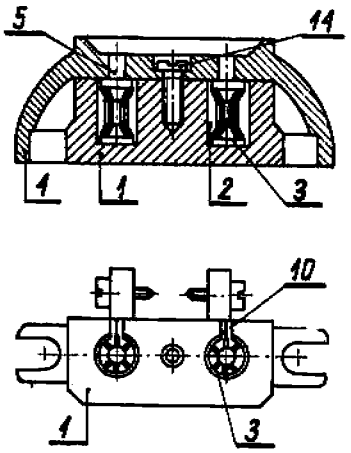
Zjednoczone Zakłady Urządzeń Jądrowych „Polon", Zakład Urządzeń Dozymetrycznych, Bydgoszcz, Polska (Jan Budnik, Józef Majchrowicz).

Gniazdo wtyczkowe do instalacji elektrycznej

Gniazdko wtyczkowe ma zastosowanie do instalacji elektrycznej powszechnego użytku i w przemysłowych urządzeniach elektroenergetycznych.

Gniazdko wtyczkowe składa się z tulejek stykowych wykonanych z blachy sprężystej i osadzonych w otworach cylindrycznych części głównej gniazdka wtyczkowego oraz z konwencjonalnej obudowy wymaganego typu. Tulejki stykowe mają w swej części środkowej wzdłużne wycięcia i przegrody między tymi wycięciami wygięte do wewnątrz, które tworzą na ich wewnętrznych obwodach układ sprężystych styków elektrycznych. Końcówki tulejek są wyprowadzone na zewnątrz otworów cylindrycznych przez szczeliny w części głównej gniazdka.

Gniazdko wtyczkowe zapewnia odpowiednią powierzchnię styku i dobry docisk wzajemny elementów stykowych gniazdka i wtyku. (1 zastrzeżenie)

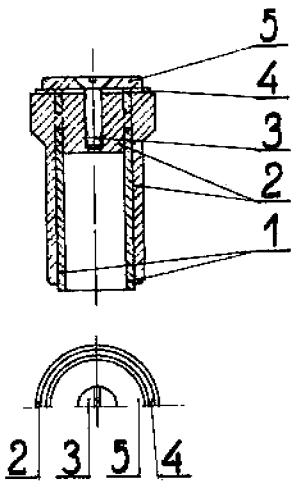

21c; H01h H01t **W. 51817** 18.04.1974

Huta Cynku „Miasteczko Śląskie", Miasteczko Śląskie, Polska (Wojciech Gatys).

Wkładka — bezpiecznik iskiernikowy

Przedmiotem wzoru jest wkładka dla typowej oprawy bezpiecznikowej BiGk lub BiGs, którą w ten sposób przystosowuje się do zabezpieczenia wtórnej strony transformatorów, przed transformacją przepięcia atmosferycznego lub przebiciami izolacji głównej.

Wkładka zbudowana jest jako izolowana tulejka przewodzącą (1) oddzielona perforowaną przekładką izolacyjną z miki (4) od metalowej nakładki (5).
(1 zastrzeżenie)

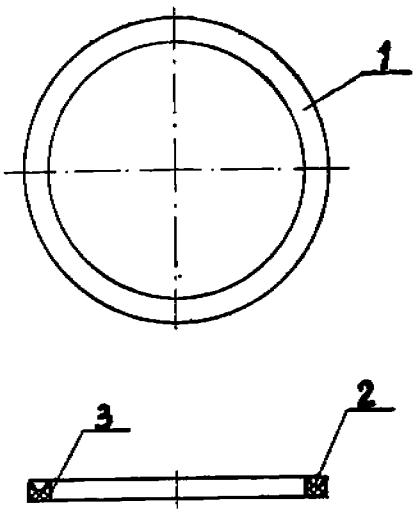
21c; H02g **W. 52023** 05.06.1974

Południowe Zakłady Przemysłu Elektrotechnicznego Zakład nr 4, Wierbka, Polska (Jan Błaut, Orest Jabczanik).

Uszczelka do obudowy pokrywy górnej, zwłaszcza do puszek elektroinstalacyjnych

Wzór użytkowy dotyczy uszczelki do obudowy pokrywy górnej posiadającej w części roboczej wyżłobienie (2) wykonane w kształcie trapezu na głębokości jednej drugiej grubości uszczelki.

Wzór użytkowy ma zastosowanie w puszkach elektroinstalacyjnych. (1 zastrzeżenie)

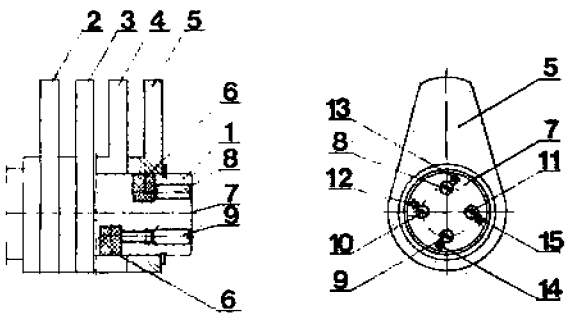

21c; H01h **W. 52046** 10.06.1974

Instytut Automatyki Systemów Energetycznych, Zakład Doświadczalny Automatyki Energetycznej, Wrocław, Polska (Andrzej Kiernożycki, Henryk Hoffman).

Zespół krzywek wyłącznika krańcowego

Przedmiotem wzoru użytkowego jest zespół krzywek wyłącznika krańcowego. Zespół według wzoru ma wałek (1), w którego cylindrycznej powierzchni są utworzone wnęki, w których są umieszczone wkładki (6) wykonane z elastycznego materiału. Każda z wnęk jest połączona wzdłużnym kanałem z czołem (7) wałka (1). W omawianych kanałach są usytuowane dociskowe wkręty (8, 9, 10 i 11). Każda z krzywek (2, 3, 4 i 5) jest tak usytuowana na wałku (1), że jej cylindryczna część obejmuje jedną z wkładek (6).
(1 zastrzeżenie)

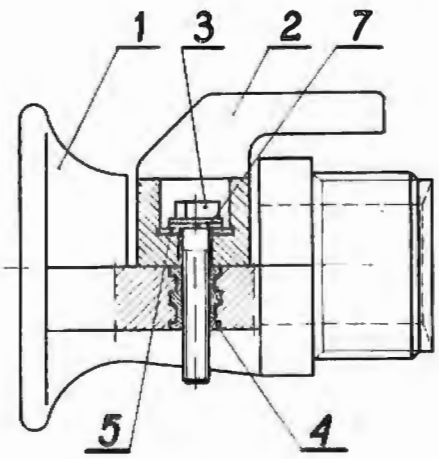

21c; H02g **W. 52051** 12.06.1974

Zakłady Konstrukcyjno-Mechanizacyjne Przemysłu Węglowego, Zakład Doświadczalny Telemechaniki Górniczej „Elektrometal", Cieszyn, Polska (Władysław Kulig, Fryderyk Regel, Jan Szkandera, Florian Krzempek).

Wpust kablowy

Jarzmo **(2)** wpustu kablowego wykonane jest z tworzywa sztucznego o odpowiedniej wytrzymałości mechanicznej, np. poliamidu zbrojonego włóknem szklanym. Wewnątrz jarzma **(2)** zaprasowana jest wyprofilowana wkładka **(5)** metalowa tworząca w miejscu przeprowadzenia śrub **(3)** powierzchnię oporową **(6)** dla ich łbów. (1 zastrzeżenie)

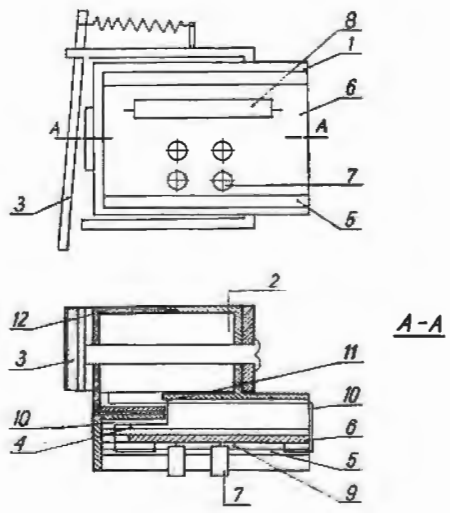

21e; G01r **W. 51897** 07.05.1974

Zakłady Wytwórcze Aparatury Precyzyjnej „Mera-Pafal", Świdnica Śląska, Polska (Adam Podgórski).

Elektromagnetyczny przełącznik klapkowy, zwłaszcza do liczników wielotaryfowych energii elektrycznej

Elektromagnetyczny przełącznik klapkowy przeznaczony jest zwłaszcza do liczników wielotaryfowych energii elektrycznych. Przełącznik złożony jest z mechanizmu klapkowego z elektromagnesem **(2)** i układu prostowniczego, zawierającego diody **(7)** i rezystor **(8)**. Na wykonanym z elektroizolacyjnego tworzywa korpusie mechanizmu klapkowego **(1)** utworzone jest gniazdo układu prostowniczego **(4)** z szynowymi prowadnicami **(5)**, w które wchodzi płytka podstawowa układu prostowniczego **(6)**. (1 zastrzeżenie)

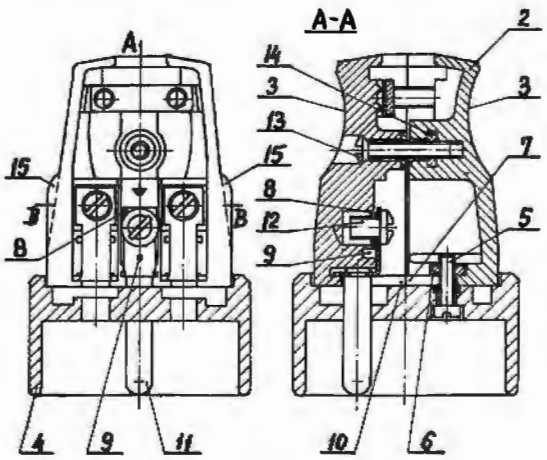

21c; H01r **W. 52091** 20.06.1974

Zakłady Sprzętu Instalacyjnego, Szczecinek, Polska (Adam Rachwalski, Leszek Stachera, Alfons Mynarski).

Dwubiegunowe przenośne gniazdo wtyczkowe ze stykiem ochronnym

Dwubiegunowe przenośne gniazdo wtyczkowe ze stykiem ochronnym składa się z dwudzielnego korpusu **(2)** i z zamocowanego od czoła kołnierza **(4)**, w którym korpus **(2)** ma kształt stożka ściętego z przeciwległymi półkolistymi wycięciami, służącymi do łatwego jego uchwycenia podczas łączenia z wtyczką, a na pobocznicy stożka między zaciskiem przewodu a ścianką korpusu **(2)** wykonane są dwa nadlewki **(15)**, powiększające warstwę izolacyjną ścianki gniazda.
(1 zastrzeżenie)

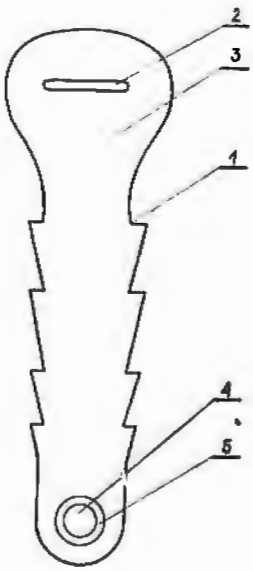

21c; H02g **W. 52092** 21.06.1974
47f; F16n

Poznańskie Przedsiębiorstwo Budowlane Nr 2, Poznań, Polska (Zbigniew Borowczyk, Janusz Kamiński, Aleksander Podbrez).

Obejma do mocowania przewodu oponowego

Obejma do mocowania przewodów oponowych jest wykonana w postaci paska **(1)** z jodełkowymi brzegami, zakończonego z jednej strony uchem **(3)**, a z drugiej okutym otworem **(4)**. (1 zastrzeżenie)

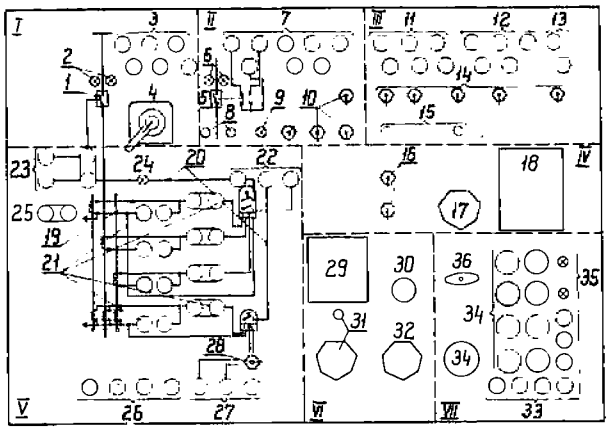

21c; H02h **W. 52208** 12.07.1974

„Energoprojekt" Biuro Studiów i Projektów Energetycznych Warszawa — Oddział Poznań, Poznań, Polska (Kazimierz Kabaciński, Andrzej Królikowski).

Płyta czołowa aparatu do sprawdzania zabezpieczeniowej automatyki linii elektroenergetycznych

Płyta czołowa w kształcie prostokąta, na której umieszczono pokrętła i dźwignie przełączników, zaciski do przełączania obwodów zewnętrznych, przyciski sterownicze i wskaźniki sygnalizacji optycznej oraz napisy informacyjne ma w górnej lewej części symbol wyłącznika mocy, a w górnej środkowej części symbol modelu wyłącznika mocy. Natomiast w lewej dolnej części płyty czołowej naniesiony jest schemat ideowy obwodów prądowych i obwodu wyłączającego linii elektroenergetycznej. W schemacie ideowym obwodów prądowych umieszczone są zaciski do dokonywania przełączeń w obwodach prądowych, a w naniesionym schemacie obwodu wyłączającego umieszczone są zaciski do sterowania sekundomierzem przez zabezpieczenia, zaciski do włączania w obwód wyłączający innego aparatu i wskaźnik optyczny elektrycznej ciągłości obwodu wyłączającego. Wzdłuż dolnej krawędzi tej części płyty znajdują się zaciski do sterowania wymuszalnikiem prądowym oraz zaciski i przełącznik do zasilania z zewnątrz obwodu napięciowego zabezpieczenia kierunkowego. (1 zastrzeżenie)

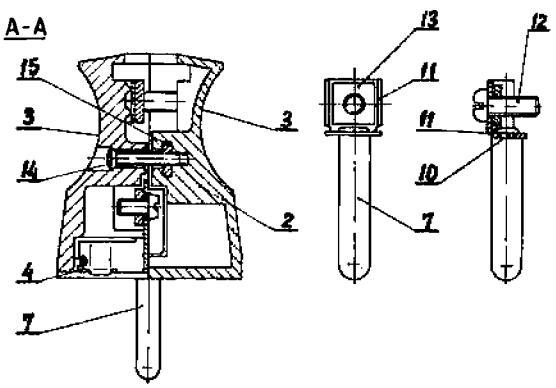

21c; H01r **W. 52230** 17.06.1974

Zakłady Sprzętu Instalacyjnego, Szczecinek, Polska (Adam Rachwalski, Leszek Stachera, Alfons Mynarski).

Dwubiegunowa wtyczka ze stykiem ochronnym

Dwubiegunowa wtyczka ze stykiem ochronnym wykonana w postaci dwudzielnego korpusu (2), połączonego wkrętem z nakrętką zaprasowaną w ściance jednej z połówek korpusu (2) ma kształt stożka ściętego, z półkolistymi wycięciami (3), położonymi przeciwlegle a luźno osadzone w korpusie (2) kołki stykowe (7) mają na końcu zatoczenie (10), na które nasadzone jest i sterowane gniazdo zacisku (11), wytłoczone z blachy w kształcie wnęki o przekroju prostokątnym łącznie z otworem, w którym umieszczony wkręt (12) z nakrętką (13) stanowią zacisk przewodu. (1 zastrzeżenie)

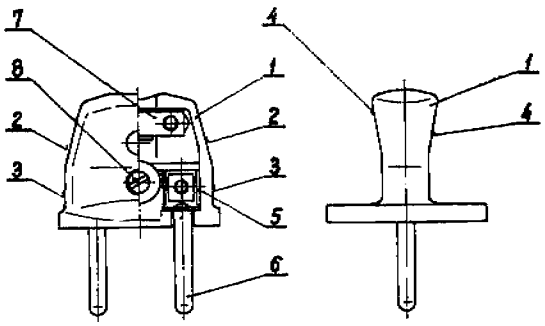

21c; H01r **W. 52231** 17.07.1974

Zakłady Sprzętu Instalacyjnego, Szczecinek, Polska (Adam Rachwalski, Leszek Stachera, Alfons Mynarski).

Dwubiegunowa wtyczka sieciowa

Dwubiegunowa wtyczka sieciowa wykonana w postaci dwudzielnego korpusu (1) składającego się z dwóch pokryw skręconych ze sobą wkrętem (8), którego sworzeń wkręcony jest w nakrętkę zaprasowaną w ściance jednej z pokryw ma przednią i tylną powierzchnię korpusu (1) wykonaną w kształcie trapezu symetrycznego (2) przechodzącego w kształt prostokąta (3), natomiast ścianki boczne mają krawędzie (4) nachylone do osi podłużnej korpusu wtyczki (1). (1 zastrzeżenie)

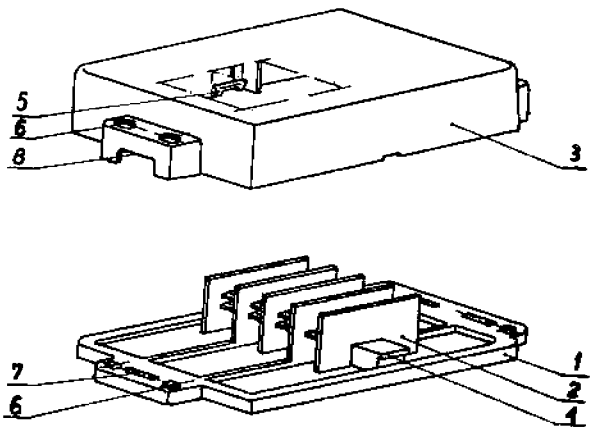

21c; H01r **W. 52272** 29.07.1974

Zakłady Metalowe „Predom-Polar", Wrocław, Polska (Andrzej Borsuk, Stanisław Pochwatko, Jerzy Faustman).

Zespół łączeniowy przewodów instalacji elektrycznej

Zespół łączeniowy przewodów instalacji elektrycznej stosowany w urządzeniach powszechnego użytku o napędzie elektrycznym składający się z listwy zaciskowej, podkładki i pokrywy zacisków znamienny tym, że podkładka (1) przymocowana jest na stałe do listwy zaciskowej (2) lub stanowi z nią całość i tworzy wraz z pokrywą (3) zwartą i zamkniętą obudowę mocowaną przy pomocy tych samych elementów wchodzących w otwory (6) do urządzenia po uprzednim podłączeniu przewodów. (3 zastrzeżenia)

21d²; H01f **W. 51748** 03.04.1974

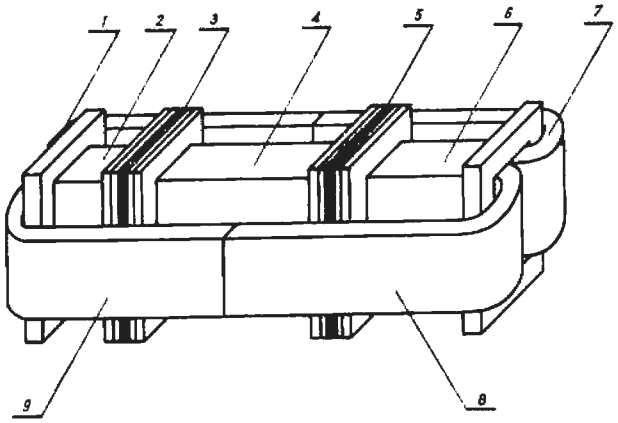
Instytut Łączności, Warszawa, Polska (Zdzisław Warchoł, Leopold Łubkowski).

Rdzeń transformatorowy do urządzeń zasilających

Przedmiotem wzoru użytkowego jest rdzeń transformatorowy do urządzeń zasilających nadający się zwłaszcza do budowy przetwornic tyrystorowych przetwarzających napięcie stałe na przemienne o mocach średnich do 2 kW.

Rdzeń transformatorowy posiada magnetycznie zmienny przekrój i składa się z kilku części, które w połączeniu dają dwie połówki posiadające z jednego boku wycięcia, przy czym na wyciętą część rdzenia są nasunięte ekrano-boczniki magnetyczne.

(1 zastrzeżenie)

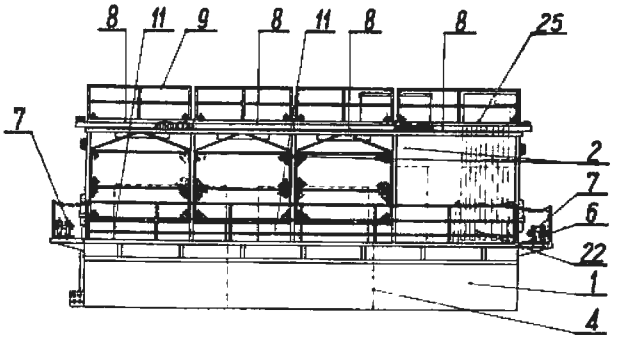
21d³; H02k G01r **W. 52133** 28.06.1974

Centrum Techniki Wytwarzania Przemysłu Okrętowego „PROMOR", Przedsiębiorstwo Projektowo-Technologiczne, Gdańsk, Polska (Jarosław Korchow, Witold Pierucki, Bogdan Szanser, Albert Gryc).

Pływające stanowisko obciążania prądotwórczego

Pływające stanowisko obciążania prądotwórczego, przeznaczone jest do przeprowadzania obciążenia prądnic dużej mocy na statkach w czasie prób na uwięzi. Stanowisko składa się z pontonu **(1)** i nadbudówki **(2)**, w których mieszczą się wanny **(11)**, wyposażone w system elektrod stałych i ruchomych, uruchamianych przy pomocy siłowników śrubowych oraz zespół **(22)** szpul do nawijania kabli. W skład zespołu wchodzi także przenośny pulpit sterowniczy.

(7 zastrzeżeń)

21e; G01r **W. 52018** 03.06.1974
21d²; H02k

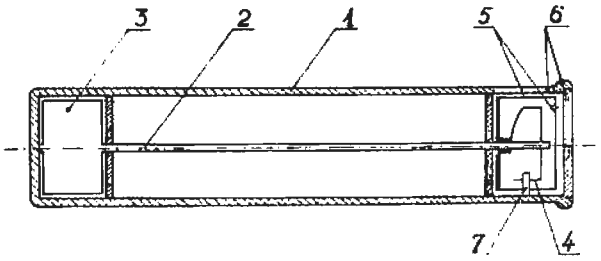
Zakłady Okrętowych Urządzeń Elektrycznych „Elmor", Gdańsk, Polska (Franciszek Kornecki).

Przyrząd do określenia kierunku wirowania pola magnetycznego

Przedmiotem wzoru użytkowego jest przyrząd do określania kierunku wirowania pola magnetycznego szczególnie w stojanie maszyn prądu przemiennego.

Przyrząd składa się z obudowy, wewnątrz której umieszczona jest oś **(2)**. Na jednym końcu osi **(2)** umieszczony jest wirnik klatkowy **(3)**. Na drugim końcu osi poprzez sprzęgło dołączone są pionowa i pozioma tarcza wskaźnikowa **(5)**. Na obudowie **(1)** wydzielone są miejsca do obserwowania kierunku wirowania w postaci okienek **(6)**, w których pojawia się odpowiedni dla kierunku wirowania kolor tarczy.

(1 zastrzeżenie)

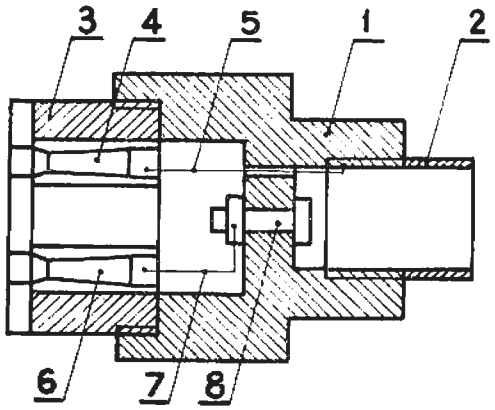
21e; G01r **W. 52266** 27.07.1974

Huta Baildon, Przedsiębiorstwo Państwowe, Katowice, Polska (Leonard Ociepka, Stanisław Palla).

Nasadka do pomiarów natężenia prądu elektrycznego

Nasadka do pomiarów natężenia prądu elektrycznego w obwodach elektrycznych, składa się z obudowy z materiału izolacyjnego **(1)**, w której z jednej strony osadzona jest nagwintowana zewnątrz tuleja metalowa **(2)** z umieszczonym wewnątrz stykiem **(8)**, a z drugiej strony gniazdko wtykowe **(3)**, połączone przewodami **(5, 7)** z tuleją **(2)** i stykiem **(8)**.

(1 zastrzeżenie)

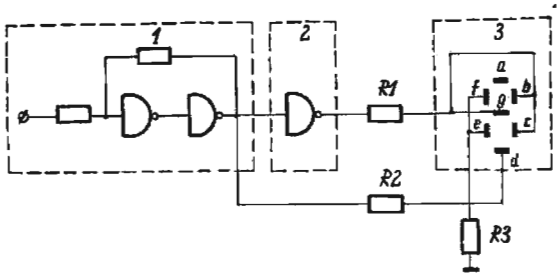
21e; G01r **W. 52284** 01.08.1974

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Radia i Telewizji, Przedsiębiorstwo Państwowe, Warszawa, Polska (Andrzej Górajek).

Próbnik stanu logicznego cyfrowych układów scalonych

Próbnik stanu logicznego cyfrowych układów scalonych z siedmiosegmentowym wskaźnikiem alfa-numerycznym, sterowanym z komparatora napięcia **(1)** i z inwertora fazy **(2)**. Wysoki stan logiczny badanego układu jest sygnalizowany świeceniem segmentów

wskaźnika tworzących literę H, niski stan — literę L, natomiast przebieg impulsowy układu badanego jest regulowany świeceniem obu liter jednocześnie.
(2 zastrzeżenia)

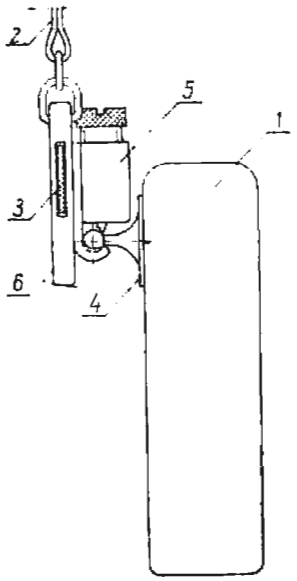
21f; F211 **W. 51763** 06.04.1974

Kopalnia Węgla Kamiennego „LENIN", Wesoła, Polska (Mieczysław Kula, Ryszard Janiszewski, Andrzej Matyjek).

Pokrowiec lampy górniczej

W pokrowcu lampy górniczej według wzoru pojemnik **(1)** jest połączony z paskami **(2, 3)** rozłącznie, przy czym elementem łączącym jest zatrzaskowy bezpiecznik **(5, 6)**.

W chwilach niebezpieczeństwa, gdy warunkiem uratowania zdrowia lub życia górnika jest natychmiastowe uwolnienie się od pojemnika, silne szarpnięcie ciałem powoduje wyzwolenie zatrzaskowego bezpiecznika, po czym pojemnik wraz z lampą zostaje odłączony od ciała. (1 zastrzeżenie)

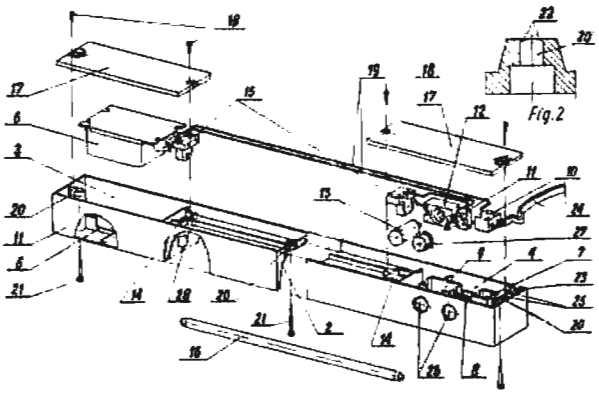

21f; F21s **W. 51830** 23.04.1974

Północne Zakłady Przemysłu Elektrotechnicznego, Wilkasy, Polska (Henryk Szarejko, Adam Komar).

Oprawa oświetleniowa świetlówkowa

Oprawa oświetleniowa świetlówkowa posiada korpus **(1)** wykonany z tworzywa sztucznego w postaci wydłużonej belki zawierający w części środkowej uformowany odbłyśnik **(2)** oraz umieszczone na jego przedłużeniu po obu stronach lewą komorę **(3)** i prawą komorę **(4)**, przy czym szerokość korpusu **(1)** jest nieznacznie większa od szerokości statecznika **(6)**. W korpusie **(1)** oprawy uformowane są kieszenie **(7, 8, 9, 14)** do osadzenia osprzętu elektrycznego, posiadające kształt dopasowany do zewnętrznego obrysu osadzonych w nich elementów, progi **(25)** do zabezpieczenia zasilającego przewodu **(24)** przed wyrwaniem przez jego kilkakrotne przegięcie oraz otwory **(20)** zaopatrzone na krawędziach w występy **(22)**, przy czym prześwit między występami **(22)** jest mniejszy od średnicy wkrętów mocujących **(21)**. (4 zastrzeżenia)

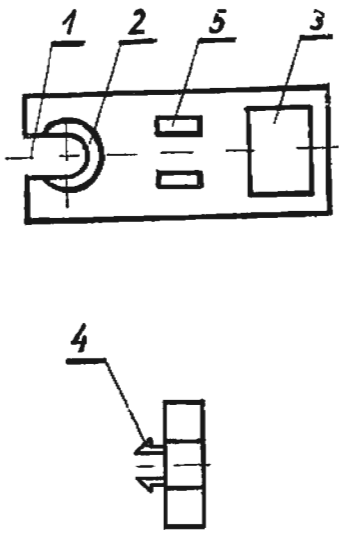

21f; F21v **W. 52077** 18.06.1974

Północne Zakłady Przemysłu Elektrotechnicznego, Kętrzyn, Polska (Jerzy Korolowski, Czesław Dmochowski, Medard Sielewicz, Władysław Rokicki).

Zasuwa mocująca, zwłaszcza do mocowania osłon opraw oświetleniowych

Zasuwka mocująca osłonę oprawy oświetleniowej ma postać płaskiej płytki zawierającej w części środkowej elastyczne pazury **(4)** do skojarzenia z mocowaną osłoną i przylegające do pazurów **(4)** przelotowe otwory **(5)** ułatwiające formowanie pazurów **(4)**. Na jednym końcu zasuwka posiada wycięcie **(1)** na trzpień

wkręta mocującego osłonę i gniazdo **(2)** na łeb wkręta mocującego. Na drugim końcu zasuwka posiada gniazdo **(3)** ułatwiające przesuwanie. Zasuwka zamocowana pazurami **(4)** w podłużnym otworze osłony, w jednym skrajnym położeniu odsłania całkowicie otwór na wkręt mocujący osłonę, a w drugim skrajnym położeniu wycięcie **(1)** obejmuje trzpień wkręta mocującego umożliwiając podparcie łba wkręta w gnieździe **(2)**.
(1 zastrzeżenie)

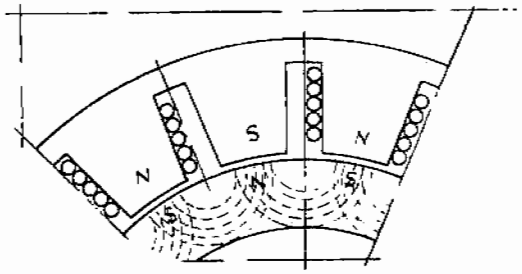
21g; H01f **W. 51797** 10.04.1974

Zakłady Metalurgiczne „Trzebinia", Trzebinia-Sierssza, Polska (Adam Szpila, Władysław Tabor).

Jarzmo do wielobiegunowego magnesowania impulsowego materiałów magnetycznych twardych

Jarzmo do wielobiegunowego magnesowania impulsowego materiałów magnetycznie twardych szczególnie magnesów ferrytowych wykonane z materiału magnetycznie miękkiego, korzystnie z żelaza Armco, którego nabiegunniki w ilości równej żądanej liczbie biegunów w kształcie pryzmatoidu prosto ściętego wyposażone są w uzwojenie magnesujące, umieszczone na co drugim nabiegunniku.

Jarzmo ma zastosowanie w układach impulsowego magnesowania wielobiegunowego, zapewniającego uzyskanie natężenia pola magnetycznego powyżej 12 000 Oe. (2 zastrzeżenia)

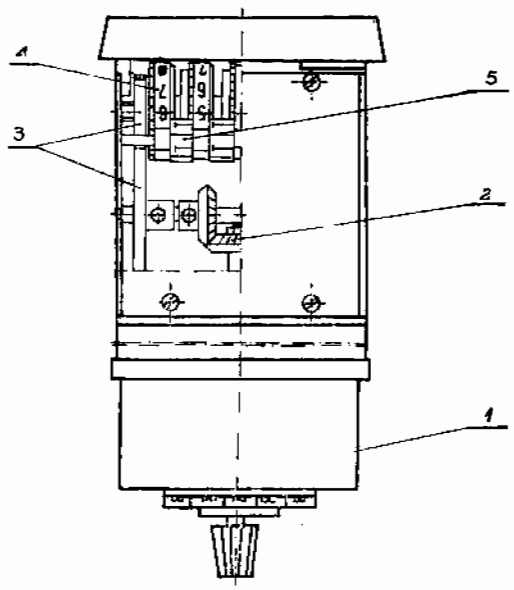
21g; G21c **W. 51819** 18.04.1974

Instytut Badań Jądrowych, Warszawa, Polska (Włodzimierz Rybarczyk, Jerzy Grzejszczak).

Cyfrowy wskaźnik położenia, zwłaszcza elementu regulacyjnego w reaktorze jądrowym

Cyfrowy wskaźnik położenia ma selsyn nadawczy, sterujący selsynem odbiorczym **(1)**. Selsyn nadawczy jest połączony z elementem kontrolowanym, przy czym oś selsyna odbiorczego jest dołączona poprzez przekładnie **(2** i **3)** do układu bębnowego **(4)**, który przy odpowiednim doborze przełożenia realizuje odczyt elementu kontrolowanego w cyfrowym systemie dziesiętnym. Wskaźnik znajduje zastosowanie w układach automatyki w technice pomiarowej.

(1 zastrzeżenie)

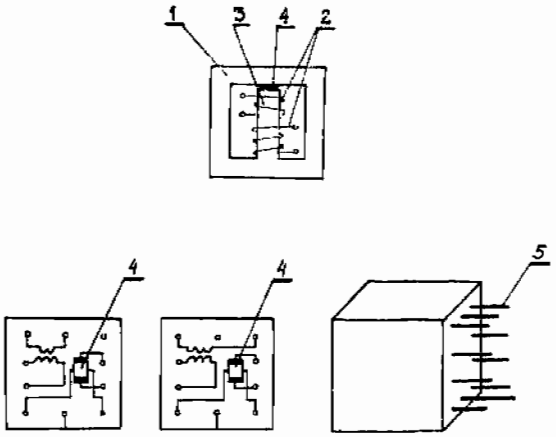

21g; H01v **W. 52217** 15.07.1974

Politechnika Poznańska, Poznań, Polska (Bolesław Bielecki, Wojciech Florkowski, Kazimierz Musierowicz).

Halotronowy element modułowy

Halotronowy element modułowy ma zastosowanie w układach pomiarowych, automatyce, a zwłaszcza w układach zabezpieczających. Element modułowy składa się z dwóch elementów podstawowych prądowego i napięciowego, których rdzeń trójkolumnowy **(1)** wraz z uzwojeniami **(2)** na kolumnie środkowej **(3)** i halotronem **(4)** w szczelinie powietrznej środkowej kolumny, umieszczony jest w puszce ferromagnetycznej i zalany żywicą syntetyczną, a końce obwodów elektrycznych wyprowadzone są w spodniej części obudowy w formie kołków **(5)**. (2 zastrzeżenia)

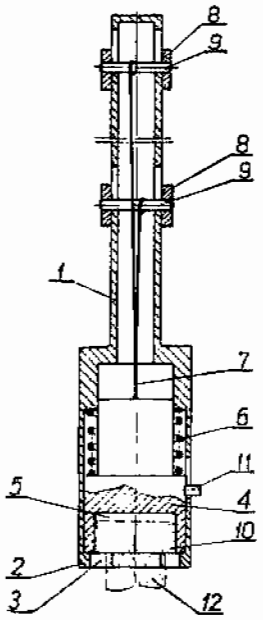

21g⁴; G21f **W. 52040** 10.06.1974

Instytut Badań Jądrowych, Warszawa, Polska (Józef Lech Hirnle).

Chwytak do zdalnego chwytania i odkręcania elementów zwłaszcza aparatury jądrowej

Chwytak składa się z rury **(1)** zakończonej częścią chwytową, którą stanowią dwie współosiowe tuleje, nieruchoma tuleja zewnętrzna **(2)** przymocowana do

rury (1) i ruchoma tuleja wewnętrzna (4) zaopatrzone w otwory (3 i 5) o identycznych kształtach i wymiarach i obrócone względem siebie o taki kąt, aby wzajemnie przysłaniały swe obrysy. Ruchoma tuleja wewnętrzna (4) dociskana jest sprężyną (6) do krawędzi otworu (3) nieruchomej tulei zewnętrznej (2) i sterowana jest w znany sposób za pomocą linek (7).

(1 zastrzeżenie)

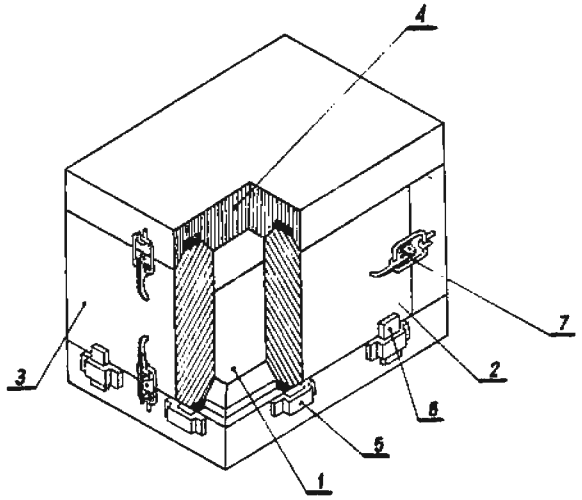
21g⁴; G21f **W. 52084** 19.06.1974

Szefostwo Techniki Lotniczej MON, Instytut Techniczny Wojsk Lotniczych, Warszawa, Polska (Jerzy Lewitowicz, Józef Sikora, Wojciech Starosta, Ryszard Wesotek).

Pojemnik chroniący magazynowane w nim przedmioty przed szkodliwym działaniem promieni jądrowych

Pojemnik chroniący magazynowane w nim przedmioty przed szkodliwym działaniem promieni jądrowych ma postać prostopadłościanu, którego wszystkie ścianki są ze sobą mocowane rozdzielnie i szczelnie. Ponadto ścianki tworzące dno oraz ścianki boczne zaopatrzone są w elementy centrujące, a wszystkie ścianki w uchwyty i parami w ramki.

(4 zastrzeżenia)

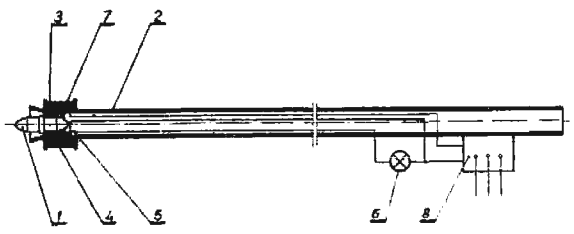

21g⁴; G21f **W. 52174** 05.07.1974

Instytut Elektrotechniki, Warszawa, Polska (Henryk Piątkowski).

Chwytak do przenoszenia zamkniętego źródła promieniowania jonizującego

Chwytak przeznaczony jest do uchwycenia z miejsc niewidocznych i trudno dostępnych oraz do przenoszenia zamkniętego źródła promieniowania jonizującego. Chwytak wykonany jest z rurki ferromagnetycznej (2). Jeden koniec tej rurki jest rozszerzony i zaopatrzony w cewkę (7), styk (5) i pierścień (3) stabilizujący położenie źródła promieniowania. Na drugim końcu rurki (2), podłączonej do urządzenia wytwarzającego podciśnienie, osadzone jest złącze (8) i lampka sygnalizacyjna (6). (1 zastrzeżenie)

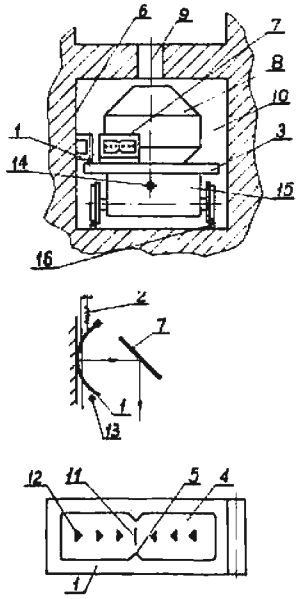
21g⁴; G21f **W. 52179** 05.07.1974

Instytut Badań Jądrowych, Warszawa, Polska (Józef Lech Hirnle).

Wózek szynowy do zdalnego ustawiania pojemników transportowych w technice jądrowej

Wózek ma zastosowanie w technice jądrowej, gdzie zachodzi konieczność dokładnego ustawienia pojemników na radioizotopy pod lukami załadowczymi komór izotopowych.

Wózek stanowi platformę na kołach jezdnych napędzanych przez silnik z pomocą przekładni. Platforma (3) jest zaopatrzona w krzywkę (1) w kształcie łuku o cięciwie równoległej do osi szyn jezdnych (16) oraz lustro (7) ustawione pod kątem 45° do cięciwy tego łuku. Krzywka (1) ma podłużny otwór (4) zaopatrzony w połowie długości we wskaźniki (5), korzystnie w kształcie trójkątów przylegających podstawami do krawędzi otworu (4). Ponadto krzywka zaopatrzona jest w sprężynę (2) dla dociskania jej do zderzaka (13), względnie do ściany (6) tunelu (10). Natomiast wyprowadzony na zewnątrz wałek (14) przekładni (15) zaopatrzony jest w łeb, umożliwiający jego pokręcanie z zewnątrz, a oś wałka (14) jest równoległa do szyn jezdnych (16). (3 zastrzeżenia)

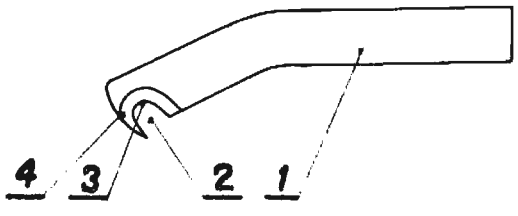

21h; H05b **W. 51795** 10.04.1974
49h; B23h

Huta BAILDON, Katowice, Polska (Czesław Pisulski).

Końcówka lutownicy elektrycznej

Końcówka lutownicy elektrycznej w postaci okrągłego, zakrzywionego i spłaszczonego na jednym końcu kawałka pręta, ma na spłaszczonym końcu wycięcie w postaci rowka (2), z zaokrąglonym dnem (3) i zaostrzonymi ścianami (4). (1 zastrzeżenie)

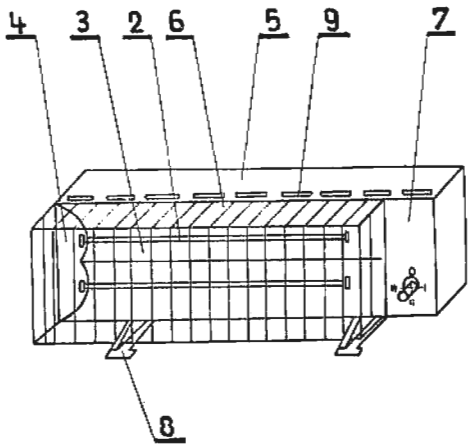
21h; H05b **W. 52045** 10.06.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Sprzętu Gospodarstwa Domowego „DOMOGOS", Katowice, Polska (Henryk Nowak, Ludwik Staniczek, Tadeusz Wybraniec).

Elektryczny ogrzewacz promiennikowy

Elektryczny ogrzewacz promiennikowy przeznaczony jest do ogrzewania zamkniętych pomieszczeń przy pomocy promieniowania podczerwonego.

Składa się on z grzejnych elementów **(2)** umieszczonych w odbłyśniku **(3)**, obudowy **(1)** mającej płaski korpus **(5)** metalowej siatki **(6)** osłaniającej odbłyśnik **(3)** z elementami grzejnymi **(2)** oraz pokrywy **(7)** osłaniającej sprzęt. Obudowa **(1)** zaopatrzona jest w dwie nóżki **(8)**, których podstawa ma kształt przekroju dwuteownika. (3 zastrzeżenia)

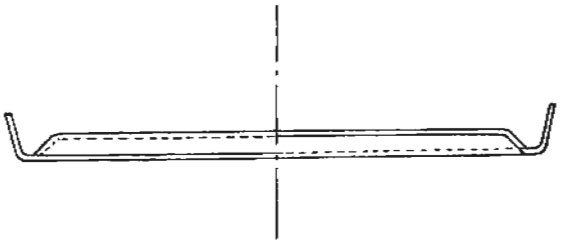

21h; H05b **W. 52139** 29.06.1974
34b; A47j

Zakłady Tworzyw Sztucznych „ERG", Zakład Doświadczalny Materiałów Elektroizolacyjnych, Gliwice, Polska (Janusz Maszewski, Zbigniew Wyderka, Gerard Nancka, Franciszek Kubala, Eugeniusz Czekaj, Jan Ciszek).

Taca grzejna

Taca grzejna przeznaczona jest do utrzymywania temperatury potraw. Tacę stanowi wielowarstwowa wyprofilowana wypraska. We wnętrzu tej wypraski umieszczona jest wkładka oporowa stanowiąca płytkę w której, wzdłuż jej krawędzi podłużnych, wycięte są rowki o głębokości około 3 mm i w odstępach od 5 do 7 mm. W rowkach tych nawinięty jest drut oporowy, którego obciążenie jest tak dobrane, aby temperatura powierzchni drutu nie przekraczała 200°C. Taca pozwala na uzyskanie nagrzania powierzchni do temperatury od 70 do 80°C. (2 zastrzeżenia)

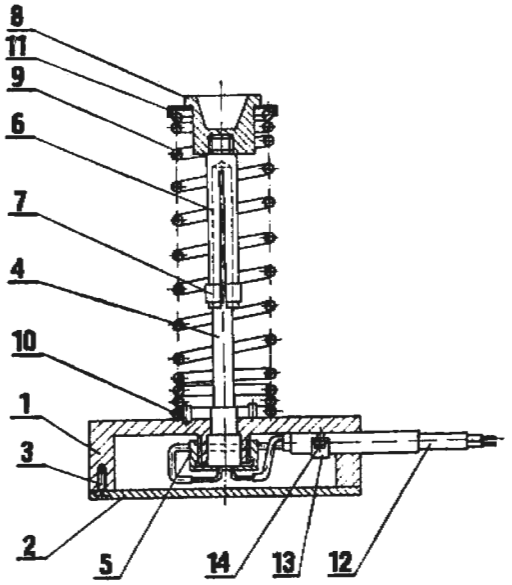

21h; H05b **W. 52279** 31.07.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Pomiarów i Automatyki Elektronicznej „Mera-Elmat", Wrocław, Polska (Włodzimierz Wodecki, Stanisława Domin).

Przyrząd grzejny do cynowania drobnych elementów, zwłaszcza podzespołów elektronicznych

Przyrząd grzejny do cynowania drobnych elementów, zwłaszcza podzespołów elektronicznych ma zastosowanie w technologii wytwarzania aparatury elektronicznej. Przyrząd ma na całej długości uzwojenia grzejnego znanego grzejnika **(4)** nałożony ciepłowód **(6)**, najkorzystniej z miedzi, posiadający kształt tulei, przy czym ciepłowód **(6)** jest dociskany sprężyną **(7)** do dolnej części uzwojenia grzejnego grzejnika **(4)**, zaś czołowa część tulei ciepłowodu **(6)** jest połączona ze zbiornikiem **(8)** cyny za pomocą złącza gwintowego (1zastrzeżenie)

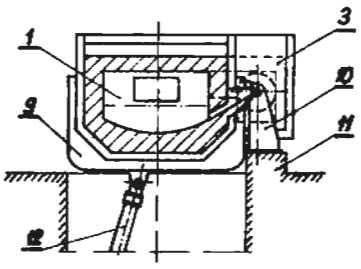

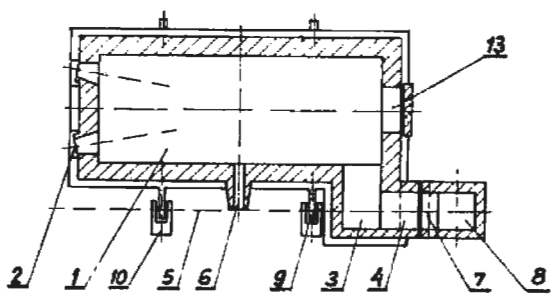
31a¹; F27b **W. 52076** 18.06.1974

Biuro Projektów Przemysłu Metali Nieżelaznych „Bipromet", Przedsiębiorstwo Państwowe, Katowice, Polska (Henryk Rogowski, Norbert Langner, Franciszek Gajewski).

Piec płomienny wannowy przechylny

Piec przeznaczony jest do rafinacji lub topienia i rafinacji metali i ich stopów. Oś przechyłu pieca znajduje się na zewnątrz grzewczej komory **(1)**. Przechodzi

ona przez środek wylotowego otworu (4) spalin z komory (1) pieca i biegnie w pobliżu końca spustowej rynny (6), przy czym koniec spustowej rynny (6), podczas przechylania pieca, stale znajduje się na jednej wysokości. (1 zastrzeżenie)

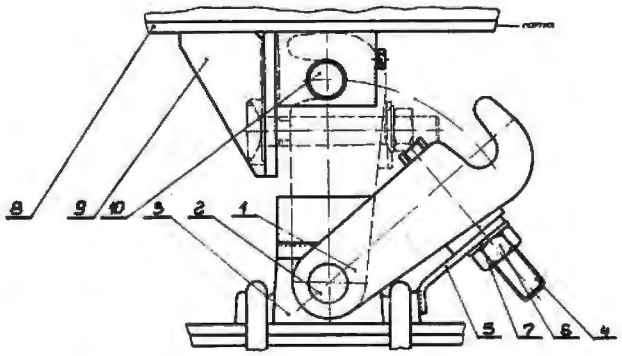
35a; B66b **W. 51729** 01.04.1974

Zakład Doświadczalny Dźwigów Samochodowych i Samojezdnych przy Ośrodku Badawczo-Rozwojowym Maszyn Budowlanych, Bielsko-Biała, Polska (Andrzej Zemanek, Stanisław Dębski).

Mechanizm blokujący

Mechanizm przeznaczony jest do blokowania osi lub mostów napędowych pojazdów mechanicznych, zwłaszcza żurawi jezdniowych.

Mechanizm blokujący składa się z zaczepu (1) typu hakowego, przymocowanego go osi lub mostu napędowego który po podniesieniu zaczepia o sworzeń (10) przytwierdzony do ramy. Do utrwalenia połączenia służy śruba (4), przy pomocy której następuje utwierdzenie połączenia wspornika (9) z zaczepem (1). (1 zastrzeżenie)

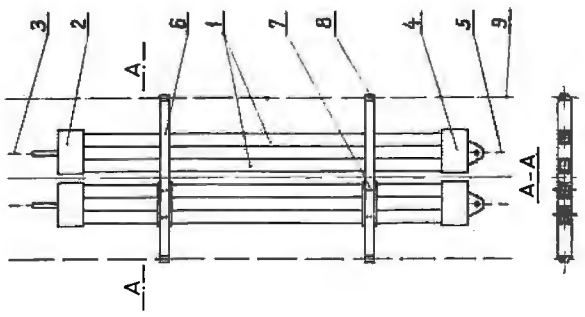
35a; B66b **W. 52070** 18.06.1974

Główne Biuro Studiów i Projektów Górniczych, Katowice, Polska (Andrzej Latka, Aleksander Karge, Józef Turczyński, Maksymilian Zakrzowski).

Przeciwciężar wielolinowego urządzenia wyciągowego

Przedmiotem wzoru użytkowego jest przeciwciężar którego segmenty (1) są wykonane z indywidualnych prętów umożliwiających przepływ powietrza, co eliminuje występowanie sił poziomych powstających w momencie mijania się przeciwciężaru z naczyniem wydobywczym w szybie.

Poszczególne segmenty przeciwciężaru prowadzone są w dwóch ramach prowadniczych (6) i (8), do których mocowane są zewnętrzne segmenty (1) przeciwciężaru. (1 zastrzeżenie)

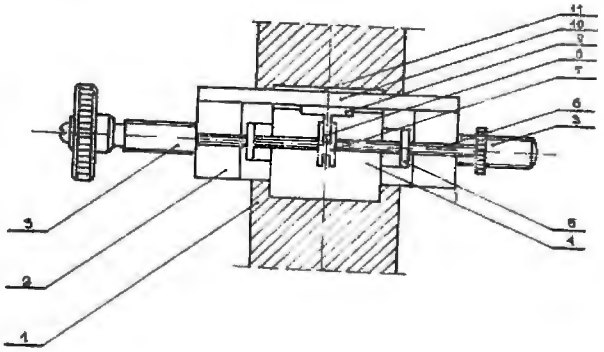
35b; B66c **W. 52090** 20.06.1974

Łódzkie Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego, Łódź, Polska (Zenon Stricker).

Przyrząd do pomiaru i regulacji osi torów podsuwnicowych

Przyrząd do ustalania i regulacji prostoliniowości osi torów przeznaczony jest zwłaszcza do torów podsuwnicowych.

Przyrząd składa się z korpusu (4), przez który przechodzi nagwintowany trzpień (3) posiadający na swych końcach osadzone szczęki (2), natomiast w górnej części korpusu znajduje się układ pomiarowy połączony z korpusem w sposób przesuwny za pomocą prowadnic (11). (1 zastrzeżenie)

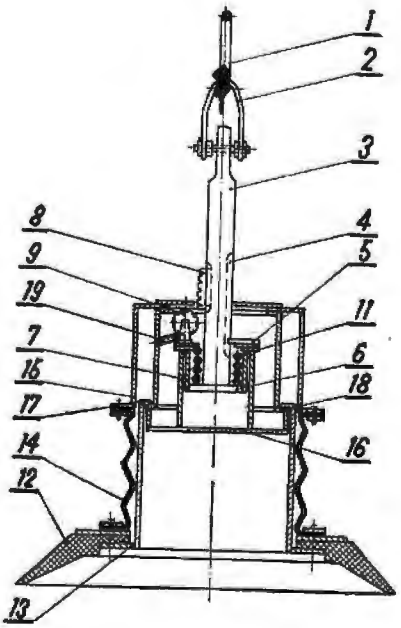

35c; B66d **W. 51807** 13.04.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Dźwignic i Urządzeń Transportowych, Bytom, Polska (Leszek Kruk).

Zawiesie chwytne

Zawiesie chwytne bez zasilania zewnętrznego o działaniu automatycznym przeznaczone jest zwłaszcza do unoszenia blach i płyt.

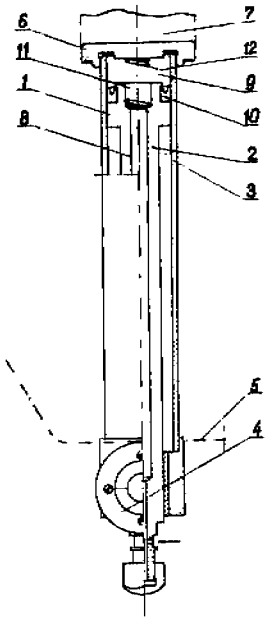
Zawiesie ma zębatkę, która jest zamocowana do drąga i napędza zębate koło osadzone luźno na osi zaworu, do którego jest zamocowana zapadka, osadzona obrotowo na sworzniu i napędzająca zapadkowe koło, które obraca zawór, powodując jego otwieranie lub zamykanie. (1 zastrzeżenie)

35d; B66f W. 51846 27.04.1974

Ośrodek Badawczo-rozwojowy Maszyn Przemysłu Spożywczego „Spomasz", Poznań, Polska (Jacek Ziółek).

Pneumatyczny podnośnik pojemników w rozlewarce płynów

Pneumatyczny podnośnik pojemników w rozlewarce płynów przeznaczony jest do rozlewarki napełniającej butelki. Podnośnik składa się z nieruchomego tłoka (1), umocowanego na podstawie rozlewarki oraz ruchomego cylindra (3), przemieszczanego w górę pod działaniem sprężonego gazu i w dół pod naciskiem krzywki (5). Wewnątrz cylindra (3) znajduje się sprężyna (12), która w jego dolnym położeniu opiera się swymi końcami o tłok (1) i talerz (6), zamykający cylinder (3) od góry. (1 zastrzeżenie)

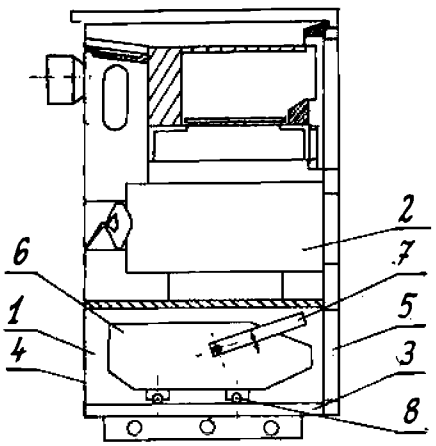

36a; F24b W. 52264 27.07.1974

Główny Instytut Górnictwa, Katowice, Polska (Jerzy Pochciał, Józef Kubiniok).

Kuchnia węglowa

Przedmiotem wzoru jest kuchnia węglowa. Kuchnia zaopatrzona jest w zbiornik (6) na paliwo, który jest umieszczony w przestrzeni (1) pomiędzy piekarnikiem (2) a podłogą (3). (1 zastrzeżenie)

36c; F24d W. 51856 30.04.1974

Leon Mondrzejewski, Toruń, Polska (Leon Mondrzejewski).

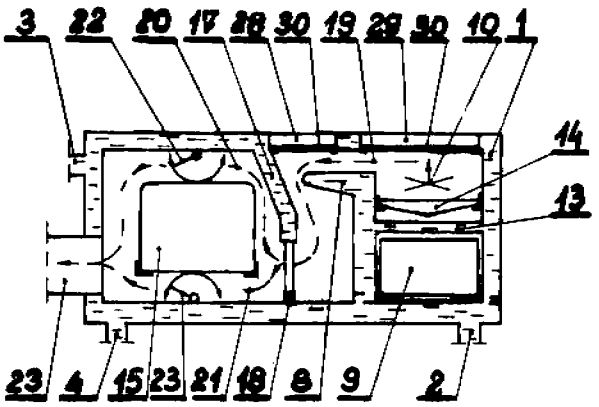
Piec do centralnego ogrzewania i użytku kuchennego

Piec do centralnego ogrzewania przeznaczony jest do ogrzewania mieszkań lub wody gospodarczej w układzie otwartym, oraz do gotowania posiłków.

Piec ma całkowitą dwuścienną konstrukcję spawaną z blachy stalowej stanowiącą wodny płaszcz (1) z króćcami (2), (3) i (4) do którego przylega pojemnik wody ogrzewanej za pomocą wężownicy, połączonej z płaszczem (1) i stanowiącej wymiennik ciepła dla pojemnika.

Wnętrze pieca jest przegrodzone dwoma żebrami (8) i (17) połączonymi z płaszczem (1) przy czym żebro (8) jest wykonane w kształcie odwróconej litery „L", a żebro (17) w dolnej swej części z rurek (18).

Między płaszczem (1) a żebrem (8) jest umieszczony popielnik (9) i palenisko (10), wyposażone w stałe ruszta (13), wykonane z rurek, przez które przepływa woda z płaszcza (1). Między górną, wewnętrzną ścianą płaszcza (1) oraz żebrami (8) i (17) jest utworzony grzejny kanał (19), który po przejściu przez rurki (18) rozdziela się na dwa kanały (20) i (21) okrążające piekarnik (15) i zaopatrzone w obrotowe zastawki (22) i (23). (3 zastrzeżenia)

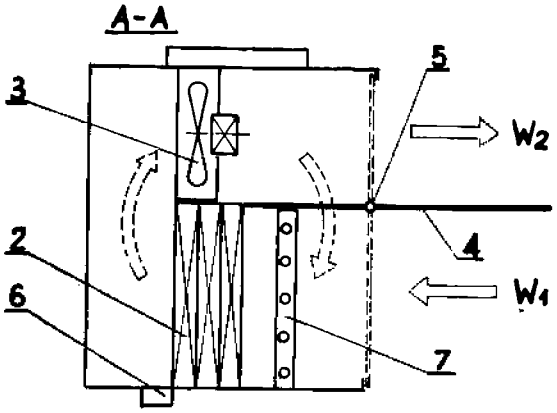

36d; F24f W. 51778 10.04.1974

Wrocławskie Przedsiębiorstwo Konstrukcji Stalowych Urządzeń Chłodniczych i Przemysłowych „Mostostal", Wrocław, Polska (Józef Kloza, Andrzej Prawecki, Grzegorz Kocprzak).

Wentylatorowy oziębiacz powietrza

Wentylatorowy oziębiacz powietrza przeznaczony jest do oziębiania komór. Wentylatorowy oziębiacz składa się ze szczelnej obudowy, w której u dołu za-

montowane są parowniki (2) i grzejniki elektryczne (7), a bezpośrednio nad nimi wentylatory (3). W obudowie od strony skierowanej na komorę osadzona jest klapa uchylna (4), która w położeniu poziomym oddziela strumień (W1) powietrza wpływającego do oziębiacza od strumienia (W2) powietrza oziębionego wytłaczanego do komory. W położeniu pionowym klapa (4) zamyka obudowę i wówczas zrealizowany jest wewnętrzny obieg powietrza w oziębiaczu.

(2 zastrzeżenia)

od str. 619—626

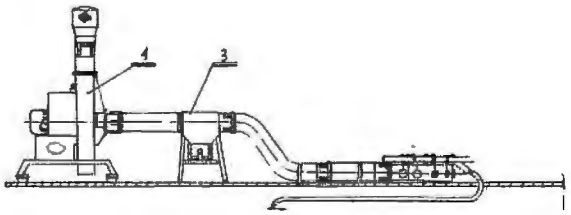
36d; F24f **W. 51864** 15.03.1974

„Agromet" Fabryka Maszyn Rolniczych im. Rewolucji 1905 r. Lublin, Polska (Leon Śliwczyński, Henryk Tarnowski, Zygmunt Gruszecki).

Urządzenie do odciągu pyłów

Urządzenie do odciągu pyłów przeznaczone jest do wentylacji pomieszczeń produkcyjnych.

Urządzenie składa się ze ssawy i przepustnicy połączonych z wentylatorem JWO-8 lub podobnym, które daje możliwość całkowitego odciągnięcia pyłów i regulacji przepływu powietrza zanieczyszczonego pyłami oraz odstojnika pyłów. (2 zastrzeżenia)

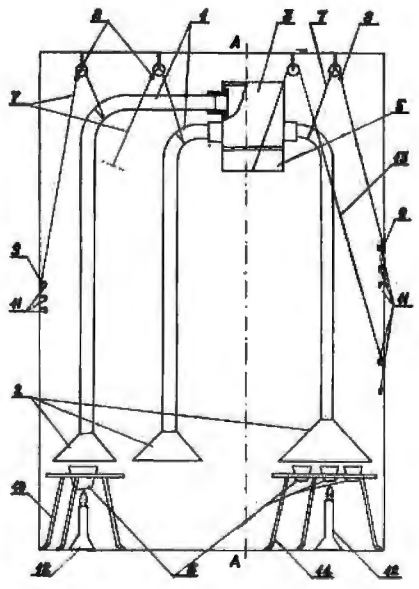
36d; F24f **W. 52030** 06.06.1974

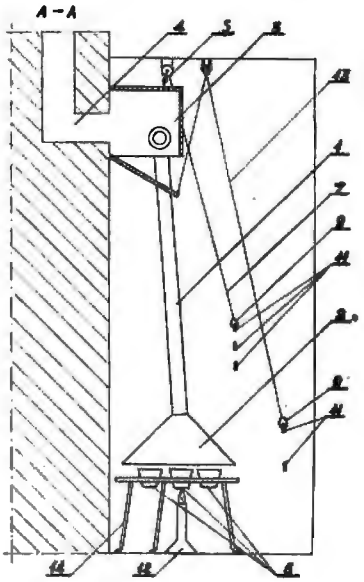
Uniwersytet Wrocławski im. Bolesława Bieruta, Wrocław, Polska (Leon Stein, Jerzy Krupowicz).

Urządzenie wyciągowe

Urządzenie według wzoru użytkowego złożone z ekshaustora (1) w postaci rury zaopatrzonej w dyfuzor (2) i połączonej z kolektorem (3) skrzynkowym umieszczonym na otworze kanału (4) wentylacyjnego, umożliwia odprowadzenie szkodliwych oparów bezpośrednio znad tygla (6) do kanału (4) wentylacyjnego z pominięciem przestrzeni dygestorium. Umożliwia to pracę przy otwartej zasuwie dygestorium i zapobiega szkodliwym zatruciom osób pracujących w laboratorium.

(3 zastrzeżenia)

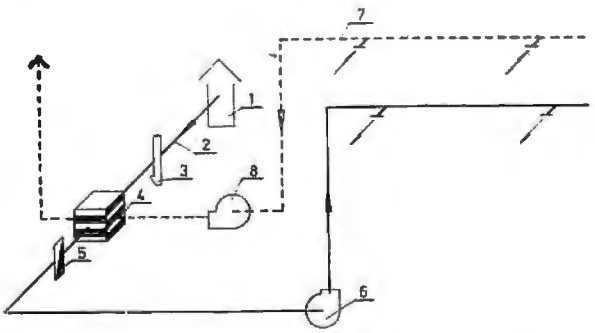
36d; F24f **W. 52240** 19.07.1974

Krakowskie Biuro Projektowo-Badawcze Budownictwa Przemysłowego, Kraków, Polska (Tomasz Ombach).

Układ wentylacyjny hali produkcyjnej, szczególnie dla wydziałów o produkcji gorącej

Układ wentylacyjny hali produkcyjnej szczególnie dla wydziałów o produkcji gorącej składa się z nawiewnej sieci (2) oraz wywiewnej (7) połączonych z sobą przy pomocy przeponowego wymiennika ciepła (4). Sieć nawiewna (2) jest podłączona do czerpni powietrza (1). Do sieci tej przed wymiennikiem ciepła (4) jest wmontowany filtr powierza (3) a za wymiennikiem (4) — nagrzewnica (5) i nawiewny wentylator (6).

(1 zastrzeżenie)

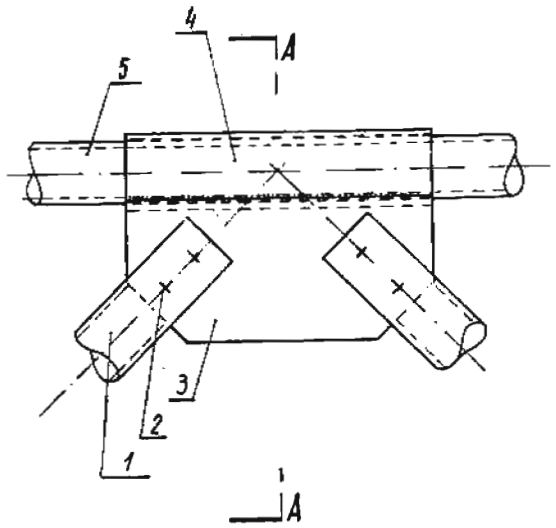

37a; E04b **W. 51848** 27.04.1974

Biuro Studiów i Projektów Przemysłu Włókienniczego, Łódź, Polska (Zbigniew Dytkowski).

Układ kratowy

Układ kratowy przeznaczony jest zwłaszcza na stropodachy. Układ przestrzenny złożony jest z rurowych prętów. Pręty (1) krzyżulców łączone są w węzłach do prętów (5) pasów, przy czym złącza (3) pasów są zamocowane do płaszczy tulei (4), nałożonych na rurowe pręty (5) tych pasów. (1 zastrzeżenie)

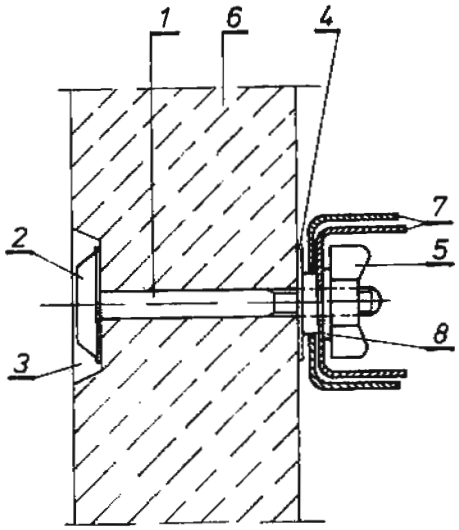
37a; E04b **W. 52067** 17.06.1974

Przedsiębiorstwo Remontowo-Budowlane Gospodarki Komunalnej nr 1, Bydgoszcz, Polska (Eugeniusz Malinowski, Krystyna Kozłowska, Zbigniew Krych).

Konstrukcja do przymocowywania przedmiotów do ścianek gipsowych

Konstrukcja do przymocowywania przedmiotów do ścianek gipsowych a szczególnie do przymocowywania szyn zaciskowych okładzin elewacyjnych, ma śrubę **(1)** wykonaną z tworzywa sztucznego, której łeb **(2)** posiada średnicę minimum trzy razy większą od rdzenia, umieszczoną w otworze z gniazdem **(3)** o głębokości większej od wysokości łba **(2)** śruby **(1).**

(1 zastrzeżenie)

37b; E04c **W. 51735** 02.04.1974

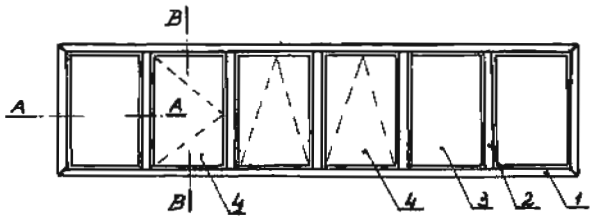
Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Elementów Wyposażenia Budownictwa „Metalplast", Poznań, Polska (Stanisław Haręźlak, Zygmunt Maciejewski, Jerzy Miałkas).

Element ściany osłonowej

Element ściany osłonowej stosowany jest w budownictwie przemysłowym lub pawilonach handlowo-usługowych. Element ściany osłonowej stanowi rama metalowa wypełniona płytami, szybami lub oknami.

Ramę **(1)** elementu stanowią połączone ze sobą profile o kształcie litery „C" przy czym końce ramy usytuowane są od strony zewnętrznej ramy.

(1 zastrzeżenie)

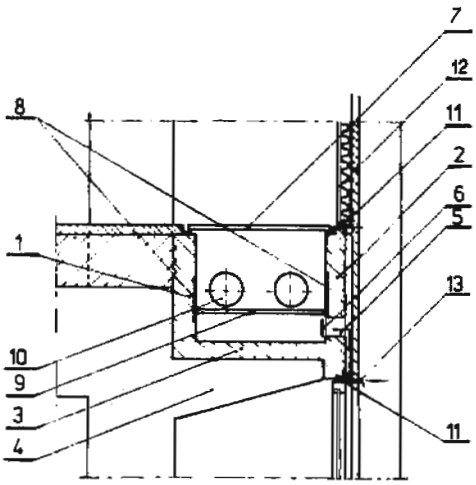

37b; E04c **W. 51759** 04.04.1974

Biuro Projektów Przemysłu Włókienniczego, Łódź, Polska (Stefan Bubiak).

Korytkowa belka stropowa

Korytkowa belka stropowa przeznaczona jest zwłaszcza do umieszczania w niej instalacji grzejnych i stosowana jest do mocowania ściany elewacyjnej budynków wielokondygnacyjnych. Belka ma jedną

boczną ścianę **(2)** wystającą poza dolną powierzchnię dna **(3)** belki, przy czym w tej ścianie **(2)** powyżej górnej powierzchni dna **(3)** belki są przelotowe otwory **(5)** zakryte wewnątrz belki ruchomą zasuwą **(6).** Na wewnętrznej powierzchni ścian belki są zaczepy **(8)** dla podpór **(9)** grzejnych instalacji **(10).**

(1 zastrzeżenie)

37b; E04c **W. 52057** 15.06.1974
37d; E04f

Biuro Projektów Budownictwa Ogólnego Miastoprojekt — Katowice, Polska (Jurand Jarecki).

Element osłonowy elewacyjny ścian budynków

Element osłonowy elewacyjny ścian budynków polega na ukształtowaniu elementu ażurowego zespolonego w obrysie prostokąta, składającego się z dwóch połówek — negatywu i pozytywu — osiąganych z tej samej formy, przy czym element wypukły nakłada się na wklęsły, stykając się w narożach. Tego rodzaju ukształtowaniem elementu uzyskuje się efekty wizualne. (2 zastrzeżenia)

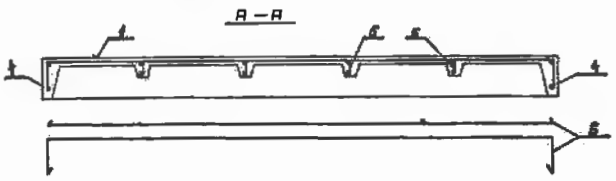
37c; E04d W. 52261 24.07.1974

Zakłady Inwestycji i Budownictwa Wojewódzkiego Zarządu Gminnych Spółdzielni „Samopomoc Chłopska", Wrocław, Polska (Bogumił Zawada, Sylwester Nowak, Stanisław Oleksyk).

Płyta dachowa żelbetowa

Przedmiotem wzoru użytkowego jest płyta dachowa żelbetowa przeznaczona do przykrywania dachów, zwłaszcza pawilonów handlowych.

Istota wzoru użytkowego polega na tym, że płaska płyta betonowa (1) zbrojona siatką (2), zaopatrzona jest na obrzeżach w żebra podłużne (3) i żebra poprzeczne (4) oraz równoległe do żeber poprzecznych (4), pośrednie żebra wzmacniające (5), przy czym wszystkie żebra (3), (4) i (5) zbrojone są znanymi prętami zbrojeniowymi. Pośrednie żebra wzmacniające (5) są niższe od żeber podłużnych (3) i żeber poprzecznych (4). (2 zastrzeżenia)

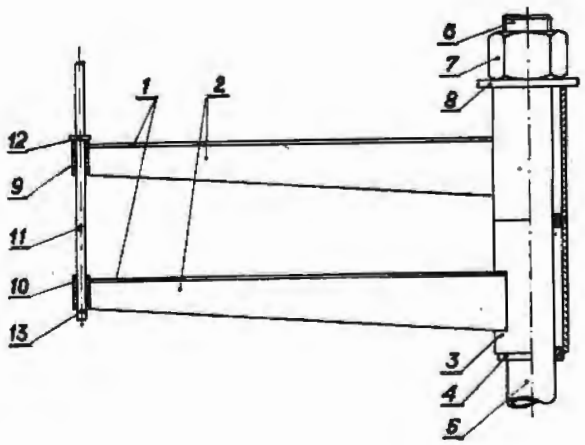

37d; E04f W. 51766 06.04.1974

Centralny Ośrodek Badawczo-Projektowy Konstrukcji Metalowych „Mostostal", Warszawa, Polska (Stanisław Hennig).

Segmentowe schody kręcone, przystosowane zwłaszcza do pomostów belek podsuwnicowych

Segmentowe schody kręcone przeznaczone są zwłaszcza do pomostów belek podsuwnicowych w halach produkcyjnych. Na końcach obu żeber wsporczych (2) płyt podestowych (1) schodów są przyspawane tulejki (9, 10), stanowiące gniazda dla słupków wsporczych (11) poręczy, które za pomocą pierścienia oporowego (12) wspierają się na tulejce (9) wyższego stopnia, zaś dolny koniec tego słupka jest osadzony w tulejce (10) dolnego stopnia. (1 zastrzeżenie)

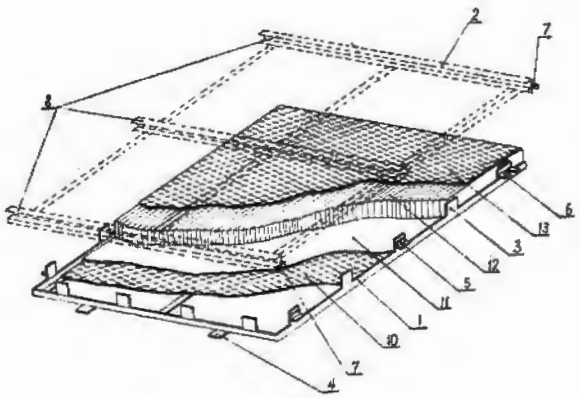
37d; E04f W. 52168 03.07.1974

Wrocławskie Biuro Projektowo-Badawcze Budownictwa Przemysłowego, Wrocław, Polska (Krystyna Wojdała, Roman Ulanicki).

Element ścienny i okładzinowy

Element według wzoru przeznaczony do wykonywania ścian zewnętrznych i elewacji w budynkach wielokondygnacyjnych o podwyższonym standardzie wykończenia składa się z wykonanych z kątownika ramy stalowej wewnętrznej (1) i zewnętrznej (2). Rama (1) posiada wypusty ograniczające (3), uchwyty (4) do mocowania okien, kątowniki (5, 6) do mocowania elementu do słupów konstrukcji budynku a rama zewnętrzna (2) zaopatrzona jest w węgarki (7) do mocowania okien i w listwy (8) do mocowania blach okładzinowych (9). Pomiędzy ramami (1, i 2) umieszczone jest wypełnienie izolacyjne składające się z kilku warstw. Blachę okładzinową (9) stanowi blacha emaliowana usztywniona wytłoczeniami (16).

(2 zastrzeżenia)

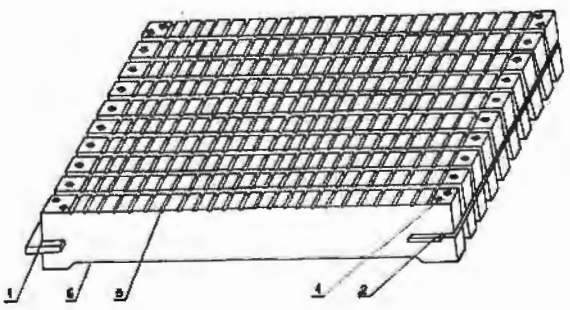
37d; E04f W. 52212 12.07.1974

Akademia Rolnicza, Poznań, Polska (Piotr Biniek, Maciej Ławniczek).

Ruszt drewniany

Przedmiotem wzoru użytkowego jest ruszt drewniany składający się z trapezowych w kształcie elementów zaopatrzonych na powierzchniach górnych w nacięcia rowkowe (5) i posiadających na powierzchniach dolnych wybranie (6), a na powierzchniach czołowych wyprofilowania. Elementy te łączone są listwami (1, 2) wpuszczonymi trwale w wyprofilowania na powierzchniach czołowych, przy czym listwy są tak mocowane, że tworzą odpowiednio wpusty i wypusty umożliwiające wzajemne łączenie rusztów.

(2 zastrzeżenia)

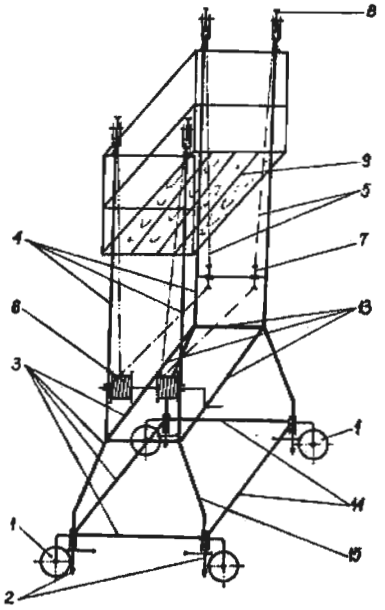

37e; E04g W. 51278 20.12.1974

Stocznia Marynarki Wojennej Westerplatte, Gdańsk, Polska (Czesław Zachacz, Wacław Skuratowicz, Bogdan Konieczny).

Rusztowanie przejezdne

Rusztowanie przejezdne składa się z podstawy (3) osadzonej na jezdnych kołach (1), nośnej kolumny (4), dwubębnowej ręcznej wciągarki (6) wyposażonej w samoczynnie działające hamujące urządzenie (11), oraz ruchomego podestu (9) związanego rozłącznie z rozsuwaną schodnią (10). Od dwubębnowej wciągarki (6) są poprowadzone poprzez kierunkowe rolki (7) i szczytowe rolki (8) liny (5), które końcami są zaczepione do uchwytów ruchomego podestu (9). Urządzenie (11) hamujące jest umieszczone na wałku (24) wciągarki (6), na którym jest osadzona przesuwnie sprzęgająca tuleja (21) połączona za pomocą wpustu (25) z wałkiem (24) a za pomocą gwintu z piastą (22), która naciskając czołową powierzchnią (27) poprzez cierne okładziny (20) na czołową powierzchnię tulei (21), umożliwia spokojne opuszczenie podestu przez cofanie korby. (4 zastrzeżenia)

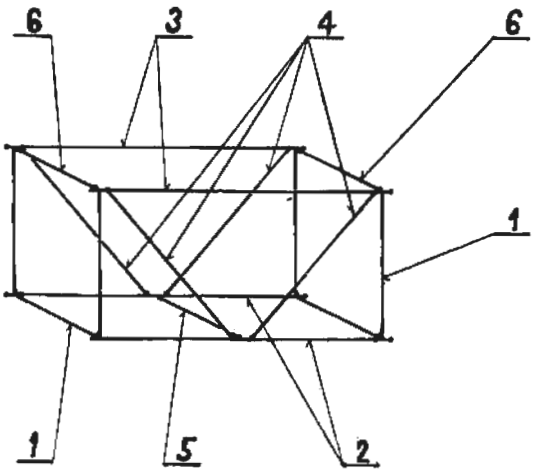

37e; E01g W. 52049 11.06.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Dźwignic i Urządzeń Transportowych, Bytom, Polska (Antoni Kosiek, Gerard Demarczyk).

Segment pomostu kratownicowego rusztowania wiszącego, zwłaszcza do remontu kotłów w energetyce

Przedmiotem wzoru jest segment pomostu kratownicowego rusztowania wiszącego przeznaczony zwłaszcza do remontu kotłów w energetyce.

Istota wzoru polega na utworzeniu rozbieralnego segmentu pomostu kratownicowego, którego konstrukcję nośną tworzą dwie sztywne czołowe ramki (1) połączone rozłącznie za pomocą prostych prętów (2), (3), (4) tworzących kratową poręcz i podłogę przy czym podłogę usztywnia rozłączny pręt (5).

Segmenty pomostu według wzoru mogą być stosowane samoistnie jako rusztowania krótkie lub łączone szeregowo dla uzyskania rusztowań dłuższych. (1 zastrzeżenie)

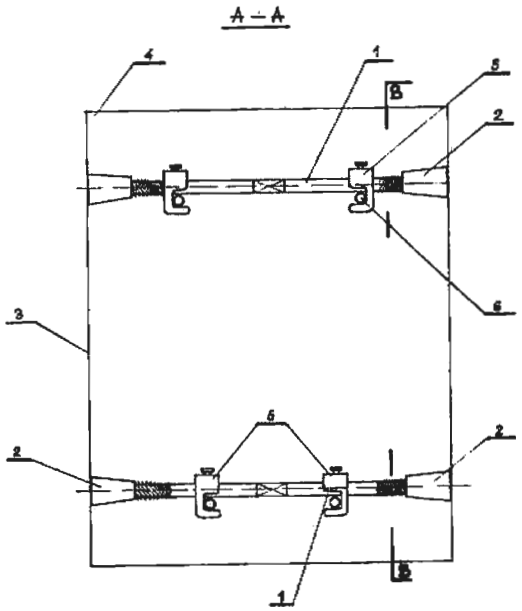
37e; E04g W. 52169 04.07.1974

Instytut Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa, Warszawa, Polska (Henryk Dobrzyński, Marcin Pawlikowski).

Urządzenie do kotwienia rusztowań budowlano-montażowych

Przedmiotem wzoru użytkowego jest urządzenie do kotwienia rusztowań budowlano-montażowych, zwłaszcza rurowych do ścian budynków.

Istota urządzenia do kotwienia polega na tym, że elementem ustalającym rusztowanie w otworze okiennym jest umieszczona poziomo rozporowa śruba (1) zakończona gwintem prawo i lewoskrętnymi, na które są nakręcone tuleje (2) dociśnięte do ościeży (3) swoimi ząbkowanymi podstawami, przy czym do śruby (1) są umocowane poprzecznice (6), a do nich są przytwierdzone stojaki (7 i 8). (1 zastrzeżenie)

37e; E04g W. 52181 06.07.1974

Ostrowieckie Przedsiębiorstwo Budownictwa Ogólnego, Ostrowiec Świętokrzyski, Polska (Marek Grabowski).

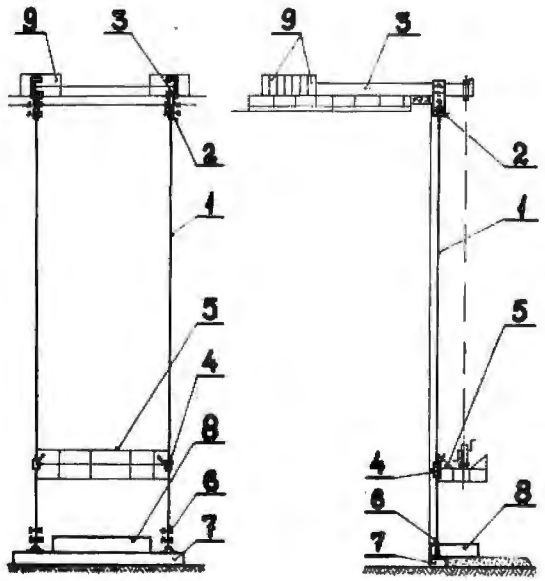
Urządzenie do stabilizacji małych rusztowań wiszących

Stosowane przy wykonywaniu robót elewacyjnych szczególnie budynków wysokich rusztowanie wiszące typu RW-2A nie zapewnia stabilności jego konstrukcji, a tym samym nie spełnia warunków bhp, uniemożliwiając tym samym uzyskanie prawidłowej wydajności i jakości robót.

Rozwiązanie według wzoru użytkowego polega na zastosowaniu środków technicznych w układzie lin

stalowych stabilizujących ∅ 8—9 mm (1) zamocowanych w uchwytach (2), przechodzących przez uchwyty zaciskowe (4) i zamocowanych zaciskami śrubowymi (6) do belki dolnej (7). Napięte liny (1) zapewniają pełną stateczność konstrukcji rusztowania RW-2A (5), którego wysokość regulowana jest dowolnie uchwytami zaciskowymi (4), umożliwiają całkowite wykorzystanie tegoż rusztowania przy pracach na budynkach wysokich, zapewniając jednocześnie maksimum wymogów bezpieczeństwa pracy.

(1 zastrzeżenie)

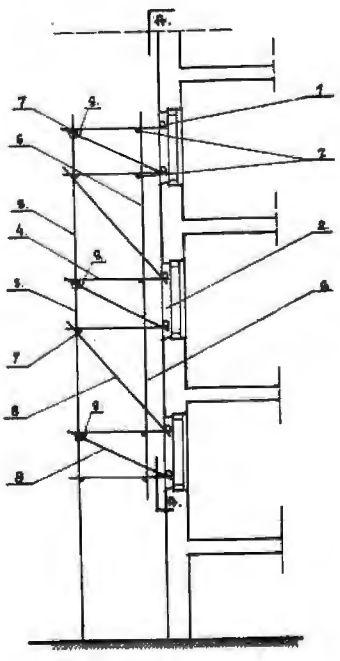
37e; E04g **W. 52255** 26.07.1974

Instytut Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa, Warszawa, Polska (Henryk Dobrzyński, Marcin Pawlikowski).

Urządzenie do kotwienia podwieszonego rusztowania budowlanego

Przedmiotem wzoru użytkowego jest urządzenie do kotwienia podwieszonego rusztowania budowlanego.

Istota urządzenia polega na tym, że do znanej rozporowej śruby (1) ustalonej w otworze okiennym, do

której jest umocowana poprzecznica (4) stanowiąca element poziomy rusztowania są umocowane krzyżulce (8), do których są przytwierdzone zewnętrzne stojaki (5) rusztowania w pobliżu ich złącza (9) z poprzecznicami (4) umocowanymi do wyższej kondygnacji śrub (1).

(1 zastrzeżenie)

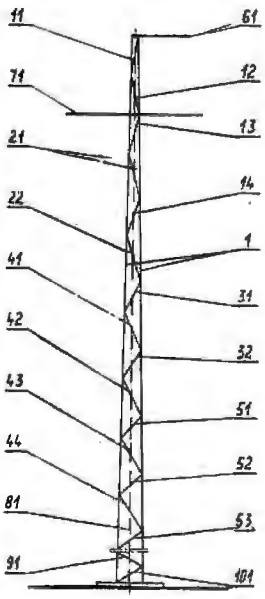
37f; E04h **W. 51768** 06.04.1974

Biuro Studiów i Projektów Energetycznych „Energoprojekt", Przedsiębiorstwo Państwowe, Poznań, Polska (Andrzej Kierski).

Słup przelotowy kratowy przestrzenny, zwłaszcza dla elektroenergetycznej linii napowietrznej

Słup przelotowy kratowy przestrzenny przeznaczony jest, zwłaszcza dla elektroenergetycznej linii napowietrznej. Słup o kwadratowym obrysie ścian bocznych ma poszczególne ściany jednakowo zakratowane tak, że licząc od wierzchołka słupa, krzyżulce: pierwszy, drugi, trzeci i piąty; czwarty i szósty; siódmy i dziewiąty; ósmy, dziesiąty i czternasty; jedenasty, trzynasty i piętnasty, stanowią grupy jednakowych elementów. Krawężniki zaś ściany bocznej tworzą z osią podłużną tej ściany kąt od 1° do 3°.

(2 zastrzeżenia)

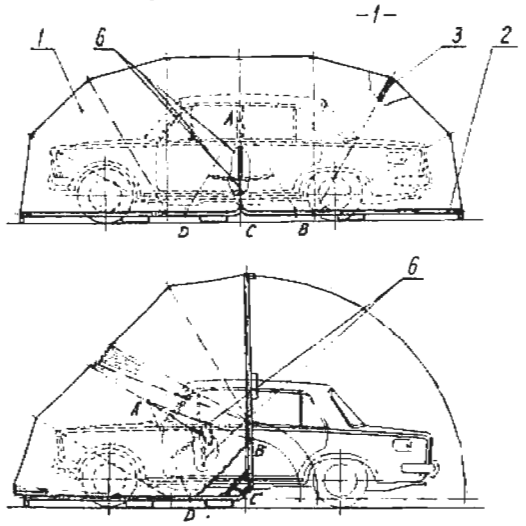
37f; E04h **W. 52180** 05.07.1974

Przedsiębiorstwo Projektowania i Realizacji Inwestycji Przemysłu Maszynowego „Bipromasz", Warszawa, Polska (Andrzej Wieszczycki, Józef Kobierecki, Kazimierz Jeziorski).

Garaż przenośny dla samochodów osobowych

Przedmiotem wzoru użytkowego jest garaż przenośny przeznaczony dla samochodów osobowych. Zbudowany jest z brezentu rozpiętego na szkielecie wykonanym z rurek stalowych. Konstrukcja szkieletu posiada nierozbieralne złącza przegubowe umożliwiające składanie garażu bez demontażu w celach transportowych (np. przenoszenie z miejsca na miejsce), magazynowania lub otwierania i zamykania przy wprowadzaniu (wyprowadzaniu) pojazdu. Garaż nie wymaga stałej lokalizacji ani też zafundamentowania a jedynie zakotwienia specjalnymi kotwami wbijanymi w grunt na dowolnym placu. Dostosowany jest

do jednoosobowej obsługi, posiada zabezpieczenia i zamknięcia chroniące pojazd przed kradzieżą lub wyprowadzeniem go na zewnątrz. (9 zastrzeżeń)

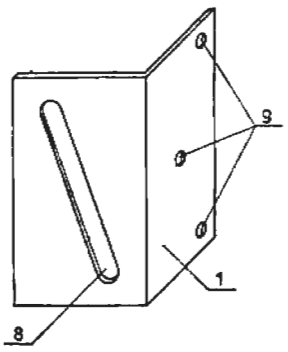
37g¹; E06b **W. 51731** 01.04.1974

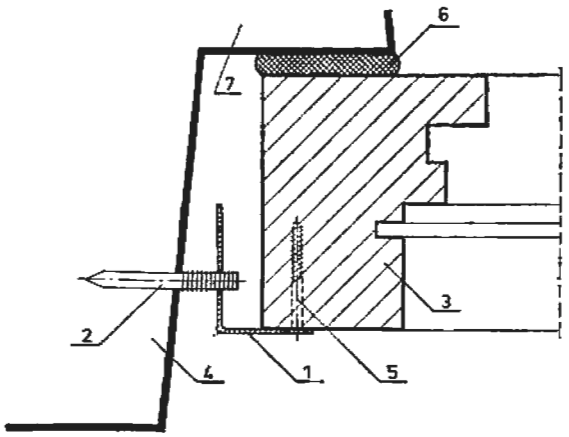
Centralny Ośrodek Badawczo-Projektowy Budownictwa Ogólnego, Warszawa, Polska (Jerzy Dziadur, Tadeusz Skoczek).

Element mocujący ościeżnice

Element mocujący przeznaczony jest do ościeżnic okiennych i drzwiowych w otworach ściennych z węgarkami.

Element mocujący ościeżnicę **(3)** do ościeży **(4)** otworu ściennego z węgarkiem **(7)** znamienny tym, że ma postać blachy zaczepowej **(1)** o ściankach wzajemnie prostopadłych, z których jedna ma podłużny otwór **(8)** ukośnie usytuowany do zaciskowego osadzenia na stalowym bolcu **(2)**, wstrzeliwanym w ościeże **(4)**, zaś na ściance drugiej znajdują się otwory **(9)** do zamocowania blachy zaczepowej **(1)** w ościeżnicy **(3)** za pomocą wkrętów **(5)**, po wywarciu docisku na węgarek **(7)** poprzez kit uszczelniający **(6)**. (1 zastrzeżenie)

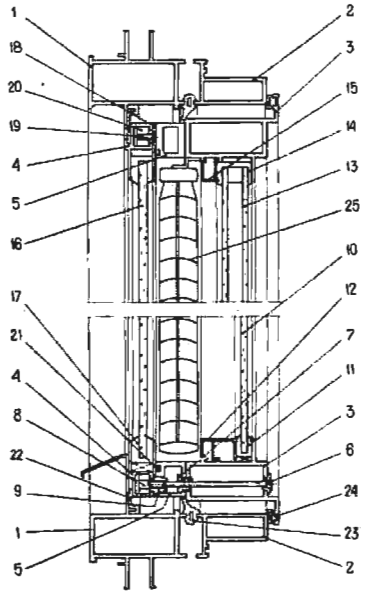

37g¹ E06b **W. 51765** 06.04.1974

Centralny Ośrodek Badawczo-Projektowy Konstrukcji Metalowych „Mostostal", Warszawa, Polska (Ryszard Zwierzyński).

Zespolone skrzydło okienne do dwupowłokowych aluminiowych ścian osłonowych budynku

Zespolone skrzydło okienne przeznaczone jest, do dwupowłokowych aluminiowych ścian osłonowych budynku. Rama wewnętrzna **(3)** i rama zewnętrzna **(4)** są zespolone z sobą za pośrednictwem przekładni kształtowej **(5)** z tworzywa sztucznego przy użyciu złączy śrubowych **(6)**, a wspomniana przekładka kształtowa **(5)** jest przymocowana do ramy wewnętrznej **(3)** za pomocą tulejek gwintowanych **(7)** o współśrodkowych otworach, przez które są przełożone wkręty połączeń śrubowych **(6)**, współpracujące z nakrętkami **(8)**, zaopatrzonymi w stożkowe zakończenia **(9)**, wciskane w przewidziane do tego celu otwory w przekładce kształtowej **(5)**. (5 zastrzeżeń)

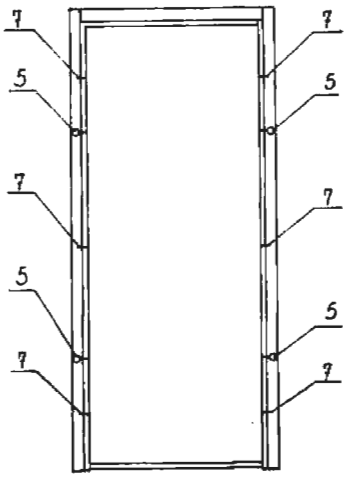

37g¹; E06b **W. 52037** 10.06.1974

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Stolarki Budowlanej, Wołomin, Polska (Jerzy Dziadur, Bohdan Mańkowski, Stanisław Bańkowski, Józef Koc-Walkus).

Ościeżnica drzwiowa, zwłaszcza z materiałów drewnopochodnych

Ościeżnica drzwiowa wykonana jest z płyty wiórowej płaskoprasowanej. Składa się z trzech części,

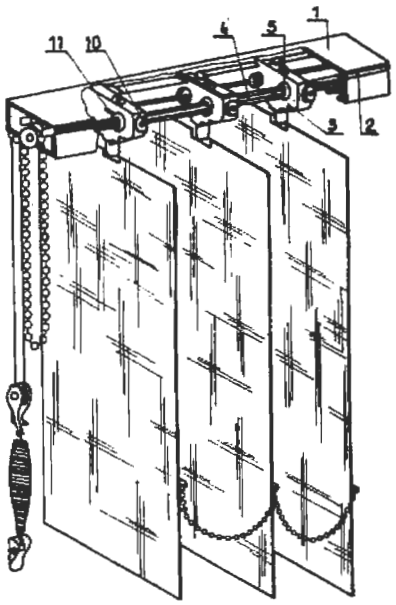
z których element (1) jest szerokością ościeżnicy zależną od grubości ściany i przykrywa ościeże otworu drzwiowego poprzez przykręcenie wkrętami, natomiast elementy (3) i (4) przykrywają przydrzwiowe boczne powierzchnie ściany po połączeniu z elementem (1) za pomocą złącz mimośrodowych (5) umieszczonych w otworach (6). (1 zastrzeżenie)

37g¹; E06b W. 52232 18.07.1974

Zakłady Elementów Wyposażenia Budownictwa „Metalplast", Bielsko-Biała, Polska (Henryk Durlok, Jerzy Bijałd, Bronisław Brożek, Tadeusz Maślanka).

Żaluzja pionowa

Żaluzja pionowa według wzoru użytkowego posiada szynę prowadzącą zwłaszcza ze stopów lekkich z symetrycznymi wypustami po stronie zewnętrznej. Wewnątrz szyny prowadzącej przesuwają się po rolkach korpusu żaluzji. Dwa środkowe korpusy żaluzji mają zamocowane na stałe oba końce cięgna żaluzji, przy czym jeden koniec cięgna jest zamocowany do korpusu z jednej strony a drugi koniec cięgna do drugiego korpusu ze strony przeciwnej. Zarówno w dwóch środkowych jak i w pozostałych korpusach żaluzji przesuwa się pręt (4) o przekroju wielokąta zwłaszcza o przekroju sześciokątnym. Pręt o przekroju wielokąta napędza ślimacznicę (5) korpusu, natomiast ślimacznica napędza ślimak do którego zamocowany jest segment żaluzji zwłaszcza z tkaniny. (1 zastrzeżenie)

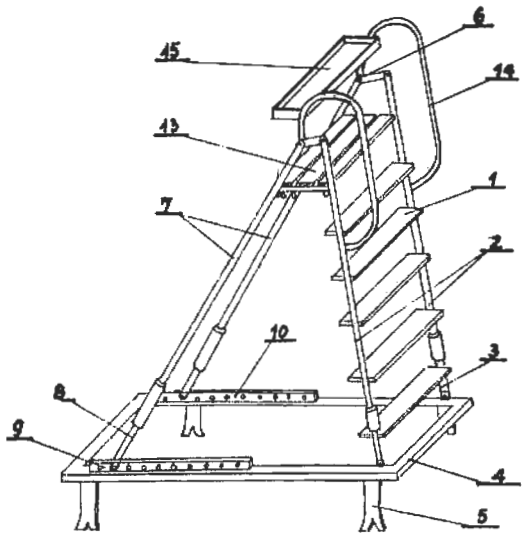

37g¹; E06c W. 52233 21.07.1974

Akademia Rolnicza we Wrocławiu, Wrocław, Polska (Lech Uzar).

Drabinka laboratoryjna

Drabinka laboratoryjna stosowana w punkcie mikroklimatycznym składa się z dwóch podstawowych członów z których jeden utworzony z dwóch równoległych podpór (2) wyposażony jest w szczeble schodkowe (1) i połączony przegubami z łącznikami (6) powiązanymi również przegubowo z równolegle do siebie usytuowanymi podporami (7) członu wsporczego a każda z tych podpór (2) lub (7) poprzez przedłużające ją wymienne elementy (3) lub (8) połączona jest przegubowo bezpośrednio lub poprzez listwy kątowe (9) z czworoboczną podstawą (4) zaopatrzoną w elementy kotwiące (5). Poniżej łączników (6) usytuowany jest pomost pomiarowy (13) zamocowany przegubowo do podpór (2) i przestawnie wielohakowym zaczepem (12) do łączącej podpory (7) poprzeczki (11). Drabinka posiada zamocowane sztywno do podpór (2) i przegubowo w miejscu połączenia podpór (7) z łącznikami (6) obustronne poręcze (14) między którymi znajduje się stolik pomiarowy (15). (5 zastrzeżeń)

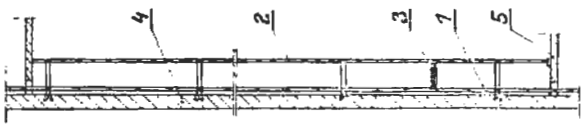

37g²; E06c W. 52239 18.07.1974

Biuro Projektów Górniczych Kraków, Kraków, Polska (Zbigniew Dziewoński).

Drabinka do instalacji kablowych

Drabinka dla instalacji kablowych szczególnie dla wież szybowych i obiektów o wysokich kondygnacjach zbudowana jest z układu dwóch równoległych drabinek drabinki kablowej (1) i drabinki komunikacyjnej (2). Drabinka kablowa zamocowana jest na ścianie (4) budowli, natomiast drabinka komunikacyjna dolnym końcem wsparta jest na stropie (5) na każdej kondygnacji i zamocowana w odpowiednich odstępach na drabince kablowej. Drabinka zaopatrzona jest w przestawny pomost (3), z którego dokonywany jest montaż kabli na drabince kablowej. (1 zastrzeżenie)

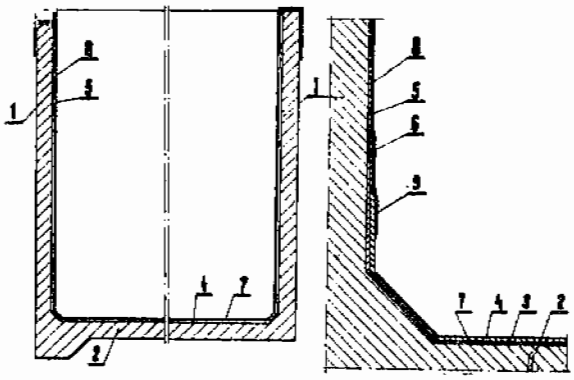
40c; C22d W. 51860 23.12.1970

Kombinat Górniczo-Hutniczy „Bolesław", Bukowno k/Olkusza, Polska (Zdzisław Klecik, Jan Kubas, Adam Kućmierz, Tadeusz Łączek, Tadeusz Knapik, Roman Kłapciński, Zdzisław Curyło).

Elektrolizer

Przedmiotem wzoru użytkowego jest elektrolizer otwarty przeznaczony zwłaszcza do otrzymywania cynku na katodach z roztworu sierczanu cynkowego.

Elektrolizer składa się z wanny elektrolitycznej zaopatrzonej w izolację złożoną z kilku warstw materiału izolacyjnego, w której zanurza się różnoimienne elektrody. Wanna elektrolityczna, wykonana z żelbetonu, posiada krawędzie od wewnątrz ścięte pod kątem 45° oraz wykładzinę złożoną z przyklejonej warstwy **(4)** do dna **(2)** i dolnej części ścian **(1)** wanny oraz przyklejonej warstwy **(5)** do ścian **(1)**, posiadającej od dołu zakładkę **(6)** przylegającą do warstwy **(4)**, przy czym do warstwy **(4)** przylega warstwa **(7)** dwukrotnie grubsza sięgająca tylko do poziomu zakładki **(6)**, podczas gdy warstwa **(5)** posiada zakładkę **(9)** przylegającą do warstwy **(7)**. (1 zastrzeżenie)

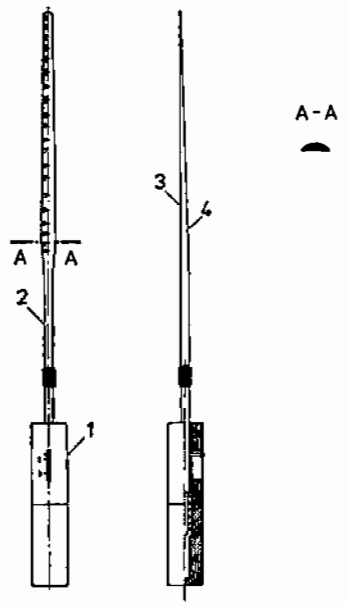
42b; G01b **W. 52025** 05.06.1974

Instytut Elektrotechniki, Warszawa, Polska (Bogdan Popowski)

Przyrząd do pomiaru szczeliny, szczególnie szczeliny powietrznej pomiędzy wirnikiem i stojanem maszyny elektrycznej

Wzór użytkowy dotyczy przyrządu do pomiaru szczeliny, szczególnie szczeliny powietrznej pomiędzy wirnikiem i stojanem maszyny elektrycznej.

Przyrząd według wzoru składa się z rączki **(1)**, w której umieszczony jest dynamometr i połączonego z nią rozłącznie przymiaru bagnetowego **(2)**. Szerokość i grubość przymiaru zawęża się stopniowo ku jego końcowi. Jedna strona przymiaru ma powierzchnię płaską, zaś druga kulistą. Na powierzchni kulistej umieszczona jest skala pomiarowa. (1 zastrzeżenie)

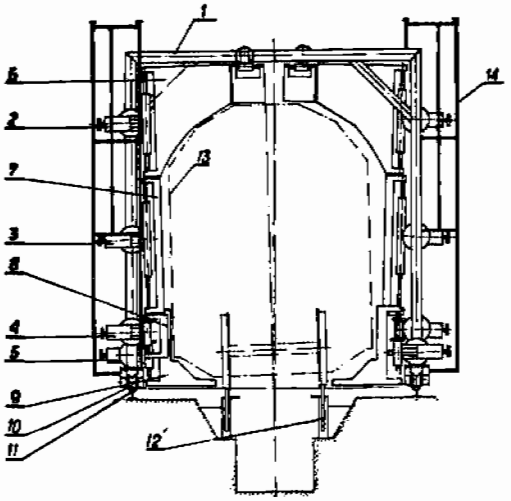
42b; G01b **W. 52122** 02.07.1974

Przedsiębiorstwo Projektowo-Technologiczne Przemysłu Taboru Kolejowego „TASKOPROJEKT", Poznań, Polska (Bogdan Sobocki).

Stanowisko do pomiaru przekrojów poprzecznych pojazdów względem skrajni taboru

Stanowisko do pomiaru przekrojów poprzecznych pojazdów względem skrajni taboru przeznaczone jest do kontroli jakości wyrobu. Stanowisko badawcze do pomiaru skrajni taboru stanowi brama jezdna w kształcie ramy **(1)** wykonanej z elementów profilowych i obejmującej badany pojazd z trzech stron. Na obwodzie ramy rozmieszczone są mechanizmy nastawcze w postaci suportów **(2)**, **(3)**, **(4)** i **(5)** z podziałkami dwustronnymi, umożliwiające przesuwanie odchylnych szablonów **(6)**, **(7)** **(8)** i **(9)** w trzech kierunkach i odczyt wielkości ich rozstawu.

Rama usytuowana jest na profilowych rolkach odpowiednio ukształtowanych do prowadzących szyn dla zapewnienia współosiowości z torem badanego pojazdu. (1 zastrzeżenie)

42b; G01b **W. 52154** 02.07.1974

Instytut Metalurgii Żelaza im. Stanisława Staszica, Gliwice, Polska (Kazimierz Gołębiowski).

Liniał jednostek centymetrowych miernika długości rur

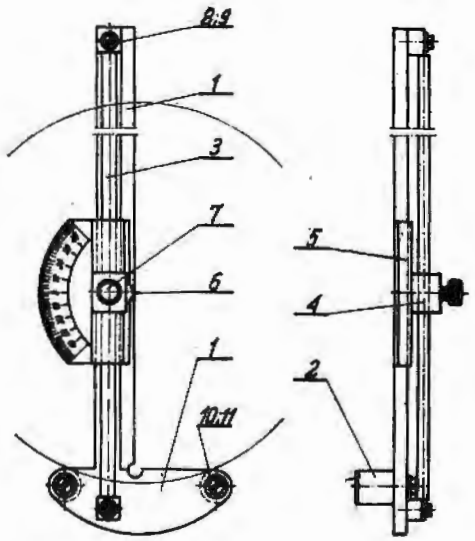
Liniał jednostek centymetrowych miernika długości wyrobów w postaci listwy o przekroju prostokątnym, składający się z zespołu źródeł światła ma w listwie zabudowane źródło sygnałów w postaci diod elektroluminescencyjnych rozmieszczonych w równej od siebie odległości na długości 101 cm i zasilane z jednego źródła tylko w momencie pomiaru. (1 zastrzeżenie)

42b; G01b **W. 52252** 25.07.1974

Zakłady Maszyn i Urządzeń Technologicznych „Unitra-Unima", Warszawa, Polska (Jerzy Pawłowski).

Przyrząd traserski do wyznaczania środków

Przedmiotem wzoru użytkowego jest przyrząd traserski do wyznaczania środków posiadający dwa kołki bazujące zamontowane na stałe w płytce przyrządu w dolnej części, znamienny tym, że ma prowadnicę **(3)**, kątomierz przesuwny **(5)** ze znacznikiem **(6)**, tulejką prowadzącą **(4)** z wkrętem moletowanym **(7)**, przy czym prowadnica **(3)** jest zamocowana do płytki przyrządu **(1)** wkrętami **(9)** poprzez podkładki **(8)** na stałe, zaś kątomierz przesuwny **(5)** ze znacznikiem **(6)** i tulejką prowadzącą **(4)**, są zmontowane ze sobą w sposób nierozłączny. (1 zastrzeżenie)

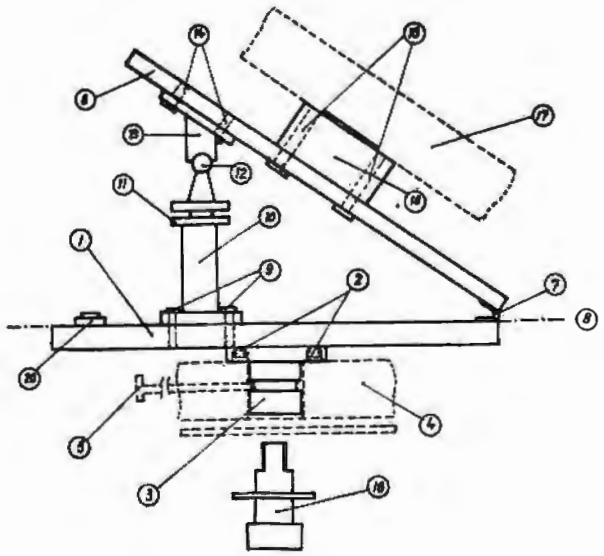
42c; G01c W. 51872 30.04.1974

Przedsiębiorstwo Miernictwa Górniczego, Przedsiębiorstwo Państwowe, Bytom, Polska (Witold Wojciechowski).

Podstawka laserowa

Podstawka przeznaczona jest do laseru służącego do pomiarów geodezyjnych w kopalniach.

Podstawkę laserową stanowią pozioma płytka (1), która w swej dolnej części posiada przymocowany za pomocą trzech śrub (2), czop (3), który umieszczony jest w otworze spodarki (4) i wraz z płytką (1) unie-

ruchamiany jest za pomocą zaciskowej śruby (5) oraz z połączonej zawiasami (7) z poziomą płytką (1) ruchomej płytki (6). Do płytek (1) i (6) przykręcona jest śrubami kolumna rozpierająca, składająca się z mikrometrycznej śruby (10), blokującej śruby (11), kulkowej głowicy (12) i wspornika (13). Na ruchomej płytce (6) przymocowana jest śrubami (15) nośna podkładka (16), na której spoczywa przykręcona wraz z obudową laserowa rura (17). Pozioma płytka (1) wyposażona w libelkę (20) i pochylnik (19) spoczywa na spodarce (4) i jest przytwierdzona do statywu lub dźwigara łączną śrubą (18). (1 zastrzeżenie)

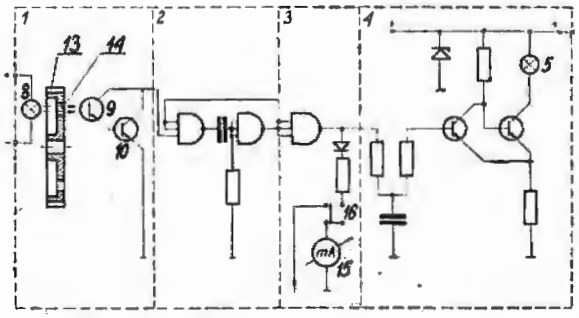
42e; G01f W. 52052 12.06.1974

Zakłady Konstrukcyjno-Mechanizacyjne Przemysłu Węglowego Zakład Doświadczalny Telemechaniki Górniczej „ELEKTROMETAL", Cieszyn, Polska (Zbigniew Gawlas, Paweł Sikora).

Urządzenie do pomiaru i sygnalizacji małych natężeń przepływu

Urządzenie do pomiaru i sygnalizacji małych natężeń przepływu przeznaczone jest zwłaszcza do pomiaru i sygnalizacji natężenia przepływu powietrza badanego w metanomierzu. Urządzenie składa się z przetwornika (1) wielkości natężenia przepływu na częstotliwość impulsów elektrycznych, multiwibratora monostabilnego (2), układu pomiarowego (3) i układu progowego (4) z sygnalizacją świetlną (5). Przetwornik (1) składa się z korpusu (6), nieprzeźroczystego wirnika (7), żarówki (8), fototranzystora (9), tranzystora (10), oraz króćców wlotowego (11) i wylotowego (12). Wirnik (7) poruszany przepływem gazu posiada współśrodkowo rozmieszczone otwory (14) usytuowane na drodze promienia świetlnego od żarówki (8) do fototranzystora (9). Układ pomiarowy (3) zawiera wyskalowany w jednostkach natężenia przepływu miernik (15) włączany przełącznikiem (16).

(2 zastrzeżenia)

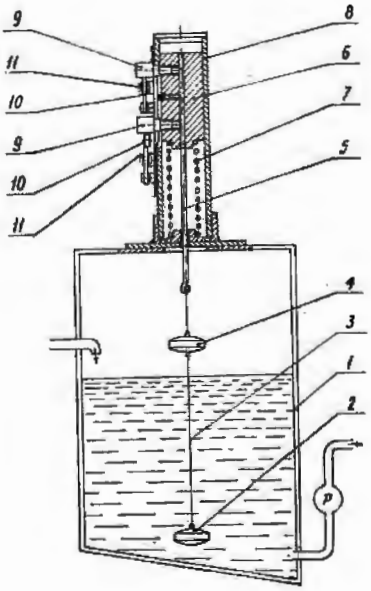

42e; G01f W. 52059 15.06.1974

Instytut Badań Jądrowych, Świerk Otwock, Polska (Wiesław Zieliński).

Pływakowy sygnalizator poziomu cieczy

Przedmiotem wzoru użytkowego jest pływakowy sygnalizator poziomu cieczy, wykorzystujący siłę wyporu cieczy znajdującej się w zbiorniku, znamienny tym, że ma pływak (4) z podwieszonym do niego cię-

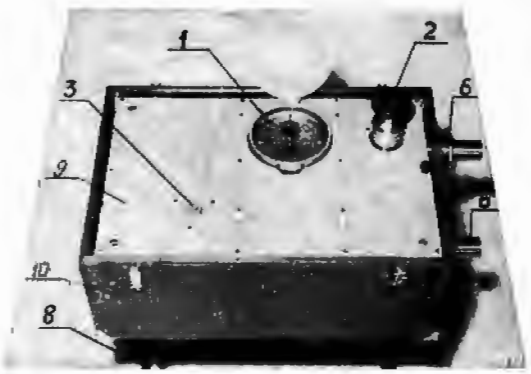
żarkiem tonącym **(2)** połączony poprzez cięgno **(5)** z suwakiem **(6)** spoczywającym na sprężynie **(7)**, przy czym suwak **(6)** wyposażony jest w zderzaki **(9)**, które za pomocą dźwigni **(10)**, zwierają lub rozwierają zestyki mikroprzełączników **(11)** uruchamiających znany układ elektryczny sygnalizacyjno-sterujący.
(1 zastrzeżenie)

42e; G01f **W. 52110** 24.06.1974

Szefostwo Techniki Lotniczej Ministerstwa Obrony Narodowej Instytut Techniczny Wojsk Lotniczych, Warszawa, Polska (Henryk Gontarczyk, Zbigniew Kaczmarczyk).

Urządzenie do sprawdzania rozchodomierzy, paliwomierzy i sygnalizatorów ilości paliwa

Urządzenie do sprawdzania rozchodomierzy, paliwomierzy i sygnalizatorów ilości paliwa zawiera przepływomierz objętościowy **1**, połączone z nim hydraulicznie zawór dawkujący **2**, zbiornik odgazowujący **3**, filtr **4**, wziernik **7** i końcówki **6**. Elementy te osadzone są na płycie nośnej **9** pojemnika **10**, zaopatrzonego w nóżki **8** i pokrywę. (1 zastrzeżenie)

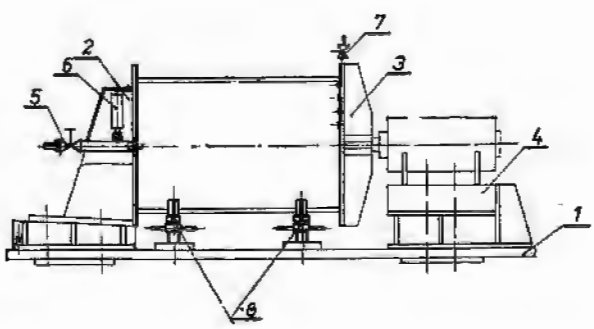

42k; G01m **W. 51776** 09.04.1974

Gdyńska Stocznia Remontowa, Gdynia, Polska (Ignacy Gut).

Urządzenie do prób ciśnieniowych tulei- wałów śrubowych

Urządzenie do prób ciśnieniowych przeznaczone jest dla tulei wałów śrubowych. Urządzenie składa się z podstawy **(1)**, w której znajdują się otwory do mocowania wspornika **(2)**, kołnierza **(3)** oraz konika **(4)**. Na wsporniku **(2)** jest zamocowany wlotowy zawór **(5)** do wody i manometr **(6)** oraz odpowietrzający zawór **(7)**. Na podstawie **(1)** są podpórki z regulacją wysokości. (1 zastrzeżenie)

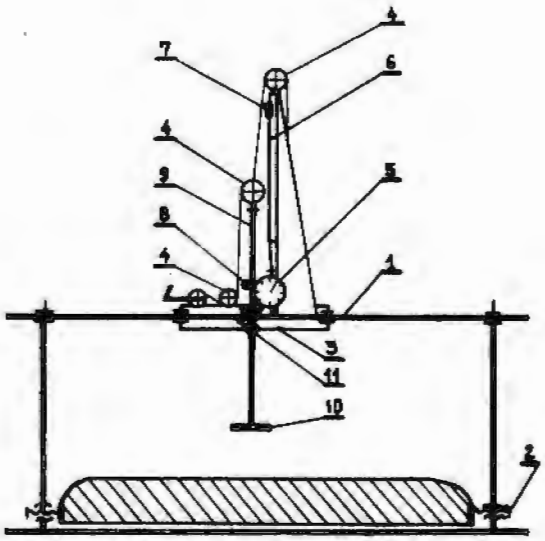

42k; G01m **W. 51779** 10.04.1974

Akademia Rolnicza, Poznań, Polska (Stanisław Dzięgielewski).

Urządzenie do pomiaru sprężystości układów tapicerskich

Urządzenie do pomiaru sprężystości układów tapicerskich przeznaczone jest zwłaszcza do mebli. Urządzenie ma postać ramy, przystosowanej do umieszczenia w niej badanego układu tapicerskiego. W górnej części ramy **(1)** zamocowany jest przesuwnie suport **(3)** z układem krążkowym **(4)**, dynamometrem **(5)** i skalą pomiarową **(6)**. W suporcie osadzony jest pionowo ruchomy pręt **(9)** zaopatrzony w dolnej swej części w okrągłą wypukłą płytkę **(10)**, przy czym pręt utrzymywany jest w żądanym położeniu za pomocą zacisku umieszczonego w dolnej części suportu.
(1 zastrzeżenie)

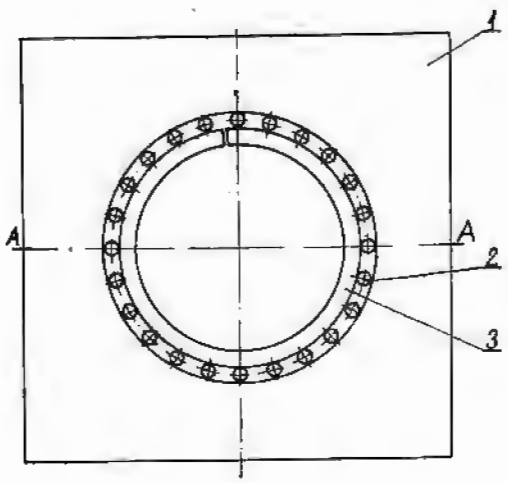
42k; G01m **W. 51801** 12.04.1974

Politechnika Wrocławska, Wrocław, Polska (Romuald Będziński, Ludomir Jankowski, Jerzy Kuśmidrowicz).

Przyrząd do bezprzemieszczeniowego wyznaczania wartości i rozkładu nacisków pierścieni tłokowych

Przyrząd przeznaczony jest do bezprzemieszczeniowego wyznaczania wartości i rozkładu nacisków pierścieni tłokowych na model tulei cylindrowej.

Przyrząd stanowi płyta **(1)** z materiału o wysokiej czułości optycznej, w której wykonany jest otwór. W tym otworze umieszczone są symetrycznie stalowe rolki **(2)**, dociśnięte do płyty **(1)** przez badany pierścień tłokowy. (1 zastrzeżenie)

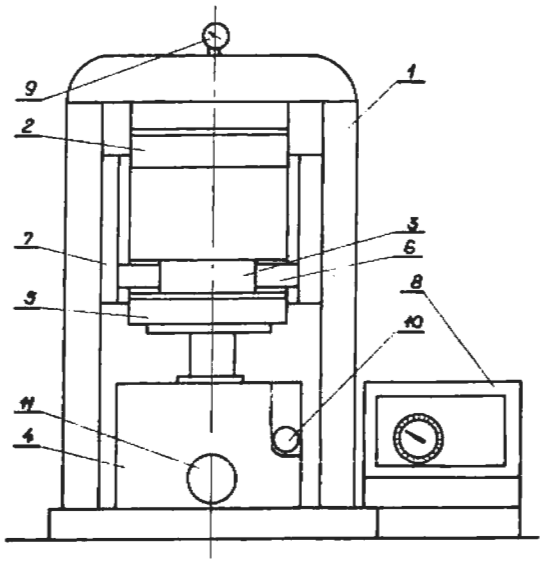

42k; G01m **W. 51802** 12.04.1974

Zakład Doświadczalny Materiałów Elektroizolacyjnych Zakładów Tworzyw Sztucznych „ERG", Gliwice, Polska (Janusz Maszkowski, Marian Nowakowski).

Prasa hydrauliczna laboratoryjna

Prasa hydrauliczna laboratoryjna o nacisku od 3 ton do 25 ton przeznaczona jest do badań wszelkiego rodzaju wyprasek. Prasa posiada stały stół górny **(2)** i ruchomy stół dolny **(3)** zamocowany na tłoczysku podnośnika hydraulicznego **(4)** napędzanego ręcznie. Stoły mogą być grzane elektrycznie poprzez grzejniki elektryczne zainstalowane w nich. Bezstopniowa regulacja temperatury jest realizowana poprzez szafę sterowniczą **(8)**. Ruchomy stół dolny **(3)** prowadzony jest w pionie poprzez łapy prowadzące **(6)** na prowadzeniu bocznym **(7)** kolumn korpusu prasy. (4 zastrzeżenia)

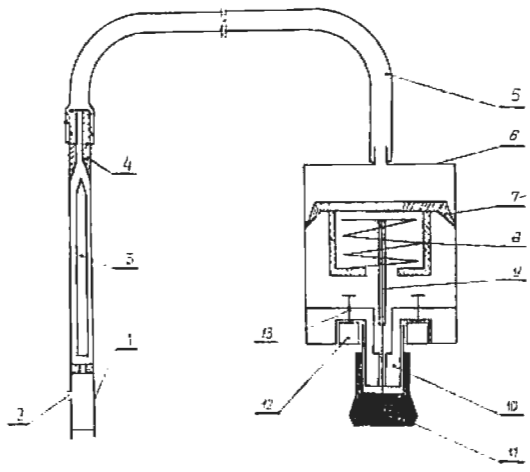

42k; G01l **W. 51804** 12.04.1974

Hugo Pindur, Bytom, Polska (Hugo Pindur).

Przyrząd do zdalnego sprawdzania poziomu oleju w silniku samochodowym

Przyrząd do zdalnego sprawdzania poziomu oleju przeznaczony jest do silników samochodowych. Przyrząd składa się z czujnika **(1)** w kształcie rury mającej w dolnej części bocznej ściany otwór **(2)**, a wewnątrz pływak **(3)**, przy czym czujnik połączony jest wężem **(5)** z miernikiem **(6)** poziomu oleju. (3 zastrzeżenia)

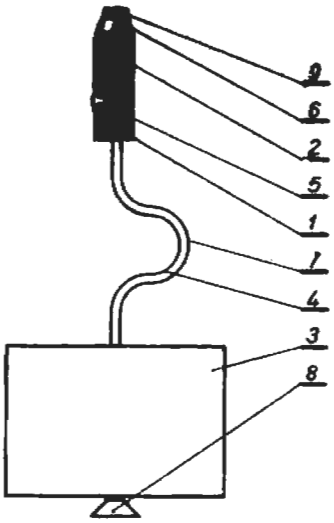
42k; G01m **W. 51847** 27.04.1974

Instytut Elektrotechniki, Warszawa, Polska (Jędrzej Hlebowicz, Tadeusz Krukowski, Janusz Łomiński, Mirosław Rudnik).

Dielektryczny wykrywacz nieszczelności

Dielektryczny wykrywacz nieszczelności pracuje na zasadzie gaszenia wyładowania elektrycznego w przypadku dopływu gazu o wyższej wytrzymałości dielektrycznej niż wytrzymałość dielektryczna otaczającej atmosfery.

Wykrywacz posiada oddzielną sondę, której elektrody **(2)** i **(6)** połączone są z zasilaczem wykrywacza przy pomocy elastycznych przewodów elektrycznych **(4)** i **(7)**. W obwód centralnej elektrody włączona jest szeregowo neonówka **(5)** stanowiąca dodatkowy optyczny sygnalizator przecieku. (1 zastrzeżenie)

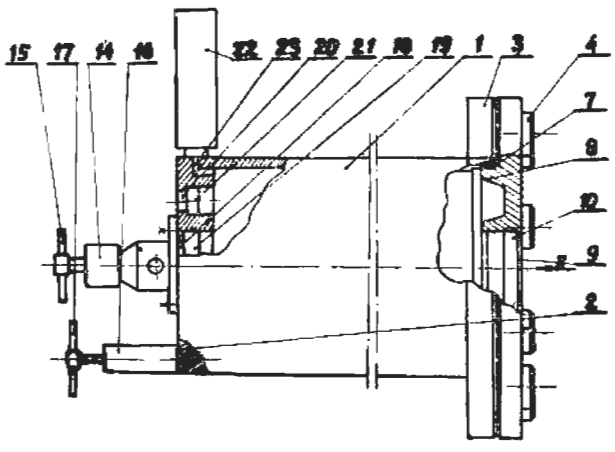

42k; G01m **W. 51917** 06.05.1974

Wyższa Szkoła Morska, Gdynia, Polska (Zdzisław Bielawski, Zygmunt Górski).

Komora ciśnieniowa do badań aparatury podwodnej, szczególnie aparatury rybackiej

Komora ciśnieniowa do badań aparatury podwodnej, szczególnie aparatury rybackiej, ma szczelny cylindryczny korpus zamknięty z jednej strony dnem i z drugiej strony odjemowaną pokrywą **(6)**. Pokrywa ta jest osadzona na kółkach bagnetowych **(4)** kołnierza **(3)** korpusu za pośrednictwem owalnych otworów i ma wykonany przeziernik **(18)** ze szkłem. Jest ona

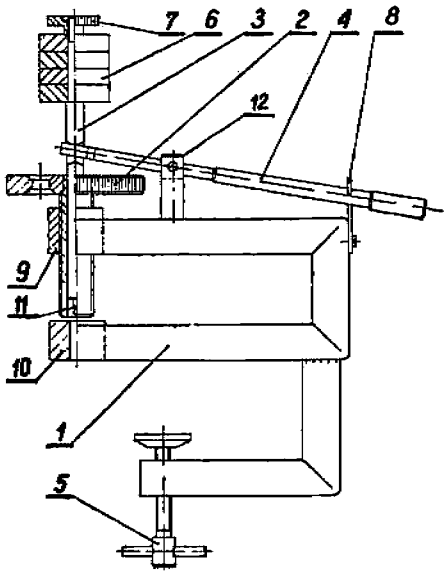
uszczelniona względem korpusu znanym uszczelnieniem pierścieniowym typu „o". Dno komory ciśnieniowej jest zaopatrzone w zawór napełniający **(14)** i w zawór upustowy **(16)** oraz ma przeziernik ze szkłem i oświetlacz. Komora jest ponadto zaopatrzona w manometr i zawór odpowietrzający umieszczony w kołnierzu. (1 zastrzeżenie)

42k; G01n **W. 52199** 10.07.1974

Lubelskie Zakłady Przemysłu Skórzanego im. Mariana Buczka, Lublin, Polska (Dariusz Jędruszczak, Zbigniew Słowik, Andrzej Kurębski).

Przyrząd przenośny do kontroli wytrzymałości skór miękkich na przepuklenie

Przyrząd przenośny do kontroli wytrzymałości skór miękkich na przepuklenie składa się z korpusu **(1)**, do którego przymocowane są tuleja **(9)** wewnętrznie nagwintowana oraz tuleja **(10)**. W tulei **(9)** umieszczona jest śruba z pokrętłem **(2)**, która ma osiowo wykonany otwór, przy czym w otworze tym usytuowany jest trzpień **(3)** zakończony kulką **(11)**. W górnej części trzpienia **(3)** umieszczone są wymienne obciążniki **(6)**, których ilość ustalona jest w zależności od rodzaju skór. Trzpień **(3)** podparty jest dźwignią **(4)**, która osadzona jest przegubowo w widełkach **(12)** umocowanych do korpusu **(1)**. Dźwignia **(4)** w pozycji statycznej podtrzymywana jest zaczepem **(8)**. Korpus **(1)** w dolnej części wyposażony jest w śrubę dociskową **(5)**. (1 zastrzeżenie)

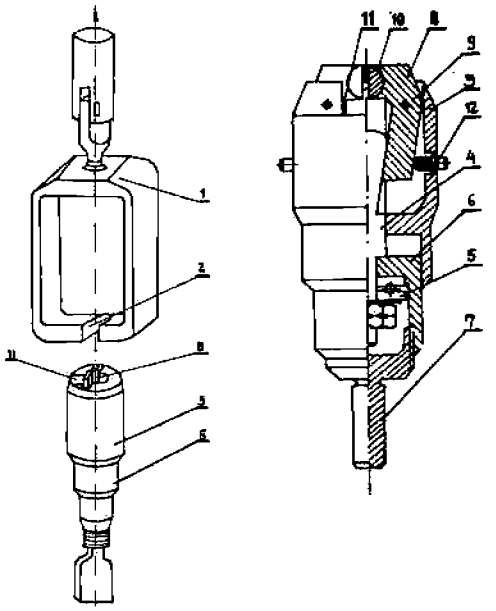

42k; G01n **W. 52247** 23.07.1974

Akademia Rolnicza, Poznań, Polska (Piotr Biniek).

Urządzenie do oznaczania zdolności utrzymywania łączników przez różne materiały

Urządzenie do oznaczania zdolności utrzymywania przez różne materiały łączników typu sworzniowego ma zaczep dolny w postaci głowicy, której korpus osadzony jest centrycznie i suwliwie na ułożyskowanym w tulei wałku, którego jeden koniec jest umieszczony między ramionami osadzonych w korpusie obrotowo szczęk i jest dostosowany kształtem do wewnętrznej powierzchni szczęk. Szczęki zaopatrzone są w osadzone obrotowo, namagnesowane wymienne końcówki robocze. (1 zastrzeżenie)

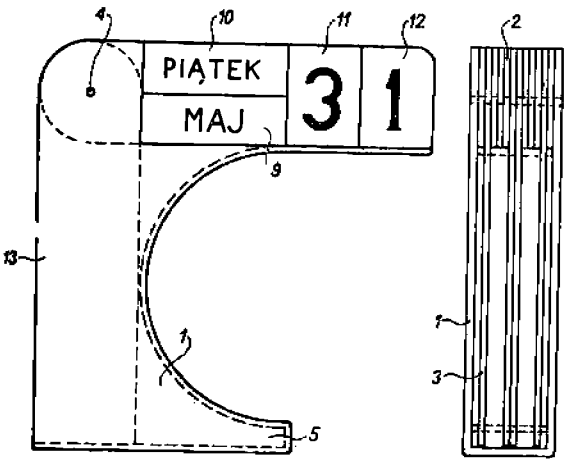

42n; G09b **W. 52064** 14.06.1974

Antoni Mościcki, Przasnysz, Polska (Antoni Mościcki).

Stojący kalendarz nastawny

Stojący kalendarz nastawny posiada podstawkę **(1)**, zaopatrzoną w odsłonięte od przodu gniazdo poziome **(2)**, oraz w zasłonięte od przodu gniazdo pionowe **(3)**. Wyposażony jest w cztery układy osadzonych obrotowo na osi **(4)** prostokątnych płytek. Płytki poszczególnych układów zaopatrzone w oznaczenia jednostek dni miesiąca, dziesiątek dni miesiąca i nazwy dni tygodnia, przy czym płytki każdego z tych układów różnią się od siebie długością, odsłaniając pola **(11)** i **(12)** z oznaczeniami. Płytki z nazwami miesięcy są zaopatrzone w górnej części w wycięcie, odsłaniające pole **(10)** płytek, na którym znajduje się oznaczenie nazwy dnia tygodnia. (4 zastrzeżenia)

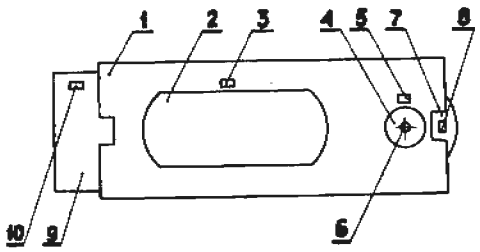
42m⁴; G06g **W. 52193** 09.07.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Budowy Urządzeń Chemicznych „CEBEA", Kraków, Polska (Tadeusz Żołnierczyk, Ludwik Rutkowski, Edward Pszczoła, Jerzy Jermak, Tadeusz Wojasiewicz).

Suwak do doboru płaszczowo-rurowych wymienników ciepła

Suwak przeznaczony jest do doboru płaszczowo-rurowych wymienników ciepła. Suwak ma część stałą **(1)**, współpracującą z dwiema częściami ruchomymi: przesuwką obrotową **(7)** i wysuwką **(9)**, na której umieszczono schemat konstrukcyjny **(2)** wymiennika widzianego z boku i schemat konstrukcyjny **(4)** wymiennika widzianego z boku. Część stała **(1)** wyposażona jest w szeregi wycięć **(3)** oraz **(5)** do odpowiedniego odczytywania szeregów danych **(10)** i **(8)**. Szeregi danych na częściach ruchomych mają wzajemnie sobie jednoznacznie odpowiadające podkolorowane tło.

(2 zastrzeżenia)

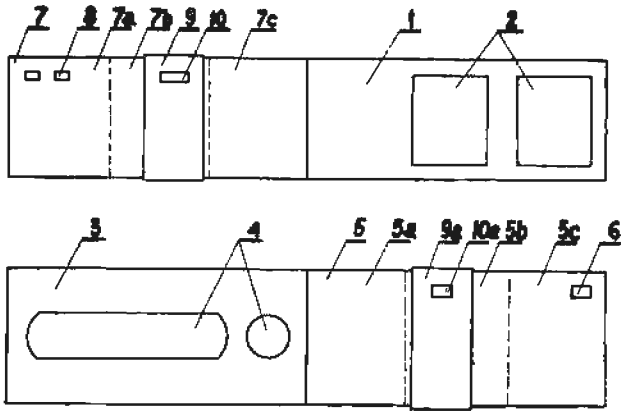
42m⁴; G06g **W. 52194** 09.07.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Budowy Urządzeń Chemicznych „CEBEA", Kraków, Polska (Tadeusz Żołnierczyk, Ludwik Rutkowski, Edward Pszczoła, Jerzy Jermak, Tadeusz Wojasiewicz).

Suwak do doboru płaszczowo-rurowych wymienników ciepła

Suwak przeznaczony jest do doboru płaszczowo-rurowych wymienników ciepła. Suwak posiada część stałą o postaci złożonego na pół paska papieru, tworzącego kolejno strony pierwszą **(1)**, drugą **(3)**, trzecią **(5)** i czwartą **(7)**. Po połówce tego paska, obejmującego strony trzecią i czwartą przesuwa się przesuwkę **(9)**, zaopatrzoną w wycięcia **(10)**, przeznaczone do odczytywania zestawów cyfr **(8)** na polach **(7a, 7b, 7c)** strony czwartej **(7)** i zaopatrzoną po jej odwrotnej stronie **(9a)** w wycięcia **(10a)** do odczytywania zestawów cyfr **(6)** na polach **(5a, 5b, 5c)** strony trzeciej **(5)**. Strona pierwsza **(1)** zarezerwowana jest na określenie typu wymienników i ich producenta oraz zawiera pola **(2)** na tabelaryczne zestawienie zakresu typoszeregu wymienników. Strona druga **(3)** zawiera schemat konstrukcyjny **(4)** wymiennika. Zestawy cyfr **(6)** i **(8)** umieszczone są na podkolorowanym tle tak, że barwa podkolorowań na polach **(5a, 5b, 5c)** strony trzeciej **(5)** i na polach **(7a, 7b, 7c)** strony czwartej **(7)** odpowiada jednoznacznie konkretnemu zakresowi typoszeregu z zestawienia na polach **(2)**.

(2 zastrzeżenia)

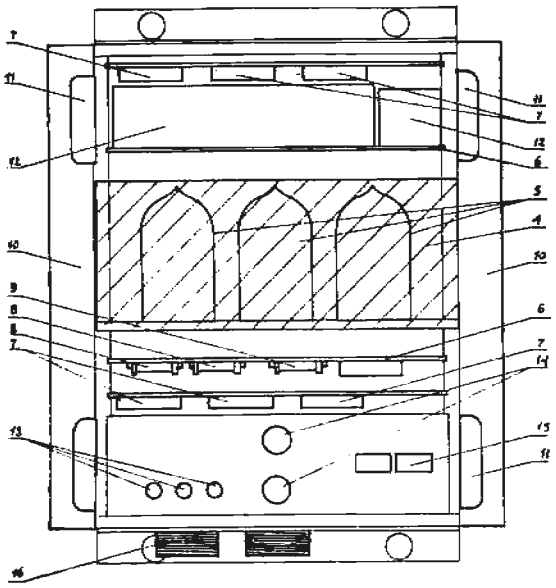

42o; G01p **W. 51858** 30.04.1974

Centralny Ośrodek Badań i Rozwoju Techniki Kolejnictwa, Warszawa, Polska (Tadeusz Gugała, Norbert Gruchała, Marek Ptaszyński, Mirosław Samoraj, Jan Andrulonis).

Miernik szybkości, zwłaszcza wagonów kolejowych

Miernik szybkości przeznaczony jest do pomiaru prędkości wagonów pomiarowych i innych będących w ogólnej eksploatacji. Miernik składa się z odbiornika **(17)** i nadajnika **(1)** sprzężonego z osią wagonu poprzez typową obudowę przełącznika hamulcowego.

Układy odbiornika **(17)** i nadajnika **(1)** pracują bezstykowo. Nadajnik **(1)** pracuje na zasadzie przerywania strumienia świetlnego diody luminescencyjnej **(3)** przez tarczę tachometryczną. Dokładność pomiaru prędkości, kształt i wielkość impulsów wysyłanych przez nadajnik **(1)** nie zależy od prędkości i kierunku ruchu wagonu. Dzięki zastosowaniu wewnętrznych stabilizatorów napięć niskich i wysokiego, zasilany może być z baterii pokładowej, a jego instalacja nie wymaga żadnych przeróbek w wagonie. Odbiornik **(17)** zaopatrzony jest w gniazda wyjściowe **(16)**, umożliwiające odbiór informacji do innych układów automatyki wagonowej.

(1 zastrzeżenie)

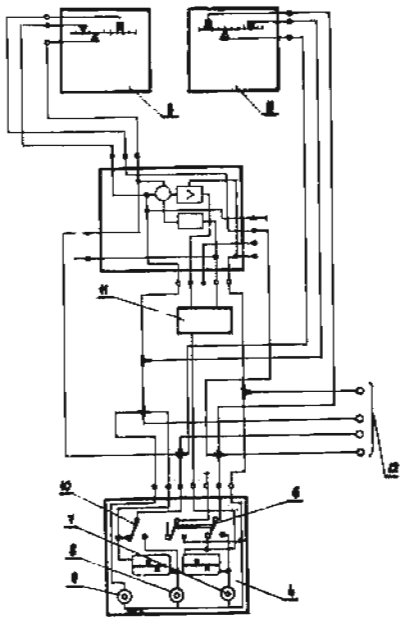
42r¹; G05b **W. 51888** 06.05.1974
60a; F15b

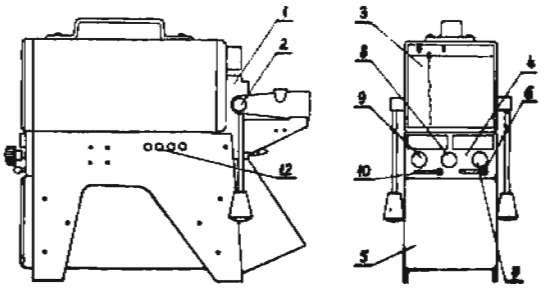
Zakłady Azotowe im. F. Dzierżyńskiego w Tarnowie, Tarnów, Polska (Henryk Jasiak, Roman Kotaś).

Urządzenie do sprawdzania pneumatycznej aparatury pomiarowo-regulacyjnej

Urządzenie do szybkiego sprawdzania na miejscu pneumatycznej aparatury pomiarowo-regulacyjnej, stanowi zespół, w którym blok łączący **(1)**, wyposażony w szybko mocujący uchwyt mimośrodowy **(2)**, połączony jest z górnym rejestratorem **(3)** o przesuwie taśmy 1200 mm/godz., oraz łączy się ze stacyjką regulacyjno-rejestracyjną **(4)** także z obudową dolnego rejestratora **(5)** z napędem posuwu taśmy, przy czym wyżej wymienione elementy związane są w jedną całość zgodnie ze schematem połączeń według rysunku.

(1 zastrzeżenie)

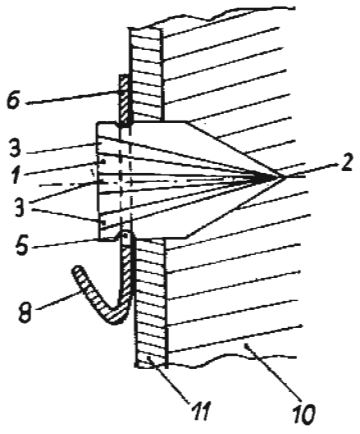

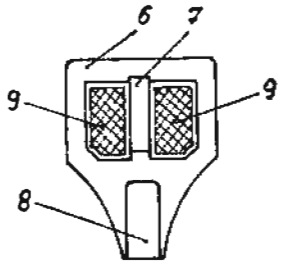
47a¹; F16b **W. 51756** 04.04.1974

Józef Ciesielski, Poznań, Polska.

Hak do wbijania w ściany, zwłaszcza betonowe wielkopłytowe

Hak przeznaczony jest do wbijania w ściany, zwłaszcza betonowe wielkopłytowe. Hak składa się z płytki **(1)** do wbijania w beton, wykonanej w kształcie równoramiennego trójkąta, zaopatrzonej w rowki **(3)** rozchodzące się promieniście od kąta ostrego **(2)** wbijanego w ścianę, oraz z hakowej płytki **(6)**, zaopatrzonej w podłużny rowek **(7)** i część haczykową **(8)**. (3 zastrzeżenia)

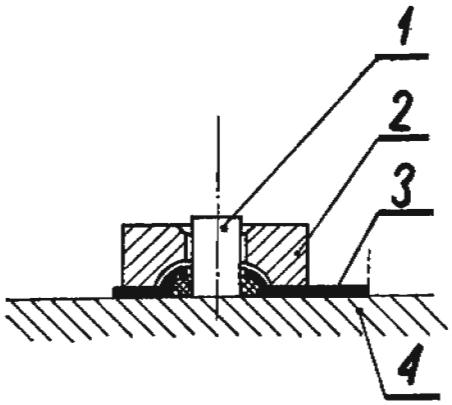
47a¹; F16b **W. 51761** 06.04.1974

Łambinowicka Fabryka Maszyn Celulozowo-Papierniczych „Celpa", Przedsiębiorstwo Państwowe, Łambinowice, Polska (Tadeusz Szlisz).

Nit do mocowania tabliczki firmowej

Nit do mocowania tabliczki firmowej przeznaczony jest szczególnie do zbiorników ciśnieniowych i innych urządzeń. Nit składa się z kołka **(1)** przyspawanego do ścianki zbiornika oraz krążka **(2)**. Kołek wraz z krążkiem tworzą nit mocujący tabliczkę. Przyspawanie kołka do powierzchni stalowej ścianki zbiornika wykonuje się za pomocą kształtek jonizujących.

(1 zastrzeżenie)

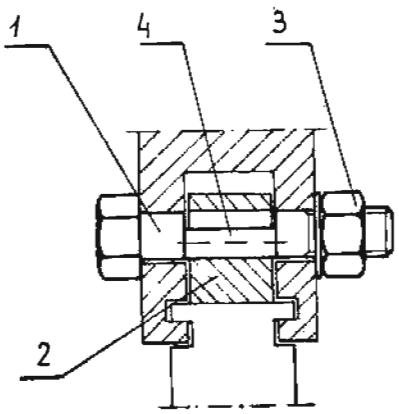

47a¹; F16d **W. 52157** 03.07.1974

Instytut Techniki Budowlanej, Warszawa, Polska (Andrzej Zarębski, Witold Biesiakirski).

Zacisk do mocowania próbek w urządzeniu wstrząsowym

Zacisk do mocowania próbek w urządzeniu wstrząsowym w czasie przeprowadzania badań, składa się ze sworznia mimośrodowego **(1)** wykonanego z handlowej śruby z nakrętką, przy czym mimośród **(4)**

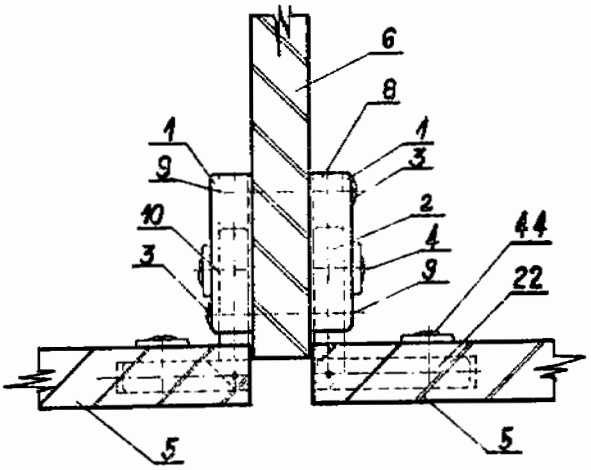
wykonany jest na sworzniu śruby na odcinku równym szerokości szczęki dociskowej **(2)** a nakrętka **(3)** stanowi dodatkowe zabezpieczenie sworznia przed obrotem. (1 zastrzeżenie)

47a¹; F16b **W. 52278** 30.07.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Meblarstwa, Poznań, Polska (Franciszek Krzyżaniak).

Kształtka do zamocowania zawiasy trzpieniowej

Kształtka do zamocowania zawiasy trzpieniowej przeznaczonej do konstrukcji meblowych, wykonana w postaci gotowej wypraski lub odlewu z celowo ukształtowanymi i rozmieszczonymi czteroma otworami. Jeden otwór **(8)** przechodzi wzdłuż korpusu **(1)** kształtki i przeznaczony jest do osadzenia trzpienia **(2)** zawiasy. Dwa poprzeczne otwory **(9)** służą do przytwierdzenia kształtki do meblowej płyty nośnej. Dla umożliwienia zablokowania trzpienia **(2)** zawiasy w otworze **(8)** wykonany jest eliptyczny, wydłużony, na przekroju, otwór **(10)**, który przechodzi prostopadle i przelotowo do otworu **(8)**. Zablokowanie trzpienia **(2)** dokonuje się wkrętem **(4)** który przechodzi przez eliptyczny otwór **(10)** i wkręcany jest w nagwintowany otwór na trzpieniu **(2)**. (1 zastrzeżenie)

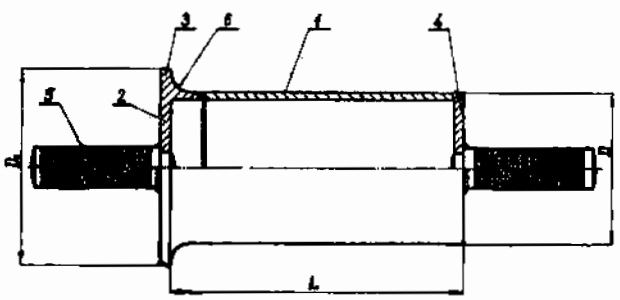
47b; F16c **W. 52044** 10.06.1974

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych, Gdańsk, Polska (Leszek Suchecki, Waldemar Marek, Wojciech Konopko).

Wzorzec czopów osi do prasowania panewek łożysk ślizgowych wagonów towarowych

Wzorzec czopów osi do pasowania panewek łożysk ślizgowych wagonów towarowych, składający się z następujących elementów: tulei **(1)**, denka **(2)** z kołnierzem **(3)**, denka **(4)** i dwóch uchwytów **(5)** znamienny tym, że stanowiąc wierny w zasadniczych wymiarach model czopa osi pozwala na pasowanie panewek do czopów osi zestawów kołowych wagonów towarowych bez korzystania z czopów osi znajdujących się w zamkniętych łożyskach ślizgowych wagonów oczekujących na założenie panewek na torach warsztatowych.

Umożliwia to wcześniejsze dopasowanie odpowiedniej do potrzeb liczby panewek niezbędnych do uzupełnienia łożysk wagonów towarowych. (1 zastrzeżenie)

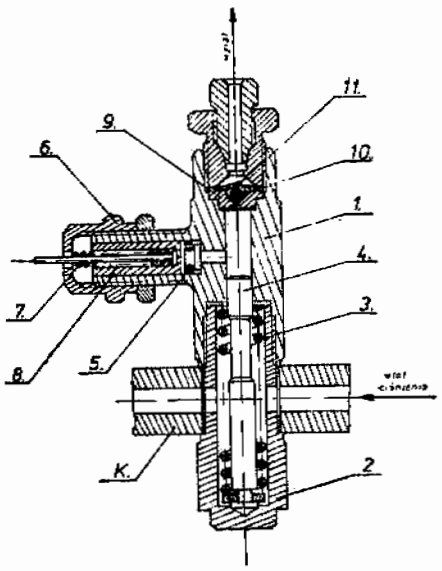

47e; F16n **W. 51746** 03.04.1974

Tadeusz Macura, Kraków, Polska (Tadeusz Macura)

Samoczynny wtryskiwacz dozujący

Samoczynny wtryskiwacz dozujący przeznaczony jest do dozowania smaru w punktach tarcia liniowego systemu centralnego smarowania. Wtryskiwacz znajduje zastosowanie w motoryzacji, transporcie, przemyśle metalowym, włókienniczym itp. Wydajność nastawna dozowanego smaru mieści się w granicach 16,5—130 mm³. Ciśnienie robocze w wersji podstawowej od 85—250 kG/cm², zaś w wersji ze zmienioną sprężyną główną **(3)** 50—70 kG/cm². Wtryskiwacz dozujący umocowany jest na kolektorze **(K)** magistrali zasilającej przy pomocy dławika mocującego **(2)** w ilościach od jednej do kilkudziesięciu sztuk. Wtryskiwacz posiada prostokątny układ dwóch cylindrów oraz regulowany dozownik smaru składający się z poprzecznego korpusu **(1)**, pierścienia tłoka dozownika **(5)**, nastawnego dławika dozownika **(6)**, sprężyny dozownika **(7)**, tłoka dozownika **(8)**, oraz cylindra głównego z tłokiem **(4)**. (8 zastrzeżeń)

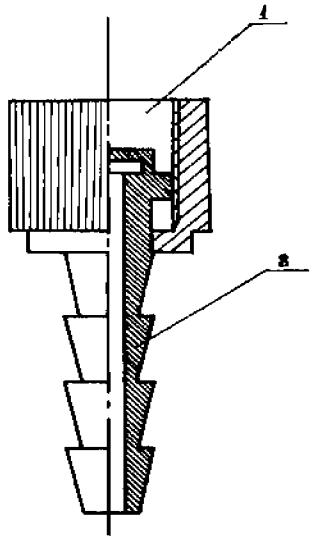

47f¹; F16l **W. 51727** 01.04.1974

Gdańskie Przedsiębiorstwo Robót Telekomunikacyjnych, Gdańsk, Polska (Lech Jura).

Złączka gazoszczelna

Złączka gazoszczelna przeznaczona jest do urządzeń ciśnieniowych dla ochrony kabli telekomunikacyjnych. Złączka ta składa się z nakrętki **(1)**, w otwór gwintowany której jest wciśnięta końcówka **(2)** z kołnierzem uszczelniającym i trapezowymi karbami uszczelniającymi o ostrych krawędziach. Przy czym zarówno nakrętka **(1)** jak i końcówka **(2)** wykonane są z tworzywa sztucznego. (1 zastrzeżenie)

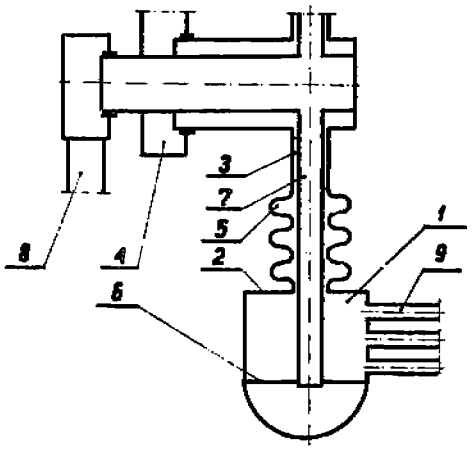

47f¹; F16l W. 51749 04.04.1974

Świdnicka Fabryka Urządzeń Przemysłowych, Przedsiębiorstwo Państwowe, Świdnica, Polska (Stanisław Krawiec, Olgierd Ligęza).

Zespół doprowadzenia pary grzewczej do kalcynatora sodowego

Zespół doprowadzenia pary grzewczej przeznaczony jest do kalcynatora sodowego. Zespół składa się z pierścienia rozprowadzającego **(1)** i rur doprowadzających parę **(3)**, w które wbudowane są kompensatory **(5)**, przenoszące odkształcenia termiczne i mechaniczne. Pierścień rozprowadzający (1) posiada przekrój w kształcie płasko przykrytej litery „U", przez co wydłużają się rury doprowadzające **(3)**, co umożliwia zastosowanie kompensatorów **(5)** o większej ilości segmentów. (1 zastrzeżenie)

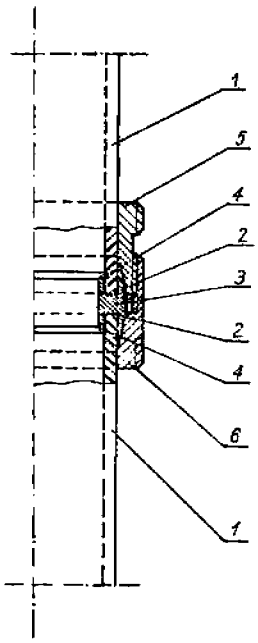

47f¹; F16l W. 51816 17.04.1974

Politechnika Gdańska, Gdańsk, Polska (Tadeusz Matuszczak).

Złączka do przewodów ciśnieniowych z tworzyw sztucznych

Złączka przeznaczona jest do przewodów ciśnieniowych z tworzyw sztucznych. Złączka posiada pierścień **(3)** zacinający z wycięciem **(2)** o kształcie dostosowanym do wewnętrznej i zewnętrznej średnicy przewodu **(1)**, który nakładany jest na te przewody i dociskany za pomocą tulejek **(5)** i **(6)** łącznika. (1 zastrzeżenie)

47f¹; F16l W. 52106 24.06.1974

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Sławoj Gwiazdowski).

Przewód rurowy do transportu substancji topliwych

Przewód rurowy przeznaczony jest do transportu substancji topliwych, na przykład w przemyśle tłuszczowym. Przewód posiada osłonę termoizolacyjną, a wzdłuż przewodu, w odcinkach o długości odpowiadającej odcinkom parowania, umieszczone są zamykane kurki lub krany, których wyloty i pokrętła wyprowadzane są poza warstwę izolacji. (1 zastrzeżenie)

47f¹; F16l W. 52249 23.07.1974

Fabryka Aparatury i Urządzeń Komunalnych „Powogaz", Pniewy, Polska (Władysław Juchas, Aleksander Kawecki, Bolesław Poznański).

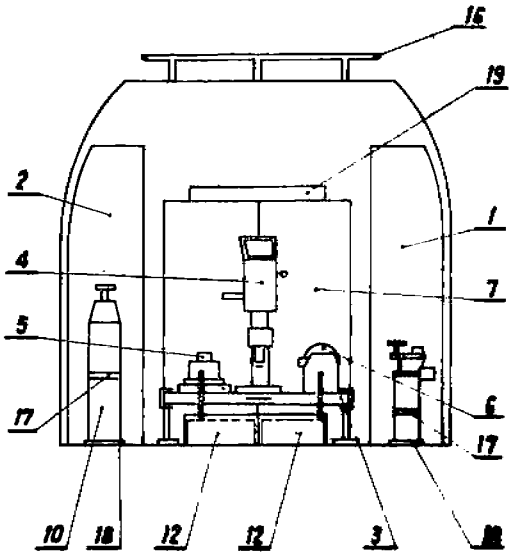
Zestawienie urządzeń i narzędzi do czyszczenia rurociągów i wzajemne ich funkcjonalne rozmieszczenie

Zestawienie urządzeń i narzędzi do czyszczenia rurociągów polega na celowym i funkcjonalnym rozmieszczeniu wzajemnym we wnętrzu pojazdu dostawczego kompletnego typoszeregu urządzeń turbinowych wraz z koniecznym osprzętem i innymi urządzeniami oraz narzędziami a w celu zapewnienia warunków socjalnych dla pracującej brygady, do pojazdu dostawczego doczepiono przyczepę kempingową spełniającą funkcję szatni i miejsc noclegowych.

We wnętrzu pojazdu w dwóch szafach rozmieszczono, obok typoszeregu turbin również nawiertek wodociągowy wraz z aparatem do nawiercania otworów, urządzenie sygnalizacyjne, oświetleniowe, prostownik do ładowania akumulatorów, dwa reflektory, transformator bezpieczeństwa, zapasowe kable elektryczne komplet narzędzi ślusarskich i monterskich. Ponadto zestaw ten uzupełniono w butle tlenowe, wytwornicę

acetylenową, stół monterski z wysuwaną płytą, na którym wbudowano szafkę narzędziową a pod stołem zlokalizowano dwa akumulatory. W części środkowej pomieszczenia pojazdu usytuowano wciągarkę linową oraz pompę przeponową. Na dachu pojazdu wbudowano bagażnik, na którym umieszczono węże ssąco-tłoczące pomp, drewniane pomosty dla zabezpieczenia wykopów oraz znaki drogowe.

(7 zastrzeżeń)

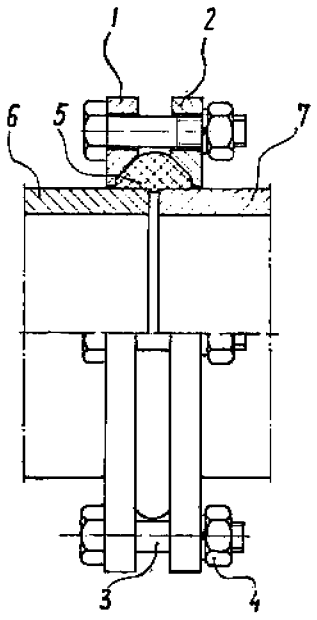
47f¹; F16l W. 52280 31.07.1974

Przedsiębiorstwo Projektowania i Wyposażania Odlewni „Prodlew", Warszawa, Polska (Józef Maj).

Złączka rurociągu do transportu materiałów sypkich

Złączka rurociągu do transportu materiałów sypkich stanowi zespół uszczelniający szczelinę — styk odcinków rur rurociągu.

Złączka jest pokazana na rysunku w półprzekroju osiowym i półwidoku. Składa się ona z dwu pierścieni (1) i (2) opasujących końcówki dwu stykających się ze sobą rur (6) i (7) oraz pierścień — uszczelkę (5). Pierścień — uszczelka opasuje z kolei szczelinę-styk rur. Centralne otwory pierścieni (1) i (2) są sfazowane od strony styku z uszczelką (5); pozostała część otworów jest cylindryczna, a ich wielkość zapewnia swobodne przesuwanie po rurach (6) lub (7).

Nakręcanie nakrętek (4) na śruby (3) powoduje zbliżanie się pierścieni (1) i (2) oraz ściskanie uszczelki (5) i jej dociskanie do rur (6) i (7), a także wciskanie pomiędzy te rury (szczelina).

Główne zastosowanie — to transport pneumatyczny materiałów sypkich. 1 zastrzeżenie)

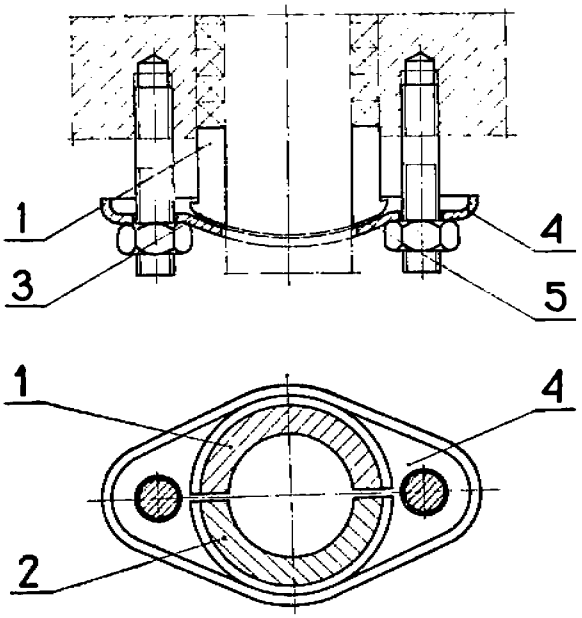
47f²; F16j W. 52183 06.07.1974

Pomorska Odlewnia i Emaliernia Grudziądz, Polska (Jan Modrzyński, Józef Perdenia).

Dławik do dławnic ze szczeliwem, zwłaszcza do dławnic pomp

Dławnik do dławnic ze szczeliwem, przeznaczony zwłaszcza do dławnic pomp, którym za pomocą nakrętek i śrub osadzonych w korpusie dławnicy ściska się szczeliwo umieszczone w komorze dławnicy, jest trzyczęściowy i składa się z połówek tulei (1 i 2), których powierzchnie czołowe (3) są ukształtowane kuliście oraz płytki dociskowej z otworami (4), mającej powierzchnię czołową (5) też ukształtowaną kuliście.

Ten sposób rozwiązania upraszcza konstrukcję i technologię wykonania dławika oraz pozwala na dalsze skrócenie w pompie odległości komory od gniazda łożyska, jak również na regulację dławika bez zaklesczania się na wale przy nierównomiernym dokręcaniu nakrętek śrub. (2 zastrzeżenia)

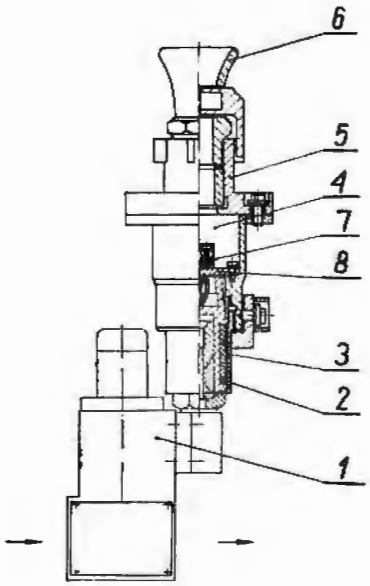

47g¹; F16k W. 52112 24.06.1974

Zakłady Konstrukcyjno-Mechanizacyjne Przemysłu Węglowego, Gliwice, Polska (Wiesław Koryciński, Bernard Dziambor, Bolesław Chłosta).

Ognioszczelny zawór elektromagnetyczny do sterowania napędów hydraulicznych

Ognioszczelny zawór elektromagnetyczny do sterowania napędów hydraulicznych przeznaczony do sterowania napędów hydraulicznych w pomieszczeniu gazowym, znamienny tym, że sterującą cewkę (2) znanego hydraulicznego zaworu (1) umieszczono w ognioszczelnej obudowie (3) w której skład oprócz tego wchodzi ognioszczelna zaciskowa skrzynka (4) zamknięta pokrywą (5), w której umieszczono też ognioszczelne doprowadzenie (6) kabla sterującego, przy czym przewody zasilające samej cewki (2) są zalane żywicą epoksydową i są podłączone do listwy zaciskowej (7) umieszczonej na izolacyjnej płytce (8) we wnętrzu skrzynki zaciskowej. (1 zastrzeżenie)

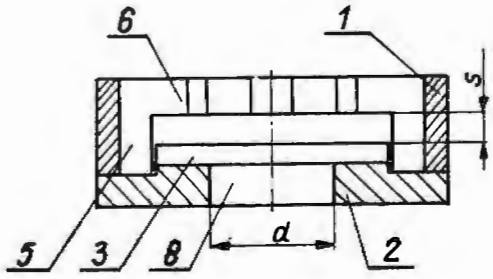

47g¹; F16k **W. 52175** 05.07.1974

Politechnika Warszawska, Warszawa, Polska (Andrzej Grzesiak, Janusz Ziętek).

Zawór płytkowy do pomp wyporowych

Zawór płytkowy przeznaczony jest do pomp wyporowych. Zawór składa się z korpusu (1), zaopatrzonego w co najmniej dwie prowadnice (5) z występami (6), płytki zaworowej (3) i pierścienia (2) z gniazdem zaworowym i otworem (8) o wartości (d), przy czym płytka zaworowa (3) posiada przestrzeń swobodną o wartości (s), która zawiera się w granicach $0{,}1d \leqslant s \leqslant 0{,}12\ d$. (1 zastrzeżenie)

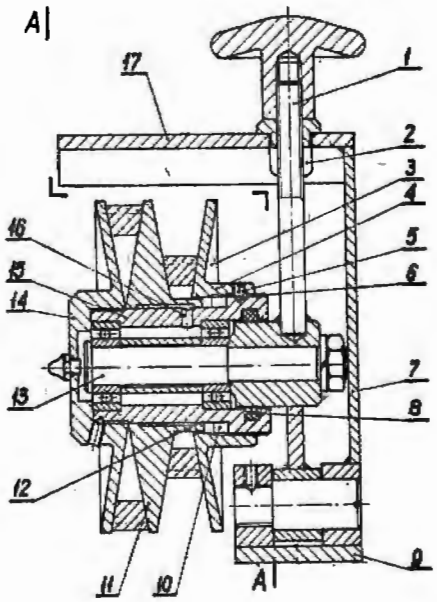
47h; F16h **W. 51806** 12.04.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Białka Spożywczego, Gdynia, Polska (Tadeusz Duda, Jan Knyszewski, Zbigniew Grabowski, Oskar Janowski).

Dwustopniowa przekładnia pasowa o ciągłej zmianie przełożenia

Przedmiotem wzoru użytkowego jest dwustopniowa przekładnia pasowa o ciągłej zmianie przełożenia. Przekładnia składa się z obrotowych tarcz stożkowych osadzonych na wspólnej osi przechylanej w kierunku biegu pasów klinowych za pomocą dźwigni z uchwytem. Skrajna tarcza stożkowa (3) posiada piastę (4) w kształcie tulei nagwintowanej wewnątrz i nakręcona jest na również nagwintowany kołnierz pierścienia obrotowego, na którym osadzone są pozostałe tarcze. Konstrukcja przekładni umożliwia wzajemne zbliżenie i oddalenie tarcz a więc stosowanie pasków klinowych o różnych szerokościach. Środkowa tarcza przesuwna (11) posiada poszerzoną piastę (12) w kształcie tulei, smarowaną od wewnątrz i wchodzącą częściowo pod skrajną tarczę stożkową. Do fundamentu przekładni zamocowana jest osłona daszkowa (17) przykrywająca wszystkie tarcze stożkowe. W osłonie daszkowej znajduje się wzdłużne wycięcie (2) dla przesuwu dźwigni (1).

Przekładnia może być stosowana w napędach, gdzie wymagana jest płynna i stabilna zmiana zakresu obrotów. (2 zastrzeżenia)

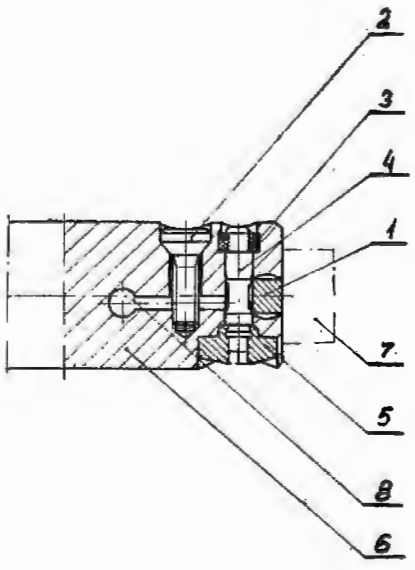
49a; B23b **W. 52198** 10.07.1974

Instytut Obróbki Skrawaniem, Kraków, Polska (Jan Potępski, Antoni Rzepecki, Krzysztof Juszczak).

Wytaczadło z regulowanym wysuwem noża lub oprawki nożowej

Wytaczadło z regulowanym wysuwem noża lub oprawki nożowej przeznaczone jest zwłaszcza do mocowania narzędzia skrawającego lub oprawki nożowej z regulowanym wysuwem noża.

Trzonek noża (1) zaciskany jest zaciskową śrubą (2). Podkładka (3) wciśnięta na wałek (4) zabezpiecza przed wypadaniem. Z przeciwnej strony nałożono nakrętkę (5) z naniesioną podziałką umożliwiającą odczyt wielkości jej obrotu względem drąga (6). W miejsce trzonka noża (1) można wprowadzić nożową

oprawkę (7). Wykonane nacięcie (8) w drągu (6) umożliwia skuteczny zacisk trzonka noża (1) lub oprawki nożowej (7) zaciskową śrubą (2).

(1 zastrzeżenie)

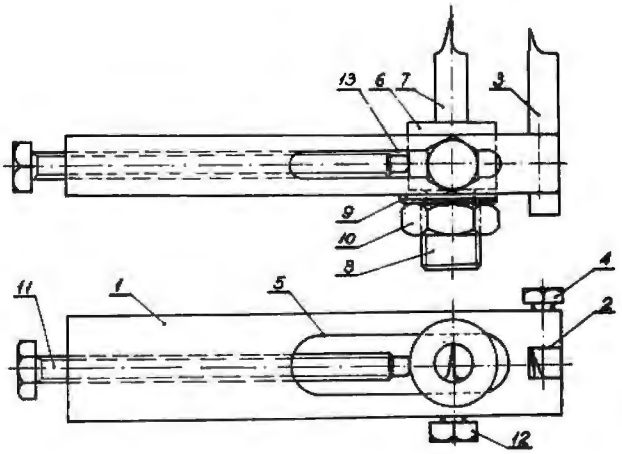
49a; B23b **W. 52287** 31.07.1974

Bielawskie Zakłady Przemysłu Bawełnianego im. II Armii Wojska Polskiego „Bielbaw", Bielawa, Polska (Włodzimierz Spergel, Bronisław Skupski).

Nóż nastawny zwłaszcza do uszczelnień

Nóż nastawny przeznaczony jest zwłaszcza do uszczelnień stosowanych w energetyce cieplnej. Nóż zestawiony jest z oprawki nożowej (1), w której od czoła wykonano profilowe podcięcie nożowe (2) dla osadzenia trzonka noża (3) mocowanego śrubą (4) oraz podłużne przelotowe wyjęcie (5) dla prowadzenia oprawki nastawnej (6) noża (7), mocowanej na czopie gwintowanym (8) podkładką (9) i nakrętką (10) do oprawki nożowej (1) i ustalonej śrubą ustalającą (11) na wielkość różnicy promieni pierścienia uszczelniającego. Nóż (7) osadzony jest w otworze oprawki nastawnej (6) mocowany śrubą (12) przez otwór podłużny oprawki nożowej (13).

(1 zastrzeżenie)

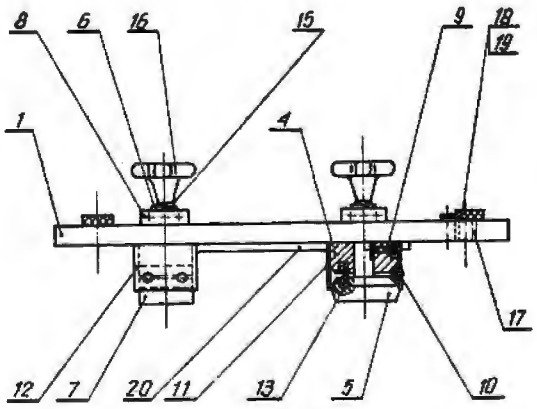

49b; B23c **W. 52205** 11.07.1974

Zrzeszenie Przemysłu Ciągnikowego, Ursus, Polska (Lucjan Szendała).

Płyta wiertarska do centrowania i mocowania w otworach bazowych przedmiotów obrabianych

Płyta wiertarska do ustalania i mocowania w otworach bazowych przedmiotów obrabianych przeznaczona jest zwłaszcza do mocowania w dużych korpusach z otworami bazowymi nie leżącymi w jednej osi.

Płyta zaopatrzona jest w trzpień rozprężny cylindryczny (2), składający się z czopa cylindrycznego stałego (4) i czopa cylindrycznego ruchomego (5), oraz w trzpień rozprężny ścięty (3), składający się z czopa ściętego stałego (6) i czopa ściętego ruchomego (7). Czopy stałe (4) i (6) oraz czopy ruchome (5) i (7) posiadają powierzchnie stożkowe po których przemieszczają się kulki (10), a pomiędzy czopy stałe i ruchome wmontowane są sprężyny rozpierające.

(1 zastrzeżenie)

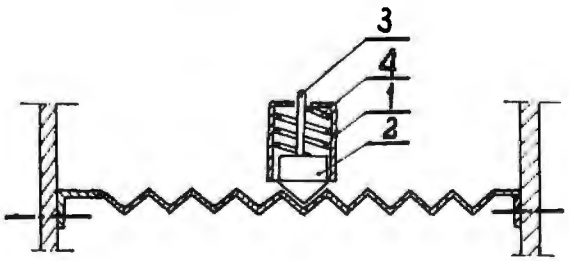
49c; B23d **W. 52071** 17.06.1974

Stocznia „Wisła", Gdańsk-Stogi, Polska (Hieronim Gajewski).

Zapadka sprężynowa zabezpieczająca przesuw dźwigni regulującej grubość wióra w elektrycznych strugach

Zapadka sprężynowa składa się z obudowy (1), wewnątrz której znajduje się zapadka z noskiem (2) i trzpieniem (3) oraz spiralnej sprężyny (4).

(1 zastrzeżenie)

49e; B23g **W. 51823** 22.04.1974

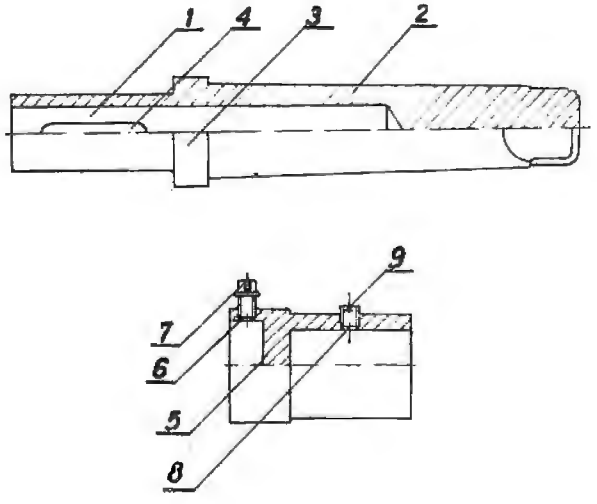
Zakłady Budowy Maszyn i Aparatury im. Stanisława Szadkowskiego, Kraków, Polska (Jan Krzysztofek, Antoni Szafraniec).

Uchwyt do narzynek

Uchwyt do narzynek przeznaczony jest do gwintowania narzynkami przy wykorzystaniu tokarek.

Uchwyt składa się z trzpienia (1) oraz zamocowanej na nim oprawki (5) do narzynek. Oprawka (5) do narzynek jest zaopatrzona w pięć gwintowanych otorów (6), w których usytuowane są śruby (7) mocujące narzynki, oraz gwintowany otwór (8) z zabezpieczającym kołkiem (9). Trzpień (1) jest zakończony znanym stożkiem Morse,a i posiada oporowy kołnierz (3) oraz wycięcie (4), w które wchodzi zabezpieczający kołek (9).

(1 zastrzeżenie)

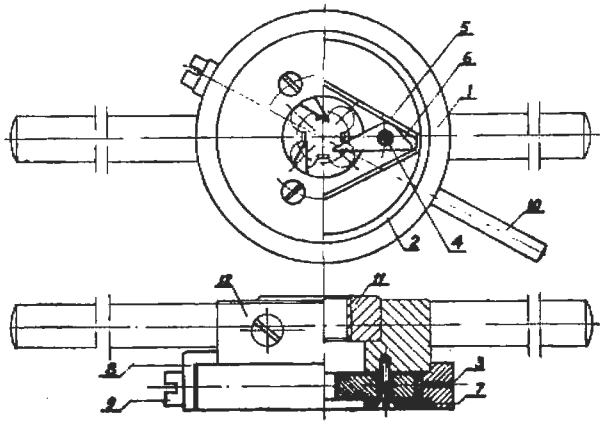
49e; B23g **W. 52132** 29.06.1974

Tadeusz Gospoś, Warszawa, Polska (Tadeusz Gospoś).

Oprawka do narzynek z nastawnym prowadzeniem

Oprawka do narzynek z nastawnym prowadzeniem ma zastosowanie zwłaszcza w warsztatach rzemieślniczych i szkoleniowych, oraz tam, ,gdzie nie stosuje się specjalnych obrabiarek do narzynania gwintu.

Do znanej oprawki do narzynek zamocowana jest dobudówka **(1)** z wewnętrznym pierścieniem **(2)**, wewnątrz której znajduje się zamocowany za pomocą nitów **(3)**, do pierścienia **(2)** trójkąt **(5)**. W trójkącie **(5)** zamocowane są wychylnie do oprawki, za pomocą wkrętów, poprzez tuleje **(4)**, zaciskowe szczęki **(6)** służące do zaciśnięcia, prostopadle do osi narzynek, pręta gwintowanego. Dobudówka **(1)** jest wyposażona w dźwignię **(10)**, służącą do rozwierania i zwierania zaciskowych szczęk **(6)** oraz w ustalającą płytkę **(8)** z wkrętem **(9)**, zabezpieczającą zaciskowe szczęki **(6)** przed rozwarciem. (1 zastrzeżenie)

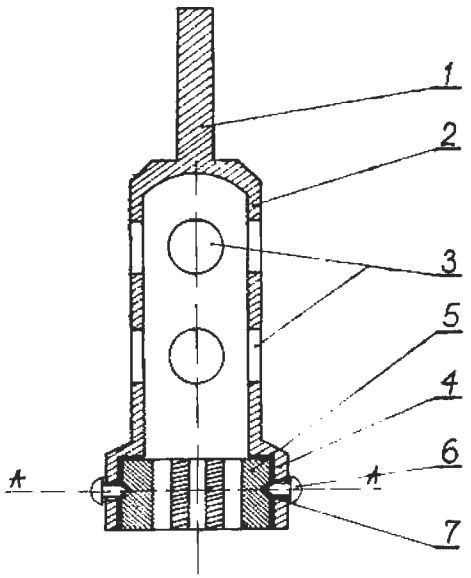

49e; B23g **W. 52153** 01.07.1974

Wrocławskie Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego Nr 2, Wrocław, Polska (Adam Słowiński, Tadeusz Jaworowski).

Głowica do gwintowania śrub

Głowica do gwintowania śrub przystosowana jest do współpracy z gwinciarką elektryczną. Głowica posiada trzpień **(1)** do osadzenia jej w uchwycie gwinciarki. Trzpień **(1)** połączony jest z korpusem cylindrycznym **(2)**, na obwodzie którego wykonane są otwory **(3)** umożliwiające wypadanie wiór. Korpus **(2)** zakończony jest kołnierzem **(4)**, wewnątrz którego umieszczona jest narzynka **(5)**, zabezpieczana przed obrotem wkrętami **(6)**, przechodzącymi przez otwory **(7)** w kołnierzu **(4)**. (1 zastrzeżenie)

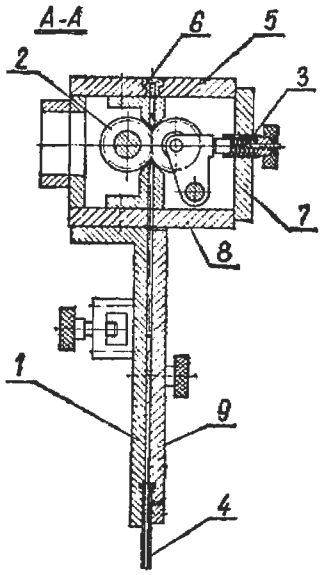
49h; B23k **W. 51753** 03.04.1974

Huta im. Lenina, Kraków, Polska (Jerzy Mroczek).

Głowica automatu spawalniczego

Przedmiotem wzoru użytkowego jest wieloelektrodowa głowica automatu spawalniczego.

Głowica automatu spawalniczego ma zawiasowo osadzone pokrywy **(5)**, **(7)**, **(8)** i **(9)** oraz wprowadnice **(6)** i wyprowadnice **(4)** wykonane z twardego materiału. (1 zastrzeżenie)

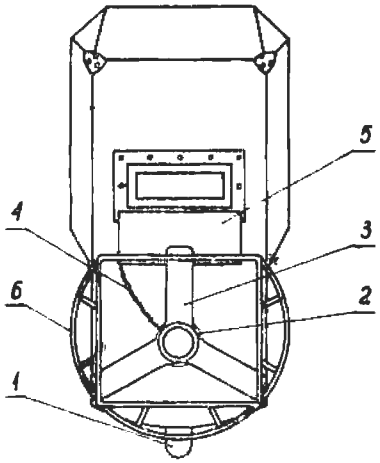

49h; B23k **W. 51850** 27.04.1974

Okręgowy Zarząd Lasów Państwowych, Lublin, Polska (Jan Szczucki).

Ręczna maska spawalnicza

Ręczna maska spawalnicza zabezpiecza spawacza przed promieniowaniem i porażeniem wzroku, wyposażona jest w urządzenie do usuwania gazów i spalin, posiada wiatraczek **(3)** napędzany mikrosilnikiem elektrycznym **(2)** zasilanym ze źródła prądu — baterią, najkorzystniej o napięciu 4,5V, umieszczoną pod przykrywą **(5)**, przy czym wiatraczek **(3)** zabezpieczony jest osłoną ochronną **(6)**. (1 zastrzeżenie)

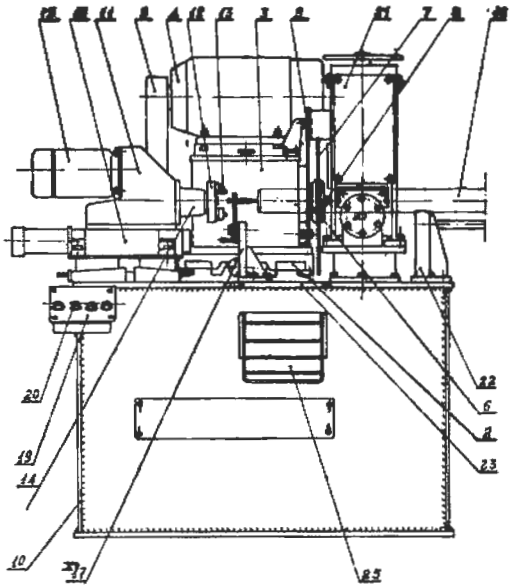
49m; B23g **W. 51843** 27.04.1974

Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego, Świdnik, Polska (Ryszard Jarosiewicz, Mieczysław Piterak, Michał Bąbol).

Urządzenie przygotowujące półfabrykaty do kucia matrycowego

Urządzenie przygotowujące półfabrykaty do kucia matrycowego ma zastosowanie tam, gdzie półfabrykat ma postać walca z wykonaną na jednej krawędzi fazką ułatwiającą kucie i jest wykonywany z długich prętów.

Urządzenie składa się z podajnika (22), zespołu chwytowego (21), ciętego pręta (8) oraz wychylnego ogranicznika (17) tego pręta, jednostki fazującej (11) do wykonania fazki na czole pręta (18), wrzeciennika (3) zaopatrzonego w piłę (7), która ucina uprzednio sfazowany pręt (18) na gotowy półfabrykat. Piła (7) ma tłumik (8) drgań, a w stole (10) jest wykonany kwadratowy otwór (23) do odprowadzania wiórów i półfabrykatów. (4 zastrzeżenia)

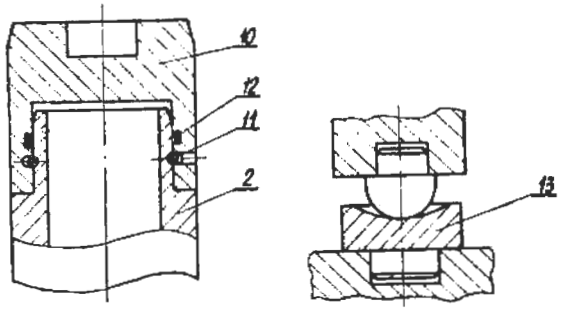

58a; B30b **W. 51767** 06.04.1974

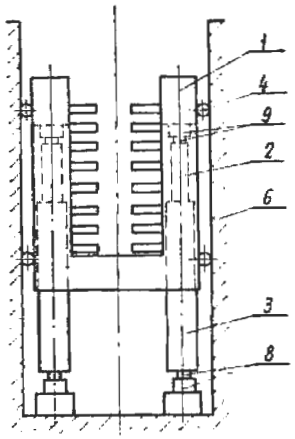
Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Budowy Urządzeń Chemicznych „CEBEA", Kraków, Polska (Adam Lurie).

Urządzenie załadowcze lub rozładowcze wielopółkowej prasy hydraulicznej

Przedmiotem wzoru użytkowego jest urządzenie załadowcze lub rozładowcze wielopółkowej prasy hydraulicznej. Urządzenie posiada klatkę z wielopiętrowymi półkami podnoszoną lub opuszczaną za pomocą siłowników hydraulicznych.

Siłowniki hydrauliczne są zaopatrzone w opory (8) i (9) wahliwie usytuowane na ich przeciwległych końcach, przy czym rama (1) windy spoczywa na górnych oporach (9) wahliwych, a wolnostojące cylindry (3) są wsparte na dolnych oporach (8) wahliwych. Rurowe nurniki poszczególnych siłowników hydraulicznych posiadają nasadzone od góry głowice (10) z usytuowanymi wewnątrz pierścieniami (11) zabezpieczającymi i uszczelniane pierścieniami (12), natomiast opory wahliwe (8) i (9) są zakończone kulistymi stopami (13). (3 zastrzeżenia)

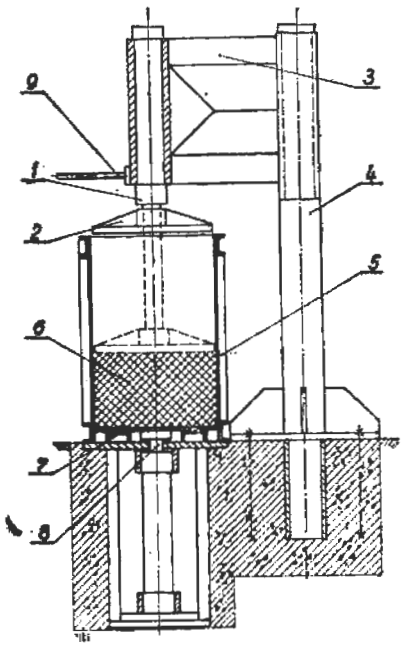

58a; B30b **W. 51922** 10.05.1974

Zakłady Remontowo-Produkcyjne Maszyn Elektrycznych Przemysłu Węglowego „Damel", Dąbrowa Górnicza, Polska (Czesław Gocyla, Ryszard Piątek).

Pionowa paczkowarka złomowego drutu nawojowego

Pionowa paczkowarka złomowego drutu nawojowego, posiada pojemnik 5 zamknięty od dołu i od góry tarczami prasującymi, napędzanymi odpowiednimi siłownikami. Tarcze prasujące oprócz zadania prasowania złomu spełniają również czynności dna i przykrycia pojemnika. Paczkowarka według wzoru umożliwia znaczne zmniejszenie pracochłonności sprasowania złomowego drutu nawojowego lub innych odpadów, na bryłę o żądanych wymiarach. (2 zastrzeżenia)

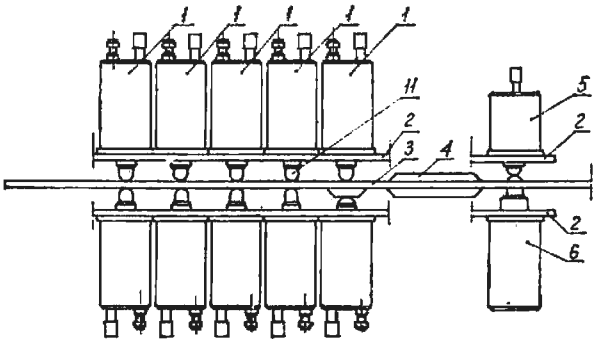

60b; F15c **W. 51821** 20.04.1974

Zakłady Konstrukcyjno-Mechanizacyjne Przemysłu Węglowego, Gliwice, Polska (Witold Bujnowski, Jan Leszek Falkowski, Stanisław Foltyński, Zbigniew Antoniszyn, Kazimierz Indyka).

Zespołowy przełącznik pneumatyczny

Zespołowy przełącznik pneumatyczny ma przełączniki **(1)** ustawione w szeregu i zamocowane do płyt **(2)** tak, że ich popychacze wystają poza płytę **(2)**. Na popychacze **(11)** oddziaływują garby **(4)** umieszczone na przesuwnym elemencie **(3)**. Rozmieszczenie i ilość garbów **(4)** zależy od programu realizowanego zespołowym przełącznikiem. W tym celu garby **(4)** są odłączalne od elementu **(3)**. Zespołowy przełącznik ma blokadę złożoną z siłownika **(5)** i zatrzasku **(6)**, uniemożliwiającą działanie przełącznika, gdy w instalacji zaniknie ciśnienie powietrza. (3 zastrzeżenia)

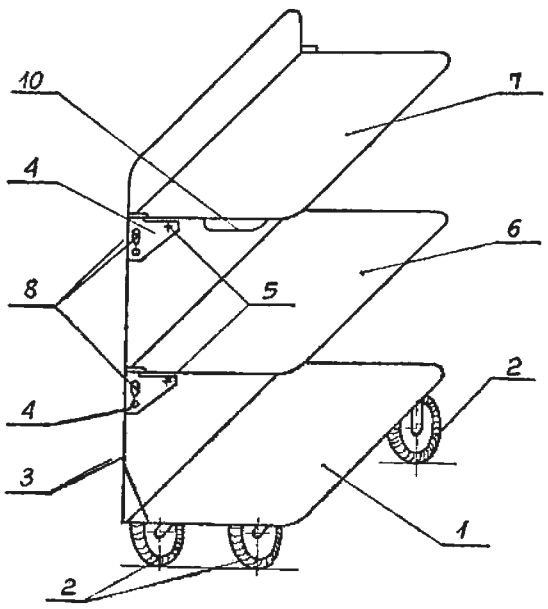

63b; B62b **W. 51740** 03.04.1974

Centralne Laboratorium Odzieżownictwa, Łódź, Polska (Czesław Japoł, Kazimierz Lepla, Jan Stankiewicz, Cezary Kobrzyński).

Wózek transportowy

Wózek transportowy przeznaczony jest do transportu wewnątrzzakładowego elementów odzieży. Wózek wyposażony jest w cztery koła jezdne **(2)** złączone z dolną półką **(1)**, do której boku jest przymocowana pionowa rama **(3)**. Z pionową ramą **(3)** złączone są wsporniki **(4)**, do których, płaskimi przegubami **(5)**, są z kolei przymocowane półki **(6)** i **(7)** nadto do jednego ze wsporników **(4)** każdej z półek **(6)** i **(7)** jest przymocowany mechanizm zapadkowy **(8)**, którego element blokujący stanowi zwój śrubowej sprężyny **(9)**. Dodatkowo do półki **(7)** jest przymocowana rękojeść **(10)** ułatwiająca przetaczanie wózka. (1 zastrzeżenie)

63b; B62b **W. 52053** 14.06.1974

Spółdzielnia Inwalidów „Ziemia Lubuska", Gorzów Wlkp., Polska (Roman Chrzanowski, Piotr Adamowicz).

Koła jezdne do taczek jednokołowych z tworzyw sztucznych

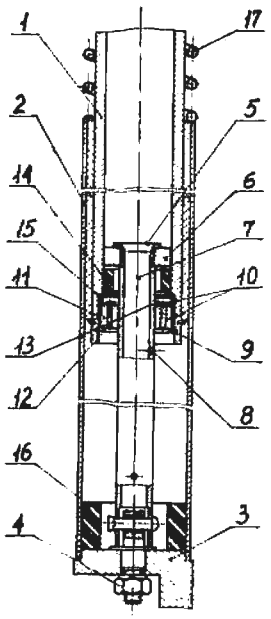
Przedmiotem wzoru jest taczka jednokołowa, znamienna tym, że piasta podzielona jest na dwie równe części wmontowane do felg wykonanych metodą wtrysku. (3 zastrzeżenia)

63c; B60g **W. 51777** 10.04.1974
47a³; F16f

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Sprzętu Komunikacyjnego w Świdniku, Świdnik, Polska (Andrzej Bryzek, Ryszard Głaz).

Hydrauliczny amortyzator teleskopowy pojazdu jednośladowego

Hydrauliczny amortyzator teleskopowy do pojazdu jednośladowego jest zaopatrzony w dolny, krańcowy tłumik **(16)** umiejscowiony w dolnej części wnętrza ruchomej nogi **(2)** i w górny krańcowy tłumik **(14)** umieszczony we wnętrzu nieruchomej nogi **(1)**, gdzie tłumiki mają postać pierścieni wykonanych z gumy oraz wykonanie w tłoczysku **(5)** współosiowego kanału **(7)** i poprzecznych kanałków **(8)** łączących wnętrze nieruchomej nogi **(1)** z wnętrzem ruchomej nogi **(2)**. (4 zastrzeżenia)

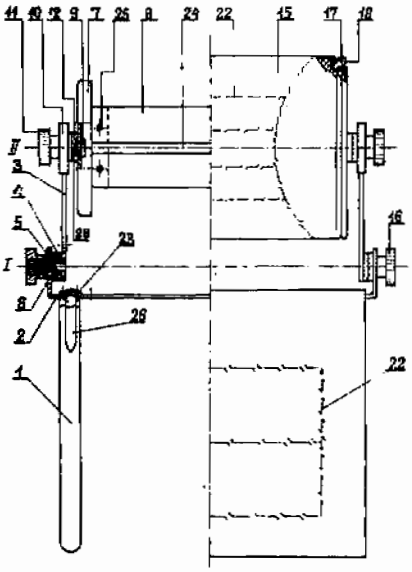
63c; B60n **W. 51793** 10.04.1974

Zygmunt Bekier, Starachowice, Polska (Zygmunt Bekier).

Zagłówek samochodowy

Zagłówek samochodowy, składający się z poduszki oraz konstrukcji mocującej na oparciu fotela.

Poduszka **(13)** zamocowana jest obrotowo i przesuwnie na ramionach **(3)** przy pomocy zębatek **(10)**, **(12)** i śruby **(9)** z pokrętłem **(11)**. W celu uzyskania możliwości odchylania poduszki **(13)** ramiona **(3)** zostały połączone obrotowo z poprzeczką **(2)** przy pmocy zębatek **(4)**, **(5)** i śruby **(6)** z pokrętłem **(11)**. Wysokość usytuowania poduszki **(13)** regulowana jest długością szczelin **(27)** w ramionach **(3)**. (2 zastrzeżenia)

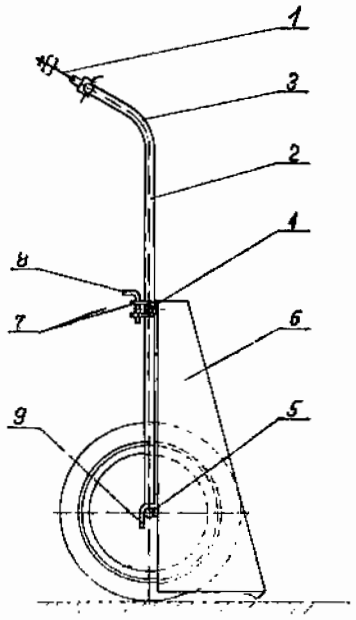
63c; B62d **W. 51835** 24.04.1974

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Drobnej Wytwórczości, Warszawa, Polska (Wojciech Smoleński).

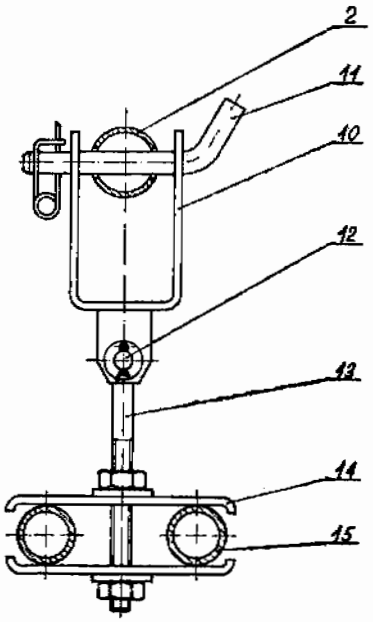
Przyczepka do roweru

Przyczepka do roweru składa się z zaczepu przegubowo-krzyżowego **(1)** połączonego z ramą **(2)**, do której z jednej strony przymocowany jest pojemnik **(6)**, zaś z drugiej strony uchwyty **(9)**.

Zaczep przegubowo-krzyżowy **(1)** posiada widełki **(10)**, na których jednym końcu znajduje się przetyczka **(11)** przyczepki, natomiast na drugim końcu, prostopadle do przetyczki **(11)** zamontowany jest sworzeń **(12)** ze śrubą oczkową **(13)**.

Przyczepka do roweru znajduje zastosowanie zwłaszcza do przewożenia przedmiotów i narzędzi gospodarskich materiałów potrzebnych do wykonywania prac ogrodniczych itp. (2 zastrzeżenia)

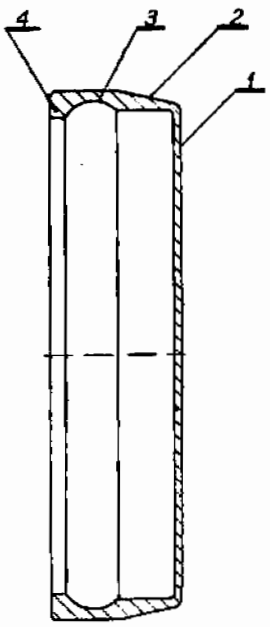

63c; B60g **W. 51840** 26.04.1974

Sanockie Zakłady Przemysłu Gumowego „Stomil", Sanok, Polska (Karol Gajewski).

Osłona gumowa do lamp samochodowych

Przedmiotem wzoru jest osłona gumowa do lamp samochodowych mająca część prowadzącą **(2)**, część mocującą **(3)** zakończoną kołnierzem zabezpieczającym **(4)**. (1 zastrzeżenie)

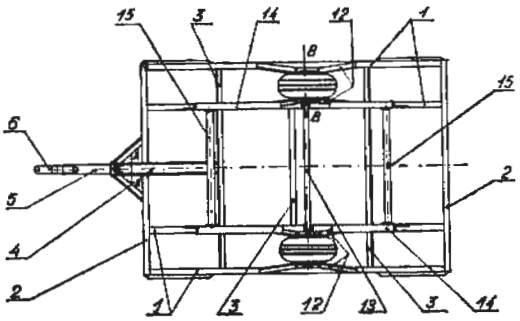

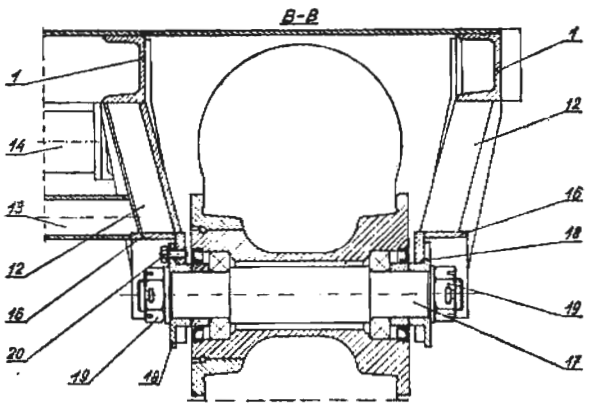
63c; B62d **W. 51854** 30.04.1974

Instytut Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa, Warszawa, Polska (Jan Chechłacz, Henryk Kamiński, Stanisław Gołębiowski).

Przyczepa jednoosiowa

Przyczepa jednoosiowa, przeznaczona do transportu materiałów i płodów załadowanych do skrzynek, w gospodarstwach ogrodniczych, a zwłaszcza w szklarniach, ma każdy jezdny zestaw przyczepy jest osadzony w dwóch wspornikach **(12)**, zamocowanych do podłużnic **(1)**, zaś wewnętrzne wsporniki **(12)** są usztywnione rurową poprzeczką **(13)** oraz zastrzałami **(14)**, połączonymi z sobą na końcach rurowymi poprzeczkami **(15)**, przy czym do poprzeczek **(2)** i **(3)** jest przytwierdzona prowadnica **(4)** o zamkniętym przekroju poprzecznym, a w niej jest umieszczony przesuwnie dyszel **(5)** ustalany w prowadnicy **(4)** przetyczką **(7)** i zakończony zaczepem **(6)**. Każdy wspornik **(12)** jest zakończony jarzmem **(16)** o kształcie odwróconej litery „U", zaś w dwóch jarzmach **(16)** jest osadzona przesuwnie oś **(17)** z ułożyskowanym na niej jezdnym zestawem, przy czym zestaw jest ustalany w jarzmach **(16)** za pomocą tulei **(18)**, dociśniętych do jarzem **(16)** nakrętkami **(19)** i połączonych z nimi śrubami **(20)**. (2 zastrzeżenia)

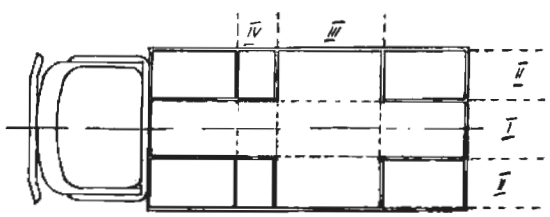

63c; B62d **W. 51894** 07.05.1974

Biuro Konstrukcji, Technologii i Modernizacji „Planprojekt" Spółdzielnia Pracy Gdańsk, Polska (Henryk Tessar, Marian Grechuta).

Nadwozie samochodu dostawczego

Nadwozie samochodu dostawczego jest przeznaczone zwłaszcza do przewozu pojemników z butelkami. Nadwozie posiada podłogę na dwóch poziomach, na wyższym poziomie jest pas środkowy **(I)** i pas poprzeczny **(III)**, na niższym poziomie są pasy boczne **(II)**. W drugim pasie poprzecznym **(IV)** jest usytuowana obudowa stanowiąca pomieszczenie dla zbiorników, akumulatora i koła zapasowego (1 zastrzeżenie)

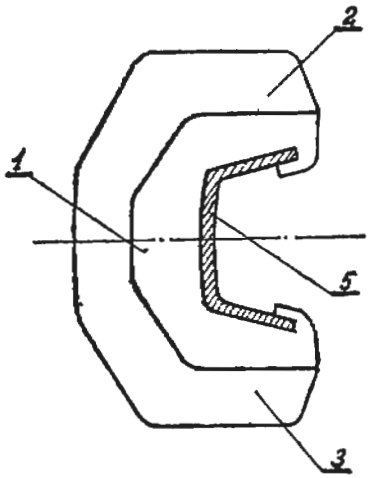

63c; B60r **W. 51904** 03.05.1974

Poznańskie Zakłady Opon Samochodowych „Stomil" w Poznaniu, Poznań, Polska (Kazimierz Jarmuż, Stanisław Urbański, Henryk Leszczyński).

Kieł zderzakowy

Kieł zderzakowy przeznaczony do mocowania na przednich i tylnych zderzakach samochodu, wykonany z gumy i mający kształt zbliżony do litery „C", charakteryzuje się tym, że na końcach wewnętrznej strony górnego ramienia **(2)** i dolnego ramienia **(3)**, na całej szerokości tych ramion, są wykonane prostokątne zagłębienia **(4)** usytuowane pod niewielkim kątem w stosunku do osi kła **(1)**. (1 zastrzeżenie)

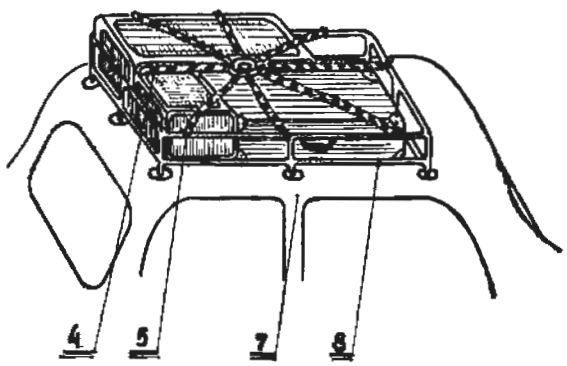

63c; B60r **W. 51939** 15.05.1974

Wolbromskie Zakłady Przemysłu Gumowego „Stomil", Wolbrom, Polska (Henryk Cygnarowski, Marian Bański).

Uchwyt elastyczny do mocowania bagażu na dachu samochodu

Uchwyt elastyczny do mocowania bagażu na dachu samochodu ma element gumowy **(1)** z wewnątrz zawulkanizowanym pierścieniem wzmacniającym **(2)** oraz określoną ilość otworów **(3)** rozmieszczonych w pewnych odległościach na obwodzie elementu **(1)** do którego jednym końcem zamocowane są końcówki stożkowe **(5)** zabezpieczone wewnątrz bolcem stożkowym **(6)** przed zsuwaniem się w czasie naciągu węży gumowych **(4)**, które drugim końcem za pomocą końcówki stożkowej **(5)** zakończonej zaczepem hakowym zamocowane są do górnej ramy bagażnika **(8)**. (1 zastrzeżenie)

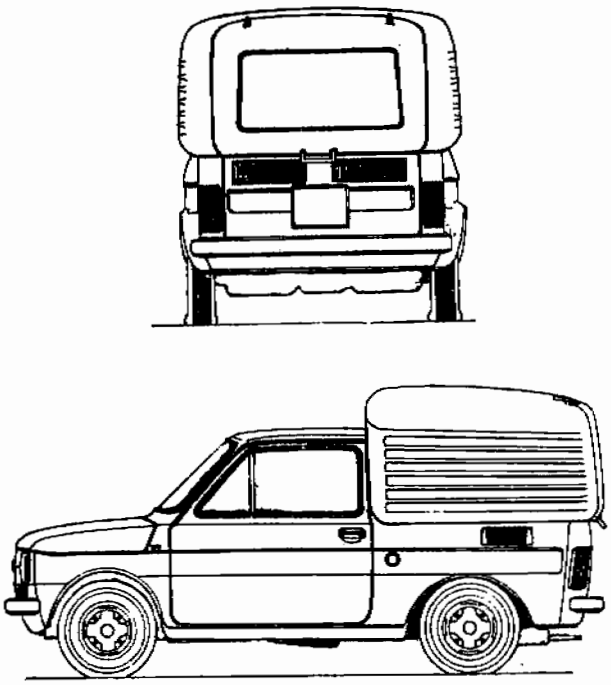

63c; B62d **W. 51978** 27.05.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Samochodów Małolitrażowych „Bosmal" Przedsiębiorstwo Państwowe, Bielsko-Biała, Polska (Cezary Nawrot, Wojciech Wybieralski, Zygmunt Grochowski, Jan Politowski, Stefan Pasoń, Roman Podolak, Wiesław Wiatrak, Zygmunt Kijowski).

Nadwozie samochodu dostawczego

Nadwozie samochodu dostawczego zbudowanego na bazie samochodu osobowego „Polski Fiat 126p" ma przedział bagażowy w kształcie prostopadłościanu, a jego ściany boczne, dach i ściana tylna są lekko wypukłe i połączone ze sobą oraz resztą konstrukcji zaokrągleniami o dużych promieniach, przy czym w ścianie tylnej znajdują się drzwi ładunkowe, a poniżej przedziału bagażowego, pionowo umieszczona jest pokrywa silnika, a oprócz tego ściany boczne przedziału bagażowego mają usztywniające przeformowania. (2 zastrzeżenia)

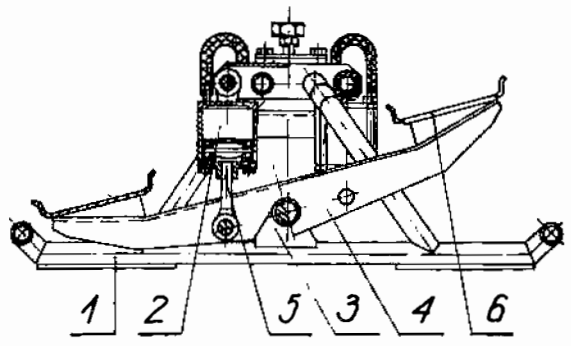

63c; F04b **W. 52219** 16.07.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Techniki Geologicznej Centralnego Urzędu Geologii, Warszawa, Polska (Włodzimierz Mączka, Tadeusz Fabrycy, Jerzy Jaworski).

Pompka z napędem dwunożnym

Pompka z napędem dwunożnym, stosowana zwłaszcza w pracach terenowych, w których obsługujący musi mieć wolne ręce do wykonywania innej pracy np. przy opryskiwaniu drzew w sadownictwie składa się z dwóch cylindrów **(2)** umieszczonych na ramie **(1)**, zamocowanych przegubowo po obu stronach wspornika **(3)**, na którym umieszczona jest wahliwie dwuramienna dźwignia **(4)**, połączona przegubowo z tłokami i zaopatrzona w uchwyty **(6)** do przytrzymywania nóg obsługującego. (1 zastrzeżenie)

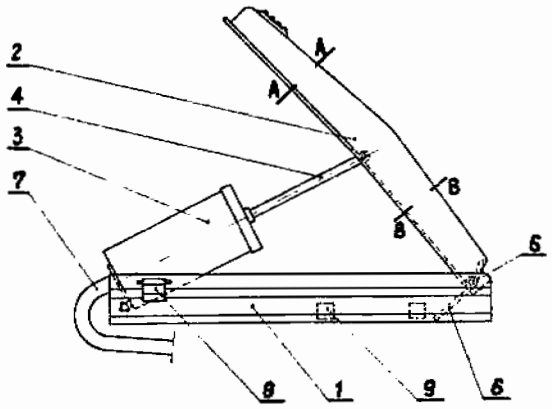

63e; F04b **W. 52184** 06.07.1974

Międzychodzkie Przedsiębiorstwo Przemysłu Terenowego, Międzychód, Polska (Stefan Szulczyński, Józef Kowalczyk, Ryszard Wiśniewski, Leon Jurgaś, Bolesław Dudarski, Jan Sroka).

Pompka do opon samochodowych

Pompka nożna do opon samochodowych i innych ma podstawę **(1)** wraz z dźwignią **(2)** po zamknięciu tworzącą zwartą obudowę, w której się mieszczą wszystkie elementy pompki łącznie z gumowym wężem **(7)** wykręconym z cylindra **(3)**. Wąż **(7)** wstawiony jest w szerokie wgłębienie z podtrzymkami **(9)** ukształtowane od wewnątrz w ścianach bocznych podstawy **(1)**. Wytłoczona z blachy dźwignia **(2)** posiada brzegi swoich ścian prostopadle zgięte do wewnątrz w części przyosiowej oraz odgięte na zewnątrz w części pozostałej. Brzegi dźwigni **(2)** odgięte na zewnątrz wykorzystane są również do unieruchomienia dźwigni **(2)** w położeniu zamkniętym przez nasunięcie haczykowych zaczepów **(8)** zawieszonych na zewnętrznej stronie bocznych ścian podstawy **(1)**. Do górnej wewnętrznej powierzchni dźwigni **(2)** przyczepiona jest gumowa wkładka **(10)**, która przy dociskaniu tej dźwigni opiera się o cylinder **(3)** i chroni przed stukaniem. (4 zastrzeżenia)

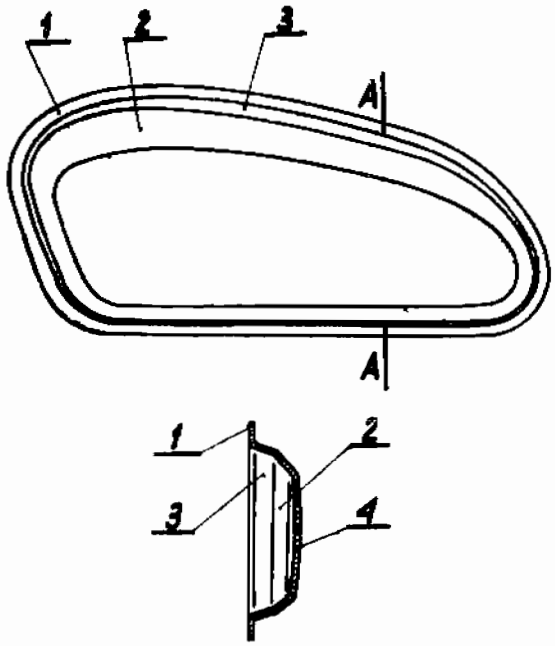
63h; B62j **W. 52188** 08.07.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Sprzętu Komunikacyjnego Świdnik k/Lublina, Polska (Mieczysław Krzeszowiec, Antoni Sagan).

Wytłoczka zbiornika paliwa pojazdu jednośladowego

Wytłoczka zbiornika paliwa pojazdu jednośladowego mająca kształt czaszy z wywiniętą na zewnątrz półką,, uzyskana jest przez odpowiednie ukształtowanie wspomnianej czaszy.

Istota wzoru polega na tym, że przekroje poprzeczne do wymienionej półki **(1)** mają w przybliżeniu kształty trapezów **(2)** i **(3)** nałożonych na siebie podstawami tak, aby tworzyły piramidę, przy czym trapezy te są wpisane w linie drugiego stopnia, a ich naroża są zaokrąglone. Mniejsze podstawy **(4)** trapezów **(2)** mają kształty łuków wygiętych na zewnątrz, zaś trapezy **(3)** znajdujące się przy półce **(1)**, w przedniej i tylnej części wytłoczki, mają mniejsze wysokości, przy czym zmiana wysokości tych trapezów zachodzi płynnie według linii **(5)**. (4 zastrzeżenia)

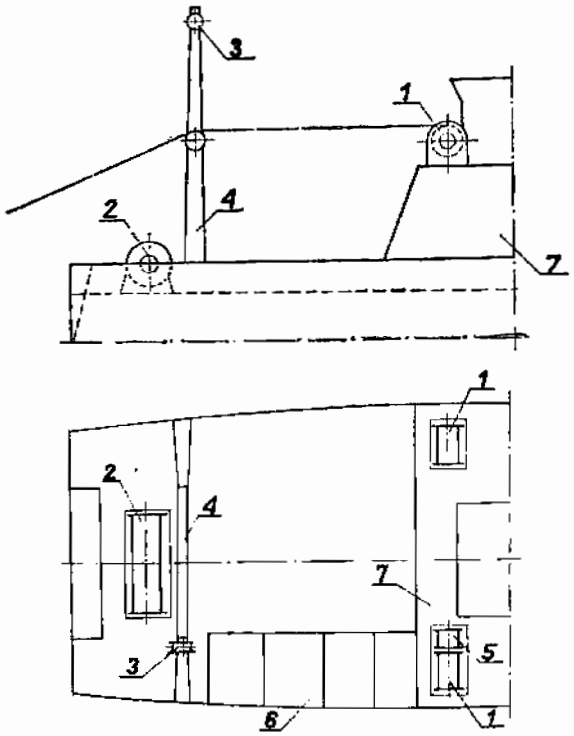
65a; B63b W. 51942 17.04.1974

Stocznia „Ustka" Ustka, Polska (Zdzisław Folfyn, Tadeusz Przewoźny, Kazimierz Stelmach, Zbigniew Kryk, Jerzy Straszyński, Zbigniew Samborski, Zbigniew Kuński).

Układ połowowy małych trawlerów rybackich

Układ połowowy do małego trawlera rybackiego posiada wciągarki trałowe (1) i bęben pomocniczy (5) umieszczone na pierwszej kondygnacji nadbudowy, natomiast maszt bramowy (4) z umieszczonym na nim zbłoczem linowym (3) umieszczone są w rufowej części pokładu roboczego nad i przed wciągarką sieciową (2). Sortownia ryb (6) oraz przetwórnia ryb (7) zlokalizowane są przy jednej z burt statku.

W takim układzie pokład roboczy trawlera posiada dużo miejsca do manipulacji złowionym ładunkiem ryb. (1 zastrzeżenie)

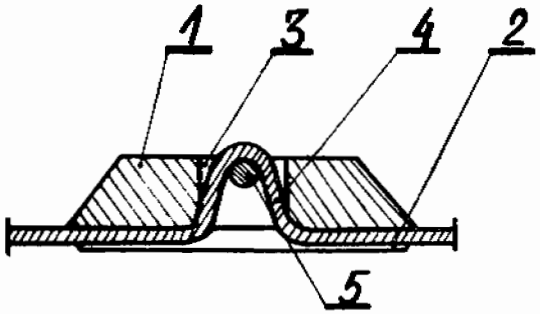
65b; B63c W. 51949 17.05.1974

Morski Instytut Rybacki, Gdynia, Polska (Tadeusz Miziorko).

Obciążnik pasa płetwonurka

Obciążnik pasa płetwonurka służy jako element wyposażenia pasa skafandra płetwonurka, niezbędny jako obciążenie płetwonurka podczas operacji wyważania się płetwonurka w stosunku do wyporności wody podczas wykonywania przez niego różnorodnych prac w toni wodnej.

Obciążnik ma korpus (1) w kształcie połączonych ze sobą podstawami dwóch prostopadłościanów ściętych. Korpus (1) zaopatrzony jest w przelotową szczelinę (3) oraz siedlisko (2), przy czym szerokość szczeliny (3), jak również szerokość siedliska (2) odpowiadają co najmniej szerokości pasa (4) płetwonurka. W osi korpusu (1), jak również w osi szczeliny (3) wykonane są gniazda trzpienia (5). (1 zastrzeżenie)

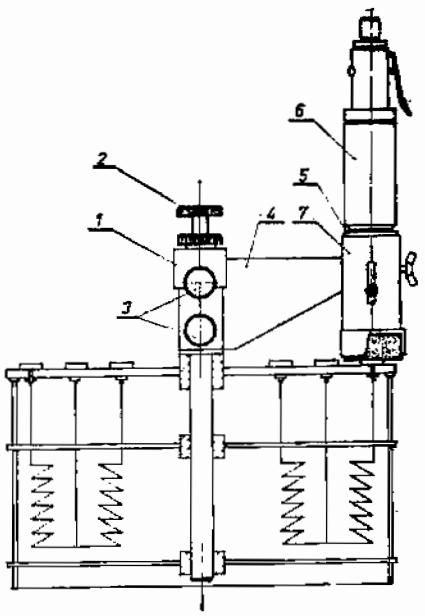

67a; B24b W. 51791 09.04.1974

Gdyńska Stocznia Remontowa, Przedsiębiorstwo Państwowe, Gdynia, Polska (Czesław Owanek, Władysław Galiński).

Przyrząd do szlifowania styków w rozrusznikach olejowych

Przyrząd przeznaczony jest do szlifowania styków rozrusznika olejowego. Przyrząd składa się z gniazda (1), w którym znajdują się pokrętła (2) i (3). Do gniazda (1) jest przyspawane ramię (4). Na końcu ramienia (4) znajduje się tuleja (5), ze stożkowym gniazdem, w której jest zamocowana szlifierka (6). Na tulei (5) jest zamocowana przesuwnie nastawna osłona (7) kamienia szlifierskiego. (1 zastrzeżenie)

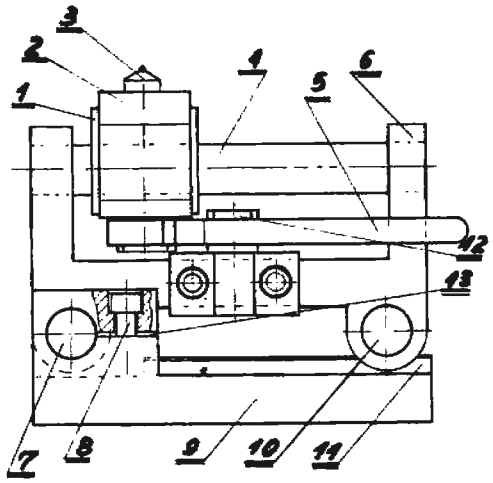
67a; B24b W. 51799 11.04.1974

Warszawskie Zakłady Telewizyjne „Telza", Przedsiębiorstwo Państwowe, Warszawa, Polska (Ryszard Wiśniewski).

Przyrząd do profilowania pod kątem tarcz ściernych na szlifierkach do płaszczyzn i ostrzałkach

Przyrząd przeznaczony jest do profilowania pod kątem tarcz ściernych na szlifierkach i ostrzałkach. Przyrząd zawiera podstawę (9) w której umieszczony obrotowo korpus (6) o kształcie ceowym na wałku (7). Na dwóch równoległych względem siebie wałkach (4) zamocowanych w ruchomym korpusie (6), umieszczony jest przesuwny korpus (3) o kształcie bryły prostokątnej, zawierającej w otworze oprawkę (2) z diamentem. Korpus (3) połączony jest z końcem dźwigni (5) umocowanej obrotowo na bolcu (12), który umieszczony jest na jednym z boków korpusu (3). W ruchomej części korpusu (6) znajduje się wałek (10), zaś na podstawie (9) umieszczona jest płytka profilowa (11), obok której przy otworze mocowania wałka (7) w podstawie (9) znajduje się wyfrezowana szczelina (13) oraz śrubka dociskająca (8).

(1 zastrzeżenie)

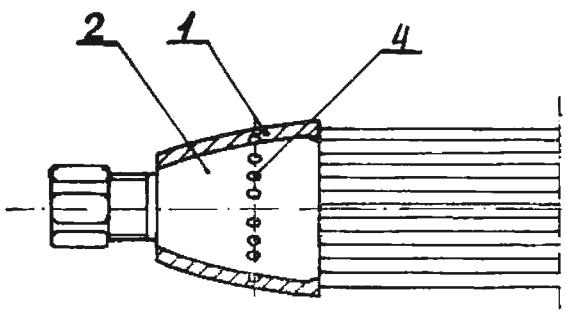

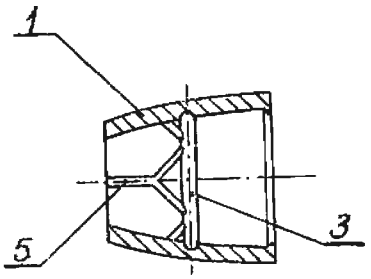
67a; B24b W. 52105 24.06.1974

Fabryka Samochodów Osobowych POLMO, Warszawa, Polska (Józef Bońkowski, Stanisław Borowiecki).

Nasadka zwłaszcza do szlifierki ręcznej pneumatycznej

Nasadka przeznaczona jest do szlifierki ręcznej pneumatycznej. Nasadkę stanowi tuleja elastyczna (1) o otworze umożliwiającym osadzenie jej na wcisk. Tuleja posiada rowek pierścieniowy (3) umieszczony na przeciw otworów wylotowych powietrza (4), od którego odchodzą rowki wzdłużne (5) w kierunku do czoła tulei (1). (1 zastrzeżenie)

68a; F05b W. 52161 03.07.1974

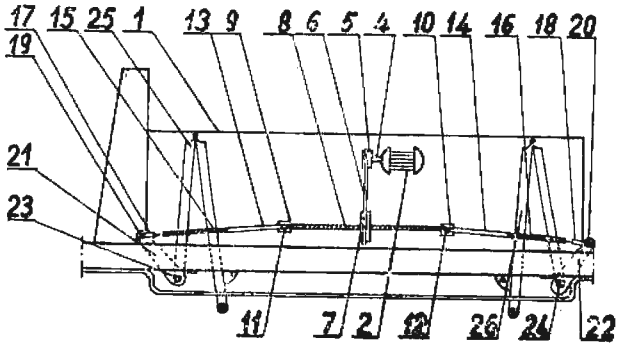
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Łódź, Polska (Bogumił Kołodziejczyk, Lucjan Grzelakowski, Ryszard Kaźnierski, Ryszard Sadzik).

Urządzenie do automatycznego zamykania drzwi, zwłaszcza składanych

Urządzenie do automatycznego zamykania drzwi zwłaszcza składanych służy w pojazdach trakcji spalinowej oraz w pojazdach elektrycznej trakcji szynowej do sterowanego zamykania i otwierania drzwi, szczególnie dwupołówkowych czteroskrzydłowych.

Urządzenie ma silnik elektryczny (2) usytuowany wzdłuż osi podłużnej obudowy prostopadłościennej (1) połączony poprzez dwa koła pasowe (5, 7) o różnej średnicy i naciągnięte na nie pasy klinowe (6) z wałem poziomym (8) zaopatrzonym w gwint dwuzwojowy lewy i prawy na pograniczeniu którego jest umieszczone koło pasowe o większej średnicy. Po obydwóch stronach tego koła, są umieszczone na wale dwie nakrętki (9, 10) z kolei połączone za pośrednictwem dwóch sworzni gwintowanych (11 i 12) z dwoma cięgłami widlastymi (13 i 14) zaopatrzonymi w dwa amortyzatory sprężynowe (15) i (16). Na końce tych amortyzatorów są nakręcone dwie końcówki (17) i (18) regulujące ustawienie dwóch dźwigni kątowych sprzężonych z połówkami drzwi składanych.

(1 zastrzeżenie)

68d; E05f W. 51762 06.04.1974

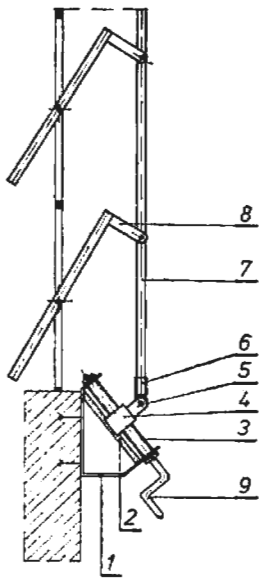
Bydgoskie Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego, Bydgoszcz, Polska (Janusz Orlewicz, Władysław Jasiński).

Mechanizm do otwierania okien stalowych

Mechanizm do otwierania okien stalowych ma zastosowanie w obiektach przemysłowych. Mechanizm składa się ze stalowej obudowy (1) w której zamocowana jest prowadnica (2) i pociągowa śruba (3) wraz z korbą (9). Na pociągowej śrubie (3) umieszczona jest nakrętka (4) z łącznikiem (5), przegubowo połączonym z regulowaną tuleją (6) i wodzidłem okien

(7). Śruba pociągowa ustawiona jest pod kątem ostrym do pionu okien. Nakrętka zabezpieczona jest przed obrotem za pomocą prowadnicy (2).

(1 zastrzeżenie)

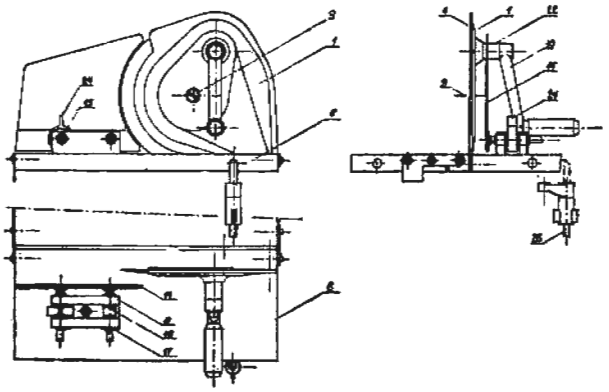

69; B26b W. 48367 15.03.1974

Spółdzielnia Pracy „Mechanik", Chojnice, Polska (Stanisław Jakubowski).

Krajarka chleba

Krajarka chleba, składająca się z zespołów podstawy, mechanizmu napędowego noża krążkowego oraz mechanizmu regulacji grubości krajania, znamienna tym, że korpus mechanizmu napędowego, składający się z tłoczonej w blasze komory (1) dla kół zębatych (2 i 3) oraz blaszanej ramki (4) stanowiącej wnękę dla krążkowego noża (5), mocowany jest w podstawie (6) wkrętami (7) prostopadłymi do powierzchni noża (5), który łożyskowany jest promieniowo i osiowo na czopie (8) mocowanym do korpusu wkrętem (9) od tej strony korpusu po której pracuje korba (10), której uchwyt składa się z części łożyskowej (11), zabezpieczonej osiowo pierścieniem osadczym (12) i części osłonowej (13). (3 zastrzeżenia)

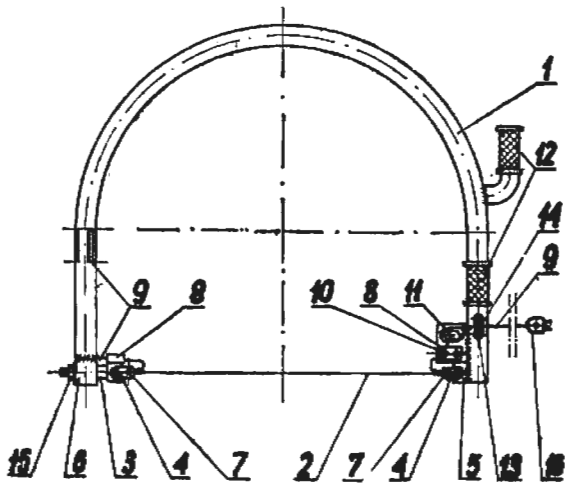
69; B26 W. 51924 10.05.1974

Wyższa Szkoła Inżynierska Białystok, Polska (Jan Suchocki, Ryszard Pęczak).

Urządzenie do cięcia substancji termoplastycznych

Urządzenie do cięcia substansji termoplastycznych, zwłaszcza parafiny, wosku, mrożonych tłuszczów itp. **ma główne elementy kostrukcyjne w postaci ramy (1)** i elementu tnącego (2). Na końcach ramy przyspawano uchwyty (5) i (6) do zamocowania elementu tnącego wykonanego z drutu oporowego. Do końców elementu tnącego doprowadzony jest prąd elektryczny o napięciu 24 V przewodem poprzez transformator bezpieczeństwa. Przepływający prąd przez element tnący powoduje rozgrzanie go. Przecinanie wykonuje się poprzez dotknięcie elementu tnącego do wosku (parafiny) i lekkie naciśnięcie. Następować będzie topienie substancji na długości zatknięcia i w następstwie rozdzielenie bryły na mniejsze części.

(1 zastrzeżenie)

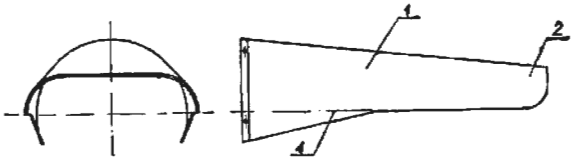
74d; G08d W. 52054 14.06.1974

Zakłady Wytwórcze Urządzeń Sygnalizacyjnych, Katowice, Polska (Wojciech Turkowski, Adam Staroniewicz, Józef Zipzer, Władysław Kubasek).

Osłona układu optycznego sygnalizatora

Przedmiotem wzoru użytkowego jest osłona układu optycznego sygnalizatorów stosowanych w sygnalizacji świetlnej. Osłona według wzoru użytkowego wykonana jest w kształcie połówki walca (1). Jest ona spłaszczona i rozbieżna ku końcowi (2). Górna powierzchnia (3) osłony ma kształt trójkąta i pochylona jest w kierunku osi (4) układu optycznego.

(1 zastrzeżenie)

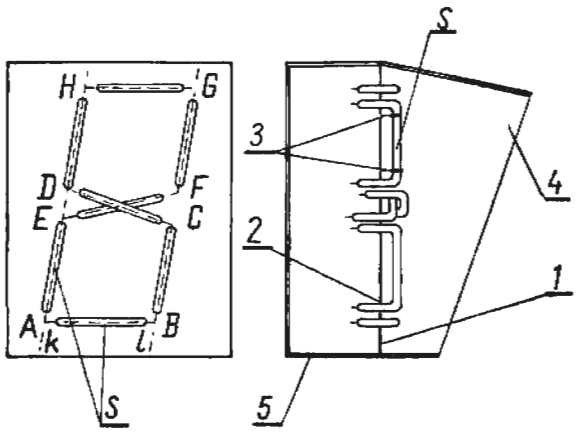

74b; G08b W. 52080 19.06.1974

Łódzki Kombinat Budowy Domów, Łódź, Polska (Czesław Nowak, Piotr Perz, Włodzimierz Raatz, Tadeusz Zabrzeski, Halina Jurga, Danuta Dubisz, Elżbieta Przygoda).

Świetlny znak cyfrowy

Świetlny znak cyfrowy ma kształt cyfry osiem, którą tworzą dwa czworokąty, korzystnie trapezy, **(ABCD** i **EFGH),** tak, że najlepiej jeśli jedne boki trapezów **(DC** i **EF)** przecinają się. Pozostałe boki trapezów **(AB** i **HG)** są równoległe do siebie, a podstawy trapezów **(AE** i **DH)** leżą na dwóch prostych równoległych na siebie **(k** i **l).** Na poszczególnych bokach i podstawach trapezów umieszczone są podłużne elementy świetlne **(S)** w postaci szklanych rur wyładowczych wypełnionych gazem. (2 zastrzeżenia)

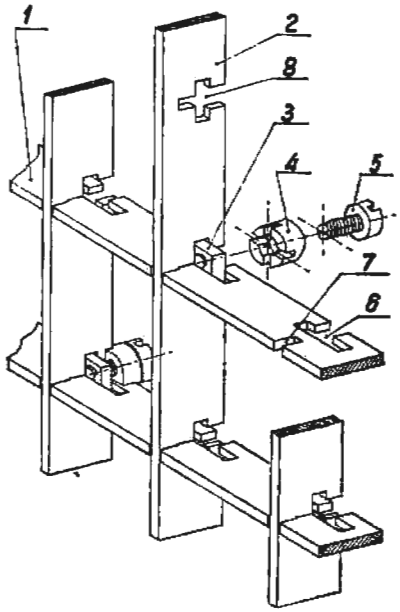

74b; G08b **W. 51852** 29.04.1974

Instytut Automatyki Systemów Energetycznych, Wrocław, Polska (Aleksander Rudowski, Tadeusz Kraus, Aleksander Roman Giebułtowicz).

Moduł mozaiki tablicy synoptycznej

Moduł mozaiki tablicy synoptycznej stanowi podstawowy element tablic służących do przedstawiania podświetlanych schematów o często zmienianej konfiguracji, na przykład schematów sieci systemu energetycznego.

Moduł składa się z korpusu i kapturka wykonanych jako wypraski z tworzywa sztucznego. Korpus jest umieszczony w oknach kratownicy tablicy synoptycznej i ma kołnierz **(4)** z występami **(5),** na które nakładany jest kapturek. Na czołowej płytce **(1)** kapturka jest naniesiony element przedstawionego obrazu w postaci kolorowej ścieżki **(3).** Boczne płytki **(2)** kapturka i występy **(5)** kołnierza **(4)** korpusu są tak ukształtowane, że tworzą kanały wentylacyjne.
(3 zastrzeżenia)

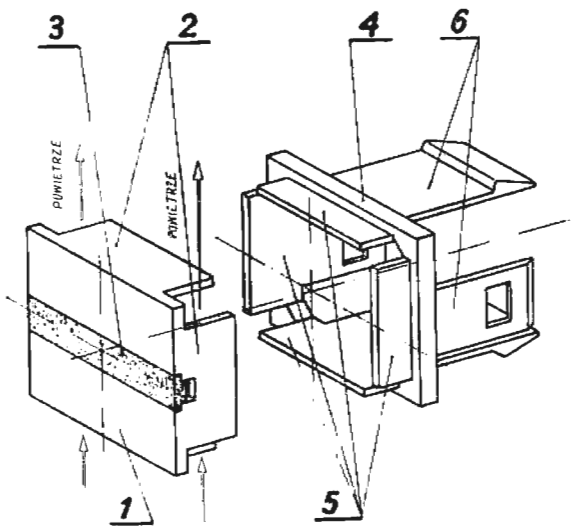
74b; G08b **W. 51851** 29.04.1974

Instytut Automatyki Systemów Energetycznych, Wrocław, Polska (Aleksander Rudownik, Tadeusz Kraus, Aleksander Roman Giebułtowicz).

Kratownica szynowa mozaikowej tablicy synoptycznej

Kratownica szynowa mozaikowej tablicy synoptycznej stanowi szkielet, w którym umieszczane są moduły mozaiki zawierające elementy obrazu zestawionego na tej tablicy, na przykład schematu systemu elektroenergetycznego.

Kratownica jest wykonana z dwóch zespołów płaskich szyn **(1, 2).** W bocznych krawędziach szyn **(1, 2)** są wycięcia **(3, 6, 7)** umożliwiające złożenie szyn **(1, 2)** pod kątem prostym i złączenie przy pomocy typowych wkrętów **(5)** z nakrętkami **(3)** i specjalnych podkładek **(4).** (3 zastrzeżenia)

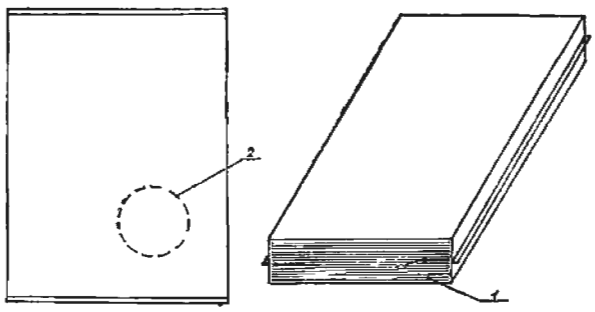
81c; B65d **W. 51745** 03.04.1974

Warszawska Fabryka Tworzyw Sztucznych „Pollena", Warszawa, Polska (Stanisław Siedlikowski, Stefan Koziorowski, Mieczysław Borek, Henryk Bury, Stanisław Psuja).

Rękaw z folii obustronnie zamknięty do pakowania arkuszy, serwetek i torebek z tworzyw sztucznych

Rękaw z folii obustronnie zamknięty przeznaczony jest do pakowania arkuszy, serwetek i torebek z tworzyw sztucznych.

Rękaw wykonany z tworzyw sztucznych, jest obustronnie zamknięty i posiada kształt czworokąta, którego jedna płaszczyzna zawiera nacięcia **(2)** o różnych kształtach, zwłaszcza w postaci koła. Nacięcia te umożliwiają łatwe oderwanie folii całkowicie lub w części. Otwór stanowi 5 do 10 procent powierzchni płaszczyzny rękawa. (1 zastrzeżenie)

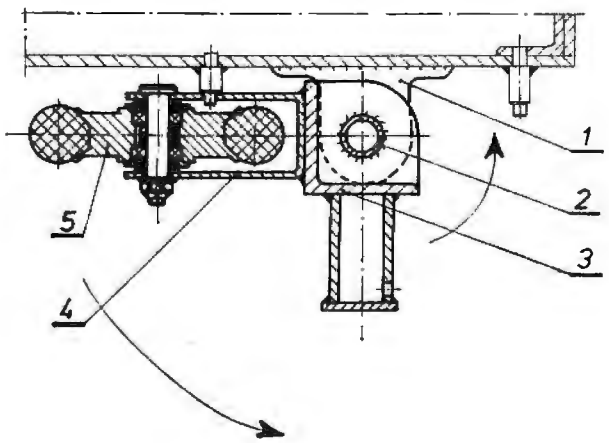

81c; B65d **W. 51760** 04.04.1974

Biuro Studiów i Projektów Przemysłu Włókienniczego, Łódź, Polska (Andrzej Bralewski, Stefan Bubiak, Zbigniew Górski, Cezary Wiśniewski).

Nóżka wsporcza

Nóżka wsporcza przeznaczona jest zwłaszcza do pojemników, ładunkowych palet oraz przenośnych urządzeń. Nóżka ma swą stopę **(3)** przegubowo połączoną z korpusem **(1)**, przy czym w płaszczyźnie prostopadłej do osi przegubu **(2)** są do stopy **(3)** przymocowane widełki **(4)** z osadzonym w nich jezdnym kołem **(5)**. (1 zastrzeżenie)

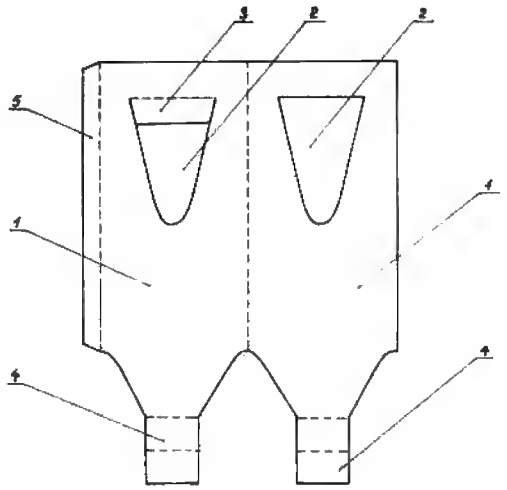

81c; B65d **W. 51794** 10.04.1974

Krajowy Związek Spółdzielni Przemysłu Poligraficznego i Opakowań, Ośrodek Rozwoju Techniki, Poznań, Polska (Włodzimierz Adamkiewicz).

Składane opakowanie do butelki

Składane opakowanie z kartonu lub innego stosowanego tworzywa sporządzone jest z płaskiego wykroju i służy do opakowania butelki. Opakowanie składa się z dwóch ścianek głównych **(1)** przedzielonych linią zagięcia i posiadających wycięte okienka przezierne **(2)** zwężające się ku dołowi i tworzące uchwyt do ręki wzmocniony zagięciem **(3)**. Ścianki te w dolnej części są zwężone i tworzą zachodzące na siebie przy składaniu i sklejeniu klapki denne **(4)**, a jedna z tych ścianek posiada skrzydełko łączące **(5)** służące do tego samego celu. Butelka umieszczona w gotowym złożonym opakowaniu widoczna jest częściowo od strony górnej i dolnej. (1 zastrzeżenie)

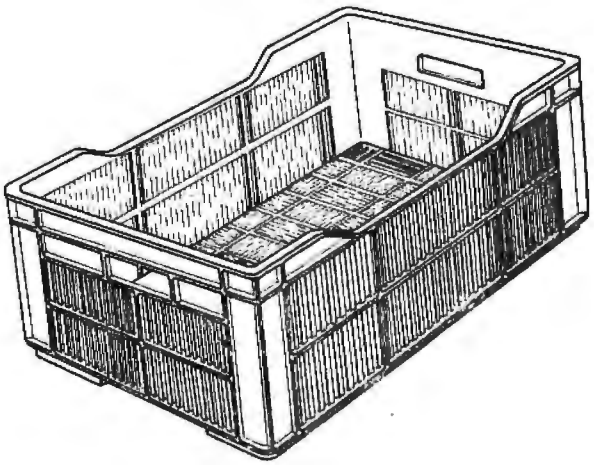
81c; B65d **W. 51803** 12.04.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przetwórstwa Tworzyw Sztucznych, Mikołów, Polska (Rudolf Liszka, Andrzej Wojciechowski, Tadeusz Cąderek, Maria Gradowska-Słocińska).

Skrzynka z tworzywa sztucznego

Skrzynka z tworzywa sztucznego przeznaczona jest zwłaszcza do transportu i/lub przechowywania owoców i warzyw.

Skrzynka wykonana jest jako lita i bezprzegrodowa. Skrzynka posiada wszystkie ścianki z wyjątkiem naroży perforowane, powierzchnię wewnętrzną gładką, a u podstawy występ biegnący dookoła podstawy i pasowany z powierzchnią wewnętrzną górnych naroży. (3 zastrzeżenia)

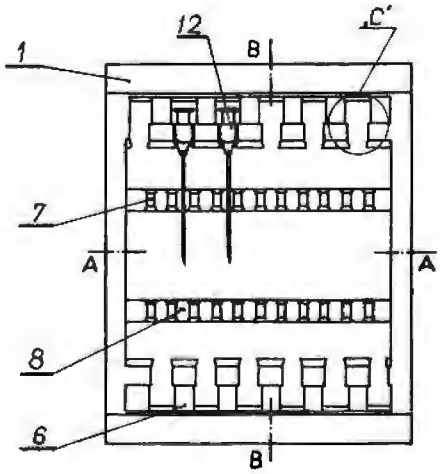
81c; B65d **W. 51808** 13.04.1974

Fabryka Narzędzi Chirurgicznych i Dentystycznych, Milanówek, Polska (Mirosław Marczak).

Opakowanie do igieł injekcyjnych

Opakowanie do igieł injekcyjnych wykonane z tworzywa sztucznego przykładowo z folii polichlorku winylu metodą podciśnieniową stosowana jest do pakowania zwłaszcza igieł lekarskich z odpowiednio uformowaną nasadką.

Opakowanie składa się z obudowy i wkładki połączonych przesuwnie za pomocą uformowanych prowadnic **(4)** wykonanych w pokrywie **(1)** lub wkładce **(3)** przez zagięcie brzegów folii. Pokrywy **(1)** i **(2)** posiadają gniazda chwytowe **(5)** i **(6)** uformowane w równoległych rzędach, przy czym są one przesunięte w stosunku do siebie o połowę odległości między sąsiednimi gniazdami. Pomiędzy rzędami gniazd **(5)** i **(6)** znajdują się rzędy występów **(7)** i wgłębień **(8)**. (4 zastrzeżenia)

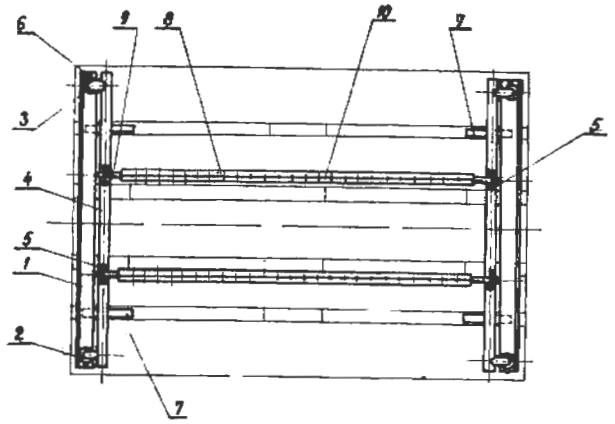

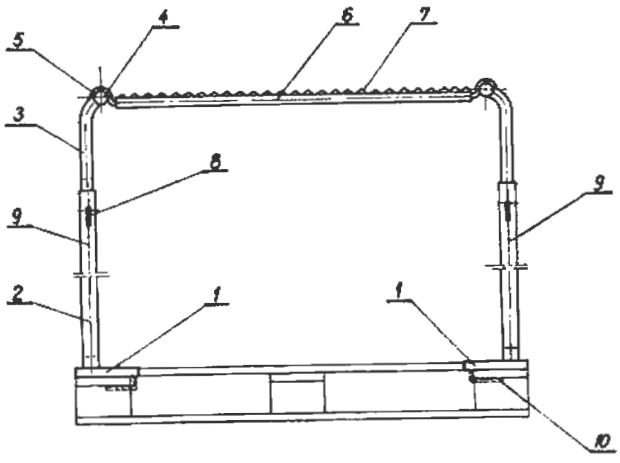
81c; B65d **W. 51833** 24.04.1974
81e;

Biuro Projektów Przemysłu Skórzanego, Kraków, Polska (Edward Szczepanek, Tadeusz Kiełb).

Nadstawka słupkowa na paletę płaską

Nadstawka słupkowa przeznaczona jest dla transportu i magazynowania towarów, w szczególności odzieży. Nadstawka wykonana jest z rur metalowych z przyspawanymi poprzeczkami, na których spoczywają drążki do zawieszania odzieży. Na krawędziach krótszych boków palety ustawione są podstawki (1) z kątowników z przyspawanymi do nich zaczepami (7) które przytrzymują wsporniki na palecie a na końcach kątowników (1) przyspawane są rury metalowe (2), do wnętrza których wkładane są teleskopowo wygięte u góry rury (3) o mniejszej średnicy. Do rur (3) przyspawane są poprzeczki (4), na których spoczywają w gniazdach ustalających (5) drążki (8), również wykonane z rur metalowych, zakończonych po obu stronach uchami (9), przy czym do drążków (8) przyspawany jest punktowo grzebień (10), wykonany z drutu metalowego. W rurach (2) i (3) metalowych, teleskopowo wchodzących w siebie, znajdują się otwory, w które wchodzi bolec ustalający (6), służący do regulowania wysokości ładunkowej. W innym wykonaniu nadstawka, zamiast kątowników (1), posiada stopki (1) wygięte, do których przyspawane są rury metalowe (2) i (3) teleskopowo wchodzące w siebie, przy czym do każdej stopki (1) przyspawany jest zaczep (10) ustalający jej położenie. (2 zastrzeżenia)

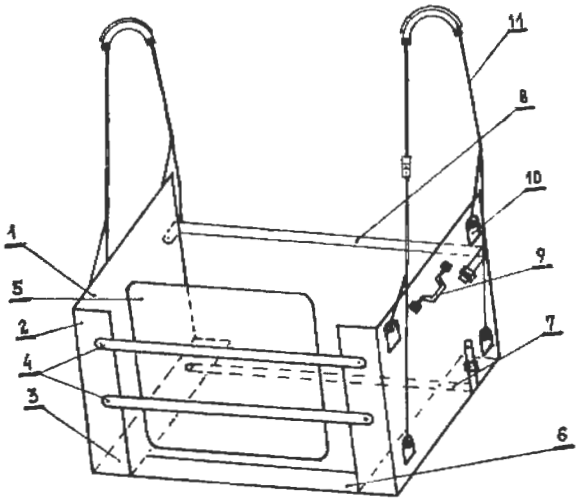

81c; B65d **W. 51855** 30.04.1974
81e; B65g

Zakłady Usług Radiotechnicznych i Telewizyjnych, Przedsiębiorstwo Państwowe, Poznań, Polska (Zbigniew Staszewski, Andrzej Łaś).

Nosidło do przenoszenia i transportu sprzętu, zwłaszcza radiowo-telewizyjnego, kontrolno-pomiarowego i gospodarstwa domowego

Nosidło według wzoru ma usztywnione ściany boczne (1) od czoła i spodu zakończone obrzeżami (2) i (3) zagiętymi pod kątem prostym. Czołowe obrzeża (2) ścian połączone są dwoma stałymi pasami (4) do których przymocowana jest płyta (5) z elastycznego materiału. Natomiast spodnie obrzeża (3) ścian połączone są od strony czołowej stałym pasem (6) a od strony tylnej związane są rozłącznym pasem (7). Równocześnie ściany boczne (1) od tyłu połączone są jednym rozłącznym pasem (8). Do każdej ściany bocznej od zewnętrznej strony przytwierdzone są: uchwyt ręczny (9) oraz cztery uchwyty (10), do naramiennych pasów nośnych, umieszczone w pobliżu narożników; wewnętrzne strony ścian bocznych i obrzeży pokryte są elastycznym materiałem. (1 zastrzeżenie)

81c; B65d **W. 52114** 25.06.1974

Zakłady Tworzyw Sztucznych „Nitron-Erg", Krupski Młyn, Polska (Ryszard Grunik, Jan Guga, Zbigniew Korzec).

Pojemnik otwarty w kształcie prostopadłościanu z tworzyw sztucznych

Przedmiotem wzoru użytkowego jest pojemnik otwarty w kształcie prostopadłościanu przeznaczony do transportu i składowania artykułów spożywczych oraz wyrobów przemysłowych, wykonanych z tworzywa sztucznego. Posiada on w niewielkiej odległości od wywiniętych na zewnątrz górnych krawędzi równoległy poziomy nadlew oraz drugi poziomy nadlew na wysokości dna. Na zewnętrznej ścianie dna pojemnik posiada nadlewy tworzące kratownicę zamkniętą z zewnątrz nadlewem okalającym przesuniętym do środka w stosunku do ścian pojemnika.
(2 zastrzeżenia)

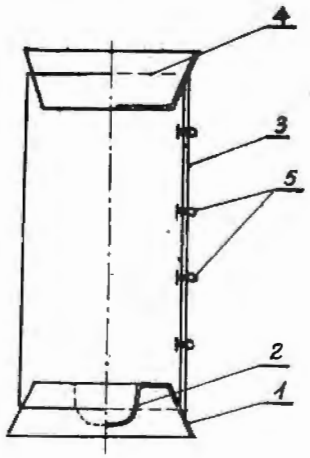
81c; B65d **W. 52244** 19.07.1974

Spółdzielnia Pracy „KARTODRUK", Poznań, Polska (Franciszek Szymański).

Opakowanie do kwiatów

Przenośne lub wystawowe opakowanie do kwiatów posiadające przezroczystą ściankę prezentującą kwiaty umieszczone wewnątrz pionowo z łodygami wstawionymi do pojemnika z wodą, którego podstawę stanowi miseczka (1) wytłoczona z jednolitego materiału, posiadająca wgłębienie (2) na wodę oraz wywinięte na

zewnątrz obrzeżenie nadające jej kształt ściętego stożka, a nakrywka (4) uformowana jest podobnie, jednak bez wgłębienia, przy czym umieszczona między miseczką a nakrywką cylindryczną ścianka przezierna (3) ma złożone i złączone na zakładkę wzdłużne brzegi w sposób rozłączny za pomocą guzików spinających (5), których trzpienie przetknięte są przez nachodzące na siebie i równomiernie na brzegach rozmieszczone otwory. (1 zastrzeżenie)

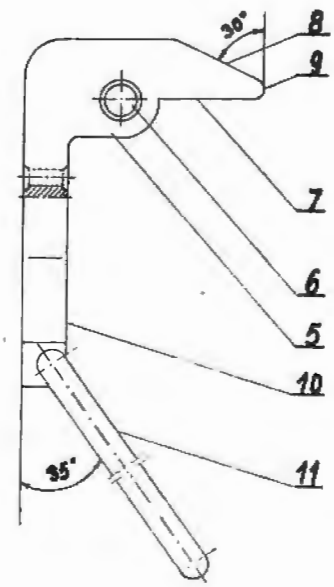

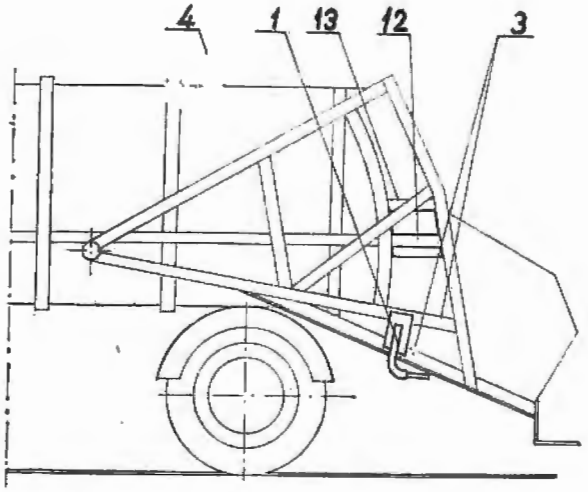
81d; B65f **W. 51744** 03.04.1974

Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania, Łódź, Polska (Eugeniusz Luciejewski).

Urządzenie do blokowania układu ładującego samochodu śmieciarki

Urządzenie do blokowania układu ładującego samochodu śmieciarki ma zastosowanie zwłaszcza do usuwania z wnętrza skrzyni ładunkowej nieczystości na wysypisku. Urządzenie ma, wygiętą pod kątem prostym pionową dźwignię dwuramienną (1) zaopatrzoną na jednym końcu w łeb (8) skośnie ścięty o zaokrąglonej krawędzi czołowej (9) skierowanej spoczynkowo w kierunku ściany bocznej skrzyni ładunkowej (4). Dźwignia ta jest osadzona obrotowo na sworzniu poziomym, mocowanym do dolnych ramion układu ładującego, umieszczonego na tylnej części skrzyni ładunkowej samochodu śmieciarki. (1 zastrzeżenie)

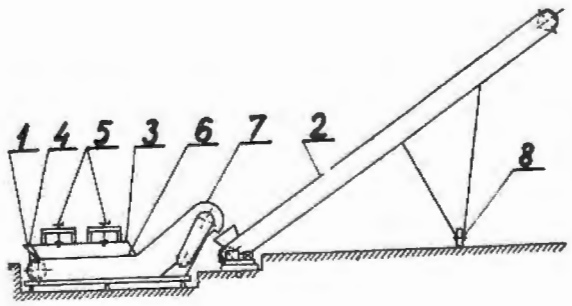

81e; B65g **W. 51814** 17.04.1974

Cukrownie Dolnośląskie Przedsiębiorstwo Państwowe, Wrocław, Polska (Józef Dyda, Marian Glinka, Zdzisław Wachowski, Stanisław Cichy).

Urządzenie mechaniczne do przyjmowania i rozładunku kamienia wapiennego z wagonów samowyładowczych

Urządzenie mechaniczne do przyjmowania i rozładunku kamienia wapiennego z wagonów samowyładowczych stanowi zestaw dwóch przenośników taśmowych. Jeden z przenośników jest umieszczony na konstrukcji stałej i składa się z części poziomej i pochyłej. Drugi z przenośników pochyły, jest umieszczony na konstrukcji ruchomej — posiada możliwość obracania się w płaszczyźnie poziomej po promieniu koła. Pierwszy z przenośników jest wyposażony w kosz zasypowy oraz przestawną przesłonę ograniczającą pojemność kosza. (1 zastrzeżenie)

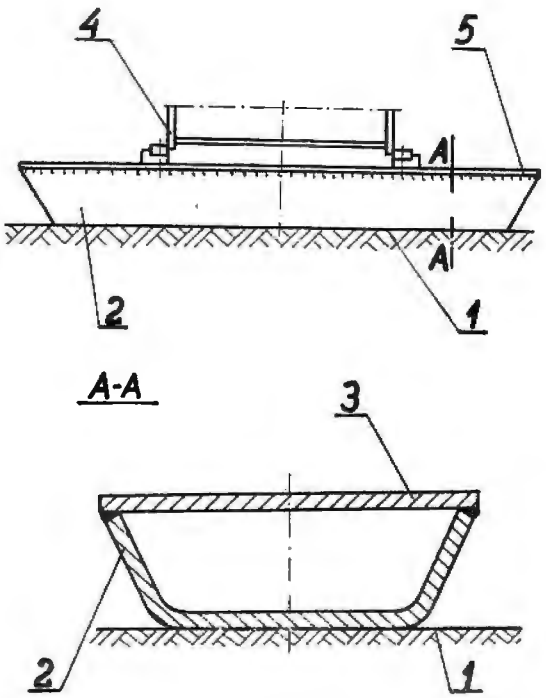

81e; B65g **W. 51832** 24.04.1974

Rybnicka Fabryka Maszyn „Ryfama" Przedsiębiorstwo Państwowe, Rybnik, Polska (Edward Dziedzic).

Płoza stacji napędowej górniczego przenośnika zgrzebłowego

Płoza stacji napędowej górniczego przenośnika zgrzebłowego stosowanego do odstawy urobku składająca się z elementów tworzących układ skrzynkowy, znamienna tym, że jej część ślizgowa (2) uformowana jest na kształt wytłoczonego z blachy korytka o rozchylonych na boki ramionach zamkniętego od góry płaską płytą (3) połączoną trwale z ramionami korytka, która to płyta (3) stanowi podstawę do osadzenia na płozie korpusu (4) stacji napędowej przenośnika. (1 zastrzeżenie)

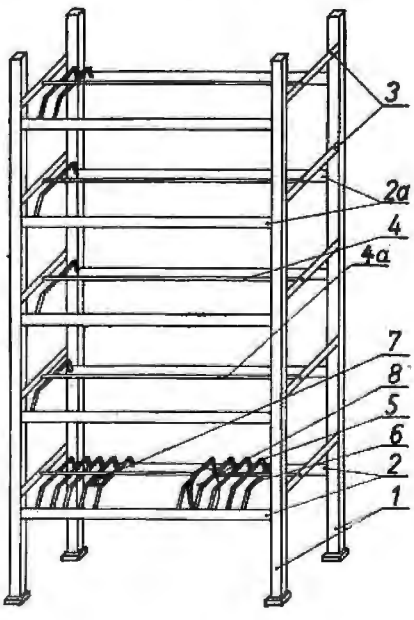

81e; B65g W. 51837 22.04.1974

Przedsiębiorstwo Geofizyki Górnictwa Naftowego, Kraków, Polska (Kazimierz Pałka).

Dwustronny stojak na pojemniki taśm magnetycznych

Dwustronny stojak na pojemniki taśm magnetycznych, znamienny tym, że składa się z konstrukcji nośnej, którą stanowią słupki (1) zespolone wspornikami (2,2a) poprzeczkami bocznymi (3) i poprzeczkami rozdzielającymi (4,4a) oraz z prętów (5) przytwierdzonych końcami do wsporników (2,2a), zaś w środkowej części utwierdzone przez poprzeczki rozdzielające (4,4a), przy czym pomiędzy prętami (5) znajdują się ruchome ograniczniki (7) wykonane najkorzystniej z gumy, których położenie pomiędzy prętami (5) od strony poprzeczek rozdzielających (4,4a) uzależnione jest od wielkości pojemnika taśm, a ponadto na prętach (5) nałożona jest koszulka (6) najkorzystniej igelitowa chroniąca pojemniki taśm przed mechanicznymi uszkodzeniami. Stojak wykonany jest z materiału niemagnetycznego, przy czym słupki (1) najkorzystniej z materiału drewno-podobnego, zaś wsporniki (2,2a), poprzeczki boczne (3), poprzeczki rozdzielające (4,4a), pręty (5) najkorzystniej z aluminium. (2 zastrz.)

81e; B65g W. 51838 22.04.1974

Zakłady Konstrukcyjno-Mechanizacyjne Przemysłu Węglowego, Gliwice, Polska (Karol Reich, Helmut Ziegler, Władysława Kopecka).

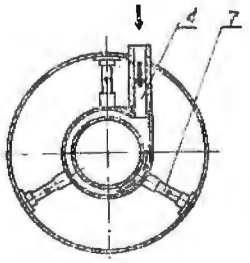
Strumienica

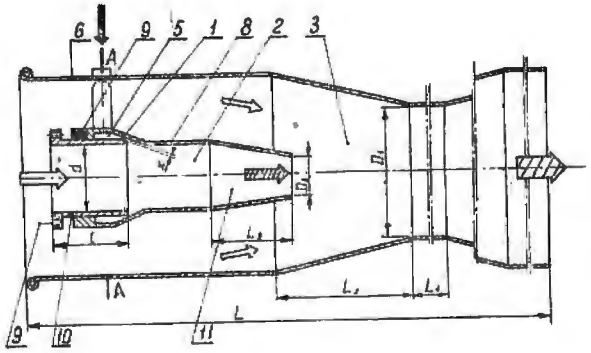
Strumienica według wzoru użytkowego składa się z dwóch strumienic umieszczonych współosiowo jedna wewnątrz drugiej. Strumień płynu napędzającego doprowadza się do komory zasilającej (5) strumienicy wewnętrznej (8) kanałem wlotowym (4) stycznym do pobocznicy komory zasilającej (5) i zarazem prostopadłym do płaszczyzny maridionalnej strumienicy. Stosunki wymiarów poszczególnych elementów układu mają stałe wartości i tak:

$$\frac{L}{d}=4,\ \frac{L_1}{D_1}=1{,}5,\ \frac{L_2}{D_1}=1{,}5,\ \frac{L_3}{D_3}=2,\ \frac{d}{x}=160$$

oraz $\frac{l}{d}=1$ dla uzyskania najkorzystniejszych parametrów techniczno-eksploatacyjnych strumienicy.

(1 zastrzeżenie)

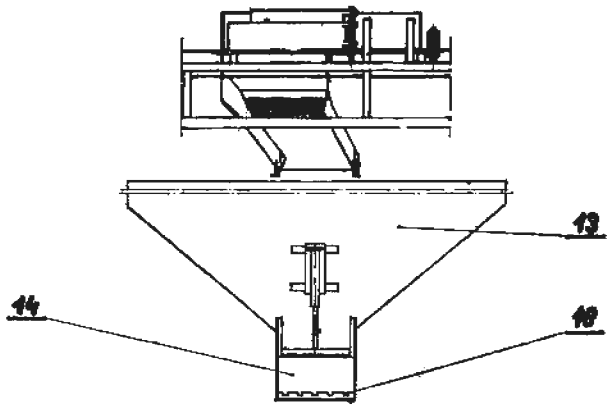

81e; B65g W. 51844 27.04.1974

Kopalnia Węgla Kamiennego „Anna", Przedsiębiorstwo Państwowe, Pszów, Polska (Zygmunt Student, Hubert Kasperek, Józef Dzierżęga, Jerzy Fiegler, Józef Drewniany).

Urządzenie przesypowo załadowcze

Przedmiotem wzoru jest urządzenie przesypowo-załadowcze, które to urządzenie ma ścieracz (6) osadzony uchylnie za zgarniaczem (5) nad taśmą na pionowym czopie (4) zabudowanym na wzmocnionym odcinku konstrukcji nośnej, przenośnika (3) do której zamocowane są pionowe wsporniki (7), na których jest zawieszona przegubowo pionowa część zsuwni (8), która w części środkowej posiada sitowy element spiralny (9), zakończony prostą końcówką zaopatrzoną w boczne ślizgi (11) wsparte na prowadnicach (12), zabudowanych w górnej części zbiornika (13), którego wylot (14) posiada poprzeczne wycięcie (18), a zamknięcie stanowi zasuwa (15) zaopatrzona w zgniatający nóż (19). (1 zastrzeżenie)

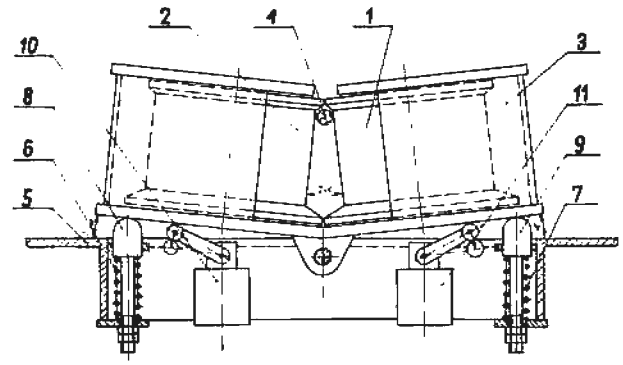

81e; B65g **W. 51869** 30.04.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Dźwignic i Urządzeń Transportowych, Bytom, Polska (Julian Bobulski, Marian Machnik).

Urządzenie do wciągania wózków hartowniczych na przesuwnicę o dwóch torach za pomocą jednej przyciągarki

Przedmiotem wzoru jest urządzenie do wciągania wózków hartowniczych na przesuwnicę o dwóch torach za pomocą jednej przyciągarki, stosowane zwłaszcza w fabrykach płyt drewnopochodnych. Urządzenie wyposażone jest w dwie rolki **(1)** i **(2)** o osiach nachylonych do siebie, osadzone w wahliwej ramie **(3)** oraz w dwa czujniki **(10)** i **(11)** wyboru toru, usytuowane pod tą ramą, pod którą osadzone są suwliwie dwa popychacze **(8)** i **(9)** dociskane do niej sprężynami **(6)** i **(7)**. Między rolkami umieszczona jest lina **(4)** przyciągarki, która w zależności od wciąganego wózka przechyla jedną z rolek, powodując zadziałanie czujnika, który z kolei powoduje sprzężenie elektryczne wyłącznika krańcowego z układem sterowania silnika przyciągarki i umożliwia ponowne uruchomienie przyciągarki dla wciągnięcia drugiego wózka na przesuwnicę. (1 zastrzeżenie)

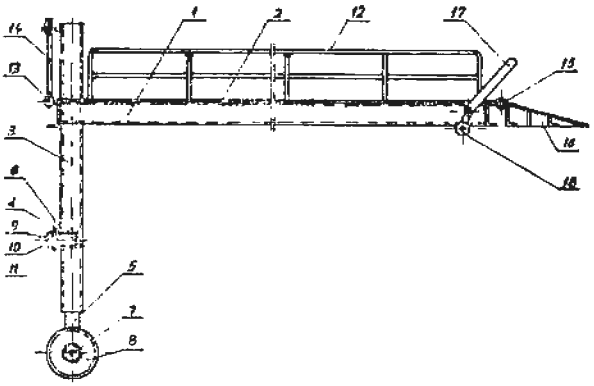

81e; B65g **W. 51870** 30.04.1974

Dębickie Zakłady Opon Samochodowych „Stomil", Dębica, Polska (Edward Cichowski, Zdzisław Słabocha).

Ruchomy pomost ładunkowy

Ruchomy pomost ładunkowy, znamienny tym, że posiada prostokątną ramę **(1)** w narożach, w których z jednej strony są zamocowane pionowo dwie rury **(3)** z wykonanymi wycięciami **(4)** przy czym wewnątrz rur **(3)** są umieszczone wysuwane rury **(5)** mające w środkowej części zębatki **(6)** przytwierdzone u dołu do poziomej osi **(7)** z jezdnymi kółkami **(8)** zaś do rur **(3)** w miejscach prostokątnych wycięć **(4)** są zamocowane łożyska **(9)** wraz z osią **(10)**, na której są osadzone zębate koła **(11)** zazębiające się z zębatkami **(6)** wewnętrznych rur **(5)**. (2 zastrzeżenia)

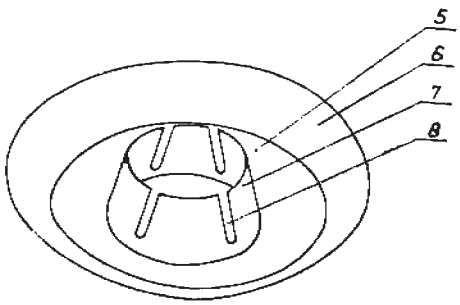

81e; B65g **W. 52039** 10.06.1974

Biuro Projektów Przemysłu Metali Nieżelaznych „Bipromet", Katowice, Polska (Andrzej Wawrzak).

Paleta do drutu zwiniętego w krąg

Paleta jest stosowana w zakładach przetwórstwa hutniczego, zwłaszcza w ciągarniach drutu, do transportu międzyoperacyjnego kręgów drutu. Ma ona kształt misy. Zewnętrzne obrzeże pierścieniowego dna **(5)** jest wygięte ku górze tak, że tworzy stożkową zewnętrzną ściankę **(6)**. Do wewnętrznego brzegu dna **(5)** jest przyspawana stożkowa wewnętrzna ścianka **(7)**, w której znajdują się wycięcia **(8)**; umożliwiają one nasunięcie palety na pionowy trzon, zabudowany na stałe na stanowisku roboczym. (1 zastrzeżenie)

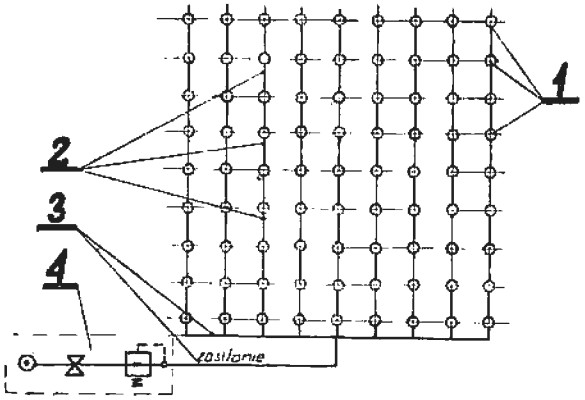

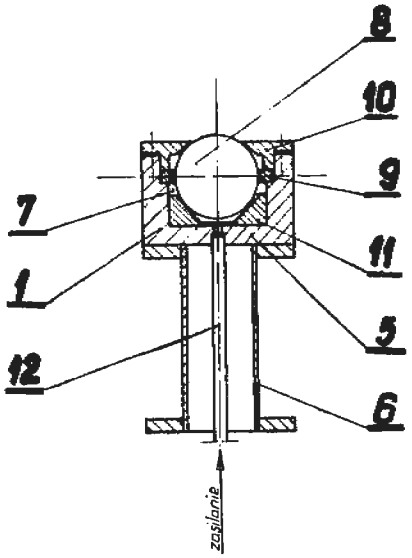
81e; B65g **W. 52043** 10.06.1974

Centrum Techniki Wytwarzania Przemysłu Okrętowego „Promor" Przedsiębiorstwo Projektowo-Technologiczne, Gdańsk-Wrzeszcz, Polska (Zdzisław Tarnowski, Bogdan Szanser).

Podajnik kulowy o łożyskach odciążonych cieczą

Podajnik kulowy o łożyskach odciążonych cieczą składa się z zespołu kulowych łożysk **(1)**, umocowanych na ramie **(2)**, instalacji **(3)** zasilającej oraz sterowniczego pulpitu **(4)**. Kulowe łożysko **(1)** składa się z głowicy **(5)** zamocowanej do wsporczej konstrukcji **(6)** ramy **(2)** w gnieździe **(7)** której umieszczona jest kula **(8)** współpracująca z dławiącym pierścieniem **(9)**, ograniczona poosiowo oporowymi pierścieniami **(10)** i **(11)**. Nośność kulowego łożyska **(1)** regulowana jest bezstopniowo, poprzez zmianę ciśnienia cieczy zasilającej. (2 zastrzeżenia)

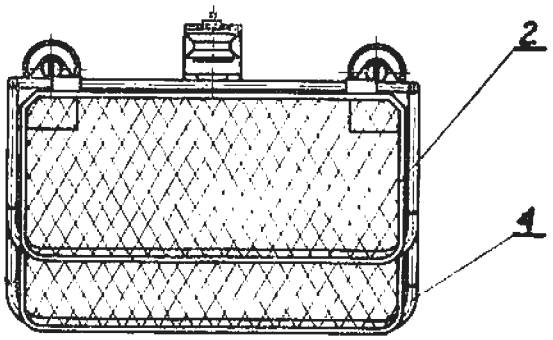

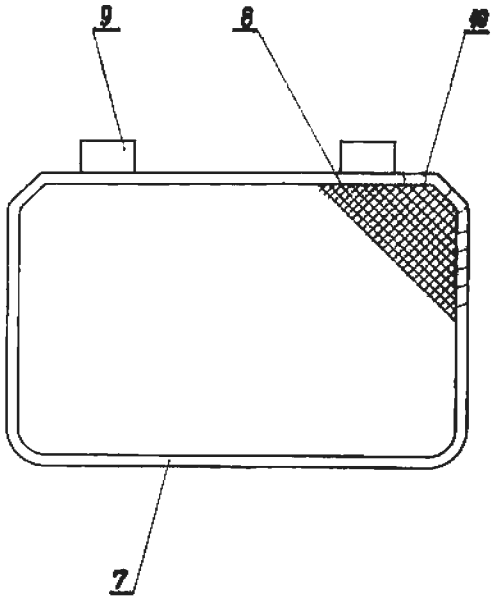
81e; B65g **W. 52062** 15.06.1974

Nowotarskie Zakłady Przemysłu Skórzanego „Podhale", Nowy Targ, Polska (Krzysztof Pływacz, Edward Sapeta, Władysław Skalski).

Wózek przenośnika

Wózek przenośnika międzyoperacyjnego dla przemysłu obuwniczego posiadający wymienne półki (2). Półki (2) posiadają kształt zbliżony do prostokąta, a płaszczyznę nośną stanowi siatka lub płytka (8) napięta na ramkę (7). Półka wymienna (2) nasadzona jest luźno na wspornik półki (4). (3 zastrzeżenia)

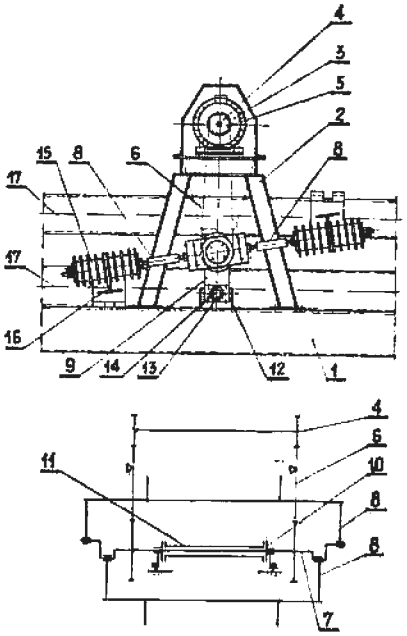

81e; B65g **W. 52089** 21.06.1974

Centralny Ośrodek Badawczo-Projektowy Górnictwa Odkrywkowego „Poltegor", Wrocław, Polska (Ferdynard John, Mieczysław Rutkowski, Edward Nowak).

Napęd w rezonansowych przenośnikach wibracyjnych

Na ramie (1) nośnej przenośnika wibracyjnego ustawiona jest konstrukcja wsporcza (2) pod silnik elektryczny (3) z dwoma końcówkami wału (4), na których zamocowane są koła (5) pasków klinowych (6). Paski klinowe (6) napędzają główny wał (7) napędowy, który ma po dwa wykorbienia z każdej strony usytuowane przeciwlegle o 180°. Korbowody (8) na wykorbieniach skierowanych w tym samym kierunku są ze sobą sprzęgnięte dla zapewnienia równoległej pracy łożysk oraz jako zabezpieczenie przed zatarciem labiryntów. Podparcie (9) głównego wału (7) napędowego na ramie (1) jest wahliwe w płaszczyźnie osi przenośnika. Obudowy (10) głównego wału (7) napędowego połączone są rurą (11) zapewniającą równoległą pracę łożysk głównych. Przegub (12) podparcia wału ma tulejkę (13) gumową zaciśniętą na czopie (14) ramy (1).

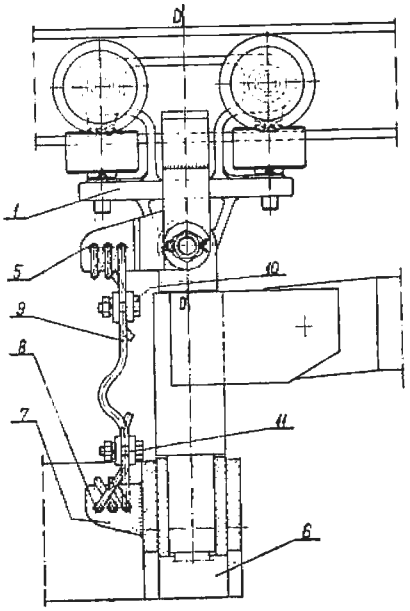
Takie rozwiązanie nie wymaga smarowania czopów. Przeniesienie napędu z głównego wału odbywa się za pomocą pary korbowodów **(8)** zamocowanych przegubowo poprzez zestaw sprężyn gumowych **(15)**. Sprężyny gumowe **(15)** oparte są na obejmie **(16)** zaciśniętej na rynnie **(17)** przenośnika. (3 zastrzeżenia)

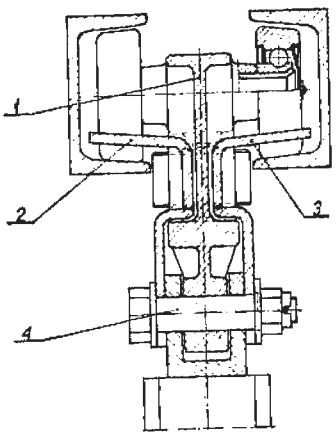
81e; B65g **W. 52103** 24.06.1974

Fabryka Samochodów Osobowych POLMO, Warszawa, Polska (Jerzy Weralski, Bogdan Barszczak, Eugeniusz Kinsner).

Wieszak przenośników podwieszonych

Wieszak przenośników podwieszonych przenoszących ciężkie półfabrykaty i wyroby w zakładach przemysłowych składa się z wózka na którego korpusie **(1)** po obu stronach nałożone są płaskowniki **(2)** i **(3)** a w środkowej części osadzone na trzpieniu **(4)**. Płaskowniki posiadają otwory **(5)**. Do wieszaka **(6)** przyspawany jest płaskownik **(7)** z otworami **(8)**. Elastyczny łącznik **(9)** przewinięty jest przez otwory **(5)** i **(8)** i zaciśnięty śrubami **(10)** i **(11)**. (4 zastrzeżenia)

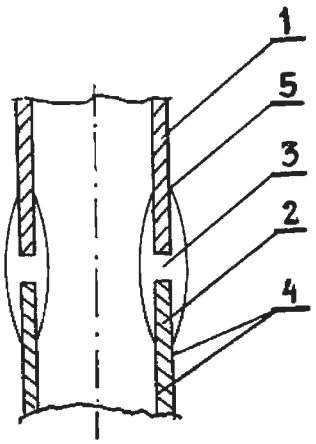

81e; B65g **W. 52127** 28.06.1974

Politechnika Poznańska, Poznań, Polska (Hanna Mościcka-Grzesiak, Mirosław Stroiński).

Przewód do transportu wybuchowych materiałów sypkich i płynnych

Przewód przeznaczony jest do transportu wybuchowych materiałów sypkich i płynnych. Przewód składa się z metalowych rur oraz rurowego wziernika. Wziernik ma wewnętrzne i zewnętrzne powierzchnie z przezroczystej elektroprzewodzącej warstwy i połączony jest z metalowymi rurami, poprzez podatny elektroprzewodzący łącznik z kształtowymi obrzeżami o ostrych krawędziach. (1 zastrzeżenie)

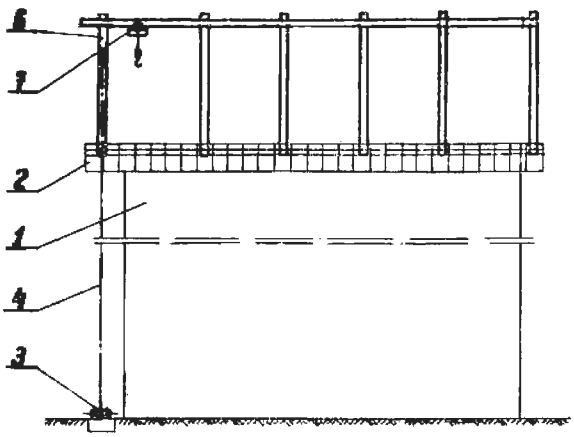
81e; B65g **W. 52134** 28.06.1974

Główne Biuro Studiów i Projektów Górniczych. Biuro Projektów Górniczych, Kraków, Polska (Juliusz Szczurowski, Józef Miksa).

Urządzenie do transportu materiałów przy wznoszeniu budowli metodą deskowania ślizgowego

Urządzenie do transportu materiałów stosowane jest zwłaszcza przy wznoszeniu budowli metodą deskowania ślizgowego.

Urządzenie wyposażone jest w wyciągarkę stałą stojakową i wyciągarkę przejezdną niskiego podnoszenia. Na konstrukcji deskowania ślizgowego **(2)** zabudowany jest ustrój nośny **(6)** urządzenia do transportu materiałów, na którym zainstalowana jest wciągarka przejezdna **(7)** wciągarka stała stojakowa **(3)** oraz układ krążków prowadniczych. Linia robocza wciągarki stojakowej stałej zamocowana jest jednym końcem na bębnie wciągarki, a drugim zakotwiona jest w gruncie. Lina w części pod układem krążków prowadniczych przepuszczana jest przez sanki prowadnicze. Wciągarka stała stojakowa i układ krążków prowadniczych stanowią zespół transportu pionowego wysokiego podnoszenia, współpracujący z wyciągarką przejezdną **(7)**. (1 zastrzeżenie)

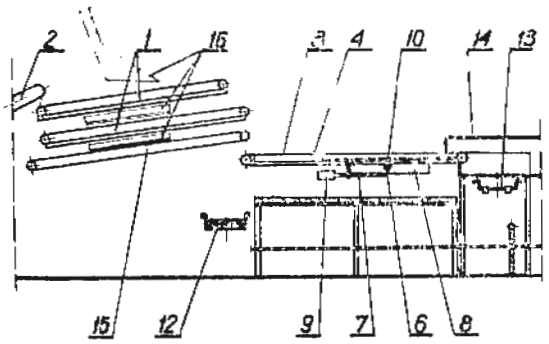
81e; B65g **W. 52137** 29.06.1974

Stocznia im. Komuny Paryskiej, Przedsiębiorstwo Państwowe, Gdynia, Polska (Ryszard Motowidło, Jerzy Arcisz).

Urządzenie do transportu filetów ryb na statku

Przedmiotem wzoru użytkowego jest urządzenie do transportu filetów ryb na statku, na odcinku od maszyny obróbczej do stanowiska układania. Na dotychczas stosowanych urządzeniach duża część filetów ulega uszkodzeniu. Urządzenie według wzoru tworzy stół **(5)**, w który wbudowane są waga **(8)** i rama **(4)**, do której zamocowany jest taśmowy przenośnik **(12)**. Nad przenośnikiem zamocowany jest przesuwnie osuszający zespół **(1)**. Na osuszającym zespole **(1)** filety są dokładnie osuszane, a przenośnik **(12)** dostarcza filety w obszar powierzchni roboczej obsługującego.

(2 zastrzeżenia)

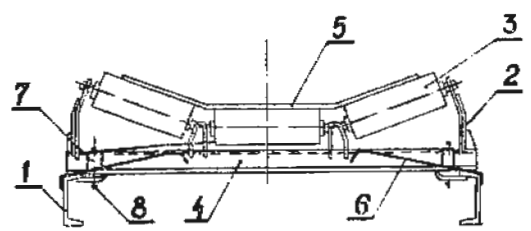
81e; B65g **W. 52182** 06.07.1974

Centralny Ośrodek Badawczo-Projektowy Wzbogacania i Utylizacji Kopalin „Separator", Katowice, Polska (Zdzisław Kamiński, Antoni Myrta, Wiktor Kaczmarczyk).

Przenośnik taśmowy

Przenośnik taśmowy jest zaopatrzony w płyty osłonowe **(6)** wykonane z tworzywa sztucznego chroniące dolny bieg taśmy przed zanieczyszczeniem od transportowanego na taśmie górnej **(5)** materiału. Płyty osłonowe **(6)** mają kształt trapezu równobocznego którego zbieżne krawędzie spoczywają na ramionach kątownika **(4)** uchwytu **(2)** zestawu krążnikowego natomiast dłuższa podstawa jest oparta o ceownik stalowej konstrukcji nośnej **(1)**. Płyty osłonowe **(6)** mocowane są do konstrukcji **(1)** za pomocą profilowych elementów sprężystych **(7)** utwierdzonych za pomocą śruby **(8)** łącznie z uchwytem **(2)** zestawu krążnikowego.

(1 zastrzeżenie)

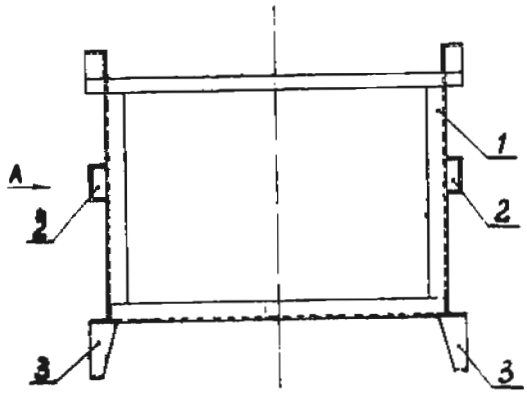
81e; B65g **W. 52211** 12.07.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Techniki i Organizacji Produkcji Maszyn Górniczych, Katowice, Polska (Waldemar Pycia, Jan Klimala).

Pojemnik wywrotu

Pojemnik przystosowany do opróżniania go z zawartości przez wywracanie posiada na dwóch przeciwległych ścianach bocznych prowadnice **(2)** trwale umocowane do pojemnika. Prowadnice **(2)** stanowią pochwę dla dźwigni wywrotu a wykonane są najkorzystniej z kształtownika o przekroju ceowym lub z kilku oddzielnych uchwytów na bocznych ścianach pojemnika **(1)** w osi prostopadłej do osi pojemnika.

(2 zastrzeżenia)

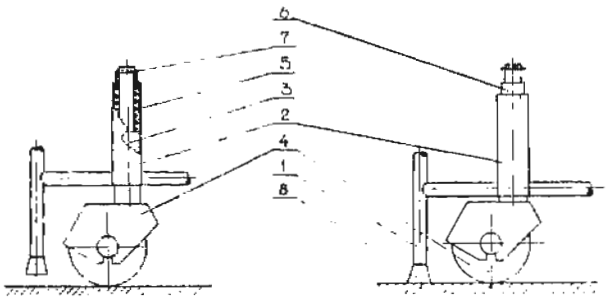
81e; B65g **W. 52235** 18.07.1974

Centralny Ośrodek Gospodarki Magazynowej Poznań, Polska (Stanisław Biernat, Wojciech Mrug).

Zespół hamujący urządzenia jezdnego

Zespół hamujący przeznaczony do dowolnego urządzenia jezdnego charakteryzuje się tym, że podstawa **(1)** lub rama urządzenia, posiada przytwierdzoną tuleję **(2)** w której osadzony jest obrotowy trzpień **(3)** na którym spoczywa śrubowa sprężyna. Trzpień połączony jest z dołu bezpośrednio z oprawą koła **(4)** natomiast górna część tulei **(2)** posiada tulejkę oporową **(6)** unieruchomioną pierścieniem osadczym **(7)**, zaś dolny koniec podstawy posiada stopkę z niepoślizgowego dowolnego elastycznego tworzywa.

(1 zastrzeżenie)

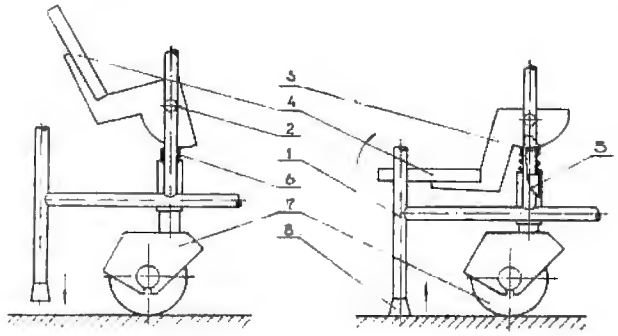
81e; B65g **W. 52236** 18.07.1974

Centralny Ośrodek Gospodarki Magazynowej, Poznań, Polska (Stanisław Biernat, Wojciech Mrug).

Zespół hamujący urządzenia jezdnego

Zespół hamujący przeznaczony do dowolnego urządzenia jezdnego charakteryzuje się tym, że podstawa **(1)** lub rama nośna urządzenia osadzona jest wahliwie na czopach w tulejkach **(2)** a krzywka **(3)** jest połączona bezpośrednio ze stopniem nożnym **(4)** przy czym robocza powierzchnia krzywki styka się z górną częścią obrotowego trzpienia **(5)** z osadzoną na nim sprężyną śrubową **(6)** zaś trzpień połączony jest trwale z obsadą koła jezdnego **(7)** a dolny koniec podstawy posiada poślizgową elastyczną stopkę **(8)**.

(1 zastrzeżenie)

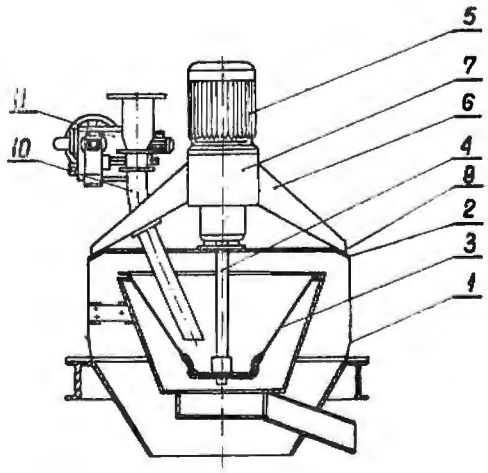
82b; B04b **W. 52260** 24.07.1974

Świdnicka Fabryka Urządzeń Przemysłowych, Swidnica, Polska (Marian Niemiec, Stanisław Kosarzewski, Wiktor Szumin).

Wirówka z napędem górnym

Wirówka z napędem górnym ma zastosowanie w przemysłach chemicznym i spożywczym.

Wirówka z napędem górnym charakteryzuje się zastosowaniem trójramiennego stojaka **(6)** wspartego na obudowie **(1)** wirówki, na którym jest zamontowa-

ny silnik **(5)** wraz ze sprzęgłem, hamulcem i ułożyskowaniem wiszącego wału **(4)** z bębnem **(3)**. Rozstaw dwóch ramion w jednej płaszczyźnie, a trzeciego pod kątem prostym do nich zapewnia wolny dostęp do wnętrza wirówki na połowie obwodu, co umożliwa wymianę sit bez demontażu stojaka. Jedno z ramion stojaka jest wykorzystane do mocowania układu napełnienia **(11)** wraz z rynną zasilającą **(10)**.

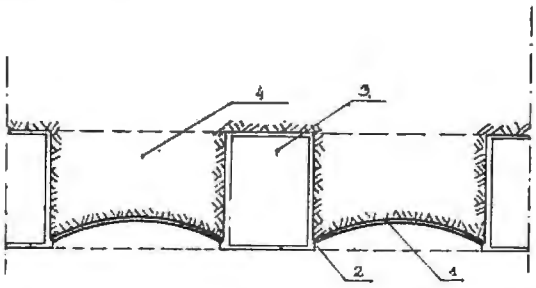
(3 zastrzeżenia)

84a; E02b **W. 52082** 19.06.1974

Politechniką Gdańska, Gdańsk, Polska (Radzisław Knut).

Płyta profilowa do obudowy nabrzeża

Płyta profilowa przeznaczona jest do obudowy nabrzeża. Płyta **(1)** wyprofilowana jest w łukowatym kształcie i ustawiona zewnętrznym promieniem wygięcia w kierunku gruntu nabrzeża. (1 zastrzeżenie)

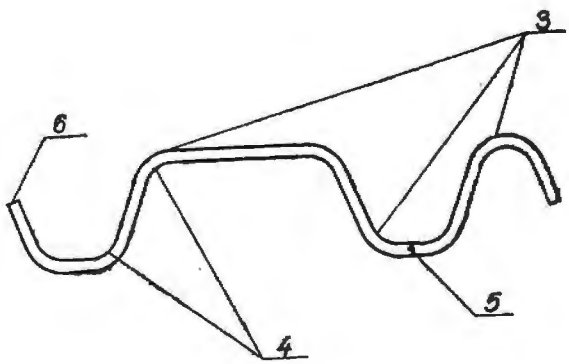

84c; E02d **W. 52268** 19.07.1974
37e; E04g

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Budownictwa Wodno-Inżynieryjnego, Warszawa, Polska (Marek Świeca Janina Borowska, Jerzy Czaplicki, Stanisław Starczewski).

Kształtownik stalowy do obudowy wykopów wąskoprzestrzennych

Kształtownik stalowy przeznaczony do wbijania w grunt dla wykonania pionowej obudowy wykopów

wąskoprzestrzennych polega na tym, że przekrój jego jest kształtu sinusoidalnego 3 o łagodnych krzywiznach 4. Pole przekroju kształtownika 5 oraz szerokość przekroju są dwukrotnie większe niż w znanych kształtownikach, a grubość ścianki 6 jest prawie dwukrotnie większa i wynosi 7 mm. (1 zastrzeżenie)

85c; C02c **W. 51834** 24.04.1974

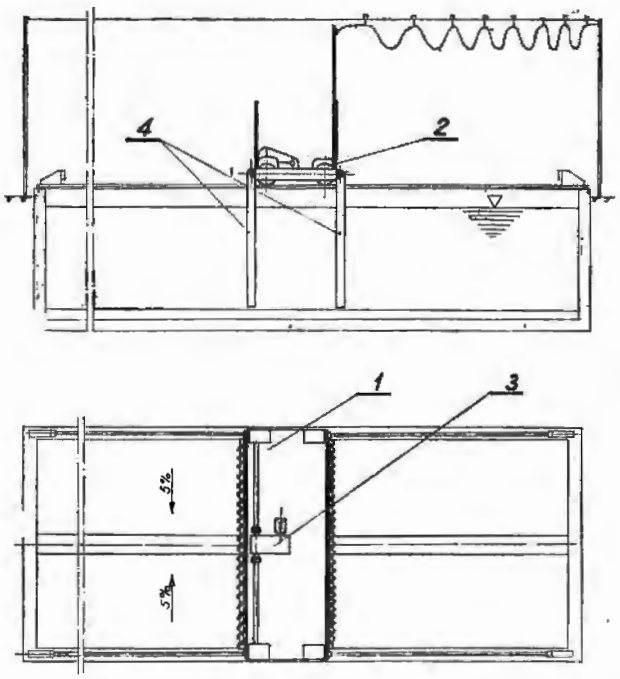
Biuro Projektów Przemysłu Skórzanego, Kraków, Polska (Wacław Kozyra).

Urządzenie do zagęszczania osadu w oczyszczalniach ścieków

Urządzenie przeznaczone jest do zagęszczania osadu w oczyszczalniach ścieków, w szczególności przemysłu garbarskiego.

Urządzenie składa się z przegarniaczy segmentowych — żaluzjowych, stanowiących pręty **(4)** stalowe lub deski płaskie podwieszone w sposób wahadłowy do pomostu jezdnego **(1)**, wyposażonych dodatkowo w mechanizm blokujący, umożliwiający sztywne połączenie prętów **(4)** z pomostem **(1)**, umieszczony w miejscu mocowania prętów **(4)** do pomostu **(1)**. Przegarniacze stanowiące pręty **(4)** stalowe lub deski są zanurzone w osadzie i sięgają dna zbiornika.

(1 zastrzeżenie)

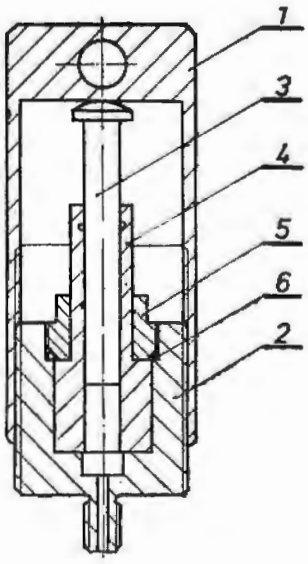

87a; B25b **W. 51812** 18.04.1974

Gdyńska Stocznia Remontowa, Gdynia, Polska (Czesław Owanek, Kazimierz Piętka).

Przyrząd do zdejmowania zębatek ze stożkiem z wirnika silnika elektrycznego

Przyrząd przeznaczony jest do zdejmowania zębatek ze stożkiem z wirnika silnika elektrycznego. Przyrząd składa się z korpusu **(2)**, na którym jest zamocowane pokrętło **(1)**. Wewnątrz korpusu **(2)** jest zamocowany cylinder **(4)** z tłokiem **(3)**. Cylinder **(4)** jest dociskany do korpusu **(2)** za pomocą nakrętki **(5)**. Pomiędzy korpusem **(2)** i nakrętką **(5)** znajduje się uszczelka **(6)**. (1 zastrzeżenie)

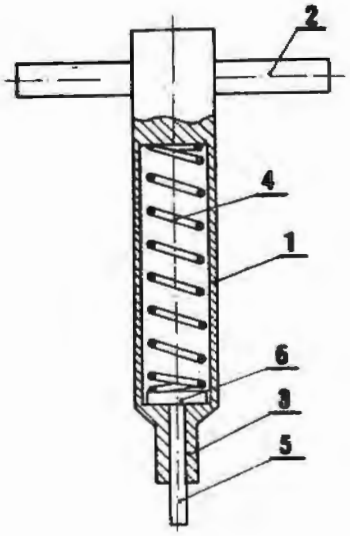
87a; B25b **W. 51818** 18.04.1974

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Pomiarów i Automatyki Elektronicznej, Wrocław, Polska (Kazimierz Fercowicz, Janusz Mackford).

Klucz trzpieniowy

Klucz trzpieniowy ma zastosowanie jako narzędzie w obróbce maszynowej, szczególnie zaś przy zamocowywaniu detali w uchwytach tokarskich, narzędzi w uchwytach wiertarskich lub głowic frezarskich oraz przy innych maszynach do obróbki lub skrawania.

Klucz ma korpus **(1)** zakończony z jednej strony pokrętłem **(2)**, zaś z drugiej strony kształtowym trzpieniem **(3)**. Wewnątrz korpusu **(1)** jest usytuowana sprężyna **(4)** dociskająca cylindryczny wyrzutnik **(5)** usytuowany poosiowo, przesuwnie wewnątrz korpusu **(1)** i trzpienia **(3)** w ten sposób, że w stanie spoczynkowym wyrzutnik **(5)** wystaje ponad płaszczyznę czołową trzpienia **(3)**. (2 zastrzeżenia)

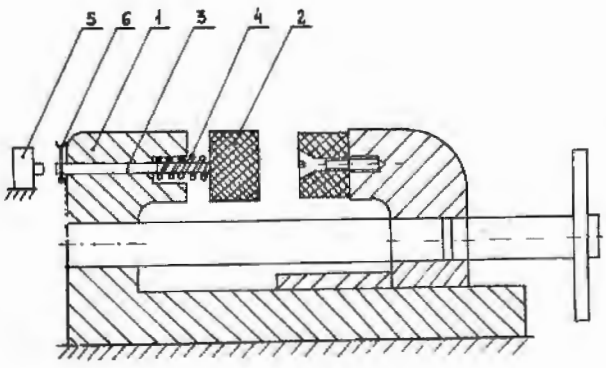
87a; B25b **W. 52087** 20.06.1974

Przedsiębiorstwo Uprzemysłowionego Budownictwa Rolniczego, Poznań, Polska (Henryk Ptaszyk, Marian Rosiński).

Imadło maszynowe

Imadło maszynowe przeznaczone jest do mocowania przedmiotów różnego kształtu w czasie obróbki na wiertarkach, frezarkach, strugarkach i szlifierkach.

Imadło składa się z ruchomej i stałej szczęki z nakładkami, w których zaciska się obrabiany przedmiot. W jednej z nakładek utwierdzone są kołki osadzone przesuwnie w otworach szczęki, przy czym pomiędzy nakładką a szczęką znajduje się sprężyna dla odsunięcia nakładki. Końce tych kołków połączone są z drogowym łącznikiem, włączonym w obwód sterujący ruchem napędu narzędzia skrawającego i mają otwory, w których znajdują się zawleczki zapobiegające wypadnięciu nakładki. (1 zastrzeżenie)

87a; B25g **W. 52131** **29.06.1974**
37g¹; E06b

Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Stolarki Budowlanej, Wołomin, Polska (Jan Konarzewski).

Przyrząd do zakładania uszczelek, zwłaszcza w okna

Przyrząd do zakładania uszczelki taśmowej przeznaczony jest do łatwiejszego i szybszego założenia taśm uszczelniających w oknach.

W korpusie (1) przymocowanym do uchwytu (2) osadzony jest prowadnik (4), który występem (5) prowadzi przyrząd w rowku, oraz prostuje i wprowadza uszczelkę (6) do rowka ościeżnicy lub skrzydła okiennego kanałem (7), o profilu odpowiadającym profilowi taśmy uszczelniającej. Kanał (7) ustawiony jest pod kątem, umożliwiającym przejście uszczelki nad występem prowadzącym (5) oraz łukowe wprowadzenie jej pod rolkę (8) wciskającą uszczelkę w rowek. Uszczelka (6) podtrzymywana jest pod rolką (8) przez występ (9) korpusu (1). (2 zastrzeżenia)

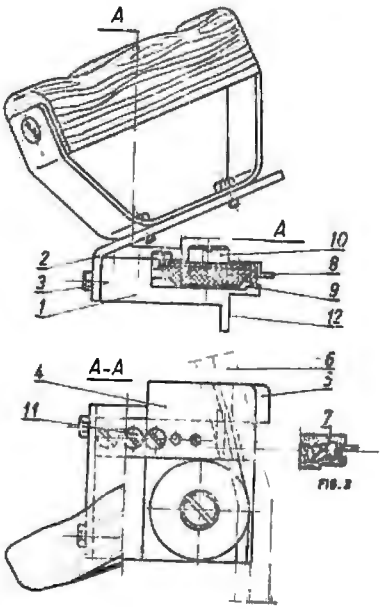

Fig. 2

KOMUNIKAT

URZĄD PATENTOWY

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

podaje do wiadomości

że od dnia 1.06.1975 obowiązuje nowy numer

KODU POCZTOWEGO

00-950 skr. poczt. 203

zamiast dotychczasowego kodu

00-931

Wykaz zgłoszeń wynalazków opublikowanych w BUP nr 6/II (48) 1975 r. w układzie numerowym

Nr zgłoszenia	Klasy	Strona
1	2	3
122851	5c; E21d	13
151908	18a; C21b	33
166408 T	31b^2; B22d	71
167281 T	31b^1; B22c	71
169981 T	7c; B21d	27
169983 T	5d; E21f	18
169985 T	5c; E21d	14
169991 T	21a^1; H03k	42
169999 T	42e; G01f	91
170005 T	5d; E21f	19
170000 T	5b; E21c	7
170001 T	36e; F24g	78
170006 T	5d; E21f	19
170007 T	5c; E21d	14
170008 T	5c; E21d	14
170016	69; B26b	141
170019	21a^4; H01q	45
170021	21a^4; H01q	45
170028 T	46c; F02m	106
170032 T	74c; G08b	143
170034 T	7h; B21k	29
170035 T	37e; E04g	83
170036 T	37e; E04g	83
170038 T	47g^2; F16t	114
170042 T	46k; F02p	108
170044 T	36d; F24f	75
170050 T	40b; C22b	86
170054 T	10b; C10l	29
170066 T	5c; E21d	15
170067 T	5c; E21d	15
170068 T	5b; E21c	7
170070 T	85c; C02c	157
170072 T	21e; G01r	57
170073 T	21e; G01r	57
170076 T	5d; E21f	19
170081	20c; B61d	38
170082	21c; H02g	47
170096 T	18c; C21d	35
170097 T	18c; C21d	35
170098 T	18c; C21d	35
170103 T	58a; B30h	124
170106 T	18c; C21d	35
170110 T	21g; H01f	61
170116 T	5b; E21c	7
170127 T	21c; H01h	47
170136 T	74d; G08b	142
170149 T	46c; F02m	107
170166 T	37f; E04h	84
170167	21g; H01s	62
170174 T	5a; E21b	3
170180 T	5c; E21d	15
170183 T	21e; G01r	57
170185	37a; E04b	79
170188	10b; C10l	29

Nr zgłoszenia	Klasy	Strona
1	2	3
170190	21a^3; H04q	44
170191	21c; H02g	47
170193	37a; E04b	79
170195 T	5b; E21c	7
170196 T	5a; E21b	4
170203 T	40b; C22c	86
170209 T	85b; C02b	156
170212 T	74d^1; G08g	142
170216 T	84a; E02b	154
170223 T	20d; B61f	39
170242 T	20c; B61d	38
170259 T	81e; B65g	146
170260 T	7c; B21d	27
170265 T	42r^2; G05d	102
170268 T	18a; C21b	34
170269 T	10a; C10b	29
170270 T	85c; C02c	157
170271 T	50c; B02c	122
170283 T	40a; C22b	85
170285 T	5b; E21c	8
170286 T	5c; E21d	16
170287 T	5c; E21d	16
170290 T	5b; E21c	8
170295 T	74a; G08b	141
170296 T	5a; E21b	4
170314	20e; B61g	40
170317 T	20d; B61f	40
170324	42m^4; G06g	100
170325	81e; B65g	146
170332 T	14c; F01d	31
170335 T	58a; B30b	125
170338 T	5d; E21f	20
170340 T	50e; B01d	123
170341 T	60b; F15c	129
170346 T	42e; G01f	91
170350 T	5d; E21f	20
170351 T	47f^1; F16l	111
170352 T	5a; E21b	4
170373 T	84d; E02f	156
170374 T	42m^3; G06f	99
170381 T	20c; B61d	39
170384	31b^1; B22c	71
170387	67a; B24b	138
170388	1a; B01d	1
170389	74a; G08b	141
170393 T	7c; B21d	27
170395 T	42i; G01w	93
170399 T	5c; E21d	16
170403 T	7c; B21d	27
170414 T	42s; B06b	104
170416 T	47g; F16k	112
170417 T	42b; G01b	87
170418 T	21c; H01r	47
170420 T	5b; E21e	8

1	2	3
170421 T	5b; E21c	9
170425	81e; B65g	146
170426	81e; B65g	147
170427	81e; B65g	147
170428	5c; E21d	16
170429	5b; E21c	9
170430	10a; C10b	29
170431	40a; C22b	85
170438	42s; B06b	104
170442 T	60a; F15b	127
170444 T	42r[1], G05b	102
170445 T	60b; F15c	130
170448 T	65a; B63b	136
170451 T	42r[3]; G05f	103
170455 T	36d; F24f	76
170456 T	17f; F28d	33
170457 T	42b; G01b	88
170458 T	31a[3]; F27d	69
170459 T	81e; B65g	148
170461 T	21c; H02p	48
170465 T	21d[1]; H02k	56
170474 T	21c; H01b	48
170478	47c; F16d	110
170479 T	42i; G01k	93
170481 T	31b[2]; B22d	72
170482 T	5d; E21f	20
170483 T	1b; B03c	2
170484 T	37c; E04d	83
170487 T	37c; E04d	83
170499 T	42b; G01b	88
170512 T	5c; E21d	17
170514 T	49c; B23d	118
170516 T	17e; F25g	32
170518 T	42k; G01l	94
170525	5c; E21d	17
170527	81e; B65g	148
170528 T	31b[3]; B22f	73
170536	60a; F15b	127
170539 T	37a; E04b	80
170541 T	65h; B63h	138
170542 T	85c; C02c	157
170543 T	21c; H01h	49
170544 T	42q; H04r	101
170545 T	47a[3]; F16f	109
170553 T	21c; H02p	48
170554 T	21n[7]; H04n	65
170556 T	49m; B23q	121
170563 T	5d; E21f	20
170567 T	5b; E21c	9
170574 T	31b[2]; B22d	72
170575 T	67a; B24b	139
170577	18b; C21c	34
170590 T	49c; B23d	118
170599 T	35a; B66b	73
170600 T	81c; B65d	145
170605 T	5d; E21	21
170606 T	47f[2]; F16j	112
170608 T	63c; B60d	131
170612 T	21c; H02g	49
170614 T	84a; E02b	154
170618 T	60a; F15b	128
170622	74d[1]; G08g	143
170624	49a; B23b	115
170627	31a[3]; F27d	70
170628	14c; F01d	31

1	2	3
170629	63c; B62d	131
170632	68d; E05f	140
170640 T	42r[3]; G05f	103
170643 T	42b; G01b	88
170653 T	21c; H01h	49
170654 T	7a; B21b	26
170655 T	21a[1]; H03k	42
170656 T	5e; E21b	26
170657 T	31a[3]; F27d	70
170658 T	42k; G01b	94
170659 T	21c; H02g	49
170665 T	81a; B65b	144
170666 T	21c; H02p	50
170668 T	63k; B62m	135
170671 T	47g[1]; F16k	113
170673 T	21c; H01r	50
170677 T	81e; B65g	148
170678 T	50a; B02b	122
170679 T	21a[1]; H03k	42
170681 T	37a; E04b	80
170684	81e; B65g	148
170685	31b[2]; B22d	72
170688	47f[1]; F16l	111
170690	17f; F28d	33
170702 T	42f; G01g	92
170711 T	20h; G01b	41
170715 T	5c; E21d	17
170727	27b; F04b	67
170730 T	42e; G01f	91
170734 T	60a; F15b	128
170735 T	60a; F15b	128
170737 T	49l; B23p	120
170738 T	81e; B65g	149
170739 T	5b; E21c	10
170740 T	88b; F03c	160
170742 T	42f; G01g	92
170745 T	21e; G01r	58
170747 T	5d; E21f	21
170756 T	37a; E04b	80
170788	63c; F16c	131
170806 T	47h; F16h	114
170821	46c; F02m	107
170852 T	68a; E05b	140
170853 T	67a; B24b	139
170859 T	37f; E04h	85
170862 T	65a; B63b	136
170864 T	40a; C22b	86
170868 T	24h; F23k	67
170875	40b; C22c	86
170878	14k; F01n	32
170882	40b; C22c	87
170894 T	5b; E21c	10
170949 T	42n; G09b	100
170967 T	5d; E21f	21
170974 T	85c; C02c	158
170977 T	49h; B23k	118
170978 T	35c; B66d	74
170979 T	5d; E21f	22
170981 T	35b; B66c	74
170995	46i; F02f	107
170996	63c; B62d	131
170999	36e; F24g	78
171010 T	83b; G04c	154
171017 T	5d; E21f	22
171029 T	65a; B63b	136

1	2	3
171050	69; B26	141
171056 T	18c; C21d	36
171064 T	5b; E21c	10
171070 T	5d; E21f	22
171074 T	42k; G01l	95
171079 T	37a; E04b	80
171081 T	21a^1; H03k	43
171086 T	4g; F23d	3
171094	65a; B63b	137
171095 T	18c; C21d	36
171106 T	63c; B62d	132
171122	37a; E04b	81
171124 T	85d; E03b	159
171126 T	5a; E21b	4
171134 T	50c; B02c	122
171138 T	20g; B61j	41
171141 T	42k; G01b	95
171145 T	63c; B62d	132
171154 T	5d; E21f	22
171159 T	21a^4; H04m	45
171162 T	65b; B63c	137
171164 T	7g; B21j	28
171165 T	40b; C22c	87
171175 T	21a^4; H02h	45
171181 T	18c; C21d	36
171201 T	46k; F02p	108
171205 T	63c; B60g	132
171206 T	63c; B60g	133
171221 T	46a; F02b	106
171242 T	36d; F24f	76
171247 T	65b; B63c	138
171248 T	42k; G01m	95
171258 T	65a; B63b	137
171259 T	49a; B23b	116
171285 T	46a; F02b	106
171286 T	63c; F16d;	133
171299	21a^4; H01q	46
171307 T	40d; C22f	87
171309 T	47f^1; F16c	112
171317 T	63c; B60j	133
171320 T	36c; F24d	75
171331 T	37b; E04c	82
171343	21a^3; H04m	44
171356 T	88a; F03b	159
171370 T	63c; F16d	133
171389	40b; C22c	87
171398 T	5d; E21f	23
171439 T	35a; B66b	73
171446 T	42k; G01m	95
171454 T	21a^1; H04l	43
171465 T	5d; E21f	23
171470 T	35a; B66b	73
171472 T	42c; G01r	90
171474	46k; H01f	108
171479 T	63c; B22d	134
171484 T	37e; E04g	84
171485 T	84c; E02d	155
171486 T	5d; E21f	23
171495 T	21a^1; H03k	43
171499 T	5d; E21f	24
171550	18c; C21d	36
171573 T	21a^2; H03f	43
171574 T	21a^2; H03f	43
171576 T	65a; B63b	137
171577 T	46a; F02b	106

1	2	3
171596 T	80a; B28b	143
171604	21a^4; H02j	46
171670	21e; H02h	58
171790 T	37e; E04g	84
171834 T	21n^7; H04n	66
172079 T	21e; G01r	58
172124 T	35a; B66b	74
172130 T	19e; E01f	37
172237 T	74b; G08b	142
172335 T	84c; E02d	155
172344 T	67b; B24c	139
172350 T	21c; H01h	50
172361 T	21e; G01r	59
172369 T	60b; F15c	130
172373	59a; F04b	126
172375 T	63e; B60c	135
172379 T	49l; B23p	120
172386 T	47c; F16d	111
172388	42t^1; G11b	105
172397 T	21c; H02p	51
172398 T	5b; E21c	10
172399 T	21c; H01h	51
172400 T	21c; H02g	51
172401 T	21e; G01r	59
172404	47a^1; F16b	109
172406	47c; F16d	111
172409 T	50e; B01d	124
172407 T	21k^9; H01m	64
172411 T	20g; B61j	41
172412 T	7d; B21f	27
172413 T	59a; F40b	126
172417 T	49h; B23k	119
172419 T	21f; F21v	61
172434 T	42n; G09b	101
172436 T	31a^3; F27d	70
172442 T	20e; B60b	40
172445 T	36d; F24f	76
172447 T	47h; F16h	114
172452 T	21c; H01h	52
172454 T	21c; H01h	52
172466 T	4c; F17d	3
172470 T	37a; E04b	81
172476 T	36e; F24g	79
172482 T	14k; F01n	32
172483 T	42b; G01b	89
172485 T	42r^1; G05b	102
172490 T	49a; B23b	116
172491 T	49b; B23c	116
172492 T	49b; B23c	117
172495 T	21g^4; G21f	63
172497 T	63c; F16d	134
172498 T	31a^1; F27b	68
172503 T	5d; E21f	24
172507 T	5d; E21f	24
172509 T	47g^1; F16k	113
172516 T	5c; E21d	18
172517 T	13b; F22d	30
172525 T	42r^3; G05f	104
172527 T	49l; B23p	121
172534 T	81e; B65g	149
172535 T	47a^1; F16b	109
172551 T	49a; B23b	116
172553	85b; C02b	156
172557 T	19b; E01h	37
172559 T	60b; F15c	130

1	2	3
172560 T	42m^2; G06d	99
172561 T	21g; H05g	62
172562 T	21h; H05b	64
172569	21k^9; H01m	65
172570	49h; B23k	119
172571	5b; E21c	11
172574 T	5a; E21b	5
172575 T	5b; E21c	11
172576 T	59a; F04b	126
172578 T	5a; E21b	5
172586 T	42k; G01m	96
172587 T	1b; B03c	2
172588 T	21c; H01b	52
172590 T	5b; E21d	11
172591 T	5b; E21d	12
172592 T	81e; B65g	149
172593 T	42f; G01g	93
172598 T	49a; B23b	117
172599 T	42i; G01k	94
172604	47g^1; F16k	113
172608	81a; B65b	144
172615 T	5d; E21f	25
172617 T	21c; H02p	53
172618 T	84c; E02d	155
172622	60a; F15b	129
172624 T	49a; B23b	117
172626 T	21e; G01r	59
172627 T	5b; E21c	12
172628 T	5b; E21c	12
172635 T	5b; E21b	12
172636 T	21c; H02p	53
172637 T	81e; B65g	150
172647 T	42k; G01m	96
172648 T	81e; B65g	150
172649 T	81e; B65g	150
172661 T	19a; E01b	37
172662 T	27b; F04c	68
172678 T	42e; G01f	91
172679 T	5b; E21c	12
172680 T	21d^1; H02k	56
172683 T	20f; B61h	41
172684 T	37f; E04h	85
172691 T	1a; B07b	1
172697 T	37a; E04b	81
172699 T	84a; E02b	155
172700 T	42o; G01p	101
172714 T	21k^9; H01m	65
172718 T	42k; G01l	96
172724 T	5a; E21b	5
172726 T	81e; B65g	150
172727 T	49d; B23f	118
172733 T	85c; C02c	158
172738	31a^1; 27b	68
172744	31b^1; B22c	71
172745	81e; B65g	151
172747 T	10b; C10l	30
172753 T	47a^3; F16f	110
172754 T	24d; F23g	66
172756 T	81c; B65d	145
172757 T	24b; G01b	66
172758 T	21d^1; H02k	56
172759 T	47h; F16h	115
172760 T	21d^1; H02k	57
172765 T	87a; B25b	159
172773 T	42l; G01n	98

1	2	3
172774 T	49l; B23p	121
172775 T	21e; G01r	60
172776 T	42k; G01l	97
172777	21g; H01l	62
172780 T	49l; B23p	121
172786	42r^3; G05f	104
172789	42m^3; G06f	99
172790	59a; F04b	126
172798	31a^3; F27d	70
172801	5d; E21f	25
172809 T	21e; G01r	60
172810 T	21g; H01g	62
172815 T	81e; B65g	151
172816 T	85b; C02b	157
172817 T	5a; E21b	6
172819 T	50e; B01d	124
172820 T	31b^2; B22d	72
172845 T	27b; F04b	68
172850	81e; B65g	151
172851	10b; C10l	30
172852 T	21c; H02p	53
172853 T	21c; H02p	54
172855 T	5d; E21f	25
172861 T	42k; G01l	97
172862 T	37a; E04c	82
172867 T	21e; G01r	60
172868 T	5d; E21f	25
172869	81e; B65g	151
172873 T	5a; E21b	6
172874	21e; G01r	61
172879 T	5a; E21b	6
172882	67a; B24b	139
172886	5c; E21d	18
172887 T	24l; F23l	67
172890 T	42t^1; G11b	105
172891 T	81c; B65d	145
172893 T	68a; E05b	140
172895 T	18b; C21c	34
172896 T	40a; C22b	86
172898 T	1a; B03b	2
172901 T	37f; E04h	85
172903 T	36d; F24f	77
172904 T	17e; F25g	33
172905 T	36d; F24f	77
172906 T	36d; F24f	77
172907 T	36d; F24f	77
172908 T	36d; F24f	77
172909 T	36d; F24f	77
172918 T	81e; B65g	152
172923 T	42b; G01b	89
172924	63e; B60c	135
172925	20c; B61d	39
172928 T	21c; H01h	54
172938	1a; B03b	2
172939 T	36d; F24f	77
172945 T	85c; C02c	158
172949 T	17c; F24h	32
172950 T	21h; H05b	64
172951 T	80a; B28b	14
172953 T	42r^1; G05b	102
172954 T	37b; E04c	82
172962	21c; H01h	54
172971 T	21g; H01h	63
172977	81e; B65g	152
172985 T	50d; B07b	123

1	2	3
173000	31b^2; B22d	73
173001	14h; F01k	31
173004	5b; E21c	13
173009 T	81e; B65g	152
173010 T	1b; B03c	2
173011	81c; B65d	145
173017 T	21c; H01r	55
173022 T	49h; B23k	119
173027 T	5d; E21f	26
173028 T	5c; E21d	18
173029 T	5d; E21f	25
173031 T	21e; G01r	61
173032 T	60a; F15b	129
173033 T	81e; B65g	153
173034	47t^2; F16j	115
173035 T	59c; F04f	127
173041 T	83b; G04c	154
173043 T	42k; G01n	97
173050 T	36d; F24f	78
173052 T	47g^1; F16k	113
173053 T	21c; H02b	55
173054 T	42d; G01d	90
173061 T	5a; E21b	6
173066 T	47a^3 F16f	110
173067 T	42k; G01n	98
173068 T	49h; B23k	120
173069 T	47a^1; F16b	109
173078 T	21g; G01t	63
173084 T	7g; B21j	28
173085 T	58a; B30b	125
173087	19a; E01b	37
173088 T	63d; B60b	134
173090 T	49m; B23g	122
173091 T	37e; E04g	84
173109 T	42d; G01d	90
173116	81a; B65b	144
173117	18a; C21b	34
173118 T	5b; E21c	13
173131 T	5d; E21f	26
173132 T	21c; H02h	55
173142	35c; B66d	75
173143	31a^1; F27b	69
173146 T	21d^1; H02k	57
173149 T	81e; B65g	153
173163 T	82a; F26b	153
173173 T	42k; G01n	98
173179 T	42b; G01b	89
173181 T	42n; G09b	101
173186 T	50c; B02c	123

Wykaz zgłoszeń wzorów użytkowych opublikowanych w BUP nr 6/II (48)1975 r. w układzie numerowym

Nr zgłoszenia	Klasy	Strona
1	2	3
48367	69; B26b	207
51103	19c; E01c	166
51278	37e; E04g	182
51727	47f[1]; F16l	194
51728	5c; E21d	162
51729	35a; B66b	178
51731	37g[1]; E06b	185
51734	21a[4]; H05k	168
51735	37b; E04c	181
51740	63b; B62b	201
51744	81d; B65f	211
51745	81c; B65d	208
51746	47e; F16n	194
51748	21d[2]; H01f	173
51749	47f[1]; F16l	195
51750	21c; H02g	169
51753	49h; B23k	199
51754	5c; E21d	162
51756	47a[1]; F16b	193
51759	37b; E04c	181
51760	81c; B65d	209
51761	47a[1]; F16b	193
51762	68d; E05f	206
51763	21f; F21l	174
51765	37g[1]; E06b	185
51766	37d; E04f	182
51767	58a; B30b	200
51768	37f; E04h	184
51769	5d; E21f	162
51771	21a[2]; H04m	168
51774	21a[4]; H01q	169
51776	42k; G01m	189
51777	63c; B60g	201
51778	36d; F24f	179
51779	42k; G01m	189
51782	21c; H01r	170
51791	67a; B24b	205
51793	63c; B60n	201
51794	81c; B65d	209
51795	21h; H05b	176
51797	21g; H01f	175
51799	67a; B24b	206
51801	42k; G01m	189
51802	42k; G01m	190
51803	81c; B65d	209
51804	42k; G01l	190
51806	47h; F16h	197
51807	35c; B66d	178
51808	81c; B65d	209
51812	87a; B25b	218
51814	81e; B65g	211
51816	47f[1]; F16l	195
51817	21c; H01h	170
51818	87a; B25b	218
51819	21g; G21c	175
51821	60b; F15c	201

Nr zgłoszenia	Klasy	Strona
1	2	3
51823	49e; B23g	198
51830	21f; F21s	174
51832	81e; B65g	211
51833	81c; B65d	210
51834	85c; C02c	217
51835	63c; B62d	202
51837	81e; B65g	212
51838	81e; B65g	212
51840	63c; B60g	202
51841	19e; E01f	167
51843	49m; B23g	200
51844	81e; B65g	212
51846	35d; B66f	179
51847	42k; G01m	190
51848	37a; E04b	180
51849	7f; B21h	164
51850	49h; B23k	199
51851	74b; G08b	208
51852	74b; G08b	208
51854	63c; B62d	202
51855	81c; B65d	210
51856	36c; F24d	179
51858	42o; G01p	192
51860	40c; C22d	186
51864	36d; F24f	180
51869	81e; B65g	213
51870	81e; B65g	213
51872	42c; G01c	188
51888	42r[1]; G05b	192
51893	21a[4]; H01q	169
51894	63c; B62d	203
51897	21e; G01r	171
51904	63c; B60r	203
51917	42k; G01m	190
51922	58a; B30b	200
51924	69; B26	207
51939	63c; B60r	203
51942	65a; B63b	205
51949	65b; B63c	205
51978	63c; B62d	204
51980	7c; B21d	163
52018	21e; G01r	173
52023	21c; H02g	170
52025	42b; G01b	187
52030	36d; F24f	180
52037	37g[1]; E06b	185
52039	81e; B65g	213
52040	21g[4]; G21f	175
52043	81e; B65g	213
52044	47b; F16c	194
52045	21h; H05b	177
52049	37e; E01g	183
52046	21c; H01h	170
52051	21c; H02g	171
52052	42e; G01f	188
52053	63b; B62b	201

1	2	3
52054	74d; G08d	207
52057	37b; E04c	181
52059	42e; G01f	188
52060	5c; E21d	162
52062	81e; B65g	214
52063	15e; B65h	165
52064	42n; G09b	191
52067	37a; E04b	181
52070	35a; B66b	178
52071	49c; B23d	198
52075	17f; F28d	165
52076	31a^1; F27b	177
52077	21f; F21v	174
52080	74b; G08b	207
52081	7d; B21f	164
52082	84a; E02b	217
52083	4b; F21v	161
52084	21g^4; G21f	176
52087	87a; B25b	218
52089	81e; B65g	214
52090	35b; B66c	178
52091	21c; H01r	171
52092	21c; H02g	171
52103	81e; B65g	215
52105	67a; B24b	206
52106	47f^1; F16l	195
52107	20k; B61k	168
52108	19a; E01b	166
52110	42e; G01f	189
52112	47g^1; F16k	196
52113	15c; B41d	165
52114	81c; B65d	210
52116	5d; E21f	163
52122	42b; G01b	187
52127	81e; B65g	215
52131	87a; B25g	219
52132	49e; B23g	199
52133	21d^3; H02k	173
52134	81e; B65g	215
52137	81e; B65g	216
52139	21h; H05b	177
52153	49e; B23g	199
52154	42b; G01b	187
52157	47a^1; F16d	193
52161	68a; F05b	206
52162	20e; B61g	167
52168	37d; E04f	182
52169	37e; E04g	183
52171	13d; F22g	164
52174	21g^4; G21f	176

1	2	3
52175	47g^1; F16k	197
52179	21g^4; G21f	176
52180	37f; E04h	184
52181	37e; E04g	183
52182	81e; B65g	216
52183	47r^2; F16j	196
52184	63e; F04b	204
52185	7c; B21d	164
52188	63h; B62j	204
52193	42m^4; G06g	191
52194	42m^4; G06g	192
52195	5a; E21b	161
52198	49a; B23b	197
52199	42k; G01n	191
52205	49b; B23c	198
52208	21c; H02h	172
52209	5d; E21f	163
52210	5d; E21f	163
52211	81e; B65g	216
52212	37d; E04f	182
52216	17f; F28f	166
52217	21g; H01v	175
52219	63c; F04b	204
52223	20b; B61c	167
52230	21c; H01r	172
52231	21c; H01r	172
52232	37g^1; E06b	186
52233	37g^2; E06c	186
52235	81e; B65g	216
52236	81e; B65g	216
52238	14k; F01n	165
52239	37g^2; E06c	186
52240	36d; F24f	180
52244	81c; B65d	210
52247	42k; G01n	191
52249	47f^1; F16l	195
52252	42b; G01b	187
52255	37e; E04g	184
52260	82b; B04b	217
52261	37c; E04d	182
52264	36a; F24b	179
52265	5b; E21c	161
52266	21e; G01r	173
52268	84c; E02d	217
52272	21c; H01r	172
52278	47a^1; F16b	194
52279	21h; H05b	177
52280	47f^1; F16l	196
52284	21e; G01r	173
52287	49a; B23b	198

KOMUNIKAT!

Urząd Patentowy PRL podaje do wiadomości, że ukazała się broszura pt.

PODSTAWOWE INFORMACJE O OCHRONIE PRAWNEJ WYNALAZKÓW I WZORÓW UŻYTKOWYCH

Cena broszury o objętości 48 str. w formacie A5, wynosi 10 zł

Zamówienia prosimy kierować do Urzędu Patentowego PRL, 00-950 Warszawa, Al. Niepodległości 188

SPIS TREŚCI

I. WYNALAZKI

Klasa 1 Przygotowanie rud, paliwa i innych minerałów oraz pozostałości paleniskowych 1
Klasa 4 Oświetlenie za pomocą materiałów palnych i palniki grzejne w ogólności 3
Klasa 5 Górnictwo 3
Klasa 7 Wyrób i obróbka blachy, rur metalowych, drutu oraz walcowanie metali 26
Klasa 10 Paliwa 29
Klasa 13 Kotły parowe dla siłowni wraz z wyposażeniem oraz przewody parowe 30
Klasa 14 Silniki parowe, siłownie parowe i niezależne do kotła parowego zasobniki pary świeżej i odlotowej 31
Klasa 17 Wytwarzanie lodu i chłodu, przechowywanie lodu, wymiana ciepła, skraplanie drogą mechaniczną trudno kondensujących się gazów i mieszanin gazów, np. powietrza 32
Klasa 18 Hutnictwo żelaza 33
Klasa 19 Budowa dróg, linii kolejowych i mostów . . 37
Klasa 20 Kolejnictwo 38
Klasa 21 Elektrotechnika 42
Klasa 24 Instalacja paleniskowa 66
Klasa 27 Dmuchawy, pompy powietrzne wzgl. sprężarki 67
Klasa 31 Piece do wypalania, piece do prażenia, piece, retorty, odlewnictwo, metalurgia proszków . . 68
Klasa 35 Dźwignice 73
Klasa 36 Ogrzewanie, przewietrzanie, zaopatrywanie budynków w ciepłą wodę 75
Klasa 37 Budownictwo lądowe 79
Klasa 40 Hutnictwo metali (prócz żelaza); stopy łącznie ze stopami żelaza 85
Klasa 42 Przyrządy 87
Klasa 46 Silniki spalinowe, na sprężone powietrze, sprężynowe i inne 106
Klasa 47 Elementy maszyn, materiały izolujące, hamulce, urządzenia do smarowania, urządzenia zamykające do elementów wytrzymałych na ciśnienie, przekładnie, zespoły konstrukcyjne mechaniki precyzyjnej, zwijanie i nawijanie w ogólności 109
Klasa 49 Obróbka mechaniczna metali 115
Klasa 50 Mielenie i rozdrabnianie łącznie z przygotowaniem przemiału, dalsza obróbka mlewa przez odsiewanie i mieszanie oraz oddzielanie pyłu mącznego od użytego powietrza 122
Klasa 58 Prasy 124
Klasa 59 Pompy i inne urządzenia do podnoszenia cieczy 125
Klasa 60 Regulatory do silników, serwomotory — silniki nastawcze — do ogólnego zastosowania i ich włączanie 127
Klasa 63 Pojazdy bezszynowe 131
Klasa 65 Budowa okrętów i żeglarstwo 135
Klasa 67 Szlifowanie i polerowanie 138
Klasa 68 Wyroby ślusarskie 140
Klasa 69 Narzędzia do cięcia łącznie z bronią sieczną i kolną 141
Klasa 74 Sygnalizacja 141
Klasa 80 Wyroby z gliny, kamienia, wapna, cementu, gips, asfalt, również prasy do brykietów . . 143
Klasa 81 Transport i opakowanie 144
Klasa 82 Suszarnictwo, także prażenie, piecyki do palenia kawy, wirówki do ogólnego zastosowania 153
Klasa 83 Pomiary czasu 154
Klasa 84 Budownictwo wodne i fundamentowanie . . 154
Klasa 85 Woda mineralna i musująca, oczyszczanie wody, wodociągi i kanalizacja 156
Klasa 87 Narzędzia i przyrządy, również narzędzia pneumatyczne do ogólnego użytku 159
Klasa 88 Silniki wiatrowe i wodne; Elektrofizyczne i nukleotechniczne napędy odrzutowe, napędy fotonowe 159
Wykaz zgłoszeń wynalazków w układzie numerowym . 220

II. WZORY UŻYTKOWE

Klasa 4 Oświetlenie za pomocą materiałów palnych i palniki grzejne w ogólności 161
Klasa 5 Górnictwo 161
Klasa 7 Wyrób i obróbka blachy, rur metalowych, drutu oraz walcowanie metali 163
Klasa 13 Kotły parowe dla siłowni wraz z wyposażeniem oraz przewody parowe 164
Klasa 14 Silniki parowe, siłownie parowe i niezależne do kotła parowego zasobniki pary świeżej i odlotowej 165
Klasa 15 Drukarstwo, maszyny do liniowania, maszyny do pisania, stemple 165
Klasa 17 Wytwarzanie lodu i chłodu, przechowywanie lodu, wymiana ciepła, skraplanie drogą mechaniczną trudno kondensujących się gazów i mieszanin gazów, np. powietrza 165
Klasa 19 Budowa dróg, linii kolejowych i mostów . . 166
Klasa 20 Kolejnictwo 167
Klasa 21 Elektrotechnika 168
Klasa 31 Piece do wypalania, piece do prażenia, piece, retorty, odlewnictwo, metalurgia proszków . . 177
Klasa 35 Dźwignice 178
Klasa 36 Ogrzewanie, przewietrzanie, zaopatrywanie budynków w ciepłą wodę 179
Klasa 37 Budownictwo lądowe 180
Klasa 40 Hutnictwo metali (prócz żelaza); stopy łącznie ze stopami żelaza 186
Klasa 42 Przyrządy 187
Klasa 47 Elementy maszyn, materiały izolujące, hamulce, urządzenia do smarowania, urządzenia zamykające do elementów wytrzymałych na ciśnienie, przekładnie, zespoły konstrukcyjne mechaniki precyzyjnej, zwijanie i nawijanie w ogólności 193
Klasa 49 Obróbka mechaniczna metali 197
Klasa 58 Prasy 200
Klasa 60 Regulatory do silników, serwomotory — silniki nastawcze — do ogólnego zastosowania i ich włączanie 201
Klasa 63 Pojazdy bezszynowe 201
Klasa 65 Budowa okrętów i żeglarstwo 205
Klasa 67 Szlifowanie i polerowanie 205
Klasa 68 Wyroby ślusarskie 206
Klasa 69 Narzędzia do cięcia łącznie z bronią sieczną i kolną 207
Klasa 74 Sygnalizacja 207
Klasa 81 Transport i opakowanie 208
Klasa 82 Suszarnictwo, także prażenie, piecyki do palenia kawy, wirówki do ogólnego zastosowania . 217
Klasa 84 Budownictwo wodne i fundamentowanie . . 217
Klasa 85 Woda mineralna i musująca, oczyszczanie wody, wodociągi i kanalizacja 217
Klasa 87 Narzędzia i przyrządy, również narzędzia pneumatyczne do ogólnego użytku 218
Wykaz wzorów użytkowych w układzie numerowym . 225

Cena 45 zł

INDEKS 35436/35326